

ATLAS

al speciilor de păsări de interes comunitar din România
Ediția a II-a

IUBEȘTE PĂȘĂRILE, SALVEAZĂ NATURA!

Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională
prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020

ATLAS

al speciilor de păsări de interes comunitar
din România

Ediția a II-a

Editori:

Ciprian Fântână, Kovács István, Benkő Zoltán, Daróczi Szilárd, Cristian Domșa, Veres-Szászka Judit

Autori analize date și hărți de distribuție:

Emanuel Baltag, Benkő Zoltán, Bóné Gábor Máté, Sebastian Bugariu, Daróczi Szilárd, Cristian Domșa, Ciprian Fântână, Kovács István, Emil Todorov, Veres-Szászka Judit

Autori texte:

Benkő Zoltán, Sebastian Bugariu, Liviu Cernișov, Kinga Cîmpan, Daróczi Szilárd, Andreea Dehelean, Luca Dehelean, Cristian Domșa, Ciprian Fântână, Osváth Gergő, Alexandru Láposi, Cristian Mihai, Monica Petrișor, Milca Petrovici, Cristian Sitaru, Emil Todorov, Veres-Szászka Judit

Corectură:

Teodora Domșa

Coordonare științifică:

Societatea Ornitologică Română și Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus

La realizarea prezentului Atlas, au fost utilizate și date colectate în afara proiectului Completarea nivelului de cunoaștere a biodiversității prin implementarea sistemului de monitorizare a stării de conservare a speciilor de păsări de interes comunitar din România și raportarea în baza articolului 12 al Directivei Păsări 2009/147/CE, care au provenit din următoarele scheme de monitorizare (implementate de Societatea Ornitologică Română și Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus):

Recensământul de Iarnă al Păsărilor Acvatice (coordonatori: Daróczi Szilárd, Cristian Domșa, Ciprian Fântână)

Recensământul de Iarnă al Speciilor de Gâște (coordonator: Emil Todorov)

Monitorizarea Păsărilor Comune (coordonator: Benkő Zoltán)

Monitorizarea Păsărilor Acvatice (coordonatori: Ciprian Fântână, Veres-Szászka Judit)

Monitorizarea Coloniilor de Pelicani (coordonator: Sebastian Bugariu)

Monitorizarea Berzei Albe (coordonatori: Kósa Ferenc, Cristian Domșa)

Monitorizarea Ciocănitărilor (coordonator: Cristian Domșa)

Monitorizarea Răpitoarelor de Zi (coordonator: Zeitz Róbert, Marton Attila)

Monitorizarea Vânturelului de Seară (coordonator: Nagy Attila, Kovács István)

Monitorizarea Speciilor Nocturne din Habitate Deschise (coordonator: Kovács István, Bărbos Lőrinc)

Monitorizarea Speciilor de Răpitoare Nocturne (Daróczi Szilárd)

Monitorizarea de Iarnă a Răpitoarelor (coordonator: Kovács István)

Monitorizarea de Iarnă a Ciufilor (coordonator: Bărbos Lőrinc)

Monitorizarea Teritoriilor de Acvilă de Munte (coordonator: Kovács István)

Grafică și DTP:

Tiberiu Mănoiu

Planșe desenate:

Asociația ART I.K.S.

Produs de:

EXCLUS PROD SRL

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
SPECII DE PĂSĂRI DE INTERES COMUNITAR DIN ROMÂNIA.....	7
PREZENTAREA SINTETICĂ A DATELOR OBȚINUTE ȘI RAPORTATE PENTRU ARTICOLUL 12	599
LISTA ALFABETICĂ A DENUMIRILOR ȘTIINȚIFICE	625
SPECII CU DENUMIRI ȘTIINȚIFICE ALTERNATIVE	628
LISTA ALFABETICĂ A DENUMIRILOR POPULARE	629
BIBLIOGRAFIE	633

INTRODUCERE

În România există în jur de 300 de specii de păsări de interes comunitar monitorizate de specialiști, conform obligațiilor trasate de Comisia Europeană. Printre păsările monitorizate amintim atât speciile de interes conservativ care cuibăresc, ierneză sau migrează în/ prin România (precum gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*), pelicanul creț (*Pelecanus crispus*), șoimul dunărean (*Falco cherrug*) etc.), cât și speciile comune, cu răspândire largă sau restrânsă în anumite habitate (precum ciocârlia (*Alauda arvensis*), potârnichea (*Perdix perdix*), sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*), mierla gulerată (*Turdus torquatus*). Multe dintre aceste specii cuibăresc în țara noastră, iar altele sunt prezente doar în timpul iernii. La acestea se adaugă și speciile prezente numai în perioadele de migrație, primăvara și toamna, când poposesc pentru scurt timp pe teritoriul țării noastre în drumul lor spre nord sau spre sud.

În anul 2013, România, în calitate de țară membră, a pregătit și transmis către Uniunea Europeană primul Raport național cu privire la starea și structura populațiilor de păsări. În acea perioadă a fost realizată și distribuită grupurilor țintă și publicului larg prima ediție a Atlasului speciilor de păsări de interes comunitar din România. Lucrarea a reprezentat o mare oportunitate pentru a oferi factorilor de decizie de la nivel central și local un instrument necesar și așteptat, în vederea planificării și implementării proiectelor de dezvoltare la nivel local într-o manieră holistă, cu integrarea măsurilor de conservare a elementelor componente din structura Capitalului Natural.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a transmis în luna iulie (anul 2020) Comisiei Europene Raportul de țară în baza prevederilor Art. 12 al Directivei Păsări 2009/147/CE. Aceasta a fost a doua Raportare națională în baza Art. 12 al Directivei Păsări, de când România este membru al Uniunii Europene. În cadrul acestui proces a fost actualizată și Lista de referință a speciilor de păsări de interes comunitar din România, care fac obiectul raportării în conformitate cu prevederile Articolului 12 al Directivei Păsări. Raportul sintetizează rezultatele privind distribuția speciilor de păsări, informațiile obținute referitoare la rețeaua Natura 2000, precum și alte date și analize suplimentare solicitate de Comisie: tendințe populaționale pe termen scurt și lung, tendințe ale distribuției, informații referitoare la conservarea speciilor (măsuri de conservare, presiuni și amenințări, situația speciilor la nivelul rețelei de Aree Speciale de Protecție Avifaunistică).

Luând în considerare cele de mai sus, precum și interesul foarte mare arătat de factorii de decizie și de publicul larg la apariția primei ediții, a reieșit în mod evident necesitatea publicării ediției a doua a Atlasului speciilor de păsări de interes comunitar din România, care integrează toate informațiile noi și actualizările înregistrate în procesul celei de a doua Raportări naționale în baza Art. 12 al Directivei Păsări.

Lucrarea de față reprezintă o mare oportunitate asigurată de Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru a oferi factorilor de decizie de la nivel central și local un instrument necesar și așteptat, în vederea planificării și implementării proiectelor de dezvoltare la nivel local într-o manieră holistă, cu integrarea măsurilor de conservare a elementelor componente din structura Capitalului Natural. Materialul este gândit astfel încât să ofere informația relevantă într-un mod simplu dar atractiv, care să integreze datele despre estimarea efectivelor populaționale pentru fiecare specie de pe lista națională de referință; estimarea tendințelor populaționale ale speciilor de păsări pe termen scurt (2008 - 2018) și termen lung (cu începere din 1980), acolo unde au existat serii lungi de date; stabilirea distribuției pentru fiecare specie cuibăritoare de pe lista națională de referință; identificarea presiunilor și amenințărilor pentru speciile de păsări de pe lista națională de referință.

Datorită poziționării geografice și a prezenței unor habitate extrem de diverse, pe teritoriul României sunt asigurate condiții optime pentru un număr mare de specii de păsări. În acest context, este responsabilitatea noastră, ca țară membră a Uniunii Europene, de a asigura și menține condiții cât mai bune pentru supraviețuirea și reproducerea acestor viețuitoare.

STATUTUL DE PROTECȚIE AL SPECIILOR DE PĂSĂRI DE INTERES COMUNITAR DIN ROMÂNIA

Statutul de protecție al speciilor de păsări de interes comunitar din România care fac obiectul prezentei lucrări este stabilit prin includerea acestora în anexe ale legislației europene și naționale sau în cadrul convențiilor naționale și internaționale referitoare la protecția și conservarea mediului. În continuare sunt enumerate principalele documente care stau la baza stabilirii statutului de protecție a speciilor de păsări și abrevierile folosite în tabelul corespunzător din descrierea speciilor în prezenta lucrare:

1. Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice și anexele acesteia - **DP**
2. Ordonanța de Urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice și anexele acesteia - **OUG**
3. Cartea roșie a vertebratelor din România (Academia Română, 2005) - **LR RO**
4. Legea 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic și anexele acesteia - **LV**
5. Lista Roșie a speciilor amenințate IUCN 2020 - **LR IUCN cat. 2020**
cu codificarea:
 - **LC** - Least concern (preocupare minimă)
 - **NT** - Near threatened (potențial periclitată)
 - **VU** - Vulnerable (vulnerabilă)
 - **EN** - Endangered (periclitată)
 - **CR** - Critically endangered (critic periclitată)
6. Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna la 19 septembrie 1979 - **Berna**
7. Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice, adoptată la Bonn la 23 iunie 1979 - **Bonn**
8. Acordul privind conservarea păsărilor de apă migratoare african-urasiatice (România a aderat prin Legea Nr. 89 din 10 mai 2000) - **AEWA**
9. Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (România a aderat prin Legea Nr. 69 din 15 iulie 1994) - **CITES**

SPECII DE PĂSĂRI DE INTERES COMUNITAR DIN ROMÂNIA

LEBĂDĂ DE VARĂ - MUTE SWAN

Cygnus olor

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Cygnus*

SPECIA: *Cygnus olor*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Arealul de distribuție al acestei specii cuprinde în general sudul și vestul palearticului, incluzând cea mai mare parte a Europei, vestul Asiei, unele suprafețe din estul și sudul Asiei, până în Orientul Mijlociu. În Europa este comună în majoritatea țărilor, în multe zone existând și populații rezultate din exemplare introduse, semidomestice. Mai multe populații sunt sedentare, dar cele din nord și din est se pot muta spre sud-vestul Europei și spre Orientul Mijlociu în timpul iernilor grele.

La nivel național poate fi observată în majoritatea zonelor umede în diferite perioade ale anului. Populația cuibăritoare este (în marea ei majoritate) concentrată în Delta Dunării, în bălțile din luncile râurilor mari din sudul și estul țării, dar și în vestul țării și în Câmpia Transilvaniei.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 83.400 și 116.000 de perechi cuibăritoare, constatându-se o tendință de creștere.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 4.000 și 6.000 de perechi, majoritatea în Delta Dunării, iar în timpul pasajelor pot fi observate între 30.000 și 50.000 de exemplare. Pe teritoriul țării noastre iernează între 4.340 și 20.364 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă zonele umede întinse, cu vegetație emergentă bogată, stufărișuri, dar și lacuri cu suprafețe mari, libere sau heleșteie, bălți în luncile râurilor, brațe moarte etc. Este prezentă (mai mult în partea de vest a Europei) și în multe habitate acvatice transformate prin activități umane, inclusiv parcuri cu bazine mari sau lacuri de acumulare.

Prezintă deplasări complexe; în anumite părți ale arealului populațiile sunt migratoare, în altele fiind parțial migratoare sau sedentare. În țara noastră, în perioadele de migrație sau de iarnă, se adună în efective mari pe lacurile din Deltă, în zona lagunară, respec-

tiv pe cele din sudul și sud-estul țării sau din Moldova. Efectivele aflate în pasaj pe lacurile din Transilvania aparțin probabil populațiilor din Europa Centrală și de Vest, spre deosebire de cele din exteriorul arcului carpatic. Multe exemplare din populațiile nordice și nord-estice petrec iarna la noi sau se deplasează spre sud în iernile grele. Adeseori se înregistrează mortalități însemnate în timpul iernii, când condițiile meteorologice sunt extreme. Nu cântă, însă în zbor aripile produc un vâjâit puternic, care se aude de departe. În sălbăticie trăiesc în medie 10 ani.

Hrana este în general vegetală și este constituită din plante submerse, colectate în apă puțin adâncă prin scufundarea capului și a gâtului. Consumă frecvent ierburi pe malurile apelor. Se hrănesc ocazional și cu nevertebrate acvatice (insecte, larve, viermi, moluște etc.), pești de mici dimensiuni sau amfibieni și mormolocii acestora.

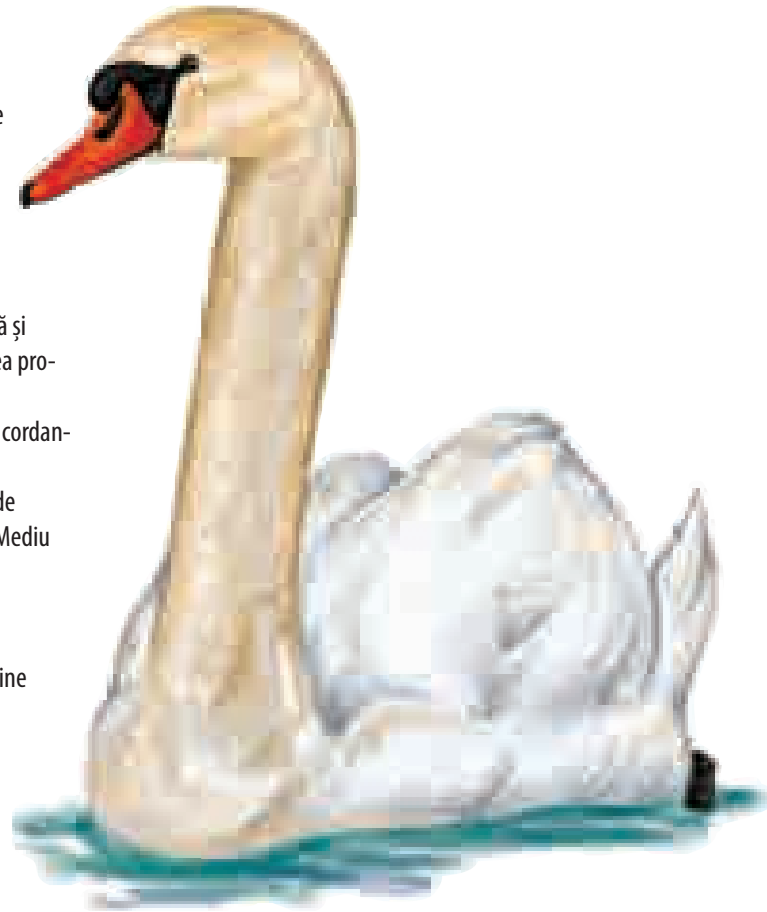
Este o specie monogamă, odată formată, perechea menținându-se pe toată durata vieții. Cuibăresc în stufăriș, pe plauri sau uneori pe solul unor insule lagunare cu vegetație dezvoltată, construind cuiburi masive. Sunt teritoriale în perioada de cuibărit și prezintă frecvent un comportament agresiv față de alte exemplare, mai ales masculii. Ponta este formată din 5-8 ouă alb-fumurii, iar incubația durează 35-41 de zile, fiind asigurată de ambii părinți. Puii sunt nidifugi, urmând adulții pe apă imediat după eclozare. Devin independenți după o perioadă lungă, de 120-150 de zile, timp în care stau în compania adulților. Puii au penajul cenușiu, devenind complet alb abia în al treilea an de viață.

AMENINȚĂRI

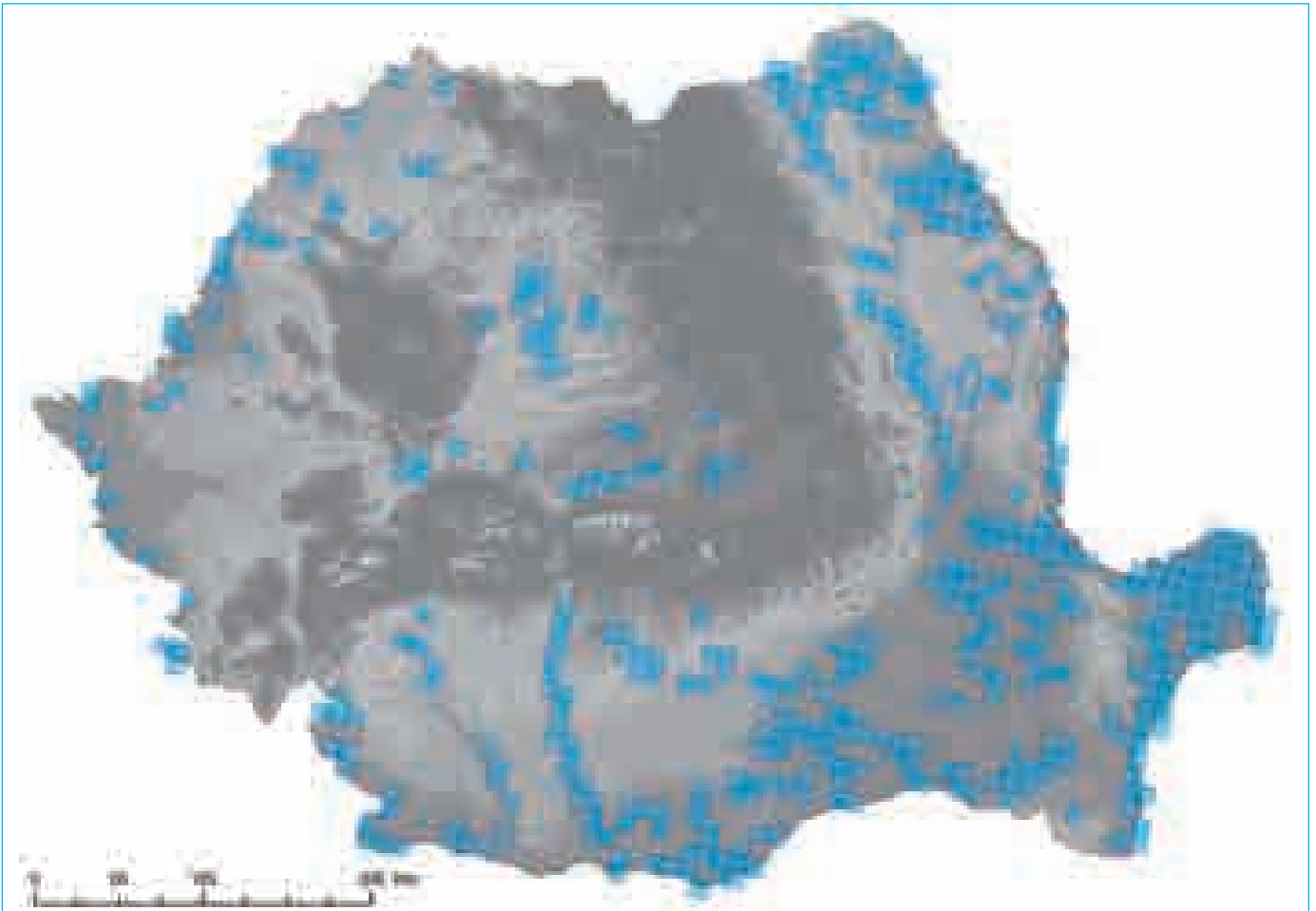
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene), astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LEBĂDĂ DE IARNĂ - WHOOPER SWAN

Cygnus cygnus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Cygnus*

SPECIA: *Cygnus cygnus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specia are o largă distribuție transpaleartică, care cuprinde Europa și Asia, din Islanda până la Marea Bering. În Asia este larg răspândită ca specie cuibăritoare, cu distribuție fragmentată. În Europa, arealul de cuibărit cuprinde două populații: în est, țările scandinave, Rusia, țările baltice și Polonia, respectiv Islanda în vest.

Populațiile nordice migrează spre sud și sud-vest, zonele vestice și nord-vestice ale Mării Negre reprezentând un important cartier de iernare în Europa. În România, specia iernează mai ales în Delta Dunării, în sistemul lagunar și pe bălțile din sudul și estul țării. De asemenea, poate fi observată în efective mai mici și pe lacurile din Transilvania sau din vestul României.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 25.300 și 32.800 de perechi cuibăritoare, estimându-se o tendință de creștere.

Specia este oaspete de iarnă în România, ajungând în zonele de iernare începând cu luna octombrie, deplasările fiind influențate de condițiile meteorologice ale iernilor. Se estimează că apar în timpul iernii la noi în țară între 1.021 și 3.653 de exemplare, iar în timpul pasajelor pot fi observate între 2.000 și 5.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă atât lacurile întinse cu apă dulce sau salmastră (de exemplu cele din sistemul lagunar), cât și cele cu vegetație palustră abundentă. De asemenea, este întâlnită și pe lacurile cu vegetația mai puțin dezvoltată și în bazinele sau heleșteiele de mici dimensiuni. În vecinătatea zonelor umede, unde se concentrează în efective mai mari, pot fi frecvent observate pe terenurile agricole cultivate sau pe arături, unde pasc deseori în compania grupurilor de găște sălbatice. Hrana este aproape exclusiv vegetală, consumând în general vegetație palustră. Rareori

consumă și viermi, insecte, moluște sau chiar pești. Are glasul puternic, ca un sunet de trompetă, obișnuind să vocalizeze în grup. În timpul migrațiilor zboară în grupuri, la înălțimi foarte mari, de până la 2.000 m.

Înoată cu capul drept și, spre deosebire de lebăda de vară (*Cygnus olor*), nu își înfoiază aripile asemenea unor pânze umflate de vânt. Adeseori cântă când stă pe apă, iar corul format de stolarile mari este impresionant. Pentru a-și lua zborul au nevoie de suprafețe mari de apă. Zboară în stoluri în forma literei „V”, iar în timpul zborului aripile produc un foșnet ușor. Longevitatea maximă cunoscută este de 26 ani și șase luni.

În timpul perioadei de împerechere se înregistrează lupte între masculi. După formare, perechile rămân unite pe viață, și masculul veghează asupra femelei, cuibului și a puilor. Ce doi adulți execută dansuri nuptiale spectaculoase, cu mișcări sincrone și posturi specifice ale corpului. Perechea se izolează la mijlocul lunii mai de ce-

lelalte lebede de iarnă și își apără foarte bine teritoriul ales pentru cuibărit. Cuibăresc în apropierea apei, pe maluri retrase sau insule, construind cuiburi mari din vegetație palustră, așezate pe teren uscat sau pe plauri. La construcția cuibului colaborează cei doi parteneri, masculul fiind cel care îl începe. O pereche poate utiliza același cuib mai mulți ani, consolidându-l la începutul fiecărui sezon de reproducere. Ponta este formată din 3-7 ouă, iar incubația durează 35 de zile, fiind asigurată doar de către femelă, care este vegheată și apărată de mascul. Puii sunt nidifugi și petrec o perioadă lungă de timp împreună cu adulții, fiind complet dezvoltati și apti de zbor după 87 de zile. Puii migrează și își petrec iarna împreună cu părinții, iar uneori se alătură grupului și pui din anii precedenți.

După creșterea puilor, adulții năpârlesc în teritoriul de cuibărit (adulții reproducători) sau în afara acestuia, în grupuri (exemplarele nereproducătoare sau imature din punct de vedere sexual).

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene), astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

LEBĂDĂ MICĂ – TUNDRA SWAN

Cygnus columbianus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Cygnus*

SPECIA: *Cygnus columbianus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărire este foarte vast, acoperind nord-vestul extrem al Europei (în Rusia), o fâșie lată aflată în nordul Asiei, pe toată lungimea continentului, precum și zonele costiere din nordul continentului american. Cartierele de iernare din Europa sunt zone din Marea Britanie, Irlanda, Franța, Belgia, Olanda, Germania, Danemarca, România și Bulgaria. În Asia ierneză pe țărmurile sudice ale Mării Caspice, precum și într-o zonă vastă din sud-estul continentului, care include și Coreea și Japonia. În America de Nord, cartiere de iernare se găsesc pe coastele temperate ale ambelor oceane, precum și în arii interioare din jumătatea vestică a zonei temperate. În România, specia apare ca oaspete de iarnă, mai ales în Delta Dunării, în sistemul lagunar dobrogean și în zonele umede din sudul și sud-estul țării, dar poate fi observată și în zone

umede din Moldova, Transilvania și Oltenia. Adesea formează stoluri comune cu lebăda de iarnă, specie cu o prezență mai numeroasă la noi pe timpul iernii.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 5.000 și 6.000 de perechi cuibăritoare. Populațiile cuibăritoare și cele care ierneză în Europa se află în declin.

Efectivele care ierneză în România sunt estimate la 54-341 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este migratoare pe distanțe mari și călătorește pe trasee bine stabilite, cu escale cunoscută, între teritoriile arctice de reproducere și cartierele de iernare din zonele temperate. Sosește în teritoriile de reproducere între înce-

putul lui mai și sfârșitul lui iunie (în funcție de condițiile locale) și cuibărește în perechi izolate. După reproducere, specia trece printr-o năpărlire pe timpul căreia nu e capabilă de zbor. În această perioadă, care durează aproximativ o lună, lebedele mici se adună în stoluri pe corpuri de apă. Grupurile familiale părăsesc teritoriile de cuibărit între începutul lui septembrie și sfârșitul lui octombrie. Întoarcerea în teritoriile de reproducere are loc la începutul lui martie. În afara sezonului de reproducere, specia este gregară, adesea formând în cartierele de iernare stoluri mari de sute sau chiar mii de exemplare. Dacă nu sunt deranjate, lebedele mici se hrănesc pe câmpuri pe timpul zilei și înnoptează pe lacuri sau bălți mari. În migrație, specia frecventează bălțile puțin adânci, lacurile de șes sau de munte, lacurile de acumulare, mlaștinile de luncă, lagunele puțin adânci, precum și golfurile

și estuarele mai puțin expuse. În cartierele de iernare, preferă mlaștinile de apă dulce sau salmastră, râurile, lacurile, bălțile și zonele de estuare cu ape puțin adânci, care au în vecinătate pajiști, zone inundate sau zone agricole, aflate la șes.

Lebăda mică este predominant ierbivoră, hrănindu-se cu semințe, fructe, frunze, rădăcini, rizomi și tulpini de plante acvatice și cu vegetație ierboasă de tundră. În cartierele de iernare, își completează dieta cu cereale și leguminoase din culturile agricole și mai poate consuma nevertebrate acvatice (moluște, crustacee, viermi policheți), în perioada care precede migrația.

Specia cuibărește lângă bălți și lacuri puțin adânci sau lângă râuri lent curgătoare care au o vegetație bogată pe maluri, adesea conectate cu zone deltate, aflate în tundra umedă, acoperită cu rogozuri sau mușchi și licheni. Rareori cuibărește în zonele cu tufișuri și, în general, evită ariile împădurite. Ocazional, în habitatele cele mai bune, cuibărește în modul semi-colonial. Cuibul este alcătuit dintr-un morman mare de material vegetal și este poziționat pe o ridicătură, adesea aflată la distanță de bălți, pentru a reduce riscul de inundare. Această specie poate reutiliza un cuib mai multe sezoane, sau poate să construiască unul nou în fiecare an. Femela depune 2-7 ouă (uzual 3-5) pe care le și incubează, în timp ce masculul păzește teritoriul. Incubația durează 29-30 de zile, iar puii devin zburători foarte rapid pentru o specie de această talie, în doar 40-45 de zile. Tinerii stau împreună cu părinții pe parcursul primei lor migrații.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul menținerii sau refacerii acesteia la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor să fie strict interzisă.
- Măsuri pentru evitarea eutrofizării și colmatării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosistemele acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Amplasarea de dispozitive destinate creșterii vizibilității liniilor de tensiune medie și înaltă.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene), astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

GÂSCĂ CU GÂT ROȘU - RED-BREASTED GOOSE

Branta ruficollis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Branta*

SPECIA: *Branta ruficollis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	II	I;II	■	II

DISTRIBUȚIE

Gâsca cu gât roșu este o specie caracteristică zonelor de tundră din Siberia arctică, în special în peninsula Taymyr, cu o mică populație în peninsulele Gydan și Yamal. Iernează în nord-vestul Mării Negre, în România, Bulgaria și Ucraina, ajungând ocazional și spre sud, până în Grecia. Se poate întâlni sporadic în Marea Britanie sau în alte zone din vestul Europei, împreună cu efective din alte specii ale aceluiași gen (*Branta bernicla* sau *Branta leucopsis*).

POPULAȚIE

Conform ultimelor estimări, populația globală a fost evaluată la aproximativ 56.000 de exemplare, cea din Europa aflându-se într-un declin moderat.

În România se pot observa în timpul pasajelor între 5.488 și 10.887 de exemplare, iernând la noi între 9.915 și 16.141 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Gâsca cu gât roșu este cea mai mică dintre gâște și are un penaj elegant, negru combinat cu roșu-ruginiu, subliniat de dungi albe. Dieta în teritoriile de cuibărire este formată din specii vegetale aflate în tundra siberiană (iarbă, frunze sau semințe). În cartierele de iernare din sud-estul Europei se hrănește în timpul zilei pe culturile agricole, la început cu boabele de porumb care au rămas risipite după recoltare, iar mai apoi cu grâu de toamnă (uneori și cu rapiță). Seara înnoptează pe lacuri, iar când acestea îngheață, se așază și pe mare. Atunci când distanța dintre

locurile de înnoptare și cele de hrănire crește la peste 30 km, preferă să caute alte locuri de hrănire și înnoptare, de obicei mai în sud, mai ales în cazul în care culturile sunt acoperite de zăpadă. Zboară împreună cu alte specii de gâște (în special cu gărița mare, *Anser albifrons*), în șiruri dispuse în formă de „V”. Atunci când stolul este format numai din gâște cu gât roșu, formația este neregulată și asemănătoare ca formă cu cea a graurilor sau a ciorilor. Emite un sunet caracteristic, ușor de identificat. Cuibărește în nordul Siberiei în colonii mici, situate pe malurile râurilor. Uneori cuibărește în apropierea cuiburilor de șoim călător (*Falco peregrinus*) sau ale bufniței zăpezilor (*Nyctea scandiaca*) pentru a beneficia de protecția acestor specii împotriva prădătorilor terestri,

Foto: Daniel Petrescu

așa cum este vulpea polară (*Alopex lagopus*). Distanța parcursă între zonele de cuibărit și cartierele de iernare depășește 4.000 km.

Sosește la începutul lunii mai în teritoriile de cuibărit. În a doua jumătate a lunii iunie formează colonii de circa cinci perechi care cuibăresc împreună. Cuibul este amplasat în cavități din sol, de circa 5-8 cm adâncime. Femela depune 3-10 ouă, care sunt incubate timp de 25 de zile. Puii devin zburători la 35-42 de zile.

Este o pasăre-simbol pentru Dobrogea.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

GÂSCĂ DE VARĂ - GREYLAG GOOSE

Anser anser

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anser

SPECIA: Anser anser

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul acestei specii se întinde în Europa, Asia și Africa, din Islanda, Marea Britanie, nordul Rusiei și partea de nord a Peninsulei Scandinave până în nordul Africii, Asia Mică și zona centrală a Asiei. În România, gâsca de vară poate fi întâlnită în apropierea zonelor acvatice deschise, de joasă altitudine, în special de-a lungul Dunării. Câteva populații din nord-vestul continentului nu migrează, dar majoritatea sunt migratoare, deplasându-se spre sud sau spre vest la sfârșitul toamnei, iernând în Spania, Franța și în țările din jurul Mării Mediterane. Părăsesc terenurile de cuibărit în luna septembrie și se întorc în martie-aprilie.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este formată din 259.000-427.000 de perechi, cele mai mari concentrări fiind întâlnite în Rusia, Islanda și Suedia, având o tendință ascendentă.

Populația cuibăritoare din România este estimată la 1.000-5.000 de perechi. În timpul pasajelor se pot vedea între 6.110 și 16.162 de exemplare, iar populația care ierneză la noi este de 4.598-12.516 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul perioadei de cuibărit, această gâscă folosește habitatele acvatice înconjurate de vegetație, amplasate în terenuri deschise, pajiști, mlaștini. Cuibărește în apropierea cursurilor de apă, lângă mlaștini, câmpii inundate, zone acvatice cu stufărișuri, delte, lacuri și estuare, amplasate în apropierea zonelor preferate pentru hrănire: pajiști sau terenuri cultivate. Toamna preferă terenurile arabile, iar iarna poate fi întâlnită pe lacuri sau cursuri de apă.

Este o specie foarte gregară în afara perioadei de cuibărit, după schimbarea penajului adunându-se în stoluri foarte mari pentru migrație. Se amestecă frecvent cu alte specii de găște, în stoluri mixte.

Această specie se hrănește în timpul zilei, în

Foto: Daniel Petrescu

special dimineața și seara, cu iarbă, semințe, rădăcini, frunze și fructe de plante acvatice sau cu semințe de pe culturile agricole. Hrana poate fi completată cu insecte, viermi, moluște etc. Poate zbura până la 10 km de la locurile de odihnă către locurile de hrănit. Atinge maturitatea sexuală la trei ani.

Cuibărește începând din martie-aprilie în colonii dispersate. Perechile sunt monogame și de obicei stau împreună toată viața. Cuibăritul se face deseori în colonie, iar femelele sunt curtate chiar și în grup. Cuibul este construit din materii vegetale, fiind amplasat pe sol, în stuf sau la baza unor copaci, sub tufe sau în diferite adâncituri, pe insule izolate. Femela depune și clocește 4-8 ouă de 86 x 58 mm, pentru 27-28 de zile, în timp ce masculul rămâne în apropiere, păzind cuibul și femela. Ambii părinți au grijă de pui, care devin capabili de zbor după trei luni. Ei vor rămâne cu părinții până în primăvara anului următor. Perechea scoate un singur rând de pui pe an.

După perioada de cuibărit se adună în stoluri pentru schimbarea penajului, în anumite zone care le asigură condiții de hrănire și acces la locuri de odihnă sigure. Această perioadă durează aproximativ o lună și în acest timp păsările își pierd capacitatea de zbor. Penajul se reface complet în august.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatoarea.
- Perturbarea antropogenă.

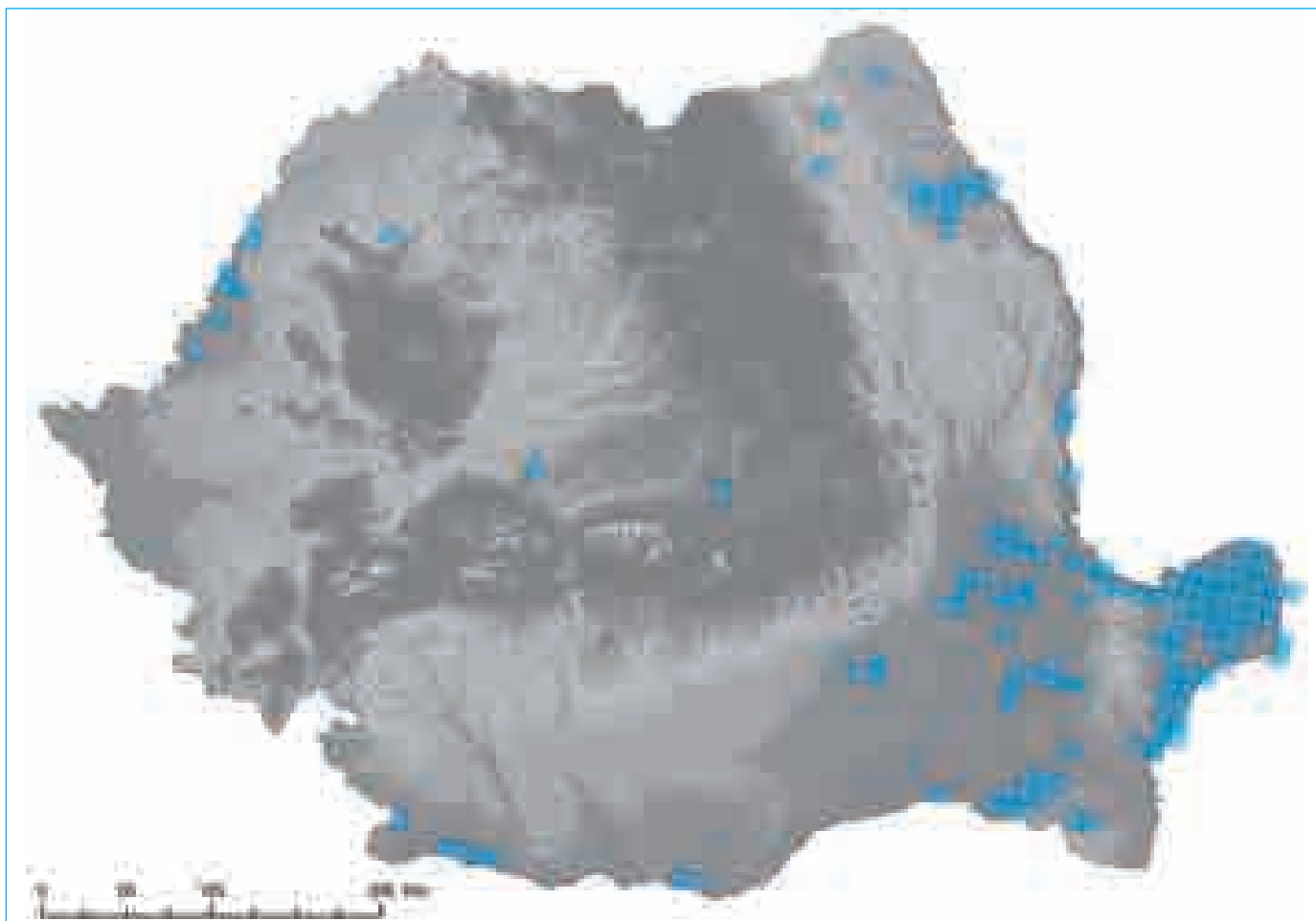
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.

- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GÂSCĂ DE SEMĂNĂTURĂ – BEAN GOOSE

Anser fabalis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anser

SPECIA: *Anser fabalis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■						■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărire al speciei este vast, pornind din estul peninsulei Scandinave și întinzându-se până în nordul Extremului Orient. Zonele de iernare acoperă insular părți din toată Europa, prezența fiind mai numeroasă în apropierea țărmurilor sudice ale Mării Nordului, iar în Asia zone din centrul continentului, precum și arii vaste din sud-estul acestuia, inclusiv Japonia. În România, specia este semnalată în pasaj și ca oaspete de iarnă, mai ales în sud-estul teritoriului.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 134.000 și 144.000 de perechi cuibăritoare, tendința fiind stabilă. Zonele de cuibărit din Europa se află în Suedia, Norvegia, Finlanda și Federația Rusă.

Cartierele de iernat din Europa sunt răspândite insular pe mare parte din continent.

În România se estimează că iermează între 10 și 45 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Gâsca de semănătură este o specie cu migrație pe distanțe lungi, de la locurile de cuibărit din zonele de tundră și taiga din nordul Europei și Asiei, la cele de iernat din zonele temperate și subtropicale ale celor două continente. După năpârlire, la începutul lui septembrie, pleacă în migrație și ajunge în cartierele de iernat la sfârșitul lui septembrie sau în octombrie. Peste iarnă este gregară, deși se adună în stoluri mici în comparație cu alte specii de gâște, sau formează stoluri mixte împreună cu alte gâște.

larna înnoptează în apropierea locurilor de hrănire, în stoluri mixte formate cu alte gâște, pe lacuri, râuri sau în zone mlăștinoase.

Gâsca de semănătură se hrănește cu materii vegetale. În teritoriile de cuibărit dieta este formată din ierburi și mușchi, la care se adaugă diverse fructe de pădure. În zonele de iernat se hrănește predominant pe terenurile agricole, consumând cereale, leguminoase și lăstarii culturilor de toamnă.

Populațiile care se reproduc în taiga preferă pentru cuibărit pădurile de mesteceni bogate în lăstărișuri, tufișuri și pădurile dese și mlăștinoase de conifere, în vreme ce populațiile care se reproduc în tundră preferă pentru cuibărit ariile umede cu mușchi și ierburi aflate în preajma zonelor inundabile (dar peste nivelul

Foto: Depositphotos.com

inundațiilor). În zonele de pasaj și iernat, gâștele de semănătură preferă mlaștinile, zonele agricole (pajiștile și terenurile arabile) și zonele inundabile de câmpie. Pentru înoptat folosesc lacurile, râurile sau zonele inundate.

Populațiile care se reproduc în taiga cuibăresc la începutul lui mai, în timp ce populațiile care se reproduc în tundră cuibăresc la începutul lui iunie. Cuibărește, de regulă, în perechi solitare, mai rar în colonii cu distanțe mari între cuiburi, lângă lacuri, bălți sau râuri. După reproducere urmează o perioadă de năpârlire, în care majoritatea exemplarelor se adună în stoluri numeroase, lângă corpuri întinse de apă, fiind incapabile de zbor pentru aproximativ o lună.

Cuibul este construit din vegetație, pe sol. Cele care cuibăresc în taiga își plasează cuiburile în păduri mlaștinoase, de regulă pe ridicături aflate la 50-100 cm deasupra suprafeței mlaștinilor (pentru a evita inundarea acestora). Cele care cuibăresc în tundră folosesc tot ridicături mai uscate, acoperite cu ierburi și mușchi. De regulă, sunt depuse 4-6 ouă, care sunt incubate timp de 27-29 de zile. Puii devin zburători după aproximativ 40 de zile de la ieșirea din ou, dar ajung independenți abia după vârsta de 2 luni și jumătate.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor să fie strict interzisă.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului apelor din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

GÂRLIȚĂ MARE - GREATER WHITE-FRONTED GOOSE

Anser albifrons

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anser

SPECIA: *Anser albifrons*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■		■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Gârlița mare cuibărește în zonele de tundră arctică aflate în nordul Rusiei, Siberia, Alaska și nordul Canadei. Pentru iernat se deplasează în zonele sudice aflate în centrul și sudul Europei și Asiei. În România poate fi întâlnită numai în perioada de iarnă, în zonele din apropierea Dunării, în Transilvania și în Câmpia de Vest.

POPULAȚIE

Populațiile cuibăritoare de gârliță mare din Europa sunt estimate la 259.000-310.000 de perechi, cu tendință stabilă.

Numărul de indivizi care ierneză în România este de 143.600-417.112, în timpul pasajelor estimându-se aceleași efective.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada de iarnă folosește pajiștile și terenurile agricole din zonele joase, deschise, aflate în apropierea zonelor umede. De asemenea, poate fi întâlnită în mlaștini, câmpii inundate, golfuri adăpostite, estuare și delte, în lacuri interioare artificiale sau naturale. Gârlița mare este o specie exclusiv migratoare, călătorind în etape, cu câteva opriri între zonele de cuibărit și cartierele de iernat. În afara zonei de cuibărit, specia este foarte gregară, putând forma stoluri foarte mari. Mărimea stolurilor este totuși influențată de dimensiunile și fragmentarea habitatelor de hrănire și odihnă. De obicei se hrănesc până la 20 km de zonele de înnoptare. Vârsta maximă

atingută în sălbăticie este de șase ani. Ating maturitatea sexuală la trei ani.

Hrana acestei specii este compusă din semințe, rădăcini, frunze, fructe ale plantelor, iarba de pe malurile apei sau vegetația de pe fundul lacurilor și al râurilor.

Cuibărește – începând cu sfârșitul lunii mai, începutul lunii iunie – în perechi izolate sau în grupuri dispersate. Păsările care nu reușesc să se reproducă formează stoluri în zone separate de cele ale populației cuibăritoare. Perechile sunt monogame și partenerii deseori rămân aceiași pe viață. În perioada de împerechere, păsările strigă cât pot de tare, își întind gâtul și își scufundă capul în apă. Sunt extrem de teritoriale în această perioadă, perechile rareori cuibărend

alături una de alta. Femela construiește un cuib într-o groapă mică în pământ, pe care o va căptuși cu plante. Cuibul este bine ascuns în vegetație, situat aproape întotdeauna în apropiere de apă. Ea clocește 4-6 ouă, cu mărimea de 79 x 53 mm, timp de 27 sau 28 de zile. Ambii părinți au grijă de pui, care încep să se hrănească singuri aproape imediat. Primul zbor al puilor de gărliță mare se va realiza la vârsta de 38-45 de zile. Cu toate acestea, puii vor rămâne alături de părinți cel puțin un an și uneori vor sta cu familia câțiva ani. Specia scoate un singur rând de pui pe an.

După cuibărit, gărlița mare se adună în stoluri mici, de până la 30 de indivizi, în apropierea zonelor de cuibărit, pentru schimbarea penajului. În această perioadă, care durează aproximativ 25 de zile, își pierd capacitatea de zbor. După schimbarea penajului, păsările migrează către locurile de iernat, începând cu finalul lunii august, ajungând la destinație către finalul toamnei.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

GÂRLIȚĂ MICĂ - LESSER WHITE-FRONTED GOOSE

Anser erythropus

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Anseriformes

GENUL: Anser

CLASA: Aves

FAMILIA: Anatidae

SPECIA: *Anser erythropus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	II	I;II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal destul de fragmentat. Populațiile existente au zonele de cuibărit concentrate în nordul Peninsulei Scandinave și în partea de nord a Rusiei. Cartierele de iernare sunt localizate în sud-estul mai multor țări, precum China, Japonia, Asia Mică, România, Moldova, Bulgaria, Serbia, Bosnia, Herțegovina, Grecia, Croația și Ungaria. În România, gărlita mică poate fi întâlnită în partea de sud-est a țării, în special în zonele din apropierea Mării Negre și a Dunării.

POPULAȚIE

La nivelul Europei, populația cuibăritoare este de aproximativ 250-400 de perechi, majoritatea fiind concentrate în Rusia, Finlanda, Suedia și Norvegia, tendința fiind descendentă. Populația care petrece iarna în România este estimată la 21-40 de indivizi, iar în timpul pasajelor pot fi observate între 10 și 40 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Această specie cuibărește în apropierea zonelor de tundră și taiga, fiind caracteristică zonelor cu mlaștini și pălcuri de sălcii sau mesteceni. În timpul iernii și al migrației, această pasăre frecventează zonele deschise cu iarbă scurtă din zona stepică, pajiștile și terenurile arabile. Locuri de odihnă ale stolurilor pe parcursul iernii mai sunt întâlnite pe lacuri și râuri ușor curgătoare sau în vegetația acvatică. Specie complet migratoare. Părăsește zonele de cuibărit la finalul lunii august, începutul lunii

septembrie și – până la sosirea în cartierele de iernare – urmează diverse rute și efectuează mai multe opriri. Părăsește zonele de iernare începând cu februarie și ajunge în zonele de cuibărit în mai-iunie. Zborul e puternic, cu bătăi mari și regulate din aripi. Poate executa adevărate acrobații în aer, cu volte și picaje impresionante.

Dieta acestei specii este bazată predominant pe materie vegetală, cum ar fi iarbă, frunze, rădăcini, semințe și fructe ale plantelor acvatice și terestre. În timpul iernii se hrănește pe pajiștile și culturile agricole de grâu de toamnă din sudul și estul Europei, în stoluri mixte cu alte specii de găște. Uneori consumă și hrană de origine animală, precum viermi, larve acvatice, crustacee, melci, insecte, pe care le alege prin filtrarea apei și a mълului cu lamele cornoase ale ciocului; ocazional consumă și pești.

Este o specie cuibăritoare în nordul Siberiei și în Peninsula Scandinavă. Cuibărește solitar sau în colonii mici în zone de pășuni umede cu tufișuri aflate la altitudini de până la 700 m.

Cuibărește în perechi izolate, deși este gregară în afara perioadei de cuibărit. Femela depune la sfârșitul lunii mai și începutul lui iunie 4-6 ouă, pe care le clocește timp de 25-28 de zile. Puii devin zburători după 35-40 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor este strict interzisă.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CĂLIFAR ALB - COMMON SHELDUCK

Tadorna tadorna

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Tadorna*

SPECIA: *Tadorna tadorna*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal relativ întins, dar fragmentat. Poate fi întâlnită în Europa începând din Islanda, zona nordică a Peninsulei Scandinave, cu populații relativ izolate în toată Europa, nordul Africii, Asia Mică, zona centrală a Asiei, cu cartiere de iernare până în nordul Indiei, coasta estică a Chinei și Coreea. În România poate fi întâlnită cu precădere în zonele acvatice din partea estică a țării (Dobrogea și estul Câmpiei Române). Uneori apare în perioadele de primăvară și în sudul Olteniei și accidental poate fi văzută în habitatele acvatice din restul țării.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc între 50.800 și 68.900 de perechi, populațiile cele mai mari fiind concentrate în Rusia, Olanda, Suedia și Marea Britanie, tendința acestei specii fiind ascendentă.

În România cuibăresc aproximativ 400-4.000 de perechi, iar populația care ierneză la noi numără între 493 și 8.464 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Această specie arată o preferință pentru habitatele saline, țărmurile nămoase sau nisipoase de râuri sau de mare și poate fi întâlnită pe lacurile interioare sau de coastă. În perioadele de migrație folosește și habitatele acvatice de apă dulce, râuri, lacuri sau mlaștini. După cuibărit, între lunile iulie și octombrie, specia își schimbă penajul și își pierde capacitatea de zbor pentru o perioadă de 25-31 de zile, timp în care este foarte gregară, putând forma stoluri foarte mari, chiar de peste 100.000 de exemplare. Majoritatea populațiilor de călifar alb sunt migratoare, deși multe dintre populațiile europene sunt sedentare, dar execută deplasări destul de lungi către zonele în care își schimbă penajul. Unele populații asiatice își schimbă penajul în apropierea zonelor de cuibărit. Atinge, în libertate, longevitatea maximă de 24 de ani și opt luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de doi ani.

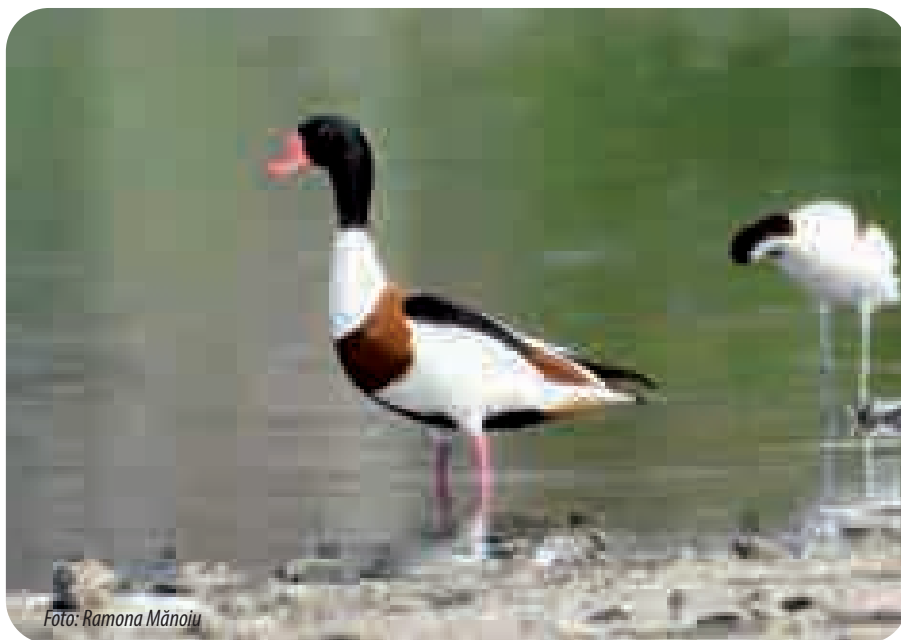

Foto: Ramona Mănoiu

Hrana acestui călifar include o varietate de nevertebrate mici, precum insecte, viermi, crustacee, mormoloci de broaște și chiar pești de talie mică. Își completează regimul alimentar și cu hrană vegetală (alge, diverse semințe și cereale de pe culturile agricole). Se hrănește atât ziua, cât și pe timpul nopții, plutind pe apă, mișcându-și ciocul dintr-o parte în alta în apă foarte mică sau scormonind cu el în nămol sau în solul umed.

Este o specie monogamă, la care perechea se păstrează până la moartea unuia dintre parteneri. Cuibărește în perechi izolate sau în grupuri mici, iar exemplarele care nu se reproduc rămân în stoluri pe întreaga durată a anului. Pentru cuibărit, călifarul alb caută locuri izolate și bine protejate. În zonele de coastă se folosește de malurile abrupte și își face cuibul în crăpături, vizuini, printre stânci, în așa fel încât să fie cât mai bine mascat. Cuibul poate fi poziționat și în copaci scorburoși, uneori până la o înălțime de 8 m, sau în vizuinile unor mamifere. În rare ocazii, cuibul poate fi poziționat pe sol, ascuns în vegetația înaltă, chiar și la o depărtare de 1 km de habitatul acvatic. Au fost semnalate frecvente

cazuri în care ocupă chiar o galerie dintr-o vizuină activă, în care își cresc puii viezurele (*Meles meles*), iepurele (*Oryctolagus cuniculus*) sau vulpea (*Vulpes vulpes*). Călifarul alb poate ocupa cu succes și adăposturile artificiale, dacă sunt îndeplinite toate condițiile necesare cuibăritului speciei. Femela depune o pontă formată din 8-12 ouă, pe care le incubează singură timp de 29-31 de zile. În toată perioada de împerechere, călifarii sunt foarte agresivi, masculii gonind toate păsările din zona cuibului. Ambii părinți au grijă de pui, care sunt capabili de zbor după 6-8 săptămâni de la eclozare. În mod obișnuit, puii care nu sunt încă independenți de părinți stau împreună, fiind supravegheați de câteva păsări adulte.

AMENINȚĂRI

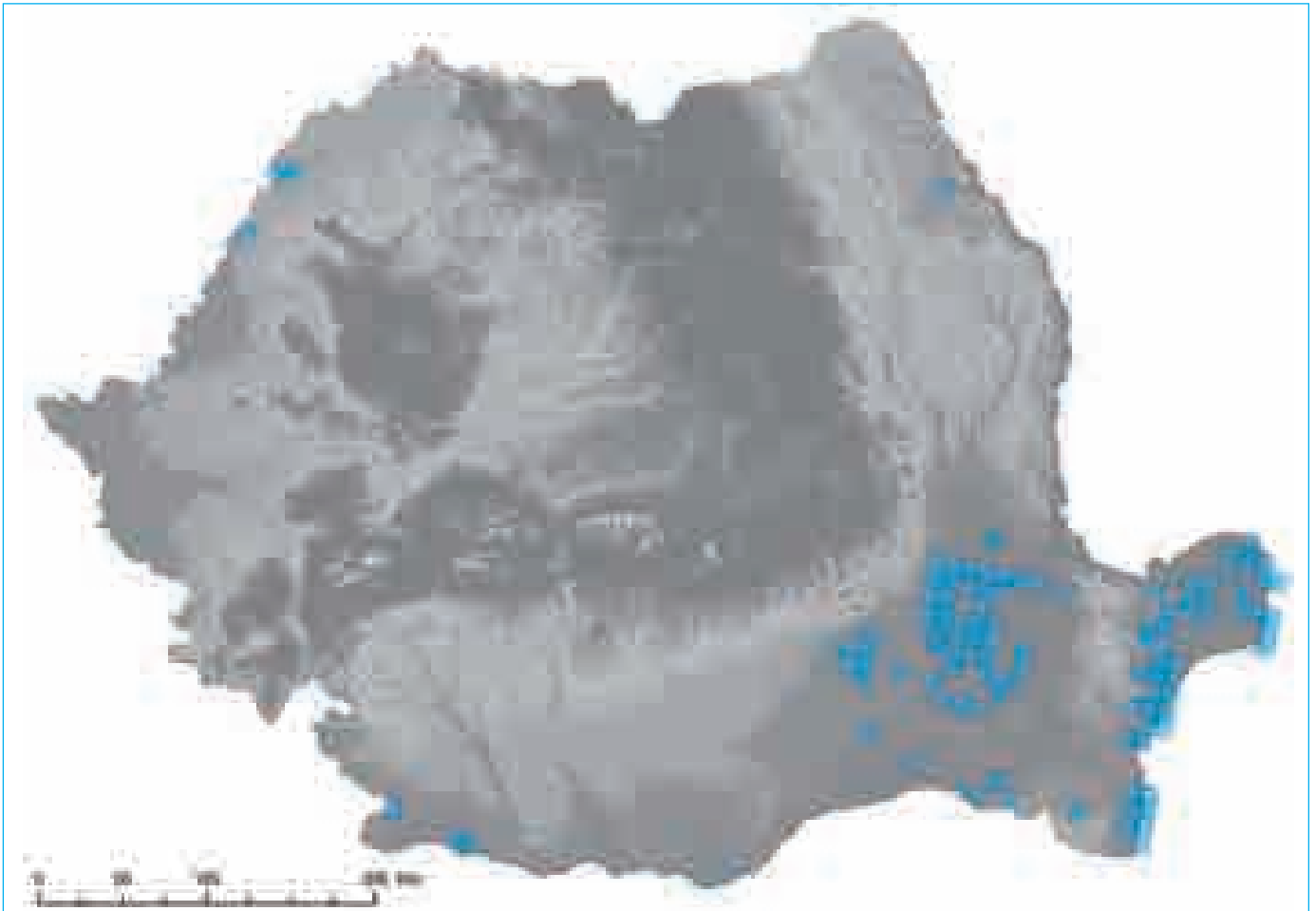
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care vizează construcțiile.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice; încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale, pentru suplinirea locurilor de cuibărit, acolo unde sunt îndeplinite celelalte condiții pentru reproducerea speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CĂLIFAR ROȘU - RUDDY SHELDUCK

Tadorna ferruginea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Tadorna*

SPECIA: *Tadorna ferruginea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul acestei specii cuprinde zona centrală și sudică a Asiei (cu excepția zonei de vest), Asia Mică, unele zone din nord-vestul și nord-estul Africii și partea de sud-est a Europei. Populațiile din Asia sunt preponderent migratoare, iarna deplasându-se către sud, în India și Asia de sud-est. Celelalte populații sunt sedentare sau întreprind deplasări pe distanțe scurte.

În România, această specie poate fi întâlnită în zonele acvatice din partea de sud-est a țării și doar ocazional – în timpul migrațiilor – poate fi observată în restul apelor interioare.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc între 17.000 și 26.500 de perechi, populațiile cele mai mari fiind concentrate în Turcia și Rusia. Specia a manifestat un declin accentuat în perioada 1970-1990. După acest interval, populația a continuat să scadă în Turcia și în perioada 1990-2000, iar în prezent tendința nu poate fi apreciată.

În România cuibăresc aproximativ 60-600 de perechi, tendința fiind crescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada de cuibărit, această specie frecventează țărmurile apelor interioare, dulci sau sărate, lacurile și râurile din zonele deschise, în special cele din zonele stepice, platourile înalte și zonele muntoase. Este mai puțin dependentă de corpurile mari de apă decât celelalte specii de rațe și găște. În afara sezonului de cuibărit, specia poate fi văzută pe râurile încet curgătoare, pe bălțile, iazurile, lacurile artificiale sau naturale, în mlaștinile și zonele inundate din apropierea culturilor agricole. Evită apele de coastă și vegetația înaltă și deasă sau flotantă. Limita altitudinală a speciei este cea de 5.000 m atinsă în Tibet. Zborul este liniștit, fără bătăi repezite din aripi. În afara perioadei de cuibărit se pot aduna în stoluri mari, dar de obicei sunt comune stolurile de mici dimensiuni, localizate de-a lungul râurilor. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

Foto: Tiberiu Mănoiu

Călifarul roșu este o specie omnivoră, care se hrănește cu diverse părți ale vegetației terestre și cu semințe. Hrana de origine animală este reprezentată de crustacee și moluște, diverse larve, amfibieni și pești de mici dimensiuni. Se hrănește atât pe întinsul apei, cât și pe uscat, săpând cu ciocul în solul umed după nevertebrate. Sosește din teritoriile de iernare în luna martie. Este o specie monogamă. În perioada de cuibărit, această specie poate fi întâlnită în perechi separate, deși uneori pot cuibări în grupuri mici de câteva perechi, atunci când habitatul este potrivit. Cuiburile sunt amplasate în adâncituri mici, în găuri sau în vizuini care sunt săpate în teren nisipos sau argilos. Alte locuri de cuibărit includ clădiri abandonate, scorburii sau crăpături în stânci. Deseori, locul de cuibărit ales de pereche nu este situat în apropierea apei (uneori se află chiar și la câțiva kilometri de aceasta). Ocupă și cutiile artificiale care sunt montate în

habitatul favorabil. Cuibul este căptușit cu vegetație, puf și pene. Femela depune în perioada aprilie-mai o pontă formată din 8-11 ouă, care au o dimensiune medie de 66,4 x 46,8 mm și pe care le incubează singură timp de 28-29 de zile. În această perioadă, masculul veghează asupra cuibului. Puii devin zburători la vârsta de 55 de zile. După perioada de cuibărit, adulții își schimbă penajul timp de 4 săptămâni, perioadă în care sunt incapabili de zbor. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

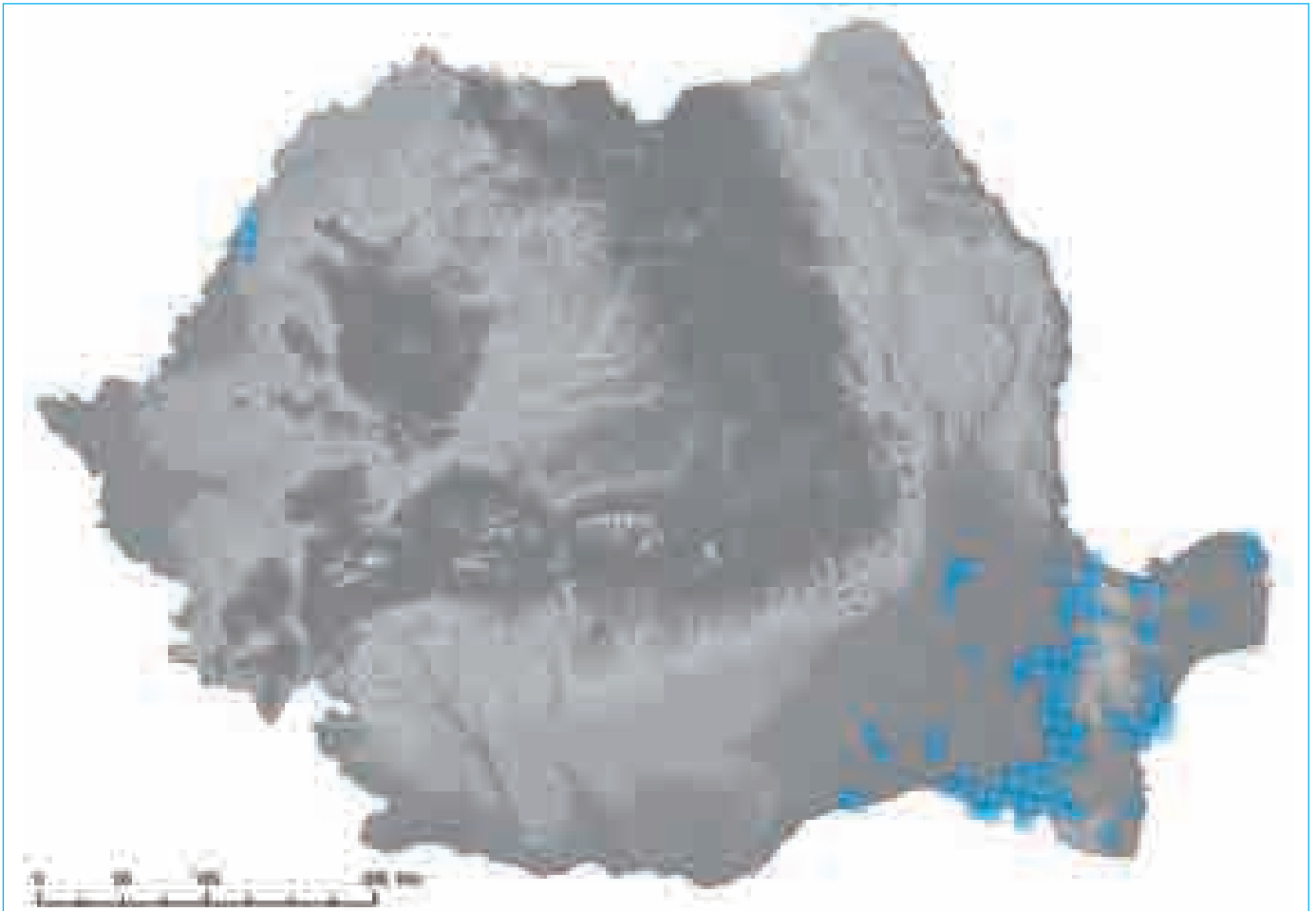
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care vizează construcțiile.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice; încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale, pentru suplinirea locurilor de cuibărit, acolo unde sunt îndeplinite celelalte condiții pentru reproducerea speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ MARE - MALLARD

Anas platyrhynchos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Anas*

SPECIA: *Anas platyrhynchos*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■		■				■	■
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal foarte întins, prezentă în aproape toată emisfera nordică, din zonele subarctice până în zonele tropicale, în Europa, Asia, partea de est a Africii, America de Nord și Centrală.

În România poate fi întâlnită în majoritatea zonelor acvatice care corespund cu tipul de habitat preferat, cu precădere cele de joasă și medie altitudine.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este de aproximativ 2.850.000-4.610.000 de perechi, cele mai mari populații fiind întâlnite în Rusia, Olanda, Polonia și Germania, iar tendința fiind stabilă. Populația de rață mare de la noi din țară este estimată la 76.662-146.831 de perechi cuibăritoare. În timpul iernii, pot fi observate între 54.397 și 228.791 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Rața mare este o specie care se adaptează cu ușurință la o multitudine de habitate, de la cele din zonele de tundră până la cele subtropicale, habitate care cuprind ape încet curgătoare sau stătătoare, relativ adăpostite, estuare și delte, lagune, coaste maritime unde apa este de mică adâncime, lacuri, râuri, iazuri și bălți. Preferă apele de mică adâncime, cu vegetație adiacentă, submersă sau flotantă. Evită în general apele adânci sau cele expuse.

Specie predominant migratoare, dar unele populații sunt sedentare. Teritoriile de iernat și cuibărit se suprapun pentru multe populații.

Rața mare este o specie omnivoră și oportunistă, hrana acesteia cuprinzând resturi vegetale, frunze, tuberculi, rizomi, rădăcini, semințe, insecte și larvele acestora, melci, crustacee, mormoloci și chiar pești de talie mică. Este o specie foarte activă noaptea și efectuează zboruri zilnice între locurile de înnoptat și cele de hrănire. Gregară, se adună în grupuri mari în afara perioadei de cuibărit. Migrează în stoluri, la mi-

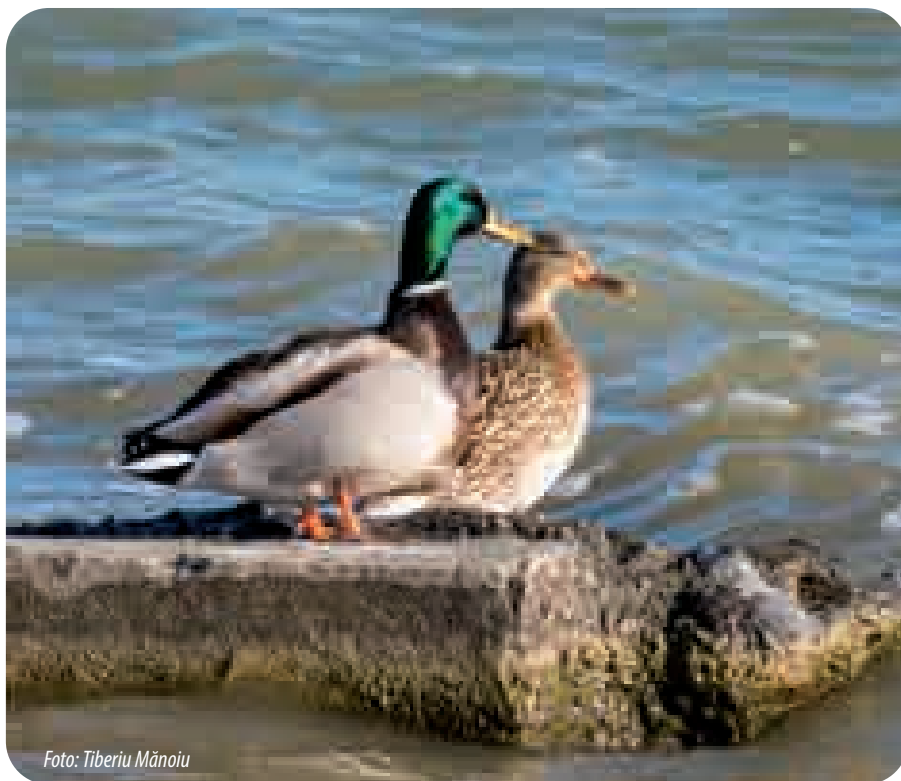

Foto: Tiberiu Mănoiu

grația de primăvară stolurile fiind predominant formate din perechi. Stolurile se separă în luna februarie, când perechile încep să caute locuri pentru cuibărit.

Perechile cuibăresc separat, dar uneori pot forma și colonii. Cuibăresc pe sol în vegetație deasă, sub bolovani, în scorburi sau la baza tufelor. De asemenea, frecvente sunt cazurile de cuibărire pe plauri sau în stufărișuri. După împerechere, masculul părăsește femela și se alătură altor masculi, așteptând perioada de năpârlire, care începe în luna iunie. Uneori pot rămâne în preajma femelei pentru o a doua împerechere, în cazul distrugerii primului cuibar. Depunerea pontei are loc începând cu luna februarie (în zonele mai calde), aceasta fiind compusă din 8-14 ouă verzui sau albastru-verzui, care sunt incubate timp de 27-28 de zile. Dacă prima pontă este distrusă, depune o a doua pontă, de regulă mai redusă, constând din 6-12 ouă. Perioada de reproducere este foarte solicitantă pentru

femelă, deoarece ea investește aproape jumătate din greutatea ei corporală în producerea de ouă. Din acest motiv, este foarte importantă existența zonelor de liniște și de hrănire pentru conservarea acestei specii. Puii sunt nidifugi și urmează femela în apă imediat sau la câteva ore după eclozare. Ei se pot hrăni singuri, însă depind de îngrijirea parentală până devin zburători, la vârsta de 7-8 săptămâni. Această specie este frecvent vizată de speciile parazitare la cuibărit, care pot depune ouă în cuiburile raței mari (așa cum sunt rața cu cap castaniu, *Aythya ferina*, rața sulițar, *Anas acuta*, rața moțată, *Aythya fuligula*, rața roșie, *Aythya nyroca*, rața pestriță, *Mareca strepera*, rața lingurar, *Spatula clypeata*, rața sunătoare, *Bucephala clangula*). În aceste cazuri, femela de rață mare poate cloci întreaga pontă, sau poate elimina ouăle de altă culoare; frecvent, întregul cuibar este părăsit, mai ales dacă parazitarea are loc în perioada depunerii ouălor.

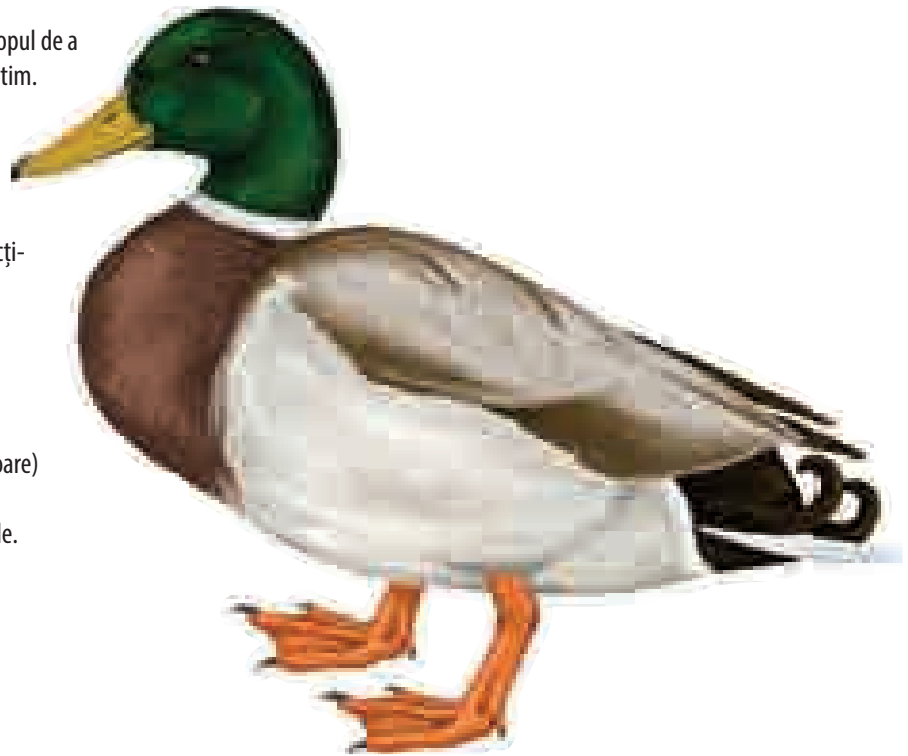
AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

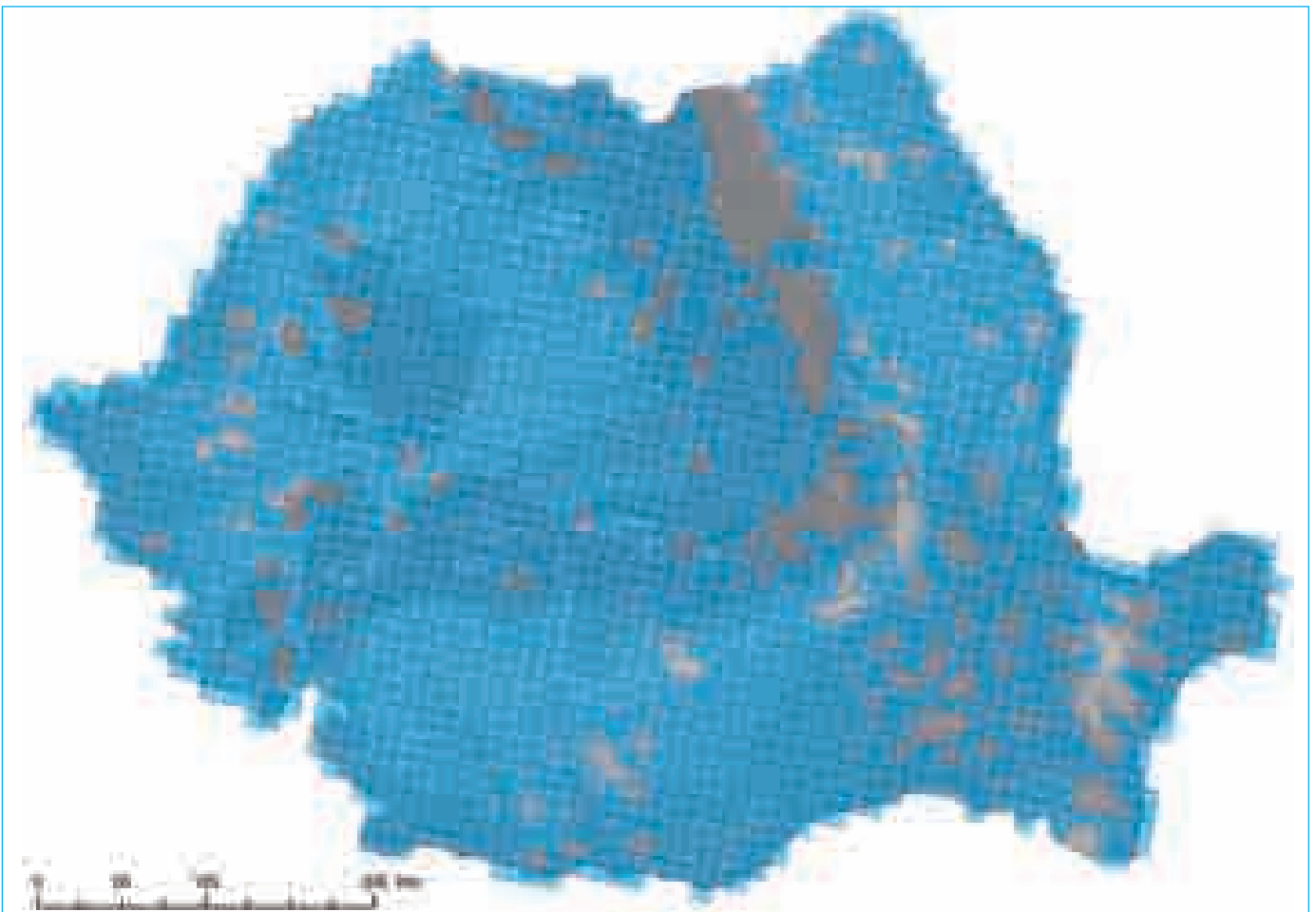
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea sau reducerea vânătorii și controlul braconajului.
- Menținerea anumitor zone de liniște (cu privire la vânătoare) pe corpurile de apă unde aceasta cuibărește.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ MICĂ (SARSELĂ DE IARNĂ) - COMMON TEAL

Anas crecca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Anas*

SPECIA: *Anas crecca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Rața mică este o specie cu o răspândire foarte largă, arealul ei cuprinzând toată Europa, America de Nord și Asia. Cuibărește în partea nordică și temperată a arealului.

În România poate fi întâlnită în special în pasaj și în perioada de iarnă, într-o varietate de habitate acvatice: ape costiere de mică adâncime, lacuri naturale și artificiale, iazuri, estuare, delte, lagune și mlaștini. În perioada de cuibărit există populații de mici dimensiuni în Transilvania și nordul Moldovei, în zonele acvatice montane, depresionare și de coastă.

19.951 de exemplare, iar în timpul pasajelor pot fi văzute între 200.000 și 300.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie foarte gregară în afara perioadei de cuibărit, adunându-se în stoluri de diferite dimensiuni. Specie predominant migratoare, în special populațiile nordice. În partea de sud a arealului există mici populații sedentare. Migrația de toamnă începe din luna iulie pentru exemplarele care nu au reușit să se reproducă și culminează în lunile octombrie-noiembrie. Se întorc din cartierele de iernare în lunile

bile să facă manevre bruște în zborul lor pe deasupra apei sau a stufului.

Rața mică este o specie omnivoră. În perioada de cuibărit, hrana este predominant formată din mici nevertebrate, precum moluște, crustacee, insecte adulte și larvele acestora. Poate captura și amfibieni sau pești de talie mai mică. În perioada de iarnă se hrănește și cu semințe de plante acvatice, resturi de plante, ieșind frecvent din apă să pască sau să culeagă semințe de pe terenurile agricole. Este o specie foarte gălăgioasă, mai ales în timpul zborului. În timpul cuibăritului este activă ziua, însă în pasaj și în timpul iernilor este considerată o specie crepusculară sau chiar nocturnă.

Habitatele preferate de această specie pentru cuibărit sunt apele de mică adâncime, permanente, cu vegetație densă, ierboasă, în special cele aflate în vecinătatea pădurilor și lizierelor. Vegetația adiacentă trebuie să formeze un fel de strat vegetal dens. Preferă apele de mici dimensiuni, singure sau părțile unei zone acvatice mai întinse, cum ar fi bălți, lacuri și iazuri, râuri încet curgătoare. Perechile se formează încă din perioada de iarnă, sosind împreună în teritoriul de cuibărit începând cu luna aprilie. Cuibul este construit pe sol, în vegetație densă, în apropierea apei. El este de fapt o mică adâncitură în pământ, căptușită cu iarbă și frunze. Femela depune 8-11 ouă galben-verzui, existând o singură pontă pe an. Masculul participă foarte puțin la creșterea puilor. Clocitul durează 21-23 de zile, puii fiind nidicoli și urmând femela în apă la câteva ore după eclozare. Ei sunt dependenți de femelă timp de 25-30 de zile, până le cresc penele și devin zburători.

Foto: Cristian Mihai

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare de rața mică la nivelul Europei este estimată la 557.000-915.000 de perechi, țările unde există cele mai mari concentrații fiind Rusia, Finlanda, Norvegia și Suedia. Tendința populației la nivel european este nesigură.

Numărul de rațe mici care cuibăresc în România este de 0-3 perechi. Iernează la noi între 1.150 și

martie-aprilie. În perioada de iarnă poate fi întâlnită și pe ape deschise, lacuri, delte, câmpii inundate.

Se diferențiază de restul rațelor, cu care deseori formează stoluri mixte, prin viteza de zbor, fiind considerată una dintre cele mai rapide rațe. Poate atinge cu ușurință în zbor peste 120 km/oră. Se ridică de pe apă foarte ușor în zbor, cu bătaii rapide și dese de aripi. Stolurile sunt capa-

AMENINȚĂRI

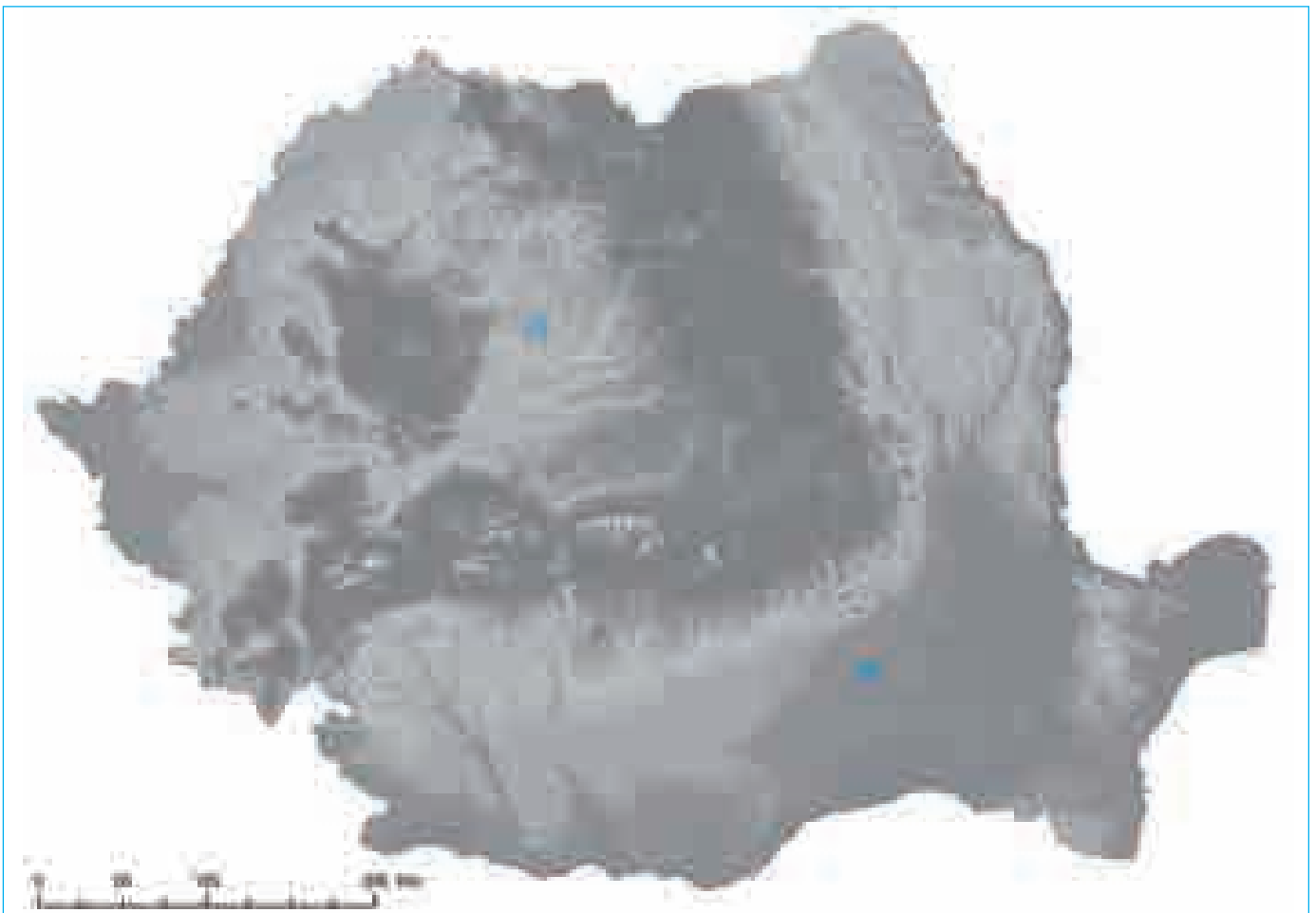
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația ripariană și palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru această specie.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ SULIȚAR - NORTHERN PINTAIL

Anas acuta

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Anseriformes

GENUL: *Anas*

CLASA: Aves

FAMILIA: Anatidae

SPECIA: *Anas acuta*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Rața sulițar este o specie larg răspândită, care cuibărește în zonele nordice ale Europei, Asiei și Americii de Nord, în zonele arctice și subarctice. Iarna migrează la sud de aria de cuibărit, ajungând până la Ecuator. Un lucru neobișnuit pentru o pasăre așa de răspândită este faptul că nu are subspecii geografice. În Europa cele mai mari populații cuibăritoare se întâlnesc în Finlanda, Islanda, Norvegia, Rusia și Suedia, dar există populații cuibăritoare de mici dimensiuni în multe din țările Europei Centrale și de Sud. Pe teritoriul României această specie poate fi întâlnită doar în perioada de iarnă și de pasaj, nefiind cuibăritoare.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este de 210.000-269.000 de perechi, prezentând un declin moderat.

În România ierneaază între 64 și 334 de exemplare din această specie.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare pe toată suprafața arealului său. Ajunge în cartierele de iernare în cursul lunii noiembrie și le părăsește în cursul lunii aprilie. Deseori migrează în perechi, alăturându-se altor specii de rațe.

În perioada de cuibărit, această specie preferă habitatele continentale acvatice, cu apă dulce

sau sărată de mică adâncime, care sunt deschise și sunt situate de obicei în zone de joasă altitudine, de pajiște, tundră sau stepă; aceste ape au, de obicei, o productivitate mare sau medie. În perioada de iarnă, specia staționează în zone de coastă ferite, delte, estuare și terenuri inundate, lagune și lacuri care au în apropiere terenuri agricole.

Hrana raței sulițar este compusă din materie vegetală acvatică (frunze sau alge) și hrană de natură animală (insecte, moluște, crustacee și alte nevertebrate, uneori amfibieni sau pești de talie mică). Hrana de natură vegetală are o pondere mai mică și constă din semințe, rădăcini și rizomi. Este o specie preponderent diurnă.

Longevitatea maximă observată în libertate a fost de 27,4 ani.

În cartierele de iernare se formează perechile, la finalul iernii stolurile fiind deja compuse din perechi și grupuri mici de masculi. Ritualurile de curtare includ rotiri laterale ale capului pentru evidențierea desenelor caracteristice de pe gât și ceafă. Nu este o specie colonială, dar deseori se pot observa câteva perechi solitare, ale căror cuiburi sunt relativ apropiate. Sezonul de cuibărit începe din aprilie și ține până în iunie în majoritatea zonelor. În partea nordică a arealului, începutul perioadei de cuibărit este sincronizat cu dezghețul. Cuibul este construit pe sol, ascuns în vegetație, relativ aproape de apă și constă dintr-o mică adâncitură în pământ, căptușită cu material vegetal. Depune 7-9 ouă de culoare crem, în ritm de unul pe zi. Femela clocește pona timp de 22-24 de zile. Puii sunt precece și, imediat după ecloziune, aceștia sunt duși la cel mai apropiat ochi de apă, unde se hrănesc cu insectele moarte care plutesc la suprafața acesteia. Puii își iau zborul la vârsta de 46-47 de zile. După cuibărit, părăsesc zonele de clocit (primii masculii și după aceea și femelele) și se adună în stoluri de dimensiuni variabile în funcție de întinderea corpului de apă, în general separate pe sexe, pentru schimbarea penajului.

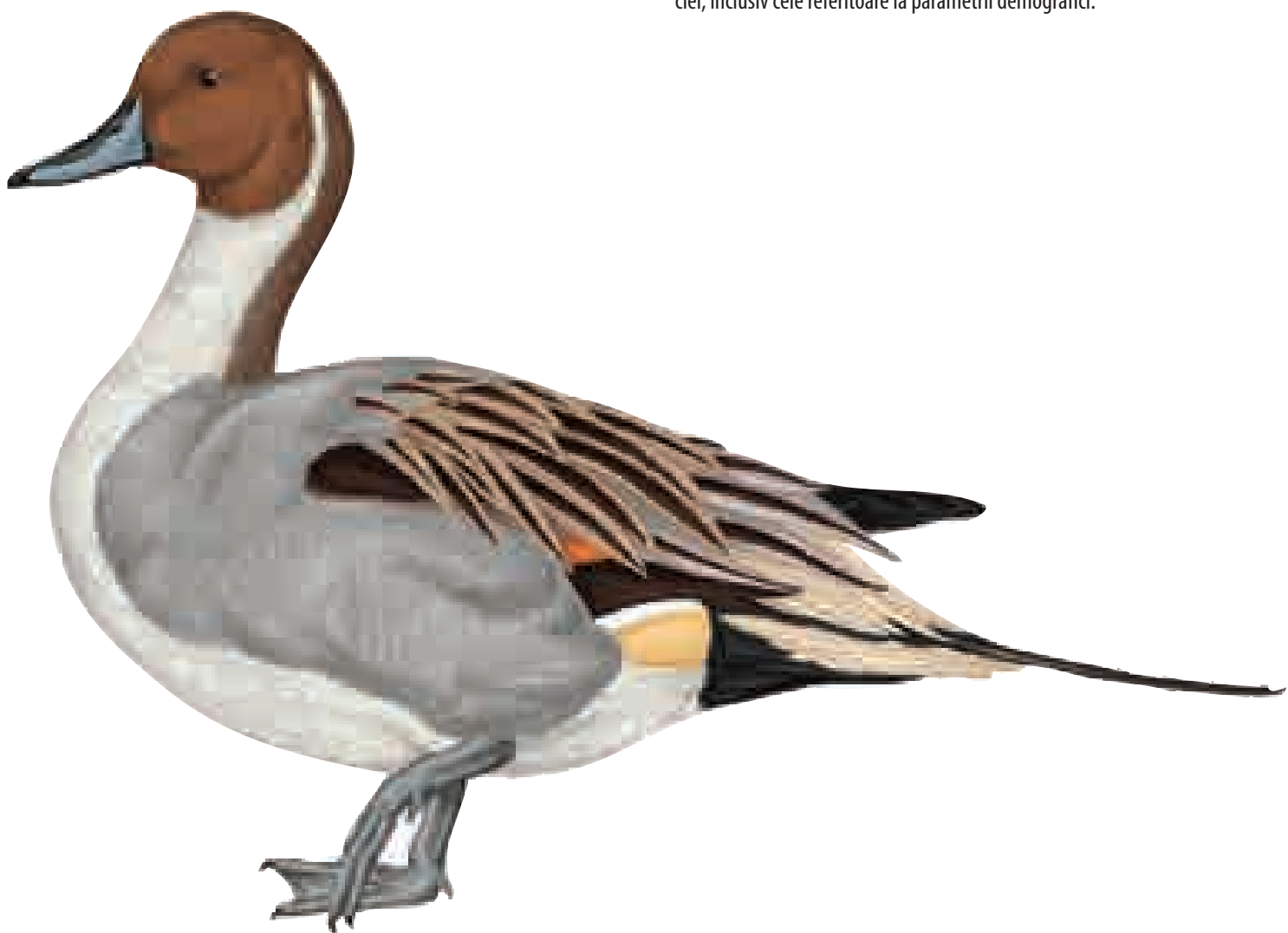
După schimbarea penajului, în lunile septembrie-noiembrie, migrează către zonele de iernat.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

RAȚĂ PESTRIȚĂ - GADWALL

Mareca strepera

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Mareca

SPECIA: Mareca strepera

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■						■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal întins, care acoperă Europa și Asia în zona temperată și de sud, partea de nord și zona Nilului în Africa și partea centrală și de sud a Americii de Nord. În România, rața pestriță poate fi întâlnită în zonele acvatice de joasă altitudine, deschise, cu apă de mică adâncime, stătătoare sau ușor curgătoare.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa numără aproximativ 75.400-125.000 de perechi, cele mai mari concentrări fiind întâlnite în Rusia, Olanda și România. Tendința este ascendentă.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 505 și 8.948 de perechi. În timpul pasajelor se pot vedea între 20.000 și 50.000 de exemplare și iernează la noi între 605 și 4.796 de exemplare din această specie.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă apele dulci, stătătoare sau ușor curgătoare, productive, în zone deschise, de mică altitudine, cu precădere cele ferite, bogate în vegetație emergentă și insulele acoperite de vegetație ierboasă. Poate fi întâlnită în canale, iazuri sau lacuri. Iarna poate fi întâlnită și pe lacuri de acumulare sau terenuri inundate, evitând însă habitatele cu apă sărată.

Rața pestriță se hrănește predominant în ape de mică adâncime, unde filtrează cu ciocul apa de la suprafață sau caută pe fundul apei vegetație acvatică, germenii, mugurii, semințele și rădăcini. Consumă și insecte, viermi, mici peștișori, amfibieni și mormoloci. Hrana de origine animală este preferată în special în timpul sezonului de creștere a puilor. Iese din apă pentru a mânca plante și semințe de pe culturile agricole. În lărgul apei este văzută foarte rar, ea obișnuind să înnoate spre deșul vegetației. Merge în căutarea

hranei mai ales pe înserat sau în timpul nopții. Specie migratoare în partea de nord a arealului, dar există populații cuibăritoare în zonele temperate. Formează, de obicei, grupuri de mici dimensiuni în afara perioadei de cuibărit.

Masculii părăsesc zonele de cuibărit la începutul lunii iulie, cu o lună înaintea femelelor și a puilor, deplasându-se către zonele unde are loc schimbarea penajului. Aceasta durează aproximativ patru săptămâni, după care începe migrația de toamnă. Se întorc din cartierele de iernare în lunile martie-aprilie.

Cuibăresc în perechi separate sau în grupuri dispersate. Ritualul de curtare este tipic rațelor, cu deplasări repetate în jurul perechii și poziții caracteristice.

Cuibul este construit pe sol, bine ascuns în vegetație, arătând o preferință pentru zonele cu vegetație ierboasă înaltă, uscată. Poate cuibări destul de departe de apă. Femelele depun 8-12 ouă de culoare albă, crem sau verde-deschis începând din a doua jumătate a lunii aprilie, pe care le incubează singură timp de 24-26 de zile. Puii sunt nidifugi și părăsesc cuibul imediat după eclozare, urmându-și mama în apă. Ei sunt hrăniți în special cu insecte adulte și larvele acestora, și sunt îngrijiți șapte săptămâni doar de către femelă, până le cresc penele și reușesc să zboare. Ajung la maturitate abia după un an.

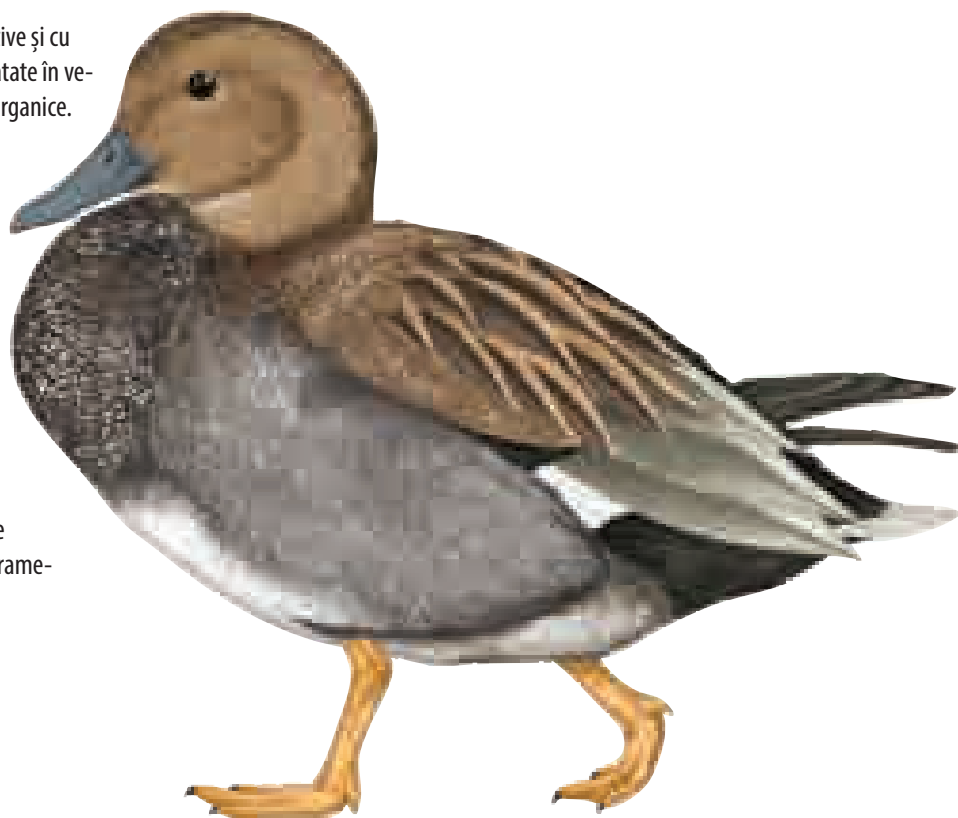
AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

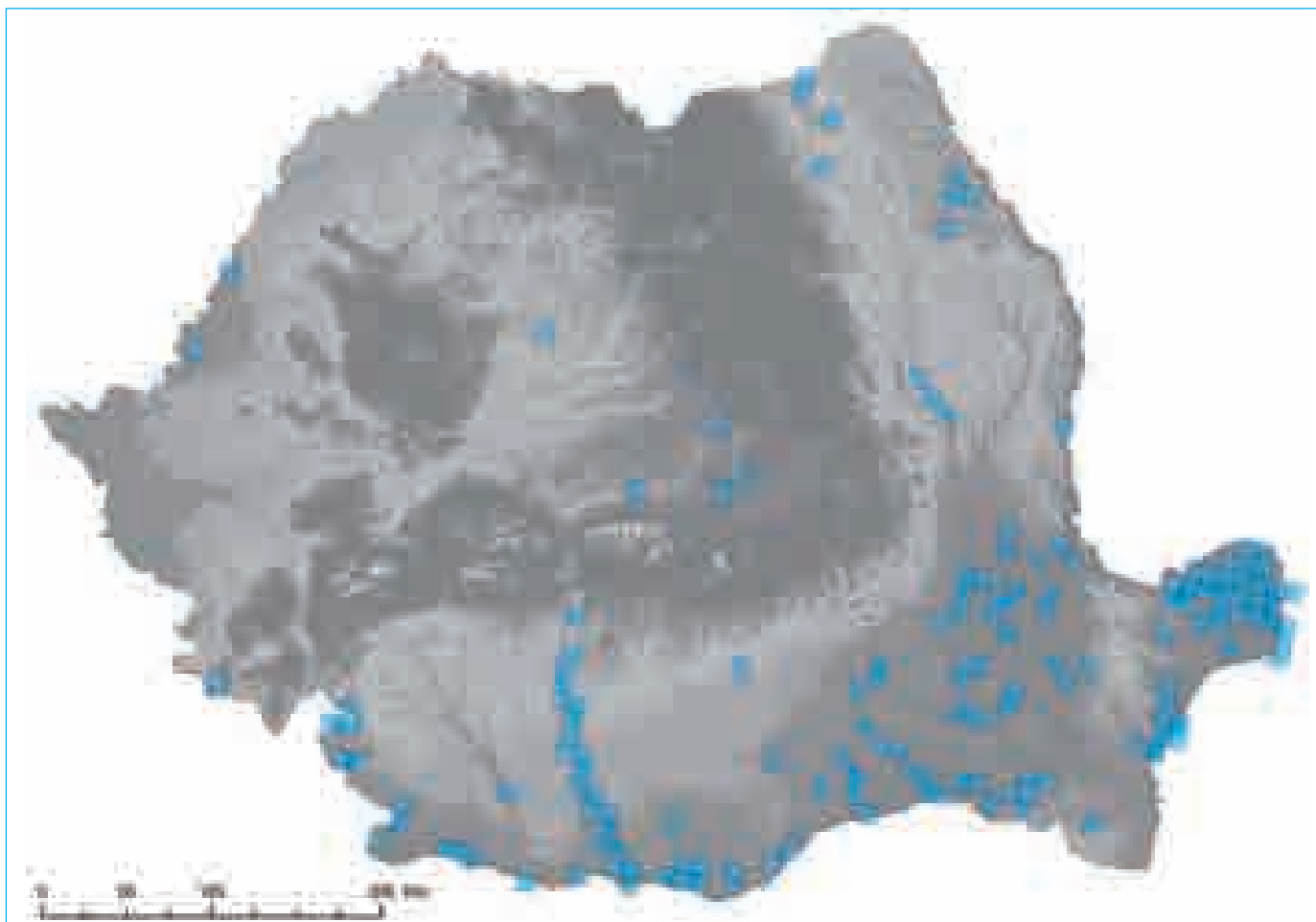
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.

- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ FLUIERĂTOARE - EURASIAN WIGEON

Mareca penelope

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Mareca*

SPECIA: *Mareca penelope*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie migratoare, care cuibărește în partea de nord a Europei și a Asiei, în special în zonele arctice și subarctice. În Europa, cele mai mari populații cuibăritoare se întâlnesc în Finlanda, Islanda, Norvegia, Rusia și Suedia, dar există populații cuibăritoare mici și în Germania, Marea Britanie, Estonia și în Letonia.

Rața fluierătoare poate fi întâlnită pe tot teritoriul României, în zonele acvatice de mică altitudine, în perioada de iarnă sau de pasaj, cu precădere în apropierea Mării Negre.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 469.000-645.000 de perechi, în scădere, fiind

concentrată în special în Peninsula Scandinavă. Efectivul care iernează în țara noastră a fost apreciat la 588-6.874 de indivizi, iar cel care tranzitează în timpul pasajelor este de 40.000-80.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zone acvatice de mică adâncime, deschise, bogate în vegetație submersă și năntantă. Evită însă habitatele acvatice caracterizate de vegetație limitrofă înaltă și densă. Pentru iernat și pasaj, această specie preferă habitatele marine adăpostite, zonele umede din apropierea mării, lagunele, lacurile interioare, râurile încet curgătoare, estuarele, pășunile inundate și zonele mlăștinoase. Specie cu precădere mi-

gratoare, deși există semnalări de mici populații rezidente în nord-vestul Europei.

Vara târziu se adună în stoluri mari și în cursul lunii septembrie părăsesc zonele de cuibărit și ajung în zonele de iernat în octombrie-noiembrie. Primăvara, în cursul lunilor martie-aprilie, părăsesc zonele de iernat și se îndreaptă către cartierele de cuibărit. Este o specie gălăgioasă și gregară în afara perioadei de cuibărit. Se adună în stoluri mari, de multe ori împreună cu alte specii de rațe. Stolurile migratoare formează și ruri lungi.

Se hrănește aproape în întregime cu materii vegetale, respectiv frunze, rădăcini, bulbi, rizomi și iarbă. Locurile preferate pentru hrănire sunt reprezentate de zonele acvatice puțin adânci,

Foto: Cristian Mihai

pajiștile și terenurile agricole adiacente acestor zone. Rar poate consuma semințe și hrană animală. Această specie poate fi văzută frecvent înotând în apropierea rațelor scufundătoare și așteptând ca acestea să ridice la suprafața apei materii vegetale, pe care apoi le fură.

În perioada de iarnă, masculii pot începe ritualul de împerechere, care constă în sunete caracteristice produse în poziție specifică, cu capul ridicat, pennele de pe ceafă și creștet erecte și manifestări agresive față de ceilalți masculi care se apropie de femela curtată.

Depunerea pontei este influențată de perioada dezghețului, în Marea Britanie aceasta începând de la mijlocul lunii aprilie, iar în Islanda în ultima parte a lunii mai.

Cuibăresc pe pământ, în apropierea apei, cuibul fiind bine ascuns în vegetație sau sub copaci căzuți la pământ. Cuibul este de fapt o mică adâncitură în sol, căptușită cu iarbă și materie vegetală. Femela depune o pontă formată din 8-9 ouă, pe care le clocește timp de 24-25 de zile. Puii proaspăt eclozați își urmează imediat mama în apă și, deși se pot hrăni singuri, ei sunt totuși dependenți de îngrijirea parentală timp de 44-45 de zile (vârsta la care devin zburători).

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

RAȚĂ CĂRĂITOARE - GARGANEY

Spatula querquedula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Spatula*

SPECIA: *Spatula querquedula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■						■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul acestei specii cuprinde zona temperată a Europei și a Asiei. Migrează pentru a ierna în Asia de Sud și Africa Centrală. În România poate fi întâlnită cuibărind în ape dulci, de mică adâncime, bine adăpostite.

POPULAȚIE

În Europa, populația este cuprinsă între 352.000 și 524.000 de perechi cuibăritoare, cele mai mari concentrații fiind întâlnite în Rusia, Belarus și Ucraina, tendința fiind descendentă.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 520 și 5.200 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Deși poate folosi ocazional și localizat habitatele marine, specia preferă habitatele de apă dulce, de mică adâncime, ascunse, bogate în vegetație, adiacente zonelor acvatice mai mari, pășunilor inundate sau mlaștinilor. Evită totuși habitatele cu vegetație acvatică foarte înaltă sau foarte densă.

Specie migratoare, părăsește zonele de cuibărit la sfârșitul lunii iulie, începutul lunii august și se întoarce în luna aprilie.

Se hrănește cu vegetație și hrană de natură animală, care constă din moluște, insecte acvatice, crustacee, larve diverse, mormoloci și pești

mici. Destul de des consumă și lipitori. În afara sezonului de cuibărit se hrănește predominant cu hrană de natură vegetală: semințe, rădăcini, tuberculi, frunze, muguri sau iarbă. Iese frecvent pe pajști și terenurile cultivate, aflate în vecinătatea habitatelor acvatice, pentru a paște.

Gregară în afara perioadelor de cuibărit. Perechile cuibăritoare se formează încă din timpul iernii și au teritorii bine delimitate. Ritualul de curtare conține elemente similare celorlalte specii de rațe, dar și comportamente unice: masculul își coboară capul pe spate până ce creștetul îi atinge spatetele, timp în care scoate niște sunete specifice.

Își face cuibul pe sol în ierburi, în apropierea apelor, în stufăriș; cuibul este o adâncitură în pământ, căptușită de către femelă cu plante, puf și câteva pene. Depune, începând de la mijlocul lunii aprilie, 8-9 ouă, care sunt de culoarea smântânii până la brun-ruginii. Ponta este clocită doar de femelă, odată cu depunerea ultimului ou, timp de 21-23 de zile, astfel încât eclozarea puilor este aproape simultană. Puii sunt nidifugi, acoperiți cu puf și părăsesc cuibul imediat după ieșirea din ou, fiind conduși de femelă spre apă. Ei sunt îngrijiți de aceasta până pot zbura, la vârsta de 5-6 săptămâni.

După cuibărit, adulții își schimbă penajul într-o perioadă de 3-4 săptămâni, timp în care își pierd capacitatea de zbor.

AMENINȚĂRI

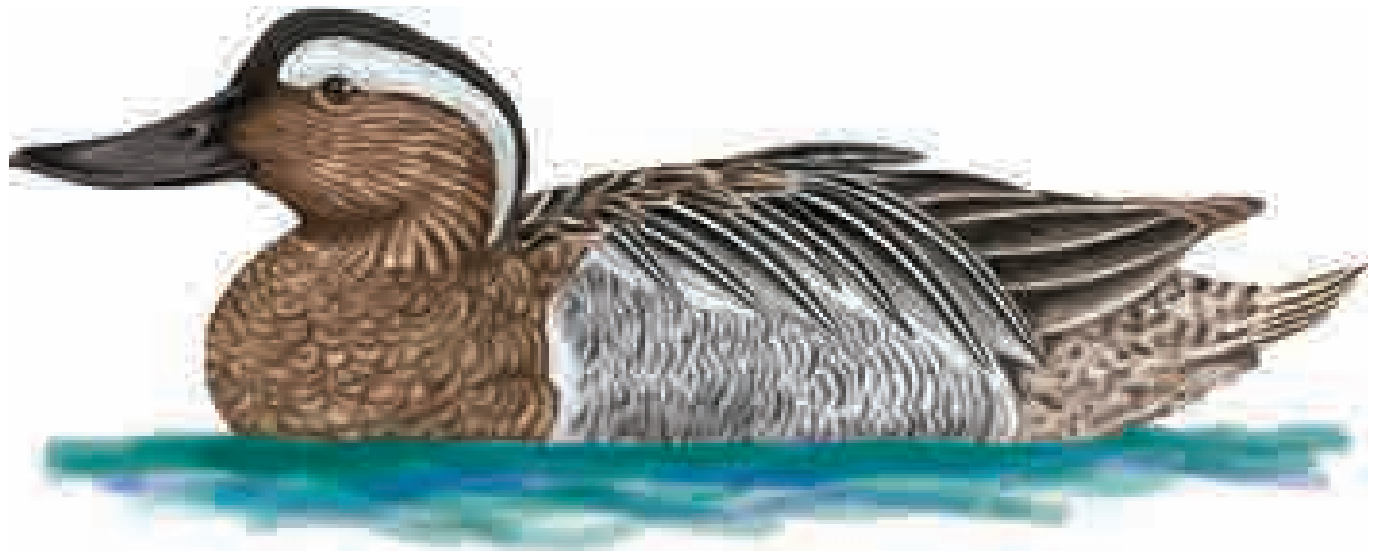
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

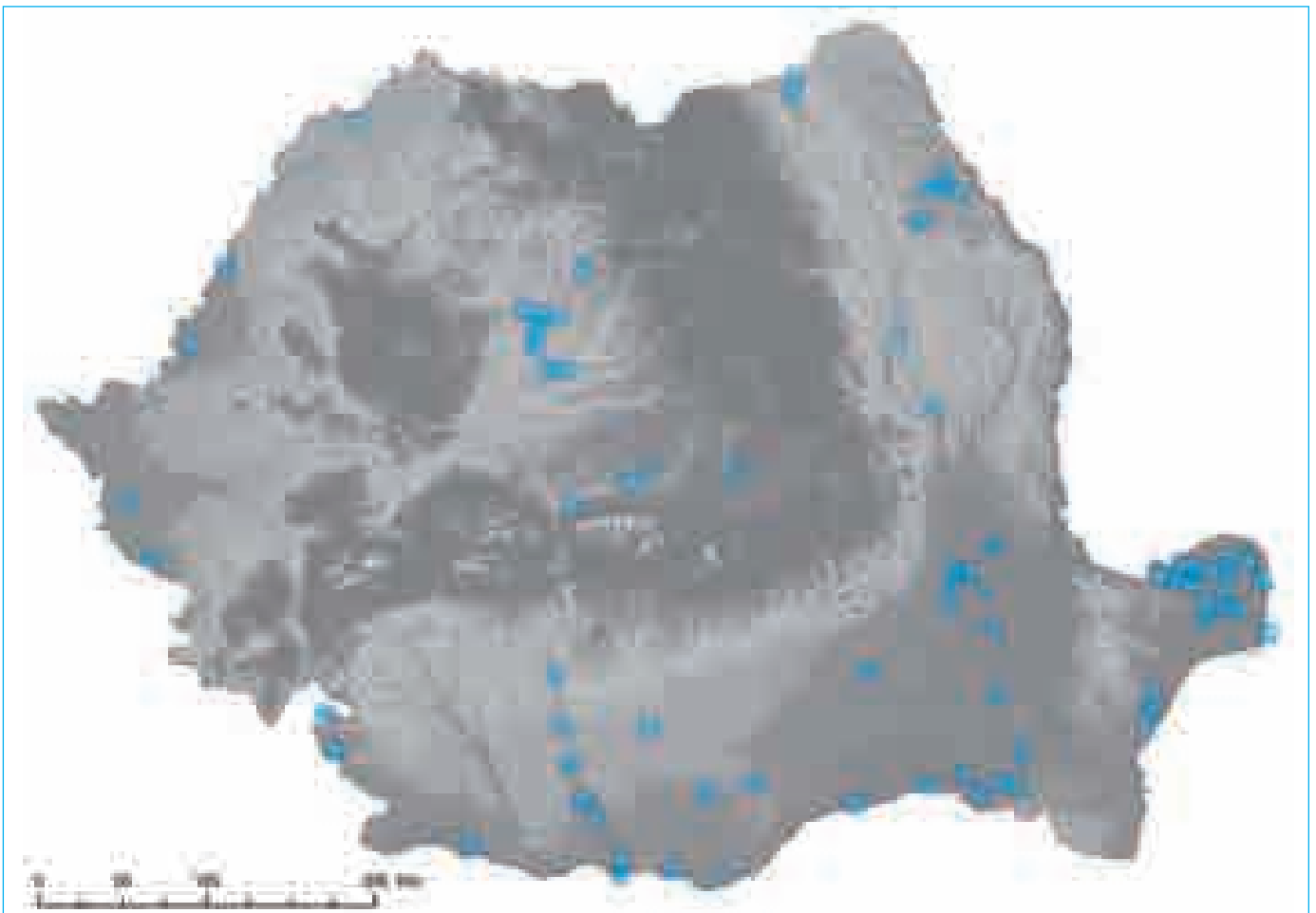
Foto: Daniel Petrescu

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ LINGURAR - NORTHERN SHOVELER

Spatula clypeata

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Spatula*

SPECIA: *Spatula clypeata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie predominant migratoare, cu un areal foarte mare, care cuprinde aproape toată emisfera nordică, începând din zonele subarctice și zona tropicală: Europa, Asia, America de Nord, nordul și centrul Africii, nordul Americii de Sud. Majoritatea populației europene iernea în sudul Europei, în Asia Mică și în nordul Africii. În România poate fi întâlnită tot anul în majoritatea zonelor acvatice de mică altitudine. În timpul iernii sunt înregistrate efectivele cele mai mici, deoarece zonele principale de iernare sunt situate la sud de România. Din punct de vedere cantitativ, efectivele cele mai numeroase sunt înregistrate în perioadele de migrație. Cuibărește relativ localizat, în special în Dobrogea, Muntenia, Oltenia, Moldova și în Banat.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este apreciată la 170.000-233.000 de perechi, cele mai mari concentrații fiind întâlnite în Rusia, Olanda și Finlanda, tendința fiind stabilă.

Populația cuibăritoare din România este estimată între 15 și 150 de perechi. Un număr mult mai mare de exemplare este înregistrat în timpul pasajelor (50.000-100.000) și iernea pe teritoriul țării între 10 și 2.301 indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Deși poate fi întâlnită în numere relativ mici în zonele subarctice, habitatul preferat de rața lingurar este cel temperat, cu zone deschise, pajiști și zone de stepă. Poate fi întâlnită în toate habitatele acvatice cu ape de mică adâncime, dar permanente, productive, cu vegetație acvatică bogată, care sunt mărginite de stuf sau papură. Evită în general apele mărginite de păduri și pâlcuri de copaci, precum și apele sărate.

În România, în pasaj și iarna, efectivele cele mai numeroase sunt înregistrate în general pe lacurile slab salmastre. Poate fi întâlnită de asemenea în heleșteie, lagune, orezării, lacuri artificiale etc.

Foto: Cosmin Mancu

Specie în general migratoare, deși există și populații sedentare sau care migrează pe distanțe scurte. Toamna migrează puțin mai devreme decât celelalte specii de rațe (cu excepția raței cârâitoare, *Spatula querquedula*), plecând spre cartierele de iernat în lunile septembrie-octombrie. Se întoarce în locurile de cuibărit până în prima parte a lunii mai.

Specie în general diurnă, cu un regim de hrană omnivor. Consumă insecte acvatice, crustacee mici, moluște, semințe și resturi de plante (semințe, frunze). Hrana este procurată de la suprafața apei cu ajutorul ciocului, care este specializat în filtrarea apei. Ocazional, poate înota în cercuri pentru a crea un mic vârtej care aduce hrana la suprafață. Specie gregară în afara perioadei de cuibărit, când se adună în stoluri relativ mici, de până la câteva sute de indivizi.

În perioada de cuibărit este foarte teritorială, apărându-și teritoriul împotriva altor indivizi.

Cuibărește începând din aprilie sau mai, ritualul de curtare fiind mai discret decât la celelalte specii de rațe. Pentru reproducere preferă zonele umede, în special de mică adâncime, lacurile eutrofe cu vegetație submersă, înconjurate de porțiuni mari de vegetație palustră emergentă (stuf sau papură). Cuibul este instalat în general în apropierea apei, în pășuni umede cu iarbă înaltă și mai rar în păpuriș. Ponta cuprinde 9-11 ouă de culoare alb-gălbui sau verzuie, iar perioada de incubație are între 21 și 25 de zile. Femela clocește ouăle și îngrijește puii, care părăsesc cuibul și o urmează în apă la câteva ore după eclozare.

AMENINȚĂRI

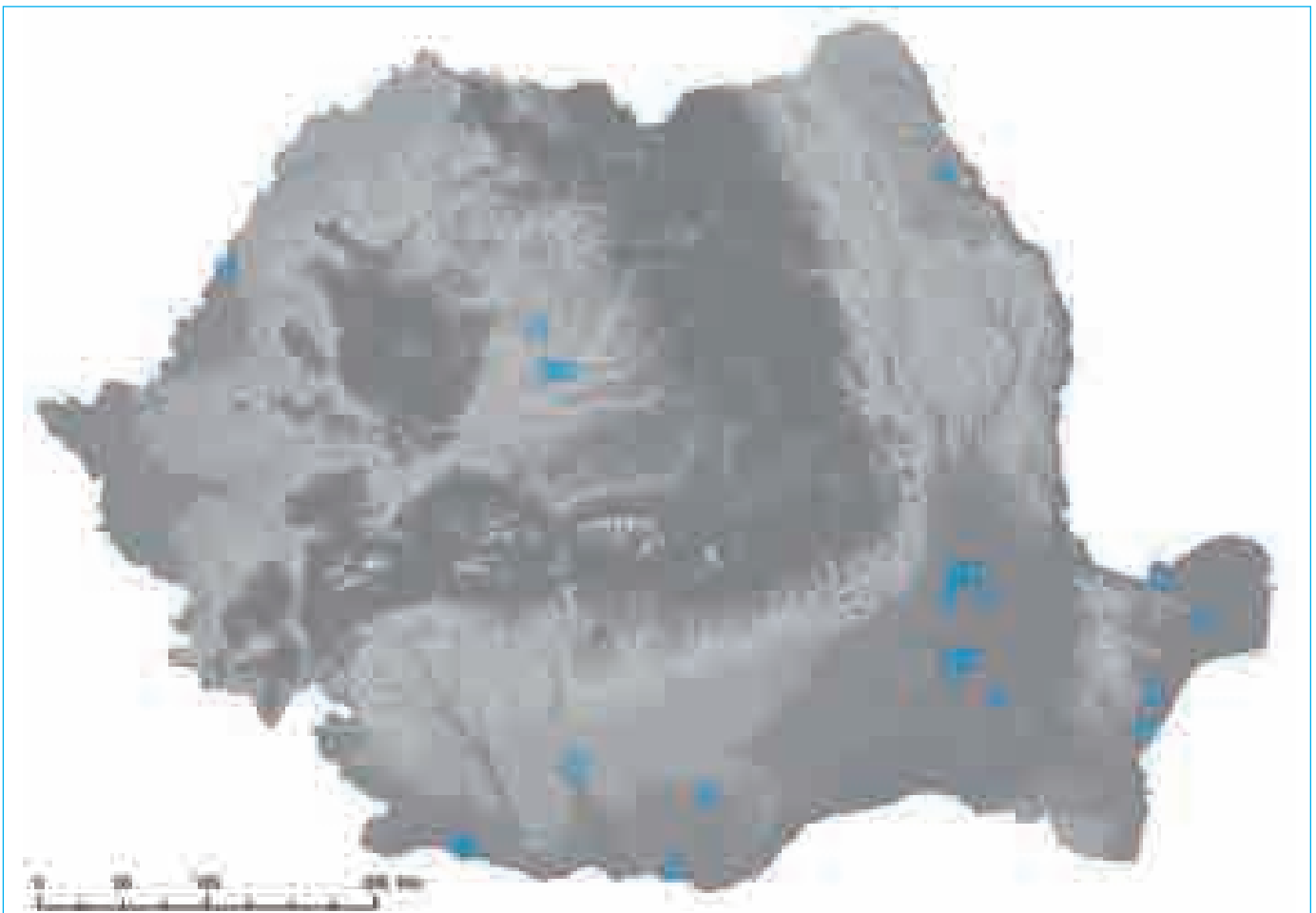
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ CU CIUF - RED-CRESTED POCHARD

Netta rufina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Netta*

SPECIA: *Netta rufina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal mare, care cuprinde în perioada de cuibărit centrul și sudul Europei, vestul și centrul Asiei. O parte a populației (în special cea din Asia) este migratoare, în timp ce alte populații sunt rezidente sau parțial migratoare. Iernează în sudul Europei, Asia Mică, nordul Africii și în sudul Asiei. În România este o specie cuibăritoare, în special în Delta Dunării și în complexul Razelm-Sinoe. Iarna, efective importante sunt cantonate în Delta Dunării. Efective mici sunt înregistrate cu regularitate și pe cursul și pe lacurile limitrofe Dunării și pe cursul inferior al Oltului.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 27.500-43.000 de perechi, tendința populațională nefiind cunoscută.

Populația din țară a fost apreciată la 230-2.300 de perechi cuibăritoare. Iernează pe teritoriul țării între 26 și 16.320 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia poate fi întâlnită într-o varietate mare de zone umede. Preferă lacurile dulci cu malurile invadate de suprafețe importante de vegetație emergentă, palustră (stuf și papură). În timpul iernii poate fi întâlnită în apropierea coastelor mărilor, dar și pe lacuri de acumulare și salmastre. În România este o specie care, deși rară, poate fi întâlnită tot timpul anului. Este mai frecventă în Dobrogea. Este foarte sociabilă în afara sezonului de reproducere, în timpul migrațiilor sau al iernării realizând cârduri foarte mari. Hrana este în special de natură vegetală (semințe, rădăcini, fragmente de plante), deși ocazional poate consuma și diverse insecte acvatice, crustacee, mormoloci, moluște, viermi sau chiar alevini. Hrana este procurată în timpul zilei fie prin scufundări de până la 2-4 m adâncime, fie de la suprafața apei.

Atinge maturitatea sexuală înaintea vârstei de un an, cuplurile formându-se încă din toam-

Foto: Daniel Petrescu

nă, când încep paradele nupțiale care continuă pe toată durata unui sezon de reproducere. Perioada de cuibărit se înregistrează între a doua jumătate a lunii aprilie și sfârșitul lunii iunie. Cuibul construit de femelă este instalat în apropierea apei, în general în stufăriș sau în alte tipuri de vegetație densă, în locuri mai uscate, precum în brâul de vegetație marginală a lacurilor sau în zonele din mlaștini unde vegetația este mai deasă și locul mai întunecos. Au fost semnalate cuiburi și pe sălcii, pe grămezi de tulpini de trestie sau chiar amplasate în vegetația de *Salicornia* sp. Cuibul este făcut din material uscat, cu o infrastructură voluminoasă dacă stă pe suport ud și fără infrastructură dacă stă pe suport uscat. De regulă, firele învecinate sunt aplecate deasupra cuibului, formând o cupolă, iar până la apă femela formează în timpul clocitului o potecă bătătorită, ascunsă. Înălțimea cuibului poate atinge 50 cm. Ponta este depusă în lunile mai-iunie și constă din 8-12 ouă de culoare galben-verzuie. Ea este incubată o perioadă de 26-28 de zile. Femela clocește singură ouăle

și îngrijește puii. Pui sunt nidifugi și își urmează mama în apă imediat după eclozare, fiind capabili de zbor după 6-7 săptămâni. După această vârstă ei rămân în preajma mamei până devin complet independenți de aceasta, la vârsta de 11 săptămâni. În perioada clocirii, masculul stă de veghe în apropierea cuibarului, uneori și a femelei, care conduce singură puii după eclozare. Este o specie care practică frecvent parazitismul la cuib, femelele depunând ponda în cuibul altor femele din aceeași specie sau chiar din alte specii de rațe. Există o singură pontă pe an, cu posibilitatea unei ponte de înlocuire dacă prima este distrusă.

AMENINȚĂRI

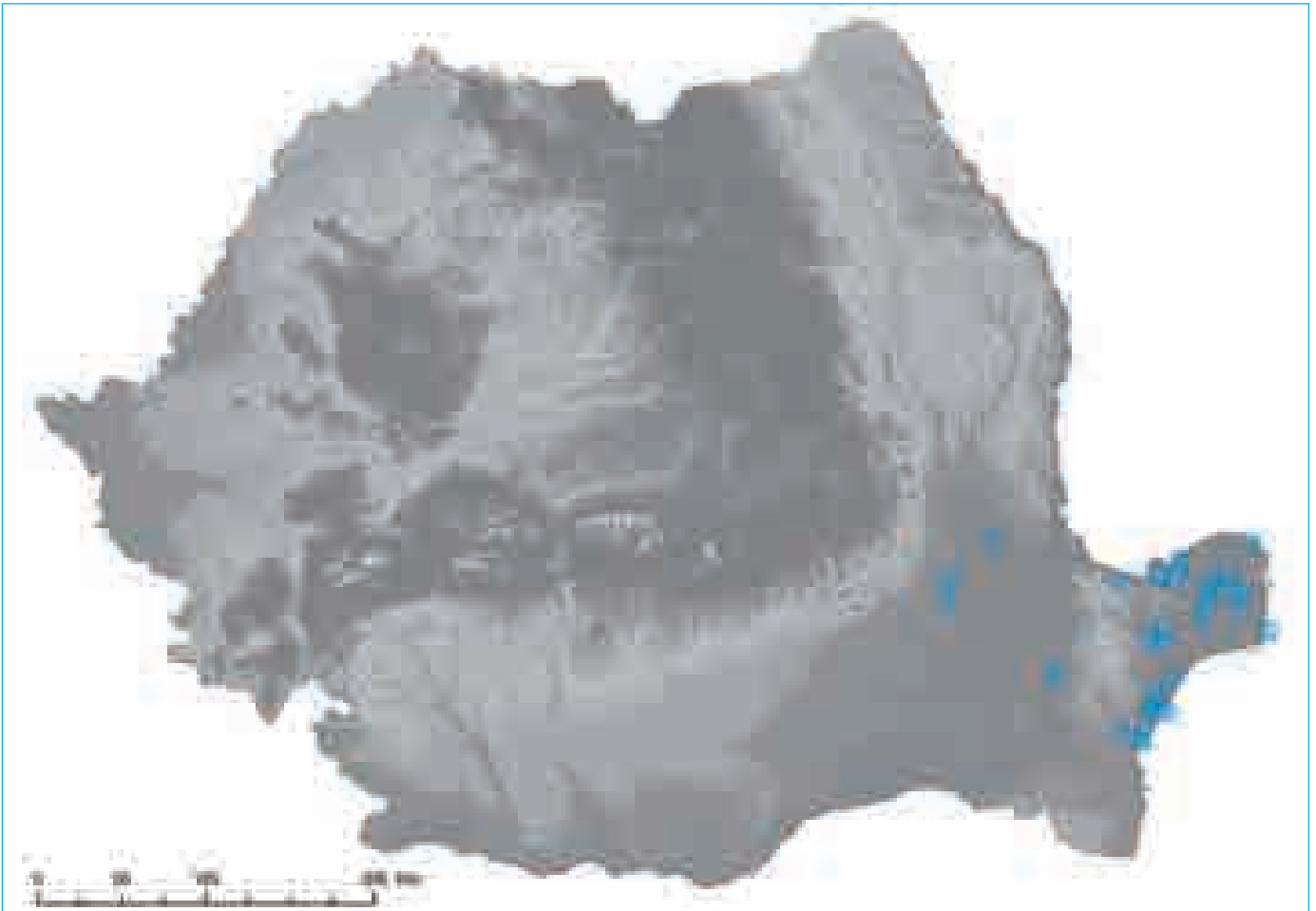
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din lacuri, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendiilor stufului.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede, artificiale sau seminaturale.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ CU CAP NEGRU - GREATER SCAUP

Aythya marila

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Aythya*

SPECIA: *Aythya marila*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■		■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specie cu areal holarctic foarte mare, cuibărind în nordul Europei, al Asiei și al Americii de Nord. Iernează la sud de arealul de cuibărit, ajungând până în California în America de Nord, Marea Mediterană și Marea Neagră în Europa, Marea Caspică și coasta chineză a Pacificului în Asia. În România, rața cu cap negru este oaspete de

iarnă, relativ rar, având o apariție regulată în special pe Valea Oltului Inferior, cursul Siretului și Prutului, cursul Dunării și Delta Dunării și pe coasta Mării Negre.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este cuprinsă între 134.000 și 178.000 de perechi, tendința

fiind descrescătoare.

În România, conform celor mai recente date publicate, iernează un număr de 9-134 de exemplare, tendința fiind descrescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pe timpul iernii, poate fi întâlnită într-o varietate mare de zone umede, cu condiția să nu fie

înghețate: lacuri naturale dulci sau salmastre, lagune, ape marine, heleșteie piscicole, lacuri de acumulare sau cursurile râurilor mari, în zonele în care apa nu are o viteză mare de curgere.

Specie foarte gregară în afara sezonului de cuibărit. În România poate fi înregistrată în special între lunile octombrie și martie.

Regimul trofic este omnivor, însă are o preferință pentru scoici, în special în zonele de iernare. De asemenea, poate consuma crustacee, insecte, viermi și materiale vegetale. Se hrănește în special ziua, hrana fiind procurată mai ales prin scufundări.

În general este o specie tăcută, scoțând sunete doar în perioada de cuibărit. Cuibărește foarte aproape de apă, deseori pe insule aflate pe lacurile din ținuturile nordice. Specia începe să se reproducă din al doilea an de viață, însă construiește cuiburi încă de la vârsta de un an. Are un ritual de împerechere complex, care începe în timpul migrației de revenire la locurile de cuibărit, moment în care se formează perechile monogame. Femela depune o pontă formată din 6-9 ouă de culoare măslinie, pe care le clocește singură timp de 24-28 de zile. După depunerea ponte, masculii se adună în grupuri mai mari, pregătindu-se pentru năpârlire. Puii sunt capabili să își urmeze mama în apă la scurt timp de la eclozare și rămân sub ocrotirea ei timp de 40-45 de zile, când devin capabili de zbor.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

RAȚĂ MOȚATĂ - TUFTED DUCK

Aythya fuligula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Aythya*

SPECIA: *Aythya fuligula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal foarte mare, cuibărind în Europa de Nord și Centrală și în Asia (până la Pacific). Populațiile nordică și cea asiatică sunt migratoare, iernând în sudul Europei, nordul Africii, Asia Mică, Orientul Apropiat și sudul Asiei. Populația din vestul și centrul Europei este rezidentă sau dispersivă în afara sezonului de cuibărit. În România este o specie rar cuibăritoare, cuibăritul fiind dovedit în mai multe zone (acumularea Avrig de pe Oltul Mijlociu, acumularea Lilieci de pe Siret, Ciuperceni Dunăre, Delta Dunării, heleșteiele Cefa etc.). Specie frecventă în perioadele de pasaj și iarna.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 551.000-742.000 de perechi, tendința populațională europeană fiind stabilă.

Pe baza ultimelor date, populația din țară a fost apreciată la 1-3 perechi cuibăritoare, date-

le fiind fluctuante. De asemenea, ierneză pe teritoriul României un număr de 9.219-17.800 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie cu valență ecologică mai largă decât alte specii ale genului *Aythya*, în special datorită capacității de a se scufunda la adâncimi mai mari (3-14 m) pentru procurarea hranei. Pentru cuibărit preferă o gamă largă de lacuri, de la lacuri eutrofice cu adâncimi mai mici până la lacuri mai adânci cu un procent mic de vegetație palustră. Poate cuibări în zonele optime ale lacurilor de acumulare, în lacurile ornamentale din parcurile orașelor etc. De asemenea, în afara sezonului de cuibărit, poate fi întâlnită într-o gamă largă de zone umede. Specie cu regim omnivor, procurându-și hrana cu precădere prin scufundări. Consumă în special moluște (*Dreissena polymorpha*), crustacee, insecte acvatice, dar și materiale vegetale. Specie puternic gregară, în special în afara sezonului de cuibărit.

Perioada de cuibărit este relativ târzie, de la jumătatea lunii mai până la sfârșitul lunii iulie sau jumătatea lunii august. Cuibul este amplasat în apropierea apei, în vegetația palustră abundentă. Este rudimentar făcut, într-o adâncitură din sol, pe care femela o căpтуșește cu vegetație. De asemenea, cuibărește în spații deschise, de obicei în colonii de pescăruși sau chire. Ponta este formată din 8-25 de ouă de culoare verzuie și este incubată o perioadă de 25 de zile numai de către femelă. Puii sunt nidifugi și își urmează mama în apă imediat după eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

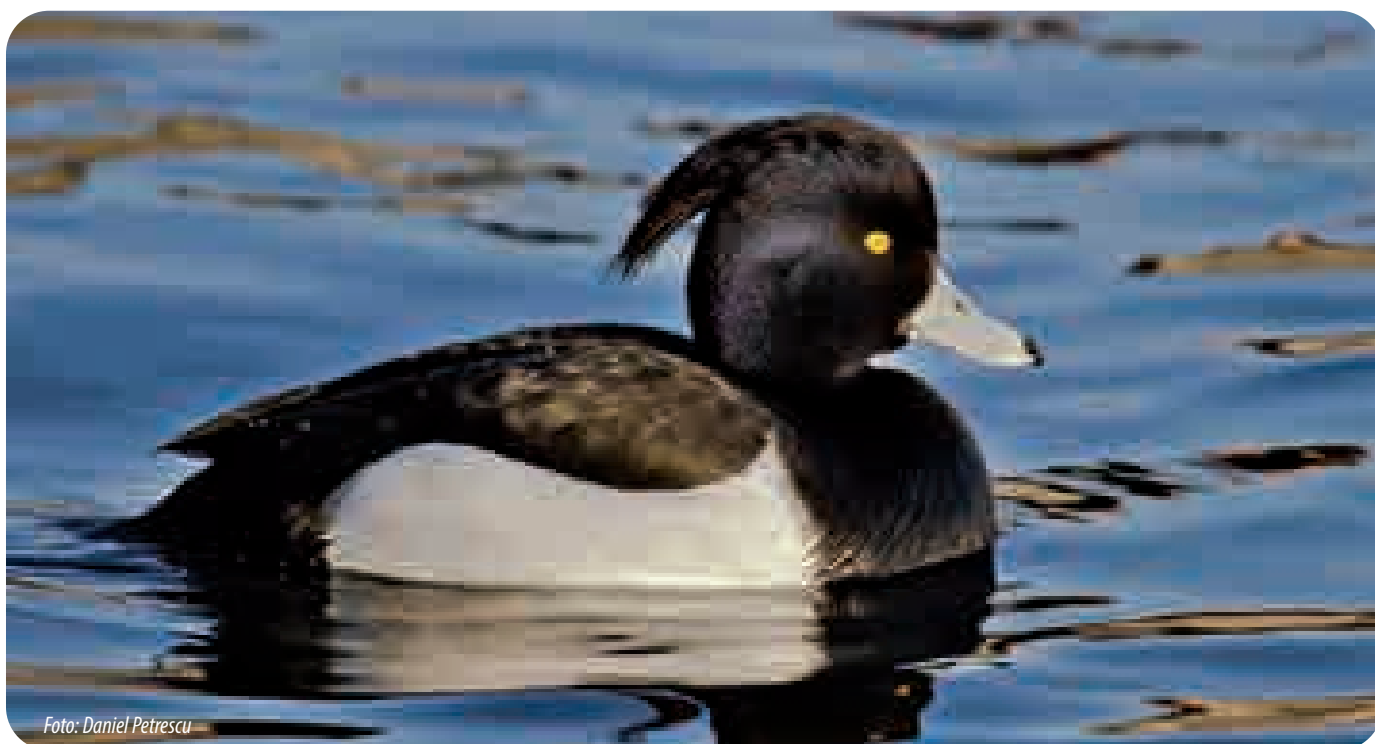

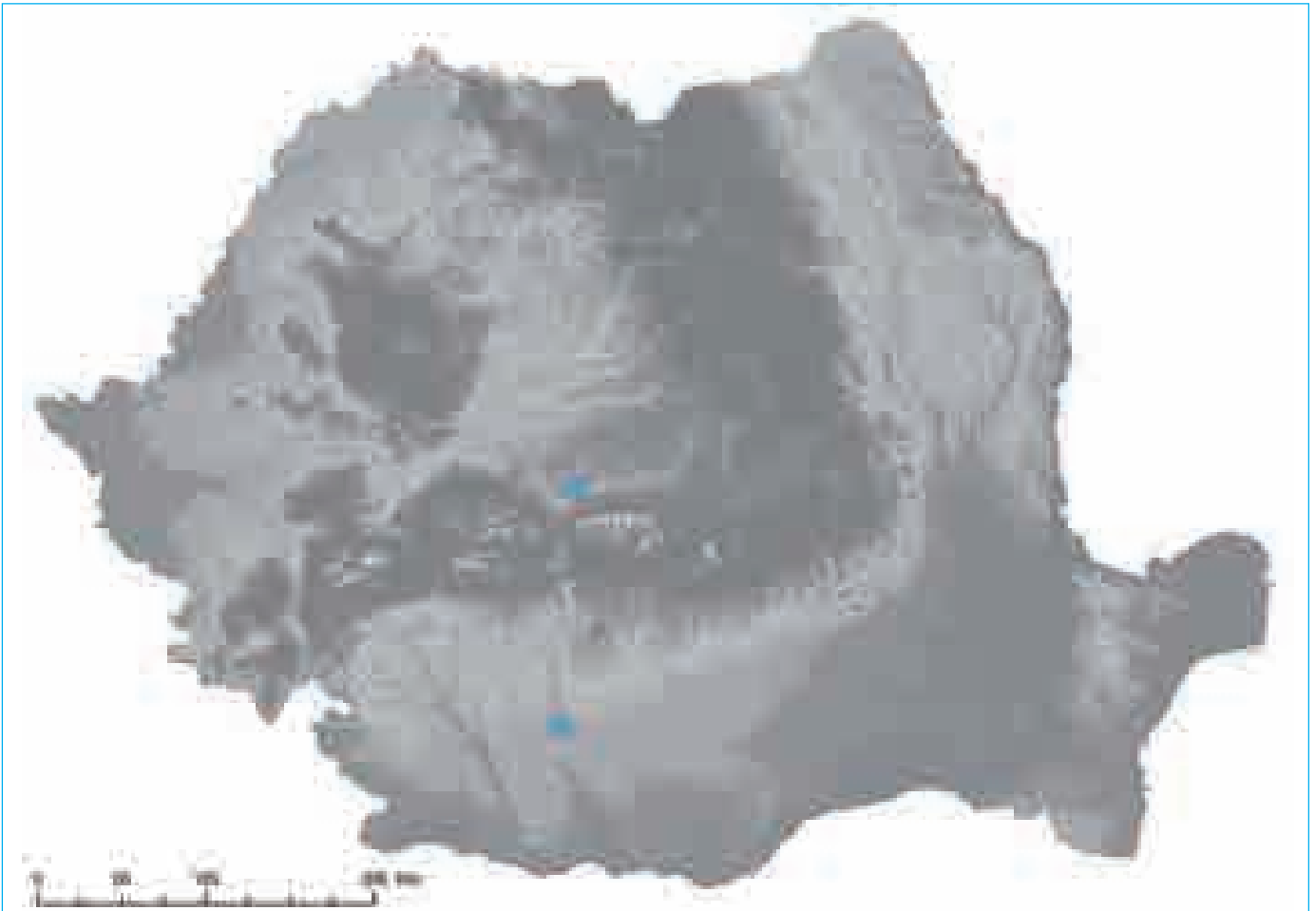
Foto: Daniel Petrescu

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ CU CAP CASTANIU - COMMON POCHARD

Aythya ferina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Aythya*

SPECIA: *Aythya ferina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		VU	III	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal mare, care cuprinde în perioada de cuibărit centrul și sudul Europei, vestul și centrul Asiei. Iernează în sudul Europei, Asia Mică, nordul Africii și sudul Asiei. În ultimii 150 de ani a fost înregistrată o expansiune a arealului înspre vest și nord.

În România, este o specie cuibăritoare relativ frecventă în zonele cu habitat potrivit, fiind întâlnită în Dobrogea, Muntenia, Oltenia, Banat, Moldova și Transilvania. Iarna, efective importante sunt cantonate în Deltă, pe cursul Dunării și pe cursurile și lacurile limitrofe râurilor mari din țară (Olt, Siret, Prut etc.).

POPULAȚIE

Populația globală este estimată la 1.950.000-2.250.000 de indivizi, tendința populațională fiind în scădere. După estimările curente, populația europeană este de 397.000-570.000 de indivizi, însă, bazat pe declinul major observat la evaluările de iarnă, probabil efectivul populațional este mai scăzut.

Pe baza ultimelor date, populația din țară a fost

apreciată la 3.050-12.315 de perechi cuibăritoare, tendința fiind descrescătoare. În timpul pasajelor pot fi observate între 20.000 și 40.000 de exemplare. Iernează la noi un număr de 14.549-35.738 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia poate fi întâlnită într-o varietate mare de zone umede. Preferă lacurile dulci sau salmastre de cel puțin câteva hectare, cu adâncime de 1,5-2 m, cu vegetație submergentă bogată și care sunt înconjurate de zone dense de stuf. În timpul iernii și în migrație, poate fi întâlnită și pe lacuri de acumulare, ape marine etc.

Este o specie omnivoră, consumând în special vegetație submersă (în special semințe și părți vegetative). De asemenea, poate consuma insecte acvatice și crustacee mici. Hrana este obținută în special prin scufundări în ape de 1,5-2 m adâncime.

Specie puternic gregară în afara sezonului de cuibărit. Masculii încep să se asocieze în stoluri mici începând cu a doua parte a lunii mai, când încă femelele sunt pe cuib.

Rața cu cap castaniu își instalează cuibul în apropierea apei (la maximum 5 m depărtare de aceasta), pe sol, în vegetație densă. De asemenea, poate cuibări pe întinderea zonei umede, în zonele propice cu vegetație palustră emergentă abundentă, cuibul fiind amplasat deasupra nivelului apei, pe substratul solid format de tulpinile de trestie culcate. Perioada de cuibărit durează între jumătatea lunii aprilie, începutul lunii mai și mijlocul lunii iunie. Ponta este formată din 8-10 ouă eliptice de culoare gri-verzuie, pe care femela le clocește singură de timp de 25 de zile. Puii sunt nidifugi, părăsesc cuibul la câteva ore după eclozare și sunt îngrijiți numai de către femelă. Este depusă o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

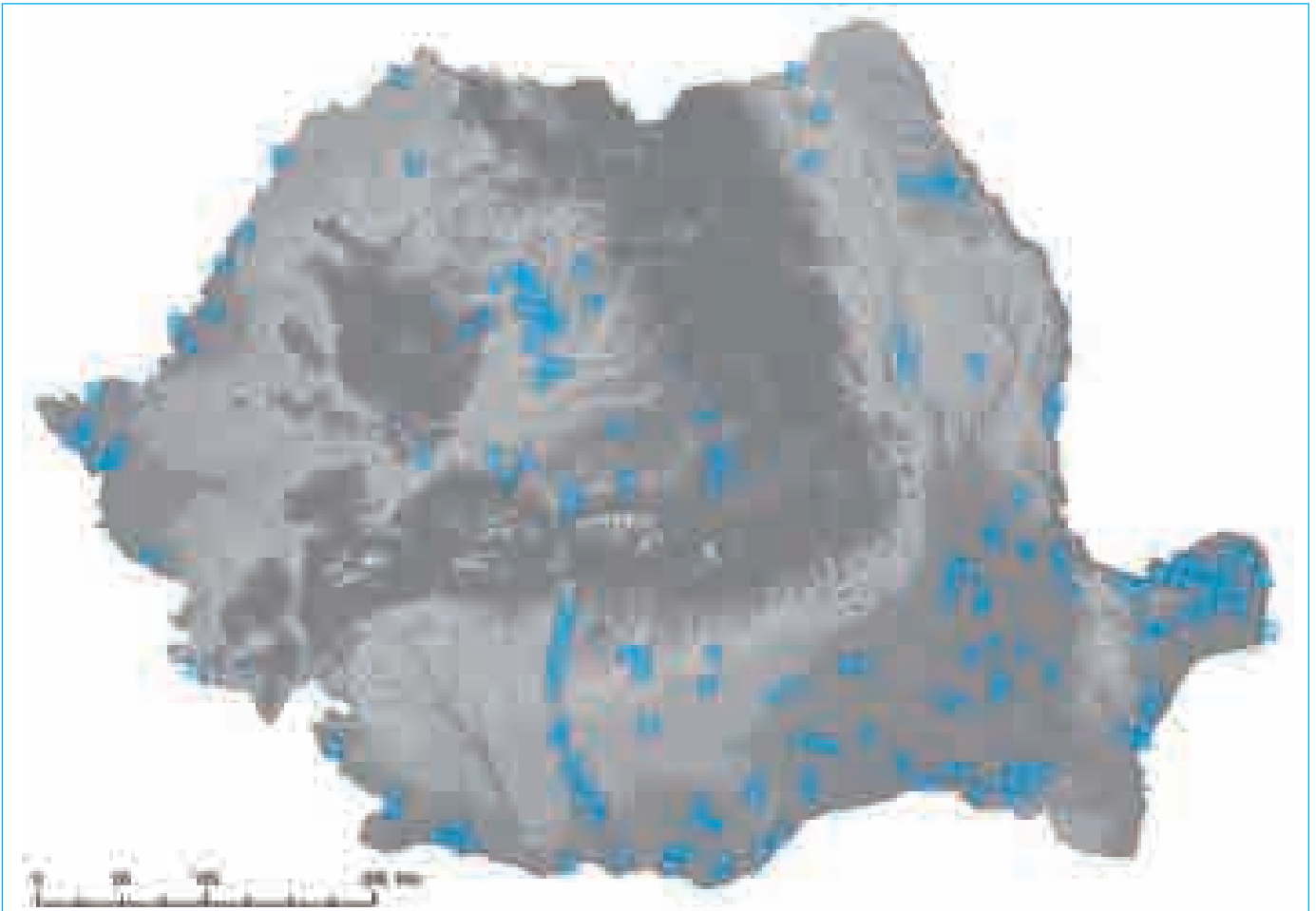
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ ROȘIE - FERRUGINOUS DUCK

Aythya nyroca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Aythya*

SPECIA: *Aythya nyroca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	III	I; II	■	

DISTRIBUȚIE

Rața roșie cuibărește în centrul și sudul Europei și sud-vestul Asiei. În sezonul rece, poate fi întâlnită în sudul Europei, Asia Mică, nord-vestul și vestul Africii, Orientul Apropiat și Asia de Sud-Est.

În România este o specie cuibăritoare în Dobrogea (cu efective mari în Delta Dunării), Muntenia, Oltenia, Moldova, Banat și mai izolat și mai rar în Transilvania. Efective mai mari se înregistrează în pasaj. În timpul iernii este rar observată, mai ales la sud de România. Totuși, în ultimii ani, efective de ordinul zecilor de exemplare sunt observate cu regularitate, cu ocazia numărărilor de iarnă în sudul țării.

POPULAȚIE

Populația globală este estimată la 180.000-240.000 de indivizi, tendința populațională fiind descendentă moderat.

Pe baza ultimelor date publicate, populația din țară a fost apreciată la 2.628-10.464 de perechi cuibăritoare, iar populația care ierneză este de

24-74 de exemplare. În timpul pasajelor pot fi observate între 10.000 și 30.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În sezonul de cuibărit este întâlnită cu precădere în zona lacurilor de câmpie, cu vegetație submersă abundentă și care sunt mărginite de brâuri dense de vegetație palustră emergentă (stufăriș, papură și sălcii). Poate cuibări și în heleșteie piscicole sau în ape salmastre. În afara sezonului de cuibărit poate fi întâlnită pe o gamă mai mare de zone umede. Deși este o rață scufundătoare, preferă ape puțin adânci (30-100 cm) și trăiește destul de ascunsă pe ochiuri de apă rămase libere în stufărișurile dese.

Specia are un regim omnivor, însă majoritatea hranei este de natură vegetală (în special semințe și părțile vegetative ale plantelor acvatice). Poate consuma și moluște, crustacee, insecte sau chiar și pești de talie mai mică. Hrana este procurată fie prin scufundări, fie de la suprafața apei, înotând cu ciocul sau cu capul la nivelul apei.

Este o specie migratoare. Comportamentul gregar este mai puțin pronunțat decât la alte specii din genul *Aythya*. Perechile se formează în cartierele de iernare. Cuibărește foarte aproape de apă, pe substrat solid pe maluri sau pe insulițe în vegetația densă palustră. Cuibul este construit superficial din materii vegetale (în principal fragmente de stuf). Perioada de cuibărit durează de la mijlocul lunii aprilie până la jumătatea lunii iunie. Ponta este formată din 8-10 ouă și este incubată o perioadă de 25-27 de zile. Puii sunt nidifugi.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

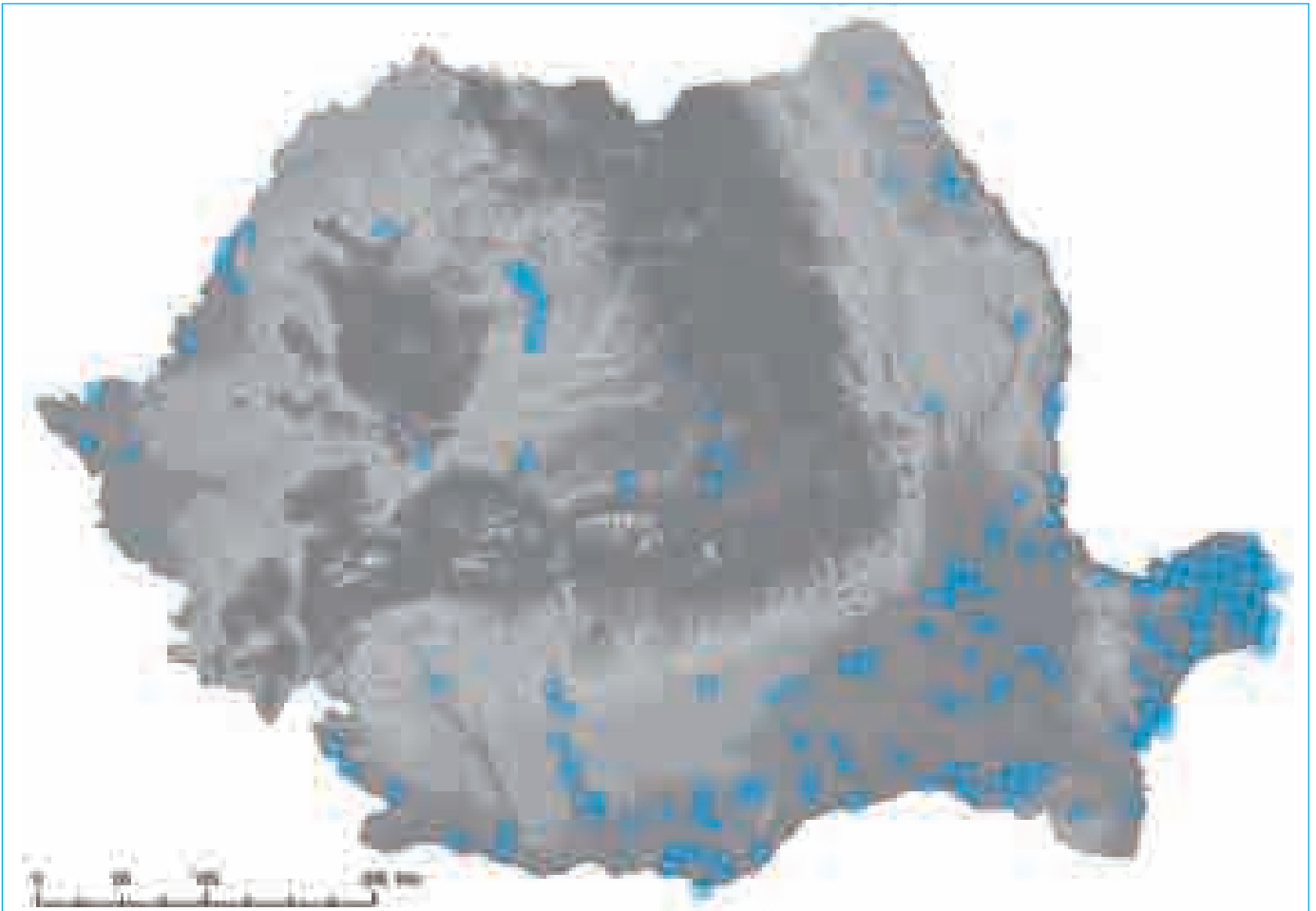
Foto: Daniel Petrescu

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ SUNĂTOARE - COMMON GOLDENEYE

Bucephala clangula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Bucephala*

SPECIA: *Bucephala clangula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■	■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu areal holarctic de cuibărit, fiind întâlnită în nordul Europei, Asiei și Americii de Nord. Populația americană ierneză în Statele Unite ale Americii, populația europeană în vestul, centrul și sudul-estul Europei și în Asia Mică, iar populația asiatică în jurul Mării Caspice și în Asia de Sud-Est. În România este o specie foarte rar cuibăritoare, semnalările recente fiind din zona Deltei Dunării. În schimb, este o specie frecventă în timpul migrației și al iernii.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 489.000-623.000 de perechi cuibăritoare, având o tendință stabilă.

Populația cuibăritoare din România este estimată la 2-10 perechi, iar cea care ierneză este reprezentată de 3.035-13.343 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie migratoare în arealul principal de cuibărit. Manifestă comportament gregar în afara sezonului de cuibărit. În timpul perioadei de cuibărit, hrana este alcătuită predominant din insecte acvatice. De asemenea, poate fi văzută mâncând și ouă de pește și plante acvatice. În timpul iernii și al migrațiilor, consumă cu precădere moluște și crustacee. Se hrănește în timpul zilei, iar hrana este procurată prin scufundări.

Habitatul de reproducere este taigaua, acolo unde zonele umede sunt mărginite de păduri cu arbori bătrâni. În afara sezonului de cuibărit, poate fi întâlnită într-o varietate foarte mare de zone umede, specia neavând cerințe ecologice stricte în această perioadă.

Cuibărește în scorburile copacilor bătrâni, folosind preponderent cavitățile săpate de ciocăni-toarea neagră. Poate cuibări și la o distanță de 1,5-2 km de zona umedă în care se hrănește.

S-au semnalat și cazuri în care specia a fost găsită cuibărint în cutii artificiale.

Perioada de cuibărit este cuprinsă între a doua jumătate a lunii aprilie, începutul lunii mai (uneori și la începutul lui aprilie) și sfârșitul lunii iunie. Ponta este formată din 8-11 ouă cu dimensiunea de 43,3 x 59,3 mm, care sunt clocite timp de 28-32 de zile. Incubarea este asigurată doar de către femelă, aceasta fiind abandonată de către mascul în prima sau a doua săptămână de clocire a pondei. Puii sunt nidifugi și părăsesc cuibul la 24-36 de ore după ce au eclozat, urmându-și mama în habitatul acvatic. Ei sunt capabili de zbor la 55-65 de zile de la ieșirea din ou, în tot acest timp fiind îngrijiți și supravegheați de către femelă. Adesea este observat fenomenul de parazitism la cuib, la ponda unei femele adăugând ouă alte femele din aceeași specie, sau chiar din alte specii de rață. Au fost observate chiar și cazuri în care peste o ponda au fost depuse și ouă de graur (*Sturnus vulgaris*).

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

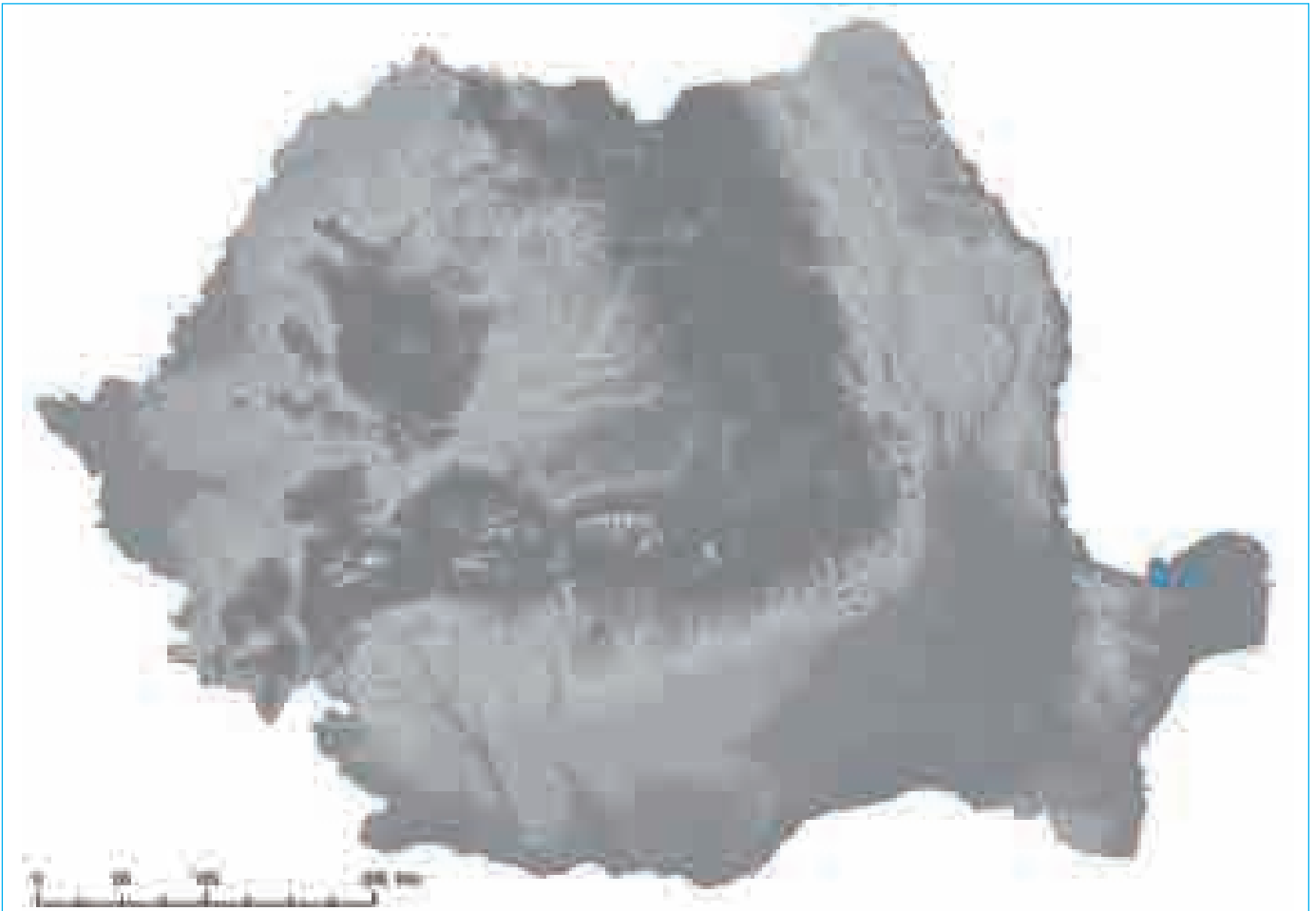
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ CATIFELATĂ - VELVET SCOTER

Melanitta fusca

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Anseriformes

GENUL: *Melanitta*

CLASA: Aves

FAMILIA: Anatidae

SPECIA: *Melanitta fusca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	VU	III	II	■	

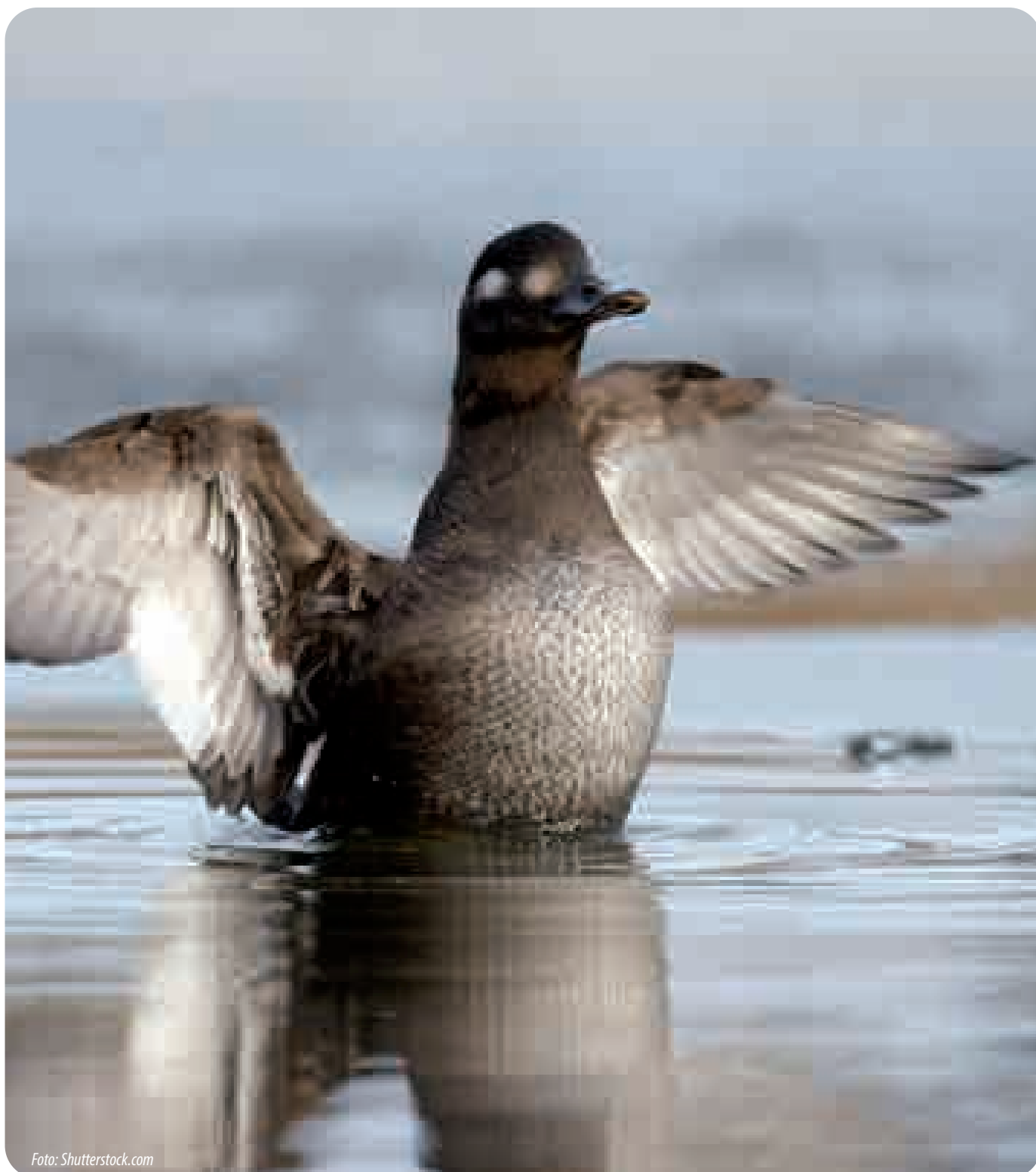

Foto: Shutterstock.com

DISTRIBUȚIE

Rața catifelată cuibărește în nordul Europei (Scandinavia) și al Asiei (vestul Siberiei). Iernează în special pe coasta Mării Baltice și pe coasta vestului Europei (Marea Nordului și Oceanul Atlantic). O mică parte a populației iernează și la țărmurile Mării Negre. În România este un rar oaspete de iarnă, putând fi observat în număr mic pe Marea Neagră, în Delta Dunării, în complexul lagunar Razelm - Sinoe, pe cursul Dunării și al Oltului și izolat în rest.

POPULAȚIE

Populația globală este evaluată la 141.000-268.000 de indivizi maturi. Tendința populațională este descrescătoare, efectivul cuibăritor scăzând în decursul ultimelor trei generații cu 30-49%. Totodată, populația care iernează în zona Mării Baltice a înregistrat o scădere cu circa 60%.

În România, rața catifelată este un vizitator de iarnă rar, efectivul speciei din țara noastră fiind cuprins între 1 și 66 de indivizi, cea mai mare parte dintre ei iernând în zona Mării Negre.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul migrației frecventează apele dulci interioare. Iarna este preponderent o specie marină, deși în România este observată și pe apele interioare naturale (dulci și salmastre) sau artificiale (lacuri de acumulare). De asemenea, poate fi întâlnită și pe cursurile râurilor mari, în zonele caracterizate de o viteză mică de curgere a apei. În afara sezonului de cuibărit preferă apele marine puțin adânci. Indivizii nereproducători petrec

sezonul de reproducere în stoluri pe ape întinse. După cuibărit, indivizii se adună în locuri de năpărlit, masculii năpărlind mai repede. În timpul iernării și năpărlitului, specia manifestă un comportament gregar, adunându-se în stoluri mari, care pot atinge și câteva mii de indivizi.

Se hrănește în timpul zilei, hrana fiind procurată prin scufundări la adâncimi care pot atinge și 30-40 m. Este o specie omnivoră, care se hrănește preponderent cu moluște. Din dieta sa mai fac parte și crustacee, echinoderme, anelide și mai rar pești mici. Destul de frecvent este observată consumând și resturi vegetale.

Sezonul de cuibărit începe în lunile mai-iunie. Perechile se formează în timpul migrațiilor, în al doilea sau al treilea an de viață. Rața catifelată cuibărește solitar sau în grupuri mici, situație în care mențin o distanță de minimum 3 m între cuiburi, rareori în colonii de pescăruși sau chire. Cuibul este reprezentat printr-o mică depresiune în sol la circa 100 m de apă, fiind poziționat în iarbă înaltă, printre mici denivelări de teren tapitate cu mușchi, sau este amplasat sub tufișuri. Specia are o singură pontă într-un sezon de reproducere. Femela depune 5-12 ouă de culoare alb-gălbui. Incubația durează circa 25-31 de zile și este asigurată în exclusivitate numai de către femelă, masculul plecând imediat după începerea depunerii pontei. Pui sunt nidifugi, îngrijirea acestora fiind asigurată de către femelă timp de 8-10 săptămâni, până când pot zbura. Datele existente arată că, deși specia are un succes ridicat la cuib, totuși juveniile plecați din acesta au o rată de mortalitate ridicată.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitate datorată uneltelor de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și a apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

RAȚĂ CU CAP ALB - WHITE-HEADED DUCK

Oxyura leucocephala

REGNUL: *Animalia*

ORDINUL: *Anseriformes*

GENUL: *Oxyura*

CLASA: *Aves*

FAMILIA: *Anatidae*

SPECIA: *Oxyura leucocephala*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	EN	II	I; II	■	II

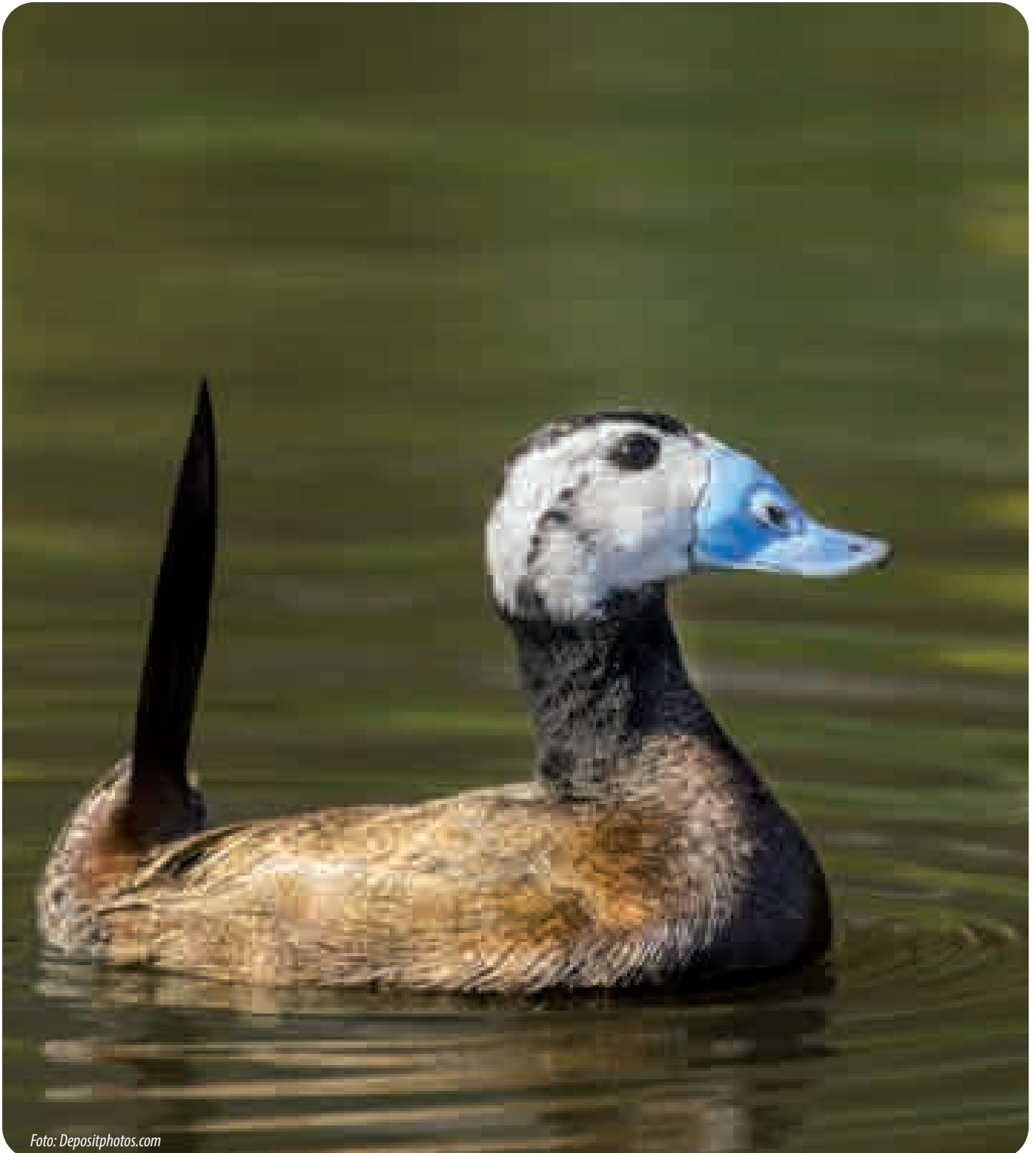

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Rața cu cap alb cuibărește în sudul Europei (Spania), Asia Mică, Orientul Apropiat, Asia Centrală și, numai localizat, în nordul Africii. Pe timpul iernii, o parte a populației (în special cea asiatică) este migratoare, iernând în sudul Europei și al Asiei. Populațiile din Iberia, nordul Africii și Asia Mică sunt sedentare. În România era o specie cuibăritoare în trecut (în Transilvania). Ultima atestare a cuibăritului provine din anii '80, în Delta Dunării. În prezent este o specie de pasaj și oaspete de iarnă rar, în special pe lacurile litorale (Techirghiol), și cu apariție accidentală în alte zone ale țării.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este cuprinsă între 250 și 610 perechi, tendința populațională fiind descrescătoare. În habitatele acvatice ale continentului iernează între 7.500 și 15.900 de exemplare.

Populația care iernează în România este de 2-8 exemplare, iar în timpul pasajelor se pot observa între 10 și 100 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Rața cu cap alb preferă pentru cuibărit lacurile eutrofe, cu adâncime mică și care sunt mărginite de vegetație palustră emergentă, abundentă. În timpul iernii, specia poate fi observată și pe lacuri cu apă salmastră. În România, majoritatea observațiilor din perioada de pasaj și din timpul iernilor provin din zona lacurilor litorale (cu grad diferit de salinitate). Este o specie foarte gregară

în afara sezonului de cuibărit. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Este o specie omnivoră, însă predomină hrana de origine vegetală. Hrana este obținută în timpul zilei, în special prin scufundări. Dieta de origine animală este dominată de larve de diptere, chironomide și alte nevertebrate acvatice, cum ar fi crustacee, moluște, amfipode, izopode și polichete (în special în zonele de iernare din habitatele marine sau habitatele cu apă salmastră). Consumă și semințe și tulpini de plante submerse (în special *Potamogeton sp.* și *Ruppia sp.*).

Perioada de cuibărit începe în aprilie și ține până în iulie, cu mici diferențe date de regiune. Perechile monogame se păstrează pe durata sezonului de cuibărit. Cuibul este amplasat pe vegetația palustră densă și este construit din tulpini de stuf și papură. Cuibul are diametrul intern de circa 20 cm și cel extern de circa 40 cm. În centru, cuibul are o adâncitură de circa 12 cm, căptușită cu penele femelei. Poate depune ouă și în cuiburile de lișiță (*Fulica atra*) sau ale altor specii de rațe și chiar în cutii artificiale. Ponta este formată din 5-12 ouă albe, cu o dimensiune medie de 65,6 x 50,2 mm. Comparativ cu masa corporală a femelei, această specie are cele mai mari ouă dintre toate păsările de apă; greutatea totală a unei ponte complete se apropie de greutatea corporală a unei femele non-reproducătoare. Incubația durează 22-26 de zile și este asigurată numai de către femelă. Puii sunt nidifugi, urmându-și mama spre habitatul acvatic imediat după eclozare. Ei devin zburători la 56-70 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

FERESTRAȘ MIC - SMEW

Mergellus albellus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Mergellus*

SPECIA: *Mergellus albellus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cuibăritoare în nordul palearticului. În Europa cuibărește în nordul Scandinaviei, populația principală fiind cantonată în Asia. Iernează în Europa Centrală și de Est, în Asia Mică, de-a lungul Mării Caspice și în sud-estul Asiei. În România, specia poate fi observată cu preponderență în migrație (toamna târziu și primăvara devreme) și pe timpul iernii. În România cuibărește localizat, în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 9.200 și 17.600 de perechi cuibăritoare, tendința fiind crescătoare.

Populația cuibăritoare din România este reprezentată de 1-5 perechi; iernează între 411 și 5.571 de indivizi, iar în timpul pasajelor se pot vedea în habitatele acvatice din țara noastră între 2.000 și 4.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă pentru cuibărit zonele umede, marginite de păduri, cu arbori bătrâni și cu zone deschise de apă fără multă vegetație acvatică (submersă sau emersă). În afara sezonului de cuibărit, poate fi întâlnită într-o varietate foarte mare de zone umede, specia neavând cerințe ecologice stricte în această perioadă. Iarna rămâne în zonele umede până acestea îngheață complet. Specie cu comportament moderat gregar în majoritatea anului. În afara sezonului de cuibărit formează grupuri mici sau mijlocii. În migrație zboară în grup, cu indivizii dispuși în linie oblică sau în „V”. În timpul înghețului, se retrage la țărmul mării, unde formează cârduri numeroase.

Se hrănește cu pești, crustacee, insecte de apă și larve ale acestora. Hrana în timpul iernii este formată în special din pești, care sunt procurați prin scufundări rapide, executate aproape vertical. Când este deranjat sau stresat, regurgitează foarte rapid conținutul stomacal.

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii aprilie. Cuibărește în scorburi naturale sau în cuiburi vechi de ciocănitore neagră. Ocupă cu succes și cutii artificiale dacă sunt montate în habitatul optim. Perioada de cuibărit se întinde între jumătatea lunii mai și jumătatea lunii iulie. Ponta este formată din 6-9 ouă de culoare crem, care sunt clocite timp de 26-28 de zile numai de către femelă. Dimensiunea medie a unui ou este de 53 x 38 mm. Puii sunt nidifugi și rămân dependenți de femelă, care îi conduce în habitatul acvatic și îi hrănește încă 30 de zile de la eclozare, până când devin zburători și complet independenți.

AMENINȚĂRI

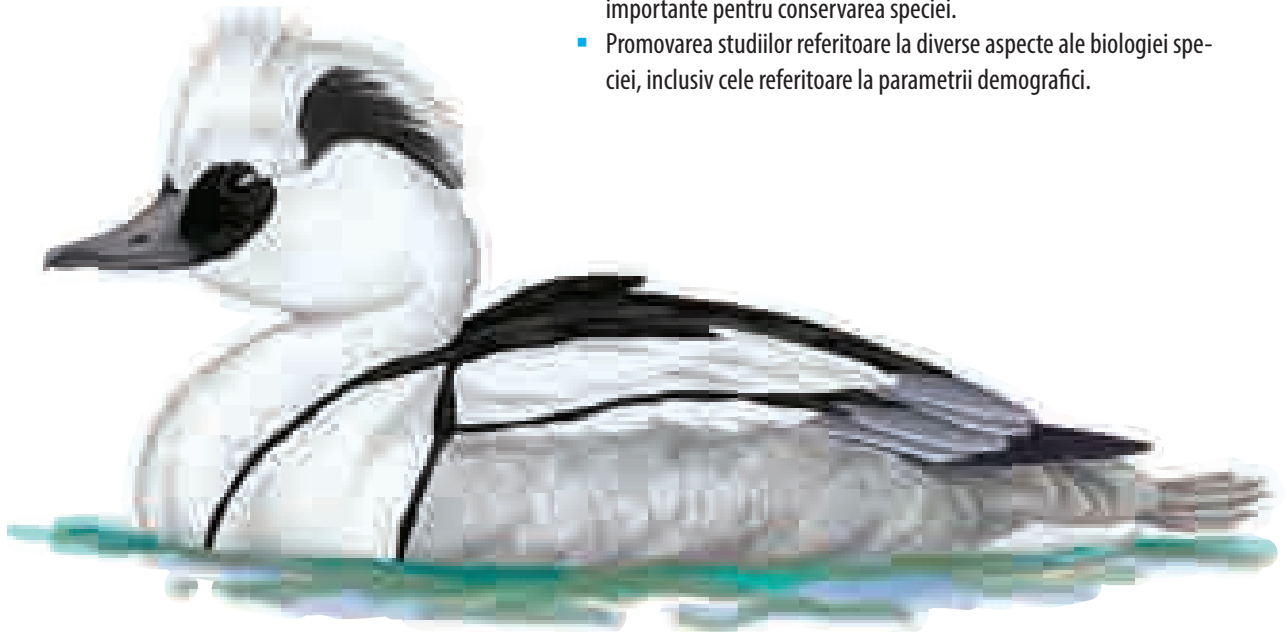
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

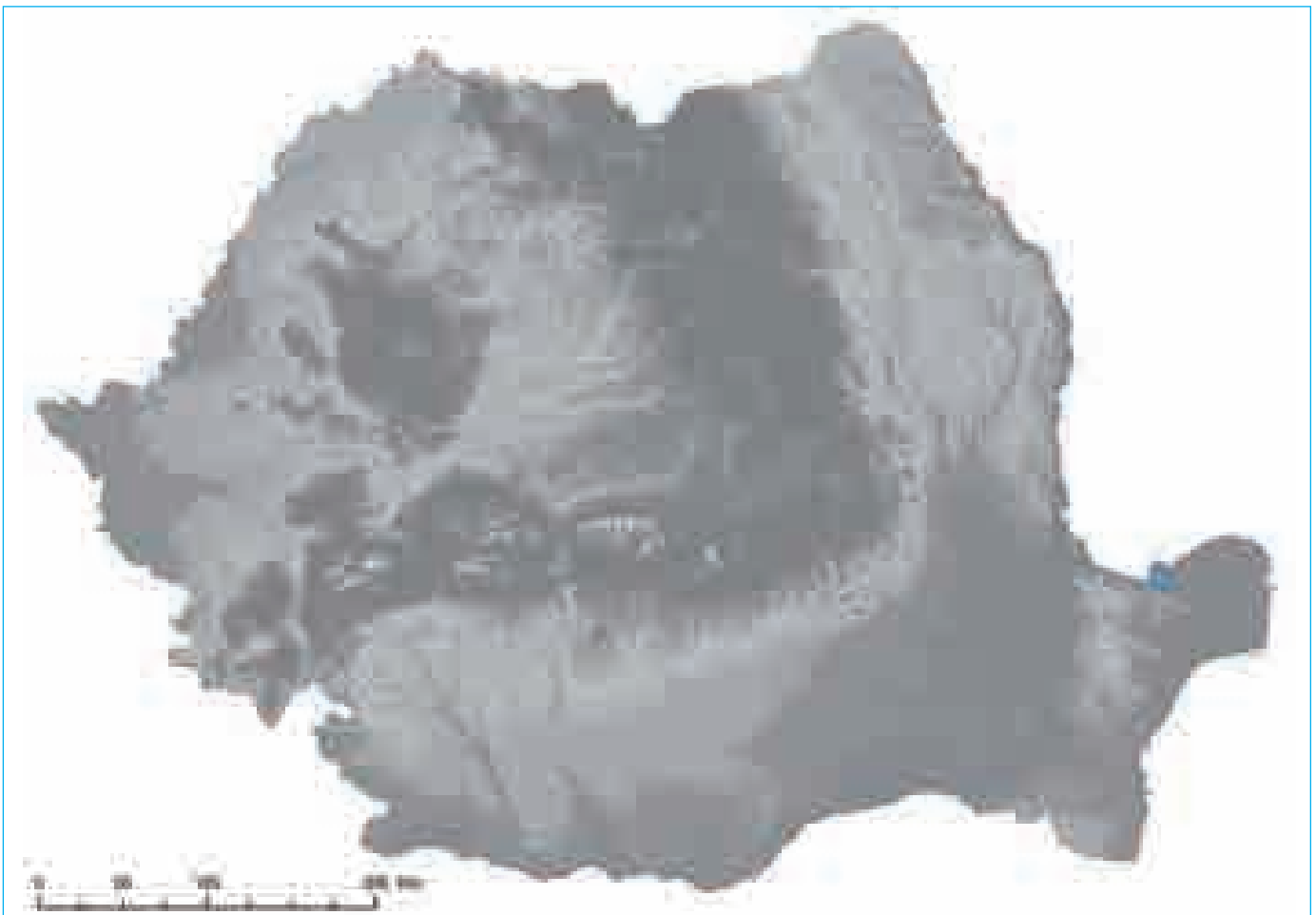
Foto: Daniel Petrescu

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FERESTRAȘ MARE - GOOSANDER

Mergus merganser

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Mergus*

SPECIA: *Mergus merganser*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal foarte mare, holarctic, care cuibărește în nordul Europei, al Asiei și al Americii de Nord. Populația europeană iernează preponderent pe apele interioare din vestul, centrul și sudul Europei. În România cuibărește în zone montane, în special în zona lacurilor de baraj, dar și în apropierea cursurilor unor râuri montane. În perioada rece, numărul de exemplare este mai mare, multe exemplare nordice iernând în zonele acvatice de la noi.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 66.800 și 103.000 de perechi cuibăritoare, tendința populațională fiind stabilă.

Populația cuibăritoare din România este estimată la 100-250 de perechi, populația care iernează la noi fiind cuprinsă între 63 și 741 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pentru cuibărit, preferă cursurile superioare ale râurilor, lacurile situate în zone împădurite, în general în zone deluroase sau montane. În migrație și pe timpul iernii, poate fi întâlnită preponderent în zone umede cu apă dulce, precum cursuri de râuri, lacuri naturale sau lacuri de acumulare. Specie gregară în majoritatea anului, formează în timpul migrațiilor sau al iernării grupuri de câteva mii de exemplare în habitatele costiere sau de câteva sute, pe marile lacuri. Se mișcă extrem de stângaci pe uscat, fiind extrem de agili în apă și zburând cu viteze mari, de peste 70 km/h. Ating maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

Hrana este formată preponderent din pești. Compoziția hranei depinde de potențialul habitatului, dar în general a fost notată o preferință pentru păstrăvi. Hrana este procurată prin scufundări, specia preferând în acest scop apele cu o adâncime de până la 4 m, deși se poate scufunda până la 10 m. Adesea pescuiesc în grupuri care formează un semicerc, conducând peștii într-o zonă cu apă mai mică, unde aceștia pot fi capturați cu ușu-

Foto: Daniel Petrescu

rință. Ocazional, își completează dieta cu moluște, viermi, insecte și crustacee. Foarte rar, poate consuma chiar și amfibieni, păsări și mamifere de talie mică. Când este deranjat sau stresat, regurgitează foarte rapid conținutul stomacal.

Cuibărește cel mai frecvent în scorburii mari și în cavitații din maluri abrupte. Mai rar, poate fi găsit cuibărind pe malurile pietroase sau cu pietriș ale râurilor, la adăpostul unui trunchi de copac căzut la pământ. Acceptă cu ușurință să cuibărească în cutii artificiale montate în habitatul propice. Perioada de cuibărit se întinde (în funcție

de regiune) între începutul lui aprilie și sfârșitul lui iunie. Ponta este formată din 8-12 ouă de culoare alb-gălbuie, care sunt incubate o perioadă de 30-32 de zile numai de către femelă. Aceasta preia puii nidifugi imediat după eclozare și îi duce în cioc până la cel mai apropiat habitat acvatic. Adesea ei sunt purtați de femelă pe spate, mai ales în caz de pericol; ei sunt hrăniți cu nevertebrate și pești de talie foarte mică. Juvenilii devin complet independenți de femelă și apti de zbor la vârsta de 60-70 de zile de la eclozare. Este depusă o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea ilegală.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

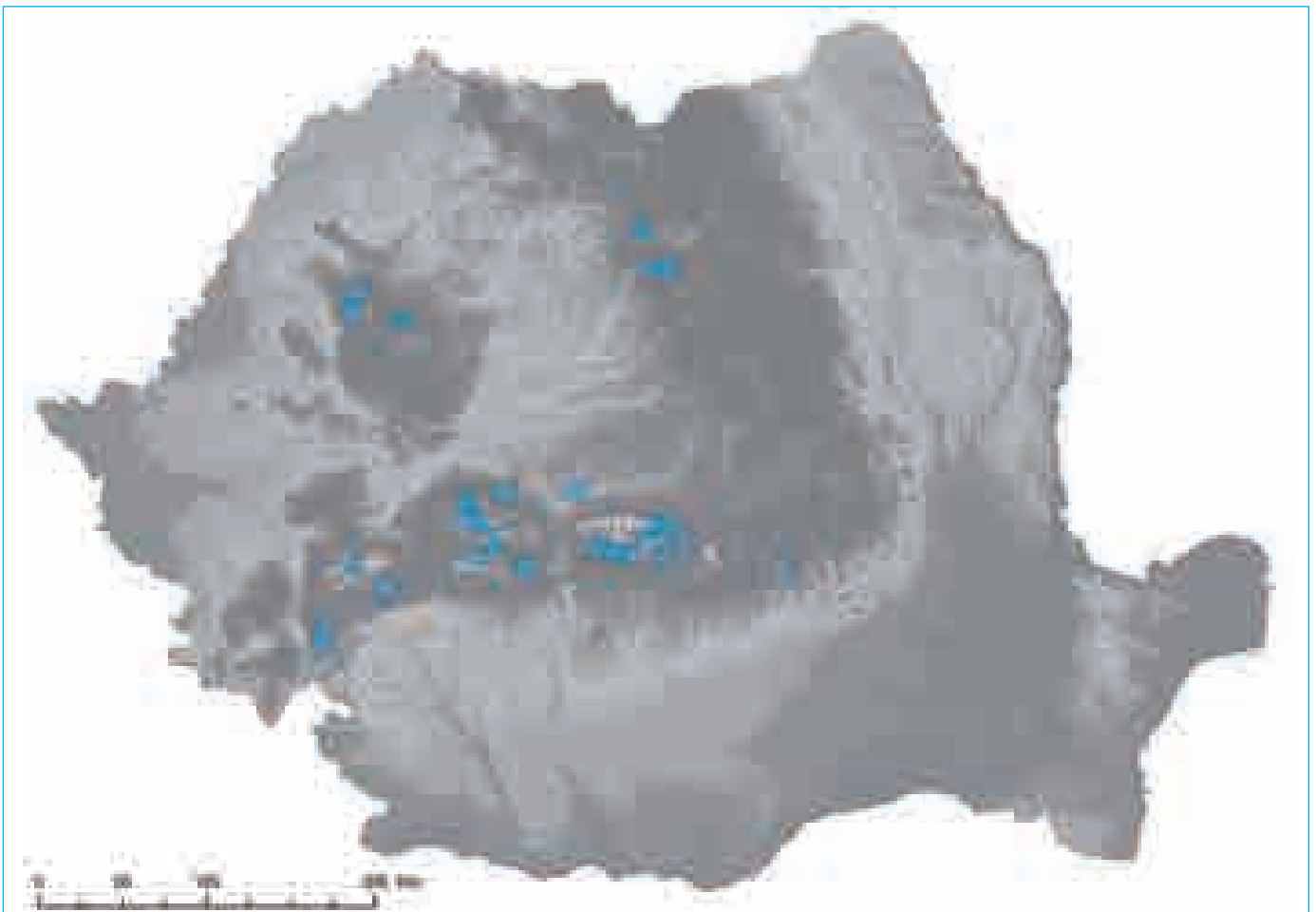
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refăce vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FERESTRAȘ MOȚAT - RED-BREASTED MERGANSER

Mergus serrator

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Mergus

SPECIA: Mergus serrator

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal foarte mare, holarctic, cuibărind în nordul Europei, al Asiei și al Americii de Nord. Populațiile europene sunt migratoare sau parțial migratoare, iernând pe coasta Mării Baltice, a Mării Nordului și a Oceanului Atlantic. O parte din populație iernează pe coasta Mării Negre. În România, poate fi întâlnită în timpul

migrației și pe ape din interiorul țării, dar și în timpul iernilor (în special pe coasta Mării Negre și pe râurile mari).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este estimată la 70.100-120.000 de perechi, tendința fiind descrescătoare.

Populația care iernează pe coasta românească a Mării Negre și în alte habitate acvatice ră-mase neînghețate este cuprinsă între 4 și 195 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este cantonată în special în mediul marin pe timpul iernii. În timpul migrației poate fi în-

Foto: Depositphotos.com

tâlnită și pe ape de interior (lacuri naturale, heleșteie, lacuri de acumulare, cursul râurilor), însă pe timpul iernii este prezentă preponderent pe coasta Mării Negre. Indivizi izolați sau mici stoluri (3-5 indivizi) pot fi întâlniți și iarna pe lacurile de acumulare de interior. Are un comportament gregar în marea majoritate a anului. Este o bună zburătoare, ajungând în zbor la o viteză de aproximativ 130 km/h.

Hrana este formată în principal din pești. Pentru procurarea hranei preferă ape de 3-6 m adâncime, deoarece aceasta este procurată în special prin scufundări. Se poate hrăni individual sau în grupuri, cooperând la prinderea peștilor. Hrana este suplinită de crustacee, insecte, icre pe pește și chiar materii vegetale diverse. În țara noastră hrana acestei specii este formată preponderent din guvid de baltă, *Neogobius fluviatilis*, în special între lunile aprilie și decembrie.

Perioada de reproducere începe în aprilie și se finalizează în iunie. Imediat după împerechere, femela își caută un loc de cuib, în general, până la 25 m depărtare de apă. Masculii, după împerechere și depunerea pontei, părăsesc femelele și pleacă pentru a năpârli. Cuibărește pe sol, femela făcând un cuib în preajma tufelor din rămurele, iarbă și pene. Ponta constă din 8-10 ouă și este incubată numai de către aceasta, timp de 31-32 de zile. Puii sunt nidifugi și își urmează imediat mama în habitatul acvatic. Ei sunt acoperiți complet de pene la 60-65 de zile de la ieșirea din ou și vor fi pregătiți să se reproducă la vârsta de doi ani.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea ilegală.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

IERUNCĂ - HAZEL GROUSE

Bonasa bonasia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Bonasa

SPECIA: Bonasa bonasia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Răspândită mai ales în centrul și nord-estul Europei și nord-estul Asiei. În România poate fi întâlnită în pădurile de fag și de amestec fag și molid din Carpați, inclusiv în păduri de rășinoase.

POPULAȚIE

În Europa, efectivul cuibăritor este estimat la 1.480.000-2.920.000 de perechi, populația fiind considerată stabilă și reprezentând 30% din populația globală.

În România, populația este estimată la 10.000-22.500 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Prezentă în păduri de conifere și amestec, bogate în tufe producătoare de fructe sub formă de bacă, dar și în poieni largi cu tufe. Preferă verșanții cu expunere sudică, călduroasă, în apropierea izvoarelor și pâraielor cu vegetație bogată și cu un mozaic vegetal cât mai variat (de exemplu, în păduri în urma unor tăieri în ochiuri, în care s-au declanșat procese de succesiune). Evită monoculturile uniforme, pădurile intens umbrite sau pădurile fără subarboret. Se întâlnește în intervalul altitudinal de 300-1.800 m, cel mai frecvent fiind prezentă între 800 și 1.300 m. În ierni sau zone foarte reci poate înnopta în cavități sub zăpadă. Ierunca este o specie sedentară la noi în țară (evită și zborurile peste suprafețe întinse, despădurite), care ierneză de regulă individual. Juvenilii pot efectua în cursul toamnei scurte deplasări.

Hrana este alcătuită primăvara din frunzulițe și lujeri fragezi ai unor foioase și plante suculente, iar vara consumă predominant fructe și semințe, ocazional nevertebrate. Hrana este căutată pe sol vara, ierunca executând salturi de până la 1,5 m; iarna și primăvara se hrănește pe arbori. În lunile friguroase și cu zăpadă mare, hrana este compusă mai ales din muguri și amenți de foioase sau semințe de rășinoase.

Atinge maturitatea sexuală la sfârșitul primului an de viață. Cuplul este monogam, fiind consti-

tuit pentru un sezon de reproducere. Perechile se formează din toamnă, când începe rotitul. Teritoriul trofic se suprapune peste cel reproductiv, însă se pare că teritoriul masculilor nu se suprapune peste cel al femelelor. Cuibul este amplasat pe sol într-o adâncitură produsă prin scormonire de circa 20 cm în diametru, amenajată doar sumar cu câteva fire uscate, frecvent la baza unui arbore sau sub o tufă mare, fiind protejată de regulă de sus prin ramuri. Are un singur cuibar pe an. Femela depune 6-10 ouă netede și strălucitoare, arămiu-gălbui cu puncte și liniuțe brun-roșcate. Clocitul este asigurat de către femelă timp de 21-23 de zile, iar masculul stă în apropiere supraveghind teritoriul cuibului. Puii sunt nidicoli, cu puful gălbui și brun-roșcat. La scurt timp după eclozare, juvenilii se pot deplasa

urmându-și mama, care-i conduce într-o poiană cu vegetație mai mică. În caz de pericol, puii se împrăștie imediat, ascunzându-se. Părinții rămân cu puii circa 2-3 luni.

AMENINȚĂRI

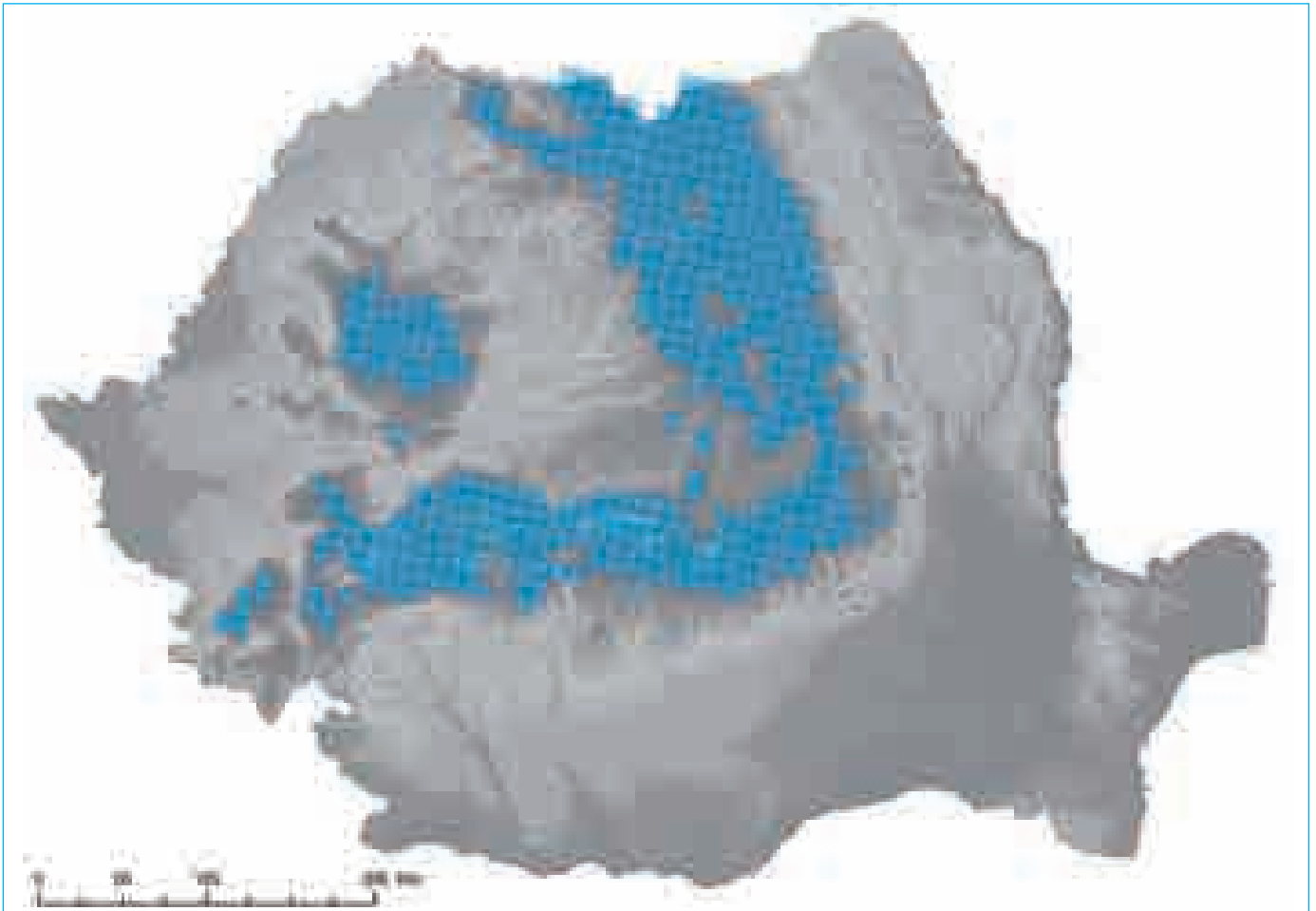
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea, odihna sau iernarea speciei.
 - Obținerea aprobării legale a criteriilor de management, conservare și restaurare pentru conservarea păsărilor în silvicultură și în planurile de vânătoare.
 - Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea în perioadele critice (reproducere).
 - Crearea sau îmbunătățirea planurilor de management în vederea îmbunătățirii calității habitatului.
 - Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native.
 - Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
 - Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
 - Limitarea presiunii creșterii animalelor și a vânătorii la niveluri care nu afectează structura pădurilor și regenerarea copacilor și a vegetației de sub copaci.
 - Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
 - Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
 - Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creștere a puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COCOȘ DE MUNTE - WESTERN CAPERCAILLIE

Tetrao urogallus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Tetrao

SPECIA: Tetrao urogallus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■		■	■		■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este o specie paleartică, euro-siberiană, boreo-alpină, care este răspândită în mod neuniform. Este prezentă la est de Urali, arealul său întinzându-se în zona de taiga până la fluviul Lena, spre vest până în estul Franței și din nordul peninsulei Scandinave spre sud până în Alpii italieni, Carpații sud-estici, Munții Rodopi și Alpii Dinarici. Mici populații mai există în Scoția, Pirinei și munții Cantabrici. În România este o specie larg răspândită în pădurile de conifere, în special în cele de molid din Carpați; lipsește însă din arboretele tinere sau cele deranjate prin activități umane. Abundența păsărilor pe teritoriul pe care-l populează nu este uniformă, populațiile fiind mai numeroase în nordul Carpaților Orientali și pe versantul nordic al celor Meridionali și mai puțin numeroase în Carpații Olteniei și Munteniei.

POPULAȚIE

Efectivul european este evaluat la 666.000-1.060.000 de masculi cântători, tendința populațională fiind crescătoare. Evoluția speciei a înregistrat vreme îndelungată o scădere continuă, întreruptă doar în jurul anului 1900, când efectivele s-au refăcut și arealul s-a extins în Alpii de Sud. După anii 1940, scăderea a continuat în Europa de Vest și cea Centrală, parțial în Balcani și Scandinavia.

În România, populația cuibăritoare a fost estimată la 2.500-6.000 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cocoșul de munte preferă molidișurile mature dar nu foarte dese, cu subarboret și strat ierbos, care sunt formate îndeosebi din afin (*Vaccinium myrtillus*) și merișor (*Vaccinium vitis-idaea*), aflate în apropierea unor surse de apă. Specia este prezentă în intervalul altitudinal de 800-1.800 m. Evită pădurile de foioase pure. Iarna preferă arboretele pure de rășinoase, adăpostite de vânt, cu luminosități. Este o pasăre sedentară, care în iernile mai grele coboară la altitudini mai mici, unde poate

Foto: Shutterstock.com

găsi hrana necesară. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 18 ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an, însă masculii ajung să se împerecheze abia la vârsta de trei ani, atunci când este atinsă și maturitatea socială.

Se hrănește culegând hrana de pe sol, rareori scormonește. Iarna taie acele și lujerii din coroana arborilor, producând astfel un sunet forfecar. Hrana este mai ales de origine vegetală. În timpul rotitului predomină în dietă acele, mugurii și lujerii de molid, jneapăn sau ienupăr, dar consumă și mugurii și lujerii de mesteacăn, specii de *Vaccinium* etc. Pe măsura dezvoltării stratului ierbos, încetează consumul de ace de rășinoase, iar spre toamnă crește ponderea fructelor și semințelor, în special celor de afin, merișor, rug, măceș, soc etc. Iarna consumă ace, muguri de foioase, frunze de iederă, lujeri de afin. Rareori consumă nevertebrate și vertebrate mici. În căutarea hranei, păsările intră în rariști, tăieturi de pădure, arborete de mesteacăn, turbării sau urcă până în tufărișurile subalpine.

Este o specie poligamă. Jocurile nuptiale și împerecherea au loc pe suprafețe restrânse ale pădurii, în așa-numitele „locuri de rotit”, din luna aprilie

până la începutul lunii mai. După împerechere, în luna mai, femela depune o pontă formată din 5-12 ouă într-un cuib rudimentar, căptușit cu puțină vegetație, care este amenajat pe sol. Ouăle sunt de culoare brun-gălbuie, cu pete mici, rotunjite, brun-întunecate și brun-roșcate. Incubația durează 26-29 de zile și este asigurată numai de către femelă. Puii sunt nidifugi, cu puf galben-ărâmiu deschis pe burtă, capul și gâtul arâmii-gălbui, iar spatele acoperit de dungi mai închise la culoare. Puii sunt îngrijiți doar de femelă și hrăniți în primele luni preponderent cu insecte, în special cu larve și pupe de furnici. Ei rămân împreună cu femela până în luna septembrie. Specia depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

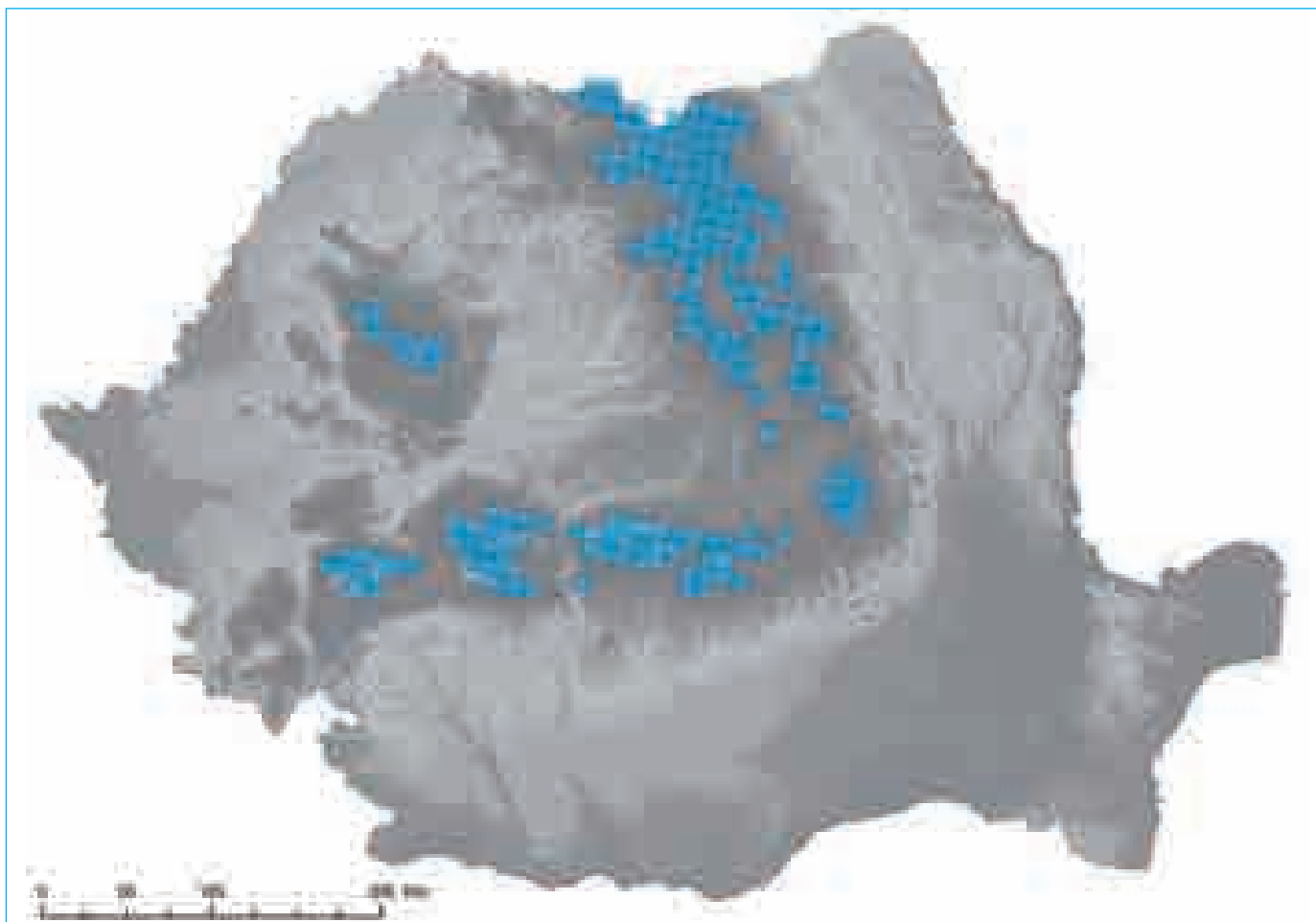
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea apărută din cauza altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Programarea lucrărilor silvice ținând cont de biologia speciei, pentru a se evita perturbarea acesteia în perioadele critice (reproducere).
- Crearea / îmbunătățirea planurilor de management în vederea creșterii calității habitatului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Limitarea creșterii animalelor la niveluri care nu afectează structura pădurilor și regenerarea copacilor și a vegetației de sub copaci.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Stoparea vânătorii și a braconajului.
- Reglementarea turismului și a altor activități antropice în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor).
- Determinarea densității optime a unguștelor compatibile cu conservarea speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COCOȘ DE MESTEACĂN - BLACK GROUSE

Lyrurus tetrix

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: *Lyrurus*

SPECIA: *Lyrurus tetrix*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■			■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Are un areal vast, întins din insulele Britanice (la vest) până la zonele estice ale Siberiei și Chinei. În Europa, limita sudică de răspândire include munții Alpi și Carpați, iar în Asia munții Altai. Populațiile izolate din munții Europei centrale și sudice sunt considerate relict postglaciare. În România este o specie rară, răspândită pe o arie foarte restrânsă în Munții Maramureșului și Munții Rodnei.

POPULAȚIE

Efectivul european înregistrează o creștere, populația cuibăritoare fiind estimată la 1.220.000-2.040.000 de masculi cântători. Specia s-a aflat, însă, multă vreme într-un declin continuu, în mare parte din cauza despăduririlor, a monoculturilor de conifere, a fragmentării arealului în insule și – local – a vânătorii în exces.

În România, efectivul speciei a fost apreciat după numărul masculilor cântători, fiind astfel estimat un număr de 65-150 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cocoșul de mesteacăn este prezent exclusiv în zona muntoasă înaltă din nordul țării, la limita superioară a pădurilor. Trăiește în fâșia superioară a pădurii de molid, în locuri cu rariști și poieni și în etajul subalpin, în jnepenișuri și în tufărișuri scunde, care sunt în alternanță cu pajști cu vegetație abundentă. Specia preferă versanții cu expoziții nordice și nord-estice, vecinătatea unor mlaștini și terenurile deschise, cu vegetație erbacee scundă de tipul *Rhododendro-Vaccinion*. Este o specie pronunțat sedentară, chiar și iarna. Femelele sunt mai mobile și pot fi văzute la distanțe mai mari. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an, însă la această vârstă masculii nu se pot impune în locurile de rotit, reproducându-se efectiv frecvent abia din anul al treilea. Cât timp solul nu este acoperit cu zăpadă, cocoșul de mesteacăn își caută hrana în stratul ierbos și în tufișurile de afin (*Vaccinium sp.*); atunci când stratul de zăpadă devine mai gros, el caută hrana pe arbori. Dieta speciei este mai

Foto: Shutterstock.com

ales vegetală, fiind alcătuită din frunze de afin (*Vaccinium sp.*), smârdar (*Rhododendron sp.*) și larice. Vara și toamna sunt consumate preponderent bace, diferite organe verzi, semințe etc. Iarna consumă lujeri de larice, pin și molid, ace de conifere și muguri (preferabil de mesteacăn, anin, plop sau salcie).

Este o specie poligamă, care nu formează cupluri. Masculii dețin teritoriile de rotit mai mulți ani la rând; ei trăiesc, de regulă, tot anul în apropierea acestor locuri proprii de rotit; apogeul perioadei de rotit este în cea de-a doua jumătate a lunii mai. Împerecherea are loc în centrul locului de rotit, după care femelele se retrag pentru a cloci și a crește singure puii. Cuibul este situat pe sol și reprezintă o adâncitură ovală formată de femelă, care este căptușită de aceasta cu câteva fire de iarbă, pene și frunze uscate. Cuibul este bine ascuns printre arbuști, vegetația ierboasă înaltă sau printre ramurile joase ale unui arbore.

În acest cuib, femela depune 7-10 ouă, de culoare brun-gălbui cu pete relativ mici, rotunjite și distribuite uniform, de culoare brun-roșcată. Clocitul poate începe când cuibarul nu este complet și durează 24-28 de zile. Puii sunt nidifugi, fiind îngrijiți de către femelă timp de 3-4 săptămâni. După această perioadă ei rămân în continuare împreună și, începând cu luna septembrie, formează grupări mai mari. Specia depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

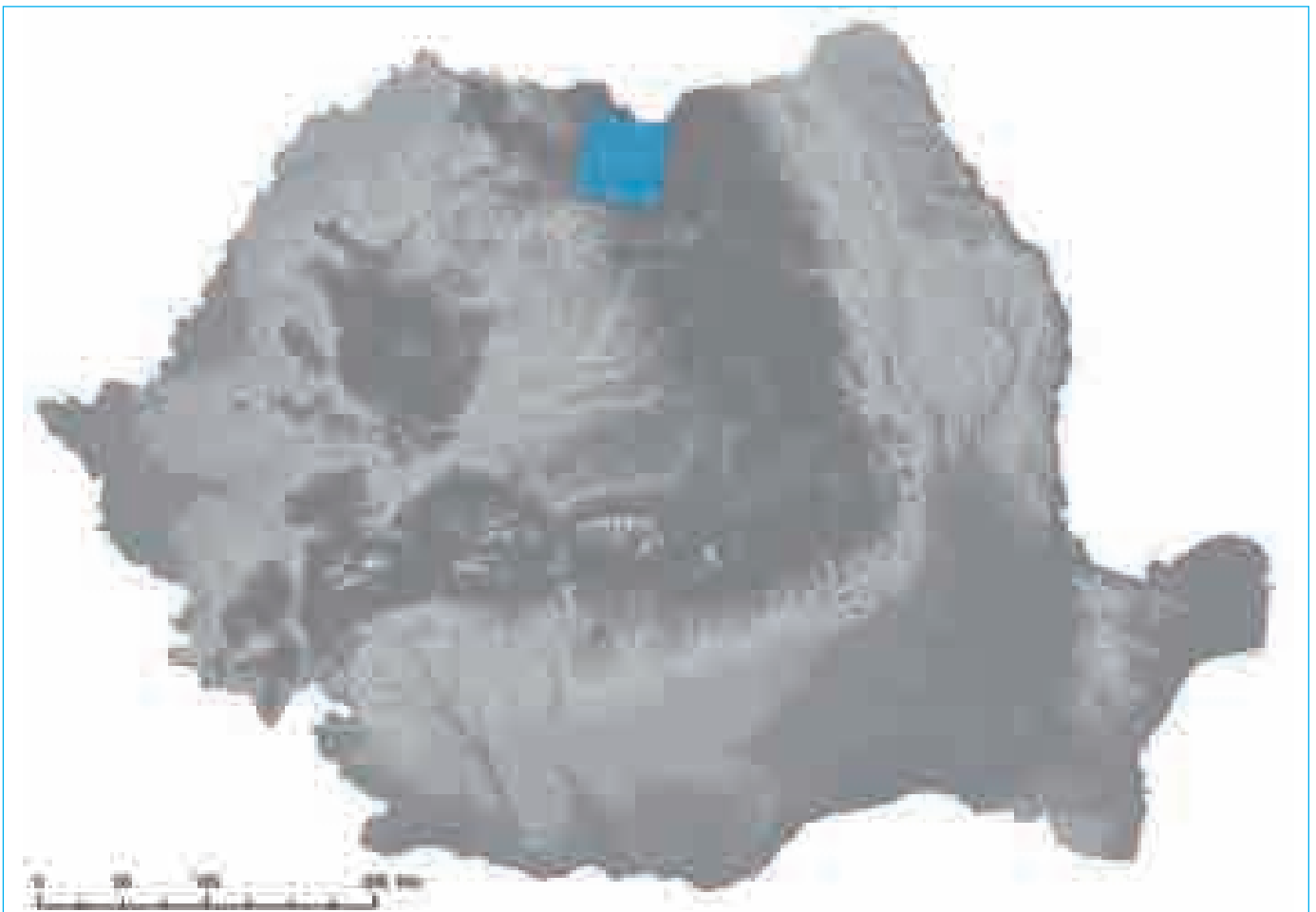
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Braconajul.
- Perturbarea apărută din cauza altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Programarea lucrărilor silvice ținând cont de biologia speciei, pentru a se evita perturbarea acesteia în perioadele critice (reproducere).
- Crearea / îmbunătățirea planurilor de management în vederea creșterii calității habitatului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Limitarea creșterii animalelor la niveluri care nu afectează structura pădurilor și regenerarea copacilor și a vegetației de sub copaci.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reglementarea turismului și a altor activități antropice în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor).
- Determinarea densității optime a unguștelor compatibile cu conservarea speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL (Fiind o specie sensibilă, distribuția este dată pe baza grilajului cu celule de 50x50 km.)

POTĂRNICHE - GREY PARTRIDGE

Perdix perdix

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Perdix

SPECIA: Perdix perdix

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■		■				■	■
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal care cuprinde aproape toată Europa, Asia Mică, vestul și centrul Asiei. În America de Nord există de asemenea o populație de potârniche, care însă provin din înmulțirea celor care au fost introduse. În România, potârnichea poate fi întâlnită în toată țara, fiind mai rară doar în Transilvania.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 1.380.000-2.670.000 de perechi cuibăritoare, fiind în declin accentuat.

Populația din România este estimată la 40.000-100.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie terestră, care poate fi întâlnită pe pajiști în care sunt prezente tufșuri izolate, cu o înălțime a vegetației nu cu mult mai mare decât înălțimea păsării. Poate fi întâlnită, de asemenea, în pajiștile alpine; evită terenurile pe care se practică o agricultură intensivă. Este o specie sedentară, gregară între iulie și ianuarie, în afara acestei perioade trăind în perechi.

Se hrănește preponderent cu hrană de origine vegetală (cereale, semințe de buruieni, diverse fructe, plante tinere etc.). Ocazional consumă și insecte (în special în perioada de creștere a puiilor), râme, melci și ouă de furnici.

Potârnichea este o specie monogamă, perechile menținându-se pe tot parcursul vieții, până la dispariția unuia dintre parteneri. În cazul acestei specii, femela este aceea care își alege partenerul, întotdeauna din alt stol, evitând astfel încrucișările între exemplarele înrudite. Perioada de cuibărit durează între aprilie și septembrie (în cazul în care sunt depuse mai multe ponte). Cuibărește pe sol în vegetație densă, într-o mică adâncitură, pe care o câptușește cu frunze și fire de iarbă uscată, la care adaugă și fulgi. Nu s-a constatat o preferință anume pentru amplasarea cuibului (în miști, culturi de trifoi, în mărăcini, în răzoare etc.). Ponta este formată din 10-20 de ouă de culoare

uniformă, galben-verzui sau brun-măslinii. Ele sunt clocite o perioadă de 23-25 de zile numai de către femelă, masculul stând în apropiere și supraveghind cuibul. La părăsirea cuibului pentru a se hrăni, femela are obiceiul de a-l masca cu iarbă uscată. Au fost găsite cuiburi în care au depus ponta două femele. Puii sunt nidifugi, plecând imediat din cuib după părinți, ambii fiind implicați în creșterea lor. În primele 10 zile, ei pot digera numai hrană de origine animală, astfel încât părinții îi hrănesc numai cu nevertebrate, predominând insectele. După două săptămâni, puii sunt capabili să zboare. Dacă a fost distrusă prima pontă, are loc o a doua depunere, fiind ales pentru cuib un alt loc decât cel inițial, iar ponta depusă având un număr mai redus de ouă.

AMENINȚĂRI

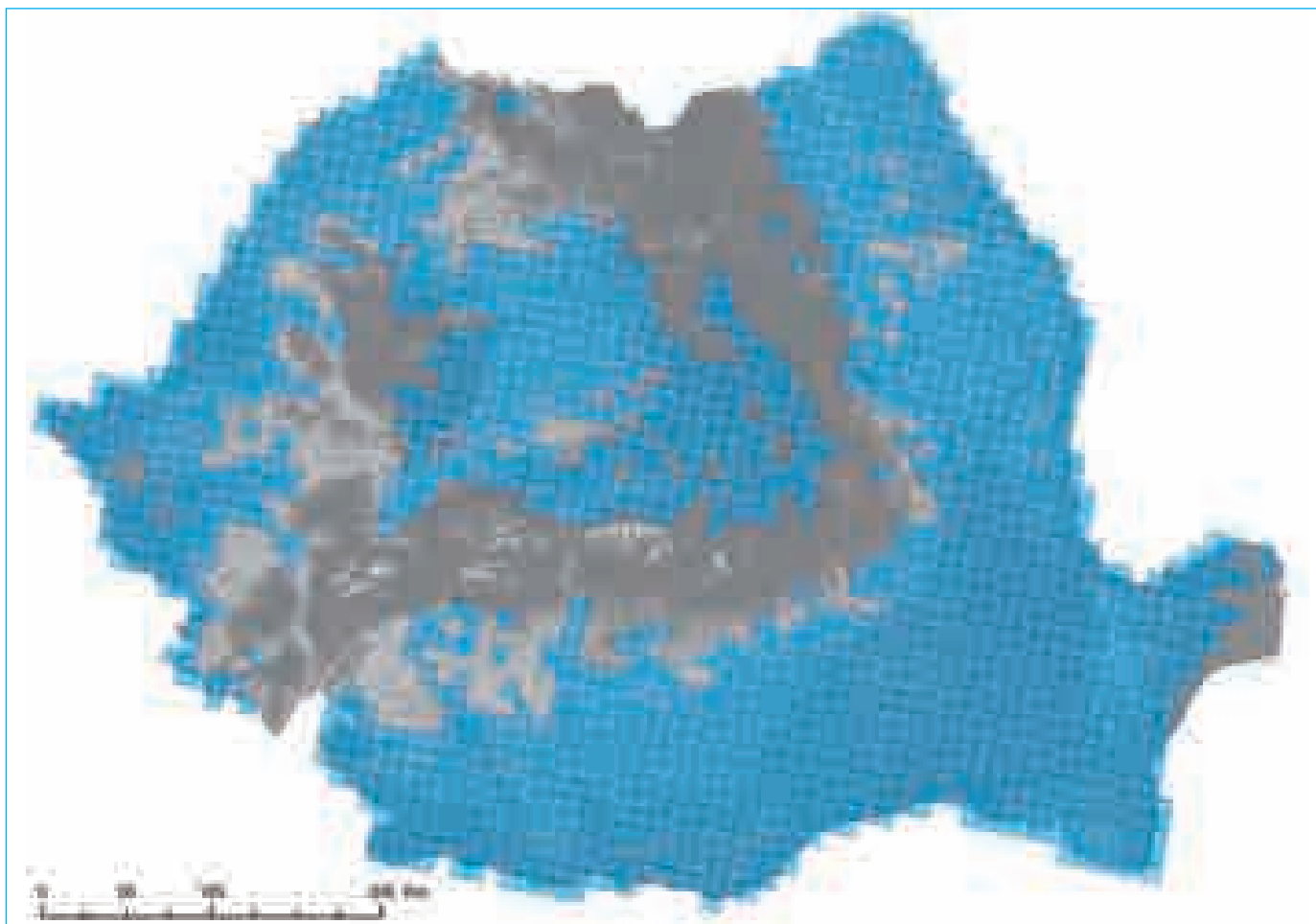
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii și al altor activități antropogene.
- Amenințări provocate de structuri și clădiri din afara localităților.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase.
- Menținerea sau creșterea unei fâșii de limită necultivate de minimum 0,5 m (ideal 1,5 m).
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; încurajarea agriculturii organice.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; elaborarea unui plan de control pentru folosirea îngrășămintelor naturale.
- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciei, încurajarea culturii cu specii care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufșurilor.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Controlarea braconajului și limitarea temporară a vânătorii.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PREPELIȚĂ (PITPALAC) - COMMON QUAIL

Coturnix coturnix

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Coturnix

SPECIA: Coturnix coturnix

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Prepețița este o specie larg răspândită în aproape toată Europa, întâlnindu-se și în Turcia și Asia Centrală. Toamna migrează spre sud în Africa de Nord, Africa Centrală și Asia de Sud-Vest, unde iernează. Unele specii din Scandinavia iernează în Europa de Sud.

POPULAȚIE

În Europa se estimează existența unui număr de 3.320.000-6.720.000 de masculi cântători, tendința populațională fiind fluctuantă.

Pentru țara noastră, populația cuibăritoare s-a estimat la un număr de 870.770-1.177.084 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este întâlnită în regiunile de deal și de câmpie, în vegetația deasă din pășuni, în tușurile de pe malurile râurilor și pe câmpurile cultivate în special cu cereale sau leguminoase. Prepețițele trăiesc în perechi sau în grupuri sociale mici și formează grupuri mai mari doar în timpul migrației. Migrează doar noaptea, mai ales în nopțile cu lună plină. Uneori, când au hrană din abundență și toamna timpul se menține cald, se întârzie plecarea spre ținuturile de iernare până după 15 octombrie. Zboară la înălțimi joase, cu viteză mică, cu bătaii rapide de aripi și de mică amplitudine. Hrana este obținută seara și dimineața prin scormonire pe sol, fiind formată din diverse semințe și nevertebrate (insecte, melci, miriapode, păianjeni sau viermi); în timpul zilei se odihnește, retrasă în diferite locuri umbroase. Se ridică greu în zbor, preferând mersul pe jos, strecurându-se cu mare ușurință prin vegetație, cu gâtul îndesat și dând din cap la fiecare pas.

Pe drumul de reîntoarcere spre Europa, o mare parte dintre exemplare scot un rând de pui în nordul Africii, după care sosesc cu puii tineri și mai scot un rând de pui în Europa. Majoritatea prepelițelor sosesc însă direct în Europa, unde scot două serii de pui pe an. Este citată în literatură atât ca specie monogamă, cât și ca spe-

cie poligamă. În ambele situații, însă, masculul nu participă la construirea cuibului, la clocit sau creșterea puilor. Împerecherea are loc imediat după sosirea din migrație. Masculii ajung în teritoriile de cuibărit înaintea femelelor, care, odată sosite, localizează zona pentru instalarea cuibului și răspund la chemarea vocală a masculilor. Cuibul este construit în vegetația deasă, fiind practic o gropiță în sol căptușită de femelă cu câteva fire de vegetație uscată. Acesta este foarte bine ascuns în ierburile înalte, aplecate în boltă deasupra cuibului. Femela depune 2-3 ponte între lunile mai și august, care sunt formate din 8-15 ouă de culoare gălbuie sau gri-deschis, punctate cu brun, și pe care le clocește singură timp de 18-20 de zile. Prin urmare, femela caută să-și amenajeze cuibul aproape de o sursă de hrană, pentru a nu fi nevoită să lipsească mult de pe cuibar, și se adapă cu picăturile de rouă de pe vegetație. Pontețele târzii, depuse în mijlocul sau la sfârșitul verii, pot fi ponte depuse de prepelițele sosite mai târziu, ponte de înlocuire sau al doilea rând de ponte. Puii sunt nidifugi, părăsind cuibul după câ-

teva ore. În prima parte a vieții lor sunt hrăniți de către femelă cu insecte și diverse larve, iar mai târziu învață să mănânce diferite semințe și fructe. După 20 de zile ei pot zbura, iar la o lună ating aproape dimensiunile adulților. După două luni sunt complet dezvoltați și apti pentru migrare în ținuturile de iernare.

AMENINȚĂRI

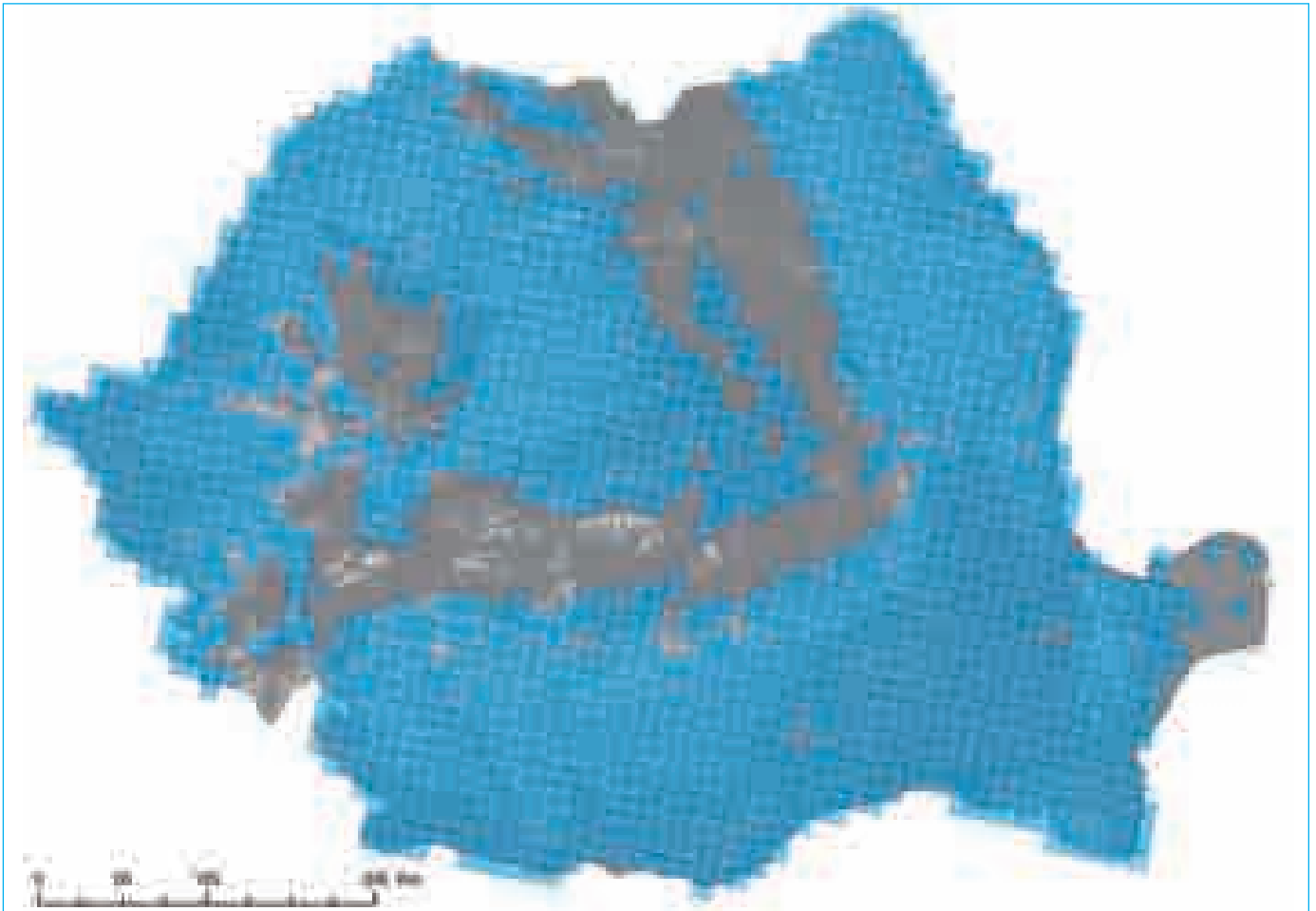
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii și al altor activități antropogene.
- Amenințările provocate de structuri și clădiri din afara localităților.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase.
- Menținerea sau creșterea unei fâșii de limită necultivate de minimum 0,5 m (ideal 1,5 m).
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; încurajarea agriculturii organice.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; elaborarea unui plan de control pentru folosirea îngrășămintelor naturale.
- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciei, încurajarea culturii de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufșurilor.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Controlarea braconajului și limitarea temporară a vânătorii.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FAZAN - COMMON PHEASANT

Phasianus colchicus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Phasianus

SPECIA: Phasianus colchicus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■		■				■	■
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Arealul nativ al speciei pornește din centrul Peninsulei Balcanice, acoperă parțial spațiul dintre Marea Neagră și Marea Caspică și continuă prin sudul celei din urmă prin Asia Centrală, ajungând în vestul Mongoliei, în arii vaste din centrul și estul Chinei și în Coreea. Specia a fost introdusă (pentru a fi vânată) în Europa și America. În Europa este prezentă pe mare parte din continent, cu excepția Islandei, a unei mari părți din Spania, a centrului și nordului Peninsulei Scandinave și a celei mai mari părți a Rusiei (unde apare doar în sud-vest). În America de Nord, fazanul a fost introdus și se reproduce în sălbăticie în zona temperată a continentului. La noi în țară este o pasăre comună din lunca Dunării până în zonele de deal.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 4.140.000 și 5.370.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai puțin de 5% din populația

mondială și pare să fie în creștere.

Populația din România este cuprinsă între 346.494 și 369.659 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În arealul nativ, această specie ocupă o gamă largă de habitate. Este întâlnit mai ales în zonele cu vegetație bogată din preajma râurilor, zone deluroase din apropierea câmpiilor cultivate, precum și pe acestea din urmă. În arealul nativ, specia poate fi migratoare, dar în zonele în care a fost introdusă este o specie sedentară. În arealul nativ, specia se hrănește preponderent cu materii vegetale (fructe, semințe, frunze, lăstari) și mai puțin cu animale (mai ales insecte). În zonele unde a fost introdus, fazanul este un omnivor oportunist, consumând o gamă variată de hrană, de preferință bogată în calorii, cum sunt semințele (inclusiv ale plantelor cultivate) și fructele.

Fazanul cuibărește solitar. Cuibul este construit într-o adâncitură din sol, fiind adeseori căptușit

cu materii vegetale luate din apropiere. Ponta, depusă de obicei în intervalul aprilie-iunie, este formată din 8-15 ouă, mai rar până la 18, de obicei 10-12. Perioada de incubație este de 22-27 de zile. Puii părăsesc cuibul la puține ore după ieșirea din ouă, dar stau timp de mai multe săptămâni împreună cu mama lor. Puii se dezvoltă rapid, devenind capabili de zbor după 12-14 zile, și ajung să semene cu adulții la vârsta de numai 15 săptămâni.

AMENINȚĂRI

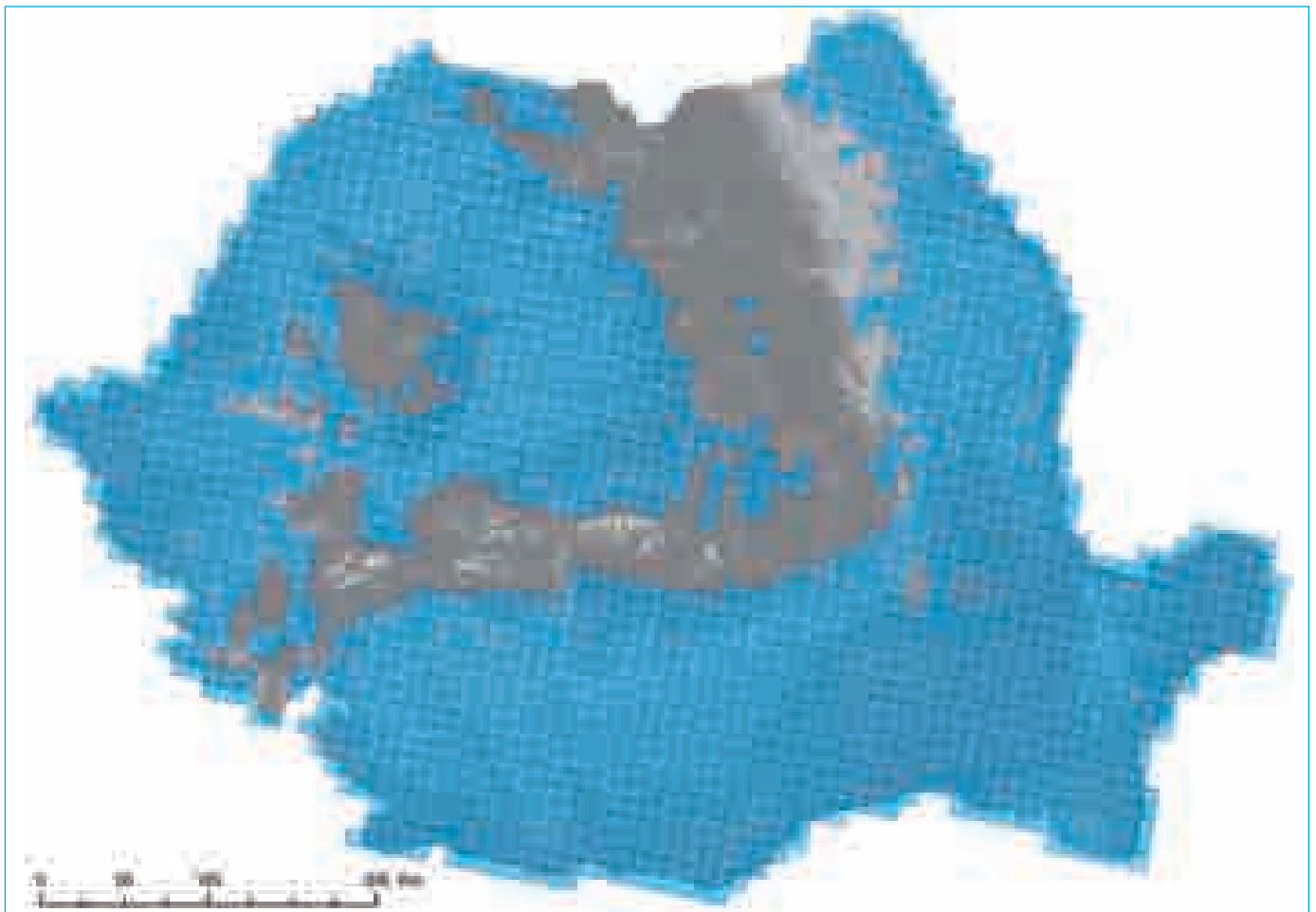
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.
- Braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Fiind o specie introdusă (în scopul vânătorii) și local invazivă, nu se impun măsuri de conservare.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CUFUNDAR MIC - RED-THROATED LOON

Gavia stellata

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Gaviiformes

GENUL: *Gavia*

CLASA: Aves

FAMILIA: Gaviidae

SPECIA: *Gavia stellata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărire al speciei este extrem de vast, fiind unul circumpolar. Pe continentul american, arealul ocupă zone costiere și de interior din Canada și Alaska, precum și coastele sudice ale Groenlandei. În Europa acesta se întinde din Islanda, prin nordul Marii Britanii și Peninsula Scandinavă, până în nordul Rusiei. În Asia ocupă aproape toată partea de nord a continentului. Cartierele de iernare sunt formate mai ales din zone costiere temperate ale celor trei

continente pe care cuibărește, dar și din ape de interior. În Europa, ierneză pe țărmurile atlantice, din nordul Peninsulei Scandinave până în Portugalia, inclusiv pe coastele Marii Britanii. Apoi, pe țărmurile sudice ale Mării Baltice, cele vestice ale Mării Negre, cele sudice ale Mării Caspice, în zona centrală a coastelor nordice ale Mediteranei și în Marea Adriatică. În România apare în migrație și ca oaspete de iarnă, în număr mic, atât la țărmul Mării Negre, cât și pe lacuri interioare.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 42.100 și 93.000 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

Populația care ierneză în România este estimată la doar 1-29 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare, populațiile din interiorul continentelor mutându-se spre sud sau în zonele de coastă după reproducere. În tim-

pul migrației se pot forma stoluri mari, de 200-1.200 de exemplare, iar concentrări similare pot să apară iarna în zonele marine bogate în pește. Totuși, de regulă, cufundarii mici își petrec iarna individual, în perechi sau în grupuri mici. În afara sezonului de reproducere, specia frecventează apele din zonele costiere adăpostite, dar apare și în interiorul continentelor, pe bălți, lacuri naturale sau artificiale și râuri.

Hrana cufundarului mic este formată predominant din pește, dar și din crustacee, moluște, icre, insecte acvatice, viermi inelați și materii vegetale. Sezonul de reproducere începe din luna mai, populațiile mai nordice cuibărind mai târziu, în funcție de momentul dezghețului. De regulă, cufundarul mic cuibărește în perechi solitare pe corpurile mici de apă, dar se poate reproduce în colonii dispersate pe cele mai mari (de exemplu, mai multe perechi cuibărind la câțiva metri distanță unele de altele, pe același lac).

Specia se reproduce pe bălți și lacuri cu apă dulce din zone mlăștinoase deschise sau din turbării deschise. Își face cuibul pe bălți mici de doar 10-20 de metri lungime, până la bălți cu suprafața de 5 hectare, manifestând o preferință pentru cele aflate în zone fără copaci, care au malurile cu multă vegetație și posedă insulițe sau promontorii pe care să-și plaseze cuibul. În general, evită apele cu vegetație plutitoare densă sau cu stânci abrupte pe maluri și, dacă condițiile de hrănire nu sunt propice pe balta aleasă pentru cuibărit, poate să zboare pe țărmurile marine sau pe lacuri cu mult pește aflate în zonă pentru a se hrăni acolo.

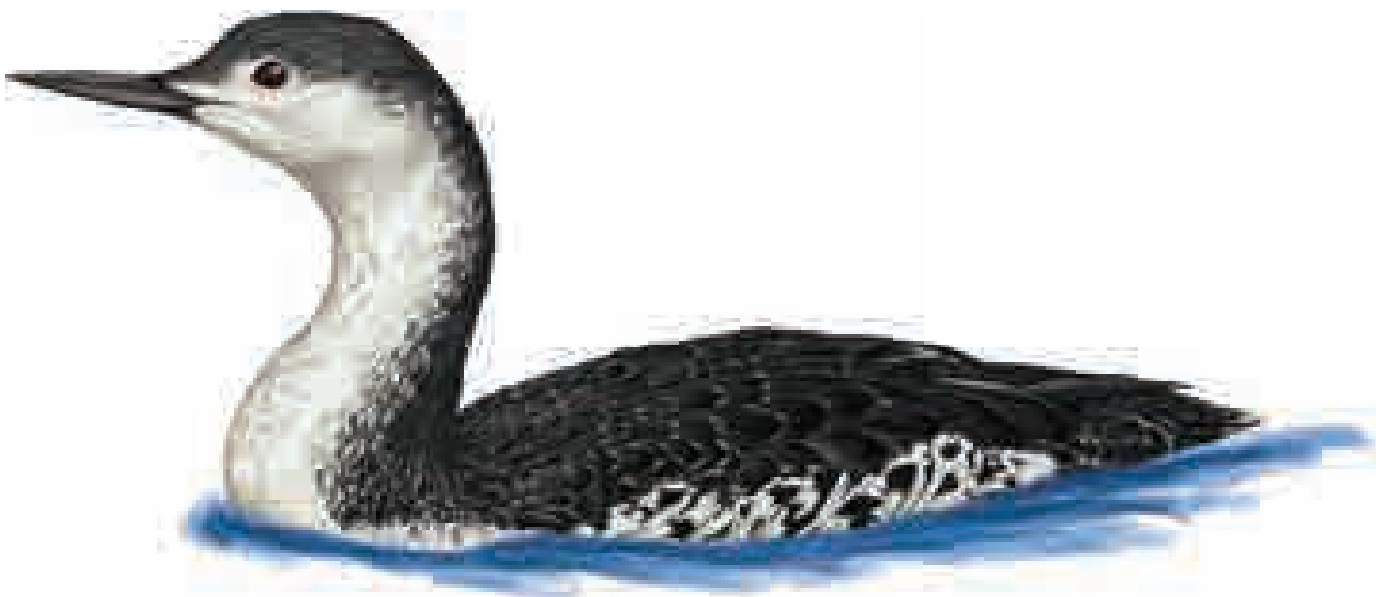
Cuibul este o mică adâncitură din sol sau o aglomerare de materii vegetale aflată în apa puțin adâncă, la o distanță de până la 10 metri de mal sau în imediata apropiere a malului, pe o insuliță sau un promontoriu. Adesea, o pereche folosește mai mulți ani la rând același loc de cuibărit. Cufundarul mic este o specie monogamă, la care perechea se formează pe viață. Cuibul este construit de ambii parteneri. Femela depune 1-3 ouă (de regulă 2), care sunt incubate mai ales de către ea timp de 24-29 de zile. Incubarea începe după depunerea primului ou, așa că puii eclozează în momente diferite. Puii sunt hrăniți de ambii părinți pe o perioadă de 38-48 de zile, la început mai ales cu nevertebrate acvatice, apoi cu pești mici.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele costiere și ripariene.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor importante pentru specie.
- Evaluarea nivelului de poluare a lacurilor și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Controlul activităților de pescuit pentru prevenirea uciderii accidentale a păsărilor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CUFUNDAR POLAR - ARCTIC LOON

Gavia arctica

REGNUL: *Animalia*

ORDINUL: *Gaviiformes*

GENUL: *Gavia*

CLASA: *Aves*

FAMILIA: *Gaviidae*

SPECIA: *Gavia arctica*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealele de cuibărire al speciei este vast, pornind din nordul Marii Britanii și din Peninsula Scandinavă, acoperind apoi nordul Rusiei europene, centrul și nordul Asiei și ajungând până în nordul Extremului Orient și vestul extrem al Alaskăi. Cartierele de iernare sunt formate din zonele costiere europene de la Oceanul Atlantic, parte dintre țărmurile nordice ale Mării Mediterane, țărmurile Mării Negre și ale Mării Caspice, precum și de lacuri din interiorul Europei. Populațiile din estul Asiei ierneză pe țărmurile estice ale Rusiei și Chinei, pe cele ale Japoniei și ale Peninsulei Coreene. În România, specia apare în timpul migrației și ca oaspete de iarnă, atât pe țărmul Mării Negre cât și pe lacuri din interiorul țării.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 53.800 și 87.800 de perechi cuibăritoare, estimându-se un declin de până la 25% în decursul a trei generații (aproximativ 30 de ani).

Populația care ierneză în România este cuprinsă între 17 și 219 exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare care se reproduce în perechi solitare începând cu luna aprilie. Populațiile din nordul extrem cuibăresc mai târziu, în funcție de momentul dezghețului. În timpul migrației formează adesea stouri de zeci de exemplare, iar iarna o petrec individual, în perechi sau în grupuri mici, ocazional formând grupuri mari în zonele costiere bogate în pește. Se reproduce pe lacurile sau bălțile dulci adânci, cu mult pește, cu insulițe, peninsule sau alte tipuri de zone de cuibărit inaccesibile. În afara sezonului de reproducere, specia se întâlnește mai ales pe țărmurile marine adăpostite, dar și pe corpuri mari de apă interioare, cum ar fi lacurile naturale sau de baraj, lagunele sau râurile mari.

Hrana cufundarului polar este formată predominant din pește, dar mai consumă și insecte acvatice, moluște, crustacee și unele materii vegetale.

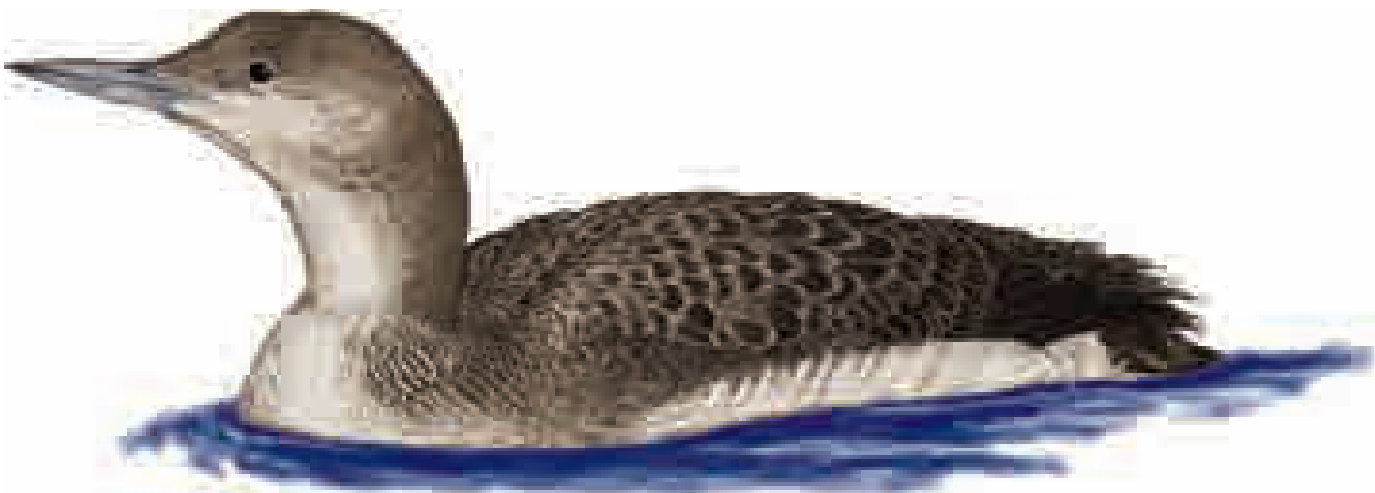
Perechea se formează pe viață. Cuibul, construit de mascul, este o îngrămădire de materiale vegetale și este amplasat la marginea apei, pe insulițe sau ridicături care ies din apă, câteodată pe smocuri de vegetație de la mal. Ponta este formată din 1-3 ouă, care sunt incubate timp de 27-29 de zile de către ambii părinți. Puii sunt capabili să înoate la 2-4 zile de la ieșirea din ou. Ei sunt îngrijiți de părinți timp de 9-10 săptămâni de la incubare și devin capabili de zbor în jurul vârstei de două luni. Maturitatea sexuală este atinsă în 2-3 ani.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele costiere și ripariene.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor importante pentru specie.
- Evaluarea nivelului de poluare a lacurilor și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Controlul activităților de pescuit pentru prevenirea uciderii accidentale a păsărilor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CORCODEL MIC - LITTLE GREBE

Tachybaptus ruficollis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: *Tachybaptus*

SPECIA: *Tachybaptus ruficollis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II		■	

DISTRIBUȚIE

Corcodelul mic este o specie migratoare în Europa, cuibărind în centrul și sud-estul Europei și centrul și estul Asiei. Migrează pentru a ier-
na în centrul și sudul Africii, precum și în sudul Asiei. În România, specia este parțial migratoa-
re, o parte din exemplare rămânând și peste iar-
nă, staționând cu precădere pe apele stătătoare
interioare, neînghețate sau chiar în apropierea
malurilor Mării Negre. Poate fi observat și în
amenajări piscicole, pe lacuri de acumulare, cur-
sul Dunării, în complexul lagunar Razelm-Sinoe,
Delta Dunării, pe râuri cu apă liniștită etc.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată
între 129.000 și 208.000 de perechi, fiind consi-
derată stabilă.

Populația care cuibărește în România a fost eva-
luată la la 2.400-24.000 de perechi, iar cea care
iernează este de 1.086-2.351 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este întâlnită într-o mare varietate de ti-
puri de habitate acvatice mici și cu adâncimi de
până la 1 m, care au vegetație bogată și o den-
sitate mare de nevertebrate acvatice. Totodată,
nu sunt preferate de specie habitatele acvatice
care au pești răpitori mari. Habitatele propice
pentru corcodelul mic includ lacuri mici, heleș-
teie, golfuri ale zonelor cu luciu mare de apă,
dar care au malurile acoperite de vegetație,
lacuri alcaline sau salin și de acumulare, râuri
încet curgătoare, canale, meandre inundate, la-
gune costiere, zone inundabile sezoniere, mlaș-
tini, lacuri din balastiere și chiar culturi de orez.
În România, specia este întâlnită preponderent
în Delta Dunării și pe apele interioare mici, pre-
cum heleșteiele și bazinele piscicole; iarna este
comună pe lacuri cu deschidere mare și poate
fi observată ocazional de-a lungul coastei Mării
Negre, în golfuri protejate de acțiunea valurilor
mari. Când își schimbă penajul, specia necesită
zone cu hrană abundentă. Duce de obicei o viață

Foto: Tiberiu Mănoiu

ascunsă, greu de observat. Este o specie foarte
vivoaie, fiind un foarte bun înotător și scufundă-
tor. Pe uscat, pasărea se mișcă destul de greu,
neîndepărtându-se la mai mult de 0,5 m de ma-
lul apei. Zboară destul de bine, iar pentru a se
ridica de pe apă își ia puțin avânt, bătând apa cu
picioarele. Nu se poate ridica în zbor direct de la
sol. Atinge în libertate longevitatea maximă de
17 ani și 5 luni. Ajunge la maturitate sexuală la
vârsta de un an.

Hrana este alcătuită în general din insecte acvati-
ce, larve, moluște mici, crustacee, broaște și, rare-
ori, puiet de pește. Obține hrana prin scufundare
de la suprafața apei, folosindu-se pentru propul-
sire de picioare sau de aripi. Adâncimea la care se
scufundă este de maximum 2 m, timpul petrecut
sub apă fiind de maximum 30 de secunde. Prada
de talie mică este înghițită sub apă, iar pe cea mai
mare o consumă la suprafața apei.

Împerecherea este monogamă, perechile for-
mându-se pe toată durata perioadei de cui-

bărit, existând cazuri și pe perioade mai lun-
gi, dacă perechea folosește același teritoriu.
Formarea perechilor începe spre sfârșitul verii,
odată cu năpârlirea. Majoritatea ajung în teri-
toriile de cuibărit deja în perechi la începutul
perioadei de migrație, care are loc în lunile fe-
bruarie-aprilie. Cuibărește de obicei în perechi
solitare. Cuibul este format din plante acvatice
plutitoare, ancorat de vegetația emergentă,
crengi scufundate sau tufișuri de la marginea
lacurilor cu apă puțin adâncă. Ponta este de
4-6 ouă, care sunt depuse în lunile mai-iunie,
incubația fiind de 20-21 de zile. Ambii parte-
neri clocesc ouăle și apără cuibul de eventuali
prădători. Puiii sunt hrăniți de ambii părinți,
iar după 2-3 zile părăsesc cuibul împreună cu
adultii, sub aripile acestora sau pe spatelul lor.
Penele se dezvoltă complet la 44-48 de zile de
la eclozare. Puiii devin independenți după 30-
40 de zile de la dezvoltarea penajului.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

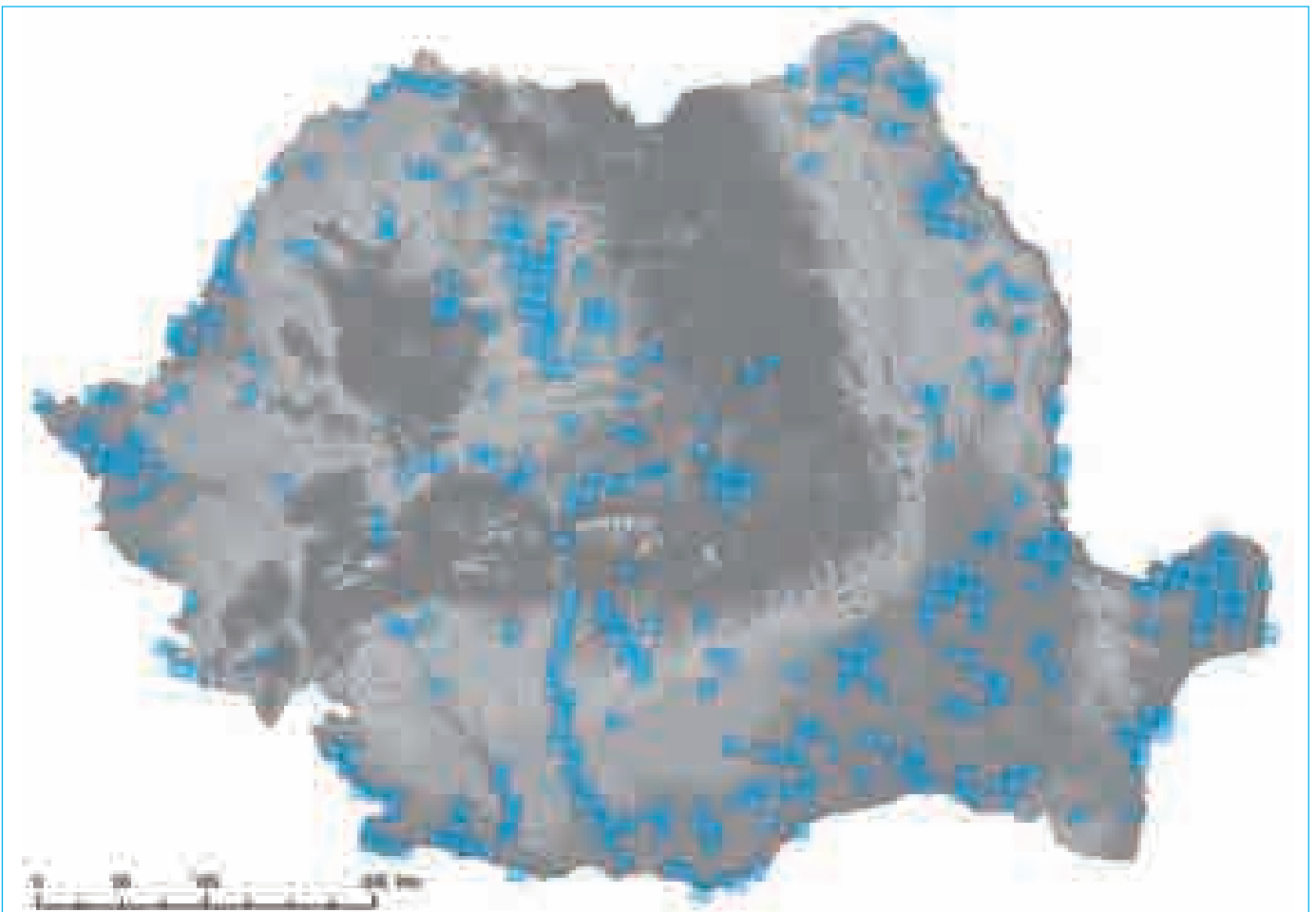
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă.
- Interzicerea incendiilor stufului.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORCODEL MARE - GREAT CRESTED GREBE

Podiceps cristatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: Podiceps

SPECIA: Podiceps cristatus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III		■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie în general sedentară în Europa, cuibărind în centrul, estul și nordul Europei, precum și centrul, sudul și estul Asiei. Unele populații migrează către sudul Africii și Australia, precum și în sud-estul Asiei pe perioada de iarnă. În România, specia este parțial migratoare, iarna staționând cu precădere pe apele interioare stătătoare, neînghețate sau chiar pe cursurile râurilor mari, iar vara putând fi observată pe suprafața apei în marea majoritate a habitatelor acvatice (amenajări piscicole, lacuri de acumulare, cursul Dunării, complexul lagunar Razelm-Sinoe, Delta Dunării, râuri cu apă liniștită etc.).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 330.000-498.000 de perechi. Populația este în declin.

Efectivul din România a fost evaluat la 15.000-30.000 de perechi, întâlnite preponderent pe apele interioare, precum lacuri, heleșteie, bazine piscicole, bălți, mlaștini etc., dar și în Delta Dunării.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie parțial migratoare, care cuibărește într-o mare varietate de tipuri de habitate acvatice, cum sunt lacurile cu apă dulce sau salmastă cu vegetație emersă și submersă abundentă, preferând și apele eutrofizate și pe cele nonacide, care au substrat mâlos sau nisipos și maluri mai mult sau mai puțin abrupte. În general, preferă habitatele acvatice care au adâncimi de până la 5 m și o suprafață mare a luciului de apă. În timpul iernilor, este o specie comună pe lacuri cu deschidere mare, unde apa nu îngheață, și poate fi observată doar ocazional de-a lungul coastei habitatelor marine, în estuare sau golfuri protejate de acțiunea valurilor mari. Corcodele mare duce de obicei o viață solitară, rareori fiind observat în grupuri mari mari de 100 de indivizi. Este puțin activ la suprafața apei, dar un foarte bun înotător și scufundător. Poate pluti

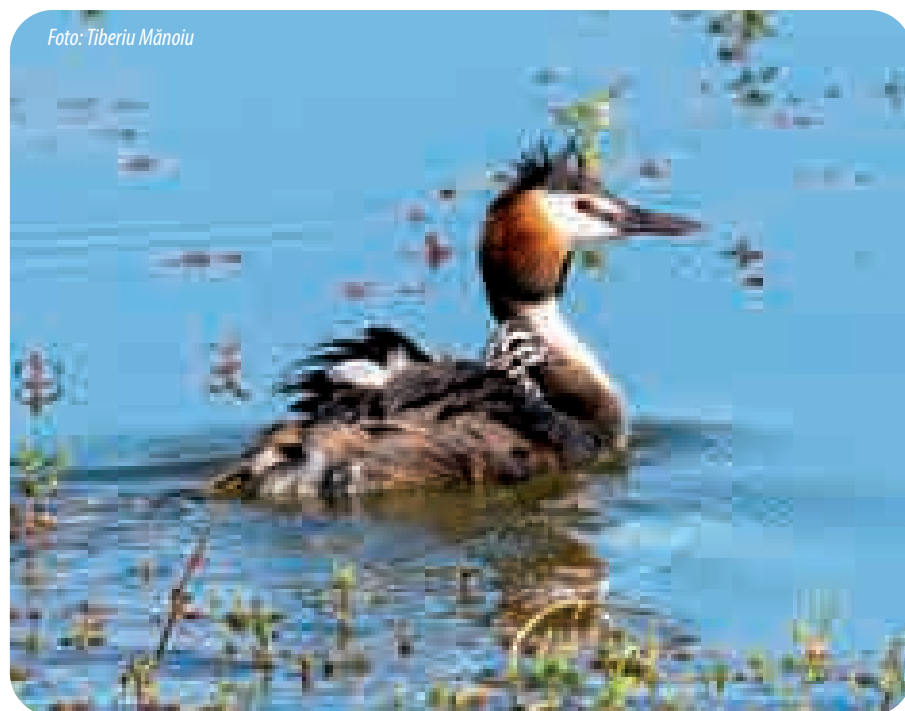

Foto: Tiberiu Mănoiu

pe suprafața apei sau poate intra în imersie, lăsându-și afară numai gâtul și capul, în cazul în care simte un pericol. Pe uscat se mișcă destul de greu, iar pentru a se ridica în zbor de pe apă trebuie să-și ia avânt fugind pe apă; nu poate zbura de la nivelul solului. Atinge în libertate longevitatea maximă de 19 ani și 2 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de doi ani. Hrana este alcătuită în general din insecte acvatice și pești de talie mică și medie, de până la 25-30 cm lungime. Obține hrana prin scufundare de la suprafața apei, folosindu-se pentru propulsie de picioare sau de aripi. Adâncimea la care se scufundă este de până la 4 m, însă poate ajunge excepțional și la 6 m, timpul petrecut sub apă fiind de până la 1 minut. Consumă prada atât în timpul scufundării, cât și la suprafața apei, în funcție de mărimea ei. Dintre insecte preferă efemeropterele, ploșnițele de apă, larvele de libelule, gândacii de apă etc., iar dintre speciile de pești de apă dulce menționăm zglăvoaca și puiețelul de crap, plătica, bibanul etc. Rareori se mai poate hrăni și cu șerpi mici de apă și amfibieni.

Este o specie monogamă, perechile menținându-se un sezon de cuibărit, existând cazuri și pe perioade mai lungi, dacă perechea folosește același teritoriu. Jocurile nuptiale sunt foarte animate, mimând simularea curățirii penelor, scuturarea capului, prezentarea materialului de cuib etc., la care uneori participă mai multe păsări. Cuibărește de obicei în perechi solitare, însă au fost semnalate și colonii de peste 20 de cuiburi, între care a existat o distanță de 20-25 m. Cuibul este format din plante acvatice plutitoare și este ancorat de vegetația emergentă. Ponta este formată din 3-6 ouă care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubarea fiind de 21-29 de zile și fiind asigurată de ambii parteneri. Când pleacă de pe cuib, ei acoperă ouăle cu vegetație în descompunere, pentru a le păstra temperatura. Puiii ies pe rând și înoată sau se scufundă încă din prima zi, fiind îngrijiți de părinți până la vârsta de 10-11 săptămâni. Pe timp nefavorabil, puiii pot fi purtați pe spate de părinți, iar în caz de pericol aceștia pot intra în imersie cu tot cu pui.

AMENINȚĂRI

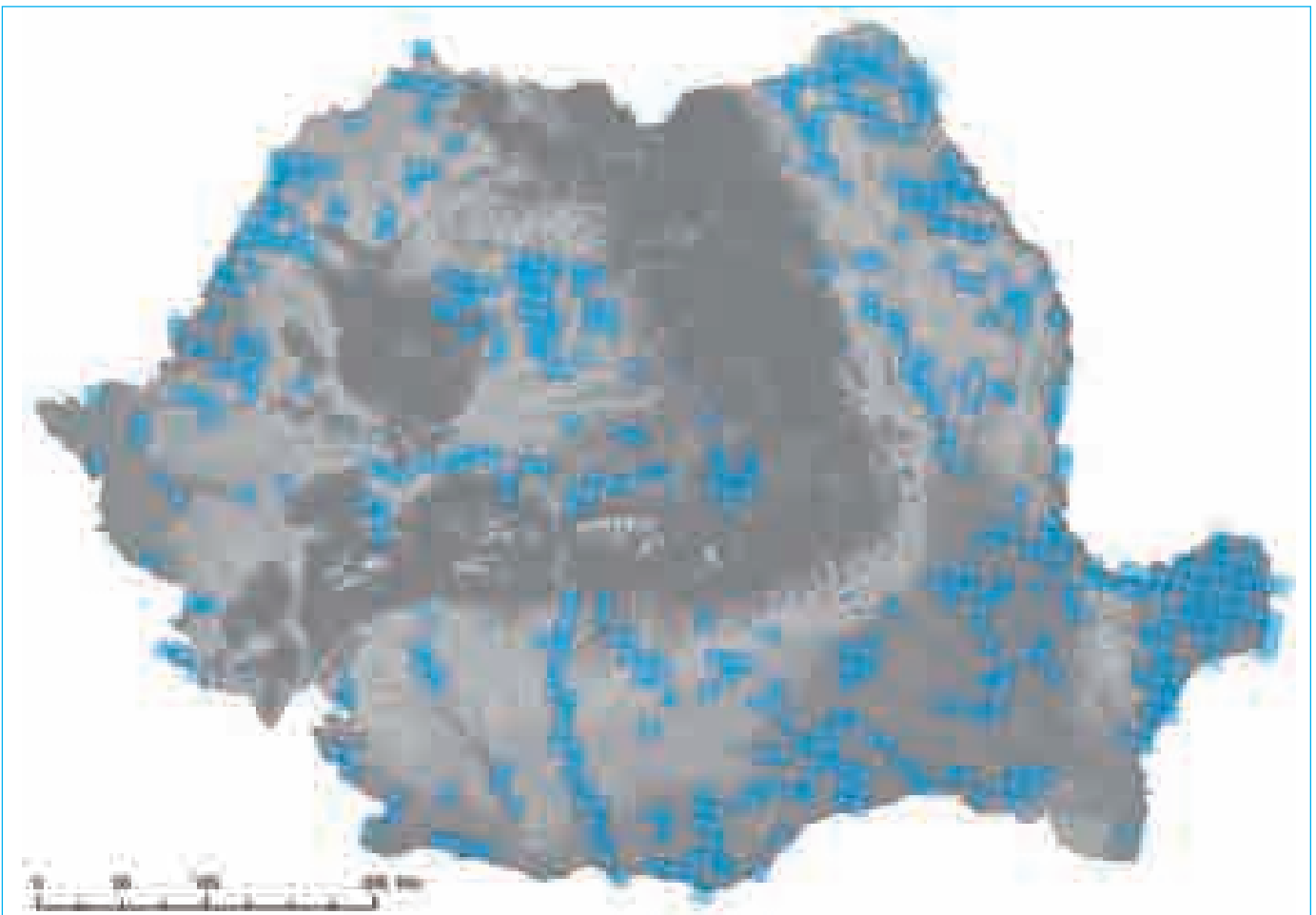
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CORCODEL CU GÂT ROȘU - RED-NECKED GREBE

Podiceps grisegena

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: Podiceps

SPECIA: Podiceps grisegena

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Acest corcodel cuibărește în toată Europa, vestul și estul Asiei și în nordul Americii de Nord, mi-grând pentru a ierna către centrul și sudul Africii, precum și în sudul și sud-estul Asiei. În România este oaspete în general de vară, cuibărind cu precădere pe apele stătătoare interioare sau chiar pe bălțile formate de-a lungul râurilor; iar-na, în numere mici, poate fi observat în zonele costiere și pe lacurile de acumulare cu suprafață mare (complexul lagunar Razelm-Sinoe, lacurile din Delta Dunării etc.).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 27.700-47.900 de perechi. În prezent, populația este în creștere. Dintre țările europene cu cele mai mari efective de corcodel cu gât roșu menționăm Danemarca, Finlanda, Germania, Letonia, Polonia, Rusia și Ucraina.

Populația din România a fost apreciată la 130-1.300 de perechi cuibăritoare, iar în timpul iernii pot fi văzute între 1 și 10 exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește pe lacurile interioare cu suprafață mică de până la 3 ha, cu adâncimi de maximum 2 m și vegetație emergentă abundentă, preferând apele din zone împădurite. Habitatele de hrănire includ heleșteie și lacuri mici, bălți formate de-a lungul râurilor, precum și lagune costiere și estuare. În habitatele marine sunt preferate zonele mai depărtate de mal, spre largul mării, cu adâncimi de până la 15 m și cu substrat de nisip și pietriș, stânci solitare și bancuri de alge plutitoare. Iarna este comun pe lacuri cu deschidere mare, unde apa nu a înghețat, și poate fi observat ocazional de-a lungul coastei pe estuare sau golfuri protejate de acțiunea valurilor mari, abundente în pește. De obicei, ziua stă în desigurii, iar spre seară pe luciul de apă. Pe uscat iese rar și se mișcă greu, iar pentru a se ridica în zbor de pe apă trebuie să-și ia avânt fugind pe apă. Nu poate zbura de la nivelul solului.

Foto: Daniel Petrescu

Este mai puțin sociabilă, spre deosebire de alte specii de corcodel. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Hrana este alcătuită în general din nevertebrate acvatice, precum insecte, moluște și crustacee, în măsură mai mică hrănindu-se cu pești de talie mică. Obține hrana prin scufundare sau prin înot la suprafață, cu capul scufundat. Adâncimea la care se scufundă este 7-10 m, timpul petrecut sub apă fiind de până la 74 de secunde. Consumă prada atât în timpul scufundării, cât și la suprafața apei, în funcție de mărimea ei. Rareori se hrănește și cu reptile și broaște.

Este o specie monogamă, perechile formându-se pe durata unui sezon de cuibărit și păstrându-se în anii următori, dacă partenerii revin în același teritoriu. Jocurile nupțiale se observă greu, deoarece au loc mai mult în desigurii de stuf. În general, seamănă cu ale corcodelului mare, dar nu sunt atât de complexe. Au fost observate comportamentul de urmărire a femelei de către masculul care înoată cu corpul scufundat, ținând numai capul la suprafață, prezentări

reciproce de materii vegetale, intense manifestări vocale și diferite posturi ale corpului celor doi parteneri. Cuibărește de obicei în perechi solitare. Cuibul este construit de ambii părinți din plante acvatice plutitoare, ancorat de vegetația emergentă sau plutitoare. S-a observat și cuibăritul în colonii, cu o distanță de 50 m între cuiburi. Ponta este formată din 3-6 ouă albe, care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubația durând 20-23 de zile. Acolo unde există mai multe ouă într-un cuib, se bănuiește a fi pona depusă de mai multe femele. Ambii parteneri clocesc ouăle și apără cuibul de prădători. Puii ies pe rând și înoată și se scufundă din prima zi, rareori întorcându-se la cuib. Până la 7-15 zile sunt îngrijiți de părinți și deseori sunt purtați pe spate, apoi încep să devină independenți și se dezvoltă complet până la vârsta de 8-10 săptămâni. Familiile rămân de obicei la locurile de cuibărit și se separă abia la începutul migrației de toamnă. Au fost semnalate cazuri frecvente în care o pereche a scos și un al doilea rând de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

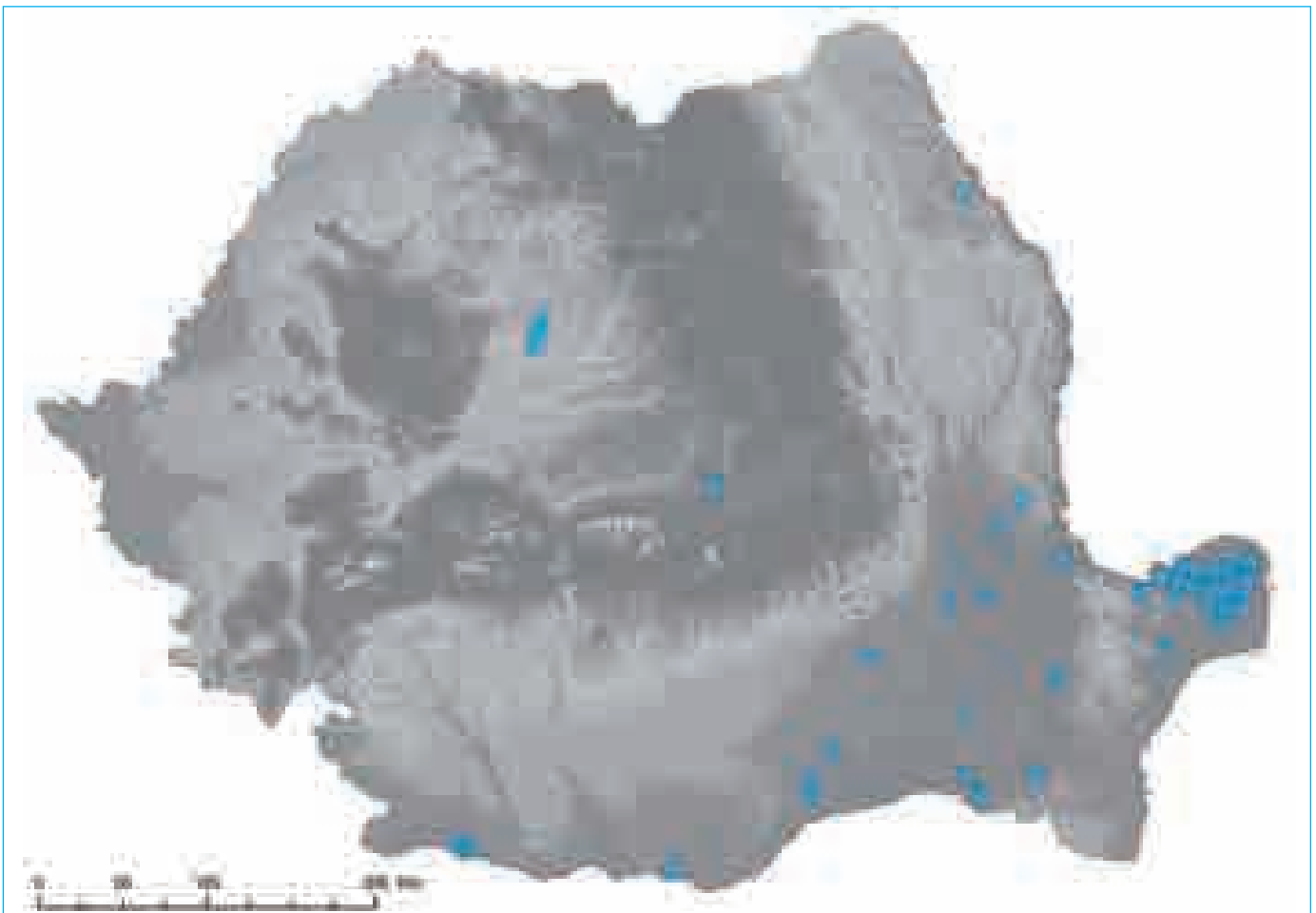
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.

- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORCODEL DE IARNĂ - HORNED GREBE

Podiceps auritus

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Podicipediformes

GENUL: Podiceps

CLASA: Aves

FAMILIA: Podicipedidae

SPECIA: *Podiceps auritus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				VU	II	II	■	

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere al speciei este vast și se întinde pe trei continente: Europa, Asia și America de Nord. În Eurasia, pornește de pe coastele Islandei, nordul Marii Britanii și arii extinse din Peninsula Scandinavă și continuă prin Finlanda, Estonia, Letonia și Rusia, traversând apoi toată Asia, până la Oceanul Pacific (Rusia asiatică, inclusiv Peninsula Kamceatka, nordul

Kazahstanului, nordul Mongoliei, nord-estul extrem al Chinei). În America, teritoriile de reproducere acoperă mare parte din Alaska și Canada (cu excepția nordului extrem) și pătrund puțin în jumătatea vestică a nordului SUA. În Europa, cartierele de iernare sunt formate din coastele atlantice, pornind din nordul Norvegiei și până în nordul Spaniei, țărmurile Irlandei și ale Marii Britanii, zone din sudul Mării Baltice și coaste-

le nordice ale Mediteranei, precum și țărmurile vestice, nordice și estice ale Mării Negre. În Asia, teritoriile de iernare sunt formate din sudul Mării Caspice, sudul coastei estice a Chinei, precum și apele din jurul Japoniei și din sudul peninsulei coreene. În România, specia apare ca oaspete de iarnă, mai ales la țărmul Mării Negre și în zona lagunară, dar este semnalată și în interiorul țării, pe lacuri și bălți.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 6.400 și 9.200 de perechi cuibăritoare, estimându-se un declin de până la 30% în decursul a trei generații (aproximativ 21 de ani).

Populația care iernează în România este estimată la doar 1-8 exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Această specie este migratoare și zboară peste uscat în etape, pe un front larg, unele populații parcurgând doar distanțe scurte, până la cel mai apropiat țărm neînghețat. Se reproduce pe corpuri de apă (dulci, salmastre sau ușor alcaline) nu foarte întinse (cu suprafață între 1 și 20 de hectare) și puțin adânci (0,5-2 metri adâncime), acolo unde există o bogată vegetație plutitoare și emergentă. Habitatele folosite sunt bălțile mici, mlaștinile cu zone de lăcuș liber de apă, precum și zonele mai puțin accesibile ale lacurilor și râurilor mari. În teritoriile de iernare, specia frecventează apele costiere cu adâncimi de până la 10-20 m, cum sunt golfulurile adăpostite, lagunele și estuarele. Poate să apară și pe lacurile mari sau pe râurile aflate la sud de teritoriile de reproducere.

Hrana corcodelului de iarnă este formată preponderent din pește și diverse nevertebrate, cum sunt insectele în stadiul de adult sau de larvă (de exemplu: gândaci, libelule, rusalii, insecte acvatice, tricoptere), crustaceele (de exemplu: amfipode, cladocere, creveți, raci, crabi), moluștele și viermii. Pe timpul iernii, atunci când se hrănește pe mare, baza hranei este formată din pești și crustacee.

Cuibul este o platformă din vegetație acvatică, fie plutitoare și ancorată de plante emergente, fie construită de pe fundul apei (acolo unde apa e foarte puțin adâncă), sau construită pe pietre din apă, la nivelul acesteia. Ponta depusă de femelă, de cele mai multe ori în iunie, e formată din 3-8 ouă, care sunt incubate de ambii părinți timp de 22-25 de zile. Puii devin capabili să înoate la puține zile de la ieșirea din ouă, dar trebuie să fie încălziți de părinți în primele două săptămâni de viață. În această perioadă, puii sunt adesea transportați pe spatulele părinților. Ei devin capabili de zbor la vârsta de 55-60 de zile. Maturitatea sexuală este atinsă la vârsta de 2 ani.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.
- Managementul vegetației palustre pentru menținerea sau refacerea acesteia la un nivel ecologic optim.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor să fie strict interzisă.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă.
- Interzicerea incendiilor stufului.
- Limitarea utilizării plaselor de pescuit pentru prevenirea prinderii accidentale a păsărilor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CORCODEL CU GÂT NEGRU - BLACK-NECKED GREBE

Podiceps nigricollis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: Podiceps

SPECIA: *Podiceps nigricollis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II		■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie migratoare, care are arealul de răspândire în toată Europa. Sudul continentului reprezintă cartierele în care migrează pentru a ierna. Populația asiatică cuibărește în centrul și vestul continentului, migrând către sud-est pentru iernare. Efectivele nord-americane cuibăresc în centrul și vestul continentului, migrând apoi către America Centrală și regiunea sudică a Americii de Nord. În România, specia este parțial migratoare, cuibărind în special în sud-estul țării (zona lacurilor din Bărăgan și Delta Dunării), multe exemplare rămânând și peste iarnă, în special în zona lacurilor litorale, a lacurilor mari de baraj și în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 46.400-77.500 de perechi. Dintre țările europene cu cele mai mari efective de corcodel cu gât negru menționăm Franța, Germania, Polonia, Rusia și Ucraina.

Populația din România a fost evaluată la 300-3.000 de perechi cuibăritoare, dintre care efectivele cele mai mari sunt prezente în Delta Dunării și în complexul Razelm-Sinoe. În timpul pasajelor se pot vedea între 20.000 și 50.000 de exemplare și ierneză pe teritoriul țării între 283 și 1.815 exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pe timpul sezonului de cuibărit, specia frecventează bazine temporare sau permanente, puternic eutrofizate, cu apă puțin adâncă și vegetație abundentă, cum sunt mlaștinile și lacurile cu vegetație submersă dispersată și pâlcuri de stof. De asemenea, preferă și heleșteiele și iazurile piscicole, canalele de irigație, bălțile formate de-a lungul râurilor și zonele inundabile. În afara sezonului de cuibărit, specia se mută pe lacuri sărate, lacuri de acumulare și chiar în estuare costiere, golfuri și canale marine cu apă puțin adâncă. De obicei, ziua stă în desigurii de vegetație, iar noaptea iese pe luciul de apă. Înnoată

foarte repede la suprafața apei, fiind de asemenea și un bun scufundător. Pe uscat iese rar și se mișcă greu. Pentru a se ridica în zbor de pe apă trebuie să-și ia avânt fugind pe apă. Nu poate zbura de la nivelul solului. Este cel mai sociabil dintre corcodei și de obicei se observă în grupuri. În timpul pasajelor și în cartierele de iernare formează stoluri, uneori foarte mari.

Hrana este alcătuită, în general, din nevertebrate acvatice, precum larve și adulți de insecte, moluște și crustacee, în măsură mai mică hrănindu-se și cu viermi, melci, pești mici, amfibieni și chiar șerpi de talie mică. Obține hrana rotindu-și capul dintr-o parte în alta la suprafața apei sau se scufundă până la 5,5 m, stând imersat până la 1 minut. Consumă prada atât în timpul scufundării, cât și la suprafața apei, în funcție de mărimea ei.

Este o specie monogamă, perechile formându-se pentru un sezon de cuibărit, existând

cazuri și pe perioade mai lungi, dacă perechea folosește același teritoriu. Cuibărește de obicei în perechi solitare, cu toate că în România a fost observat cuibărind în colonii de câteva zeci de cuiburi. Cuibul este format din plante acvatice plutitoare și este ancorat de vegetația emergentă sau plutitoare. Ponta este formată din 3-4 ouă de culoare alb-gălbuie, care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubația durând 20-21 de zile. Ambii parteneri clocesc ouăle și apără cuibul de eventuali prădători. Puii ies pe rând și înnoată și se scufundă din prima zi, rareori întorcându-se la cuib. Dacă ponta este mare, deseori responsabilitatea părinților se împarte, fiecare îngrijind o parte dintre pui. În luna august puii sunt complet dezvoltați. După perioada de cuibărit, păsările fie rămân în aceleași locuri până la începutul migrației de toamnă, fie trec pe lacuri mari, cu suprafață mare a luciului de apă, sau chiar pe mare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

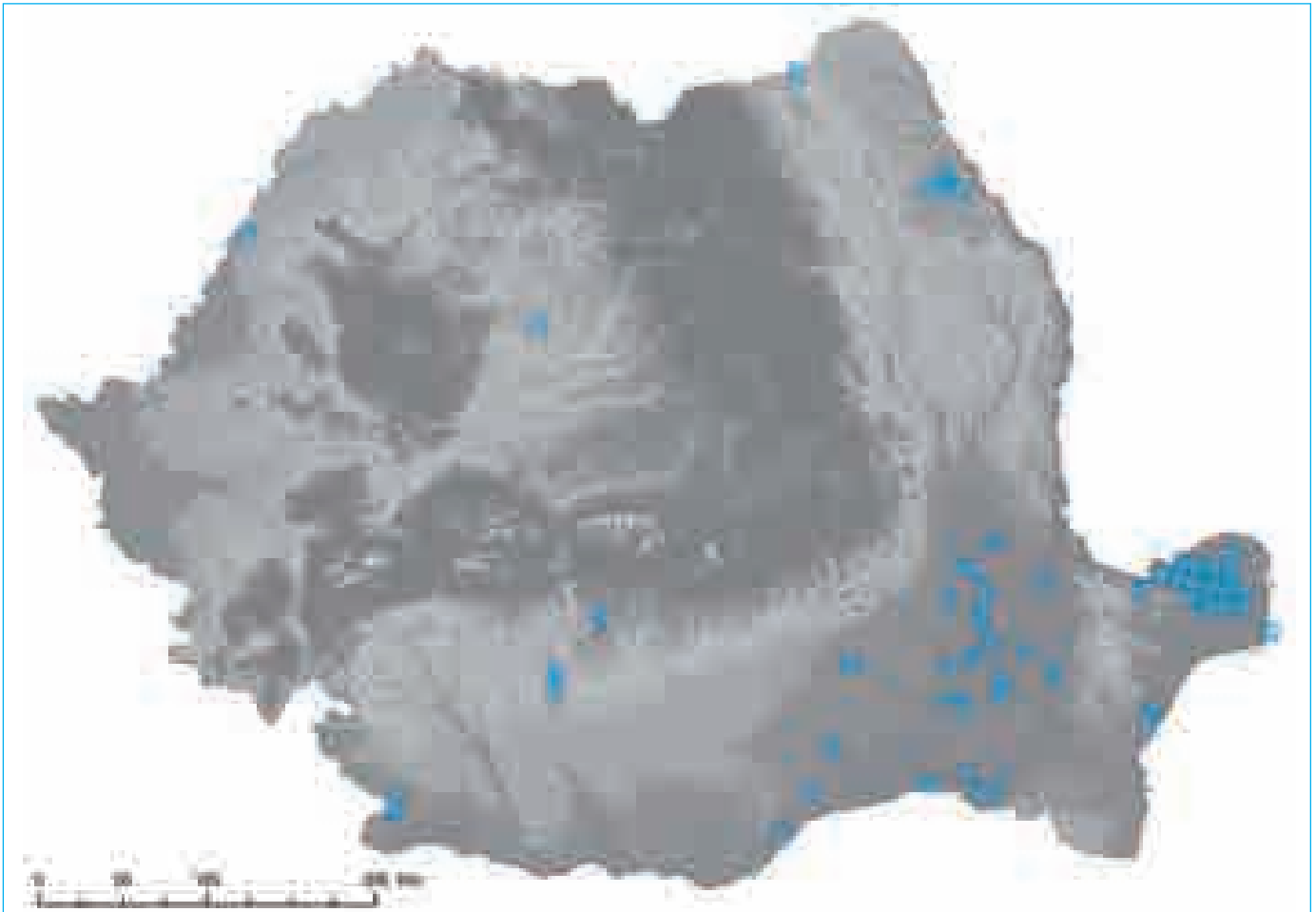
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.

- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă.
- Interzicerea incendiilor stufului.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

IELCOVAN ESTIC - YELKOUAN SHEARWATER

Puffinus yelkouan

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: Puffinus

SPECIA: Puffinus yelkouan

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				VU	II			

Foto: AdobeStock.com

DISTRIBUȚIE

Este o specie pelagică, prezentă în Marea Mediterană și Marea Neagră. Teritoriile de cuibărit se află pe multe dintre insulele și în câteva zone de coastă (sudul Franței, nord-estul Algeriei, coasta albaneză de la nord de Corfu) din Marea Mediterană. Specia este semnalată în apele teritoriale românești ale Mării Negre, pe parcursul migrației.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 15.337-30.519 de perechi cuibăritoare, dar această estimare se află în contradicție cu observațiile referitoare la tranzitarea Bosforului de către un număr de 75.000-90.000 de exemplare aflate

în migrație, la începutul lunii februarie. Se estimează un declin al populației de peste 30% în decursul a trei generații (54 de ani).

Populația care tranzitează apele teritoriale românești pe parcursul migrației este cuprinsă între 15.000 și 25.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în găuri din sol, în cavități mici din stânci și în peșteri aflate pe coastele stâncoase ale insulelor, precum și pe faleze stâncoase inaccesibile de pe țărmurile Mării Mediterane. În afara sezonului de reproducere, se răspândește pe distanțe mari prin Marea Mediterană și prin Marea Neagră, adesea formând stoluri mari.

Hrana ielcovanului estic este formată din pești și nevertebrate marine.

Femela depune 1-2 ouă (cel mai des doar unul), pe solul cavității, fără altă amenajare. Ponta este depusă în lunile martie-mai și este incubată de ambii părinți timp de 25-30 de zile. La început, unul dintre părinți stă permanent cu puii, în timp ce celălalt este plecat după hrană. Ulterior, ambii părinți pleacă de la cuib după hrană, lăsând puii singuri. Întoarcerea la cuib se face noaptea, pentru a proteja puii de prădători (în special de pescăruși). Puii dezvoltă penajul de juvenil la aproximativ 10 săptămâni de la eclozare, părinții îngrijindu-i în tot acest interval. Perechile au o singură pontă pe sezon. Maturitatea sexuală este atinsă la vârsta de 4 ani.

AMENINȚĂRI

- Prădarea cuiburilor de către specii invazive, cum sunt pisicile domestice și șobolanul negru (*Rattus rattus*).
- Colectarea ouălelor și a puilor.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice, în principal de turism.
- Capturarea accidentală în plasele navelor de pescuit.
- Poluarea apelor marine cu deșeuri din plastic și cu substanțe lichide toxice (produse petroliere).

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele costiere.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.
- Limitarea utilizării plaselor și altor unelte de pescuit în zonele importante de hrănire ale speciei.
- Controlul populațiilor de specii invazive din preajma coloniilor, în principal a celor de pisici domestice și de șobolani negri.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CORMORAN MARE - GREAT CORMORANT

Phalacrocorax carbo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Suliformes

FAMILIA: Phalacrocoracidae

GENUL: *Phalacrocorax*

SPECIA: *Phalacrocorax carbo*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
							■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III		■	

DISTRIBUȚIE

Cormoranul mare cuibărește în aproape toată Europa, care reprezintă astfel mai puțin de jumătate din suprafața globală de cuibărit a speciei. Se întâlnește pe toată coasta Oceanului Atlantic, precum și pe coastele Mării Mediterane și pe cele ale Mării Negre. În România, specia este parțial migratoare, iarna staționând cu precădere pe apele stătătoare, interioare, neînghețate sau chiar pe cursurile râurilor mari, iar vara putând fi observată pe suprafața apei în marea majoritate a habitatelor acvatice (de exemplu, în amenajări piscicole, lacuri de acumulare, pe cursul Dunării, în complexul lagunar Razelm-Sinoe, Delta Dunării, pe râuri mai mari cu apă liniștită etc.).

POPULAȚIE

Populația din Europa este estimată la 401.000-512.000 de perechi cuibăritoare, cu tendință de creștere. Dintre țările europene cu cele mai mari

efective de cormoran mare menționăm Danemarca, Germania, Olanda, Norvegia, Rusia, Ucraina și Suedia.

Populația cuibăritoare din România a fost apreciată la 12.000-20.000 de perechi, întâlnite preponderent pe apele interioare și în Delta Dunării. În timpul pasajelor se pot observa între 20.000 și 50.000 de exemplare și pe teritoriul țării noastre ierneză un număr de 2.815-14.153 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia frecventează atât habitatele costiere, cât și zonele umede, interioare. În mediul marin este întâlnit în zonele de coastă protejate, precum estuare, lacuri salmastre, lagune, păduri inundabile, delte și golfuri. Habitatetele cu apă dulce sunt reprezentate de lacuri, râuri, zone inundate, mlaștini cu ochiuri de apă, iazuri piscicole etc. Este un foarte bun înotător și scufundător, plutind cu corpul scos la suprafață, iar în cazul în care se simte în pericol, intră în imersie, lăsând afară numai capul și gâtul. Pe uscat se mișcă destul de greu, iar pentru a se ridica în zbor trebuie să fugă pășind pe apă. Atinge în libertate longevitatea maximă de 23 de ani și 5 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de trei ani.

Hrana este alcătuită în general din pești de până la 30-40 cm lungime. Obține hrana prin scufundare de la suprafața apei, folosindu-se pentru propulsie de picioare sau de aripi. Adâncimea la care se scufundă este de până la 8 m, timpul petrecut sub apă ajungând la 2 minute. Consumă prada atât în timpul scufundării, cât și la suprafața apei, în funcție de mărimea ei. Dintre speciile de apă dulce preferate sunt carasul, crapul, știuca, plătica sau bibanul, iar dintre speciile marine preferă zglăvoaca, chefalul, barbul, șprotul și hamsia.

Împerecherea este monogamă, perechile formându-se pe un sezon de reproducere, existând cazuri și pe perioade mai lungi, dacă perechea folosește același teritoriu, revenind la vechile lor cuiburi, situate pe arborii de pe ostroave, din păduri inundabile sau direct pe stof. Cuibărește adesea în colonii mixte de până la 400 de cuiburi, împreună cu alte specii de păsări (stârci sau cormorani mici). Jocurile nupțiale au loc pe cuib, chiar dacă acesta nu este gata. Cuibul este făcut din rămurele, plante și ierburi uscate, toate acestea fiind cimentate cu excrementele păsărilor. Pe același arbore pot exista până la 15 cuiburi, aceștia fiind complet desfrunziți și dezgoliți de scoarță din cauza excrementelor corozive. Ponta este formată din 4-7 ouă, care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubația durând 23-30 de zile. Ambii parteneri clocesc și apără cuibul de prădători. Puii sunt hrăniți la început cu pește digerată, apoi cu pește regurgitat, de 3-5 ori pe zi. Puii încep să se cațare pe crengile arborelui la vârsta de 35 de zile; ei pot înota și sări în apă la 42 de zile de la eclozarea. După circa 44 de zile de eclozare pot zbura, iar la 56 de zile părăsesc definitiv cuibul.

Foto: Ramona Mănoiu

AMENINȚĂRI

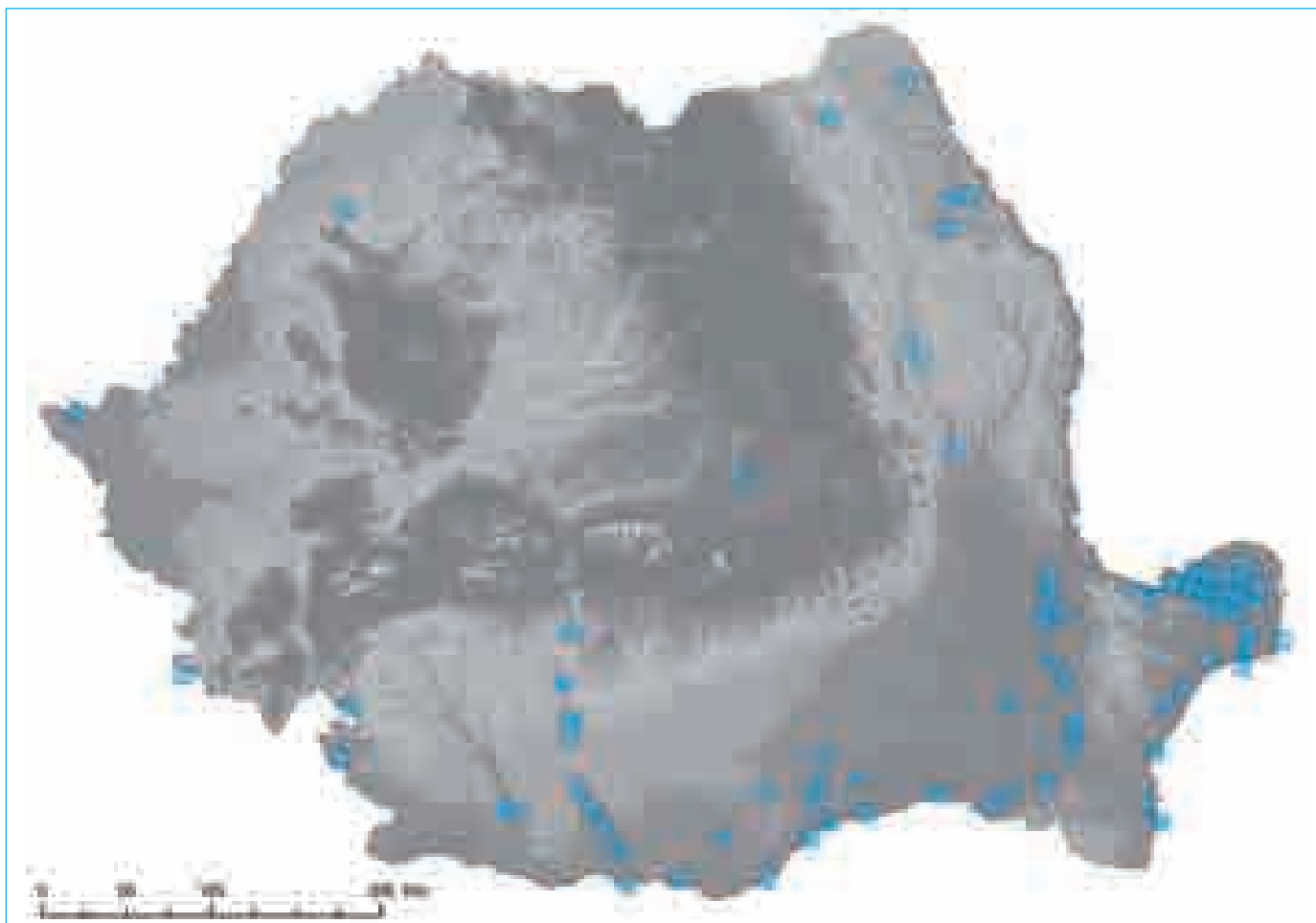
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea și braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
 - Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
 - Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
 - Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
 - Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
 - Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de tensiune.
 - Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
 - Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului păsărilor acvatice asupra resurselor exploatare comercial și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare a speciei cu activitățile sectoarelor afectate.
 - Planificarea instalării turbinelor eoliene, pentru a minimaliza riscul de coliziune.
 - Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
 - Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerație importante.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORMORAN MIC - PYGMY CORMORANT

Microcarbo pygmaeus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Suliformes

FAMILIA: Phalacrocoracidae

GENUL: *Microcarbo*

SPECIA: *Microcarbo pygmaeus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Cormoranul mic cuibărește în regiunea sudică a Europei și sud-vestul Asiei. Se întâlnește pe toată coasta Mării Mediterane și a Mării Negre, precum și pe coastele Mării Caspice. În România, specia este parțial migratoare, iarna staționând cu precădere pe apele stătătoare, interioare, neînghețate sau chiar pe cursurile râurilor mari, iar vara putând fi observată pe suprafața apei în marea majoritate a habitatelor acvatice (amenajări piscicole, lacuri de acumulare, cursul Dunării, complexul lagunar Razelm-Sinoe, Delta Dunării, râuri mari etc.).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la mai puțin de 37.600-50.400 de perechi. Dintre țările europene și asiatice cu cele mai mari efective de cormoran mic menționăm Azerbaidjan, Grecia, România, Bulgaria și Turcia.

Populația cuibăritoare din România a fost evaluată la 9.400-10.500 de perechi, întâlnite preponderent pe apele interioare și în Delta Dunării. În timpul pasajelor se pot observa între 5.000 și 20.000 de exemplare și ierneză între 954 și 20.089 de exemplare pe teritoriul țării noastre.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cormoranul mic este o specie de climat cald, care apare în habitate cu apă dulce, situate în general de-a lungul Dunării, în zonele inundabile sau ferme piscicole. A fost observat mai frecvent în zone cu acoperire mare de luciu de apă, cu arbori mari în apropiere, în bălți cu apă dulce sau sălcete care au perdele de stufăriș dens, în zone cu suprafață mare de apă sau pe cursuri line de apă, incluzând meandrele Dunării, lacuri de acumulare sau lacuri formate temporar pe regiunile unor foste meandre ale Dunării, în orezării, în mlaștini și în câmpuri inundate. În toate aceste zone, adâncimea apei nu trebuie să depășească 1,5-2 m, pentru a putea pescui ușor. Pe timpul iernii, cormoranul mic este observat în lagune costiere și delte, de-a lungul râurilor care au pă-

Foto: Tiberiu Mănoiu

duri de luncă, ferme piscicole etc. Înnoată scufundat mult în apă și stă pe diferite suporturi pentru a se usca, precum ceilalți cormorani. Zboară cu bătaie dese de aripi, intercalate cu scurte planări. Zboară mai rar în formație liniară. Este un foarte bun înotător și scufundător, plutind cu corpul la suprafață, iar în cazul în care se simte în pericol, intră în imersie, lăsând afară numai capul și gâtul. Pe uscat se mișcă destul de greu, iar pentru a se ridica în zbor trebuie să fugă pășind pe apă. Maturitatea sexuală este atinsă în al treilea an de viață.

Se hrănește ziua, în principal cu pește (biban, babușcă, crap, zvârlugă și știucă) și ocazional cu mamifere mici, crustacee, lipitori și insecte mari. Greutatea peștelui ingerat variază de la 7 la 71 de grame.

Este monogam, perechile formându-se pe toată durata unei perioade de cuibărit și chiar pe perioade mai lungi, dacă partenerii revin în același teritoriu. Împerecherea are loc în cartierele de iernare. Cuibăresc în colonii mixte, de obicei cu cormoranul mare sau specii de stârci sau egrete, inclusiv lopătări și țigănuși. Foarte rar este observat cuibărit solitar. Cuiburile sunt instalate în arbori dense sau arbuști, pe crengi aflate la înălțimi medii de 2-2,5 m de la sol, sau în stufăriș des. De obicei, cuiburile vechi sunt reparate de la an la an și refolosite, iar dacă își găsesc cuiburile distruse, vor construi un nou cuib pe locul celui vechi. Ponta este formată din 3-7 ouă, care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubajia fiind realizată de ambii parteneri, pe o durată de 23-30 de zile. Puii sunt hrăniți la început cu pește digerată, apoi cu pește

regurgitat, de 3-5 ori pe zi. Ei se cațără pe crengile arborelui la vârsta de 35 de zile; pot înota și sări în apă la 42 de zile de la eclozare. După circa 44 de zile de la eclozare pot zbura, iar la 56 de zile părăsesc definitiv cuibul.

AMENINȚĂRI

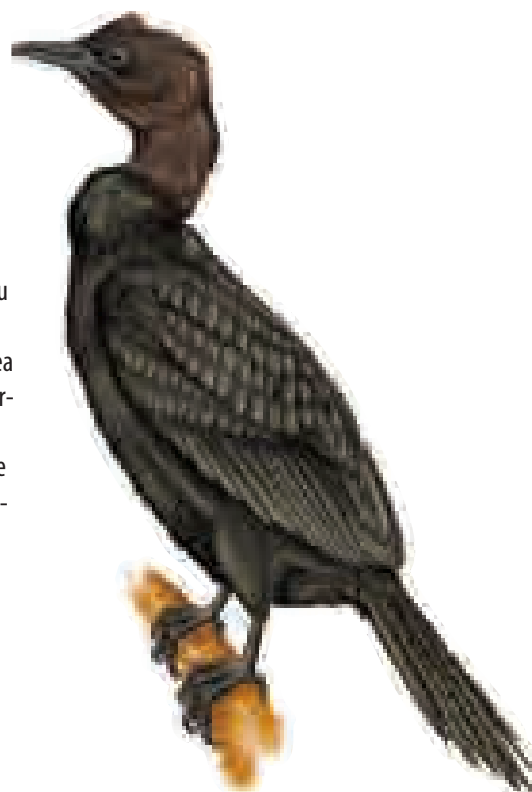
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

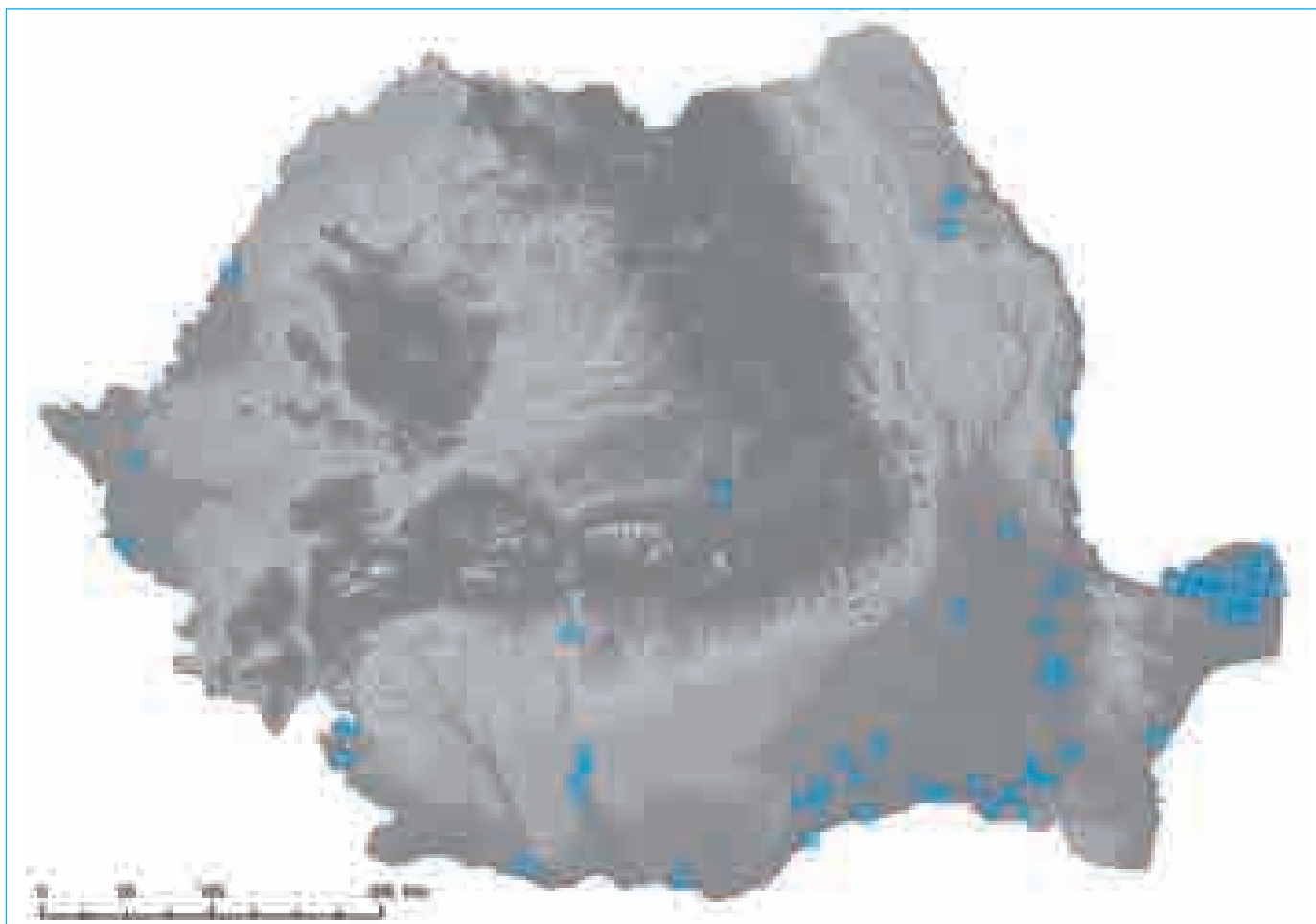
- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de tensiune.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului păsărilor acvatice asupra resurselor exploatare comercial și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare a speciei cu activitățile sectoarelor afectate.
- Planificarea instalării turbinelor eoliene, pentru a minimaliza riscul de coliziune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PELICAN COMUN - GREAT WHITE PELICAN

Pelecanus onocrotalus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Pelecanidae

GENUL: *Pelecanus*

SPECIA: *Pelecanus onocrotalus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	I;II	■	

DISTRIBUȚIE

Pelicanul comun are un areal întins, dar este distribuit insular în acesta, specia regăsindu-se din estul Europei (Delta Dunării) până în estul Mongoliei. În cea mai mare parte a arealului este o specie migratoare, iernând în nord-estul Africii, în Irak, în estul și nordul Indiei. Populații sedentare se găsesc în Africa, la sud de deșertul Sahara.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este estimată la 4.900-5.600 de perechi, tendința fiind crescătoare.

Rezervația Biosferei Delta Dunării este locul tradițional de cuibărit pentru pelicanul comun (8.000-18.000 de perechi), tendința fiind crescătoare. În urmă cu 60-100 de ani era o specie cuibăritoare comună pe tot cursul inferior al Dunării. În perioada 1990-2000 populația a rămas stabilă în România, fiind o specie-simbol pentru Delta Dunării. În timpul migrației, efectivele din țara noastră sunt cuprinse între 25.000 și 45.000 de indivizi, iar peste iarnă pot să rămână între 15 și 24 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este asociată cu lacurile întinse, calde, alcaline ori saline sau salmastre, lagune, mlaștini, râuri largi, delte, estuare și coaste ale mărilor continentale. În Rezervația Biosferei Delta Dunării, într-o zonă izolată și inaccesibilă din partea de nord a acesteia (zona Roșca-Buhaiova), se află cea mai mare colonie de pelicani comuni din Europa. Sunt păsări foarte sociale, trăind în grupuri mari. Este remarcabilă ușurința cu care această pasăre mare plutește în aer în cercuri largi, folosind curenții ascendenți. Atinge maturitatea sexuală la 3-4 ani. Este o specie aproape exclusiv ihtiografă, se hrănește în grupuri și organizează „adevărate goane în cerc”, în care pelicanii așezați roată împing peștele în centrul cercului prin bătăi repetate ale aripilor, asemenea unei plase vii și mișcătoare, după care îl pescuiesc. De asemenea, organizează

Foto: Ramona Mănoiu

și „goane cu flancuri larg desfăcute”, prin care peștii sunt împinși în apropierea unui mal, de unde sunt pescuiți în apa mică. În ape mai adânci se pot asocia cu cormoranii mari pentru a dirija și prinde peștele. Cerința zilnică de hrană este de 0,9-1,2 kg (2-4 pești mari). La nevoie, poate consuma și broaște, crustacee mari și poate chiar fura puii din cuibul altor păsări.

Se întorc din cartierele de iernare în a doua parte a lunii martie. Masculii dispun de un penaj nupțial în această perioadă, dar ritualul nupțial, formarea perechii și realizarea cuibului sunt foarte rapide (durând de la câteva ore până la maximum 7 zile). Cuibăresc în colonii mari, unde cuiburile sunt alăturate, construite simplu (adâncituri captușite cu plante). Ponta este formată din 1-2 ouă, mai rar 3, cu dimensiunea medie de 95 x 60 mm și culoarea alb-gălbui murdar. Privită de sus sau de la distanță, o asemenea colonie este fasci-

nantă, mormăitul înfundat al pelicanilor fiind caracteristic. Incubația durează 32-36 de zile, fiind asigurată de către ambii parteneri. Puii abia ieșiți din ouă sunt golași în primele zile și primesc hrana aproape digerată de la adulți, prin regurgitare. Puii rămân în cuib și sunt hrăniți de părinți timp de 65-75 de zile, până devin zburători. În jur de 64% dintre juvenili ajung la maturitate.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.

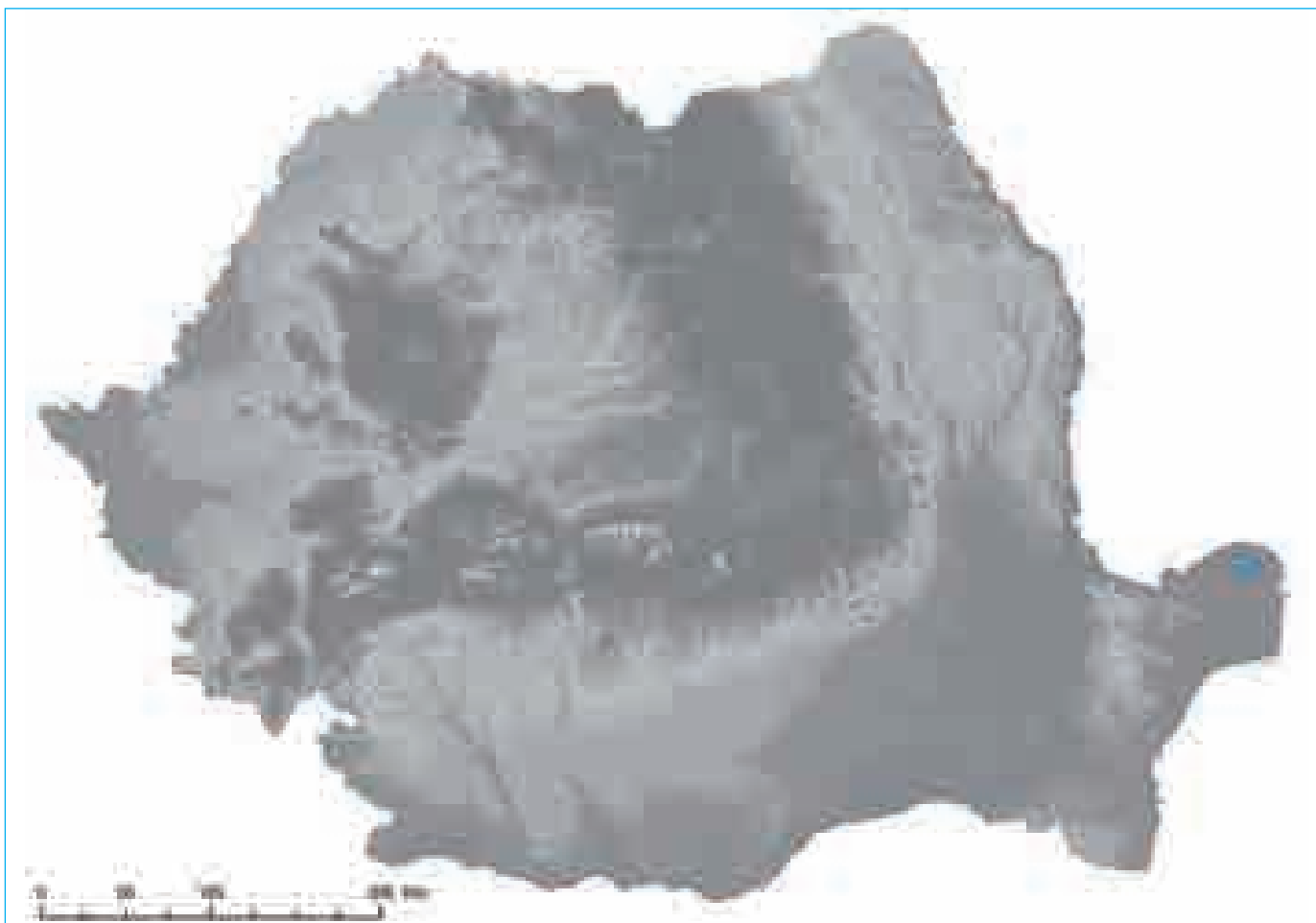
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Suplinirea locurilor de cuibărit prin amplasarea de platforme artificiale.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului păsărilor acvatice asupra resurselor exploatare comercial și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare a speciei cu activitățile sectoarelor afectate.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene) astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PELICAN CREȚ - DALMATIAN PELICAN

Pelecanus crispus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Pelecanidae

GENUL: *Pelecanus*

SPECIA: *Pelecanus crispus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	II	I;II	■	I

DISTRIBUȚIE

Pelicanul creț cuibărește în estul Europei și în zona central-estică a Asiei, în Serbia, Muntenegru, Albania, Grecia, România, Bulgaria, Rusia, Azerbaidjan, Turcia, Ucraina, Mongolia, Iran, Turkmenistan, Uzbekistan și Kazahstan. Este o specie migratoare, populațiile europene migrează în țările est-mediteraneene, populațiile din Rusia și centrul Asiei ierneză în Irak, Iran și în subcontinentul indian, în timp ce populația din Mongolia trece peste iarnă în zona de coastă estică a Chinei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este estimată la un efectiv de 4.350-4.800 de exemplare, reprezentând mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. Din cauza degradării continue a arealului, această specie este considerată amenințată și – deși în perioada recentă tendința populațională este ușor ascendentă – în viitor este posibil un declin.

În România, populația cuibăritoare este estimată la 221-432 de perechi. În timpul migrației, efectivele din țara noastră sunt cuprinse între 900 și 1.500 de indivizi, iar peste iarnă pot să rămână între 13 și 704 indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie se întâlnește cu preponderență în zona continentală, în habitatele acvatice dulcicole, dar și în lagune de coastă, delte și estuare. În România, cuibărește în Delta Dunării, alături de pelicanul comun, *Pelecanus onocrotalus*, dar și izolat, în colonii mici de câteva zeci de perechi, în zona sudică a Deltei Dunării și complexul lagunar Razelm-Sinoe. O parte din această populație ierneză pe culoarul inferior al Dunării. Este o specie prudentă și sperioasă. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de 3-4 ani.

Este o specie aproape exclusiv ihtiografă, dimensiunea peștelui capturat fiind de 3-50 cm. În apele dulci preferă crapul, *Cyprinus carpio*, bibanul, *Perca fluviatilis*, roșioara, *Scardinius erythrorh-*

Foto: Tiberiu Mănoiu

talmus, babușca, *Rutilus rutilus* și știuca, *Esox lucius*, iar în sistemele lagunare prinde anghile, *Anguilla anguilla*, chefali, *Mugil cephalus*, guvizi, *Gobius sp.*, sau aterine, *Atherina mochon pontica*. Ocazional, poate captura și crustacee mari (raci, crabi). Se poate hrăni și departe de colonia de reproducere. Transparența apei și adâncimea acesteia nu sunt factori semnificativi pentru succesul hrănirii la această specie ihtiografă.

Se reîntoarce din cartierele de iernare mai devreme decât pelicanul comun, la începutul lunii martie. Cuibul este poziționat pe insule plutitoare sau staționare, izolate de mal pentru a evita prădătorii. Acesta este alcătuit din rizomi de stuf și alte resturi vegetale, având 1 m înălțime. La densități mari, cuiburile pot fi amplasate la mică distanță unele de altele. Obişnuiește să bătătoarească zonele de lângă cuib și nu are tendința să cuibărească în locuri unde astfel de activități generează noroi. Ponta este formată din 1-6 ouă albicioase, care sunt clocite de ambii părinți. Incubația durează 30-32 de zile, iar puii sunt gata de zbor după 75-85 de zile. După vârsta de

98-105 zile ei sunt complet independenți de părinți. Perioada cea mai sensibilă este incubația, succesul eclozării puilor fiind de 35-70%.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.

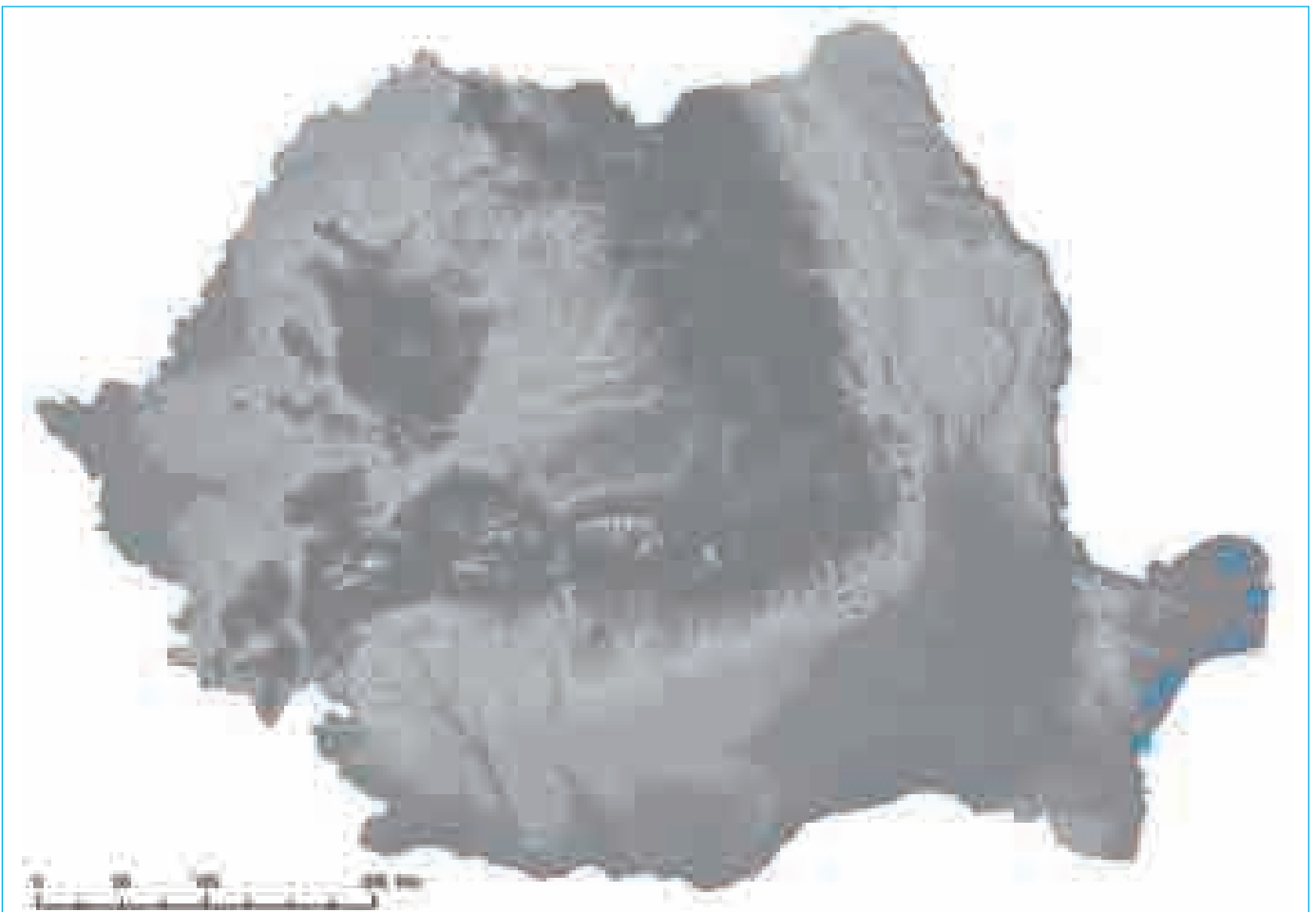
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.

- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Suplinirea locurilor de cuibărit prin amplasarea de platforme artificiale.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului păsărilor acvatice asupra resurselor exploatare comercial și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare a speciei cu activitățile sectoarelor afectate.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene) astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BUHAI DE BALTĂ - EURASIAN BITTERN

Botaurus stellaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Botaurus

SPECIA: Botaurus stellaris

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Buhaiul de baltă cuibărește în regiunea centrală și estică a Europei și mai des în regiunile aflate de la vestul la estul Asiei. Cartierele de iernat sunt răspândite în sudul continentului asiatic, precum și în regiunea centrală a Africii.

În România, specia este cuibăritoare în lunca și Delta Dunării și în majoritatea zonelor umede cu stufăriș dens din toată țara, ajungând chiar și în zonele umede situate la altitudini de până la 900-1.000 m, aflate în regiunile de podiș și deal. Unele exemplare rămân și peste iarnă.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 37.600-66.400 de masculi cântători. În prezent, populația este stabilă, fiind o specie fără importanță cinegetică, în baza căreia au fost propuse și implementate măsuri de conservare pentru protecția habitatului acesteia. Dintre țările europene și balcanice cu cele mai mari efective de buhai de baltă menționăm Polonia, Rusia, Ucraina și România.

Pe baza ultimelor studii, populația cuibăritoare din România este estimată la un număr de 2.500-4.500 de masculi cântători, preponderent în zonele întinse de stufărișuri din bazinul hidrografic al Dunării.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia are cerințe foarte restrictive în ceea ce privește habitatul de cuibărire. Astfel, ea are o puternică preferință pentru mlaștinile joase, liniștite, din jurul lacurilor și râurilor, aflate la altitudini mai mici de 200 m, cu stufăriș proaspăt extins și dens de stuf *Phragmites sp.* Acest stufăriș trebuie să fie instalat în zonă de câțiva ani, să fie inundat, dar cu o adâncime mică a apei (mai puțin de 30 cm) și să aibă puține fluctuații ale nivelului apei. De asemenea, este necesară o aciditate scăzută a apei, iar întregul habitat să fie înconjurat de zone deschise și acoperite de apă mai adâncă pe timpul sezonului uscat al perioadei de cuibărire.

Foto: Daniel Petrescu

Adulții cuibăritori sunt atrași îndeosebi de stufărișurile dense care acoperă suprafețe de mai mult de 20 ha, cu toate că pot fi de asemenea folosite chiar și zone mai mici, cu rețele de canale mărginite de stuf sau habitate umede deschise cu mici pâlcuri de stuf (mai mari de 100 m). Specia nu preferă lacurile cu apă sărată, dar este destul de întâlnită în habitatele cu ape sălcii și dulci (estuare, delte, lunci etc.) și poate cuibări ocazional în vegetație formată din *Scirpus sp.* sau *Papyrus sp.*, dacă nu există stuf. Adulții necuibăritori frecventează o varietate mai mare de habitate în afara sezonului de cuibărit, odihnindu-se pe câmpuri de orez, bălți temporare, lacurile artificiale ale carierelor de piatră, ferme piscicole, șanțuri inundate, stații de epurare a apei, heleșteie mici și pajiști inundate, precum și mlaștini și stufărișuri. De asemenea, se mai întâlnește și de-a lungul apelor curgătoare (râuri etc.), unde se formează ochiuri de apă calmă care îngheață pe timpul iernii.

Buhaiul de baltă se hrănește în principal cu puiet de pește, țipari, amfibieni și insecte.

De asemenea, rar mai pot fi găsite în dieta speciei și viermi, lipitori, moluște, crustacee, păianjeni, șopârle, păsări și mamifere mici. Își prinde prada prin apropiere lentă sau din poziție staționară. Se hrănește în general la ape puțin adânci sau în apropierea stufului pe timp de zi. De obicei, se deplasează încet și cu atenție, dar poate fugi destul de repede. În ciuda mărimii sale, trece cu ușurință prin stuf, agățând câteva fire odată. Zboară destul de des pe deasupra stufului pe timpul zilei când își hrănește puii, în special vara, în zorii zilei, în rest fiind greu de observat, iar dacă e speriat, se deplasează pe distanțe scurte înainte de a reveni în ascunzișul stufului. În zbor își ține gâtul tras spre spate, cu bătaii rapide și regulate de aripi, ca la speciile de stârci mai mici. Strigătul nocturn foarte sonor al masculului se poate auzi toată primăvara, chiar până în iunie, mai des în amurg și înainte de răsăritul soarelui, pe o distanță de 2-4 km. În caz de pericol își întinde ciocul drept în sus, într-o postură rigidă caracteristică.

Specie solitară, cuibărește local în stufăriș dens. Este poligam, masculul fiind deseori observat în prezența mai multor femele. Sezonul de reproducere începe devreme, imediat după dezgheț, în a doua decadă a lunii martie. Își construiește cuibul pe plauri în stufăriș dens, în apropierea cuibului din anii precedenți. Cuibul e format din stuf uscat și vegetație submersă, aliniat cu material mai fin, care formează o platformă circulară. Ponta este formată din 4-6 ouă brun-măslinii, pe care femela le clocește singură, timp de circa 24-25 de zile. Tot ea îngrijește singură puii, care apar spre sfârșitul lunii mai și care devin zburători după două luni de la eclozare.

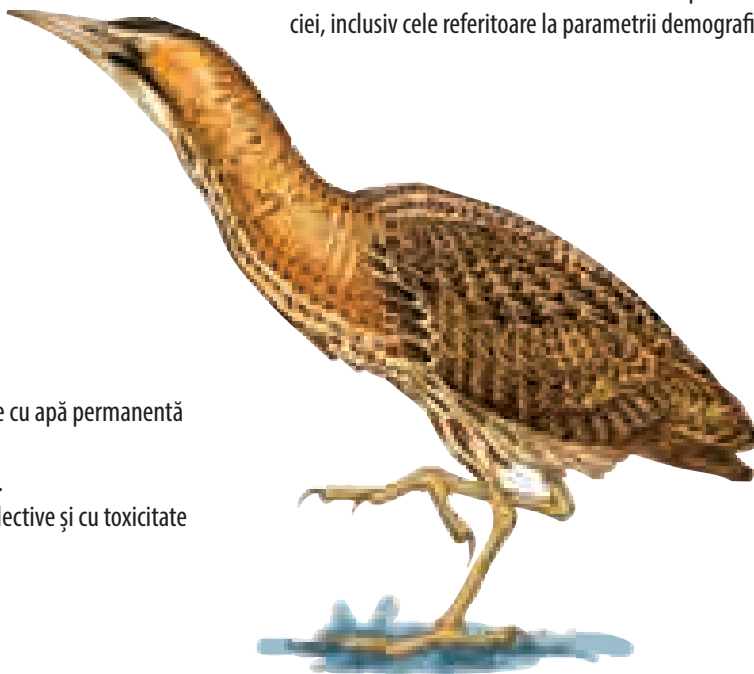
AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

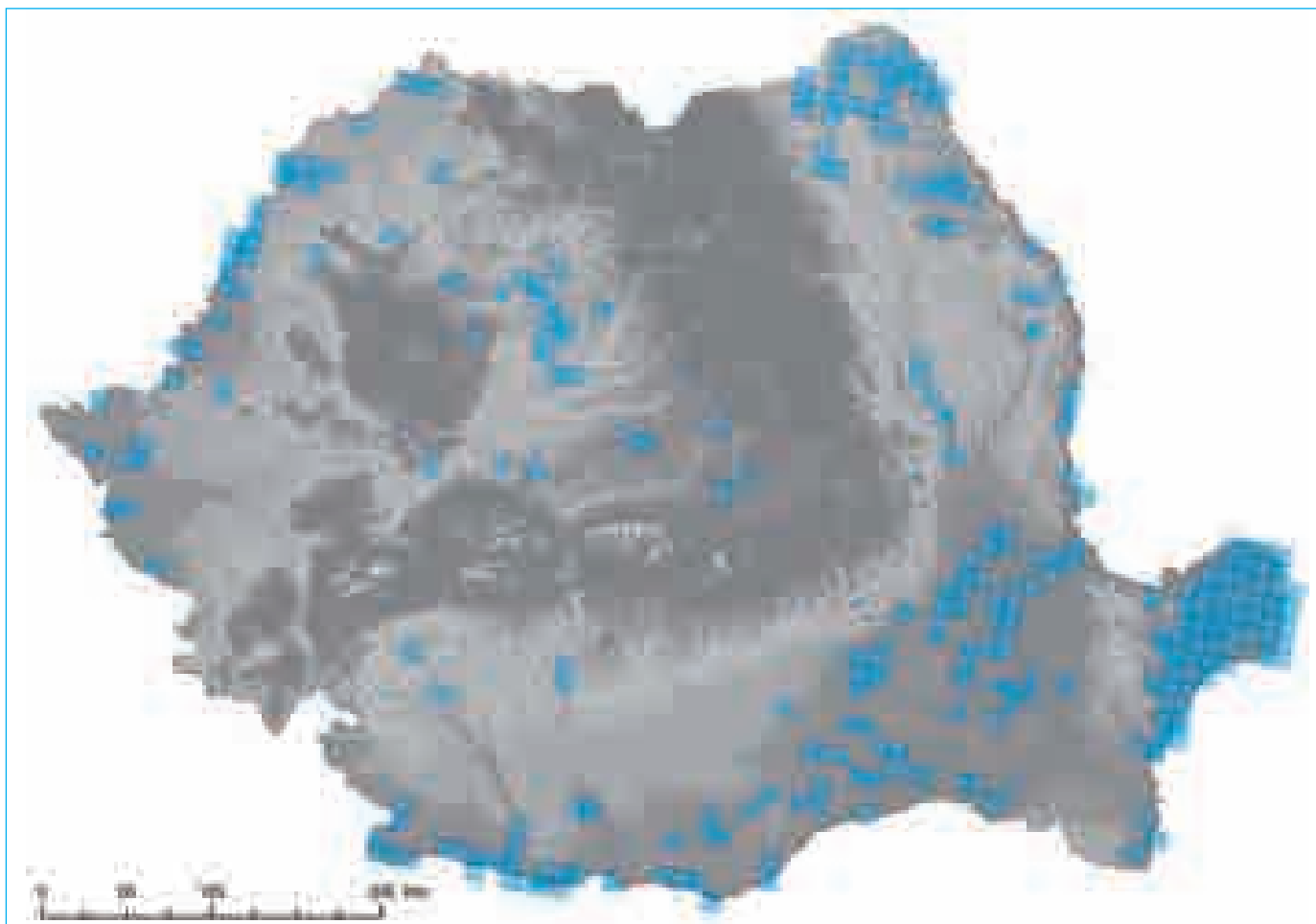
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea recoltării sau a incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.

- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

EGRETĂ MICĂ - LITTLE EGRET

Egretta garzetta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Egretta

SPECIA: Egretta garzetta

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II		■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de răspândire al speciei este pe întreg continentul european, cu excepția Peninsulei Scandinave. Iernează pe continentul african.

POPULAȚIE

Populația europeană estimată a speciei este relativ mică, fiind cuprinsă între 66.700 și 84.800 de perechi. În perioada 1970-1990, populația a înregistrat o tendință crescătoare, dar în prezent se află într-un ușor declin.

Populația estimată în România este de circa 4.000-8.000 de perechi, efective mai mari fiind prezente în Italia, Franța, Spania, Azerbaidjan și Rusia. În timpul pasajelor pot fi văzute pe teritoriul României între 20.000 și 50.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă zonele mlăștinoase, delte și bălți, cu pâlcuri de copaci necesare cuibăritului. Este specia cea mai tăcută dintre egrete. Cuibărește în colonii mixte, alături de alte specii de stârci și cormorani. Longevitatea maximă cunoscută este de 22 de ani și 4 luni.

Vânează stând la pândă sau deplasându-se cu atenție în ape mici. Se hrănește cu pești de până la 10 cm lungime, amfibieni și alte mici animale acvatice (în special insecte și moluște). În timpul cuibăritului, părinții se deplasează zilnic între 7 și 13 km de colonie pentru a se hrăni.

Oaspete de vară la noi în țară, sosește la începutul lunii aprilie din cartierele de iernare. Își amplasează cuibul, construit din crengi și stuf, pe sălcii și uneori în stuf sau lăstărișuri dese din apropierea bălților. La construirea cuibului participă cei doi părinți. Cuiburile din colonii sunt

plasate la o distanță de 1-4 m unul de altul (câteodată această distanță fiind chiar sub 1 m). Femela depune 3-4 ouă de culoare verzuie în perioada cuprinsă între a doua jumătate a lunii mai și prima jumătate a lunii iunie. Dimensiunea unui ou este de 46,54 x 33,67 mm. Incubația, care durează 21-25 de zile, este asigurată de ambii părinți. Puii rămân în cuib în jur de 30 de zile și îl părăsesc înainte de a putea zbura, cățărându-se cu multă abilitate printre crengi. Ei continuă să fie hrăniți de părinți până la vârsta de 40 de zile, când devin independenți.

AMENINȚĂRI

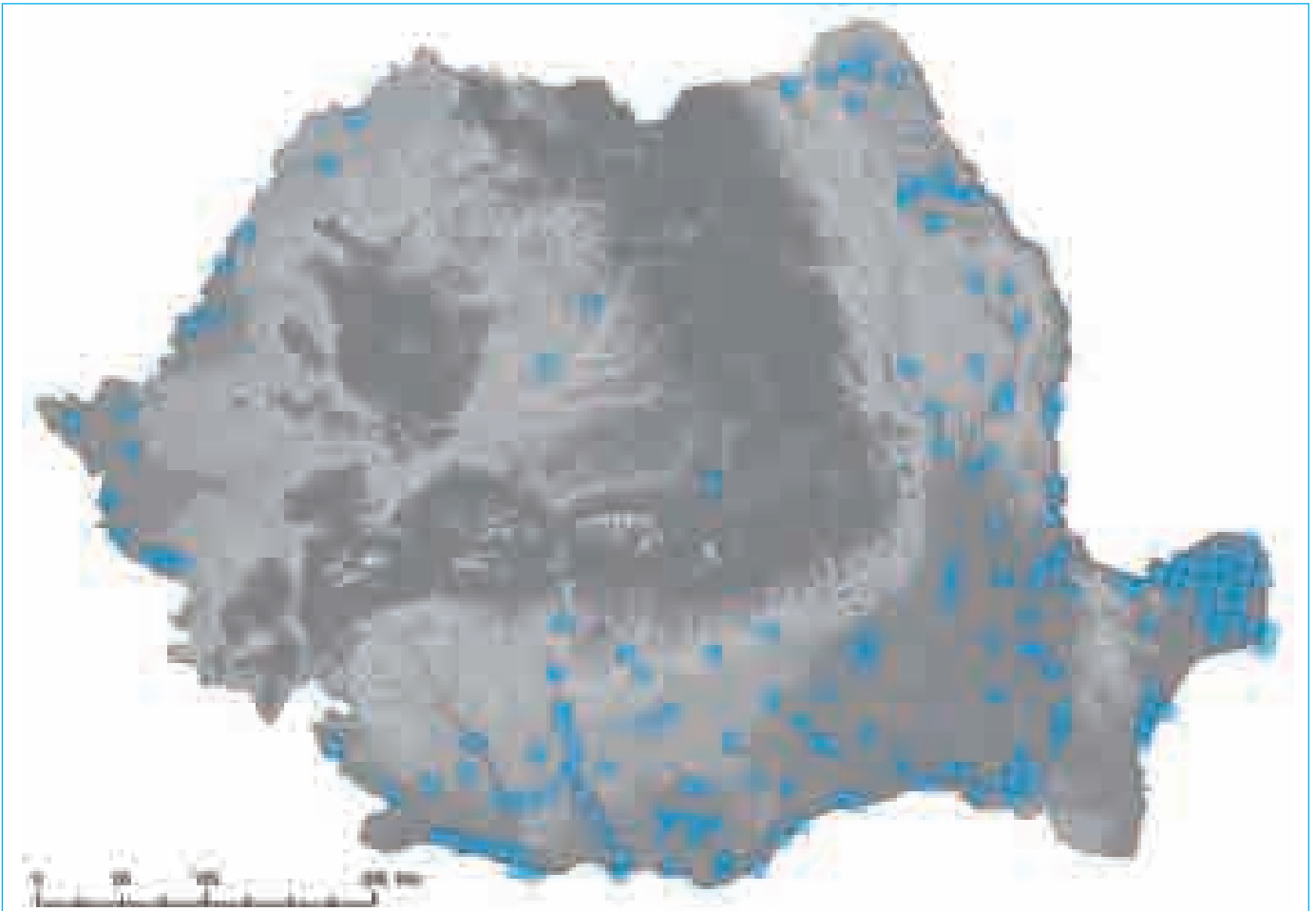
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Efectuarea oricăror lucrări silvice în afara perioadei de reproducere a speciei.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatare comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

EGRETĂ MARE - GREAT WHITE EGRET

Ardea alba

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Ardea

SPECIA: Ardea alba

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia prezintă un areal de distribuție foarte extins, pe toate continentele, exceptând zonele reci. În emisfera nordică, distribuția se extinde până spre limita nordică a zonei temperate. În Europa prezintă un areal restrâns și fragmentat. Iernează în zona mediteraneană și în Africa.

La nivel național este o specie cuibăritoare, cu marea majoritate a populației localizată în Delta Dunării. În restul țării este prezentă mai ales în estul și sudul Moldovei, sudul și vestul țării (Banat și Crișana), dar și insular în interiorul țării, mai ales în zonele umede cu stufărișuri și în zonele umede pe suprafețe extinse sau de-a lungul marilor râuri. În ultimele decenii arealul de răspândire a fost în creștere.

POPULAȚIE

Populația europeană a acestei specii este relativ mică, fiind estimată, conform datelor publicate, la 20.700-34.900 de perechi, cu o distribuție fragmentată.

Populația din România (din care mare parte se află în Delta Dunării) a fost estimată la 400-1.000 de perechi cuibăritoare. Iernează pe teritoriul țării noastre între 123 și 2.150 de exemplare, iar în timpul pasajelor se pot vedea între 5.000 și 10.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă bălțile și zonele umede pe suprafețe întinse, cu stufărișuri, pajiști inundate, canale, heleșteie etc. Se hrănește în ape puțin adânci, în zone inundate cu vegetație bogată, mlaștini, pe malurile apelor, ale canalelor. Dieta constă în general din pești și insecte acvatice, însă poate fi văzută frecvent și pe terenuri uscate, unde vânează mamifere mici, șopârle sau insecte terestre. Au fost notate cazuri în care au consumat și pui de pasăre de talie mică. Longevitatea maximă cunoscută este de 13 ani și 9 luni. Este o specie parțial migratoare și dispersivă, juvenili părăsind zonele de cuibărit încă din iulie. Migrează în lunile de toamnă spre sudul Europei, însă în

Foto: Tiberiu Mănoiu

iernile blânde unele exemplare pot fi observate și la noi, în special pe bălțile din sudul și sud-estul țării. Revine în zonele de cuibărit începând cu sfârșitul lunii februarie.

Cuibărește preponderent în stufărișuri inundate, la înălțime mică, însă uneori și pe sălcii joase sau alți copaci, în colonii puțin numeroase cu cuiburi dispersate, uneori alăturate altor colonii de stârci. La construirea cuibului, alcătuit din crengi și stuf, participă cei doi părinți. Femela depune 3-5 ouă în perioada cuprinsă între a doua jumătate a lunii aprilie și începutul lunii iunie, cu o dimensiune medie de 65,2 x 46,13 mm. Incubația

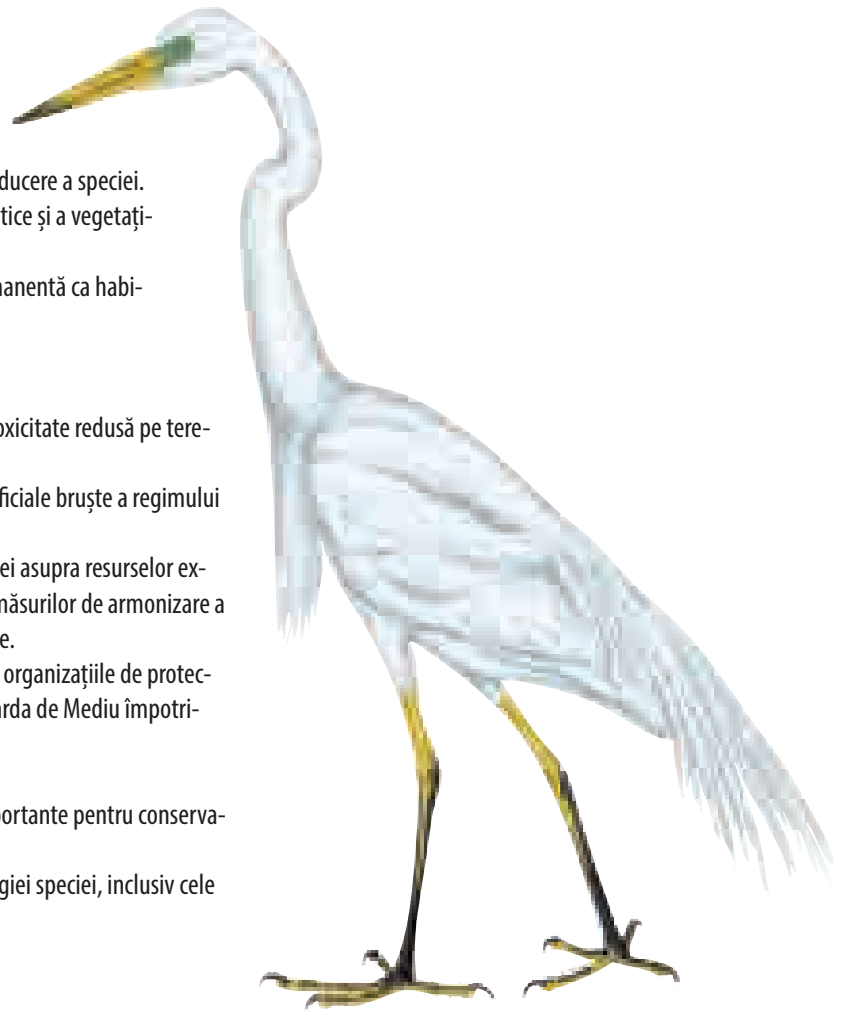
este asigurată de ambii părinți. După 25-27 de zile, puii eclozează și rămân în cuib în jur de 30 de zile, dar continuă să fie hrăniți de părinți până la 42 de zile, când devin complet independenți de aceștia.

AMENINȚĂRI

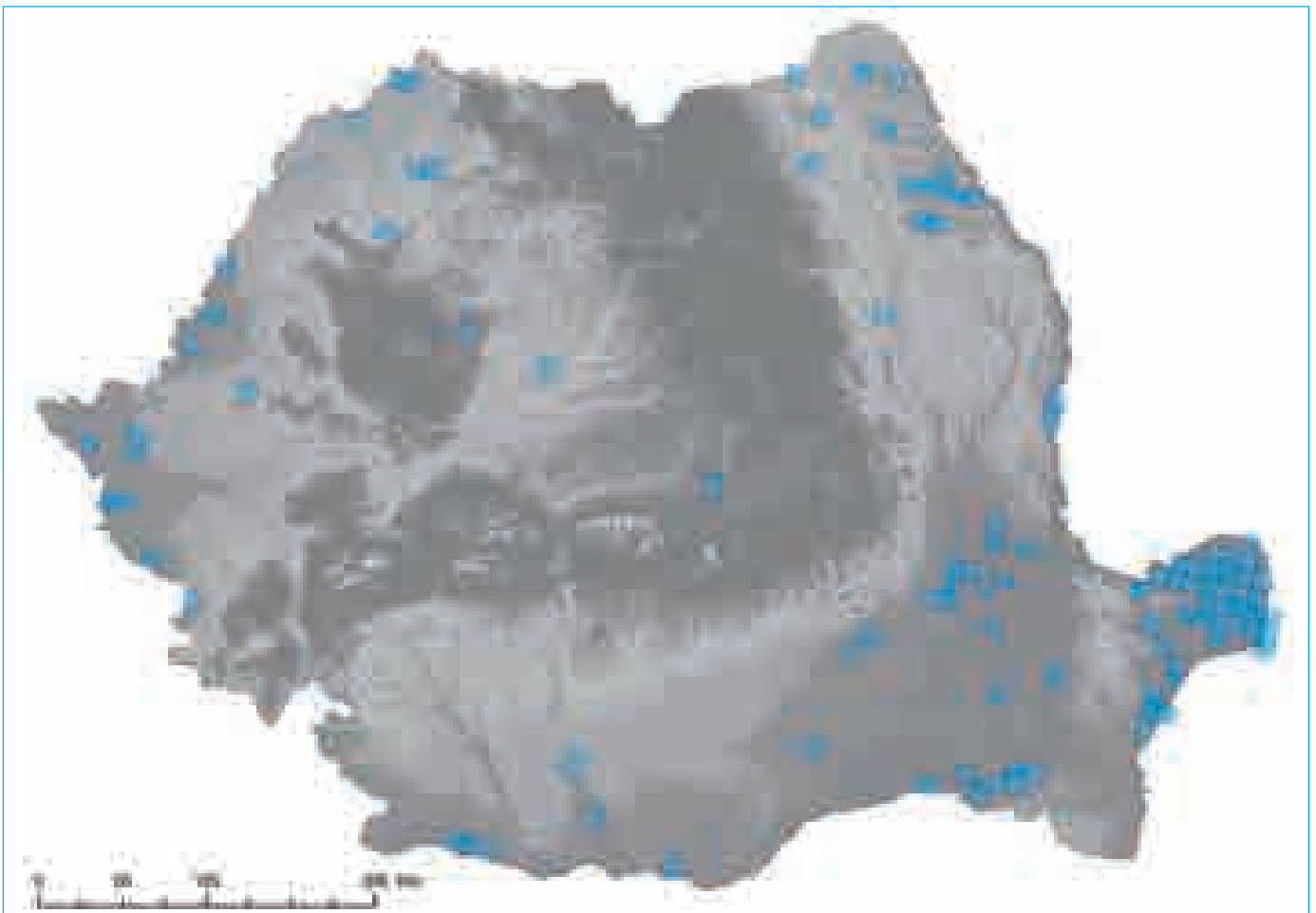
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Efectuarea oricăror lucrări silvice în afara perioadei de reproducere a speciei.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatare comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC CENUȘIU - GREY HERON

Ardea cinerea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Ardea

SPECIA: Ardea cinerea

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III		■	

DISTRIBUȚIE

Prezintă un areal de distribuție vast, cuprinzând Europa, Africa și cea mai mare parte a Asiei. Este absent din zonele reci și din cele aride. În Europa este prezent pe aproape tot continentul, mai puțin în partea de nord-est. Recent, specia a cunoscut o expansiune a arealului.

În România se găsește în toate zonele țării, în zonele umede și în zona corpurilor de apă mari, în general în zonele de câmpie și deal, însă poate fi găsit chiar până la altitudini mai mari, în zona lacurilor de acumulare.

În România se găsește în toate zonele țării, în zonele umede și în zona corpurilor de apă mari, în general în zonele de câmpie și deal, însă poate fi găsit chiar până la altitudini mai mari, în zona lacurilor de acumulare.

În România se găsește în toate zonele țării, în zonele umede și în zona corpurilor de apă mari, în general în zonele de câmpie și deal, însă poate fi găsit chiar până la altitudini mai mari, în zona lacurilor de acumulare.

POPULAȚIE

Specia are o populație mare la nivel european, estimată între 223.000 și 391.000 de perechi cuibăritoare.

Populația cuibăritoare din România a fost evaluată la 4.500-10.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică unei varietăți mari de habitate, care includ ape dulci (lacuri mari, heleșteie, râuri și alte cursuri de apă etc.) și arbori, utilizând arborii mai frecvent decât alte specii de stârci. Se hrănește pe malurile lacurilor, heleșteielor, pe canale, în pajiști inundate etc. și cuibărește cel mai frecvent în coronamentul copacilor. Specia este considerată migratoare, parțial migratoare și dispersivă, dispersia juvenilor având loc de îndată ce devin independenți. Deplasările indivizilor sunt ample și în multiple direcții, însă la nivel european predomină o deplasare spre sud-vest.

Hrana constă în principal din pești, amfibieni, reptile, nevertebrate acvatice, dar și mamifere mici sau chiar pui de păsări. Vânează în apă mică, așteaptă nemișcat și își urmărește prada, pe care o străpunge cu ciocul ascuțit. Sunt activi la răsăritul și la apusul soarelui, stau pe crengi de arbori în timpul zilei și noaptea.

Încep cuibăritul relativ devreme, uneori în luna martie dacă vremea este favorabilă. Odată ce

un mascul atrage o femelă, se declanșează un ritual elaborat de curtare. Întind gâtul cât pot de mult, îndreaptă ciocul spre cer, clămpănesc din ciocuri, scot sunete și se ciugulesc reciproc. Legătura dintre cei doi va dura numai un sezon de împerechere.

Cuibărește preferențial în copaci, în apropierea corpurilor de apă și implicit a resurselor de hrană, însă și pe tufe sau copaci de înălțime joasă, în stufăriș sau uneori pe stânci și excepțional pe structuri artificiale sau chiar pe sol. Poate reutiliza cuibul din anii precedenți. Cuibărește în colonii simple sau mixte cu alte specii de stârci. Ponta de 3-5 ouă este depusă la sfârșitul lunii martie și este incubată de ambii adulți. Mărimea medie a unui ou este de 61 x 43 mm. Clocitul durează între 25 și 26 de zile, și ambii părinți clocesc ouăle. Cei doi hrănesc puii cu pește regurgitat până când aceștia vor zbura din cuib, la 42-55 de zile de la eclozare. Depun ouă o singură dată pe an, dar, dacă ponta este distrusă, deseori depun și al doilea rând de ouă.

Foto: Ramona Mănoiu

AMENINȚĂRI

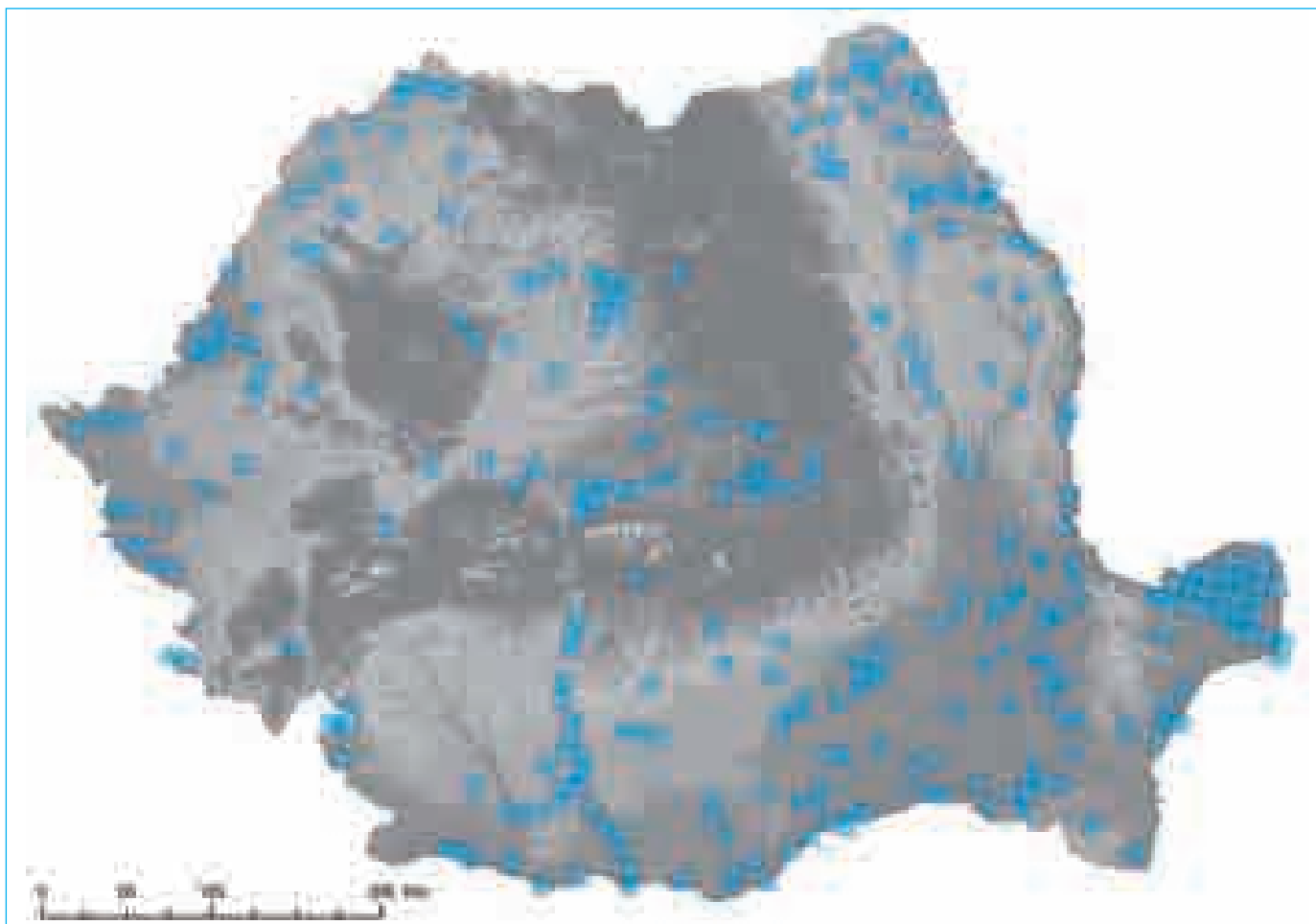
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Efectuarea oricăror lucrări silvice în afara perioadei de reproducere a speciei.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatare comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC ROȘU - PURPLE HERON

Ardea purpurea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Ardea

SPECIA: Ardea purpurea

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul acestei specii cuprinde sudul palearticului până în Asia Centrală, respectiv Asia de Est și de Sud, la care se adaugă Africa tropicală și subtropicală. În Europa, distribuția este fragmentată ca rezultat al reducerii arealului, acesta fiind limitat la jumătatea sudică a continentului.

La nivel național, este o specie răspândită mai ales în Delta Dunării și în bălțile mari cu stufărișuri întinse din sudul și sud-estul țării, respectiv în estul țării și în Câmpia de Vest. În Transilvania este rar răspândită.

Populația europeană migrează spre sud, majoritatea populației petrecând iarna la sud de Sahara (însă o parte dintre exemplare pot rămâne uneori în bazinul mediteranean).

POPULAȚIE

Populația europeană a acestei specii a suferit un declin pronunțat în cea de-a doua parte a secolului XX și se află și acum în declin, fiind estima-

tă, conform datelor la nivel european, la 31.600-46.000 de perechi cuibăritoare.

În România, populația este estimată la 1.797-7.830 de perechi cuibăritoare, mare parte dintre acestea fiind în Delta Dunării. În timpul pasajelor, în habitatele acvatice din țara noastră pot fi observate între 5.000 și 20.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă stufărișurile întinse asociate zonelor umede, cu apă de mică adâncime și permanentă, fiind prezentă în general pe bălțile, lacurile sau heleșteiele cu vegetație palustră bogată.

Este o specie migratoare și dispersivă, juveniile părăsind teritoriile de origine în general în luna august. Începând cu luna august și până în octombrie, întreaga populație se deplasează pentru iernare. Hrana este constituită mai ales din pești, broaște, pui ai altor specii de păsări, șoareci, pui de popândăi și insecte acvatice, depinzând puternic de calitatea habitatului și de prezența speciilor-pradă. Pentru pescuit, alege bălți cu apă

mică și bogate în plante acvatice de suprafață. Așteaptă cu răbdare, nemișcat, în ochiurile lipsite de vegetație și săgetează prada care înoată, cu o lovitură precisă de cioc. În perioada cuibăritului, când puii au nevoie de mai multă hrană, vânează și pe uscat.

Cuibărește în general în stufărișuri dense, cu apă permanentă, în vecinătatea coloniilor altor specii de stârți, sau uneori în colonii mixte cu alte specii de Ardeidae, pe tufe de salcie joase sau copaci. Cuiburile sunt amplasate în general la înălțime joasă în stufărișuri apropiate sau dispersate, însă cele din copaci pot fi la înălțimi de până la 25 m. La construirea cuibului, alcătuit din crengi și stuf, participă cei doi părinți. Femela depune 3-5 ouă albastru-verzui, în perioada cuprinsă între sfârșitul lunii aprilie și începutul lunii iunie, în funcție de caracteristicile climatice ale fiecărui an. Dimensiunea medie a ouălor este de 58,31 x 41,2 mm. Incubația e asigurată de ambii părinți. După 24-28 de zile puii eclozează și sunt hrăniți de părinți până la 60 de zile, când devin independenți.

Foto: Cristian Mihai

AMENINȚĂRI

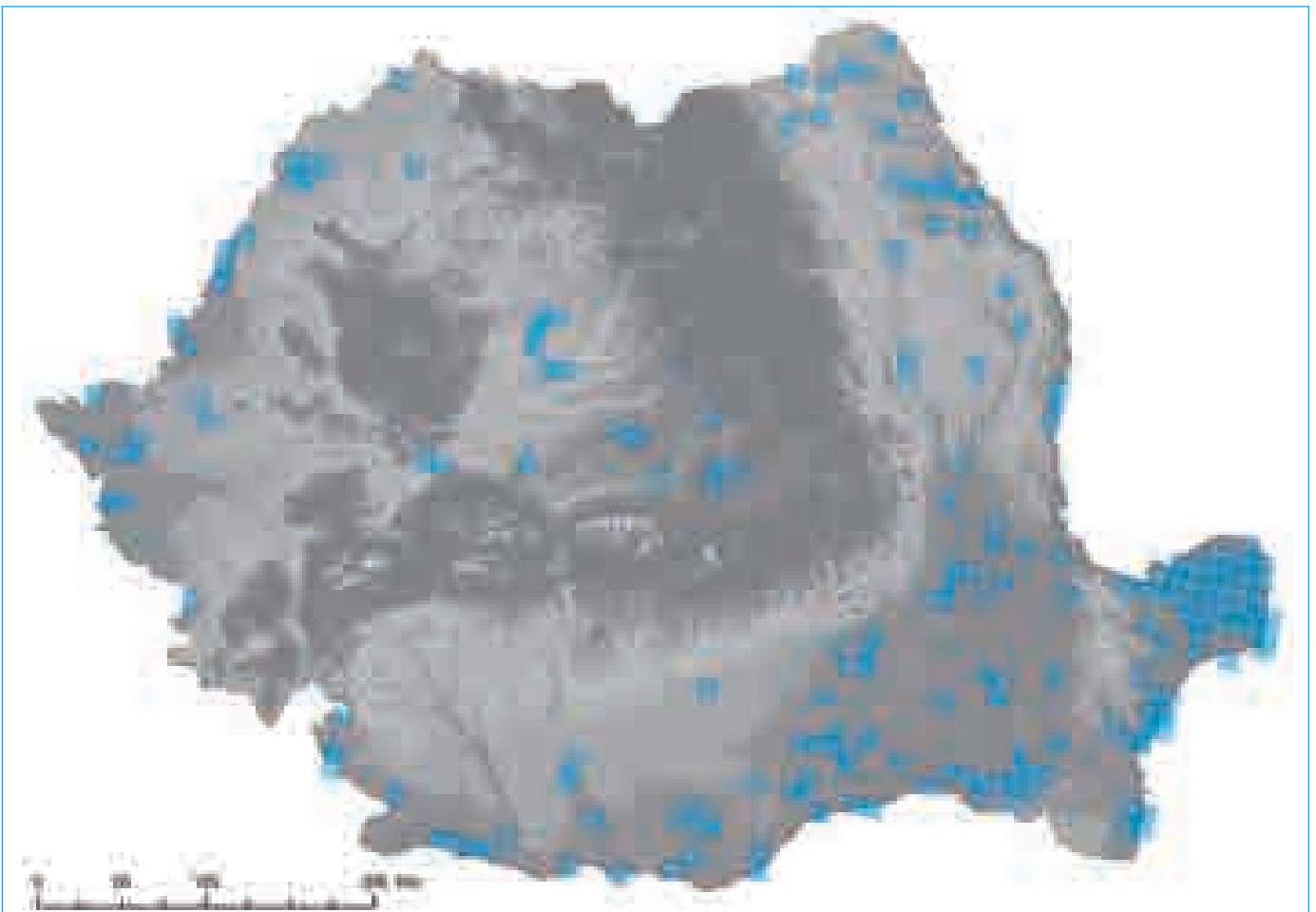
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatare comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC GALBEN - SQUACCO HERON

Ardeola ralloides

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Ardeola

SPECIA: Ardeola ralloides

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II		■	

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărit al speciei cuprinde jumătatea sudică a Europei, în special bazinul mediteranean, partea sud-vestică a Asiei și zonele subtropicale și tropicale ale Africii. În Europa, distribuția este fragmentată și a suferit modificări în ultimul secol. În România, specia este prezentă cu precădere în Delta Dunării, respectiv pe cursul Dunării și în bălțile aferente, în sudul Moldovei, în lunca Prutului, în Câmpia Română și de Vest și în Banat.

Cartierele de iernat sunt localizate în Africa, la sud de Sahara.

POPULAȚIE

La nivel european, populația este evaluată la 15.000-25.900 de perechi cuibăritoare și a suferit un declin pronunțat între anii 1970 și 1990, acum fiind stabilă.

În România, populația cuibăritoare este estimată la 2.700-6.000 de perechi, dintre care majori-

tatea în Delta Dunării. În timpul pasajelor, pot fi observate în țara noastră între 7.000 și 15.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă habitatele de zone umede cu vegetație palustră bogată, în special de pe bălțile din luncile inundabile ale râurilor și din delte. Se hrănește în special în ape dulci de mică adâncime cu vegetație abundentă (lacuri, bălți, canale, iazuri, heleșteie etc.). Cuibărește în copaci sau în stufăriș, în colonii polispecifice (împreună cu alte specii de stârci sau cu cormorani mici). Deși cuibăresc colonial și sunt gregari în locurile de odihnă, stârcii galbeni se hrănesc solitar. Hrana constă în insecte și larvele acestora, amfibieni și pești de talie mică capturați în apă puțin adâncă. Își caută hrana mai ales la amurg. Adeseori, se amestecă printre cirezile de vite sau turmele de porci, pe care se și așază.

Este o specie migratoare, populația din România părăsind zonele de cuibărit la sfârșitul lunii august (unele exemplare putând fi observate în sudul țării și în prima parte a lunii octombrie) și revenind în luna aprilie. Plecarea păsărilor adulte are loc cu 2-3 săptămâni înaintea celor tinere.

Cuibărește în stufărișuri sau în copaci din zone de luncă inundabilă și sălcii dense în stuf, în colonii mixte, începând din luna mai. La construirea cuibului, alcătuit din rămurele și stuf, participă ambii părinți. Femela depune 4-6 ouă cu o dimensiune medie de 36,68 x 28,12 mm. Culoarea ouălor este mată, albăstră-verzuie. Incubația e asigurată de ambii părinți. După 22-24 de zile, puii eclozează și rămân în cuib în jur de 32 de zile, dar continuă să fie hrăniți de părinți până la 40-45 de zile, când devin independenți. După părăsirea cuibului, puii rămân în colonie și în caz de deranj rămân nemișcați pentru a nu fi observați.

Foto: Tiberiu Mănoiu

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

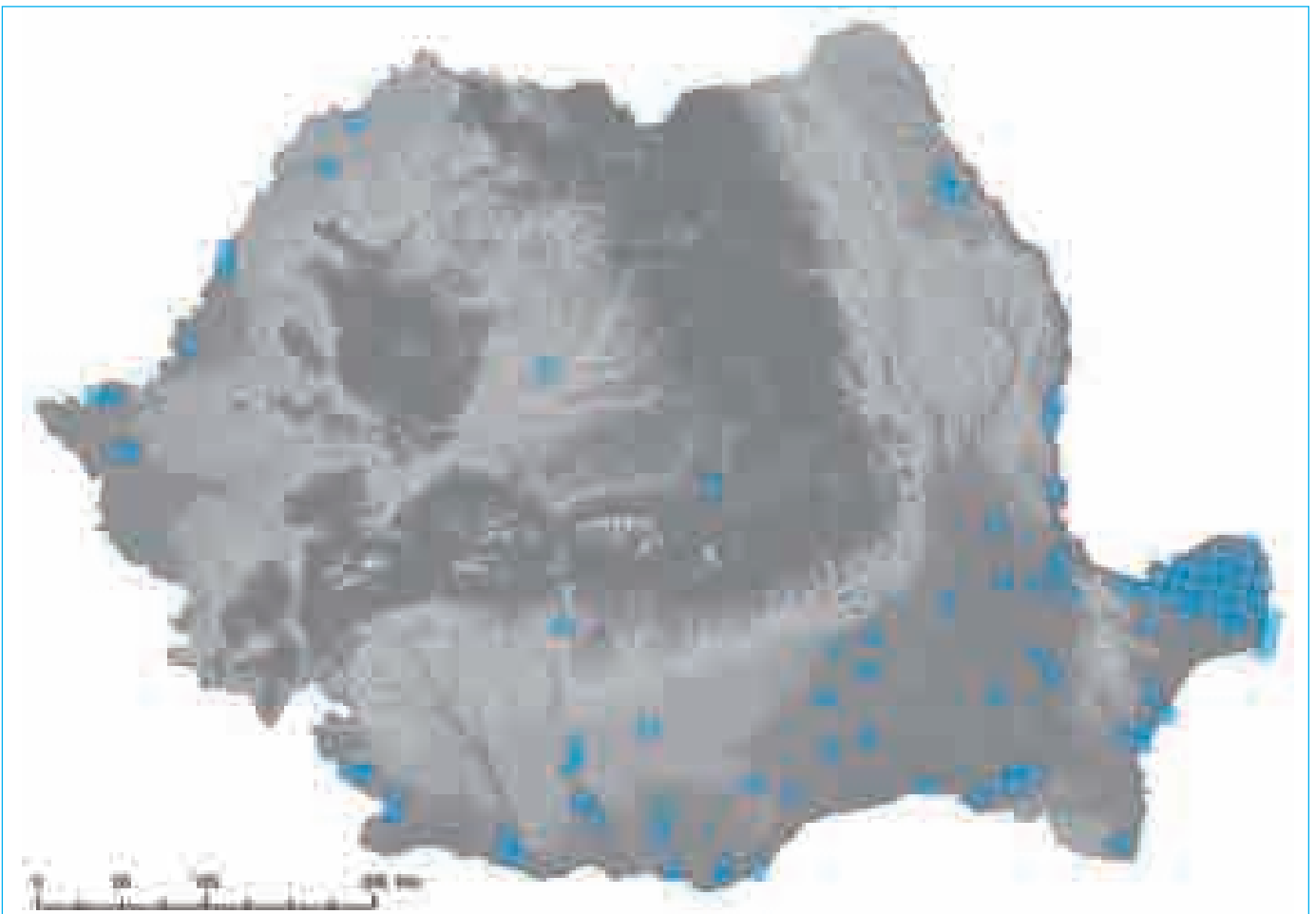
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatare comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.

- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC DE NOAPTE - BLACK-CROWNED NIGHT HERON

Nycticorax nycticorax

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: *Nycticorax*

SPECIA: *Nycticorax nycticorax*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II		■	

Foto: Ramona Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal vast, care cuprinde la nivel global în special zonele temperate, cele subtropicale și tropicale din America de Nord și Sud, Europa și Africa, respectiv Asia. Este absentă din zonele reci și din Australia. În Europa distribuția este fragmentată. Iernează în Africa tropicală. În România, este prezentă ca specie cuibăritoare mai ales în lunca și Delta Dunării, în luncile râurilor mari și ale zonelor inundabile de-a lungul acestora, dar și în alte zone umede din interiorul țării, fiind mai numeroasă în Muntenia și Moldova.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică, comparativ cu cea la nivel global, și este estimată la 60.000-86.100 de perechi cuibăritoare, tendința fiind descrescătoare.

La nivel național se regăsește aproape 10% din populația europeană, numărul de perechi cuibăritoare fiind estimat între 4.000 și 8.000, dintre care majoritatea se află în Delta Dunării.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia utilizează o gamă foarte variată de zone umede pentru hrănire, preferând mai ales lacu-

rile cu vegetație palustră, cursurile mari de ape, heleșteiele, canalele cu vegetație și apă puțin adâncă, iazurile etc. Caută hrană la marginea corpurilor de apă, în zonele în care este prezentă o vegetație palustră bogată. Cuibărește aproape exclusiv în copaci, arbori și tufe de salcie, în zone umede (păduri de luncă, sălcii în stufărișuri, plantații de plop etc.). În România, ca în toată partea sudică a Europei, specia este oaspete de vară. La sfârșitul perioadei de cuibărit se dispersează pe suprafețe mari (în special juvenilii). Zboară cu precădere noaptea sau în perioadele crepusculare. În timpul zilei se retrage în copaci sau tușuri. Se hrănesc solitar, însă pot fi observați uneori zburând în grupuri mici în perioada de cuibărit. În afara perioadei de cuibărit, stârcii de noapte sunt gregari, adunându-se în stoluri care pot număra sute de exemplare. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

Se hrănește în special cu pești de talie mică, la care se adaugă și amfibieni, lipitori, mormoloci și diverse insecte, capturate pe malul apei. Iese la vânătoare mai ales în timpul crepusculului, la începutul sau la sfârșitul zilei.

Revin în zonele de cuibărit la sfârșitul lunii martie, începutul lunii aprilie. Rar, unele exemplare rămân în zona Dunării și a Deltei. Specia este

monogamă pe perioada cuibăritului. Cuibărește în colonii monospecifice sau mixte, împreună cu cormorani și alte specii de stârci. Cuiburile sunt amplasate în copaci, uneori la înălțimi considerabile. Împerecherea adulților are loc în preajma locului de cuibărit, încă din prima sau a doua zi după ce perechea este formată. La construirea cuibului, care are forma unei farfurii puțin adânci, alcătuit din crenguțe și stuf, participă cei doi părinți. Ponta este depusă spre sfârșitul lunii aprilie și constă din 2-3 ouă, care sunt clocite de către ambii adulți timp de 21-22 de zile. Dimensiunea medie a unui ou este de 51,05 x 35,1 mm, iar culoarea este verde-albăstrui. Schimbarea la cuib se face cu un ritual care include mișcări de etalare a penajului. Puii sunt hrăniți de ambii părinți până devin independenți, la vârsta de 50-60 de zile. De la vârsta de două săptămâni ei ies din cuib și rămân în imediata apropiere a acestuia, așteptând hrană de la adulți. Au tendința de a regurgita hrana atunci când colonia este deranjată. Părinții nu își recunosc întotdeauna proprii pui, hrănind astfel juvenilii din cuiburi vecine, dacă aceștia cerșesc insistent de mâncare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

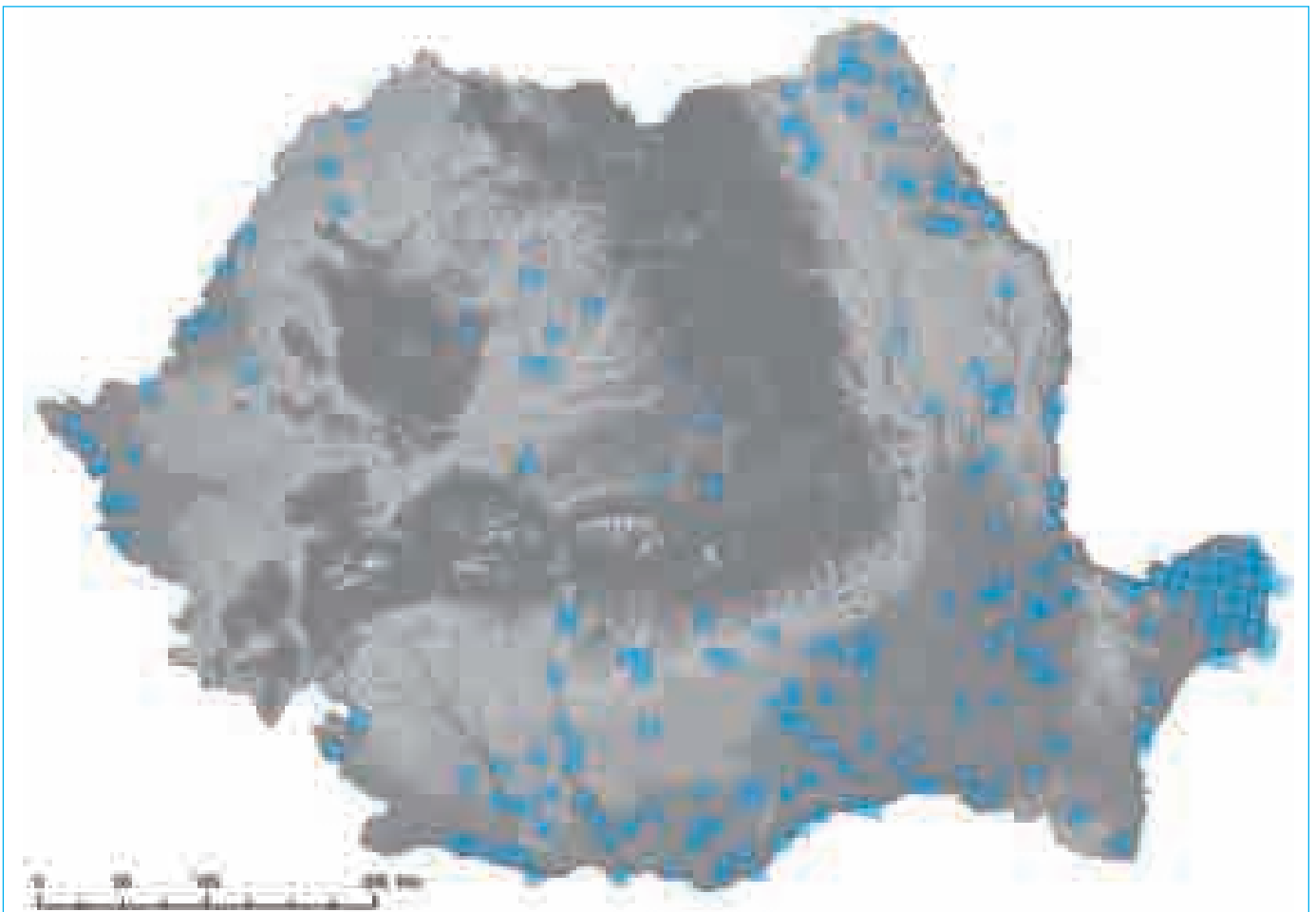
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protecției locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Efectuarea oricăror lucrări silvice în afara perioadei de reproducere a speciei.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruste a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatare comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC PITIC - COMMON LITTLE BITTERN

Ixobrychus minutus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: *Ixobrychus*

SPECIA: *Ixobrychus minutus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia are o răspândire paleartică, având o distribuție mare ca areal. Este o specie migratoare, care ierneză preponderent în centrul și sudul Africii. În România, această specie este răspândită cu preponderență în Delta Dunării, dar și în zonele umede din interiorul țării, unde sunt îndeplinite condițiile de habitat.

POPULAȚIE

Populația europeană estimată a speciei este relativ mică, fiind cuprinsă între 63.100 și 111.000 de perechi. În perioada 1970-1990 specia a înregistrat un declin accentuat, care încă nu a fost recuperat, deși din anii 90 populația a rămas relativ stabilă.

În România, se estimează că populația cuibăritoare este cuprinsă între 27.079 și 49.335 perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pasăre sfioasă, stârcul pitic poate fi observat în habitate specifice zonelor umede, cu stufăriș și luciu de apă, fiind întâlnit cu predominanță în zone cu multă vegetație higrofilă, precum stuful, *Typha sp.*, trestia, *Phragmites sp.*, sau orice altă vegetație acvatică densă, care formează pălcuri compacte. Ocupă, de asemenea, margini de lacuri, heleșteie, marginile riverane ale cursurilor de apă unde predomină vegetația lemnoasă. Oaspete de vară la noi în țară, greu de observat din cauza modului de viață retras în stufărișuri. Atunci când este deranjat, stârcul pitic preferă să se depărteze prin alergare decât în zbor sau rămâne nemișcat în stuful dens, unde cu greu poate fi detectat. Trăiește singur sau în perechi, uneori în grupuri mici în timpul migrației.

Se hrănește cu pești, amfibieni și insecte (grieri, lăcuste, omizi și gândaci). Mai consumă și alte nevertebrate precum păianjeni, moluște, crustacee (creveți și raci), dar și reptile sau păsări mici. Este o specie preponderent crepusculară. Pasăre monogamă, care își stabilește cuibul solitar sau în colonii mici (acolo unde condițiile de

habitat sunt favorabile, caz în care cuiburile sunt situate la o distanță minimă de 5 m unul față de celălalt). Sosește în locurile de cuibărit la începutul lunii aprilie. Locul ales de mascul pentru cuib este de obicei un teren cu paie, stuf și frunze, situat în desișul stufului, pentru a proteja puii de animalele de pradă. La construirea cuibului, care are forma unei farfurii puțin adânci și este alcătuit din trestie, papură și alte resturi vegetale, participă de obicei cei doi părinți. Femela depune în a doua parte a lunii mai 5-7 ouă culoare albicioasă, mată, cu tente albastrii-verzui, cu o dimensiune medie de 37,3 x 26,6 mm. Dacă există condiții favorabile, perechea depune o a doua pontă, în luna iunie. Incubația este asigu-

rată de ambii părinți. După 16-19 zile puii eclozează și rămân în cuib o perioadă de 7-9 zile, fiind hrăniți cu larve de insecte, insecte, mormoloci și chiar lipitori. După părăsirea cuibului, ei rămân în vecinătatea acestuia, cerșind hrană de la părinți. După circa o lună de la eclozare devin zburători și își pot asigura singuri hrana.

AMENINȚĂRI

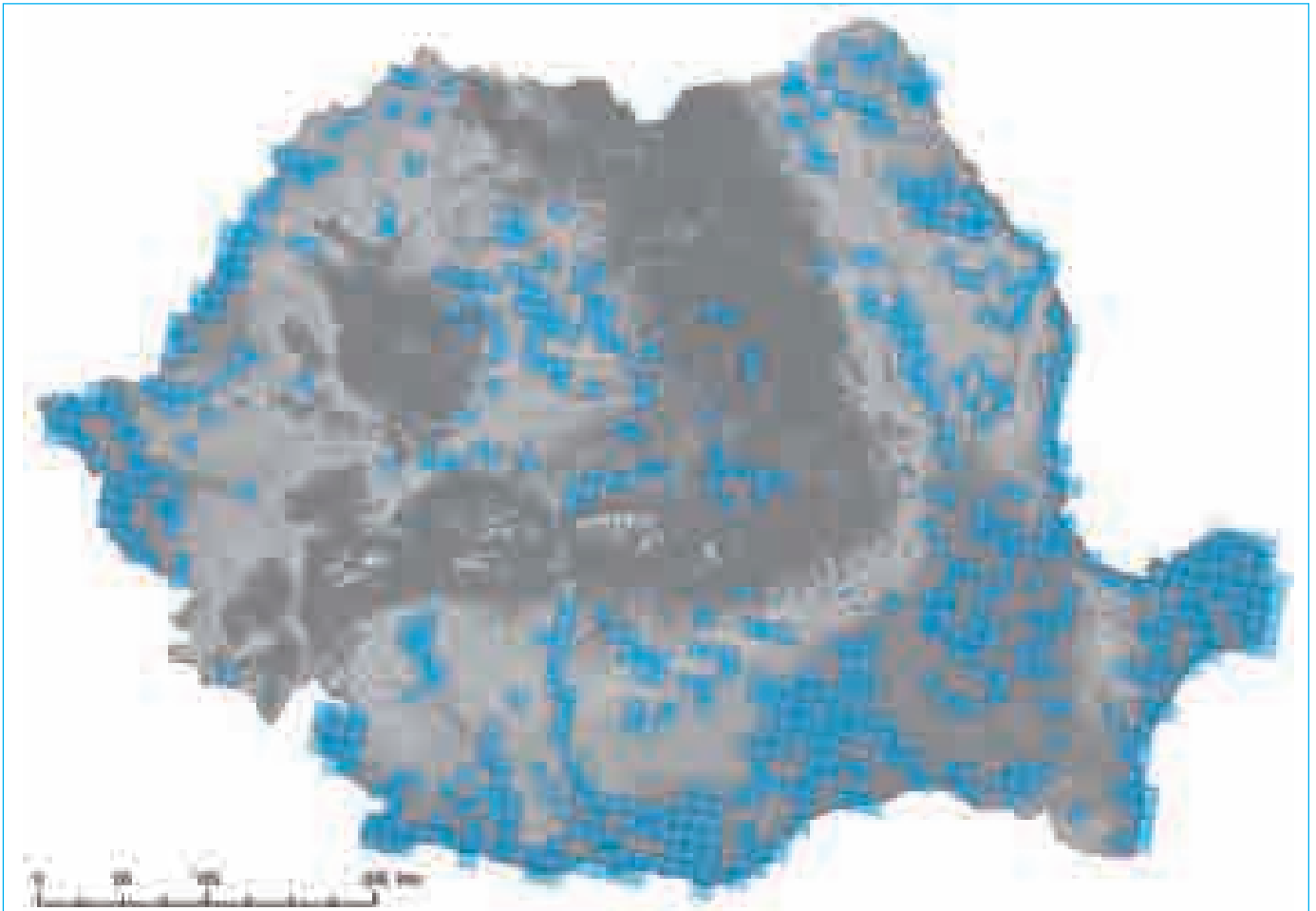
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor și păpurișurilor întinse ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC DE CIREADĂ - CATTLE EGRET

Bubulcus ibis

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Pelecaniformes

GENUL: *Bubulcus*

CLASA: Aves

FAMILIA: Ardeidae

SPECIA: *Bubulcus ibis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II		■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specia prezintă un areal de distribuție mare, care cuprinde toate continentele, exceptând zonele polare. În Asia și Europa are o distribuție fragmentată, fiind prezentă cu precădere în vestul continentului european (în special în Spania, Portugalia, Franța și Italia), specia fiind în extindere teritorială și creștere numerică în Peninsula Balcanică. O parte dintre păsările din vestul continentului migrează iarna în Africa de Nord, iar restul populațiilor europene ierneză în Orientul Mijlociu.

În România a fost considerată până de curând specie accidentală, însă a fost identificată cuibărind izolat în efective mici în Delta Dunării, Balta Mică a Brăilei și Câmpia Română. Deși considerată a fi în expansiune, specia este rară și cu puține observații în jumătatea sudică a țării.

POPULAȚIE

În Europa, populația este estimată la 76.100-92.300 de perechi, estimându-se reducerea

acesteia cu până la 25% în decurs de trei generații (aproximativ 20 de ani).

În România, populația are o tendință crescătoare și este estimată la 30-60 de perechi cuibăritoare, în Delta Dunării, în Balta Mică a Brăilei și Câmpia Română.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă zonele de câmpie și se hrănește pe pajiști inundate, orezării și alte zone cu apă de mică adâncime sau, frecvent, pe pajiști uscate. De asemenea, specia este observată pe terenuri arabile și pășuni, uneori în proximitatea animalelor aflate la păscut, sau pe malurile lacurilor, ale canalelor, heleșteielor etc. Se hrănește ziua, urmărind cirezile de animale și utilajele agricole pentru a captura prada speriată de acestea. Dieta stârcilor de cireadă constă în insecte și alte nevertebrate, aceștia vânând solitar sau în grupuri de câteva exemplare. Specia este migratoare, parțial migratoare și dispersivă. În România este prezentă în perioadele de cuibărit și de pa-

saj, în acestea din urmă prezentând un comportament mai gregar.

Este cel mai teritorial dintre stârci și este monogam doar în sezonul de cuibărit, formând perechi noi în fiecare an. Cuibărește în copaci în zone umede, în sălcii joase sau stufărișuri, în colonii polispecifice cu alte specii de stârci. Masculii își stabilesc teritoriul și se afișează ostentativ în copacii din colonie, scuturând crenchile și ținând ciocurile în sus. După împerechere, partenerii construiesc un cuib pe o platformă din ramuri, la înălțimi care ating și 20 m de la nivelul solului. Femela este cea care aranjează materialul adus de mascul. Ponta constă cel mai adesea din 4-5 ouă de 45 x 53 mm mărime, care sunt depuse la sfârșitul lunii aprilie și începutul lunii mai. Incubația este asigurată pe rând de către ambii adulți. Puii zboară din cuib după 30 de zile de la eclozare, însă nu sunt independenți față de părinți decât după alte două săptămâni. Perechile depun două ponte pe an.

AMENINȚĂRI

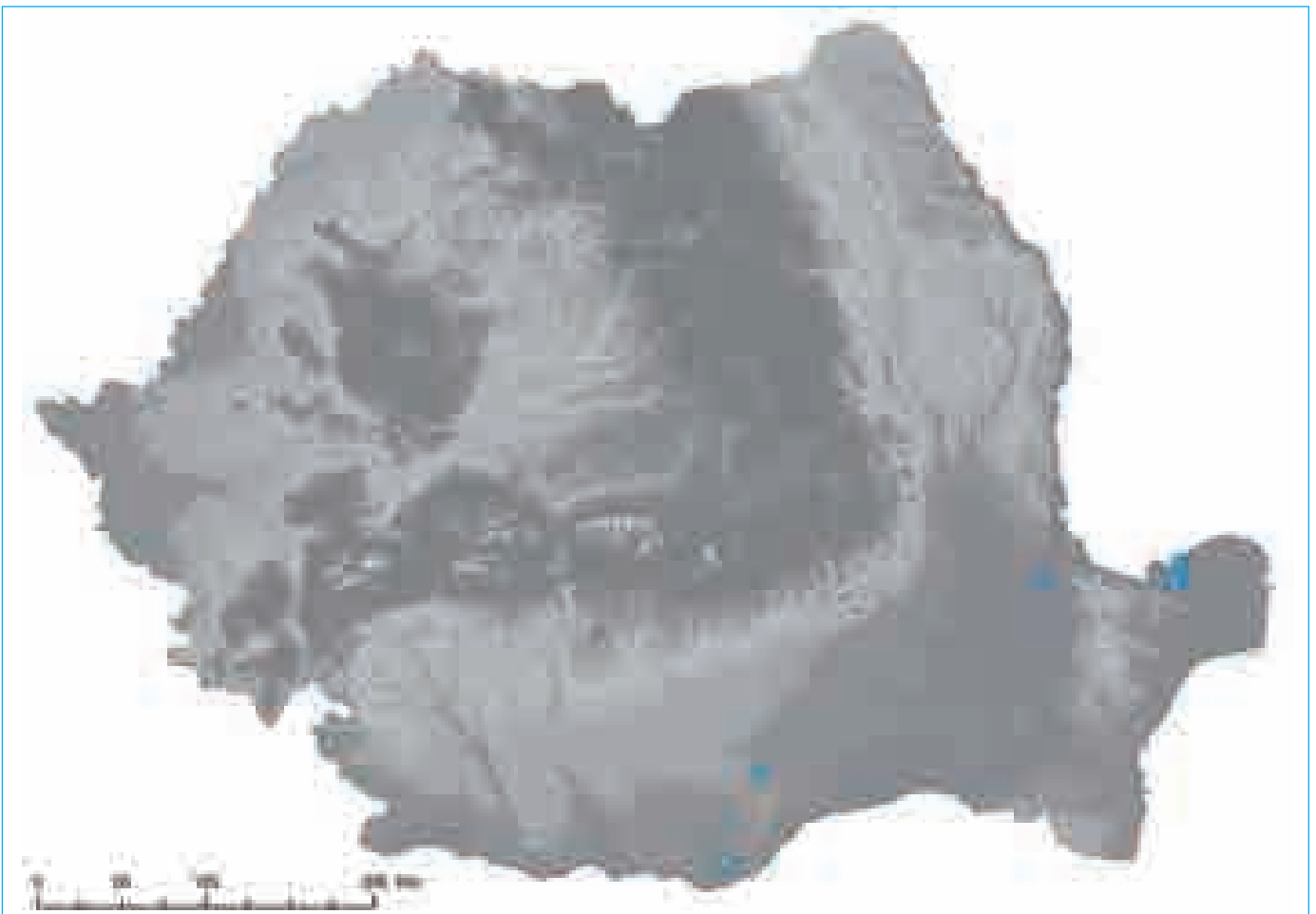
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȚIGĂNUȘ - GLOSSY IBIS

Plegadis falcinellus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Threskiornithidae

GENUL: *Plegadis*

SPECIA: *Plegadis falcinellus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Țigănușul este o specie larg răspândită la nivel global. Cuibărește în nordul arealului său, care include estul Americii de Nord, diferite zone umede din centrul și sudul Europei, precum și vestul și sudul Asiei. Iernează în zona centrală a arealului. Este o specie predominant sedentară în zona sudică a arealului, precum Africa Centrală și de Sud, Australia și America Centrală. În România, cele mai importante colonii se găsesc în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația estimată a speciei este mică în Europa, fiind cuprinsă între 28.300 și 37.700 de perechi cuibăritoare. A înregistrat un declin moderat în perioada 1970-1990, dar se estimează că tendința ar fi crescătoare.

Populația cuibăritoare estimată în România este de 2.000-3.000 de perechi. Specia nu iernează în țara noastră, dar poate fi observată în timpul migrației cu efective mari, cuprinse între 5.000 și 15.000 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică lacurilor, bălților și mlaștinilor, dar poate fi observată și în pășuni umede, pe maluri de râuri cu apă mică, în vegetație ripariană abundentă și în stufărișuri cu pâlcuri de sălcii. Apare mai puțin frecvent în zone de coastă, cum ar fi estuare, lacuri cu apă sărată sau salmastră și lagune de coastă. Pasăre sociabilă, poate fi văzută de cele mai multe ori în stoluri mai mici sau mai mari, care în zbor au forma unor șiruri lungi, oblice sau șerpuite. Zborul țigănușului este o succesiune de plutiri și bătăi rapide din aripi. Înnoptează în grupuri foarte mari, chiar de mii de exemplare, cu diverse alte specii, adesea în copaci, departe de locurile de hrănire din zonele umede. Ambele sexe ating maturitatea sexuală la trei ani.

Este o pasăre tăcută, care cutreieră prin smârcuri și ape mici, cu pași mășurați, fără a alerga în căutarea hranei. Din dieta sa fac parte în

Foto: Ramona Mănoiu

special lipitorile, dar și diverse insecte acvatice, raci, mormoloci și peștișori, pe care îi capturează scormonind în mâl sau în apă puțin adâncă, utilizând ciocul lung și încovoiat. Ocazional, poate prinde broaște, șopârle și șerpi mici de apă. Iese deseori pe mal în căutare de lăcuste, greieri și alte nevertebrate. A fost observat și atacând cuiburile altor păsări care cuibăresc în apropierea apei, din care a prădat puii nezburători. Adulții se pot hrăni la o distanță de câteva zeci de kilometri de locul de cuibărire, hrana fiind regurgitată puilor la întoarcerea la cuib.

Sosește pe la mijlocul lunii aprilie din cartierele de iernare. Cuibul este amplasat în pâlcuri compacte de stuf sau papură, în tufișuri sau chiar în arbori (sălcii, *Salix sp.*) aflați în apropierea apei. Cuibărește în colonii mixte, împreună cu alte specii de stârci, lopătari și cormorani. La construirea cuibului participă ambii parteneri, acesta fiind clădit din crenguțe și căptușit la final cu tulpini de stuf, iarbă și frunze uscate. El este amplasat la mai puțin de 1 m de luciul de

apă, ajungând până la 5-7 m, în cazul coloniilor care cuibăresc în arbori. Femela depune o pontă formată din 3-6 ouă de culoare gri-albăstruie, în perioada cuprinsă între mijlocul lunii mai și mijlocul lunii iunie. Dimensiunea medie a ouălor este de 50,9 x 35,8 mm. Incubația durează aproximativ 20-23 de zile și este asigurată atât de femelă, cât și de mascul. După eclozare, puii sunt hrăniți la cuib de ambii părinți timp de 48-50 de zile, după care părăsesc cuibul. Ei stau în grupuri formate numai din păsări tinere, care sunt hrănite la comun de către toți adulții. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

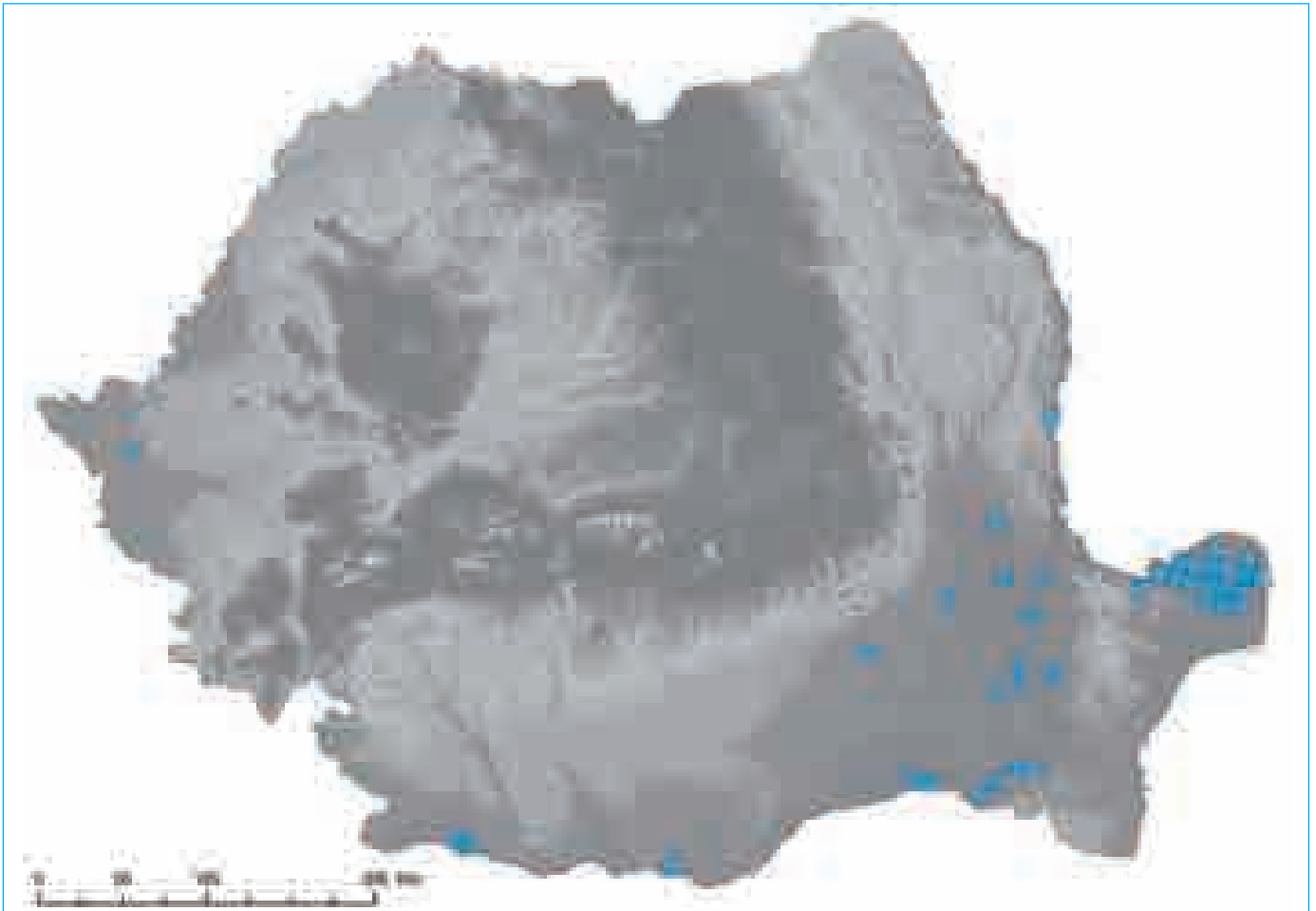
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată pentru cuibărit și hrănire a speciei sau chiar interzicerea acestor activități.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LOPĂȚAR - EURASIAN SPOONBILL

Platalea leucorodia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Threskiornithidae

GENUL: Platalea

SPECIA: Platalea leucorodia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	II

DISTRIBUȚIE

Lopătarul este o specie paleartică cu distribuție largă, dar insulară la nivel european. Cuibărește din Spania până în China și Coreea. Specia este migratoare și iernează în zona de vest și de sud a Europei, dar și în sudul Asiei. Chiar dacă există populații reproducătoare și în Africa, cea mai mare parte a arealului african este folosit pentru a ierna.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 10.200 și 15.200 de perechi, reprezentând aproximativ jumătate din populația totală a speciei. Specia a înregistrat un declin accentuat în perioada 1970-1990. Deși populația prezentă în Rusia și-a continuat tendința descrescătoare și în perioada 1990-2000, la nivelul continentului efectivele sunt în creștere.

Populația cuibăritoare din România este estimată la 600-1.200 de perechi, efective mai mari fiind înregistrate numai în Rusia și Spania. În timpul migrației, numărul de lopătari este cuprins între 2.000 și 5.000 de indivizi. Dintre aceștia, se estimează că iernează la noi 3-10 indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Lopătarul este o specie caracteristică bălților și lacurilor puțin adânci cu stufărișuri și pâlcuri de copaci. Preferă aceste zone umede din zona de câmpie, însă limita altitudinală a cuibăritului pentru această specie ajunge până la 2.000 m în lacul Sevan din Armenia. Atinge maturitatea sexuală la trei-patru ani. Este o pasăre sociabilă, care trăiește în grupuri care pot ajunge până la 100 de exemplare. În zbor formează linii de front sau oblice.

Se hrănește în special dimineața și seara, în zone cu apă mică, care au adâncimea maximă de 30 cm, unde prinde insecte acvatice și larvele acestora. Își plimbă ciocul puțin întredeschis într-o parte și alta, culegând și filtrând hrana. Se hrănește în grupuri, astfel fiind mai eficient în capturarea prăzii. Din dieta acestei specii mai fac

Foto: Daniel Petrescu

parte și viermii, moluștele, crustaceele, broaștele, peștii mici (10-15 cm lungime) și foarte rar algele sau alte plante acvatice. Unii autori consideră că aceste particule vegetale sunt ingerate accidental, odată cu hrana de origine animală. Poate zbura până la 10-15 km (și chiar 50) de la locul de cuibărit până la habitatele de hrănire. Sosește în martie-aprilie din cartierele de iernare. Din ritualul nupțial fac parte parade la care participă ambii parteneri, cu diverse posturi ale corpului și ridicări ale penelor de pe cap. La construirea cuibului, alcătuit din crenguțe și stuf, participă cei doi părinți, masculul fiind primul care începe construcția. Pe interior, cuibul este căptușit cu fire de iarbă și frunze. El poate fi poziționat direct pe pământ, atunci când e vorba de insulițe izolate, sau poate fi poziționat în vegetație acvatică deasă, precum pâlcuri de sălcii sau stuf compact. Cuibărește adesea în colonii mixte, alături de egrete mici, stârci și cormorani, distanța dintre cuiburi fiind de 1-2 m sau chiar

mai puțin. Dacă cuibul este amplasat în copaci, înălțimea maximă este de 5 m, speciile preferate fiind sălcii, *Salix sp.*, stejarii, *Quercus sp.*, și plopii, *Populus sp.* Femela depune 3-5 ouă de culoare albă cu pete mici, maronii, în perioada cuprinsă între mijlocul lunii mai și mijlocul lunii iunie. Dimensiunea medie a ouălor este de 65,8 x 45,1 mm. După o incubație de 24-25 de zile, puii eclozează și peste 50-56 de zile devin independenți. Atât clocitul ponteii, cât și hrănirea puilor la cuib este asigurată de ambii părinți. Este depusă o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

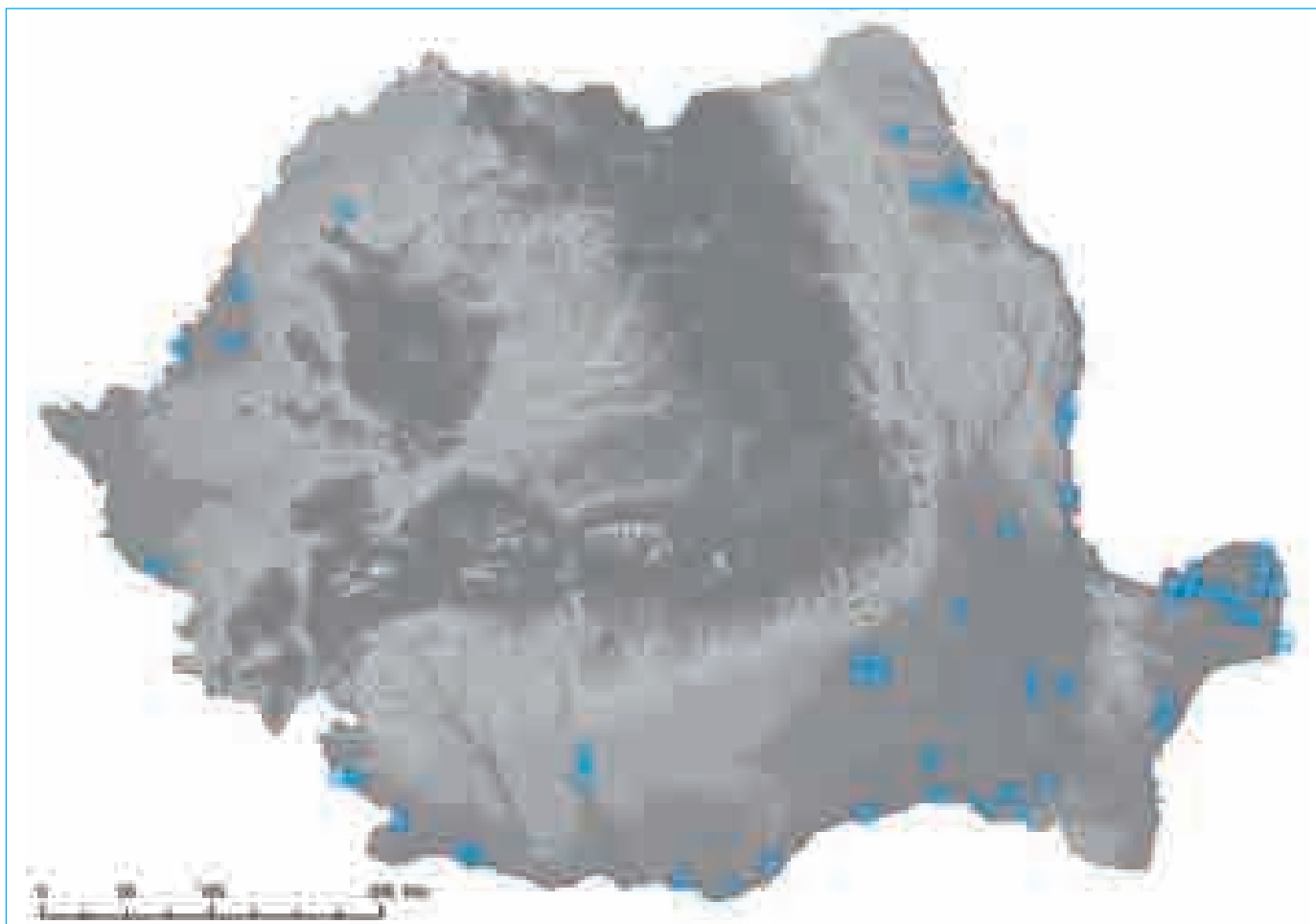
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protecției locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată pentru cuibărit și hrănire a speciei sau chiar interzicerea acestor activități.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BARZĂ ALBĂ - WHITE STORK

Ciconia ciconia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Ciconiiformes

FAMILIA: Ciconiidae

GENUL: Ciconia

SPECIA: Ciconia ciconia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie larg răspândită pe tot teritoriul european, cu populații mai mari în zona centrală și estică. Barza albă este o pasăre migratoare pe distanțe lungi, iernând în Africa, unde cartierele de iernare se întind din Africa tropicală subsahariană până în Africa de Sud. De asemenea, poate ierna în India. Atunci când migrează între Europa și Africa, stolurile de berze evită traversarea Mării Mediterane și ocolesc în est prin Bosfor sau în vest prin strâmtoarea Gibraltar, deoarece curenții de aer pe care specia îi valorifică în migrație nu se formează deasupra apei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare a speciei este semnificativă în Europa, fiind cuprinsă între 224.000 și 247.000 de perechi și aflându-se în creștere ușoară. În perioada 1970-1990, populația de barză albă a manifestat un declin considerabil. Deși, în perioada 1990-2000, specia a marcat o tendință crescătoare, încă nu a revenit la efectivele existente înaintea declinului.

Populația cuibăritoare estimată în România este de 7.500-9.000 de perechi. În timpul pasajelor se pot observa în țara noastră între 100.000 și 500.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Barza albă este o specie caracteristică pășunilor umede și zonelor mlăștinoase. Adulții au înfățișare similară și se deosebesc de barza neagră prin culoarea albă a capului și a gâtului. Se hrănește cu broaște, șoareci, insecte, cârțițe, pui de păsări și de iepuri, melci, șerpi și șopârle.

Barza albă este, alături de rândunică, specia care interacționează cel mai mult cu populația umană, fiind prezentă în majoritatea localităților din țara noastră, cu excepția zonelor montane. Fiind o specie obișnuită cu prezența umană, folosește ca suport pentru cuib stâlpilor rețelelor de tensiune medie și acoperișurile caselor. În mod obișnuit, perechea de berze se întoarce la cuibul ocupat și în anii precedenți. Întâi so-

sește masculul, care apără cuibul în fața altor pretendenți și, în așteptarea femelei, îl repară și îl consolidează. Spre deosebire de stârci, care sunt gălăgioși, berzele sunt aproape mute, însă comunică la cuib cu partenerul prin intermediul unui „clămpănit” al ciocului, care se desfășoară sacadat, în timp ce capul și gâtul sunt lăsate pe spate. Sunetele scoase prin deschiderea și închiderea ciocului sunt puternice și rapide, asemenea unei darabane de tobă. Înainte de plecarea în migrație, se strâng în număr mare pe pajiștile umede sau în zone inundabile. Distanța medie pe care o străbate într-o zi în perioada migrației este de 220 km, cu o viteză cuprinsă între 30 și 90 km/h.

Sosește la începutul lunii martie din cartierele de iernare. Cuibul, amplasat cel mai frecvent pe stâlpii rețelelor de tensiune medie, dar și pe acoperișurile caselor, este alcătuit din crengi fixate cu pământ. Cuibul poate atinge dimensiuni impresionante prin adăugarea de material în fiecare an (1,5 m diametru, 1-2 m înălțime și o greutate de 40 kg). În interior este căptușit cu mușchi și resturi vegetale. În mod obișnuit, masculul aduce materialele, iar femela le așază și le potrivește în cuib. Adeseori, în pereții exteriori ai cuibului cuibăresc foarte multe perechi de vrăbii de casă (sau de vrăbii negricioase, *Passer hispaniolensis*, mai ales în cuiburile de barză din Dobrogea).

Femela depune 3-4 ouă în perioada cuprinsă între începutul lunii aprilie și a doua jumătate a lunii mai. Dimensiunea medie a ouălor este de 73,6 x 52,54 mm. Incubația este asigurată de ambii părinți. Noaptea stă pe ouă numai femela. După 33-34 de zile, puii eclozează și sunt hrăniți de părinți la cuib 53-55 de zile.

AMENINȚĂRI

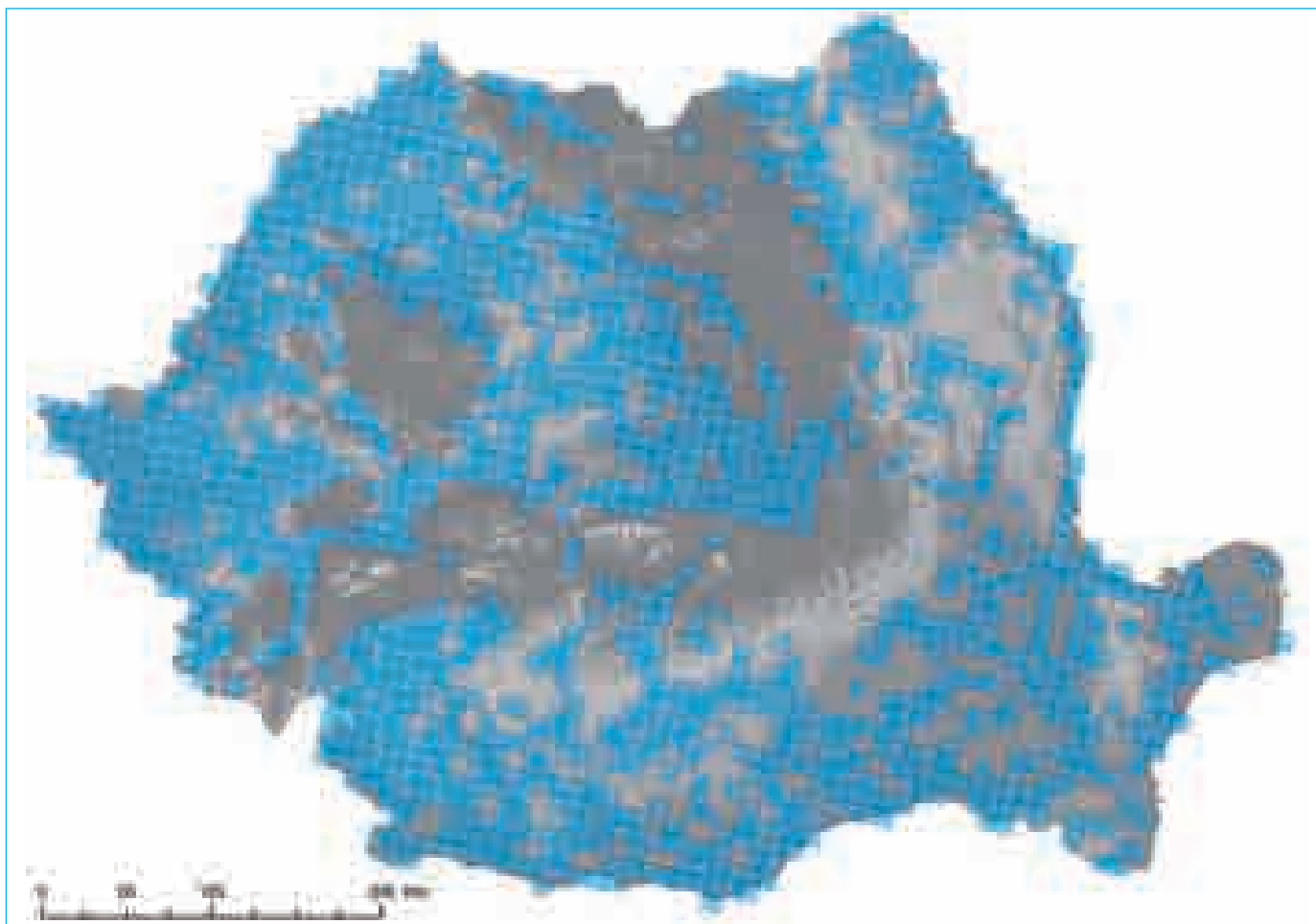
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Disponibilitatea redusă a hranei.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Instalarea de platforme artificiale pe stâlpii rețelilor de tensiune medie și izolarea rețelilor electrice.
- Asigurarea resurselor de hrană și întreținere corespunzătoare a zonelor învecinate de site-urile de reproducere.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BARZĂ NEAGRĂ - BLACK STORK

Ciconia nigra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Ciconiiformes

FAMILIA: Ciconiidae

GENUL: *Ciconia*

SPECIA: *Ciconia nigra*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	II

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită pe tot teritoriul european, cu populații mai mari în zona centrală și estică a Europei. Cea mai mare parte a populației europene traversează Bosforul, planând în special deasupra uscatului. Iernează pe continentul african.

POPULAȚIE

Populația europeană estimată a speciei este mică, cuprinsă între 9.800 și 13.900 de perechi cuibăritoare. După ce a rămas stabilă în perioada 1970-1990, populația de barză neagră a crescut în perioada 1990-2000 în zona central europeană și a scăzut în țările baltice, rămânând stabilă per ansamblu. În prezent, tendința este crescătoare.

Populația estimată în România este de 1.175-2.724 de perechi clocitoare. În timpul pasajelor, țara este traversată de 5.000-15.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Barza neagră, cunoscută și sub denumirile de cocostârc negru sau barză țigănească, este o specie caracteristică pădurilor de câmpie și de pe dealuri care au în apropiere zone umede. Ca dimensiuni, este cu puțin mai mică decât barza albă. Adulții au înfățișare similară și ating acest stadiu numai în al patrulea an de viață. Se hrănește în special cu țipari când îi găsește, mamifere mici, pui de păsări, ouă, broaște, moluște, lipitori, râme, șopârle, șerpi sau insecte.

Este o specie retrasă și sfioasă, care cuibărește în păduri, în cuiburi pe care le folosește mai mulți ani și pe care le repară și le consolidează în fiecare an. După ce depune ouăle este alungată foarte greu de la cuib. Spre deosebire de stârci și asemenea berzei albe, este aproape mută și se manifestă prin „clămpănitul” ciocului, dar mai rar, mai scurt și fără mișcările de gât caracteristice berzei albe.

Sosește în a doua jumătate a lunii martie din cartierele de iernare. Cuibul este amplasat în tre-

Foto: Tiberiu Mănoiu

imea superioară a arborilor bătrâni. Cuibul este o construcție mare (poate depăși 1 m în diametru și chiar în înălțime), caracteristică berzelor, alcătuit din crengi fixate cu pământ. În interior este căptușit cu mușchi, resturi vegetale sau cu balebă uscată. Femela depune 3-4 ouă de culoare albă în perioada cuprinsă între sfârșitul lui aprilie și începutul lui mai. Dimensiunea medie a ouălor este de 65,32 x 48,73 mm. Incubația este asigurată de ambii părinți. După 30-35 de zile, puii eclozează și sunt hrăniți de părinți până la 70 de zile, când devin independenți. Adeseori cuibărește în pereții exteriori ai cuibului și vrabia de câmp.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.

- Disponibilitatea redusă a hranei.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

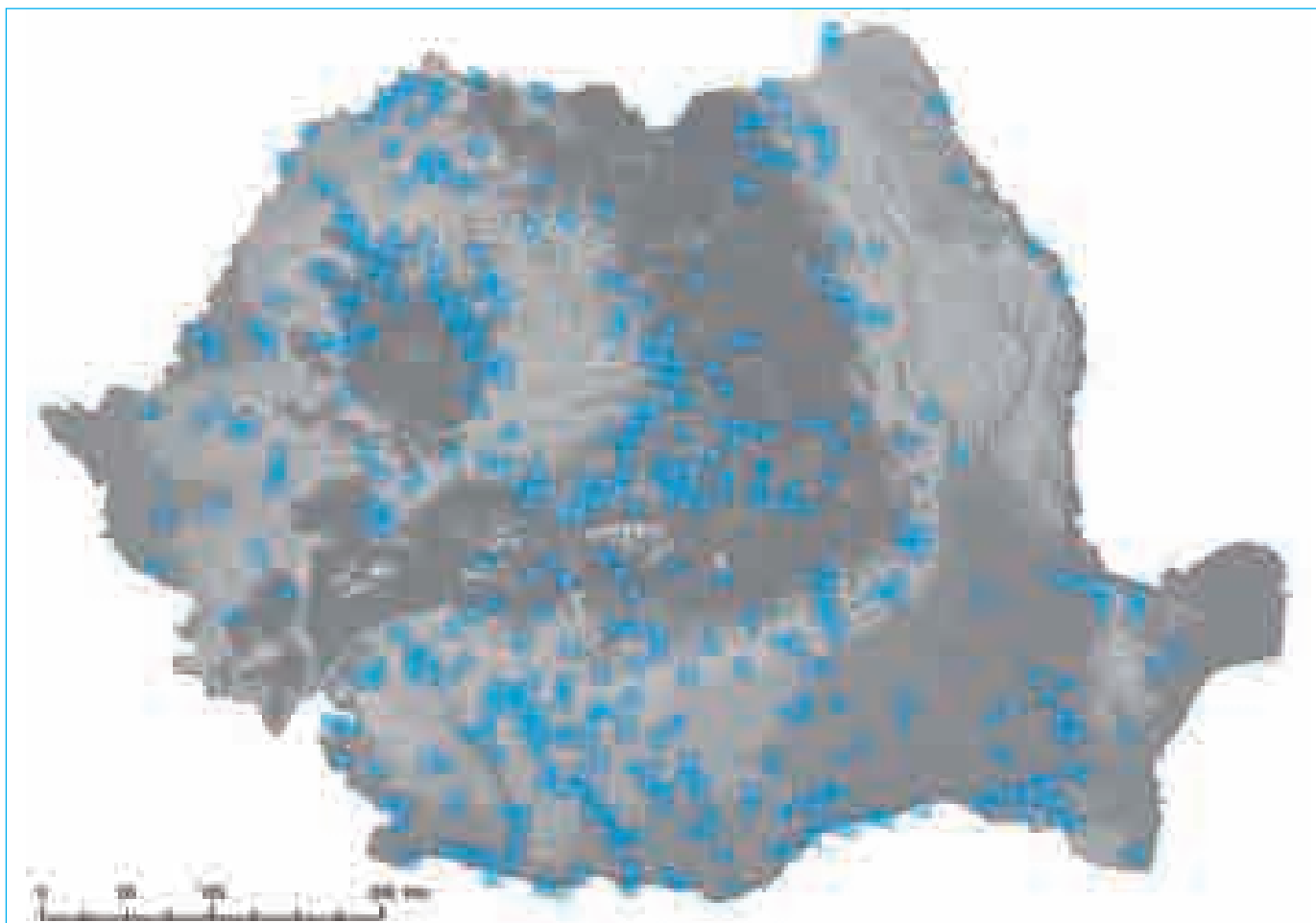
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Asigurarea resurselor de hrană și întreținere corespunzătoare a zonelor învecinate de site-urile de reproducere.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătatea locului de cuibărit.

- Păstrarea sau refacerea zonelor umede situate în apropierea pădurilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciilor.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Interzicerea activităților silvice din apropierea cuiburilor ocupate (mai puțin de 300 m) între februarie și septembrie.
- Interzicerea stabilirii de ferme eoliene în zonele extrem de sensibile.
- Oponerea la înființarea noilor linii electrice. Dacă sunt indispensabile, trebuie să fie conforme cu standardele naționale.
- Garantarea securității păsărilor față de liniile electrice existente prin redirecționarea, îngroparea acestor linii, înlocuirea lor cu cabluri mai puțin periculoase sau cel puțin amplasarea structurilor de protecție a păsărilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODALB - WHITE-TAILED EAGLE

Haliaeetus albicilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: *Haliaeetus*

SPECIA: *Haliaeetus albicilla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	I, II		I

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu răspândire mai mare în nordul, centrul și estul Europei. Cea mai mare parte a populației europene se regăsește în Norvegia și Rusia, dar populații semnificative se găsesc și în Suedia, Polonia și Germania. Este migratoare în zonele nordice și estice, de unde pleacă spre sud în timpul iernii, iar în restul arealului de distribuție este o specie sedentară.

În România preferă păduri ripariene din apropierea zonelor umede, situate până la altitudinea de 200 m, principala populație reproducătoare din țară fiind în Dobrogea, în zona Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 9.000 și 12.300 de perechi cuibăritoare, reprezentând aproximativ 50-74% din populația globală. Cele mai mari efective sunt în Norvegia, Rusia și Polonia. Tendința este de creștere.

În România, populația cuibăritoare este estimată la 55-110 perechi, iar pe timp de iarnă efectivul este cuprins între 13 și 254 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Codalbul este o pasăre caracteristică zonelor deschise din regiunea coastelor marine și lacurilor cu apă dulce, în apropierea cărora se găsesc arbori bătrâni sau insule stâncoase. Atinge maturitatea sexuală la cinci ani și trăiește până la 27 de ani în sălbăticie.

Vânează printr-un zbor jos deasupra apei, de unde își prinde prada, sau poate descrie cercuri largi la 200-300 m înălțime, de unde se uită după pradă. La sfârșitul lui aprilie și începutul lui mai, când peștii depun icrele, stă nemișcat în ape mici și prinde cu sărituri rapide peștii care trec prin apropiere. Se poate scufunda, dar o face rar. Fură hrană și de la alte păsări.

Este o specie monogamă, care tinde să își păstreze perechea toată viața. Primăvara, perechea zboară deasupra teritoriului pe care l-a ocupat și execută zboruri spectaculoase cu rostogoliri în aer, efectuate la o înălțime de circa 200 m de

Foto: Cristian Mihai

la sol. Pentru cuibărit folosește același teritoriu an după an, utilizând alternativ 2-3 cuiburi. Cuibul este construit din crengi aduse de mascul și aranjate de către femelă. Acesta este căptușit în interior cu mușchi și iarbă, uneori și cu lână. Femela depune de obicei 2 ouă la începutul lunii martie. Incubația durează 40-45 de zile și este asigurată de ambii părinți, însă femela stă mai mult pe cuib. Masculul stă și veghează în apropiere. În primele două săptămâni după ce puii eclozează, unul dintre adulți rămâne la cuib, după care vânează împreună. Puii devin zburători la 70-80 de zile de la eclozare și sunt independenți de părinți la 95-100 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

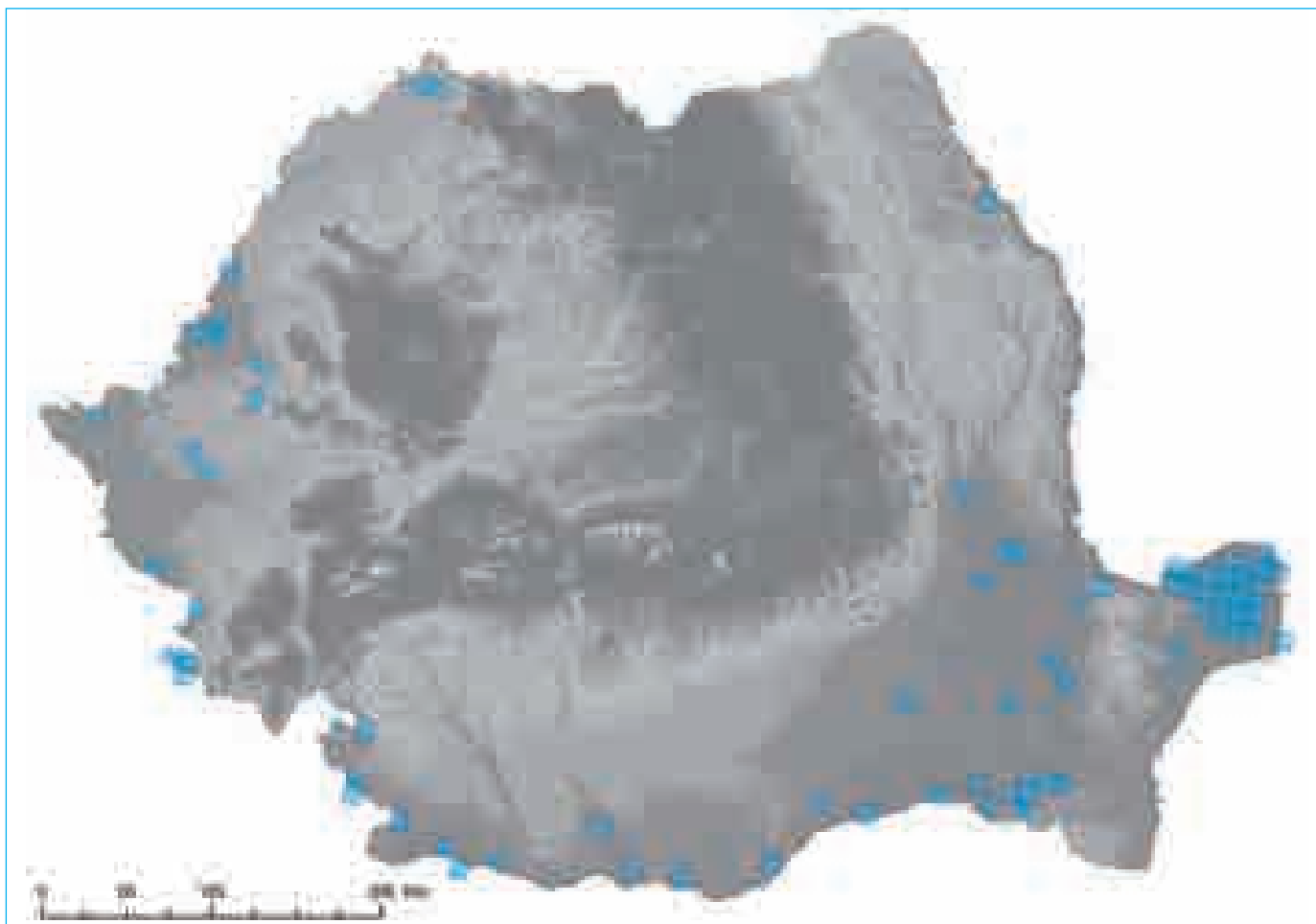
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea, odihna sau iernarea speciei.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Izolarea stâlpilor electrici din preajma cuiburilor acestei specii.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Instalarea de cuiburi artificiale în habitatul optim pentru specie.
- Asigurarea hranei pentru specii care se hrănesc cu hoituri, bazată pe reglementarea 1069/2009, în urma evaluării densității păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ULIGAN PESCAR - OSPREY

Pandion haliaetus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Pandionidae

GENUL: *Pandion*

SPECIA: *Pandion haliaetus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Uliganul pescar este o specie aproape cosmopolită, reproducătoare în cea mai mare parte a palearticului de nord, cu populații mici în sud-vestul Europei și în insulele adiacente, în cea mai mare parte a zonei nearctice din nord-estul statului Alaska până în coasta nordică a Mexicului. În cea mai mare parte a arealului său este o specie migratoare, care ierneză în America Centrală și de Sud, în zona de coastă din nordul Africii, precum și în centrul și sudul acestui continent, sudul Asiei și în zona de coastă

sudică a Australiei. În anumite zone este sedentară. În România este o specie întâlnită în zonele umede din partea estică a țării, în Delta Dunării, în lagunele de coastă și în Dobrogea. Apare, de asemenea, în câteva habitate umede, heleșteie și bălți din vestul României.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mică, fiind cuprinsă între 8.400 și 12.300 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 14% din populația globală a speciei, cu tendință de creștere.

În România este o specie prezentă doar în perioada de migrație, estimându-se că în această perioadă prin țara noastră trec între 300 și 2.000 de indivizi. În trecut, însă, au fost menționate și cazuri rare de cuibărit (în anii 1960 și 1989, în ultimul caz fiind înregistrate 3 perechi clocitoare).

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Uliganul pescar este o specie caracteristică regiunilor cu habitate acvatice permanente, stătătoare sau cu un curs lent, cu apă dulce, salmăstră sau sărată. Atinge în libertate longevitatea

maximă de 32 de ani și ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an. Șansele de supraviețuire sunt estimate la 60% pentru tinerii sub doi ani și la 80-90% pentru adulți.

Este o pasăre predominant ihtiofagă, dar se hrănește și cu mamifere mici, păsări rănite sau cu broaște. Vânează planând în cercuri largi sau „plutind la punct fix”. După ce peștele a fost observat, planează la o înălțime de 10-30 m deasupra acestuia, până când peștele ajunge într-o poziție potrivită. Apoi plonjează brusc, cu aripile închise pe jumătate, și dispăre pentru câteva secunde sub apă, după care revine la suprafață și zboară cu peștele în gheare. Rata de succes în prinderea peștilor variază între 24 și 74% și depinde atât de abilitatea păsării, cât și de condițiile climatice. Vulturul pescar nu poate înota și au fost cazuri când s-a înecat, prinzându-și ghearele în pești prea mari, pe care nu i-a putut ridica din apă. Vânează la o distanță de până la 14 km de la cuib.

Specia este monogamă, perechea păstrându-se toată viața. Sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lui martie sau începutul lui aprilie. Ritualul nupțial se manifestă prin treceri succesive pe deasupra cuibului, însoțite de strigăte care au rolul de a descuraja rivalii. Cuibul este așezat pe stânci, în copaci sau pe stâlpii rețelelor electrice, la o distanță de 3-5 km de o zonă umedă. Este alcătuit din crengi care sunt adăugate an de an, astfel încât cuibul poate atinge un metru în diametru și înălțime. Vulturul pescar își apără cuibul, dar nu și teritoriul din jurul cuibului, deoarece pleacă să vâneze la distanță mare față de acesta.

Femela depune 2-4 ouă de culoare maroniu-pal, cu pete de culoare închisă, în ultima parte a lunii aprilie sau la începutul lunii mai. Dimensiunea lor medie este de 62 x 46 mm. Incubația durează în medie 35-38 de zile și este asigurată de ambii parteneri. În această perioadă vânează numai masculul, care hrănește femela. În primele săptămâni după eclozare, deoarece puii nu pot să-și regleze singuri temperatura corpului, femela rămâne permanent cu aceștia ca să-i îngrijească. Masculul aduce la cuib 8-10 pești pe zi, reprezentând 60-100 g/pește pe oră de zi lumină. Datorită acestui ritm intens de hrănire, într-o lună de la eclozare puii ating 70-80% din dimensiunile părinților. Puii devin zburători la 56-60 de zile de la eclozare, însă mai sunt hrăniți de către mascul timp de încă 2-3 săptămâni, până devin complet independenți.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Braconajul.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor importante pentru specie.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Conservarea pădurilor și vegetației palustre de pe marginea râurilor, cu accent deosebit asupra conservării și restaurării lor în zonele ripariene protejate.
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor în jurul zonelor umede și eliminarea deșeurilor existente.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

ACVILĂ DE MUNTE - GOLDEN EAGLE

Aquila chrysaetos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Aquila

SPECIA: Aquila chrysaetos

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Are o distribuție vastă, afrotropicală, indomalayană, nearctică, paleartică. Este răspândită din nordul Eurasiei, Scandinavia până în Siberia, în sud până în Peninsula Iberică, nordul Africii, insulele Mediteraneene, Orientul Mijlociu, Pakistan, China, Korea, Japonia. De asemenea, poate fi întâlnită în America de Nord din Alaska, Canada până în Labrador și partea centrală a Mexicului. Populațiile din partea centrală și sudică a arealului sunt sedentare, iar cele din nord migratoare, mai ales exemplarele tinere.

POPULAȚIE

Populația europeană de acvila de munte este estimată la 9.300-12.300 de perechi cuibăritoare, reprezentând 16% din populația globală, tendința fiind crescătoare.

În România, numărul perechilor cuibăritoare este estimat la 90-150 de perechi, tendința fiind stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Acvila de munte poate fi întâlnită în terenuri deschise sau semideschise, de la nivelul mării până la altitudinea de 3.600 m, în habitate diverse, care includ: tundră, tufărișuri, terenuri înierbate, păduri de foioase sau de conifere. Cea mai mare parte a populației este însă asociată zonelor montane, evitând totodată apele interioare și pădurile dese. În România cuibărește în număr mic numai în Carpați.

Hrana acvilei de munte este foarte variată și cuprinde în principal mamifere de talii diferite, iepuri, marmote, dar consumă și păsări, reptile, ocazional pești sau animale de talie mare sau

cadavre proaspete. Răpitor versatil, vânează atât la înălțime, de unde se aruncă în picaj asupra prăzii, cât și de la înălțime mică, pentru a surprinde prada.

Atinge maturitatea sexuală după patru-șapte ani de viață. Acvila de munte este o specie monogamă, perechile se păstrează mai mulți ani. Cuibul este instalat pe stânci sau în vârful unui arbore înalt și este foarte voluminos. Este construit în principal din crengi și resturi vegetale și căptușit cu frunze, putând fi folosit de pereche mai mulți ani la rând.

În lunile martie-aprilie are loc depunerea pondei, care constă din 1-3 ouă (frecvent 2), care sunt depuse la interval de 3-4 zile unul față de celălalt. Incubația durează 35-45 de zile, cloctul fiind realizat mai ales de femelă, cu participarea masculului. Puii sunt îngrijiți și hrăniți de către femelă în primele 30-40 de zile, hrana fiind capturată și cărată la cuib de către mascul; după acest interval, ambii părinți se ocupă cu procurarea hranei. Puii devin independenți după o perioadă de 63-70 de zile, în funcție de abundența hranei. În circa 80% dintre cazuri numai primul pui eclozat supraviețuiește.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat al carierelor.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbare cauzată de activități antropice.
- Mortalitatea și perturbarea cauzate de infrastructura din zonele nonurbane.

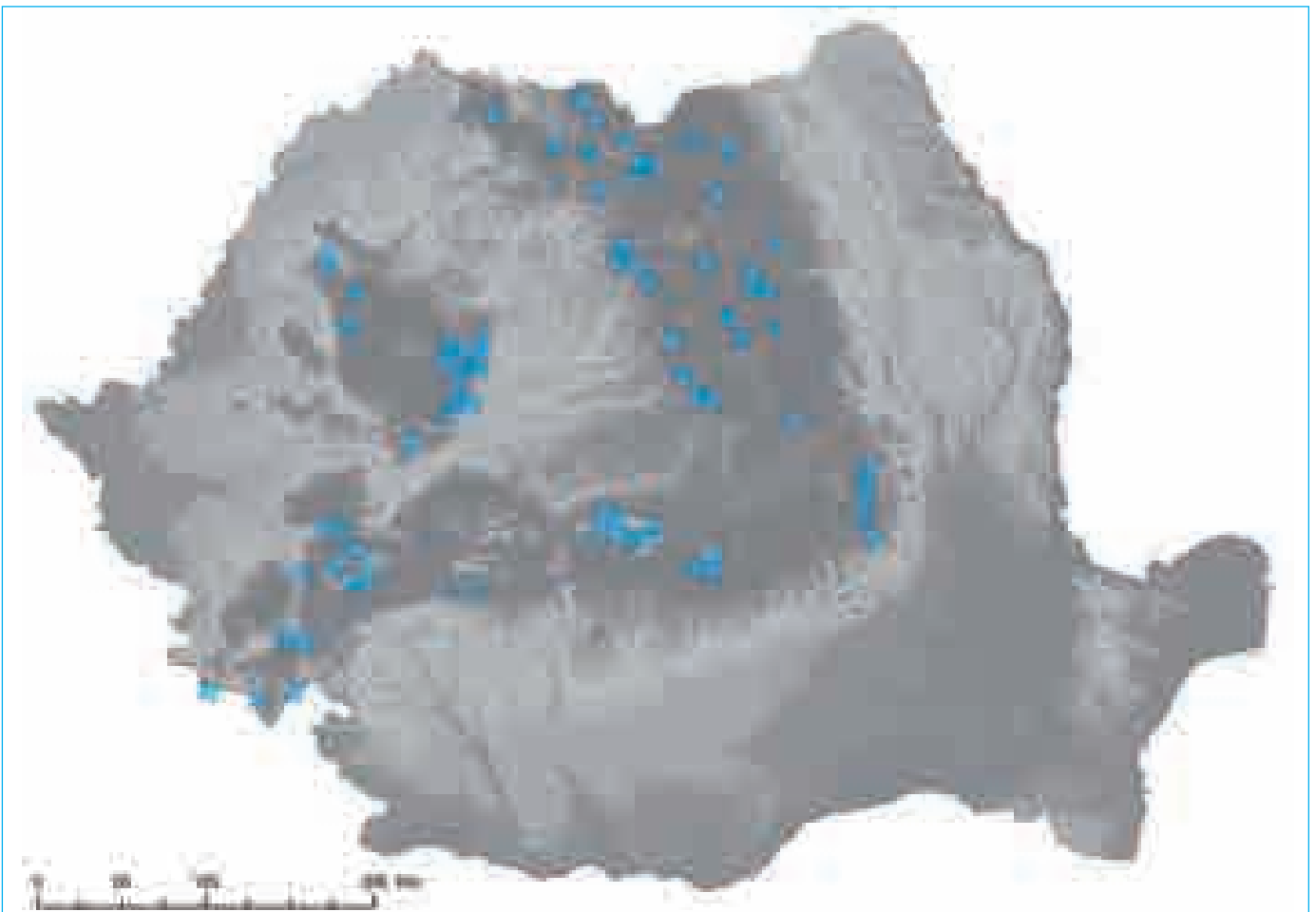
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrană și reproducere ale speciei.
- Interzicerea construirii clădirilor izolate în afara ariei urbane în zonele de reproducere.

- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncilor sau al altor structuri de piatră unde este probabilă cuibărirea speciilor.
- Limitarea înființării carierelor și a altor facilități de extracție și infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Îmbunătățirea calității populațiilor izolate prin creșterea numărului indivizilor și prin îmbunătățirea legăturilor cu populațiile de dimensiuni mai mari.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Limitarea activităților de silvicultură doar în afara perioadei de reproducere.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Interzicerea practicării alpinismului aproape de cuiburi; stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile implicate în sporturi în aer liber pentru a evita perturbarea speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ACVILĂ DE CÂMP - EASTERN IMPERIAL EAGLE

Aquila heliaca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: *Aquila*

SPECIA: *Aquila heliaca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	III	I, II		I

DISTRIBUȚIE

Acvila de câmp prezintă un areal de cuibărit foarte larg, cuprins între țări ca Slovacia sau Ungaria în vest, trecând prin silvostepile din sudul Rusiei până în regiunea lacului Baikal în est, iar ca limită sudică ajunge până în nordul Pakistanului. Specie migratoare sau parțial migratoare, acvila de câmp își petrece iarna în sudul arealului său de cuibărit, unele exemplare parcurgând distanțe relativ scurte în iernile mai blânde, poposind în sudul Europei sau în Orientul Apropiat. O parte din populație însă migrează pe distanțe destul de mari, ajungând pe continentul african până în Kenya sau, în cazul populației din Asia, până în sudul și sud-estul continentului. Cu toate acestea, unele exemplare tinere ale populației europene rămân în arealul de cuibărit chiar și pe timpul iernii sau migrează pe distanțe scurte, concentrându-se în Peninsula Balcanică.

În România, această specie a cuibărit masiv în trecut, fiind consemnate în literatură date despre cuiburi destul de frecvent identificate în Dobrogea, dar și în alte regiuni ale țării. În ultimele decenii nu a mai existat nicio semnalare dovedită legată de cuibăritul acvilei de câmp în România, dar observațiile din perioada recentă de pe teritoriul țării noastre au semnalat reînceperea cuibăririi, deși în număr mic.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei a fost estimată între 1.300 și 1.900 de perechi cuibăritoare, reprezentând 30% din populația globală și fiind în creștere.

În România, populația cuibăritoare este de 1-3 perechi, tendința fiind crescătoare. În timpul pasajelor pot fi observate între 5 și 10 exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pasăre răpitoare specifică zonelor deschise sau semideschise, care cuibărește în silvostepă sau pe câmpuri agricole cu arbori solitari bătrâni. Se poate întâlni, de asemenea, și în regiuni im-

Foto: Daniel Petrescu

pădurite de la munte, la altitudine moderată, însă – la altitudini mai mari, precum și în zonele stâncoase – este înlocuită de acvila de munte (*Aquila chrysaetos*).

Pe timpul iernii se întâlnește în habitate similare, îndeosebi în zonele de câmpie cu arbori solitari. În România, exemplare necuibăritoare în căutare de hrană sunt observate uneori deasupra pășunilor cu popândăi sau a câmpurilor agricole, specia fiind semnalată regulat, dar sporadic, în Câmpia de Vest și Dobrogea. Acvila de câmp trăiește mulți ani în condiții prielnice, cel mai vârstnic individ înregistrat până în prezent atingând vârsta de 44 de ani și jumătate. Hrana acvilelor de câmp este constituită în principal din mamifere de talie mică și medie (șoa-reci, popândăi, hârciogi, iepuri tineri), însă vânează și juvenilii păsărilor terestre sau acvatice, ocazional fiind observate hrănindu-se cu șerpi, șopârle sau chiar și cu hoituri, îndeosebi în timpul iernii.

Adulții dintr-o pereche construiesc împreună un cuib de dimensiuni mari, așezat într-un copac înalt, la o înălțime de 10-25 de metri. Spre sfârșitul lunii martie, începutul lunii aprilie, femela depune un ou (uneori 2-4 ouă) pe care îl incubează apoi ambii parteneri în următoarele 43 de zile. Puii își iau zborul din cuib după alte 65-77 de zile. Se pare că adulții din cadrul unei perechi vor rămâne fideli unul celuilalt toată viața, iar familiile stau împreună și în cartierele de iernare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

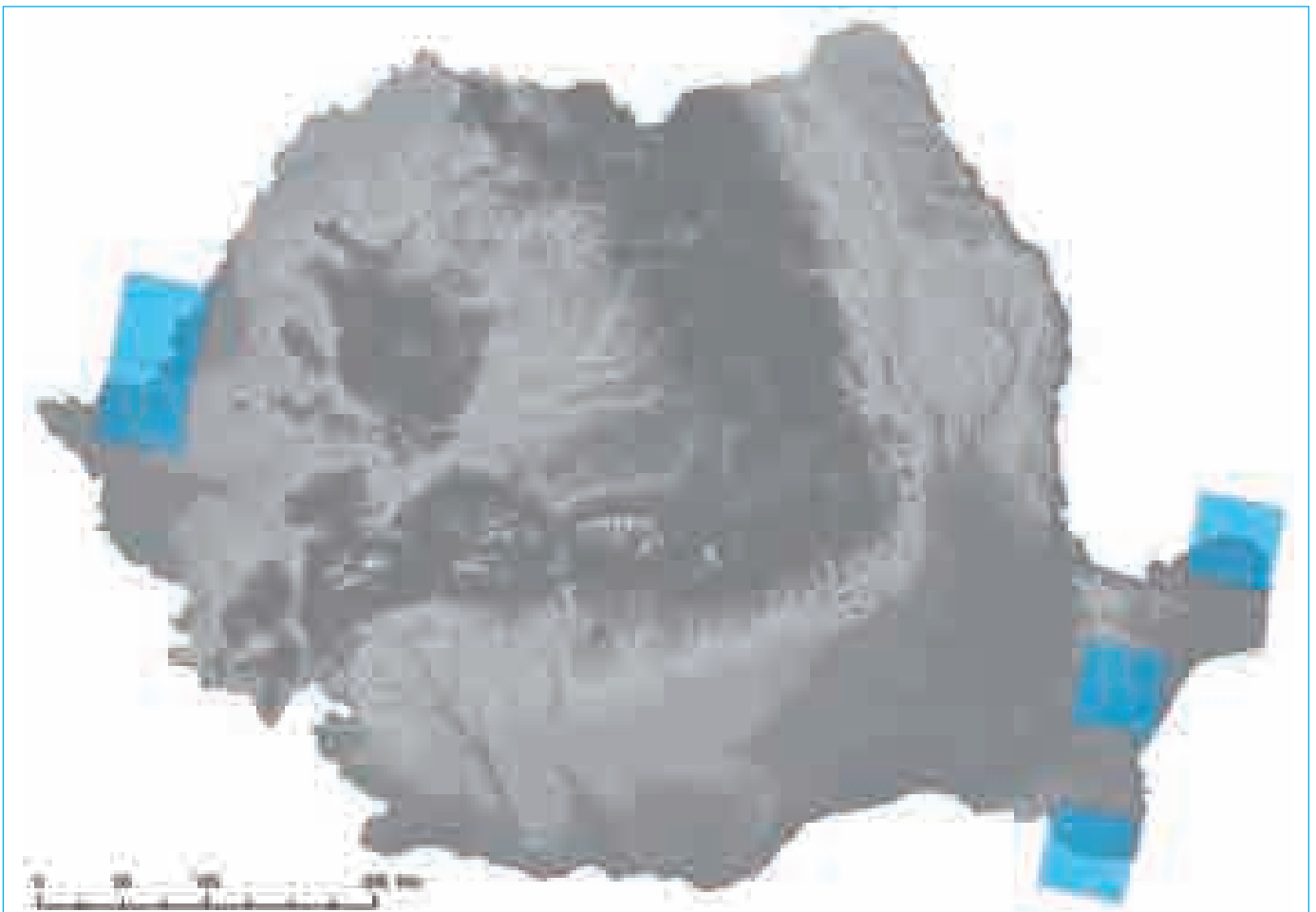
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL (Fiind o specie sensibilă, distribuția este dată pe baza grilajului cu celule de 50x50 km.)

ACVILĂ ȚIPĂTOARE MICĂ - LESSER SPOTTED EAGLE

Clanga pomarina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Clanga

SPECIA: Clanga pomarina

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în centrul și estul continentului european. Îrnează în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 16.400 și 22.100 de perechi cuibăritoare, reprezentând 73% din populația globală, tendința fiind stabilă.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 1.901 și 3.449 de perechi, tendința fiind descrescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Acvila țipătoare mică este o specie caracteristică zonelor împădurite situate în apropierea teritoriilor deschise cum sunt pajiștile, terenurile agricole și pășunile umede. Adulții au înfățișare similară și ajung la acest penaj după trei-patru ani de viață, vârsta la care este atinsă maturitatea sexuală. Se hrănește cu mamifere mici, păsări, broaște, șerpi, șopârle și insecte.

Este o specie monogamă, care poate să trăiască până la vârsta de 20-25 de ani, însă în mod obișnuit, din cauza pericolelor existente, ajung să trăiască în medie până la 8-10 ani. Mortalitatea medie este de circa 35% pentru juvenili, 20% pentru păsările imature și 5% pentru adulți. Se hrănește prin utilizarea mai multor tehnici: planarea la o înălțime de circa 100 m urmată de coborârea bruscă asupra prăzii localizate, pândirea dintr-un loc înalt sau mersul pe sol, prin iarbă.

Este o specie solitară și teritorială. Masculul este mult mai agresiv decât femela și manifestă un comportament teritorial față de alți masculi.

Sosește din cartierele de iernare la sfârșit de martie și început de aprilie. Cuibărește în copaci și se întoarce la același cuib mai mulți ani la rând. Cuibul este instalat la înălțimi cuprinse între 4 și 29 m și este alcătuit din crengi și resturi vegetale. Este căptușit cu ramuri cu frunze pe care le schimbă periodic, pentru o mai bună camuflare a cuibului. După folosirea repetată a

Foto: Daniel Petrescu

cuibului, acesta poate atinge 0,6-1 m înălțime și un diametru de circa 60-70 cm. Femela depune 1-2 ouă la sfârșit de aprilie și început de mai, cu o dimensiune medie de 63,5 x 51 mm. Incubația durează 36-41 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită de mascul în tot acest timp. Puiul mai puternic îl atacă de obicei pe cel mai slab, care nu supraviețuiește din cauza inaniției. Puii devin zburători după 50-55 de zile, dar rămân dependenți de părinți câteva săptămâni (21 zile) în plus.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.

- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împreună în habitatele

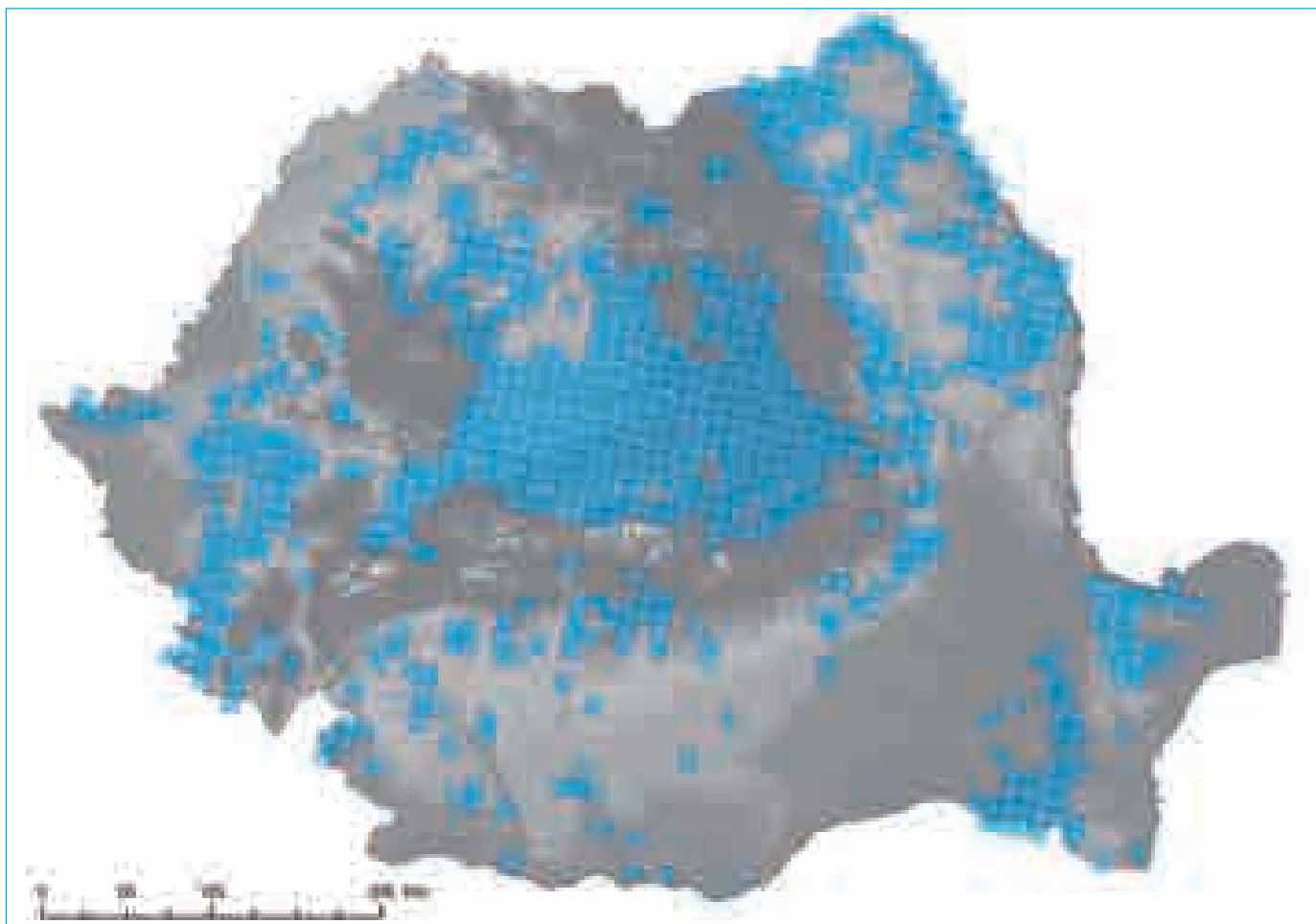
de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea, odihna sau iernarea speciei.

- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproduc-tivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita pertur-barea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acesto-ra asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organi-zațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarme-rie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei spe-ciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ACVILĂ ȚIPĂTOARE MARE - GREATER SPOTTED EAGLE

Clanga clanga

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: *Clanga*

SPECIA: *Clanga clanga*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	III	I; II		

DISTRIBUȚIE

Acvila țipătoare mare cuibărește rar și în număr mic în nordul și estul Europei, dar și în centrul și sudul Asiei. Cuibărește în Estonia, Polonia, Belarus, Rusia, Ucraina, Kazahstan, China continentală și Mongolia, de asemenea, aparent regulat, se reproduce în număr mic în Pakistan și nord-vestul Indiei. Au fost raportate și unele cazuri izolate de cuibărire în Finlanda, Letonia și Lituania, fără confirmări recente. În perioada de pasaj sau în sezonul rece apare în număr mic într-un teritoriu foarte întins, care cuprinde Europa Centrală și de Est, nordul și estul Africii, Orientul Mijlociu, Peninsula Arabică, India și Asia de Sud-Est, iar păsări care ierneză au fost raportate chiar și în Hong Kong.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 810 și 1.100 de perechi, reprezentând 25-49% din populația globală, estimându-se un declin de 50-79% în decursul ultimelor trei generații (aproximativ 50 de ani).

În România este o specie rară de pasaj (50-100 de indivizi) și oaspete de iarnă localizat. Iarna poate fi întâlnită în special în Delta Dunării, foarte rar și în alte zone din țară. Se poate estima că între 6 și 19 exemplare ierneză pe teritoriul țării noastre.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Acvila țipătoare mare este o specie caracteristică zonelor împădurite, cu altitudine joasă, situate în apropierea zonelor umede. Spre deosebire de acvila țipătoare mică, manifestă o preferință clară în toate anotimpurile pentru prezența în proximitate a apelor sau a zonelor umede, chiar a celor antropizate. Zboară cu bătaii rapide de aripi, asemănătoare șoarecarului. Atunci când alunecă prin aer, aripile acestei specii sunt arcuite în jos.

Este foarte asemănătoare atât în ceea ce privește dieta, cât și metodele de capturare a prăzii cu acvila țipătoare mică, doar că prada are de regulă talia mai mare și cuprinde mai multe păsări. Dieta obișnuită este formată din mamifere

mici, păsări, amfibieni, reptile, ocazional pești, insecte, cadavre. Prada este capturată din zonele umede, iar în Europa din terenurile agricole. Cuibărește mai des în copaci înalți în zonele cu pădure rară, în grupuri izolate de pădure sau în copaci singuratici, mai ales dacă sunt întrepătrunse cu zone umede. Locurile preferate de cuibărit sunt copacii mai înalți, iar în lipsa acestora tufșuri, de obicei la înălțimi cuprinse între 3 și 25 m. Cuibul este construit din crengi și ramuri și captușit cu frunze și iarbă; este împodobit cu ramuri și frunze verzi și este reutilizat mai mulți ani la rând. Este o specie monogamă și teritorială. Perioada de cuibărire este din aprilie până în august în Europa de Est și din noiembrie până în martie în Pakistan. Uneori se înregistrează cazuri de hibridizare cu acvila țipătoare mică (*Clanga pomarina*). Atinge maturitatea sexuală după patru sau cinci ani. Femela depune 1-3 ouă. Incubația durează în medie 42-44 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită de mascul în tot acest timp. Acesta stă la cuib o perioadă scurtă de timp, de numai câteva minu-

Foto: Daniel Petrescu

te. Manifestă fenomenul de „cainism” – puiul mai mic este atacat și chiar omorât de către puiul mai puternic sau moare de inaniție. Foarte rar pot supraviețui ambii pui. Puii devin zburători la vârsta de 60-65 de zile, însă rămân dependenți de părinți încă 20-21 de zile.

Juvenilii rămân împreună cu părinții după ce devin zburători, până când ating maturitatea sexuală. În cartierele de iernare, specia este mai socială. Astfel, pot fi văzute împreună până la 10 exemplare de vârste diferite, în grupuri care patrulează după hrană.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea, odihna sau iernarea speciei.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

ACVILĂ MICĂ - BOOTED EAGLE

Hieraaetus pennatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Hieraaetus

SPECIA: Hieraaetus pennatus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Deși arealul de cuibărit se întinde din vestul Europei până în estul Asiei, subpopulațiile acvilei mici sunt destul de fragmentate. Astfel, în palearcticul de vest densitatea perechilor este mai însemnată în Peninsula Iberică și Rusia, pe când în estul Europei și în Peninsula Balcanică specia are o distribuție sporadică. De asemenea, există o populație izolată în Africa de Sud. Cartierul de iernare îl reprezintă Africa, în partea de sud a deșertului Sahara, din regiunea Sahel și până în sudul îndepărtat al continentului. Exemplare izolate pot ierna și în regiunea mediteraneană. Migrația între cartierele de cuibărit și cele de iernare se realizează pe fronturi înguste, evitând trecerile peste mări și concentrându-se în marile strâmtoări (Gibraltar și Bosfor); ele mai pot urma și ruta caucaziană, așa cum fac păsările din populația estică. În România, acvila mică cuibărește în efective mai însemnate în regiunea Dobrogei, însă există dovezi relativ recente despre perechi cuibăritoare și în alte regiuni de șes, cum ar fi Câmpia de Vest.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare la nivel european este estimată la 23.100-29.100 de perechi, reprezentând 31% din populația globală, tendința fiind crescătoare.

Pentru România s-a estimat un număr de 344-770 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în păduri, dar vânează în zone deschise și semideschise, pe pășuni sau câmpuri agricole. Astfel, habitatul optim pentru această specie îl reprezintă pădurile de stejar de la câmpie, deal sau din zonele montane joase, care sunt învecinate cu suprafețe deschise (așa cum sunt pășunile), folosite de specie pentru vânătoare. În România cuibărește local în zone împădurite învecinate cu zone umede sau/și agricole, unde preferă pădurile de amestec, nu foarte dese, care să îi confere vizibilitate ridicată. Poate

Foto: Daniel Petrescu

să ajungă și de-a lungul râurilor de munte. Adesea este observată vânând deasupra pășunilor cu popândăi din Dobrogea și din Câmpia de Vest. Păsările au tendința de a migra individual sau în perechi, rareori formând grupuri de mai mult de 5 exemplare; stau departe de alte păsări răpitoare și nu migrează împreună cu acestea. Acvila mică se hrănește cu o gamă largă de vertebrate: șopârle, păsări de talie mică și medie, popândăi, hârciogii, șoareci, însă uneori își completează necesarul zilnic cu insecte sau jefuiește cuiburile de stârci și egrete. Are un comportament tipic de vânătoare, care constă în planarea la înălțimi mari (200-300 m), de unde inspectează mediul terestru. După ce prada a fost identificată, se năpustește printr-un picaj spectaculos asupra potențialei victime. De asemenea, poate vâna după ce a stat pe o creangă printr-o simplă aruncare spre pradă. Uneori poate să fie observată umblând pe jos în căutare de insecte. Ambii parteneri se pare că sunt fideli pe viață

unul celuilalt și obișnuiesc să construiască împreună cuibul după ce s-au întors la locul preferat de cuibărit, în ciuda faptului că pe perioada iernii sunt păsări solitare. Cuibul și-l așază la înălțime (20-50 m), pe un copac, putând ocupa și cuiburi vechi ale altor păsări răpitoare sau ciori. Cuibul este construit din crengi împletite și este tapetat la exterior cu crenguțe cu frunze. Femela va depune 1-2 ouă (rar 3), pe care le incubează singură timp de 35 de zile. Ambii părinți se ocupă de îngrijirea puilor.

AMENINȚĂRI

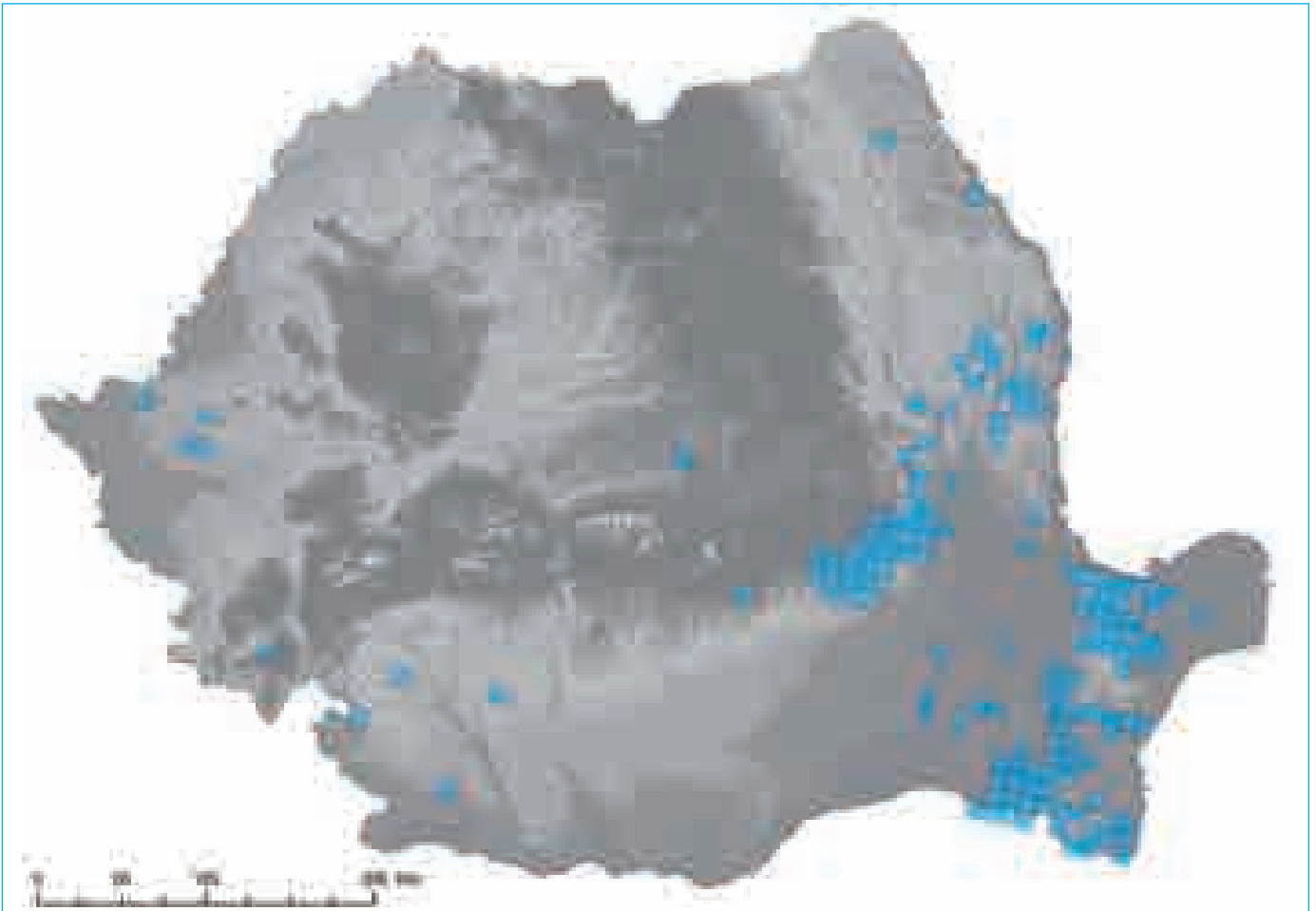
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Izolarea stâlpilor electrici din preajma cuiburilor acestei specii.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Instalarea de cuiburi artificiale în habitatul optim pentru specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȘERPAR - SHORT-TOED SNAKE-EAGLE

Circaetus gallicus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: *Circaetus*

SPECIA: *Circaetus gallicus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Arealul european suferă o scizură nord-sud dinspre Danemarca spre Italia (inclusiv), se continuă însă peste Peninsula Iberică spre nord-nord-vestul Africii, cu extindere spre Asia. Populațiile care cuibăresc în paleartic sunt migratoare, iar cele din sud-estul Asiei sunt rezidente. Cartierele de iernare pentru cele migratoare se regăsesc în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 17.600 și 20.900 de perechi cuibăritoare. S-a menținut stabilă între 1970 și 1990. Specia a scăzut în Turcia, în perioada 1990-2000, și s-a menținut stabilă în restul continentului. În prezent, tendința este stabilă.

În România, populația cuibăritoare este estimată la 545-1.110 perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Șerparul este o specie care preferă un mozaic de habitate, cu zone împădurite folosite pentru cuibărit și cu zone deschise preferate pentru hrănire. Este o specie diurnă, care se hrănește în special cu alege și cu șerpi, cu precădere speciile neveninoase. În dieta ei se mai găsesc și șopârle, broaște, mamifere mici și mai rar păsări sau nevertebrate. Pentru a se hrăni, zboară la înălțime mare și planează stând în același loc în căutarea prăzii. Ziua staționează pe arbori înalți, care îi asigură coeficientul de siguranță necesar prin posibilitatea controlului unui câmp larg vizual. Este o specie tăcută, care trăiește până la 17 ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de trei-patru ani. Se reproduce în perioada aprilie-iulie, construindu-și în fiecare an alt cuib și uneori alungă de la cuibul lor alte specii. Cuibul este plasat de regulă în arborii înalți din liziere sau rariști de pădure. El este construit de ambii părinți din crengi și este captușit cu iarbă. Mult mai rar au fost semnalate cazuri în care specia a fost găsită cuibărind pe stânci.

Foto: Cosmin Mancu

O particularitate a speciei este aceea că femela depune un singur ou în luna mai, cu o dimensiune de circa 72,8 x 58,6 mm. Foarte rar sunt raportate ponte de înlocuire. Oul este oval, alb, mat, indirect pătat prin contact cu resturile organice rămase (chiar dacă numai temporar) în cuib. Incubația durează 45-47 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită de mascul în toată această perioadă. Puii devin zburători la 60-80 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură în perioada de reproducere.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul, în special în perioada de reproducere.
- Perturbarea cauzată de activitățile antropice.

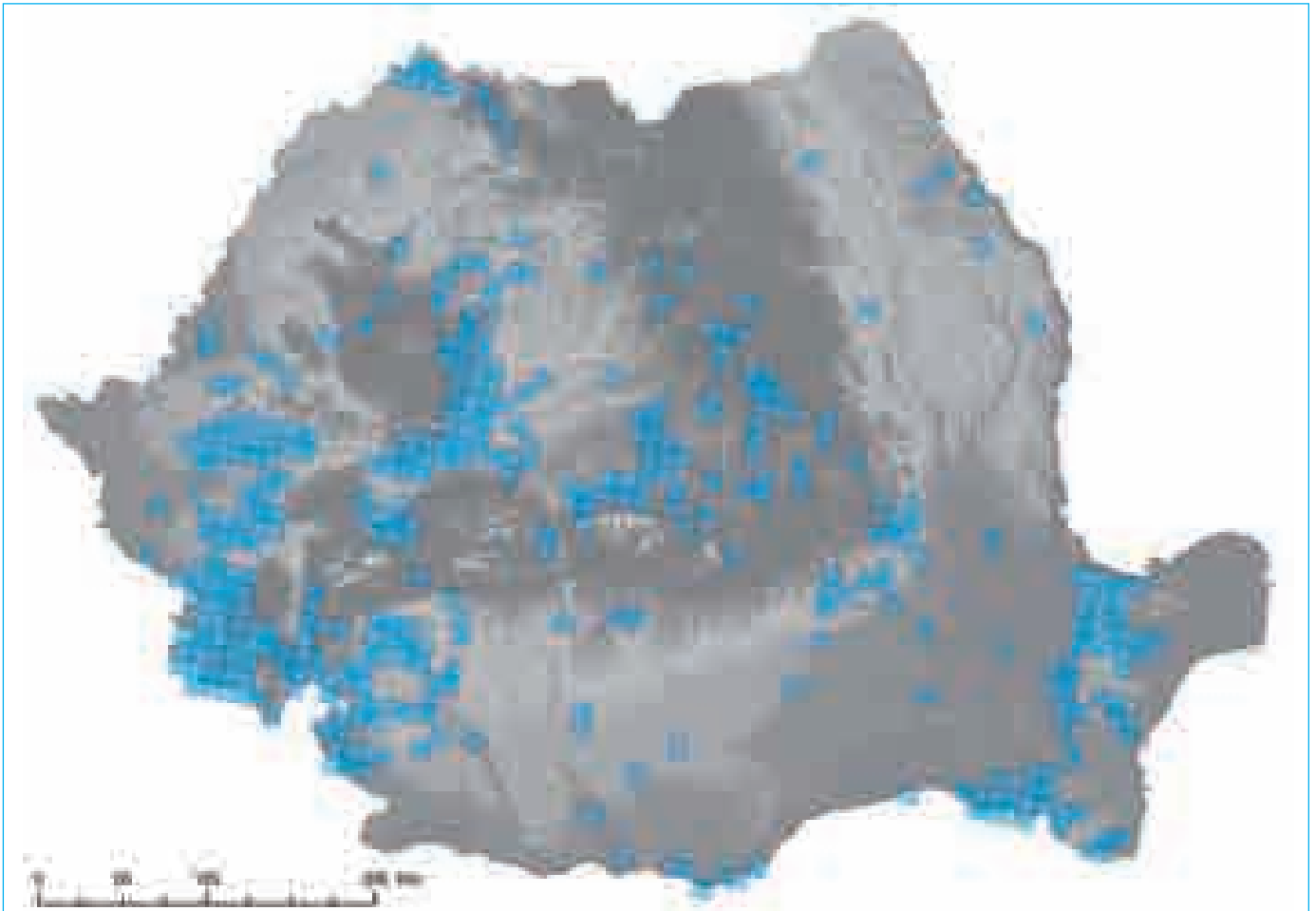
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproduc-tivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la pa-rametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GAIE NEAGRĂ - BLACK KITE

Milvus migrans

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: *Milvus*

SPECIA: *Milvus migrans*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu un areal vast de răspândire, întins peste mari suprafețe pe toate continentele Lumii Vechi, cu excepția zonelor de tundră și deșert. Iernează în Africa.

Până la începutul secolului XX, gaia neagră a fost cea mai răspândită și numeroasă pasăre răpitoare din țară, găsindu-se cantonată mai ales de-a lungul cursurilor de apă din zonele de deal și câmpie, inclusiv în Deltă. Azi este foarte rar cuibăritoare în România, gaia neagră apărând în număr mai mare doar în pasaj, îndeosebi în Dobrogea.

POPULAȚIE

Populația din Europa este estimată la 81.200-109.000 de perechi clocitoare. Deși este, probabil, cea mai comună pasăre răpitoare din lume, populația este în declin din cauza otrăvirii, vânătorii, poluării apelor și folosirii în exces a pesticidelor.

Efectivul cuibăritor din țară este cuprins între 0 și 5 perechi, nefiind estimat numărul exemplarelor care tranzitează țara în timpul migrațiilor.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă pădurile bătrâne de foioase de la câmpie și deal, mai ales arboretele de luncă (plopi, frasinii sau stejari), situate în apropierea apelor curgătoare sau stătătoare. De asemenea, vizitează câmpurile cultivate și pajiștile naturale. Este oaspete de vară și de pasaj, prezent în țara noastră din martie până în octombrie. Unele populații din Europa sunt sedentare. Pasăre sociabilă, mai ales în timpul migrației. În trecut era o specie comună, azi însă a devenit foarte rară. Lipsește din regiuni întinse, în care a cuibărit pe vremuri cu densități mari. Longevitatea maximă la care ajunge în libertate este de 24 de ani. Atinge maturitatea sexuală după trei-patru ani.

Petrece destul de mult timp în aer, planând în curenții ascendenți, în căutarea hranei, care constă din vertebrate mai mici, terestre sau

Foto: Daniel Petrescu

acvatic (mai ales pești), insecte mari, reptile, păsări, râme, chiar și hoituri. Prada este capturată din zbor încet, la mică înălțime, deasupra terenului deschis și a apelor. Consumă și diverse hoituri, fiind observată frecvent și la gropile de gunoi ale localităților. Poate fi foarte gregară în timpul hrănirii, adunându-se acolo unde sunt resurse bogate de hrană. Sunt atrase de fum și foc și vânează viețuitoarele care fug de incendii.

Este o specie monogamă, cuplurile pot ține un sezon sau chiar mai mulți ani, fiind foarte fidèle față de teritoriul de cuibărit. Cuibărește în grupuri cu caracter colonial. Formarea perechilor începe în zonele de iernare și continuă după sosirea în cartierele de reproducere, când cei doi parteneri execută complicate jocuri aeriene. Ritualul de împerechere este spectaculos, partenerii urmărindu-se în zbor, rotindu-se, plonjând și executând mișcări acrobatiche de mare virtuozitate. Femelele nesupravegheate de mascul se împerechează și cu alți masculi. Cuibul este construit în lunile aprilie-iulie, în arbori înalți sau în scobiturile stâncilor, adesea lângă ape. Orientarea cuibului este aleasă în

funcție de direcția predominantă a vânturilor. Poate fi întâlnit cuibărint și în apropierea așezărilor umane. De obicei, o pereche folosește același cuib timp de mai mulți ani. Cuibul este construit din rămurele și este căptușit la interior cu pene, păr, materiale textile, hârtie etc. Ponta este formată din 2-4 ouă, care prezintă pe fond alb-cenușiu pete brun-roșcate, care nu acoperă toată suprafața oului. Clocitul este efectuat numai de către femelă și durează 32-33 de zile. O pereche depune un singur cuibar pe an. Puii părăsesc cuibul după 42-45 de zile de la eclozare, timp în care sunt hrăniți de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

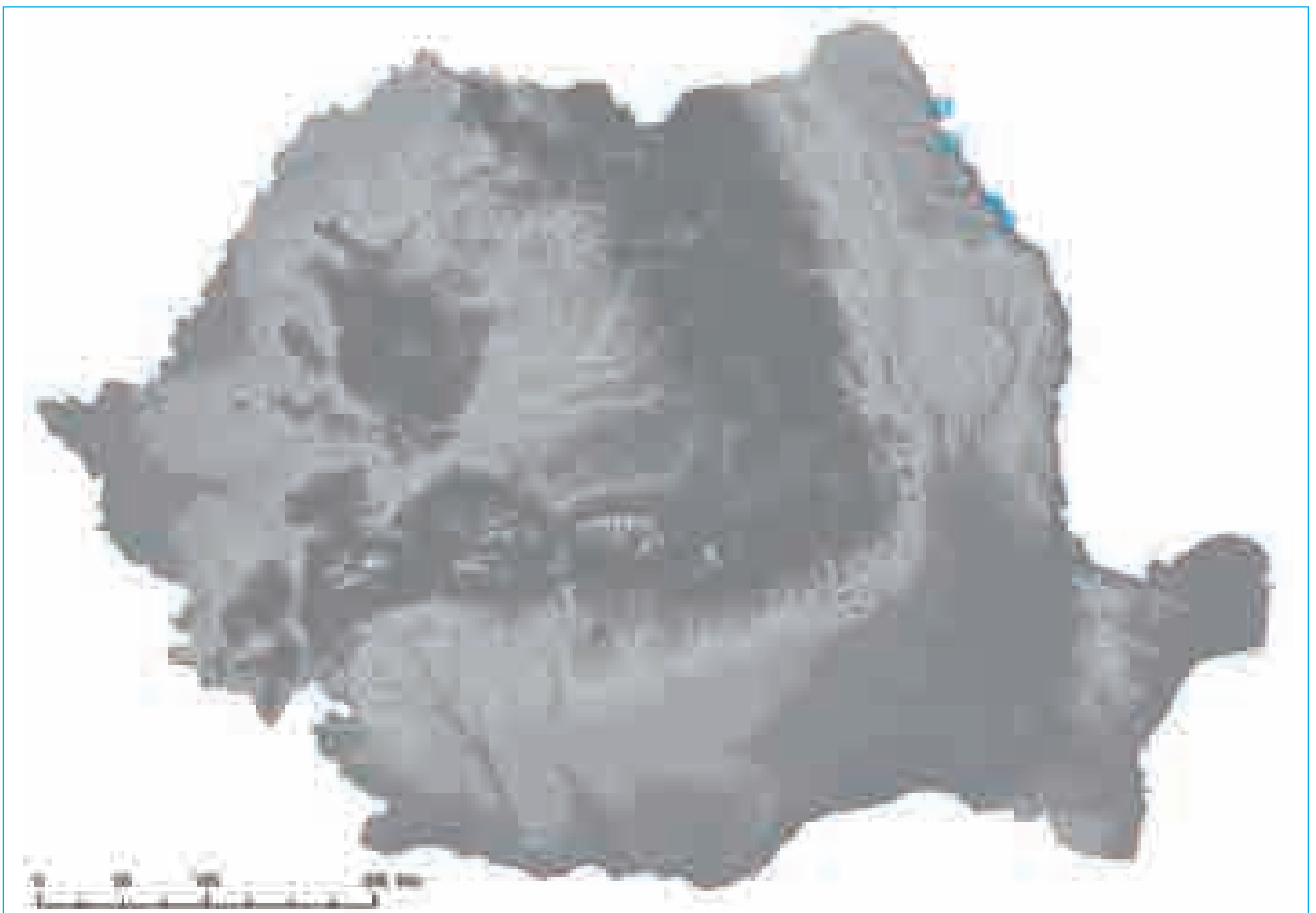
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciilor.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ERETE DE STUF - WESTERN MARSH HARRIER

Circus aeruginosus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circus

SPECIA: Circus aeruginosus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal de cuibărit mare, care se întinde din Europa până în Asia Centrală. Specie migratoare în mare parte a arealului său, iernând în sudul Europei, Africa, în Peninsula Arabă și subcontinentul indian.

La nivel național, eretele de stuf este o specie cuibăritoare larg răspândită, foarte frecventă în Delta Dunării și mai rară în Transilvania. Lipsește în zona montană. Este întâlnită preponderent în perioadele de pasaj și în sezonul de cuibărit. În sezonul rece poate fi observată iernând doar în Dobrogea și în zonele cele mai sudice ale României.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 99.300-184.000 de femele cuibăritoare, tendința populațională fiind crescătoare. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Ucraina, Polonia și Belarus.

Pe baza ultimelor date publicate, populația din țară a fost apreciată la 9.334-22.314 de femele cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Eretele de stuf este o specie care preferă pentru cuibărit zonele umede cu stufărișuri extinse. Mai rar, cuibărește în culturi agricole intensive (de exemplu în cereale). Teritoriul de hrănire cuprinde zone umede și terenuri agricole (cu o preponderență mai mare în afara perioadei de cuibărit). Se hrănește în principal cu vertebrate acvatice sau terestre de mărime mică sau medie (rozătoare, pui de iepure, rațe, lișițe etc.). Poate consuma și ouă, broaște, insecte mai mari și chiar pești. Când vânează, zboară la o înălțime cuprinsă între 2 și 6 m de la sol și plonjează brusc când identifică hrana.

Perechea formată poate rezista împreună mai multe sezoane. Ritualul nupțial este spectaculos, masculul zburând în cercuri deasupra te-

ritoriului de cuibărit, după care plonjează spre pământ rostogolindu-se în aer. Uneori femela îl însoțește în zbor și se rostogolesc împreună în aer, având ghearele împreunate. De asemenea, se poate observa cum masculul oferă hrană în aer femelei. Atunci când are posibilitatea, masculul se împerechează cu 2-3 femele, fiind o specie la care s-a înregistrat uneori și poliginia. Longevitatea maximă cunoscută este de 20 de ani și o lună.

Perioada de cuibărit se întinde între a doua jumătate a lunii aprilie și jumătatea lunii iunie. Cuibul este amplasat de obicei în stufărișuri dense și extinse. El poate atinge dimensiunea de 80 cm în diametru și este construit de către femelă din crengi și stuf, fiind căptușit la interior cu iarbă. Ponta este formată din 3-8 ouă, care sunt depuse în a doua parte a lunii aprilie, având o dimensiune medie de circa 48,6 x 37,7 mm. Ele sunt incubate de către ambii părinți o perioadă de 31-38 de zile. Puii sunt nidicoli și părăsesc

Foto: Daniel Petrescu

cuibul după 35-40 de zile de la eclozare. Puii sunt îngrijiți numai de către femelă; în tot acest timp masculul vânează și o aprovizionează cu hrană. Deși sunt zburători și părăsesc cuibul, juveniții rămân însă în apropierea părinților încă 25-30 de zile, după care devin independenți.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

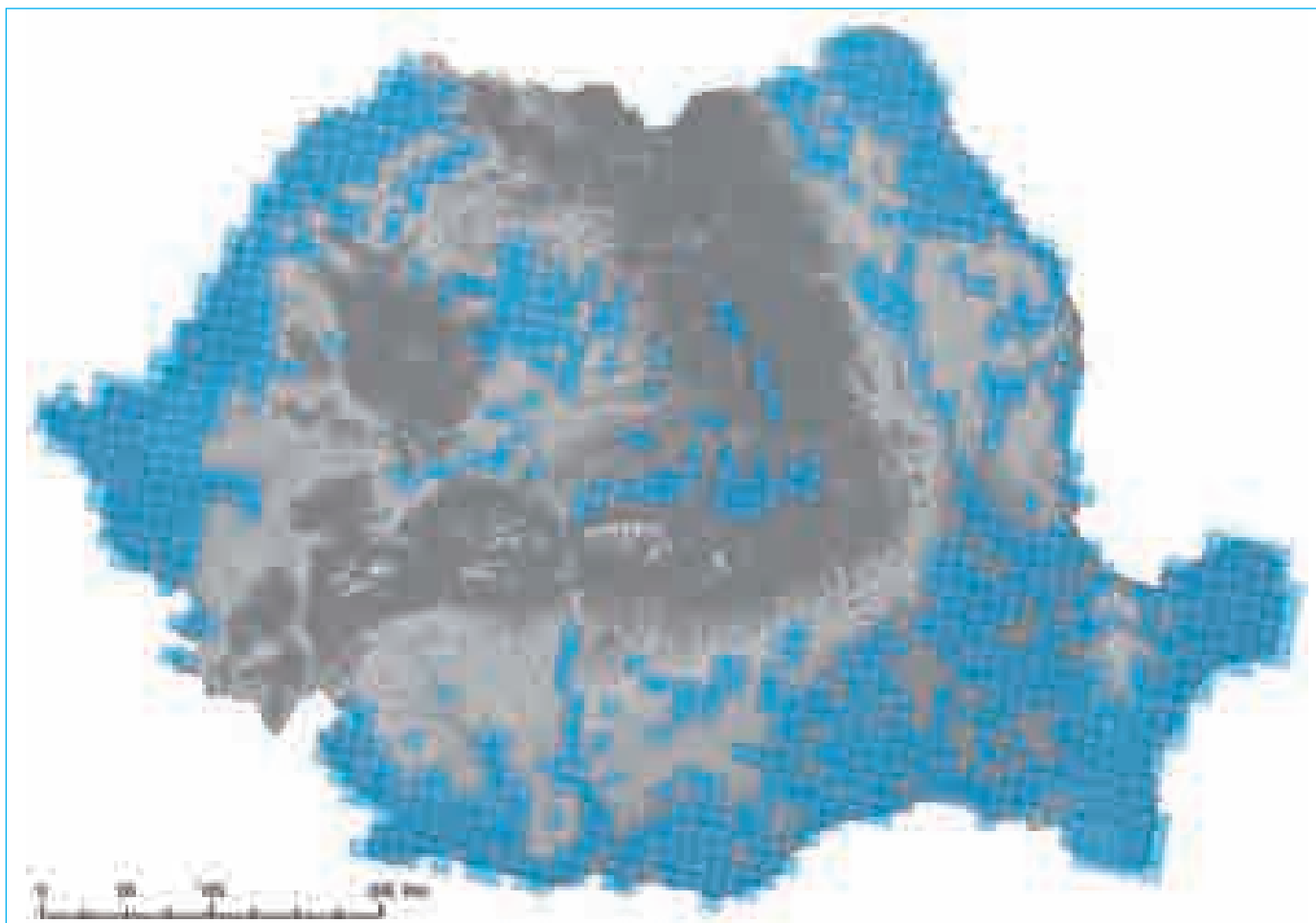
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea recoltării sau a incendiilor stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânatoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ERETE VÂNĂT - HEN HARRIER

Circus cyaneus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circus

SPECIA: *Circus cyaneus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II		

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu distribuție circumpolară, cuibărind în partea nordică a Americii de Nord și a Eurasiei. Populațiile din Europa și Asia ierneză în partea centrală și estică a continentului european și în Africa, iar cele de pe continentul american se retrag pentru iernare în sudul continentului nord-american și în America Centrală. În unele regiuni (Franța și Marea Britanie), populațiile pot fi sedentare.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 30.000 și 54.400 de femele cuibăritoare, reprezentând 34% din populația globală și aflându-se într-un declin continuu.

În România apare în migrație și în timpul iernii, mai ales în Dobrogea, efectivele care ierneză la noi fiind estimate între 500 și 3.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Eretele vânător este o specie caracteristică zonelor deschise, cu pășuni, mlaștini și teritorii agricole. În afara perioadei de cuibărit se adună uneori pentru înnoptare în număr mare. Înnoptează în copaci și chiar pe sol. Este un vânător solitar, exemplarele având tendința de a-și păstra teritoriile de vânătoare pe durata a câtorva săptămâni; atunci când densitatea prăzii este mare, însă, pot fi observate împreună în același teritoriu până la 10 exemplare. Când vânează, alunecă

în zbor cu viteză redusă, la înălțime mică față de pământ. Spre deosebire de alți ereți, se bazează mult pe sunet în detectarea prăzii ascunse în vegetație, deși se folosește și de văz.

Se hrănește cu mamifere mici, care constituie până la 95% din pradă, la care se adaugă păsări, reptile, broaște, insecte (în special lăcuste) și uneori leșuri. Longevitatea maximă este de 17 ani, maturitatea sexuală fiind atinsă la vârsta de doi-trei ani.

Este o specie în general monogamă, o pereche menținându-se mai multe sezoane. În mod frecvent, la această specie masculul a fost observat împrindându-se cu mai multe femele. Ritualul nupțial efectuat de mascul este un adevărat dans pe cer, spectaculos, cu înălțări rapide, spirale, rostogoliri însoțite de sunete multiple. Femelele sunt cele care inițiază copulația. Cuibul este așezat pe sol, de multe ori în apropierea apei, în vegetația deasă și înaltă. Construcția cuibului este începută de ambii părinți, însă femela contribuie mai mult. Este alcătuit din crengi, iarbă și căptușit la interior cu pene, putând ajunge la înălțimea de 45 cm în zonele umede. Femela depune 3-6 ouă albicioase cu dimensiunea de 47 mm x 36 mm, în a doua parte a lunii aprilie. Incubația durează 29-31 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită de mascul în tot acest timp. Timp de aproximativ două săptămâni după ieșirea puilor din ouă, masculul continuă să aducă hrană, atât pentru femelă, cât și pentru pui. Puii devin zburători la 29-42 de zile, dar rămân dependenți de părinți pentru încă câteva săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Efectul braconajului în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

ERETE SUR - MONTAGU'S HARRIER

Circus pygargus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circus

SPECIA: Circus pygargus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu largă răspândire pe continentul european. Iernează în Africa, iar exemplarele tinere își petrec prima vară în cartierele de iernare.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 54.500 și 92.200 de femele cuibăritoare, reprezentând 41% din populația globală.

În România, populația estimată este de 20-50 de femele cuibăritoare. Cele mai mari efective se înregistrează în Rusia, Franța, Spania și Belarus.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Eretele sur este o specie caracteristică zonelor deschise, stepelor uscate, terenurilor agricole din preajma râurilor, lacurilor sau a mărilor. Se hrănește cu mamifere și păsări mici, dar și cu broaște, șopârle, șerpi și insecte (în special lăcuste). Pentru hrănire zboară la înălțime mică cu viteză redusă (circa 30 km/h), folosind trasee fixe. Masculul vânează pe o distanță de până la 12 km față de cuib. Femela vânează la o distanță mai mică, de circa 1 km de la cuib și numai după ce puii au eclozat. Într-o manieră specifică ereților, masculul hrănește femela în zbor, lăsând să cadă prada pe care femela o prinde în aer. Longevitatea maximă cunoscută este de 16 ani și o lună. Atinge maturitatea sexuală la doi-trei ani.

Cuibărește solitar sau în colonii mici, de până la 30 de cuiburi, dispuse la distanțe de cel puțin 10 m unul față de celălalt. Se asociază pentru cuibărit pentru a asigura o mai bună apărare contra prădătorilor (vulpi, ciori etc.). Aria protejată de parteneri este de 300-400 m în jurul cuibului. Reproducerea începe cu ritualul nupțial, sub forma unui dans aerian spectaculos. Perechile se păstrează pe o perioadă de mai mulți ani. Masculul se poate împerechea cu 2-3 femele și este (la fel ca la toți ereții) de talie mai mică decât acestea. Cuibul este folosit doar un sezon și este construit în vegetație înaltă, din paie și iarbă, de către femelă. Aceasta depune 3-5 ouă în

Foto: Depositphotos.com

luna mai, cu o dimensiune medie de 40,5 x 31,6 mm. Incubația durează 27-40 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită de mascul în tot acest timp. Acesta aduce hrană la cuib de 5-6 ori pe zi în perioada clocirii ptei și de 7-10 ori pe zi după eclozarea puilor. Juvenilii devin zburători la 28-42 de zile, dar rămân dependenți de părinți pentru încă 14 zile.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbările folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.

- Efectul braconajului în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

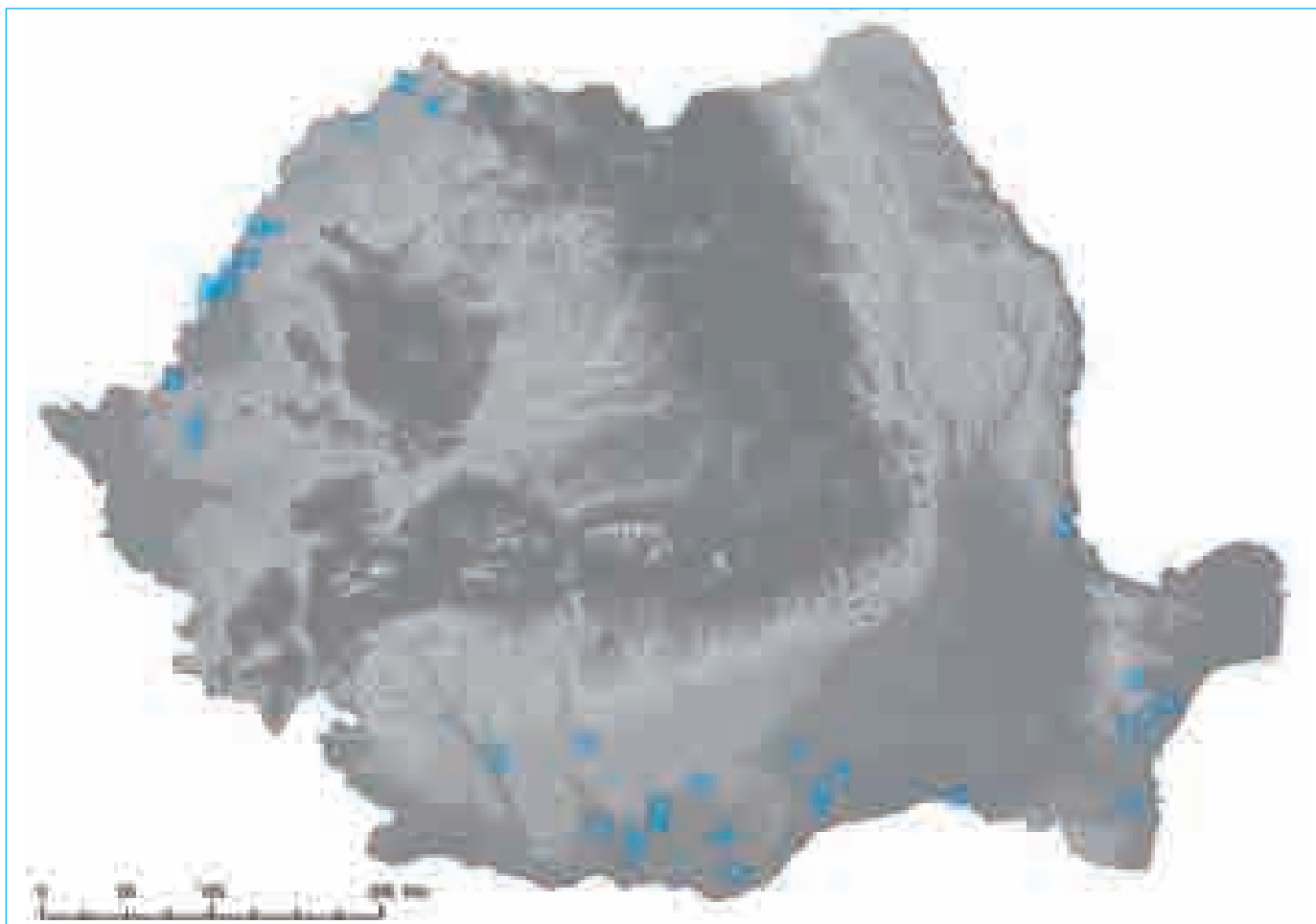
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Oprirea lucrărilor agricole în preajma cuiburilor identificate.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.

- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă acolo unde specia a fost identificată.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ERETE ALB - PALLID HARRIER

Circus macrourus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circus

SPECIA: Circus macrourus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	III	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă doar în sud-estul Europei, cuibărind în principal în stepele din Rusia, Kazahstan și nord-vestul Chinei. Toamna migrează pentru iernare spre Europa de Sud, Africa de Est (la sud de Sahara) și Asia de Sud-Vest, India și Birmania.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este foarte mică, fiind cuprinsă între 300 și 1.100 de femele cuibăritoare. Aceasta a scăzut semnificativ în perioada 1970-1990, iar în perioada 1990-2000 și-a continuat declinul. În prezent tendința este în declin moderat.

Eretele alb nu mai cuibărește în România, dar în timpul pasajelor pot fi observate între 400 și 1.500 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Eretele alb este o specie caracteristică pășunilor și stepelor uscate, terenurilor agricole și mlaș-

Foto: Depositphotos.com

tinilor aflate în preajma râurilor. Se hrănește cu rozătoare, păsări, insecte, broaște, șopârle și șerpi, capturând prada la o distanță de până la 20 de km de cuib. Zboară la înălțimi mici, de 1-9 m depărtare de sol și coboară brusc după ce identifică prada. Hrana este formată în principal din mamifere, șopârle, broaște și păsări mici, dar poate consuma ocazional și insecte, în special lăcuste. În migrație se deplasează individual, însă femelele și exemplarele tinere pot fi văzute în grupuri de 10-15 exemplare. Longevitatea maximă cunoscută este de 13 ani și cinci luni.

Cuibărește solitar sau în grupuri dispersate de 3-5 perechi. Emite un șuierat puternic în perioada împerecherii. Cuibul este așezat pe sol în vegetația deasă și înaltă, fiind alcătuit din paie și alte resturi vegetale. Femela depune 4-5 ouă în luna mai, cu o dimensiune de circa 43,5 x 34 mm. Incubația durează 28-30 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Acesta continuă să aducă hrană, atât pentru femelă, cât și pentru pui timp de două săptămâni după ieșirea puilor din ouă. Din toată ponta de obicei supraviețuiesc numai 2-3 pui. Aceștia devin zburători la 35-40 de zile, însă rămân dependenți de părinți încă 14-21 de zile.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de aglomerare.
- Braconajul.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

ȘORECAR COMUN - EURASIAN BUZZARD

Buteo buteo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Buteo

SPECIA: Buteo buteo

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Aria de răspândire a șorecarului comun este vastă, de tip afrotropical, indomalayan, paleartic. Trăiește în zone cu climă temperată, în regiunea paleartică din Feno-Scandinavia și nordul Eurasiei până în zona Mediteranei, Turcia și Iran în sud. În est, arealul se întinde până în nord-estul Chinei, Japonia, Kurile și insulele Ryukyu, existând populații endemice în insulele Capului Verde, Azore, Canare, Madeira, Sicilia și Corsica. Populațiile europene nordice iernează în Africa.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 814.000 și 1.390.000 de perechi, reprezentând 75% din populația globală, tendința fiind considerată stabilă.

Populația din România este evaluată la un număr mediu de 28.415 perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Șorecarul comun este pasărea de pradă cel mai des văzută în mare parte a Europei, trăind mai ales în zone împădurite aflate în apropierea terenurilor deschise, a celor agricole sau în zonele mlăștinoase. Este caracteristică regiunilor colinare cu multe tipuri de habitate, dar apare și la câmpie sau la munte, unde poate fi văzută stând pe stâlpi sau pe alte suporturi înalte, folosite ca posturi de observație.

Hrana șorecarului comun este foarte diversificată, fiind formată mai ales din șoareci și alte rozătoare, dar și din amfibieni, reptile, insecte, râme și ocazional cadavre. Urmărește prada de la înălțime, fie de pe un punct de observație fix, mai înalt, fie din aer, unde planează sau zboară pe loc, asemănător vânturelului roșu.

Șorecarul comun este o specie monogamă. Cuibărește în zone împădurite, stâncoase, cuibul fiind construit de către ambii parteneri în perioada martie-august, din crengi sau alte materiale vegetale. O pereche construiește mai multe cuiburi, pe care le folosește pe rând.

Foto: Tiberiu Mănoiu

Depune în general 2-4 ouă, care sunt dlocite de femelă timp de 28-31 de zile, iar puii devin independenți după 40-45 de zile, fiind hrăniți și îngrijiți la început numai de către femelă, aprovizionată de mascul, apoi de către ambii parteneri.

AMENINȚĂRI

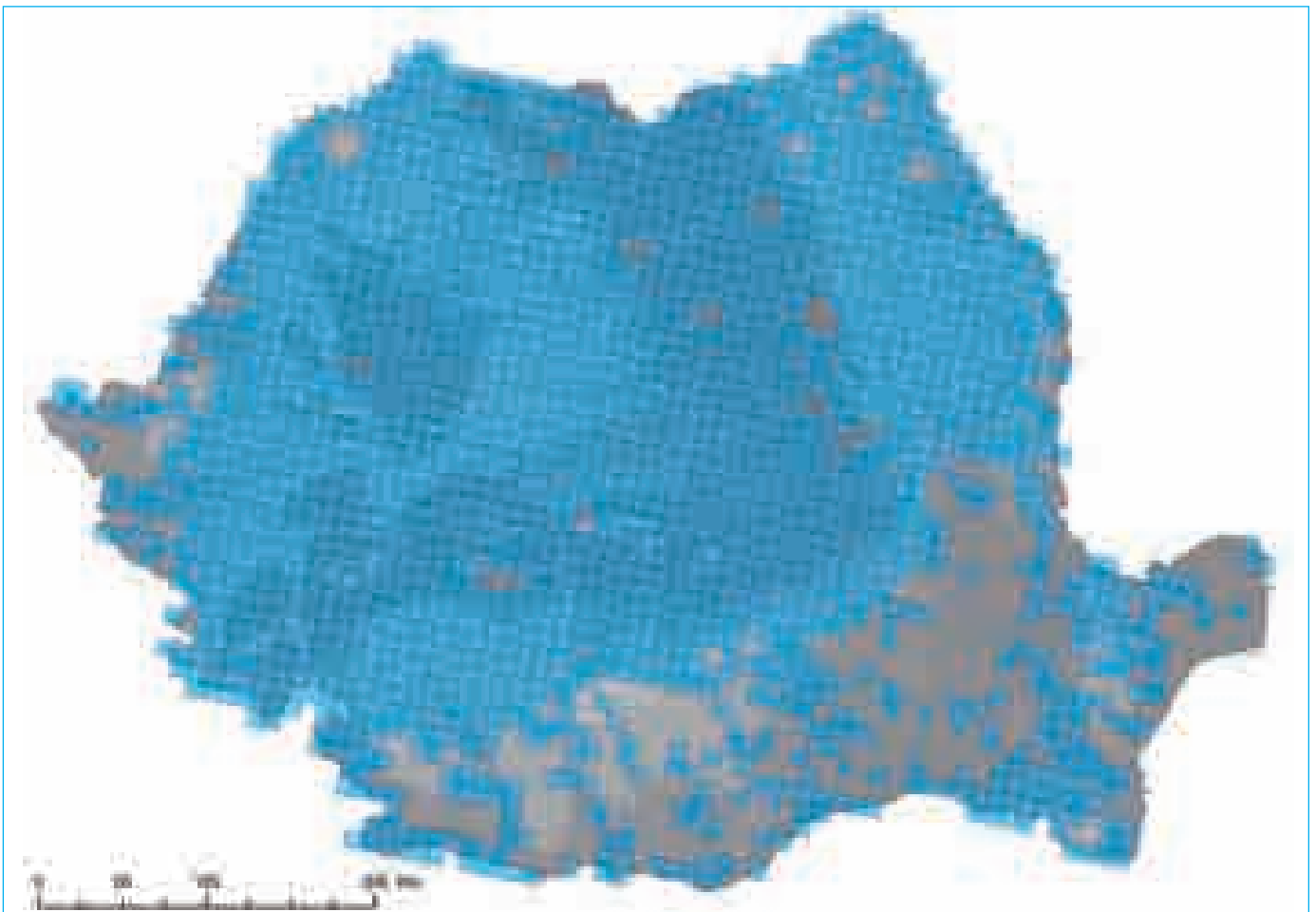
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȘORECAR MARE - LONG-LEGGED BUZZARD

Buteo rufinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Buteo

SPECIA: Buteo rufinus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Șorecarul mare are o distribuție afrotropicală, indomalayană, paleartică și cuibărește din sud-estul Europei spre est, peste Asia Mică și Iran, până în nordul Mongoliei. În sud, arealul se întinde până în nordul Indiei, nordul Africii, din Mauritania în Arabia. Populațiile din nordul arealului ierneză în Turcia, Transcaucazia, Orientul Mijlociu, nordul Africii și nordul Indiei.

În România cuibărește numai în sudul țării, dar se pare că aria de răspândire este în expansiune.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată la 11.800-19.200 de perechi cuibăritoare, reprezentând 17% din populația globală, tendința fiind crescătoare.

Populația cuibăritoare a României, după estimări recente, este de 400-900 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zone aride și semideșertice, dar și în zone montane. Preferă terenuri joase, deschise, cu pante ușoare, stâncării, vâlcele deschise, stepe sau terenuri agricole, dar se adaptează și zonelor împădurite cu copaci rari, care alternează cu terenuri deschise, sau zonelor costiere. Deși preferă zonele joase, cu altitudini de până la 800 m, această specie poate fi întâlnită și în zone muntoase, în general aride, chiar la peste 3.000 m.

Hrana șorecarului mare este formată mai ales din mamifere mici și mijlocii, reptile, păsări, insecte mari, destul de rar din amfibieni sau cadavre, proporția acestora în dietă depinzând de resursele locale. Dintre acestea, mamiferele pot constitui până la 85% din dietă. Vânează prada din aer, prin planare în cercuri largi, utilizând curenții calzi ascendenți sau plutește „staționar”. Poate fi văzut și pândind prada de pe stâlpi sau de pe alte puncte de observație mai înalte (linii de electricitate sau copaci). Longevitatea maximă cunoscută este de opt ani și șase luni.

Este o specie monogamă, iar perioada de cuibă-

Foto: Dan Bandacu

rit se întinde în general între martie și iulie; în sudul arealului cuibăritul începe din luna ianuarie-februarie. Cuibul este amplasat pe stânci, cornișe, ocazional în copaci sau pe sol. El este construit din crengi și ramuri împletite și este captușit cu materiale mai moi, precum lână sau frunze. Obişnuiește să utilizeze cuiburile vechi ale altor specii. Depune o pontă pe an, formată din 3-5 ouă, incubația durează 28-30 de zile, iar puii părăsesc cuibul după 40-46 de zile.

AMENINȚĂRI

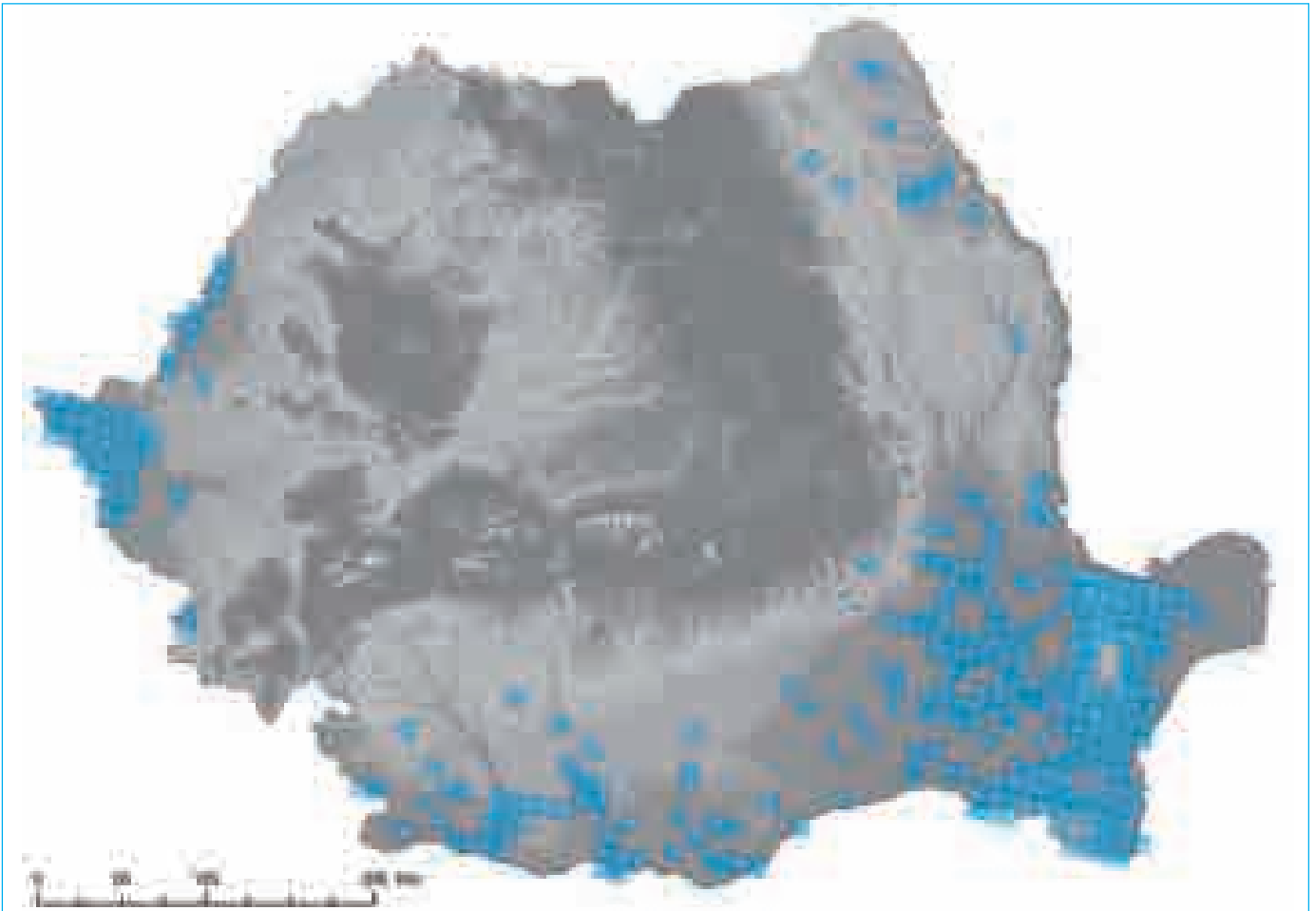
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluare și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VIESPAR - EUROPEAN HONEY-BUZZARD

Pernis apivorus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Pernis

SPECIA: Pernis apivorus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Viesparul este o specie cu răspândire largă pe tot continentul european și în vestul Asiei, limita estică fiind estul Mongoliei. Cuibărește în aproape toată Europa, exceptând Islanda, Irlanda, Scandinavia și sudul Spaniei. Este o specie migratoare care ierneză în Africa, din centrul până în sudul continentului, exceptând o enclavă din care face în mare parte Africa de Sud și sudul Namibiei și al Botswanei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 118.000 și 171.000 de perechi cuibăritoare, reducându-se cu 25% în decursul ultimelor trei generații (35 de ani), tendința fiind descrescătoare.

În România, populația cuibăritoare este estimată la 8.944-13.555 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Viesparul este o specie caracteristică pădurilor de foioase cu poieni, aflate pe soluri ușoare și uscate, în care poate săpa ușor după hrană. Uneori poate fi văzut planând și utilizând curenții termici ascendenți, într-o poziție specifică. De obicei zboară la mică înălțime de la sol, iar atunci când se așază pe crengi își păstrează corpul într-o poziție orizontală, caracteristică speciei, cu coada lăsată în jos. Sare de pe o creangă pe alta cu o singură bătaie de aripi, auzindu-se un zgomot specific. Longevitatea maximă cunoscută este de 29 de ani. Atinge maturitatea sexuală la trei ani.

Se hrănește cu larve și adulți de insecte, în special viespi și albine, dar și cu rozătoare, amfibieni, mamifere mici, șopârle, șerpi, ouă sau puii altor păsări. Rar, se poate hrăni și cu păianjeni, viermi și chiar diverse fructe. Poate săpa rapid în pământ după cuiburi de viespi sau bondari, până la o adâncime de 40 cm. Distanța pe care se deplasează pe sol, în căutare de cuiburi de insecte sau mici mamifere, poate să ajungă la 500 m. Ca adaptare pentru consumul de insecte

Foto: Daniel Petrescu

cu ac cu venin, prezintă nările foarte înguste, ca niște fante, picioare puternice, acoperite de solzi groși, degete cu gheare ușor curbate (adaptate la mersul pe jos și săpat) și penaj dens și foarte compact.

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii mai. Uneori perechea se formează încă din cartierele de iernare. Este o specie monogamă, perechea având un teritoriu vast, de până la 10 km², dar care însă are suprapuneri cu teritoriile perechilor învecinate. La realizarea cuibului participă ambii părinți. Cuibărește și în cuiburi părăsite de cioară de semănătură (*Corvus frugilegus*) și de obicei o pereche cuibărește în aceeași zonă mai mulți ani la rând. Cel mai adesea perechea își face un cuib nou în fiecare an, acesta fiind situat la înălțime într-un copac mare (în special fag, stejar sau pin), pe o ramură laterală. El este confecționat din crengi proaspete, care au încă frunze. Aceste crengi cu frunze verzi sunt adăugate permanent în timpul cuibăritului, pentru camuflarea cu succes a cuibului în coronamentul arboreului. Femela depune o pontă formată din 1-3 ouă albe, pătate cu

maro, la sfârșitul lunii mai și începutul lui iunie, cu o dimensiune medie de circa 52 x 40 mm. Incubația durează 30-35 de zile și este asigurată în special de către femelă. Pe cuibul acestei specii se găsește frecvent miere, fiind un criteriu sigur de identificare. Puii devin zburători la vârsta de 40-44 de zile, însă rămân la cuib până la 55 de zile, stând pe ramurile aflate în apropiere și revenind în cuib la sosirea părintelui cu hrană. Ambii adulți aduc mâncare la cuib, masculul hrănind deseori puii chiar și în prezența femelei (comportament mai rar întâlnit la păsările răpitoare, la care, de obicei, femela preia hrana și o plasează puilor). Frecvent, unul dintre părinți pleacă și își începe migrația spre cartierele de iernare din Africa.

AMENINȚĂRI

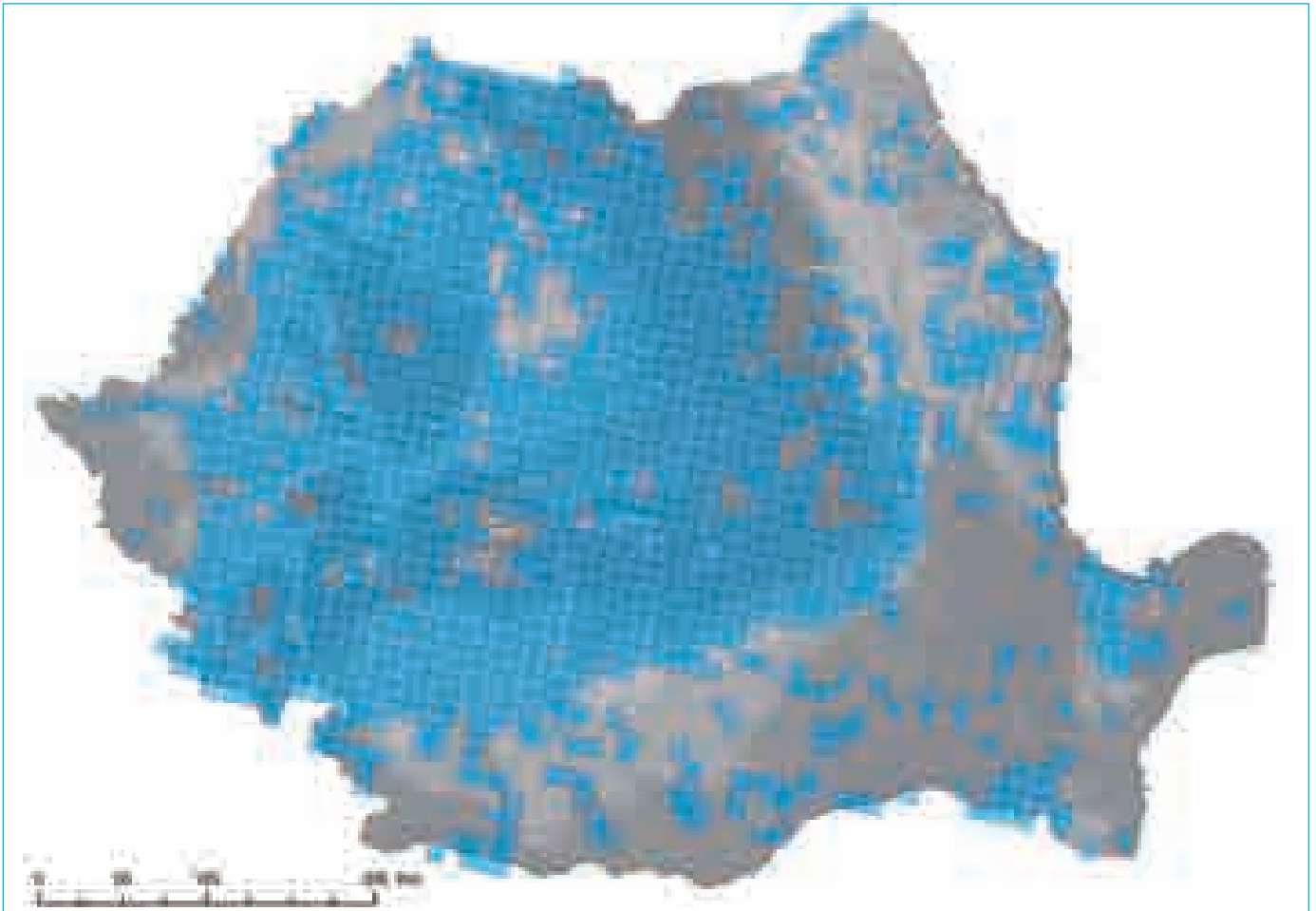
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ULIU PORUMBAR - NORTHERN GOSHAWK

Accipiter gentilis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Accipiter

SPECIA: Accipiter gentilis

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în Europa, partea de vest a Asiei și în nord-vestul Africii. În România este mai frecventă în Podișul Transilvaniei și în nordul țării.

POPULAȚIE

În Europa, populația este cuprinsă între 166.000 și 220.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 26% din populația globală. Se estimează că populația cuibăritoare din Europa va avea un declin de până la 25% în decursul următoarelor trei generații (21 de ani).

În România cuibăresc în medie 3.724 de perechi. În timpul iernii, numărul exemplarelor crește, datorită exemplarelor care vin din nordul Europei.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie răspândită de la câmpie până în Carpați, în etajul alpin și subalpin. Habitatele favorabile pentru cuibărit sunt pădurile de pădure din zona colinară, cu copaci bătrâni de rășinoase, intercalate de poieni mari și spații deschise adiacente, în care vânează de preferință. Evită interiorul masivelor pădurilor dese sau uniforme și spațiile deschise de mari dimensiuni. În unele țări, această specie s-a adaptat la mediul urban, unde și cuibărește. Vara duce o viață mai ascunsă, însă după terminarea cuibăritului începe să hoinărească (în perioada septembrie-februarie). Pe timpul iernii se deplasează la distanțe mai mari, apărând frecvent în localități, pentru hrănire.

Specie răpitoare de zi, cu un zbor rapid și foarte abil printre copaci, cu planări întrerupte de câteva bătăi dese din aripi, atacând și păzi mai mari decât ea. Activitatea sa de pasăre de pradă se extinde în câmpii, pajiști mărginite de garduri vii, mlaștini și lacuri cu malurile împădurite. Se hrănește cu diferite specii de păsări, până la mărimea unei găini (cel mai adesea porumbei, sturzi, gaițe, grauri sau potârniche) și mamifere mai mici (iepuri în creștere, veverițe), evitând

Foto: Depositphotos.com

reptilele și amfibienii. Se poate lansa în atac din locurile de pândă, însă cel mai adesea vânează prin patrulare la mică înălțime de-a lungul lizierelor. Traversează habitatele deschise prin zbor de urmărire la aceeași înălțime mică, format din bătăi de aripi scurte, alternate cu alunecări rapide și drepte. Uneori, în vegetația deasă, vânează și pe sol. Atunci când se așază la pândă pe un arbore, nu alege niciodată vârful acestuia, ci o creangă aflată pe la mijlocul coronamentului, aproape de trunchi.

Specie monogamă, perechea se păstrează pe durată mai lungă de timp și își menține cu mare fidelitate teritoriul ales. Atinge maturitatea sexuală la sfârșitul primului an de viață. Zborul nupțial este efectuat cu bătăi de aripi încetinite, și este asemănător eretelui.

Cuibul este instalat în interiorul coroanei unui conifer sau fag mare și izolat, aproape de câmpurile agricole. Este bine consolidat și construit

la înălțime, fiind folosit mai mulți ani. O pereche deține, de regulă, 2-3 cuiburi, care sunt folosite în mod alternativ. Cuibul este ocupat încă din februarie-martie și capătă proporții datorită faptului că anual este renovat cu materiale noi. Are o formă caracteristică, fiind conic, cu marginea acoperită de frunze și ramuri verzi. Depune 2-5 ouă, de culoare palid-albăstrui, prin lunile martie-aprilie, mai rar prin mai, la interval de 2-4 zile. Clocitul durează 35-38 de zile, fiind asigurat mai mult de femelă. Masculul aduce hrană la cuib și schimbă ramurile oflitate cu altele proaspete. Timp de 8-10 zile, femela stă pe cuib și hrănește puii numai cu vânatul adus de către mascul. Juvenilii, de la vârsta de 18 zile, încep să se hrănească singuri din prada adusă de femelă, masculul ocupându-se în această perioadă mai mult de supravegherea teritoriului și a cuibului. Puii devin total independenți după 70-77 de zile, moment în care părăsesc teritoriul părinților.

AMENINȚĂRI

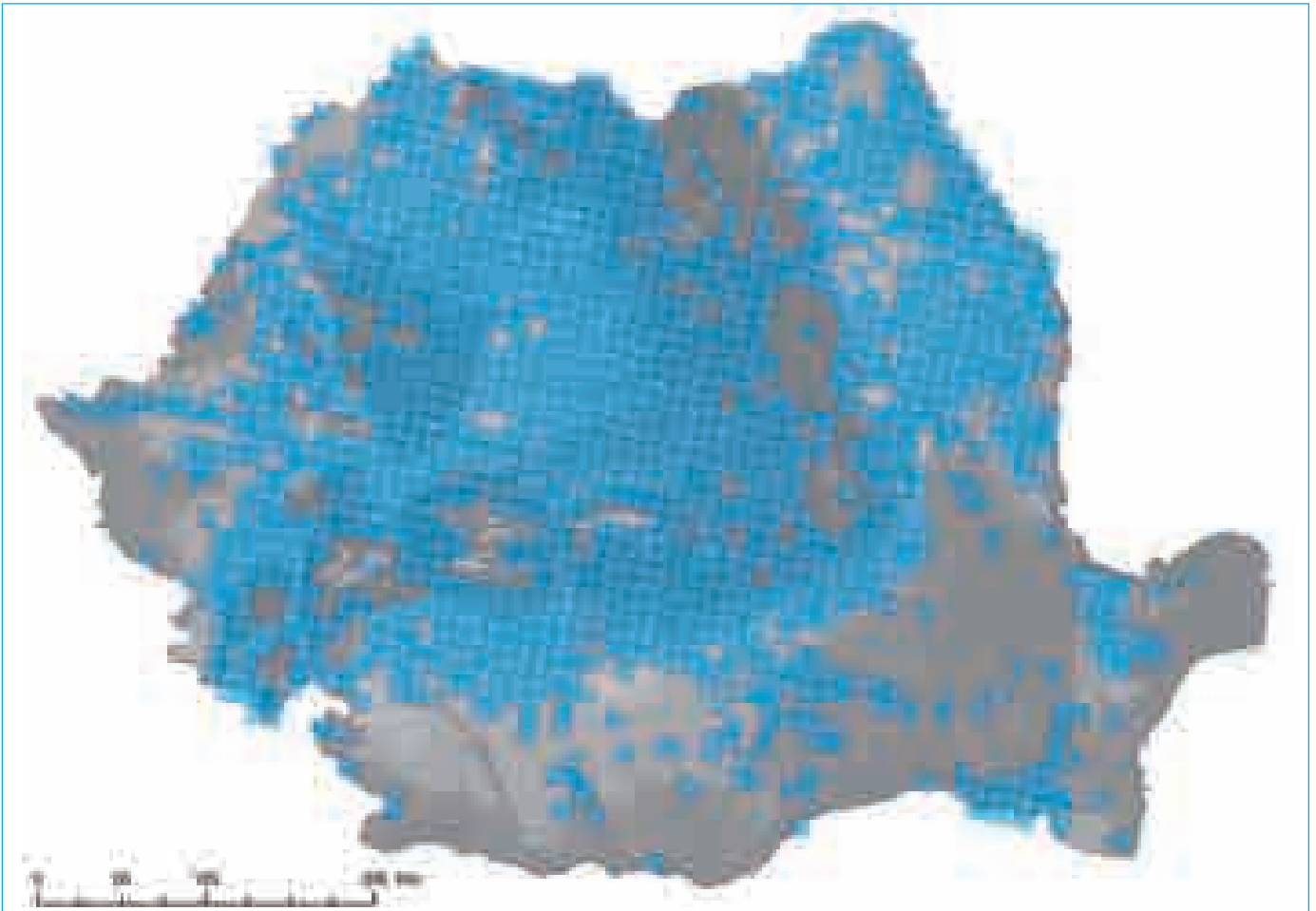
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare (drumuri, linii electrice, conducte de gaz etc.) fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Înființarea acordurilor cu federații, asociații și grupuri cu activități sportive care afectează fauna, pentru a preveni perturbarea păsărilor.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ULIU PĂȘĂRAR - EURASIAN SPARROWHAWK

Accipiter nisus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Accipiter

SPECIA: Accipiter nisus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în aproape toată Europa. Efectivele din nordul continentului sunt migratoare, cele din centrul Europei sunt parțial migratoare, în timp ce efectivele din sudul continentului sunt sedentare. Păsările migrează peste iarnă în Africa și în sudul și sud-estul Asiei. În România cuibărește pe tot teritoriul țării, întâlnindu-se mai rar în Câmpia Română și în Moldova între Prut și Siret.

POPULAȚIE

În Europa, efectivul speciei este estimat la 403.000-582.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 36% din populația globală, tendința fiind stabilă.

În România cuibăresc în medie 9.070 de perechi, tendința populațională nefiind cunoscută.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în special în zona colinară mai înaltă, mai ales în Transilvania, întâlnindu-se și în pădurile dese de la câmpie (unde însă cuibărește în număr mai mic). Preferă pădurile de conifere și pădurile mixte, plantațiile de pin, parcurile cu arbori mari sau grupurile de copaci izolați. Ajunge până la altitudinea de 2.100 m, în zonele în care pădurile alternează cu suprafețele deschise. Evită pădurile întunecoase și pure de foioase, dese sau foarte rărite. Poate popula și suburbiile unor localități cu vegetație forestieră. Este oaspete de vară, însă se poate întâlni și iarna, atunci când populațiile din nordul Europei coboară să ierneze la noi. În sezonul hiemal se întâlnește cu precădere în zonele de dealuri și de șes și în apropierea localităților, unde găsește hrana preferată din abundență. Atinge maturitatea sexuală în primii trei ani de viață (cel mai frecvent chiar la sfârșitul primului an de viață). Este o specie răpitoare de zi, hrana constând din păsări, mamifere mici, insecte sau broaște, pe care le capturează din zbor efectuat la mică înălțime; uneori vânează și prin lansare rapidă din locurile de pândă. Deseori este văzut planând la

mari înălțimi, de unde se aruncă în picaj asupra prăzii. Printre speciile vâdate predomină vrăbiile, cinteza, sturzul cântător, ciocârlia de câmp și presura galbenă, dar și alte păsări cu talia până la cea a porumbeilor. Înainte de a fi consumate, păsărelele sunt degajate de pene, de regulă mereu în același loc, aflat în apropierea cuibului. Zborul normal este realizat prin serii scurte de bătăi rapide de aripi, alternate cu alunecări scurte, descendente, spre deosebire de zborul nuști-

teriorul coroanei unui arbore, lângă tulpină sau pe vârful acestuia. În unele cazuri au fost observate perechi care au folosit cuiburile părăsite de către alte păsări, pe care le restaurează cu bucăți de scoarță, rămurele cu frunze verzi sau uscate, după care le căptușesc cu puf. Depune la un interval de 2-4 zile un număr de 4-6 ouă albicioase cu pete brun-roșcate. Clocitul este asigurat de femelă timp de 32-35 de zile, începând de la depunerea celui de-al doilea sau al treilea ou. Masculul

al, care este format din bătăi încete de aripi. Perechile sunt monogame în timpul sezonului de împerechere, dar partenerii se schimbă deseori de la un an la altul. Reproducerea începe din luna aprilie sau mai, variind în funcție de situația geografică. Teritoriile de cuibărit sunt spațioase, deoarece perechile de ulii nu tolerează alte cuiburi în zonă, ajungându-se până la o distanță de 3.600 m între cuiburi.

Cuiburile sunt construite de cele mai multe ori doar de către mascul, în arbori care se află de obicei la marginea unei poieni; masculul este doar asistat de către femelă. Cuibul este bine camuflat și așezat la o înălțime de 7-12 m în in-

locuiește femela la clocit pentru scurte perioade de timp, în rest el se ocupă cu aprovizionarea acesteia cu hrană. În general clocitul durează 42 de zile până apare ultimul pui din ou. Juvenilii au primul puf scurt și alb, cel de-al doilea puf fiind mai lung, cu aspect lănos, brun pe spate și alb pe burtă. În primele 4-5 zile sunt acoperiți și hrăniți numai de către femelă. La vârsta de 13-28 de zile le cresc penele, din a 15-a zi pot mânca singuri hrana adusă de ambii părinți, iar din a 32-a zi pot zbura. După părăsirea cuibului, mai depind încă de părinți circa 27 de zile, fiind hrăniți de către aceștia. Există o singură generație de pui într-un an, neexistând pontă de înlocuire.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

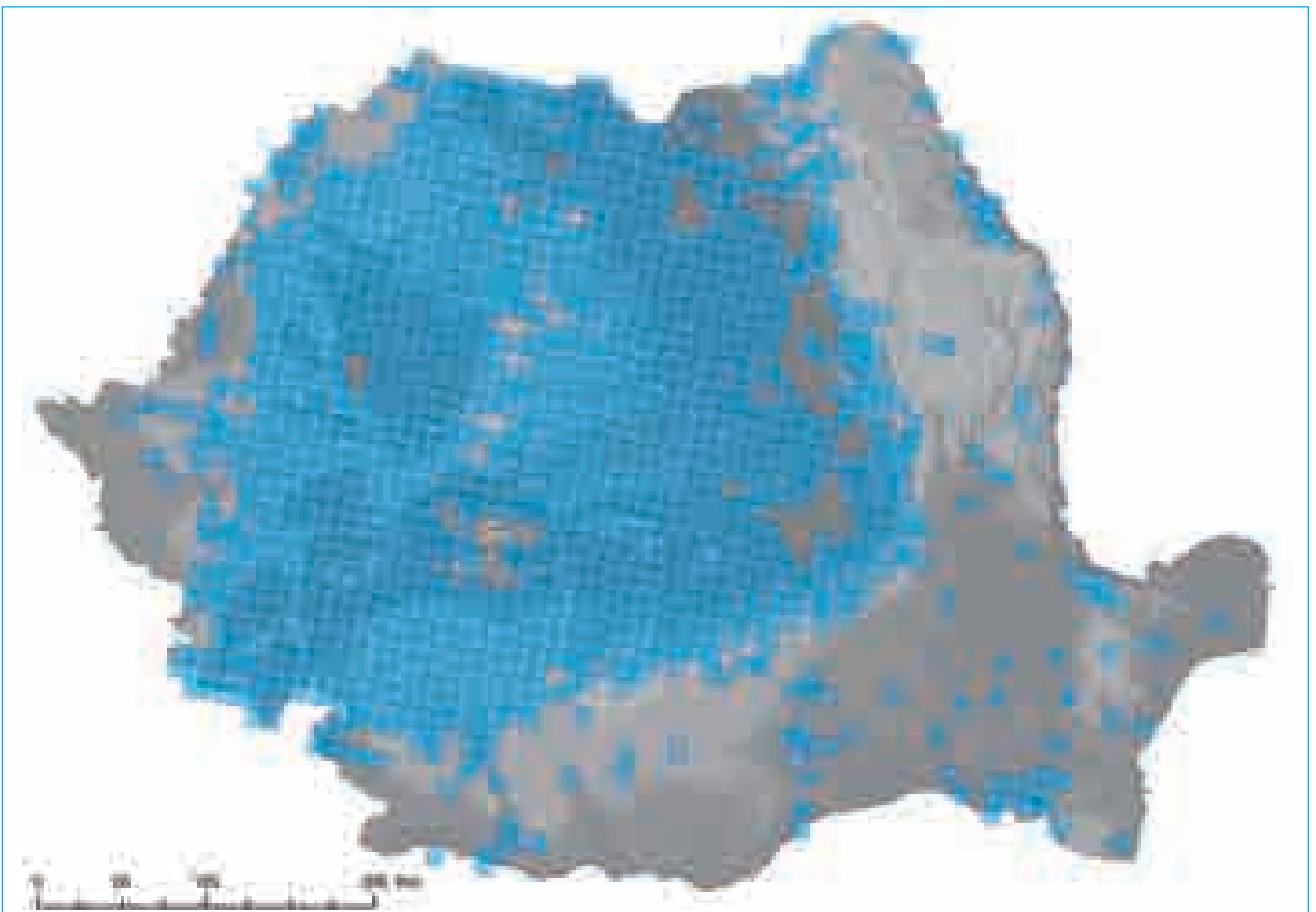
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare (drumuri, linii electrice, conducte de gaz etc.) fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.

- Înființarea acordurilor cu federații, asociații și grupuri cu activități sportive care afectează fauna, pentru a preveni perturbarea păsărilor.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
 - Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ULIU CU PICIOARE SCURTE - LEVANT SPARROWHAWK

Accipiter brevipes

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: *Accipiter*

SPECIA: *Accipiter brevipes*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal restrâns predominant est-european, fiind prezentă în Ucraina, Rusia, nord-vestul Kazahstanului, Turcia și Iranul de Nord. Iernează în special în Etiopia și Arabia de Sud. În România, distribuția speciei nu este suficient de bine cunoscută, făcându-se deseori confuzii cu uliul păsărar. Specia este observată cu regularitate în sud-estul țării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 3.500 și 6.900 de perechi, reprezentând 75-94% din populația globală, tendința nefiind cunoscută.

Pentru România, populația estimată este de 550-900 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Uliul cu picioare scurte este o specie caracteristică zonelor împădurite de joasă altitudine, situate în apropierea unei ape, de la șes până în zona de dealuri. Preferă zonele însorite și calde, unde pâlcurile de foioase (în special stejari și anini) alternează cu terenul deschis. Migrează în stoluri de 10-30 de exemplare (uneori mai multe) în lunile august-septembrie și părăsește Europa prin zona Bosforului. Se întoarce la locurile de cuibărit la sfârșitul lunii aprilie.

Specie răpitoare de zi, vânează preponderent pe sol, dar și din zbor, la mică înălțime. Este o specie solitară, însă poate fi văzută vânând și în perechi. Uneori stă la pândă pe ramuri, stânci sau movițițe. Hrana este variată și este compusă din reptile (șopârle), păsări și mamifere de talie mică sau insecte mai mari. În perioada de reproducere predomină în dietă mamiferele mici (rozătoare sau insectivore), pe care le surprinde atacând dintr-un punct fix de observare. Deși vânează în mod obișnuit ziua, deseori prinde și lilieci la apusul soarelui. Atinge maturitatea sexuală în primul an de viață, o parte dintre exemplarele tinere începând cuibăritul în prima primăvară de după eclozare, când încă prezintă un

penaj intermediar între cel juvenil și cel de adult. Cuplul este monogam și durează un sezon de reproducere; ca și la alte specii de ulii, femela este mai mare decât masculul. Zborul nupțial este efectuat deasupra teritoriului ales. Perechea construiește un cuib nou în fiecare an, cel mai adesea în partea superioară a coronamentului unor arbori de foioase care sunt situați la marginea pădurii. Cuibul este amplasat în bifurcații sau pe ramuri laterale, la o înălțime de 4-9 m, atingând 15 cm înălțime și 30 cm diametru. Este format sumar din rămurele subțiri, împletite și este ornat cu frunze verzi, astfel încât seamănă cu un cuib de porumbel. Uneori ocupă cuiburi părăsite de ciori sau coțofene. Începând cu mijlocul lunii mai, la intervale de 1-2 zile, femela depune 3-5 ouă de 39,4 x 31,3 mm, de culoare verde-albăstrui, cu aspect marmorat, care pă-

lesc în timpul clocirii, devenind aproape albe. Incubația durează 30-35 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită de mascul în tot acest timp. Clocitul începe imediat după depunerea primului ou. Masculul execută zborul nupțial caracteristic pe toată durata sezonului de cuibărit și alungă din perimetrul cuibului chiar și păsări de talie mult mai mare decât cea proprie. În afara acestui comportament teritorial, perechea duce o viață ascunsă în timpul acestei perioade. Puii sunt dependenți de părinți și rămân la cuib 28-32 de zile de la eclozare, iar după ce își iau zborul sunt hrăniți de către aceștia timp de încă două săptămâni. După părăsirea cuibului, puii rămân în apropierea acestuia, revenind în el deseori pentru înnoptare. O pereche depune o singură pontă pe an, însă poate exista pontă de înlocuire dacă prima este distrusă.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

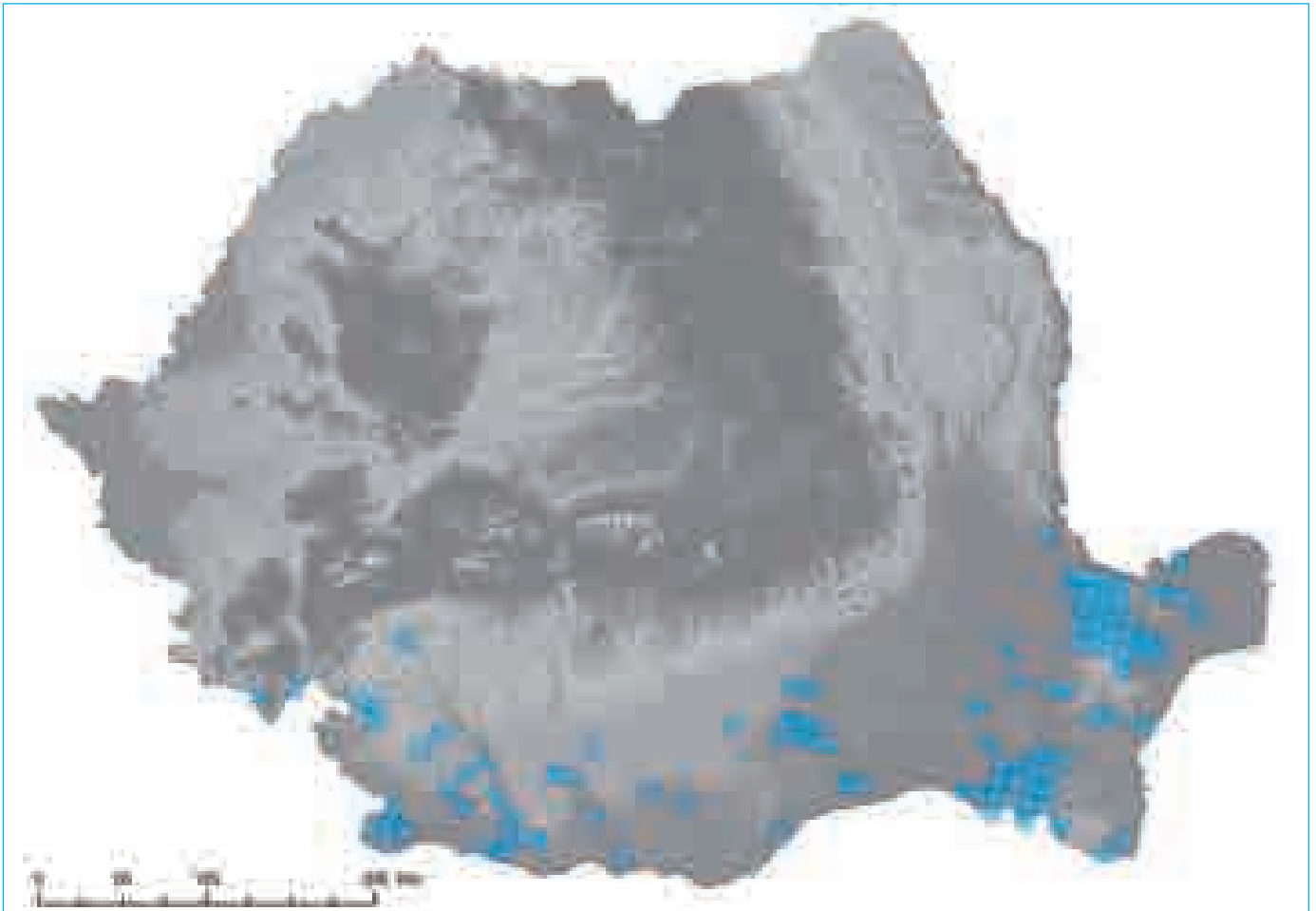
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare (drumuri, linii electrice, conducte de gaz etc.) fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Înființarea acordurilor cu federații, asociații și grupuri cu activități sportive care afectează fauna, pentru a preveni perturbarea păsărilor.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȘOIM DUNĂREAN - SAKER FALCON

Falco cherrug

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco cherrug

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	EN	II	I; II		II

DISTRIBUȚIE

Șoimul dunărean cuibărește din centrul și estul Europei până în Asia Centrală. În Europa, păsările adulte sunt rezidente, însă în condiții deosebite, în timpul iernilor grele, se pot deplasa în afara zonelor de cuibărit. Păsările juvenile sunt migratoare sau parțial migratoare, deplasându-se spre sud, est sau sud-est, petrecându-și toamna și iarna în sud-estul Europei. Unele exemplare ajung chiar și până în Orientul Apropiat sau cel Mijlociu, precum și în nordul Africii.

În România, șoimul dunărean este o specie cuibăritoare în Câmpia de Vest și în Dobrogea. De asemenea, există semnalări sporadice în habitatele favorabile de la câmpie pe tot parcursul anului, indivizi tineri sau uneori chiar și adulți fiind observați în aceste regiuni, în special în zone cu hrană bogată.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 350 și 500 de perechi, tendința fiind în creștere, deși la nivel global populația prezintă o tendință descendentă, estimându-se un declin de 50-79% în decursul a trei generații.

În România, această specie era destul de comună în trecut, însă a suferit un declin dramatic, ajungând în prezent la numai 4-30 de perechi cuibăritoare, tendința fiind însă ușor crescătoare. În timpul pasajelor, pe teritoriul țării noastre pot fi observate între 50 și 200 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Șoimul dunărean este un prădător specific zonelor întinse și deschise, precum stepetele, câmpurile agricole sau platourile montane. Cuibărește în zone semideschise, de silvostepă. În cazul populațiilor din est, păsările pot cuibări în semidesert sau în regiuni muntoase, până la altitudini de 4.700 m. În România cuibărea în trecut pe arbori bătrâni, solitari sau în pădurile din luncele Dunării; recent a fost găsit cuibărind pe stâncările munților Măcin din Dobrogea. În prezent toate perechile care se cunosc cuibăresc în cuiburile

Foto: Daniel Petrescu

abandonate ale corvidelor (corb în special), de pe stâlpii electrici de înaltă tensiune din zone agricole de câmpie.

Șoimul dunărean se hrănește în special cu popândăi. Își completează necesarul zilnic și din alte surse de hrană, precum șoareci, hârciogii, păsări de talie mică sau medie, șopârle sau insecte. Vânează de obicei după ce a stat așezat într-un loc cu vizibilitate mare asupra terenului, atacându-și prada la joasă înălțime. Uneori vânează și la înălțime medie în aer sau umblă pe jos căutând gândaci. În România, un studiu recent a dezvăluit preferința ridicată de a-și hrăni puii în cuib cu popândăi, aceștia constituind circa 80% din totalul hranei. De asemenea, în timpul cuibăritului, pot fi aduse la cuib păsări de talie mică, pui de nagâți, coțofene, ciori sau porumbei. Au fost observate păsări vânând gândaci în aer, iar pe timpul toamnei stolurile mari de grauri sunt adesea o țintă preferată a acestor șoimi.

Longevitatea maximă în libertate este de 10 ani. Ating maturitatea sexuală la vârsta de doi-trei ani.

Este o specie monogamă, cu un complicat ritual nupțial, în care masculul oferă deseori hrană

femelei. Ponta constă din 2-6 ouă și este depusă la începutul primăverii. Puii sunt capabili să zboare după 45-50 de zile, dar sunt dependenți de părinții lor pentru hrană pentru încă 30-45 de zile, timp în care rămân pe teritoriul acestora. Așa cum este comun mai multor specii de șoimi, juvenilii de sex masculin cresc mai repede decât cei de sex feminin.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și

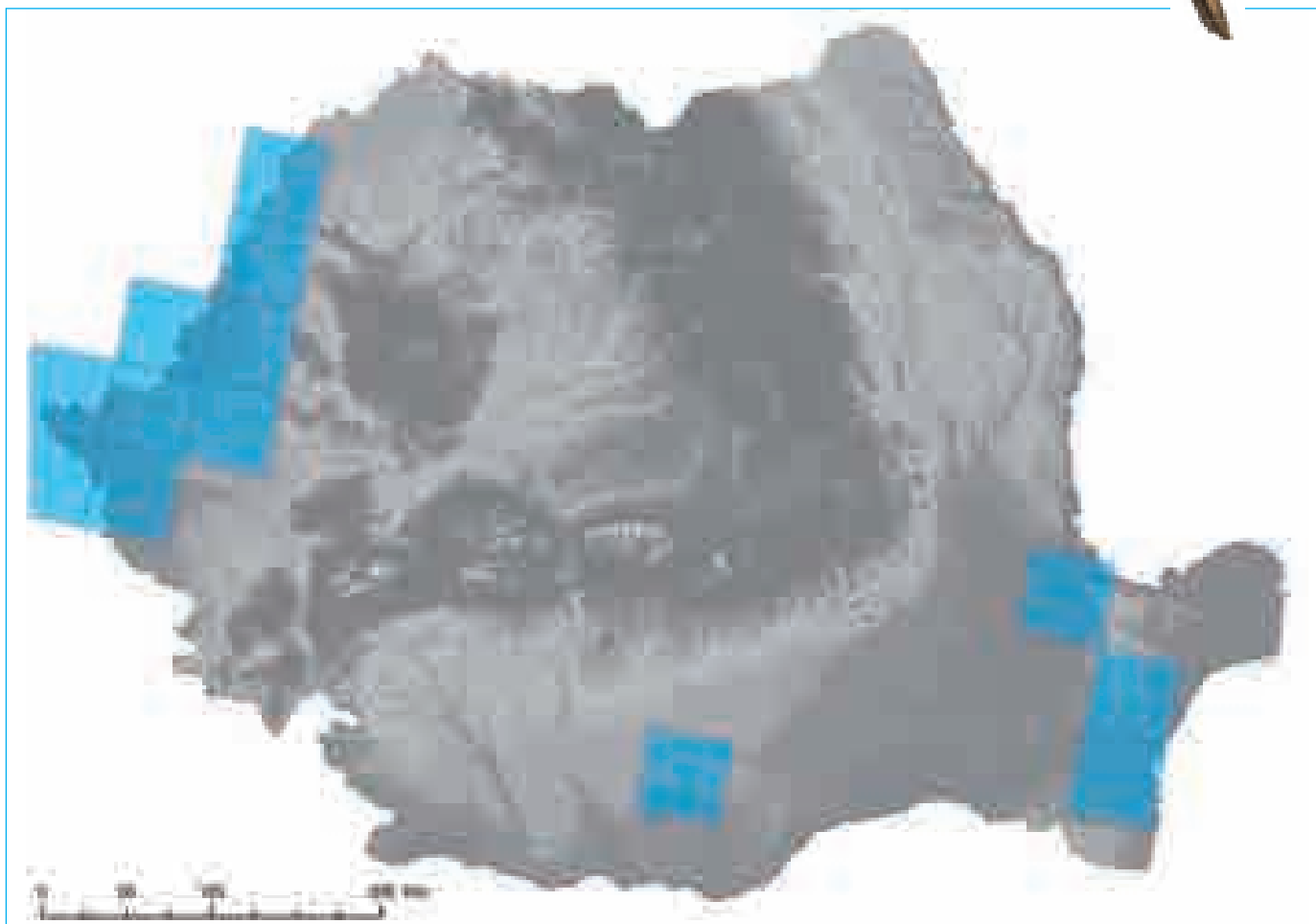
a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie și pentru hrana preferată (popândăul, *Spermophilus citellus*).
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Izolarea stâlpilor electrici din preajma cuiburilor acestei specii.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Instalarea de cuiburi artificiale în habitatul optim pentru specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL (Fiind o specie sensibilă, distribuția este dată pe baza grilajului cu celule de 50x50 km.)

ȘOIM CĂLĂTOR - PEREGRINE FALCON

Falco peregrinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco peregrinus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		I

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă pe cea mai mare parte a continentului european. Cu excepția Antarcticii, această specie este prezentă pe toate continentele. Iernează în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 14.900 și 28.800 de perechi cuibăritoare, reprezentând 13% din populația globală, tendința fiind crescătoare.

După anii 1970 se pare că efectivele din România au dispărut, dar în prezent sunt într-o revenire spectaculoasă, stabilindu-se în tot mai multe zone. Astfel, se cunosc perechi cuibăritoare în întregul lanț carpatic, cuibăritul fiind posibil și în Dobrogea, fiind estimate a fi prezente aproximativ 270-500 de perechi cuibăritoare, tendința fiind crescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Șoimul călător este o specie caracteristică zonelor deschise și stâncoase din tundră, pășunilor sau stepelor cu păcuri de pădure și coastelor marine. Poate fi întâlnit până la o altitudine de 4.000 m. Părăsesc pentru iernare locurile de reproducere între august și noiembrie și se întorc între martie și mai. În timpul migrațiilor traversează ușor întinderi foarte mari de mare sau ocean. Cele mai multe păsări călătoresc individual sau în perechi. Se hrănește cu păsări (în special porumbei), mamifere mici, reptile și insecte. În raport cu dimensiunea sa este cel mai puternic dintre șoimi. Este considerată a fi cea mai rapidă specie, atingând o viteză de până la 325 km/h atunci când plonjează după pradă. Cele mai multe exemplare trăiesc aproximativ 13 ani, dar pot ajunge chiar la 16-20 de ani. Rata de supraviețuire în primul an de viață este de 40%, iar pentru adulți de 70%. Ating maturitatea sexuală la doi-trei ani.

Sosește la locurile de cuibărit din cartierele de iernare în luna martie. Este o specie monogamă, perechea păstrându-se pe durata mai multor se-

Foto: Daniel Petrescu

zoane de reproducere și manifestând un puternic atașament pentru locul de cuibărit din anii anteriori. Cei doi parteneri execută un ritual nupțial spectaculos, care include pe lângă planări împreună și urmăriri sau rostogoliri în picaj. După formarea perechii, partenerii încep să vâneze împreună. În timpul ritualului nupțial, masculii le aduc uneori hrană femelelor. Cuplurile bătrâne încep mai devreme cuibăritul decât cele tinere. Teritoriul apărat variază ca dimensiune în funcție de cantitatea de hrană și este cuprins între 3,3 și 5 km². Nu își construiește cuib, ci depune ouăle în scobiturile stâncilor, în scorburile copacilor sau în cuiburile abandonate de alte specii (corb, acvilă de munte etc.). Femele depune de obicei 3-4 ouă în a doua parte a lunii mai sau la începutul lunii iunie. Rata de depunere este de un ou la două zile, iar dimensiunea medie a unui ou este de 51,3 x 40,5 mm. Incubația durează în

medie 32-24 de zile și este asigurată în special de către femelă, care în această perioadă este hrănită de mascul. Puii devin zburători la 35-42 de zile și rămân dependenți de părinți câteva luni. De obicei, primii care părăsesc cuibul sunt puii masculi, după care la 1-2 zile urmează și femelele. Numărul puilor care ajung la stadiul de zburători într-un cuib este în medie de 1,5-3,05.

AMENINȚĂRI

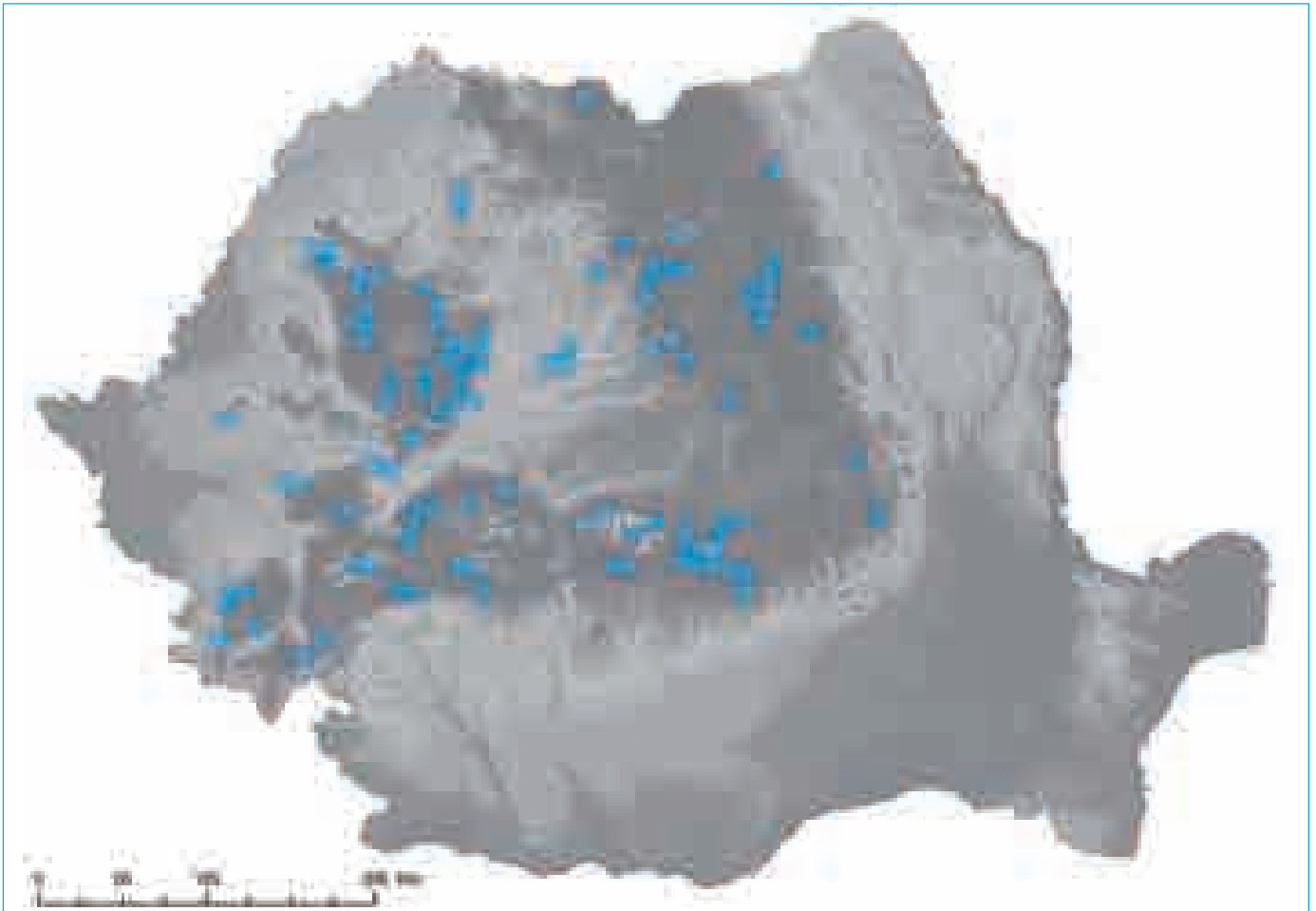
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȘOIMUL RÂNDUNELELOR - EURASIAN HOBBY

Falco subbuteo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco subbuteo

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Specie cuibăritoare în aproape toată Eurasia. Este o specie migratoare pe distanțe lungi, deplasându-se pentru a ierna în Africa și sudul Asiei.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 30% din populația globală și este estimată între 92.100 și 147.000 de perechi cuibăritoare. Populația la nivel european are o tendință general stabilă, deși în anumite țări se înregistrează scăderi populaționale din cauza pierderii habitatului.

În România populația cuibăritoare este estimată la 5.000-15.000 de perechi, cu o tendință necunoscută.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în zone deschise, joase, cu pălcuri de copaci și vegetație, deseori în apropiere de ape. Specia vânează la asfințit, fiind foarte activă seara, când vânează păsările care se strâng în stoluri pentru înnoptare. Ocazional, vânează și pe timp de noapte. Consumă păsări mici (rândunele, lăstuni, ciocârlii etc.) și insecte. Ghearele relativ scurte și migrarea pentru iernare pledează pentru importanța insectelor în dieta speciei. Sunt preferate colepterele, libelulele și fluturii, toate acestea fiind prinse și consumate în zbor. Păsările sunt prinse exclusiv în zbor, la joasă înălțime sau printr-un atac surprinzător dintr-un ascunziș. Ocazional atacă și mamifere sau reptile. Longevitatea maximă în libertate este de 14 ani și o lună. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

De obicei sunt păsări solitare și teritoriale în sezonul de împerechere, acesta din urmă încheindu-se în luna august, când sunt părăsite terenurile de cuibărit. Este o specie monogamă, perechea păstrându-se chiar și mai mulți ani la rând. Partenerii au ritualuri nuptiale aeriene, în care masculul îi pasează femeii hrana din zbor. Aproape întotdeauna cuibăresc în cuiburile abandonate de alte pasări (ciori, coțofone, po-

Foto: Depositphotos.com

rumbei, stârci etc.). Preferă cuiburile amplasate pe specii de rășinoase, la înălțimea de 10-25 m. Ponta constă din 2-4 ouă, care sunt depuse în luna iunie și sunt clocite de ambii părinți, dar femela stă mai mult pe cuib. Incubația durează 27-33 de zile și începe după depunerea celui de-al doilea ou. Mărimea medie a unui ou este de 42 x 33 mm, iar culoarea este alb-gălbuie cu pete brun-roșcate. Puii părăsesc cuibul după 28-34 de zile, dar depind de mângărea adusă de către părinți pentru încă cinci săptămâni. Dacă este distrus cuibarul, poate exista o pontă de

înlocuire; o pereche scoate întotdeauna doar un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

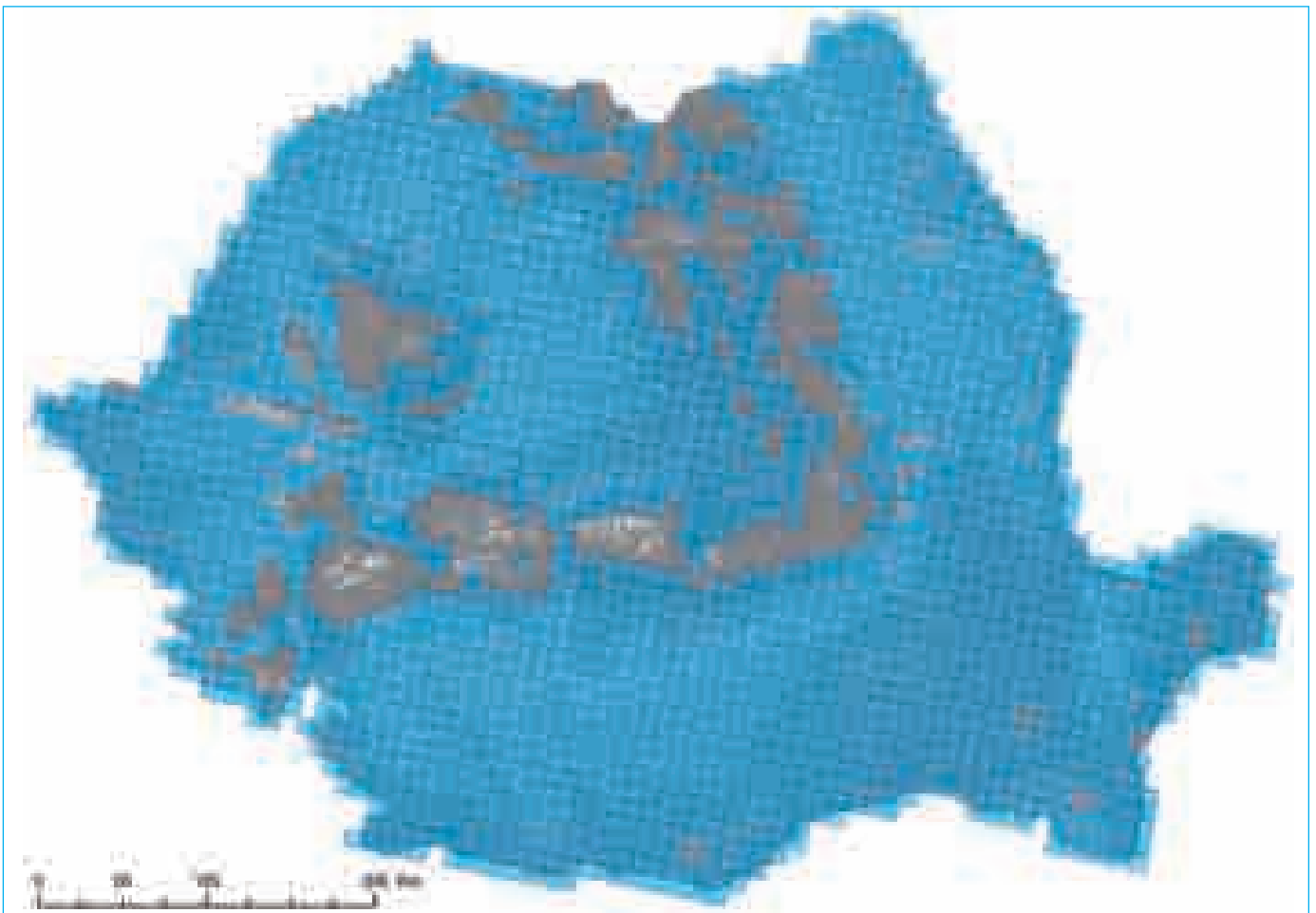
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȘOIM DE IARNĂ - MERLIN

Falco columbarius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco columbarius

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Șoimul de iarnă cuibărește în jumătatea de nord a Europei, a Asiei și a Americii de Nord, de unde majoritatea migrează pe un front larg spre sud, ajungând iarna în sudul continentelor. Unii șoimi trec chiar în nordul Africii, respectiv al Americii de Sud. În Europa cuibărește în Islanda, Marea Britanie, Peninsula Scandinavă, țările baltice și în nordul Rusiei, de unde ajunge în timpul anotimpului rece în majoritatea țărilor din centrul și sudul continentului.

În România șoimul de iarnă apare pe parcursul anotimpului care i-a dat și denumirea populară, fiind un oaspete regulat, însă cu apariție sporadică, în special în zonele de câmpie.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 15% din totalul populației mondiale, fiind estimată la 32.000-51.600 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

În România, această specie nu cuibărește. Populația care se poate observa în sezonul rece este cuprinsă între 100 și 500 de exemplare, tendința fiind descrescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zone cu densitate ridicată de paseriforme, în habitate deschise cu puțini copaci sau la marginea pădurilor de pin sau de mesteacăn. A fost observat cuibărind chiar pe pământ

în zonele deschise de tundră, în mlaștini sau în regiuni de coastă.

În România, fiind oaspete de iarnă, se întâlnește în habitate variate din regiuni deschise de câmpie sau de deal, cu precădere în zonele agricole. Șoimul de iarnă este specialist în capturarea păsărilor de talie mică din zone deschise, acestea formând 80% din dieta sa. Poate prinde și șoareci sau lilieci și chiar insecte, pe acestea din urmă adesea exersându-și vânătoarea. Stilul de a captura prada este destul de caracteristic speciei și constă în studierea terenului stând pe o creangă; după ce își alege potențiala victimă, șoimul efectuează un zbor foarte rapid și foarte jos, puțin deasupra solului, pentru a-și ataca

prada în ultimul moment. Uneori poate vâna și în perechi, iar în cazul unei ratări acest șoim își poate hăitui prada pe distanțe lungi. Longevitatea maximă în libertate este de 12 ani. De obicei femelele își încep activitatea sexuală la vârsta de un an, iar masculii abia la doi ani.

Specia este monogamă, perechea fiind formată doar pentru un singur sezon de reproducere. Masculii ajung înaintea femelelor în teritoriile de reproducere, revenind de multe ori în aceeași zonă în care au cuibărit în anii anteriori. În teritoriile deschise, cuibul este amplasat pe sol, în zonele cu vegetație deasă. În zonele cu vegetație forestieră, preferă să ocupe cuiburile vechi de *Corvidae*. În timpul cuibăritului este extrem de agresiv față de alte păsări de pradă sau ciori. Ponta constă din 4-6 ouă depuse la interval de două zile unul față de celălalt. Depunerea are loc în lunile aprilie-mai în zonele sudice și în luna iunie pentru cuiburile aflate în zonele nordice. Incubația durează 25-32 de zile, iar puii sunt capabili de zbor după 25-30 de zile de la eclozare. La plecarea din cuib, juveniții rămân în apropierea acestuia timp de câteva săptămâni, până când sunt suficient de maturi pentru a migra spre sud. După o săptămână de la părăsirea cuibului, ei sunt capabili de zboruri pe distanțe scurte, iar la două săptămâni încep să prindă insecte.

La vârsta de șase săptămâni pot deja să prindă păsări mici și la scurt timp după acest debut ei migrează pentru iernare în zonele sudice. Rata de succes în rândul tinerilor este extrem de mare, de multe ori supraviețuind chiar și trei juveniți din cadrul unei ponte.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și odihnă a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectu-

at tradițional.

- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

VÂNTUREL ROȘU - COMMON KESTREL

Falco tinnunculus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco tinnunculus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Vânturelul roșu are o arie de distribuție foarte vastă, întâlnindu-se în aproape toată Europa, Asia și Africa, din Marea Britanie până în China, iar în sud până în Africa de Sud. Marea majoritate a populației europene este sedentară, însă populațiile nordice și vestice sunt migratoare, iernând în sudul Europei și în Africa Subsahariană. În România are o largă răspândire în toată țara, iar - în funcție de condițiile anului - populațiile pot fi sedentare sau parțial migratoare.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 19% din populația mondială, fiind reprezentată de 409.000-603.000 de perechi cuibăritoare. În Europa se estimează un declin de până la 25% în decursul a trei generații (aproximativ 16 ani).

Populația din România de vânturel roșu este estimată la 20.000-50.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Vânturelul roșu ocupă aproape toate habitatele de la nivelul mării până la altitudinea de 3.000-3.500 m (în Caucaz), incluzând parcuri, livezi, mici petice de pădure, zone agricole și suburbane, zone stâncoase, localități, văile râurilor. În România, alături de șorecarul comun, este cea mai frecvent întâlnită pasăre răpitoare diurnă, cuibărind în aproape toate tipurile de habitate, cu excepția pădurilor închise și a regiunilor total lipsite de copaci. Marea majoritate a exemplarelor din România pleacă spre sud la sosirea iernii, puține exemplare rămânând să ierneze pe teritoriul țării (predominant masculii).

Se hrănește în principal cu insecte (lăcuste, coropișnițe etc.), dar și cu o mare varietate de rozătoare, păsările sau reptile de talie mică, pe care le capturează după ce le urmărește de la înălțime, zburând de pe loc sau de pe un punct de observație fix. Este capabil să vadă radiațiile ultraviolete reflectate de picăturile de urină care marchează traseele șoarecilor, pe care-i vânează cu mare eficiență.

Foto: Tiberiu Mănoiu

Este o specie monogamă, care cuibărește cel mai adesea singular, dar în condiții favorabile și colonial. Au fost înregistrate și cazuri de bigamie, probabil ca o consecință a cuibăritului colonial. Cuibul este instalat în scorburi de copaci, crăpături sau în găuri din ziduri, cornișe, în cuiburi vechi de cioară, corb, coțofană etc. Este construit de regulă din ramuri și alte părți vegetale tari și poate fi folosit mai mulți ani la rând. Perioada de cuibărit este cuprinsă din aprilie-mai până în august în emisfera nordică. Ponta este formată de regulă din 4-5 ouă, uneori 6, pe care le clocește mai ales femela, dar și cu participarea a masculului. Timpul de

incubare este de 21-25 de zile. Puii părăsesc cuibul după 28-32 de zile, dar rămân cu părinții încă 30 de zile, uneori chiar până în lunile de toamnă.

AMENINȚĂRI

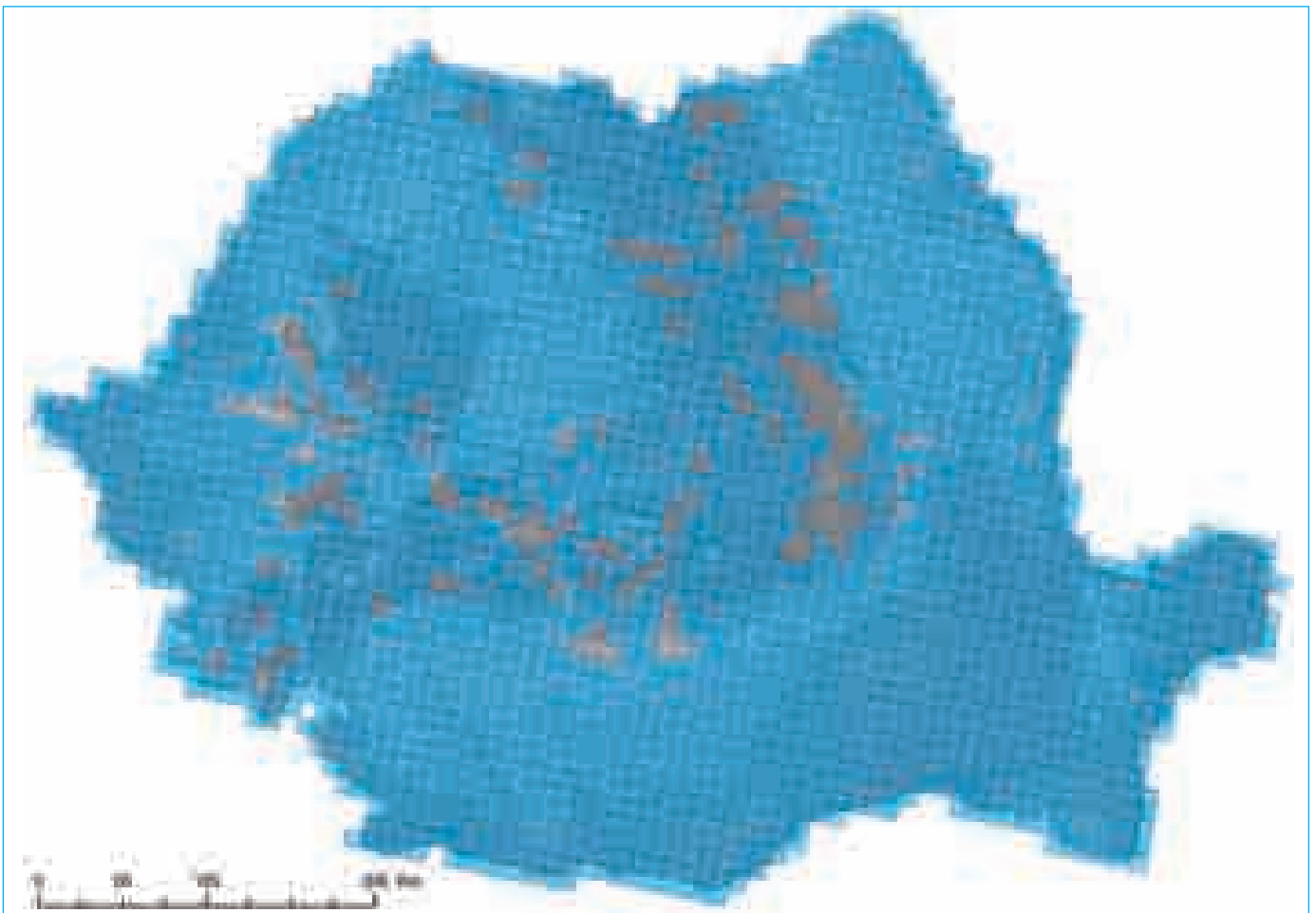
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și hrănire.
- Identificarea zonelor importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VÂNTUREL DE SEARĂ - RED-FOOTED FALCON

Falco vespertinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco vespertinus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	II	I,II		II

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în sudul și estul continentului european, aici trăind mai puțin de jumătate din populația mondială a speciei. Limita estică este constituită de lacul Baikal, cea nordică de Estonia, iar cea sudică de Marea Neagră. Cartierele de iernare sunt situate din sudul Africii până în partea nordică a Africii de Sud, din Namibia și Botswana până în Angola, Zambia și Zimbabwe.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei reprezintă 40% din populația globală și este cuprinsă în-

tre 30.000 și 64.000 de perechi cuibăritoare. Populația din Europa a suferit un declin puternic între anii 1970-1990, care a continuat între 1990-2000, în special în cazul populațiilor-cheie din Rusia și Ucraina, reducându-se cu peste 30% în 10 ani. În prezent se estimează un declin de până la 30% în decursul a trei generații (aproximativ 17 ani). Populația cuibăritoare din România este estimată a fi cuprinsă între 1.500 și 2.500 de perechi și urmează tendința populațională europeană, fiind de asemenea în scădere. În timpul pasajelor pot fi observate între 10.000 și 50.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie tipică de câmpie, care preferă zonele deschise ce alternează cu pâlcuri de copaci din habitatele de stepă și silvostepă, dar nu-i displac nici pâlcurile de copaci situate între terenurile arabile. În perioada de după creșterea puilor, păsările hoinăresc; ziua formează stoluri mici și își caută hrană, iar seara se adună în număr mare (până la câteva mii de exemplare) în locuri tradiționale de înnoptare (arbori singuratici, aliniamente sau pâlcuri), păsările adunându-se aici în fiecare an. Părăsesc Europa în perioada septembrie-octombrie, migrând pe fronturi largi prin Estul Apropiat și regiunea mediteraneană, până ajung în noiembrie în savanele din sudul Africii, unde rămân până în februarie.

Cea mai mare parte a hranei formate din insecte o capturează în zbor. Uneori „planează la punct fix” sau merge pe sol căutându-și prada. Cel mai des vânează la răsărit și în amurg, când poate fi văzut zburând la înălțime mică, deasupra râurilor.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie și în prima parte a lunii mai. Este o pasăre socială, care cuibărește în colonii. Pentru cuibărit ocupă cuiburi vechi de răpitoare sau corvide, fiind în acest fel dependentă de coloniile de ciori de semănătură (*Corvus frugilegus*). Femela depune 3-4 ouă în a doua parte a lunii mai și începutul lunii iunie, după ce specia-gazdă părăsește cuibul. Dimensiunea medie a unui ou este de 36,5 x 28,9 mm, având o culoare brun-roșcată. Incubația durează în medie 27-28 de zile și este asigurată de către ambii părinți. Puii devin zburători la 27-30 de zile și devin complet independenți de aceștia după încă o săptămână.

AMENINȚĂRI

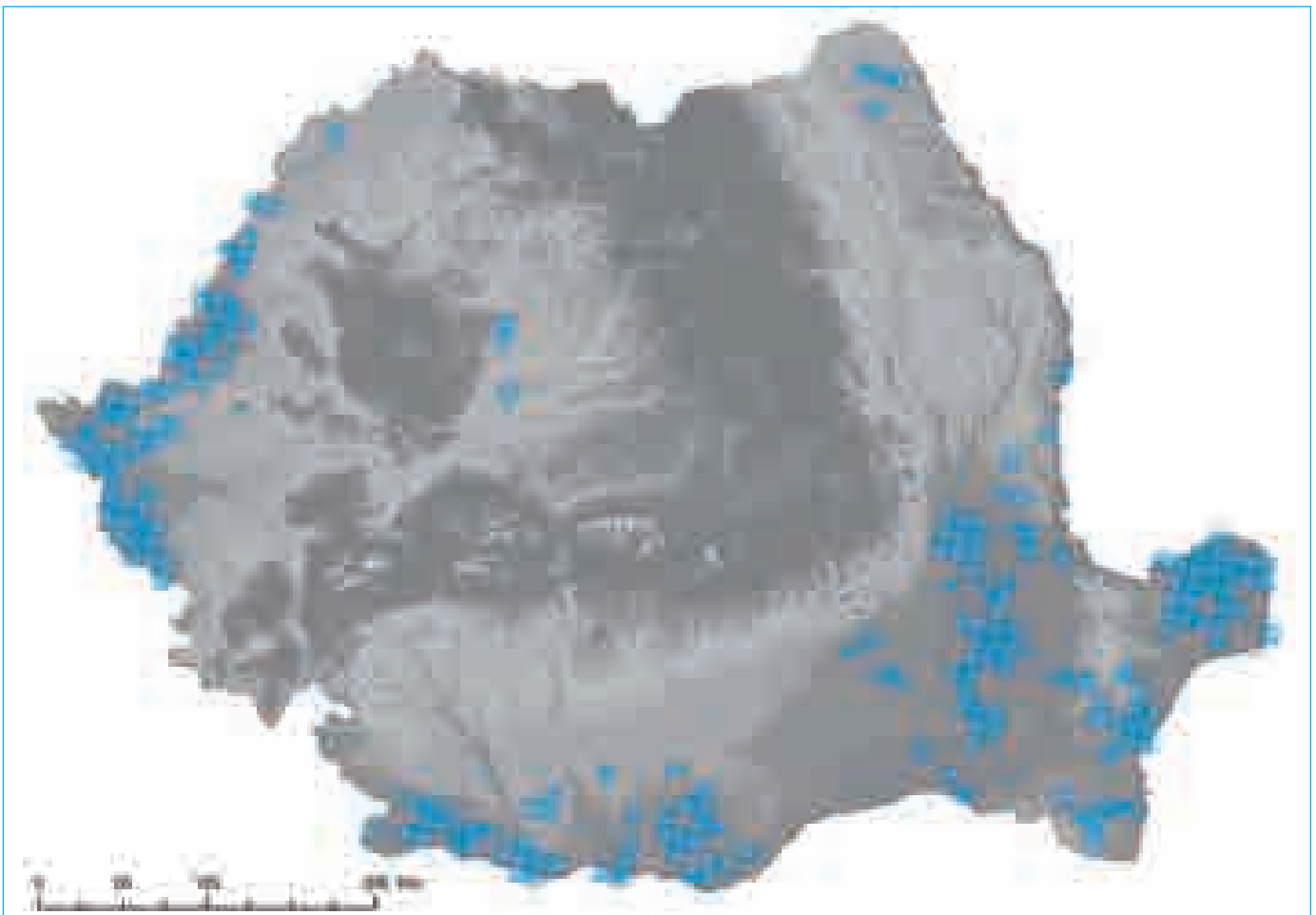
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Protecția coloniilor (inclusiv a celor de cioară de semănătură, *Corvus frugilegus*).
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și a distrugerii cuiburilor.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere, aglomerare și hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CÂRSTEL DE BALTĂ - WESTERN WATER RAIL

Rallus aquaticus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: Rallus

SPECIA: Rallus aquaticus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III		■	

DISTRIBUȚIE

Cârstelul de baltă este o pasăre cu distribuție largă, arealul ei cuprinzând Europa, Asia și Africa de Nord. Cuibărește în aproape toată Europa, aici regăsindu-se jumătate din arealul său cuibăritor. În România este o specie răspândită în zonele umede din toată țara, exceptând regiunea muntoasă.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, fiind cuprinsă între 157.000 și 346.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând jumătate din populația globală, tendința nefiind cunoscută, deși la nivel global se află în declin.

În România, populația cuibăritoare este estimată la 9.397-21.155 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cârstelul de baltă este o pasăre care are nevoie de zone nămolose, arătând o preferință pentru habitate acvatice stătătoare sau lent curgătoare, cu un nivel al apei cuprins între 5 și 30 cm adâncime, care sunt înconjurate de un brâu de vegetație acvatică deasă, emergentă sau submergentă. S-a observat că specia manifestă preferință pentru habitate mozaicate cu zone de uscat și copaci în detrimentul unei zone umede mai mari. Migrația de primăvară este variabilă în funcție de condițiile climatice, dar de obicei are loc în perioada martie-aprilie. Spre toamnă, specia năpârlește și nu este capabilă de zbor o perioadă de timp, iar după schimbarea penajului părăsește cartierele de reproducere și pleacă spre cele de iernare în august-decembrie. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de opt ani și nouă luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Este o specie omnivoră, care se hrănește preponderent cu nevertebrate precum râme, lipitori, moluște, amfipode, raci, păianjeni și diverse insecte acvatice sau terestre. De asemenea, consumă amfibieni, pești, păsări și mamifere mici, iar din dieta sa vegetală fac parte lăstari, rădăcini,

fructe și semințe, acestea fiind consumate cu precădere toamna și iarna.

Este o specie monogamă, cuibărește în perechi solitare sau în grupuri mici, dar – unde densitățile sunt mari – pot apărea cuiburi și la o distanță de 20-50 m între ele. Cuibul este poziționat în smocuri de vegetație, deseori trestie ori papură, dar și pe pământ, în apă ori lângă apă și mai rar pe trunchiuri de copac. El este realizat de părinți din frunze și tulpini, precum și din alte materiale vegetale disponibile, fiind construit în așa fel încât cuibul să nu fie inundat în cazul în care nivelul apei crește. Femela depune în mai-iunie o pontă formată din 5-16 ouă de culoare crem-deschis cu pete maronii. Dimensiunea unui ou este de 36 × 26 mm. Ponta este incubată de ambii părinți timp de 19-22 de zile, incubăția începând deseori înainte ca toate ouăle să fie depuse. Puii devin zburători la vârsta de 7-9 săptămâni. În cazurile în care cuibul este descoperit, femela poate să transporte toate ouăle în alt loc, unul câte unul. Dacă puii sunt eclozați, îi duce și pe ei, luându-i sub aripă. Dacă prădătorul se apropie

cât pasărea este pe cuib, aceasta va sta nemișcată și îl va ataca atunci când este prea aproape, sau se ridică și se îndepărtează mimând rănirea, pentru a-l distra și a-l îndepărta de cuib.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

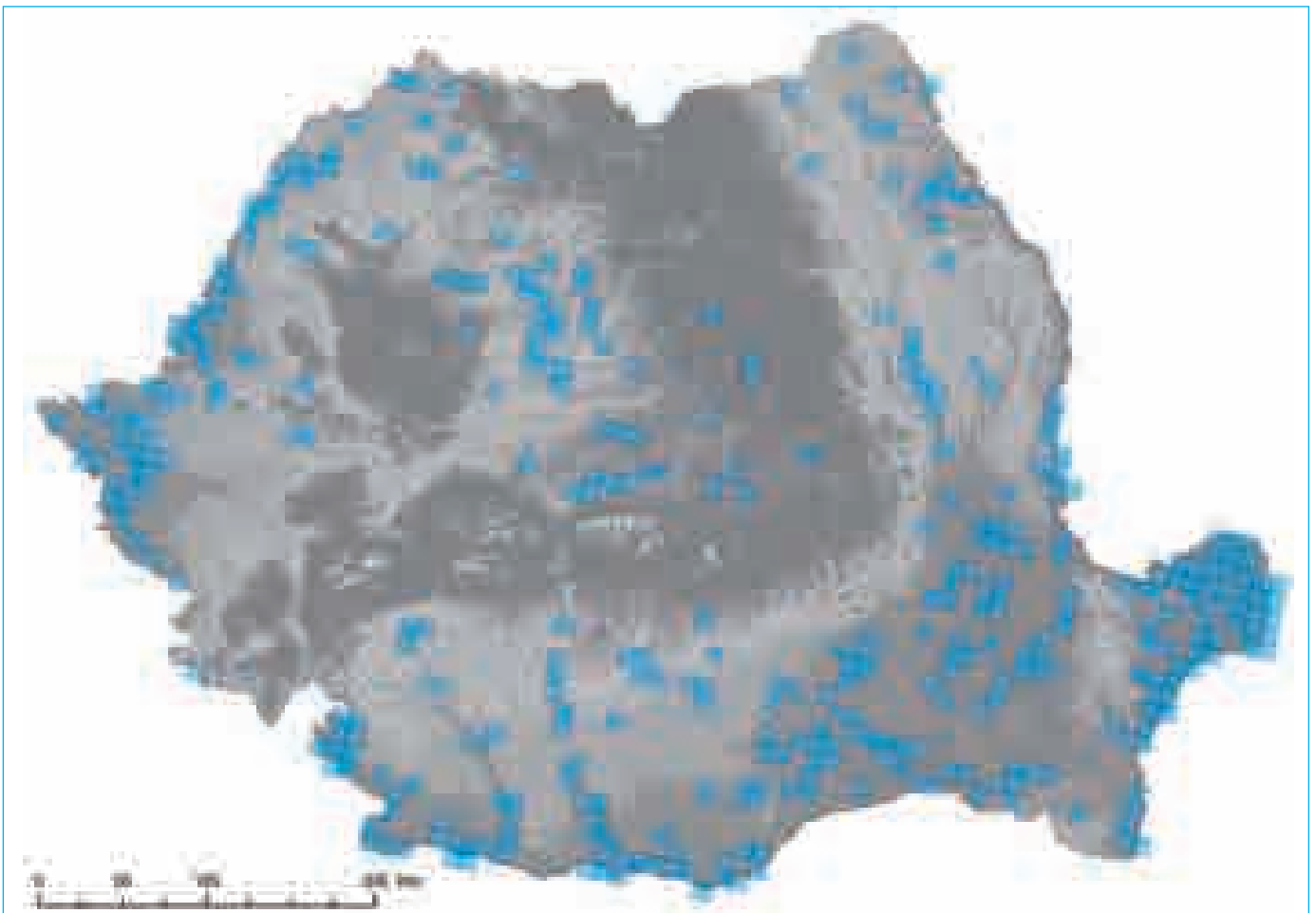
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.

- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale; amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Identificarea și managementul zonelor în care mortalitatea din cauza drumurilor este ridicată.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CREȘTEȚ PESTRIȚ - SPOTTED CRAKE

Porzana porzana

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: *Porzana*

SPECIA: *Porzana porzana*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Creștețul pestriț este o specie larg răspândită în Europa și Asia de Vest până în Mongolia, care reprezintă limita estică a arealului său. Arealul european este format din mai multe enclave, fiind puternic fragmentat, în special în partea vestică și centrală a Europei. În România este o specie larg răspândită, regăsindu-se aproape în toate zonele joase ale țării. Este o pasăre migratoare care ierneză în Africa, Pakistan și India.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 161.000 și 251.000 de masculi cântători, ceea ce reprezintă 55% din populația globală, tendința nefiind cunoscută.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 80 și 830 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Creștețul pestriț este o specie caracteristică zonelor umede, mlăștinoase, care au multă vegetație. Preferă pentru cuibărit habitate cu apă mică, cu o adâncime de sub 15 cm, însă necesită pentru hrănire zone în care apa este mai mică de 7 cm și este presărată cu tufe de vegetație joasă, fiind totodată și bogată în nevertebrate. Preferă aproximativ aceleași tipuri de habitat atât în sezonul de reproducere, cât și în timpul iernării, regăsindu-se des în mlaștini sezoniere sau permanente, pe pajiști umede, marginile canalelor de drenaj, bălți, marginile ierboase ale lacurilor, precum și pe râuri lent curgătoare. Duce o viață retrasă și este o pasăre greu de observat. Migrația este efectuată în timpul nopților. Longevitatea maximă cunoscută este de șapte ani și două luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Este o specie omnivoră, dar preferă în dietă nevertebrate precum insecte acvatice mici și larvele acestora (cum ar fi trichoptere, libelule, diptere, coleoptere, ploșnițe), râme, moluște, păianjeni și chiar pești de talie mică.

Foto: Shutterstock.com

Dieta vegetală este formată din alge, lăstari, rădăcini și semințe de diverse plante.

Pasăre monogamă, formează perechi care se păstrează pe durata unui sezon de cuibărit. Este o specie teritorială, atât în regiunea de cuibărit, cât și în cea de iernare. În timpul ritualului nupțial, masculul cântă în reprize de câteva minute, de la înserare până târziu în noapte. Cântecele femelei este mai încet și de obicei este executat în duel cu cel al masculului. Cuibul este o cupă cu pereți groși, construit în vegetația deasă, la nivelul apei sau deasupra acesteia. El este realizat de ambii parteneri din frunze și tulpini, precum și alte materiale vegetale disponibile.

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii aprilie. Femela depune de obicei 8-12 ouă de culoare crem cu pete maroniu-închis,

în a doua jumătate a lunii mai, cu o dimensiune medie de 35,9 x 22 mm. Incubația durează 18-24 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii ies din ou cu un puf negru, lucios, și se pot recunoaște după ciocul roșu la bază și alb în vârf. Puii își urmează părinții, care le asigură hrana, devenind zburători la vârsta de 50 de zile. Perechea scoate de obicei două rânduri de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

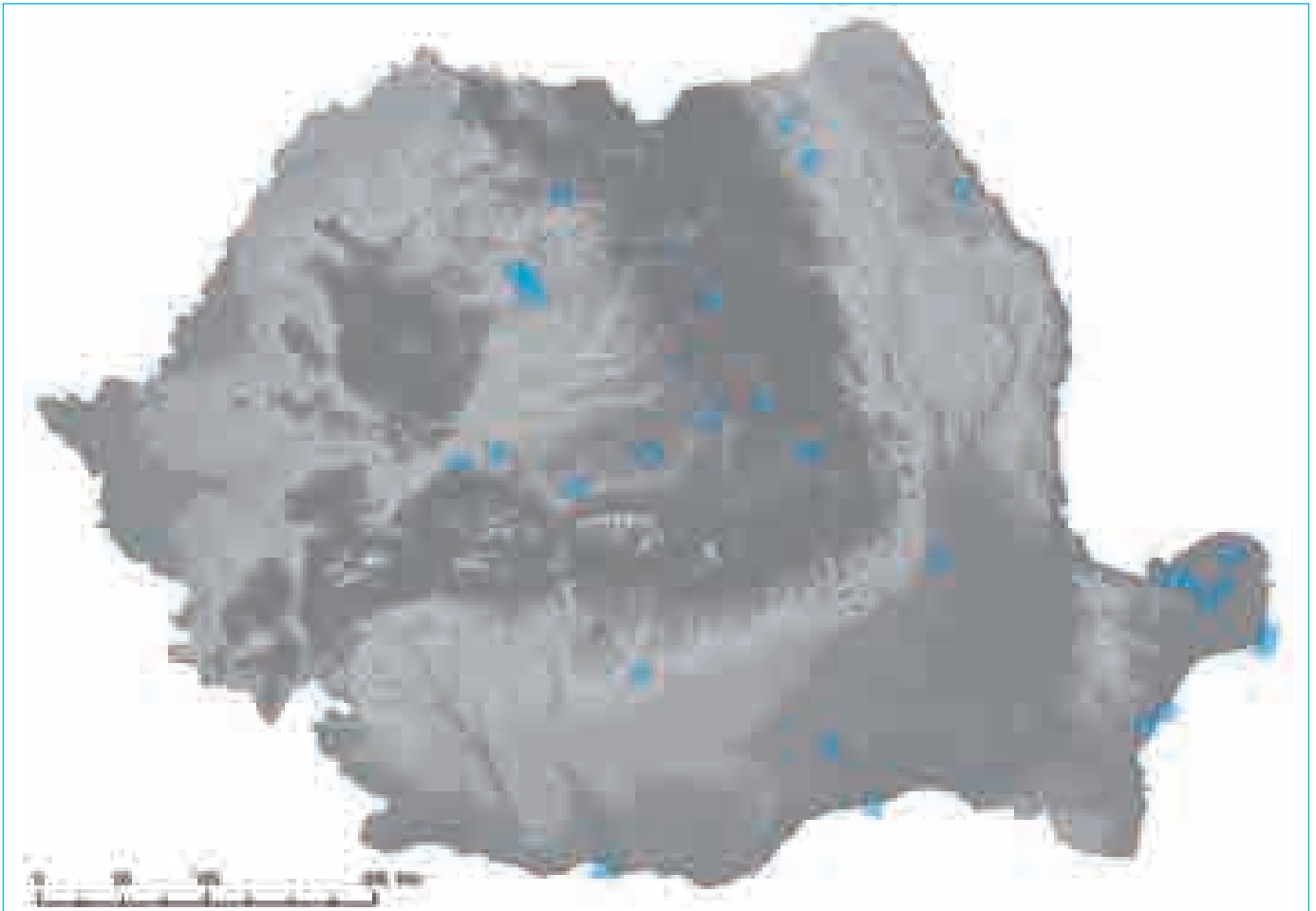
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CREȘTEȚ CENUȘIU - LITTLE CRAKE

Zapornia parva

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: Zapornia

SPECIA: Zapornia parva

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
n					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Creștețul cenușiu este o specie larg răspândită în aproape toată Rusia și Asia de Vest, limita estică fiind China. Arealul său în Europa este restrâns la câteva enclave izolate, în special în estul și centrul continentului. În România, specia se găsește în principal în zona Deltei Dunării, de-a lungul Dunării și în câteva zone din Transilvania. Este o specie migratoare, care ierneză în Africa și Peninsula Arabiei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 55.000 și 82.900 de masculi cântători, ceea ce reprezintă 60% din populația globală, tendința fiind stabilă.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 3.600 și 36.000 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada de cuibărit, creștețul cenușiu este o specie caracteristică zonelor joase temperate (urcând însă izolat la altitudinea de 2.000 m), extinzându-se până în zona boreală, dacă sunt condiții prielnice. Preferă lacurile eutrofe, dulcicole, naturale sau seminaturale, cu apă stătătoare sau lent curgătoare, care au multă vegetație (în special stuf sau papură). În afara sezonului de reproducere, specia poate fi regăsită în orezării, pajiști inundate, mlaștini și bălți bogate în vegetație, dar și în habitate mai neobișnuite în timpul migrației. Duce o viață retrasă și este greu de observat, deoarece este activă seara și noaptea. Longevitatea maximă la care ajunge în libertate este de șase ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an. Se hrănește sondând cu ciocul în noroi și în ape mici sau culegând insecte pe care le vede fie în apă, fie la suprafața acesteia. Este o pasăre omnivoră, care se hrănește predominant cu nevertebrate precum insecte, păianjeni, moluște, viermi, dar și cu hrană de origine vegetală reprezentată prin muguri, frunze și semințe de plante acvatice. Sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lunii martie și începutul lui aprilie. Este o pasăre te-

Foto: Daniel Petrescu

ritorială și monogamă, la care perechea se păstrează pe durata unui sezon de cuibărit. În serile de primăvară se aud chemările repezite ale masculului. Cuibul are formă rotundă și este construit de către ambii parteneri, din frunze de stuf și fire de plante, în locuri greu accesibile, acoperite de vegetație deasă. Amplasarea cuibului o face în acele zone în care se poate ajunge de pe mal doar prin înot. Femela depune la sfârșitul lunii aprilie și început de mai o pontă formată din 7-9 ouă cu aspect ocru pătat, având o dimensiune medie de 30,1 x 21,7 mm. Incubația durează 19-21 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii ies din ou cu un puf lung și negru, iar ciocul este alb-gălbui. Puii sunt nidifugi și își urmea-

ză părinții, care le asigură hrana predominant de origine animală, timp de 25-29 de zile, până când ajung la vârsta la care pot zbura. S-au înregistrat și pui în septembrie, ceea ce sugerează o posibilă refacere târzie a ponteii distruse sau depunerea în același sezon de reproducere a unei alte ponte.

AMENINȚĂRI

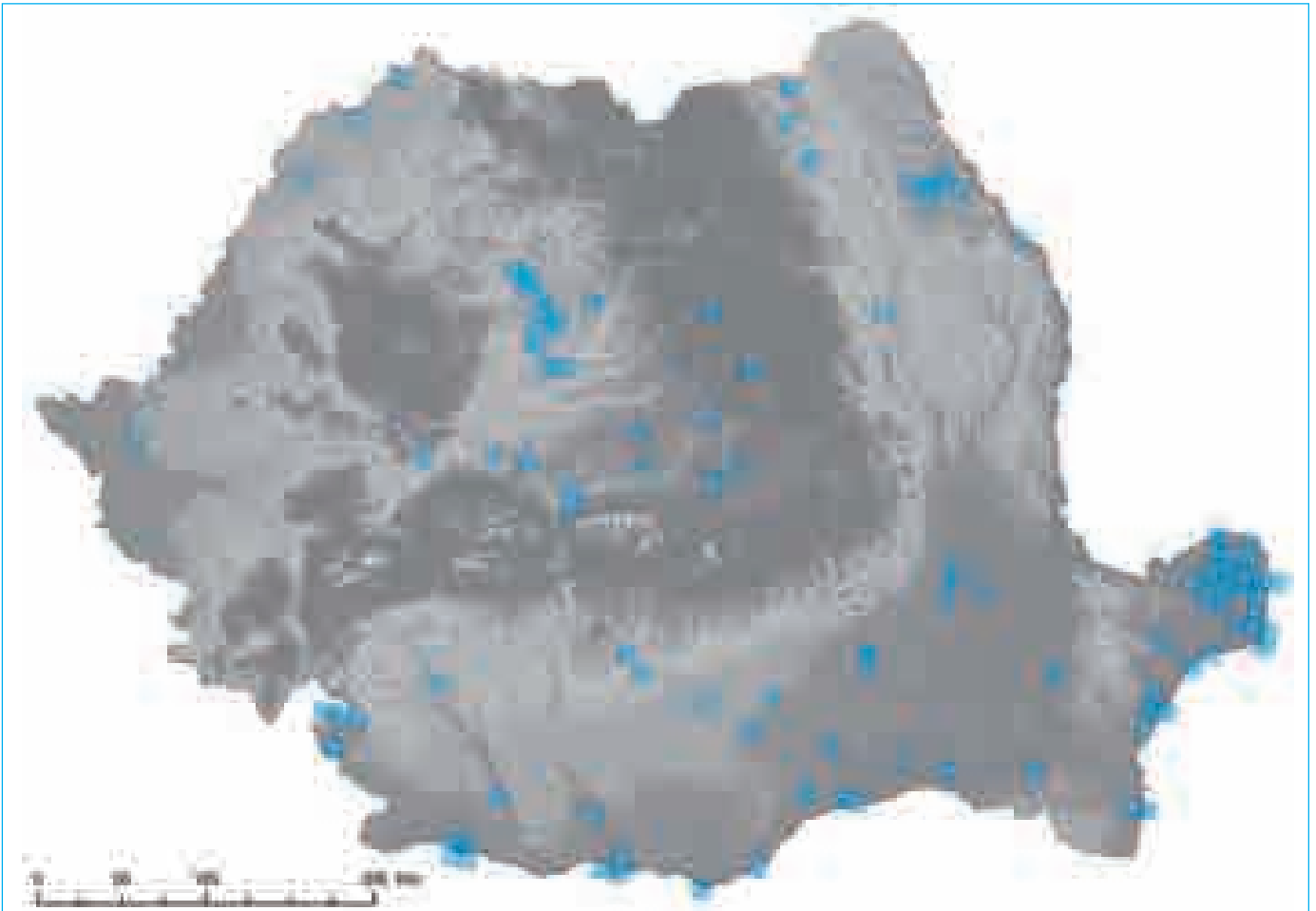
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
 - Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
 - Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
 - Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
 - Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
 - Interzicerea incendierii stufului.
 - Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
 - Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
 - Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale; amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
 - Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
 - Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CREȘTEȚ MIC - BAILLON'S CRAKE

Zapornia pusilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: Zapornia

SPECIA: Zapornia pusilla

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Creștețul mic este o pasăre cuibăritoare în cea mai mare parte a Europei sudice și de vest, în sudul Africii, în Asia și Australia. Populațiile din Africa și Australia rămân în același areal, fiind sedentare pe toată durata anului, în timp ce populațiile asiatică și europene sunt migratoare și iermează în sudul Asiei. În România specia este foarte rară, regăsindu-se în trei zone aproape de Cluj-Napoca și București și este foarte posibil ca cele mai multe perechi să se afle în zona Deltei Dunării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 980 și 1.400 de masculi cântători, tendința nefiind cunoscută și fiind dificil de estimat, deoarece nu este cunoscut impactul pe care îl are modificarea habitatului asupra populației. În România, populația cuibăritoare estimată este cuprinsă între 5 și 50 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Creștețul mic este o specie caracteristică zonelor umede cu apă dulce sau sărată atât din zonele continentale, cât și de coastă. Habitatele tipice

speciei includ pășuni inundate, mlaștini sărate sau dulcicole, pășuni inundate, marginile zonelor acvatice deschise, toate având drept caracteristică principală existența de zone cu apă puțin adâncă. Este o pasăre mai activă dimineața sau după-amiaza târziu spre seară, ducând o viață retrasă și fiind greu de observat. Migrația de toamnă are loc la sfârșitul lunii august și începutul lunii octombrie, iar cea de primăvară în perioada martie-mai. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește sondând cu ciocul prin noroi sau cu legând insecte pe care le găsește fie în apă, fie plutind pe aceasta ori pe vegetația din apropiere; rareori stă în apă până la jumătatea corpului, scormonind cu ciocul în căutarea prăzii. Este o specie omnivoră, dar se hrănește în principal cu nevertebrate, precum gândaci, fluturi de noapte, păianjeni, moluște, viermi acvatice, melci, crustacee mici, amfibieni și pești mici (până în 2 cm). Din dieta sa fac parte și muguri, frunze și semințe ale diverselor plante din habitatele în care trăiește. Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Ritualul nupțial se manifestă prin chemările masculului, care atrage astfel femela. Este o pasăre monogamă și teritorială, la care

perechea se menține numai pe perioada unui sezon de reproducere. Cuibul are formă de cupă și este așezat în vegetație, în apropierea apei, la aproximativ 4-60 cm deasupra nivelului acesteia. Ocazional cuibul poate fi plutitor sau ancorat de vegetația acvatică. Este construit de ambii parteneri din frunze și diverse tulpini, precum și din alte materiale vegetale disponibile, iar teritoriul de lângă cuib este apărat cu înverșunare. Femela depune de obicei în perioada iunie-august o pontă formată din 4-11 ouă de culoare ocru-maroni închis cu pete gălbui. Incubația este asigurată de ambii părinți și durează în medie 16-20 de zile. Puii se pot hrăni singuri la câteva zile după ce ies din ouă, însă devin zburători doar la 34-45 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

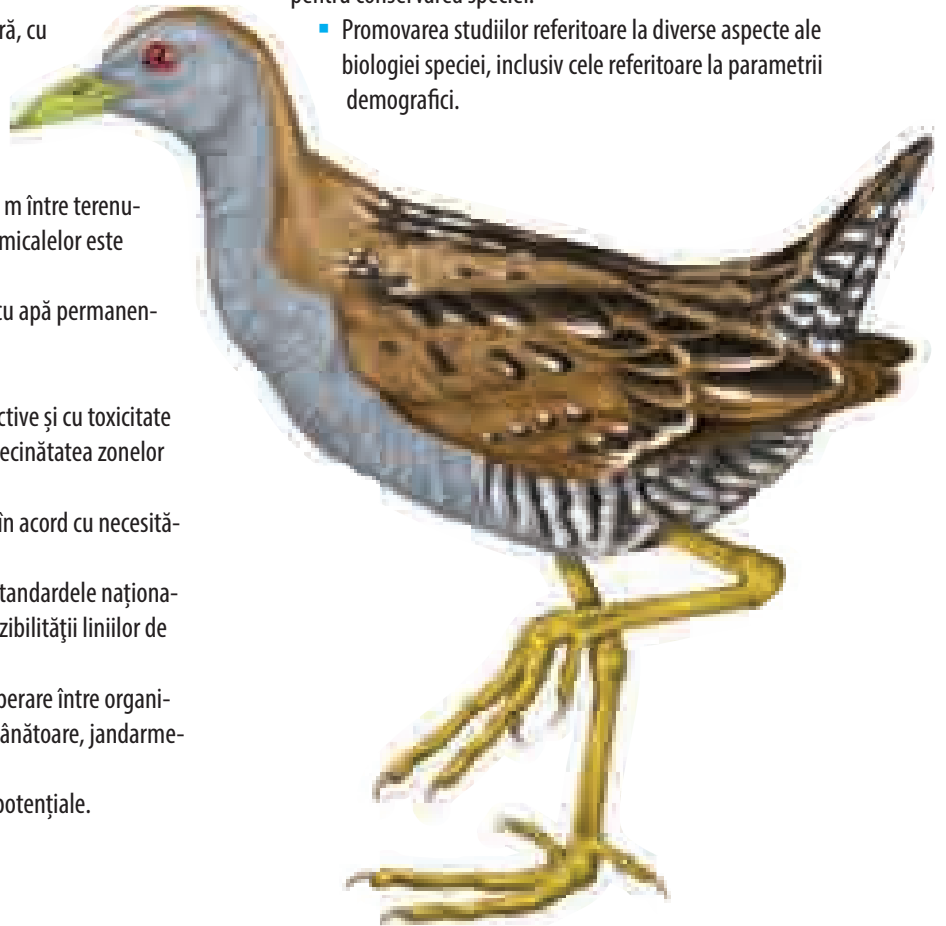

Foto: Shutterstock.com

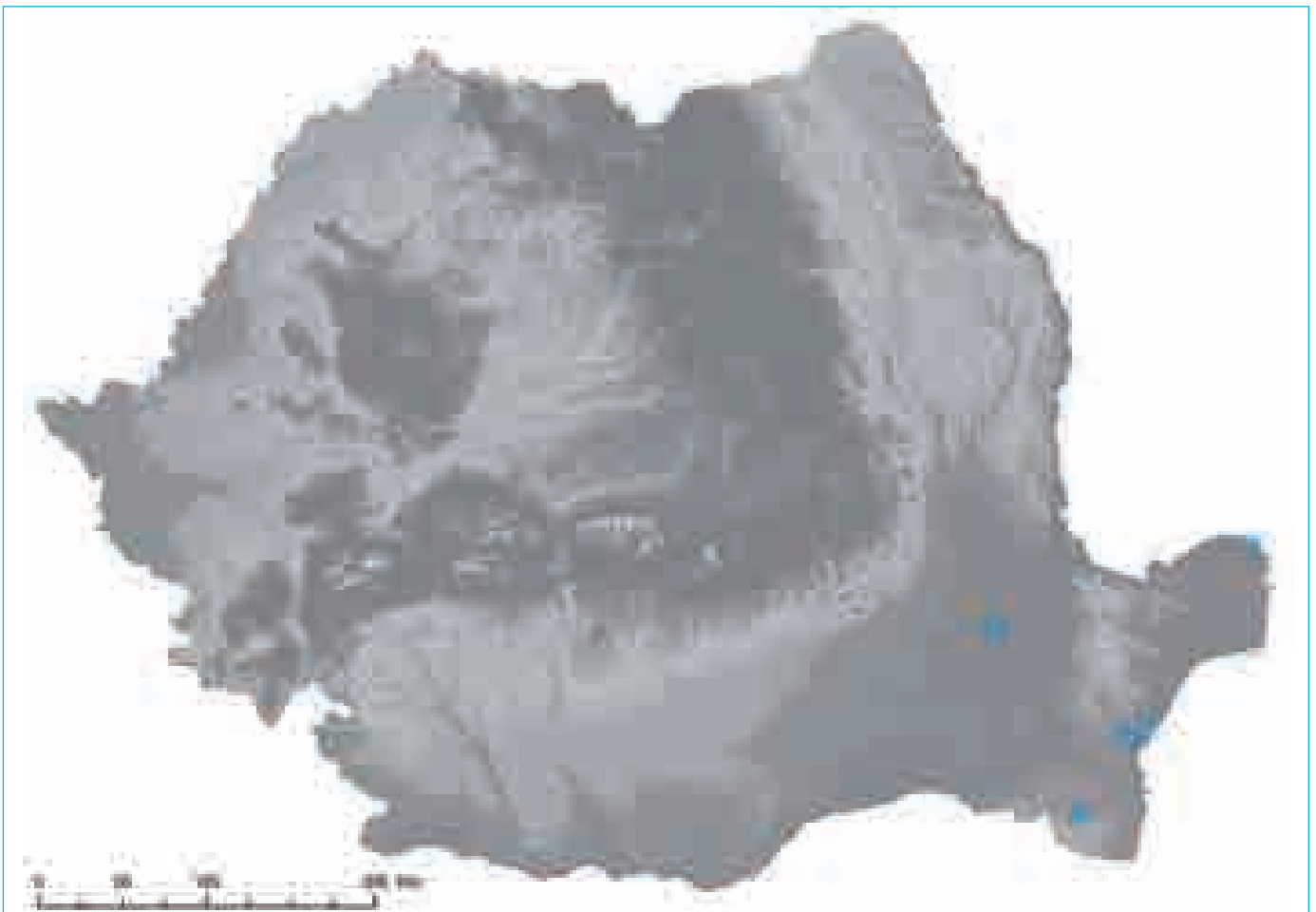
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale; amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CÂRSTEL (CRISTEL) DE CÂMP - CORNCRAKE

Crex crex

REGNUL: *Animalia*

CLASA: *Aves*

ORDINUL: *Gruiformes*

FAMILIA: *Rallidae*

GENUL: *Crex*

SPECIA: *Crex crex*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

Foto: Shutterstock.com

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă pe cea mai mare parte a continentului european și în Asia Centrală, arealul său întinzându-se din Marea Britanie și Irlanda până în Siberia Centrală. Toamna părăsește teritoriile de reproducere pentru a ierna în Africa.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare, fiind estimată la 1.290.000-2.120.000 de masculi cântători și având o tendință stabilă. În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 16.300 și 21.527 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică zonelor joase, cum sunt pășunile și fânețele umede, dar și culturilor agricole (cereale, mazăre, rapiță, trifoi, cartofi). În Alpi cuibărește până la 1.400 m, în China până la 2.700 m, iar în Rusia până la 3.000 m altitudine. Este o specie migratoare pe distanțe lungi,

călătorind numai noaptea și la înălțimi mici față de sol. Pentru migrație se formează grupuri de aproximativ 20-40 de exemplare, iar grupurile în locurile de odihnă diurnă pot reuni câteva sute de exemplare. Majoritatea își începe migrația în luna septembrie, exemplare izolate putând fi identificate până la sfârșitul lunii octombrie. Se hrănește preferențial cu insecte și larvele acestora, viermi, melci, dar și cu semințe, plante și muguri. Ocazional poate consuma și mamifere sau amfibieni de talie mică.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Mult timp s-a crezut că este o specie monogamă, însă studiile recente îi atribuie o poligamie speciei, datorită împerecherii masculului cu două sau mai multe femele. Masculul atrage femelele printr-un cântec sonor, care se aude aproape toată noaptea. Specia este teritorială, masculul având un ritual nupțial scurt, care include reverențe, aplecări, în timp ce își desface aripile și își înfoaie gâtul. În timpul acestui ritual el poate oferi hrană femelei. Teritoriul mediu al

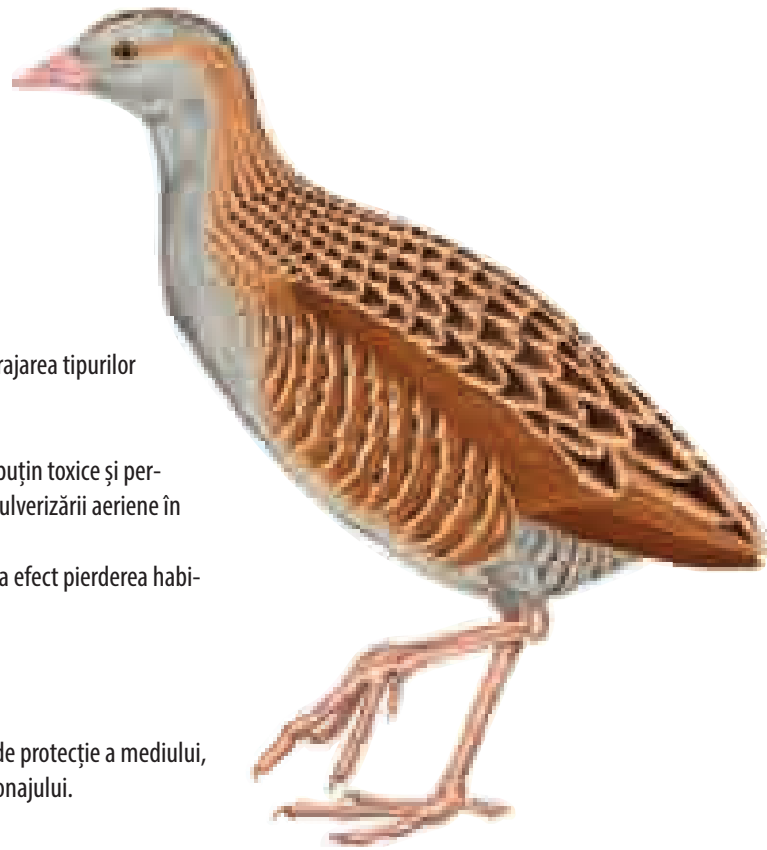
unui mascul este de 15,7 ha. După ce formează pereche cu o femelă, rămâne cu aceasta până când este depusă ponta și apoi atrage altă femelă, schimbându-și teritoriul. Uneori, în același teritoriu al unui mascul, se pot întâlni mai multe cuiburi ocupate de femele diferite. Cuibul este așezat într-o scobitură pe sol (de 12-15 cm diametru și 3-4 cm adâncime) și este căptușit cu vegetație. Deseori este realizat un fel de acoperiș prin înclinarea tulpinilor de vegetație deasupra cuibului. Cuibul este construit în mod obișnuit în locuri mai sigure, de-a lungul unui gard viu sau în apropierea unui copac sau tufiș izolat, ori în vegetația mai înaltă. Femela depune de obicei 8-12 ouă la sfârșitul lunii mai, cu o dimensiune medie de 37,2 x 26,4 mm, fiind produse 1-2 ouă pe zi. Incubația durează în medie 19-20 de zile și este asigurată în exclusivitate de către femelă. Când este surprinsă, aceasta rămâne pe cuibar până în ultimul moment, ceea ce determină o mortalitate mare a speciei cauzată de mașinile agricole. După eclozare, puii sunt acoperiți cu puf negru. Puii pot părăsi cuibul după o zi sau două. Sunt hrăniți în continuare de către femelă timp de 3-4 zile, după care se hrănesc singuri și devin zburători la 34-38 de zile. Succesul cuibăritului este de 80-90% în teritoriile nederanjate și de circa 50% acolo unde pășunile se cosesc, iar culturile agricole se recoltează. Femelele pot produce o a doua pontă la începutul lunii iulie, între cele două cuibare trecând în medie un număr de 42 de zile. După ce s-au cosit fânețele și s-au secerat culturile agricole, cârsteii de câmp se retrag pentru năpârlire spre porumbiști, stu-fărișuri și spre locuri năpădite de buruieni înalte, de unde revin la locurile de cuibărit pentru a depune o a doua pontă. Aceasta are o perioadă de incubație cu câteva zile mai scurtă decât prima. Momentul efectuării lucrărilor agricole mecanizate (secerat sau cosire) este extrem de important pentru supraviețuirea speciei. Efectuarea acestora în timpul cuibăririi sau creșterii puilor poate duce la o rată a mortalității de 38-95% a acestora.

AMENINȚĂRI

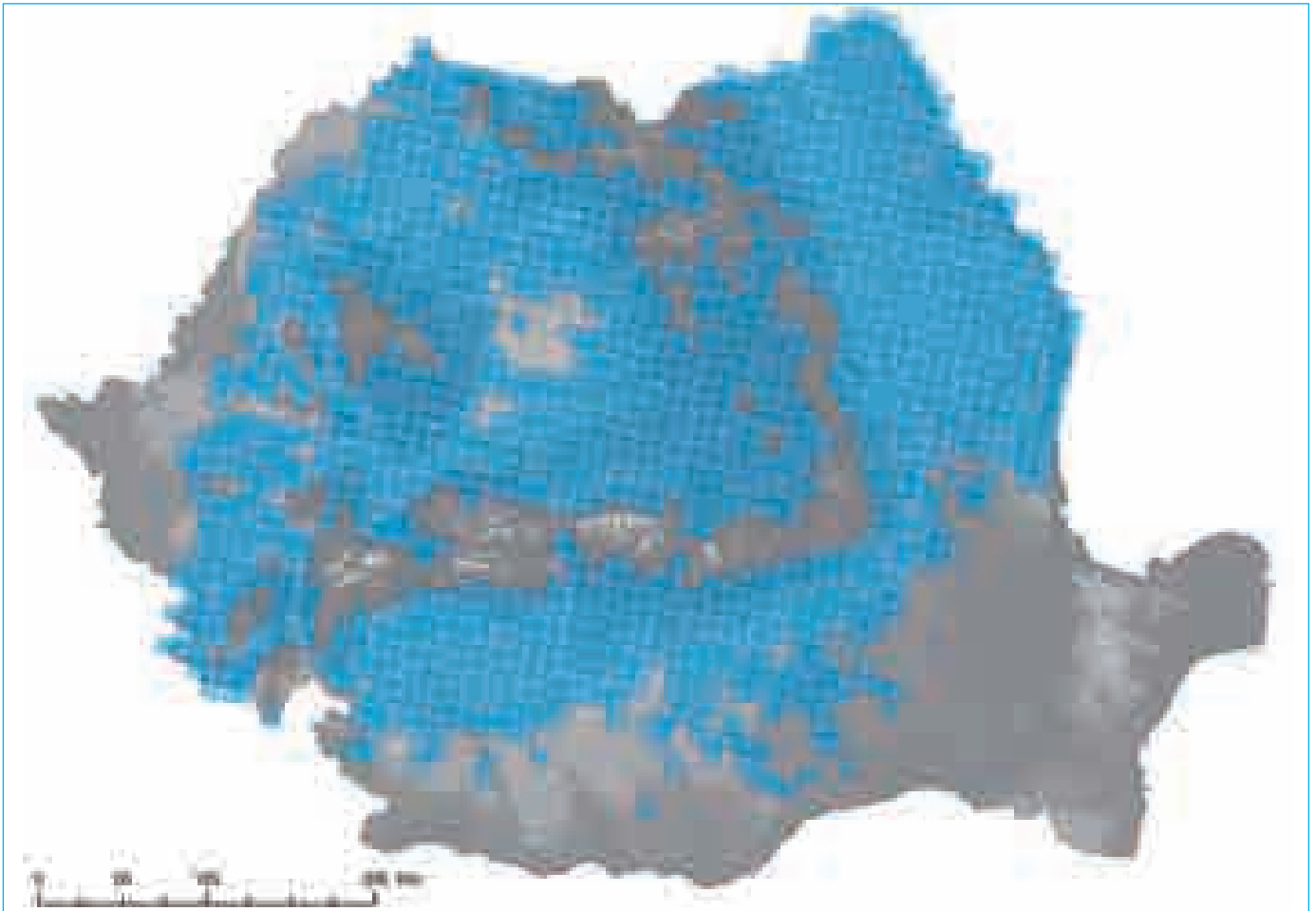
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminare prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul braconajului în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciilor, încurajarea tipurilor de culturi de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente, evitarea folosirii lor în perioadele critice pentru specie, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; încurajarea agriculturii organice.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GĂINUȘĂ DE BALTĂ - COMMON MOORHEN

Gallinula chloropus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: *Gallinula*

SPECIA: *Gallinula chloropus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III		■	

DISTRIBUȚIE

Găinușa de baltă este una dintre cele mai răspândite păsări, întâlnindu-se pe majoritatea continentelor, excepție făcând Australia, Asia și Antarctica. Este doar un vizitator ocazional în ținutul insular Svalbard din Oceanul Arctic. Poate fi regăsită chiar și pe insule îndepărtate din Oceanul Pacific. În România este, de asemenea, o specie larg răspândită, fiind întâlnită în mai toate zonele umede, excepție făcând doar zonele muntoase.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este mare, fiind cuprinsă între 909.000 și 1.440.000 de perechi, cu tendință stabilă.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 36.602 și 61.719 perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Găinușa de baltă poate fi întâlnită într-o varietate de zone cu ape liniștite în care există vegetație abundentă. Preferă râurile, iazurile, lacurile, canalele și mlaștinile adiacente pădurilor sau care au vegetație înaltă în apropiere. Evită în general locurile expuse, lacurile oligotrofe sau salin, însă în timpul migrației poate fi observată și pe pajiști, chiar și departe de apă.

Este o specie diurnă, dar se hrănește și în timpul nopților în care lumina lunii este puternică. Este o specie extraordinar de oportunistă, omnivoră, consumând aproape orice hrană, de la materii vegetale, insecte, râme, până la pești și ouăle altor specii. Se hrănește de obicei solitar, obținându-și hrana de cele mai multe ori de la suprafața apei, însă câteodată se scufundă ori ridică cu ciocul frunze submerse pentru a expune insectele atașate. În condiții de vreme nefavorabilă, se poate aduna în grupuri de până la 30 de indivizi, atunci când caută mâncare.

În principal este o specie sedentară, dar populațiile nordice efectuează migrații parțiale sau chiar totale în funcție de condițiile de mediu, fiind vulnerabilă la îngheț. Când e speriată, găi-

Foto: Tiberiu Mănoiu

nușa de baltă de obicei se adăpostește în loc să fugă, ocazional își ia zborul, acesta din urmă fiind însă scurt și greoi. În cazul în care migrează, revine în zona de cuibărit în luna februarie, de unde pleacă în luna septembrie. În libertate, longevitatea medie este de trei ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

În general, perechile sunt monogame, dar se întâlnesc și cazuri de poligamie și poliandrie. Legătura dintre parteneri poate dura mai mulți ani. În ritualul nupțial, masculul înnoată spre femelă cu ciocul scufundat în apă și îi oferă ierburi acvatice. Cei doi construiesc un cuib în formă de cupă, fie pe sol, ancorat de vegetația adiacentă, fie într-un tufiș sau într-un arbore. Perechea

și apară teritoriul cu agresivitate. Ouăle sunt depuse la mijlocul lunii martie. Cei doi părinți clocesc pe rând ponta formată din 5-9 ouă, care au dimensiunea de 43 x 31 mm. Incubația durează 21-22 de zile. Ambii părinți hrănesc puii, până când aceștia devin independenți, la 40-50 de zile de la eclozare. O pereche are două ponte pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

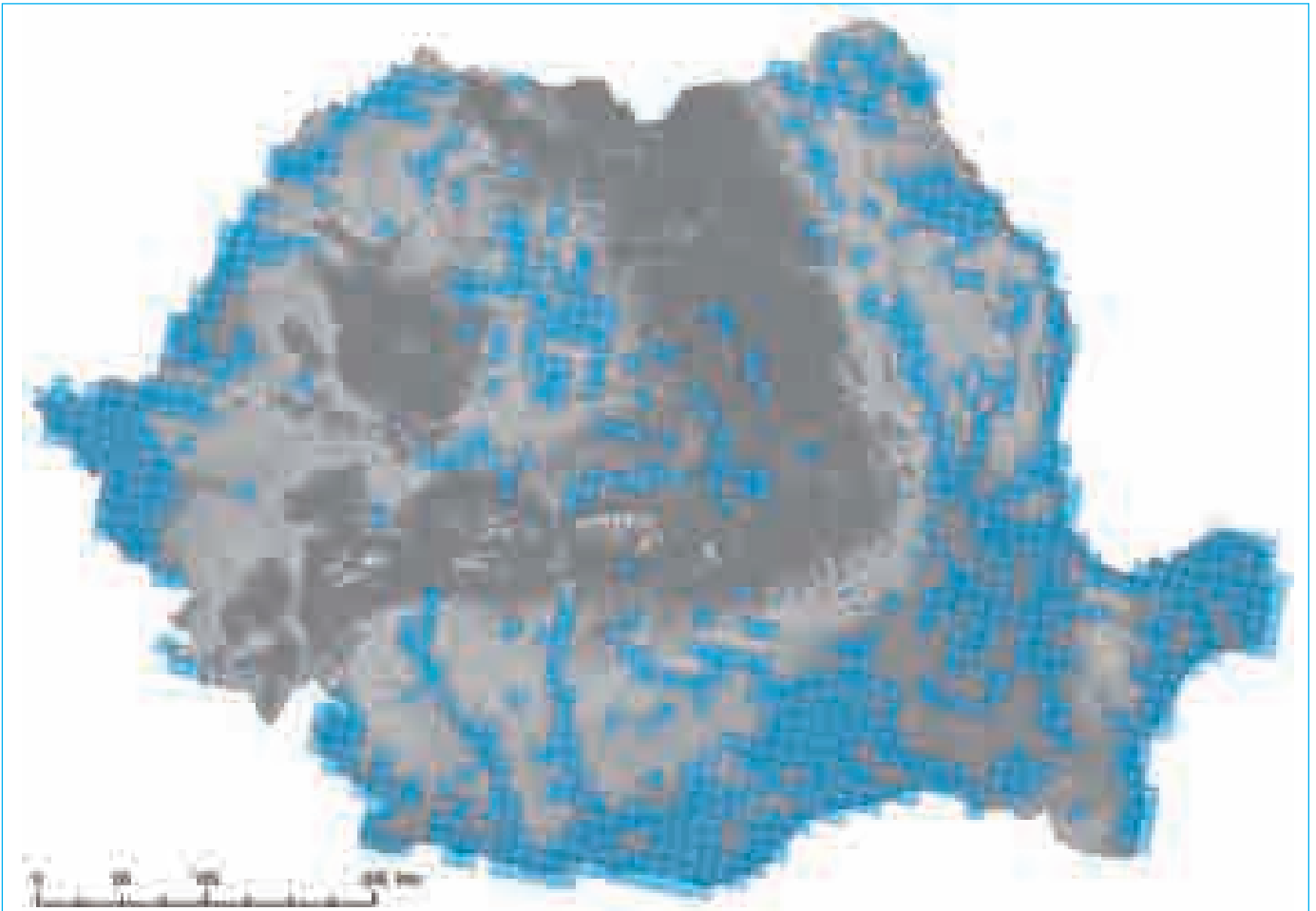
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de importanță pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LIȘIȚĂ - COMMON COOT

Fulica atra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: *Fulica*

SPECIA: *Fulica atra*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Lișița este o specie larg răspândită, cuibărind în mare parte pe lângă lacurile și iazurile de apă dulce din Europa, Asia și Africa. Recent specia și-a extins arealul în Australia și Noua Zeelandă. În zonele cu ierni blânde este o specie în mare parte sedentară, dar pe măsură ce apele îngheață migrează spre sud. În România este răspândită pe tot teritoriul țării, excepție făcând zonele muntoase.

POPULAȚIE

Lișița este o specie larg răspândită în Europa, unde populația cuibăritoare este cuprinsă între 945.000 și 1.550.000 de perechi, tendința populațională fiind în declin și estimându-se o reducere a populației cu până la 30% în decursul a trei generații (21 de ani).

În România, populația cuibăritoare are o tendință necunoscută și este estimată la 48.698-95.138 de perechi, iar pe timpul iernii populația este cuprinsă între 78.773 și 134.561 de indivizi, cu tendință stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Lișița poate fi găsită în zone cu ape mici, liniștite, lacuri, iazuri, canale de irigații, baraje de acumulare, mlaștini și balastiere. Deseori poate fi întâlnită pe timp de iarnă și în estuare. În timpul iernii se adună în stoluri pe lacuri și râuri mari, aceste adunări fiind pașnice în comparație cu luptele teritoriale pe care le manifestă în timpul sezonului de reproducere. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

Este o specie diurnă, dar se poate hrăni uneori și în timpul nopților în care lumina lunii este puternică. Are o dietă omnivoră, hrănindu-se preponderent cu plante acvatice, dar consumă și nevertebrate, ouă de pasăre, amfibieni, pești și chiar mamifere mici. Pentru a procura hrana se scufundă neîndemânic, dar revine repede la suprafața apei datorită flotabilității sale ridicate. Spre deosebire de rațe, lișița își aduce hrana la suprafață înainte de a fi consumată, fiind astfel expusă la furtul mâncării.

Specie monogamă, extrem de teritorială în sezonul de împerechere. Este agresivă atât față de reprezentanții propriei specii, cât și față de alte specii. Ritualul de împerechere este simplu și

implică o curățare reciprocă cu ajutorul ciocului, după care partenerii aleg un loc de cuibărit. Cuibul este reprezentat de o movilă din frunze de trestie moarte, construit de obicei în vegetația emergentă. La mijlocul lunii martie, femela depune o pontă cuprinsă între 6 și 10 ouă cu aspect pătat, având dimensiunea de 53 x 36 mm. Există posibilitatea ca mai multe femele să depună ouă în același cuib, fiind menționate în acest caz și ponte mai mari, care ajung și până la 15 ouă. Părinții clocesc pe rând pontă timp de 21-24 de zile. Cei doi au grijă de pui până când aceștia devin independenți, la 55-60 de zile de la eclozare. O pereche are câte 2 sau 3 ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

Foto: Tiberiu Mănoiu

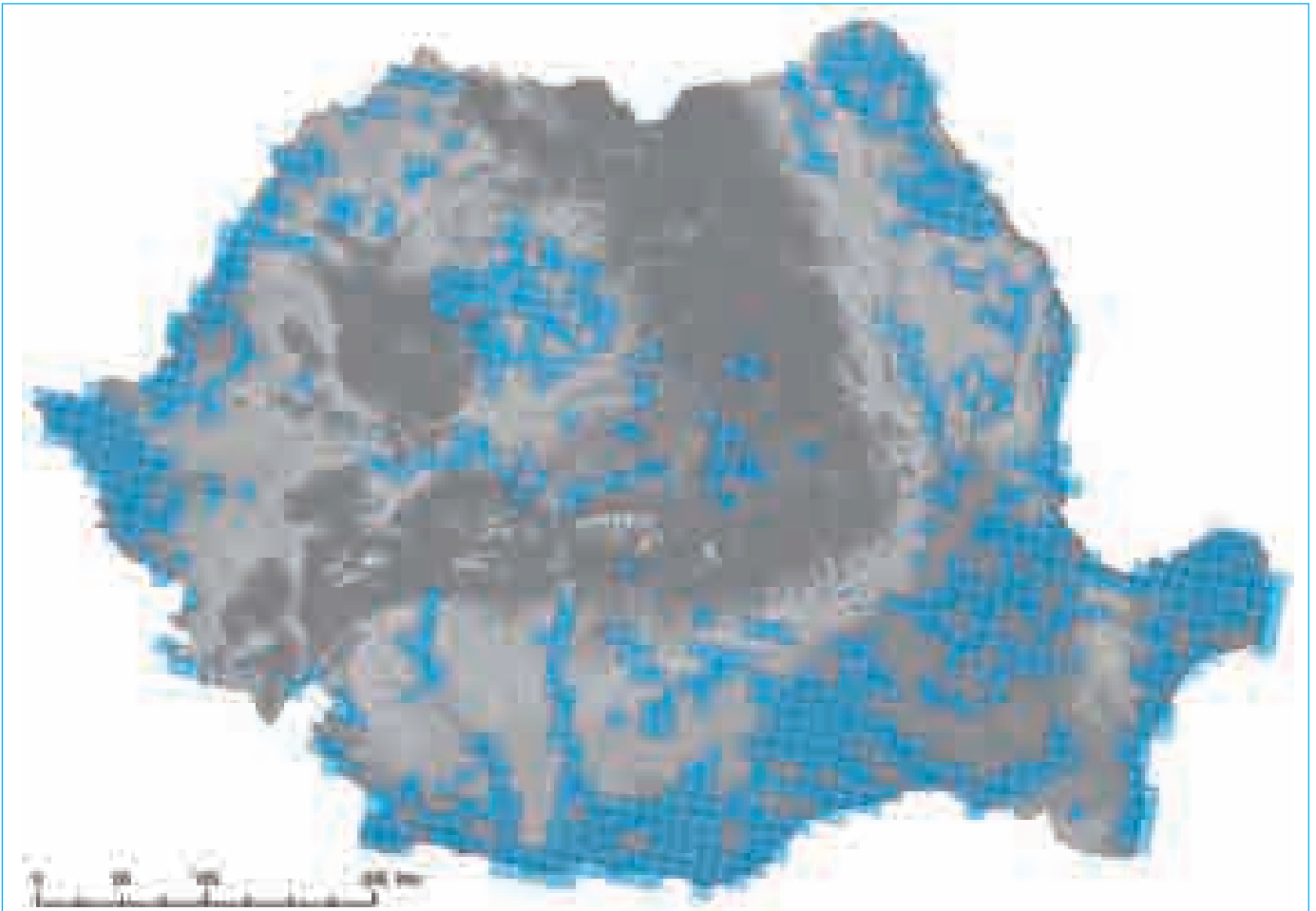
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.

- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești în zonele de hrănire ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COCOR - COMMON CRANE

Grus grus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Gruidae

GENUL: *Grus*

SPECIA: *Grus grus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■	■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	II

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în centrul și nordul Eurasiei, unde cuibărește cea mai mare parte a populației. În sudul Europei, exemplarele cuibăritoare sunt o prezență neobișnuită, fiind însă menționate efective cuibăritoare mici în Danemarca, Germania, Grecia și pe teritoriul fostei Iugoslavii.

Specia este migratoare și iernează preponderent în nordul Africii. Cele mai mari populații se strâng în Sudan, Etiopia, Tunisia, Eritreea, însă efective semnificative iernează și în alte țări precum Turcia, Israel, Irak, sud-vestul Europei, India și zonele adiacente acesteia, Vietnam, Thailanda și estul Chinei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă în-

tre 113.000 și 185.000 de perechi cuibăritoare, tendința fiind crescătoare.

În România, în timpul migrației, se estimează că un număr cuprins între 2.000 și 5.000 de exemplare tranzitează țara noastră.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cocorul este o specie caracteristică zonelor umede, cu o adâncime mică a apei (20-40 cm), care includ mlaștini, pajiști umede, păduri inundabile, râuri și lacuri puțin adânci. În afara perioadei de cuibărit se adună și migrează în stoluri numeroase, la mare înălțime, în formație de „V” sau în linie oblică.

Este o specie omnivoră. Se hrănește cu rădăcini, rizomi, fructe, frunze, semințe, insecte, viermi, mamifere mici, ouă și pui de păsare, broaște etc. Sosește din cartierele de iernare în luna aprilie.

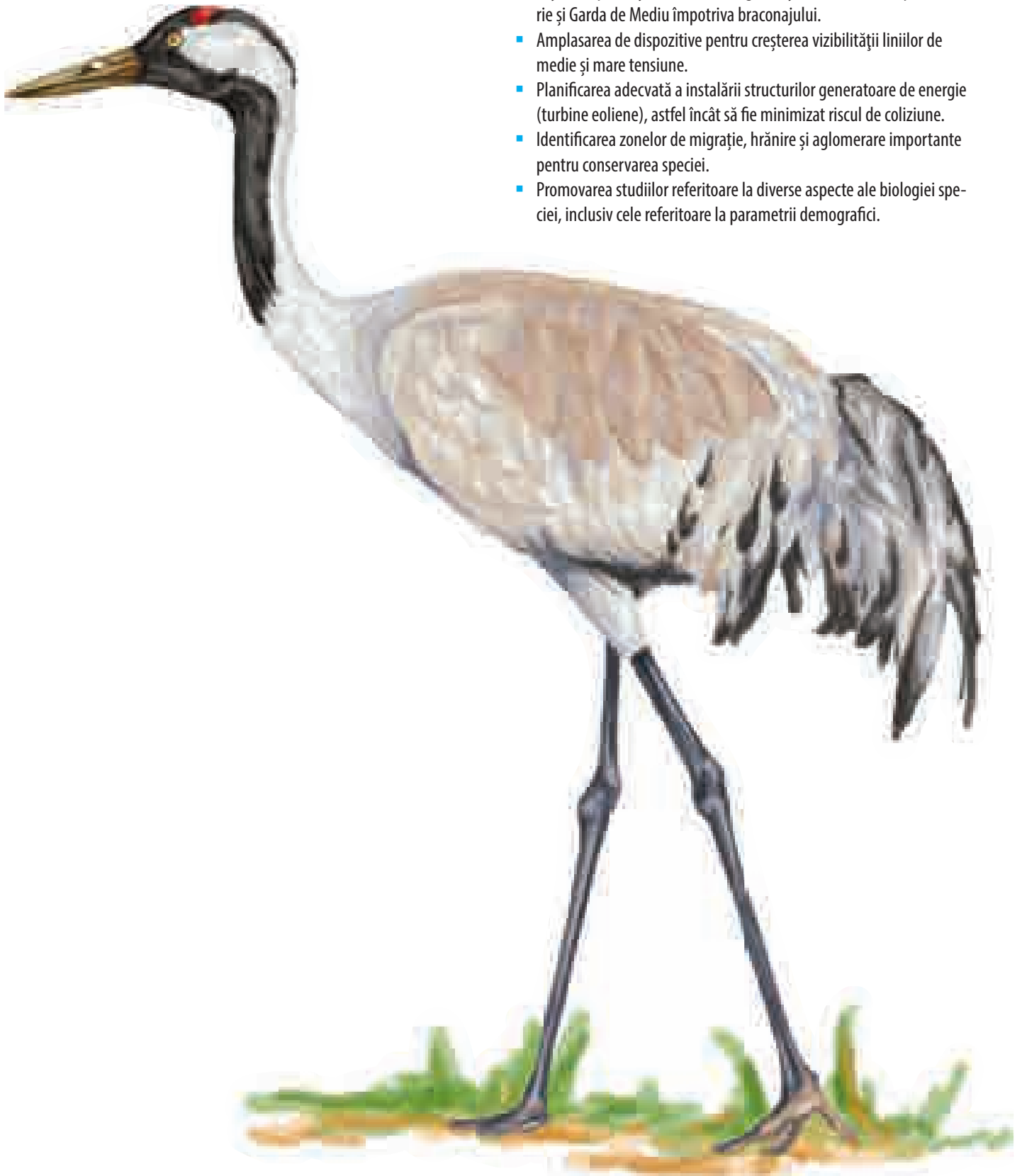
În timpul perioadei de cuibărit, specia este monogamă și teritorială. Ritualul nupțial este spectaculos și constă dintr-un dans în care aplecările, urmărirea și săriturile se împletesc cu sunete asemănătoare celui de corn, emise în timp ce au gâtul ridicat, capul dat pe spate și ciocul îndreptat spre cer. Cuibul, care poate fi folosit succesiv mai mulți ani, este alcătuit dintr-o movilă de vegetație așezată pe pământ, în apropierea apei, și poate atinge diametrul de 1-1,6 m. În acest cuib, construit de ambii parteneri, femela depune de obicei două ouă, în prima parte a lunii mai, cu o dimensiune medie de 98,2 x 60,2 mm. Incubația durează 28-31 de zile și este asigurată de ambii parteneri. La câteva zile după eclozare, puii își urmează părinții și devin zburători după 65-70 de zile, timp în care beneficiază de o atență îngrijire parentală.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protecției locurilor de hrănire.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile folosite ca teritorii de hrănire.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene), astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DROPIE - GREAT BUSTARD

Otis tarda

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Otidiformes

FAMILIA: Otidae

GENUL: Otis

SPECIA: Otis tarda

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	II	I, II		II

DISTRIBUȚIE

Drophia este o specie cu un areal restrâns și insular atât în Europa, cât și în Asia, cel mai probabil din cauza populației mici și a habitatului preferat, care nu se găsește pe suprafețe mari de teren. Cuibărește în Maroc, Portugalia, Spania, Austria, Germania, Slovacia, Ungaria, Bulgaria, Moldova, România, Turcia, Iran, Rusia, Ucraina, Kazahstan, Kirgizstan, Tadjikistan, Uzbekistan, Mongolia și China. În Europa este o specie în principal sedentară, dar în partea asiatică a zonei de răspândire este migratoare, iernând în partea sudică a acestui areal.

POPULAȚIE

Populația globală este cuprinsă între 43.847 și 56.695 de exemplare, populații cuibăritoare mai mari fiind prezente în Spania, Rusia, Portugalia și Ungaria. Numărul exemplarelor a scăzut semnificativ în perioada 1970-1990, iar această tendință a continuat și în perioada 1990-2000, estimându-se un declin rapid și în decursul următoarelor trei generații (30 de ani).

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 5 și 10 indivizi și se estimează că iernea-ză la noi între 29 și 42 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică zonelor de stepă, pășunilor și terenurilor cu agricultură extensivă. Pentru un cuibărit reușit este necesar ca habitatul să fie bogat în insecte și să fie puțin sau deloc deranjat. Se deplasează în zbor cu o viteză de 60 km/h. Durata maximă de viață în libertate este de 15 ani. Masculii ating maturitatea sexuală după patru-cinci ani, iar femelele pot cuibări după primul an.

Drophia este omnivoră, hrănindu-se doar în timpul zilei. Consumă atât hrană vegetală (frunze, muguri, rizomi, bulbi și diverse fructe), cât și nevertebrate, precum coleoptere, melci, ortoptere, viermi, himenoptere etc. Mai rar, prinde și consumă vertebrate mici, cum ar fi mamifere, reptile, amfibieni sau chiar puii altor specii de păsări.

Foto: Shutterstock.com

Sezonul de reproducere începe în martie, păsările năpârlind mai întâi în ianuarie. Penajul masculului este impresionant în perioada de cuibărit, acesta etalându-l într-un ritual nupțial spectaculos pentru a atrage femelele. Masculii se întrec între ei în spații deschise, în prezența femelelor. Este o specie poligină, la care un mascul se poate împerechea cu până la cinci femele, și nu contribuie la incubație sau la creșterea puilor. Datorită dimensiunilor și comportamentului social de grup, masculii nu au prădători, femelele fiind însă uneori atacate de păsările răpitoare de talie mare. Perioada de cuibărit începe în martie. Cuibul este așezat în adâncituri ale solului, care sunt căptușite superficial cu fragmente de vegetație. Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă de culoare verzuie sau gri, care au dimensiunea de 79,4 x 56,8 mm. Incubația durează 21-28 de zile și este asigurată numai de către femelă. Puii sunt nidicoli și își urmează mama imediat după eclozare, fiind apărați și hrăniți de către aceasta, în primele zile doar cu insecte, după

care le oferă treptat și hrană de natură vegetală. La 10 zile după eclozare, ei sunt capabili să se hrănească singuri și devin zburători la 30-35 de zile. Puii rămân în preajma femelelor până în anul următor. Rata de supraviețuire a juvenililor în primul an este de doar 20%. O femelă depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de hrănire.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul braconajului și al altor activități antropogene.

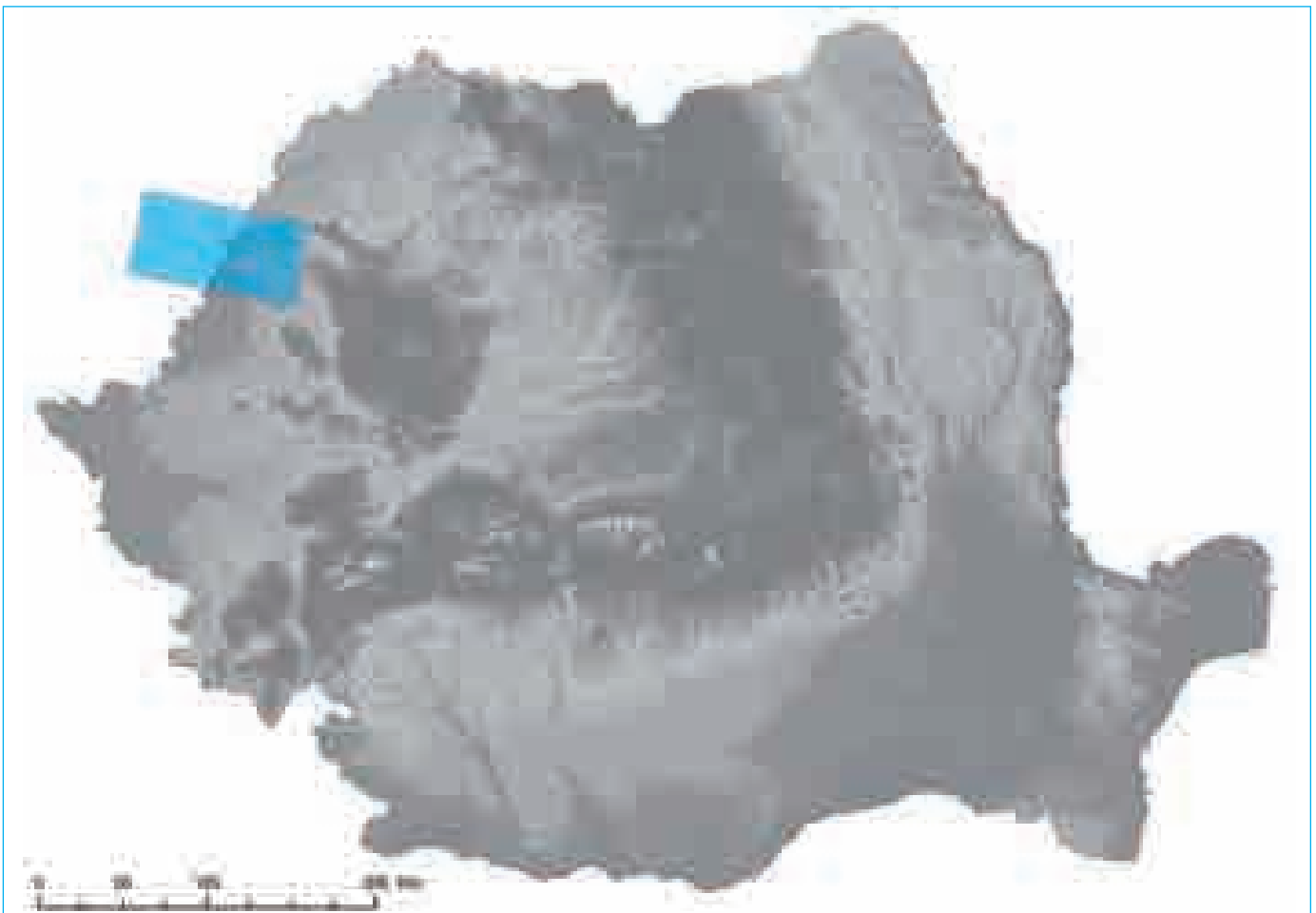
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciei, încurajarea culturii de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie; încurajarea cultivării terenurilor cu specii favorabile cuibăritului și hrănirii speciei.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; încurajarea agriculturii organice; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei, evitarea folosirii lor în perioadele critice.
- Evitarea extinderii industriale și urbane în habitatele importante pentru specie.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare ale speciei.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și a distrugerii cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri lineare.

- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbățiți.
- Inventarierea zonelor de reproducere (actuale și potențiale) și a celor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL (Fiind o specie sensibilă, distribuția este dată pe baza grilajului cu celule de 50x50 km.)

SCOICAR - EURASIAN OYSTERCATCHER

Haematopus ostralegus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Haematopodidae

GENUL: *Haematopus*

SPECIA: *Haematopus ostralegus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Scoicarul este larg răspândit, însă distribuția lui este inegală în mare parte din Europa. Principala arie de cuibărire este în nord-vestul Europei, aceasta reprezentând mai mult de jumătate din aria sa mondială. Mai poate fi văzut în jurul Mediteranei și în unele zone de pe coasta de est a Asiei, precum și de la Marea Caspică până în Asia Centrală. În România cuibărește rar, pe solul acoperit de scoici al litoralului, în lagune sau pe sărăturile de lângă Dunăre. Poate fi observat, de asemenea, și în unele zone umede situate în interiorul țării, în special în timpul migrațiilor.

POPULAȚIE

Populația globală este cuprinsă între 925.000 și 1.030.000 de exemplare și, deși subspecia *Haematopus ostralegus ostralegus* a cunoscut o creștere substanțială între anii 1960 și 1990, ulterior a fost într-un declin care a depășit 40% în decursul a trei generații. La nivel global se estimează un declin de 20-29% în decursul a trei generații.

În România, populația cuibăritoare este mică, fiind estimată la 50-150 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Scoicarul se poate întâlni pe terenurile sărăturate de la malul mării, pe plaje cu nisip și scrădiș, pe dune de nisip, faleze cu vegetație scundă și ocazional pe maluri stâncoase. În interiorul continentului apare de-a lungul malurilor lacurilor și al râurilor, sau chiar pe pajiști și culturi agricole aflate la o oarecare distanță față de apă. Cele mai multe populații ale acestei specii sunt migratoare. În pasaj pot fi văzute în stoluri zburând în formă de „V”, scoțând strigăte puternice. Migrația de toamnă începe în luna august, formându-se stoluri de până la 50-70 de exemplare. Speranța de viață în libertate este de aproximativ 36 de ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de patru ani.

Când se află pe malul mării, scoicarul se hrănește îndeosebi cu moluște bivalve (midii și alte

Foto: Daniel Petrescu

scoici). Se folosește de ciocul puternic pentru a desface scoicile, zdrobindu-le de pietre și nisip, apucând apoi masa viscerală din interior. Hrana este completată cu gasteropode, crabi și viermi marini. Atunci când se află în interiorul uscatului, hrana constă în principal din răme, lipitori și chiar omizi sau alte insecte în formă adultă sau larvară.

Sosirea din cartierele de iernare are loc în martie-aprilie, în perechi sau în grupuri mici de 3-5 exemplare. Migrația se încheie până la mijlocul lunii mai. Este o specie monogamă, perechea păstrându-se până la decesul unuia dintre parteneri. Își face cuibul în pajiști umede sau în locuri cu iarbă pitică, pe plaje cu nisip, pe prundiș sau scrădiș. Cuibul este format dintr-o gropiță în nisip, sol sărăturat sau scrădiș, pe care o cătușește cu câteva fire de iarbă uscată, scoici și resturi de alge. Perechile cuibăresc solitar, cuiburile aflându-se la o distanță de 1-2 km unele față de altele. În lunile martie-aprilie (pentru

populațiile aflate în sudul arealului de cuibărit) sau în mai-iunie (în cazul populațiilor nordice), femela depune o pontă formată din 2-3 ouă (rar 4) de culoare galbenă, pătate cu brun. Clocitul durează circa 26-27 de zile și este asigurat de către ambele sexe. Puii sunt nidifugi, urmându-și părinții la câteva ore după eclozare, fiind capabili de a prelua singuri hrana oferită de aceștia. Timp de 6 săptămâni, adulții își țin puii aproape de cuib și aduc hrana în apropierea puilor, după care aceștia sunt capabili să zboare și nu mai stau noaptea în zona cuibului. Poate depune o pontă de înlocuire dacă prima a fost distrusă de inundații sau prădători (pescăruși, ciori etc.).

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

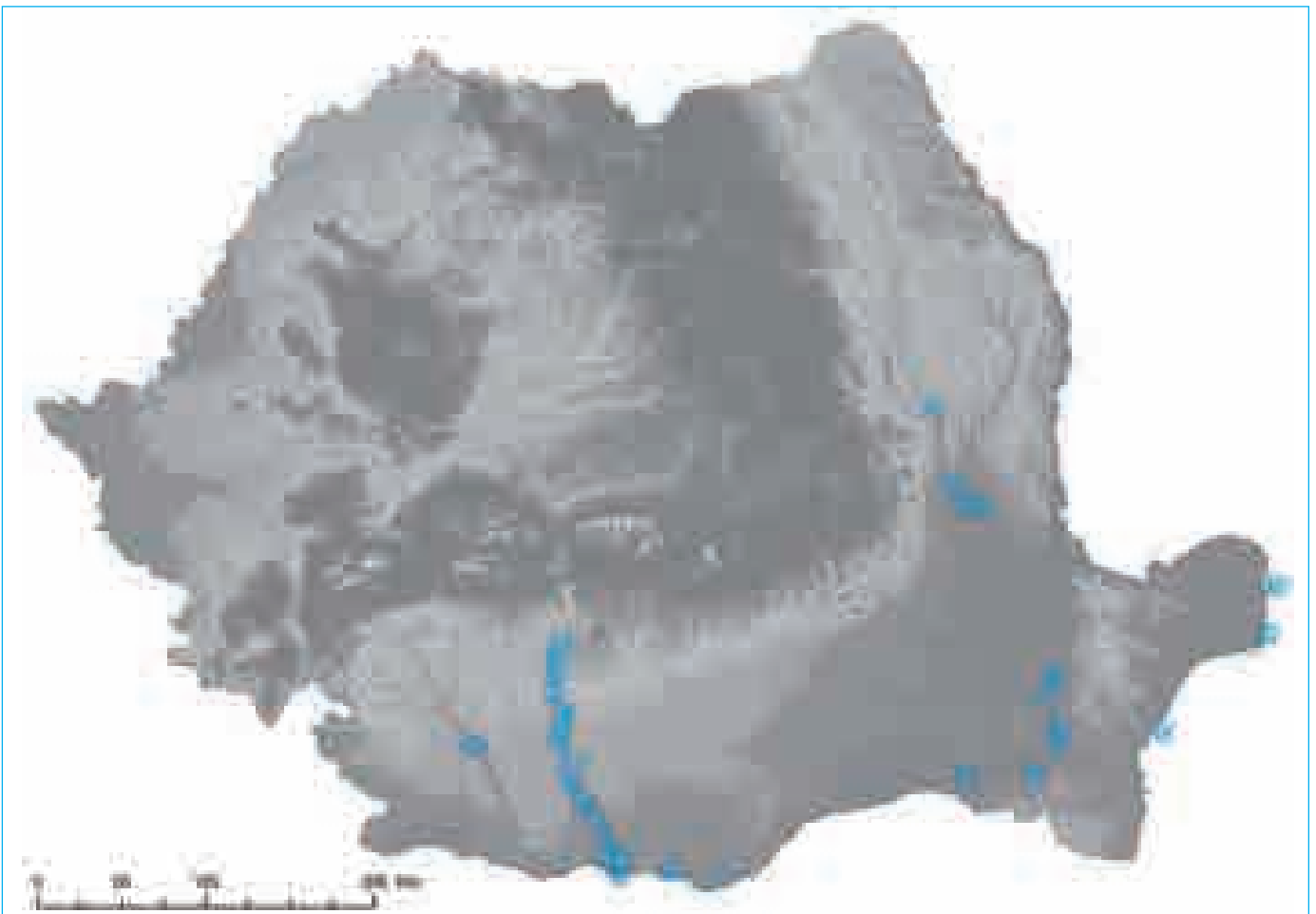
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit și migrație a speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.

- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PICIORONG (CATALIGĂ) - BLACK-WINGED STILT

Himantopus himantopus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Recurvirostridae

GENUL: *Himantopus*

SPECIA: *Himantopus himantopus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă pe cea mai mare parte a continentului european, cu excepția zonelor nordice. Aria de răspândire se extinde și în Asia și chiar în Statele Unite ale Americii. Iernează în Africa. În România, specia este distribuită de-a lungul Dunării, în complexul lagunar și în Delta Dunării, găsindu-se sporadic și în interiorul țării, acolo unde există zone umede cu o suprafață mai mare.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este relativ mică și este cuprinsă între 53.900 și 75.700 de perechi, tendința fiind stabilă.

În România, populația estimată este cuprinsă între 1.400 și 14.000 de perechi cuibăritoare. Între 10.000 și 50.000 de exemplare pot fi observate pe teritoriul țării în timpul pasajelor.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Piciorongul este o specie caracteristică zonelor cu ape puțin adânci, apelor interioare și coastelor marine. Colonii mici pot fi găsite, de asemenea, în jurul marilor complexe de zone umede din țară. Populațiile nordice migrează pe distanțe lungi, plecând în cartierele de iernare încă din luna august; revin la locurile de cuibărit în lunile martie-aprilie. Longevitatea maximă în libertate este de șase ani și șapte luni. Este o specie sociabilă, care se deplasează de obicei în stoluri mici (de până la 15 exemplare) sau efective mai mari de câteva sute până la o mie de păsări în timpul migrațiilor, în timpul iernii și în locurile de înnoptare.

Dieta sa este foarte variată și diferă sezonier, incluzând în special insecte acvatice (coleoptere, efemeroptere, trichoptere, hemiptere, odonate, diptere). Consumă și moluște, crustacee, păianjeni, viermi, mormoloci și ouă de broaște, pești mici, icre de pește și uneori chiar și semințe.

Este o specie monogamă. Cuibărește în colonii mici, de 2-50 perechi (rareori ajungând la câteva sute de perechi). Cuiburile sunt amplasate pe in-

Foto: Ramona Mănoiu

sule sau movile mici, în apă puțin adâncă sau pe malul nud de vegetație, foarte aproape de apă. Cuibul este așezat într-o adâncitură în substrat, care este căptușită cu fire de iarbă uscată. Dacă crește nivelul apei, păsările ridică înălțimea cuibului pentru a ține ouăle în siguranță. Femela depune în mod obișnuit 3-4 ouă în luna mai și începutul lunii iunie, care au dimensiunea de 43,3 x 29,4 mm. Destul de frecvent se pot observa ponte de la două femele în același cuib. Incubația durează 25-26 de zile și este asigurată de către ambii parteneri. La scurt timp după

eclozare, puii părăsesc cuibul, însă continuă să fie intens hrăniți de părinți. Puii devin zburători la 28-32 de zile.

AMENINȚĂRI

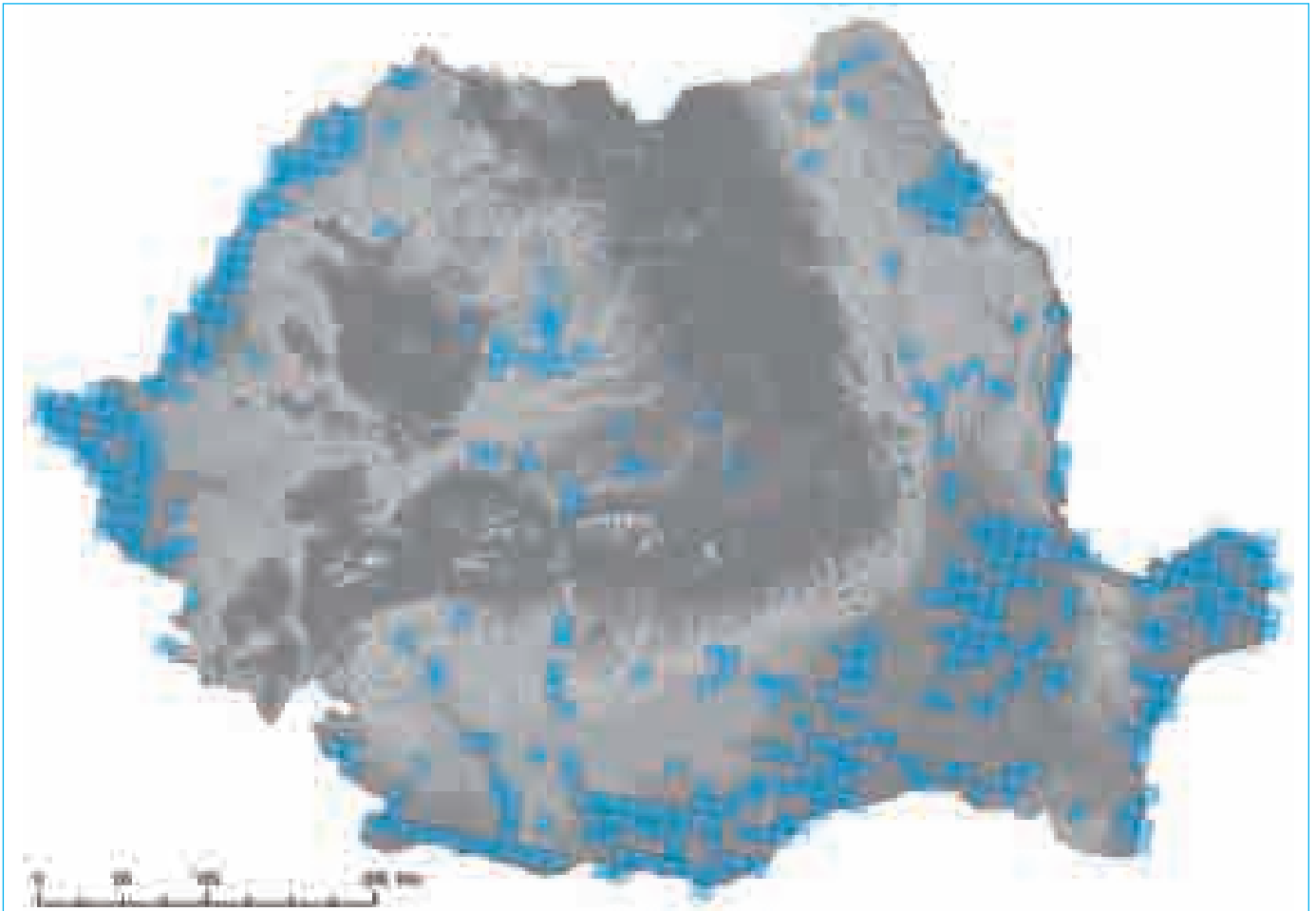
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de pradare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscăre) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÎNTORS - PIED AVOCET

Recurvirostra avosetta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Recurvirostridae

GENUL: Recurvirostra

SPECIA: Recurvirostra avosetta

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Are un areal de distribuție larg, care include Europa, Asia și Africa. În Africa este distribuit pe o bandă, din Etiopia până în Africa de Sud, în timp ce populația eurasiatică este distribuită din Marea Britanie până în China. Este o specie migratoare, populațiile nordice iernând în sudul arealului; anumite populații din vestul Europei și o mare parte a populației africane sunt sedentare. În România este răspândită mai ales de-a lungul Dunării și în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 58.400 și 74.300 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai puțin de jumătate din populația globală a speciei, tendința fiind fluctuantă.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 1.000 și 7.000 de perechi și se estimează că la noi iernează între 5.000 și 15.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul cuibăritului, ciocîntorsul este o specie caracteristică zonelor de țărmuri și coastelor marine, cu apă salmastră sau sărată. În afara sezonului de reproducere trăiește cu precădere în zonele de coastă și zonele mlăștinoase din apropierea acestora, precum estuare, lagune și lacuri saline. Lagunele și zona de coastă reprezintă principalul loc de cuibărit al speciei în România, însă populații mai mici pot fi găsite și în alte lacuri din Dobrogea. Este o specie sociabilă, gregară, care migrează în stoluri și cuibărește în colonii. Sincronizarea exemplarelor dintr-un stol este impresionantă, executând manevre rapide, simultane. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 27 de ani și opt luni. Specia atinge maturitatea sexuală la vârsta de doi ani. Se hrănește printr-o mișcare de „cosire” realizată cu ciocul curbat în sus, prințând astfel insecte, moluște, crustacee, viermi și pești mici, dar din dietă fac parte și diverse fragmente vegetale, pe care le culege de la suprafața apei.

Foto: Ramona Mănoiu

Sosesc din cartierele de iernare în luna aprilie. Ritualul nupțial se manifestă printr-un dans între parteneri, cu aplecări, atingeri și urmăriri. Cuiburile sunt sumare, formate într-o adâncitură a nisipului și căptușite cu resturi vegetale și scoici. Cuiburile din colonie sunt de obicei la aproximativ un metru depărtare, dar când densitățile sunt mari pot ajunge și la 20-30 cm distanță unele de altele. Sunt păsări gălăgioase și combative, alungând posibili prădători din apropierea coloniei. Agresivitatea este manifestată mai ales în sezonul de cuibărit, când de obicei se lansează cu gâtul plecat spre intruși, alungând chiar și specii mult mai mari decât ea, precum călifarul alb (*Tadorna tadorna*). Este o specie monogamă, perechea menținându-se pentru un singur sezon de reproducere. Până la mijlocul lunii mai, femela depune în mod obiș-

nuit 3-4 ouă de culoare crem cu pete maronii, care au o dimensiune medie de 48,9 x 34,9 mm. Incubația durează 21-25 de zile și este asigurată de către ambii parteneri. Schimbarea la cuib are loc cu un ritual executat de ambii parteneri. La scurt timp după eclozare, puii părăsesc cuibul și rămân ascunși în vegetație, în așteptarea părinților și a hranei. Ei devin zburători la 38-42 de zile. O pereche scoate un singur rând de pui într-un sezon de reproducere, însă poate exista o pontă de înlocuire dacă primul cuibar a fost distrus.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

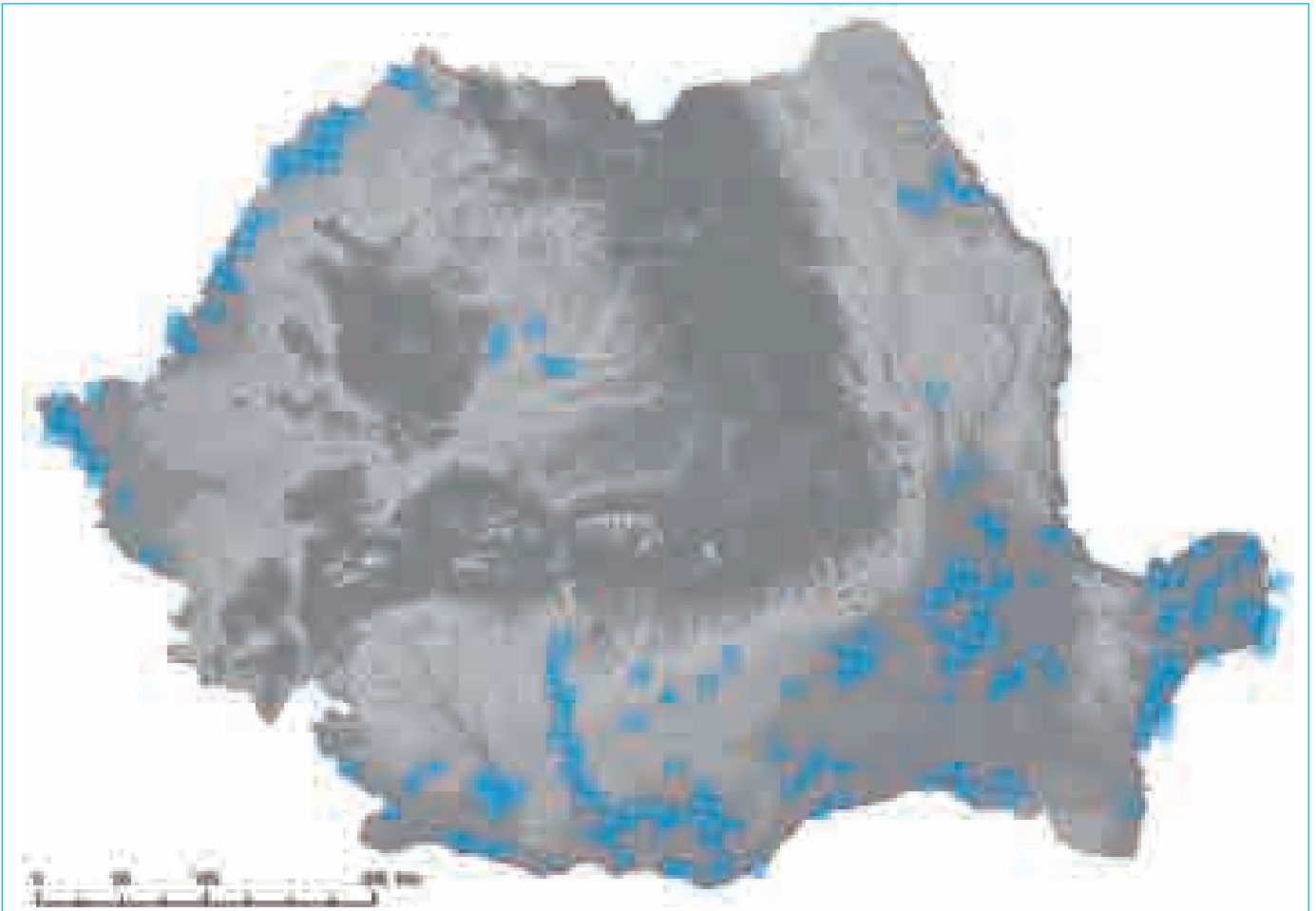
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau semi-naturale.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PASĂREA OGORULUI - STONE CURLEW (EURASIAN THICK-KNEE)

Burhinus oedicnemus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Burhinidae

GENUL: *Burhinus*

SPECIA: *Burhinus oedicnemus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în sudul și estul continentului european. Are un areal discontinuu în Europa, care se extinde din partea de sud a Marii Britanii până în sudul Rusiei. Iernează în Spania, Africa de Nord și partea sudică a Saharei. În România cuibărește de-a lungul Dunării, în apropierea lacurilor din Dobrogea și în complexul lagunar al Mării Negre.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 53.400 și 88.200 de perechi, reprezentând 30% din populația globală, tendința fiind în general stabilă.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 500 și 1.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pasărea ogorului este o specie caracteristică zonelor deschise de stepă, pășunilor și culturilor

agricole. Adulții au înfățișare similară, cu un penaj de culoarea vegetației ierboase uscate, care camuflează perfect pasărea în peisajul din jur, mai ales atunci când aceasta stă nemișcată. Se hrănește cu insecte și larve, melci, răme, broaște, semințe, ocazional consumând și mamifere sau păsări de dimensiuni mici, pe care le vânează în timpul nopții. Longevitatea cunoscută este de 17 ani și 10 luni. Este o specie dificil de observat, deoarece este sperioasă și prudentă. Atunci când este surprinsă se poate întinde la pământ, fiind perfect camuflată în mediu. Aleargă cu capul între umeri.

Se întorc din cartierele de iernare în luna martie, perechile revenind la vechile locuri de cuibărit. Specia este monogamă. Ritualul nupțial se manifestă prin rotiri și salturi ale masculului, cu aripile înfoiate, în jurul femelei. În perioada cuibăritului, țipetele lor se aud frecvent în timpul nopții. Cuibul este amplasat în zone cu puțină vegetație sau în culturi agricole și este format dintr-o adâncitură în pământ care este captușită superficial cu resturi vegetale și pietricele. Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă, în perioada aprilie-iunie, cu o dimensiune medie de 53 x 38 mm. Incubația durează 25-27 de zile și este asigurată de către ambii parteneri. La scurt timp după eclozare, puii părăsesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți de către părinți. Dacă pona sau puii sunt distruși, părinții depun o a doua pontă. Atât ouăle, cât și puii sunt perfect camuflați în culorile mediului. Juvenilii devin zburători la 28-30 de zile, însă devin complet independenți de părinți doar după 40-42 de zile.

AMENINȚĂRI

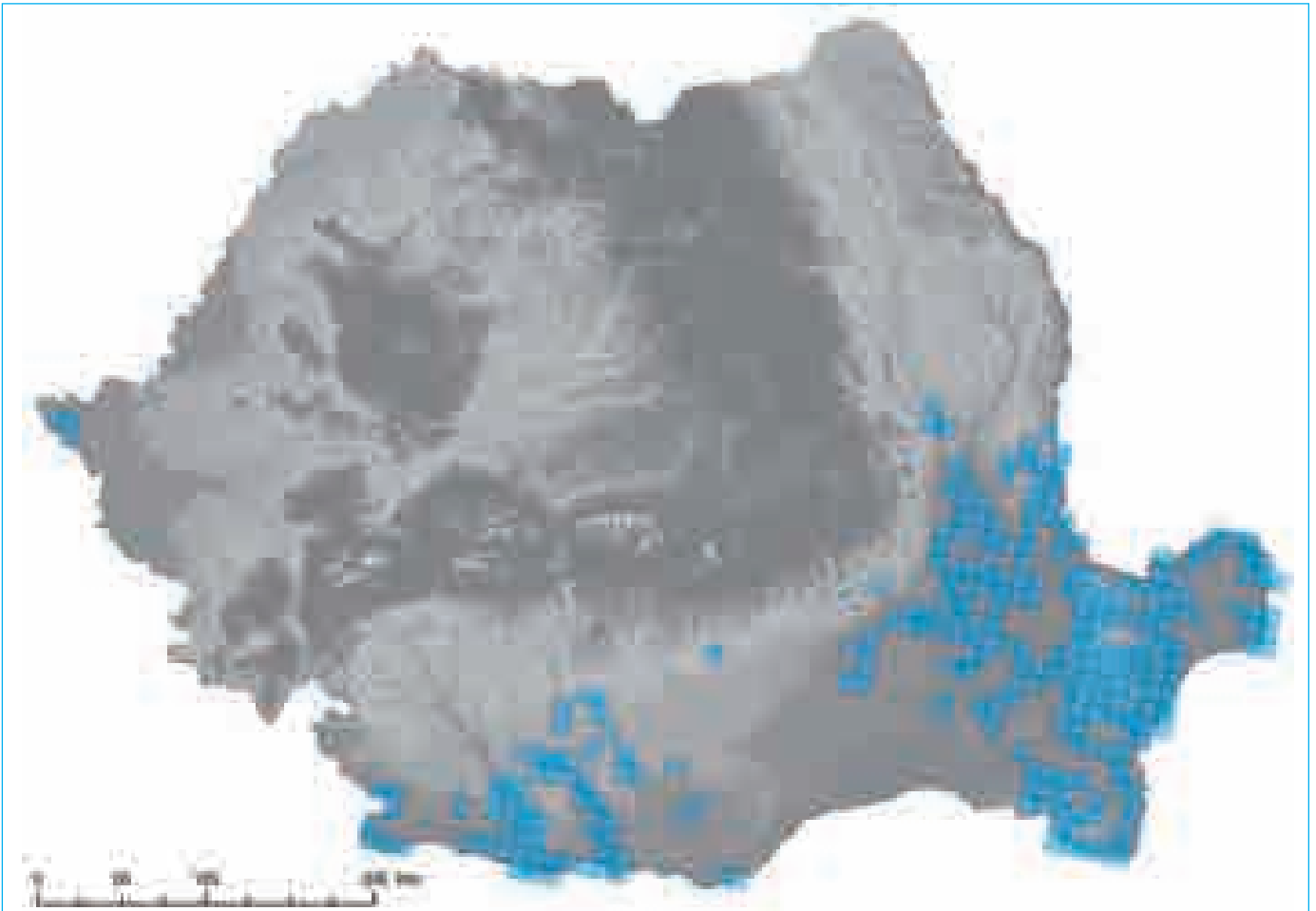
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Braconajul.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație adecvată pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene sau solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOVLICĂ RUGINIE - COLLARED PRATINCOLE

Glareola pratincola

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Glareolidae

GENUL: Glareola

SPECIA: Glareola pratincola

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în sudul și estul continentului european, fiind întâlnită cu precădere în zona de coastă. Specia migrează în centrul și vestul Africii, petrecându-și iarna în Senegal, Guineea, Ghana, Nigeria, Sudan, Etiopia, Kenia, Tanzania, Mozambic, Zimbabwe, Botswana și Namibia.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, fiind cuprinsă între 7.800 și 14.900 de perechi cuibăritoare și reprezentând aproximativ 10% din populația globală, tendința fiind fluctuantă. În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 500 și 800 de perechi, iar în timpul migrației se pot număra între 2.000 și 5.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Ciovlă ruginie este o specie caracteristică zonelor deschise, sărăturoase, nisipoase, cu puțină vegetație, aflate în apropierea lagunelor. Are un zbor elegant și spectaculos, care amintește de cel al rânduncii.

Se hrănește mai mult în zbor, în stoluri, adeseori la răsăritul și apusul soarelui. Dieta este formată preponderent din insecte precum ortoptere, coleoptere și diptere, pe care le prinde în special din zbor. De asemenea, consumă și isoptere, arane și moluște, dar își culege hrana și de pe suprafața solului, pe care aleargă destul de repede. Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Cuibărește în colonii, numărul de perechi variind de la 10-15 până la câteva sute. Cuibul este așezat pe sol într-o adâncitură căptușită cu resturi vegetale. Exemplarele care nu sunt pe cuib păzesc colonia, fiind mereu în apropiere. Distrage prădătorii din apropierea cuibului prin aterizarea la sol, după care își târăște o aripă de parcă ar fi ruptă, mimând rănirea. Femela depune în mod obișnuit 2-4 ouă crem cu pete închise la culoare, în a doua parte a lunii mai. Dimensiunea medie a unui ou este de 32,8 x 24,1 mm. Incubația durează 17-19 zile și este asigurată de către ambii parteneri. Puii au un puf de culoare cenușiu-gălbuie, vârgat cu negru. La câteva zile după eclozare ei părăsesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți intens de către ambii părinți. Juvenilii devin zburători la vârsta de 22-28 zile de la eclozare, însă devin complet independenți de părinți la 30-35 de zile.

AMENINȚĂRI

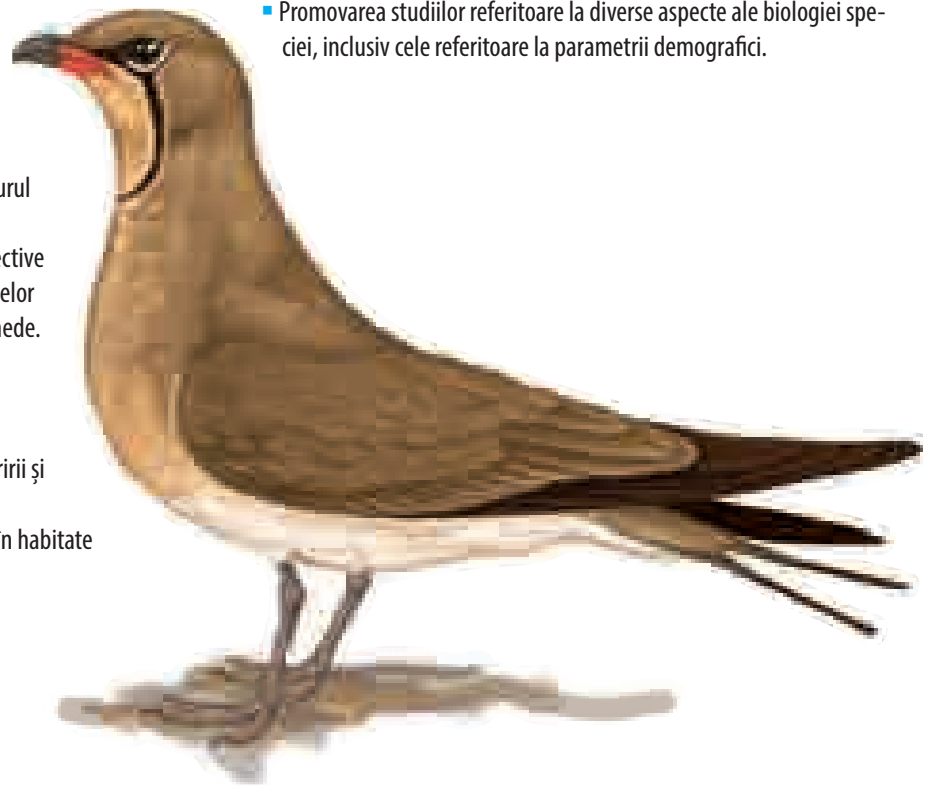
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Braconajul.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

Foto: Daniel Petrescu

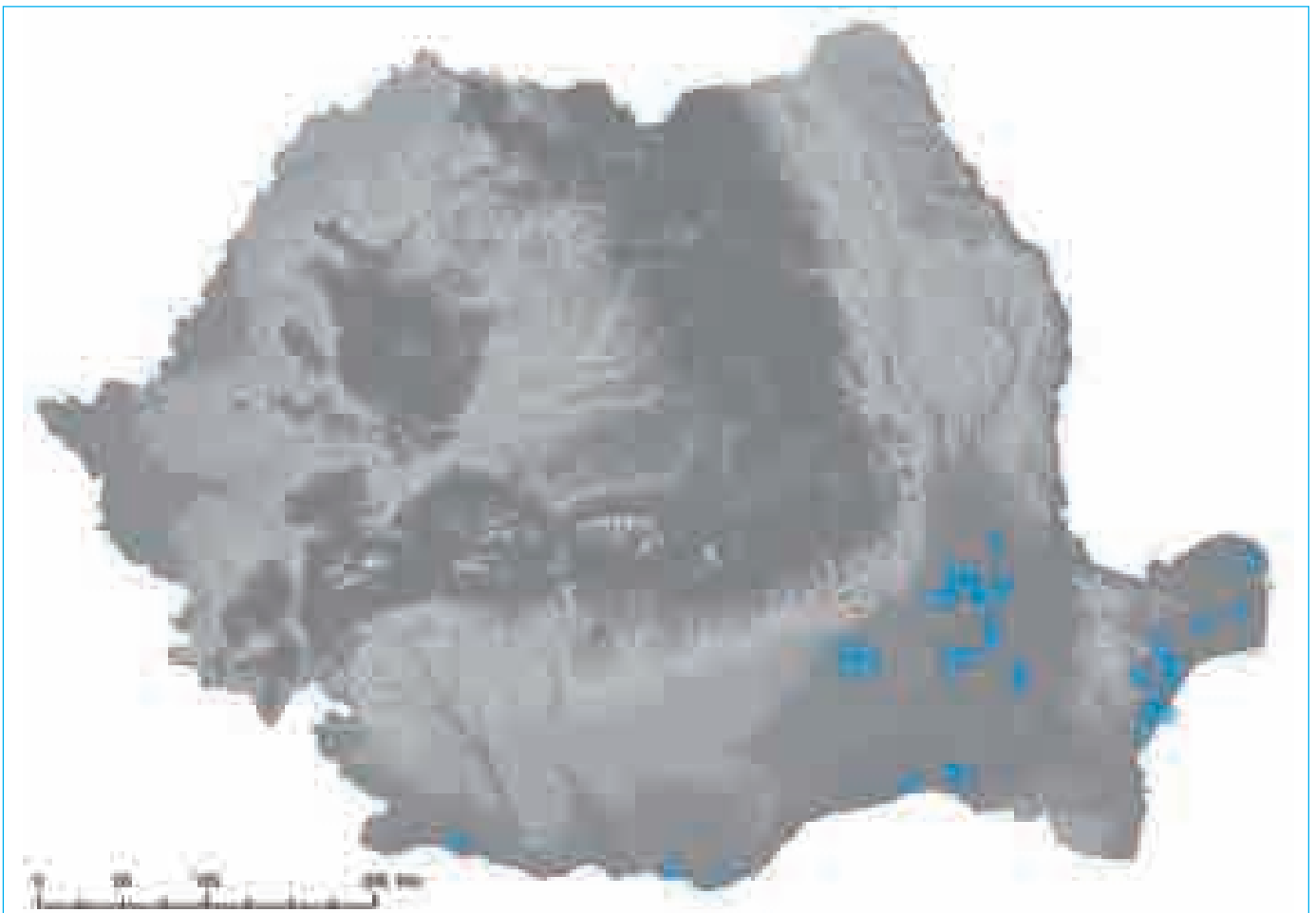
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea zonelor umede.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Menținerea pajiștilor prin pășunat, cu specii și efective de ierbivore care să fie favorabile cuibării și hrănirii speciei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă favorabile speciei.

- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRUNDĂRAȘ GULERAT MIC - LITTLE RINGED PLOVER

Charadrius dubius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Charadrius

SPECIA: Charadrius dubius

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Este o specie care se poate întâlni în timpul verii în majoritatea Europei și a Asiei. Părăsește locurile de cuibărit între iulie și septembrie, deplasându-se pentru a ierna în Africa Mediteraneană și Centrală, la sud de Sahara. Unele populații din Asia de Sud-Est, India, Noua Guinee și Filipine nu migrează, însă nu sunt pe deplin sedentare, deoarece efectuează deplasări locale.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este cuprinsă între 134.000 și 262.000 de perechi, estimându-se un declin de până la 25% în decursul a trei generații (15 ani).

În România, populația este cuprinsă între 3.000 și 10.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie de coastă, poate fi găsită pe țărmuri întinse și nisipoase, pe malul apelor încet curgătoare sau pe malul lacurilor, dar și în mlaștini, în special în timpul migrației. Este o specie solitară

în afara perioadei de cuibărit, însă se pot întâlni și stoluri de până la 10 exemplare care se deplasează împreună în căutarea hranei. Dieta speciei este formată din insecte, păianjeni, viermi și alte nevertebrate. Se hrănește în timpul zilei, în zonele mlăștinoase și ocazional în ape mici. Zborul este efectuat foarte rapid, la mică înălțime de la sol. În libertate, durata medie de viață este de patru ani. La doi ani atinge maturitatea sexuală. Specia este monogamă pentru un sezon de împerechere, însă uneori perechea poate cuibări împreună mai mulți ani, întorcându-se în fiecare primăvară în aceeași zonă. La întoarcerea pe teritoriile de cuibărire, care are loc în luna martie, masculii creează mici cuiburi săpate superficial în pământ, femela alegând pe care dintre acestea îl va folosi. În ritualul de curtare a partenerii, masculul se apleacă în fața acesteia, răsfrându-și penele. Cuibăresc în perechi solitare sau în grupuri mici, în care cuiburile se află la distanțe mari unele față de altele. Fiecare pereche își apără teritoriul cu agresivitate.

Pentru cuibărit sunt preferate zonele nisipoase fără vegetație sau foarte puțin înierbate, aflate în apropierea habitatelor acvatice, reprezentate de bălți, lacuri sau ape foarte încet curgătoare. Sunt preferate zonele aflate la mică altitudine și numai excepțional se poate întâlni în Europa mai sus de 800 m. Tot excepțional poate fi întâlnit la altitudini mari, acolo unde se întâlnesc în amonte, pe cursurile de apă, habitate propice cuibăririi (de exemplu în Afghanistan poate cuibări pe torenții din munții Kashmir până la 2.000 m). Specia poate utiliza pentru cuibărit chiar și habitate artificiale, precum balastierele, haldele de steril sau canalizările. Au fost semnalate chiar și cazuri de cuibărit pe teren arabil lutos, iar populațiile din India pot cuibări și în orezării. Împerecherea are loc în perioada aprilie-iunie. Ambii părinți clocesc 3-5 ouă, cu dimensiunea de 30 x 22 mm, timp de 24-25 de zile. Puii își iau zborul la 25-27 de zile după eclozare, în tot acest timp fiind îngrijiți și hrăniți de unul sau chiar de către ambii părinți. O pereche poate scoate unul sau două rânduri de pui pe an.

AMENINȚĂRI

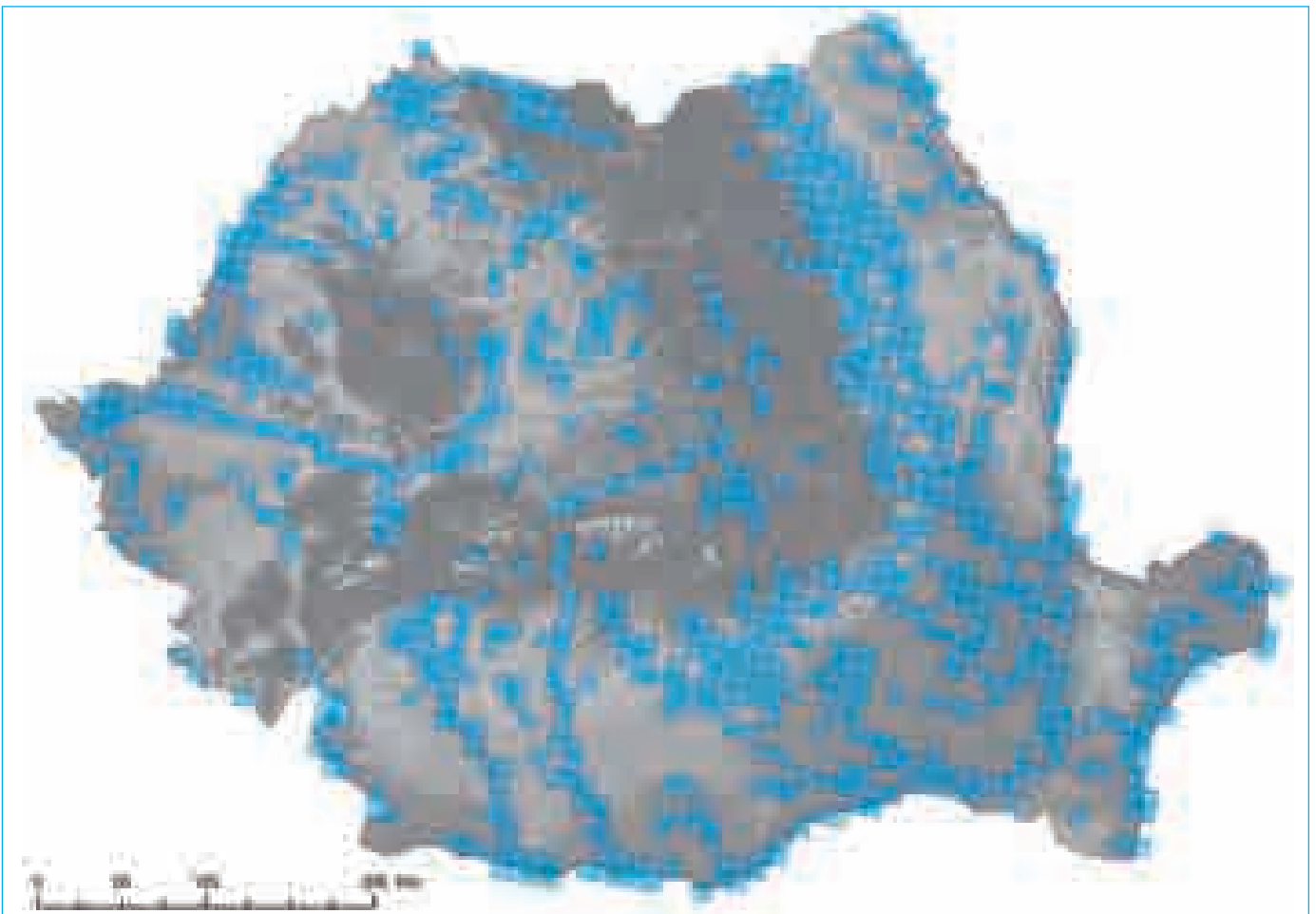
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor este strict interzisă.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv le parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRUNDĂRAȘ DE SĂRĂTURĂ - KENTISH PLOVER

Charadrius alexandrinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Charadrius

SPECIA: Charadrius alexandrinus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie care cuibărește în vestul și sud-estul continentului european, până în Japonia, iernând în sudul Europei și în nordul Africii. De asemenea, poate fi întâlnită în Ecuador, Peru, Chile, sudul Statelor Unite și în Caraibe. Populația europeană iernează în Italia și Grecia.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, fiind cuprinsă între 21.500 și 34.800 de perechi cuibăritoare și reprezentând 15% din populația globală. Se estimează un declin de până la 25% în decursul a trei generații (15 ani).

În România se pot vedea în timpul pasajelor între 1.000 și 5.000 de exemplare, iar populația cuibăritoare este cuprinsă între 180 și 500 de perechi, tendința fiind descrescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Prundărașul de sărătură este o specie caracteristică zonelor deschise de țărmuri nisipoase și a malurilor lacurilor sărate sau salmastre.

Se hrănește cu insecte și larvele acestora, crustacee și moluște, pe care le caută mișcându-se alert, la malul apelor, în nămol sau în apă foarte puțin adâncă. În afara perioadei de reproducere se hrănește în mod individual sau în grupuri mici, de 20-30 de exemplare. Uneori se pot întâlni și grupuri mai mari, de câteva sute de exemplare, amestecate chiar și cu alte specii de limicole. Longevitatea cunoscută este de 18 ani. Atinge maturitatea sexuală după primul an de viață.

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii aprilie. Ambele sexe participă la apărarea teritoriului. Cuibărește de cele mai multe ori în mod solitar sau în mici colonii împrăștiate, amplasate de obicei pe teren acoperit cu scrădiș sau

pe teren parțial acoperit de vegetație, situat în apropierea malului apei. Poate să cuibărească împreună cu alte specii, de exemplu cu chire (*Sterna* sp.). Cuibul, amplasat într-o adâncitură superficială a solului, este căptușit cu vegetație și este situat de regulă lângă smocuri de vegetație sau arbuști, care sunt utilizați pentru orientarea părinților spre cuib. În caz de pericol, cuibul este acoperit rapid cu nisip, atunci când este amplasat pe sol nisipos. Poate scoate 2 sau uneori chiar 3 serii de pui într-un sezon de reproducere. Femela depune în mod obișnuit 3 ouă, de la sfârșitul lunii aprilie și până în iunie, cu o dimensiune medie de 32,2 x 23,6 mm. Incubația durează 22-28 de zile și este asigurată de către ambii parteneri. La câteva ore de la eclozare, puii părăsesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți de părinți. Puii devin zburători la 25-33 de zile de la eclozare.

Foto: Daniel Petrescu

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

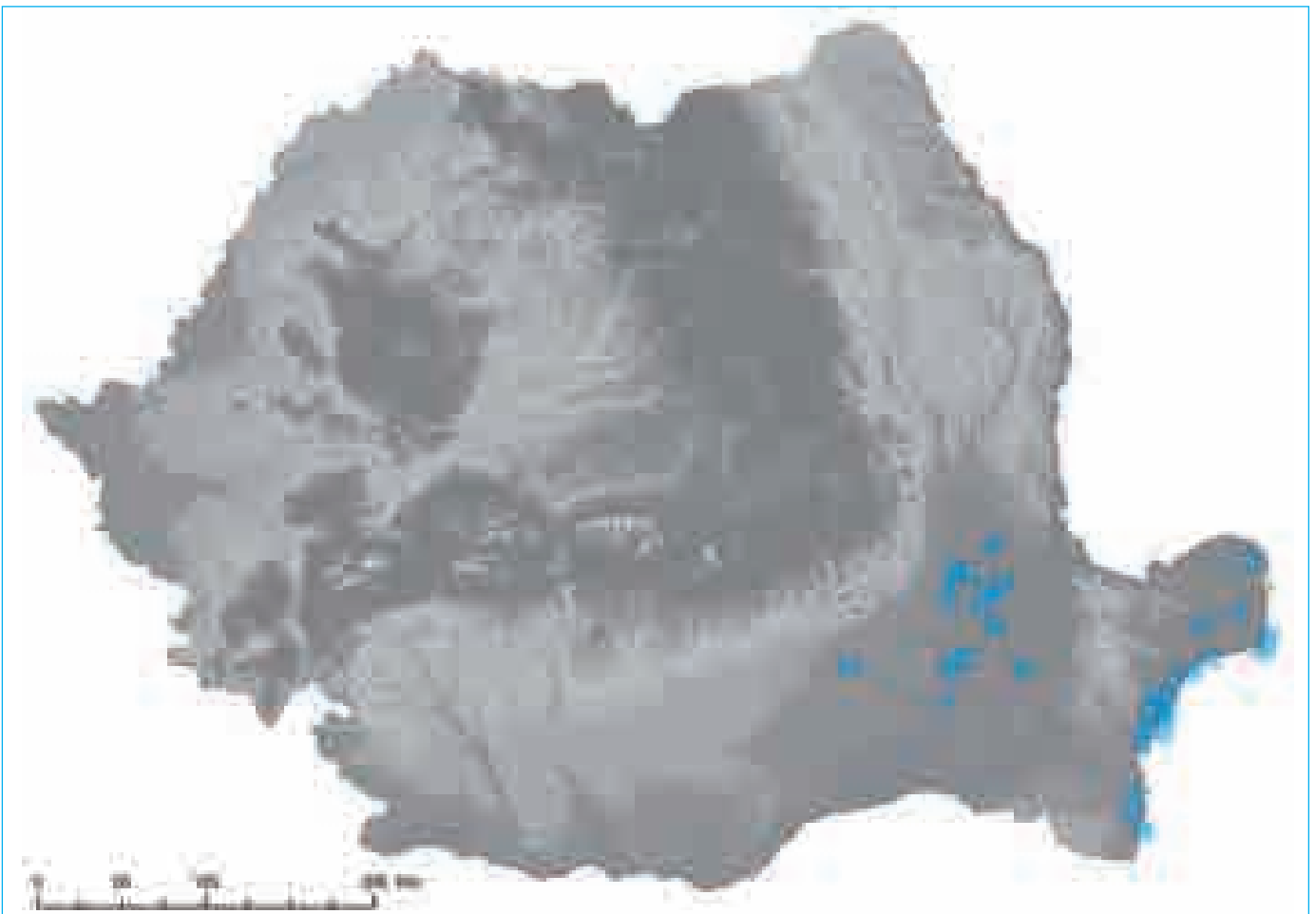
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRUNDĂRAȘ DE MUNTE (PLOIER DE MUNTE) - EURASIAN DOTTEREL

Eudromias morinellus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Eudromia

SPECIA: *Eudromias morinellus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu distribuție majoritar Palearctică, cu populații sporadice în partea de nord-vest din Alaska. În Eurasia ocupă teritoriile nordice la coastele Oceanului Arctic, dar poate să apară ocazional în Pirinei, Alpi și Carpați. Iernează din Africa de Nord și Orientul Mijlociu până în Iran. În România apare mai ales în migrație. Cuibăritul acestei specii în perioada de raportare (2013-2018) nu este sigur, fiind raportat însă un posibil caz de cuibărire în Carpații Occidentali.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 12.800 și 48.400 de masculi teritoriali, ceea ce reprezintă jumătate din populația globală, având o tendință descendentă.

În România, populația cuibăritoare este estimată la 0-1 masculi teritoriali, tendința fiind fluctuantă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Prundărașul de munte cuibărește în zone înalte, deschise, pe creste și platouri montane, acolo unde vegetația este rară. În tundra arctică preferă teritoriile acoperite cu turbă, licheni și pietriș. În migrație staționează în zone deschise cu vegetație scurtă, precum pârloagele și terenurile arabile, iar în timpul iernii ocupă habitate de stepă și semideșert. Migrează în stoluri mici, de 3-6 indivizi. Ocazional, în timpul migrațiilor, se pot vedea și stoluri mai mari, de 20-80 de exemplare. Longevitatea maximă în libertate este de 11 ani și opt luni.

Hrana este alcătuită în majoritate din insecte (coleoptere, lepidoptere, lăcuste, himenoptere) și arahnide. Ocazional consumă și melci sau viermi, mai ales pe terenurile arabile. Hrana este completată și cu resturi de plante (frunze, semințe și fructe). În timpul creșterii puilor este

preferată hrana de origine animală.

Specia este poliandrică și cuibărește în lunile mai-august, de obicei în perechi singurate. Distanța dintre cuiburi este variabilă, de la 200 m la câțiva kilometri. În situațiile în care habitatele optime sunt limitate ca întindere, poate cuibări și în grupuri mici, de 2-5 perechi; în acest caz adulții se pot aduna peste noapte. Cuibul este o raclă superficială în vegetația scurtă sau pe pământul gol. Ponta constă din 2-4 ouă. Incubația durează 24-28 de zile și este asigurată de către mascul, acesta ocupându-se și de îngrijirea puilor până ating vârsta la care pot zbura (25 de zile de la eclozare). Uneori, femelele rămân în zona de cuibărit pentru a se împerechea cu masculii nou-sosiți sau cu cei cărora le-a fost distrus primul cuibar.

Foto: Menno Schaefer

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Mortalitatea cauzată de prădători.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

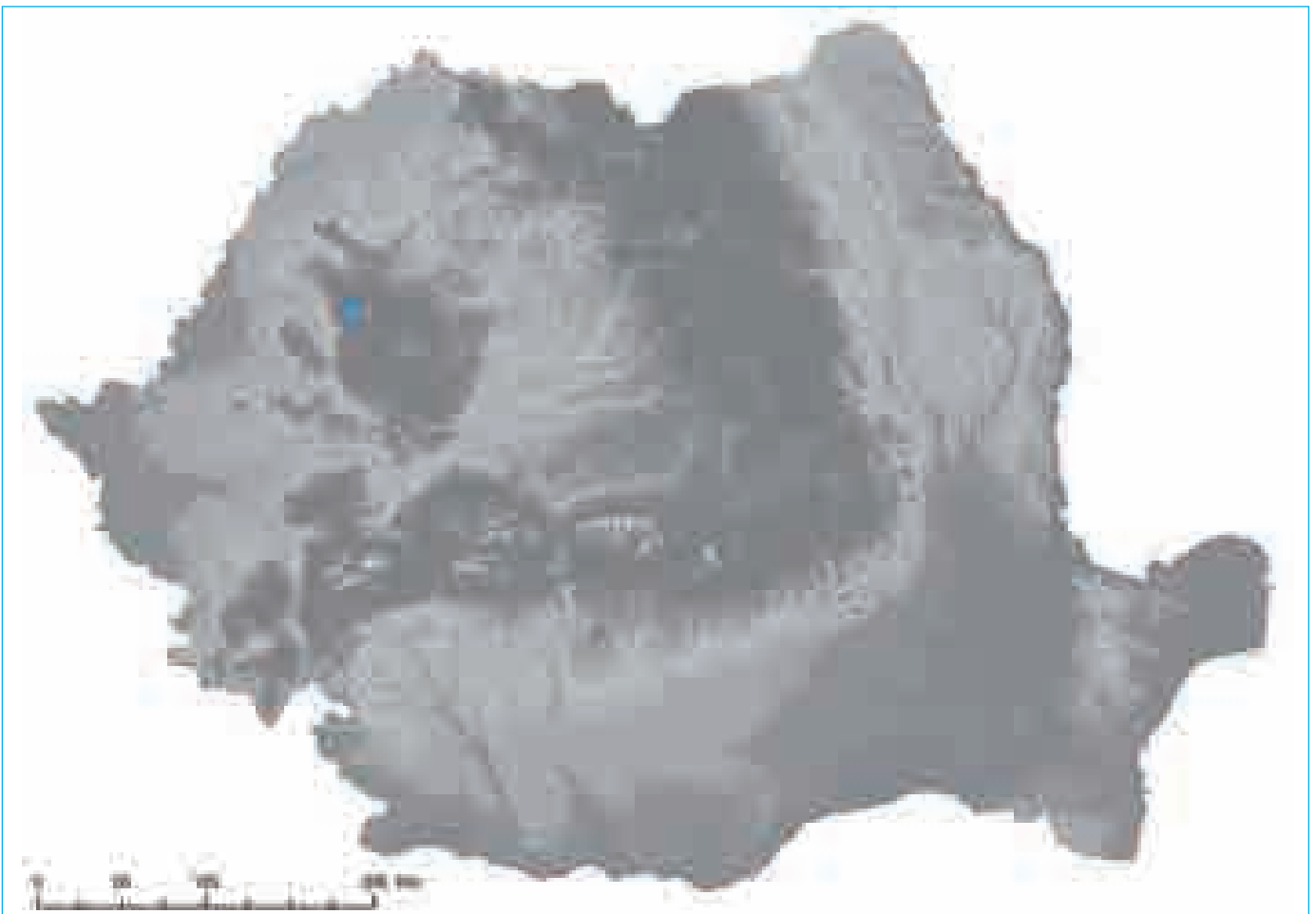
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Prevenirea dezvoltării construcțiilor care cauzează pierderi de locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Restricția autorizării noilor drumuri, piste sau alte elemente de infrastructură care cauzează fragmentarea habitatelor.
- Limitarea extinderii pârtiilor de schi în stațiunile existente și, de asemenea, construirii noilor pârtii, îndeosebi în zonele unde specia este prezentă.
- Controlarea temporară a prădătorilor generalişti, care au un impact negativ asupra succesului de reproducere a speciilor afectate.
- Reglementarea activităților turistice și interzicerea traficului de vehicule în zonele de importanță majoră pentru specie și în toate perioadele în care aceasta este prezentă.
- Evitarea suprapășunatului în habitatele importante pentru specie.
- Realizarea studiilor privind efectul schimbărilor climatice asupra populațiilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PLOIER AURIU - EURASIAN GOLDEN PLOVER

Pluvialis apricaria

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: *Pluvialis*

SPECIA: *Pluvialis apricaria*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■		■	■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■			■	LC	III	II	■	

Foto: Nancy Strohm

DISTRIBUȚIE

Este o specie paleartică, arealul de cuibărit întinzându-se din Marea Britanie, prin vestul Germaniei, Danemarca și Fenoscandia, până la statele baltice. Cartierele de iernare sunt situate din Marea Britanie, prin zona Mării Mediterane, până în partea de sud a Mării Caspice. În România, această specie poate fi observată numai în timpul migrației și iarna.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 630.000 și 860.000 de perechi, tendința fiind crescătoare.

Între 5.000 și 20.000 de exemplare trec prin România în timpul pasajelor.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul cuibăritului, specia este atrasă de habitatele alpine și de tundră, unde este prezentă în special în mlaștinile de turbă bogate în mușchi și licheni și în stufărișurile alpine și subalpine. În timpul migrației și al iernării preferă fânețele umede, dar și pășunile; în aceste perioade din an formează stoluri mari, de câteva mii de indivizi. În timpul migrațiilor de primăvară stolurile sunt de dimensiuni mai mici, putând fi văzute și păsări migrând doar în pereche solitară.

Atinge în libertate longevitatea maximă de 12 ani și opt luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de doi ani.

Consumă în general răme, dar și diverse insecte, miriapode și melci, pe care le culege de la marginea apei și de pe sol, hrănindu-se uneori și noaptea. Din dieta sa mai fac parte semințele de plante aromate, fructele și resturile de diverse plante. Între teritoriile de hrănire și cuib pot fi și distanțe foarte mari, de până la 7 km.

Perioada de reproducere este între lunile iulie și august, înainte de aceasta având loc schimbarea penajului. Cuibărește în perechi solitare și teritoriale, între cuiburi fiind distanțe de câteva sute

de metri. Este o specie monogamă, perechile păstrându-se adesea până la decesul unuia dintre parteneri. Înainte de împerechere are loc parada nupțială, în care masculii aleargă cu aripile deschise și sar unul peste celălalt; sunt preferați de femelele masculii care sar cel mai sus. Manifestă o preferință pentru terenurile cu vegetație cu înălțime mică, de aproximativ 15 cm, ceea ce determină ca un pășunat extensiv, cu 0,5 vaci/ha, să fie favorabil cuibăritului speciei. Masculul face mai multe gropi în sol, iar femela alege una dintre ele, în care va fi amplasat cuibul, construit din mușchi și alte resturi vegetale. În general depune doar o pontă pe an, care este formată din 3-5 ouă gălbui-brune, intens pătate cu negru, cu dimensiunea de 53,48 x 35,8 mm. Incubația durează 27-31 de zile și este asigurată de amândoi adulții, chiar dacă implicarea lor nu este egală ca timp; în general, s-a observat că masculul stă pe ouă în timpul zilei, iar femela clocește noaptea. Imediat după eclozare, puii nidifugi sunt conduși spre habitatele de hrănire, unde adulții stau de pază în timp ce aceștia se hrănesc. Devin zburători după 25-33 de zile. Adulții părăsesc teritoriile de cuibărit în general înaintea păsărilor tinere din acel sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere (inclusiv a construcțiilor).
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire în timpul migrațiilor.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrație a speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

NAGÂȚ - NORTHERN LAPWING

Vanellus vanellus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Vanellus

SPECIA: Vanellus vanellus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	NT	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Nagățul este o specie cu răspândire largă, care se regăsește în toată Europa și din părțile temperate ale Asiei până în Mongolia și în partea nordică a Chinei. Specia migrează la distanțe mici, iernând în jurul Mării Mediterane și în partea de sud a Asiei, până în sudul Japoniei și în nordul Africii. În România cuibărește în toată țara, cu excepția zonei Carpaților.

POPULAȚIE

Cuibărește în Europa în populații foarte mari, cuprinse între 1.590.000 și 2.580.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală, estimându-se însă un declin de până la 30-49% în decursul a trei generații (27 de ani).

La fel stă situația și în România, unde populația cuibăritoare este estimată la 75.080-115.034 de perechi și este în scădere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia are o preferință pentru altitudini joase (sub 1.000 m), întâlnindu-se pe pajiști umede naturale sau în fânețe cu suprafețe fără vegetație. Poate fi găsită și pe terenuri mlaștinoase sau terenuri agricole. După cuibărit, păsările se adună în grupuri mari pentru migrație și rămân împreună tot timpul iernii. Aceste grupuri pot fi de mai multe mii de indivizi, uneori formându-se chiar și stoluri mixte, în amestec cu multe alte specii de limicole. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este 24 de ani și cinci luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de doi ani. Hrana este procurată de pe pajiști umede, terenuri inundate, maluri de râuri sau de lacuri și mlaștini cu apă sărată sau dulce. Urmărește prada pe distanțe scurte, iar când se oprește execută mișcări de vibrație pe suprafața solului cu unul dintre degete, pentru a speria prada care încearcă să scape, devenind astfel o captură mai ușoară. Este o specie omnivoră, dar se hrănește predominant cu nevertebrate, precum adulți și larve de insecte terestre și acvatică, viermi, pă-

Foto: Cristian Mihai

ianjeni, melci sau broaște. În cartierele de iernare din Africa se mai hrănește și cu pești mici și semințe. Este o specie activă și în timpul nopții. Sezonul de reproducere este în perioada aprilie-iulie. În general, specia formează perechi monogame, dar pe teritorii bogate în hrană un mascul poate să aibă mai multe femele. Masculul sapă cavitatea pentru cuib în timp ce bate din coada ridicată, astfel arătându-i femelei partea portocalie de la baza cozii; în cazul în care femela dorește să formeze o pereche cu acesta, rămâne și căpтуșește cuibul. Ea va depune 3-5 ouă de culoare gri-verzui cu pete maroniu-închis, având dimensiunile de 46 x 33 mm. Acestea sunt incubate de către ambii parteneri timp de 21-28 de zile. Puii eclozează sincron, în câteva minute părăsesc cuibul și sunt conduși de părinți pe teritorii umede, bogate în insecte. Ei devin zburători după 35-40 de zile de la eclozare. Specia manifestă atașament față de locurile de cuibărit, atât adulții,

cât și păsările tinere, acestea întorcându-se la locurile unde au crescut pentru a cuibări. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv cea cauzată de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul braconajului.
- Perturbarea antropogenă.

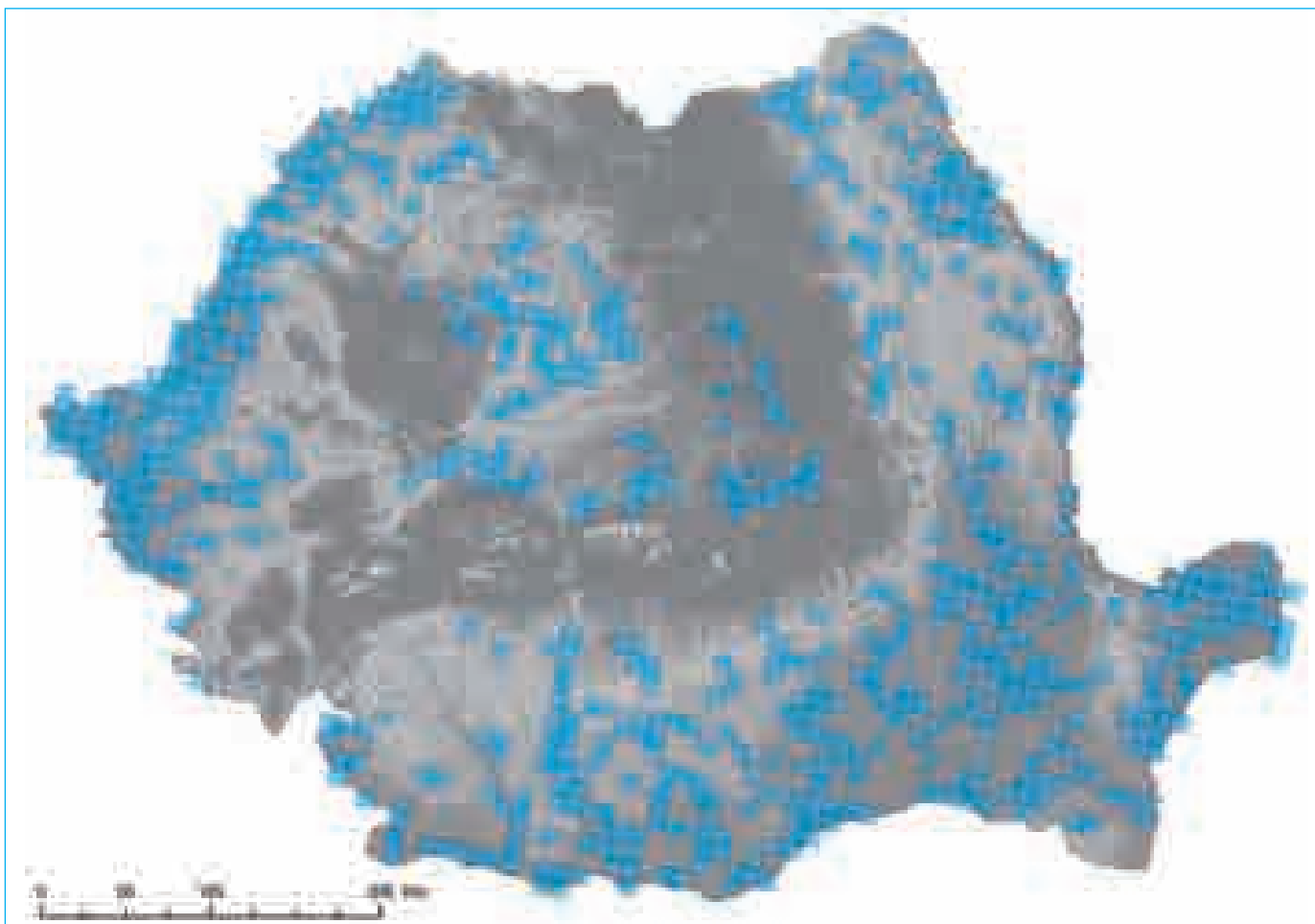
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care vizează construcțiile.

- Măsuri de management pentru vegetația palustră și ripariană, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului apei din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire sau cuibărire.
- Promovarea cosirii manuale sau a cosirii mecanizate cu viteză redusă, pentru a permite puilor să se refugieze.
- Interzicerea pășunatului pe pășunile inundate mai devreme de 2 săptămâni de la retragerea apelor.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BĂȚĂUȘ - RUFF

Calidris pugnax

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Calidris*

SPECIA: *Calidris pugnax*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu distribuție paleartică, având populații cuibăritoare din partea nordică a Eurasiei până în Peninsula Chukotsky din Siberia. Petrece iarna într-un areal care se întinde din zona Mării Mediterane și Africa subsahariană prin Orientul Mijlociu până la subcontinentul indian. Specia migrează pe un front larg prin Europa, astfel întâlnindu-se frecvent și în țara noastră în timpul migrației.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare, fiind cuprinsă între 265.000 și 1.650.000 de masculi cântători și reprezentând jumătate din populația globală, estimându-se că a suferit un declin de până la 25% în decursul a trei generații (aproximativ 16 ani).

În România, în timpul pasajelor, tranzitează între 100.000 și 500.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în habitate de tundră, de la limita pădurilor până la coasta Oceanului Arctic. Preferă pentru împerechere dealurile aride și versanții cu tufșuri de sălcii, *Salix spp.*, și mesteacăn, *Betula sp.*, iar pentru cuibărit se deplasează în teritorii cu rogozuri înalte. Se hrănește în zone litorale, delte, mlaștini sărate și în zone umede de câmpie (precum bălți mici cu vegetație la margine și mlaștini cu movile). În afara perioadei de reproducere, specia poate fi văzută căutându-și hrana la malurile noroioase ale bălților salmastre, saline și alcaline, pe maluri de râuri, mlaștini și în zone inundate, dar și în fânețe, pășuni sau pe terenuri agricole (cultivate în special cu grâu sau orez). Migrează în stoluri mari, de mii de indivizi, iar pe teritoriile de iernare formează grupuri uriașe. Greutatea păsărilor variază foarte mult în perioada migrației, când consumul energetic este foarte mare. Atunci când staționează pe rutele de pasaj și se

hrănesc intens, își pot dubla greutatea în 10-14 zile. Femelele sunt mai sociabile, amestecându-se deseori în stoluri mixte cu alte limicole, însă masculii realizează mai multe grupuri monospecifice. Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și nouă luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

În perioada de cuibărire, hrana este reprezentată aproape în întregime de insecte terestre și acvatice (în special coleoptere și diptere). În migrație și în timpul iernii se hrănește cu insecte diptere, efemeroptere, lăcuste, crustacee, arahnide, moluște, anelide, broaște și pești de talie mică. Dieta este completată cu hrană de origine vegetală, cel mai des consumând boabe de orez și alte cereale.

Este o specie poligamă. Masculul este un pic mai mare decât femela, iar în perioada împerecherii adoptă un penaj extrem de spectaculos, dezvoltând un guler din pene în jurul gâtului, pe care îl etalează în fața femelelor și în luptele între

masculi. Aceste lupte sunt rituale și simulate, cu rolul de a impresiona femelele, ele având loc în zone speciale, numite arene, care se păstrează de la an la an. Culoarea penajului și în special a gulerului diferă de la un mascul la altul. Astfel, gulerul poate fi alb, negru, ruginiu sau o combinație a acestor culori. Unii masculi dezvoltă și smocuri proeminente de pene în zona urechilor. Acest penaj nupțial se poate vedea foarte rar la exemplarele din România, fiind remarcat doar în perioada de sfârșit a migrației de primăvară. Cuibărește din luna mai până în luna august în zone mlăștinoase și greu accesibile pentru eventualii prădători. Cuiburile sunt foarte bine camuflate în vegetația înaltă și sunt făcute într-o scobitură mică din pământ, care este căptușită cu iarbă. Masculii se împerechează de obicei cu o singură femelă, însă nu participă la clocit și la creșterea puilor, ei adunându-se în stoluri. Femelele clocesc singure cele 2-4 ouă verzui și cresc bobocii solitar sau în grupe semicoloniale. Incubația durează 20-23 de zile, puii fiind nidifugi și

urmându-și mama imediat după eclozare. Ei devin zburători și independenți la vârsta de 25-28 de zile de la eclozare. Este depusă o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire în timpul migrațiilor.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrația speciei.
 - Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

FUGACI DE ȚĂRM - DUNLIN

Calidris alpina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Calidris*

SPECIA: *Calidris alpina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită în zona arctică atât în paleartic, cât și în nearctic. În Europa cuibărește în partea nordică a Scandinaviei și a Rusiei, de-a lungul Oceanului Arctic. Populațiile din Europa ierneză pe litoralul Europei de Vest și cel al Mării Mediterane. În România, specia apa-

re frecvent în migrație la heleșteie, bălți, râuri, brațe moarte ale râurilor sau canale.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 426.000 și 562.000 de perechi, tendința nefiind cunoscută.

Populațiile care traversează România în timpul pasajelor sunt cuprinse între 10.000 și 100.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în regiunea de coastă, unde apare în zonele de șes, în mlaștini cu movile de

vegetație, în habitate de tundră cu turbării sau alte habitate deschise din zona litoralului care rămân umede de-a lungul întregului sezon de cuibărit. În timpul migrării preferă estuarele cu malurile nămoase și noroioase, dar apare și în diverse habitate acvatice sărate, salmastre și dulci, precum lacuri, râuri, brațe moarte de râu, canale mai mari cu maluri nămoase și noroioase, atât pe litoral, cât și în interiorul continentului. Pentru zonele de adăpostire, specia preferă pășunile și alte habitate deschise, lipsite de vegetație înaltă, care poate oferi un avantaj pentru prădători.

Specia este omnivoră atât în timpul sezonului de reproducere, cât și în timpul migrațiilor și al iernării, consumând de obicei insecte adulte și larvele lor, moluște, viermi, plante (în majoritate semințe) și ocazional pești. Activitatea exemplarelor poate să fie atât diurnă, cât și nocturnă.

Cuibul este format într-o adâncitură superficială în sol, fiind căptușit cu vegetație. El este amplasat în colonii mari, în care cuiburile se află la distanță unele de altele. Are o singură pontă alcătuită de obicei din 4 ouă, care sunt clocite de către ambii părinți. După eclozare, puii părăsesc cuibul, dar sunt dependenți de îngrijire parentală în stadiul inițial de dezvoltare, devenind independenți la vârsta de trei săptămâni. Cea mai mare parte a timpului, juveniții sunt îngrijiți de către mascul, deoarece femela obișnuiește să părăsească pontă și arealul de cuibărit după depunerea ouălor.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea proiectelor de infrastructură în zonele umede și a lucrărilor de curățare/mentenanță a canalelor dacă nu sunt necesare pentru managementul sitului. Excepțiile trebuie autorizate de autoritatea de management a ariei protejate.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

FUGACI MIC - LITTLE STINT

Calidris minuta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Calidris*

SPECIA: *Calidris minuta*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Este o specie paleartică, cu populații cuibăritoare din partea nordică a Scandinaviei până la delta râului Yena în Siberia, de-a lungul coastei Oceanului Arctic. În România apare numai în timpul migrației, mai ales în Dobrogea, la habitate acvatice diferite, precum malurile mlăștinoase ale lacurilor mari, malurile nisipoase din Delta Dunării, de-a lungul canalelor și în bălțile cu apă salmastră.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 48.200 și 76.000 de perechi, tendința fiind stabilă.

În timpul pasajelor, pot fi observate în România între 20.000 și 150.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada de reproducere, specia ocupă habitatele de tundră aflate la mică altitudine din regiunea arctică. Preferă suprafețele de sol aride, fără vegetație, cu tufșuri sporadice de sălcii de talie mică (*Salix herbacea*), care se află în apropierea zonelor mlăștinoase. De asemenea, preferă și acele habitate unde între mușchi și rogoz se intercalează frecvent movile cu viuetoare (*Empetrum sp.*). Evită zonele în care precipitațiile anuale ajung să depășească 250 mm. În timpul iernii, specia poate fi observată frecvent

în bancuri nisipoase și nămolose estuarine și în lagune închise de-a lungul coastelor. Apare, de asemenea, și în interiorul continentului, pe bălți, iazuri, mlăștini, pe malurile nămolose și nisipoase ale râurilor și în zone inundate cu vegetație densă.

Specia migrează pe distanțe mari, traversând tot palearticul de vest. Ocazional, poate rămâne nomadă, în timpul sezonului rece urmărind schimbările habitatelor. În afara sezonului de reproducere zboară în stoluri de 20-30 de exemplare, deseori amestecându-se în stoluri mixte cu alte specii de fugaci.

În sezonul de cuibărit consumă în principiu diptere adulte și larvele acestora, pe care le culege

din mâlul prezent la marginea habitatelor acvatice. În afara acestei perioade din an, hrana consumată este mult mai variată, constând din moluște, crustacee, insecte (Formicidae, Hymenoptera, Diptera, Coleoptera), viermi inelați. Poate consuma și diverse plante.

Cuibul este o format într-o adâncitură superficială în sol, fiind căptușit cu vegetație. În acest cuib femela depune de obicei 3-4 ouă, pe care le incubează timp de 20-21 de zile. Puii sunt îngrijiți probabil de ambii părinți, însă informațiile cunoscute despre această specie nu sunt complete. Au fost constatate frecvent și cazuri de poligamie, atât femela, cât și masculul putând incuba ponte separate.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea proiectelor de infrastructură în zonele umede și a lucrărilor de curățare/mentenanță a canalelor dacă nu sunt necesare pentru managementul sitului. Excepțiile trebuie autorizate de autoritatea de management a ariei protejate.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

FUGACI ROȘCAT - CURLEW SANDPIPER

Calidris ferruginea

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Charadriiformes

GENUL: *Calidris*

CLASA: Aves

FAMILIA: Scolopacidae

SPECIA: *Calidris ferruginea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	NT	II	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere al speciei este format dintr-o bandă continuă situată în nordul Asiei, în preajma coastei Oceanului Arctic. Cartierele de iernat cuprind zone de coastă din vestul Europei, coasta vestică a Africii, zona centrală de la sud de Sahara precum și estul și sudul continentului african (inclusiv Madagascarul), apoi mare parte din țărmurile sudice ale Asiei, Malaezia, Indonezia și coastele Australiei. Există trei rute de migrație importante ale populațiilor din Palearticul de vest înspre cartierele de iernare: prima urmează coastele vestice ale Europei și ajunge în vestul Africii; a doua traversează estul Europei prin zona Mării Negre și continuă

prin Tunisia tot către vestul Africii; a treia trece prin zona Mării Negre și a Mării Caspice, continuând prin Orientul Mijlociu și ajungând în estul și sudul Africii. Populațiile estice traversează Siberia către India și își continuă drumul de-a lungul coastelor sud-estice ale Asiei până în Australia, însă o parte dintre ele se opresc pentru iernat în sudul Indiei. Este foarte probabil că mai există o rută de migrație către Australia care urmează țărmurile estice ale Asiei. În România, specia apare doar pe timpul migrației, când este o prezență comună, mai ales în zona lagunară a Dobrogei, dar poate fi observată și pe malurile lacurilor și bălților din interiorul țării.

POPULAȚIE

Populația care iernează în Europa cuprinde minimum 1.000-1.800 de exemplare. Se estimează că pe perioada migrației România este tranzitată de 10.000-50.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în locuri ușor înălțate din câmpiile din nordul Articii, cu precădere pe pantele expuse spre sud, precum și de-a lungul coastelor și pe insulele Oceanului Arctic. Preferă tundrele întinse cu zone mlăștinoase și bălți rezultate din topirea permafrostului și a zăpezii. Iarna, specia este întâlnită mai ales în lagune salmastre, zone nămolose sau nisipoase dez-

golite de reflux, estuare, mlaștini sărate, recife de corali expuse la reflux, țărmuri stâncoase și plaje, dar și în interiorul continentelor, pe marginea nămolosă a mlaștinilor, pe malurile râurilor și lacurilor cu apă dulce sau sărată, prin zonele inundate.

În zonele de reproducere, dieta speciei constă din mai ales din insecte (adulte sau larve) și din lipitori. În cartierele de iernare, se hrănește cu viermi policheți, moluște, crustacee și, ocazional, cu insecte și semințe.

Cuibul este amplasat pe marginea mlaștinilor sau a bălților, pe pantele și zonele mai înălțate ale tundrei sau pe peticele mai uscate din tundrele cu specii de Polygonum. Acesta este construit doar de către femelă într-o adâncitură a solului, fiind format din ierburi, mușchi și licheni. De regulă, femelele cuibăresc la distanțe relativ mari unele de altele, dar, uneori, mai multe femele își construiesc cuiburile într-o zonă restrânsă (probabil pentru o mai bună protecție a acestora). Ponta este formată din 3-8 ouă, de regulă 4, care sunt incubate timp de 19-21 zile doar de femelă. Puii ajung să fie capabili de zbor în aproximativ două săptămâni de la ieșirea din ouă.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor să fie strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea proiectelor de infrastructură în zonele umede și a lucrărilor de curățare / mentenanță a canalelor, dacă nu sunt necesare pentru managementul sitului. Excepțiile trebuie autorizate de autoritatea de management a ariei protejate.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

PRUNDAȘ DE NĂMOL - BROAD-BILLED SANDPIPER

Calidris falcinellus

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Charadriiformes

GENUL: *Calidris*

CLASA: Aves

FAMILIA: Scolopacidae

SPECIA: *Calidris falcinellus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu un areal de reproducere format din zone insulare situate în nordul Europei și al Asiei. În Europa, arealul ocupă mare parte din centrul și nordul peninsulei Scandinave, nordul Finlandei, nord-vestul Rusiei, precum și sudul și centrul peninsulei Kanin (din nordul Rusiei). În Asia, teritoriile de cuibărit sunt formate din două zone din nord-estul Siberiei. Cartierele de iarnă sunt zone de coastă aflate pe țărmurile sudice ale Mării Roșii, în sud-estul peninsulei Arabe, în golful Persic, pe coasta vestică și sudică a Indiei, pe coasta vestică a Indochinei, precum și în Indonezia și Malaesia. În România, apare doar pe timpul migrației, cu precădere în

Dobrogea, în Delta Dunării și pe malurile lacurilor lagunare și ale bălților din preajma acestora.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa cuprinde între 29.700 și 44.100 de perechi, tendința nefiind cunoscută.

Se estimează că pe perioada migrației România este tranzitată de 2.000-5.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia migrează pe distanțe mari, dar se deplasează în etape, cu opriri în zone favorabile pentru hrănire (cum este și zona lagunară a Dobrogei). Adulții care cuibăresc în Scandinavia

și Finlanda părăsesc zonele de reproducere în iulie (juvenilii pornind în august) și fac escală în număr mare în sudul Ucrainei, în România, în Bulgaria, la Marea Caspică și pe coastele Orientului Mijlociu, după care ajung în cartierele de iarnă din Africa, Pakistan și sudul Indiei undeva în intervalul august – începutul lui octombrie. Primăvara, pornesc din cartierele de iarnă în intervalul aprilie – începutul lui iunie. Un număr mic de exemplare necuibăritoare rămân în cartierele de iarnă peste vară. Populațiile cuibăritoare din nord-estul Asiei migrează peste taiga sau urmând coasta de est a continentului în perioada septembrie-octombrie și se întorc în aprilie-mai. De regulă, prundașii de nămol mi-

grează individual sau în grupuri mici, dar în timpul migrației de primăvară pot să apară și stoluri de sute de exemplare.

În timpul migrației, preferă zonele nămoase de pe malurile bălților și lacurilor, dar poate fi întâlnit și pe corpuri de apă dulce de mică adâncime, pe lagune salmastre sau sărate, în mlaștini temporare, orezării, pajști umede. În cartierele de iernat preferă zonele nămoase expuse în timpul refluxului din lagunele salmastre, zonele de decantare ale complexelor de epurare a apei, mlaștinile sărate.

Prundașul de nămol este o specie omnivoră, dieta lui constând din viermi marini, scoici și melci mici, crustacee, insecte adulte și larvele acestora, precum și din semințe ale plantelor acvatice.

Specia se reproduce în zone mlăștinoase și în turbării deschise. Populațiile din Scandinavia și din nord-vestul Rusiei cuibăresc în zone subartice joase sau montane, la peste 200 metri altitudine, iar cele din Siberia în zonele umede ale tundrei arctice.

Cuibărirea are loc în iunie pentru populațiile din Scandinavia și Finlanda și între mijlocul lui iunie și începutul lui iulie pentru cele din Rusia. Perechile cuibăresc în colonii mici (2-10 cuiburi) și răsfrate (de obicei cuiburile sunt la 80-100 de metri distanță unele de altele).

Cuibul, în formă de cupă, alcătuit din ierburi și frunze, este așezat pe rogozuri sau mușchi, suficient de ridicat deasupra nivelului apei (pentru a se evita inundarea acestuia). Masculul este foarte teritorial și își apără zona cuibului prin parade aeriene. Femela depune 3-4 ouă care sunt incubate de ambii părinți timp de trei săptămâni. După ieșirea din ouă, puii sunt inițial îngrijiți de ambii părinți, iar apoi doar de către mascul.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor să fie strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea proiectelor de infrastructură în zonele umede și a lucrărilor de curățare / mentenanță a canalelor, dacă nu sunt necesare pentru managementul sitului. Excepțiile trebuie autorizate de autoritatea de management a ariei protejate.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

NOTATIȚĂ - RED-NECKED PHALAROPE

Phalaropus lobatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Phalaropus*

SPECIA: *Phalaropus lobatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere al speciei este extrem de vast, acoperind zonele nordice ale continentelor din emisfera noastră. În America, specia cuibărește în Alaska și nordul Canadei și în est pe coastele sudice ale Groenlandei. În Eurasia, zona de cuibărit pornește din Islanda, Irlanda și Scoția, acoperă mare parte din Peninsula Scandinavă și continuă în nordul Rusiei până la Oceanul Pacific (inclusiv în Peninsula Kamchatka). Pentru America, teritoriile de iernare cuprind coastele vestice ale Americii Centrale, precum și o zonă din Oceanul Pacific aflată la sud de ecuator, lângă coastele nord-estice ale Americii de Sud. Populațiile din Europa și din vestul Asiei iernea-

ză la Oceanul Indian, în sudul și estul Peninsulei Arabe, iar cele din estul Asiei ierneaază în zona Indoneziei. În România, notația apare pe perioada migrației, mai ales în zonele lagunare din Dobrogea, dar este semnalată și pe lacuri din interiorul țării, în special în zonele joase.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este stabilă, fiind cuprinsă între 295.000 și 639.000 de masculi teritoriali. Se estimează că pe perioada migrației România este tranzitată de 300-500 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare pe distanțe mari, traversând continentele atât pe rute de migrație, cât și pe fronturi largi și folosind zonele umede ca escale. Se reproduce în intervalul cuprins între sfârșitul lunii mai și august, de regulă în perechi solitare, ocazional formând colonii răslețite acolo unde habitatul adecvat nu e suficient de întins. Notația părăsește teritoriile de reproducere la sfârșit de iunie – început de septembrie, migrând în stoluri, și ierneaază pe mare în grupuri de 20-100 exemplare. Specia cuibărește în zona arctică de tundră, pe coastele mărilor și în interiorul continentelor, în zone de tundră cu arbori și în tundra alpină, lângă lacuri, bălți, lagune, ape

curgătoare sau alte corpuri de apă permanente cu maluri mlăștinoase bogate în ierburi, rogozuri sau mușchi, precum și în mlaștini cu apă dulce. Poate frecventa și mlaștinile de coastă, zonele inundabile și insulițele de pe râuri sau fluvii, iar în Islanda cuibărește frecvent pe terenuri de origine vulcanică cu ceva vegetație. În timpul migrației, specia frecventează lacurile sărate și suprasărate din interiorul continentelor, lacurile dulci naturale sau artificiale, bazinele de decantare și mlaștinile costiere. În timpul iernii, specia este predominant pelagică, hrănindu-se pe mare, în zonele bogate în plancton. În teritoriile de reproducere, notatița se hrănește cu insecte (mai ales diptere, coleoptere, tricoptere, furnici și hemiptere, în stadiul de larvă sau de adult), cu alte nevertebrate mici (melci, crustacee, viermi inelați), cu larve de amfibieni (mormoloci) și cu semințe. Pe perioada migrației, pe lacurile sărate, se poate hrăni cu larve de diptere din genul *Ephydra*. Iarna, pe mări, se hrănește cu zooplancton și alte particule plutitoare organice. Cuibul notatiței este o mică adâncitură în sol și este amplasat pe teren descoperit, în zone cu vegetație rară, cu tufe de rogozuri sau arii umede bogate în ierburi, ori pe ridicăturile din zonele mlăștinoase din apropierea apelor. Ponta este formată, de regulă, din 4 ouă, dar pot să fie și mai puține. Ouăle sunt incubate doar de mascul, pe o perioadă de aproximativ 20 de zile. Puii sunt apoi îngrijiți tot de către mascul și devin capabili de zbor la 20 de zile de la ieșirea din ouă. După depunerea pondei, nefiind implicată în incubarea ouălelor și în hrănirea puilor, femela poate încerca să găsească un alt partener sau, dacă e prea târziu pentru depunerea unei a doua pondei, pornește în migrație.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor să fie strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea zonelor umede.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

SITAR DE PĂDURE - EURASIAN WOODCOCK

Scolopax rusticola

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Scolopax*

SPECIA: *Scolopax rusticola*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Sitarul de pădure este o specie care se regăsește în cea mai mare parte a Eurasiei temperate și subarctice. Populațiile nordice din Europa migrează pentru iarnă în sudul Europei, iar cele asiatice în zona subcontinentului indian. Populațiile din zonele cu ierni blânde din vestul Europei și din câteva insule aflate în Oceanul Atlantic sunt sedentare.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la aproximativ 6.890.000-8.710.000 de masculi cântători, tendința fiind stabilă.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 620 și 6.200 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sitarul de pădure preferă în perioada de cuibărit pădurile de foioase sau de amestec, întinse

și nefragmentate, care conțin tufișuri dense, un strat ierbos bogat și care au, de asemenea, în apropiere, un mozaic de habitate care includ zone uscate și calde pentru odihnă, zone umede pentru hrănit și zone deschise pentru zbor. În afara sezonului de cuibărit trăiește în habitate similare, dar nu este la fel de pretențioasă. În mod special, această pasăre este atrasă de zonele bogate în humus, care conțin cantități însemnate de răme, hrana sa preferată. Este o specie crepusculară și în mare parte solitară, care migrează numai noaptea, în grupuri mici. Migrația de primăvară începe în februarie, iar păsările ajung în cartierele de cuibărit în lunile martie-mai. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 15 ani. Ambele sexe ating maturitatea sexuală la un an.

Se hrănește predominant cu răme, în special în afara sezonului de cuibărit, dar din dieta sa mai

fac parte și nevertebrate mici precum gândaci, urechelnițe, miriapode, păianjeni, melci și lipitori. Datorită ochilor mari comparativ cu corpul, așezați spre creștetul capului și puțin înapoi, care îi asigură o vedere de jur-împrejur (de 360 de grade), sitarul nu poate fi surprins nici atunci când se hrănește cu ciocul înfipț în pământ.

Sezonul de împerechere începe în aprilie-iunie, masculul desfășurând zboruri și cântece nupțiale în timpul serii și dimineața devreme, pentru a atrage femelele. Cuibul este poziționat pe sol, are formă de cupă și este căptușit cu frunze și material vegetal disponibil în zonă. Femela depune o pontă formată din aproximativ 4 ouă de culoare crem cu pete gri ori maronii. Dimensiunea unui ou este de 44 × 34 mm. Incubația începe după depunerea ultimului ou și durează 21-24 de zile, fiind asigurată numai de către femelă. Puii sunt nidifugi și pot părăsi cuibul imediat după eclozare, urmându-și părintele. Ei devin complet zburători după 15-20 de zile, deși pot zbura pe distanțe mici încă de la vârsta de 10 zile. Rar, atunci când puii sunt în pericol, mama poate să îi transporte la distanță luându-i între picioare, pe corp și coadă, în gheare sau poate chiar și zbura cu ei pe spate.

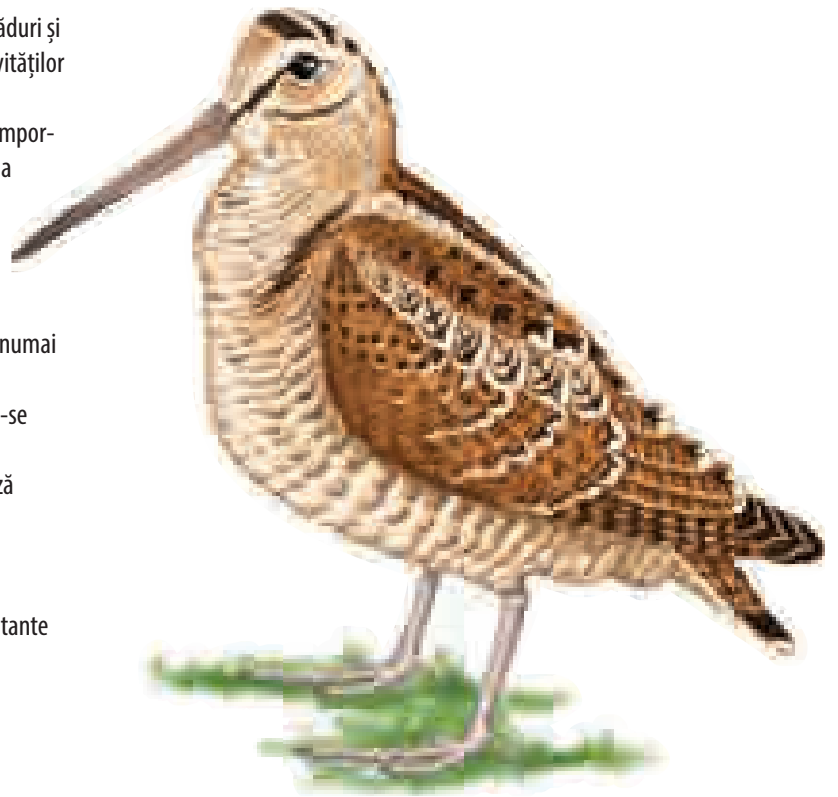
AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

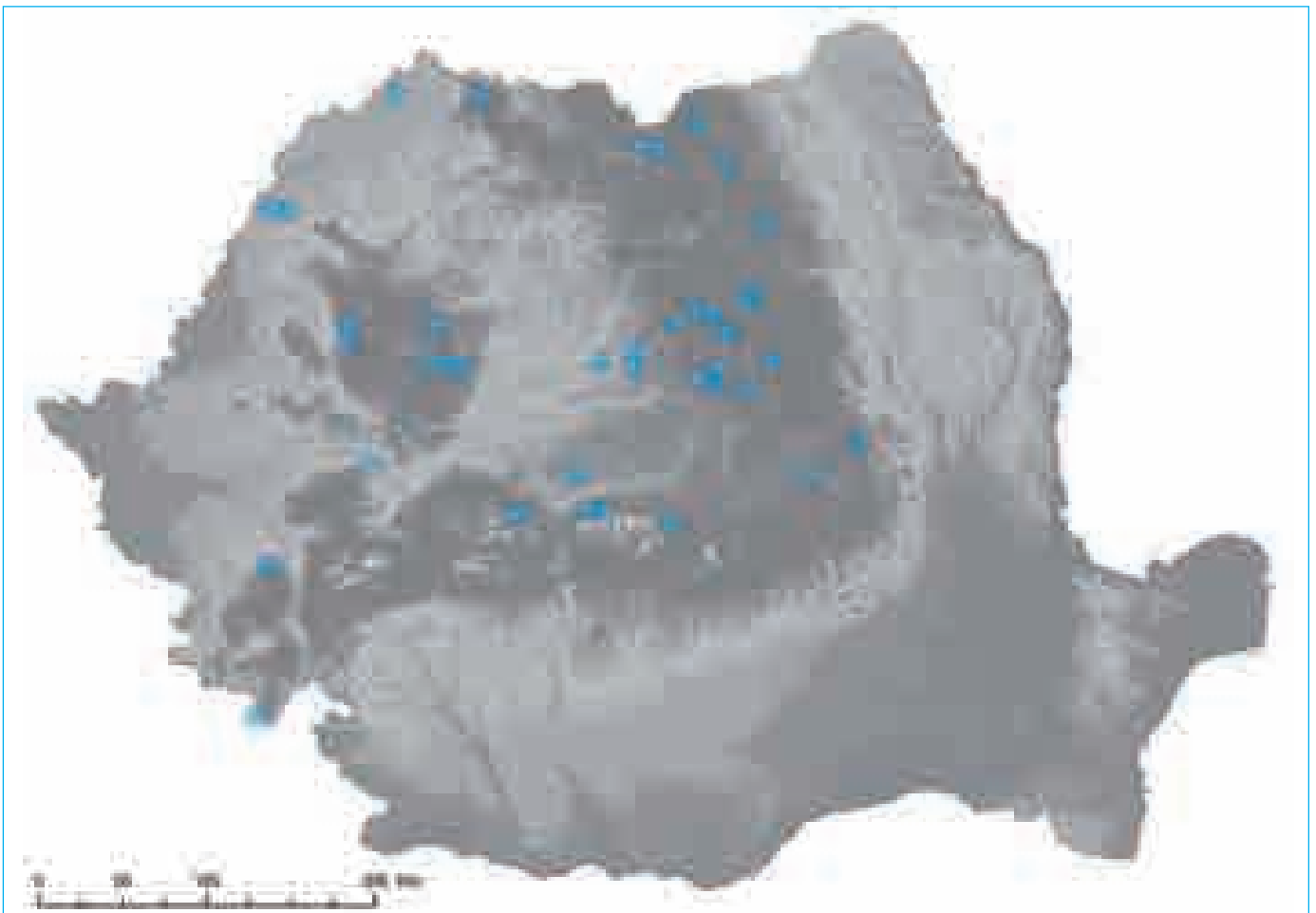
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Conservarea pădurilor situate în apropierea zonelor umede.

- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării, care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare (drumuri, linii electrice, conducte de gaz etc.) fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie justificată și aplicată pe terenurile de cuibărit numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management forestier care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Stoparea vânătorii și controlul braconajului la această specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BECAȚINĂ COMUNĂ - COMMON SNIPE

Gallinago gallinago

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Gallinago*

SPECIA: *Gallinago gallinago*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în aproape toată Europa. Populațiile din nordul și din estul extrem migrează spre sud-vest pentru a ierna, dar ajung și în Africa.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 2.670.000 și 5.060.000 de perechi, reprezentând 35% din populația globală și aflându-se într-un declin moderat.

Populația cuibăritoare din România este mică, fiind estimată la 30-50 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în mlaștini și zone umede, deseori pe marginea lacurilor și a râurilor. Iarna stă în zone de coastă sau mlaștinoase. Longevitatea maximă în libertate este de 18 ani și două luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de doi ani. Se hrănesc la răsăritul și la apusul soarelui,

sondând cu ciocul lung în noroi, la marginea habitatelor acvatice, acolo unde adâncimea apei este foarte mică. Dieta este formată în special din diverși viermi, moluște și crustacee de talie mică. Ocazional poate consuma și semințe și chiar fructe de pădure. Atunci când introduce ciocul complet în substrat, poate deschide doar vârful acestuia, cu care preia hrana, fără a fi nevoie de extragerea ciocului.

Pleacă de pe locurile de cuibărit în luna iulie și revin în anul următor în lunile martie-mai. Masculii sunt primii care ajung la locurile de cuibărit și stabilesc teritoriile. Femelele selectează un loc de cuib și legătura dintre păsări este întărită de un ritual nupțial în care masculul zboară în cerc, apoi intră în picaj și produce un sunet de tobă în timp ce coada îi vibrează în aer. Inițial s-a crezut că este o specie strict monogamă, însă studii ulterioare au evidențiat faptul că există o poligamie, în care indivizii

de ambele sexe pot avea împerecheri cu diverși parteneri. În acest caz, legătura dintre cei doi parteneri este consolidată în timpul incubării. Cuibul este o mică adâncitură din sol, căptușită cu frunze și fire de iarbă, în care femela depune în perioada aprilie-iulie o pontă formată din 3-5 ouă brun-măslinii, cu pete. Dimensiunea unui ou este de 40 x 29 mm. Femela clocește timp de 18-20 de zile. Părinții împart pontă eclozată în două grupuri, fiecare dintre ei luând în grijă jumătate dintre pui. Aceștia părăsesc cuibul după 19-20 de zile de la eclozare, fiind capabili de zbor. Specia crește un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.

Foto: Cristian Mihai

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

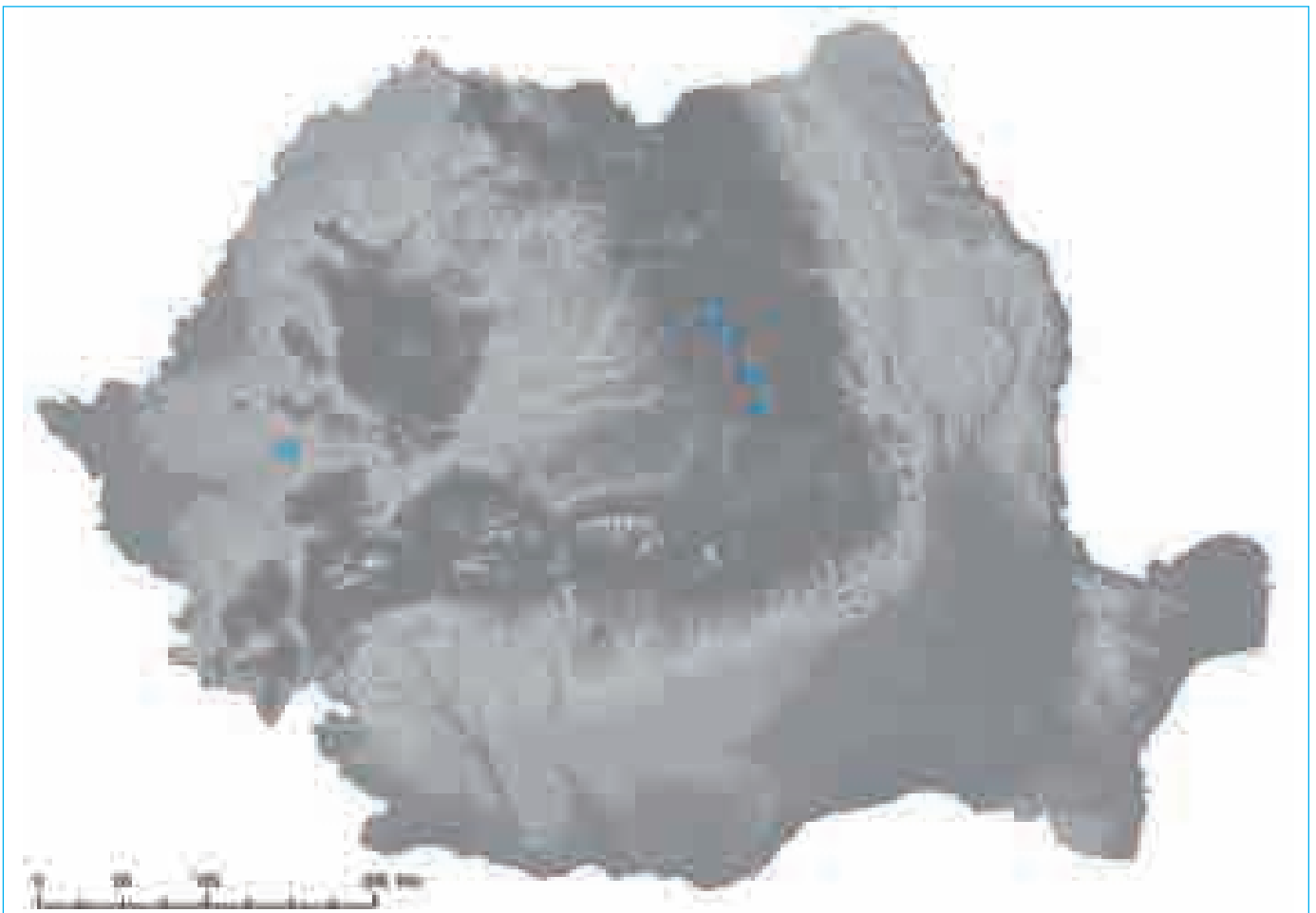
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea zonelor umede.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță

cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BECAȚINĂ MARE - GREAT SNIPE

Gallinago media

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Gallinago*

SPECIA: *Gallinago media*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	NT	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere al speciei acoperă părți mari din Peninsula Scandinavă (aflate în Norvegia, Suedia și Finlanda), zone din Polonia, Belarusul, precum și arii întinse din nordul Ucrainei, Rusiei și Kazahstanului. Teritoriile de iernat ale speciei se află în centrul Africii, la sud de Sahara. Specia pornește în migrație la începutul lui august, traversând centrul și estul Europei, zone din Asia Centrală, Orientul Apropiat și cel Mijlociu, precum și nordul Africii. La noi în țară apare pe parcursul migrației.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este cuprinsă între 62.500 și 145.000 de masculi cântători. Trebuie remarcat faptul că estimarea populațiilor cuibăritoare reale pe baza numărului de masculi cântători este dificilă, deoarece este posibil ca doar 50% dintre aceștia să se și repro-

ducă. Tendința generală a populațiilor europene este una de scădere.

Se estimează că în România sunt prezente în timpul migrației între 100 și 500 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia se reproduce de la începutul lui mai până la începutul lui iulie, cuibărind solitar, cu toate că are un sistem de împerechere poligam. Terenurile de reproducere sunt formate din zone inundabile, pajiști umede cu smocuri de vegetație, bălți cu tufișuri și turbării, aflate până la 1.200 de metri altitudine, în zonele de taiga și de tundră. În Scandinavia, cuibărește pe lizierele pădurilor montane. Preferă habitatele cu substrat bogat în nevertebrate și cu tufișuri de densitate medie, adesea aflate pe văile largi ale râurilor. Deși, în general, preferă zonele umede, poate să fie găsită și în zone împădurite și ocazional uscate, dar aflate în

preajma celor mlăștinoase. Pentru manifestările teritoriale ale masculilor se pare că este esențială o suprafață mlăștinoasă considerabilă. Multe zone de cuibărit sunt mărginite cu lăstari sau arbori tineri de sălcii (*Salix*), arini (*Alnus*) și mesteceni (*Betula*). Pare să preferă suprafețele acoperite de mușchi, licheni și frunze moarte. Adesea, juveniții sunt observați în preajma surselor de apă din zone stepice sau chiar din culturi agricole. Specia părăsește teritoriile de reproducere începând cu prima parte a lui august și ajunge în cartierele de iernare din Africa imediat după sezonul ploios. În timpul acestei migrații, străbate în zbor fără oprire distanțe de până la 6.900 km (deși unele exemplare fac escale scurte în Europa), de regulă făcând prima escală lungă în zona Sahelului. În migrație, apare pe pajiști mai uscate dar și în mlaștinile cu rogozuri, alături de becațina comună. Se pare că se adună pe

Foto: Depositphotos.com

platourile înalte înierbate din Etiopia, înainte ca acestea să se usuce pe parcursul lui octombrie, după care urmează ploile pe rute sudice și vestice. În timpul iernii, frecventează zonele umede, cum sunt mlaștinile sau suprafețele cu ierburi scurte sau rogozuri de pe malurile lacurilor sau de pe câmpurile inundate. Se poate întâlni și în habitate mai uscate, cum sunt pajiștile, dunele de nisip, cărări din păduri, câmpuri arate, ocazional pe lângă băltoacele de pe drumuri sau din zonele agricole. Întoarcerea la teritoriile de reproducere se face pe un front larg, peste Africa, în martie și aprilie. Păsările din populațiile cuibăritoare sudice zboară direct la terenurile de reproducere, iar cele din populațiile cuibăritoare nordice fac escale scurte în Europa, înainte să ajungă la teritoriile de reproducere care devin disponibile la începutul lui iunie.

Dieta becașine mari e compusă mai ales din râme, dar și din gasteropode, insecte terestre în stadiul de larvă sau de adult, precum și din semințe ale plantelor acvatic.

După împerechere, masculul de becașină mare nu contribuie deloc la creșterea puilor. Femela construiește singură cuibul, incubează ouăle și are grijă de pui. Cuibul este o adâncitură în sol, fiind situat în vegetația deasă și construit din mușchi și iarbă. Femela depune de obicei 4 ouă, care sunt incubate timp de 22-24 de zile. Puii devin independenți la 21-28 de zile, imediat după ce le cresc penele.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor să fie strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea zonelor umede.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

BECAȚINĂ MICĂ - JACK SNIBE

Lymnocyptes minimus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Lymnocyptes*

SPECIA: *Lymnocyptes minimus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■			■	LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere al speciei pornește la vest din Peninsula Scandinavă (două zone mici din sudul Norvegiei și al Suediei și o zonă vastă din nord) și continuă spre est prin Finlanda, nordul Belarusului și aproape toată zona centrală și de nord a Rusiei (pe ambele continente), fără să ajungă la Pacific. Se reproduce și într-o mică zonă din nord-estul Poloniei. Teritoriile de iernare acoperă coasta sud-vestică a Norvegiei, aproape toată Marea Britanie, Danemarca, Olanda și Belgia, zone din Franța, Spania și Maroc, arii costiere izolate din Marea Mediterană, parte

din nordul Italiei, sudul Peninsulei Balcanice, zone insulare din interiorul Egiptului și Turciei, o arie mare în Irak, precum și una în estul Arabiei Saudite. Mai departe, există o zonă vastă la sud și sud-est de Marea Caspică, o alta în nordul Indiei. În India ierneză și în zonele costiere. Mai sunt cartiere de iernat în Myanmar, în Vietnam și în sud-estul Chinei. Cea mai întinsă arie de iernare este însă în Africa centrală, la sud de Sahara (de la țărmul Atlantic, până în vestul Etiopiei și al Keniei). În România apare pe parcursul migrației și ca oaspete de iarnă.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 19.600 și 44.100 de perechi cuibăritoare, tendința fiind stabilă.

Se estimează că în România ierneză între 10 și 50 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare care traversează Europa pe un front larg. Se reproduce din mai până la începutul lui septembrie în perechi solitare, după care adulții trec printr-o perioadă de năpârlire în care sunt incapabili de zbor (au-

Foto: Cristian Mihai

gust-septembrie), în apropierea teritoriilor de cuibărit. Migrația spre sud-vest se desfășoară de la mijlocul lui septembrie până la mijlocul lui noiembrie, iar revenirea din cartierele de iernare are loc în intervalul cuprins între luna martie și mijlocul lui aprilie. În afara sezonului de reproducere, specia este în mare măsură solitară, de regulă hrănindu-se individual sau în grupuri de până la 5 exemplare. Este activă mai ales noaptea, dimineața devreme și seara târziu. Specia cuibărește în zonele de taiga și de tundră, pe mlaștinile cu multe ierburi, în zonele inundabile, în pădurile mlăștinoase sau umede de conifere, sălcii sau arini. În afara sezonului de reproducere, apare în zone umede de apă dulce sau salmastră, preferând un mozaic de zone măloase cu smocuri dense de vegetație. Habitatele preferate sunt mlaștinile, malurile apelor curgătoare, zonele inundabile, amenajările pentru epurarea apelor, culturile de orez și alte zone agricole inundate, pajiștile umede.

Hrana becașinei mici constă din insecte adulte sau în stadiul de larve, viermi inelați, gasteropode mici (terestre sau acvatice), precum și din semințe sau alte părți ale plantelor acvatice.

În perioada de împerechere, masculul execută o paradă aeriană specifică, însoțită de producerea unui sunet caracteristic (similar celui produs de un cal care galopează). Cuibul este amplasat pe ridicături acoperite cu mușchi sau pe smocuri de vegetație ierboasă din zonele mlăștinoase, imediat deasupra nivelului apei, dar și în zone mai umede, între tufșuri. Ponta este formată din 3-4 ouă, care sunt incubate de femelă timp de 24 de zile. Puii sunt îngrijiți de ambii părinți și devin capabili de zbor la aproximativ trei săptămâni de la ieșirea din ouă.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor să fie strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea zonelor umede.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CULIC MIC - WHIMBREL

Numenius phaeopus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Numenius*

SPECIA: *Numenius phaeopus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

Foto: Shutterstock.com

DISTRIBUȚIE

Culicul mic este larg răspândit la nivel global. În timpul cuibăritului preferă zonele nordice precum Alaska, Islanda, Insulele Feroe, centrul și nordul Eurasiei. Este o specie migratoare, care iernează în zonele de coastă din sudul Americii de Nord, ale Americii Centrale, în mare parte din coasta Americii de Sud și a Africii, în sudul Asiei și în zona de coastă a Australiei.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este mare, fiind cuprinsă între 343.000 și 402.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din efectivul total al speciei. În prezent se con-

sideră că specia are o tendință populațională stabilă.

Culicul mic este o specie nordică, care nu cuibărește în România, găsindu-se doar în pasaj. Efectivele care tranzitează țara noastră sunt estimate la 1.000-5.000 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada cuibăritului preferă mai multe habitate umede de tundră, precum mlaștini, rogozișuri, margini de lacuri, văi de râuri sau chiar păduri deschise. Evită însă habitate extreme reci sau umede, cu pantă abruptă sau terenurile cu vegetație deasă ori înaltă. Iernează în zona de coastă, preferând plajele și pajiștile inundate,

precum și zonele mlăștinoase. Longevitatea maximă în libertate este de 16 ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

Se hrănește afundându-și ciocul în nămol sau ciugulind de pe sol, uneori chiar și noaptea. Este o pasăre omnivoră, dar preferă în mare parte nevertebratele precum diverse larve de insecte, râme, crabi, melci, viermi și păianjeni. Mai rar consumă hrană de origine vegetală, de exemplu semințe, flori, frunze și fructe. În timpul iernării, din hrana sa fac parte mai ales crustaceele, moluștele, viermii policheți și ocazional pești sau chiar juvenili ai altor păsări.

Părăsește zona de cuibărit în perioada iulie-septembrie și revine în perioada aprilie-iunie.

Formează perechi monogame. De obicei cuibăresc în colonii dispersate, dar sunt foarte teritoriale și își apără zona de cuibărire. Masculii atrag femelele cu cântece în timp ce zboară în cercuri la înălțime. Odată formată perechea, femela face o adâncitură în sol și aduce frunze pentru a construi cuibul. Deseori construiesc cuiburi în iarbă, buruieni sau pe o movilă. Cei doi părinți clocesc pe rând ponta formată din 3-4 ouă verzi sau măslinii, cu mărimea de 58 x 41 mm, timp de 27-28 de zile. De asemenea, ei au grijă de pui timp de 35-40 de zile. Aceștia sunt nidifugi și părăsesc cuibul ca să își urmeze părinții. De cele mai multe ori femela pleacă din teritoriul de cuibărit, lăsând puii încă nezburați în grija masculului. Atât ouăle, cât și puii au un colorit criptic, permițându-le să se camufleze mai ușor în mediu. O pereche scoate un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Braconajul.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante migrație a speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscăre) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CULIC MARE - EURASIAN CURLEW

Numenius arquata

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Numenius*

SPECIA: *Numenius arquata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	NT	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Cuibărește mai rar în părțile sudice ale Europei, preferând centrul, nordul și nord-vestul continentului, arealul extinzându-se până în Siberia. Culicul mare este o specie migratoare, care ierneză în zonele de coastă din nord-vestul Europei, în zona Mediteranei, în Orientul Mijlociu și în partea sudică a Asiei și a Africii.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare, fiind cuprinsă între 212.000 și 292.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală, estimându-se însă un declin de

30-49% în decursul a trei generații (aproximativ 31 de ani).

Culicul mare nu mai cuibărește în România, dar în timpul migrației tranzitează țara noastră între 2.500 și 5.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în zone umede, incluzând mlaștini dulcicole ori sărate, plaje pietroase cu bălți, estuare, maluri nisipoase și pajiști inundabile. În general, preferă bălțile și mlaștinile pentru cuibărit și ierneză în zonele de coastă. Limita altitudinală pentru arealul de cuibărit este de 600 m. Longevitatea maximă înregistrată în libertate

este de 31 de ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

Se hrănește în principal cu nevertebrate acvatice, pe care le capturează sondând cu ciocul lung în noroi, uneori chiar și noaptea. Din dieta sa mai pot face parte și pești mici, amfibieni, șopârle, puii altor păsări, ouă și mamifere mici. Consumă ocazional și hrană vegetală, reprezentată de fructe diverse și semințe, inclusiv cereale.

Pasările părăsesc zonele de cuibărit în perioada iunie-august și se întorc începând cu luna februarie a anului următor. Perechea este monogamă, iar cuibăritul are loc de obicei la același cuib, perechea fiind solitară și teritorială. În cadrul ritualului

Foto: Daniel Petrescu

nupțial, masculul cântă în zbor, avântându-se cât mai sus și apoi planând spre pământ cu aripile întinse la maximum. El construiește la începutul sezonului de reproducere mai multe cuiburi, dintre care femela alege unul în care depune pona. Cuibul este format într-o mică denivelare în sol și este deseori plasat în iarbă sau pe terenuri acoperite de rogoz. El este căptușit cu iarbă și câteva pene. Ponta constă din 3-5 ouă bej, maronii sau măslinii, cu dimensiunea de 68 x 48 mm, care sunt depuse în perioada aprilie-mai. Incubația este asigurată de către ambii părinți timp de 27-29 de zile. Femela este cea care clocește cea mai mare parte a timpului, iar masculul îi aduce hrană la cuib și o înlocuiește la cuibărit. Amândoi îngrijesc puii, însă de multe ori femela pleacă din teritoriul de cuibărit, lăsând puii încă nezburați în grija masculului. La 32-38 de zile de la eclozare, puii sunt capabili de zbor și devin independenți. Pechile au un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.
- Braconajul.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscăre) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

SITAR DE MAL - BLACK-TAILED GODWIT

Limosa limosa

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Limosa*

SPECIA: *Limosa limosa*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		NT	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Sitarul de mal dispune de un areal mare, dar este răspândit insular. În Europa, zona cuibăritoare este reprezentată în mare parte de estul și nord-vestul continentului, întinzându-se din Islanda până în Rusia estică, Mongolia și China. Este o specie migratoare, care ierneză în sudul Europei și al Asiei, în zonele de coastă și în centrul Africii și în Australia.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 102.000 și 149.000 de perechi, estimându-se un declin de până la 30-49% în decursul a trei generații (25 de ani).

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 10 și 100 de perechi, iar în pasaj pot tranzita țara noastră efective cuprinse între 25.000 și 50.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele preferate în timpul cuibăritului sunt reprezentate de pajiști cu iarbă înaltă și sol moale, în special pășuni, fânețe, pajiști umede, mlaștini ierboase și margini de lacuri. În afara perioadelor de cuibărit, specia se regăsește în apropierea habitatelor acvatice cu apă dulce, preferând marginile lacurilor, pajiștile inundate, orezăriile, lagunele și estuarele mlaștinoase, precum și habitatele sărăturate (mlaștini sau pajiști). Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 23 de ani.

Dieta este omnivoră, preferând însă nevertebratele, precum larve de insecte, anelide, polichete, crustacee, păianjeni, icre de pește, ponte și mormoloci de broaște. În timpul migrației, ortopterele predomină în dieta lor, în timp ce, pe parcursul iernii, se hrănește și cu materie vegetală, cum ar fi fructe de pădure, semințe sau boabe de orez.

Se întoarce din cartierele de iernare în perioada februarie-aprilie, la aceleași locuri de cuibărit, fiind cunoscută ca o specie care are o afinitate crescută asupra acestor locuri. Cuibărește în

Foto: Daniel Petrescu

colonii mici. Mai multe cuiburi sunt construite de masculi pentru a cuceri femela, fiecare cuib fiind apărut până când se formează perechea și se stabilește la unul dintre acestea. Perimetrul cuibului este apărut pe o rază de 35-50 m. Cuibul este amplasat pe pământ, în vegetație mică și deseori luxuriantă, are un diametru de 12-15 cm și este căptușit cu un strat gros de iarbă, frunze și alte materiale vegetale disponibile. Femela depune o pontă formată din 3-6 ouă de culoare verde-oliv, maroniu-închis. Dimensiunile unui ou sunt 55 x 37 mm. Incubația este realizată de ambii părinți și durează circa 22-24 de zile. Puii sunt nidifugi și sunt încălziți de către părinți în nopțile reci. După eclozare, ei sunt conduși de

părinți către habitatele de hrănire specifice, reprezentate de margini de lacuri și mlaștini. Puii devin zburători la 25-30 de zile. După ce puii zboară, adulții hoinăresc în căutare de hrană, dar nu pleacă din arealul de cuibărit până la sfârșitul lui octombrie.

AMENINȚĂRI

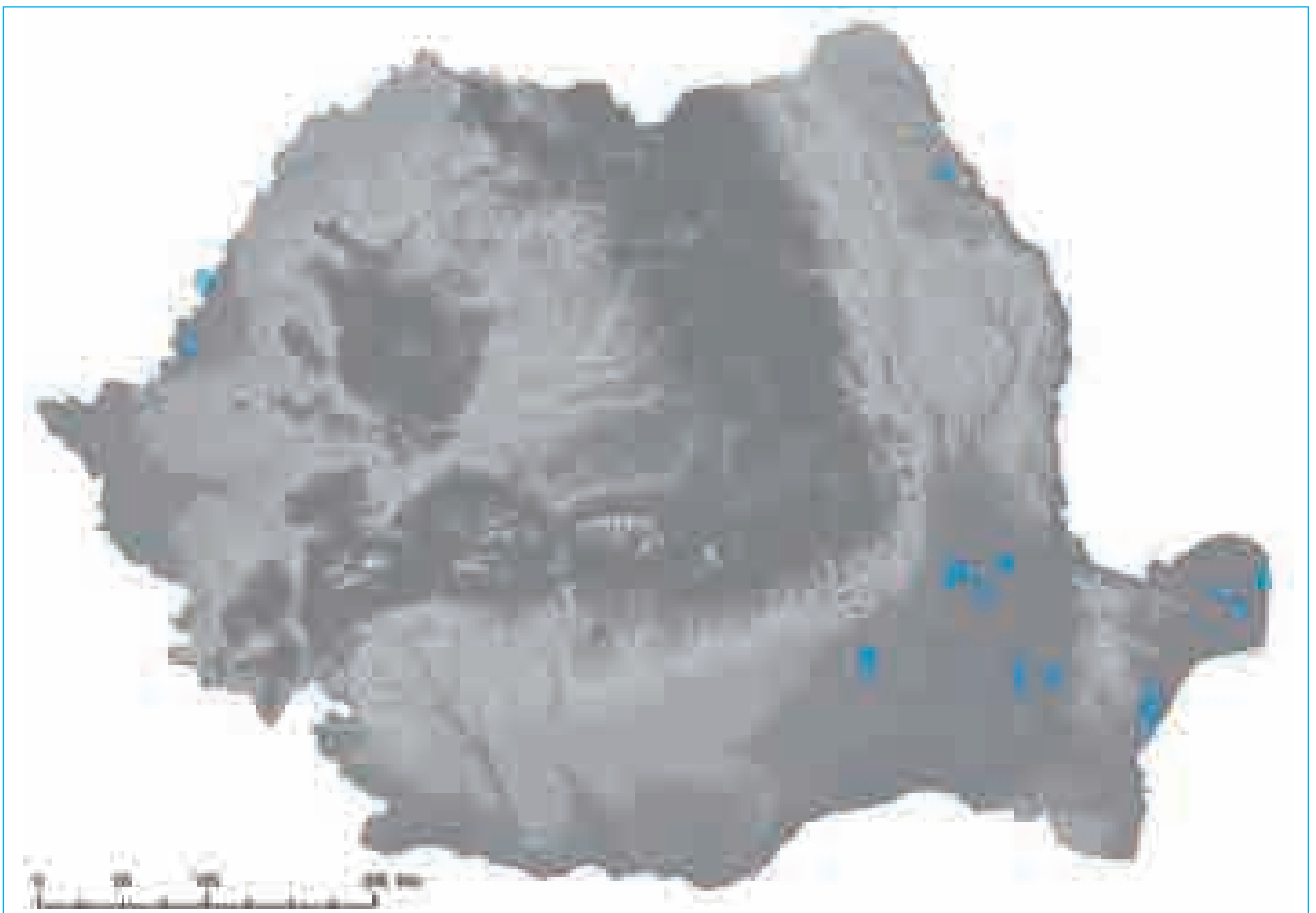
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.
- Vânătoarea și braconajul.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit și migrație ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede, artificiale sau seminaturale.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânatoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLUIERAR DE MUNTE - COMMON SANDPIPER

Actitis hypoleucos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: Actitis

SPECIA: Actitis hypoleucos

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în aproape toată Europa. Majoritatea păsărilor din acest continent migrează iarna spre Africa, părăsind ținuturile de reproducere în lunile iulie-august, pentru a reveni în perioada aprilie-mai.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 794.000 și 1.460.000 de perechi, reprezentând mai mult de jumătate din populația globală, între anii 1980-2013 cunoscând un declin moderat.

În România cuibăresc anual între 2.000 și 5.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este caracteristică zonelor sărace în vegetație de la marginea râurilor, a pâraielor și a lacurilor. Prezența sa este mai neașteptată în ținuturile montane, unde caută apropierea cursurilor de apă. În timpul iernii poate fi găsită într-o varietate de habitate, inclusiv în estuare, mlaștini sărate, locuri umede aflate în apropierea coastelor sau în interiorul continentului. Este

auzită adesea deasupra solului, zburând la mari înălțimi în timpul migrației nocturne. Este o pasăre de obicei solitară, întâlnindu-se uneori și în grupuri de câteva exemplare. Are un zbor caracteristic, efectuat foarte aproape de luciul de apă, cu bătăi rapide de aripi, nu foarte ample, combinate cu alunecări scurte, cu aripile rigide, arcuite oblic în jos.

Se hrănește mai mult izbind cu ciocul, în timpul zilei, pe uscat, în nămol sau chiar în apele cu o adâncime foarte mică. Dieta speciei este formată din insecte, melci, viermi, crustacee, pești sau amfibieni mici și din unele plante (în special semințe). Are o poziție caracteristică, orizontală, partea dinapoi legănându-se continuu. Vârsta medie pe care o atinge în sălbăticie este de opt ani.

Puii de un an rămân de obicei să-și petreacă prima vară în teritoriile unde au venit să ierneze, atingând maturitatea sexuală la vârsta de doi ani, când revin în zonele de reproducere. Perechile gata formate ajung deseori împreună în România și obișnuiesc să revină la același cuib în fiecare an. Specia este de regulă monogamă cu rare schimbări de partener, deși nu este o

specie ai cărei reprezentanți să rămână împreună pe viață. Cuibul este o mică adâncitură în sol, deseori ascuns printre copaci și tufișuri, fiind construit de preferință în zonele cu pietriș sau nisip de pe malurile habitatelor acvatice. El este construit de către femelă, iar masculul apără teritoriul. Perechile solitare cuibăresc la distanță de 60-70 m una față de cealaltă.

În perioada mai-iunie femela depune 3-4 ouă, cu o mărime de 36 x 26 mm. Ponta este clocită pe rând de către ambii parteneri pe o perioadă de 21-22 de zile. Puii părăsesc cuibul la câteva ore de la eclozare și rămân ascunși în vegetație. Ei sunt hrăniți intens de către ambii părinți, unul dintre aceștia (de obicei femela) părăsindu-i înainte ca ei să poată zbura, fenomen care are loc la 26-28 de zile de la eclozare. Perechile scot doar un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

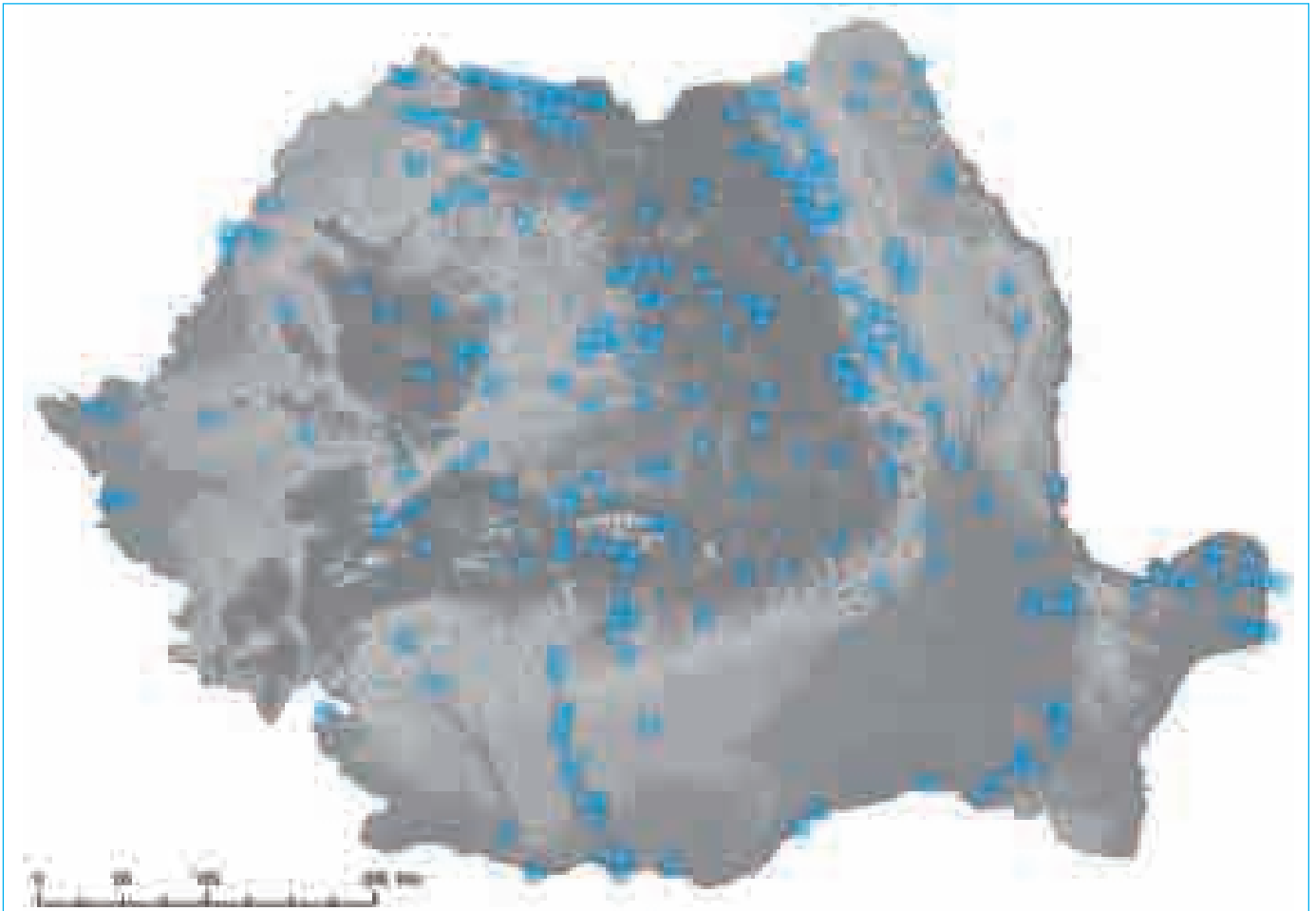
Foto: Cristian Mihai

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLUIERAR DE MLAȘTINĂ - WOOD SANDPIPER

Tringa glareola

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Tringa*

SPECIA: *Tringa glareola*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere al speciei este foarte vast și cuprinde: Scoția, zone din Danemarca și nordul Germaniei, Peninsula Scandinavă, Statele Baltice, Belarusul, nordul Ucrainei, Rusia cu excepția nordului extrem, nordul Kazahstanului, nordul Mongoliei și al Chinei. Teritoriile de iernare sunt și acestea foarte întinse: zone mici din sudul Spaniei, părți din coastele nord-vestice ale Africii, Valea Nilului, continentul african la sud de Sahara, nordul Israelului, sudul Irakului, părți din sudul Peninsulei Arabe, părți din Pakistan și aproape toată India, Indochina, sudul Chinei, Indonezia, Malaezia, Filipine și zone de coastă și interioare din Australia. În România, specia apa-

re pe perioada migrației, când este probabil cea mai comună specie de fluierar (*Tringa*) de la noi.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 763.000 și 1.520.000 de perechi cuibăritoare și pare să fie stabilă.

Populația care tranzitează România pe parcursul migrației este estimată la 50.000-300.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare, care traversează Europa și Orientul Mijlociu pe un front larg. Adulții încep să părăsească teritoriile de repro-

ducere la sfârșitul lui iunie, iar juveniții îi urmează la sfârșitul lui august, specia ajungând în Africa tropicală în perioada cuprinsă între sfârșitul lunii iulie și octombrie. Pe parcursul migrației spre sud, păsările fac escale frecvente în zone din Europa (mai ales în Franța și Italia), după care zboară peste Sahara. Pornirea spre nord din teritoriile de iernare se face între sfârșitul lunii martie și începutul lui aprilie, iar teritoriile de reproducere încep să fie reocupate la sfârșitul lui aprilie (la începutul lui iunie în zonele nordice ale Rusiei). Reproducerea se realizează din mai până în mijlocul lunii iunie. Unele dintre păsările care nu se reproduc pot rămâne peste vară în zonele sudice.

Cuibărește în perechi solitare dispersate (uzual 1-10 perechi/km², până la 50 de perechi/km² în zona pădurilor de tundră), dar iarna poate să stea în grupuri mici sau chiar în stoluri mai mari (20-50 de exemplare). În migrație se pot forma și stoluri mari, de peste 1.000 de exemplare. În sezonul de reproducere ocupă zonele umede deschise din pădurile boreale, zonele de tufişuri cu sălcii, mesteceni pitici și molizi aflate între tundră și taiga, zonele umede de tundră cu tufişuri, precum și zonele mlăștinoase cu vegetație bogată (rogozuri, mușchi, ierburi). În afara sezonului de reproducere, specia e mult mai puțin regăsită în zonele cu arbori, fiind mai des întâlnită în habitate deschise, cum sunt malurile lacurilor naturale și artificiale cu apă dulce, mlăștinile nămoase, malurile bogat înierbate ale apelor curgătoare, amenajările pentru epurarea apelor, culturile de orez, bălțile temporare, zonele mlăștinoase, câmpurile inundate și canalele de irigație. Apare rar în habitatele de coastă, dar poate fi observată pe lângă curgerile din mlăștinile sărate și prin mlăștinile de mangrove.

În timpul sezonului de reproducere, specia consumă hrană de origine animală: insecte mici (de până la 2 cm lungime), mai ales din grupul celor acvatice (coleoptere, hemiptere, diptere). În afara sezonului de reproducere, specia are o dietă mai variată, formată din insecte acvatice și terestre, viermi, păianjeni, crustacee, melci, pești mici (sub 2 cm lungime) și broaște, precum și din materii vegetale, cum ar fi semințele.

Cuibul este o mică adâncitură în sol, fiind căptușit cu material vegetal și amplasat în vegetația deasă sau pe o ridicătură, caz în care poate să fie uneori înconjurat de apă. Poate să cuibărească și în copaci, în cuiburile abandonate ale altor specii (de exemplu, în foste cuiburi de sturzi). Femela depune o singură pontă pe sezon, formată din 3-4 ouă, care sunt incubate de către ambii părinți timp de 22-23 de zile. În primele 7-10 zile de la ieșirea din ouă, puii sunt îngrijiți de către ambii părinți, iar apoi doar de către mascul. Puii devin capabili de zbor la o lună de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor să fie strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea proiectelor de infrastructură în zonele umede și a lucrărilor de curățare / mentenanță a canalelor, dacă nu sunt necesare pentru managementul sitului. Excepțiile trebuie autorizate de autoritatea de management a ariei protejate.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

FLUIERAR DE LAC - MARSH SANDPIPER

Tringa stagnatilis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Tringa*

SPECIA: *Tringa stagnatilis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul cuibăritor al fluierarului de lac este situat în regiunea eurasiatică. În Europa, acesta cuibărește în câteva enclave din nordul continentului, fiind însă mult mai frecvent în partea estică. În partea asiatică a arealului cuibărește în Rusia, Kazahstan, Mongolia și China. Este o specie migratoare, care ierneaază în sudul Asiei, Australia și Africa (preponderent centrul și sudul continentului), precum și în câteva zone din sud-vestul Europei.

POPULAȚIE

Populația europeană de fluierar de lac este relativ mică, fiind cuprinsă între 12.100 și 30.300 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

În timpul pasajului, țara noastră este tranzitată de circa 5.000-15.000 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul cuibăritului, specia populează zone umede, calde, continentale, din zona stepică până în cea boreală. Preferă zonele mlăștinoase cu apă dulce sau salmastră, puțin adâncă, marginile ierboase sau mlăștinoase ale lacurilor, pajiștile inundate și ocazional lacurile sărate. În afara sezonului de cuibărit trăiește în habitate similare, deseori pe marginile apelor dulcicole sau salmastre, cum ar fi erezării, mlăștini, canale și ocazional în zone de coastă precum estuare și lagune. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de șapte ani și o lună. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Se hrănesc solitar sau în grupuri, specia fiind menționată ca hrănindu-se frecvent cu prada deranjată de rațe și egrete. Pentru hrănit preferă apele mici, dar deseori merge prin ape care îi depășesc tarsul, pândind prada staționar sau din

mers; câteodată poate fi observată chiar plutind pe suprafața apei. Este o specie carnivoră, dieta sa constând din pești mici, crustacee, moluște și insecte (atât acvatice, cât și terestre). În general specia prinde prada de pe suprafața apei sau a nămolului, dar poate să o culeagă și din vegetația ripariană.

Este o pasăre monogamă, ale cărei perechi se formează pe timpul unuia sezon. Femela depune în perioada aprilie-iunie 4-5 ouă de culoare crem cu pete maroniu-închis. Cuibul este construit din iarbă uscată și este plasat pe o movilă în vegetația mică de lângă apă. Specia cuibărește izolat sau în colonii mici, cu 10 m distanță între cuiburi, câteodată împreună cu nagățul (*Vanellus vanellus*) sau cu sitarul de mal (*Limosa limosa*). Incubația este realizată de către ambii părinți și durează între 26 și 29 de zile. Puii sunt nidifugi, părăsesc cuibul devreme și învață rapid

să-și caute singuri hrană. Ei au o culoare crem cu desene negre-maronii pe spate, având fața, bărbia și abdomenul aproape albe. Devin zburători la circa 42-43 de zile de la eclozare. Perechea depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră și ripariană, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire în timpul migrațiilor.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrație a speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

FLUIERAR NEGRU - SPOTTED REDSHANK

Tringa erythropus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Tringa*

SPECIA: *Tringa erythropus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere al speciei este vast, acoperind jumătatea nordică a Peninsulei Scandinave și o bandă continuă prin nordul Rusiei, de la Arhanghelsk în vest, până aproape de Marea Bering în est. Teritoriile de iernare europene includ zone costiere din Irlanda și din Marea Britanie (mai puțin Scoția), de pe coasta sudică a Mării Nordului (Germania și Olanda), de pe coasta de vest a Franței și coastele de sud ale Spaniei (unde ierneză și în arii interioare), din sudul Sardiniei și al Siciliei, din nordul și centrul Italiei, precum și de pe coastele Croației. Mai departe, sunt incluse zone de coastă și din interiorul Peninsulei Balcanice, inclusiv țărmul bulgăresc al Mării Negre. În Asia, teritoriile de iernare sunt formate din zone mari din Turcia (atât pe coaste cât și în interior), sudul Israelului și vestul Iordaniei, centrul și sudul Irakului, zone mari din Iran, arii din estul Peninsulei Arabe, es-

ul Pakistanului, vestul și sudul Indiei, precum și coastele sud-estice al continentului (din sudul Myanmarului până în Taiwan) și Malaesia. În Africa, cartierele de iernare cuprind coastele din nordul continentului, precum și cele din vest aflate la nord de ecuator (cu o întrerupere în Sahara de Vest). Apoi, includ o bandă centrală la sud de Sahara, mai lată în est, unde coboară până în centrul Tanzaniei, precum și Valea Nilului. În România, este o specie comună pe perioada migrației.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 20.500 și 54.000 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

Populația care tranzitează România pe parcursul migrației este estimată la 25.000-50.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare pe distanțe mari. În migrație, majoritatea exemplarelor traversează uscatul pe un front larg, dar există și cel puțin o rută de migrație importantă, de-a lungul coastelor vestice ale Europei. Femelele încep să pornească către sud de la începutul lui iunie, masculii le urmează pe parcursul lui iulie, iar juveniii migrează în august și septembrie. Migrația este caracterizată prin zboruri lungi între zonele de escală (cum sunt Marea Wadden, coastele Olandei, sudul Ungariei, sud-estul Greciei, centrul Turciei, țărmuri ale Mării Negre și ale Mării Caspice, centrul Kazahstanului, lacul Baikal, lacul Chang, centrul Yacuției, Sakhalin, Japonia și Coreea). Păsările care ierneză în Sahel și în zonele de savană din centrul Africii traversează Sahara. Ele ajung în Africa începând cu august, dar majoritatea sosesc în octombrie, această specie fiind prezentă în zonele tropicale

cu precădere din octombrie până în aprilie. Se întoarce la teritoriile arctice de reproducere în intervalul cuprins între sfârșitul lunii aprilie și mijlocul lui mai. Puține exemplare rămân la tropice în timpul sezonului de reproducere, mulți dintre indivizii care nu se reproduc putând petrece vara imediat la sud de teritoriile de cuibărit. De regulă, cuibărește în perechi dispersate, dar pot exista și mici colonii de până la 20, în mod excepțional peste 100 de perechi. De obicei, adulții se adună în stoluri mari pe perioada năpârlirii, care se produce înainte de plecarea în migrație, în zone din teritoriile arctice de reproducere. Pe perioada reproducerii specia populează zone joase sau de dealuri/podiș din tundra împădurită sau din cea deschisă, cum sunt pădurile mlăștinoase de pini sau de mesteceni, ori suprafețele mai deschise de tundră, cu tușșuri. Pe parcursul migrației și în teritoriile de iernare specia frecventează o varietate de zone umede cu ape dulci sau salmastre, cum sunt: amenajările de epurare a apei, plantațiile de orez, lagunele salmastre, mlaștinile sărate, sărăturile, țărmurile nămolose adăpostite, mlaștinile și malurile mlăștinoase de lacuri, bălțile și pajiștile inundate.

Fluierarul negru se hrănește atât ziua cât și noaptea. Hrana este de origine animală și e formată mai ales din insecte acvatice și din larvele acestora, din insecte terestre, crustacee mici, moluște, viermi policheți și din pești și amfibieni mici (sub 6-7 cm lungime).

Cuibul speciei este o mică adâncitură în sol, fiind căptușit cu material vegetal și poziționat pe smocuri de vegetație, pe ridicături acoperite de mușchi sau în zone de pădure cu tușșuri sau lăstari. Adesea cuibul este amplasat lângă trunchiuri de copaci cazuți sau alte lucruri similare, care permit supravegherea zonei de la o oarecare înălțime. Ponta, formată de regulă din 4 ouă, este depusă în intervalul cuprins între mijlocul lunii mai și sfârșitul lunii iunie. Incubarea începe după depunerea ultimului ou. Ouăle sunt incubate timp de 23-24 de zile. Femela participă la incubație doar în prima perioadă, în ultima săptămână ouăle fiind clocite doar de către mascul, care se ocupă apoi singur de îngrijirea puilor. Puii devin zburători la aproximativ 28 de zile de la ieșirea din ouă.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m lățime între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor să fie strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea proiectelor de infrastructură în zonele umede și a lucrărilor de curățare / mentenanță a canalelor, dacă nu sunt necesare pentru managementul sitului. Excepțiile trebuie autorizate de autoritatea de management a ariei protejate.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

FLUIERAR CU PICIOARE ROȘII - COMMON REDSHANK

Tringa totanus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Tringa*

SPECIA: *Tringa totanus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Fluierarul cu picioare roșii este o specie larg răspândită, care cuibărește în aproape toată Europa, Asia de Vest, Centrală și de Est precum și în nordul Africii, mai precis în Tunisia, unde există o populație cuibăritoare sedentară. Este o specie migratoare, cu excepția zonelor vestice și sudice din Europa și sud-vestul Asiei, unde este sedentară. Iernează în special în zonele de coastă din Africa, în sudul Asiei și în câteva enclave din Australia.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mare, estimată la circa 340.000-484.000 de perechi cuibăritoare, dar între anii 1980-2013 tendința populațională s-a aflat într-o scădere moderată.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 200 și 2.000 de perechi, iar în timpul pasajului efectivele cresc, fiind cuprinse între 10.000 și 30.000 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În sezonul de cuibărit preferă zonele de coastă mlăștinoase, pajiștile umede și mlăștinile ierboase. În pasaj se găsește frecvent în pajiști inundate și pe malurile lutoase ale râurilor și lacurilor. În timpul iernii, fluierarul cu picioare roșii este găsit preponderent în zona de coastă, ocupând plaje pietroase, nisipoase ori măloase, mlăștini sărate, lagune și estuare. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de 26 de ani și nouă luni. Specia atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește atât ziua, cât și noaptea, în grupuri care ajung și la 100 de exemplare, deseori fiind observat hrănindu-se împreună cu alte specii de limicole și doar ocazional fiind văzut solitar. Pentru a captura prada folosește diferite metode, de la mers vioi până la pândit staționar sau chiar înot. Dieta sa este formată predominant din insecte, păianjeni și anelide, iar în afara sezonului de cuibărit se hrănește și cu moluște,

crustacee și pești de mici dimensiuni.

Cuibul este format într-o depresiune, pe o movilă sau la baza unei tufe, fiind de obicei bine ascuns de frunze care atârnă. Specia cuibărește solitar, cu mai puțin de 10 perechi/km², dar și grupată în colonii extinse. Este o pasăre monogamă pe durata unui sezon de reproducere. A fost observat însă un anumit grad de atașament, atât în privința locului de cuibărit, cât și în privința partenerului. Femela depune 3-5 ouă în perioada aprilie-iunie. Incubația durează între 22 și 25 de zile și este asigurată de către ambii parteneri. Puii sunt predominant crem cu linii negre-maronii pe partea dorsală și nuanțe albicioase pe abdomen. Ei devin zburători după aproximativ 25 de zile. Sunt îngrijiți de ambii părinți în tot acest timp și au fost semnalate frecvente cazuri în care femela părăsește puii nezburători, pe care îi lasă în grija masculului. Perechea depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

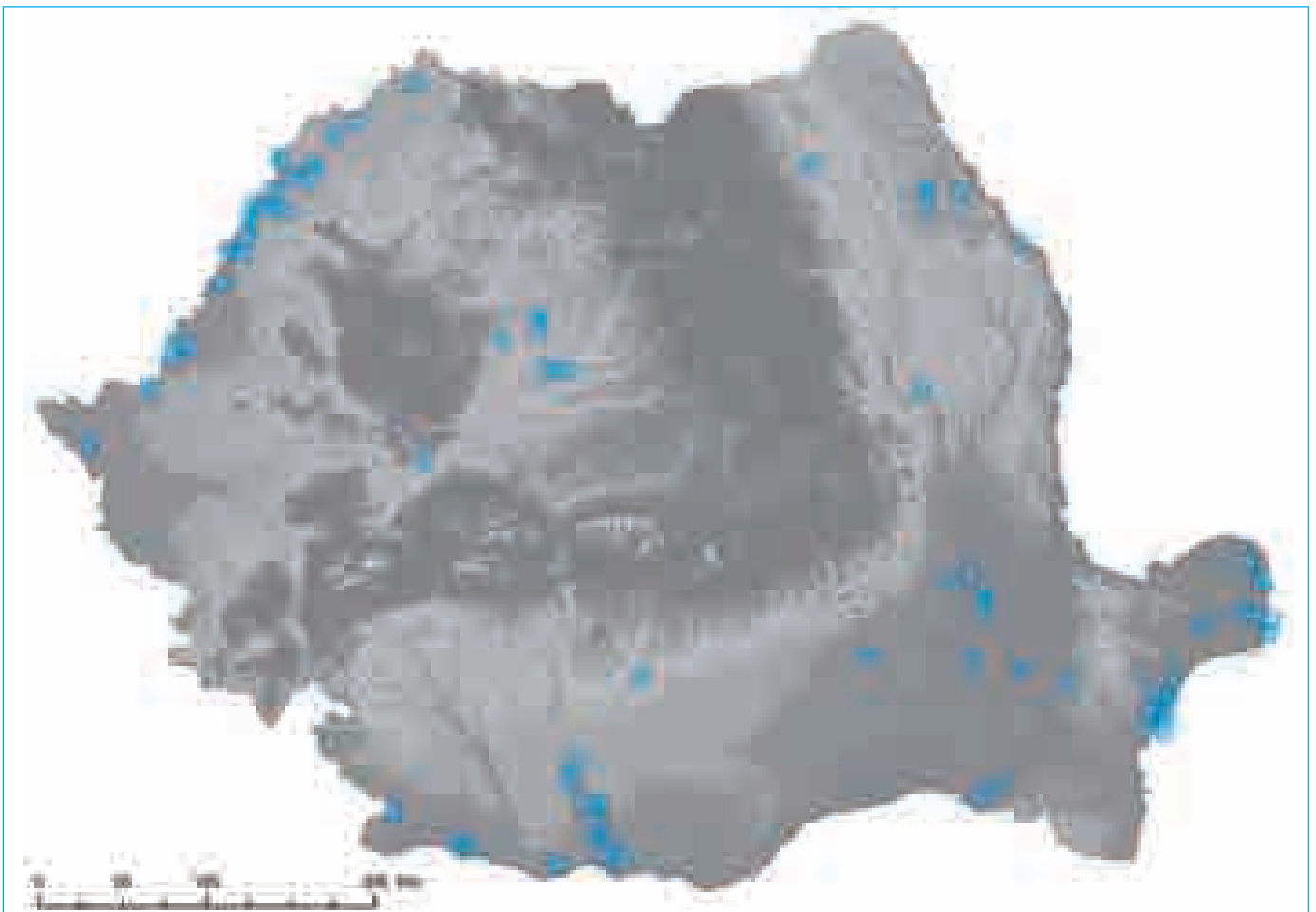
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră și ripariană, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire în timpul migrațiilor.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrație a speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUȘ RĂZĂTOR - BLACK-HEADED GULL

Larus ridibundus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*

SPECIA: *Larus ridibundus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III		■	

DISTRIBUȚIE

Pescărușul răzător cuibărește în America de Nord și în majoritatea Europei și a Asiei, în afară de părțile nordice ale fiecărui continent (partea de nord a Scandinaviei și Rusiei) și de Asia de Sud. Câteva populații din America de Nord și din părțile moderate ale Europei sunt rezidente, iar restul populațiilor ierneză pe coastele de sud ale Eurasiei și coastele centrale și de nord ale Africii. În România există populații rezidente de-a lungul Dunării, în Deltă, în Dobrogea, în zonele de câmpie din Moldova, în Depresiunea Transilvaniei și în zonele de câmpie în partea de vest a țării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare, fiind cuprinsă între 1.340.000 și 1.990.000 de perechi, între 1990 și 2013 suferind un declin moderat.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 4.000 și 10.000 de perechi și are o tendință crescătoare, iar efectivele care trec în timpul pasajelor sunt formate din 100.000-300.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în principal în interiorul continentului și preferă zonele umede superficiale, inundate temporar, cu vegetație înaltă. Alcătuiește colonii pe malul lacurilor, lagunelor, râurilor lent curgătoare, în delte, estuare și mlaștini cu movile, dar pot cuibări în zonele ridicate ale mlaștinilor sărate, pe dune și insule în apropierea coastelor. Mai folosește și habitate artificiale, precum bălți, canalizări, balastiere, canale și zone inundate și poate cuibări și în mlaștini desecate, pe dune de nisip, în zone litorale și pe insule stâncoase. În timpul iernii apare mai ales în habitate din zona coastei, având o preferință față de estuare cu maluri nisipoase sau nămolose și în general evită zonele de coastă stâncoase sau expuse. În această perioadă poate să apară în interiorul continentului

Foto: Daniel Petrescu

vizitând terenuri arabile, pășuni umede, parcuri, stații de epurare, rezervoare de apă și înnoptează pe malurile nisipoase și cu pietriș ale lacurilor. În sălbăticie, durata medie de viață este de 11 ani. Maturitatea sexuală este atinsă la vârsta de doi ani.

Se hrănește în diferite habitate, în principal cu hrană de origine animală. Urmărește tractoarele care seamănă, vizitează depozitele de deșuri și locurile de deversare a reziduurilor menajere pe malul râurilor. Prinde animale vii, dar mănâncă și hoituri.

Cuibărește în lunile aprilie și mai în colonii cu densitate mare, alcătuite din mai multe mii de perechi, adeseori cu alte specii de pescăruși și chire. În aceste colonii fiecare pereche își apără teritoriul. În ritualul nupțial, masculul hrănește femela. Comportamentul indivizilor în colo-

nie este influențat de ritualuri bine definite și complexe, care sunt însoțite de strigăte puternice. Cuibul este unul foarte simplu, amplasat pe sol sau între plante. Ponta de 2-3 ouă este clocită de ambii părinți, timp de 23-26 de zile. Dimensiunea unui ou este de 53 x 37 mm. Puii nu părăsesc imediat cuibul, dar la vârsta de 10 zile deja se îndepărtează de acesta. Ei părăsesc definitiv cuibul după 33-37 de zile, când deja știu să zboare. În tot acest interval sunt apărați și hrăniți de către ambii părinți. O pereche scoate un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

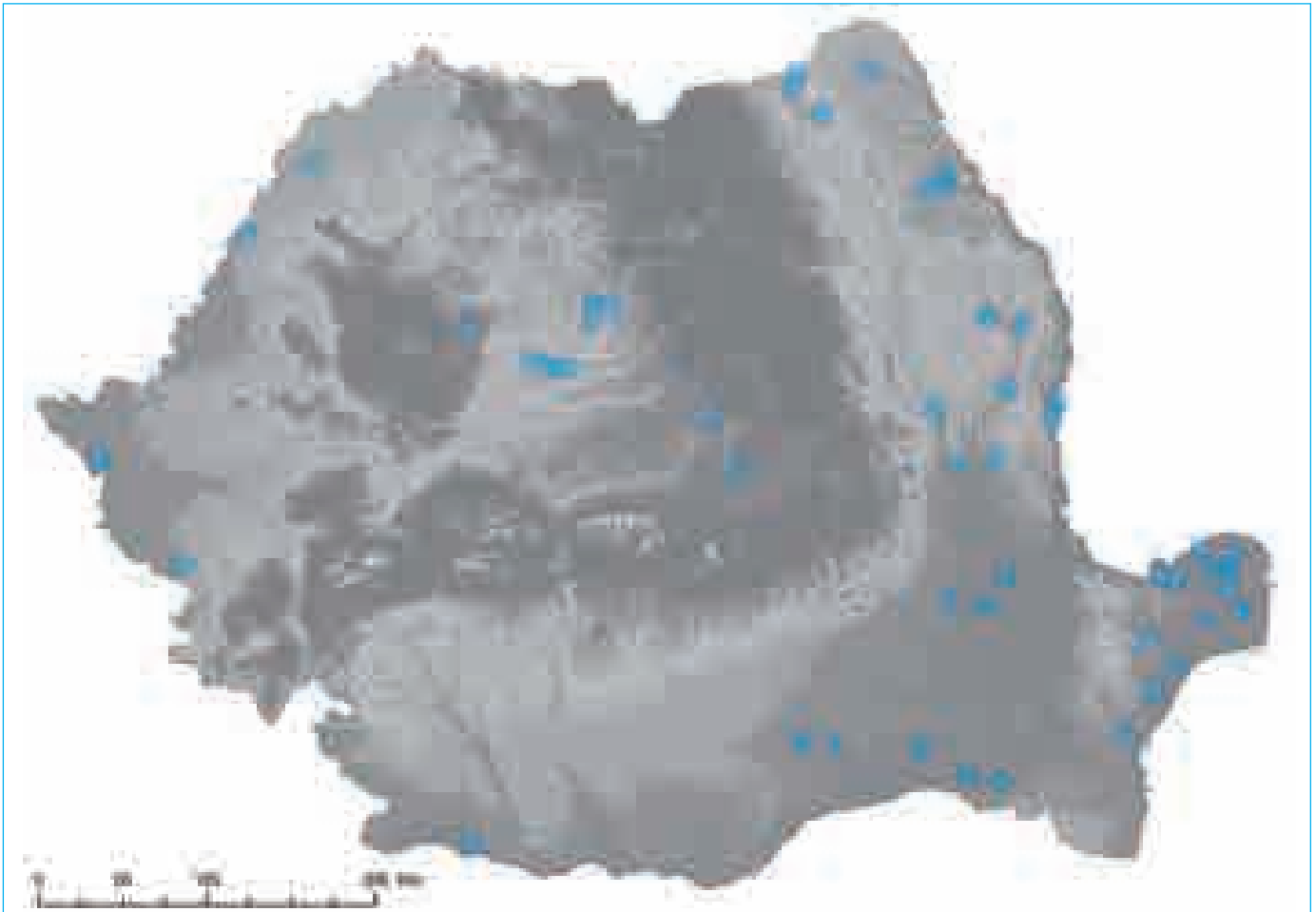
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Limitarea activităților antropice în apropierea coloniilor prin crearea unei zone de tampon (de cel puțin 50 m, preferabil 100 m), unde activitatea piscicultorilor trebuie interzisă în perioada de cuibărit.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede, artificiale sau seminaturale.

- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUȘ ROZALB - SLENDER-BILLED GULL

Larus genei

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*

SPECIA: *Larus genei*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărit al speciei este format din multe zone relativ mici din Africa, Europa și Asia. În Africa, pescărușul rozalb este sedentar în mai multe zone: la granița dintre Maroc și Algeria, în centrul Tunisiei, în vestul Mauritaniei, în vestul Gambiei și Senegalului, precum și în nord-estul Egiptului. În Europa se reproduce în zone costiere din sudul și estul Spaniei, sudul Franței, în sudul Sardiniei, în nord-estul și sud-estul Italiei, în zona Salonicului din Grecia, precum și în nordul Mării Negre (în Ucraina și Rusia). În Asia se reproduce în arii din interiorul Turciei, pe țărmurile Mării Caspice, într-o zonă vastă din centrul Kazahstanului, precum și în alte zone mai mici din Uzbekistan, Turkmenistan și Afganistan. Este sedentar în sudul Irakului și al Pakistanului.

Teritoriile de iernare acoperă mare parte din coastele din nordul, vestul și estul Africii aflate la nord de ecuator, coastele Peninulei Arabe, țărmurile (europene, asiatice și africane ale) Mării Mediterane, ale Mării Negre, cele sudice ale Mării Caspice și Pakistanului și cele vestice ale Indiei. În România apare în migrație, aproape numai pe țărmul Mării Negre și în zona lagunară, rar pe apele interioare.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 35.900 și 57.300 de perechi cuibăritoare, estimându-se un declin de până la 25% în decursul a trei generații. Se estimează că pe perioada migrației România este tranzitată de 500-2.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Populațiile din centrul Asiei sunt migratoare, în timp ce alte populații sunt sedentare sau doar se dispersează iarna pe distanțe scurte. Populațiile migratoare se întorc la coloniile de reproducere la sfârșitul lui februarie, multe folosind ruta de migrație de-a lungul țărmului vestic al Mării Negre, și părăsesc teritoriile de cuibărit în iulie. Multe exemplare imature rămân în cartierele de iernare pe timpul sezonului de reproducere. Specia se reproduce în intervalul cuprins între sfârșitul lui martie și mai, în colonii dense proprii sau în colonii mixte (de exemplu, împreună cu specia de chire). Coloniile pot avea de la câteva perechi, la mii de perechi, iar specia este gregară tot anul, formând adesea stoluri de până la 200 de exemplare, ocazional chiar până la 3.000

de exemplare. Specia cuibărește în zone costiere ale mărilor interioare, pe promontorii nisipoase, plaje și insule cu zone mlașoare și mlaștini din mări cu marea slabe și pe lacuri/mări sărate interioare din zonele stepice. În sezonul de reproducere, poate frecventa și pajști sau zone umede înierbate de la gurile de vărsare ale râurilor, precum și lagunele dulci sau salmastre ori mlaștinile deltaice. În afara sezonului de reproducere, specia se întâlnește aproape numai în zonele de coastă, frecventând locurile cu ape puțin adânci și sărăturile, dar evitând în general porturile.

Pescărușul rozalb se hrănește mai ales cu pește (circa 50% din dietă), precum și cu insecte și nevertebrate marine.

Specia se reproduce în colonii, cuiburile putându-se afla la 20-50 cm unele de altele; grupurile mari se împart adesea în subcolonii aflate la 10-50 m unele de altele. Cuibul este o adâncitură în sol, de preferință poziționat pe terenuri fără vegetație, unele perechi pot însă cuibări în plante de sărătură (*Salsola* sau *Salicornia*). Ponta e formată din 2-3 ouă.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor importante pentru specie.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea măsurilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor procurării acesteia în zonele importante pentru migrația speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și cele abandonate, pentru determinarea unui regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

PESCĂRUȘ SUR - MEW GULL (COMMON GULL)

Larus canus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*

SPECIA: *Larus canus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III		■	

DISTRIBUȚIE

Pescărușul sur este o specie larg răspândită, care cuibărește în partea de nord a Eurasiei și în partea nord-vestică a Americii de Nord. Majoritatea populațiilor din zona Mării Baltice și a Oceanului Arctic, cu excepția celor din Islanda și a câtorva de pe coastele din Canada, migrează spre sud. Astfel, teritoriul se extinde de la coastele pacifice ale Americii de Nord până la Baja California (Mexic), de la coasta pacifică din Asia până în Vietnam, la coastele atlantice ale Franței și Portugaliei, coastele sudice și estice ale Mediteranei, coasta întreagă a Mării Negre și a golfului Persic și coasta sudică a Mării Caspice. În România apare numai în timpul iernii pe litoral, în Dobrogea și de-a lungul Dunării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este mare, fiind cuprinsă între 640.000 și 1.080.000 de perechi, însă se estimează un declin de până la 25% în

decursul a trei generații (aproximativ 30 de ani). În România cuibăresc între 0 și 2 perechi, tendința fiind crescătoare, iar în timpul pasajelor trec între 5.000 și 15.000 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zone de stepă și de climă temperată până în teritoriile boreale și subarctice. De asemenea, se găsește din interiorul continentului până pe coastele și insule, evitând părțile înghețate sau de deșert. Spre deosebire de alte specii de pescăruși, este adaptat atât la zonele expuse de coastă, cât și la teritorii din interiorul continentului, situate în apropiere sau departe de habitate acvatice. Ajunge să cuibărească și la o altitudine de 900 m în Scoția și la 1.400 m în apropierea lacurilor montane din Norvegia. Pe coastă ocupă teritorii de cuibărit pe stânci, insule, versanți cu vegetație sau pietriș, dune de nisip și estuare. La râuri preferă limbile de pământ, insulele și mlaștinile. Apare mai frecvent pe bălți, lacuri, în zone deschise, mai departe de apă sau chiar și pe terenuri arabile.

Când puii pot zbura se mută în fânețe și terenuri arabile sau în estuare și zone litorale nisipoase. Se odihnește de obicei în estuare și lacuri. În timpul iernii ocupă habitate litorale. În afara perioadei de cuibărit este gregar, hrănindu-se în stoluri de 100 sau chiar mai mulți indivizi. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 33 de ani și șapte luni. Hrana este alcătuită de viermi, insecte, nevertebrate acvatice și terestre și pești mici. În timpul primăverii consumă și semințe. Cuibărește începând cu luna mai în perechi solitare sau în colonii mari de până la 300 de perechi, alcătuite din una sau mai multe specii. Cuibul este construit din bucăți de vegetație și este amplasat pe stâncă, nisip, pietriș, sol sau pe vegetația plutitoare. Specia poate cuibări și pe diferite structuri artificiale, în copaci sau pe diverse platforme artificiale de cuibărit. Depune o singură pontă pe an formată din 2-5 ouă, care sunt clocite de ambii părinți timp de 22-28 de zile. Juvenilii sunt îngrijiți de părinți până la vârsta de 30-35 de zile, când devin zburători.

Foto: Cristian Mihai

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

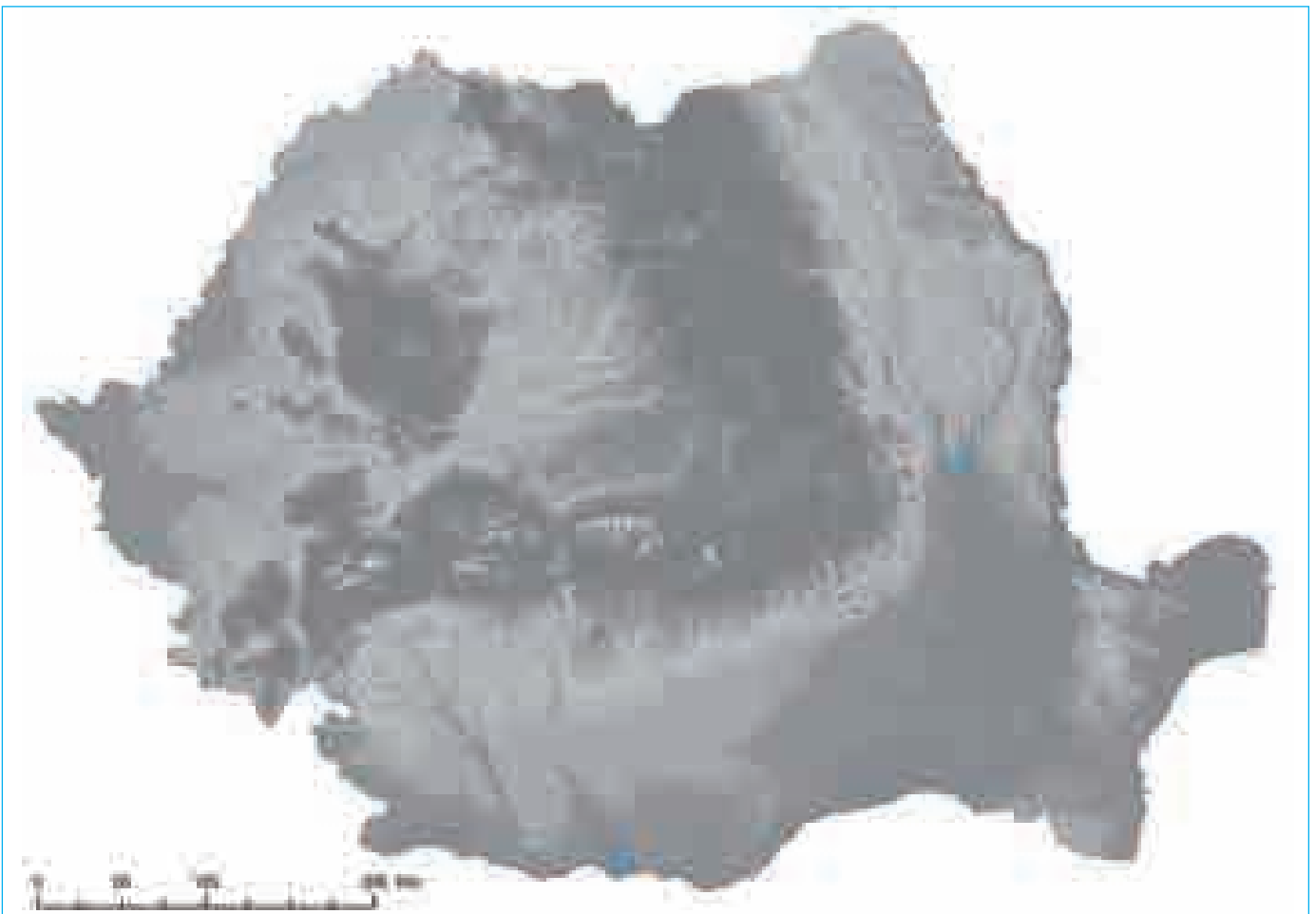
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUȘ CU CAP NEGRU - MEDITERRANEAN GULL

Larus melanocephalus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*

SPECIA: *Larus melanocephalus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Pescărușul cu cap negru este o specie aproape în totalitate europeană, răspândită în zonele de coastă de la Marea Nordului până la Marea Mediterană și Marea Neagră. Este o specie migratoare, care iernează în sudul arealului, îndeosebi pe țărmurile Mediteranei și în Crimeea, dar și în nord-vestul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mare, fiind cuprinsă între 118.000 și 328.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă aproape 100% din populația globală a speciei. Se estimează un declin de până la 25% în decursul a trei generații (30 de ani).

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 20 și 200 de perechi, iar în timpul migrației populația poate ajunge și la 20.000-40.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pescărușul cu cap negru este o specie caracte-

ristică zonelor umede, deschise, lagunare și de coastă. Se adaptează ușor la diferite tipuri de habitat; în migrație apare în zone umede, lacuri, zone lagunare și de coastă, dar și în zone agricole și pășuni. Este foarte gregar, în special în timpul migrațiilor și al iernării. Este o specie de coastă, foarte rar fiind văzută în largul mărilor. Longevitatea maximă observată în libertate este de 15 ani. Atinge maturitatea sexuală la doi ani.

Dieta sa este omnivoră și în timpul cuibăritului constă în insecte acvatice sau terestre, gasteropode, pești și mamifere. În afara cuibăritului se mai hrănește și cu semințe precum orz, grâu și floarea-soarelui, iar ocazional cu resturi și deșeurile din zona gropilor de gunoi. Poate zbura pentru hrănire până la 80 km distanță de colonie.

Sosește din cartierele de iernare în aprilie și începutul lunii mai. Cuibărește în colonii, uneori împreună cu alte specii, foarte aproape de apă. Preferă să clocească în mlaștini, terenuri inundabile, pajști umede, suprafețe cu stuf sau pe insulele de pe lacuri. Atunci când cuibărește în

colonii, păstrează între cuiburi o distanță minimă de 60 cm. Cuibul este așezat pe solul acoperit cu vegetație, fiind evitat solul nisipos și total expus razelor soarelui. El este amplasat într-o depresiune mică și este căptușit cu crenguțe, paie și câteva pene. Femela depune în a doua parte a lunii mai și începutul lunii iunie o pontă formată în mod obișnuit din 2-3 ouă gălbui, cu pete întunecate. Dimensiunea medie a unui ou este de 55,1 x 40 mm. Incubația durează 23-25 de zile și este asigurată de către ambii părinți. După eclozare, puii rămân în colonie, ascunși în preajma cuibului, și sunt intens hrăniți de către ambii părinți până ce devin zburători, la 35-40 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

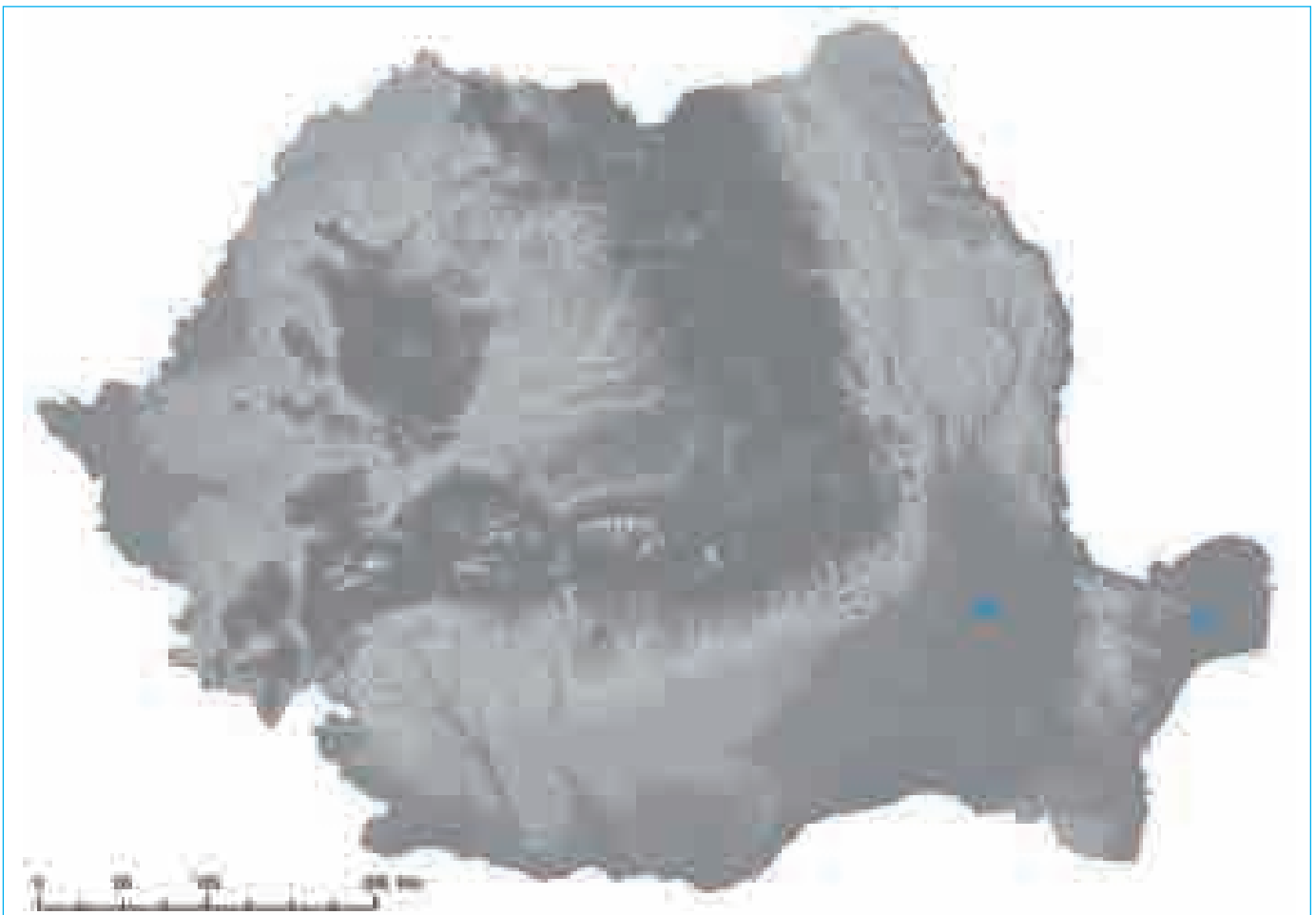
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUȘ CU PICIOARE GALBENE - YELLOW-LEGGED GULL

Larus michahellis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*

SPECIA: *Larus michahellis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III		■	

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită mai ales în regiunea de coastă a Europei de Vest, a Mării Mediterane și a Africii de Nord, cu populații sporadice în Orientul Mijlociu. În afara sezonului de cuibărit, efectivele migrează pe distanțe mici, ceea ce poate fi concepută ca o mișcare de dispersie. În această perioadă specia apare și în interiorul continentului european. În România cuibărește de-a lungul Dunării și în Dobrogea, dar în afara sezonului de cuibărit exemplarele în migrație pot fi observate în toată țara, în habitatele corespunzătoare.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 409.000 și 534.000 de perechi, cu tendință crescătoare.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 1.500 și 15.000 de perechi, tendința fiind în creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zona lacurilor împrejurate de stu-

fărișuri întinse, în regiunile de stepă și semidesert, pe malul lacurilor de acumulare sau al râurilor mari și pe insulele râurilor, acolo unde este prezentă o vegetație scurtă cu iarbă și tufuri. De asemenea, cuibărește pe stâncile prezente de-a lungul coastelor, pe limbi de pământ și dune de nisip sau în mlaștinile salmastre de-a lungul coastelor. Este frecvent observat cuibărind și în localități, pe acoperișurile clădirilor înalte sau pe monumente. În afara sezonului de cuibărit apare mai des în zonele de coastă, dar își procură hrana și din zonele agricole și de-a lungul râurilor mari. Specia poate fi observată frecvent pe depozitele mari de gunoi. Păsările adulte emit o mare varietate de sunete și zgomote, prin care transmit diferite mesaje intraspecific. Păsările tinere sunt ușor de recunoscut după strigătele lor puțin diferite de cele ale adulților, dar stridente.

Este o specie oportunistă, consumând o hrană extrem de variată, precum pești, moluște, crustacee, insecte, reptile, mamifere mici, deșeuri, diverse cadavre etc. Deși nu are caracteristicile unui prădător, uneori are obiceiul să mănânce

ouăle sau puii altor specii de păsări, pe care le fură din cuiburile acestora.

Cuibărește în lunile martie-aprilie (în funcție de regiunea geografică), în colonii monospecifice mari, de peste 8.000 de perechi, sau în grupuri mici, care se intercalează în colonii mixte și întinse. Cuiburile sunt amplasate la o distanță de câțiva metri unele de altele. Cuibul este construit superficial într-o scobitură mică din sol, unde sunt adunate câteva materiale diverse, precum bucăți de vegetație, pene, moloz etc. El este poziționat de regulă lângă sau sub un tufiș. Femela depune 1-3 ouă, existând o singură pontă pe an. Incubația durează 27-31 de zile, iar juveniții ajung zburători la vârsta de 35-40 de zile de la eclozare, timp în care stau în colonie, în preajma cuibului, fiind hrăniți și apărați de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

Foto: Depositphotos.com

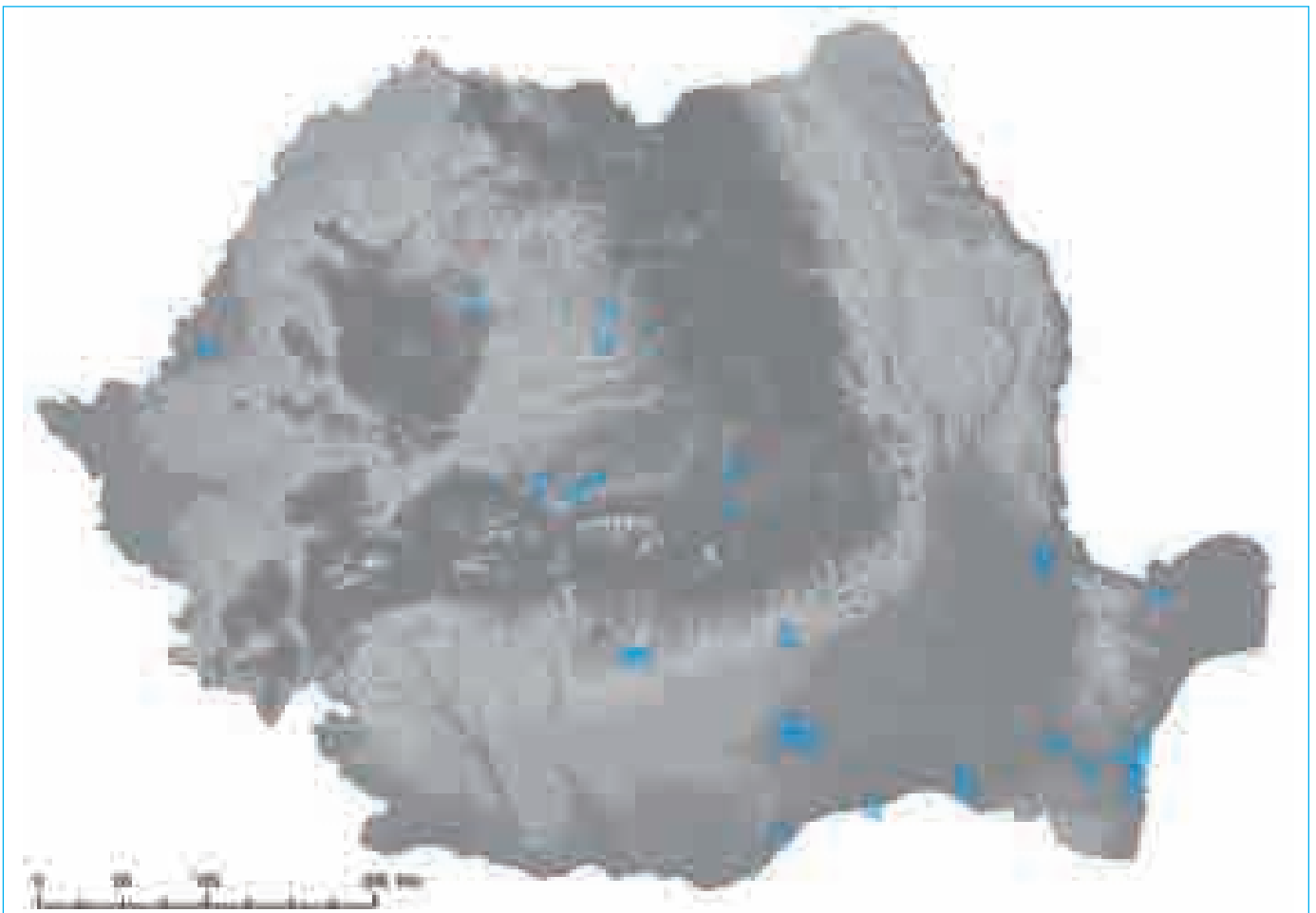
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede, artificiale sau seminaturale.

- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUȘ PONTIC - CASPIAN GULL

Larus cachinnans

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Larus

SPECIA: Larus cachinnans

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III		■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Pescărușul pontic este o specie paleartică, cu populații cuibăritoare în Europa de Est, nord-vestul Africii și din Orientul Mijlociu până în Asia Centrală. Există posibilitatea ca populațiile de-a lungul Mării Negre până la coasta Mării Caspice să fie sedentare. Populațiile migratoare ierneză în regiunile nordice din Franța și Germania, Europa Centrală, Peninsula Balcanică și prin regiunea coastei Orientului Mijlociu, ajungând până în India. În România cuibărește în regiunea Dobrogei și în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană a acestei specii este cuprinsă între 54.100 și 87.500 de perechi, fiind în creștere.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 2.000 și 4.000 de perechi, iar în timpul pasajului pot fi văzute între 10.000 și 50.000 de exemplare. De asemenea, teritoriul țării este și loc de iernare pentru 718-14.561 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zona lacurilor împrejurate de stu-fărișuri întinse din regiunile de stepă și semidesert, pe lacuri de acumulare, râuri și pe insulele râurilor cu vegetație scurtă cu iarbă și tufișuri. Formează colonii atât pe stâncile de-a lungul coastelor, cât și pe insulele și secțiunile de litoral pietroase, nisipoase, pe limbi de pământ, dune de nisip și mlaștini salmastre de-a lungul coastelor. În afara sezonului de cuibărit apare mai des în zonele de coastă, dar își procură hrana și de pe zonele agricole și de-a lungul râurilor mari. Specia poate fi observată frecvent pe depozitele mari de gunoi.

Consumă pești, moluște, crustacee, insecte, reptile, mamifere mici, deșeuri, chiar și ouă sau pui de pasăre.

Femela este cea care alege masculul, ea se apropie de acesta, iar el la rândul lui începe să atace și să alunge alți masculi din preajmă, înainte de a se alătura femelei preferate. De asemenea, în ritualul de împerechere femela îi cere mâncare masculului, care o regurgitează direct în ciocul acesteia. După formarea perechii este ales locul

de cuibărit și cuibul este construit de ambele păsări. Masculul își apară zona de cuibărit de alți intruși care îndrăznesc să se apropie, face mișcări agresive cu ciocul în jos în sol și smulge rapid numeroase fire de iarbă. Luptele dintre masculi se rezuma însă doar la aceste mișcări de smulgere a firelor de iarbă. Cuibărește în colonii monospecifice de peste 8.000 de perechi, sau în grupuri mici care se intercalează în colonii mixte și întinse. Cuibul este construit din materiale diverse precum vegetație, pene etc. De obicei este poziționat lângă sau sub un tufiș, pe stânci sau pe insule. Ponta este alcătuită din 2-3 ouă de culoare brună, cu pete mai întunecate, și este incubată pe rând de către ambii părinți timp de 27-31 de zile. Puii părăsesc cuibul la câteva zile de la ecloziune, ascunzându-se în vegetație, devenind apti de zbor în 35-40 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

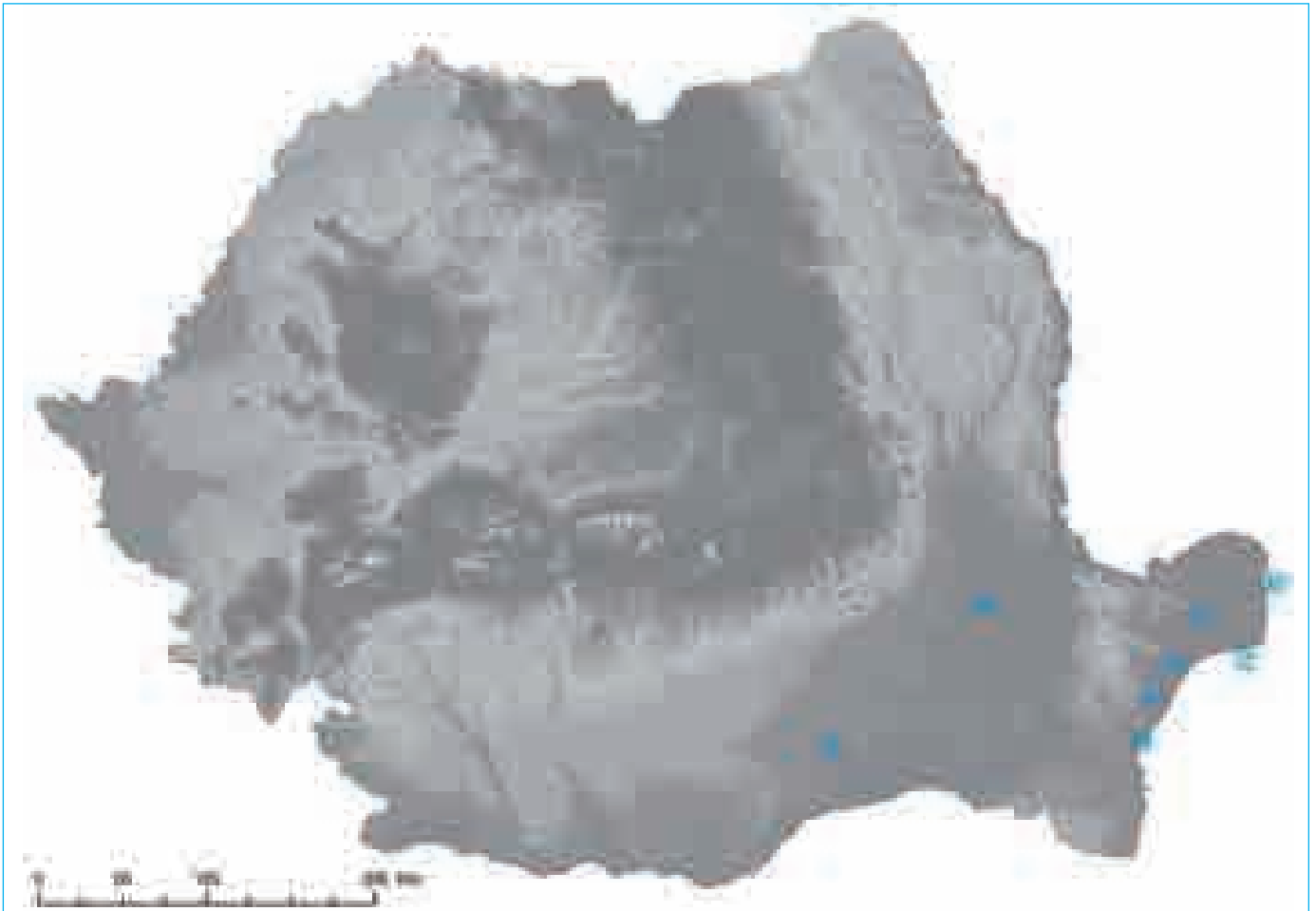
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație a speciei.

- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUȘ ASIATIC - PALLAS'S GULL

Larus ichthyaetus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*

SPECIA: *Larus ichthyaetus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărit (format din zone discontinue) pornește din estul României și sudul Ucrainei (țărutul nordic al Mării Negre), continuă cu o arie largă aflată în nordul Mării Caspice (în Rusia și Kazahstan), cu zone din centrul, nordul și estul Kazahstanului, o arie mică din Kirghizstan și se încheie cu o zonă largă din vestul Mongoliei. Teritoriile de iernare sunt formate din jumătatea estică a coastei sudice a Mării Negre, zone interioare din Turcia, Armenia și Azerbaidjan, țărmurile din jumătatea sudică a Mării Caspice, o zonă vastă din Turkmenistan și Uzbekistan, țărmurile Peninsulei Arabe, o zonă din interiorul Etiopiei, arii din interiorul Pakistanului și Indiei, precum și coastele Indiei, Bangladeshului și Myanmarului. În România, specia cuibărește în număr mic în Delta Dunării și este oaspete de iarnă mai ales în zona lagunară, cu apariții rare în interiorul țării.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 25.100 și 28.300 de perechi cuibăritoare, având o tendință fluctuantă.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 70 și 120 de perechi și este în creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare, dar multe exemplare imature rămân peste vară în cartierele de iernare. Pescărușii asiatici încep să ajungă în teritoriile de reproducere la începutul lui martie și încep să cuibărească la începutul lui aprilie, în colonii, de obicei formate din mai mult de 10 perechi, adesea din 150-300 de perechi, ajungând în mod excepțional până la 3.000 de perechi. Uneori, coloniile se află lângă coloniile altor pescăruși de talie mare, dar nu formează colonii mixte cu aceștia. Există și semnalări de perechi izolate care au cuibărit în coloniile altor specii de pescăruși, dar niciodată solitar. După reproducere, specia se deplasează pe coastele marine bogate în pește, iernând pe plaje și în porturi. În afara sezonului de reproducere, specia este, de

Foto: Depositphotos.com

regulă, solitară sau se adună în grupuri mici, de 2-3 exemplare, dar poate să formeze și stoluri mai mari, mai ales în zonele abundente în pește. În cursul iernii, poate să apară și pe malurile nisipoase ale fluviilor, lacurilor naturale și artificiale, pe amenajări piscicole, sau la gropile de gunoi. Specia este omnivoră, dar în dietă predomină hrana de origine animală. Se hrănește mai ales cu pești, crustacee, insecte și mamifere mici, mai rar cu păsări, ouăle acestora, reptile și semințe. În sezonul de reproducere, adesea zboară la distanțe mari de colonie pentru a se hrăni din zbor în aglomerările de insecte. Mai obișnuiește să urmeze amabarcațiunile de pescuit și să se hrănească cu resturi și cadavre din porturi. Specia cuibărește pe insule sau insulițe golașe de pe lacuri dulci sau sărate ori de pe mări interioare din zone aride de stepă, pe râuri și în deltele acestora, acolo unde există suprafețe mari de apă, precum și pe lacurile montane cu habitate adecvate, până la o altitudine de 1.700 m. Cuibul este o mică adâncitură în sol și este amplasat pe teren deschis, pe stânci, în stufărișuri,

în zone cu tufișuri sau smocuri de vegetație, ori pe grindurile înierbate. Ponta este formată din 1-3 ouă (de regulă 2-3) și este depusă în perioada cuprinsă între mijlocul lui aprilie și mai. Ouăle sunt incubate de ambii părinți timp de aproximativ o lună. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin capabili de zbor în intervalul iulie – începutul lui august.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.

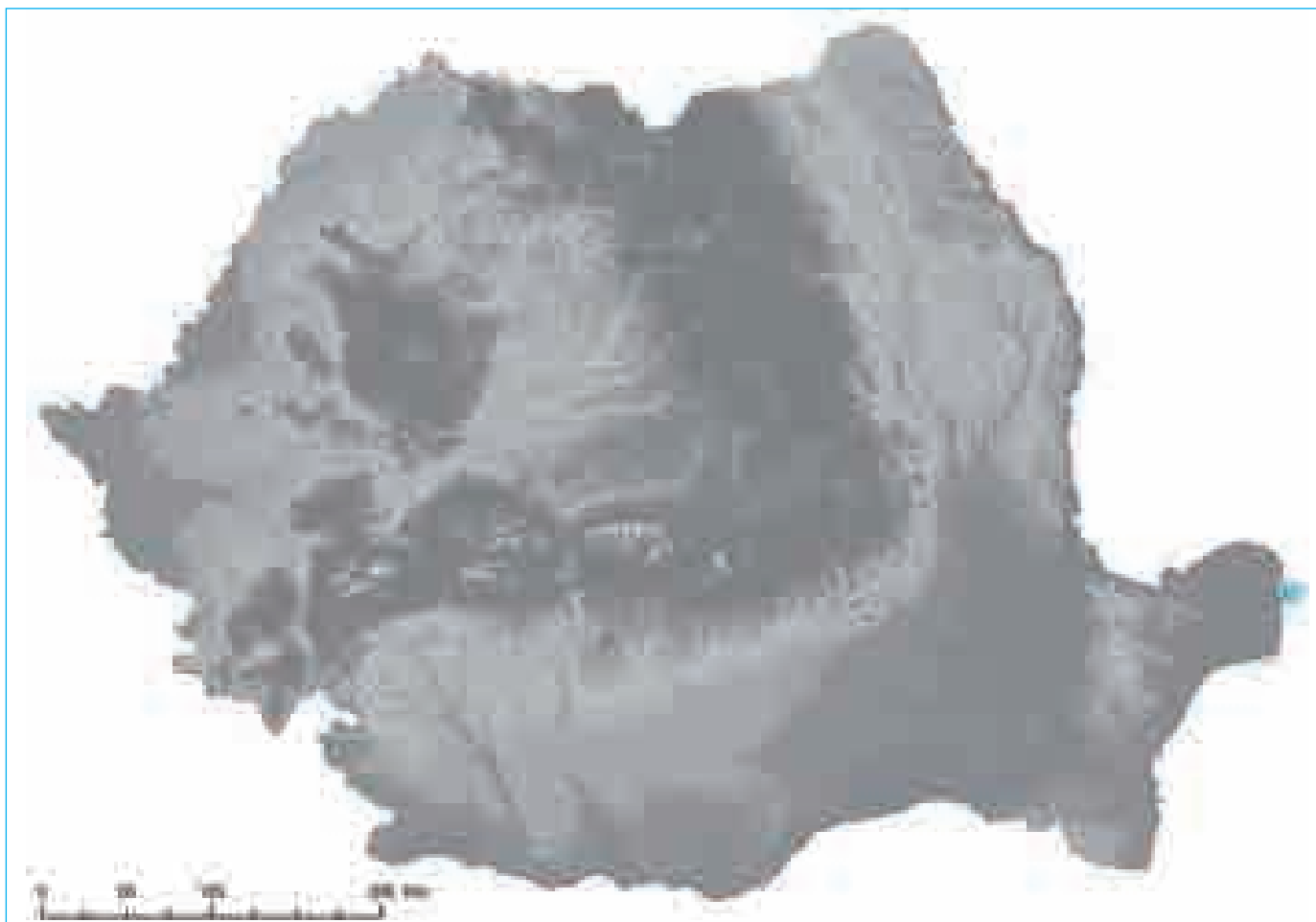
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor importante pentru specie.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea măsurilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor procurării acesteia în zonele importante pentru cuibăritul, iernarea și migrația speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și cele abandonate, pentru determinarea unui regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUȘ MIC - LITTLE GULL

Hydrocoloeus minutus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Hydrocoloeus*

SPECIA: *Hydrocoloeus minutus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II		■	

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărit euro-asiatic al speciei pornește din estul Peninsulei Scandinave și nordul Poloniei, și mai include - în Europa - Finlanda, Belarusul, nordul Ucrainei și mare parte din Rusia europeană. Arealul continuă în Asia cu Rusia, nordul Kazahstanului, zone relativ mici din nordul Chinei, ajungând până la Marea Ohotsk (Oceanul Pacific). Teritoriile de iernare cuprind zonele costiere din nordul și estul Marii Britanii, sudul Mării Nordului și sud-vestul Mării

Baltice, zonele de coastă atlantice și mediterane ale Franței și Spaniei, o bună parte din țărmul african al Mării Mediterane, arhipelagul grecesc și Marea Egee, precum și țărmurile nord-estice și estice ale Mării Mediterane. Mai departe, spre nord și est, există teritorii de iernare pe coastele vestice, nordice și sud-estice ale Mării Negre, precum și la nord și sud de Marea Caspică. Populațiile din estul Asiei ierneză pe coasta estică a Chinei (la latitudinile peninsulei coreene). Există populații și în estul SUA și al Canadei. În

România, specia apare în timpul migrației și ca oaspete de iarnă, mai ales pe țărmul Mării Negre și în zona lagunară, dar poate să fie observată (în numere relativ mici) și în interiorul țării, pe lacuri, bălți și râuri.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este cuprinsă între 23.700-45.200 de perechi, estimându-se un declin de până la 30% în decursul a trei generații (aproximativ 32 de ani).

Se estimează că pe perioada migrației România este tranzitată de 20.000-40.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare, care ajunge în teritoriile de reproducere în intervalul cuprins între sfârșitul lui aprilie și sfârșitul lui mai, părăsindu-le apoi către sfârșitul lui iulie (cu mențiunea că deplasările din migrație sunt puțin cunoscute). Pescărușul mic cuibărește începând cu sfârșitul lui iunie în colonii mixte și subcolonii, uneori având până la 2.000 de exemplare, dar, uneori, și în grupuri mai mici și mai răzlețite. După reproducere specia este gregară, stând în grupuri de 10-20 de exemplare la locurile de hrănire și odihnă, dar adunându-se temporar în stoluri de sute sau chiar mii de exemplare în locurile prielnice sau pe perioadele de vreme rea. Grupuri de mii de exemplare se adună pe lacul Techirghiol pentru a năpârli, înainte de plecarea în migrație spre teritoriile de iernat. În timpul migrației, specia apare în zone marine, de-a lungul țărmurilor și pe lacuri naturale sau artificiale ori lagune. Iernează de-a lungul coastelor, pe plaje măloase sau nisipoase, la gurile râurilor și pe mări, mai ales la vărsările râurilor sau a canalelor.

În teritoriile de reproducere, specia este predominant insectivoră, consumând libelule, gândaci, musculițe, rusalii, plecoptere etc. Pe perioada migrației, dieta este similară cu cea din teritoriile de cuibărit, adică e bazată pe insecte, dar pe timpul iernii se schimbă, fiind formată preponderent din nevertebrate marine și pești mici.

Specia cuibărește în interiorul continentelor, pe lacuri dulci sau salmastre puțin adânci, bazine pe râuri, mlaștini și, ocazional, pe lagunele costiere, preferând habitatele cu vegetație bogată și plante plutitoare cu ape puțin adânci și nămol pe fund. Cuibul variază de la o mică adâncitură din sol la structuri mai elaborate, în funcție de situație. Acesta este situat pe sol, în vegetația din apropiere sau de pe o apă puțin adâncă, sau poate să plutească la marginea stufărișurilor, poate fi amplasat pe insulele cu vegetație ierboasă de pe lacurile dulci puțin adânci sau, ocazional, pe grinduri. Specia cuibărește în colonii sau subcolonii cu distanțele între cuiburi de 1-1,5

m, dar și în perechi răspândite la distanțe mai mari. Ponta este formată din 2-3 ouă, care sunt incubate de ambii părinți timp de 23-25 de zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin capabili de zbor la 21-24 de zile de la ieșirea din ou. Maturitatea sexuală este atinsă la vârsta de 2-3 ani.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului apelor din ecosistemele acvatice în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în preajma zonelor importante pentru specie.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonelor umede și realizarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea măsurilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor procurării acesteia în zonele importante pentru migrația speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CHIRĂ DE MARE - SANDWICH TERN

Thalasseus sandvicensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Thalasseus*

SPECIA: *Thalasseus sandvicensis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Chira de mare se găsește în Europa, în partea de vest a Africii și în partea de sud a Statelor Unite. Cuibărește sezonal în zonele de coastă în cea mai mare parte a Europei și la est de Marea Caspică. Arealul de iernare al speciei se întinde de la Marea Caspică, Marea Neagră și Marea Mediterană până pe coastele Africii de Vest și Sud și de la Marea Roșie până în partea de nord-vest a Indiei și Sri Lanka. În România este întâlnită în Delta Dunării și în complexul lagunar Razelm-Sinoe.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este cuprinsă între 79.900 și 148.000 de perechi, tendința fiind fluctuantă.

Populația din România este estimată la 100-1.000 de perechi cuibăritoare, iar în perioada pasajelor efectivele cresc, ajungând la 5.000-50.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie care apare exclusiv în regiunile de coastă, îndeosebi în zonele cu apă caldă. În perioada de reproducere, coloniile ocupă teritoriile pe insule nisipoase sau calcaroase, dune de nisip, zone litorale și în delte. Pentru cuibărit preferă movile de nisip, pietriș, noroi sau coral. În afara perioadei de reproducere vizitează litoraluri nisipoase sau pietroase, terase nămolose, estuare și golfuri, hrănindu-se la mare. Este o specie gregară pe toată durata anului, adeseori adunându-se pentru a se hrăni în stoluri în zonele în care prada este abundentă (deși se poate hrăni și singuratic). Atinge în libertate longevitatea maximă de 30 de ani și opt luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de trei ani.

Se hrănește în majoritate cu pești marini de mici dimensiuni, viermi, creveți și fură puii nezburători ai altor păsări. Pentru a captura peștii, îi localizează printr-un zbor executat pe loc (uneori și de la 10 m înălțime), după care își strânge aripile și plonjează vertical sau oblic în apă cu viteză și aproape întotdeauna cu succes. Uneori păsările

adulte își pot apăra propriile teritorii de hrănire situate de-a lungul țărmului, alungând alte exemplare din aceeași specie.

Sosește din cartierele de iernare în luna aprilie. Cuibărește în colonii mari cu alte specii de chire sau cu pescăruși răzători (*Larus ridibundus*). Este o specie monogamă, iar în timpul ritualului nupțial perechea execută dansuri sincrone, învârtindu-se în cerc, cu ciocurile întredeschise. Cuibul este format într-o adâncitură superficială, amplasată pe o movilă de nisip, pietriș, noroi sau coral, preferabil departe de vegetație. Ponta este depusă în a doua parte a lunii mai și este formată din 1-2 ouă de diferite culori, cu o dimensiune medie de 50,7 x 35,9 mm. Incubația durează în jur de 21-29 de zile și este asigurată de ambii parteneri. În prima săptămână clocește doar femela, care este hrănită în acest timp de către mascul. După eclozare, puii se adună în creșe, pentru o mai bună protecție împotriva prădătorilor. Ei sunt hrăniți de către adulți. Puii devin zburători la 28-30 de zile, însă mai rămân o perioadă dependenți de grija părinților.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

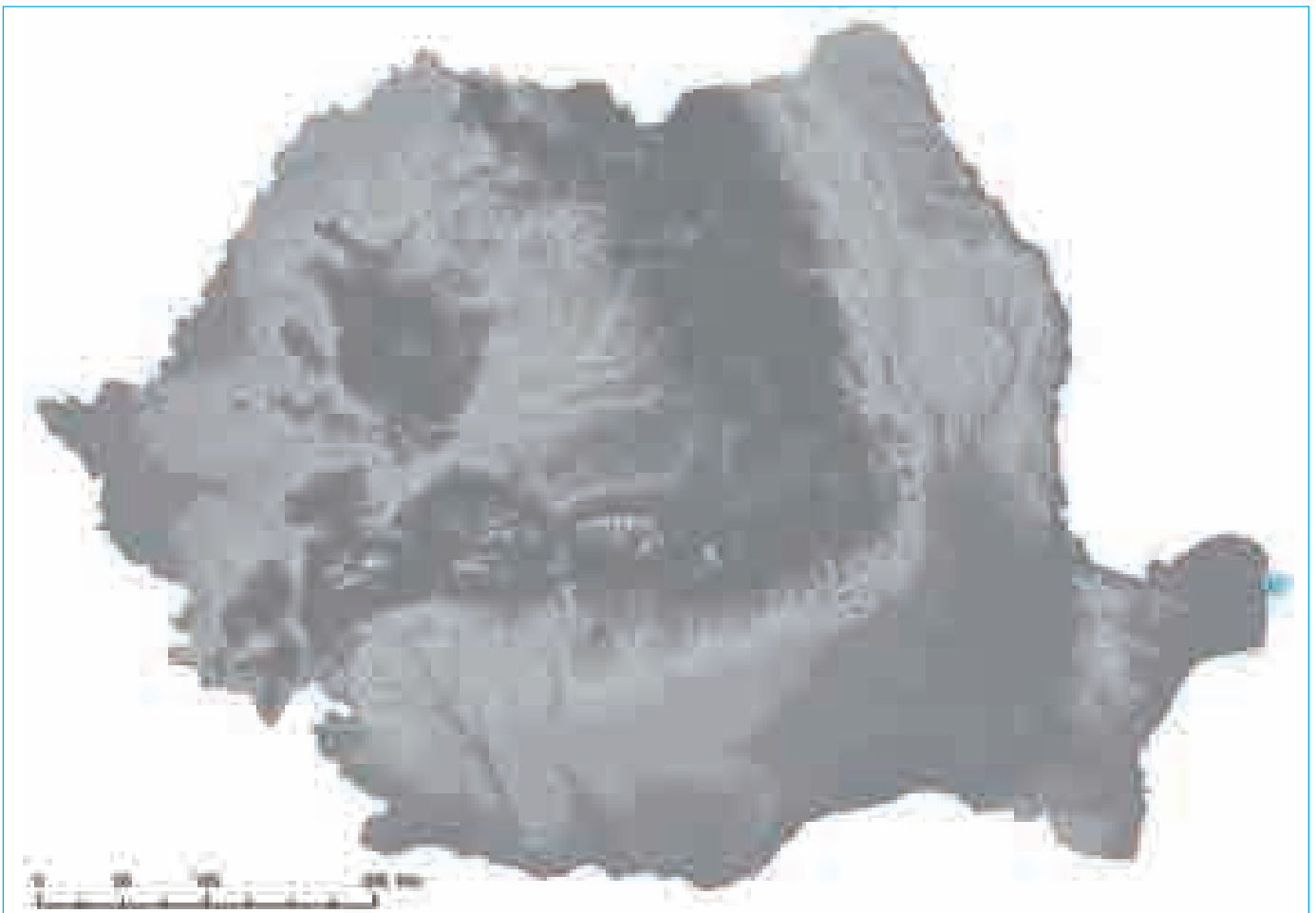
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Dezvoltarea măsurilor speciale pentru a întreține și restabili coloniile existente, de asemenea restaurarea și dezvoltarea zonelor potențiale pentru stabilizarea coloniilor.
- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Limitarea accesului (pe sol, mare sau aer) în zona coloniilor sau în alte zone cu importanță ridicată, cel puțin pe perioada în care păsările utilizează aceste zone.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, corespunzătoare necesităților ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Identificarea zonelor de hrănire, de odihnă și grupare a păsărilor, care au importanță din punctul de vedere al conservării coloniilor de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRĂ DE BALTĂ - COMMON TERN

Sterna hirundo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Sterna*

SPECIA: *Sterna hirundo*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Chira de baltă este o specie circumpolară care are un areal foarte mare, putând fi întâlnită pe toate continentele, exceptând Antarctica. Este o specie puternic migratoare, care iernează în emisfera sudică, fiind întâlnită de-a lungul zonelor de coastă ale Americii de Sud, ale Africii, ale Indiei, în Madagascar și arhipelagul indo-malaysian, în Australia și în zonele adiacente acesteia. La noi în țară, populația cuibăritoare cu cel mai mare efectiv este în Delta Dunării, dar pot fi întâlnite populații importante și în interiorul țării, acolo unde găsește habitate favorabile.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, fiind cuprinsă între 316.000 și 605.000 de perechi cuibăritoare și având o tendință crescătoare.

Populația estimată din România este de 6.000-15.000 de perechi cuibăritoare, iar în timpul migrației se pot întâlni efective cuprinse între 50.000 și 200.000 de indivizi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Chira de baltă este caracteristică zonelor umede costiere, dar și lacurilor interioare cu apă dulce. Cuibărește pe plaje nisipoase sau pe insule, pe dune de nisip din interiorul bălților, uneori pe resturi vegetale sau pe vegetație plutitoare. În libertate, longevitatea maximă înregistrată este de 33 de ani. Atinge maturitatea sexuală la trei ani.

Pentru a se hrăni plonjează, după detectarea prăzii, de la 1-6 m înălțime până la o adâncime de 50 cm. Planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. Se hrănește la o distanță de până la 5-10 km de colonie. Din dieta sa fac parte în special pești de dimensiuni mici, dar capturează și crustacee mici, anelide, moluște și insecte.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Cuibărește în colonii mici monospecifice sau mixte, iar distanța dintre cuiburi poate fluctua de la 0,5 m la 3,5 m. Este o specie

Foto: Tiberiu Mănoiu

monogamă și teritorială. Masculul selectează teritoriul de cuibărit și, dacă femela din anul anterior întârzie mai mult de cinci zile, începe să caute altă parteneră. De obicei, perechea folosește același teritoriu pentru cuibărit, manifestând un puternic atașament pentru acesta și este cunoscută o situație când o pereche s-a întors an de an în același loc, timp de 17 ani. Ritualul nupțial se manifestă prin zboruri în care partenerii se înalță în cercuri până la o înălțime de 200 m, după care coboară împreună, zburând în zig-zag. Pe sol, masculul îi oferă pește femelei. După ce s-a format perechea, cei doi parteneri realizează câteva adâncituri în sol, una dintre acestea fiind aleasă de femelă pentru viitorul cuib. Ponta depusă în a doua parte a lunii mai și în iunie este formată în mod obișnuit din 2-3 ouă, cu o dimensiune medie de 41,1 x 30,4 mm. Incubația durează în jur de 22-28 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Specia are un ca-

racter foarte ofensiv în apropierea cuibului sau a puilor, astfel încât poate ataca specii de prădători de talie mare. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare și sunt îngrijiți de adulți până când devin zburători, la circa 27-30 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

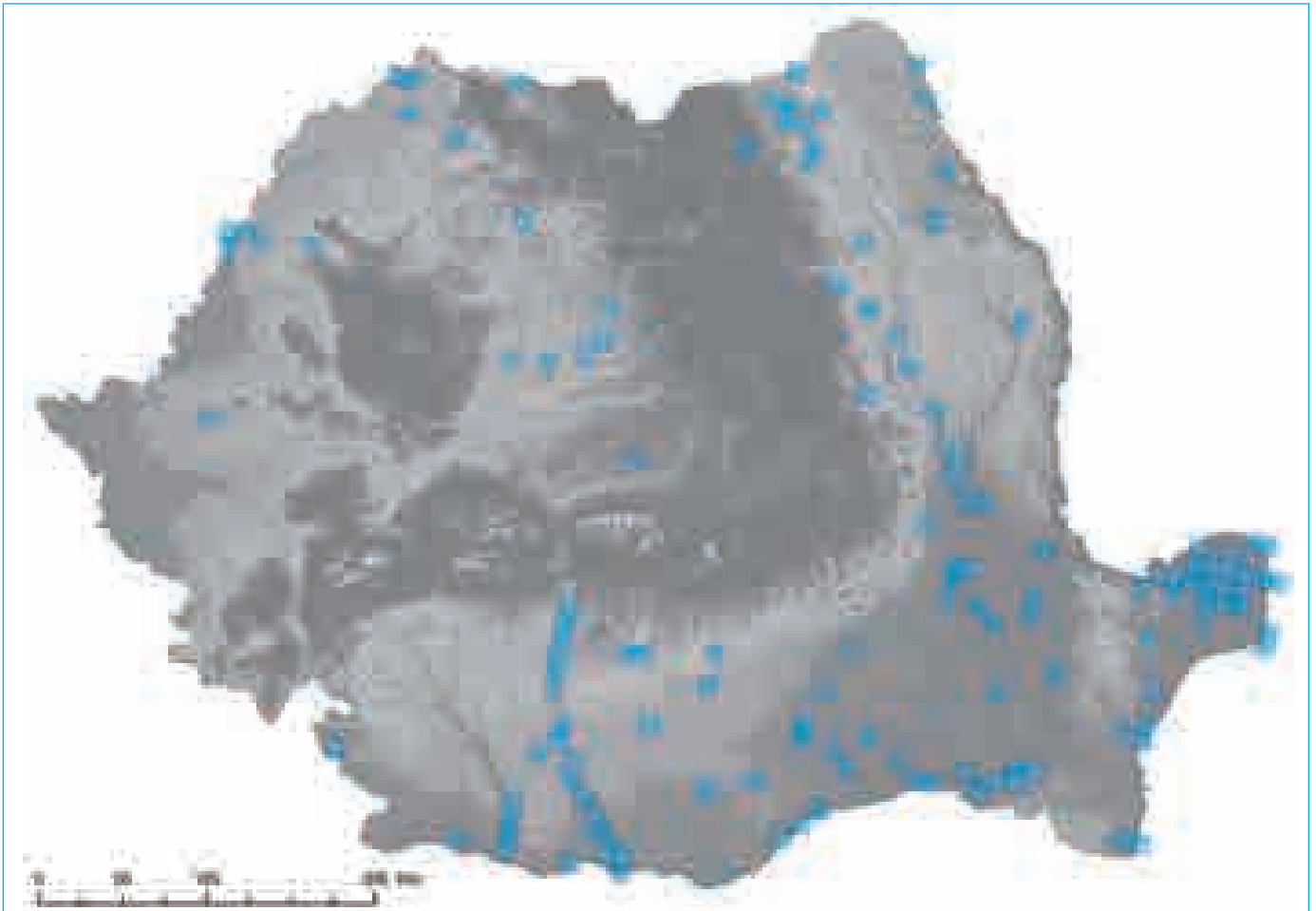
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.

- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Dezvoltarea măsurilor speciale pentru a întreține și restabili coloniile existente, de asemenea restaurarea și dezvoltarea zonelor potențiale pentru stabilizarea coloniilor.
- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Limitarea accesului (pe sol, mare sau aer) în zona coloniilor sau în alte zone cu importanță ridicată, cel puțin pe perioada în care păsările utilizează aceste zone.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, corespunzătoare necesităților ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRĂ MICĂ - LITTLE TERN

Sternula albifrons

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Sternula*

SPECIA: *Sternula albifrons*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Populații cuibăritoare de chiră mică se pot regăsi în aproape toată Europa, de-a lungul coastei și în interiorul continentului african, în centrul, sudul și estul extrem al Asiei și în părți nordice din Australasia. În zonele sudice ale arealului său este o specie sedentară, în timp ce în partea nordică a arealului este migratoare. Populațiile migratoare ierneză în zona de coastă a Africii și a Peninsulei Arabe, în zona de coastă vestică a Indiei și în cele mai multe zone umede din Australasia.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică, fiind cuprinsă între 36.000 și 53.000 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 200 și 600 de perechi, iar în pasaj trec prin țara noastră aproximativ 2.000-10.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Chira mică este caracteristică zonelor umede costiere, dar și lacurilor interioare cu apă dulce, situate la o distanță de câțiva kilometri de mare. Longevitatea maximă cunoscută este de 23 de ani. Atinge maturitatea sexuală la 2-3 ani.

Pentru a se hrăni, detectează prada de la o înălțime de 3-10 m, planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii, după care plonjează cu viteză. Se hrănește în special cu pești de talie mică din diverse specii, precum babușcă, roșioară, crap și biban, dar din dieta sa mai fac parte și crustacee mici, anelide, moluște și insecte. S-a observat că unele chire se pot specializa în capturat insecte, zburând la nivelul apei și culegându-le pe cele care plutesc.

Este o specie monogamă și teritorială. Sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lunii aprilie. Ritualul nupțial este inițiat de mascul, care aduce pește în dar femeiei. Cuibărește solitar sau în colonii mici, în locuri nude sau acoperite de foarte puțină vegetație, situate la malul apelor, pe in-

Foto: Dreamstime.com

sule, în sărături, mlaștini, golfuri sau pe terasele nămolose de la marginea apelor, acolo unde nu ar cuibări alte păsări pretențioase față de locul ales pentru reproducere. În acest fel, chira mică se asigură că elimină concurența pentru locurile de cuibărit, iar cuibărirea dispersată, în colonii mici, asigură un risc mic pentru întreaga populație dintr-o anumită zonă. Cuiburile sunt amplasate la minimum 2 m distanță unele de altele. Cuibul este reprezentat de o simplă depresiune superficială a solului, unde sunt depuse ouăle. Femela depune o pontă formată în mod obișnuit din 2-3 ouă de culoare crem cu pete închise, maro-verzui, în a doua parte a lunii mai și în prima parte a lunii iunie. Dimensiunea medie a unui ou este de 31,5 x 23,1 mm. Incubația durează în jur de 17-22 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare, rămânând în preajma acestuia și ascunzându-se la apariția unui pericol. Ei sunt îngrijiți de ambii părinți până când devin zburători, la vârsta de 19-20 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și

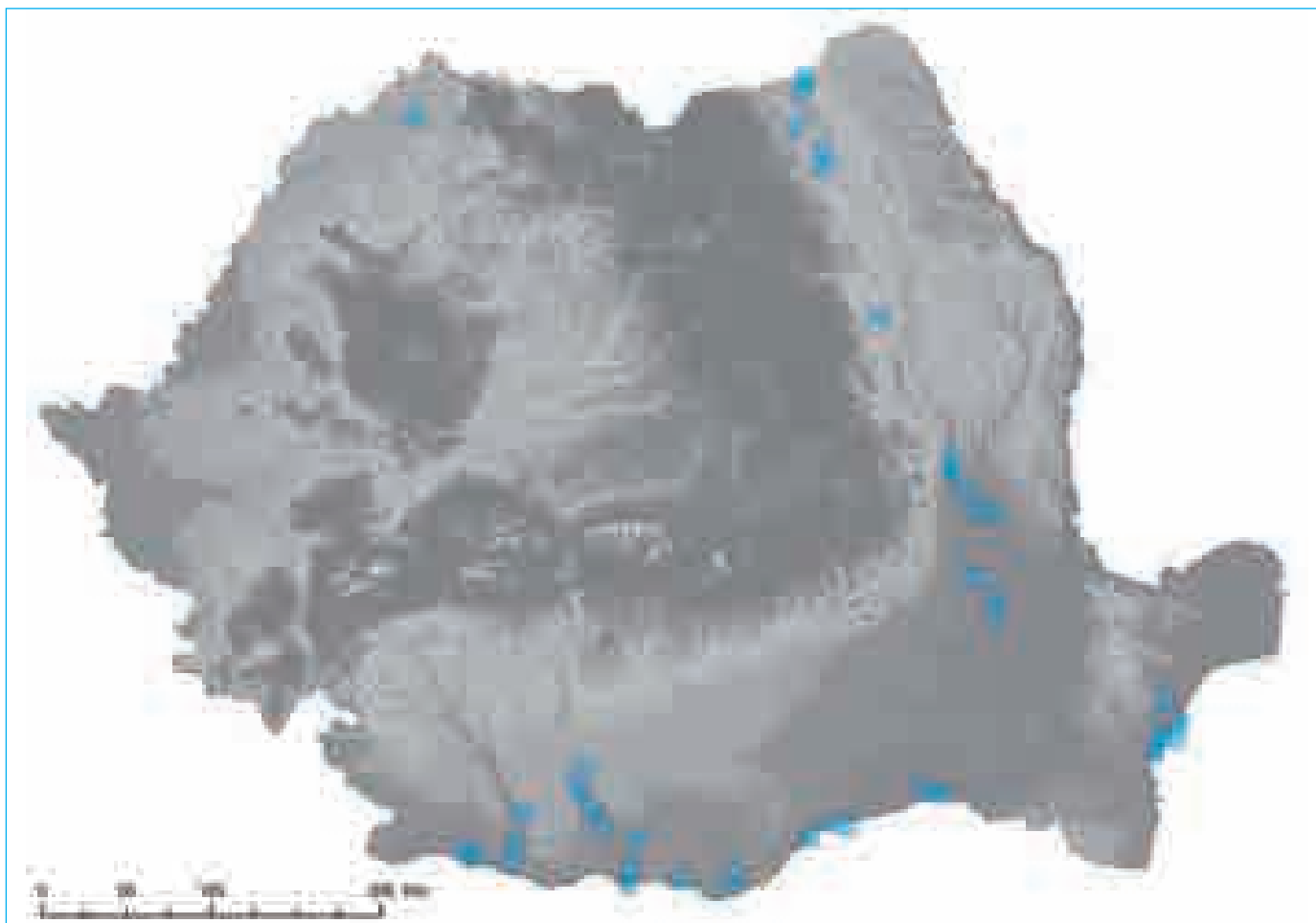
evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea habitatelor acvatic.

- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Dezvoltarea măsurilor speciale pentru a întreține și restabili coloniile existente, de asemenea, restaurarea și dezvoltarea zonelor potențiale pentru stabilizarea coloniilor.
- Identificarea zonelor de hrănire, de odihnă și grupare a păsărilor, care au importanță din punctul de vedere al conservării coloniilor de reproducere.
- Limitarea accesului (pe sol, mare sau aer) în zona coloniilor sau în alte zone cu importanță ridicată, cel puțin pe perioada în care păsările utilizează aceste zone.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.

- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscăre) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRIȚĂ RÂZĂTOARE - COMMON GULL-BILLED TERN

Gelochelidon nilotica

REGNUL: *Animalia*

CLASA: *Aves*

ORDINUL: *Charadriiformes*

FAMILIA: *Laridae*

GENUL: *Gelochelidon*

SPECIA: *Gelochelidon nilotica*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Pescărița râzătoare cuibărește în Europa de Sud, cu populații foarte mici și izolate în partea nordică din Germania și Danemarca, în partea temperată și de est a Asiei, pe coastele din partea centrală și sudică a Americii de Nord, pe coastele nord-vestice și sudice ale Americii de Sud și în Australia. În timpul dispersiei după reproducere ajunge până în partea de sud a Asiei, în America Centrală, Noua-Zeelandă și în Africa Centrală. În România cuibărește ocazional în zona coastei Mării Negre.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este relativ mică, fiind cuprinsă între 16.600 și 21.200 de perechi și tendința fiind crescătoare.

Populația cuibăritoare din România este fluctuantă, fiind estimată la 0-10 perechi. În timpul pasajelor se pot observa între 500 și 2.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește pe insule fără vegetație sau cu vegetație rară, pe terase uscate de nisip și nămol, pe bănci de nisip, dune, în mlaștini sărate, sărături, lagune de apă dulce, estuare, delte, pe lacuri, râuri și mlaștini. În această perioadă se poate hrăni și în apropierea lacurilor, pe terenuri arabile, pășuni sau chiar în regiuni de semidesert. În migrație, specia se hrănește de obicei pe sărături, lagune, terase nămolose, mlaștini și câmpuri umede. Iernează în estuare, sărături, lagune și mlaștini sărate sau pe teritorii mai mult în interi-

orul continentului, ca râuri mari, lacuri, terenuri arabile inundate (orezării), bălți, rezervoare, sărături și canale de irigare. Atinge în libertate longevitatea maximă de 16 ani. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de cinci ani.

Este o specie oportunistă, semănând din acest punct de vedere mai mult cu pescărușii decât cu chirele. Dieta sa este alcătuită din pești (de 6-9 cm lungime), insecte și larvele acestora, dar și din arahnide, viermi sau melci. Ocazional poate captura șopârle, șerpi mici, broaște și chiar șoa-reci sau păsări mici. Spre deosebire de celelalte chire, nu plonjează în apă să se scufunde după peștișori, ci se hrănește căutându-și hrana de la suprafața apei și de pe sol. Prinde insecte în zbor și poate zbura la punct fix, fluturându-și aripile. Sosește din cartierele de iarnă în a doua parte

a lunii aprilie. Cuibărește în colonii monospecifice de 5-500 de perechi (ocasional până la 1.000 de perechi) sau ca perechi singuratice în coloniile altor specii (chire, pescăruși, ciocînțorși etc.). Cuibul este o adâncitură superficială în substrat, căptușită cu nisip și bucăți mici de vegetație. Acesta este amplasat în zone deschise, însă foarte aproape de smocurile de vegetație. Femela depune 1-4 ouă în a doua parte a lunii mai și începutul lunii iunie. Ouăle au o dimensiune medie de 48 x 35,1 mm și sunt de culoare maro pătat. Ponta este incubată de ambii părinți timp de 22-23 de zile. După eclozare, puii părăsesc cuibul la câteva zile și, deși devin zburători după 28-35 de zile, ei rămân în grija părinților încă 3 luni.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Dezvoltarea măsurilor speciale pentru a întreține și restabili coloniile existente, de asemenea restaurarea și dezvoltarea zonelor potențiale pentru stabilizarea coloniilor.

- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Limitarea accesului (pe sol, mare sau aer) în zona coloniilor sau în alte zone cu importanță ridicată, cel puțin pe perioada în care păsările utilizează aceste zone.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, corespunzătoare necesităților ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Identificarea zonelor de hrănire, de odihnă și grupare a păsărilor, care au importanță din punctul de vedere al conservării coloniilor de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

PESCĂRIȚĂ MARE - CASPIAN TERN

Hydroprogne caspia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Hydroprogne*

SPECIA: *Hydroprogne caspia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Pescărița mare este o specie cosmopolitană cu distribuție sporadică. Cuibărește în zona lacurilor întinse și pe coastele oceanice din America de Nord (inclusiv în zona Marilor Lacuri) și local în Europa (în jurul Mării Baltice și al Mării Negre), în Asia, Africa și Australasia (Australia și Noua Zeelandă). Efectivele din Europa și Asia petrec iarna în zonele tropice din paleartic. În România, specia a fost semnalată în Lunca Dunării și în partea de jos a râului Prut, dar și în Delta Dunării și lacurile din Câmpia de Vest.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mică, fiind cuprinsă între 11.800 și 14.800 de perechi și, deși a suferit un declin considerabil între anii 1970 și 1990, tendința este crescătoare. În trecut, cuibărea în România în zona complexului lagunar Razim-Sinoe, însă în prezent se pot observa pescărițe mari doar în timpul pasajelor, când efectivele sunt cuprinse între 1.000 și 5.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele de cuibărire, migrație și iernare ale speciei sunt similare, deși în timpul iernii pescărița mare apare aproape exclusiv în zonele de coastă. Vizitează coastele ferite, estuarele, limanurile, golfurile, lagunele costale sau mlaștinile sărate. Apare ocazional și în interiorul continentului, în pășuni umede, sărate sau cu apă dulce, lacuri întinse, râuri, zone inundate, rezervoare și heleșteie. În perioada de cuibărire preferă litorale nisipoase sau pietroase, dunele de nisip, suprafețele netede pe stânci și insulele cu vege-

tație rară. Este o specie activă atât în timpul zilei, cât și noaptea. În afara perioadei de reproducere nu este gregară, dar se poate aduna în stoluri în timpul migrației și în timpul iernii, acolo unde se găsesc zone bogate în pește. Atinge în libertate longevitatea maximă de 30 ani. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de trei ani.

Dieta este alcătuită predominant din pești din diverse specii, a căror dimensiune variază de la 5 la 25 cm. În afară de pești consumă și ouăle și puii altor specii de păsări, hoituri, nevertebrate acvatice, insecte zburătoare și râme. Se hrănește la o distanță de până la 60 de km de la colonie. Când se hrănește, după un zbor de localizare a prăzii, plonjează rapid în apă, uneori intrând complet în imersie și apărând apoi la suprafață cu prada în cioc.

Specia cuibărește între lunile aprilie și iunie în colonii mari, monospecifice, cu o densitate mare a cuiburilor. Mai poate fi găsită cuibărind și în perechi singuratice sau în grupuri mici, intercalate în coloniile altor specii. Colonia este apărată în mod agresiv și păsările care se apropie sunt alungate. Este o specie monogamă, la care ritualul nupțial implică zboruri ale partenerilor până la 200 m înălțime, urmate de revenirea pe sol; masculul oferă pești femelei pentru a o atrage. Cuibul este o raclă superficială, de obicei necăptușit, ocazional înconjurat de materiale vegetale. Are o singură pontă pe an, formată din 1-3 ouă de culoare roz, pătate cu brun, care sunt incubate de ambii parteneri timp de 20-22 de zile. Dimensiunea unui ou este de 62,8 x 43,1 mm. După eclozare, puii părăsesc cuibul la câteva zile, sau rămân în apropierea acestuia, așteptând hrana adusă de cei doi părinți. Devin zburători după 30-35 de zile, însă rămân dependenți de părinți o foarte lungă perioadă (câteva luni), care uneori include chiar și prima lor iarnă.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Limitarea activităților care cauzează pierderi de habitat în locurile de hrănire și rutele de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea habitatelor acvatice.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

CHIRIGHIȚĂ NEAGRĂ - BLACK TERN

Chlidonias niger

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Chlidonias*

SPECIA: *Chlidonias niger*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european, putându-se găsi din Scandinavia până în sudul Spaniei. Arealul se întinde în est până în centrul Mongoliei. Aceste populații europene și asiatice ierneză în Africa, în special pe coasta africană a Atlanticului, din vestul Saharei până în Africa de Sud.

De asemenea, specia apare în Canada și în regiunile nordice ale Statelor Unite ale Americii, iernând pe coasta Pacificului din Mexic, pe coasta vestică și estică a Americii Centrale și în nordul Americii de Sud.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mare, fiind cu-

prinsă între 74.400 și 154.000 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

Populația estimată în România este de 10-200 de perechi cuibăritoare, iar în timpul pasajelor se pot observa între 20.000 și 80.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Chirighița neagră este caracteristică în perioada cuibăritului zonelor umede de apă dulce și salmastre bogate în vegetație. În perioada iernării poate fi observată în zonele de coastă, în golfuri și lagune cu apă sărată.

Este o specie care se hrănește cu insecte, pești mici și broaște. În timpul iernii, dieta este alcătuită preponderent din pești de talie mică.

Planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. Pentru a se hrăni, prinde pradă de la suprafața apei sau insecte în zbor și foarte rar se scufundă. De obicei se hrănește la o distanță de până la 2-5 km depărtare de colonia în care cuibărește. Este o specie foarte sociabilă, formând stoluri foarte mari în perioada migrațiilor. Zboară cu o viteză medie de 34 km/h. Longevitatea cunoscută este de până la 21 de ani.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Pentru reproducere preferă zonele umede cu apă dulce sau salmastră, precum mici bălți, lacuri, mlaștini, maluri liniștite de canale sau râuri, pajiști mlaștinoase sau turbării. Evită pentru cuibărit zonele umede cu o suprafață mai mică de 4 ha. Cuibărește în colonii mici de până la 20 de perechi (rareori mai mari, de până la 100 perechi), deseori împreună cu alte specii.

Cuiburile sunt formate pe vegetație acvatică, în zonele în care apa are o adâncime mică, de 1-2 m. Cuibul este amplasat într-o mică excavație în grămezile compacte de vegetație plutitoare și este alcătuit din resturi vegetale. La construirea lui participă ambii parteneri. Substratul instabil (ca de exemplu cel format din frunze de nuferi) poate determina o rată mare a eșecului reproductiv.

Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă în a doua parte a lunii mai și în prima parte a lunii iunie, cu o dimensiune medie de 35,9 x 25,3 mm. Ouăle acestei specii sunt rezistente atunci când se udă. Incubația durează în jur de 19-23 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare și sunt îngrijiți de adulți. Devin zburători la 20-25 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

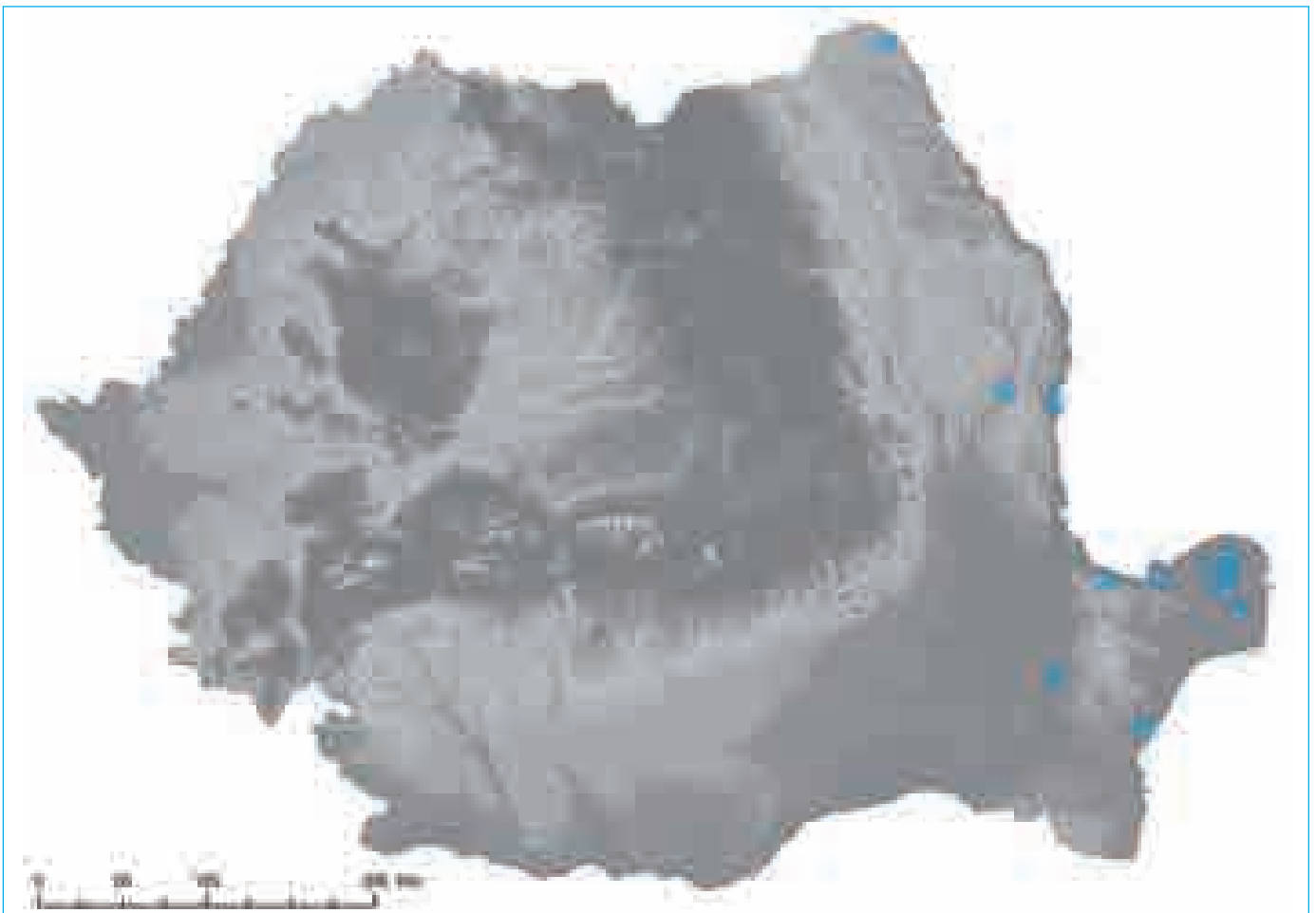
Foto: Daniel Petrescu

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRIGHIȚĂ CU ARIPI ALBE - WHITE-WINGED TERN

Chlidonias leucopterus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Chlidonias*

SPECIA: *Chlidonias leucopterus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită în paleartic, cu populații mari cuibăritoare în Europa de Est și în sudul Asiei. În Europa de Vest apare numai cu populații sporadice. În România cuibărește în populații sporadice, mai ales în regiunea Dobrogei și a Câmpiei de Vest. În timpul iernii migrează în Africa, Asia de Sud și Australia. În timpul iernii poate vagabonda în America de Nord, în special pe coasta Atlanticului, fiind semnalate exemplare atât pe coasta Pacificului, cât și în interiorul continentului, în zona Marilor Lacuri.

POPULAȚIE

În Europa, populațiile cuibăritoare sunt cuprinse între 66.600 și 173.000 de perechi și au tendință fluctuantă.

Populațiile cuibăritoare din România după datele actuale sunt mici, fiind estimate între 0 și 100 de perechi, tendința fiind fluctuantă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Se întâlnește pe lacuri, mlaștini cu apă stătătoare, râuri, zone inundate și pe suprafețele de apă înconjurate cu stuf, rogoz sau alte plante acvatice. De obicei evită crescătoriile de pești și terenurile agricole inundate (orezării), dar ocazional se poate hrăni zburând peste zonele agricole și pășunile uscate. Specie diurnă, preia prada de la suprafața apei și nu se scufundă. Consumă predominant insecte acvatice (*Diptera*, *Odonata* și *Coleoptera*) sau alte insecte terestre. De asemenea, din dieta sa fac parte și diverse alte nevertebrate, pești de talie mică și chiar mormoloci. Se hrănește în grupuri foarte mari, iar în timpul migrației sau în cartierele de iernare aceste stoluri pot ajunge la câteva zeci de mii de exemplare. La doi ani atinge maturitatea sexuală.

Sosește în teritoriile de cuibărire în luna aprilie și pleacă din acestea în perioada iunie-august. Ca majoritatea chirighițelor, ritualul nupțial are manifestări terestre și aeriene, iar masculul hrănește femela.

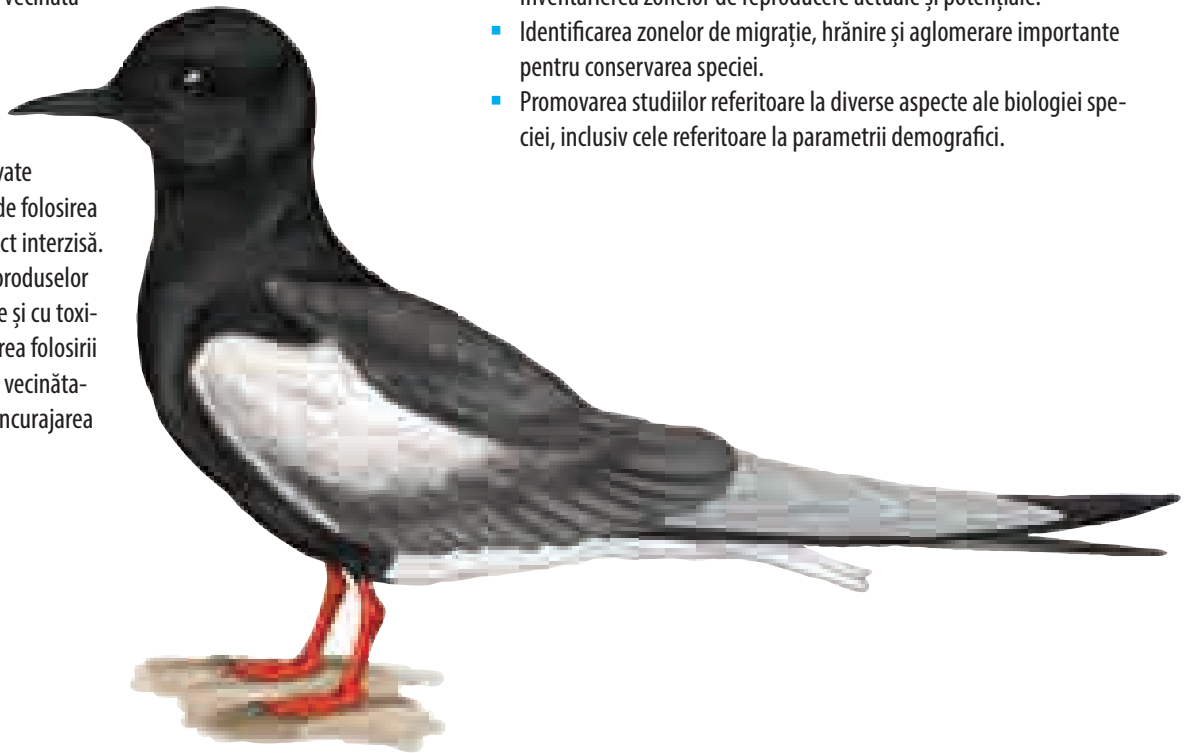
Perechile monogame formează legături de un sezon și cuibăresc în colonii mici de câte 20-40 de perechi (până la 100 de perechi), deseori în amestec cu alte specii. Cuibul este format într-o mică adâncitură aflată pe o moviliță de vegetație plutitoare și se află la 30-120 cm deasupra nivelului apei. Aceste cuiburi sunt amplasate la distanțe mari unele de altele, uneori ajungându-se până la 10-30 m. Are o singură pontă pe an cu 2-4 ouă, care sunt incubate de ambii părinți. Puii eclozează după 18-22 de zile. Ei părăsesc cuibul în câteva zile și se ascund în vegetația din apropierea cuibului. Devin capabili de zbor în 24-25 de zile, în tot acest timp fiind îngrijiți de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

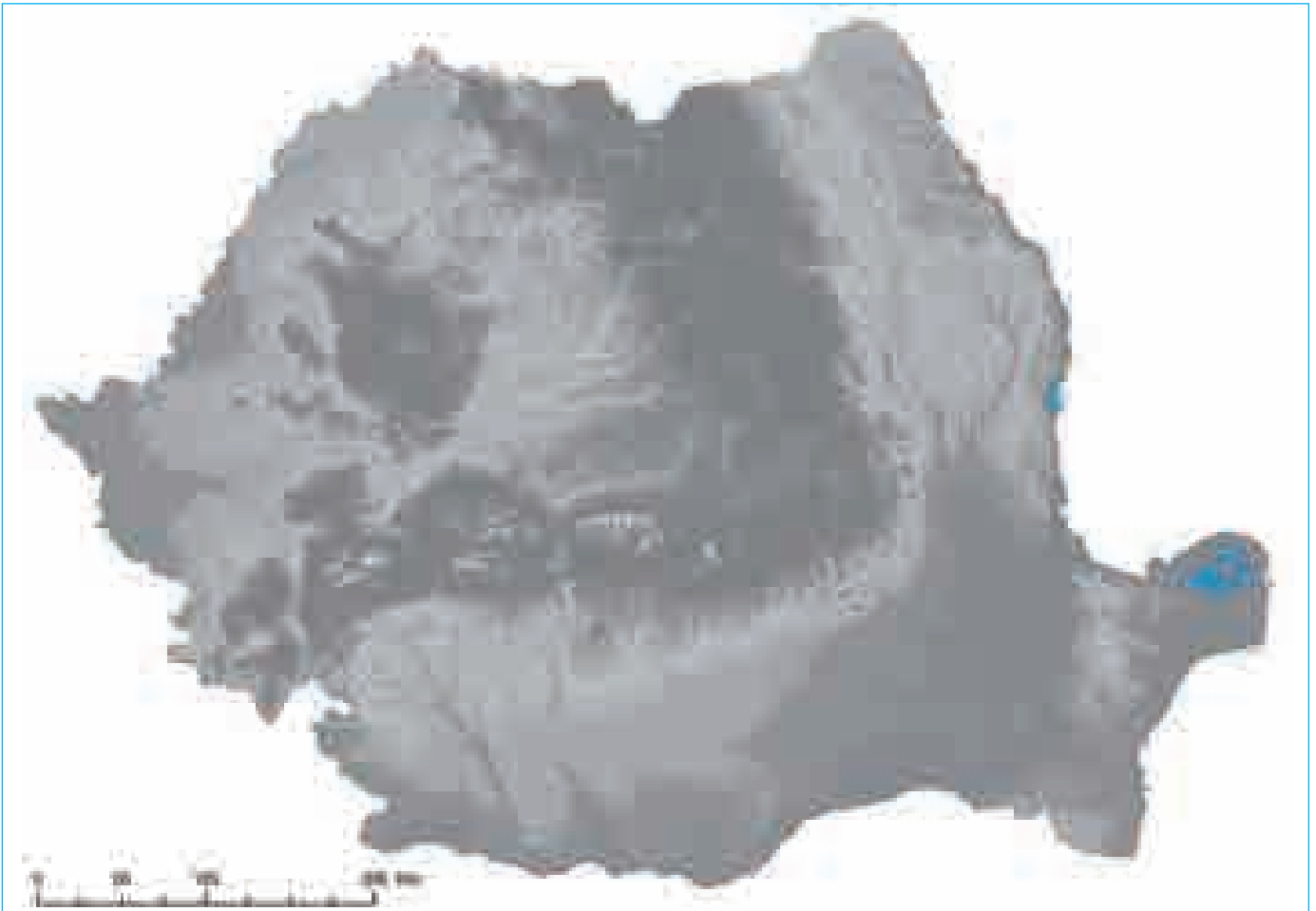
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea

producției organice.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRIGHIȚĂ CU OBRAZ ALB - WHISKERED TERN

Chlidonias hybrida

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Chlidonias*

SPECIA: *Chlidonias hybrida*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II		■	

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în partea sudică și estică a continentului european. Iernează în Africa și în Peninsula Arabiei.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică și este cuprinsă între 66.300 și 108.000 de perechi cuibăritoare, tendința fiind ascendentă.

În România, populația cuibăritoare este de 10.000-20.000 de perechi, iar în timpul pasajelor se pot observa între 30.000 și 100.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Chirighița cu obraz alb este caracteristică zonelor umede de apă dulce, bogate în vegetație. Se hrănește cu pești mici, insecte adulte și larve-

le acestora, crustacee, melci și broaște de talie mică. Pentru a se hrăni, prinde prada prin alunecări bruște de la circa 5 m înălțime. Planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. De obicei se hrănește la o distanță de până la 1-2 km de colonia de reproducere. Durata medie de viață este de nouă ani, însă poate ajunge până la 19 ani. Atinge maturitatea sexuală și cuibărește prima dată la vârsta de doi ani.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie și începutul lunii mai. Este o specie monogamă și teritorială. Formează colonii monospecifice de până la 100 de perechi, în care cuiburile sunt amplasate la o distanță de 1-5 m unul de celălalt. Habitatele preferate de specie pentru cuibărit sunt mlaștinile cu ochiuri izolate de apă și vegetație păscută de vite și cai. Cuibul este alcătuit din resturi vegetale și este așezat pe

vegetație plutitoare (de exemplu, pe frunze de nufăr), în zone în care apa are o adâncime mică, de sub 1 m.

Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă în a doua parte a lunii mai și în prima parte a lunii iunie, cu o dimensiune medie de 37,7 x 28,6 mm. Incubația durează în jur de 18-20 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare și sunt îngrijiți de către adulți. Devin zburători la 21-25 de zile de la ieșirea din ou. În prima iarnă ei au un penaj intermediar între cel de juvenil și cel de adult.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

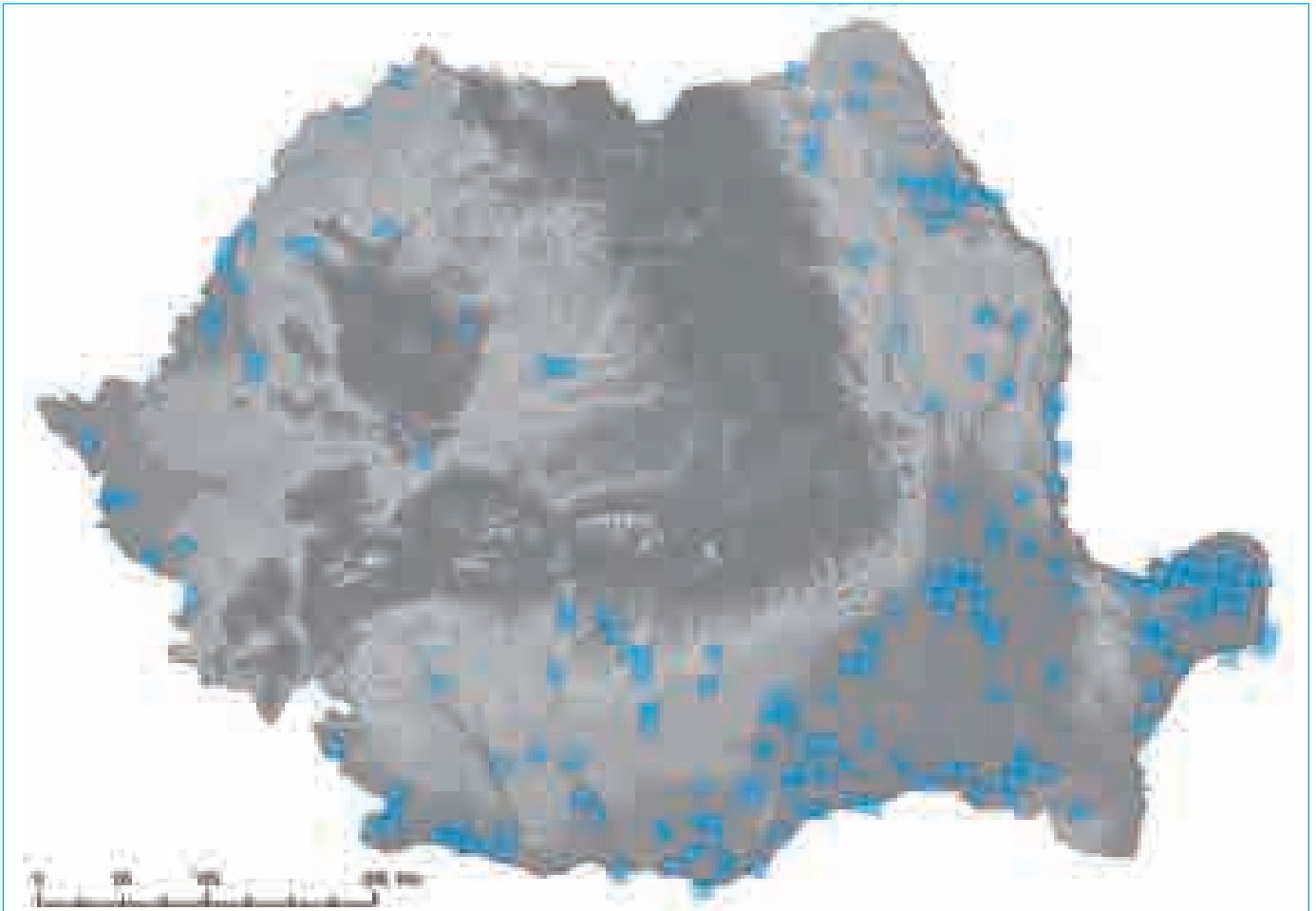
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.

- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PORUMBEL DE STÂNCĂ - ROCK DOVE

Columba livia

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Columbiformes

GENUL: *Columba*

CLASA: Aves

FAMILIA: Columbidae

SPECIA: *Columba livia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■							
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia este nativă pentru Europa, Africa de Nord și Asia de Sud-Vest. Din această specie provine porumbelul domestic (*Columba livia domestica*), care este legat de localități urbane, unde clădirile simulează stâncăriile populate de forma sălbatică. Specie larg răspândită în toate regiunile țării, forma domestică găsindu-se mai ales în interiorul localităților. La noi este prezentă doar forma domestică, porumbelul domestic (în Europa, forma sălbatică este cuibăritoare mai ales în bazinul mediteranean).

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 11.000.000 și 22.600.000 de perechi, cu tendință necunoscută.

În România nu există populații pure sălbatice. Populația cuibăritoare este estimată între 1.145.419 și 1.851.573 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Forma nativă a speciei cuibărește în regiuni montane, pe văile cursurilor de apă, chei, defilee sau pe stâncile de la malul mării. Preferă habitatele stâncoase aflate în apropierea terenurilor cultivate sau a habitatelor deschise, cu tufărișuri. Hrana constă în principal din semințe și este căutată de regulă în primele ore ale dimineții. Ocazional poate consuma și hrană de origine animală (diverse insecte, viermi), aceasta fiind consumată în special de către femelele care au nevoie de proteine pentru a depune ouă. Hrana este înghițită nemărunită, pe loc. De regulă se

hrănesc în stoluri. Este o specie sedentară, care are o rază de activitate mică, de circa 100 m. Specia nativă își face cuibul în peșteri sau în scobiturile stâncilor. Atinge maturitatea sexuală după șase luni, când juveniții încep să formeze perechi și să ocupe un teritoriu mic. Perechile sunt monogame, de durată. Cuibul este construit îndeosebi de către mascul, fiind sumar format din crenguțe și căptușit cu fire de iarbă, paie, rămurele, pene etc. În acest cuib femela depune 1-2 ouă de culoare albă. Clocitul este realizat de ambii părinți timp de 17 zile. Puii sunt nidicoli și stau în cuib timp de 23-25 de zile, fiind hrăniți în primele 4-5 zile exclusiv cu secreția produsă de peretele gūșii ambilor părinți („lapte de gușă”). După a șasea zi, la acest „lapte” se mai adaugă și hrana

înmuiață în gușă. După 3-4 săptămâni puii sunt zburători și după 4-5 săptămâni devin independenți de părinți. O pereche poate depune mai multe ponte într-un an.

Forma domestică (*Columba livia domestica*) preferă centrul localităților, densitățile scăzând spre periferie și în zonele cu parcuri. Nu populează satele sau localitățile cu construcții dispersate. Caută hrana în localități, consumând preponderent resturi alimentare, semințe, mai rar muguri, larve de insecte, melci, râme sau resturi vegetale. Cuibărește în clădiri, poduri, ruine etc., formând mici colonii. Cuibul este plasat la mare înălțime și este căptușit cu fire de iarbă, paie, rămurele, pene uneori chiar fire din material plastic etc. Celelalte aspecte referitoare la biologia reproducerii speciei sunt comune cu cele ale formei native. Singura diferență este faptul că forma domestică poate doci practic pe tot parcursul anului, cu un repaus în lunile septembrie și octombrie. Astfel, o pereche de porumbei domestici poate depune într-un an 7-9 ponte. Dintre acestea, de regulă, din cauza mortalității juvenile ridicate, doar o parte se finalizează cu pui zburători.

AMENINȚĂRI

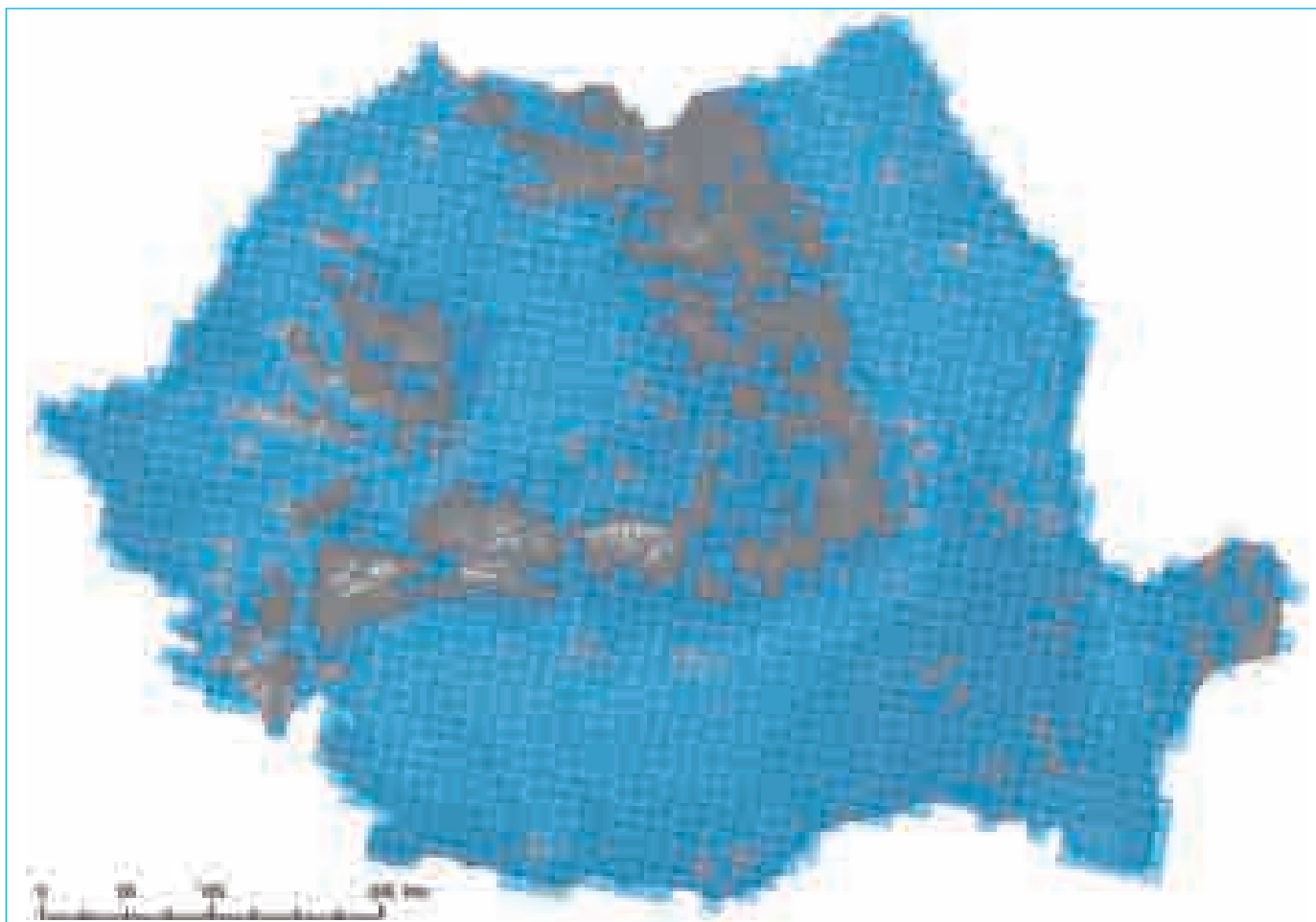
- Nu este cazul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Nu este cazul.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PORUMBEL DE SCORBURĂ - STOCK DOVE (STOCK PIGEON)

Columba oenas

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: *Columba*

SPECIA: *Columba oenas*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în toată Europa. Începe să se răspândească în jurul Mediteranei și spre est până în Irak. În România este o specie larg răspândită în pădurile de foioase, de la câmpie până la munte. În iernile mai blânde, unele exemplare rămân și la noi în partea de sud a Carpaților, tot acolo venind să ierneze și exemplare din nordul Europei.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc între 561.000 și 1.040.000 de perechi, reprezentând 80% din populația globală, între anii 1980-2013 tendința fiind în creștere moderată.

Efectivul din România este cuprins între 30.299 și 79.841 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Porumbelul de scorbura preferă pădurile rare cu arbori bătrâni și scorburoși sau parcurile mari, rărite, în care se găsesc poieni și suprafețe libere cu arbori bătrâni, în scorburile cărora își construiește cuibul. La noi în țară se găsește din Delta până la circa 1.200 m altitudine, mai ales în pădurile de cvercinee și în fâgete, dar și în păduri de amestec, dacă acestea au fagi scorburoși sau scorburile lăsate de ciocănitari. Poate popula și în pâlcuri izolate de arbori care sunt înconjurate de culturi, faleză, clădiri etc., dar și în luncile cu sălcii de pe cursurile de apă. Evită pădurile compacte. În pasaj apare în habitate de stepă, culturi agricole etc. în zonele cu vegetație înaltă.

Hrana, preponderent vegetală, este adunată de pe sol, în teren deschis, de pe culturi agricole, arături etc., doar rar din pădure sau de pe vegetația arboricolă. Consumă semințele unor graminee, crucifere și leguminoase, fructe, unele insecte, moluște, miriapode etc. Zboară deseori în stoluri mici. Longevitatea maximă este de 12 ani și șase luni. Atinge maturitatea sexuală spre sfârșitul primului an de viață.

Populațiile din România sunt parțial migratoare (specia iernând în număr relativ mare mai ales în Transilvania). Populațiile migratoare re-

Foto: Daniel Petrescu

vin din teritoriile de iernare la sfârșitul lunii februarie, începutul lui martie, când este ocupat teritoriul de cuibărit și sunt formate perechile. Teritoriul unei perechi este foarte mic, frecvent acesta rezumându-se la imediata vecinătate a scorburii unde este stabilit cuibul. Este posibilă și formarea unor mici colonii. Cuplul este monogam și ține un sezon de reproducere, însă legătura indivizilor față de teritoriu determină frecvent reîntâlnirea partenerilor în ani consecutivi. Zborul nupțial constă din bătăi ample și bine ritmate de aripi și alunecări prelungi cu aripile ridicate. Masculul îi propune femeii diferite scorburile aflate în teritoriul său, iar femela alege scorbura în care va depune ouăle. Frecvent este vorba de foste cuiburi de ciocănitare neagră sau de diverse scorburile naturale, însă în mod excepțional poate construi și cuiburi libere din rămurele. Folosește pentru cuibărit și diferite găuri din pereții calcaroși sau cuiburile părăsite de alte păsări (ciori grive, coțofene), aflate la

4-20 m înălțime. Cuibul este foarte sumar alcătuit din câteva crenguțe și puține resturi vegetale. În acesta femela depune 2 ouă albe, scurt ovale sau eliptice. Clocitul durează 16-18 zile și este asigurat de ambii parteneri. Adesea, în primele ore ale nopții clocește masculul, după care, pentru tot timpul nopții, rămâne la cuib femela. Puii sunt nidicoli, în primele 10-12 zile fiind acoperiți de către părinți. Ei rămân în cuib încă 13-15 zile, timp în care sunt hrăniți de către părinți, devenind independenți după 34-37 zile de la eclozare.

Succesul de reproducere depinde mult de oferta de scorburile și existența unor concurenți la aceste locuri de cuibărit (bufnițe, ciocănitari, pârși etc.). Această concurență determină ca cele mai multe perechi să cuibărească în perioada iulie-septembrie, atunci când presiunea concurențială scade. Într-un an poate să crească până la 4 rânduri de pui, o pereche utilizând de regulă același cuib.

AMENINȚĂRI

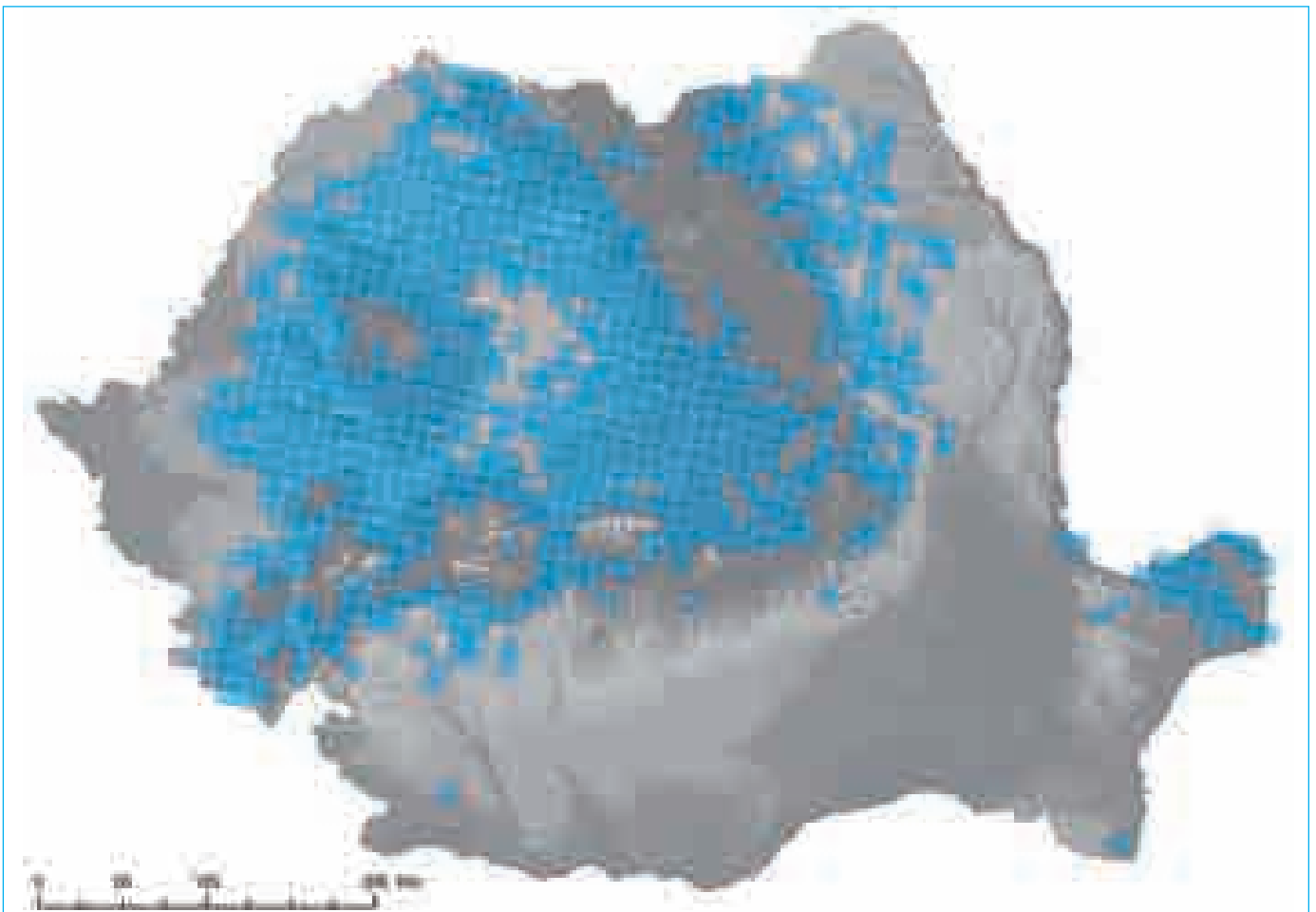
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Tratamentele silvice care elimină arborii scorburoși, practicarea unei silviculturi intensive cu cicluri scurte, favorizarea molidului în detrimentul fagului și împădurirea poienilor din pădure.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene, inclusiv chimizarea agriculturii și aplicarea de pesticide.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele importante pentru specie și a fragmentării habitatelor de pădure.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori.
- Obținerea aprobării legale a criteriilor de management, conservare și restaurare pentru conservarea păsărilor în silvicultură și în planurile de vânătoare.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor pentru a evita perturbarea speciilor în perioadele critice.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PORUMBEL GULERAT - COMMON WOOD-PIGEON

Columba palumbus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: *Columba*

SPECIA: *Columba palumbus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■		■				■	■
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în toată Eurasia, în afara de zonele prea nordice și nord-vestul Africii. Migrează pentru iernare în sudul continentului și în jurul Mediteranei.

În România este specie de pasaj, plecând în octombrie-noiembrie și revenind în februarie-martie. În ultima jumătate de secol, partea de sud-est a Munteniei a devenit cartier de iernat pentru populațiile din nordul Europei. Este o specie în expansiune în Dobrogea.

POPULAȚIE

Efectivul european este estimat între 20.500.000 și 29.000.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 80% din populația globală, între anii 1980-2013 înregistrând o creștere moderată.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 288.121 și 390.190 de perechi, tendința fiind crescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie larg răspândită în toate regiunile împădurite. Este comună în pădurile rare, preferându-le pe cele de stejar; poate fi găsită și în zone antropizate, precum parcurile mari ale orașelor. Se găsește de la șes până la limita inferioară a pădurilor, preferând zone cu altitudini cuprinse între 900 și 1.600 m, acolo unde există arbori izolați, pâlcuri de pădure sau păduri rărite care se învecinează cu zone deschise sau culturi agricole. Nu are vreo preferință pentru o anumită formațiune forestieră, dar nu intră prea adânc în masive păduroase închise sau întinse. În România încă nu se observă la această specie fenomenul de urbanizare, care este frecvent întâlnit în Europa Vestică și Centrală.

Hrana este exclusiv vegetală și este căutată pe solul acoperit de vegetație scundă sau întreruptă. Spre deosebire de alți porumbei, această specie își caută hrana și în coronamentul arbori-

lor. Consumă semințe de cereale, fructele unor specii forestiere (paltin, fag, stejar), semințe de leguminoase etc. Din arbori rupe muguri, flori, frunze verzi, fructele unor arbuști etc. În pădure, hrana de bază este constituită din ghinde, jir, frunzele verzi ale unor arbori, bace (călin, soc, afin), semințe (conifere, paltin) etc. Ocazional consumă și insecte (fluturi, omizi, păduchi țestoși etc.), melci sau râme. Nevoia de minerale este acoperită prin consumul unor bulgărași de pământ și cochilii de melc.

Atinge maturitatea sexuală după un an. Cuplul este monogam și ține un sezon de reproducere. În populațiile migratoare cuplul poate fi și de durată. Masculii, de cele mai multe ori, își aleg teritoriile încă din toamnă, iar în perioada martie-aprilie își marchează teritoriile prin strigăte și zboruri nupțiale caracteristice. Teritoriul cuprinde frecvent numai zona arborelui care poartă cuibul, putând fi întâlnite cazuri în care există mai multe cuiburi pe un arbore. Cuibul este amplasat preferențial pe exemplare de rășinoase, arbori cu iederă sau foarte rămuroși. Ca suport pentru cuib sunt folosite uneori cuiburi ale altor specii (păsări răpitoare, alți porumbei, ciori, coțofene, mierle, sturzi, veverițe etc.), amenajate cu câteva rămurele, rădăcini etc. Masculii propun locurile de amplasare ale cuibului și femela le alege efectiv. Materialul este adus de către mascul, care îl rupe din arbori sau îl adună de pe sol și îl predă femelei. În mod frecvent, cuiburile sunt foarte sumar realizate din crenguțe, astfel încât ouăle se văd prin transparență. Femela depune 2 ouă albe, netede, ușor strălucitoare. Partenerii stau pe cuib prin alternanță, timp de 15-17 zile, dlocitul începând chiar după depunerea primului ou. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți cu „lapte de porumbel”, o substanță secretată de gușă, apoi cu diferite insecte, iar mai târziu consumă și muguri sau frunze tinere de plante. Puii devin zburători după aproximativ 5 săptămâni. Într-un an pot fi depuse 2-3 ponte.

AMENINȚĂRI

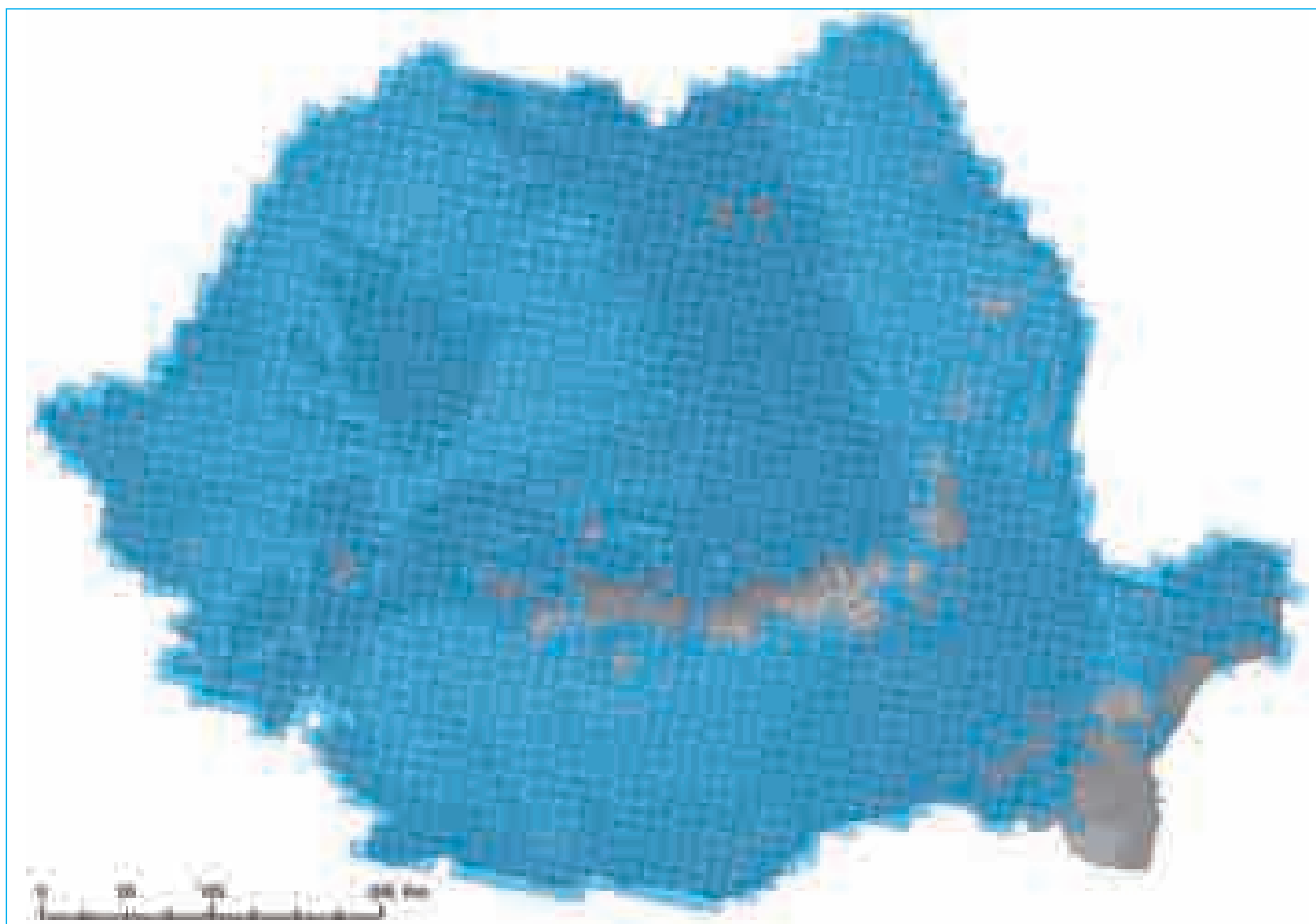
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele importante pentru specie și a fragmentării habitatelor de pădure.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori.
- Obținerea aprobării legale a criteriilor de management, conservare și restaurare pentru conservarea păsărilor în silvicultură și în planurile de vânătoare.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor pentru a evita perturbarea speciilor în perioadele critice.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GUGUȘTIUC - EURASIAN COLLARED-DOVE

Streptopelia decaocto

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: *Streptopelia*

SPECIA: *Streptopelia decaocto*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia s-a răspândit în toată Europa începând din anii 1930, pornind din Balcani. Este o specie sedentară.

POPULAȚIE

În Europa, efectivul este cuprins între 7.900.000 și 14.300.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 40% din populația globală, între anii 1980-2013 tendința fiind de creștere moderată.

Populația din România este cuprinsă între 170.000 și 340.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Guguștiucul în arealul de origine populează savane și zone semideșertice, uneori periferia unor localități, dar nu ajunge în interiorul lor. În Europa este o specie sinantropă, care s-a întins de la începutul secolului XX din sud-estul Europei spre nord-vest. În România a început să pătrundă în anii '50-'60, venind din Peninsula Balcanică. În prezent este găsită în toate localitățile, cu excepția celor izolate din munți. Biotopul preferat îl reprezintă periferia localităților cu grădini și gospodării, cu climat echilibrat, cu pâlcuri de arbori și ierni blânde. În zonele muntoase se menține în sate mici până la altitudini de 1.300-1.900 m, dar cu densități mai mici. Este o specie sedentară. Puii se asociază în stoluri care caută în afara teritoriilor părinților zone cu hrană bogată (depozite de cereale, fabrici de pâine etc.), putând efectua și deplasări mai mari. Spre primăvară și adulții pot executa, din lipsa de hrană sau a unor teritorii libere, deplasări de sute de kilometri. Atinge în libertate longevitatea maximă de 17 ani și nouă luni. Ajunge la maturitate sexuală uneori după patru luni, însă de regulă se împerechează prima dată la vârsta de un an.

Hrana este mai ales de natură vegetală, fiind adunată cel mai adesea de pe sol. S-au observat și comportamente de scormonire, ruperea unor verdețuri sau fructe din arbuști, vizitarea unor hrănitore ale animalelor din gospodării

Foto: Tiberiu Mănoiu

etc. Consumă mai ales grăunțe (grâu, porumb), semințele unor buruieni, completate de fructe suculente, plante germinate, frunze verzi etc. Insectele sunt prinse mai rar, iar uneori chiar din zbor; consumă ocazional moluște mici. O porție însemnată a hranei se compune din resturile alimentare găsite pe jos, inclusiv din hrana oferită animalelor domestice.

Cuplurile sunt monogame și durează un sezon de reproducere, dar frecvent rămân împreună și perioade mai lungi (datorită atașamentului comun față de un teritoriu). Perechile se pot forma încă din toamnă, de regulă însă în februarie-martie, când încep să se manifeste prin cântecul teritorial și zborurile nupțiale. Teritoriul este foarte mic, de câteva sute de metri și nu este menținut peste iarnă, când guguștiucul se asociază în stoluri, hrănindu-se în comun în locuri bogate în hrană. Masculul propune mai multe locuri pentru cuib dintre care femela alege unul. Cel

mai frecvent, cuibul este amplasat pe arbori sau arbuști de foioase, aproape de trunchi, la înălțimi relativ mici. Cuibul se poate găsi frecvent pe clădiri (balcoane, nișe), stâlpi, cuiburi vechi ale altor specii. El este o platformă sumară făcută de femelă din rămurelele adunate de mascul de pe sol sau rupte din arbori. Depune ouăle în perioada aprilie-septembrie, uneori chiar în afara acestei perioade. Ponta se compune din 2 ouă albe. Ambii părinți clocesc timp de 13-14 zile, începând de regulă după primul ou. Puii nidicoli sunt hrăniți cu „lapte de gușă” și stau în cuib trei săptămâni, după care își iau zborul. Ei sunt îngrijiți de mascul încă 2-3 săptămâni, timp în care femela depune o pontă nouă. Într-un an cresc 2-3 rânduri de pui, însă numeroase ponte sunt pierdute și înlocuite, astfel că numărul de ponte (inclusiv cele de înlocuire) poate să ajungă la 7-8, aceasta explicând și viteza cu care specia a cucerit Europa.

AMENINȚĂRI

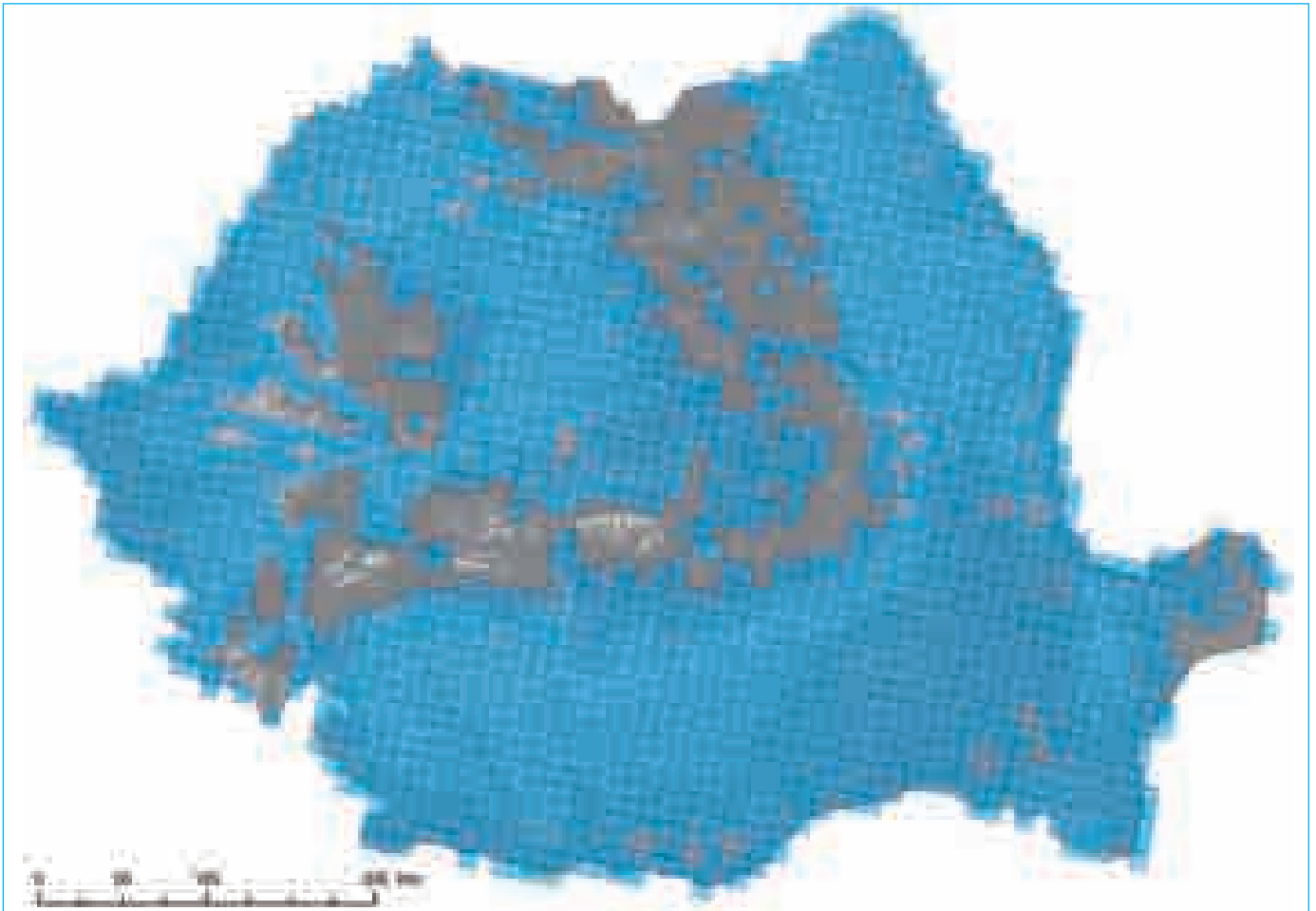
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Măsurile arhitecturale care împiedică amplasarea cuiburilor pe și în construcții.
- Vânătoarea și braconajul.
- Parazitozele și bolile care se instalează în condițiile unor densități mari și igienizarea orașelor (în special înlăturarea susținută a resturilor alimentare).

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu specia și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alternative de cuibărit pentru păsările din aria urbană.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Identificarea zonelor importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

TURTURICĂ - EUROPEAN TURTLE-DOVE

Streptopelia turtur

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: *Streptopelia*

SPECIA: *Streptopelia turtur*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■	■		VU	III	II		

DISTRIBUȚIE

Specia este răspândită în Europa, la sud de 60° latitudine nordică, în Asia până în vestul Chinei și în nordul Africii. Iernează la sud de Sahara, în centura de stepă care străbate Africa. În România cuibărește atât în zonele de câmpie și deal, cât și în regiunea muntoasă.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 3.150.000 și 5.940.000 de perechi, reprezentând 25-49% din populația globală, estimându-se un declin de până la 30-49% în decursul a trei generații (aproximativ 16 ani). Efectivul din România este cuprins între 120.000 și 300.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia poate fi întâlnită de la altitudini joase, începând cu 300 m, unde cuibărește în păduri de foioase, până în zonele montane, la peste 1.800 m, unde cuibărește în păduri de conifere. Preferă însă pădurile de deal și câmpie din apropierea terenurilor agricole. Se întâlnește în pădurile de foioase cu arbori înalți și subarboret, în perdele forestiere sau în locuri diverse care au arbori bătrâni. Are preferință pentru rariști și liziere. În România a fost o specie de pădure numeroasă în prima jumătate a secolului XX, fiind o pasăre obișnuită de vânat. După anul 1950 s-a observat o continuă diminuare a efectivelor, astfel încât astăzi turturica este o pasăre puțin numeroasă sau chiar rară. Caracterizată ca specie timidă și sociabilă, de obicei se adună în stoluri și se hrănește de pe sol. Este o pasăre migratoare, care pleacă în septembrie-octombrie și revine în aprilie. România este o zonă de pasaj pentru exemplarele care migrează din nordul Europei. Prezența munților frânează parțial migrația de primăvară a turturelei și fragmentează frontul păsărilor de pasaj; astfel se poate explica de ce în zona de sud-vest a țării sosirea turturelei are loc mai târziu decât în partea de est. În trecut, această specie cuibărea și în orașe, însă au fost

concurate și apoi eliminate treptat de către guguștiuc (*Streptopelia decaocto*), la începutul expansiunii sale, cel puțin în Transilvania și Banat (anii 1940–1950). Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și două luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an. Pentru a se hrăni, turturica pleacă din zonele împădurite către câmpiile din apropiere. Hrana constă din diverse semințe, cereale și fructe. Este o specie monogamă, cuplul care ține un sezon de reproducere începând să se formeze încă în locurile de iernare. Are un cântec teritorial foarte caracteristic, constând din sunete destul de adânci, vibrante. Depune două ponte pe an, în lunile mai-iunie și iunie-august. Zborul nupțial este asemănător cu cel al guguștiucului, fiind un zbor amplu și în formă de cerc, cu undulații mai puțin vizibile. Masculul propune variante pentru amplasarea cuibului și femela alege una în mod definitiv. Perechea apără doar cuibul, astfel putându-se întâlni perechi care

clocesc la câțiva metri una de alta. Turturica își construiește cuibul în arbori, în stilul specific al porumbeilor, acesta fiind o mică platformă de crenguțe ancorată la bifurcația câtorva ramuri ale arborelui. Specia are o prolificitate redusă, femela depunând doar câte 2 ouă, ovale sau subeliptice, netede și puțin strălucitoare. Ambii parteneri clocesc timp de 14-17 zile începând cu al doilea ou. Puii nidicoli sunt hrăniți cu „lapte de gușă”, apoi cu diferite materii vegetale. Ei rămân la cuib timp de 3 săptămâni, fiind capabili de zbor după circa 4 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Vânătoarea și braconajul.

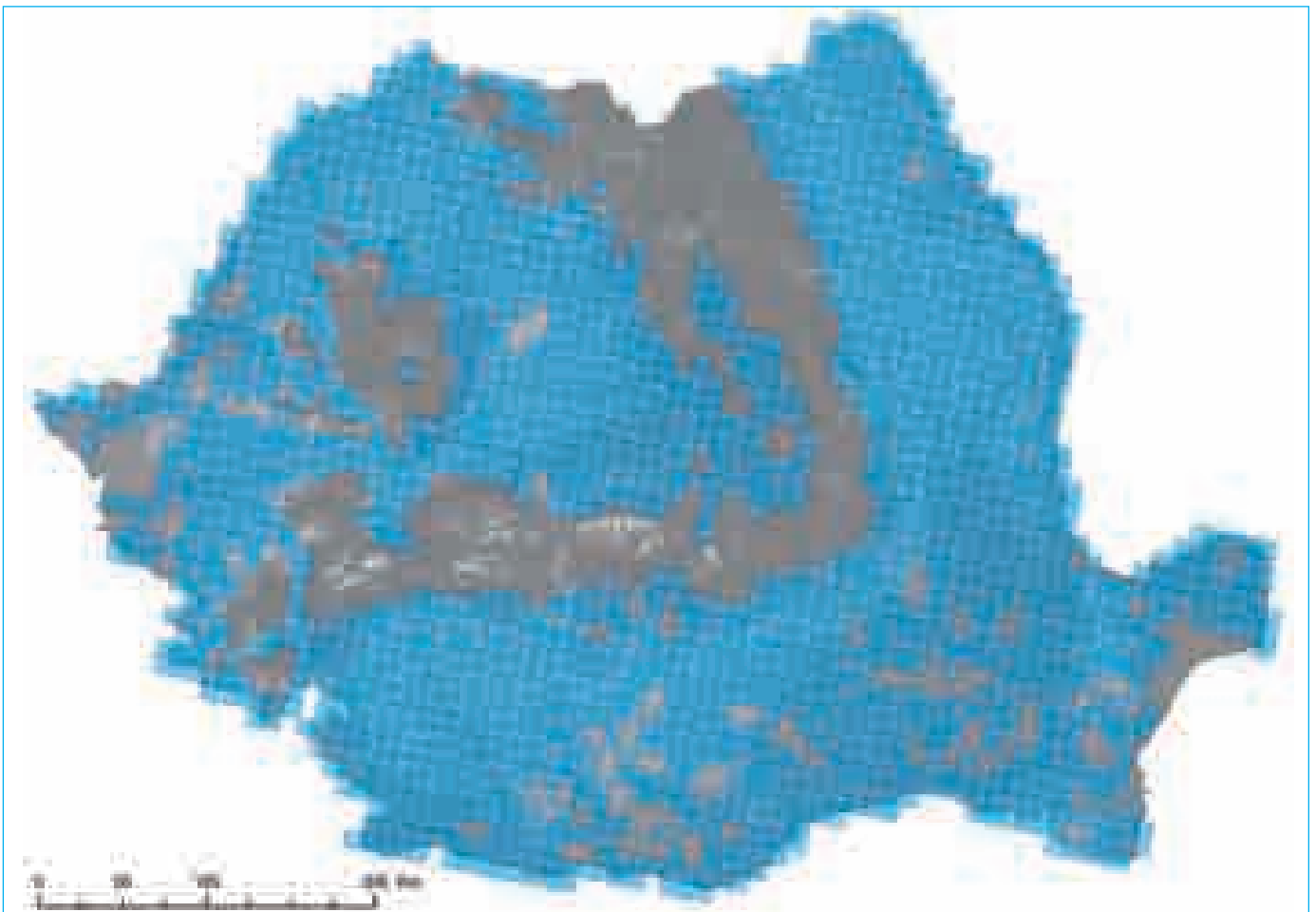
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Stoparea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CUC - COMMON CUCKOO

Cuculus canorus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Cuculiformes

FAMILIA: Cuculidae

GENUL: Cuculus

SPECIA: Cuculus canorus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este un vizitator de vară în toată Europa. În august migrează pentru iernare spre Africa tropicală și sudul Asiei și revine în teritoriile de cuibărit în aprilie.

POPULAȚIE

Totalul populației cuibăritoare din Europa este foarte mare, fiind cuprins între 5.960.000 și 10.800.000 de masculi cântători, reprezentând 30% din populația globală, între anii 1980-2013 estimându-se un declin de până la 25%. În România, populația cuibăritoare este formată din 300.000-600.000 de masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul cucului este foarte larg, această specie putând fi găsită în pădurile de foioase, crângurile de pe malul apelor curgătoare, coasta mărilor sau la marginea orașelor. Mai trăiește și în regiunile cu smârcuri sau de stepă, unde trăiesc și speciile pe care le parazitează. Limitele altitudinale sunt foarte largi, de la nivelul mării și până la 2.400 m (în Elveția) sau 5.250 m (în India). Se hrănește cu insecte, omizi în special, iar uneori cu ouăle și puii altor păsări mici. Consumă, de asemenea, și păianjeni sau melci. Dintre omizi, le preferă pe cele păroase, care sunt evitate de multe alte păsări insectivore. Mucoasa de pe pereții stomacului

reține perișorii de pe corpul omizilor, care sunt apoi regurgitați sub forma unei mici ingluvii. Zboară drept cu bătaii repezi din aripi, planând înainte de a se așeza. În sălbăticie, durata medie de viață este de șase ani. La doi ani atinge maturitatea sexuală.

În perioada împerecherii, masculul rămâne circa o săptămână împreună cu femela. Ambii parteneri participă la ritualul nupțial: femela emite chemări pentru a-și chema masculul, acesta își desface aripile și coada, se apleacă în fața ei și se rotește. Este o specie parazită, femela cuc depunându-și ouăle în cuiburile altor păsări, lăsând clocitul și creșterea puilor pe seama păsărilor-gazdă. Sunt depuse până la 25 de ouă în perioada aprilie-mai, câte unul pentru fiecare cuib-gazdă. Femela selectează câteva cuiburi care aparțin speciilor-gazdă agreeate de ea, așteaptă până când ouăle sunt în stadiu potrivit, moment în care scoate unul dintre ouăle depuse de gazdă și îl înlocuiește cu al ei. Speciile-gazdă preferate sunt codobatura albă, măcăleandru, muscarul sur, fâsa de luncă, silvia de câmpie și diferite specii de lăcari. Mărimea medie a unui ou de cuc este de 22 x 17 mm, iar culoarea acestuia poate varia în funcție de culoarea speciei parazitare. Pasărea-gazdă va cloci și oul de cuc timp de 11-12 zile. După ce ies din ou, puii de cuc își îndepărtează repede concurența, împingând cu picioarele puii și ouăle părinților adoptivi până când aceștia cad din cuib, astfel beneficiind singuri de toate investițiile parentale ale familiei adoptive. Puiul de cuc, deși este de 2-3 ori mai mare decât părinții adoptivi, este hrănit aproape neîncetat de către aceștia și va părăsi cuibul după 17 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Incendiile de pădure.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

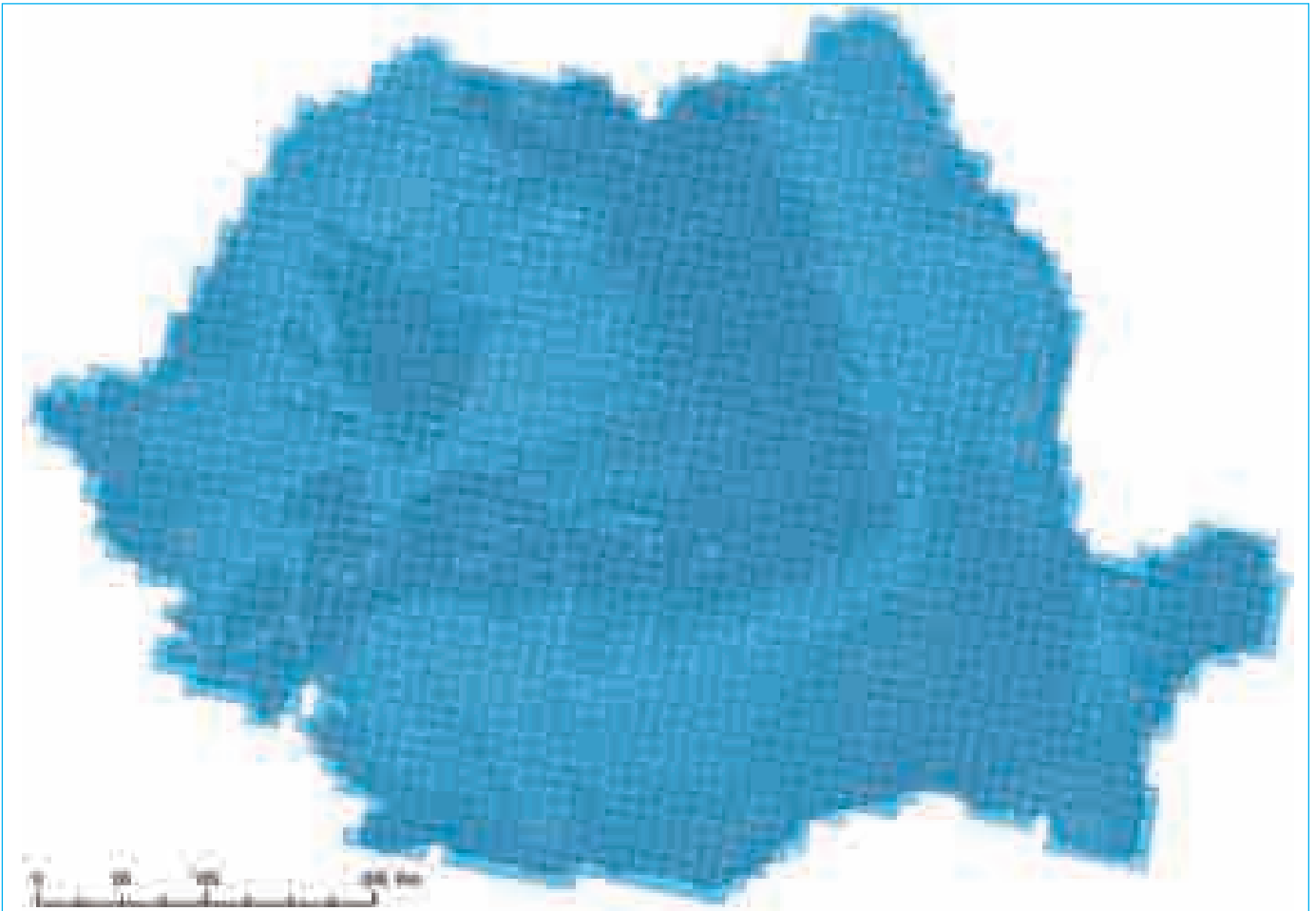
Foto: Tiberiu Mănoiu

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane în zonele importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
 - Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
 - Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
 - Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
 - Menținerea stratului subarbustiv și arbustiv în pădurile exploatate pentru menținerea diversității speciilor-gazdă pentru cuc.
 - Controlul incendiilor forestiere.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor pe copaci. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată numai în afara perioadei de reproducere.
 - Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale, atât pentru specia-țintă, cât și pentru populațiile speciilor-gazdă.
 - Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei-țintă și a speciilor-gazdă.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STRIGĂ - BARN OWL

Tyto alba

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Tytonidae

GENUL: *Tyto*

SPECIA: *Tyto alba*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Striga se întâlnește în America de Nord, Europa, Africa și Asia, precum și în câteva insule din jurul acestor continente. În general, adulții sunt rezidenți, iar păsările tinere sunt ceva mai dispersive, însă deplasările lor sunt efectuate, de regulă, pe distanțe scurte sau relativ scurte. În Europa, indivizii acestei specii se întâlnesc în majoritatea țărilor, ocupând vestul, centrul și sud-estul continentului, ajungând sporadic în vestul Rusiei sau accidental în Peninsula Scandinavă, în țări ca Norvegia sau Finlanda. În România cuibărește mai ales în vestul și nordul țării, în restul regiunilor fiind o apariție sporadică sau rară.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 111.000 și 230.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 5% din populația globală, tendința fiind fluctuantă. În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 500 și 1.500 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Această specie cuibărește în zone cu ferme agricole, în crânguri sau grădini, uneori și în sate, în apropierea câmpurilor agricole. În Europa evită în general zonele cu altitudine ridicată sau condițiile meteo caracterizate prin ierni în care solul este acoperit mai mult de 40 de zile cu zăpadă. Folosește de obicei hambarele sau podurile de biserică pentru odihna zilnică, însă uneori se așază și pe copaci sau tufe mai mari. Dintre speciile forestiere preferă să stea în conifere, acestea oferindu-le o protecție mai bună pe timpul zilei; tot coniferele sunt căutate și în sezonul rece pentru odihna de peste zi. În România se întâlnește de obicei în preajma fermelor, a caselor părăsite, a turnurilor de biserică din zonele de câmpie, fiind o prezență destul de comună. Un studiu efectuat în 123 de localități în județul Satu Mare a atestat cuibăritul speciei în 57 dintre acestea; majoritatea cuiburilor au fost găsite în turnurile bisericilor. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 34 de ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Striga se hrănește în special cu micromamifere (șoareci și chițcani), dar poate captura chiar și păsări de talie mică. Unele exemplare se specializează în capturarea liliecilor. Pentru completarea necesarului zilnic, strigile se pot hrăni și cu șopârle, broaște sau insecte. În vestul Europei, uneori indivizii pot fi observați pe timpul zilei ieșind la vânătoare.

Este o specie monogamă, formând perechi pe viață, deși au fost semnalate și excepții. Depun frecvent 4-7 ouă, însă în anii cu populații bogate de micromamifere s-au găsit și ponte de până la 15 ouă. Cuibul poate fi amplasat în cele mai diverse locuri: poduri de casă, căpițe de fân, hambare, scorburi etc. Intră cu ușurință și cuibărește cu succes și în adăposturile artificiale. Strigile nu construiesc un cuib propriu-zis, ci aglomerează într-o mică adâncitură din substrat câteva bucăți din diverse materiale adunate

de primprejur (bucăți de lemn, paie, diverse resturi vegetale și chiar ingluvii). Incubarea durează 29-34 de zile și începe după primul ou depus, astfel încât puii eclozează la un interval de 2-3 zile. Pe toată durata clocirii, femela este alimentată de către mascul, acest proces continuând și după eclozarea puilor, când ea rămâne permanent la cuib, preluând prada adusă de mascul și distribuind-o puilor. Când puii au deja vârsta de 2 săptămâni, pleacă și femela la vânătoare, deoarece aceștia necesită o cantitate tot mai mare de hrană. La vârsta de 50-60 de zile, păsările tinere sunt capabile de zbor și ies din cuib, dar revin noaptea, timp de mai multe săptămâni. O pereche depune o singură pontă într-un an, însă atunci când hrana se găsește din belșug pot avea două și, în mod excepțional, trei rânduri de pui.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea; contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere.
- Indisponibilitatea hranei.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

Foto: Depositphotos.com

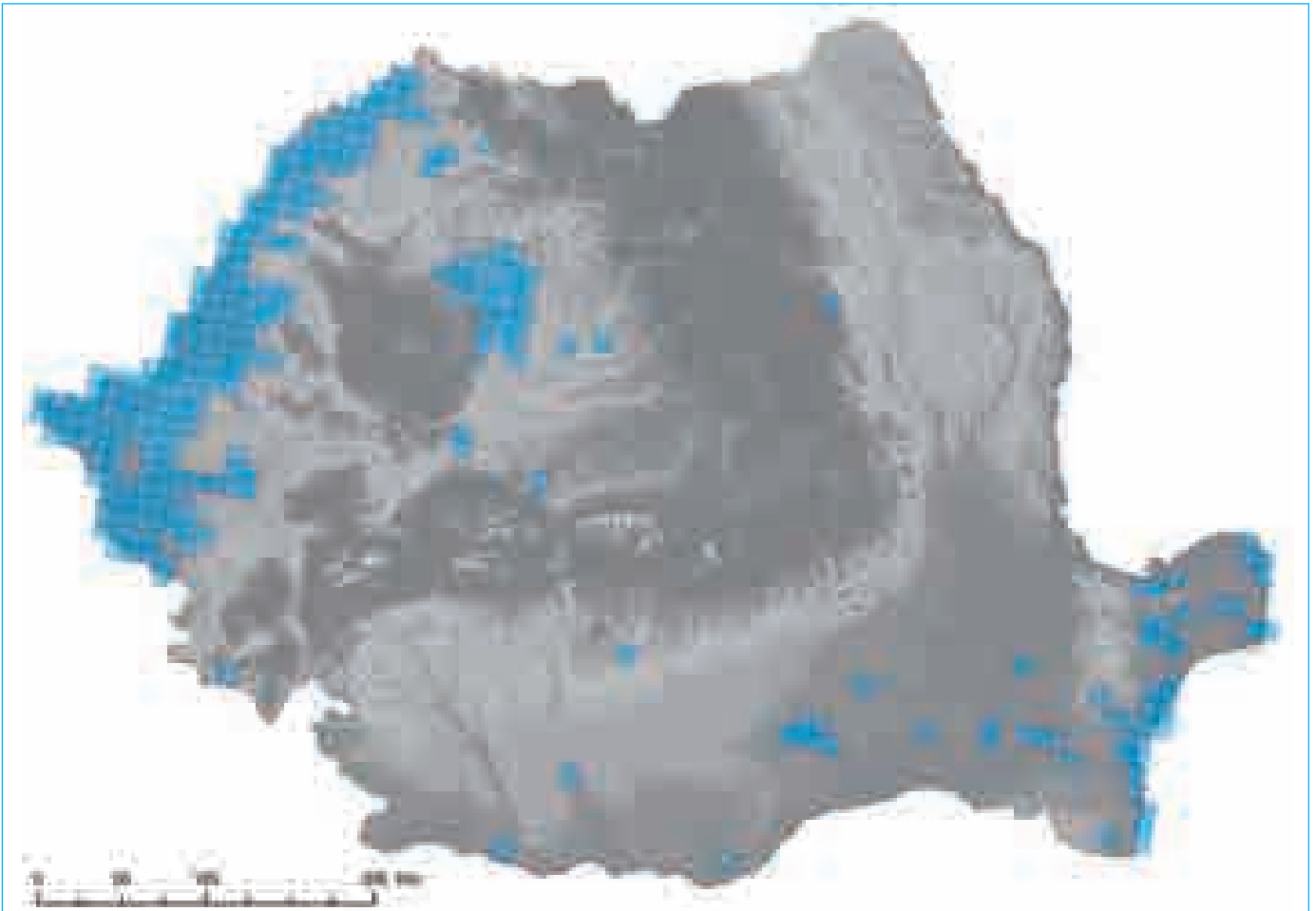
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Asigurarea resurselor de hrană și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate locurilor de reproducere.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei; adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.

- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BUHĂ (BUFNIȚĂ) - EURASIAN EAGLE-OWL

Bubo bubo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Bubo*

SPECIA: *Bubo bubo*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Răspândită în toată Eurasia și nordul Africii, buha se găsește la noi mai ales în Lunca Dunării și în zonele de câmpie, mai bogate în rozătoare.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică, fiind cuprinsă între 18.500 și 30.300 de perechi, reprezentând 20% din populația globală și având o tendință crescătoare.

Populația estimată în România este de 100-300 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Buha este caracteristică zonelor împădurite, în care stâncările sunt asociate cu pălcuri de pădure (în special conifere). Este cea mai mare dintre păsările răpitoare de noapte.

Vânează numai în timpul nopții, zburând fără zgomot, la distanțe de până la 15 km de cuib, acoperind prin urmare aproximativ 700 km pătrați. Cu toate acestea, densitatea acestor păsări poate fi mult mai mare dacă există hrană suficientă. Ca și populațiile de vulpi sau pisici sălbatice, și populația de bufnițe depinde direct de populațiile de rozătoare. Hrana este formată în principal din mamifere (șoareci, șobolani, iepuri, bizami, lilieci etc.), păsări cu dimensiuni până la cea a stârcilor și a șoarecilor, dar și broaște, șerpi, pești și chiar insecte sau crabi. Atacă prin surprindere și mamifere mai mari, cum sunt vulpile sau puii de căprioară, cu o greutate de până la 17 kg.

Nu are mulți prădători, pentru că iese la vânătoare doar pe timpul nopții și are un penaj bine camuflat în culorile mediului de viață. Având vederea foarte slabă (bufnița vede aproape numai în alb

și negru), în timpul vânătorilor se bazează mult pe auzul foarte fin și pe capacitatea de a zbura fără mult zgomot (fiind ajutată de penele lungi și umflate, printre care pătrunde mult aer), astfel încât de multe ori victimele sunt luate prin surprindere. Zborul este oarecum asemănător cu cel al șoarecilor. Deși este un comportament neobișnuit pentru bufnițe, uneori planează în zbor. Trăiește singură, în cuiburi construite pe crengile sau în scorburile copacilor și pe pământ, în regiuni stâncoase. Datorită capacității de adaptare atât la clima caldă, cât și la cea rece, această specie poate fi întâlnită pe întreg globul pământesc, excepție făcând Antarctica.

Este teritorială și monogamă, uneori pe viață. Atinge maturitatea sexuală după un an, dar cuibărește de obicei prima dată la vârsta de 2-3 ani. În perioada ritualului nupțial, perechea scoate sunete specifice repetate la un interval de opt secunde, care se aud de la o distanță de circa 5 km. Masculul îi oferă femeii câteva opțiuni pentru cuibărit, dintre care femela alege una, care poate fi ulterior folosită pe o perioadă de mai mulți ani. Cuibărește în cavitatea unei stânci, folosește cuibul altor specii (berze sau răpitoare mari) sau chiar o gaură într-un copac; uneori își face cuibul pe sol. Longevitatea cunoscută este de 29 de ani în sălbăticie și 68 de ani în captivitate. Este o specie sedentară.

Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă cu o dimensiune medie de 59,3 x 48,9 mm în prima jumătate a lunii martie. Incubația durează în jur de 34-36 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. După eclozare, în primele 2-3 săptămâni, femela rămâne cu puii și, înainte de a-i hrăni, sfâșie în bucăți mai mici hrana adusă de mascul. După ieșirea din ou, puii sunt acoperiți cu un puf des, de culoare alb-murdar. Deoarece ouăle sunt depuse în zile diferite, iar clocirea începe de la depunerea primului ou, puii dintr-un cuib au mărimi și vârste diferite. Ei devin zburători la 50-60 de zile de la eclozare, însă rămân dependenți de părinți până în septembrie-noiembrie, când părăsesc teritoriul acestora.

Foto: Shutterstock.com

AMENINȚĂRI

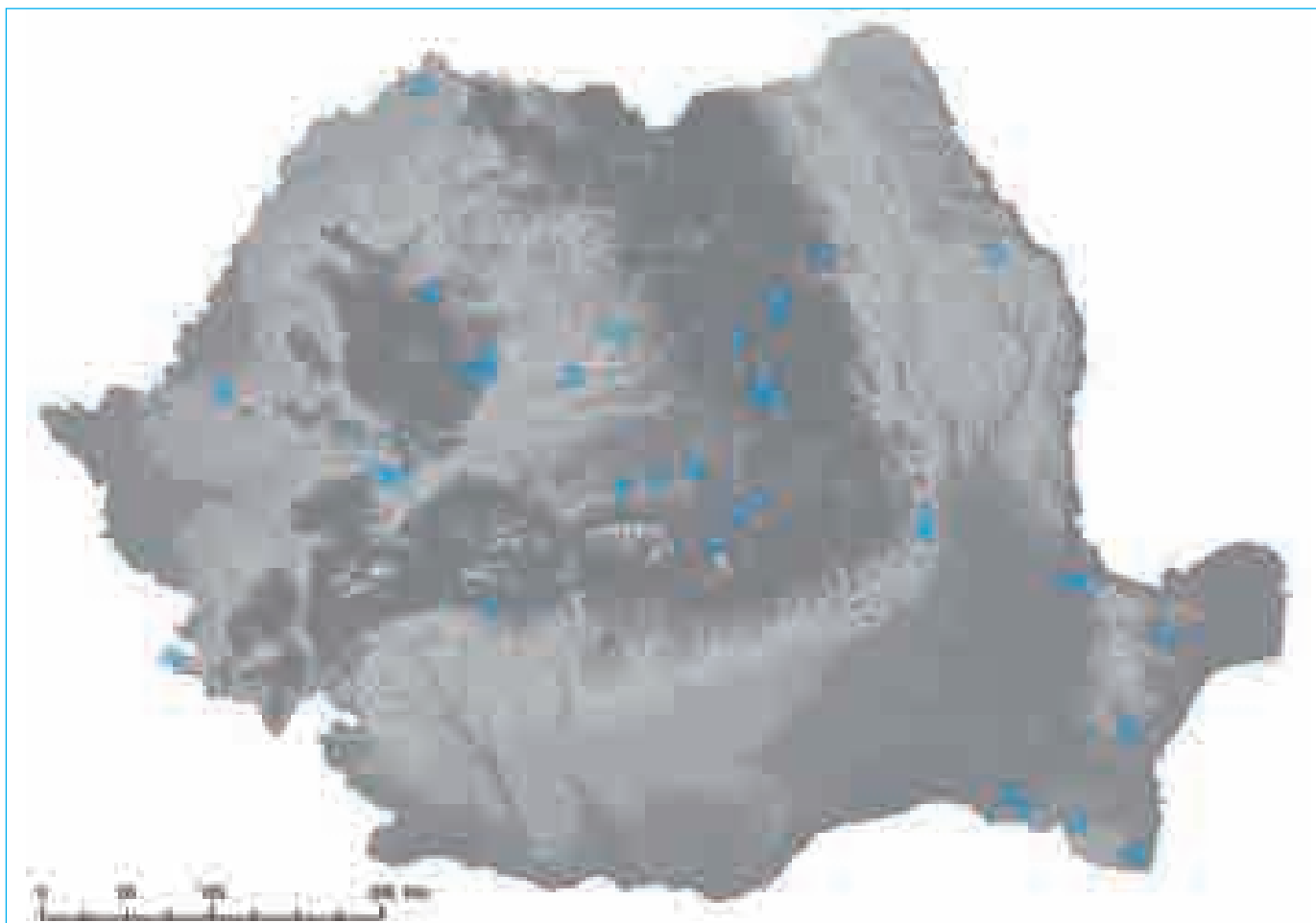
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciilor.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Limitarea activităților de silvicultură doar în afara perioadei de reproducere.
- Încurajarea supravegherii, coordonată cu alte organe de drept, cu scopul de a elimina devastarea ilegală a cuiburilor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și de hrănire.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânatoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Identificarea zonelor de hrănire cu importanță în conservarea speciilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

HUHUREZ MARE - URAL OWL

Strix uralensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Strix*

SPECIA: *Strix uralensis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Huhurezul mare este o specie cu distribuție eurasiatică, limita vestică a arealului său fiind Germania, iar cea vestică Japonia și Coreea. Exceptând zona muntoasă din Europa, specia se încadrează între 65° latitudine nordică și limita sudică a taigalei. În zona central-europeană se regăsește subspecia *S.u. macroura*, în Polonia și Sandinavia *S.u. liturata*, iar populația din munții Ural și la vest de aceștia face parte din subspecia nominală (*S.u. uralensis*). În Europa Centrală trăiește în zone înalte, preferând pădurile de foioase.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică și cuprinde între 50.000 și 143.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă un sfert din populația globală a speciei, tendința fiind crescătoare.

În România cuibăresc în medie 20.985 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Huhurezul mare este o pasăre caracteristică zonelor acoperite cu păduri de foioase și mixte, care au largi suprafețe deschise. În România apare până la o altitudine de 1.600 m. Este o specie preponderent sedentară, deși în iernile grele coboară în zone mai joase. Huhurezi mari pot fi observați iarna și în vecinătatea satelor și în parcuri, căutând hrană.

Vânează pândind de pe crengi, iar hrana sa principală o constituie micromamiferele, dar din dieta lui mai fac parte și insecte mari, broaște și păsări precum porumbei, mierle, sturzi și chiar galinacee. Surplusul de hrană poate fi depozitat fie la cuib, fie în ascunzători apropiate acestuia. Este o specie activă noaptea, în special după asfințit și înainte de răsărit. Longevitatea maximă cunoscută este de 23 de ani și opt luni. Atinge maturitatea sexuală la un an.

În perioada cuibăritului masculii își anunță prezența prin cântec. Cântecul masculului este alcătuit dintr-o secvență de sunete grave, care

Foto: Daniel Petrescu

se repetă la un interval de 10-50 de secunde. De multe ori se aud duete ale celor doi parteneri. Își păstrează teritoriul mai mulți ani și este o specie monogamă pe întreaga durată a vieții. Deși este o pasăre discretă de-a lungul anului, în perioada cuibăritului și mai ales înainte de părăsirea cuibului de către pui, adulții devin foarte agresivi cu orice intrus. Femelele sunt mai agresive decât masculii. Cuibărește în scorburi prezente în trunchiul copacilor, în cuiburi mai vechi ale altor specii de păsări sau chiar verigițe, în cuiburi artificiale, fisuri ale stâncilor și chiar în clădiri abandonate. Femela depune în mod obișnuit 3-4 ouă de culoare albă în ultima parte a lunii martie și prima jumătate a lunii aprilie, cu o dimensiune medie de 49,5 x 41,5 mm. Incubația începe la depunerea primului ou, durează în jur de 28-35 de zile și este asigurată numai de către femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Puii eclozează la intervale diferite, după cum a fost depus oul; aceștia sunt hrăniți

de ambii părinți și părăsesc cuibul după circa 35 de zile. Ei pot zbura relativ bine la vârsta de 45 de zile, însă nu pleacă din teritoriul părinților și sunt hrăniți în continuare de către aceștia timp de încă 2 luni.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea; contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Disponibilitatea hranei.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

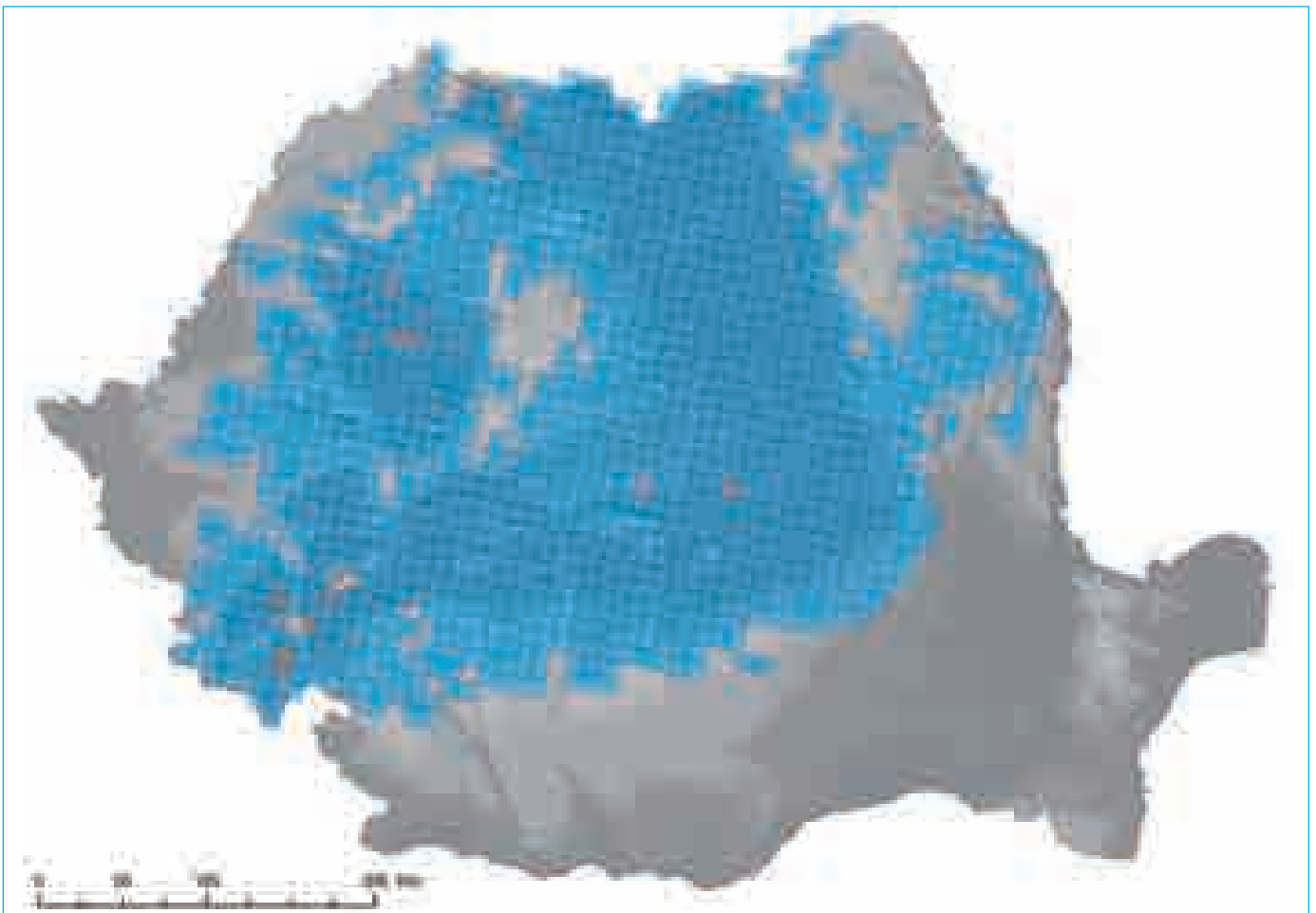
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Asigurarea resurselor de hrană și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate locurilor de reproducere.

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei; adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

HUHUREZ MIC - TAWNY OWL

Strix aluco

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Strix*

SPECIA: *Strix aluco*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Este specia cea mai comună și mai larg răspândită dintre răpitoarele de noapte, fiind întâlnită peste tot în Europa, Africa de Nord (Maroc, Tunisia, Algeria), Iran și vestul Siberiei. În ținutul Asiei acoperă nord-vestul Indiei, munții Himalaya, sudul Chinei, Coreea și Taiwan. În Europa este absentă din Irlanda, nordul extrem al Scoției, nordul Rusiei, nordul Scandinaviei, Islanda și din câteva insule din Marea Mediterană.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 535.000 și 939.000 de perechi, reprezentând 80% din populația globală a acestei specii, tendința nefiind cunoscută.

În România cuibăresc în medie 81.206 perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În mod obișnuit, huhurezul mic cuibărește în pădurile din zona de șes, dar în Scoția urcă până la 550 m altitudine, în Alpi până la 1.600 m și, în mod excepțional, în Turcia poate fi întâlnit până la 2.350 m. Preferă să cuibărească în păduri de foioase sau de amestec, în pâlcuri de copaci din apropierea fermelor, a parcarilor, a grădinilor mari sau a bisericilor. Necesită în habitat prezența copacilor bătrâni cu scorburi largi pentru cuib și a zonelor deschise din păduri sau din apropierea lor, cu multe puncte de observație pentru a vâna. Apreciază zonele unde are acces la apă. Poate fi întâlnit chiar și în parcurile din orașe mari, cum ar fi Londra și Berlin. Atinge în libertate longevitatea maximă de 22 ani și patru luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Huhurezul mic este un vânător nocturn, rareori prădând în timpul zilei. De obicei își urmărește prada dintr-un punct mai înalt de observație, de unde își dă drumul ușor asupra ei. Aceasta este ucisă imediat cu ghearele puternice sau cu o lovitură de cioc la baza capului, huhurezul rămânând apoi cu aripile deschise deasupra ei. Dieta speciei este formată din mamifere de ta-

Foto: Daniel Petrescu

lie mică, rozătoare, păsări mici, șopârle, broaște, pești sau gândaci mari.

Specia rămâne în același teritoriu pe toată durata anului și formează de obicei perechi pe viață. În Europa perioada de cuibărire începe la mijlocul lunii martie. Cuibul este construit în scorbura unui copac bătrân, în cuiburi de corb, cioară, coțofană, ocazional în coșul de fum sau în podul clădirilor părăsite. Intră frecvent și în cuiburile artificiale, dacă sunt montate în habitatul favorabil speciei. Femela depune 2-6 ouă albe și aproape rotunde (uneori chiar unul singur). Ouăle sunt depuse la un interval de 2 zile, iar perioada de incubație durează 28-29 de zile, cloșitul fiind efectuat numai de către femelă. În primele 6-7 zile femela supraveghează puii la cuib și îi alimentează cu hrana adusă de către mascul; după această perioadă părăsește și ea cuibul și iese la vânătoare. Timp de 28-37 de zile puii sunt hrăniți la cuib de ambii părinți, după care părăsesc adăpostul, rămânând în zona cuibului și deci în teritoriul

părinților. Încă 3 luni de zile ei sunt dependenți de hrana găsită de părinți, după care pleacă și își stabilesc propriul lor teritoriu.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea; contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Indisponibilitatea hranei.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

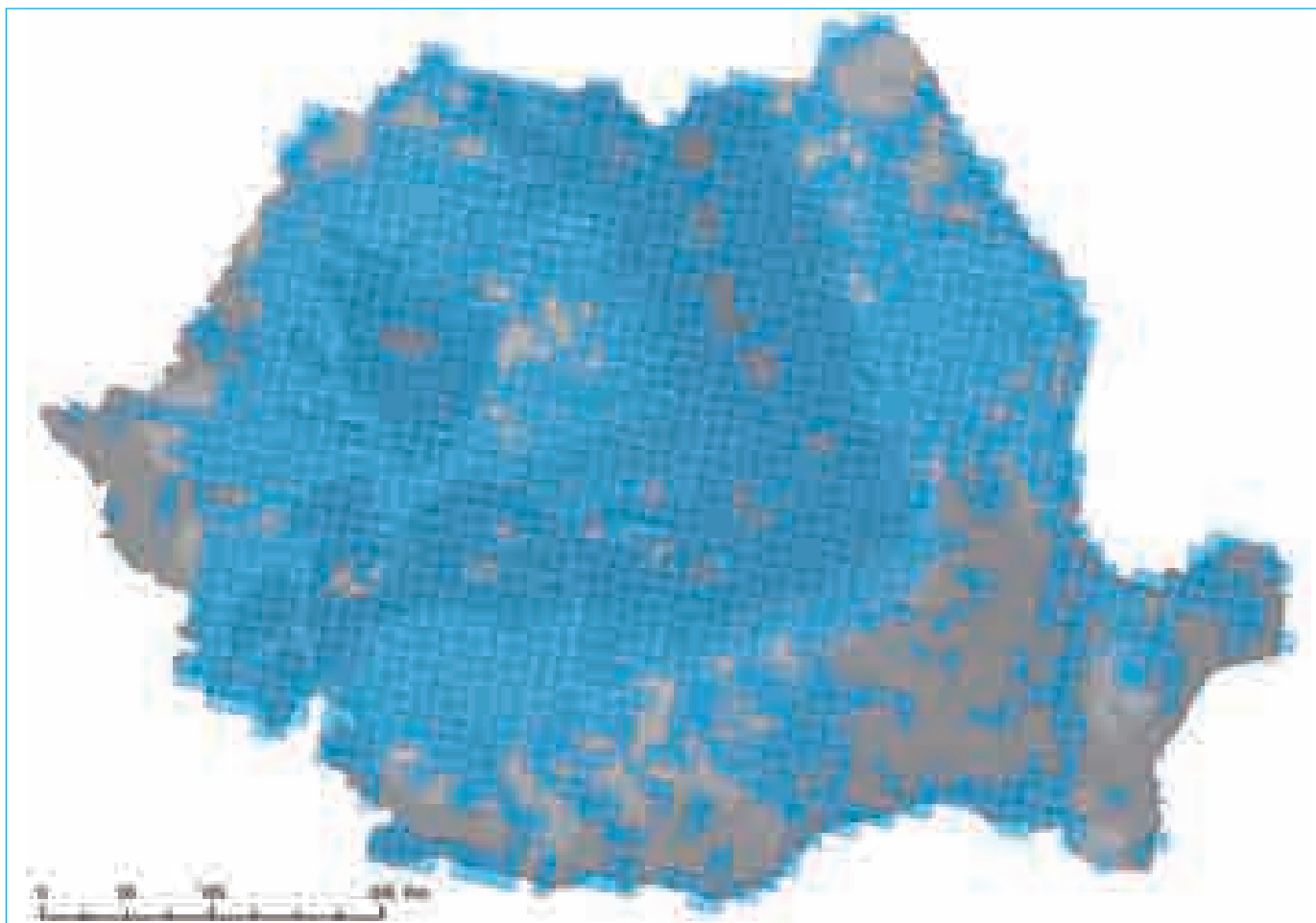
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Asigurarea resurselor de hrană și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate locurilor de reproducere.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei; adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MINUNIȚĂ - BOREAL OWL

Aegolius funereus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Aegolius*

SPECIA: *Aegolius funereus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a nordului Eurasiei și a Americii de Nord, în păduri de conifere sau amestec, a căror altitudine variază între 400 și 2.000 m.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 90.900 și 309.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 26% din populația globală, tendința fiind fluctuantă.

În România sunt estimate între 3.000 și 5.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Minunița este caracteristică și comună zonelor împădurite de conifere, dar este prezentă și în cele de amestec cu foioase. Mărimea este asemănătoare cucuvelei (*Athene noctua*). Adulții de sexe diferite au o înfățișare similară. Este o specie care se hrănește cu rozătoare, veverițe, păsări și insecte mai mari. Ingluviile regurgitate au dimensiunea medie de 22 x 12 mm. Longevitatea maximă cunoscută în sălbăticie este de 16 ani, dar trăiește în medie 3-11 ani. Este solitară și vânează în special noaptea, uneori și la răsăritul sau la apusul soarelui. Este o specie sedentară, care depinde de copaci și teritorii împădurite pentru fiecare dintre aspectele vieții sale: înnoptare, cuibărit sau hrănire (pândindu-și prada în așteptare pe crengi).

Atinge maturitatea sexuală după primul an. Masculii apără un teritoriu de hrănire relativ mic, cuprins între 1 și 5 km². Ei atrag femelele în timpul nopților de primăvară timpurie printr-o serie rapidă de 6-10 fluierături joase, care se aud de la o distanță de peste 3 km, și prin zboruri executate în apropierea femelei. Dacă o femelă devine interesată, inspectează cuibul oferit și dacă îl acceptă se formează perechea, care este în general monogamă. Perioada ritualului nupțial variază între 2 și 6 săptămâni.

Alege frecvent pentru creșterea puilor cuiburi părăsitate de ciocănitoare neagră. În aceste cavități femela depune 3-6 ouă în perioada cuprinsă între

Foto: Depositphotos.com

martie și iunie. Dimensiunea medie a unui ou este de 32 x 27 mm. Incubația durează în medie 26-29 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Puii devin zburători la 30-36 de zile, însă sunt îngrijiți până la 4-6 săptămâni de către părinți. Uneori, în anii cu hrană abundentă, sunt depuse două ponte. Ocupă frecvent și adăposturile artificiale instalate în habitatul propice reproducerii speciei.

AMENINȚĂRI

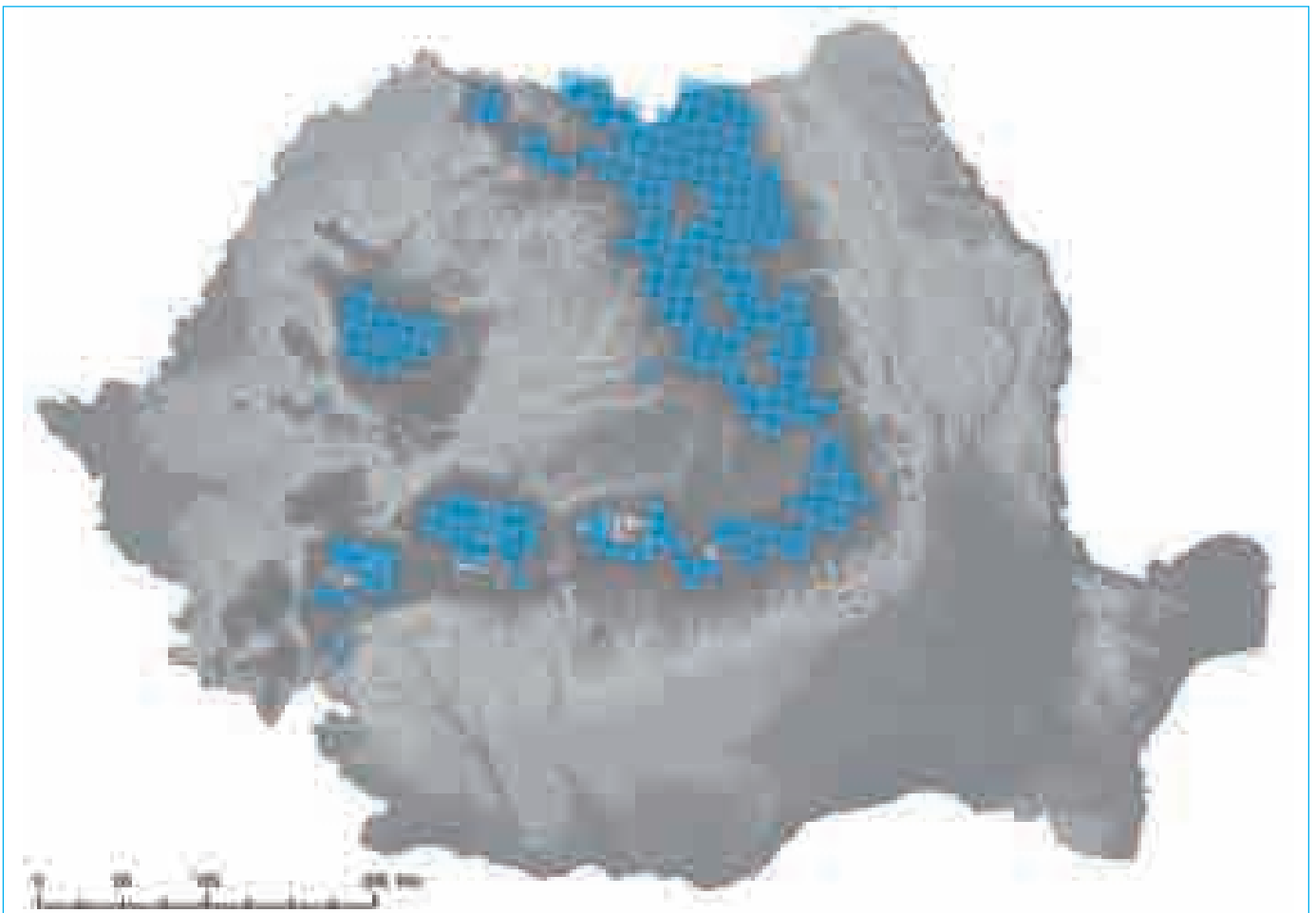
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile în pădure.
- Poluarea.
- Braconajul.
- Folosirea otrăvurilor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea construirii noilor drumuri forestiere cu excepția celor pentru care nu există alternative și care sunt necesare pentru prevenirea incendiilor. Construirea acestora necesită justificare și studiu de evaluare a impactului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii, în conformitate cu necesitățile ecologice la majoritatea speciilor.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar corespunzătoare cuibării în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Interzicerea folosirii chimicalelor pentru controlul rozătoarelor.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIUVICĂ - EURASIAN PYGMY-OWL

Glaucidium passerinum

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Glaucidium*

SPECIA: *Glaucidium passerinum*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european, găsiindu-se cu precădere în nordul și centrul Europei și în est până în Siberia. În timpul iernilor grele exemplarele adulte efectuează migrații spre zonele sudice. Exceptând aceste mișcări populaționale, ciuvica este o specie sedentară.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică, fiind cuprinsă între 99.600 și 195.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 35% din populația globală. S-a menținut stabilă în perioada 1970-1990. Deși efectivele din Rusia au scăzut între 1990 și 2000, în restul teritoriului s-au menținut stabile sau au crescut, astfel încât în ansamblu populația a rămas stabilă.

Populația cuibăritoare din România este în medie de 8.802 perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică zonelor împădurite de conifere și a pădurilor mixte mature și cu spații deschise din regiunile montane. Este activă în crepuscul, dimineața și seara, fiind specia cu cea mai mare perioadă de activitate diurnă dintre bufnițe. Pe distanțe mai lungi zboară ondulatoriu, asemenea ciocănitivilor. Iarna depozitează în cavități ale copacilor hrana capturată în exces. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de șase ani. Ajunge la maturitate sexuală după un an.

Dieta este compusă în special din micromamifere, dar pot vâna și păsări mai mici ori șopârle, lilieci și chiar insecte.

Este o specie monogamă și teritorială, la care perechea se menține uneori mai multe sezoane de reproducere. În cazul perechilor care se păstrează din anul anterior, masculul începe să cânte pe teritoriul ocupat, iar femela i se alătură după scurt timp. Atunci când se formează o nouă pereche, partenerii cântă în duet. Masculul conduce femela de-a lungul teritoriului ocupat

Foto: Depositphotos.com

și îi arată mai multe locuri pentru cuibărit. De asemenea, masculul îi oferă hrană femelei în perioada ritualului nupțial. Cuibărește de obicei în scorburi vechi ale ciocănitivilor, aflate în conifere, mesteceni și fagi. Femela depune în mod obișnuit 4-6 ouă de la sfârșitul lunii martie și până la sfârșitul lunii aprilie, cu o dimensiune medie de 29 x 23 mm. Incubația durează în jur de 28-30 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. După eclozare, în primele două săptămâni, femela rămâne cu puii, pe care îi hrănește cu pra-

da adusă de mascul. Puii devin zburători la 30-34 de zile, însă mai sunt hrăniți de femelă încă 1-2 săptămâni de la părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

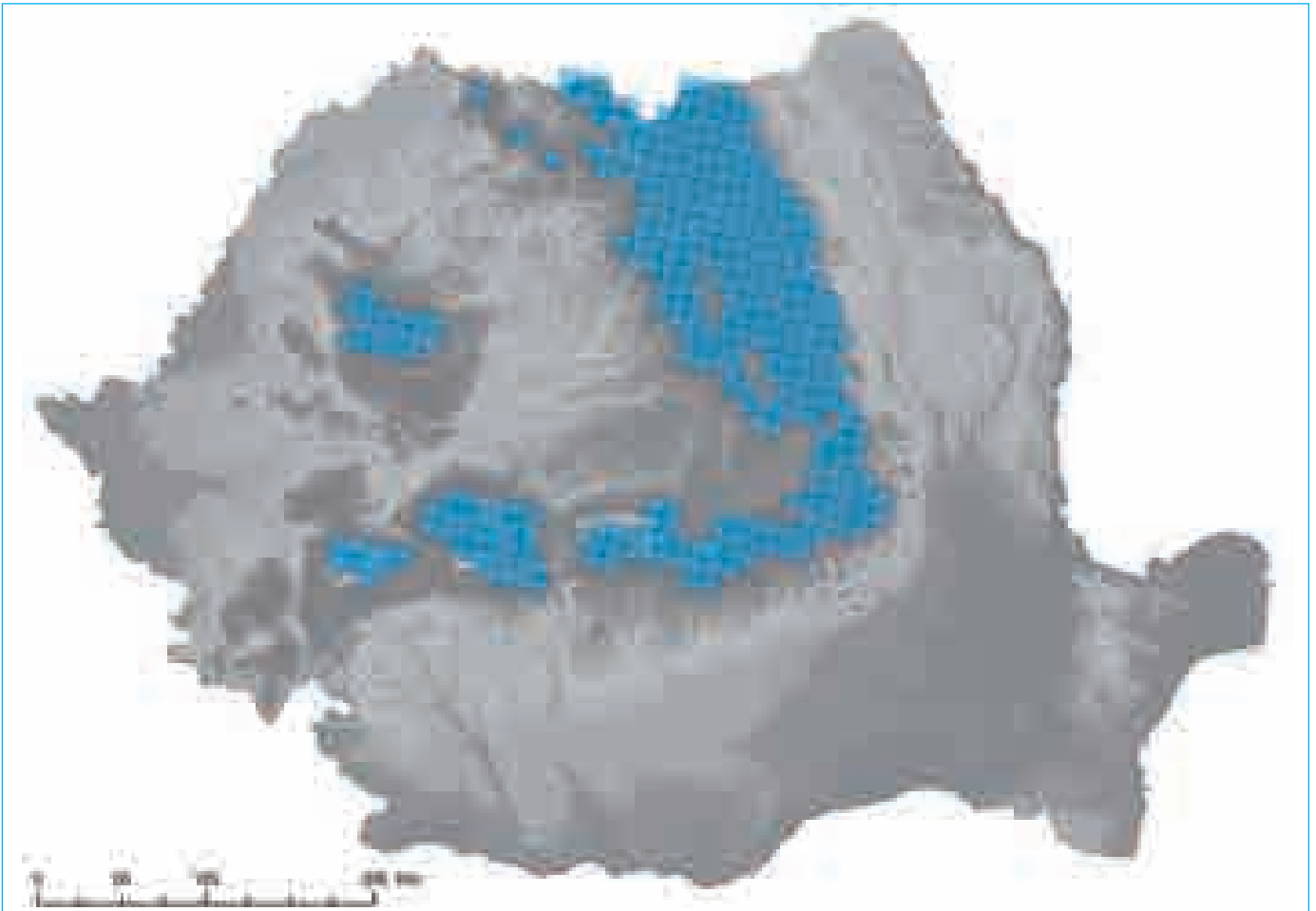
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Braconajul.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea construirii noilor drumuri forestiere cu excepția celor pentru care nu există alternative și care sunt necesare pentru prevenirea incendiilor.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Interzicerea folosirii chimicalelor pentru controlul rozătoarelor.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIUF DE PĂDURE - NORTHERN LONG-EARED OWL

Asio otus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: Asio

SPECIA: Asio otus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Specie cu distribuție foarte întinsă, ciuful de pădure este întâlnit atât în regiunea Euroasiatică, extinzându-se până în nordul Africii, cât și pe tot continentul nord-american până în nordul Mexicului. Cuibărește în majoritatea țărilor europene, însă populațiile din nord sunt migratoare, iar cele din centrul continentului sunt parțial migratoare sau dispersive.

În România, această specie se întâlnește pe tot parcursul anului, atât în perioada de cuibărit, cât și în perioada sezonului rece, fiind prezentă în majoritatea regiunilor din țara noastră. Pe lângă exemplarele rezidente, la noi ajung iarna și exemplare migratoare sau hoinare din alte părți ale continentului. Iernează de regulă în sudul Africii și în sud-vestul Asiei.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 304.000-776.000 de perechi, reprezentând 28% din populația globală, tendința nefiind cunoscută.

În țara noastră cuibăresc în medie 11.389 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în păduri, în apropierea terenurilor arabile sau în cuiburi abandonate de corvide de-a lungul aliniamentelor de arbori și tufe, în parcuri sau plantații, precum și în livezi bătrâne, cimitire cu copaci și tufe, în alte zone împădurite din localități sau de la marginea acestora.

În România este larg răspândit în astfel de habitate împădurite și semiîmpădurite, unde și cuibărește în cuiburi de ciori, coțofene etc., iar pe perioada iernii se adună în grupuri de câteva zeci sau chiar mai multe exemplare, în locuri tradiționale. Pasăre nocturnă, pe timpul zilei stă camuflată în copaci cu vegetație deasă, iar seara iese la vânatoare pe câmpurile din jurul localităților, unde capturează șoareci de câmp sau alte micromamifere, păsări mici sau chiar insecte. Vânează printr-un zbor silențios puțin deasupra solului,

Foto: Cristian Mihai

năpustindu-se brusc asupra prăzii când aceasta a fost depistată. Specie monogamă, teritorială, însă adesea perechile pot fi situate destul de aproape unele de altele (la 50-150 m). Masculul își marchează teritoriul prin bătăi tipice de aripi care produc sunete ca niște mici pocnituri, dar și prin emisii vocale. Cuibărește în pâlcurile de păduri folosind cuiburile vechi ale altor specii (ciori, coțofene sau veverițe), rar pe pământ, la baza trunchiurilor sau în iarba înaltă. Se hrănește cu șoareci în proporție de 90%, la care se adaugă și păsări mici. Duce o viață arboricolă nocturnă. Ziua nu vânează, ci stă așezat lângă trunchiul vreunui arbore. În România, ciuful de pădure este adesea auzit în perioada de reproducere la marginea satelor sau pe aliniamentele de copaci sau tufe. Pe tim-

pul iernii se pot identifica locuri de adunare de câteva zeci sau sute de indivizi în locuri ferite de vânt, cu vegetație bogată, de obicei în tuia sau în alte conifere ornamentale din fața primăriilor, școlilor, grădinițelor sau chiar în curtea oamenilor. Aceste locuri sunt ușor depistate și prin cantitatea mare de ingluvii de la baza copacilor. Depune 4-6 ouă la intervale de două zile, începând din mijlocul lui martie până la începutul lui aprilie. Ouăle sunt puțin eliptice, netede, cu pori fini și de culoare albă. Incubația durează 27-32 de zile, fiind asigurată numai de femelă. Este depusă în mod obișnuit o singură pontă pe an, însă în condiții de hrană bogată poate exista și o a doua depunere de ouă. Puii sunt nidicoli și sunt hrăniți de femelă cu hrana adusă de mascul.

AMENINȚĂRI

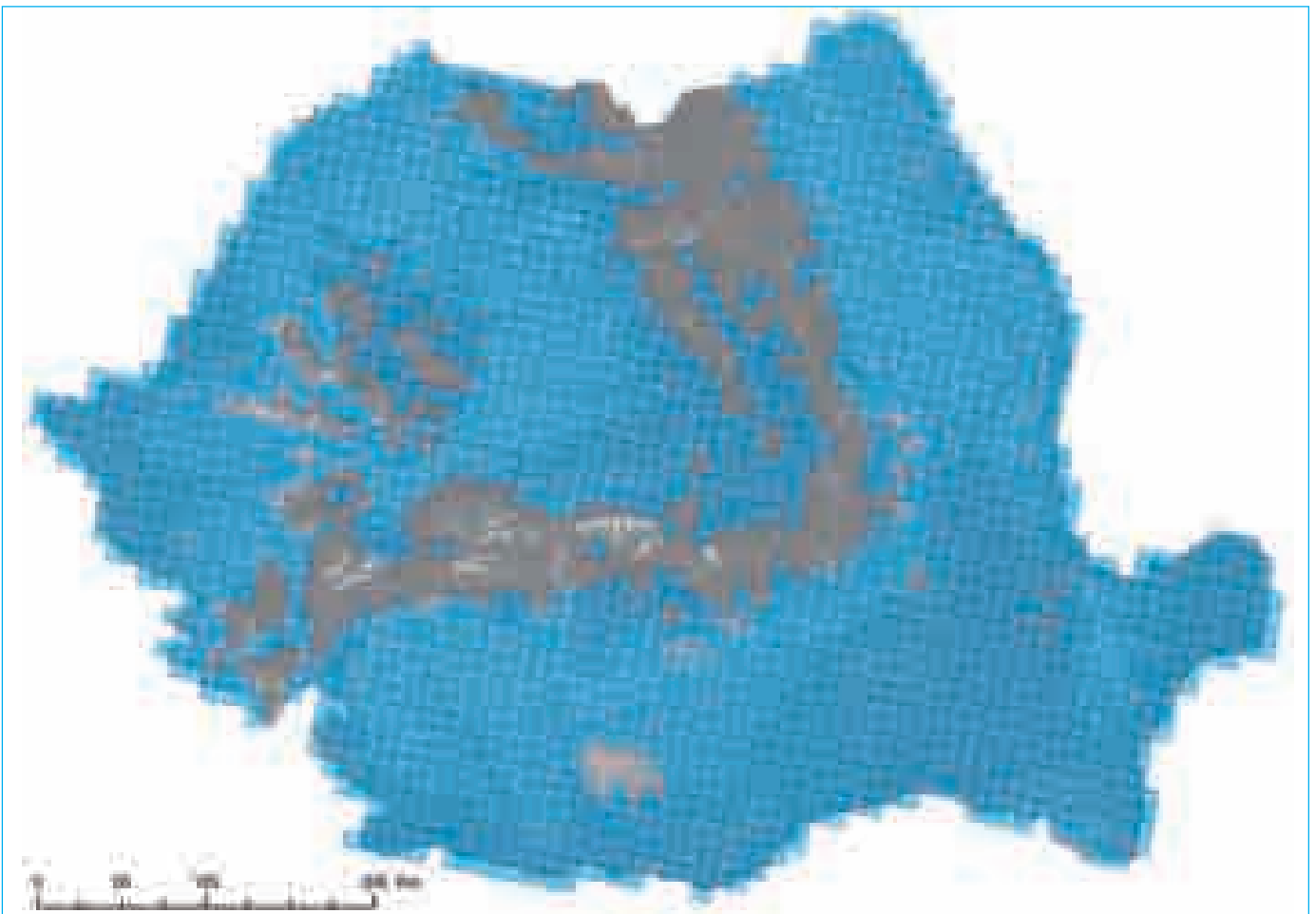
- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Braconajul.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIUF DE CÂMP - SHORT-EARED OWL

Asio flammeus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: Asio

SPECIA: *Asio flammeus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Ciuful de câmp prezintă un areal de distribuție foarte întins. Cuibărește în Europa, Asia, America de Nord și America de Sud, dar și pe unele insule din oceanele care separă aceste continente. Populațiile din nord sunt parțial migratoare, astfel încât pe continentul european ciufii de câmp părăsesc locurile de cuibărit la sfârșitul sezonului și se îndreaptă spre sudul continentului, petrecându-și iarna în zona Mării Mediterane și în nordul Africii, ajungând chiar și până în regiunea Sahel. Deși majoritatea exemplarelor europene cuibăresc în țările baltice și scandinave, precum și în Rusia, s-au identificat cuiburi și în regiuni din centrul sau sud-estul continentului, așa cum este cazul Ungariei, unde rareori se întâmplă să fie observate cazuri de cuibărit, determinate, se pare, de stabilirea unor exemplare pe parcursul verii după un influx accentuat de păsări de peste iarnă. În România, ciuful de câmp este întâlnit de obicei în numere scăzute în câmpiile din vestul țării, în sud, precum și în Dobrogea.

POPULAȚIE

La nivel european, populația cuibăritoare este cuprinsă între 54.700 și 186.000 de perechi, reprezentând 14% din populația globală și având o tendință fluctuantă.

În România, populația cuibăritoare este formată din 0-30 de perechi cuibăritoare, cu tendință fluctuantă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește pe sol, în zone mlăștinoase sau părăginite, la marginea luncilor sau în păduri boreale deschise. Pe timpul iernii se adună în grupuri în zone preferate, în habitate variate, de la nivelul mării și până la altitudini de 4.000 m. În România este întâlnit mai ales în zone agricole, unde se adună de toamna până primăvara în grupuri mai mici sau mai mari pe terenurile cu vegetație ierboasă înaltă sau în zone cu trestie și păpuriș. Ciuful de câmp se hrănește cu rozătoare, lilieci, păsări, dar și cu alte vertebrate mici sau

Foto: Depositphotos.com

cu insecte. Când hrana este suficientă, își face depozite lângă cuib. Vânează în zbor, la joasă înălțime deasupra solului sau sărind de pe un post de observație. În afara sezonului de cuibărit se adună în grupuri, odihnindu-se în timpul zilei pe pământ. Folosește pentru hrănire un teritoriu cuprins între 15 și 200 ha. Este activă noaptea, dar poate vâna și în crepuscul sau chiar ziua. Longevitatea cunoscută este de 22 de ani. Atinge maturitatea sexuală după un an.

În România, fiind un oaspete de iarnă, s-au identificat grupuri omogene de ciufi de câmp pe sol, în zone cu vegetație înaltă, sau uneori au fost găsiți chiar amestecați cu ciufii de pădure (*Asio otus*) adunați în localități. Formează perechi deja de la sfârșitul iernii, dinaintea migrației.

În Europa cuibărește pe sol, în intervalul martie-iunie. Ritualul nupțial este spectaculos. Masculul se ridică repetat în aer, își flutură aripile și cântă în zbor. Se poate ridica uneori până la 200-400 m. Perechea poate zbura împreună și se poate rostogoli în aer cu ghearele încleștate. Este monogamă (își păstrează perechea pentru un sezon) și teritorială. Cuibul, reprezentat de o adâncitură în sol, căptușită cu resturi ve-

getale și pene, este realizat de către femelă. În acest cuib sunt depuse și clocite 7-10 ouă cu o dimensiune medie de 39 x 29,5 mm. Incubația durează în jur de 24-29 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Uneori clocește și masculul pentru perioade scurte. Puii rămân în cuib 10-12 zile. Ei vor părăsi cuibul înainte de a fi capabili de a zbura, în timpul acesta fiind însoțiți și îngrijiți de părinți, printre ierburile înalte din preajma cuibului. Devin zburători la 24-27 de zile. Din cauza gradului mare de distrugere a cuibarului, femela depune frecvent ponte de înlocuire, iar în zonele mai sudice scoate două rânduri de pui.

AMENINȚĂRI

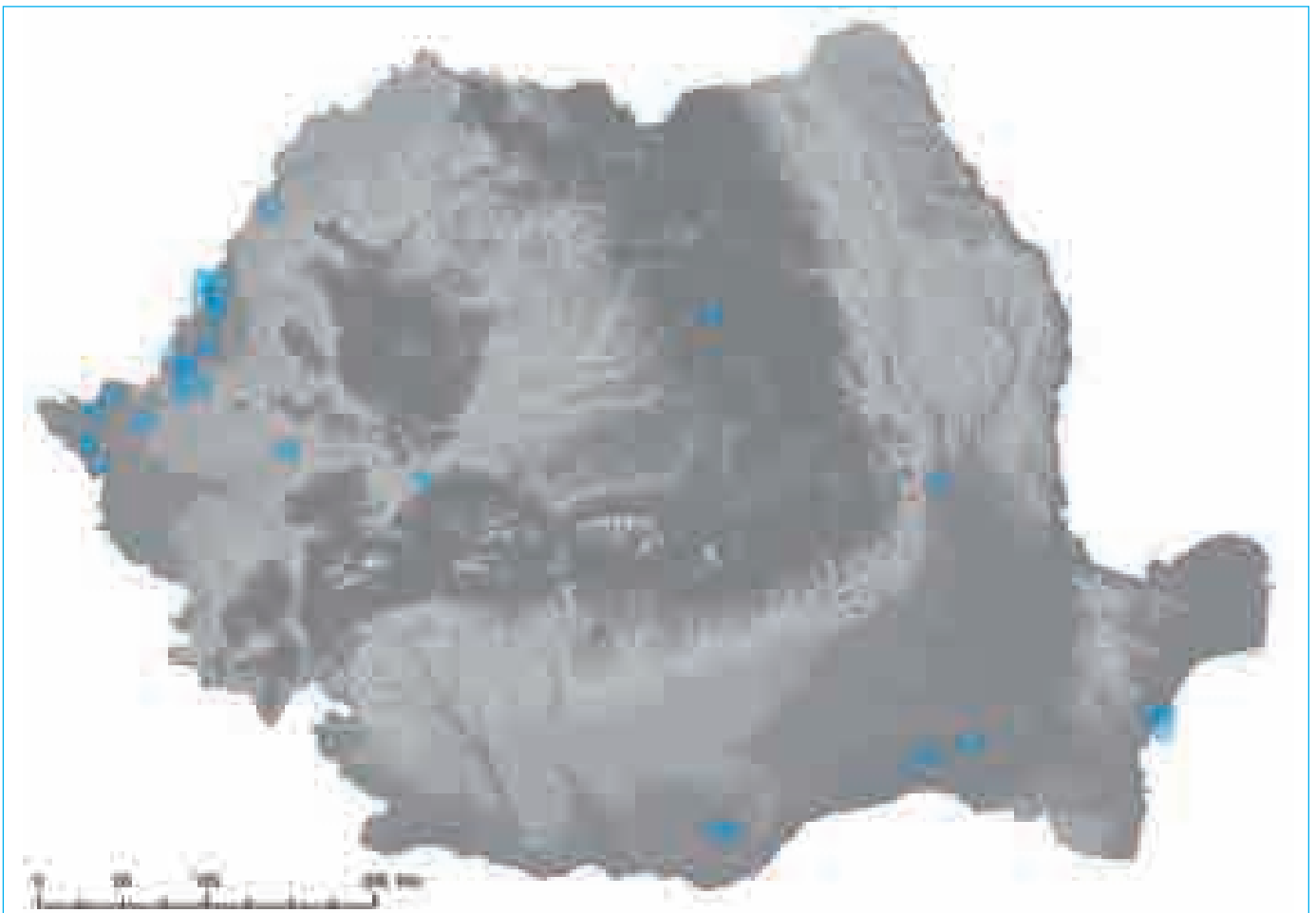
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Braconajul.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; interzicerea incendierii stufului.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CUCUVEA - LITTLE OWL

Athene noctua

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: Athene

SPECIA: *Athene noctua*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Cucuveaua este răspândită într-un areal foarte vast, care se întinde pe teritoriul a trei continente: din Europa de Vest și nord-vestul Africii până în Mongolia, China și Vietnam. În Europa este absentă în nordul continentului. Arealul speciei are ca limită nordică Letonia, iar la sud Deșertul Sahara și Peninsula Arabică. În Marea Britanie a fost introdusă în secolul al XIX-lea și de curând și în Noua Zeelandă.

POPULAȚIE

În Europa, populația acestei specii numără între 618.000 și 1.170.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 25% din populația globală și având o tendință stabilă.

În România, populația numără între 15.000 și 40.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie comună în centrul și sudul Europei, întâlnind-se în regiuni deschise, adesea stâncos și în localități. Este adaptabilă climatelor cu vânt și ploaie, dar preferă zonele calde, chiar semiaride, fiind vulnerabilă la îngheț și căderi abundente de zăpadă. În comparație cu celelalte bufnițe este mai degrabă o specie terestră decât arboricolă, însă folosește des stâlpi ca puncte de observație. Evită pădurile compacte și vegetația densă, dar și mlaștinile sau terenurile agricole. Nu manifestă atracție pentru apă.

Altitudinal vorbind poate fi întâlnită de pe țărmul mării și de la câmpie, în partea nordică și centrală a arealului, până la altitudini de 2.000 m în Georgia și Armenia, în râpe, văi, rigole, în pereții stâncoși ai râurilor și în munți neîmpădurii și uscați. Contrastant, în Marea Britanie locuiește în zonele de țară unde se află ferme agricole înconjurate de gard viu din copaci, livezi cu parcuri în apropiere, zone mlăștinoase drenate și înconjurate de sălcii tunse și în zone marginale industriale. Manifestă o preferință pentru livezile părăsite sau bătrâne și poate fi întâlnită și în zonele aglomerate, dacă există un nucleu de

Foto: Ramona Mănoiu

copaci sau o construcție abandonată. Se hrănește cu insecte, rozătoare, păsări, amfibieni, șerpi mici și răme. Este una dintre puținele bufnițe diurne, văzută deseori ziua, deși este activă dimineața, seara și în prima parte a nopții, vânând de pe un punct înalt de observare. De obicei așteaptă prada cocoțată pe un stâlp și se năpustește asupra ei, alteori planează la mică înălțime deasupra solului. Vânează și pe sol căutând gândaci, răme și diverse larve.

Nu are o ținută atât de dreaptă ca restul bufnițelor, iar când este agitată face „plecăciuni”. Zboară rapid și ondulatoriu pe distanțe lungi, precum ciocăntoarea. În sălbăcie are o longevitate de trei ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Cuibărește în scorburi de copaci, pe stânci, în găuri, râpe și pe clădiri. În luna februarie masculii își stabilesc un mic teritoriu. În timpul curtării, partenerii se strigă unul pe altul, se ciugulesc, iar masculul este cel care hrănește femela. Perechile monogame rămân împreună pentru cel puțin un an, dar deseori stau împreună toată

viața. Se întorc la același cuib an după an; înainte de a se stabili în cuib, îl lărgesc și îl curăță foarte bine.

Ponta este compusă din 2-5 ouă albicioase cu mărimea medie de 34 x 29 mm, depuse la sfârșitul lui martie și începutul lui aprilie. Perioada de incubație durează 27-28 de zile, ciocirea fiind asigurată de către femelă. Ambii părinți hrănesc puii, care devin zburători după 30-35 de zile de la eclozare. Scot două ponte pe an.

AMENINȚĂRI

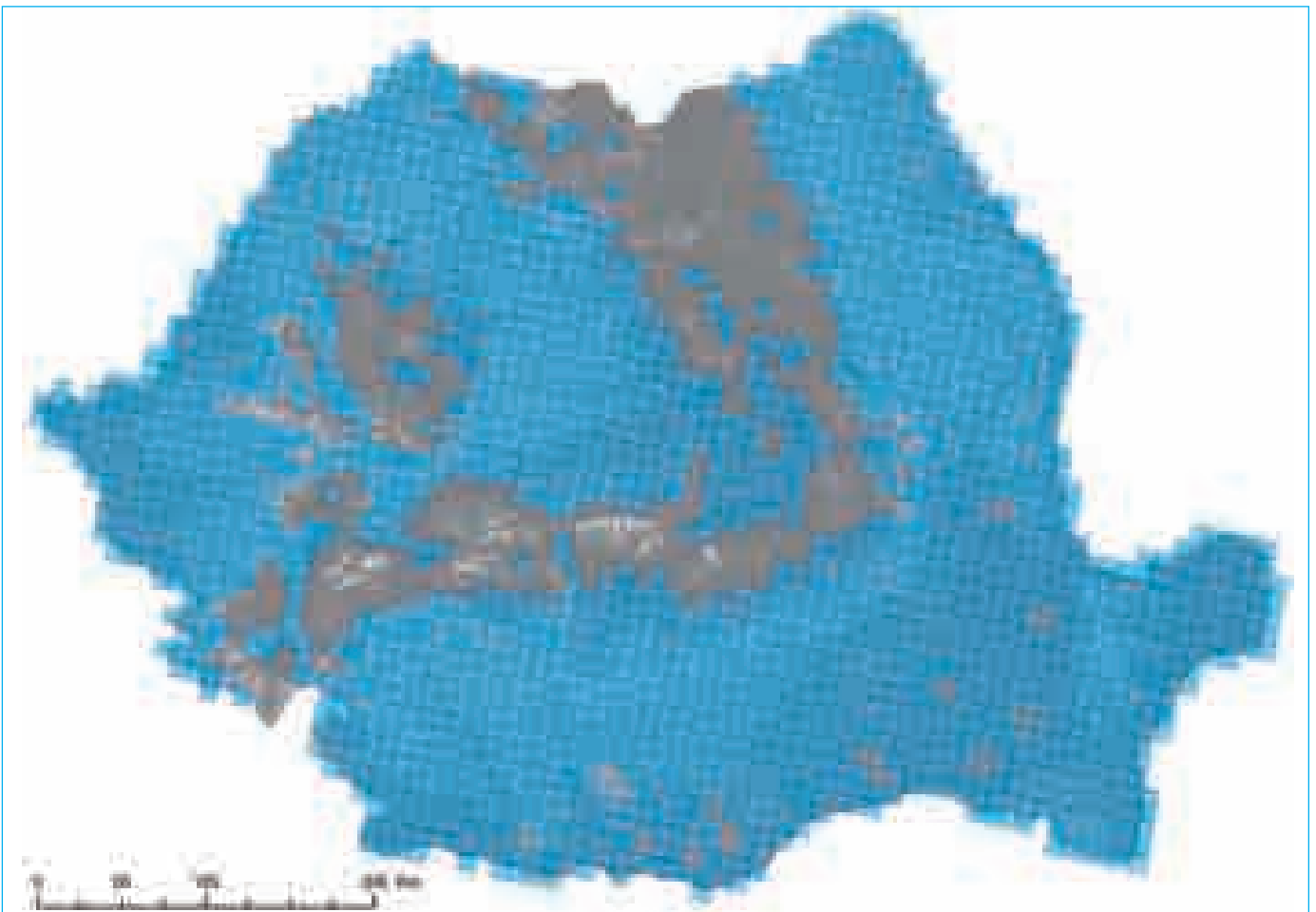
- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea și contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Indisponibilitatea hranei.
- Braconajul.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Asigurarea resurselor de hrană și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate locurilor de reproducere.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei; adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIUȘ - EURASIAN SCOPS OWL

Otus scops

REGNUL: *Animalia*

CLASA: *Aves*

ORDINUL: *Strigiformes*

FAMILIA: *Strigidae*

GENUL: *Otus*

SPECIA: *Otus scops*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în toată țările din Europa. Lipsește din partea sudică a Eurasiei, din deșerturile și semideșerturile africane și din pădurile tropicale.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 227.000 și 381.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 57% din arealul de răspândire, tendința nefiind cunoscută.

Populația din România este cuprinsă între

41.306 și 50.265 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zonele de câmpie și de deal, încălzite și aride, la altitudini mai joase. Apare frecvent în zonele temperate și mediteraneene, dar și în cele stepice și oceanice. Ocazional apare și în zona alpină, între 1.400 și 1.500 m altitudine. Deoarece este o specie nocturnă, arborească, care vânează în zonele deschise, are nevoie de suprafețe întinse, acoperite cu arbori, care asigură locuri potrivite

pentru odihnă și cuibărit și care se află în vecinătatea habitatelor bogate în insecte. De obicei evită locurile cu păduri închise sau habitatele fără arbori, preferând suprafețele semideschise cu tufăriș și copaci bătrâni. Astfel de habitate se întâlnesc mai ales în apropierea localităților, în habitate antropizate, cum ar fi livezi, vii, parcuri, grădini, aliniamente de arbori situate de-a lungul drumurilor sau alei cu copaci. Iarna, în Africa, populează o gamă variată de habitate, printre care tufșurile dense, care sunt importante pentru odihna din timpul zilei, specia evitând astfel pătrunderea în pădurile tropicale. În România este singura specie de răpitoare de noapte care migrează. Atinge în libertate longevitatea maximă de șapte ani. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an. Se hrănește în mare parte cu insecte și alte nevertebrate, dar din dieta sa fac parte și păsări mici, reptile, amfibieni și mamifere. Are diverse strategii de vânătoare, dar de obicei pândește poziționat în locuri înalte, de unde se lansează pentru a-și prinde prada cu ghearele. Poate vâna destul de bine și mergând pe sol. Fluturii de noapte sunt prinși de obicei în zbor cu ghearele, iar coșaii și gândacii la sol. Prăzile mici sunt înghițite întregi, iar cele mari sunt mai întâi mărunțite; păsările sunt de obicei jumultite înainte de a fi mâncate. Cuibul este poziționat în scorburile copacilor bătrâni, în cavități realizate de ciocănitore, în găuri din clădiri sau ziduri și ocazional în cuiburile altor păsări, cum ar fi coțofana. Întotdeauna însă își alege locul de cuibărit la înălțimi destul de mari. Femela depune în luna mai o pontă formată din 4-6 ouă albe, mate, incubația acestora fiind asigurată în cea mai mare parte tot de către femelă, timp de 24-25 de zile. Pe toată perioada cloctului, masculul își hrănește femela aducându-i la cuib diverse animale. Acesta face același lucru și după ce eclozează pontă, femela preluând doar hrana și împărțind-o puilor. Juvenilii sunt nidicoli, de culoare alb-gri și zboară de la cuib după 21-25 de zile de la eclozare. Ciușul scoate un singur rând de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

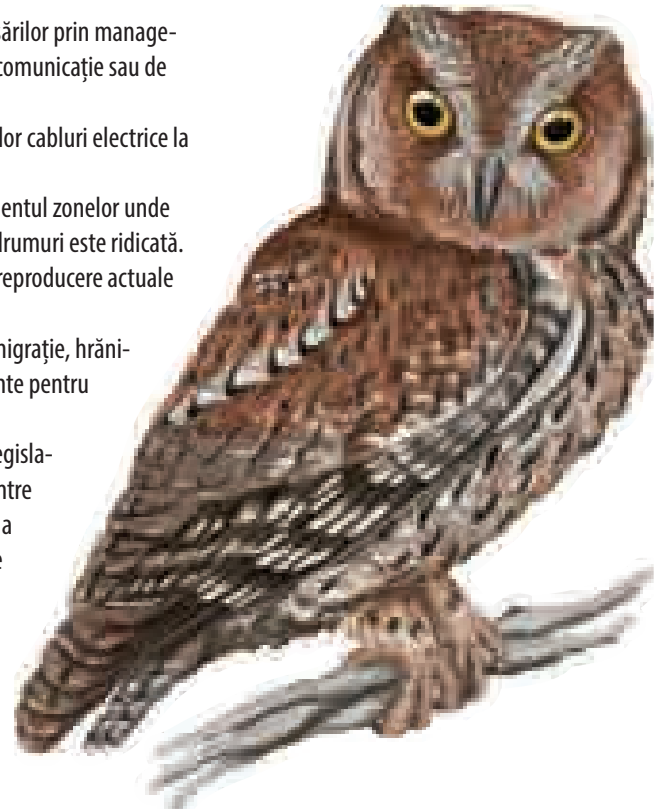
- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Braconajul.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

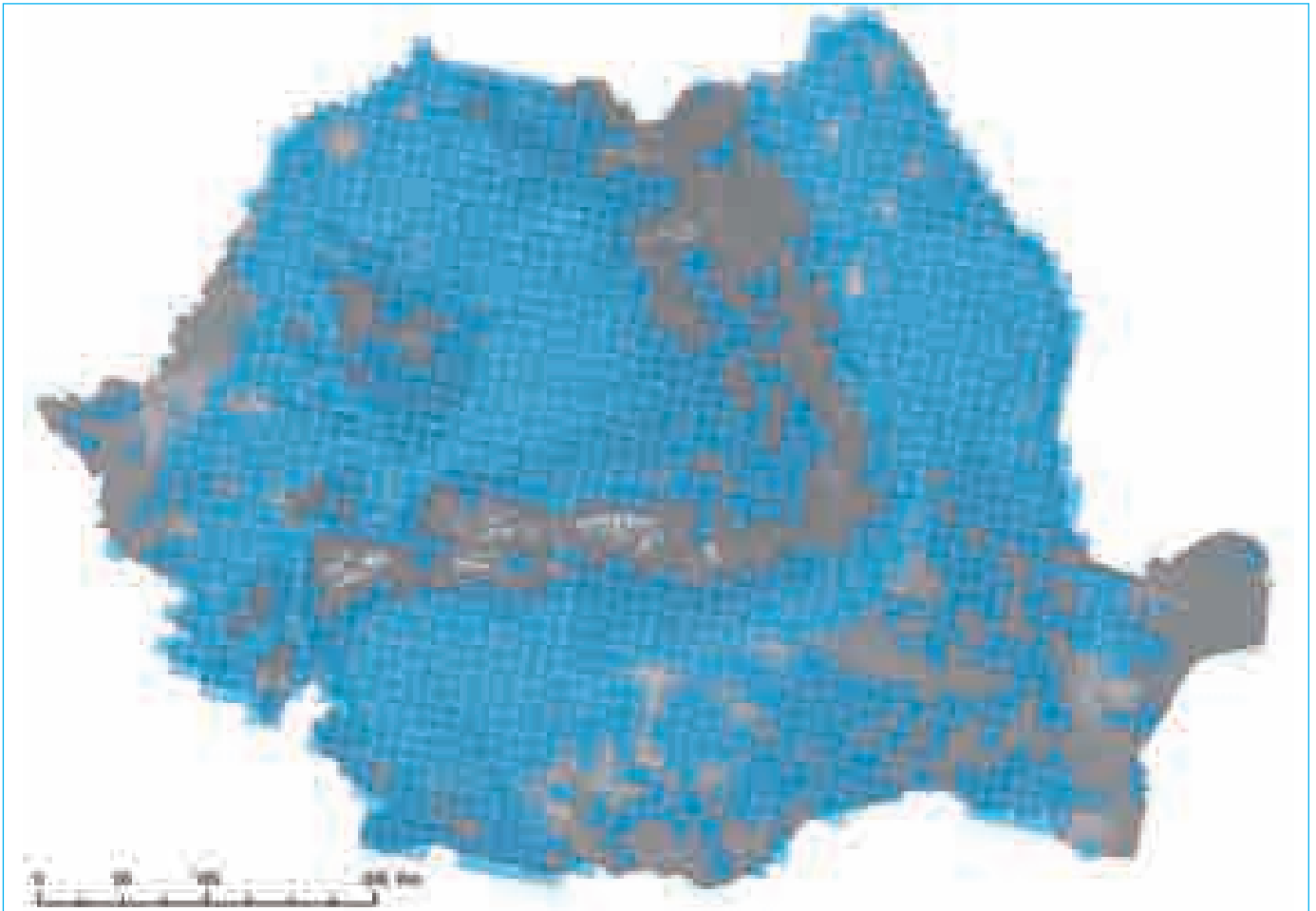
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele

de reproducere a speciei.

- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CAPRIMULG - EUROPEAN NIGHTJAR

Caprimulgus europaeus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Caprimulgiformes

FAMILIA: Caprimulgidae

GENUL: *Caprimulgus*

SPECIA: *Caprimulgus europaeus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Iernează în Africa. În România este întâlnită din Lunca Dunării până în zonele muntoase ale Carpaților, probabil mult mai larg răspândită la câmpie.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 614.000 și 1.100.000 de masculi cântători, reprezentând 40% din populația globală și având tendință stabilă.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 7.144 și 11.207 masculi cântători.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Caprimulgul se întâlnește prin poieni sau pășuni mari și rare cu arbori seculari. Adulții au înfățișare similară, penajul gri-maroni asigurând un camuflaj excelent în timpul zilei, când se odihnește pe crengile copacilor, creând impresia unui ciot sau a unei așchii mari din scoarța copacului. Se hrănește cu diverse insecte care zboară la crepuscul sau noaptea și pe care le prinde în zbor. Longevitatea maximă cunoscută în sălbăticie este de 11 ani, dar trăiește în medie patru ani.

În țară este oaspete de vară și de pasaj, în lunile aprilie-septembrie. Este o specie migratoare care iernează în zonele tropicale, ajungând la noi în țară în a doua jumătate a lunii aprilie. Pleacă la sfârșitul lunii septembrie sau la începutul lunii octombrie.

În timpul ritualului nupțial desfășurat la crepuscul, masculul zboară în jurul femelei. El se ridică și în aer la o altitudine medie și plonjează repetat spre sol. Este o specie teritorială, care își protejează teritoriul prin cântecul repetat îndelung. Este monogamă pe o perioadă îndelungată, uneori pe viață. Cuibărește în poieni nu prea mari, pe sol lipsit de vegetație, în zone necultivate, păduri, poieni cu arbori bătrâni, plantații de arbori tineri, uneori chiar și pe dune de nisip. Depune 2 ouă cu o dimensiune medie de 32 x 22 mm, în lunile mai-iunie, uneori și iulie, variind

Foto: Depositphotos.com

în funcție de an și zona geografică. De obicei instalează cuibul lângă un trunchi căzut la pământ care se află în descompunere și care îi servește ca reper la întoarcerea la cuib. Poate cuibări și la adăpostul tufșurilor. Cuibul poate fi utilizat de aceeași pereche mai mulți ani la rând. Adesea depune două ponte într-un sezon de reproducere. Atunci când este amenințată la cuib, femela atrage următorul, simulând un comportament care sugerează că este rănită, târându-se pe sol sau pe crengi. Ouăle, eliptice până la subeliptice, cu formă lunguiață, sunt depuse în timpul nopții. Coaja este netedă, puțin strălucitoare, albă sau crem, uneori cu o tentă cenușie sau purpurie, cu pete neregulate brune, uneori cu striuri. Clocitul este realizat în special de către femelă, timp de 18 zile, perioadă în care este hrănită de către mascul. Puii devin zburători la 16-19 zile și

sunt îngrijiți în tot acest timp de către femelă. În cazul în care este depusă o a doua pontă, femela incubează, iar masculul asigură creșterea puilor. Puii sunt parțial nidicoli, cu puf lung și deschis la culoare, fiind perfect camuflați în mediul în care trăiesc. Ei devin independenți de cuib după 34 de zile de la eclozare și sunt hrăniți de către părinți în special cu specii de insecte nocturne.

AMENINȚĂRI

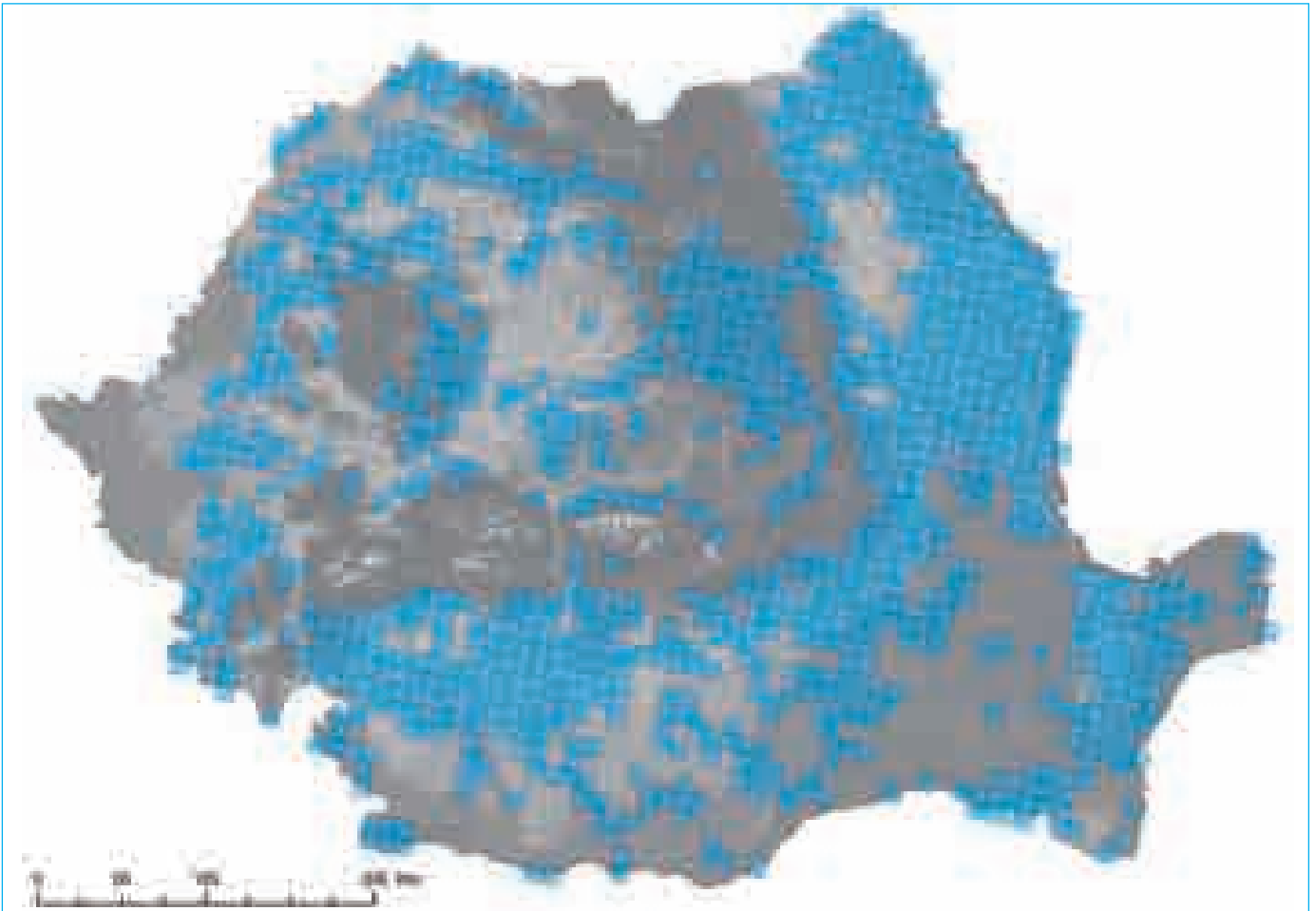
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

DREPNEA NEAGRĂ - COMMON SWIFT

Apus apus

REGNUL: *Animalia*

CLASA: *Aves*

ORDINUL: *Caprimulgiformes*

FAMILIA: *Apodidae*

GENUL: *Apus*

SPECIA: *Apus apus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Este o specie comună, cu răspândire discontinuă, fiind semnalată în Eurasia și Africa de Nord. În România este răspândită cu precădere în jumătatea estică a țării, în stâncării și localități. Lipsește din unele orașe mari.

POPULAȚIE

În Europa, populația este cuprinsă între 19.100.000 și 32.500.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 40% din populația globală și având o tendință stabilă.

În România populația cuibăritoare este cuprinsă între 15.000 și 60.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie legată mai mult de un habitat specific și mai puțin de altitudine; astfel, cuibărește în crăpăturile falezelor, în râpe argiloase, în chei și stâncării, în pereții crăpați ai caselor, în scorburi, în păduri și în turnuri de biserică, unde deseori ocupă cuiburile părăsite ale lăstunului de casă (*Delichon urbicum*). Cea mai mare parte a vieții o petrece în aer, hrănindu-se din

zbor cu insecte, mai ales diptere. Poate chiar să se odihnească în zbor, plutind într-un zbor relaxat, efectuat la înălțimi mari. Îi este foarte dificil să se ridice în zbor de pe pământ sau din vegetația înaltă. Vremea nefavorabilă, care le împiedică să se hrănească în aria de cuibărit, le poate determina să zboare în masă spre locuri mai favorabile, interval în care puii de la cuib intră într-o stare de semitoropeală.

Este un oaspete de vară clocitor, care pleacă în luna august și revine în luna mai. Durata medie de viață în sălbăticie este de nouă ani. Atinge maturitatea sexuală la patru ani, deși legătura dintre perechi poate începe de la un an. Perechile cuibăresc împreună an după an, dar dacă un partener moare este înlocuit imediat. În prima jumătate a lunii mai își construiește cuibul, pe care îl folosește mai mulți ani. Acesta este amplasat într-o mică scobitură în substrat, fiind căptușit cu diferite resturi vegetale sau pene pe care le culege din zbor, apoi le umezește cu salivă amestecată cu praf, făcând o masă compactă. Atunci când cuibărește în maluri sau în stâncării, formează mici colonii. S-a adaptat foarte bine mediului antropoc, cuibărind în colonii sub streșina clădirilor mai înalte din orașe. Femela depune 2-3 ouă netede, albe, mate și de formă eliptică, la un interval de 2-3 zile unul față de celălalt. Mărimea medie a unui ou este de 25 x 16 mm. Clocitul este asigurat pe rând, de către ambii părinți, timp de 18-23 de zile. Puii sunt golași la eclozare, cu pielea roz-cenușie și interiorul gurii de culoare roz cu pete brun-deschise; în a zecea zi le apare puful albicios. Ei sunt dependenți de cuib 37-42 de zile, în funcție de hrana adusă de către părinți, care constă aproape exclusiv din insecte. Depune o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

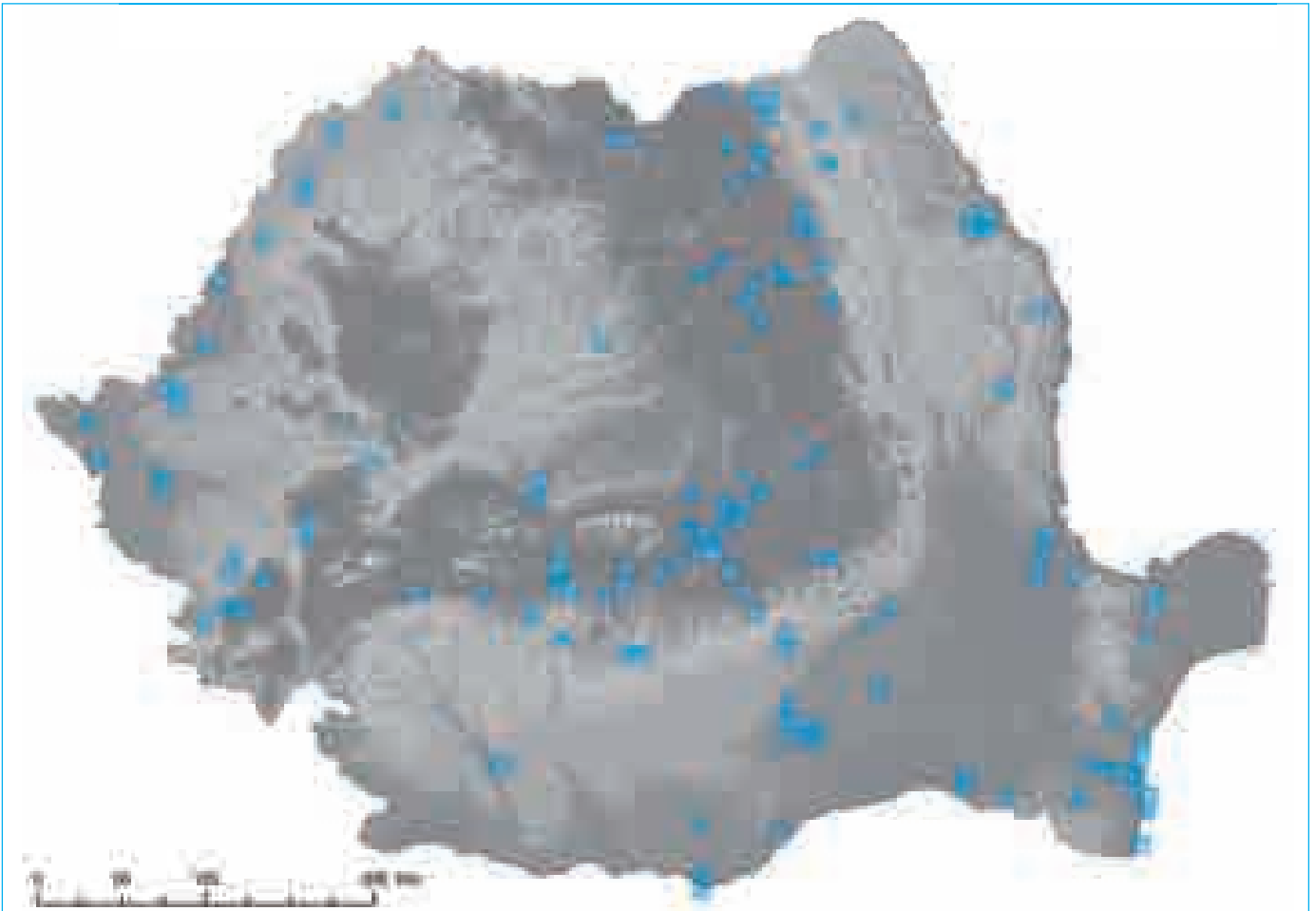
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Promovarea unor soluții de arhitectură a clădirilor compatibile cu specia și asigurarea unor locuri de cuibărit în zonele recent construite, în cazul în care nu există alternative de cuibărit.
- Evitarea utilizării insecticidelor.
- Adaptarea clădirilor publice la cerințele biotice ale speciilor în cauză, cu scopul de a nu le perturba în perioada de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere și cuibărit, a zonelor de hrănire și aglomerație.
- Studierea posibilelor efecte ale noilor tehnologii (antene pentru telefoanele mobile) prezente în parametrii de reproducere ai acestor specii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

DREPNEA PALIDĂ - PALLID SWIFT

Apus pallidus

REGNUL: *Animalia*

CLASA: *Aves*

ORDINUL: *Caprimulgiformes*

FAMILIA: *Apodidae*

GENUL: *Apus*

SPECIA: *Apus pallidus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Shutterstock.com

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărire este discontinuu și cuprinde zone din sudul Europei, nordul Africii, Orientul Apropiat și Orientul Mijlociu. În Europa cuibărește în Portugalia, Spania, Franța, Italia, Albania, Croația, Slovenia, Elveția, Muntenegru, Serbia, Bulgaria, România, Macedonia de Nord, Grecia, Turcia și insulele din Marea Mediterană. Teritoriile de iernat se află în vestul și centrul Africii, imediat la sud de Sahara. În România este încă o specie rară, prezentă cu precădere în sudul țării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este stabilă și cuprinde între 63.200 și 106.000 de perechi, reprezentând 15% din populația globală. În România, populația este cuprinsă între 20 și 100 de perechi cuibăritoare și pare să aibă o tendință de creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul tipic este legat de zonele costiere, dar poate să fie întâlnită și departe în interio-

rul continentelor. Habitatele naturale folosite pentru cuibărit sunt formate de pereți stâncoși și de chei, dar ocupă și habitate artificiale (asimilabile celor naturale) aflate în zone urbane (clădiri înalte).

Este o specie migratoare pe distanțe medii, cu excepția populațiilor din Orient, care sunt sedentare. Sosește în teritoriile de cuibărit în martie (sau chiar din februarie) și pleacă spre cartierele de iernare în octombrie sau chiar la începutul lui noiembrie.

Hrana drepnelei palide este formată din insecte și păianjeni, pe care le prinde din zbor. Drepneaua palidă cuibărește în colonii. Cuibul este construit într-o nișă sau o fisură în pereții stâncoși din zone montane sau de pe țărmurile marine și este realizat din paie, ierburi și pene culese din zbor, care sunt compactate cu un amestec de praf și salivă. Poate să cuibărească și pe structuri artificiale asimilabile pereților de stâncă. Prima pontă este depusă între sfârșitul lui martie și sfârșitul lui aprilie, în funcție de latitudine. O a doua pontă este depusă în iulie. Ponta este formată de regulă din 2-3 ouă (mai rar 1 sau 4), care sunt incubate de către ambii părinți timp de 20-22 de zile. Puii, golași la ieșirea din ouă, capătă cam după o săptămână un înveliș dens de fulgi gri pe spate și flancuri. Sunt hrăniți de ambii părinți și devin capabili de zbor după circa 47 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

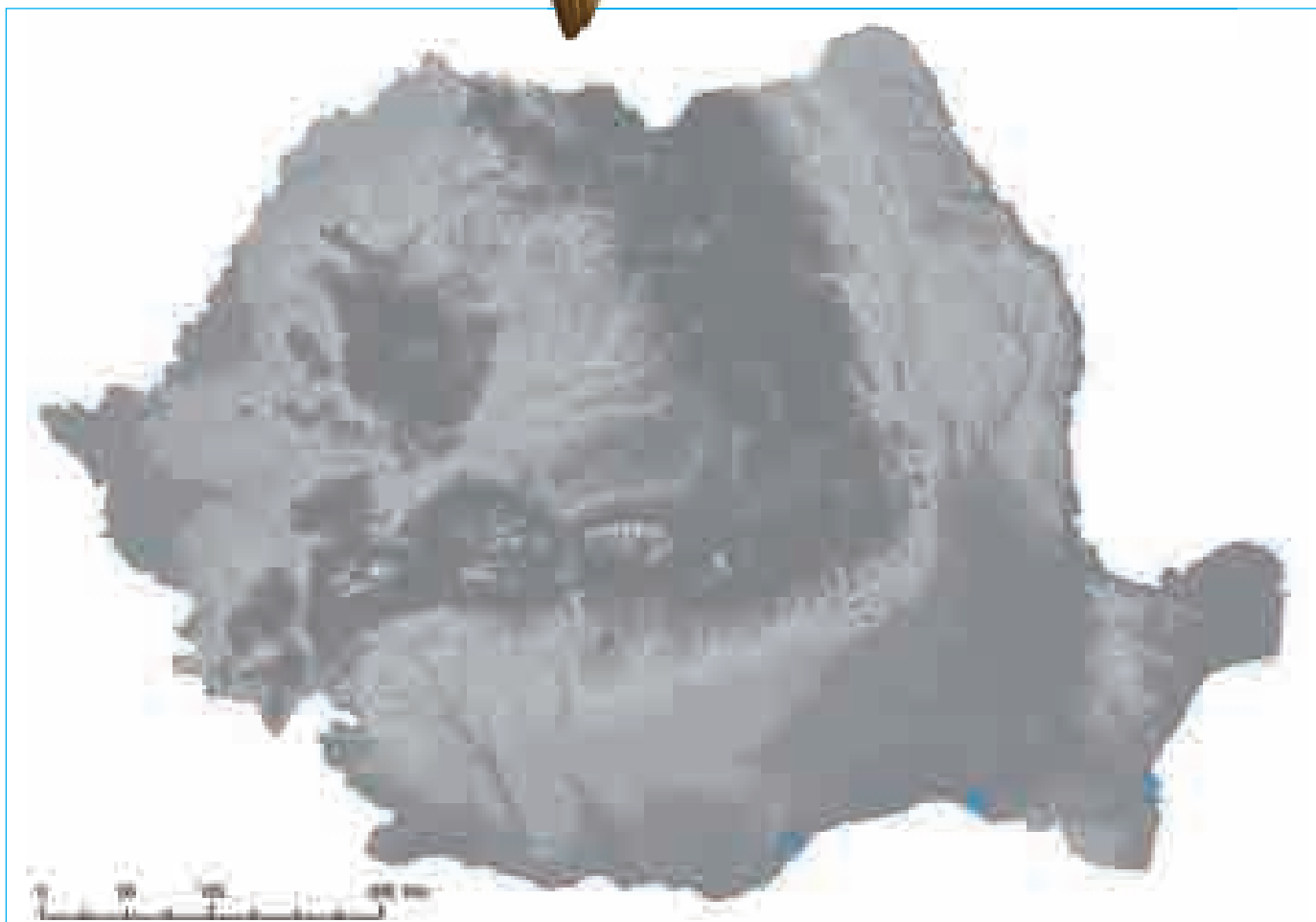
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Luarea în considerare a necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.

- Promovarea unor soluții de arhitectură a clădirilor compatibile cu specia și asigurarea unor locuri de cuibărit în zonele recent construite, în cazul în care nu există alternative de cuibărit.
- Evitarea utilizării insecticidelor.
- Adaptarea clădirilor publice la cerințele biotice ale speciei, cu scopul de a nu le perturba în perioada de reproducere.
- Studiarea efectelor posibile ale noilor tehnologii (antenele pentru rețelele de telefonie mobilă) asupra zonelor de reproducere ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei spe-

ciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

DREPNEA MARE - ALPINE SWIFT

Tachymarptis melba

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Caprimulgiformes

FAMILIA: Apodidae

GENUL: *Tachymarptis*

SPECIA: *Tachymarptis melba*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia este prezentă în sudul Europei, sud-vestul Asiei și nord-vestul Africii, dar își extinde arealul spre nordul continentului, din cauza schimbării temperaturilor globale. Iernează în Africa tropicală. În România are o răspândire punctiformă, cuibărind în câteva chei din munți și aflându-se, de asemenea, în expansiune spre nord și nord-est.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 151.000-327.000 de perechi, reprezentând 30% din populația globală și având o tendință stabilă.

În România, populația este cuprinsă între 1.200 și 3.000 de perechi cuibăritoare, tendința fiind de creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă cheile abrupte, stâncoase, din zone calcaroase sau maluri înalte argiloase, fiind prezentă de la altitudinea de 100 m până la 2.000 m. Poate fi întâlnită și în anumite localități, dacă acestea au în preajmă habitatul preferat de stâncărie. Pleacă din teritoriile de cuibărit în luna septembrie și revine în martie-aprilie. Cea mai mare parte a vieții o petrece în aer, hrănindu-se și chiar dormind în zbor, în timp ce plutește într-un zbor relaxat, efectuat la înălțimi mari. Îi este foarte dificil să se ridice în zbor de pe pământ sau din vegetația înaltă. Atinge în libertate longevitatea maximă de 26 de ani. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de doi ani.

Drepneaua mare se hrănește exclusiv cu insecte, pe care le prinde din zbor. Pentru acest mod de hrănire, pasărea are o deschidere foarte mare a gurilor, colectând în mod neselectiv insectele din aer. Se adapă tot din zbor.

Cuibărește din a doua jumate a lunii aprilie până în august. Este o specie monogamă, la care perechea se păstrează pentru toată viața, manifestând totodată și o afinitate mare pentru locurile de cuibărit. Adesea, la începutul unui sezon nou

Foto: Daniel Petrescu

de reproducere, cuibul din anul precedent este reutilizat, după ce este reparat. Împerecherea are loc în aer. Își construiește cuibul în colonii stabilite în crevase sau pe pereții verticali din habitatele stâncoase. Au fost raportate și colonii instalate pe clădiri înalte. Cuibul are formă de cupă și este construit din pene, paie, mușchi, diverse fibre vegetale, pe care drepneaua le sudează utilizând saliva proprie, cu care lipește și cuibul de pereții verticali. Femela depune 2-4 ouă albe, mate, cu forme variabile, lung eliptice sau ovale. Clocitul este asigurat de ambele sexe timp de 18-23 de zile și începe după depunerea ultimului ou. Puii sunt nidicoli, cu pielea roz, ciocul de culoare închisă la eclozare. Apoi le cresc puful cenușiu și tuleii penelor pe cap și aripi în circa 12 zile. Corpul este acoperit cu pene numai după 31-32 de zile. Sunt dependenți de

cuib timp de 6-10 săptămâni și sunt hrăniți de părinți numai cu insecte. Vremea nefavorabilă, care împiedică părinții să se hrănească în apropierea cuibului și care îi forțează să zboare la depărtare, determină ca puii de la cuib să intre într-o stare de semitoropeală, cauzată de scăderea temperaturii corpului. Ei părăsesc cuibul numai în momentul în care au penajul complet dezvoltat și aripile suficient de puternice pentru a fi capabili de primul lor zbor. Acesta trebuie în mod obligatoriu să fie unul reușit, ei nefiind capabili să-și ia zborul de pe sol. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

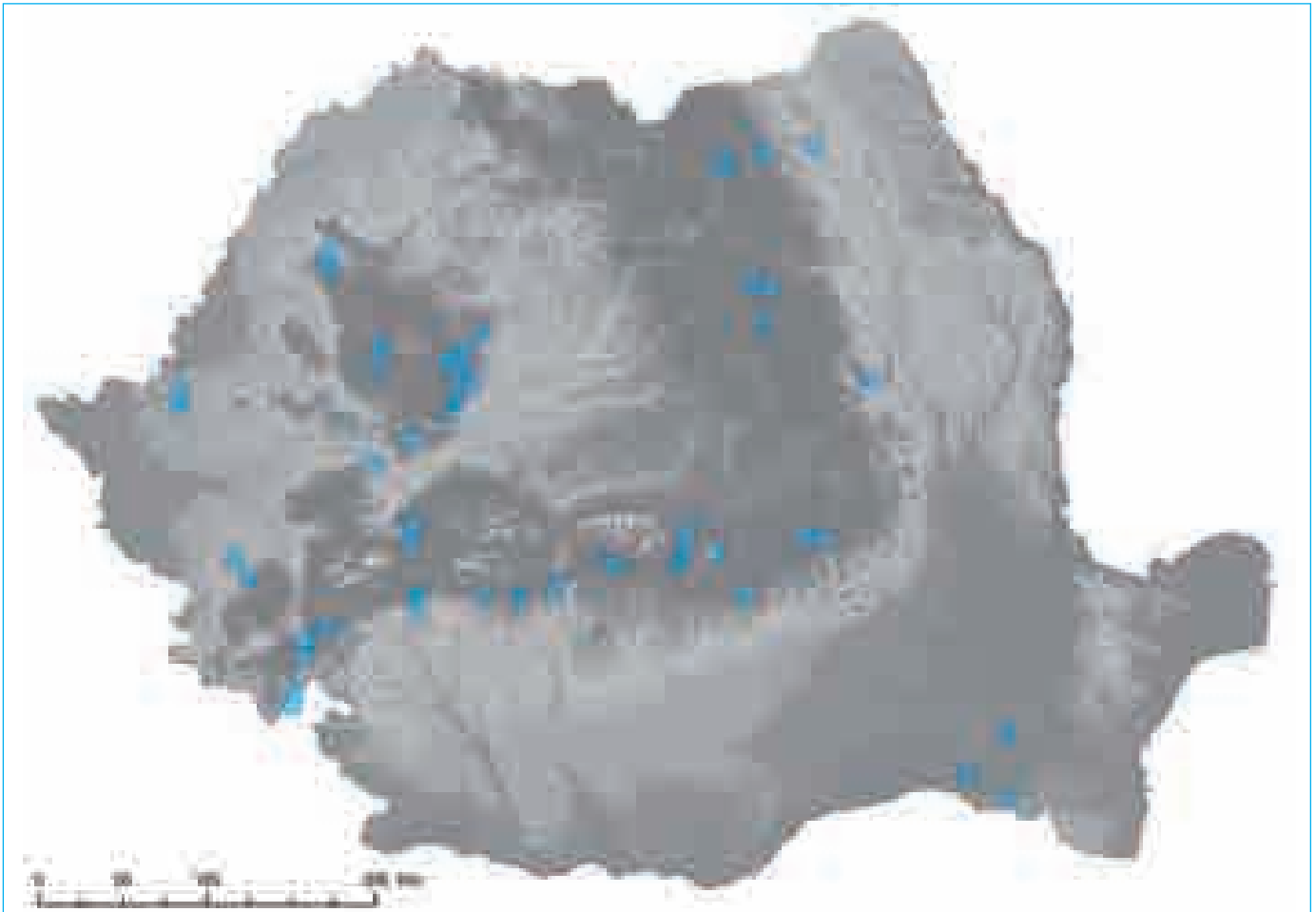
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat al carierelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Reducerea folosirii insecticidelor, a fertilizatorilor pe bază de azot sau a altor substanțe toxice în zonele de hrănire a speciei.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire și în zonele intens folosite de către păsări.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PAPAGAL MICUL ALEXANDRU - ROSE-RINGED PARAKEET

Psittacula krameri

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Psittaciformes

FAMILIA: Psittacidae

GENUL: *Psittacula*

SPECIA: *Psittacula krameri*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere nativ al acestei specii este format dintr-o bandă continuă, care traversează centrul Africii, din Gambia până în Eritrea, iar Asia prin estul Pakistanului, India, Sri Lanka, Bangladesh și Myanmar. Începând cu secolul 19, specia a fost însă introdusă intenționat sau accidental pe toate continentele globului. În America de Nord este prezentă în Florida și California. În Australia e întâlnită în zone de pe coastele de est și sud. În Africa, în afara teritoriilor native, este acum prezentă și în Africa de Sud. În Extremul Orient există populații în Taiwan și în zone urbane, cum sunt Hong Kong, Osaka, Tokyo. În Orientul Apropiat și Mijlociu, specia este prezentă în multe zone din Turcia, Israel, Peninsula Arabă și Iran. În Europa, există popu-

lații în centrul și sudul Marii Britanii, în Olanda, Belgia, nordul Franței, vestul Germaniei, în Spania, nordul Italiei, Sicilia, Grecia (în marile orașe). În România a fost introdus probabil accidental (exemplare scăpate din captivitate), prima populație cuibăritoare fiind semnalată în 2010 în București. Se pare că există acum o populație mică și lași, iar semnalări de exemplare izolate au fost făcute în Timișoara.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană nu a putut fi estimată, dar se presupune că are o tendință de creștere. Populația din România este estimată la 1-9 perechi cuibăritoare și se află probabil în creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie sedentară, cu o remarcabilă capacitate de adaptare. Papagalul Micul Alexandru este gregar, trăind în grupuri. Se poate adapta ușor la habitate diverse, inclusiv la habitate artificiale, urbane. Poate să trăiască atât în habitate aride, cât și în păduri tropicale sau temperate, precum și în zone umede, iar în multe zone de pe glob specia este întâlnită și în zonele urbane. În zonele sălbatice, hrana speciei este formată din lăstari, fructe, legume și semințe. În zonele agricole, se hrănesc cu cereale și fructe cultivate. Specia este monogamă, iar perechile se formează pentru un sezon de reproducere. În teritoriul nativ din nord-vestul Indiei, perechile se formează în perioada septembrie-decembrie. Cuibărește în găuri din trunchiurile copacilor, de

multe ori folosind cuiburi vechi de ciocănitori (în Europa, de exemplu, foste cuiburi de *Dendrocopos major* sau de *Picus viridis*). Ponta, depusă în februarie-martie, este formată din 1-7 ouă (numărul mediu fiind de 4 ouă) care sunt incubate aproximativ trei săptămâni. Puii apar, de obicei, în aprilie și sunt îngrijiți de ambii părinți până prin iunie, înainte de începutul sezonului musonului. Maturitatea sexuală este atinsă la vârsta de 3 ani.

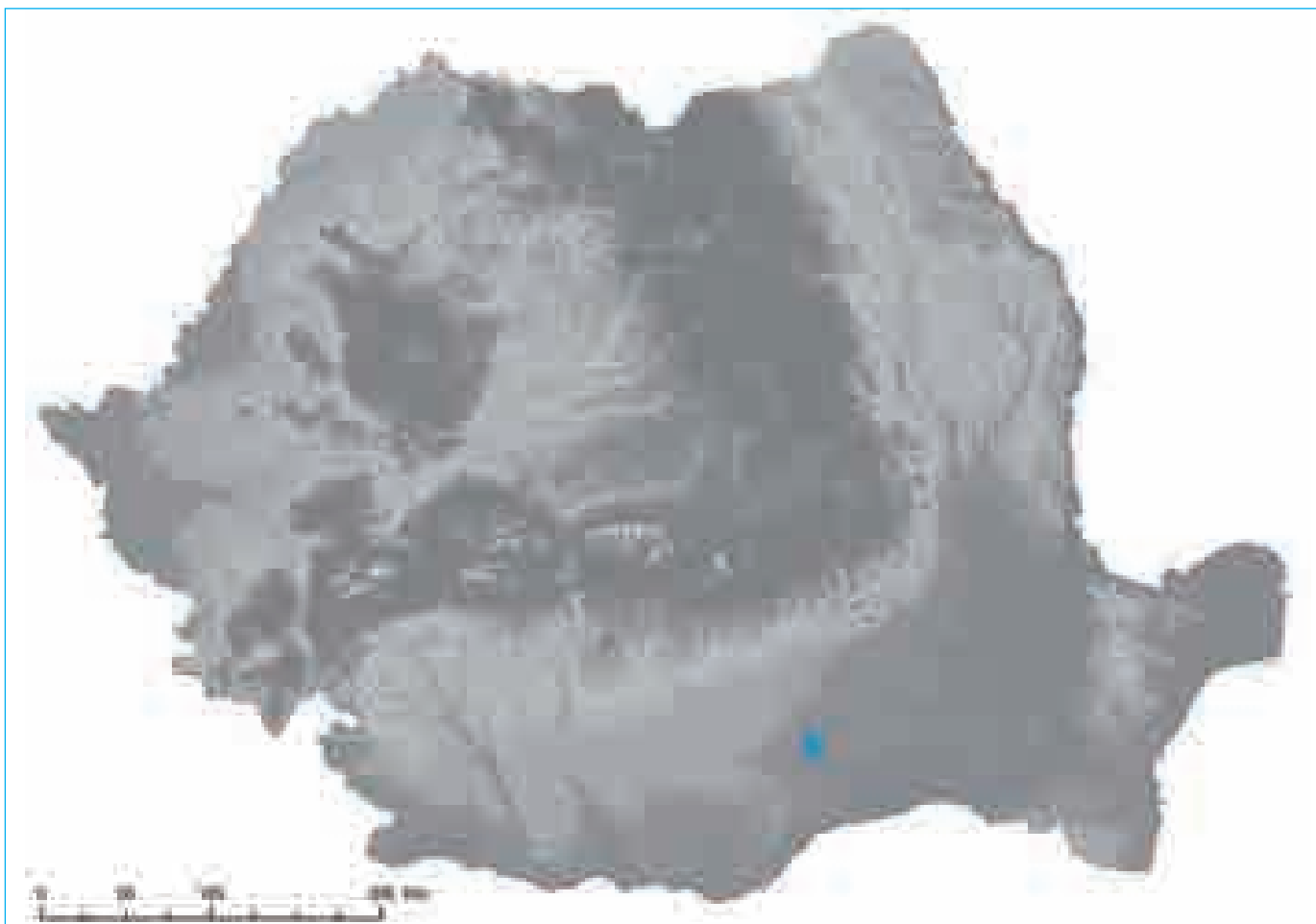
AMENINȚĂRI

- Tăierea arborilor maturi din parcuri (mai ales a celor cu scorbură de ciocănitori).

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Fiind o specie introdusă accidental, al cărei impact asupra ecosistemelor încă nu este suficient de bine cunoscut, nu se impun măsuri de conservare.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PUPĂZĂ - COMMON HOOPOE

Upupa epops

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Bucerotiformes

FAMILIA: Upupidae

GENUL: *Upupa*

SPECIA: *Upupa epops*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pupăza este o specie larg răspândită, atât în paleartic, cât și în afrotropic și în regiunea indo-malaysiană. Cuibărește în toată Europa, exceptând Insulele Britanice și Peninsula Scandinavă. Populațiile din paleartic sunt migratoare, cu excepția celor din Peninsula Iberică, în rest specia este sedentară. În România specia are o răspândire omogenă, evitând regiunile cu altitudini relativ extreme.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 1.300.000 și 2.760.000 de perechi cuibăritoare. Numărul perechilor din câteva țări ale Europei a scăzut semnificativ între 1990 și 2000 și probabil că în acei ani toată populația europeană s-a micșorat cu aproximativ 10%, tendința fiind incertă. În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 43.000 și 430.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă locurile calde și uscate din regiuni colinare până în depresiunile munților, unde, pe lângă copaci, găsește pereți sau stânci verticale. Cuibărește în scorburi din habitatele deschise și semideschise, precum livezi și vii cultivate în mod tradițional, zone de agricultură extensivă, totodată și în arbori singuratici, grupuri izolate sau aliniamente de copaci de-a lungul pământurilor arabile sau al pășunilor. Apare și la marginile pădurilor sau în tufărișurile ripariene cu sălcii vechi, unde își găsește scorburi corespunzătoare pentru cuibărit. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 11 ani și o lună. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an. Pupăza se hrănește cu precădere de pe pământ. Ciocul lung și ascuțit este folosit pentru a căuta în soluri moi sau în bălegar. Consumă adulți de insecte mari și larvele acestora, dar și păianjeni, râme, miriapode, melci, pe care le capturează la suprafața solului cu ciocul ei lung și ascuțit sau de sub crusta pământului prin bătăi repezi de cioc. În cazul în care prada este prea mare,

Foto: Tiberiu Mănoiu

aceasta este trântită de mai multe ori de pământ pentru a o rupe în bucăți. Prada omorâtă este aruncată mai întâi în sus, apoi este prinsă și înghițită.

În sezonul de cuibărit, pupăza este o specie teritorială și monogamă, construind cuibul în scorburi sau în alte cavități naturale (fisuri sau găuri în stânci, tuneluri săpate în pereții verticali din malurile râurilor sau ale exploatărilor de nisip). Intră și cuibărește și în adăposturi artificiale, dacă acestea sunt instalate în habitate corespunzătoare. Atunci când cântă, pasărea își înfoaie penele din jurul gâtului și coboară ciocul în jos; în același timp strânge penele crestei, care apar ca un al doilea cioc îndreptat în sus; în caz de pericol, puzezele își desfac creasta de pe cap mult în față, până peste cioc. Cuibul este simplu, slab conturat și captușit doar cu plante, pene, lână, cărpe etc. Ponta este alcătuită din 5-8 ouă de culori diverse (albe, cenușii, gălbui, oliv sau verzui spre cafeniu), care sunt clocite numai de

către femelă timp de 16-18 zile, în tot acest timp masculul cărând hrană la cuib pentru aceasta. În acest timp, femelei i se dezvoltă glanda oleioasă de la baza cozii, din care, la nevoie, poate lansa un lichid cu miros foarte greu, cu rol de apărare. Puii părăsesc cuibul în 28-30 de zile, însă părinții continuă să-i hrănească încă o perioadă. Spre sfârșitul cuibăritului, vecinătatea cuibului capătă un miros neplăcut din cauza excrementelor și a resturilor de hrană acumulate. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

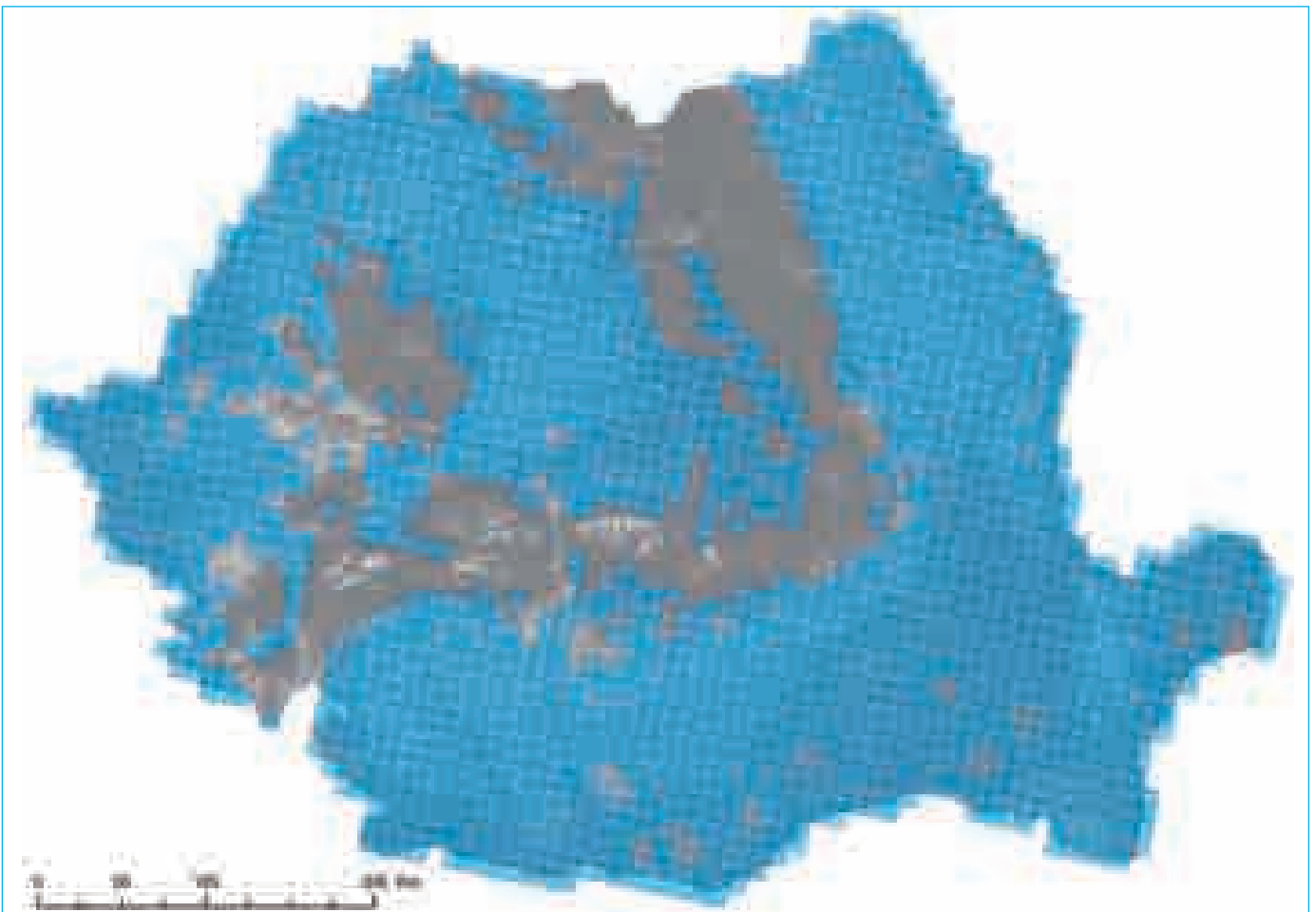
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproduc-tivi dispersate.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărire în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diame-trul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinăta- tea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxi-citate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea pajiștilor prin pășunat sau cosit.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei spe-ciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRAȘ ALBASTRU - COMMON KINGFISHER

Alcedo atthis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Coraciiformes

FAMILIA: Alcedinidae

GENUL: *Alcedo*

SPECIA: *Alcedo atthis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pescărașul albastru are o răspândire largă, cuibărind în teritorii din palearticul de vest până în Japonia, Sri Lanka, Indochina, Sulawesi și Insulele Solomon. În Europa se găsește aproape pretutindeni, la sud de latitudinea 60°N, cu excepția Scoției, părții sudice a Norvegiei, a câtorva regiuni din Rusia est-europeană și a Turciei. Populațiile-cheie cuibăresc în Rusia, Marea Britanie, Spania, Italia, Polonia și România.

În timpul iernii, efectivele estice din Europa migrează în Europa de Sud și de Vest (la sud de Suedia și la vest de Rostock și Delta Dunării), populațiile cele mai mari aflându-se în acest timp în Irlanda, Marea Britanie, Franța, Spania și Italia. În România este o specie rezidentă, fiind răspândită în toată țara.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 97.500 și 167.000 de perechi, reprezentând 25% din populația globală și estimându-se un declin de 30-49% în decursul a trei generații (aproximativ 13 ani).

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 5.000 și 10.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în palearticul de vest atât la latitudini superioare, cât și medii, fiind răspândită în climate continentale și oceanice, în regiuni temperate, boreale și de stepă, oriunde găsește apă limpede neînghețată, de preferință stătătoare sau lent curgătoare, cu pești mici și suficiente locuri de pândă. În perioada de re-

producere preferă apa dulce față de cea sărată sau salmastră. Habitatele preferate pentru cuibărit sunt reprezentate de pâraie, râuri mici și canale cu maluri abrupte și nisipoase în care își sapă cuibul.

Hrana principală a speciei sunt peștii mici de apă dulce, insectele acvatice și peștii marini. Mai rar consumă și crustacee, moluște, insecte terestre sau amfibieni. De obicei plonjează cu capul în jos pentru a prinde prada, lansându-se din locurile de pândă reprezentate de ramurile tufişurilor sau ale copacilor care atârnă deasupra apei. Poate fi observat atacând și după ce zboară pentru scurt timp pe loc deasupra apei. Longevitatea maximă cunoscută în sălbăticie este de 21 de ani, însă doar un sfert dintre adulți trăiesc mai mult de un sezon.

Este o specie monogamă și teritorială, necesitând un aport de hrană zilnic echivalent cu 60% din greutatea sa, ceea ce implică controlul unui teritoriu de 1-3,5 km de-a lungul cursului apei. Ritualul nupțial este inițiat de mascul, care urmărește femela și îi oferă hrană. Ambele sexe contribuie la construirea cuibului în malurile apelor, în galerii de aproximativ 1 m lungime. La capătul acestora este săpată o cameră mai largă și rotundă, în care femela depune pontă în lunile aprilie-mai. Cele 6-7 ouă sunt clocite pe rând de către ambii părinți. Dimensiunea unui ou este de 22 x 19 mm. Perioada de incubație este de 19-21 de zile, fiind asigurată de către ambele sexe în timpul zilei, pe timpul nopții clocind femela. Puii rămân în cuib 24-27 de zile și, pe măsură ce cresc, vin la marginea tunelului pentru a fi hrăniți. În condiții favorabile specia poate să aibă două și chiar trei ponte pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

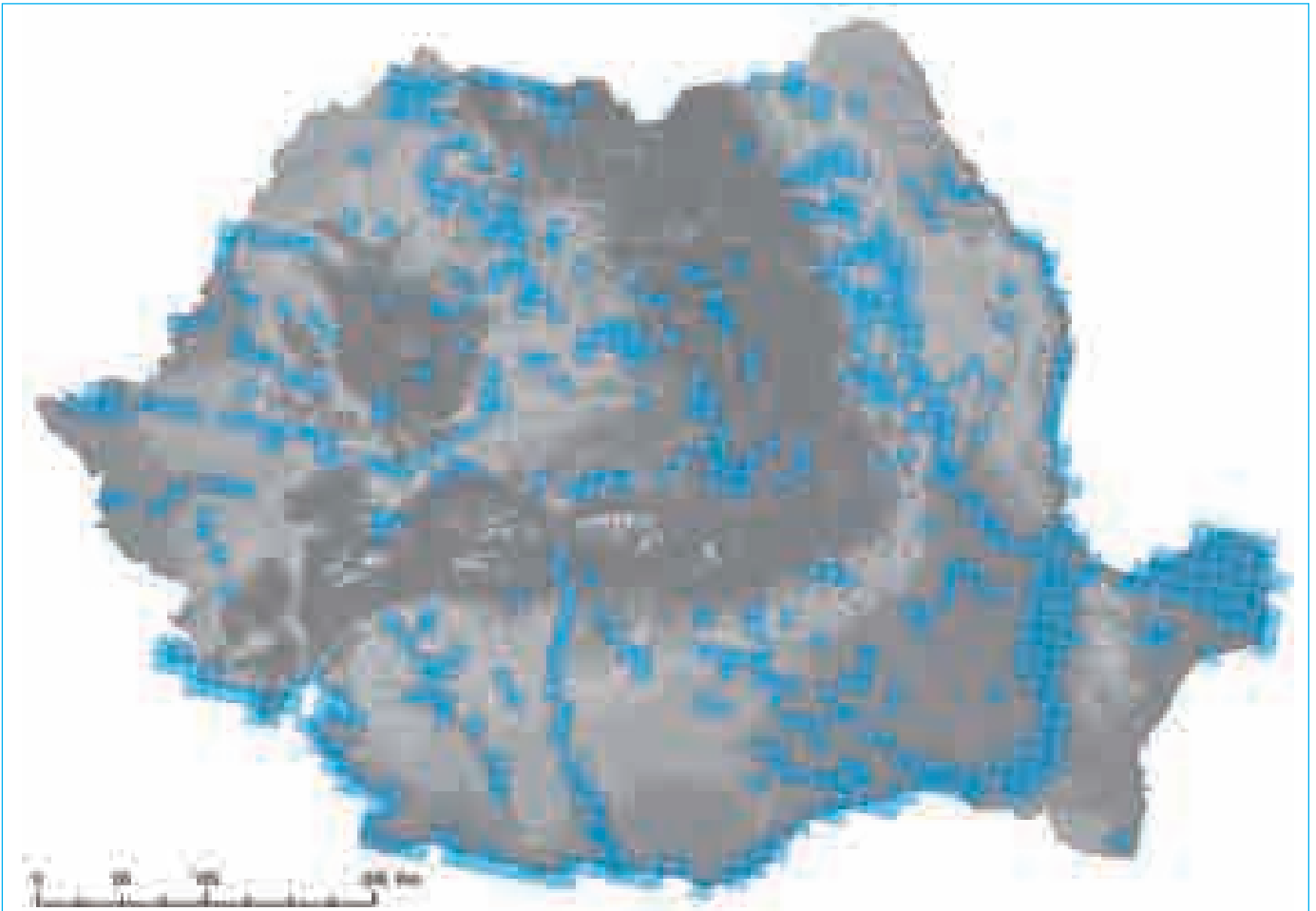
Foto: Daniel Petrescu

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Prevenirea dezvoltării construcțiilor în apropierea zonelor umede.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Controlarea lucrărilor de regularizare a râurilor.
- Evitarea tăierii arborilor și a stufărișurilor aflate pe marginea cursurilor de apă.
- Interzicerea exploatării și excavării loessului și nisipului din surpăturile din apropierea apelor.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele umede și în vecinătatea acestora.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Conservarea pădurilor și vegetației palustre de pe marginea râurilor, cu accent deosebit asupra conservării și restaurării lor în zonele ripariene protejate.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă; monitorizarea folosirii produselor agrochimice.
- Evitarea secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Reducerea deranjului prin controlarea pescuitului sportiv în timpul cuibăritului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRIGORIE (ALBINĂREL) - EUROPEAN BEE-EATER

Merops apiaster

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Coraciiformes

FAMILIA: Meropidae

GENUL: *Merops*

SPECIA: *Merops apiaster*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în latitudinile mijlocii, calde, xerice din palearticul de vest, în zone mediteraneene, de stepă și deșert și marginal în regiunile continentale temperate, unde izoterma lunii iulie este mai ridicată de 21°C (sau în situații excepționale de 17°C). Poate fi găsit în partea de nord-vest a Africii și în partea de sud-vest a Europei (Peninsula Iberică), la est de Rusia, în partea centrală și de sud-vest a Asiei și în Africa de Sud. Este o specie migratoare, petrecând iarna în Africa tropicală. În România este răspândită în toată țara, în afara Carpaților.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 2.800.000 și 5.050.000 de perechi, reprezentând 40% din populația globală, tendința fiind stabilă.

Populația din România este cuprinsă între 200.000 și 400.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Folosește habitate cu peisaje însorite, calde, deschise, precum pășuni și terenuri arabile cu copaci izolați, văi protejate, câmpii, maluri de râu cu tufăriș, versanți însoriți și fânețe. Pentru cuibărit necesită pereți și maluri abrupte, uscate, de argilă, nisip, piatră de nisip moale, laterit sau pământ. Este o specie migratoare; membrii familiilor încep să se adune la sfârșitul lunii iulie, plecând din teritoriile de cuibărit din mijlocul lunii august până la începutul lunii octombrie.

Se hrănește cu insecte zburătoare, mai ales cu himenoptere, preferând albinele (*Apis mellifera*) și viespile. Adeseori este gregar în timpul hrănirii. Vânează de pe un loc de pândă, zburând până la 7-8 km de colonie. Urmărește în zbor fiecare mișcare și schimbare în direcția de zbor a prăzii. După ce prinde insecta, se duce înapoi cu aceasta, pe ramura de unde a zburat; lovește prada de mai multe ori până ce este omorâtă, după care îndeapărează acul. Pare a fi parțial imună la veninul acestor insecte. O pereche de

Foto: Tiberiu Mănoiu

prigorii pot consuma într-un sezon circa 20.000 de albine. Ocazional mai consumă și greieri, libelule, fluturi, gândaci, lăcuste sau muște.

Se întoarce din Africa de la mijlocul lunii aprilie până la sfârșitul lunii mai, moment în care și începe cuibăritul. Perechile monogame pot fi câteodată solitare, dar de obicei formează colonii mici sau mari. În timpul ritualului de împerechere, masculul hrănește femela cu insectele cele mai mari pe care le capturează, păstrându-le pe cele mici pentru sine. După formarea perechii,

aceasta începe să sape tunelul de 70-150 cm lungime, la capătul căruia va fi amplasat cuibul. Ocazional la săparea tunelului ajută și alte exemplare din colonie. Femela depune la începutul lunii iunie o pontă formată din 4-10 ouă albe, lucioase, care sunt clocite de ambele sexe timp de aproximativ 20 de zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și ocazional de alte ajutoare din colonie, timp de 30-31 de zile, până când părăsesc cuibul. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole, a schimbării folosirii terenurilor și a gestionării defectuoase a apelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Braconajul.

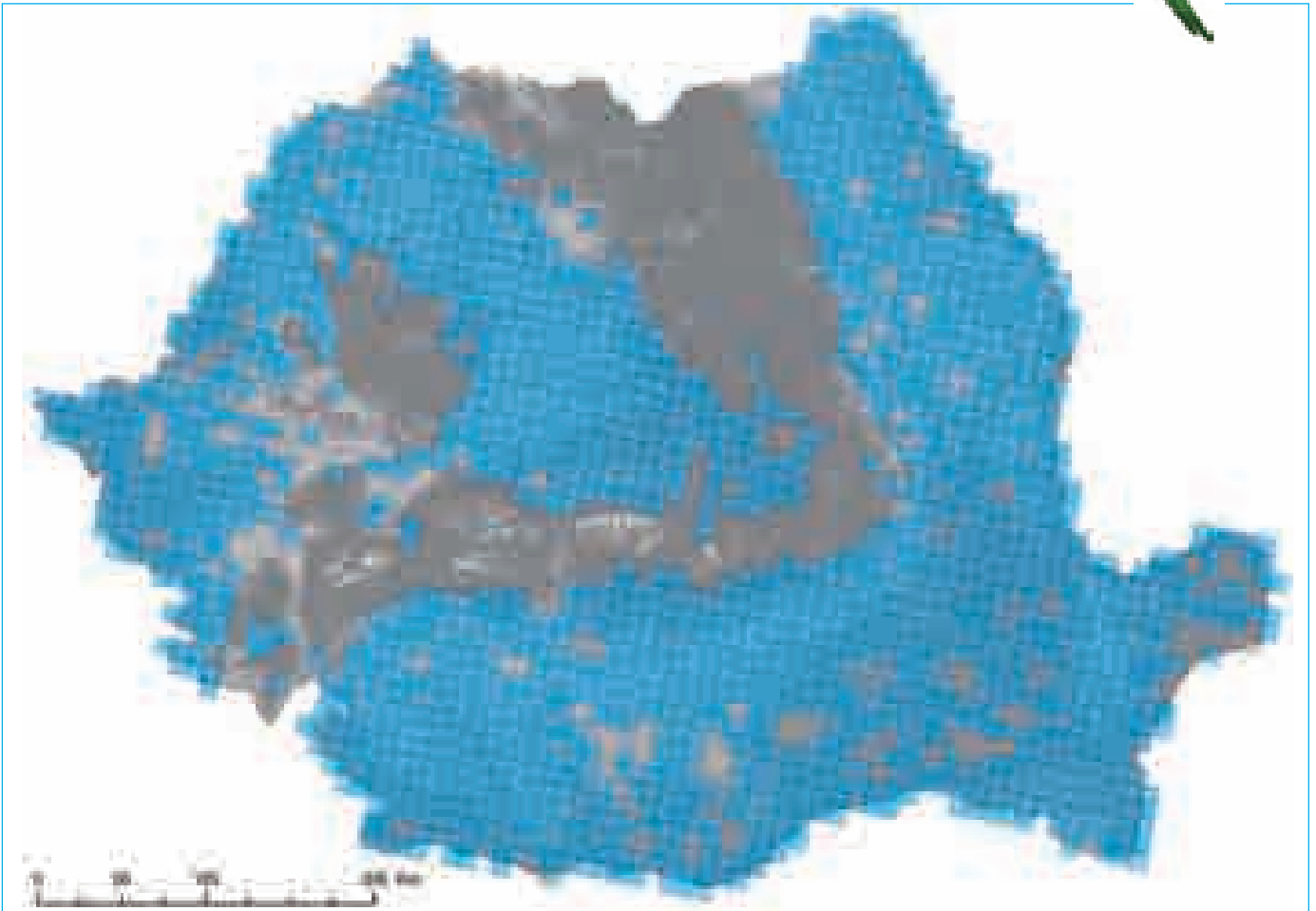
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Prevenirea dezvoltării construcțiilor în apropierea zonelor umede.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Garantarea protecției locurilor de cuibărire și hrănire a păsărilor.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Evitarea creării unor monoculturi dintr-un mozaic de parcele mici.
- Menținerea modurilor tradiționale de folosire a terenurilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

DUMBRĂVEANCĂ - EUROPEAN ROLLER

Coracias garrulus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Coraciiformes

FAMILIA: Coraciidae

GENUL: Coracias

SPECIA: Coracias garrulus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	I;II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie larg răspândită în palearticul de vest mediteranean și temperat, având două subspecii. Subspecia europeană (*Coracias garrulus garrulus*) cuibărește din Maroc în sud-vestul Europei și în Europa Centrală și din Asia Mică în Est, prin nord-vestul Iranului până la sud-vestul Siberiei. Cele două subspecii migrează pentru iernare în zone distincte din Africa, cea europeană iernând de la estul Senegalului până la Camerun. În România cuibărește în regiunile de câmpie și de deal din Banat, Crișana, Oltenia, Muntenia, Dobrogea și Moldova, lipsind din Transilvania.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 75.000 și 158.000 de perechi, reprezentând 40% din populația globală. În ultimele decenii populațiile europene au arătat un declin în mai multe țări, din acest motiv specia fiind considerată vulnerabilă.

Pentru România, populația este cuprinsă între 4.600 și 6.500 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă zonele de câmpie, calde și uscate, care au pâlcuri de pădure sau copaci solitari, ocazional putând fi întâlnită și în regiunile colinare. Preferă habitatele semideschise, mozaicate, cu arbori singuratici sau grupuri de arbori. Poate fi observată de multe ori stând. Hrana este procurată îndeosebi de pe terenuri arabile și pășuni, specia având o preferință semnificativă pentru pârlouge. Stă la pândă pe o creangă uscată, foarte adesea fiind observată și pe firele electrice de-a lungul drumurilor, localizând prada de pe sol. După ce o prind, zboară înapoi și o izbesc puternic de câteva ori de creangă, înainte de a o consuma. Se hrănește în special cu insecte, însă poate captura și rozătoare, broaște, șopârle sau șerpi de talie mică. Este deseori observată în apropierea turmelor de animale, care sperie insectele și le fac mult mai ușor de capturat.

Foto: Tiberiu Mănoiu

Numai în timpul migrației consumă și vegetale (în special fructe). Longevitatea cunoscută pentru specie este de nouă ani.

Este gălăgioasă și fiecare pereche își apără teritoriul. Este foarte sensibilă la modificările de folosire a terenurilor, fiind considerată un bioindicator pentru habitatele mozaicate. Ritualul nupțial cuprinde răsuciri și plonjări rapide. Este monogamă și cuibărește în scorburi care au dimensiunea potrivită pentru specie, ocupând astfel cu succes scorburi excavate în special de către ghionoaia verde (*Picus viridis*) sau cuiburile artificiale cu dimensiuni potrivite. Rata de ocupare a acestor adăposturi artificiale este mare, depășind valoarea de 50%. Deseori cuibărește în galerii săpate în malurile din argilă, gresie sau loess. Preferă să cuibărească în mici colonii răsfrate. Depune o singură pontă pe an, formată din 3-5 ouă rotunde, albe și lucioase, în a doua parte a lunii mai. Incubația durează în jur de 17-19 zile și este asigurată în special de către femelă. Puii sunt golași și orbi după eclozare, însă cresc repede și ajung zburători după 25-30 de zile, fiind hrăniți de către părinți și după părăsirea cuibu-

lui. În mod interesant, eclozarea puilor nu este sincronă și sistemul imunitar al celui mai mic pui este cel mai dezvoltat, probabil datorită alocării diferențiate a resurselor de către părinți, pentru a ajuta la supraviețuirea întregii ponte. Puii sunt hrăniți mai ales cu insecte de talie medie sau mare (greieri, cărăbuși, lăcuste etc.). Păsările adulte migrează mai repede decât cele tinere, în a doua jumătate a lunii august. Nu migrează în stoluri, ci în pâlcuri răsfrate.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării fosolnței terenurilor, inclusiv ridicarea de structuri și clădiri în afara localităților.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Braconajul și alte activități antropogene.

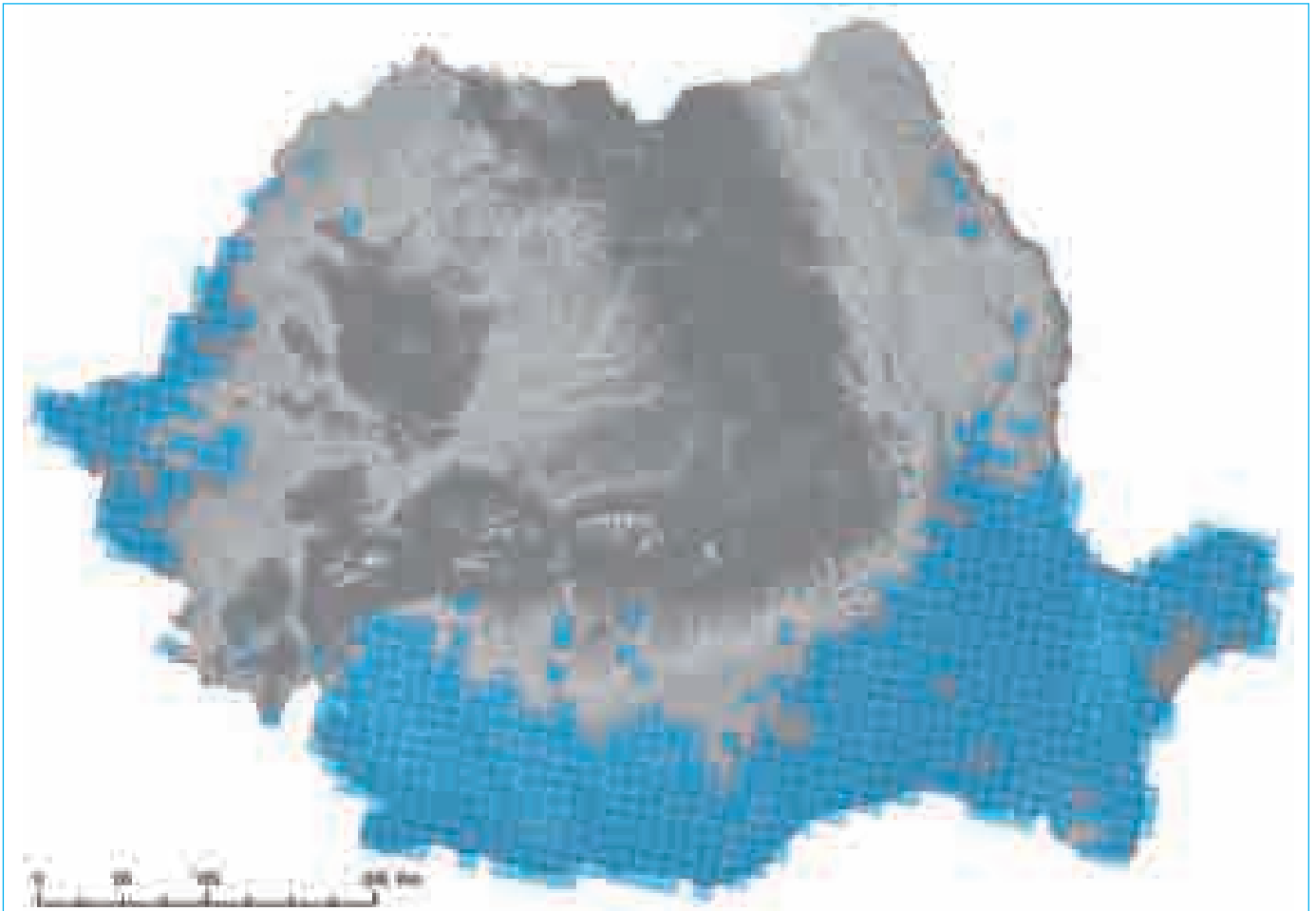
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase, incluzând zone uscate și culturi de rotație de leguminoase.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri dispersate de arbori neproductivi.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil, iar unde e imposibil promovarea culturilor de leguminoase (preferabil lucernă).
- Evitarea semănării în perioada de cuibărire.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Încurajarea agriculturii organice.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.

- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Încurajarea studiilor științifice pentru o mai bună cunoaștere a speciei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitatele speciei.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea păsărilor cauzată de drumuri este ridicată.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE NEAGRĂ - BLACK WOODPECKER

Dryocopus martius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Dryocopus*

SPECIA: *Dryocopus martius*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o pasăre rezidentă, care în Europa este prezentă în regiunile boreale și temperate, cu o răspândire foarte largă în toată Eurasia, din Spania până în Kamchatka. Cele mai însemnate populații cuibăresc în Polonia, Bielorusia, Rusia și România. Lipsește doar din Peninsula Iberică și din Marea Britanie. În România, specia a fost considerată – până în ultimele decenii ale secolului XX – ca fiind specializată pe pădurile de fag și molid din zonele montane. În ultimele decenii, însă, în urma expansiunii accentuate, specia a devenit larg răspândită, cu o distribuție generală, dar nu uniformă. Lipsește din zonele întinse fără păduri și la altitudini peste limita pădurii (1.700 m). Este mai rară în zonele de șes cu microclimat arid și în pădurile aride din bioregiunea stepică. Este o specie cuibăritoare comună în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană este în creștere moderată, fiind cuprinsă între 1.110.000 și 1.820.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 35% din populația globală.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 14.500 și 57.000 de perechi, reprezentând una dintre cele mai importante populații de pe continent.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în păduri montane, uneori până la limita arborilor, în Alpi ajungând și la înălțimi de peste 2.000 m. În taigaua nordică este în principal o specie de șes. Preferă trunchiurile înalte și bătrâne ale pădurilor aflate în stadiul climax al succesiunii vegetale. Deși preferă porțiunile de păduri mai rare, poate fi prezentă și în pâlcurile de păduri izolate, relativ departe de pădurea intactă. Spre deosebire de restul speciilor de ciocănitoare, al căror zbor este ondulatoriu, ciocănitoarea neagră are un zbor continuu, asemănător cu cel al alunurii sau al gaiței.

Mănâncă mai ales larvele, pupele și adulții furnicilor și larvele coleoptelor care trăiesc în copaci. Insectele sunt prinse de limba lungă, care este

Foto: Daniel Petrescu

acoperită de o substanță lipicioasă excretată de glandele salivare. În timpul căutării hranei, ciocănitoarea neagră face găuri mari în trunchiurile putrezite ale copacilor cu ajutorul ciocului său puternic. Dieta mai constă și din viespi, albine, larve de coleoptere, muște etc.

Este o pasăre solitară și teritorială, în afara sezonului de reproducere masculul și femela apărând teritorii diferite, care uneori se pot suprapune. Mărimea unui teritoriu variază între 100 și 400 ha, dintre care doar unele zone mai importante sunt apărate activ. Acest teritoriu este împărțit în zone de darabană, de hrănit, de cuibărit, de culoare de zbor, locuri de odihnă și zone neutre. Deseori au și scorburi „de urgență” unde se ascund în caz de pericol.

Este o specie monogamă. Femelele sunt atrase de darabana masculului, care de multe ori începe încă din noiembrie. Darabana acestei specii este cea mai puternică și se aude de la o distanță de circa 3 km. Împerecherea are loc după finisarea scorburi, în apropierea acestora pe o creangă orizontală, care uneori este folosită în acest scop ani în șir. Sunt frecvente și încercările de a copula în afara sezonului de reproducere. Realizează excavații mari în arborii bătrâni și uscați atât pentru odihnă, cât și pentru cuibărit. Datorită acestui lucru este considerată o specie-cheie a multor ecosisteme forestiere din Europa, fiind singura specie care pregătește scorburi destul de mari pentru a putea fi utilizate la cuibărit și de alte categorii de viețuitoare. Înălțimea la care este realizată scor-

bura pentru cuib variază între 4 și 25 m. Diametrul intrării variază între 8 și 11 cm, iar adâncimea cavității săpate în interiorul arborelui variază între 37 și 60 cm. Timpul necesar pentru realizarea unei asemenea excavații poate ajunge și la câteva săptămâni. Cele 1-9 ouă sunt depuse în martie sau la începutul lui aprilie, incubarea durând aproximativ două săptămâni și fiind asigurată de către ambii părinți. Aceștia hrănesc împreună puii după eclozare, dezvoltarea lor la cuib durând o lună. Imediat după părăsirea cuibului, puii încep să-și procure hrana singuri, cu mai mult sau mai puțin succes. Din acest motiv, părinții îi mai hrănesc o perioadă de timp.

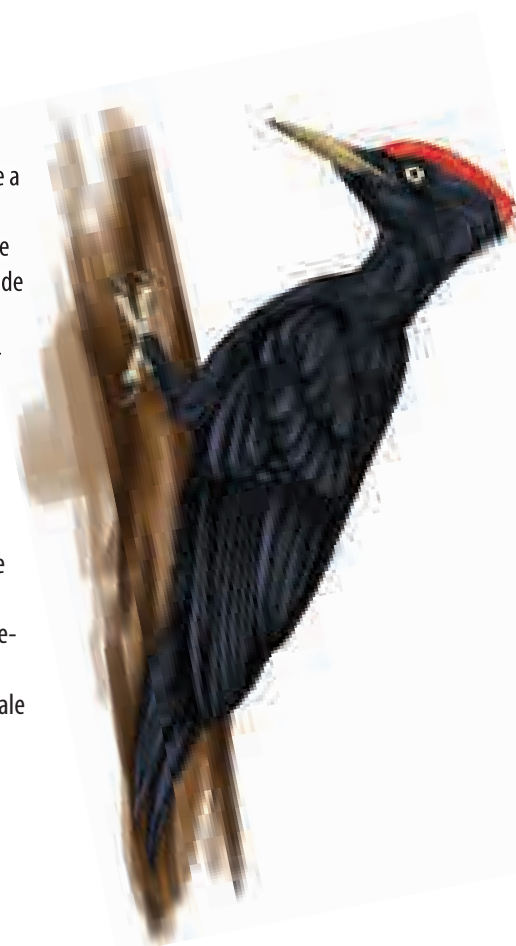
AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

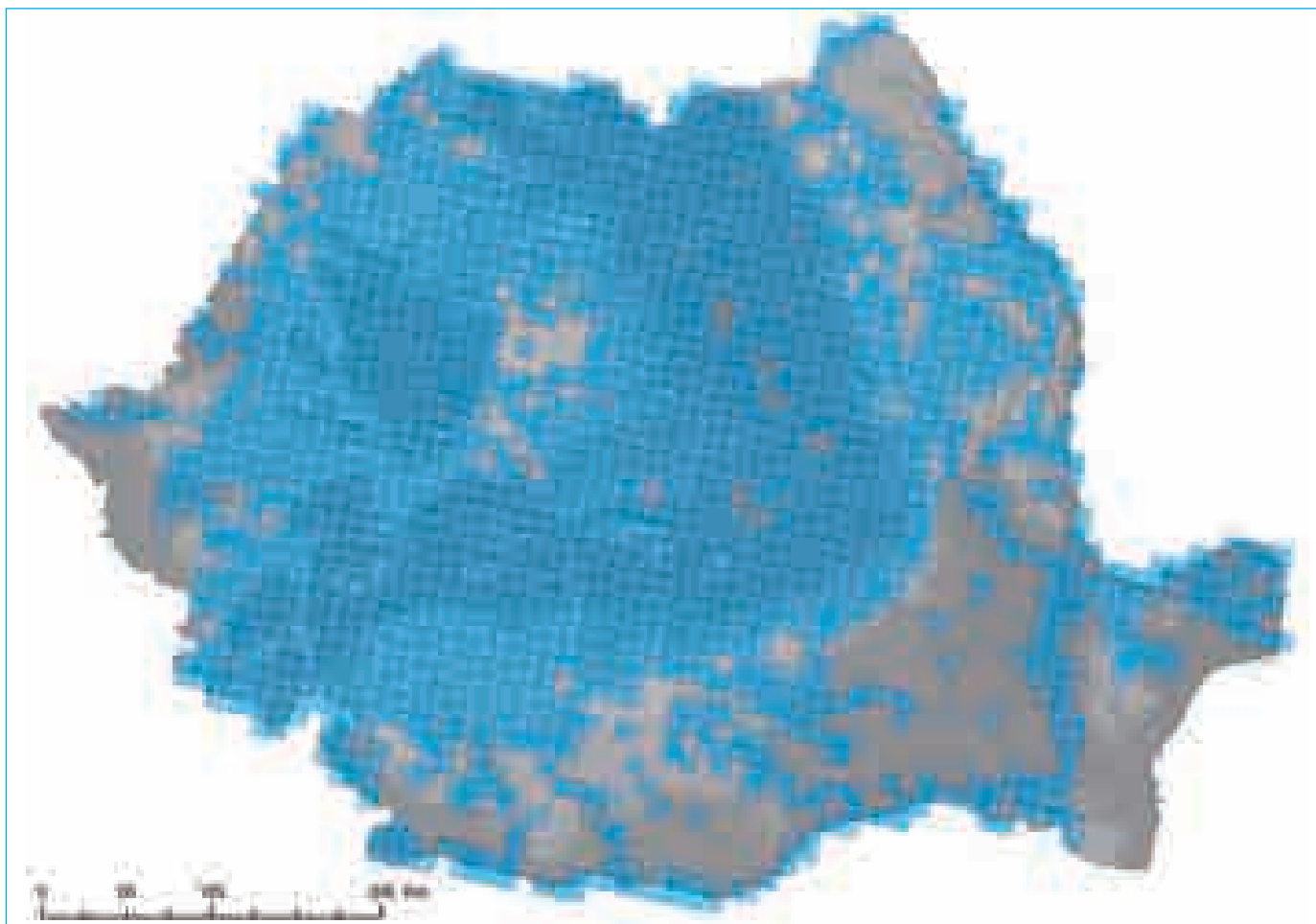
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.

- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru/ha.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GHIONOAI VERDE - EURASIAN GREEN WOODPECKER

Picus viridis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Picus*

SPECIA: *Picus viridis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Ghionoaia verde este larg răspândită în Europa, unde cuibărește în zone cu climat temperat, și în regiunile boreale cu un climat mai moderat. Se găsește în număr mai mic în nord și lipsește în totalitate din nordul extrem al continentului; are câteva populații mici în vestul Asiei. Specie cu o distribuție largă în România, în unele zone putând fi considerată chiar comună.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc între 587.000 și 1.050.000 de perechi, reprezentând 95% din populația globală, majoritatea populațiilor europene fiind în creștere ușoară.

Populația din România este cuprinsă între 89.038 și 102.286 de perechi cuibăritoare. Este a treia ca mărime după cea din Franța și Italia și are o importanță deosebită pe plan european.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia nu este considerată ca având preferințe pentru anumite tipuri de habitate forestiere; distribuția ei este limitată mai mult de abundența

hranei, fiind un adevărat specialist în acest sens. Preferă porțiuni de pădure mai deschise, livezi cu pomi fructiferi, lizierele pădurilor, pajiștile împădurite sau cu arbori răzleți. În România evită pădurile de conifere, cuibărind în principal în zone colinare și de șes. Atinge în libertate longevitatea maximă de 15 ani și două luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Dieta este formată aproape în exclusivitate din furnici și larvele acestora, care sunt procurate în mod obișnuit prin distrugerea mușuroaielor. Ocazional mai poate captura și alte insecte, reptile de talie mică (șopârle) și consumă chiar și diferite fructe de pădure sau semințe. Furnicile constituie cea mai mare parte a hranei și în perioadele de iarnă; din această cauză, specia este sensibilă la iernile foarte grele, în cursul cărora mortalitatea poate crește foarte mult. Poate săpa până la 85 cm în zăpadă, pentru a ajunge la un mușuroi. Se estimează că o pontă formată din 7 pui consumă 1,5 milioane de furnici și pupe înainte de a părăsi cuibul.

Este o specie monogamă, solitară și teritorială. Mărimea teritoriului unei perechi are o variabi-

litate foarte mare pe plan continental, putând varia de la valori mai mici de 5 ha până la aproape 100 ha. Nu există date despre mărimea teritoriilor din România. Masculii atrag femelele prin darabană, care se aude de la distanțe relativ mari. Cuibăresc în scorburi excavate în copaci bătrâni (stejari, fagi, sălcii sau pomi fructiferi), la înălțimi începând de la 1 m deasupra solului. Dimensiunea intrării în cuib este de 6-7,5 cm, iar cuibul este săpat mai ales de către mascul. Unele cuiburi sunt folosite chiar și 10 ani, nu neapărat de aceeași pereche. Cele 4-9 ouă albe sunt depuse în mijlocul lunii aprilie. Dimensiunea medie a unui ou este de 31 x 23 mm. Incubarea pondei durează între 18 și 20 de zile și este efectuată de ambii părinți, care se schimbă o dată la 1,5-2,5 ore. Puii se dezvoltă în 18-21 de zile, timp în care sunt îngrijiți de cei doi adulți care regurgitează hrana adusă la cuib. După această vârstă ies din cuib și stau în preajma acestuia, refugiindu-se în scorbura în caz de pericol. Ei devin independenți de părinți la câteva zile de la ieșirea din cuib.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

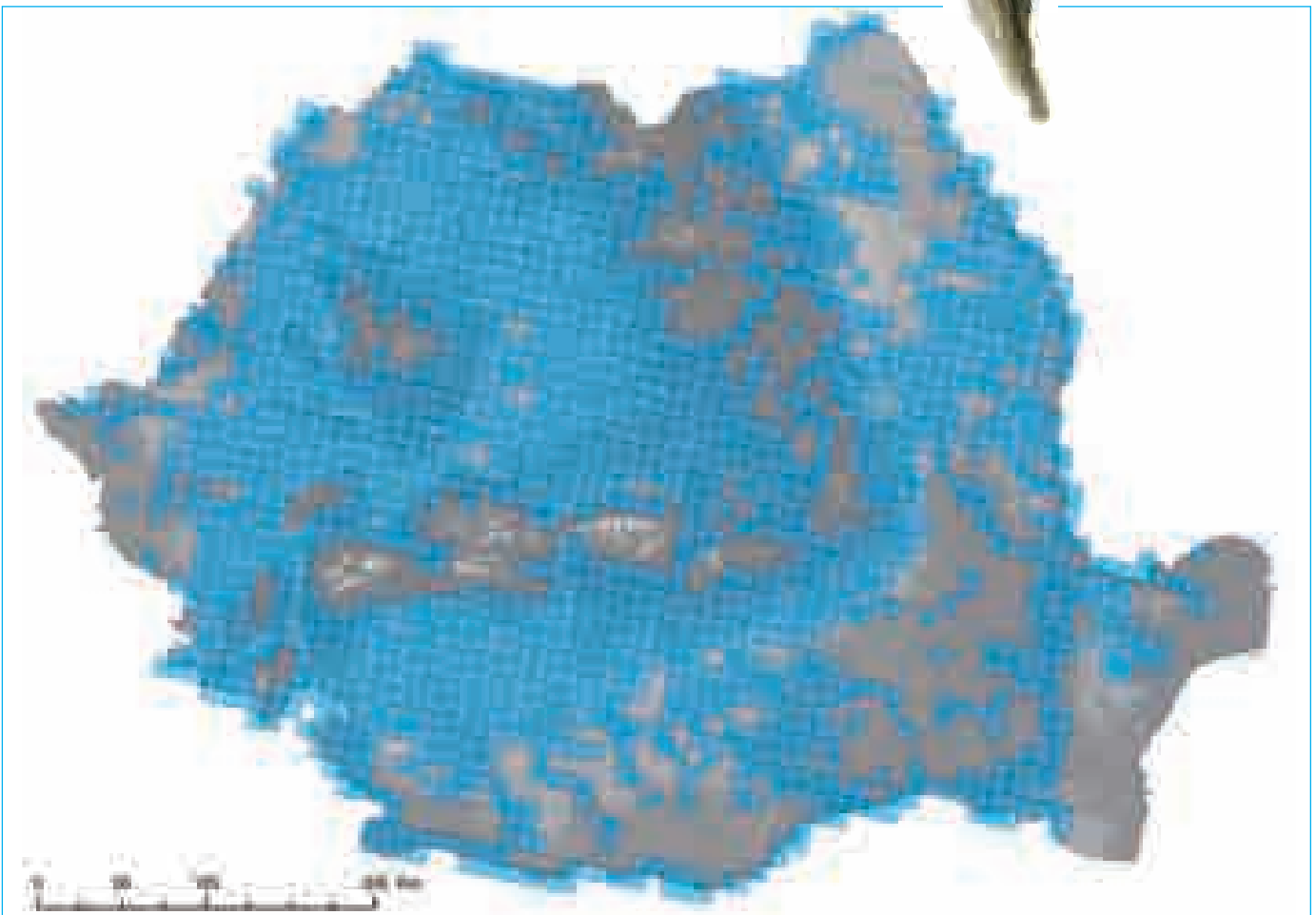
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi și/sau bătrâni/hectar, cu un diametru de minimum 40 cm.
- Promovarea tipurilor de management forestier care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier și în agricultură.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GHIONOAIIE SURĂ - GREY-FACED WOODPECKER

Picus canus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Picus*

SPECIA: *Picus canus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

În Europa, ghionoiaia sură cuibărește în climat temperat și în regiunile boreale cu un climat mai moderat. Are o răspândire foarte largă în Eurasia, din vestul Europei până în Japonia. Lipsește în totalitate din sud-vestul Europei și din Marea Britanie. Unele subspecii cuibăresc în zone subtropicale și tropicale. Este o specie cu o distribuție largă în România, în unele zone putând fi considerată chiar comună.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este cuprinsă între 187.000 și 360.000 de perechi, reprezentând 40% din populația globală, tendința fiind crescătoare.

În România cuibăresc între 30.294 și 48.182 de perechi, ceea ce reprezintă populația cea mai mare de pe continent (exceptând-o pe cea din Rusia); aceasta are o importanță deosebită pe plan european.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este considerată ca una specializată, care preferă pădurile de foioase din regiuni colinare și muntoase, fiind prezentă în special în pădurile dominate de fag sau stejar, rareori în păduri de zadă, *Larix decidua*. Îi plac porțiunile de pădure mai umede și de multe ori cuibărește în apropierea pâraielor; de aceea, populații semnificative se pot întâlni în pădurile de luncă. Pășunile împădurite pot fi considerate habitat secundar pentru această specie. Habitatul de cuibărit și cel de hrănire diferă, dar sunt strâns legate între ele, din aceste considerente specia fiind catalogată ca o specie-indicator pentru calitatea habitatelor forestiere. În România cuibărește în principal în pădurile dominate de fag și de stejar în Carpați, Subcarpați și în zonele colinare ale Podișului Transilvaniei. O populație importantă există și în zona pădurilor de luncă de-a lungul râurilor mai mari și în Delta Dunării. Se odihnește în timpul nopții în scorburi. Nu este fricoasă, iar în caz de pericol pasărea se ascunde pe partea cealaltă a trunchiului copacului,

Foto: Daniel Petrescu

unde stă nemișcată chiar și 30 de minute. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește săpând cu ciocul în sol și pe crengile rupte și putrezite din copaci. Mănâncă în principal furnici și larvele acestora (de multe ori direct din mușuroi), dar prinde cu limba lipicioasă și muște, greieri, gândaci, fluturi, păianjeni. Consumă și diferite fructe și semințe.

Este o specie monogamă, solitară și teritorială. Cuibărește în scorburi cu diametrul mediu de 5-7 cm. Își apară agresiv teritoriile, care au resurse bogate în furnici și care prezintă multe excavații folosite ca locuri de odihnă sau cuibărit. Teritoriul unei perechi este de circa 50-100 ha și este mai mic decât cel folosit iarna pentru hrănire; din acest teritoriu apără activ numai zonele cele mai importante de pe suprafața teritoriului (cuib, zonele preferate pentru hrănire etc.). Zonele mai extinse ale teritoriului sunt revendicate doar prin cântec și baterea darabanei, fără a fi apărate activ. Masculii rivali se urmăresc în zbor și atrag femelele prin darabană, care se aude de la distanțe relativ mari.

Această ciocănire este efectuată de obicei pe un copac mare și uscat, care este folosit ca rezonator. Loviturile (20-40 pe secundă) sunt bruște și durează 1-2 secunde. Ambii parteneri contribuie la realizarea excavației care va fi folosită pentru cuibărit, aceasta fiind plasată frecvent în apropierea celei folosite în anul anterior. În timpul ritualului de împerechere masculul hrănește femela. Cele 4-11 ouă albe cu dimensiunea de 27,6 x 21,2 mm sunt depuse în aprilie. Incubarea pondei durează 15-17 zile, iar puii se dezvoltă îngrijiți de ambii părinți în 24-28 de zile, devenind independenți în scurt timp după părăsirea scorbii.

AMENINȚĂRI

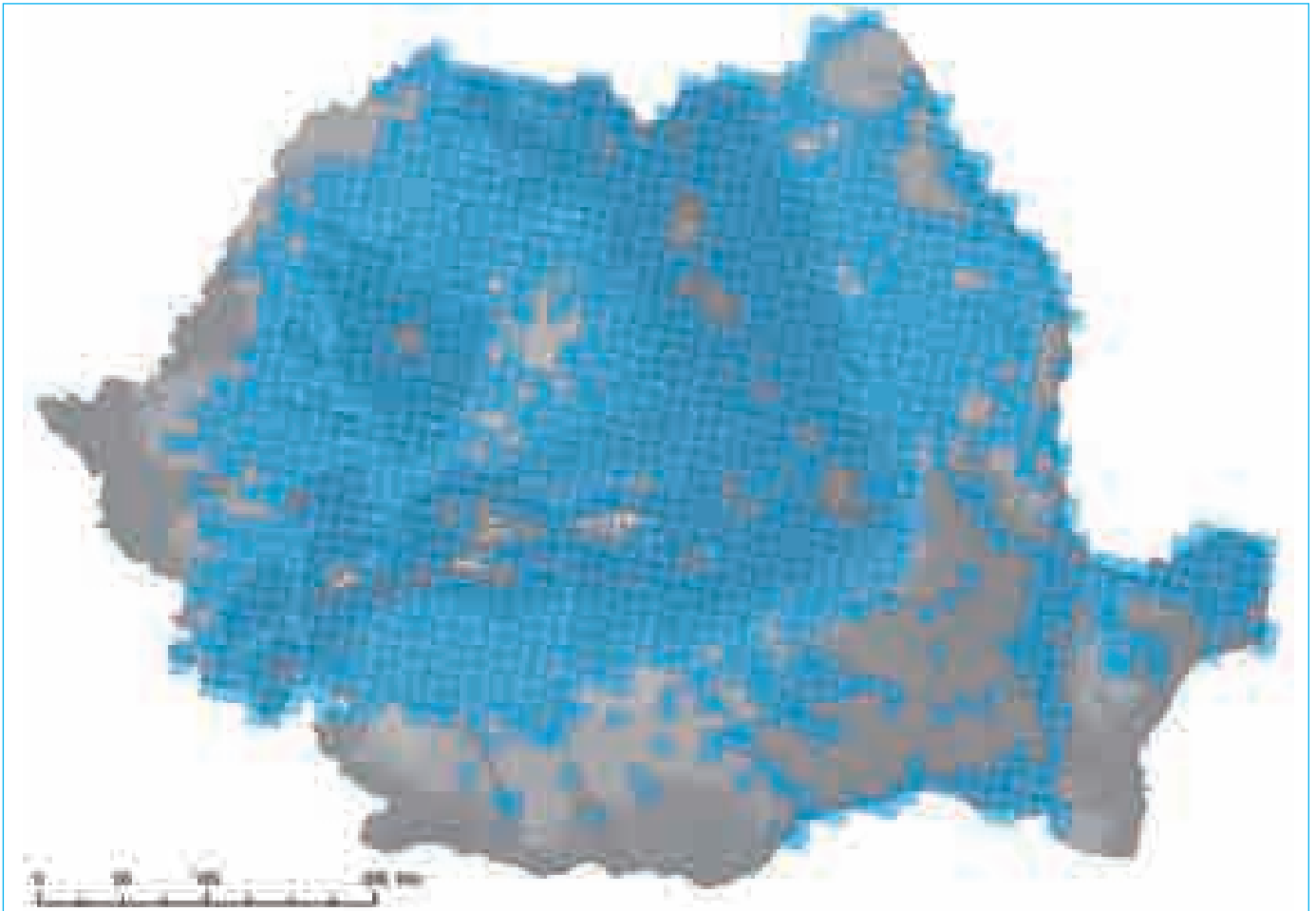
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi și/sau bătrâni/hectar, cu un diametru de minimum 40 cm.
- Promovarea tipurilor de management forestier care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier și în agricultură.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE PESTRIȚĂ MARE - GREAT SPOTTED WOODPECKER

Dendrocopos major

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Dendrocopos*

SPECIA: *Dendrocopos major*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea pestriță mare este o specie rezidentă a regiunilor temperate, boreale, mediteraneene și subtropicale, cu o răspândire foarte largă în Eurasia, din Spania până în Kamchatka. În Asia este distribuită în special în regiunile temperate și subtropicale. În Europa, cele mai mari populații cuibăresc în Germania, Bielorusia, Franța și Polonia. În România specia are o răspândire continuă, fiind cea mai comună specie de ciocănitore din toate tipurile de habitate forestiere; cuibărește atât în zone de șes, cât și în zone colinare și de munte. Preferă pădurile naturale cu impact foarte redus al silviculturii, dar cu densități relativ mari (comparativ cu alte specii de ciocănitore) și pădurile caracterizate printr-un management silvic intensiv.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 12.900.000 și 19.300.000 de perechi cuibăritoare și reprezintă 35% din populația globală, fiind în creștere moderată.

În România cuibăresc între 331.515 și 492.058 de perechi, populația fiind stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este prezentă în toate tipurile de habitate forestiere și chiar în majoritatea habitatelor cu un număr redus de arbori accesibili (parcuri, pășuni cu arbori răzleți etc.). Deși a fost în primul rând o specie forestieră, în prezent specia ocupă alte habitate secundare, cum ar fi livezile bătrâne, parcurile mari, grădinile și alte habitate antropizate, precum fâșiile de arbori de pe străzile orașelor mai liniștite. Ciocănitorea pestriță mare este omnivoră, însă preponderent

carnivoră (dieta diferă sezonally și în funcție de disponibilitatea de hrană). Își procură hrana în principal de pe trunchiul copacilor și de pe crengile groase, evitând crengile subțiri și frunzișul. În perioada de cuibărit, marea majoritate a hranei este reprezentată de larvele de lepidoptere, însă mănâncă și coleoptere, himenoptere, ortoptere, muște etc. În situații excepționale poate consuma ouă și pui nezburați din cuibul altor păsări sau chiar micromamifere. Hrana vegetală are importanță sporită în timpul iernii. În acest sezon se hrănește și cu sămburi și nuci, pe care le sparge cu ciocul după ce le-a fixat între crengi sau în diferite crăpături ale lemnului. Este o specie solitară și sedentară, care își apără teritoriul de cuibărit pe tot parcursul anului. Mărimea teritoriilor de cuibărit depinde de calitatea habitatului și poate varia între mai puțin de 5 ha până la peste 100 ha, variațiile de densitate datorându-se probabil caracteristicilor managementului forestier din zonele de cuibărit. Este o specie monogamă, perechile formându-se pentru durata perioadei de cuibărit; ocazional legăturile între sexe se păstrează și în afara perioadei de reproducere. Darabana, care este o manifestare teritorială, este realizată de către ambele sexe, de obicei, în martie și aprilie. În fiecare an perechea excavează o nouă scorbură pentru cuibărit. Nu s-a constatat o preferință a acestei ciocănitore pentru o anumită specie de copac în care să fie amplasat cuibul. Scorbură este situată la înălțimi medii, de regulă pe trunchiul principal al copacului. După alegerea locului scorburii, ambele sexe contribuie la excavarea acesteia. Camera de creștere a puilor are o adâncime de 30 cm, iar gaura de intrare are formă ovală și este situată la aproximativ 4 m de sol. Este depusă o singură pontă într-un sezon de reproducere, formată din 4-7 ouă albe, la începutul lunii mai. Ambele sexe clocesc timp de 16 zile și participă la îngrijirea puilor, dezvoltarea acestora durând 18-21 de zile. Juvenilii devin independenți la două săptămâni după părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

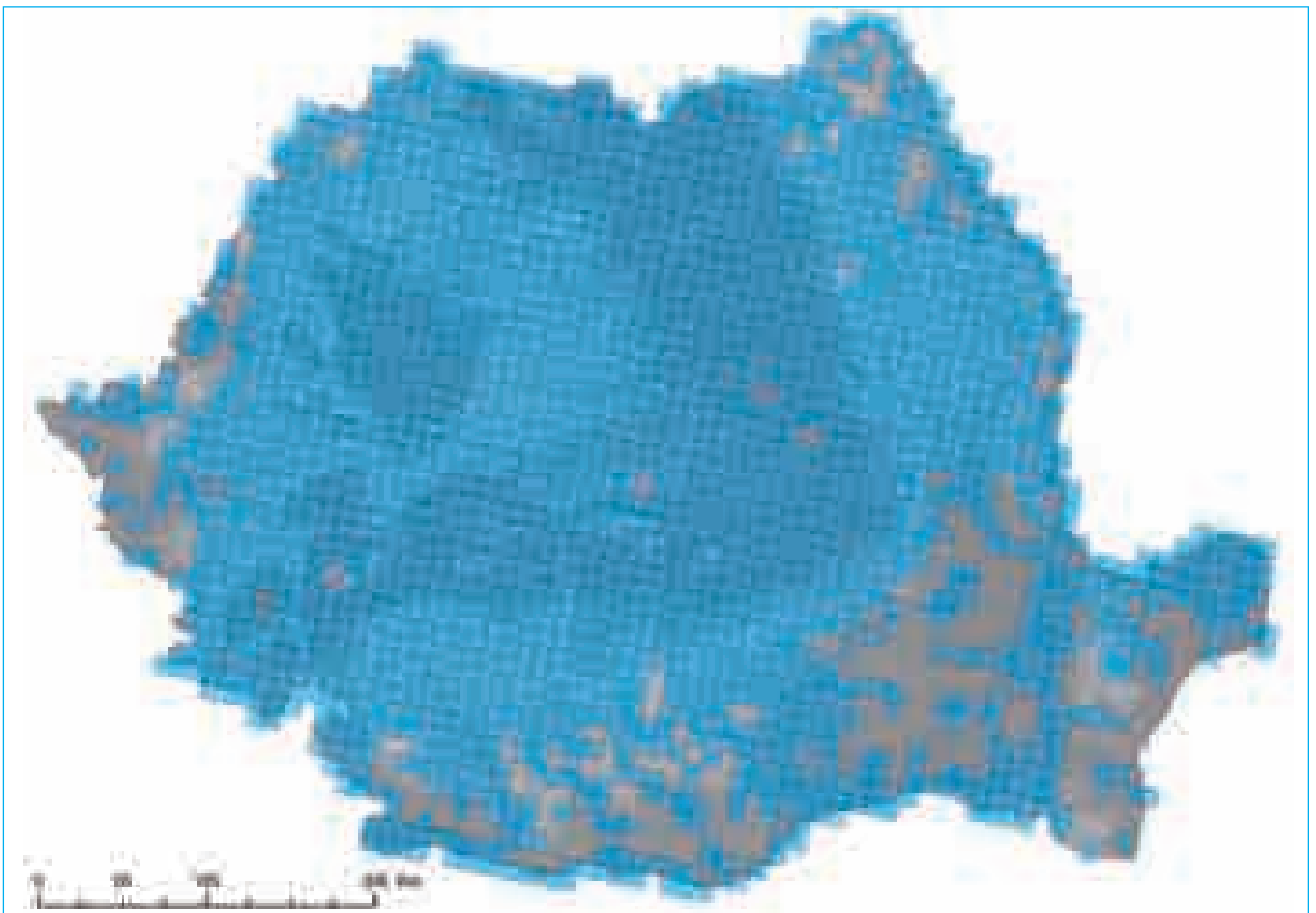
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).

- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi, și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru per hectar.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE DE GRĂDINĂ - SYRIAN WOODPECKER

Dendrocopos syriacus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Dendrocopos*

SPECIA: *Dendrocopos syriacus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea de grădină a fost o specie rezidentă a zonelor climatice mediteraneene din Turcia. La începutul secolului XX specia a început o expansiune rapidă și astăzi este distribuită în Peninsula Balcanică, Anatolia și Europa Centrală. Populații mari există în Ungaria, România, Bulgaria, Grecia și Turcia. În România a fost semnalată pentru prima oară în anul 1931, dar la începutul anilor '60 a avut deja o distribuție largă în habitatele propice din țară, inclusiv în cele aflate în interiorul arcului carpatic. Cuibărește în zone de deal și de șes, cu microclimat cald și arid, specia având o răspândire largă, dar neuniformă, în unele zone putând fi considerată o specie comună, în timp ce în altele apare doar cu caracter accidental.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 281.000 și 653.000 de perechi cuibăritoare și reprezintă 90% din populația globală, fiind stabilă. Populația din România este cuprinsă între 36.470 și 94.422 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Nu este o specie pretențioasă, fiind prezentă în păduri, parcuri, ferme, pășuni împădurite sau grădini. Este cea mai antropizată specie de ciocănitorea, majoritatea populației cuibărind în grădini sau în apropierea localităților, respectiv în habitate secundare, cu puternic impact antropic (de exemplu în fâșiile de plop de pe marginea drumurilor). Evită pădurile întinse și închise, favorizează mai degrabă grupurile de copaci, marginea pădurilor, copacii bătrâni, izolați etc. Este prezentă și în păduri de foioase și conifere, acolo unde trunchiurile copacilor depășesc diametrul de 25 cm.

Mănâncă în principal hrană de origine animală, dar consumă și multă hrană vegetală. Spre deosebire de celelalte ciocănitore, mănâncă fructe și semințe pe tot parcursul anului și chiar își hrănește și puii cu acestea. Insectele sunt procu-

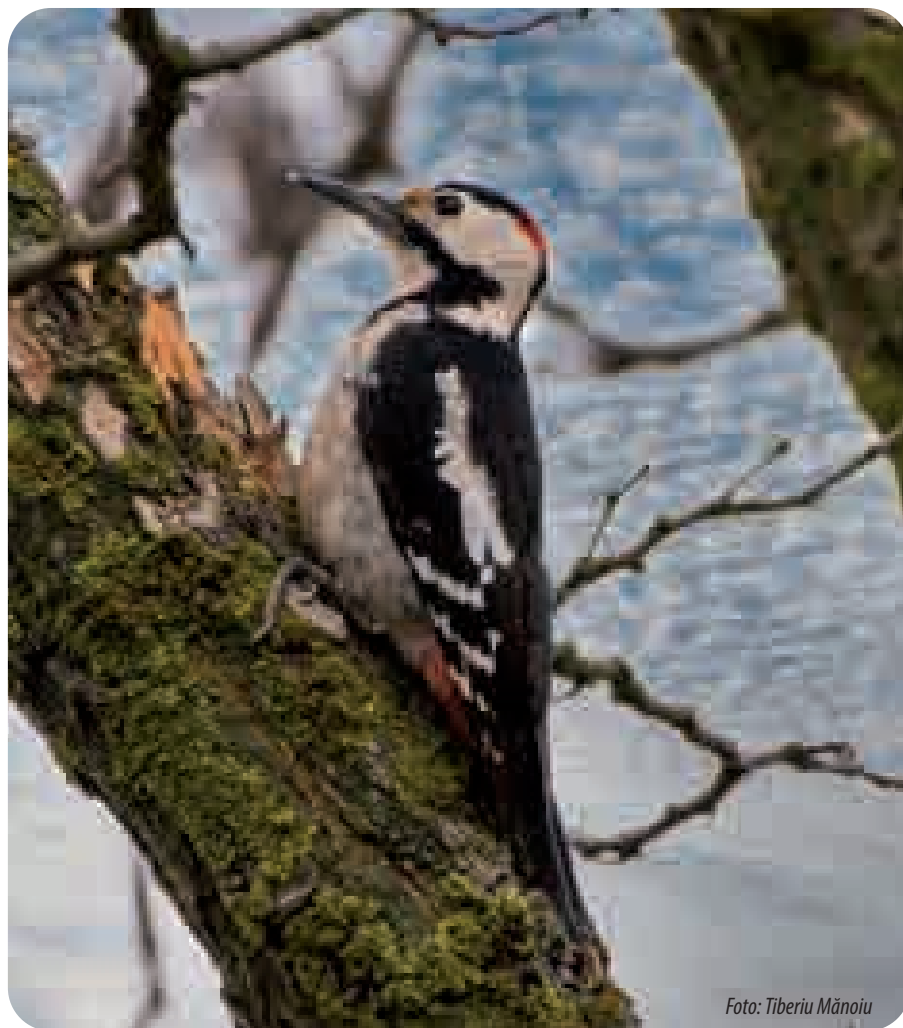

Foto: Tiberiu Mănoiu

rate de pe scoarța copacilor sau sunt prinse din zbor. Dieta constă în coleoptere și larvele acestora, fluturi, omizi, greieri, muște, furnici, viespi, păianjeni, melci, răme, nuci, migdale, alune, căpșuni, prune, mere, struguri etc.

În general este o specie solitară, dar poate fi prezentă în număr mai mare în locurile în care hrana este abundentă. În timpul iernii nu este teritorială. La această specie se întâlnește o monogamie de lungă durată. Uneori se hibridizează cu ciocănitorea pestriță mare. Mărimea teritoriului este de aproximativ 1 km². Se odihnește în timpul nopții în scorburii. Este o pasăre teritorială și agresivă în perioada de reproducere,

agresiunea putând să apară și toamna, în timpul dispersiei juvenilor.

Perechile se formează spre sfârșitul iernii. Manifestă un ritual de curtare care include mișcări ale capului și corpului însoțite de urmări și răsuciri în zbor,acompaniate de sunete puternice. Locul cuibului este ales de către mascul. Excavarea scorburii începe în aprilie, cu participarea ambelor sexe. Cuiburile sunt localizate la înălțimi cuprinse între 1 și 6 m înălțime, însă cel mai des sunt întâlnite la o înălțime de circa 2 m. Intrarea este rotundă și are un diametru de circa 5 cm. Adâncimea cuibului în interiorul copacului variază între 10 și 25 cm. În general, își

construiește un cuib nou în fiecare an. Cele 3-8 ouă sunt depuse în aprilie sau la începutul lunii mai. Ambele sexe clocesc, incubarea durând 9-14 zile. Puii sunt îngrijiți de ambii părinți și devin zburători după 17-25 de zile, în funcție de abundența hranei. Rămân în preajma adulților pentru încă vreo două săptămâni, fiind hrăniți de ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

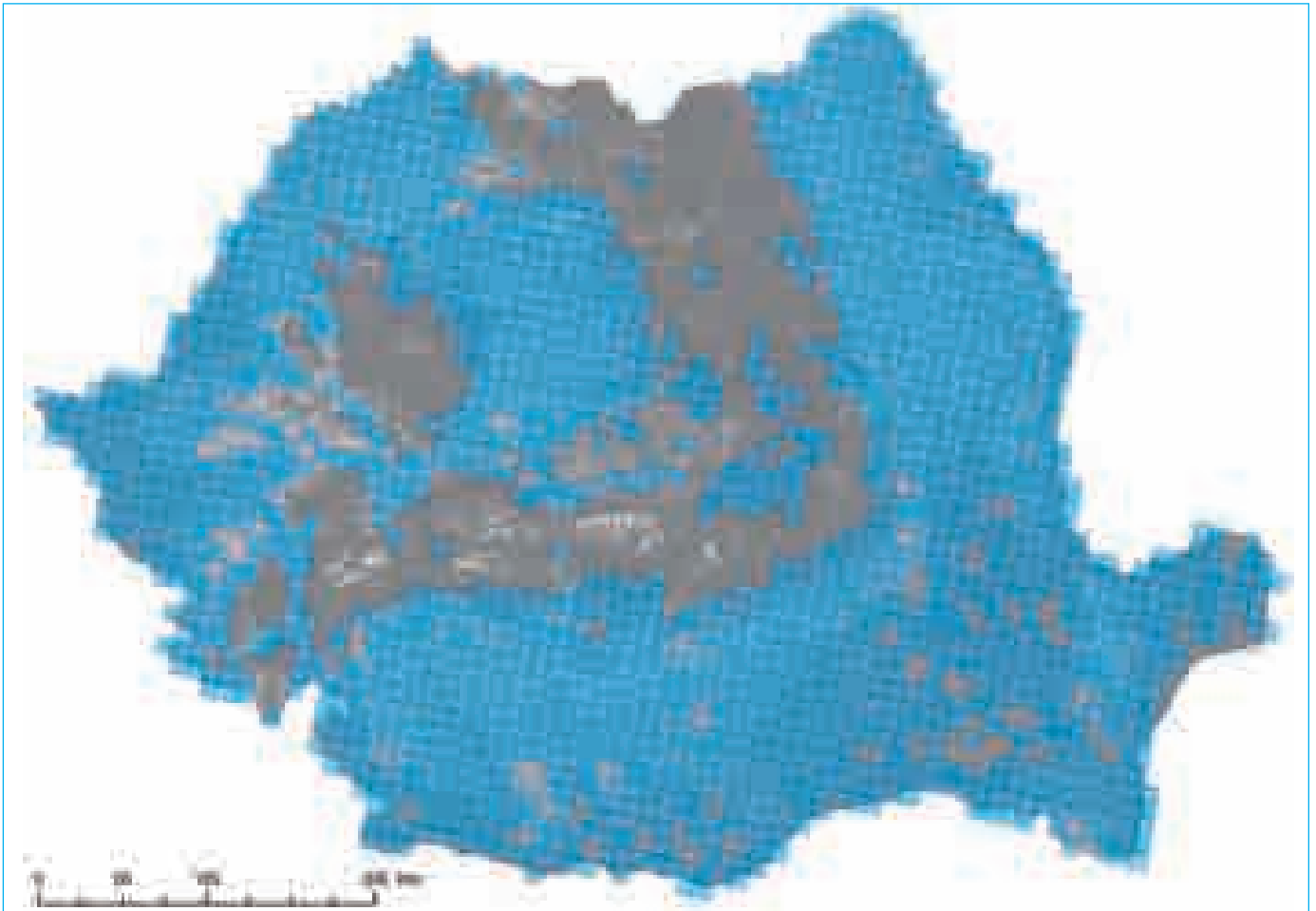
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.

- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE CU SPATE ALB - WHITE-BACKED WOODPECKER

Dendrocopos leucotos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Dendrocopos*

SPECIA: *Dendrocopos leucotos*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea cu spate alb este o specie rezidentă a regiunilor temperate și boreale, cu o răspândire foarte largă în Eurasia. Populația din Europa reprezintă 35% din populația mondială, ea având o răspândire largă, cu efective semnificative în Europa Centrală. Lipsește din vestul continentului. Populații mai mari sunt în România, Slovacia și Bielorusia. În România, prezența ciocănitorei cu spate alb este determinată de distribuția habitatelor propice, astfel specia regăsindu-se în principal în regiunile submontane. Făgetele extrazonale pot atrage populații mici, ca de exemplu făgetele extrazonale din munții Măcin.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 232.000 și 586.000 de perechi cuibăritoare și reprezintă 35% din populația mondială, fiind stabilă.

În România cuibăresc între 16.633 și 55.564 de perechi. România deține pe departe cea mai mare populație cuibăritoare dintre statele membre ale Uniunii Europene.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România poate fi considerată o specie specializată pe pădurile de foioase din regiuni colinare și muntoase. Preferă pădurile compuse din fag (*Fagus sp.*), mesteacăn (*Betula sp.*), paltin (*Acer sp.*), frasin (*Fraxinus sp.*), ulm (*Ulmus sp.*), plop (*Populus sp.*). Deseori este prezent în păduri mixte, uneori și în păduri de conifere. De cele mai multe ori cuibărește pe versanții sudici ai dealurilor și ai munților, dar și în pădurile de galerie situate de-a lungul pâraielor dominate de specii de copaci cu esență moale. Astfel, specia poate fi întâlnită de la altitudini joase, începând cu 400 m, unde cuibărește în păduri de foioase, până în zonele montane, la 1.800 m, unde cuibărește în păduri bătrâne de fag sau de amestec. Hrana este alcătuită mai ales din insecte, în principal din larvele care trăiesc în trunchiul copacilor. Mănâncă și omizi, furnici, iar uneori se hrănește și cu alune și fructe de pădure. Când

Foto: Daniel Petrescu

se simte amenințată, adoptă o poziție întinsă a corpului și a capului, în general pe partea ascunsă a trunchiului.

Deși majoritatea speciilor europene de ciocănitore sunt puțin sociale, ciocănitorea cu spate alb pare a fi cea mai solitară. Fiecare dintre cele două sexe este teritorial și, în afara sezonului de cuibărit, își apără teritoriile de hrănire. În sezonul de reproducere este foarte teritorială, intrușii fiind alungați agresiv. Este o specie monogamă. Femelele sunt atrase de darabana masculilor, care poate fi auzită începând cu luna martie. Perechea efectuează zboruri nupțiale care constau în goane aeriene, zboruri demonstrative, posturi nupțiale etc. În această perioadă ambele sexe sunt foarte zgomotoase. Masculul excavă câteva noi cavități în fiecare primăvară, însă cele mai multe rămân neterminate. Femela contribuie la finalizarea excavației care este aleasă pentru cuibărit. Cuiburile mai vechi sunt folosite arareori. Deși cavități pot fi realizate în trunchiuri vii sau moarte, toți copacii folosiți au lemnul din interior descompus. Cele mai multe cavități sunt prezente în arbori cu esență moale.

Înălțimea la care este așezat cuibul variază între 5 și 32 m. În general, cuiburile acestei specii sunt localizate la o înălțime mai mare decât a oricărei alte specii europene de ciocănitore. Teritoriul de cuibărit este cel mai mare dintre cele ale speciilor europene de ciocănitore, de până la 3,5 km². Cele 3-5 ouă sunt incubate de ambele sexe, timp de 14-16 de zile, masculul dlocind mai ales în timpul nopții. Puii sunt îngrijiți de ambii părinți, iar dezvoltarea lor durează 24-28 de zile. După ce părăsesc cuibul, puii nu mai sunt hrăniți de părinți. Adulții înnoptează în scorburi, în sezonul de reproducere împreună cu puii, sau într-o scorbură separată, excavată special pentru odihnă.

AMENINȚĂRI

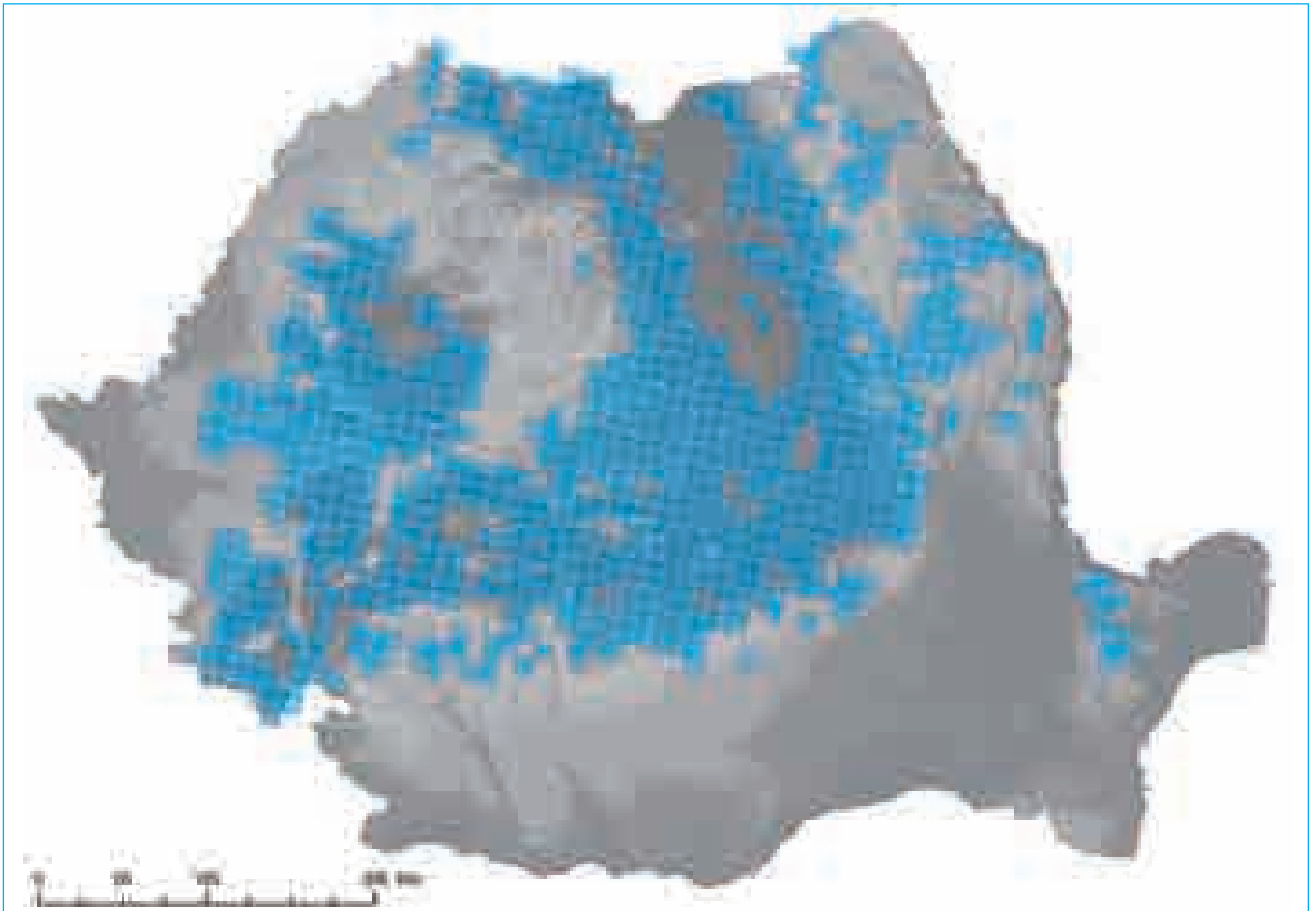
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împărțiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi, și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru per hectar.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE PESTRIȚĂ MICĂ - LESSER SPOTTED WOODPECKER

Dryobates minor

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Dryobates*

SPECIA: *Dryobates minor*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea pestriță mică este o specie rezidentă a regiunilor temperate, boreale și mediteraneene. Cuibărește în Eurasia, din Spania până în Kamchatka, în Asia fiind distribuită în special în regiunile temperate. Cele mai mari populații se găsesc în Franța, Germania, Polonia și Bielorusia. În România specia nu are o răspândire continuă, iar arealul nu este destul de cunoscut.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 491.000 și 1.050.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 45% din populația globală. Deși în mai multe țări populația este în declin din cauza pierderii habitatului, pe plan continental tendința este incertă.

În România cuibăresc între 25.596 și 80.739 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România cuibărește atât în zone de șes, cât și în zone colinare și de munte, unde găsește habitatele preferate reprezentate de păduri bătrâne de foioase sau mixte, cu un procent redus de conifere, care au multe uscături și lemn mort. Preferă pădurile naturale cu impact foarte redus al silviculturii, managementul silvic intensiv conducând la extincția locală a speciei. De asemenea, specia poate fi întâlnită cuibărind și în pădurile de galerie cu multe specii de esență moale, fiind comună și în pădurile sau plantațiile din Delta Dunării. Deși este în primul rând o specie forestieră, în ultimele decenii a ocupat multe alte habitate secundare, cum ar fi livezile bătrâne, parcurile și grădinile mari și alte habitate ușor antropizate.

Mănâncă aproape exclusiv hrană de origine animală pe tot parcursul anului. Strategia de căutare a hranei diferă în funcție de sezoane. Astfel, în cursul perioadei de cuibărit își procură hrana preponderent din frunzișul copacilor, de regulă de la înălțimi mari (peste 8 m). În perioada de

Foto: Cristian Mihai

iară își procură hrana din crengi putrezite, preferând însă și în acest caz crengile mai subțiri, de la înălțimi însemnate. Din punct de vedere ecologic, ocupă o poziție extremă față de celelalte specii de ciocănitore, procurând hrana de pe crengi subțiri și din frunziș. În perioada de cuibărit, marea majoritate a hranei este reprezentată de larvele de lepidoptere, însă mănâncă și coleoptere, himenoptere, ortoptere, diptere etc. Hrana vegetală nu are importanță mare în dieta acestei specii nici în timpul iernii.

Este o specie solitară și sedentară, care își apără teritoriul de cuibărit pe tot parcursul anului. Mărimea teritoriilor de cuibărit depinde de calitatea habitatului și poate varia între 10 ha și 100 ha, majoritatea variațiilor de densitate datorându-se caracteristicilor managementului forestier din zonele de cuibărit. Este monogamă, perechile se formează pe durată lungă, iar legăturile între sexe se păstrează și în afara perioadei de reproducere. În fiecare an perechea excavează o nouă scorbură pentru cuibărit (ocasional mai multe, cele nefolosite pentru cuibărit devenind

scorburi de înnopțat). Formarea perechilor are loc la începutul perioadei de reproducere. Scorbură este de obicei situată la înălțimi mari și în crengi de diametru redus, însă ocazional poate să fie localizată la înălțimi joase în trunchiul copacilor. După alegerea locului scorburii, ambele sexe contribuie la excavarea acesteia. Depune o singură pontă anual, la începutul lunii mai, formată din 3-8 ouă. Ambele sexe clocesc timp de 14 zile, de regulă în timpul nopții clocind masculul. Ambii părinți participă la îngrijirea puilor, dezvoltarea acestora durând aproximativ trei săptămâni. Ei devin independenți la două săptămâni după părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

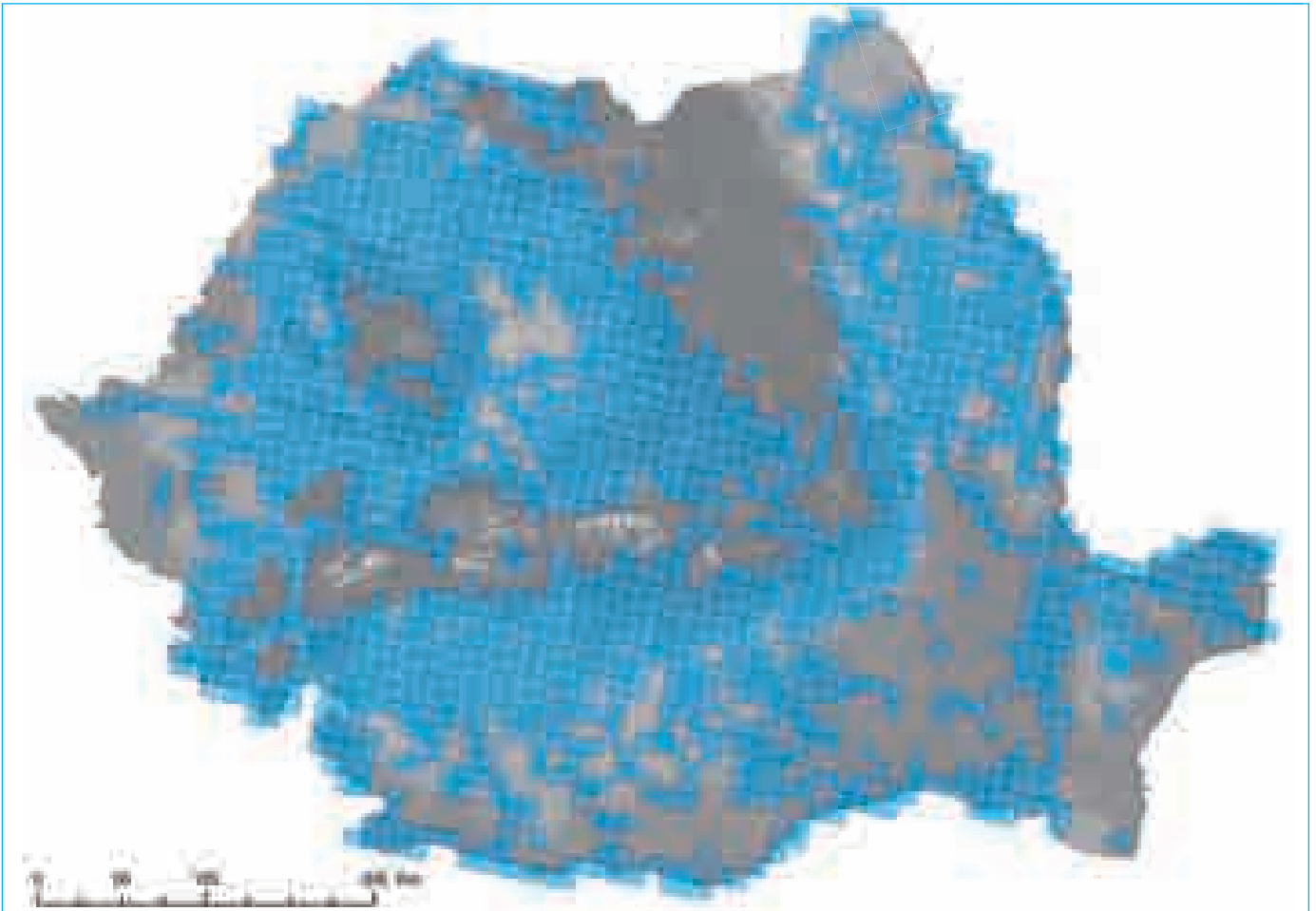
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi, și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru per hectar.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE DE STEJAR - MIDDLE SPOTTED WOODPECKER

Leiopicus medius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Leiopicus*

SPECIA: *Leiopicus medius*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie rezidentă a climatului temperat continental, care nu se extinde în regiuni boreale sau montane, găsiindu-se în partea centrală și de sud-est a continentului european. În afara Scandinaviei și a Insulelor Britanice, cuibărește în fiecare țară din Europa. În România, cele mai semnificative populații cuibăritoare pot fi găsite în zonele colinare din podișul Transilvaniei, respectiv în gorunetele din Dobrogea, dar specia apare în majoritatea zonelor unde sunt prezente habitatele caracteristice.

POPULAȚIE

Mai mult de 95% din populația mondială cuibărește în Europa, fiind estimate între 301.000 și 678.000 de perechi, tendința fiind stabilă. În România cuibăresc între 126.425 și 219.696 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie care se găsește în păduri cu exem-

plare mature de Quercinee, dar poate fi observată și în parcuri mai mari sau pe pășuni împădurite, acolo unde sunt prezente exemplare bătrâne de stejar sau gorun. Limitele altitudinale la care cuibărește specia sunt determinate de prezența habitatelor cu stejar sau gorun și sunt localizate în principal între 200 și 600 m; în Dobrogea și Câmpia de Vest poate fi întâlnită și la altitudini mai mici. Prezența speciei este independentă de panta terenului, umiditate sau apropierea cursurilor de apă. Trăiește și în păduri mixte cu stejar, carpen, frasin, fag, chiar și molid. Răspândirea speciei corespunde în general cu răspândirea carpenului (*Carpinus betulus*). Consumă aproape exclusiv hrană de origine animală pe tot parcursul anului. Caută după hrană pe coajă, pe crengi și pe suprafețele frunzelor sau excavează în lemnul putred, moale. Din punct de vedere ecologic, ocupă o poziție intermediară între alte specii de ciocănitoare, procurând hrana atât de pe suprafața trunchiurilor arborilor, cât și din frunziș. Folosește „nicovală” pentru deschiderea

nucilor sau a conurilor. Mănâncă coleoptere, himenoptere (furnici), fluturi și omizi, ortoptere, muște etc. Hrana vegetală are importanță sporită în timpul iernii, când numărul insectelor este scăzut.

Este o specie solitară, care apără teritorii fixe tot timpul anului. Mărimea teritoriului variază între 3 și 25 ha, cu suprapuneri frecvente ale teritoriilor învecinate. Primăvara își delimitează teritoriul, acesta fiind apărat de ambii parteneri. Masculii își anunță prezența și revendică teritoriul prin chemări și cântece. Darabana este mai puțin folosită comparativ cu alte specii, iar femelele nu bat deloc darabana. În postura amenințătoare, capul este lăsat în jos și ciocul întins înainte spre adversar. Au loc frecvent lupte și goniri în aer între adversari.

Este monogamă, iar perechile se formează anual, la sfârșitul iernii, pentru durata sezonului de reproducere. Masculul este cel care excavează locul pentru cuibărit, iar femela inspectează excavația făcută și decide dacă o acceptă sau nu. Construiesc în fiecare an un nou cuib. După alegerea locului, ambele sexe contribuie la excavarea scorburii. Înălțimea cuibului variază între 5 și 20 m, iar intrarea este rotundă, cu un diametru de 4-5 cm. La fel ca în cazul altor specii de ciocănitoare, femelele sunt cele care inițiază populația. Cele 4-7 ouă sunt depuse la sfârșitul lunii aprilie sau în luna mai. Ambele sexe clocesc timp de 11-14 zile și participă la îngrijirea puilor, dezvoltarea acestora durând aproximativ trei săptămâni. Puii devin independenți la două săptămâni după părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

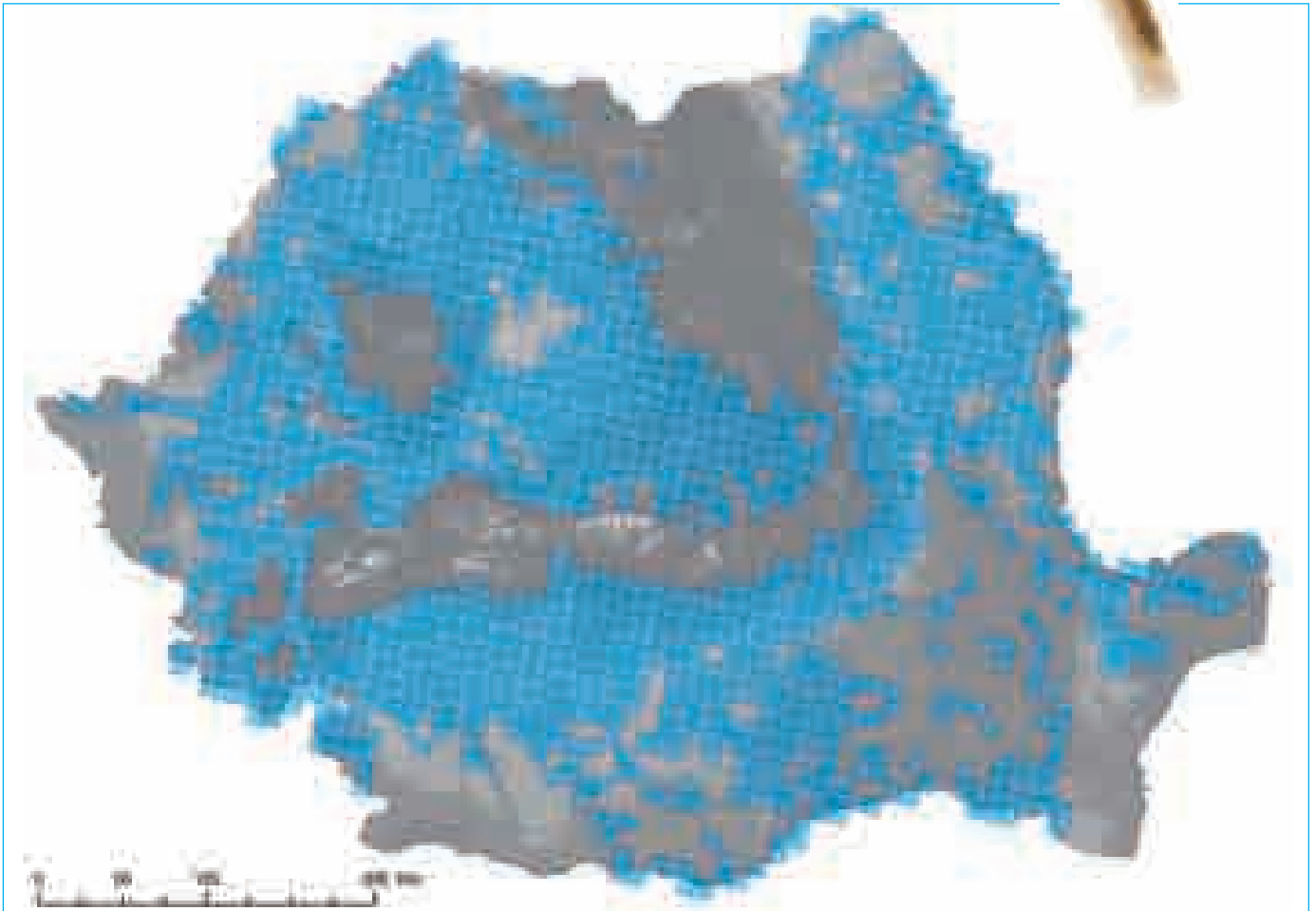
Foto: Cristian Mihai

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi, și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru per hectar.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE DE MUNTE - THREE-TOED WOODPECKER

Picoides tridactylus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Picoides*

SPECIA: *Picoides tridactylus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea de munte este o specie rezidentă a regiunii boreale, cu o răspândire foarte largă și continuă în Eurasia boreală, stabilind populații izolate în habitatele montane din zona temperată. Populația europeană este divizată, cu o răspândire largă în zonele boreale din Fenoscandia și cu populații izolate, dar puternice, în regiunile muntoase ale continentului. În țara noastră este o specie greu de observat și destul de puțin cunoscută, dar răspândită în pădurile de conifere din Carpați.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 598.000 și 1.450.000 de perechi cuibăritoare. Un declin moderat a fost observat între 1970 și 2000, dar populația s-a menținut totuși stabilă. Populația din Europa reprezintă aproximativ 20% din populația mondială, tendința nefiind cunoscută. În România cuibăresc între 4.070 și 23.684 de perechi, cu tendință necunoscută.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În regiunile boreale cuibărește în taiga, de multe ori în zonele mlăștinoase ale acestor păduri. În regiunile temperate (la fel ca în România) este o specie montană, preferând pădurile bătrâne de conifere. Prezența și abundența speciei depind de cantitatea lemnului mort din habitate, deci sunt influențate semnificativ de practicile silvice. Preferă zonele de pădure cu pante abrupte. Pentru cuibărit alege porțiunile mai deschise de pădure, de exemplu cu căderi de copaci cauzate de vânt sau de avalanșe. Este o specie predominant solitară, teritorială pe tot parcursul anului. Dacă se simte amenințată, își ridică penele creștetului și scoate sunete de alarmă sau se ascunde în spatele copacilor. Este o specie sedentară. Mănâncă predominant insecte, larvele și adulții coleopternelor xilofage. Consumă, de asemenea, insecte din mușchi și licheni, furnici și larvele lor din mușuroaie, omizi, muște, viespi sau păianjeni. Se hrănește pe copacii morți și vii, în timpul

Foto: Daniel Petrescu

iernii la înălțimi mai mici. De multe ori poate fi observată hrănindu-se cu seva copacilor. Urmele circulare ale ciocnirii pe trunchiul copacilor sunt caracteristice hrănirii la această specie. Este monogamă, de multe ori perechile rămânând împreună și în afara sezonului de reproducere. Teritoriile sunt marcate prin darabană, care se poate auzi mai ales dimineața devreme, uneori și toamna. Se pare că în manifestările teritoriale masculii nu tolerează alți masculi, iar femelele alte femele, fiind însă indiferenți față de indivizi care aparțin celuilalt sex. Când un rival pătrunde în teritoriu, pasărea adoptă o postură amenințătoare cu gâtul întins și cu ciocul ridicat, care este de multe ori acompaniată de legănatul capului. Femelele sunt atrase de darabană, care durează circa 1,3 secunde, având în acest timp un număr de 14-26 de lovături. Comportamentul nupțial constă în zboruri alcătuite din goane aeriene, în

legănatul capului, în „duete” de darabană „cântate” după apus de soare. Teritoriul de cuibărit pentru o pereche este de circa 70 ha de pădure de conifere. În fiecare an perechea lucrează împreună la excavarea unui cuib. Scorburile sunt realizate în special în copaci morți, la o înălțime care variază între 1 și 10 m. Intrarea în cuib este rotundă sau ovală și are un diametru de 4,5-5 cm, fiind amplasată în general spre sud. Cele 3-7 ouă albe sunt depuse în luna mai. Incubarea durează 14 zile și este efectuată de ambele sexe. Puii sunt îngrijiți în egală măsură de ambii părinți timp de 22-25 de zile. În primele săptămâni cuibul este păzit riguros. După această perioadă, puii fiind deja mari ies din cuib și stau împreună pe o creangă în apropierea acestuia; în caz de pericol toți se înghesuie în scorbură. Ei devin independenți la vârsta de aproximativ 30 de zile, în tot acest timp rămânând în preajma părinților.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

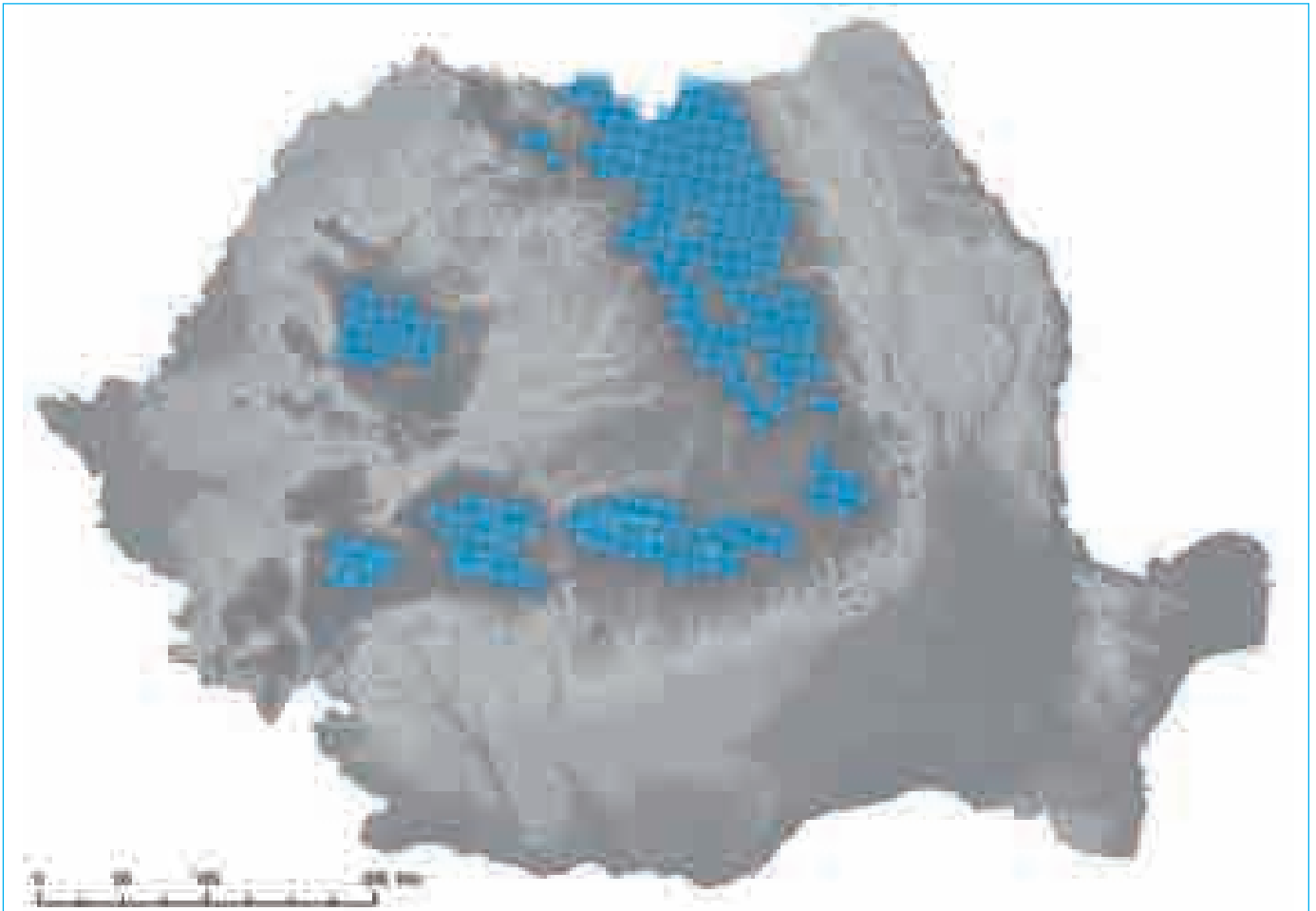
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi și/sau bătrâni cu minimum 40 cm diametru/ha.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Prevenirea incendiilor în pădure și liziere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CAPÎNTORTURĂ - EURASIAN WRYNECK

Jynx torquilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Jynx*

SPECIA: *Jynx torquilla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Capîntortura are un areal transpaleartic, cuibărind în cea mai mare parte a Europei și a Asiei până în Japonia și Kamceatka, între 30° și 70° latitudine nordică. Cuibărește în toate țările Europei, cu excepția Irlandei și a Islandei. În România nu este o specie frecventă, deși cuibărește pe întreg teritoriul țării, în biotopurile convenabile, cu excepția masivelor păduroase întinse și compacte.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 674.000 și 1.600.000 de perechi, reprezentând 45% din populația globală, aflându-se într-un declin moderat.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 43.907 și 91.289 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie prezentă în liziere și tăieturi ale pădurilor de foioase, în arborete mici, pe copacii rari de pe terenuri deschise, în zăvoaie și păduri de luncă, dumbrăvi, plantații și livezi bătrâne. Poate fi observată și în apropierea omului, în copacii din grădinile sau parcurile mari din localități. Preferă zonele de șes și dealuri, pătrunzând pe alocuri în aria montană, în văi și în depresii. Este o pasăre insectivoră care consumă mai ales furnici, dar și alte insecte adulte și larve de insecte, pe care le prinde cu ajutorul limbii modificate, extrem de lungi.

Capîntortura este un oaspete de vară și o pasăre de pasaj prezentă în lunile aprilie-septembrie. Cuibărește în scorburi și cuiburi vechi de ciocănitore, în lunile mai-iulie. Poate ocupa cu succes și cuiburi artificiale, dacă sunt instalate în habitatul adecvat speciei. În perioada de împerechere (sfârșitul lunii aprilie, începutul lunii mai) masculii cântă încontinuu. Femela depune 7-14 ouă netede, ovale, mate și albe, cu coaja mai groasă. De obicei ouăle dintr-un cuib provin de la două femele. Clocitul este asigurat de ambele sexe, însă în cele 12-14 zile de incuba-

Foto: Cristian Mihai

ție clocește mai mult femela. De obicei depune două ponte într-un sezon de reproducere. Puii la eclozare sunt nidicoli, având culoarea pielii și în 17-18 zile își dezvoltă penajul de juvenil. Ei sunt dependenți de cuib și de hrana adusă de părinți 20-23 de zile, după care ies din scorbură. În tot acest timp, hrana adusă de păsările adulte constă în mare parte din pupe de furnici. Deși pot zbura, ei mai sunt hrăniți încă 10 zile de către părinți, în special cu ouă și larve de furnici.

AMENINȚĂRI

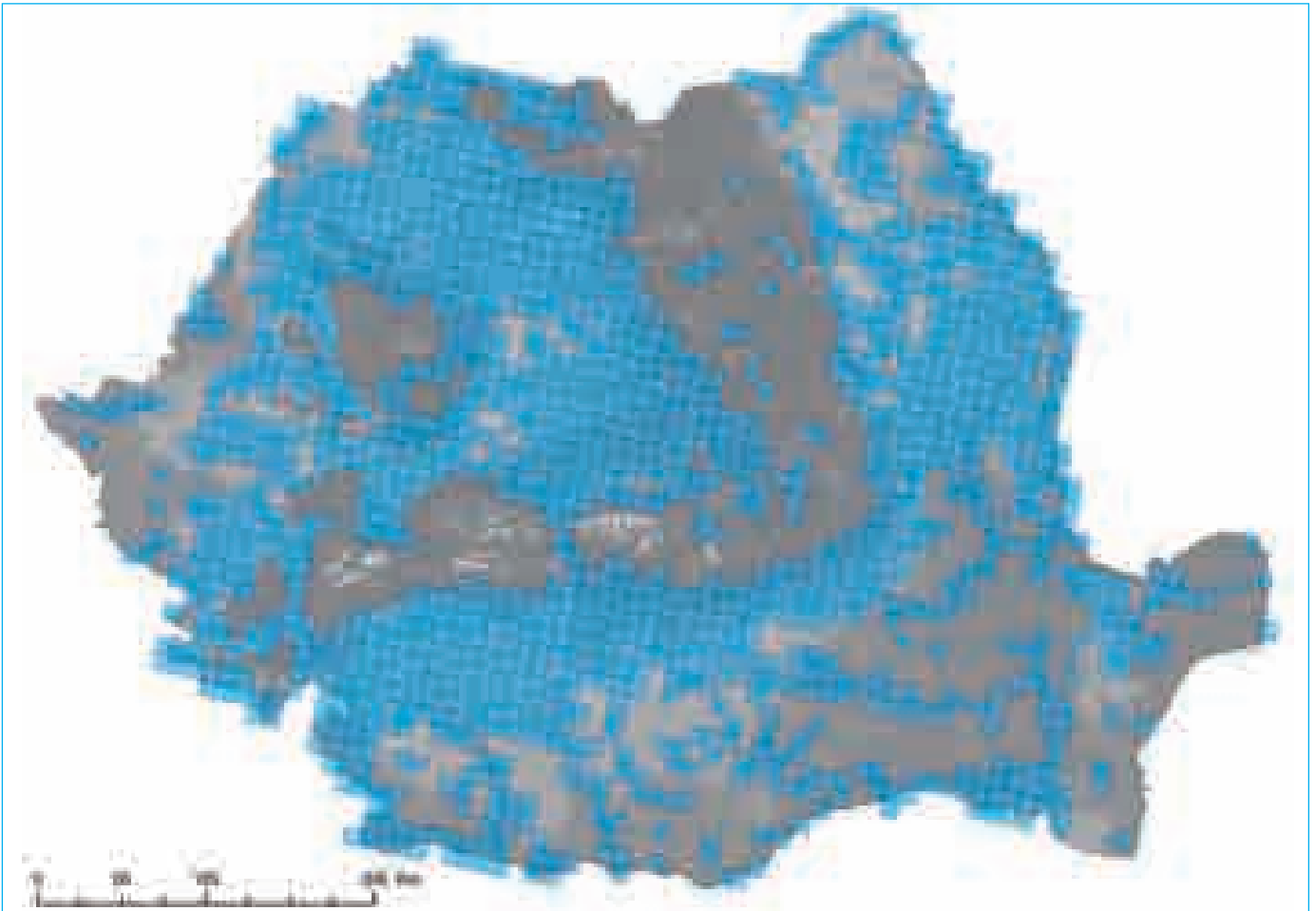
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbare cauzată de alte activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea mușuroaielor de furnici în păduri, poieni și în pajiștile aflate în apropierea locurilor de cuibărit.
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂRLIE DE CÂMP - EURASIAN SKYLARK

Alauda arvensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: *Alauda*

SPECIA: *Alauda arvensis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia cuibărește în palearticul de vest atât la latitudini superioare, cât și inferioare, fiind răspândită în climate continentale și oceanice, în regiuni temperate și boreale. Este mai puțin răspândită în zona mediteraneană decât ciocărlia de pădure (*Lullula arborea*) sau ciocărlanul (*Galerida cristata*), specii care necesită temperaturi mai ridicate. Se caracterizează printr-o distribuție mai sporadică, cauzată de exigențele față de calitatea habitatelor. Populațiile din regiunile nordice și estice ale arealului ierneață în sudul Europei. Populațiile sudice nu sunt migratoare, deși în iernile cu temperaturi extrem de scăzute pot să se retragă spontan către regiuni mai sudice. Specia este larg răspândită în România, preferând terenurile deschise. Majoritatea efectivului din țara noastră migrează în zone mediteraneene, foarte puține exemplare rămânând la noi peste iarnă.

POPULAȚIE

Populația din Europa a scăzut considerabil între 1970 și 1990 și a rămas stabilă în următoarea decadă, fără însă să revină la nivelul precedent. În prezent, populația se află într-un declin moderat și este cuprinsă între 44.300.000 și 78.800.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 30% din populația mondială.

În România, specia este larg răspândită, numărul perechilor cuibăritoare fiind cuprins între 6.690.206 și 7.367.074.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia colonizează zonele deschise cu sol nivelat și umed, acoperit cu vegetație erbacee (incluzând și cerealele), lipsind din regiunile aride și noroioase. Se presupune că s-a răspândit din pajiștile de stepă odată cu defrișările masive și cu extensia terenurilor arabile sau a pășunilor, care au condus la schimbări majore ale habitatului, în special în decursul secolului al XIX-lea.

În general ciocărlia de câmp este asociată cu terenurile agricole, dar poate fi identificată și în

Foto: Cristian Mihai

pajiști sau lunci, la periferia terenurilor mlăștinoase, în stepe și dune sau în regiuni cu defrișări extensive. Evită însă pădurile și habitatele xerice. În Europa, populația atinge densitatea maximă în terenurile agricole, în special în fânețele lăsate în paragină sau moderat pășunate. În afara sezonului de reproducere preferă terenuri arabile. Cântecul pare nesfârșit, constând din note înalte, repetate în serii lungi, conținând adesea și note imitative. Începe să cânte încă de la primele ore ale dimineții (păsările dintr-o zonă se pare că se trezesc în masă, aproape simultan), iar apoi poate fi auzită toată ziua. În general, începe să cânte de pe sol, după care se ridică zburând tot mai sus, până nu se mai vede; cântă timp de 10-15 minute fără întrerupere, după care se lasă pe sol. Spre toamnă devine tăcută, moment în care se adună în stoluri mici, staționând în special pe miriști. Se hrănește cu nevertebrate mici și cu semințe. Vara, în perioada de clocire, preferă insectele, în restul anului consumând semințe, la care iarna se adaugă și resturi vegetale sau frunze. Puii sunt hrăniți cu insecte, în special cu larvele acestora. Specia este monogamă, o pereche având un teri-

toriu de 2-8 ha. Se reproduce de la sfârșitul lunii aprilie și începutul lui mai până în august-septembrie. Cuibul este pregătit de femelă în forma unei mici adâncituri în pământ și este căptușit cu iarbă, fiind foarte bine ascuns în vegetație. În acest cuib sunt depuse în general 3-5 ouă, pământii cu pete brune. Femela clocește singură pona timp de 10-13 zile, dar puii sunt hrăniți de către ambii părinți și părăsesc cuibul după 16-20 zile, mai rar la 24 de zile. Într-un sezon de reproducere sunt scoase 2-3 serii de pui (foarte rar, patru).

AMENINȚĂRI

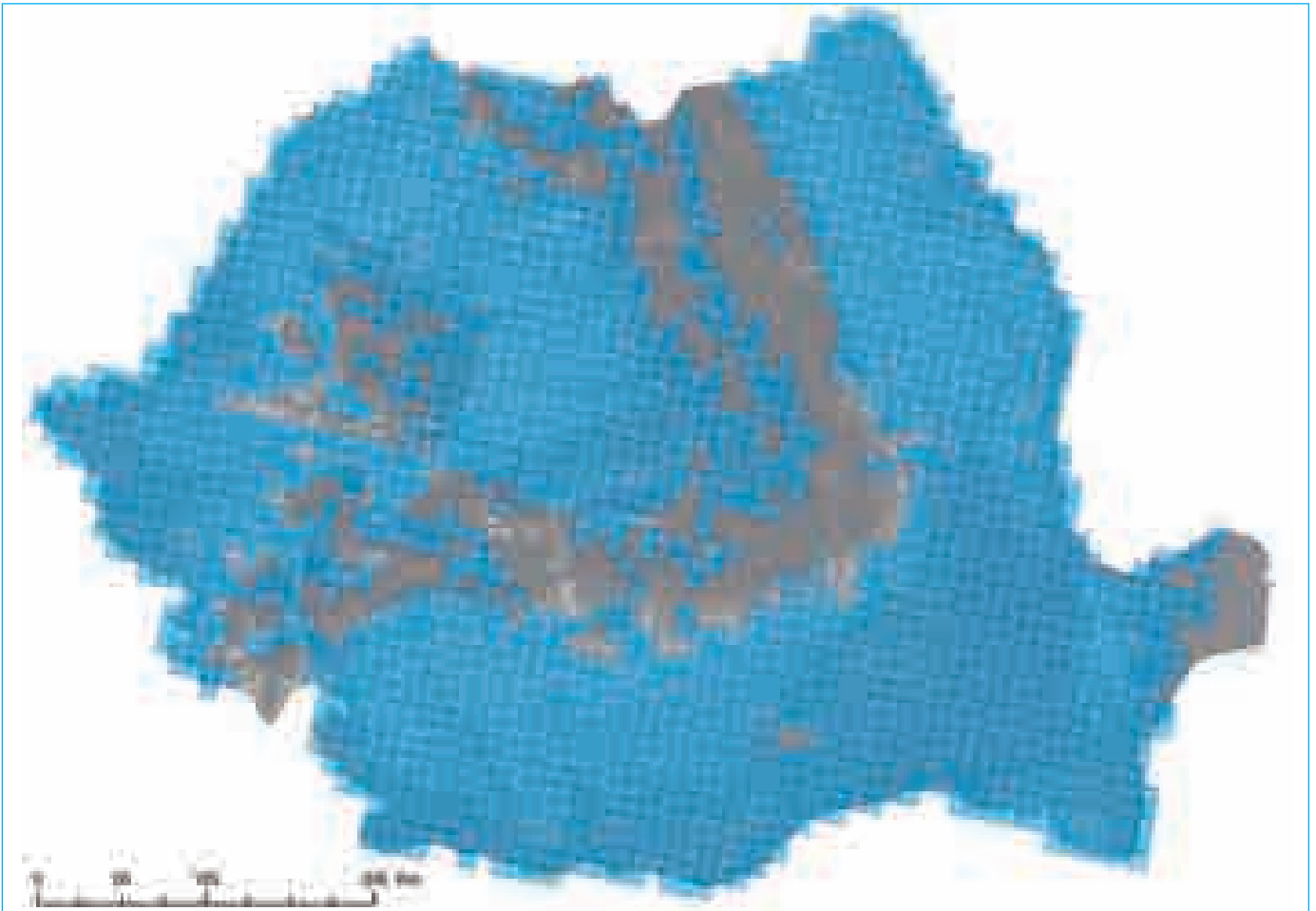
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbățiți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Menținerea pajiștilor prin pășunat.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLAN - CRESTED LARK

Galerida cristata

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: *Galerida*

SPECIA: *Galerida cristata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Ciocârlanul are o distribuție largă în palearticul de vest, la sud de zona boreală. Este o specie sedentară în Europa, cu efective migratoare sau parțial migratoare în teritoriile nordice din Asia. Cuibărește, de asemenea, și în jurul deșertului Sahara și în oaze întinse din Africa, de-a lungul coastei Peninsulei Arabice și în zonele de stepă din Asia Centrală și în India. În România cuibărește în toată țara, cu excepția munților înalți.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 17.700.000 și 24.500.000 de perechi, reprezentând 20% din populația globală, estimându-se un declin de până la 25% în decursul a trei generații (aproximativ 11 ani). În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 257.015 și 542.130 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este specia tipică a câmpiilor și terenurilor arabile uscate, inițial ocupând doar zone xerice de semideșert și de stepă; ulterior, se pare că a colonizat și peisajele modificate de către om. Printre habitatele în care poate fi observat ciocârlanul se includ terenuri agricole, zone de stepă, deșert și semideșert și zone de tăieri rase. Are nevoie de terenuri întinse sau pășuni xerice, în care vegetația acoperă numai 50% din suprafața solului. Este, de asemenea, o specie des întâlnită pe lângă așezările omenești, drumuri, șantiere, stații de tren, parcuri, piețe, rampe de gunoi, în toate aceste zone căutând locurile cu suprafețe lipsite de vegetație. Hrana în perioada de cuibărit constă din insecte, dominând în special coleopterele, dar și lăcustele, furnicile și larvele de lepidoptere. Prinde frecvent și melci sau arahnide, iar din toamnă până primăvara consumă semințe. Hrana o procură de

pe sol, în perechi sau în grupuri mici (în afara perioadei de cuibărit).

Cuibărește în lunile martie-iulie formând perechi monogame, singurate și teritoriale. Cuibul este construit de femelă pe pământ și captușit cu fire de iarbă. Ponta este formată din 3-5 ouă și este clocită numai de femelă timp de 11-13 zile. Puii sunt hrăniți intens de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Braconajul.

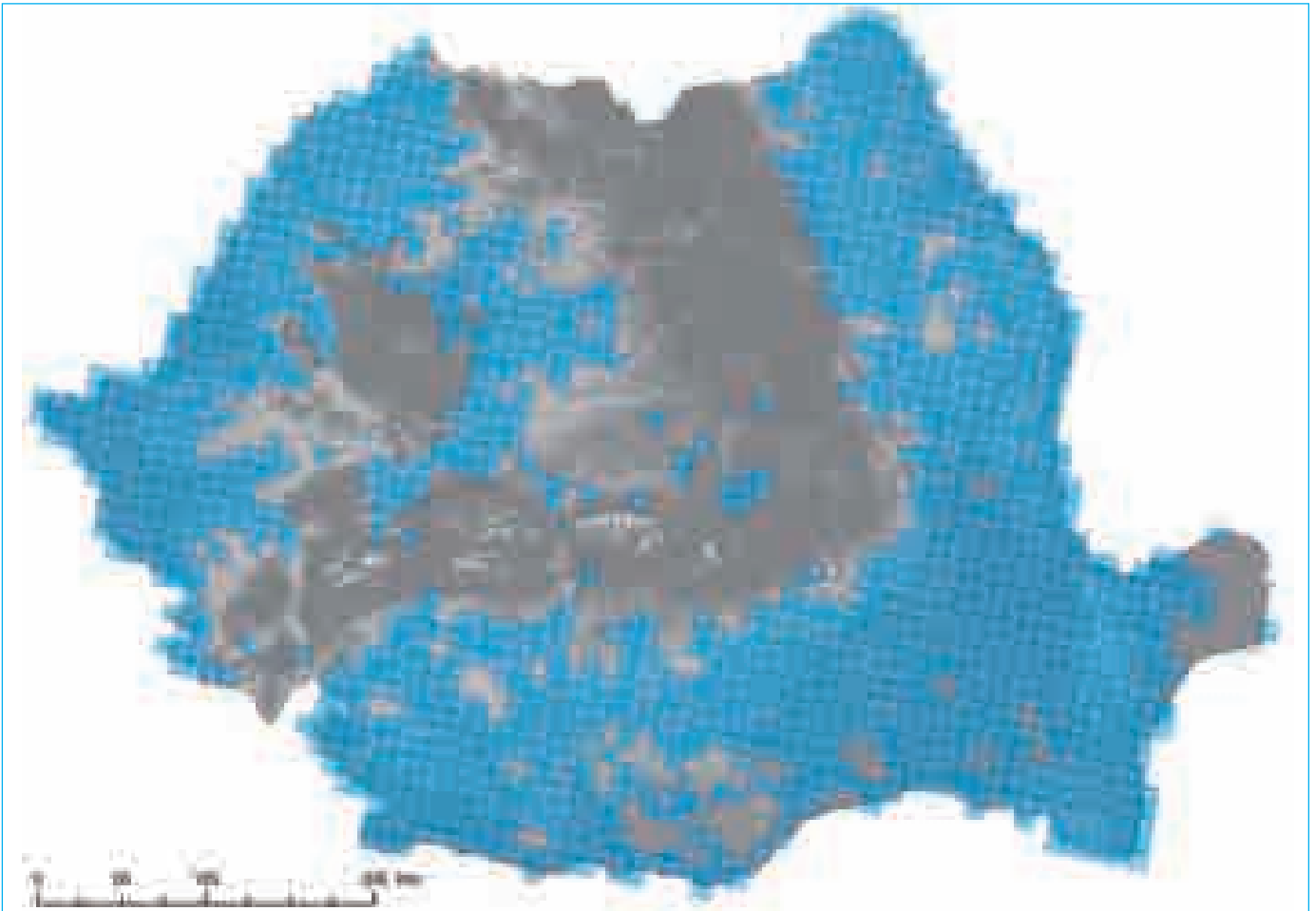
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Menținerea pajiștilor prin pășunat.

- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea păsărilor cauzată de drumuri este ridicată.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLIE DE PĂDURE - WOODLARK

Lullula arborea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: Lullula

SPECIA: Lullula arborea

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Ciocârlia de pădure este larg răspândită în toată Europa, ceea ce reprezintă 90% din arealul global al speciei. Majoritatea populațiilor migrează pentru iernare în Orientul Mijlociu, cu excepția populațiilor din zona Mării Mediterane, care sunt sedentare. În România are o distribuție aproape omogenă, apărând în toate habitatele corespunzătoare speciei, cu populații sedentare în Lunca Dunării și în Dobrogea.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 1.890.000 și 3.890.000 de perechi, ceea ce reprezintă 90% din populația mondială, fiind în creștere moderată.

Populația din România cuprinde între 282.694 și 395.256 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în diferite habitate deschise și semi-deschise mozaicate cu tufărișuri, în zonele de agricultură și pășunile abandonate, în livezile

tratate în mod tradițional extensiv, în lizierele pădurilor și în regenerările naturale ale habitatelor forestiere. Arată o preferință pentru solurile nisipoase, acide și aride, cu vegetație ierboasă rară și scurtă (sub 5 cm). Foarte rar pot fi găsite cuibărind și în habitate antropice, precum parcurile de mari dimensiuni din localități. Migrează în timpul zilei. Este o specie solitară, cu excepția perioadei de reproducere, când stă în perechi sau în grupuri familiale mici.

În timpul cuibăritului consumă mai ales insecte (gândaci, muște, fluturi de zi și fluturi de noapte), pe care le prinde pe sol, în proximitatea cuibului (la maximum 100 m de acesta). În migrație și în timpul iernării consumă în special semințe de diverse plante.

După iernare, masculii revin de obicei la aceleași locuri de cuibărit, femelele nemanifestând un atașament față de acestea. Teritoriul este marcat prin cântec, acesta fiind efectuat dimineața devreme și seara. Ambii parteneri cântă, atât în zbor, cât și așezați pe un suport sau chiar pe sol. Este o specie monogamă. Cuibul este

construit de către femelă pe sol, într-o zonă protejată de iarbă mai înaltă sau tufișuri. Baza cuibului este o adâncitură rotundă în sol, ascunsă sub o tufă, iar ca materiale de construcție sunt folosite rădăcini fine, mușchi și crenguțe subțiri; la final, cuibul este căptușit la interior cu păr de cal, frunze și fire de iarbă mai fine. Ponta constă din 3-5 ouă gri-albicioase cu pete maro-roșcate, care sunt clocite numai de către femelă, care alternează perioadele de clocire cu scurte perioade de hrănire și adăpare. Timpul de incubare este de 14-15 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți exclusiv cu insecte. Ei părăsesc cuibul la vârsta de 10-12 zile (ocasional și mai repede dacă cuibul este deranjat) și devin capabili de zbor peste 3-4 zile. Dacă este depusă o a doua pontă, masculul hrănește puii din prima generație. Aceștia rămân pe teritoriul părinților până când și a doua pontă este îngrijită, iar la sfârșitul cuibăritului părinții împreună cu cele două rânduri de pui zburători formează un stol mic. Poate exista și o a treia pontă într-un sezon de reproducere, dacă există condiții favorabile de mediu și hrană suficientă.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

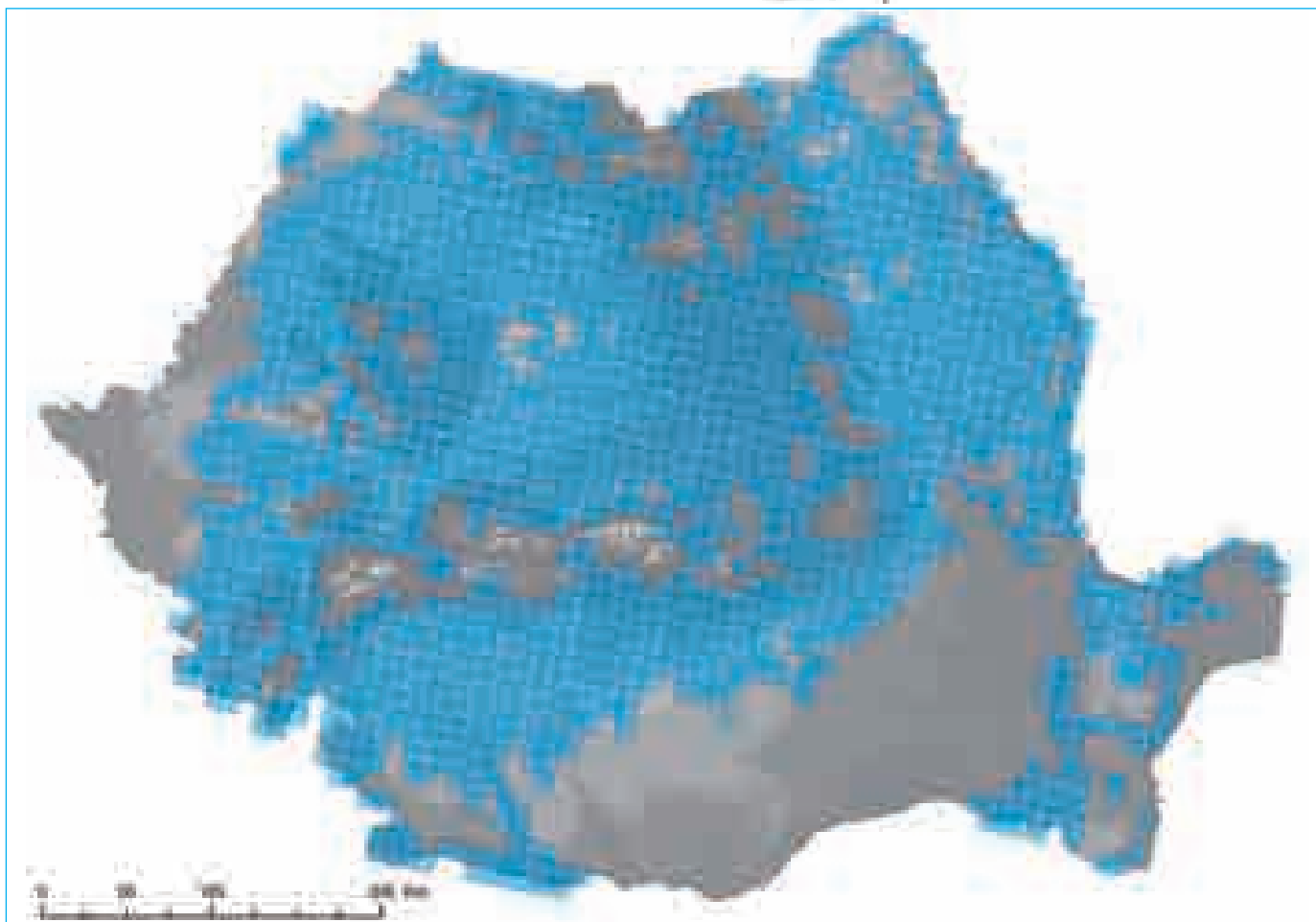
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLIE DE STOL - GREATER SHORT-TOED LARK

Calandrella brachydactyla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: *Calandrella*

SPECIA: *Calandrella brachydactyla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Arealul ciocârliei de stol se întinde din zona Mării Mediterane și a Mării Negre până la stepele din Asia Centrală. Majoritatea populației din Europa cuibărește în Peninsula Iberică, cu toate că și în Rusia apar efective considerabile. Specia este migratoare, majoritatea efectivelor din Europa petrecând iarna în Africa, în regiunea Sahel și la coastele Mării Roșii, cu excepția populației rezidente din Grecia.

În România cuibărește în Dobrogea și în Bărăgan, dar a fost găsită o populație mică și în Banat.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 4.730.000 și 9.050.000 de perechi cuibăritoare și se află într-un declin moderat.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 384.085 și 636.121 perechi, tendința fiind de creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Din punctul de vedere al cerințelor ecologice, este o specie intermediară între ciocârliele prezente în zonele de deșert sau semideșert și cele adaptate la zonele acoperite de vegetație, cuibărind în latitudini mijlocii și inferioare în zonele de stepă, în cele mediteraneene și în zonele temperate înconjurătoare. Preferă câmpii și platouri xerice deschise, terase și dealuri din nisip, argilă sau ocazional pietriș, cu o varietate de vegetație, de la tufărișuri cu zone de pământ gol până la pārloage, buruieni și miriști. În afara perioadei de reproducere poate fi văzută și în zonele semiaride și pe terenuri arabile. Penajul maroniu asigură un camuflaj excelent la sol și este similar ambelor sexe. Seara, fiecare exemplar coboară la sol, în teren deschis, ghemuindu-se pentru înnoptare într-o mică depresiune făcută în pământ. Se adună în stoluri de până la 10.000 de exemplare pentru a călători împreună spre cartierele de iernare. În aceste stoluri, care zboară în front larg, toate exemplarele își sincronizează mișcările. Specia a fost identificată până

la o altitudine maximă de 2.400 m.

Se hrănește cu insecte și semințe, în mod individual sau în stoluri, căutându-și hrana pe sol. În timpul sezonului de reproducere preferă hrana animală, formată în special din insecte. Poate rezista perioade îndelungate fără apă și folosește la nevoie și apă salmastră.

Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Masculul cântă în zbor, ridicându-se la înălțimi de 30-50 m, unde execută mișcări ondulatorii și circulare timp de 3-5 minute. Perechile cuibăritoare pot forma grupuri de 15-20 de cuiburi învecinate. Cuibul este așezat în zone aride, la adăpostul unor tufărișuri sau ierburi înalte și are un diametru interior de circa 6 cm. Este construit de femelă într-o adâncitură a solului și este căptușit cu iarbă, pene și lână, tot acest material fiind adus pe jos la locul cuibului. Uneori acesta este înconjurat cu pietre mici, rolul acestora fiind probabil protecția ouălor și a femelei. În acest cuib sunt depuse în mod obișnuit 3-5 ouă,

cu o dimensiune de circa 20 x 15 mm. Incubația durează în jur de 11-13 zile și este asigurată de către femelă. Acest timp de clocire mai scurt decât la alte specii de talie similară este o altă adaptare care reduce probabilitatea ca cuibul să fie descoperit de un prădător. Puii sunt hrăniți în cuib circa 8-10 zile, însă devin zburători după 12-15 de zile, în toată această perioadă fiind hrăniți de ambii părinți.

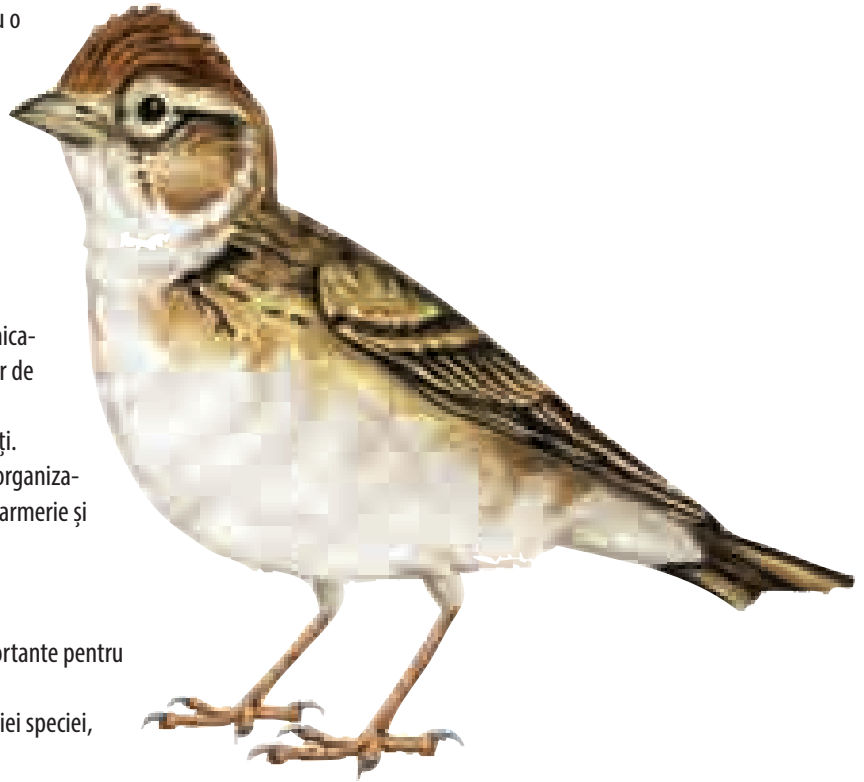
Depune două ponte pe sezon. Ca și alte păsări care cuibăresc pe sol, poate să depună o altă pontă în cazul în care ouăle au fost distruse.

AMENINȚĂRI

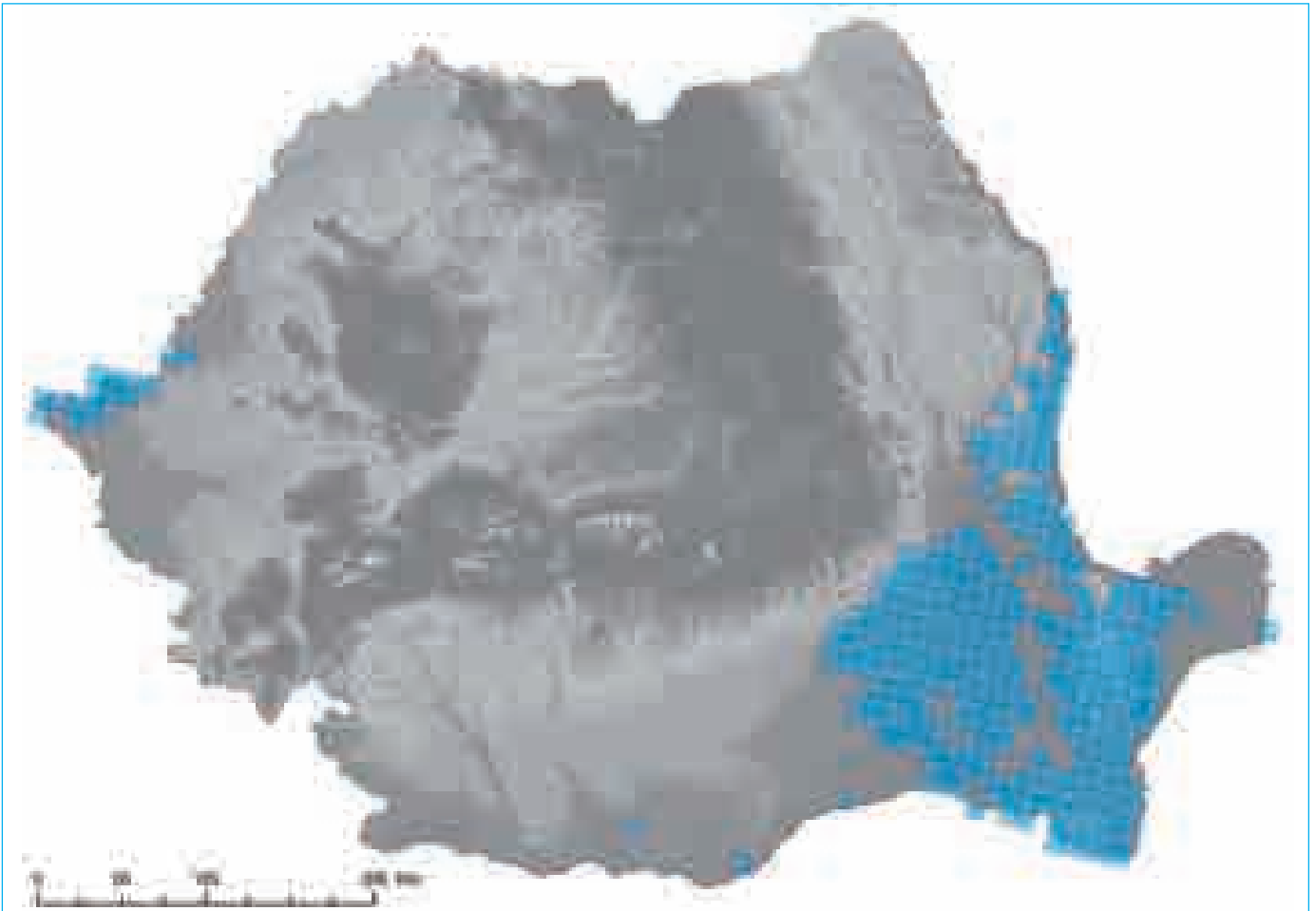
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminare prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Menținerea pajiștilor prin pășunat.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂRLIE DE BĂRĂGAN - CALANDRA LARK

Melanocorypha calandra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: *Melanocorypha*

SPECIA: *Melanocorypha calandra*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în jurul Mării Mediterane și al Mării Negre, în partea de nord a Occidentului Mijlociu, partea de nord a Africii și în stepele Asiei Centrale. Majoritatea populațiilor europene cuibăresc în Spania și Rusia, dar apar efective semnificative și în Turcia. Unele populații din estul Europei, cum sunt cele din Rusia, sunt parțial migratoare sau migratoare și ierneză în nordul Africii. În România există populații cuibăritoare în Delta Dunării, în Dobrogea, în partea de sud a Moldovei și în partea de est a Munteniei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 10.300.000 și 21.900.000 de perechi și reprezintă 45% din populația mondială, aflându-se într-un declin moderat.

Populația din România este cuprinsă între 785.101 și 1.109.698 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Ocupă teritorii în câmpii deschise, zone de stepă,

pășuni și terenuri arabile neirigate, cu acoperire densă de vegetație, preferând pârloagele, miștile și marginile de câmp. Se poate găsi cuibărit și în terenurile cultivate, manifestând o preferință pentru culturile de cereale. Evită deșerturile și semideșerturile, dar și zonele stâncoase. Marea majoritate a populațiilor se găsesc la câmpie, însă limita altitudinală maximă este de 1.400 m în Spania. Este parțial sedentară. În afara perioadei de cuibărit se înregistrează mișcări populaționale pe distanțe mai mari.

În timpul primăverii consumă în principal insecte (mai ales lăcuste și omizi), dar și păianjeni, melci mici și viermi. În timpul iernii, hrana este de origine vegetală, fiind formată din diverse semințe și rădăcini. Își procură hrana de pe pământ, singuratic sau în grupuri mici, adeseori și în stoluri mari, câteodată împreună cu presura sură (*Emberiza calandra*).

Masculii ajung în teritoriile de cuibărit foarte devreme, înaintea femelelor, în lunile februarie-martie. Este o specie monogamă, singuratică și teritorială, dar poate fi semicolonială în zone-

le cu densitate ridicată. Masculii se aud cântând încă din martie. Când se ridică în aer, începe să cânte și apoi se rotește deasupra teritoriului său la o înălțime de 80-100 m, timp de câteva minute. Zborul este caracteristic, cu bătăi rare ale aripilor, plutind cu aripile întinse și coada strânsă. Poate imita cântecul altor specii. Este teritorială și urmărește intrușii în zbor. Cuibul este construit de femelă într-o adâncitură superficială din sol, fiind adeseori adăpostit sub tușuri sau alte plante. Această scobitură este căptușită cu paie și tulpini vegetale uscate, peste care este așezată o împletitură fină de iarbă. Ponta este formată din 4-5 ouă de culoare alb-murdar și este clocită numai de către femelă. Dimensiunea ouălor este de 24 x 18 mm, iar culoarea lor se schimbă, devenind pătate cu stropi maro-închis sau gri, pe măsură ce sunt incubate. Puii sunt îngrijiți numai de către femelă în primele 1-3 zile, apoi sunt hrăniți de ambii părinți. Ei părăsesc cuibul după 8-10 zile și devin independenți de părinți la vârsta de 19-22 de zile. O pereche are frecvent două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Braconajul.

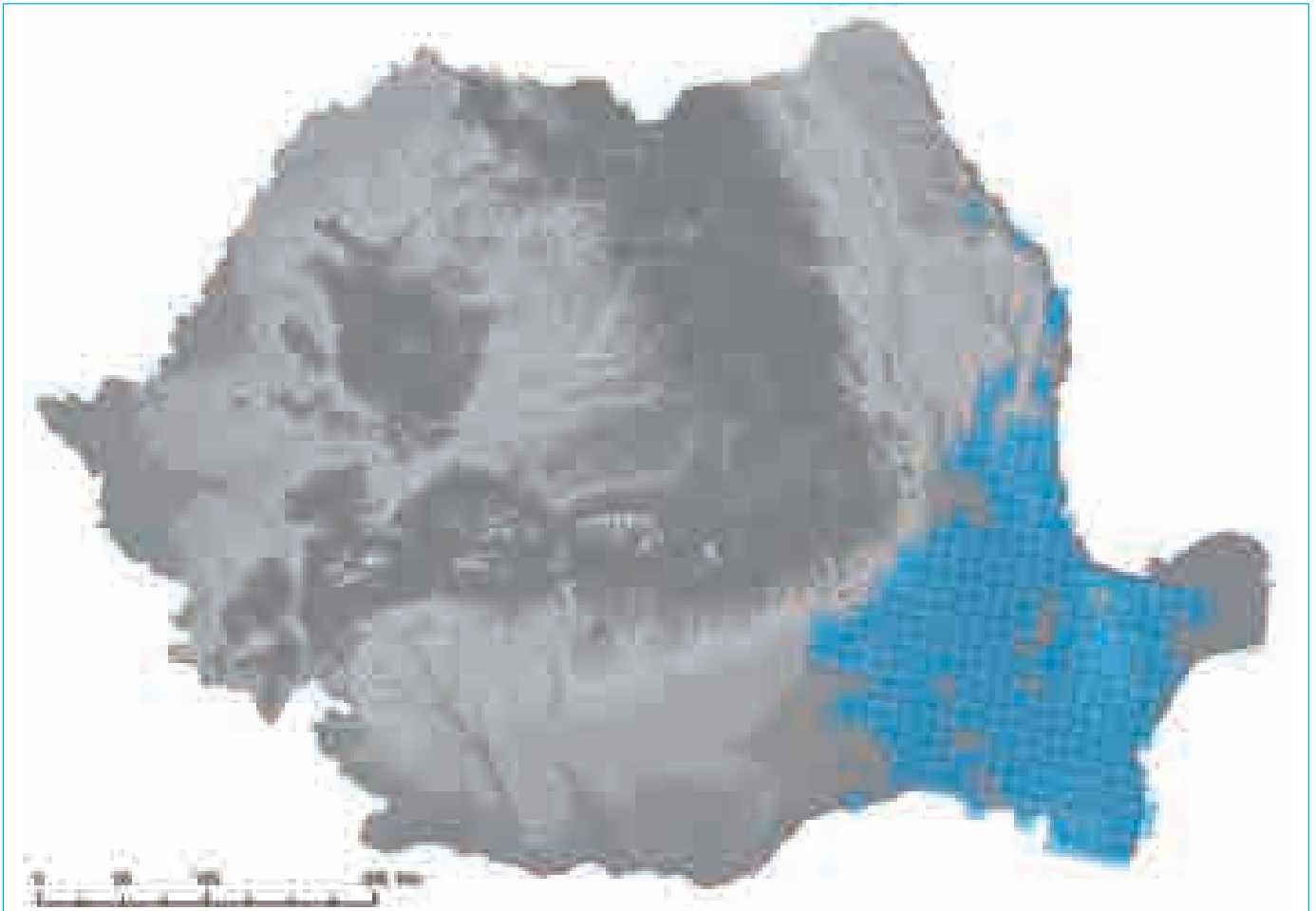
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Împiedicarea creării terenurilor irigate sau creșterea dimensiunii medii a acestor parcele.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Menținerea pajiștilor prin pășunat.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLIE URECHEATĂ - HORNE LARK (SHORE LARK)

Eremophila alpestris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: Eremophila

SPECIA: Eremophila alpestris

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocârlia urecheată este o specie de largă răspândire, cuibărind în toată America de Nord, în partea nordică a Eurasiei și pe coastele Oceanului Arctic. Este prezentă cu populații rezidente în România, Grecia, Turcia, Kazahstan, Mongolia și China, până în Afganistan. Efectivele din nordul Eurasiei migrează spre sud, petrecând iarna pe coastele Mării Baltice din Marea Britanie, Danemarca, Germania și Polonia, în Ucraina, Ungaria și România. În țară se găsesc două populații rezidente, în munții Făgăraș și una în munții Bucegi. O parte dintre efectivele migratoare din nordul Europei petrec iarna în zona Carpaților Occidentali și de Sud.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 2.140.000 și 6.510.000 de perechi, având tendință stabilă.

În România cuibăresc între 1.000 și 3.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este singura specie de ciocârlie care a reușit să colonizeze habitatele alpine și pe cele de tundră, preferând terenurile aride cu vegetație foarte mică. În Eurasia cuibărește principal în tundra arctică, în zone xerice și stâncoase cu licheni sau în habitate de stepă și arctic-alpine. Cuibărește până la limita zăpezii, ajungând până la o altitudine de 5.400 m în Himalaya. În timpul iernii apare în zona litorală, pe dune, în mlaștini săratate și pe terenuri arabile de la câmpie, care nu sunt acoperite de zăpadă, sau care au o vegetație emergentă de sub zăpadă. De obicei nu apare pe aceleași teritorii cu alte ciocârlii. Longevitatea maximă în libertate este de opt ani.

În timpul verii consumă insecte (*Acrididae*, *Coleoptera*, *Diptera* și larve de lepidoptere) și alte nevertebrate, precum viermi, păianjeni sau furnici. Puii sunt hrăniți aproape exclusiv cu hrană de origine animală. Iarna, dieta este alcătuită mai ales din semințe mici de iarbă, pe care le colectează de pe pământ, în stoluri mici.

Foto: Florin Iagăr

Este o specie monogamă. Masculii ocupă și apără teritoriile de cuibărit încă din lunile ianuarie și februarie. Cântecul de marcarea a teritoriului și de atragere a femelei este efectuat de către mascul în timp ce zboară în cercuri largi, la înălțimi mari deasupra solului, după care acesta se lasă la sol, cu aripile strânse, pe care le deschide cu foarte puțin timp înainte de aterizare. Femelele selectează locul cuibului, care de obicei este amplasat pe pământul gol de vegetație, lângă o movilă de iarbă. Ea construiește și cuibul, care este o adâncitură superficială în sol, căptușită cu fire de iarbă, deseori înconjurată de pietriș. Cele 3-4 ouă lucioase, a căror culoare variază de la gri

la alb-verzui, cu pete maro-deschis, sunt clocite numai de către femelă, timp de 10-14 zile. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți timp de 9-12 zile, până devin zburători. Perechile din zonele joase pot avea două sau chiar trei ponte pe an, însă cele de la latitudini sau altitudini mari numai una.

AMENINȚĂRI

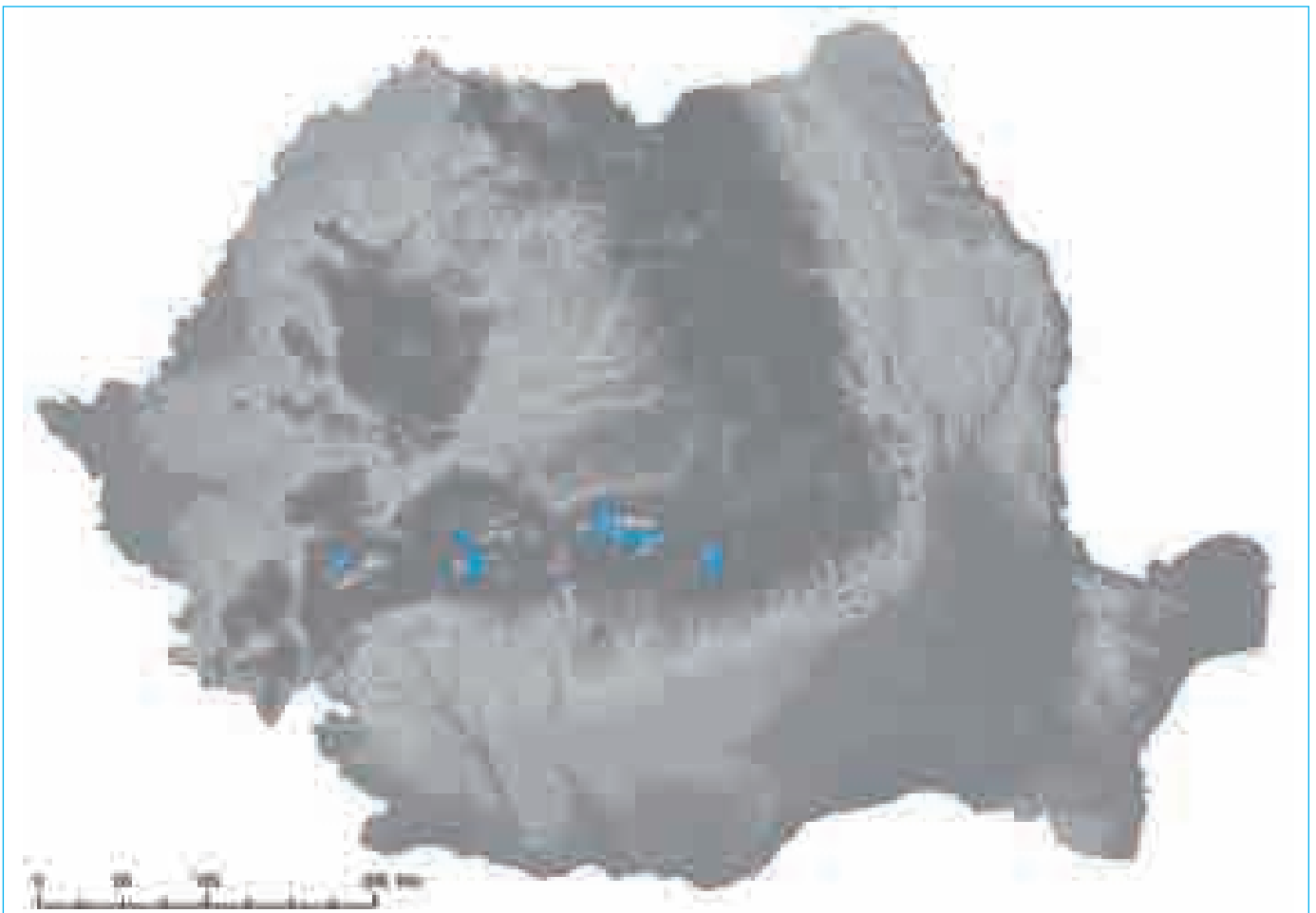
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Mortalitatea cauzată de prădători.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Prevenirea dezvoltării construcțiilor care cauzează pierderi de locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Restricția autorizării noilor drumuri, piste sau alte elemente de infrastructură care cauzează fragmentarea habitatelor.
- Limitarea extinderii pârtiilor de schi în stațiunile existente și, de asemenea, limitarea construirii noilor pârtii, îndeosebi în zonele unde specia este prezentă.
- Controlarea temporară a prădătorilor generalişti, care au un impact negativ asupra succesului de reproducere a speciilor afectate.
- Reglementarea activităților turistice și interzicerea traficului de vehicule în zonele de importanță majoră pentru specie și în toate perioadele în care aceasta este prezentă.
- Evitarea suprapășunatului în habitatele importante pentru specie.
- Realizarea studiilor privind efectul schimbărilor climatice asupra populațiilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂSTUN DE MAL - COLLARED SAND MARTIN (BANK SWALLOW)

Riparia riparia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: Riparia

SPECIA: Riparia riparia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Lăstunul de mal este una dintre puținele specii de paseriforme cosmopolite, fiind nativă în următoarele zone: nearctică, paleartică, orientală, etiopiană, neotropicală și în insulele oceanice. Este o specie migratoare, care ierneză în sudul arealului său, cartierele de iernare întâlnindu-se cu preponderență în America de Sud și de Est, în Africa și în Arhipelagul Indonezian.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 3.640.000 și 8.000.000 de perechi. În perioada 1970-1999 specia a cunoscut un declin, dar populațiile s-au stabilizat în anii 1990-2000. În prezent, numărul total de indivizi este încă mai mic decât cel de dinaintea declinului, tendința nefiind cunoscută.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 45.000 și 200.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Poate fi găsit în mai multe tipuri de habitat, inclusiv în apropierea fermelor, pe pășuni și mlaștini, de obicei în apropierea râurilor și a lacurilor. Păsările ajung în cartierele de iernare în lunile octombrie-noiembrie și revin în martie. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de 10 ani, dar media este situată în jurul vârstei de patru ani. Ambele sexe ating maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Specie diurnă, vânează deasupra apelor, iar deseori stă pe ramuri sau sârme, de unde urmărește prada. Este o pasăre insectivoră, preferând țânțarii și alte insecte mici, deși câteodată vânează libelule aproape cât ea de mare.

Este o specie monogamă, care cuibărește în colonii masive, care ajung până la 600-700 de cuiburi. Legătura dintre parteneri durează toată viața, deși există dese cazuri când unul dintre parteneri își abandonează partenerul și formează o altă pereche. Masculii sapă o groapă mică, de aproximativ 30 cm, în pereții malurilor nisipoase, după care cântă și zboară în fața ei pen-

Foto: Cristian Mihai

tru a atrage femelele. După stabilirea perechii, săpăturile sunt continuate de ambii parteneri, cuibul fiind de obicei poziționat într-o cameră la capătul tunelului care poate atinge și 1 m în lungime. Cuibul propriu-zis este căptușit cu iarbă și pene, iar adăpostul nu este folosit în mai mulți ani de perechea respectivă, care sapă în fiecare primăvară o nouă cavitate. Fiecare partener apără teritoriul cuibului doar de alți pretendenți care sunt de același sex cu el. Pe timpul nopții, perechea va dormi în cuibul proaspăt săpat, tot acolo având loc și cele mai multe împerecheri. Totuși, au fost observate frecvente împerecheri ale ambilor parteneri cu alte exemplare care aparțin altor perechi. În luna mai, femela depune între 2 și 7 ouă albe, cu dimensiunea de 18 x 13 mm, pe care partenerii le vor cloci pe rând, timp de 12-16 zile. S-a constatat că păsările dintr-o colonie au tendința de a se sincroniza la depunerea pontei, ceea ce duce la eclozarea aproape simultană a ouălor și la faptul că toți

puii din colonie vor avea aceeași vârstă. Puii sunt hrăniți de ambii părinți până când părăsesc cuibul, la vârsta de 18-22 de zile de la eclozarea. Acest timp de stat la cuib este neașteptat de mare pentru o pasăre de talie atât de mică, însă este justificat de faptul că, atunci când tinerii părăsesc cuibul, ei trebuie să fie apti să zboare și să captureze cu mare îndemănare insecte din zbor. Pentru aceasta, înainte de a părăsi cuibul, ei fac mișcări frecvente din aripi și din coadă, pentru a le întări. După ieșirea din cuib, deși sunt total independenți, ei vor mai sta alături de părinții lor pentru încă o săptămână, iar seara vor reveni la cuib. După acest interval, colonia este abandonată, iar păsările adulte și tinerii formează stoluri mari, de până la 1.000 de exemplare. De obicei, o pereche de lăstuni de mal scoate un rând de pui într-un sezon de reproducere, însă, dacă prima pontă este distrusă foarte devreme, au fost observate cazuri în care părinții au depus o pontă de înlocuire.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole, a schimbării folosirii terenurilor și din cauza gestionării defectuoase a apelor.
- Contaminarea prin produse agricole.

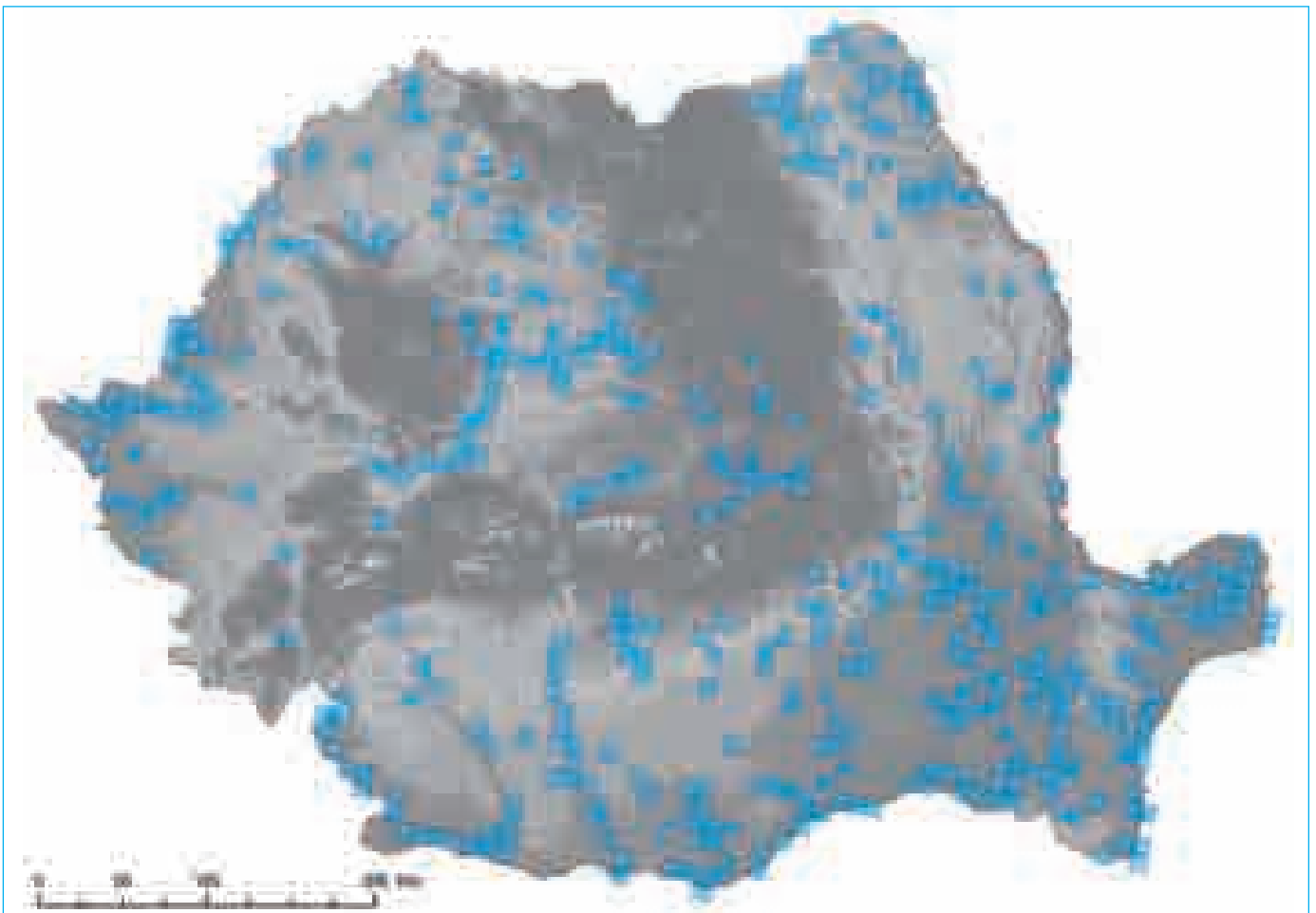
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor în jurul zonelor umede și eliminarea deșeurilor existente.
- Prevenirea dezvoltării construcțiilor în apropierea zonelor umede.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în jurul celor mai importante colonii.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și hrănire a păsărilor.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Menținerea modurilor tradiționale de folosire a terenurilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂSTUN DE STÂNCĂ - EURASIAN CRAG MARTIN

Ptyonoprogne rupestris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: *Ptyonoprogne*

SPECIA: *Ptyonoprogne rupestris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Lucian Părvulescu

DISTRIBUȚIE

Lăstunul de stâncă este răspândit în mare parte în sudul Europei, această zonă reprezentând 30% din aria sa de răspândire la nivel mondial. Mai cuibărește în nord-vestul Africii și sudul Asiei. Multe populații din Europa sunt sedentare, dar cele mai nordice populații (și cele din Asia) sunt migratoare, zburând pentru a ierna în nordul Africii, Orientul Mijlociu sau India.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 182.000 și 342.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 30% din populația mondială, tendința fiind stabilă.

În România, populația este cuprinsă între 1.000 și 3.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul speciei este reprezentat de stâncările din regiunile uscate, calde și protejate, aflate în

zonele montane, cu piscuri, defilee și chei. Poate fi observată frecvent la altitudini de 2.000-2.700 m, cu un maxim altitudinal al cuibăritului de 5.000 m în Asia Centrală.

Această specie nu formează colonii de reproducere mari, dar este gregară în afara sezonului de reproducere.

Se hrănește cu o mare varietate de insecte, care sunt capturate din zborul efectuat în apropierea stâncilor, deasupra cursurilor de apă și pajiștilor alpine, pasărea bazându-se pe un grad ridicat de manevrabilitate și pe o capacitate mare de a efectua viraje strânse.

Sezonul de cuibărit începe în luna mai și ține până în luna august. Perechile sunt monogame. Ele construiesc un cuib din noroi, pe care îl lipesc pe stânci, în fisuri și surplombe, sau, ocazional, de structuri construite de om (clădiri izolate, poduri etc.). Cuibul este căptușit cu multe pene și fire de iarbă uscată. Cuiburile sunt solitare, însă se pot întâlni și mici colonii de cuiburi apropiate (de maxi-

mum 10 cuiburi), acolo unde sunt condiții favorabile reproducerii speciei. Cuiburile sunt amplasate la o distanță medie de 30 m unele față de altele, perechile fiind teritoriale și manifestându-și agresivitatea atât față de alți lăstuni de stâncă, cât și față de alte specii. Aceste cuiburi pot fi refolosite de pereche și în sezoanele următoare de reproducere. Femela depune o pontă formată din 2-5 ouă albe, cu pete brun-roșcate, pe care le incubează aproape singură timp de 13-17 zile. Dimensiunea unui ou este de 20,2 x 14,0 mm. Ambii părinți hrănesc intensiv puii eclozați, timp de 24-27 de zile, până când aceștia sunt capabili de zbor și părăsesc cuibul. O pereche crește de regulă două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

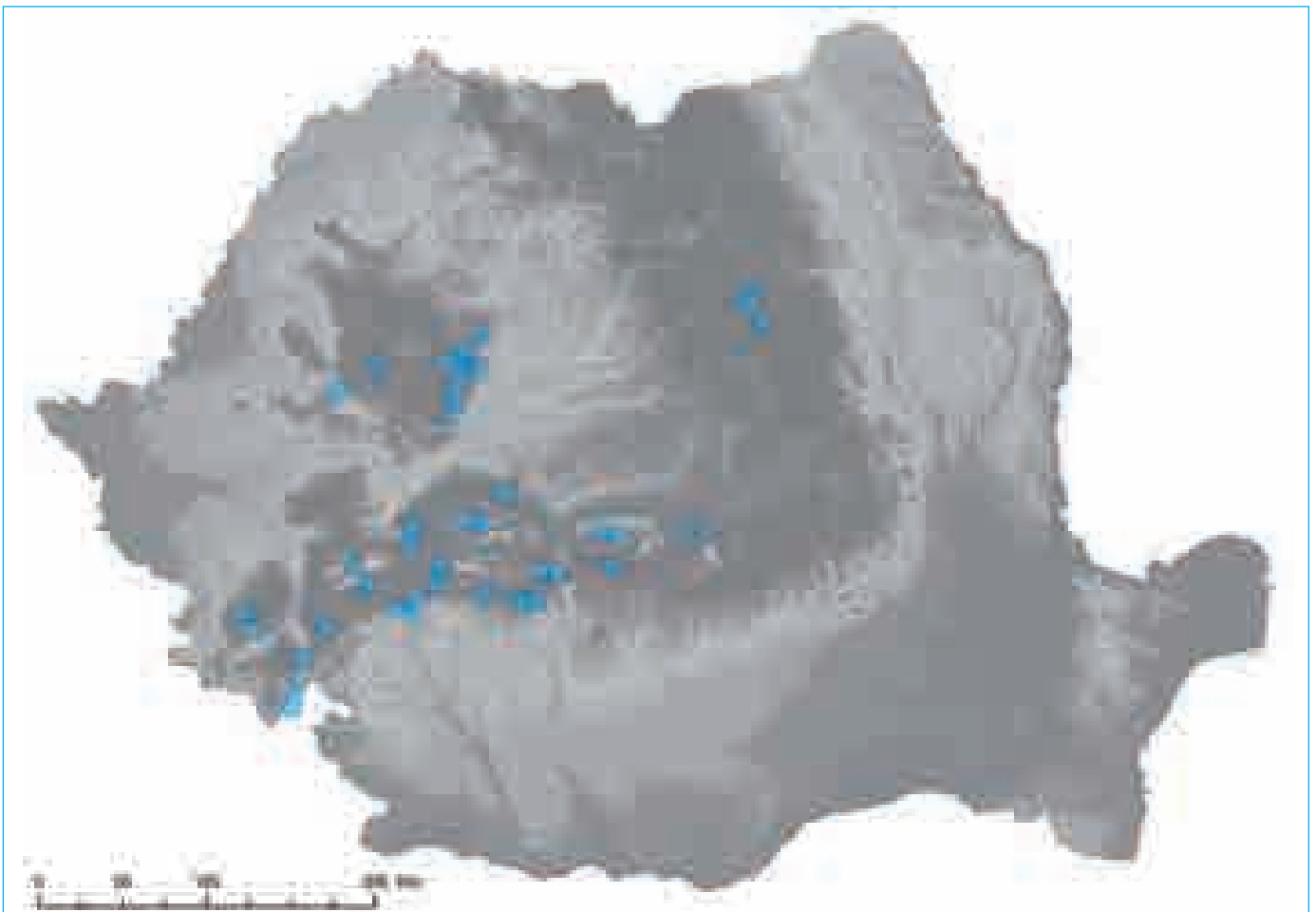
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat al carierelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncăriilor unde cuibăște specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Reducerea folosirii insecticidelor, a fertilizatorilor pe bază de azot sau a altor substanțe toxice în zonele de hrănire a speciei.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire și în zonele intens folosite de către păsări.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RÂNDUNICĂ - BARN SWALLOW

Hirundo rustica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: *Hirundo*

SPECIA: *Hirundo rustica*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Cuibărește din nordul Eurasiei până în Africa de Nord și în America de Nord. Cele mai importante efective din Europa se găsesc în Rusia, Polonia și Bulgaria. Iernează în Africa Centrală și de Sud. În România este prezentă mai ales în localități și în apropierea acestora, răspândirea sa fiind destul de uniformă în toată țara.

POPULAȚIE

Rândunica este unul dintre cei mai răspândiți oaspeți de vară din Europa, care acoperă 20% din arealul de cuibărit pe plan mondial. Populația europeană este cuprinsă între 29.000.000 și 48.700.000 de perechi cuibăritoare, suferind un declin moderat între anii 1980 și 2015, estimându-se în prezent un declin de până la 25% în decursul a trei generații (aproximativ 12 ani). Populația din România este cuprinsă între 1.000.000 și 3.000.000 de perechi cuibăritoare, tendința fiind de asemenea descrescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Rândunica este una dintre cele mai comune specii cuibăritoare din localități. Apariția sa depinde

în mare parte de creșterea animalelor domestice. De obicei ocolesc pădurile întinse și zonele foarte uscate. Probabil cu mult timp în urmă a cuibărit în zona montană, zonele costale cu cavități, chei și copaci scorbușoși; cu timpul însă s-a adaptat la mediul antropic. Astfel, rândunica poate fi întâlnită pe terenuri agricole, în localități, de-a lungul drumurilor, oriunde găsește locuri corespunzătoare pentru a cuibări și a aduna hrană, de multe ori preferând zonele aflate în apropierea apelor. Este o specie migratoare. Rândunicile din România petrec iarna în Africa Centrală și de Sud. Migrația de toamnă începe în septembrie și se întorc pentru cuibărit la mijlocul lunii aprilie. Migrează spre sud în stoluri mari, în general pe timp de noapte.

Hrana este alcătuită din insecte zburătoare, afide și muște, pe care le vânează exclusiv din zbor. De multe ori adună hrana din apropierea grajdurilor sau a apelor.

Este o specie monogamă, perechile se formează doar pentru un sezon de reproducere, iar copulațiile în afara perechilor sunt frecvente. Câteodată apar și cazuri de poligamie. Câteva exemplare încă au cuiburi în habitate naturale, precum cavi-

tăți în stâncă sau peșteri, însă, conform studiilor recente, un procent de 99% dintre perechi cuibăresc pe clădiri, care asigură un perete vertical de care se poate atașa cuibul și un acoperiș. În unele locuri cuibărește în colonii mai mari, lângă grajdurile animalelor domestice, dar de cele mai multe ori în colonii răzlețe de 1-3 de perechi. Se pot observa și perechi cuibărint solitar. Perechea construiește cuibul împreună. Acesta este deschis, în formă de ceașcă, clădit din noroi amestecat cu fire de paie, pene sau păr de animale. Interiorul este căptușit cu pene, puf și fire moi de vegetație. Ambii părinți clocesc cele 1-8 ouă albe cu puncte cenușii și cafenii, timp de 12-17 zile, și își hrănesc puii după eclozare. Aceștia din urmă părăsesc cuibul după aproximativ 20-21 de zile de la ieșirea din ouă. Depune frecvent două ponte într-un sezon de reproducere; prima clocește are loc în luna mai, iar cea de-a doua în luna august. Din cauza instalării unei toamne timpurii, puii din cea de-a doua pontă pot pieri. Cuiburile pot fi refolosite în sezonul de reproducere următor, după reparațiile necesare.

AMENINȚĂRI

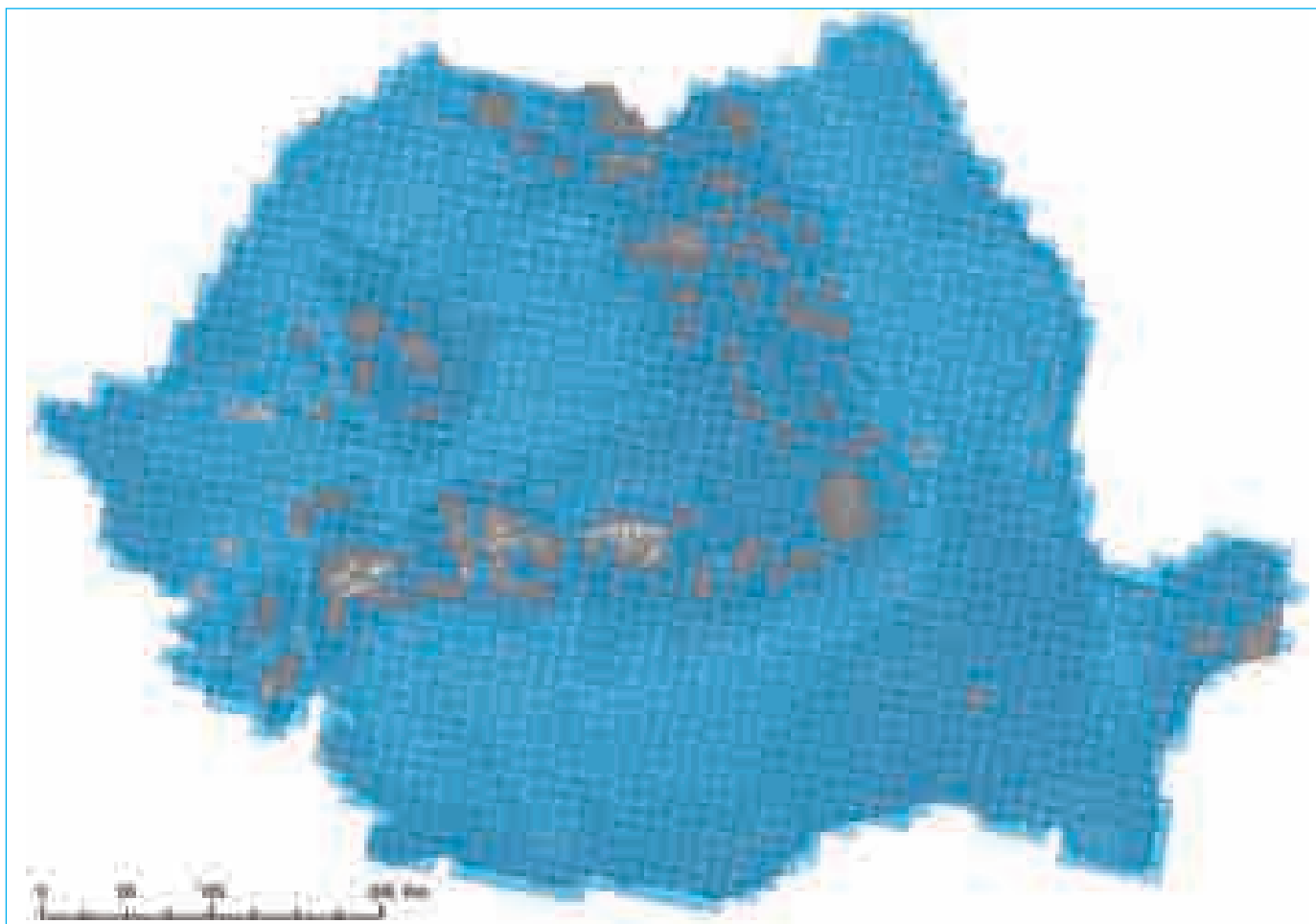
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu specia și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alternative de cuibărit.
- Evitarea utilizării insecticidelor.
- Asigurarea resurselor de hrană și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate cu site-urile de reproducere.
- Adaptarea clădirilor publice la cerințele biotice ale speciilor în cauză, cu scopul de a nu le perturba în perioada de reproducere.
- Studiarea posibilelor efecte ale noilor tehnologii (antene pentru telefoanele mobile) prezente în parametrii de reproducere a acestor specii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RÂNDUNICĂ ROȘCATĂ - RED-RUMPED SWALLOW

Cecropis daurica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: *Cecropis*

SPECIA: *Cecropis daurica*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Cosmin Mancu

DISTRIBUȚIE

Rândunica roșcată este o specie larg răspândită, însă are o distribuție oarecum insulară. În zona europeană specia este prezentă în sudul continentului, iar în Asia specia se regăsește în estul continentului, în sudul Siberiei și al Japoniei. Aceste populații migrează și iernează în Africa sud-sahariană sau în sudul Asiei. Există însă sub-specii cu populații rezidente în Africa, cu teritorii care ocupă o bandă de la vestul Africii până în Etiopia, care mai apoi se întinde spre sud, înspre Tanzania. Alte populații sedentare se regăsesc în India și Sri Lanka. În România cuibărește în zona Dobrogea, în munții Retezat, Parâng, Apuseni, în Clisura Dunării și munții Cernei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 1.450.000 și 3.340.000 de perechi, ceea ce reprezintă doar 5% din populația globală. Deși în perioada 1970-1990 populația europeană a înregistrat scăderi în Albania și Grecia, acestea

au fost compensate de creșterile din perioada 1990-2000 din Spania și Portugalia. În prezent, tendința generală a populației este stabilă. Populația cuibăritoare din România numără între 500 și 2.000 de perechi, tendința fiind ascendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în regiuni deschise, preferabil stâncoase, în regiuni montane sau situate de-a lungul coastelor abrupte.

Se hrănește aproape exclusiv cu insecte zburătoare, pe care le prinde executând zboruri foarte agile, formate din alunecări în aer, cu aripile întinse.

Sosește în teritoriile de cuibărit în perioada aprilie-mai, în funcție de condițiile climatice ale anului respectiv. Cuibul rândunicii roșcate este construit din noroi de către ambii parteneri, fiind lipit de substrat. Acesta este complet închis și prezintă un tunel care servește ca intrare. Camera în care e depusă pona este captușită cu

pene, iar cuibul este fixat sub acoperișuri, pereți de case, în carierele părăsite, în ruine, sub poduri sau în fisuri și în grote sau surplombe de stânci. Se pare că acest tip de cuib este o urmare a evoluției cuiburilor în cazul rândunicilor, deoarece specii individuale urmează secvența de construire: cuib deschis, închiderea cuibului și mai apoi construirea tunelului. Rândunica roșcată respectă aceste secvențe; se crede că un astfel de model de cuib îi oferă masculului un avantaj, nepermițând altor masculi să intervină în timpul împerecherii (aceasta având loc în interiorul cuibului). Cele mai multe perechi cuibăresc în mod izolat, însă se poate constata și existența unor mici colonii, de câteva cuiburi. Pona este formată din 3-6 ouă albe și lucioase. Juvenilii sunt hrăniți cu insecte de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

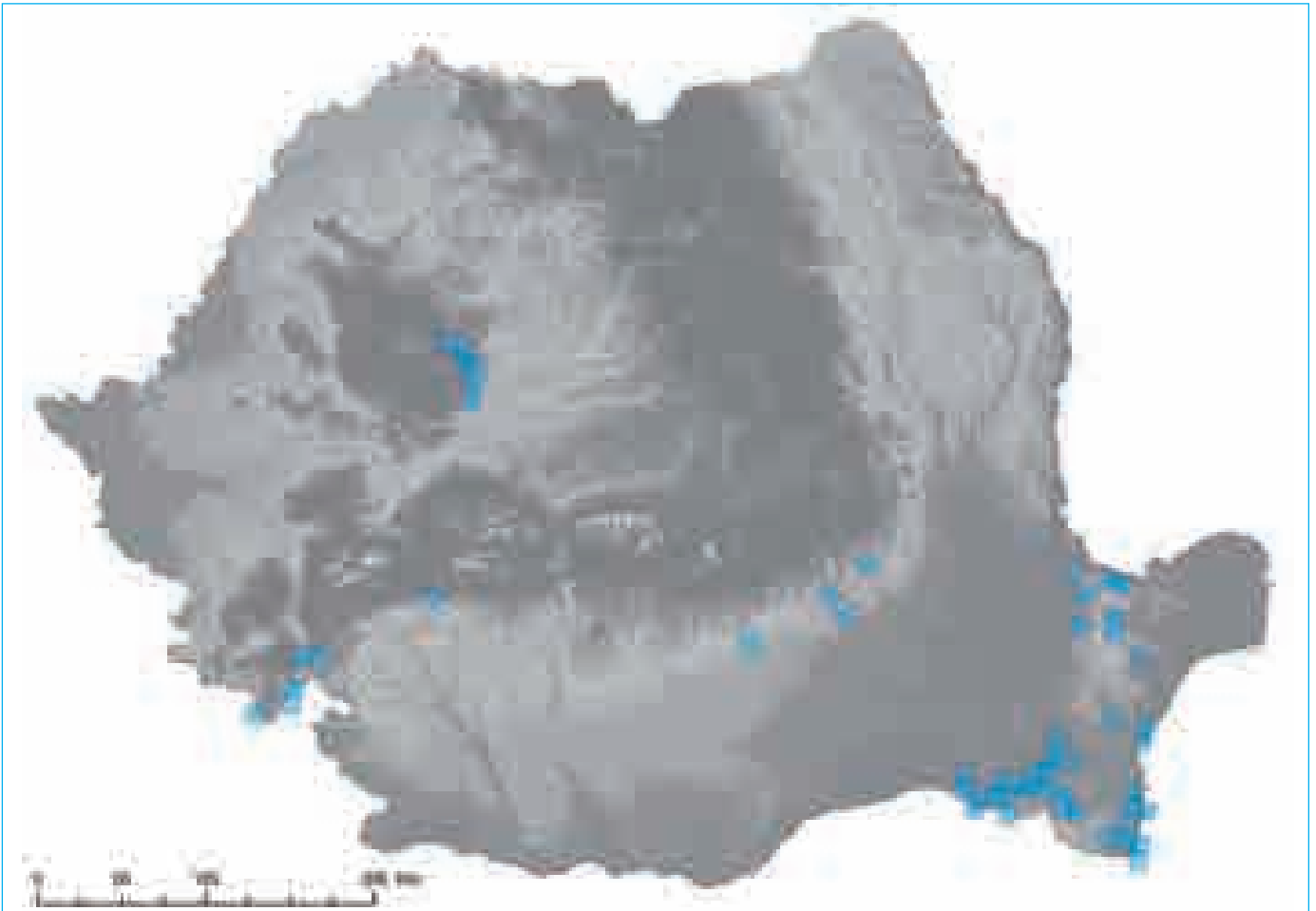
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat a carierelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate, de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Reducerea folosirii insecticidelor, a fertilizatorilor pe bază de azot sau a altor substanțe toxice în zonele de hrănire a speciei.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire și în zonele intens folosite de către păsări.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂSTUN DE CASĂ - NORTHERN HOUSE MARTIN

Delichon urbicum

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: Delichon

SPECIA: Delichon urbicum

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Lăstunul de casă populează toată Europa, cu excepția extremităților nordice ale acesteia (Peninsula Scandinavă și Peninsula Kola) și a teritoriilor dintre Marea Albă și Ural. Limita sudică a arealului trece prin Siria, Irak, sudul Iranului, sudul Afganistanului și munții Atlas. Este o specie migratoare, populațiile vestice iernând în Africa mai la sud de Sahara, iar cele estice în sudul Chinei, pe podișurile himalayene și în Asia de Sud-Est.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 11.200.000 și 23.600.000 de perechi cuibăritoare, aflându-se într-un declin moderat.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 400.000 și 1.300.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Se grupează în stoluri, populând orașele cu construcții din piatră; deseori pot fi văzuți pe cablurile de tensiune electrică.

În sălbăticie, lăstunul de casă își face cuib de regulă în peșterile luminoase sau în fisurile din rocile sedimentare, cel mai des pe malul râurilor de munte. Arareori ocupă cuiburile lăstunilor de mal (*Riparia riparia*). Odată cu apariția orașelor, lăstunii au început să-și construiască cuiburi pe sub streșini și cornișe, preferând pereții din piatră sau cărămidă; din această cauză sunt întâlniți mai mult în orașe decât în sate. Treptat, aceste păsări au devenit antropofile, fiind observate tot mai rar în afara așezărilor omenești. Altitudinea maximă la care viețuiesc lăstunii este de 2.200 m. În timpul migrațiilor zboară în stoluri mari, de regulă ziua. Uneori, în migrație sau la sosire în locurile de cuibărit, au loc decese în masă, legate de răcirea bruscă a vremii. Pe vreme rea, lăstunii se strâng grămadă într-un loc ferit de vânt și au mișcări foarte lente.

Lăstunii vânează în aer insecte, în spații largi cu vegetație erbacee, precum pajști, pășuni, terenuri agricole, de regulă în apropierea râurilor sau a lacurilor.

Foto: Daniel Petrescu

Perechile se formează în timpul migrațiilor sau în arealul de bază și se păstrează până la moarte. Masculii sunt, de obicei, monogami, însă uneori copulează cu alte femele, din această cauză specia fiind considerată poligamă. Cercetările au arătat că 15% dintre pui nu au nici o relație genetică cu presupusul tată, iar în 32% dintre cuiburi cel puțin un ou aparține unei femele străine. După ce termină de construit cuibul și asistă la depunerea ouălor, masculii pleacă deseori și pe la alte cuiburi.

Lăstunul de casă construiește din granule de noroi un cuib în formă de cupă, sub streșini sau în preajma altor structuri similare. În partea superioară este improvizată o mică intrare în formă de despătură, prevăzută deseori cu un mic tub. Înăuntrul cuibului lăstunii aranjează iarbă, puf și alte materiale moi pe care le prind în zbor. La construcția adăpostului participă ambii parteneri, lucrând pe rând. O pereche poate folosi același cuib ani la rând, reparându-l și consolidându-l în fiecare primăvară. Lăstunii de casă se adună în colonii de până la câteva zeci de indivizi sau chiar câteva sute de perechi. Deseori

pot fi observate mai multe cuiburi aproape lipite, conviețuirea fiind fără conflicte, însă fiecare familie își păzește numai propriul cuib. Specia depune două ponte pe sezon, cu excepția populațiilor nordice, unde este depusă o singură pontă pe sezon. Poate exista și o pontă de înlocuire, în cazul distrugerii unui cuibar. O pontă este alcătuită din 5-6 ouă albe, punctate cu roșu, care sunt incubate 14-15 zile, ajungând la 20 de zile în verile ploioase. Clocirea este asigurată numai de către femelă, care este alimentată în acest timp de către mascul. Puii sunt apti de zbor la vârsta de 22-32 de zile, rămânând dependenți de părinți încă o săptămână. Uneori primii pui îi ajută pe părinți în îngrijirea puilor din pontă a doua.

AMENINȚĂRI

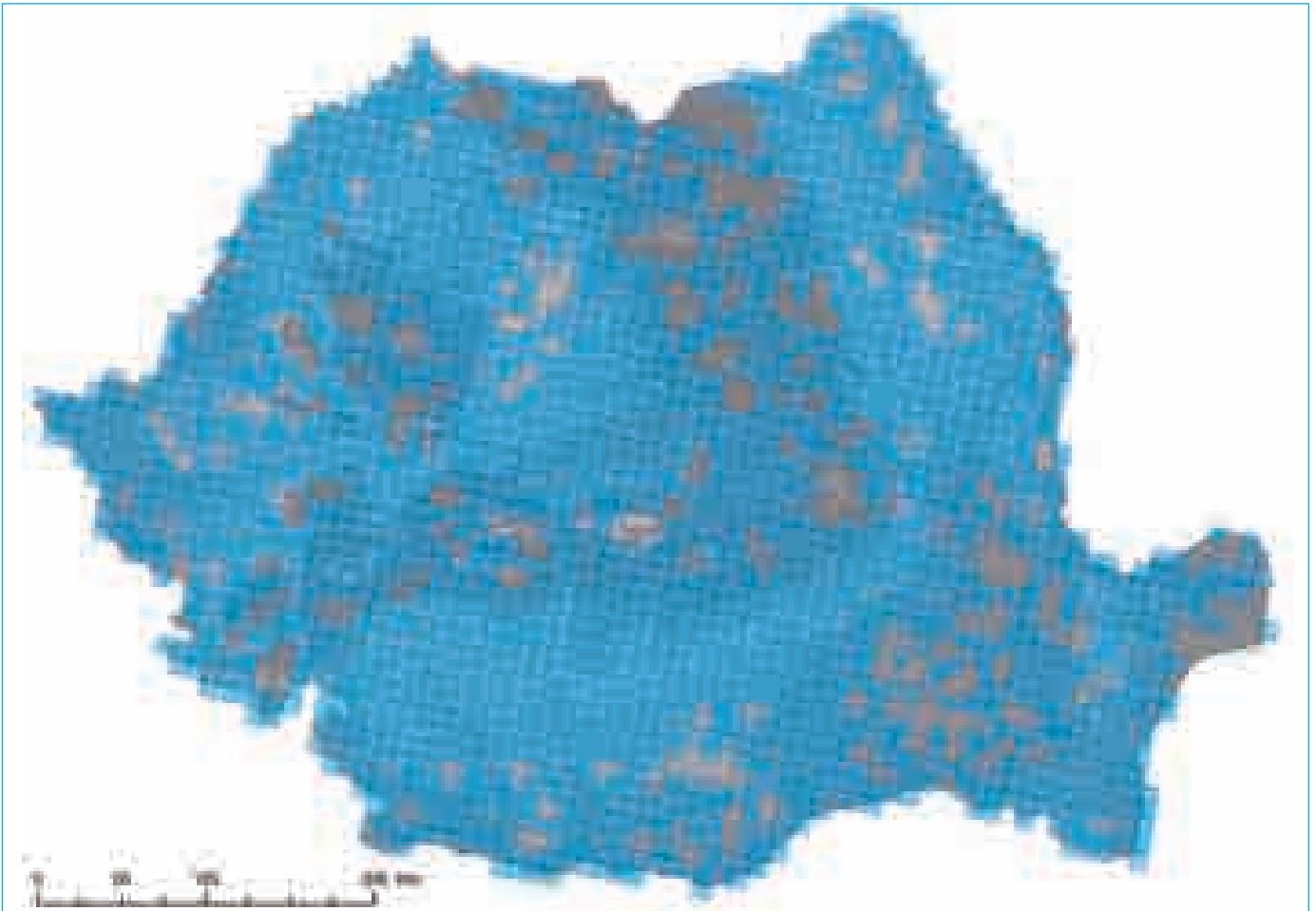
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Disponibilitatea redusă a hranei.
- Prădătorii.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu speciile de păsări cuibăritoare din zonă și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alternative de cuibărit pentru păsările din aria urbană.
- Asigurarea resurselor de hrană și întreținerea corespunzătoare a zonelor învecinate de site-urile de reproducere.
- Evitarea utilizării insecticidelor.
- Evaluarea posibilelor măsuri pentru a controla prădătorii generaliști, de exemplu pisici și câini vagabonzi.
- Adaptarea clădirilor publice la cerințele biotice ale speciilor în cauză, cu scopul de a nu le perturba în perioada de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FĂSĂ DE CÂMP - TAWNY PIPIT

Anthus campestris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: *Anthus*

SPECIA: *Anthus campestris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Anthus campestris are două subspecii: *A. c. campestris* (Linnaeus, 1758) și *A. c. griseus* (Nicoll, 1920). Subspecia nominală este distribuită în palearticul de vest, vestul și nordul Iranului, spre sud prin vest-nord-vestul Siberiei și Kazahstanului și la est până la Omsk. Este larg răspândită în Europa. În România cuibărește în regiuni de câmpie. Iernează în Africa, în Valea Nilului.

POPULAȚIE

Specia este larg răspândită în Europa, populația cuibăritoare fiind cuprinsă între 909.000 și 1.720.000 perechi, ceea ce reprezintă 40% din populația mondială, tendința nefiind cunoscută. În România cuibăresc între 394.750 și 560.983 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă solul uscat, dar nu arid, în zonele situate la latitudini mijlocii, de la țărmurile Mării Mediterane și stepe până în regiunile temperate. Evită terenurile abrupte și stâncoase, vegetația înaltă și joasă. Habitatele preferate sunt mai răspândite în zonele de câmpii continentale însorite, dar local habitatul lor ajunge și la altitudini de 2.600 m în Armenia. În Germania se înmulțește pe terenuri arabile nisipoase și pe maluri nisipoase de râuri, lacuri; habitate similare sunt ocupate în alte regiuni din vestul Europei. În nord-vestul Africii colonizează pante uscate și platouri până la altitudinea de 2.400 m, fiind o specie abundentă în Munții Atlas deasupra liniei copacilor, până la altitudinea de 3.000 m. Alte referiri includ dune de nisip din regiunile costiere, albiile râurilor secate, margini de drumuri, podgorii și dealuri uscate. Iarna, în Africa se accentuează preferința pentru solul arid; astfel, specia este comună în zone costiere, stepe, tufărișuri de *Acacia* și în zonele goale ale zonei de tranziție dintre savanele uscate și deșert, chiar și pe marginea deșertului; se asociază frecvent cu turmele de bovine. Se hrănește de pe pământ, predominant cu in-

Foto: Daniel Petrescu

secte (*Orthoptera*, *Isoptera*, *Odonata*, *Mantodea*, *Coleoptera*), sau cu alte nevertebrate (*Mollusca*), precum și cu semințe; mai rar poate consuma și vertebrate mici (reptile). Longevitatea maximă cunoscută este de cinci ani. Petrece cea mai mare parte a timpului pe sol. Similar codobaturilor, își balansează coada.

Începe să cânte în aprilie și devine tăcută la începutul lui iulie. În timpul ritualului nupțial se ridică până la 30 m, cântând, și descrie cercuri sau zboară ondulat. Este o specie teritorială și monogamă. În afara perioadei de cuibărit partenerii sunt solitari. În partea centrală și sudică a Europei depunerea ouălor are loc din mijlocul lui mai până în iulie. Cuibul este amplasat într-o răclă superficială, de obicei sub plante, fiind construit de femelă din materie vegetală și căptușit cu fire de păr sau lână. Are de obicei o pontă pe an (ocazional două) care constă din 3-6 ouă cu

dimensiunea de 21,2 x 15,3 mm și care sunt clocite în special de femelă, timp de 13-14 zile. În această perioadă masculul poate schimba frecvent femela la clocit. Puii părăsesc cuibul după circa 12-14 zile, însă sunt hrăniți în continuare de către părinți, încă 7-10 zile, până devin zburători. Devin independenți la 4-5 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

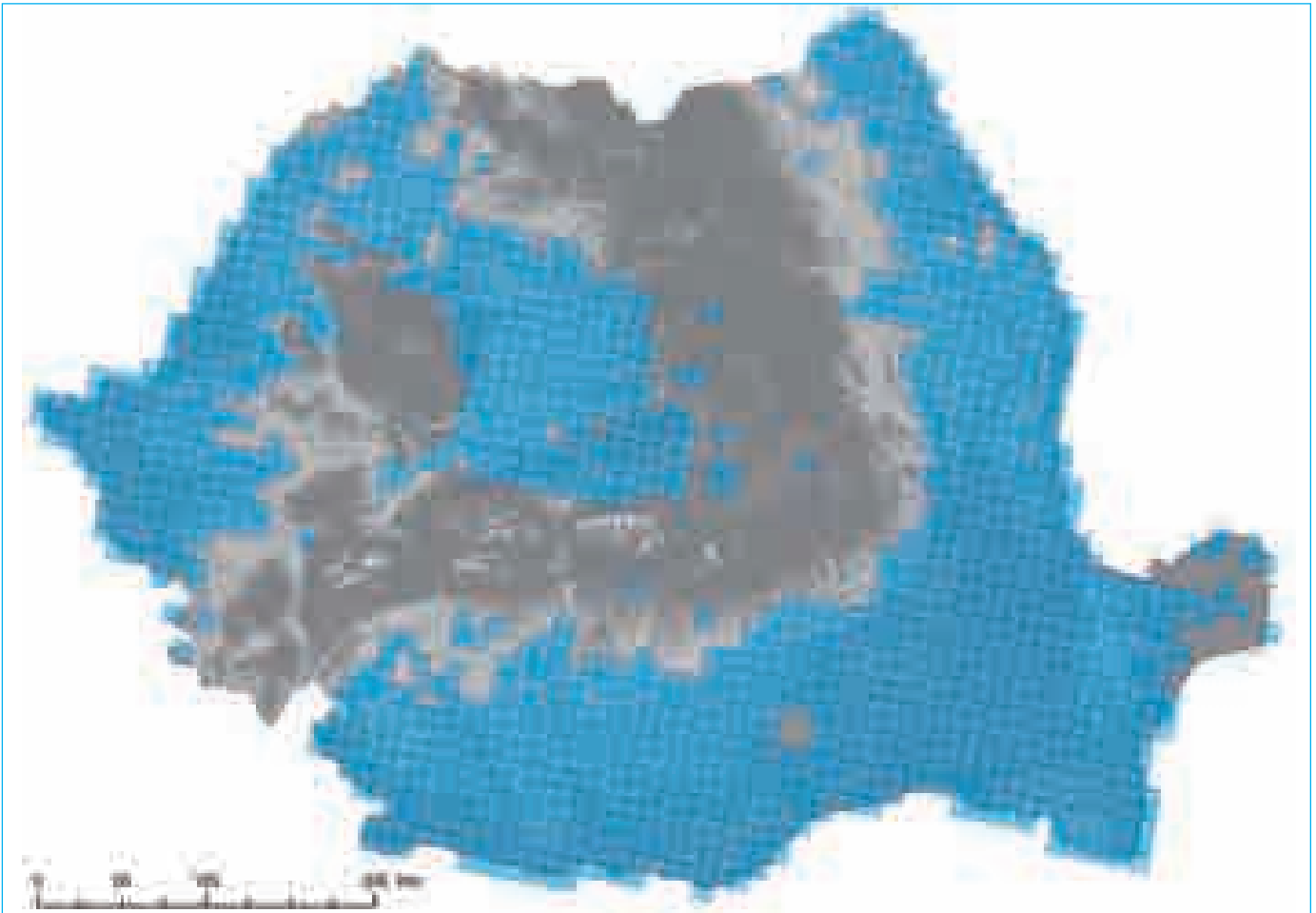
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnoase (păduri).
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FĂȘĂ DE MUNTE - WATER PIPIT

Anthus spinoletta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: *Anthus*

SPECIA: *Anthus spinoletta*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia are o distribuție paleartică, cuibărind în zonele montane din Eurasia. Este o specie migratoare, efectivele din Europa petrecând iarna în partea de vest și sud a Europei și în zonele nord-vestice ale Africii. În țară cuibărește în Carpați, iar o parte dintre efectivele europene petrec iarna în Delta Dunării și în Dobrogea.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 1.620.000 și 3.160.000 de perechi, ceea ce reprezintă un sfert din populația mondială, tendința fiind stabilă.

Populația din România este cuprinsă între 129.741 și 272.737 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în pășuni alpine și pajiști montane cu vegetație scundă și cu roci, arbuști sau copaci izolați, de obicei cu zone umede, aflate adeseori pe versanți montani. În timpul iernii poate fi observată pe sărăturile din zona coastelor, în lagune și mlaștini, pe malurile cu vegetație ale râurilor și lacurilor, la stații de epurare sau pe terenuri arabile.

Dieta este alcătuită în principal din nevertebrate și părți de plante (fructe și semințe). Se hrănește îndeosebi pe pământ, însă ocazional sare în aer pentru a prinde insectele zburătoare.

Perioada de cuibărit în cazul populației din Europa începe la sfârșitul lunii aprilie și durează până la începutul lunii iulie, specia având una sau chiar două ponte pe an. Este o specie monogamă, dar ocazional poligină sau poliandă. În zbor, în timpul cântecului, masculul se înalță diagonal la 10-30 m înălțime, parcurge un cerc sau arc de cerc și coboară cu zbor lent și ondulat. Cuibul este realizat îndeosebi de către femelă, câteodată cu ajutorul masculului, fiind amplasat pe pământ, de obicei ascuns în vegetație; este construit din iarbă, frunze sau mușchi și este captușit cu materiale mai fine și păr. Ponta este

formată din 4-6 ouă și este dlocită numai de femelă timp de 14-15 zile. Puii sunt hrăniți la început de către mascul, apoi de către ambii părinți și părăsesc cuibul după două săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.

- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnoase (păduri).
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.

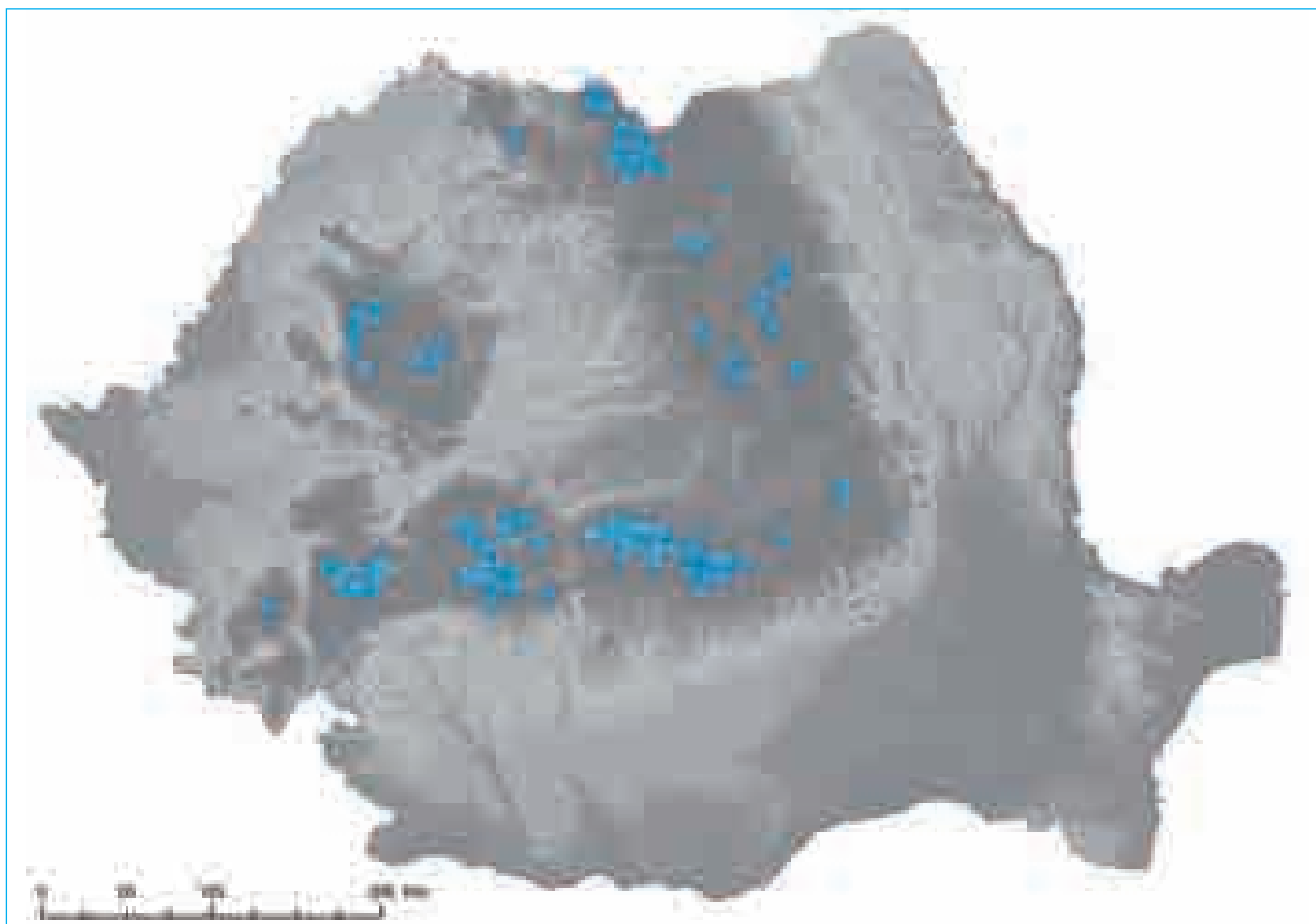

Foto: Cristian Mihai

- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FÂSĂ DE LUNCĂ - MEADOW PIPIT

Anthus pratensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: *Anthus*

SPECIA: *Anthus pratensis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	NT	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie frecvent întâlnită în partea de nord a Europei, dar și în Asia de Nord-Vest, din sud-estul Groenlandei și Islandei până în estul Munților Ural din Rusia. Spre sud, arealul de reproducere coboară până la sud de centrul Franței și de România; există, de asemenea, o populație izolată în Munții Caucaz. Cele mai multe populații sunt migratoare, iernând în sudul Europei, Africa de Nord și în Asia de Sud-Vest. Este o specie rezidentă în Irlanda, Marea Britanie, precum și în zonele învecinate din Europa de Vest, însă chiar și în aceste țări multe păsări efectuează deplasări locale în timpul iernii până în zonele de coastă sau câmpii.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 9.670.000-15.000.000 de perechi, reprezentând 75-94% din populația globală, estimându-se un declin de până la 30% în decursul a trei generații (aproximativ 11 ani).

Populația cuibăritoare din România este estimată la 0-3 perechi, aceste date reprezentând probabil o subestimare a efectivului cuibăritor.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Fâsa de luncă este o specie care trăiește în habitate deschise, necultivate sau pe care se practică o agricultură de mică intensitate. Deși este o specie care se hrănește întotdeauna pe sol, necesită prezența în habitat a unor puncte de observație înalte, cum ar fi arbuști, garduri sau linii de electricitate. Consumă în primul rând insecte și alte nevertebrate, cea mai mare parte dintre prăzi având sub 5 mm lungime. Mănâncă, de asemenea, semințe de ierburi, rogoz, papură, dar și fructe de pădure, la hrana de origine vegetală recurgând în special în timpul iernii, atunci când insectele sunt mai greu accesibile.

Este o specie monogamă, care depune o singură pontă pe an. Populațiile din centrul și vestul Europei (și mai rar din nord), pot avea două sau chiar trei ponte într-un an. Este o specie terito-

Foto: Depositphotos.com

rială, cu densități de reproducere care variază de la 80 de perechi/km² în nordul Scandinaviei, la 5-20 de perechi/km² în pășunile aflate în sudul arealului de cuibărire. Poate ajunge și la o singură pereche/km² în terenurile arabile.

Cuibărește pe terenuri ierboase, cu vegetație de talie mică, pășuni, pajiști, zone litorale. Cuibul este amplasat pe sol, fiind bine ascuns în vegetația deasă. Femela depune 2-7 ouă (cel mai adesea 3-5) pe care le clocește timp de 11-15 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și pot zbura din cuib după 10-14 zile de la eclozare. Această specie este una dintre cele mai importante gazde pentru ouăle de cuc, fiind, de ase-

menea, una dintre cele mai frecvente specii-pradă pentru șoimi și ereți.

AMENINȚĂRI

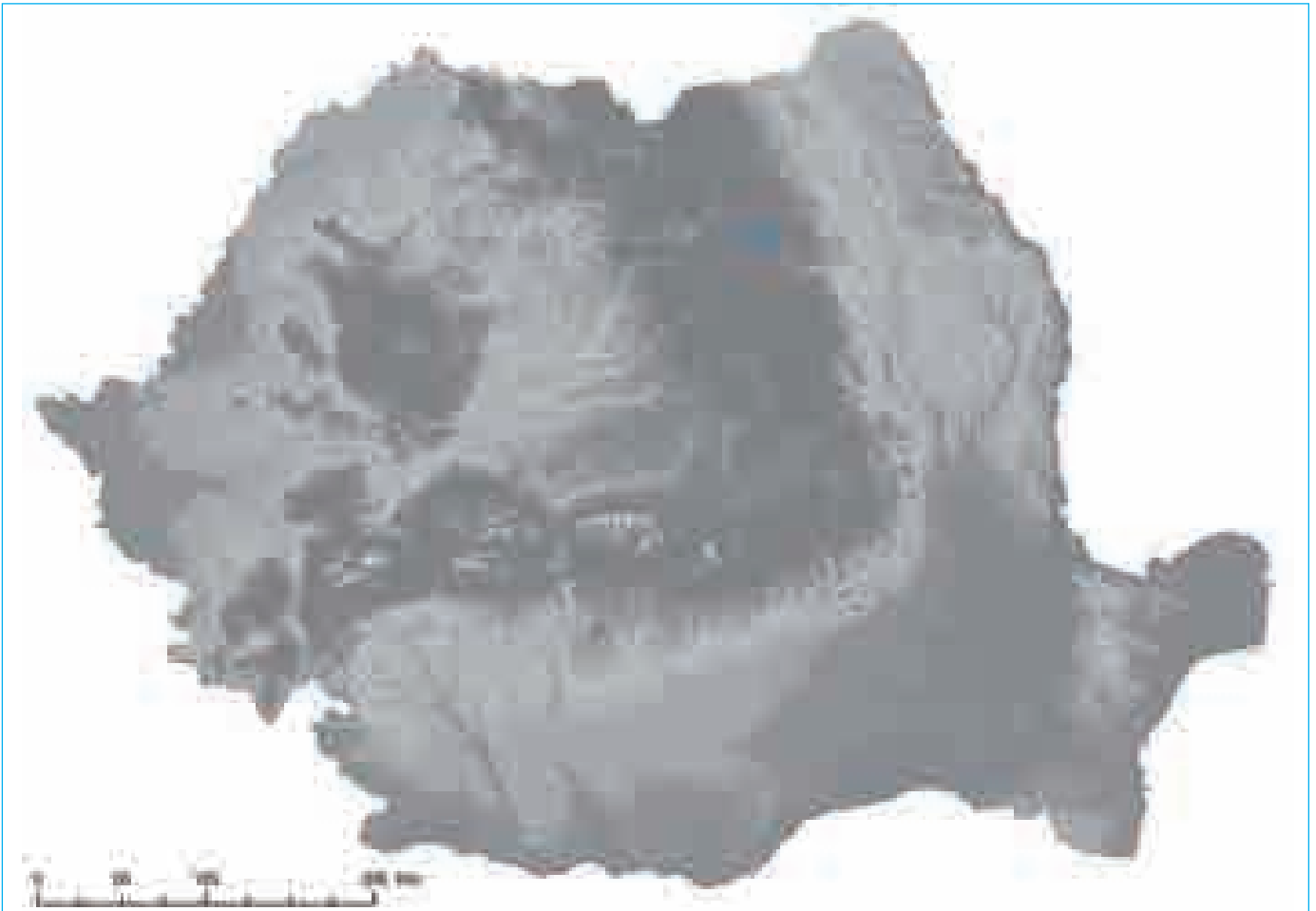
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnoase (păduri).
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbățiți.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FÂSĂ DE PĂDURE - TREE PIPIT

Anthus trivialis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: *Anthus*

SPECIA: *Anthus trivialis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Fâsa de pădure este o specie cu răspândire paleartică, cuibărind în majoritatea Europei, din partea de nord-vest a continentului (cu excepția Islandei, Irlandei și a sudului Spaniei) până în partea de est a Rusiei, în zonele temperate ale continentului asiatic, la sud de Siberia și la nord de China. Efectivele din Europa petrec iarna în Africa Subsahariană și în India. În România este răspândită în toată țara, lipsind din zonele de câmpie aflate în sudul Moldovei și al țării și din Dobrogea.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este extrem de mare, reprezentând jumătate din populația mondială și fiind cuprinsă între 26.900.000 și 38.100.000 de perechi, tendințele din anii 1980-2013 arătând un declin moderat.

În România, populația este cuprinsă între 548.490 și 818.552 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Printre habitatele folosite de specie se află marginea pădurilor de foioase și conifere, luminișurile, tăieturile cu copaci înalți, izolați, lizierele și zonele colinare sau cele de munte. Apare și pe pajiști cu tufărișuri și copaci, de la nivelul mării până puțin deasupra limitei copacilor, ajungând până la înălțimea de 2.300 m în Alpi. În timpul migrației folosește habitate asemănătoare, dar și zone mai deschise. Deși cuibărește și își caută hrana pe sol, la fel ca și celelalte specii de fâse, este unică prin preferința pentru prezența copacilor în locurile de cuibărit, folosind crengile acestora ca loc de marcare a teritoriului prin cântec sau ca punct de observație. Consumă de obicei insecte, pe care le procură de pe sol sau de pe vegetație.

Perioada de reproducere începe la sfârșitul lunii aprilie și durează până în luna august, specia având adeseori două, mai rar trei ponte pe an. Este monogamă – ocazional poligamă – și te-

Foto: Daniel Petrescu

ritorială. Are un zbor nupțial foarte caracteristic: pornește de pe creanga unui copac sau tufiș, în unghi de circa 60°, iar din punctul cel mai înalt (25-30 m) coboară lent, cu aripile deschise, ca o parapantă, și cu picioarele atârând. Aterizează în punctul de pornire sau undeva în apropiere și în scurt timp reia spectacolul. Cuibul este construit de femelă din mușchi și fire de iarbă uscate și este bine ascuns în iarbă. Ponta formată din 4-8 ouă este clocită numai de femelă timp de 12-14 zile, iar puii sunt hrăniți de ambele sexe, părăsind cuibul după 12-14 zile. Cuibul este frecvent parazitat de cuc (*Cuculus canorus*).

Deseori sunt depuse două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

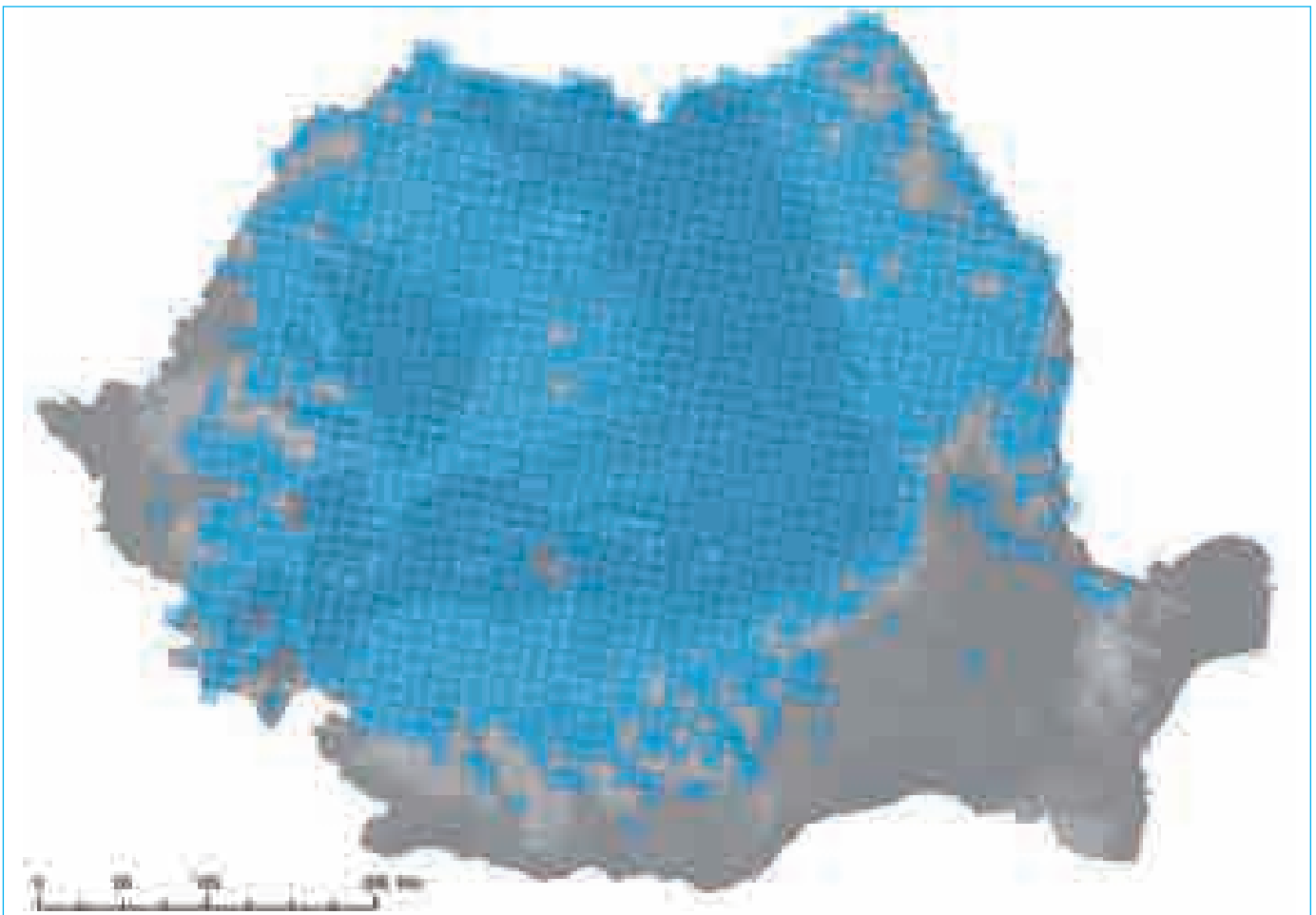
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnoase (păduri).
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase, incluzând zone uscate și culturi de rotație de leguminoase.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODOBATURĂ GALBENĂ - WESTERN YELLOW WAGTAIL

Motacilla flava

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: *Motacilla*

SPECIA: *Motacilla flava*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Codobatura galbenă este o specie larg răspândită în paleartic, cuibărind în toată Eurasia, cu excepția teritoriilor extrem nordice sau sudice (nu are populații cuibăritoare în partea de nord a Siberiei, în Peninsula Arabă și cea Indiană și în majoritatea Chinei). În partea de sud a Asiei apare numai în afara perioadei de reproducere, iarna migrând la sud de Sahara și în regiunea Indo-Malaysiană. În România cuibărește în toată țara, cu excepția Carpaților.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 9.630.000 și 16.000.000 de perechi, ceea ce reprezintă 30% din populația mondială, aflându-se într-un declin moderat.

Populația din țară a fost estimată la 3.792.724-4.743.598 de perechi cuibăritoare și este în prezent în creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în habitate deschise, precum pășuni, fânețe, terenuri arabile, mlaștini, pășuni din apropierea apelor sau a stațiilor de epurare; apare și în zonele defrișate, întinse în arealul nordic al răspândirii. Este frecvent văzută hrănindu-se în vegetația scundă a malurilor de râuri și în alte zone umede, însă apare frecvent și în zone xerice. De asemenea, poate fi văzută în jurul cirezilor de vite sau altor mamifere mari, mai ales în timpul migrației și al iernilor. În arealul vast ocupat de codobatura galbenă s-au dezvoltat mai multe subspecii, la care masculii diferă doar prin coloritul capului. În timpul migrațiilor realizează stoluri foarte mari, frecvent împreună cu codobatura de munte, *Motacilla cinerea*. Longevitatea maximă în libertate este de opt ani și opt luni.

Este o specie insectivoră, hrănindu-se în principal cu diptere, hemiptere, coleoptere, lăcuste, lepidoptere și furnici. Ocazional consumă și libelule, acestea fiind o sursă de hrană importantă, având în vedere greutatea acestor insecte. Își

Foto: Tiberiu Mănoiu

procură hrana în trei feluri diferite: o culege de pe suprafața solului sau a apei, aleargă repede spre insecte și le prinde în momentul decolării sau sare în aer ca muscarii. Frecvent este observată urmărind turmele de animale domestice care pasc și vânând insectele deranjate de acestea.

Migrează pe distanțe lungi; păsările din România probabil ierneză în zona Sahel, la sud de Sahara. Primăvara, primele grupuri de câteva exemplare apar în martie, separându-se apoi în perechi și începând cuibăritul în aprilie. Este o specie monogamă, singuratică și teritorială. Teritoriile acestei specii sunt mai mici (de până la 60 m), fiind apărate de alte exemplare din aceeași specie. Cuibul are formă de ceașcă și este construit îndeosebi de către femelă, din fire împletite de iarbă, fiind captușit la final cu păr de mamifere. Este amplasat aproape de pământ sau direct pe pământ, într-o scobitură

superficială. O pereche depune două ponte pe an, fiecare fiind formată din 4-6 ouă, care sunt clocite 11-13 zile de ambii părinți, dar femela este cea care stă mai mult pe cuib. Ouăle sunt alb-gălbui, foarte fine și mărunte ornatate cu puncte gri-maronii, astfel încât aproape că nu se mai vede culoarea lor de bază. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și părăsesc cuibul după 10-14 zile, devenind independenți peste câteva săptămâni. Cuibul acestei specii este frecvent parazitat de către cuc (*Cuculus canorus*).

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

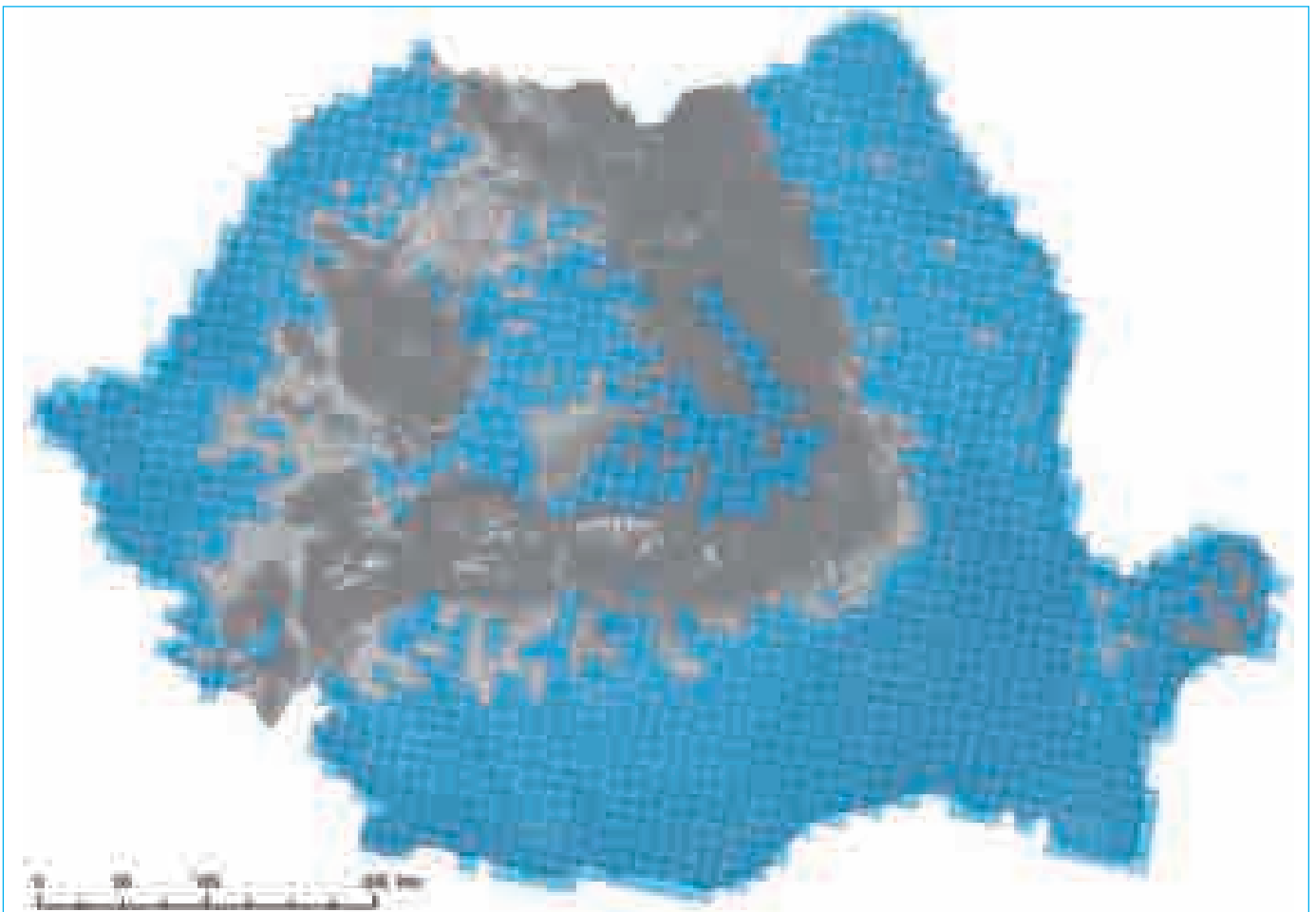
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnoase (păduri).
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și a pârloagelor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al acestor terenuri în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufșurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea pajiștilor prin pășunat.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.

- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea păsărilor cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODOBATURĂ DE MUNTE - GREY WAGTAIL

Motacilla cinerea

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Passeriformes

GENUL: *Motacilla*

CLASA: Aves

FAMILIA: Motacillidae

SPECIA: *Motacilla cinerea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Specia are o distribuție largă în paleartic, cuibărind din Insulele Britanice și partea de nord, vest și sud a Fennoscandiei spre sud, în majoritatea Europei de Vest, până la Peninsula Iberică și insulele din Marea Mediterană, Maroc, din partea de nord a Algeriei spre zonele sudice ale Asiei până în Japonia. În România poate fi găsită în toată țara, cu excepția zonelor de câmpie.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa reprezintă 20% din populația mondială și este cuprinsă între 689.000 și 1.980.000 de perechi, tendința fiind stabilă.

Populația din România este cuprinsă între 134.809 și 298.025 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește de-a lungul pâraielor și al râurilor montane cu roci sau bancuri expuse, adeseori în zone împădurite. Apare și lângă cursuri de apă de la altitudini mai reduse, chiar și lângă canale, acolo unde găsește cascade artificiale, stăvilare, scocuri pentru mori sau porți de ecluză. În afara perioadei de reproducere vizitează mai multe tipuri de habitate, precum fermele, stațiile de epurare, drumurile forestiere, apărând chiar și în interiorul localităților. Limita altitudinală a cuibăritului este de 4.100 m în Himalaya. Longevitatea maximă în libertate este de opt ani.

Dieta este alcătuită în majoritate din insecte, mai ales larve și adulți de diptere (în special *Chironomidae*), rusalii (*Ephemeroptera*) și trichoptere, dar consumă și crustacee (*Gammaridae*), melci (*Gastropoda*) și păianjeni

(*Areneae*). Aleargă și se strecoară cu abilitate printre bolovani din râurile rezezi, adesea zburând pe loc deasupra apei în căutare de insecte, manifestând tendința de a sta la pândă pe crengele aflate deasupra apei. Prada de talie mare este mai întâi lovită de substrat și apoi înghițită. În Europa, perioada de cuibărit este între aprilie și august, specia având două sau mai rar trei ponte într-un sezon de reproducere. Codobatura de munte este o specie monogamă și teritorială, având teritorii lineare de 200-1000 m. În timpul ritualului nupțial masculul cântă și bate din aripi de pe un punct înalt de observație. Cuibul este construit de ambele sexe din iarbă, rădăcini, mușchi și frunze, are formă de ceașcă și este căptușit la interior cu fire de iarbă uscată, rădăcini fine și păr de mamifere. El este amplasat în scobiturile din malurile pietroase ale cursurilor de apă sau printre bolovani înconjurați de ierburi.

Poate cuibări adeseori și sub poduri sau în conducte. Ponta este formată din 3-7 ouă albe, pătate cu dese puncte maronii și este clocită de ambele sexe, îndeosebi cu participarea femelei. Incubația durează 11-13 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți în special cu insecte și părăsesc cuibul după 11-13 zile, după care mai sunt hrăniți timp de 2-3 săptămâni, câteodată numai de către mascul, dacă femela depune deja a doua pontă. Dacă apare un prădător, părinții îl îndepărtează din zona cuibului, mimând rănirea prin târârea unei aripi pe sol.

AMENINȚĂRI

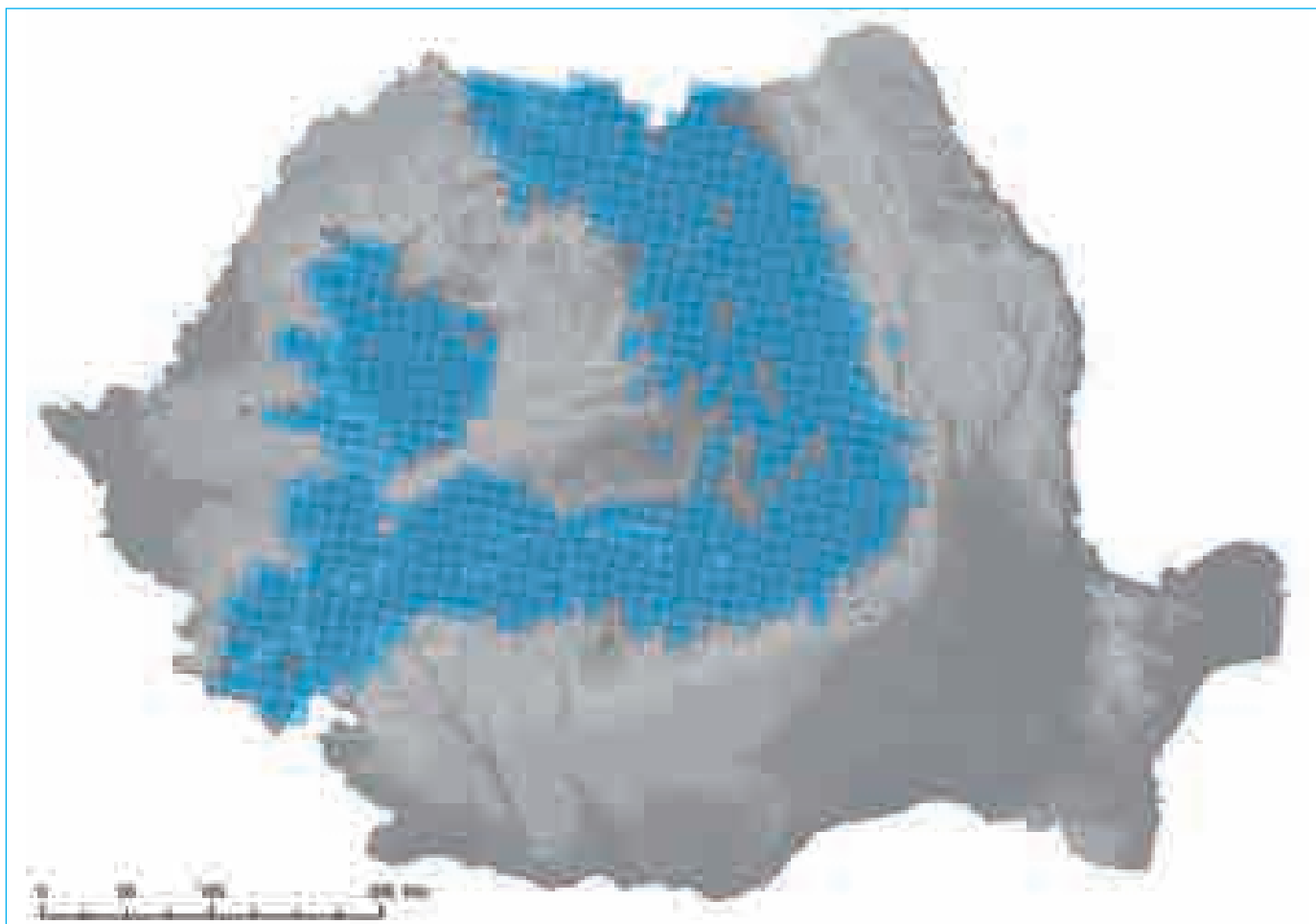
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor în jurul zonelor umede și eliminarea deșeurilor existente.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și hrănire.
- Interzicerea construirii de microhidrocentrale pe cursurile de apă din sectorul montan.
- Regularizarea activităților turistice și a pescuitului sportiv în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODOBATURĂ ALBĂ - WHITE WAGTAIL

Motacilla alba

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: *Motacilla*

SPECIA: *Motacilla alba*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Specia are o distribuție paleartică și cuibărește în aproape toată Eurasia, fiind absentă din zonele arctice în care izoterma lunii iulie este sub 4°C. De asemenea, lipsește în partea de nord a Africii, în munții din Maroc și în Alaska vestică. Este migratoare în mare parte a arealului, fiind rezidentă numai în zonele temperate din partea de vest a Europei și din bazinul mediteranean. Exemplarele din nordul Europei migrează iarna în jurul Mediteranei și în Africa tropicală și subtropicală, iar exemplarele asiatice migrează în Orientul Mijlociu, India, și Asia de Sud-Est. Păsările din populația nord americană ierneză în Asia tropicală. În România cuibărește în toată țara, iar populațiile din sudul țării sunt rezidente.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa reprezintă un sfert din populația mondială, fiind cuprinsă între 16.900.000 și 27.600.000 de perechi și a avut o tendință stabilă între anii 1980-2013. Populația din România este cuprinsă între 553.065 și 906.245 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie foarte adaptabilă, ocupând teritorii într-o varietate de habitate din apropierea apelor, precum lacuri, râuri, pâraie, canale, estuare și coaste de mare. Poate fi întâlnită și mai departe de ape, în localități, la ferme de animale, pe drumuri, aerodromuri, în parcuri, grădini sau în alte locuri unde găsește sol neacoperit și

iarbă scurtă. Spre deosebire de codobatura galbenă, această specie în general evită ziua vegetația densă și înaltă, folosind aceste zone numai pentru înnoptare, timp în care poate fi observată în stufărișuri, tufărișuri sau sere horticole. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 12 ani și două luni.

Consumă cu precădere insecte, hrana fiind procurată în trei feluri diferite: este culeasă de pe suprafața solului sau a apei, este capturată alergând repede și prinzând-o în momentul decolării sau sărind în aer ca muscarii.

Primăvara apare repede după topirea zăpezii, începând cuibăritul în luna aprilie. Perechile monogame se formează numai pe timpul perioadei de reproducere, câteodată deja de pe teritoriul de iernare. În această perioadă sunt teritoriale și folosesc aceleași teritorii de cuibărit în ani consecutivi. Cuibul, alcătuit din fire de iarbă uscate, rădăcini și frunze, este construit în cavități naturale și artificiale (streșini de casă, printre țigle, în iedera de pe clădiri etc.). Pe interior, cuibul este tapetat cu fire de păr, lână și pene. Ocupă cu succes și cuiburile artificiale cu intrare largă. Are două ponte pe an, fiecare fiind formată din 3-8 ouă netede și strălucitoare, de culoare albă, gri, alb-albăstruie sau gri-maronie. Acestea sunt incubate timp de 11-16 zile, iar puii vor fi ațți de zbor la vârsta de 16 zile. Atât cloctitul, cât și hrănirea puilor sunt efectuate de cei doi părinți.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminare prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.

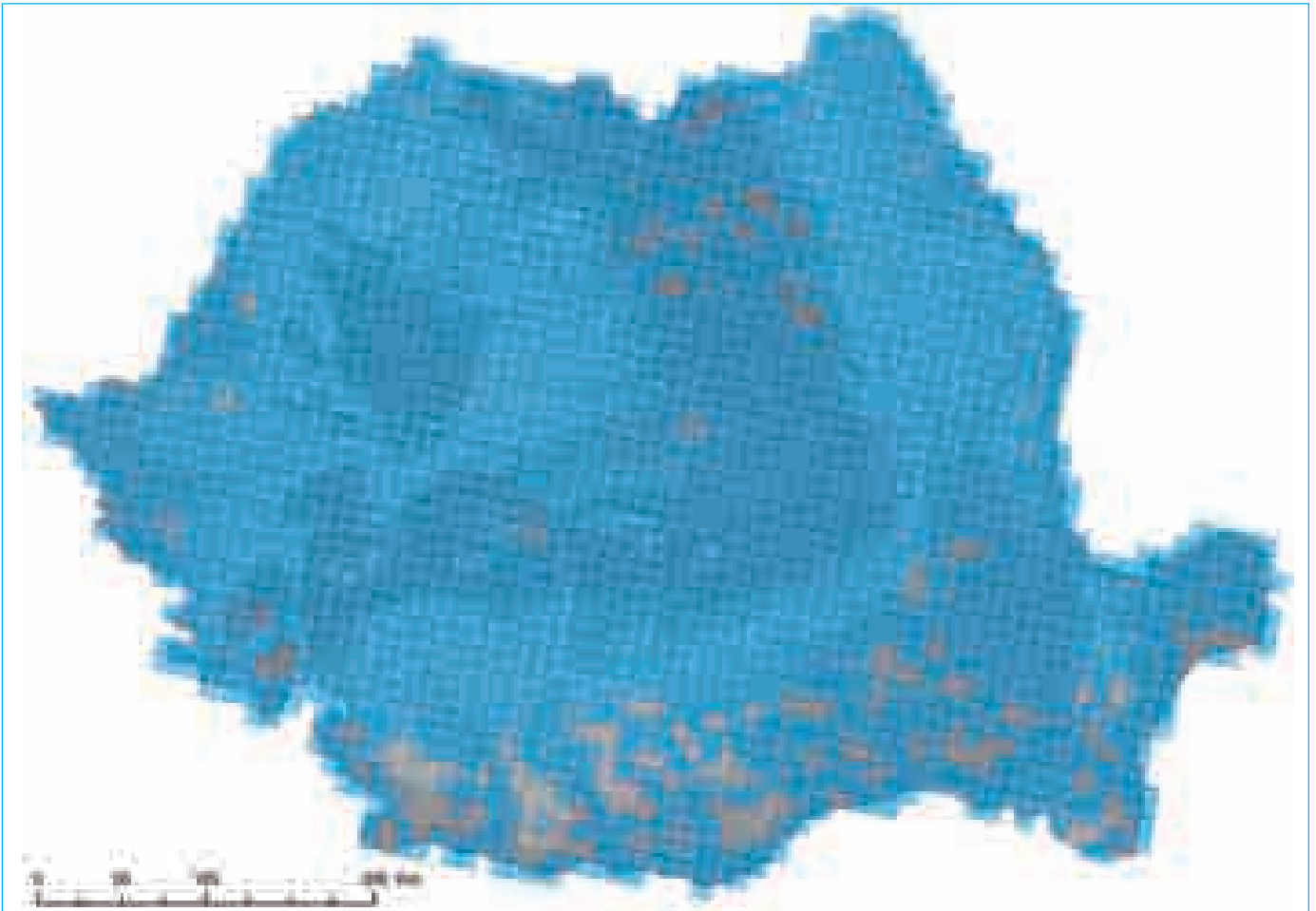
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbățiți.

- Menținerea pajiștilor prin pășunat.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea păsărilor cauzată de drumuri este ridicată.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MIERLĂ DE APĂ (PESCĂREL NEGRU) - WHITE-THROATED DIPPER

Cinclus cinclus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Cinclidae

GENUL: *Cinclus*

SPECIA: *Cinclus cinclus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia are numeroase populații separate, care trăiesc în zonele muntoase din Europa (din Irlanda, nordul Norvegiei, Iberia, centrul și sudul Europei până în Italia și Grecia, Urali și Caucaz), Africa de Nord, Turcia, Asia Centrală (până în Tibet) și China de Vest. În general este o pasăre sedentară, dar unele păsări scandinave ierneză în statele baltice, Polonia, regiunile adiacente din Rusia, iar populația din munții Urali pare a fi parțial migratoare.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 131.000 și 292.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 35% din populația globală, estimându-se un declin de până la 25% în decursul a trei generații (aproximativ 12 ani).

Populația cuibăritoare din România este situată între 2.600 și 26.000 de perechi, tendința fiind descendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Mierla de apă este răspândită pe cursul râurilor repezi de munte din zona pădurilor de conifere și a celor mixte. Ocazional, poate fi observată pe malurile lacurilor din zonele stâncoase.

Se hrănește în principal cu nevertebrate acvatice (crustacee, insecte etc.). Consumă și icre, alevini și pești mici. Prada este prinsă din albia râurilor, pasărea intrând parțial sau chiar total sub apă.

Este o pasăre teritorială, care locuiește în perechi, de-a lungul râurilor. Cântecul este un cîripit melodios, murmurător; ambele sexe cântă. Emite un puternic și penetrant „zit-zit”.

Sunt, de obicei, păsări monogame, rar poligame. Cuibul este situat în apropierea sau deasupra apei, în adâncituri de mal, în crăpăturile stâncilor, printre rădăcinile copacilor de pe mal, într-o nișă sau pe construcții artificiale (o ieșitură sub un pod, în canalele de scurgere). Adesea, el este amplasat în spatele căderilor de apă, mai rar pe pietre în mijlocul apei sau, în caz de mari inundații, pe copaci.

Cuibul este o construcție spațioasă, bombată, alcătuită din mușchi și tulpini de iarbă, căptușită cu frunze uscate și acoperită cu mușchi pentru o foarte bună camuflare în mediu. Acoperișul, depășind marginea cuibului, lasă o intrare laterală în cuib, îndreptată spre apă. Cuibul este construit de ambele sexe. În el femela depune 1-7 ouă, de obicei între 4 și 6, câte unul pe zi, începând de la sfârșitul lui martie până la începutul lui aprilie. O pereche poate avea frecvent două ponte pe an, mai rar trei. Ouăle sunt netede, mate, albe, nemarcate, fusiforme, puternic ascuțite către capătul îngustat. Incubația lor durează 12-18 zile, de obicei 16 zile. Clocește numai femela.

Puii sunt nidicoli; ei rămân în cuib o perioadă de 19-25 de zile și sunt îngrijiți de ambii părinți. Înainte de a fi capabili să zboare, puii pot înota și se pot scufunda. Pe cap și pe spate au puf lung, des, de culoare gri-închis, gâtulejul este galben-portocaliu, iar umflătura marginală a ciocului este galben-albicioasă.

Foto: Daniel Petrescu

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

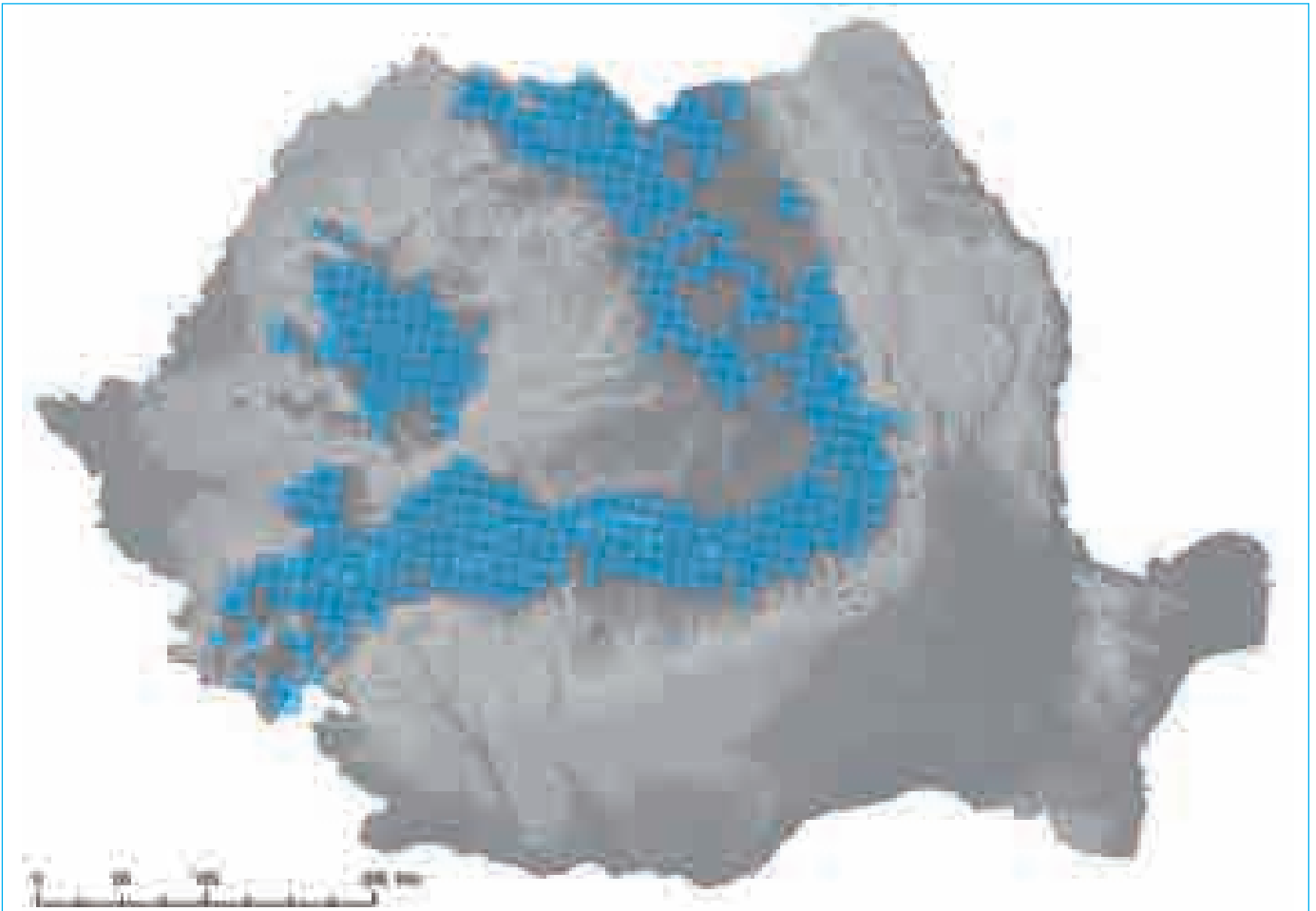
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor în jurul zonelor umede și eliminarea deșeurilor existente.
- Garantarea protecției locurilor de cuibărire și hrănire.
- Regularizarea activităților turistice și a pescuitului sportiv în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PĂNȚĂRUȘ (OCHIUL-BOULUI) - NORTHERN WREN

Troglodytes troglodytes

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Troglodytidae

GENUL: *Troglodytes*

SPECIA: *Troglodytes troglodytes*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu o distribuție largă atât în Europa, cât și în Asia Centrală și de Est, în nord-vestul Africii și în America de Nord. Lipsește numai din partea nordică a Scandinaviei.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 32.700.000 și 56.500.000 de perechi cuibăritoare, tendința fiind ascendentă.

În România se apreciază că sunt între 339.368 și 575.235 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește la altitudini mijlocii, însă ocazional, în anumite regiuni, pot fi observate perechi clocitoare și la altitudini mai mari. Arealul de cuibărit se întinde din zona mediteraneană prin cea temperată până la cea boreală, cu o tendință mai mult oceanică decât continentală, unde temperaturile sunt între 10 și 20°C în luna iulie, evitând astfel temperaturile extreme de frig și de căldură. Ocazional apare și peste limita pădurilor, chiar și la altitudini de peste 2.000 m, dar de obicei preferă zonele de câmpie și de deal, unde vegetația oferă locuri ideale pentru a cuibări și a aduna hrană. Este o specie a pădurilor umede de conifere cu coronament bogat, deși apare și în alte tipuri de păduri, cele de foioase sau mixte, unde găsește vegetație densă. De cele mai multe ori apare lângă malurile argiloase sau stâncoase ale apelor curgătoare cu vegetație bogată, printre rădăcinile copacilor dărămați de vânt, lângă râpe, cavități stâncoase sau chiar și în apropierea cabanelor de vacanță, unde găsește locuri cu grămezi de crengi și tu-făriș. În cadrul arealului de răspândire sunt păsări migratoare, parțial migratoare și sedentare. Populațiile continentale fac mișcări de lungă și scurtă durată, zburând în direcția nord-sud sau de la altitudini mari la cele joase. Populațiile sudice de obicei sunt sedentare. Deși este o pasăre de talie foarte mică, este foarte energică și dispune de un glas puternic. Atinge în libertate

Foto: Cristian Mihai

te longevitatea maximă de șapte ani. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește cu insecte mărunte sau ouăle acestora și păianjeni. Aceste nevertebrate sunt adunate din vegetația densă, printre rădăcini sau din grămezile de crengi. Iarna consumă și semințe de iarbă.

Masculii sunt teritorial și atrag femelele cântând la începutul perioadei de reproducere. Un mascul poate cuibări cu mai multe femele în același timp, specia fiind poligină. Cuiburile sunt construite în cavități naturale, de obicei nu foarte departe de suprafața solului. Cavitățile ocupate se află între rădăcinile copacilor dărămați, la rădăcinile copacilor de-a lungul malurilor abrupte ale apelor curgătoare, în buturugi

putrezite, în scorburile vechi ale ciocănititorilor etc. Masculul și femela construiesc cuibul împreună pe o platformă din crengi subțiri. Cuibul este închis, globular, cu o intrare îngustă și este clădit mai ales din fire de iarbă, plante ierboase, mușchi sau rădăcini, fiind căptușit la interior cu păr de mamifere sau pene. Masculul poate construi mai multe cuiburi care rămân neterminate. Femela depune și clocește în lunile aprilie-mai, timp de 12-16 zile, o pontă formată din 5-6 ouă albe cu pete ruginii. Ambii părinți hrănesc puii, care părăsesc cuibul după aproximativ 19 zile de la eclozare. De obicei, specia depune două ponte într-un sezon de reproducere, în perioada aprilie-august.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

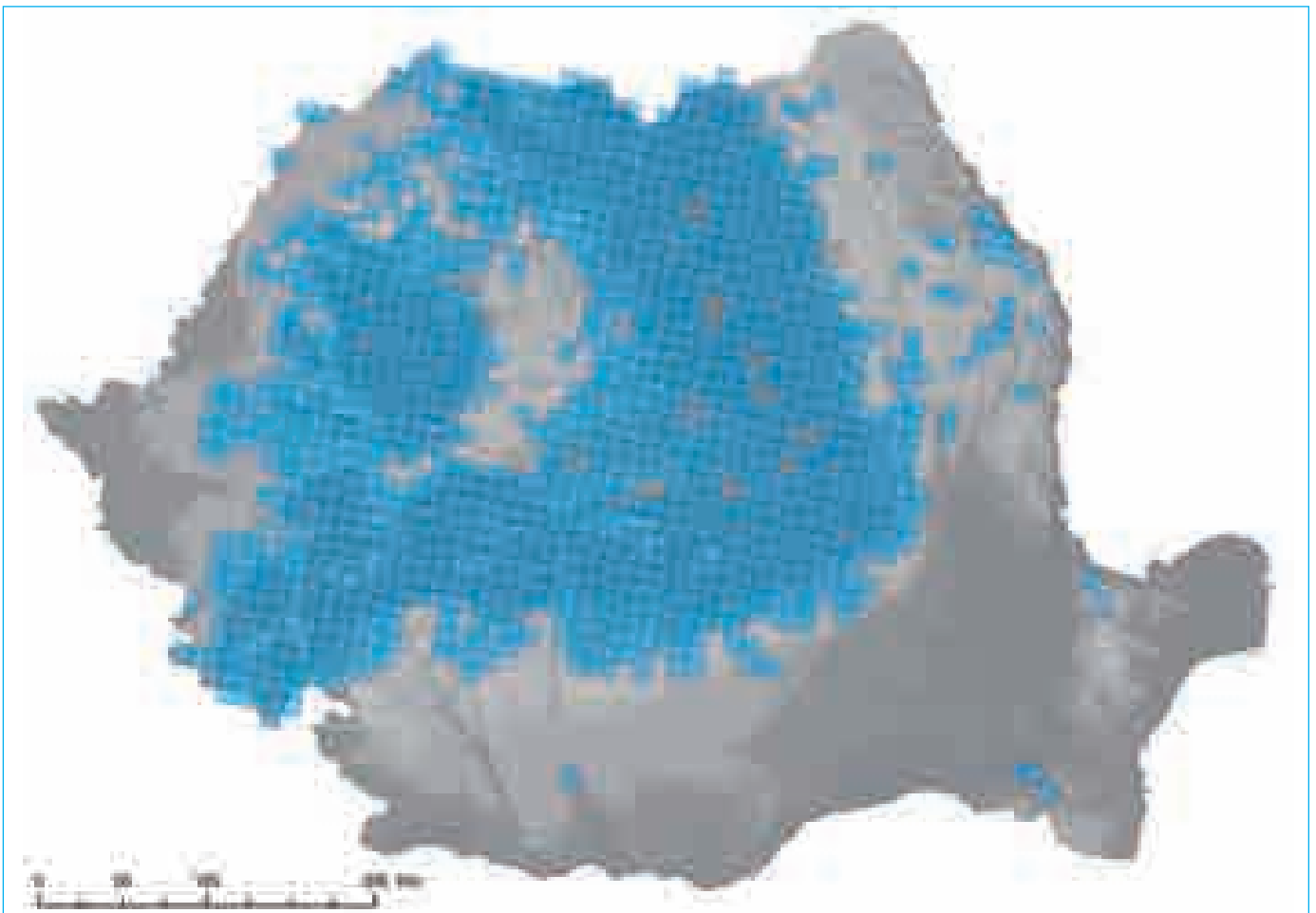
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BRUMĂRIȚĂ DE PĂDURE - DUNNOCK (HEDGE ACCENTOR)

Prunella modularis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Prunellidae

GENUL: *Prunella*

SPECIA: *Prunella modularis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Brumărița de pădure este o specie larg răspândită în toată Europa, în Orientul Apropiat și în nordul Africii, unde frecventează pădurile cu subarboret bogat, desișurile, dar și parcurile, grădinile, plantațiile de conifere; în nordul continentului este prezentă în molidișuri și jnepenișuri. Este sedentară în vestul, sudul și parțial în centrul Europei, iar populațiile din regiunile aflate în nordul, parțial centrul și estul extrem al continentului sunt migratoare parțial sau chiar total migratoare. Cartierele de iernare ale speciei sunt situate în sudul continentului, în zona Mării Mediterane, în Orientul Apropiat și în nordul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei reprezintă 95% din populația mondială, fiind cuprinsă între 12.700.000-21.800.000 de perechi cuibăritoare și aflându-se într-un declin moderat.

Populația din România este cuprinsă între 319.633 și 645.245 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul specific al speciei este pădurea cu subarboret des, dar poate fi găsită și în parcuri, tufărișuri și tăieturi de pădure. Este o pasăre iubitoare a pădurilor de conifere, mai ales a subarborescilor din molidișuri și jnepenișuri, ajungând să cuibărească până la o limită altitudinală de 2.600 m. În România este prezentă în zonele împădurite cu subarboret des, aflate în special în zonele de munte. În timpul iernii se pot întâlni stoluri mari, care ajung până la 100 de exemplare sau chiar depășesc acest număr, acolo unde este identificată o sursă bogată de hrană. Atinge, în libertate, longevitatea maximă de 20 de ani și opt luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Brumărița de pădure are un regim alimentar predominant insectivor, completat în perioada rece cu hrană auxiliară formată din diferite semințe. Își caută hrana pe sol sau în vegetația

Foto: Cristian Mihai

scundă. Vizitează frecvent hrănitorele instalate în timpul iernii.

Părăsesc locurile de cuibărit în lunile septembrie-noiembrie și revin în martie-aprilie. Sezonul de reproducere ține de la începutul lui aprilie până la sfârșitul lunii iulie. Obiceiurile de împerechere ale acestei păsări sunt foarte interesante, prezentând toate sistemele de împerechere: monogamie, poliandrie și poliginie, fapt influențat probabil de calitatea habitatelor. În ritualul nupțial masculii au bătăi tipice de aripi, pentru a cuceri femela. Aceasta se reproduce și cu alți masculi, asigurându-se astfel că va avea mai multe ajutoare la creșterea puilor, deoarece, ulterior eclozării puilor, toți acești masculi vor aduce hrană la cuibul femelei cu care s-au împerecheat. Cuibul este instalat de la nivelul solului până la înălțimea de 3 m, într-un tufiș sau copac tânăr (de preferință un conifer). Acesta este confecționat din mușchi uscați și iarbă, având la bază câteva crenguțe. Interiorul lui este căptușit cu păr de cal, fire de iarbă și mușchi. De obicei,

specia depune două sau chiar trei ponte într-un sezon de reproducere, fiecare fiind formată din 4-7 ouă dlocite timp de 11-12 zile de către femelă, care pleacă ocazional de la cuib pentru a se hrăni. Dimensiunea unui ou este de 19 x 15 mm, iar culoarea este albastru-pal. Puii ajung la maturitate în 12-14 zile, la îngrijirea puilor luând parte atât ambii părinți, cât și masculii cu care s-a mai împerecheat femela. Densitatea înregistrată la populațiile acestei specii din vestul Europei este de 4-6 cupluri/10 ha și peste 10 cupluri/10 ha la populațiile din Olanda și Germania. Deseori cuiburile acestei specii sunt parazitare de cuc (*Cuculus canorus*).

AMENINȚĂRI

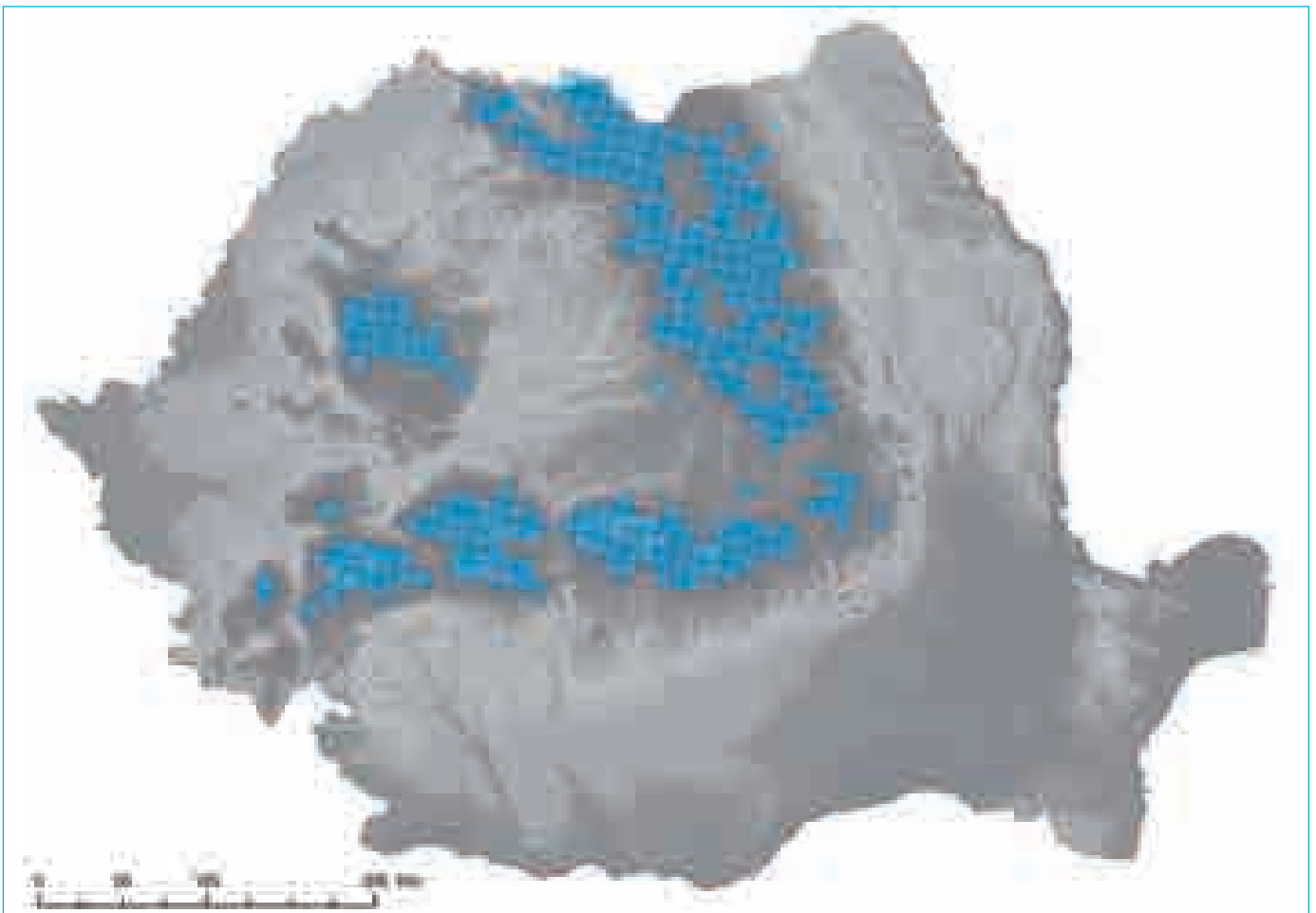
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BRUMĂRIȚĂ DE STÂNCĂ - ALPINE ACCENTOR

Prunella collaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Prunellidae

GENUL: *Prunella*

SPECIA: *Prunella collaris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Brumărița de stâncă este o specie larg răspândită prin subspeciile sale în zonele muntoase din nordul Africii, în toată partea sud-vestică, centrală și sud-estică a Europei și în aproape toată Asia. Deși aria de răspândire este vastă, arealul speciei este destul de fragmentat din cauza preferinței pentru zonele alpine înalte.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 77.900 și 149.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 10% din populația mondială, tendința nefiind cunoscută.

În România se estimează că există o populație cuprinsă între 3.000 și 10.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul specific al brumăriței de stâncă este reprezentat de golurile alpine și de zonele stâncoase cu vegetație joasă, care se află deasupra limitei superioare a pădurii. Cuibărește la altitudini cuprinse în general între 1.000 și 3.000 m, dar ajunge și până la 4.000 m. La noi în Carpați este prezentă în grohotișuri, în goluri alpine și pe versanții stâncoși. Vârsta maximă atinsă în libertate este de șapte ani și opt luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Brumărița de stâncă are un regim alimentar predominant insectivor, completat în perioada rece cu hrană auxiliară formată din diferite semințe. Hrana este culeasă de pe sol, dintre pietre, licheni sau mușchi, din vegetația ierboasă sau de pe zăpadă. Iarna poate fi văzută și în zone mai joase în căutare de hrană, acolo unde se poate plimba prin vegetația ierboasă scundă pentru a căuta semințe; astfel este văzută frecvent în stațiunile unde se practică sporturi de iarnă sau pe lângă cabanele montane.

Cuibărește în general în perioada mai-august. Este o specie monogamă, dar existența unor grupuri de 3-4 masculi și 3-4 femele într-un singur teritoriu sugerează obiceiuri de împerechere mai

Foto: Daniel Petrescu

complexe, care sunt caracteristice speciilor poliginoadrice. Aceste grupuri sociale sunt dominate de un mascul alfa, care este de obicei reprezentat de cel mai în vârstă dintre masculi. Femelele din grup caută să se împerecheze cu cât mai mulți masculi, indiferent de rang, chiar dacă masculul alfa se opune împerechierii lor cu ceilalți masculi subordonați. Aceștia, de asemenea, caută să se împerecheze cu mai multe femele din grupul social din care fac parte. Femelele provoacă împerechierile, abordând un comportament prin care se ghemuiesc la pământ, aripile le tremură și își mișcă coada, expunându-și cloaca. Studii genetice au arătat că în cadrul unei ponte există o paternitate diferită a puilor, însă ouăle aparțin cu siguranță doar acelei femele care a construit și cuibul. Cuibul este instalat de obicei în crăpături și fisuri din stânci, sub pietre, la baza unor tufe de vegetație, în locuri greu accesibile, care au expoziție însoțită și sunt ferite de vânturi puternice. Este construit din materiale vegetale (iarbă

și rădăcini subțiri) și este căptușit cu păr, pene, mușchi și licheni. Ponta este formată de obicei din 3-6 ouă, incubația fiind asigurată de către femelă. Incubația durează 14-15 zile, iar puii părăsesc cuibul după 14-16 zile de la eclozare, în acest timp fiind hrăniți intensiv aproape numai cu insecte. Masculii din grup oferă hrană puilor din mai multe cuiburi doar dacă s-au împerecheat cu femelele respective; astfel, fiecare femelă este ajutată la creșterea puilor de 1-4 masculi din grupul social respectiv. Femelele depun două ponte într-un sezon de reproducere și manifestă atașament față de locul cuibului, la care revin în ani consecutivi.

AMENINȚĂRI

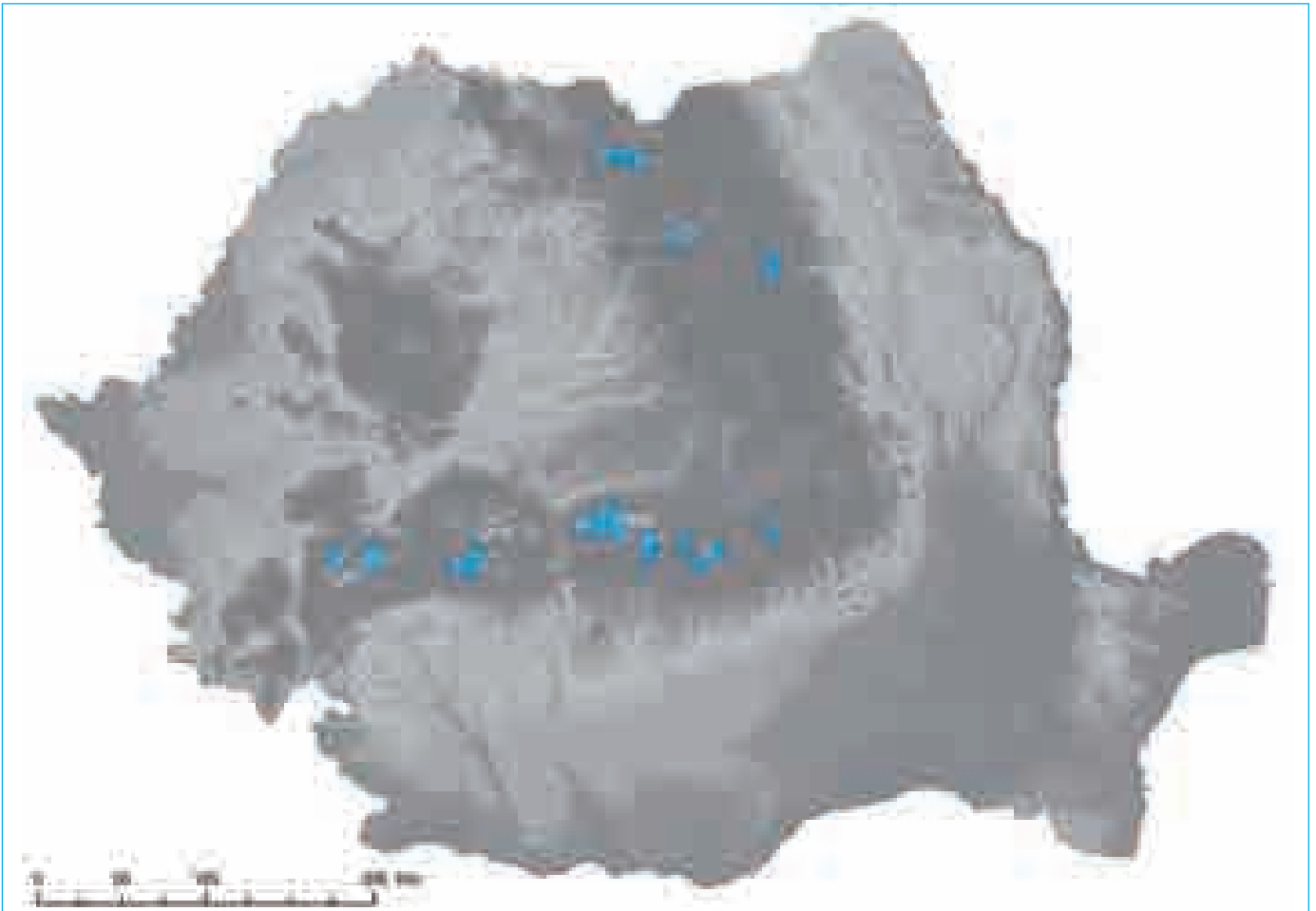
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Mortalitatea cauzată de prădători.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Prevenirea dezvoltării construcțiilor ce cauzează pierderi de locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Restricția autorizării noilor drumuri, piste sau alte elemente de infrastructură care cauzează fragmentarea habitatelor.
- Limitarea extinderii pârtiilor de schi în stațiunile existente și, de asemenea, limitarea construirii noilor pârtii, îndeosebi în zonele unde specia este prezentă.
- Controlarea temporară a prădătorilor generalişti, care au un impact negativ asupra succesului de reproducere.
- Reglementarea activităților turistice și interzicerea circulației vehiculelor în zonele de importanță majoră pentru specie și în toate perioadele în care aceasta este prezentă.
- Evitarea suprapășunatului în habitatele importante pentru specie.
- Realizarea studiilor privind efectul schimbărilor climatice asupra populațiilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MĂCĂLEANDRU - EUROPEAN ROBIN

Erithacus rubecula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Erithacus*

SPECIA: *Erithacus rubecula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Măcăleandru este o specie cu o mare arie de răspândire, care se întinde din Europa până în Siberia, nordul Africii și Turcia. Păsările din nordul și estul continentului migrează iarna spre sud-vest. Arealul de iernare se întinde din Marea Britanie până în Spania și Maroc, precum și în sud-estul Europei. În România, măcăleandru este frecvent în toată țara, din câmpie până în zonele montane.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte numeroasă și este cuprinsă între 58.700.000 și 90.500.000 de perechi, ceea ce reprezintă 90% din populația globală, fiind în creștere.

În România, populația cuibăritoare a speciei este cuprinsă între 2.586.175 și 3.164.225 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă zonele împădurite, grădinile, parcurile sau lizierele, în general zonele cu alternanță de desigurii cu terenuri deschise. În nordul Europei preferă molidișurile și pădurile de amestec. Măcăleandru este o pasăre retrasă, fără a fi sperioasă, uneori fiind chiar foarte curioasă. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an. Se hrănește în principal cu diverse nevertebrate, cu semințe și bobote. Specie diurnă, însă se hrănește și noaptea acolo unde există surse de lumină artificială, sau atunci când lumina lunii este foarte puternică.

Păsările care migrează se întorc în februarie pentru reproducere. Pentru cuibărit alege habitatele umbroase, pe care le găsește în păduri, tufărișuri și parcuri, și este considerată o pasăre comună în grădini, parcuri și păduri dese sau cu subarboret. Este o specie teritorială și monogamă. În timpul ritualului nupțial masculul hrănește femela.

Cuibul este amplasat în locuri variate, precum scorburi, rădăcina copacilor, fisuri din pereți. El poate fi și suspendat, de regulă până la 1,40 m deasupra solului. Cuibul este construit de către femelă din resturi vegetale, iarbă sau mușchi și este căptușit cu păr de animale și rădăcini subțiri. Depune de regulă două, mai rar trei ponte pe an, care sunt formate din 5-7 ouă. Mărimea medie a unui ou este de 20 x 15 mm. Clocitul este asigurat numai de către femelă, pe durata a 13-14 zile. Puii părăsesc cuibul după 12-15 zile de la eclozare, la creșterea puilor participând ambii părinți.

AMENINȚĂRI

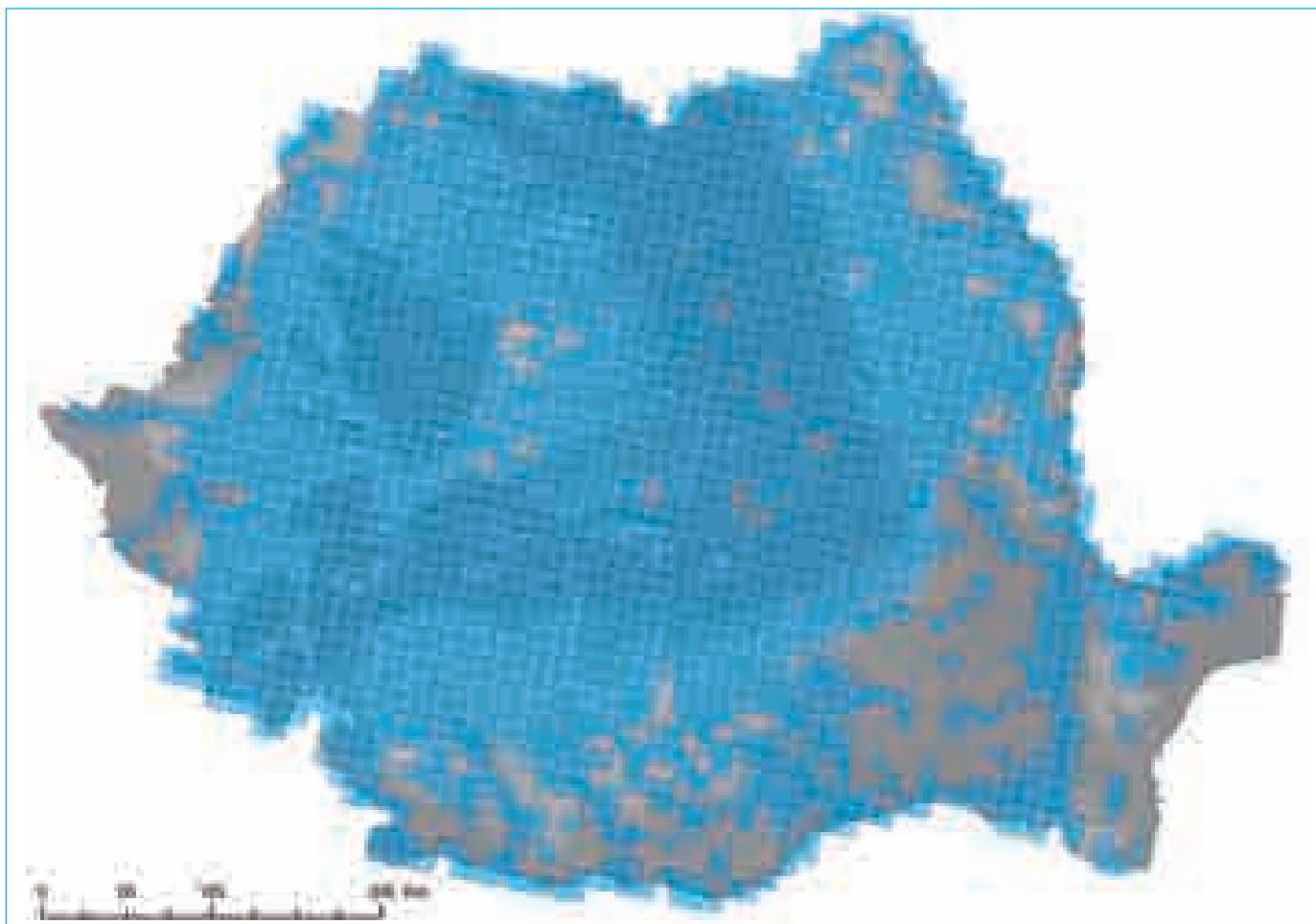
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproduc-tivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădu-rite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei spe-ciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GUȘĂ-VÂNĂTĂ - BLUETHROAT

Cyanecula svecica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Cyanecula*

SPECIA: *Cyanecula svecica*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Această specie prezintă un areal de răspândire foarte întins, cuibărind în nordul și centrul Eurasiei, ajungând puțin și în nord-vestul extrem al Americii de Nord. În Europa cuibărește mai ales în nordul și centrul continentului, iar pe timpul sezonului rece ocupă în principal regiunea dintre nord-estul Africii și vestul Indiei. În România, specia cuibărește îndeosebi în Delta Dunării, dar și în Câmpia Banatului, în Bărăgan și în Crișana, acolo unde întâlnește habitatul caracteristic.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 4.460.000 și 7.760.000 de perechi, ceea ce reprezintă 25% din populația mondială, tendința fiind stabilă.

Populația din România este cuprinsă între 200 și 500 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește din regiunea boreală până în zona temperată și stepică, adaptată la stufărișuri din zone precum tundra cu mlaștini, bălți sau râuri mari. Poate fi găsită și la marginea pădurilor de mesteacăn, în desigurile umede de sălcii sau în zonele deluroase și montane cu tușuri. Limita altitudinală a cuibăritului speciei este 2.600-3.800 m în Himalaya. În cartierele de iernare din Africa tropicală păstrează același tip de preferință pentru zonele umede, chiar și de mici dimensiuni. În România poate fi observată în stufărișuri întinse din pescării, canale, pe marginea bălților sau în Delta Dunării. Longevitatea maximă în libertate este de 11 ani și patru luni. Maturitatea sexuală

este atinsă la vârsta de un an.

Gușa-vânăta se hrănește cu nevertebrate terestre, în special insecte, însă poate culege și semințe sau fructe. Poate fi observată hrănindu-se pe sol, sărind și alergând sau prinzând în aer insecte zburătoare.

Este o specie monogamă, masculul manifestându-se teritorial prin cântec. Are un cântec melodic, cu teme asemănătoare privighetorii. În perioada de împerechere, masculul cântă în zbor. În mod obișnuit zboară jos, aproape de sol. Din ritualul de împerechere fac parte posturi de etalare a penajului. Până la depunerea pondei, masculul o însoțește permanent pe femelă, pentru a împiedica împerecherea acesteia cu alți masculi. Cuibul este situat pe pământ, într-o mică adâncitură din vegetație sau la baza unei tufe. Acesta este construit din mușchi și ierburi, pe care apoi le acoperă cu fire de păr și firicele fine de iarbă. Depune de obicei 5-6 ouă albastre sau verde-pal, pătate cu puncte fine, maro. Incubația durează aproximativ 13-15 zile și este asigurată de către femelă. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți, în special cu insecte. Juvenilii părăsesc cuibul după 13-14 zile de la eclozare. În partea nordică cuibărește o dată pe sezon, pe când în sudul arealului specia poate depune ouă de două ori în timpul aceluiași sezon de reproducere. În cazul în care femela depune o a doua pontă, masculul va hrăni singur primul rând de pui.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

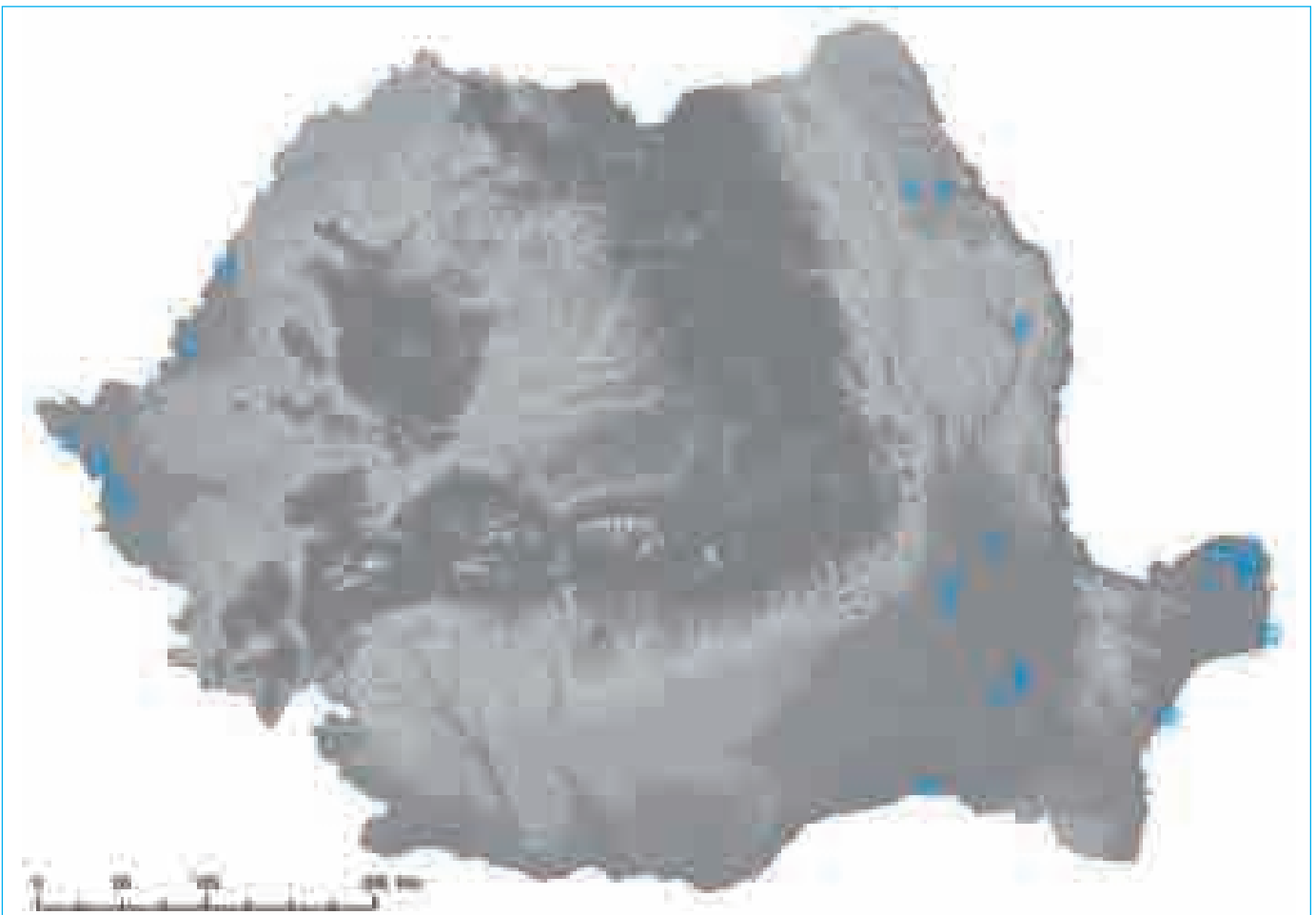
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.

- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a întinderilor de stuf și papură.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRIVIGHETOARE DE ZĂVOI - TRUSH NIGHTINGALE

Luscinia luscinia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Luscinia*

SPECIA: *Luscinia luscinia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Privighetoarea de zăvoi este răspândită în partea centrală și estică a Eurasiei, din Scandinavia până în Rusia. Arealul speciei este în expansiune spre vestul Europei. În România, specia este răspândită mai ales în partea de nord și nord-est. Este o specie migratoare, care ierneză în estul Africii, mai ales la sud de ecuator.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este stabilă, fiind cuprinsă între 3.780.000 și 6.360.000 de perechi, ceea ce reprezintă 60% din populația mondială.

În România, populația de privighetoare de zăvoi este apreciată la 31.948-83.922 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul specific este reprezentat de pădurile

dese de foioase (de preferință arini, *Alnus sp.*, și mesteceni, *Betula sp.*), cu tufișuri și desișuri abundente. Apare chiar și în habitate antropice, precum parcurile sau grădinile cu tufișuri dese din localități. Manifestă preferință pentru solurile umede sau apropierea de un curs de apă. Longevitatea maximă în libertate este de opt ani și nouă luni. Maturitatea sexuală este atinsă la vârsta de un an. Regimul alimentar al privighetorii de zăvoi este format mai ales din insecte, furnici, melci, fructe (soc sau coacăze) și uneori semințe.

Cuibul este instalat pe sol, de obicei în mijlocul unui desiș de urzică (*Urtica dioica*), fiind foarte bine camuflat. El este construit de către femelă din fire de ierburi sau crenguțe și este captușit cu fire vegetale subțiri și păr de mamifere. Ponta este depusă în luna mai și este formată de obicei din 4-5 ouă, mai rar 6, clocite numai de către femelă timp de 13-14 zile. Ouăle au dimensiunea de 21,7 x 16,2 mm și au o culoare albastru-lăptos, simple sau

ornate cu pete de culoare brun-ruginie. În timpul de incubare a pondei, femela este hrănită de către mascul. Puii părăsesc cuibul la 9-11 zile de la eclozare și devin independenți după alte 14 zile, în tot acest timp ei fiind hrăniți de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

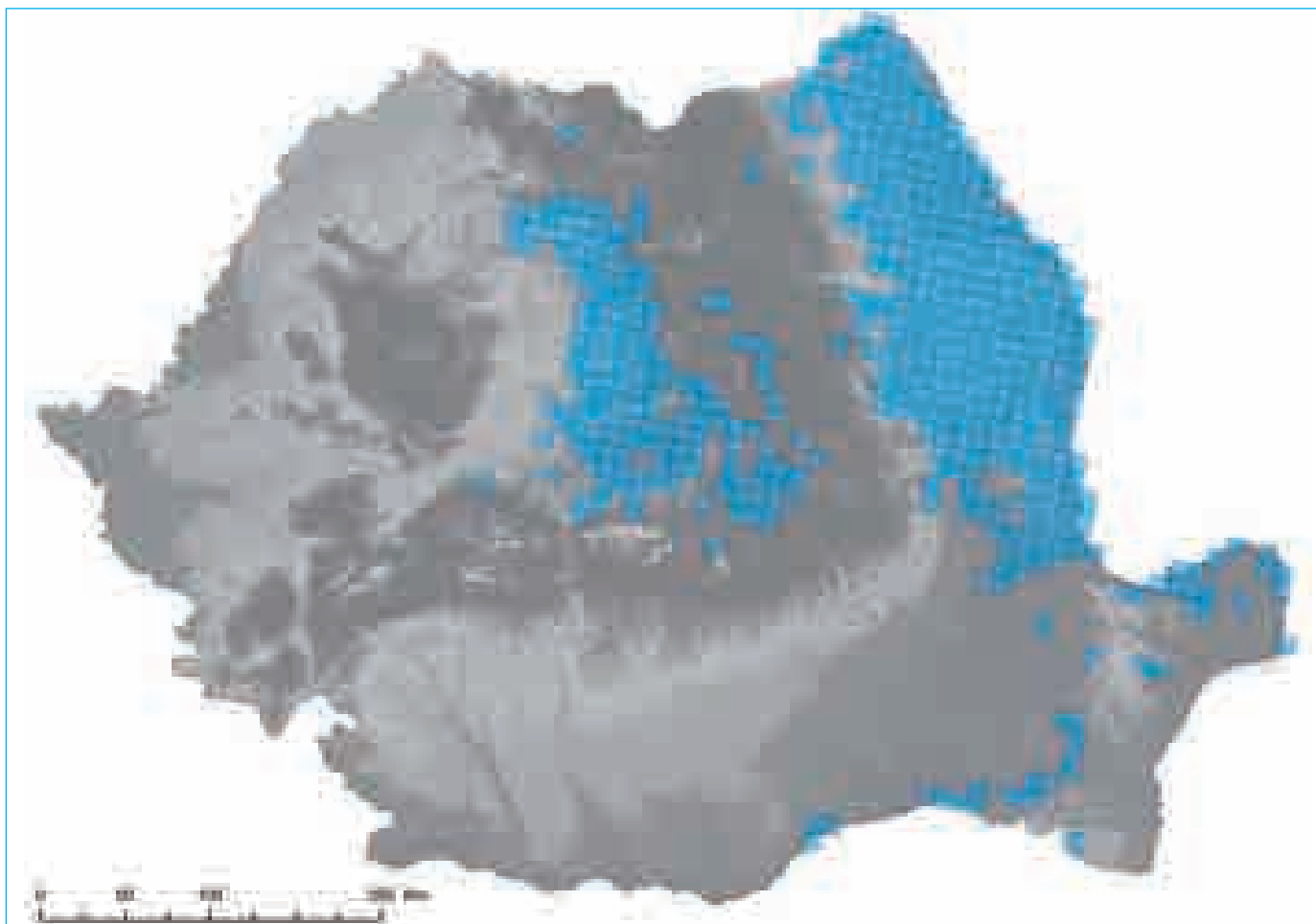
Foto: Daniel Petrescu

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproduc-tivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justi-ficată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădu-rite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei spe-ciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRIVIGHETOARE ROȘCATĂ - COMMON NIGHTINGALE

Luscinia megarhynchos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Luscinia

SPECIA: Luscinia megarhynchos

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Privighetoarea roșcată este o specie cu o vastă arie de răspândire în palearticul de vest. Se găsește cu mai multe subspecii în Europa și nordul Africii, în sudul Rusiei, în est până în Crimeea și peninsula Krasnodar, Turcia și Levant, Iran, Turkmenia și Mongolia. Este o specie migratoare, majoritatea populațiilor europene iernând în partea de vest a Africii Centrale. În România, specia este mai frecventă în zona colinară a Moldovei, Depresiunea Transilvaniei și în lucile de-a lungul sectorului inferior al Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 10.700.000 și 20.300.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă jumătate din populația mondială a speciei. Între anii 1980-2013 populația din Europa a suferit un declin moderat, în prezent fiind însă în creștere.

Populația cuibăritoare din România este estimată la 714.687-1.010.434 de perechi, fiind importantă la nivel european.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Privighetoarea roșcată trăiește în păduri cu strat bogat de subarboret, în parcuri, lunci și tufărișuri, adesea în apropierea zonelor umede, dar și în zone mai aride cu tufișuri dese. Foarte frecvent poate fi întâlnită în habitate antropizate, precum livezi, grădini și parcuri din localități. Longevitatea maximă în libertate este de opt ani și patru luni. Maturitatea sexuală este atinsă la vârsta de un an.

Hrana este formată mai ales din insecte adulte și larve, păianjeni, melci, alte nevertebrate de talie mică, fructe și uneori semințe. Se hrănește atât de pe sol, cât și din stratul de frunziș.

Este o specie monogamă, sezonul de cuibărit începând de la mijlocul lunii mai. Cântecul

nușțial este efectuat în special de către mascul, pe toată durata zilei, seara și uneori toată noaptea. Cântecul este caracteristic, foarte melodos și cu numeroase intonații, variind în funcție de găsirea unei femele și stabilirea unei perechi. Sezonul de împerechere este extrem de epuizant pentru masculi, care consumă o mare cantitate de energie cântând și alungând alți pretendenți din propriul teritoriu. Cuibul este instalat pe sol sau în vegetația joasă, în desiș, la maximum 30 cm de la sol, fiind foarte bine camuflat. Este construit de către femelă din diverse materiale vegetale (frunze uscate și fire de iarbă). Ponta este formată de obicei din 4-6 ouă, dlocite de femelă timp de 13-14 zile. Ouăle au dimensiunea de 21 x 16 mm și o culoare albastru-deschis sau albastru-verzui, fiind pătate foarte fin cu maro-roșcat. Puii rămân în cuib 11-12 zile, până ating vârsta de zbor, în tot acest timp fiind hrăniți de către ambii părinți.

Foto: Ramona Mănoiu

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

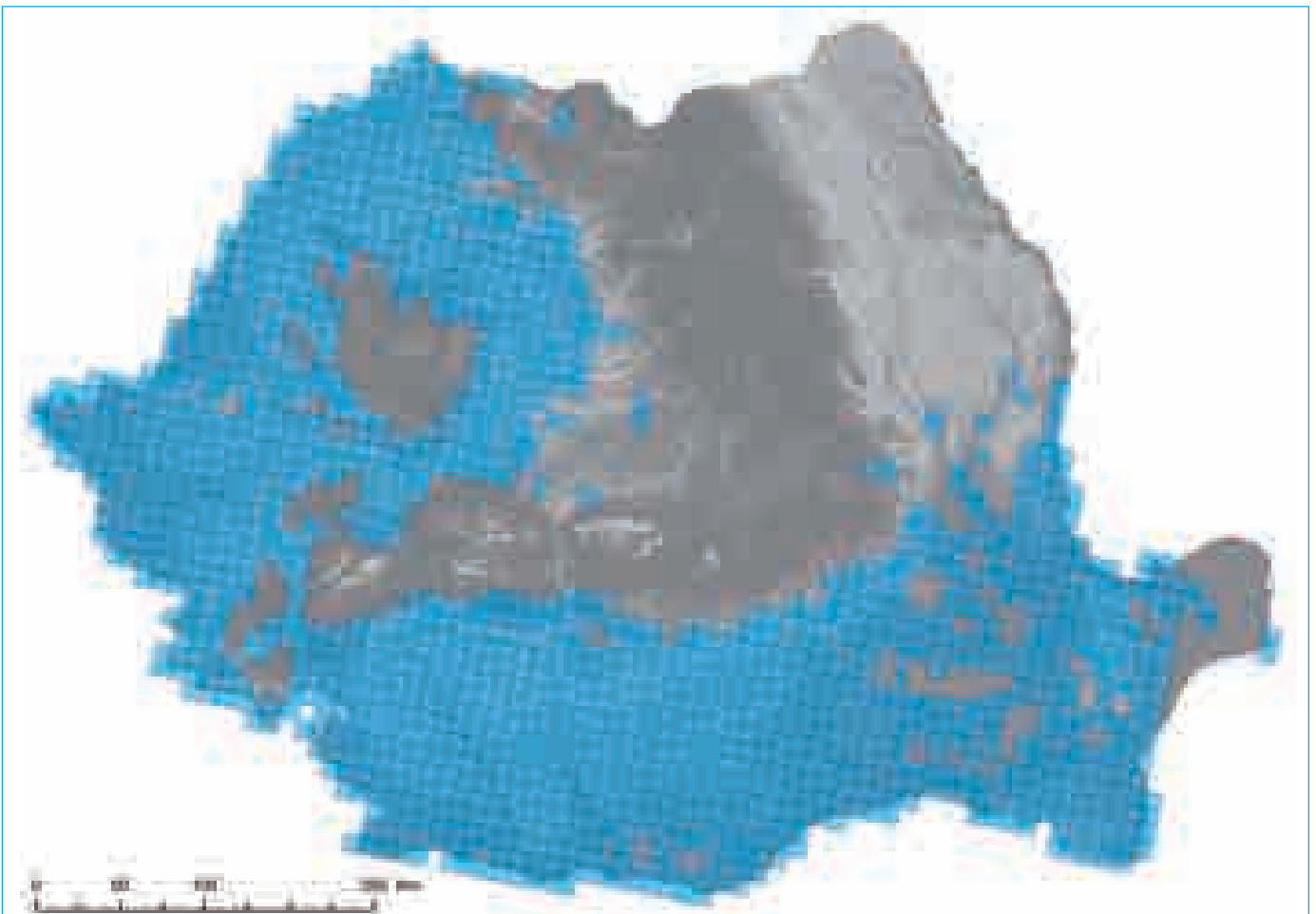
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODROȘ DE MUNTE - BLACK REDSTART

Phoenicurus ochruros

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Phoenicurus*

SPECIA: *Phoenicurus ochruros*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia poate fi întâlnită în majoritatea țărilor din Europa, mai puțin în Islanda, nordul Marii Britanii și nordul Scandinaviei.

Este o specie migratoare, locurile de iernare fiind situate la nord de Sahara.

POPULAȚIE

Populația europeană a codroșului de munte este cuprinsă între 5.760.000 și 10.000.000 de perechi cuibăritoare, aceasta reprezentând 35% din efectivul la nivel global. Între anii 1980-2013 tendința generală a fost crescătoare.

În România, populația acestei specii este cuprinsă între 508.549 și 803.573 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Deși această specie cuibărea în trecut în habitate deschise și stâncoase, astăzi poate fi văzută foarte frecvent în sate și orașe, unde poate fi găsită doar în apropierea clădirilor, evitând parcurile și grădinile mari. Se mai găsește și în zonele cu ruine. În regiunile cu păduri, le preferă pe cele cu specii de foioase sau amestec, unde este întâlnită doar la liziera pădurilor. Habitatele preferate rămân totuși terenurile deschise și versanții, acolo unde sunt prezente stâncării. În România se întâlnește oriunde există habitatele preferate pentru cuibărit, de la câmpie până în golurile alpine. Este o specie migratoare și, în ciuda faptului că locurile de iernare sunt departe, această pasăre pleacă târziu din cartierele de cuibărit și se întoarce primăvara devreme. Atinge în libertate longevitatea maximă de 10 ani și două luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Codroșul de munte este o specie predominant insectivoră și își capturează prada dintr-un zbor puternic și rapid. Consumă, de asemenea, omizi, râme, melci mici, coleoptere și păianjeni, fructe diverse, dar și unele semințe.

Este o specie monogamă, deși deseori masculul se poate împerechea cu două femele. Masculul

Foto: Tiberiu Mănoiu

este teritorial și cântă adesea cocoțat în locurile expuse, cu picioarele întinse și fluturând coada în mod sacadat. Ritualul nupțial include și numeroase dansuri efectuate înainte de împerechere. Cuibul este făcut din ierburi și este amplasat în cavități din ziduri sau între pietre, această pasăre cuibărend frecvent în stâncării montane. În localități sau în clădirile izolate din habitate deschise sau păduri, intră între țigle, în fisurile din ziduri, între grinzi sau sub streșină. Ocupă cu succes și cuiburile artificiale. Femela construiește un cuib din iarbă uscată și frunze (cuiburile din localități) sau din mușchi (cuiburile din zona stâncăriilor, pe care le căpтуșește la final cu păr și pene). Ponta depusă în perioada mai-iulie este formată din 3-7 ouă albe. Incubația este

realizată de către femelă și durează 13-17 zile, iar puii după eclozare sunt hrăniți la cuib de către ambii părinți timp de 12-20 de zile (hrana preferată fiind omizile, la care se adaugă și insecte adulte). După această vârstă, puii părăsesc cuibul și rămân ascunși, fiind hrăniți de adulți timp de 11-35 de zile, când pot să zboare și să își procure singuri hrana. Masculii în prima lor primăvară păstrează încă penajul de juvenil, care este destul de asemănător femelei. Ei cuibăresc în habitate calitativ mai slabe, având un succes reproductiv mult mai scăzut decât cel al masculilor mai înaintați în vârstă. Dacă există hrană suficientă și condiții climatice favorabile, o pereche poate depune și două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

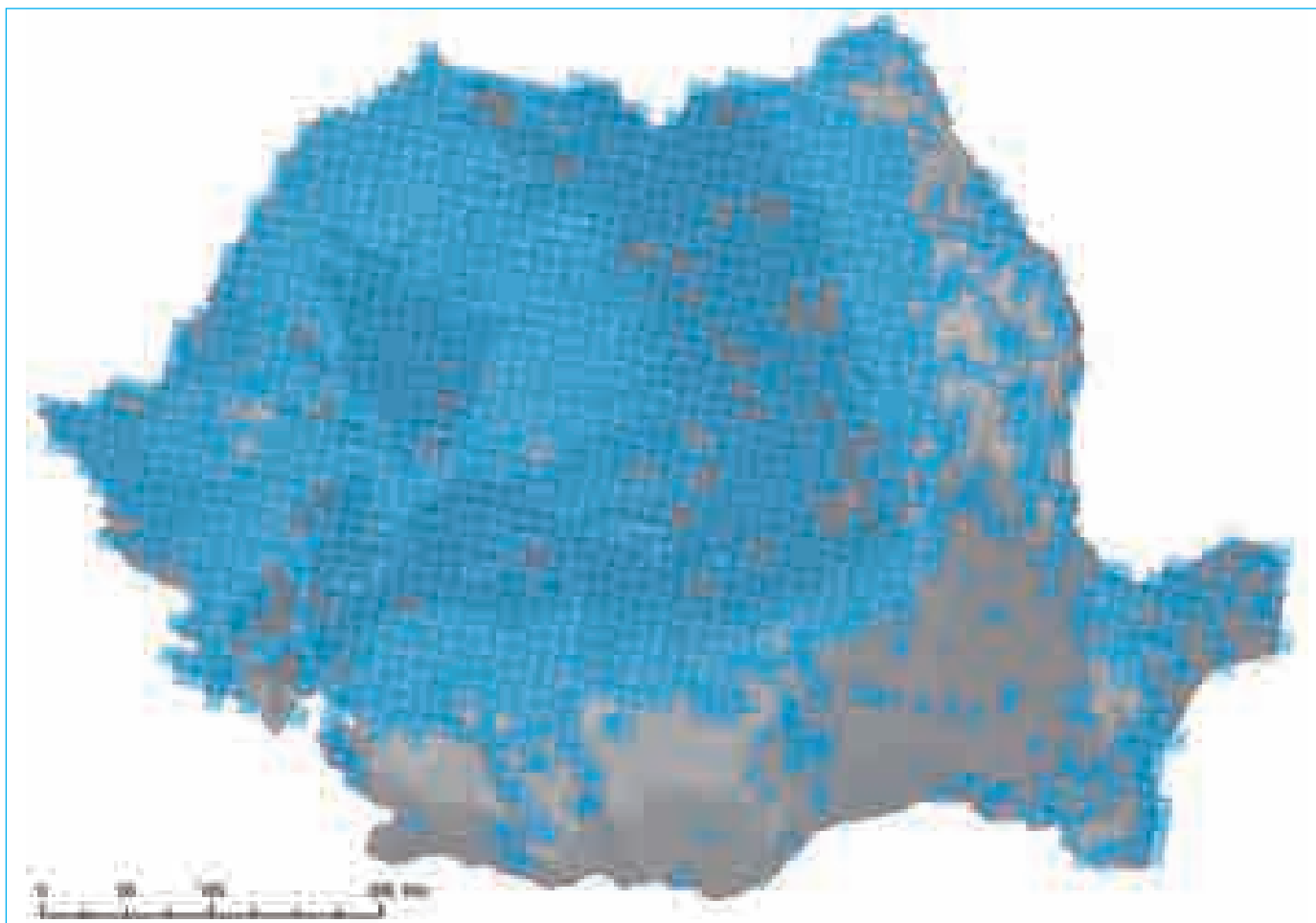
- Alterarea și pierderea habitatelor din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciei.
- Reducerea pesticidelor folosite în agricultură și silvicultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a pesticidelor în funcție de fenologia speciei.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere a speciei.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitatul optim al speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODROȘ DE PĂDURE - COMMON REDSTART

Phoenicurus phoenicurus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Phoenicurus*

SPECIA: *Phoenicurus phoenicurus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Specia are o distribuție largă în Europa, în nordul Asiei, nord-vestul Africii, la est de Baikal, în sudul țărilor balcanice, în Ucraina și în vestul Turciei. Este o specie migratoare, locurile de iernare fiind la sud de Sahara. O parte a populației rămâne iarna în regiunea mediteraneană.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 9.630.000 și 15.000.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 60% din populația globală. Între anii 1980-2013 populația a cunoscut o creștere moderată.

În România, populația este cuprinsă între 62.229 și 207.830 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă pădurile de foioase, dar este întâlnită și în taiga, la diverse altitudini. La noi în țară este o pasăre comună în păduri de foioase, de luncă, în răchitișuri, parcuri și livezi sau în locuri cu ziduri vechi. Vara este o specie frecvent întâlnită în zăvoaiele apelor, în pădurile de sălcii ale Deltei Dunării și în pădurile luminoase, umede. Caracteristic codroșilor de pădure este faptul că, în toate tipurile de penaj, are coada ruginie, pe care o mișcă constant, acest comportament fiind similar doar codroșului de munte. Atinge în libertate longevitatea maximă de 10 ani și două luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an. Se hrănește cu insecte (libelule, lăcuste, viespi sau buburuze), păianjeni, râme, dar și cu hrană

de origine vegetală, precum fructe de ienupăr, cireșe, păr, soc etc. Metodele prin care își procură hrana sunt diverse: culege nevertebrate din sol și de la suprafața acestuia, căutând și răscolind frunzele din litieră (comportament pe care îl are mai ales în cartierele de iernare din Africa), adună hrana de pe trunchiuri, ramuri sau frunze, se lasă la sol dintr-un punct de observație înalt și se întoarce la acesta cu prada în cioc sau se lansează în zbor de pe o creangă (în maniera specifică muscarilor), revenind pentru a consuma prada pe creanga de unde s-a lansat.

Codroșul de pădure cuibărește în lunile mai-iunie. Masculul alege singur locul cuibului, după care încearcă să atragă femela la intrarea într-o scorbură prin etalarea penelor cozii deschise.

Mai poate cuibări și sub scoarța copacilor, acolo unde aceasta este depărtată de lemn, și poate ocupa și cuiburile artificiale, dacă sunt situate în habitatul optim pentru specie. Cuibul are forma unei cupe, este construit din ierburi și este căptușit în interior cu lână, păr sau pene. Acesta e construit în special de către femelă, care îl definitivează în aproximativ 5 zile. Ea depune 3-10 ouă de culoare albastru-deschis, pe care le incubează timp de 12-14 zile. Puii sunt hrăniți în special de către femelă, care este ajutată și de mascul. Ei devin zburători și părăsesc cuibul la 13-17 zile de la eclozare. În zona nordică a arealului de cuibărit o pereche depune o singură pontă, iar în zonele sudice este depusă frecvent și o a doua pontă.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminare prin produse agricole.
- Efectul altor activități antropogene.

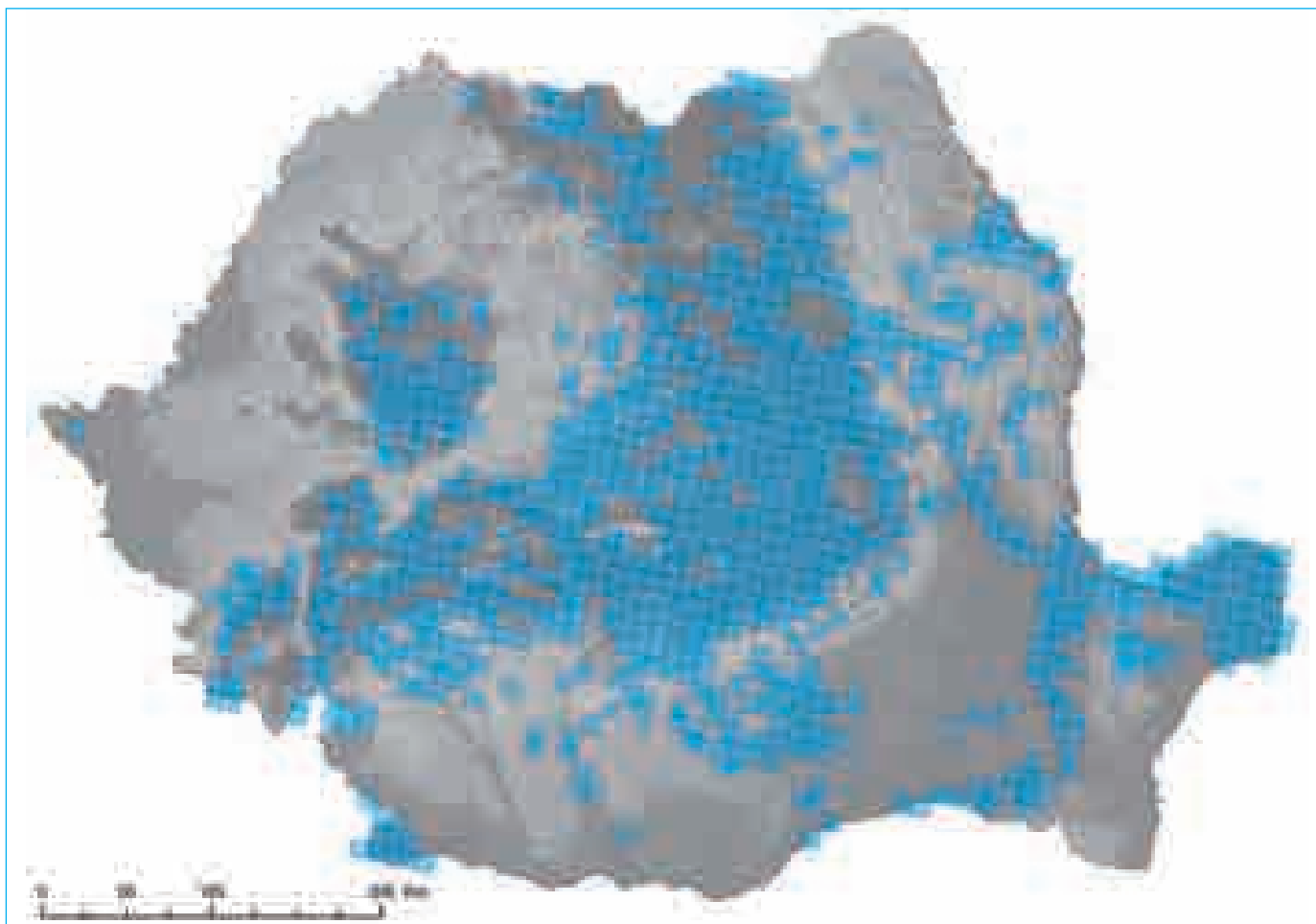
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.

- Reducerea pesticidelor folosite în agricultură și silvicultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a pesticidelor în funcție de fenologia speciei.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitatul optim al speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIETRAR SUR - NORTHERN WHEATEAR

Oenanthe oenanthe

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Oenanthe

SPECIA: Oenanthe oenanthe

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Pietrarul sur este o specie larg răspândită în Europa, dar și în Asia, America de Nord și Africa. Este o pasăre migratoare, care ierneză în Africa. În zborul pe care îl face toamna către cartierele de iernare se îndreaptă înspre sud-vest, dar la întoarcere se abate mai spre est de la acest traseu, formând astfel o buclă în ruta sa anuală.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 5.280.000 și 15.800.000 de perechi cuibăritoare, arătând un declin moderat între anii 1980-2013.

În România, populația este cuprinsă între 374.014 și 572.234 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele preferate sunt regiunile deschise, cum ar fi pășunile, terenurile destelenite și întinderile pietroase. S-a adaptat la culturile agricole, deși nu le preferă, și tolerează vecinătatea locuințelor umane. Chiar dacă este o specie de câmpie, pietrarul sur a început să ocupe teritoriile și la altitudini puțin mai mari, îndeosebi în sudul Europei, unde a devenit o specie destul de des întâlnită. Atinge în libertate longevitatea maximă de nouă ani și șase luni.

Pietrarul sur se hrănește cu diverse insecte, păianjeni, melci și fructe de pădure. Deseori este văzut stând pe o piatră sau într-un tufiș, așteptând prada; când o vede, alergă repede pe sol și o capturează.

Perechea este monogamă (rar poligamă), dar indivizii se despart după sezonul de cuibărire, ur-

mând a se reuni în anul următor datorită faptului că amândoi au un atașament teritorial accentuat. Cuibărește începând de la sfârșitul lui martie. Cuibul captușit cu fire de iarbă, pene, licheni și mușchi este situat în cavități naturale printre pietre sau stânci, dar și în fisuri și găuri în ziduri sau în ruine. Intră și în cuiburi artificiale, dacă sunt instalate în habitatul optim speciei. Femela depune o pontă formată din 3-7 ouă, pe care le clocește singură timp de 10-16 zile. Uneori masculul poate înlocui pe termen scurt femela la clocit. Puii sunt îngrijiți de ambii părinți timp de o lună, până devin complet independenți de aceștia și își iau zborul. După 10 zile de la eclozare ei pot părăsi cuibul, rămânând în apropierea acestuia, unde așteaptă hrana adusă de părinți. Frecvent, dacă există suficientă hrană, perechea poate depune și a doua pontă în același sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

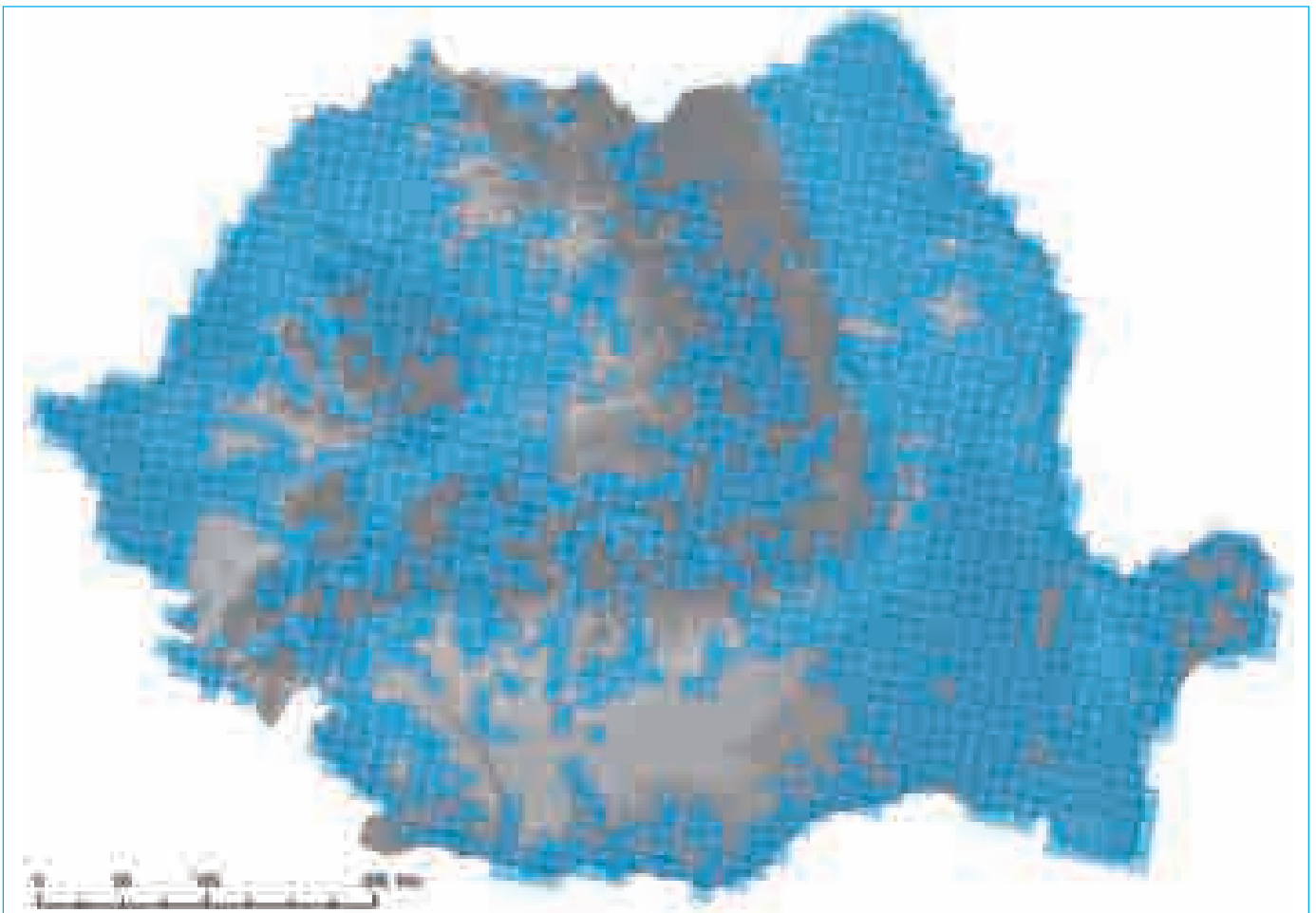
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.

- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitatul optim al speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIETRAR RĂSĂRITEAN - ISABELLINE WHEATEAR

Oenanthe isabellina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Oenanthe

SPECIA: Oenanthe isabellina

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pietrarul răsăritean este o specie cu un areal larg de distribuție, care cuprinde sud-estul Europei și Asia, manifestând o preferință pentru zonele de stepă și semideșert. În ultimii ani s-a înregistrat o expansiune a speciei înspre nord-vest, putând fi întâlnită și în România, în zona Dobrogei.

Este o specie migratoare, care ierneză în partea sudică a Saharei, în vestul și centrul Africii, în nord-estul Tanzaniei, în Egipt și Orientul Mijlociu, Pakistan și în nord-vestul Indiei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei reprezintă 15% din populația globală și este cuprinsă între 2.060.000 și 6.230.000 de perechi cuibăritoare, fiind considerată stabilă.

În România, populația este cuprinsă între 10.678 și 32.752 de perechi cuibăritoare, având o tendință ascendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul specific este reprezentat de stepă și semideșert, cu suprafețe întinse, situate în climatul cald și arid, până la altitudinea de 3.500 m. Habitatul trebuie să prezinte suficiente tufe izolate sau stânci, pe care aceste păsări pot fi observate deseori odihnindu-se sau pândind hrana. Evită zonele umede sau împădurite, deși preferă prezența unei surse de apă în teritoriu. Poate ocupa și marginea culturilor agricole sau chiar câmpurile abandonate.

Pietrarul răsăritean are un regim alimentar predominant insectivor, dar se poate hrăni și cu melci și rareori cu semințe. Dieta sa preferată include furnici, lăcuste, fluturi de noapte, muște, păianjeni și larve de insecte. Execută zboruri extrem de agile pentru a captura prada din zbor sau aleargă foarte repede pe sol. Are nevoie de puncte mai înalte de observație, de unde se lansează pentru a captura insecte.

Sistemul de împerechere variază de la o regiune la alta, de la monogamie la bigamie, iar dimensiunea teritoriului variază foarte mult. Cuibărește

Foto: Cristian Mihai

de la sfârșitul lui martie, cuibul fiind instalat pe sol, în crăpăturile pietrelor sau în găuri din mal făcute de prigorii (*Merops apiaster*). Intră pentru a cuibări și în găuri de rozătoare. Ritualul nupțial include cântece și zboruri acrobatice efectuate de către mascul. Femela depune o pontă formată din 4-7 ouă, de culoare albastru-pal, care uneori pot avea pete roșietice. Mărimea medie a ouălor este de 22,16 x 16,6 mm. Ele sunt clocite timp 12 zile, incubarea începând cu al patrulea ou depus. Puii părăsesc cuibul la vârsta de 13-15 zile și sunt hrăniți de ambii părinți, în special cu

omizi și insecte mici, încă 2 săptămâni după aceea, până ajung să fie complet independenți de adulți. Perechea depune o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

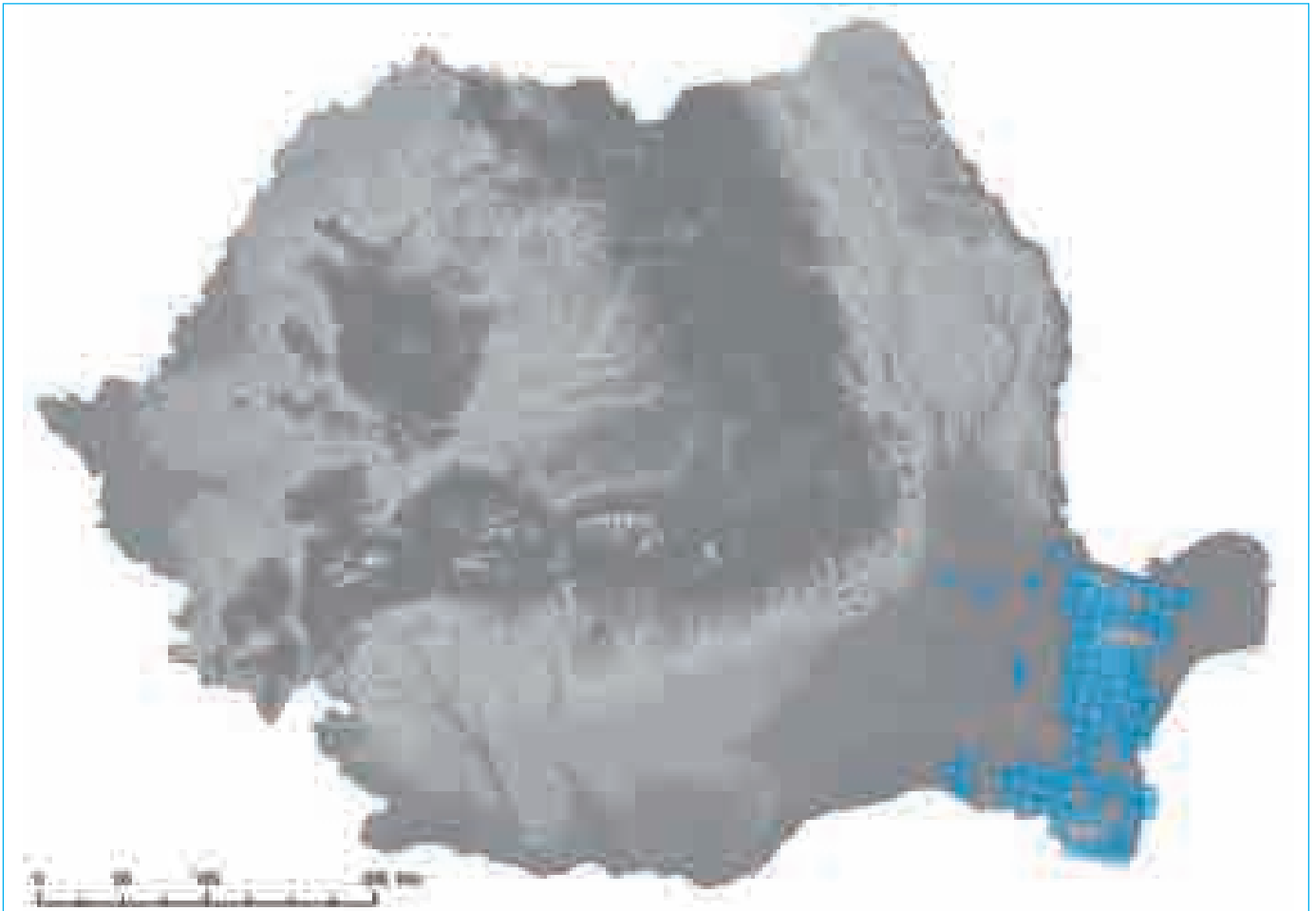
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIETRAR NEGRU - PIED WHEATEAR

Oenanthe pleschanka

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Oenanthe*

SPECIA: *Oenanthe pleschanka*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pietrarul negru o este specie migratoare, aria sa de distribuție întinzându-se din estul extrem al Europei până în China. Iernează preponderent în estul Africii și în India. În România cuibărește de-a lungul litoralului Mării Negre și în restul Dobrogei, fiind cea mai vestică semnalare a cuibăritului pentru această specie.

POPULAȚIE

Populația din Europa este stabilă, fiind cuprinsă între 23.700 și 107.000 de perechi cuibăritoare și reprezentând 10% din populația globală.

În România, populația de pietrar negru este cuprinsă între 400 și 700 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește pe versanți muntoși, arizi, cu vegetație mică sau cu asociații ierboase xerofile, în pa-

jiști presărate cu pietre, rareori în câmpuri agricole necultivate, pășuni sau pe litoralul mărilor. Limita altitudinală maximă pentru cuibăritul acestei specii este de 1.800 m.

Folosește deseori ca punct de observație un suport înalt (stâlp de telegraf sau copac), de pe care zboară spre sol pentru a prinde insecte, asemenea unui sfrâncioc, revenind imediat la locul său. Este o specie predominant insectivora, care își capturează prada atât pe locuri deschise, cât și în vegetația scundă. Din dieta sa fac parte furnici, lăcuste, gândaci, muște, fluturi de noapte și păianjeni. Ocazional consumă și diverse semințe.

Revine din teritoriile de iernare în martie-aprilie. Cuibul îl construiește în crevase, orificii în sol sau la baza pietrelor, de preferat în malul unui curs de apă. Acesta are forma unei cupe, fiind construit din fire de iarbă tari, uscate și diverse

tulpini de plante; este căptușit cu iarbă mai fină, rădăcini, lână sau fire de păr de mamifer. Femela depune în luna mai o pontă formată din 4-6 ouă verzui-albastre, cu pete ruginii, pe care le incubează singură timp de 13-14 zile. Dimensiunea unui ou este de 19,3 x 15,1 mm. Amândoi părinții hrănesc puii la cuib timp de 13-14 zile. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

Foto: Cristian Mihai

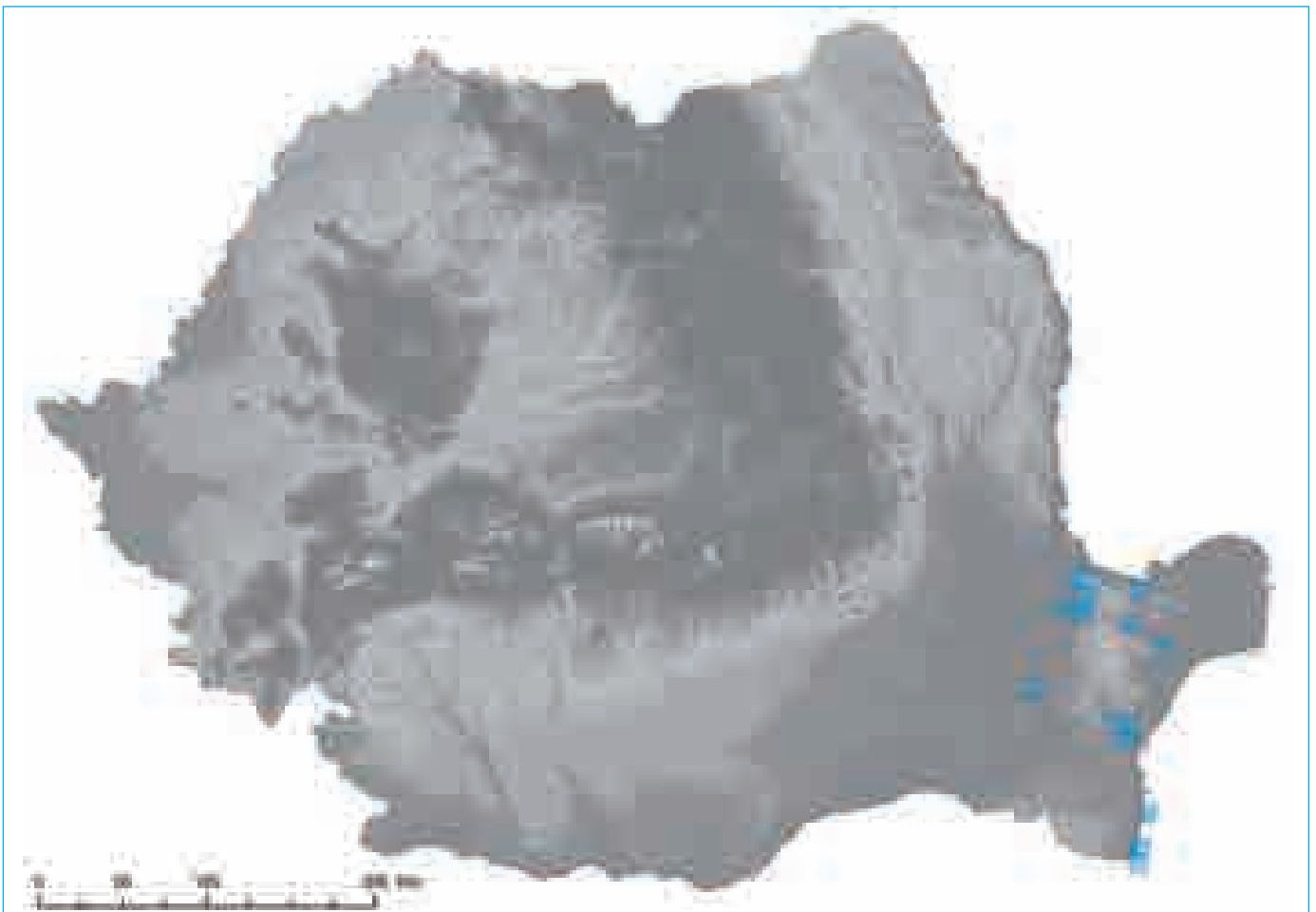
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MĂRĂCINAR MARE - WHINCHAT

Saxicola rubetra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Saxicola*

SPECIA: *Saxicola rubetra*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Mărăcinarul mare are o arie de răspândire destul de vastă, din zonele boreale și temperate până în partea centrală din Europa și Asia. Migrează pentru a ierna în Africa Centrală și de Vest. Ocupă în general terenurile joase, deschise, cu vegetație ierboasă, cu buruieni înalte și cu tufșuri rare, culturi agricole.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 75% din cea globală, fiind cuprinsă între 6.470.000 și 10.700.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 populația din Europa s-a aflat într-un declin moderat.

România deține o populație însemnată de mărăcinar mare, aceasta fiind cuprinsă între 490.997 și 702.952 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România este întâlnit în toată țara, acolo unde se găsesc habitatele specifice, reprezentate de maluri de ape, culturi agricole mărginite de mărăcinișuri, liziere de păduri, perdele forestiere, terenuri virane, zone necultivate, terenuri cosite și suprafețe de arături mărginite de tufșuri sau copaci rari. Are nevoie de puncte de unde să poată supraveghea teritoriul din jur, cum ar fi vegetația ierboasă înaltă, mărăcinii, parii, tufe sau gardurile. Primele păsări sosesc în Africa în luna septembrie și se întorc pentru a cuibări în Europa în lunile februarie-martie. Atinge în libertate longevitatea maximă de șase ani și nouă luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Mărăcinarul mare se hrănește în principal cu nevertebrate, cu insecte de mărime medie, dar și cu râme și melci. Vânează aruncându-se asupra prăzii de pe un punct de observație mai înalt, majoritatea insectelor fiind capturate pe sol, din vegetație. Poate vâna și din zbor. Ocazional consumă și semințe sau fructe de diverse plante (în special mure).

Este o specie care cuibărește în perioada apr-

Foto: Cristian Mihai

lie-august. Masculii sunt primii care revin la locurile de cuibărit, deseori întorcându-se exact în același loc. Perechile sunt monogame, iar legătura dintre parteneri poate dura toată viața. Masculii care ajung mai devreme la locurile de cuibărit pot avea 2 sau 3 partenere, însă numai după ce prima parteneră a început cloctul. Cuibul este instalat pe sol, într-un tufș sau chiar într-un arbore de mici dimensiuni, caz în care cuibul este lipit de trunchi. El este construit numai de femelă, din crenguțe fine, ierburi și rădăcini, fiind căptușit în interior cu păr, lână, pene și chiar bucăți de exuvii provenite de la năpârlirea reptilelor. Depune o pontă formată din 5-7 ouă de culoare albastru-deschis, cu dimensiunea de 19 x 14 mm, care sunt cloctite timp de 12-13 zile numai de către femelă. Puii părăsesc cuibul la 17-19 zile, rămânând în vecinătatea acestuia, dar pe sol, deoarece nu sunt capabili încă de zbor. Părinții continuă să îi îngrijească până la vârsta de 28-30 de zile, când devin total inde-

pendenți. Dacă există hrană suficientă și condiții climatice favorabile, o pereche poate avea două rânduri de pui într-un sezon de reproducere. Deseori această specie este parazitată la cuib de către cuc (*Cuculus canorus*).

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Braconajul.
- Efectul altor activități antropogene.

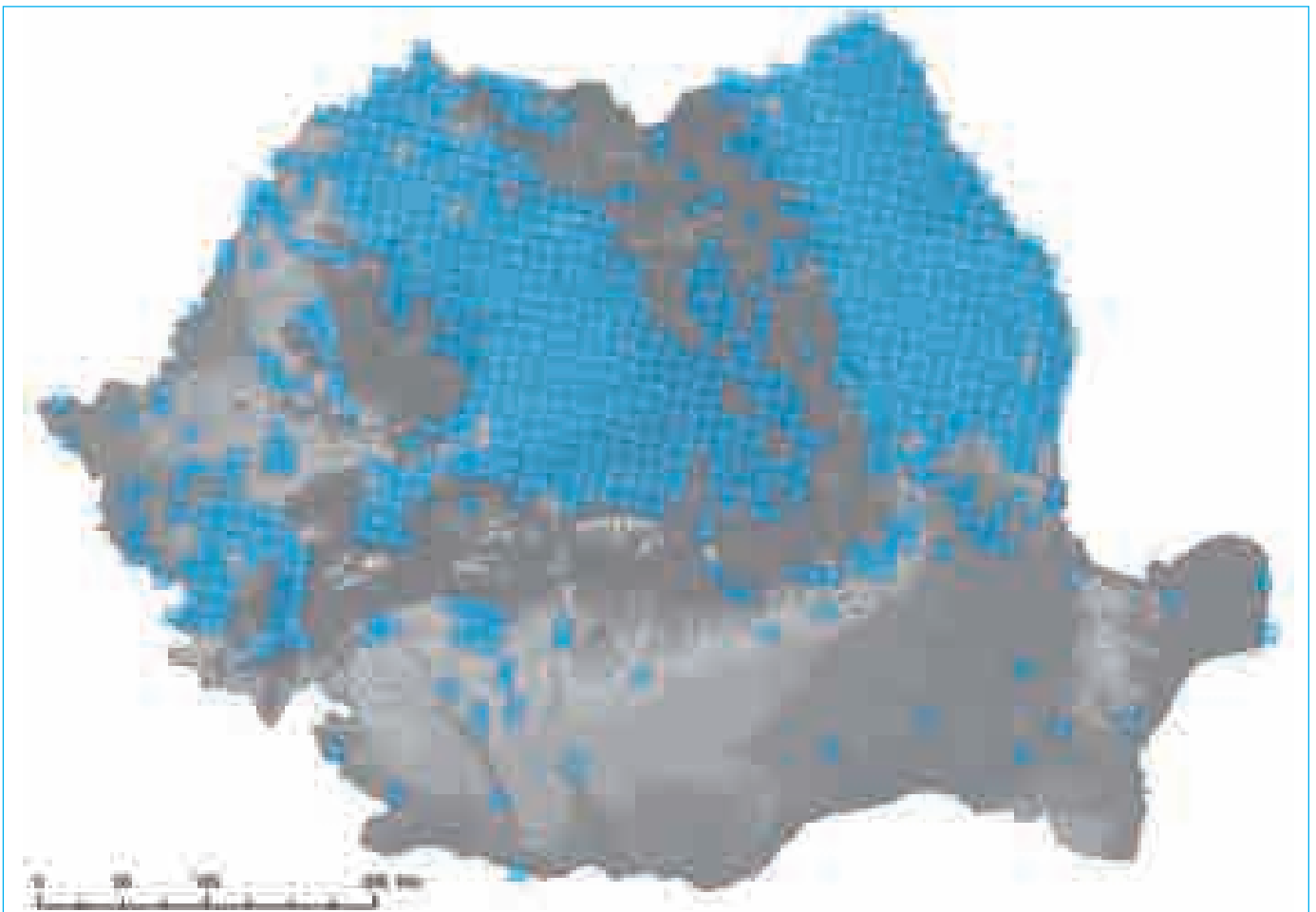
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciilor, încurajarea tipurilor de culturi de cereale care pot fi recoltate mai târziu.

- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea creării terenurilor irigate sau a schimbărilor majore, sau creșterea dimensiunii medii a acestor parcele.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente, evitarea folosirii lor în perioadele critice pentru specie, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; încurajarea agriculturii organice.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbaticiți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MĂRĂCINAR NEGRU - COMMON STONECHAT

Saxicola torquatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Saxicola

SPECIA: *Saxicola torquatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Aria de distribuție a speciei este foarte vastă, fiind prezentă prin numeroasele subspecii în aproape toată Europa, în afara părții de nord și nord-est. Este prezentă în Marea Britanie și într-o anumită parte din Portugalia, în Caucaz și nordul Mării Caspice, în nordul și estul Rusiei, din Siberia până la Baikal, în nord-vestul Mongoliei, iar în sud aria de răspândire ajunge până în Afganistan și Turkestan, Africa, Asia, Madagascar și Insulele Comore. Populațiile europene iernează în Arabia și în nord-estul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 20% din populația mondială, fiind cuprinsă între 5.790.000 și 9.310.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1989-2013 tendința a fost stabilă.

În România, populația de măcăinar negru este cuprinsă între 633.402 și 963.783 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele obișnuite sunt formate din terenuri deschise cu tușșuri și măcăcini, pe care le ocupă de la nivelul mării până în regiuni mai înalte, ajungând inclusiv deasupra liniei superioare a pădurilor, în zonele alpine. Preferă habitatele cu mai mulți copaci și tușșuri față de măcăinarul mare. În România este prezentă în toate regiunile țării, ca oaspete de vară. Primele păsări ajung pe teritoriile de iernat în septembrie și revin la finele lunii februarie. Atinge în libertate longevitatea maximă de opt ani și opt luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Hrana măcăinarului negru este formată mai ales din larve și adulți de insecte și alte nevertebrate mici. Foarte rar a fost observat capturând mici vertebrate. Își completează hrana cu semințe sau fructe de diverse specii de plante (de exemplu, *Rubus sp.*). Capturează prada stând la pândă de obicei pe un punct de observație mai înalt, de unde se aruncă asupra acesteia.

Foto: Daniel Petrescu

În funcție de areal, cuibăritul are loc în perioada martie-iunie. Este o specie monogamă, deși au fost raportate și cazuri de poligamie. În sezonul nupțial, masculul cântă pentru a-și delimita teritoriul. El atrage femela cu cântece și cu diverse zboruri și își expune târțița și peticele albe de pe aripi. Cuibul este construit de către femelă, adesea pe sol, sub diferite ierburi mai înalte, uneori în tufe, în apropierea solului, pentru cuibărit preferând locurile deschise, cu multă vegetație joasă și tufe. Depune o pontă formată de obicei din 3-7 ouă, clocite numai de către femelă timp de 13-15 zile. Ouăle au dimensiunea de 19 x 14 mm și un colorit alb-murdar, cu pete gălbui-maronii. Puii părăsesc cuibul după 12-13 zile, timp în care sunt hrăniți de către ambii părinți. La plecarea din cuib ei nu sunt complet independenți de adulți, aceștia oferindu-le hrană în primele

4-5 zile după părăsirea cuibului. După această perioadă, de ei se ocupă numai masculul (încă 5-10 zile) până devin complet independenți, femela depunând și incubând în această perioadă următoarea pontă. Într-un sezon de reproducere, o pereche poate scoate între două și patru rânduri de pui.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Braconajul.
- Efectul altor activități antropogene.

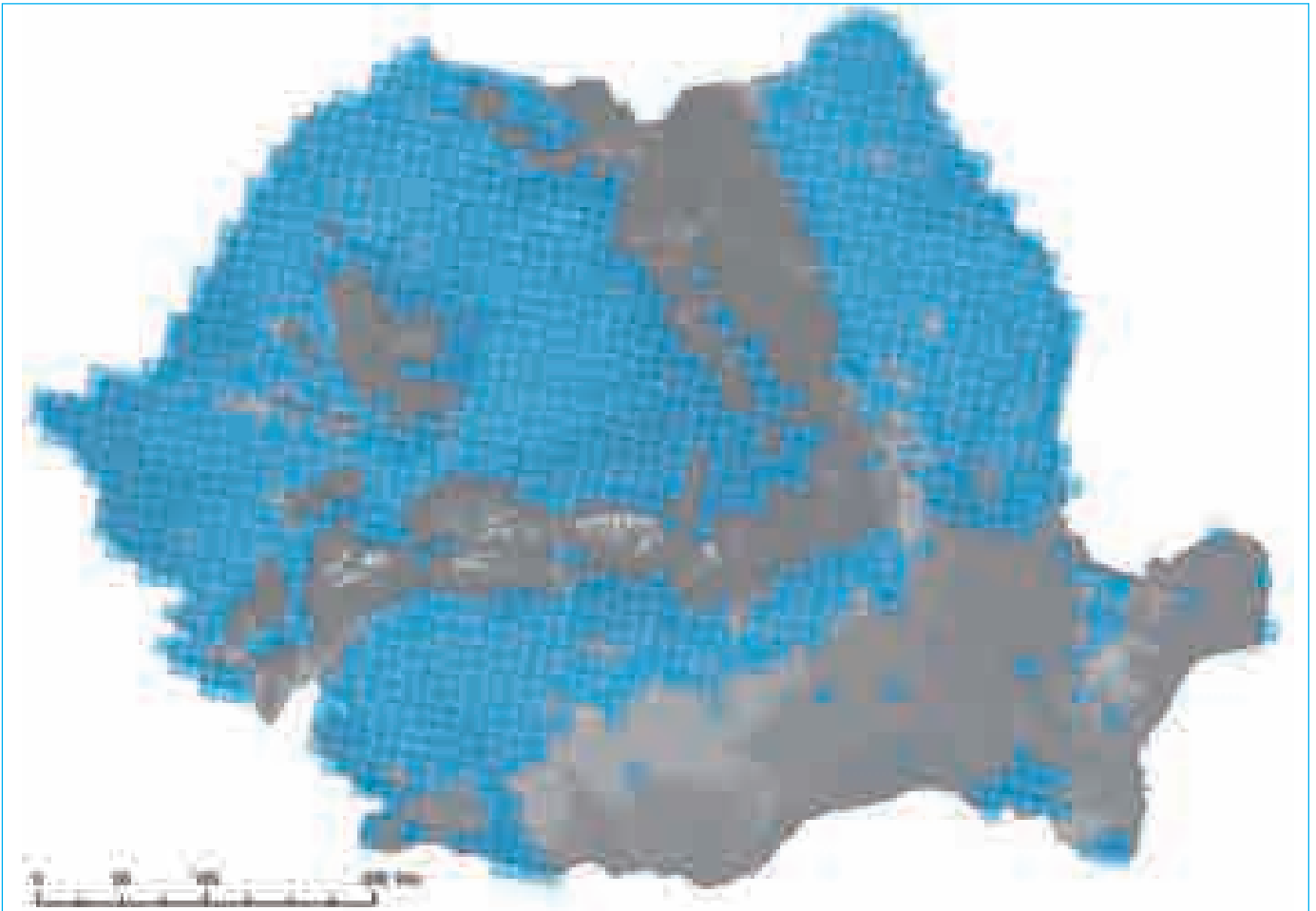
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciilor, încurajarea tipurilor de culturi de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea creării terenurilor irigate sau a schimbărilor majore, sau creșterea dimensiunii medii a acestor parcele.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente, evitarea folosirii lor în perioadele critice pentru specie, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; încurajarea agriculturii organice.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MIERLĂ DE PIATRĂ - RUFIOUS-TAILED ROCK-THRUSH

Monticola saxatilis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Monticola*

SPECIA: *Monticola saxatilis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este răspândită în Europa de Sud, din Peninsula Iberică până în Munții Carpați și Balcani. Este prezentă, de asemenea, în Turcia, în Orientul Mijlociu și din Asia Centrală până în China și nord-vestul Africii. Iernează în Africa Centrală și sudul Asiei.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 88.900 și 283.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 20% din populația mondială, estimându-se un declin de până la 25% în decursul a trei generații (aproximativ 11 ani).

Populația din România este cuprinsă între 45 și 200 de perechi cuibăritoare, tendința fiind în descreștere. Totodată este o specie rară, această situație fiind corelată cu distribuția sa insulară, care este condiționată în mare măsură de discontinuitatea habitatelor de cuibărit și a celor de hrănire. Cuibărește insular în tot lanțul Carpat, din Maramureș până la Dunăre, dar și în Munții Măcin.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Mierla de piatră are o răspândire punctiformă în regiunea submontană și montană, însă prezența ei este posibilă și în alte puncte decât cele cunoscute până în prezent. Este o specie frecventă mai ales în zona colinară și în depresiuni. Preferă zonele calcaroase, abrupte, grohotișuri, chei și zone pietroase, acoperite îndeosebi cu conifere, ajungând până la 2.100 m altitudine. Poate fi întâlnită mai ales pe versanții însoriți, în apropierea cărora se află suprafețe acoperite cu vegetație ierboasă, scundă. Oaspete de vară cloctor, prezent în țara noastră din luna aprilie până în lunile septembrie-octombrie.

Specia are un regim de hrană omnivor. Dieta sa este alcătuită din diferite insecte (fluturi, lăcuste, coleoptere etc.), viermi și fructe de pădure. Ocazional poate prinde și șopârle de talie mică. Reproducerea are loc în perioada aprilie-mai, în locuri pietroase. Sunt păsări discrete și tăcute. În

Foto: Javier Alonso Huerta

timpul ritualului nupțial masculul are un cântec distinct, melodos și puternic, pe care îl execută de multe ori și în timpul zborului. Cuibul este amplasat de femelă într-o fisură din stânci, fiind voluminos și alcătuit din diferite ierburi uscate sau mușchi. În interior este tapetat cu rădăcini și ierburi fine. Ouăle sunt depuse la începutul lunii mai. Are un singur cuibar pe an, alcătuit din 4-5 ouă, netede, strălucitoare, subeliptice, albe, cu o tentă foarte ușor albastruie. Cloctul este asigurat numai de către femelă, timp de 14-15 zile. Puii la început sunt nidicoli, cu puful lung, cenușiu-albastrui, cu gâtulețul gălbui și cașul de la colțul gurii alb-gălbui. Sunt dependenți de cuib timp de 14-16 zile, apoi mai stau ascunși o

perioadă prin împrejurimile cuibului. Păsările se dispersează după încheierea perioadei de reproducere, inclusiv în alte tipuri de habitate decât cele în care au cuibărit. În a doua perioadă a verii pot fi observate exemplare eratică din această specie și în culturile agricole.

AMENINȚĂRI

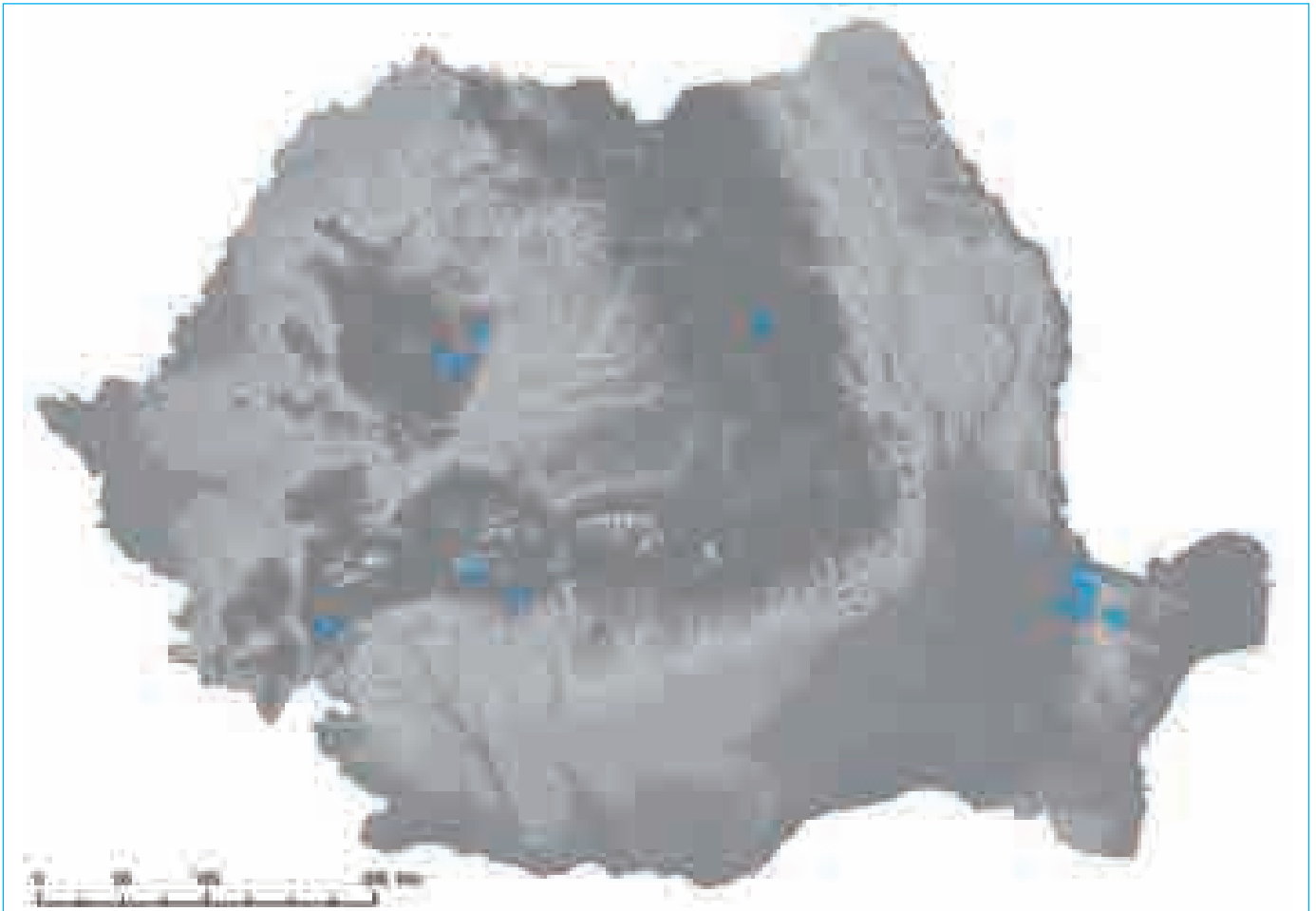
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul neadecvat al carierelor.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate, de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere a speciei.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei țintă.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MIERLĂ - EURASIAN BLACKBIRD

Turdus merula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus merula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■						
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Mierla are un areal larg de răspândire, care include Europa, Asia și America de Nord. A fost introdusă în Australia și Noua Zeelandă. Are populații care sunt rezidente, migratoare sau migratoare parțial, acestea din urmă fiind reprezentate de populațiile din nordul Europei, care în timpul toamnelor se deplasează către sud. În România este o specie comună în parcuri, grădini și păduri, indiferent de altitudine.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 54.800.000 și 87.100.000 de perechi cuibăritoare, între anii 1980-2013 tendința fiind ascendentă.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 2.623.894 și 3.192.900 de perechi și are o tendință ascendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Mierla este cea mai cunoscută specie de sturz, întâlnită atât în parcurile urbane, cât și în pădurile montane. Habitatele în care este găsită sunt foarte diversificate, de la păduri dese la pășuni, culturi diverse, unele zone umede, majoritatea zonelor urbane. Tolerază mai bine zonele cu temperaturi scăzute, cu vânt și umiditate decât cele cu temperaturi înalte sau/și secetoase. Se ferește de zonele care nu oferă un loc de adăpost la o distanță mai mare de 100-200 m. Poate fi timidă în prezența omului în zonele împădurite, dar populațiile urbane au un comportament mult mai puțin temător. În afara sezonului de reproducere pot fi gregare. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 21 de ani și opt luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Dieta acestei specii este alcătuită din insecte și răme, dar în sezonul hiernal și autumnal mănâncă fructe și semințe. Se hrănește pe sol sau în arbori și tufe, caută sub frunze la liziera pădurilor sau chiar într-un strat de zăpadă gros de 5-7 cm. În mod excepțional se hrănește cu

Foto: Ramona Mănoiu

pești mici, șopârle și tritoni. În timpul iernilor poate fi văzută frecvent la hrănitore.

Este o specie monogamă, la care sezonul de cuibărit începe de la mijlocul lunii aprilie. Masculii duc intense lupte teritoriale. Femela depune o pontă formată din 2-6 ouă verzi-albăstrii, cu pete maronii, într-un cuib de forma unei cești, așezat în tufe, la baza ramurilor, în arbori sau arbuști. Femela construiește cuibul cu materiale aduse de către mascul. Alege să clocească și în locuri aflate în apropierea omului, precum ghivecele de flori, căsuțele poștale nedeschise, burlane, pervazul clădirilor, depozitele de lemne de foc, cămările abandonate etc. Ocazional poate cuibări și pe sol. Cuibul are formă de ceașcă adâncă, fiind construit din crenguțe, paie, având la bază de obicei mușchi, iar pe interior fiind tencuit cu noroi în care sunt prinse fire fine de vegetație. Cuiburile care sunt în localități pot conține ca material de construcție și bucăți de hârtie sau chiar fășii

de pungi de plastic. Ponta este incubată timp de 12-14 zile numai de către femelă și, după 11-14 zile, puii zboară din cuib. În timpul incubăției masculul poate înlocui femela la clocit, dar numai pentru perioade scurte de timp. Puii mai sunt hrăniți de către părinți timp de trei săptămâni după părăsirea cuibului, până ajung să fie complet independenți de aceștia. O pereche depune în mod frecvent două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

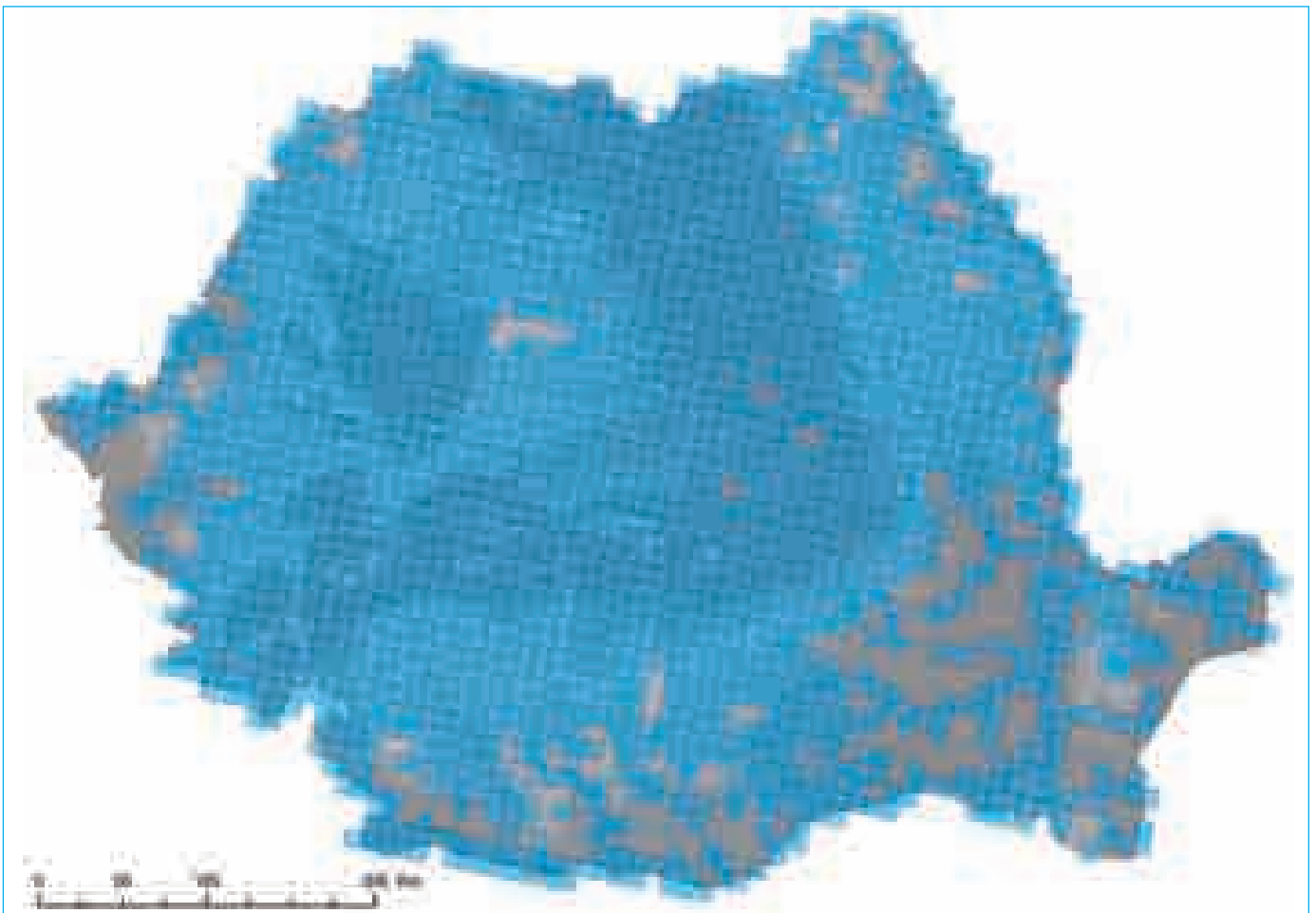
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MIERLĂ GULERATĂ - RING OUZEL

Turdus torquatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus torquatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specia cuibărește în nordul Peninsulei Scandinave, în Marea Britanie, în munții Carpați din România și în Caucaz. Majoritatea populațiilor sunt migratoare și ierneză în regiunea Mediteranei și în nordul Africii. În Belgia au fost cunoscute două teritorii de cuibărit în anul 1992, deși cu 2 ani înainte au existat 11 astfel de teritorii; în Suedia a cuibărit ultima oară în 1966. În afara palearticului de vest, specia mai cuibărește în Iran și Turkmenistan.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 95% din populația mondială, fiind cuprinsă între 299.000 și 598.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1998-2013 tendința a fost stabilă. În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 28.764 și 108.068 de perechi, fiind cea mai mare populație din Europa.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România cuibărește în pădurile de conifere și în zona alpină cu jneapăn din munții Carpați, dar se poate întâlni și la altitudini mai joase în timpul migrației. Foarte puține exemplare rămân la noi peste iarnă, marea majoritate migrând pentru a ierna în pădurile de ienupăr de pe versanții munților Atlas din nord-vestul Africii. Specia este mult mai timidă decât celelalte specii de sturz de la noi din țară, menținând distanța față de prezența umană. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de nouă ani și o lună. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Mierla gulerată are un regim alimentar omnivor, preponderent insectivor, dar consumă și fructe, râme și chiar șoareci sau reptile mici. Păsările care ierneză în Africa se hrănesc cu fructe de ienupăr. Mierla gulerată este o specie monogamă, iar

perioada de cuibărire durează de la începutul lunii mai până în august. Poate să își construiască cuibul foarte aproape de sol sau chiar pe sol, dar și în copaci, la înălțimi mai mari. Frecvent, cuibul este amplasat în găurile din malurile abrupte sau în crăpăturile stâncilor. Cuibul este alcătuit din trei părți: un strat extern gros, din ramuri, un strat subțire de noroi cu frunze și mușchi și un strat interior, care este format din frunze și rămurele subțiri de până la 3 cm lungime. Femela depune 3-6 ouă de un albastru-pal, pătate cu maro, pe care le incubează în alternanță cu masculul, timp de 12-14 zile. După alte 14-16 zile puii părăsesc cuibul. O pereche scoate, de regulă, două rânduri de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.

- Mortalitatea cauzată de prădători.
- Perturbarea cauzată de activitățile antropice.

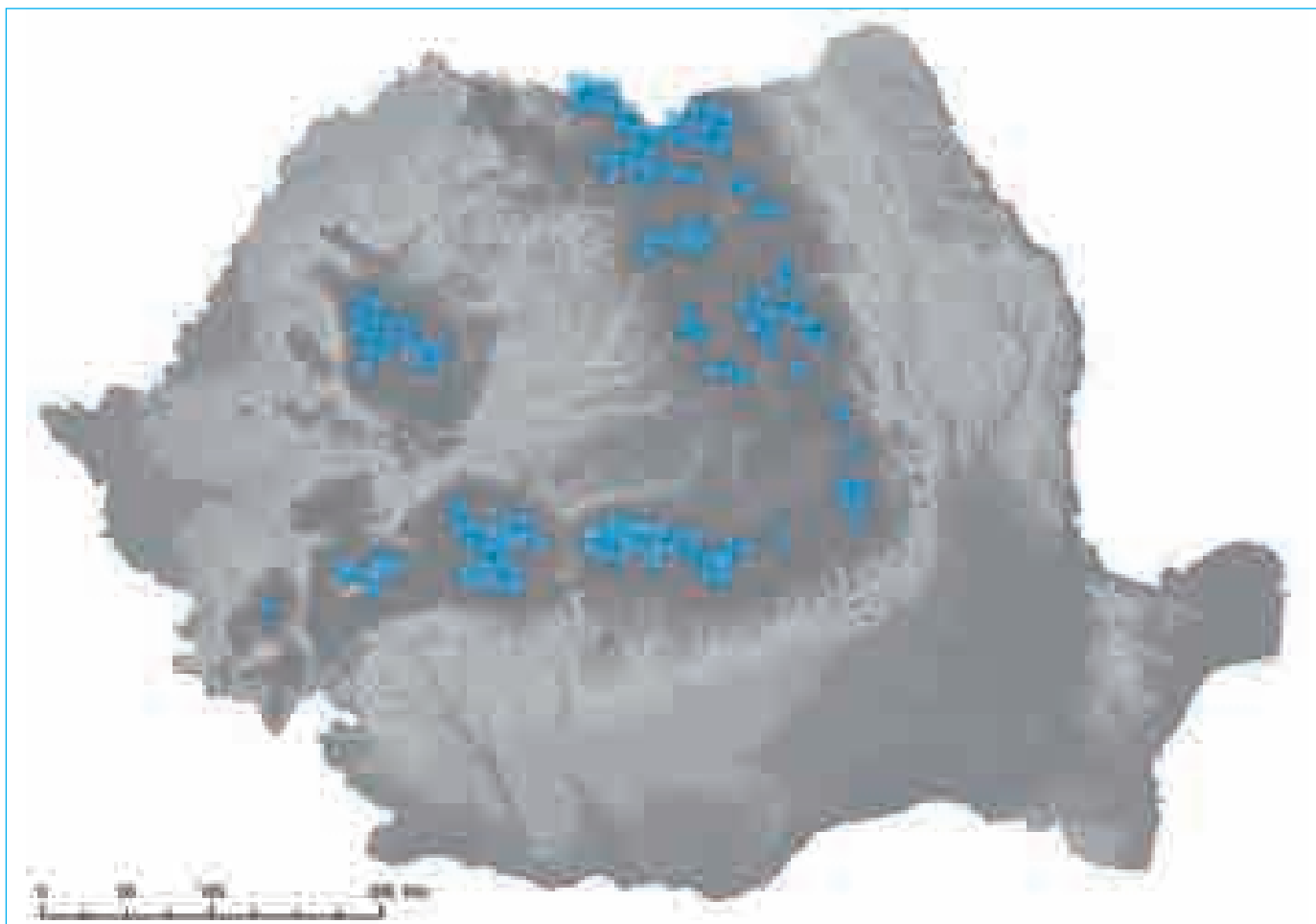
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Prevenirea dezvoltării construcțiilor ce cauzează pierderi de locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Restricția autorizării noilor drumuri, piste sau a altor elemente de infrastructură care cauzează fragmentarea habitatelor.
- Limitarea extinderii pârtiilor de schi în stațiunile existente, precum și limitarea construirii noilor pârtii, îndeosebi în zonele în care specia este prezentă.
- Reglementarea activităților turistice și interzicerea circulației vehiculelor în zonele de importanță majoră pentru specie și în toate perioadele în care aceasta este prezentă.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STURZ CÂNTĂTOR - SONG TRUSH

Turdus philomelos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus philomelos*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II		

Foto: Ramona Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Este o specie migratoare, al cărei areal de cuibărire se întinde în toată Europa, în Turcia, Siria, Irak și Iran, Rusia și ajunge până în munții Ural. Iernează în sudul Europei și în Africa de Nord. A fost introdusă în Australia și Noua Zeelandă.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 24.400.000 și 38.400.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 65% din populația mondială. Între anii 1980-2013 tendința a fost ascendentă. Populația din România este cuprinsă între 1.510.018 și 1.743.426 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul preferat de sturzul cântător este reprezentat de păduri de foioase și conifere cu subarboret dezvoltat, în care abundă hrana preferată, care este reprezentată de nevertebrate. Recent s-a adaptat la habitate urbanizate, la câmpiile transformate în terenuri arabile, la grădini și chiar parcuri; prezența densităților mari de melci și râme, hrana preferată a sturzului cântător, favorizează apariția acestei specii în asemenea locuri. Migrează în grupuri relativ mici. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 17 ani și șapte luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește cu insecte, râme și fructe diverse. Specia prezintă un comportament de hrănire deosebit, prin modul în care sparge cochiliile de melci folosindu-se de o piatră, iar apoi scoate corpul ținându-l cu ciocul și scuturându-și puternic capul. Se deplasează frecvent pe sol în căutarea hranei, mișcându-se repede înainte, după care se oprește brusc.

Specie monogamă, începe formarea perechii la începutul primăverii, iar perioada de cuibărire durează din martie până în august, timp în care femela poate depune două sau chiar trei ponte, fiecare cu 3-5 ouă verzui cu pete maronii. Cuibul are forma unei cupe, fiind construit numai de către femelă, în tufișuri sau în copaci nu foarte înalți; în tot acest timp, masculul cântă în apropiere și nu participă la construirea cuibului. Acesta este construit din rămurele și iarbă, fiind apoi căptușit cu noroi și lemn putrezit amestecat cu frunze. Incubația durează 11-15 zile și este asigurată numai de către femelă. Puii vor fi hrăniți de ambii părinți cu viermi, larve de insecte sau melci și părăsesc cuibul la vârsta de 12-15 zile. Ei nu sunt complet independenți de adulți, aceștia continuând să îi hrănească timp de încă 2-3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

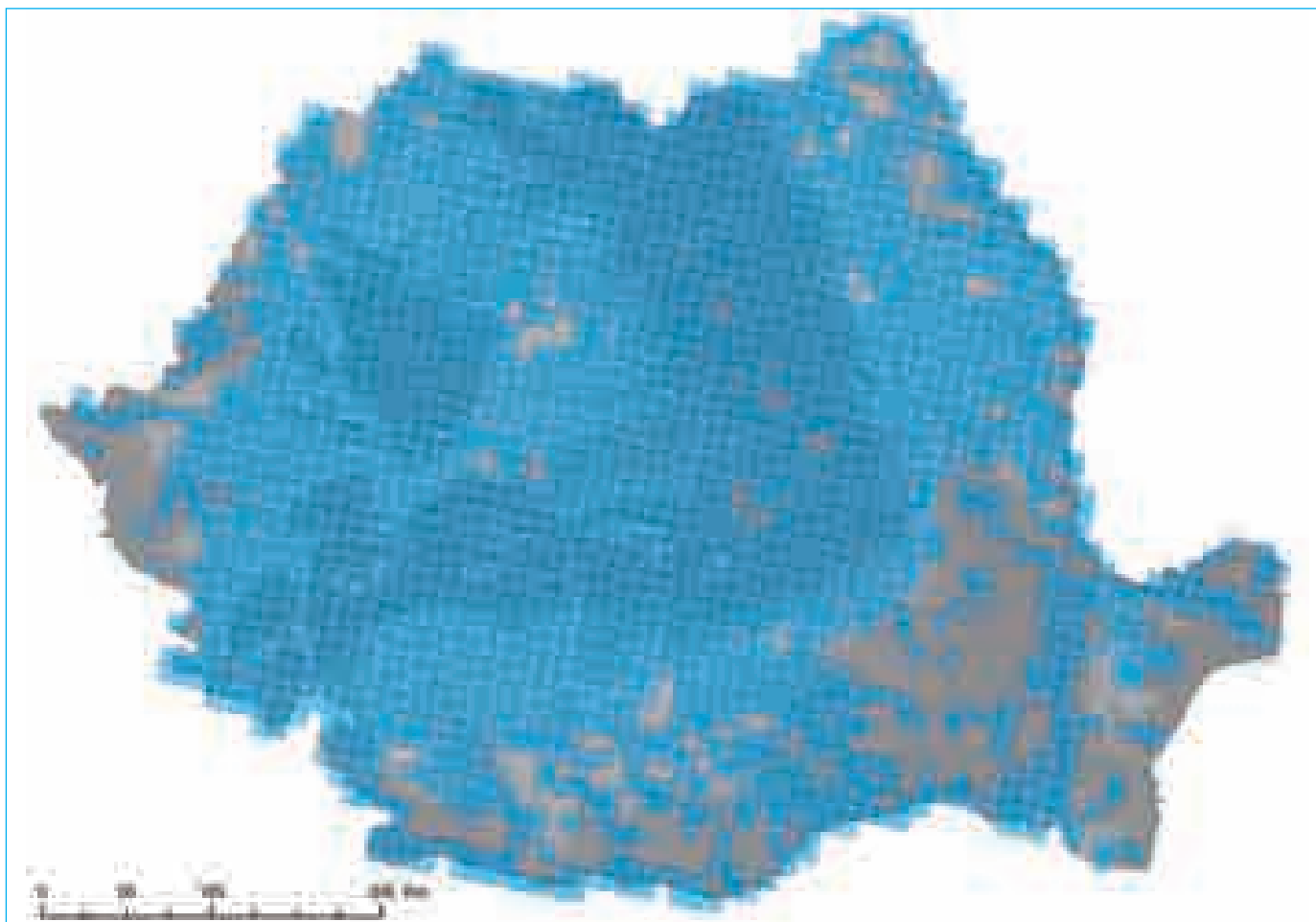
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.

- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STURZUL VIILOR - REDWING

Turdus iliacus

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Passeriformes

GENUL: *Turdus*

CLASA: Aves

FAMILIA: Turdidae

SPECIA: *Turdus iliacus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		NT	III	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de reproducere al speciei este vast, acoperind Islanda, zone din nordul Marii Britanii, Peninsula Scandinavă, zone din Polonia (mai ales nord-estul țării), nordul Ucrainei, statele Baltice, Belarusul, mare parte din Rusia europeană și asiatică, nordul Kazahstanului, nord-vestul Mongoliei și ajungând în est până aproape de Oceanul Arctic (la nord de Kamceatka). Teritoriile de iernare se află în Europa Occidentală și Centrală (inclusiv Marea Britanie) și în anumite zone din Europa de Est (vestul Slovaciei, Ungaria, mare parte din Peninsula Balcanică, cu excepția sudului Bulgariei și a unei părți mari din România). Iernează și în Republica Moldova,

în zone din jurul Mării Negre și din vestul, sudul și sud-estul Mării Caspice, în părți din Asia Mică (cu excepția centrului și estului), în Cipru și pe coasta de est a Mediteranei, precum și în centrul Irakului. În Africa, iernează pe coasta nordică a Egiptului, în mare parte din Maroc, pe coasta nordică a Algeriei și în nordul Tunisiei. În România, specia iernează în sud-estul teritoriului (Dobrogea, sudul Moldovei, Muntenia și estul Olteniei), dar pe perioada migrației poate să fie observată și în restul țării.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 13.200.000 și 20.100.000 de perechi cuibăritoare,

cea ce reprezintă 40% din populația mondială, estimându-se un declin de până la 30% în decursul a trei generații (aproximativ 15 ani).

Populația care iernează în România este estimată la 1.000-10.000 de exemplare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul sezonului de reproducere, specia este întâlnită în habitate cu un mozaic de zone cu copaci și zone deschise din regiunile de șes și deal puțin înalt, mai cu seamă în luncile râurilor și în zonele inundabile. Este întâlnită și la lizierele pădurilor de foiașe și de amestec, în rariștile (naturale sau artificiale) din păduri, în zonele cu arbori tineri deși, în zonele cu ar-

bori și tufişuri de pe malurile apelor, în zonele arctice cu tufişuri de sălcii și mesteceni, în zonele cultivate semi-deschise cu tufişuri, în parcuri și grădini, precum și în spațiile verzi cu tufişuri și copaci din zonele locuite. Iarna, specia este întâlnită în zonele de pădure rară și liziere, în livezi și în habitatele cu tufişuri, parcuri, grădini etc., acolo unde se află prin apropiere arbuști cu fructe comestibile și zone înierbate. În zonele sudice ale teritoriilor de iernare, poate să fie întâlnită la altitudini mai mari (de exemplu, în livezile, precum și plantațiile de măslini și de cedrii din munții Atlas din Maroc). Specia este predominant migratoare. Hrana este formată din diverse nevertebrate și din fructe și semințe. Iarna, hrana este formată aproape numai din fructe și semințe. Sezonul de reproducere pornește la începutul lui aprilie și se încheie către sfârșitul lui iulie (cu unele variații latitudinale). Cuibul are forma unei cupe mari și este alcătuit din crenguțe, ierburi și mușchi lipite cu pământ, fiind căptușit cu ierburi moi și subțiri și frunze. Cuibul este amplasat pe sol, în vegetația deasă sau la mică înălțime, pe un tufiş sau copac. În general, pona este formată din 4-6 ouă, care sunt incubate timp de 12-13 zile. Puii devin zburători la 12-15 zile de la ieșirea din ouă, dar sunt dependenți de părinți încă două săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și dispariția habitatelor ca urmare a activităților agricole sau a schimbării modului de folosire a terenurilor.

- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.
- Vânătoarea și braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Planificarea lucrărilor silvice în raport cu biologia speciei, pentru evitarea perturbării acesteia în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Interzicerea defrișărilor care conduc la scăderea suprafețelor împădurite și la schimbarea destinației terenurilor.
- Menținerea și extinderea pădurilor native, urmărindu-se un nivel cât mai ridicat de diversitate structurală și a speciilor.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurilor.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de arbori și de tufişuri în zonele agricole deschise.
- Menținerea și extinderea coridoarelor de legătură între zonele de pajiste, coridoare formate din zone împădurite, linii de arbori și pâlcuri dispersate de arbori.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

STURZ DE VÂSC - MISTLE THRUSH

Turdus viscivorus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus viscivorus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Distribuția sa se extinde din Europa, la est de Siberia, în sud de Africa de Nord și în sudul Asiei. Mai mult de jumătate din populația globală se află în Europa. Subspecia nominală se găsește din Europa până în vestul Siberiei și nordul Iranului, iernând în Africa de Nord și în sud-vestul Asiei. Doar în estul și nord-estul ariei sale de răspândire se pare că specia este total migratoare, în timp ce în vest este parțial migratoare.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este cuprinsă între 4.120.000 și 8.960.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 60% din populația mondială. Între anii 1980-2013 populația de sturz de vâsc a cunoscut un declin moderat.

Populația din România este cuprinsă între 176.961 și 336.928 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sturzul de vâsc preferă regiunile muntoase, în care este găsit la altitudini medii, cuprinse între 800 și 1.000 m. Evită pădurile dese, dar și zonele despădurite sau cu copaci foarte rari, terenurile întinse lipsite de vegetație sau habitatele umede. În ultimii ani se observă o adaptare a speciei, în anumite regiuni ale distribuției sale, la habitatele urbanizate și o extindere a arealului asociată cu o diversificare a habitatelor. În afara perioadei de cuibărit este deseori gregar, formând stoluri în căutarea hranei, de 50-100 de exemplare. Aceste stoluri sunt mai mari către sfârșitul iernii, deseori fiind stoluri mixte, în care se pot vedea și exemplare din alte specii de sturzi. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 21 de ani și două luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește cu o mare varietate de nevertebrate, fructe și semințe, pe care le culege de pe sol sau din arbori. Nevertebratele care fac parte din dieta sa sunt reprezentate de larve de gândaci, fluturi de zi și de noapte, lăcuste, greieri, melci sau râme, dar consumă și vertebrate mici, chiar

Foto: Tiberiu Mănoiu

și pui de pasăre. Hrana sa preferată sunt fructele de vâsc (*Viscum album*), alături de cele de tisă (*Taxus sp.*) sau laur (*Ilex sp.*). Semințele de vâsc nu sunt digerate, ele tranzitănd tubul digestiv al păsării și fiind eliminate odată cu excrementele pe ramurile copacilor, aceasta fiind o cale de înmulțire zoocoră a plantei. Au fost semnalate și comportamente agresive, prin care sturzul apără de alți pretendenți tufele de vâsc, ca pe o rezervă de hrană pentru zilele reci de iarnă.

Cuibărește de la sfârșitul lunii martie într-un cuib așezat la bifurcația unor ramuri (la o înălțime de maximum 20 m de la sol), pe pervazul unor clădiri, pe fațada unei stânci etc. Cuibul este sub forma unei cupe de mari dimensiuni, alcătuit din trei straturi: unul din ramuri mai groase, bucăți de lemn, iarbă și mușchi, apoi un strat de pământ cu iarbă și frunze, urmat de un strat fin de ierburi, frunze, pene. Acest cuib este apărat de pereche cu agresivitate, chiar și împo-

triva unor prădători mai mari, precum corbii sau pisicile. Femela depune 3-6 ouă albastre cu pete maro, pe care le clocește aproape singură timp de 12-15 zile, fiind ajutată foarte puțin de către mascul în tot acest timp. După 14-16 zile în care părinții hrănesc intens puii, aceștia părăsesc cuibul. O pereche depune de regulă două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

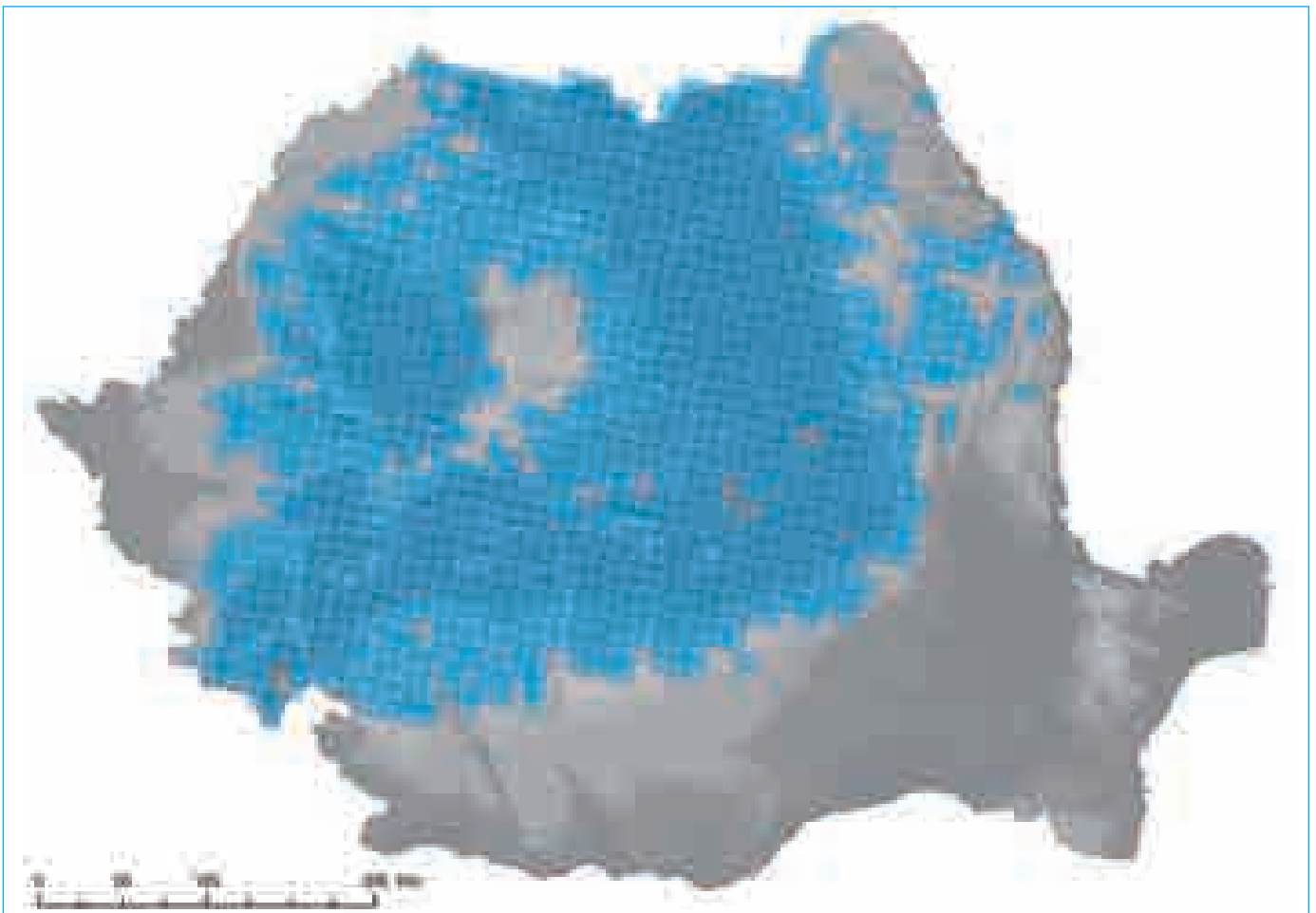
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COCOȘAR - FIELDFARE

Turdus pilaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus pilaris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Cocoșarul este o specie foarte larg răspândită pe glob, fiind prezentă atât în toată Europa, cât și în Asia și în partea de nord a Africii. Poate fi observat excepțional în Statele Unite ale Americii, Canada, Japonia sau Emiratele Arabe. Migrația este reprezentată mai mult de o mișcare nomadică, deplasându-se în timpul iernii spre câmpie, în stoluri mari, în căutarea hranei.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 40% din populația mondială, fiind cuprinsă între 14.200.000 și 28.600.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 tendința a fost stabilă.

În România, populația cuibăritoare de cocoșar este cuprinsă între 259.235 și 516.465 de perechi, având o tendință ascendentă pe termen lung. Primele informații legate de cuibăritul speciei la noi în țară datează din anul 1960, în nordul României.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în liziera pădurilor, a arboretelor, a plantațiilor diverse, a parcurilor și a grădinilor. La noi în țară, specia cuibărește în Transilvania și local în Moldova, în regiuni deluroase și muntoase. În afara perioadei de cuibărit, această specie este cea mai gregară dintre toate speciile de sturzi, adunându-se în mai multe mii de exemplare în timpul migrației. Mulți indivizi își apără teritoriile de hrănire pe timpul iernii. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 18 ani și o lună. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an. Cocoșarul se hrănește cu o gamă largă de nevertebrate (insecte, melci, viermi, păianjeni), dar și cu fructe pe timpul iernii. Poate să sape în zăpada de mică adâncime în căutarea hranei, dar și să captureze pești mici în ape puțin adânci. Se hrănește pe sol, în zbor precum graurul, sau în coroana arborilor. Dieta vegetală este foarte variată, fiind alcătuită din fructe de măceș, ienupăr, sorg, cireșe, mere, pere, căpșuni și semințe de diverse plante. Specia este monogamă, dar cei doi parteneri rare-

Foto: Cristian Mihai

ori rămân împreună pe o perioadă mai lungă de 2 ani. Cuibărește atât solitar, cât și colonial, până la 40-50 de perechi, acest comportament fiind mai frecvent întâlnit la populațiile nordice. Perioada de reproducere începe la sfârșitul lunii aprilie și specia poate avea două ponte într-un an, fiecare a câte 3-7 ouă albastrii, cu pete mici, maronii. Cuibul este construit numai de către femelă și este situat la baza ramurilor groase, sprijinit de trunchiul copacului. Acesta are o formă rotundă, de cupă, este rezistent și este construit din ramuri și frunze. Pe interior este căptușit cu pământ, mușchi și rareori cu fire de păr sau cu lână. În timpul realizării cuibului masculul supraveghează din apropiere, însă nu contribuie la construirea acestuia. Ponta este incubată timp de 10-13 zile. Puii

sunt hrăniți de ambii părinți și zboară din cuib după aproximativ 12-15 zile. Ei sunt îngrijiți și hrăniți de către adulți încă 2-3 săptămâni de la părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

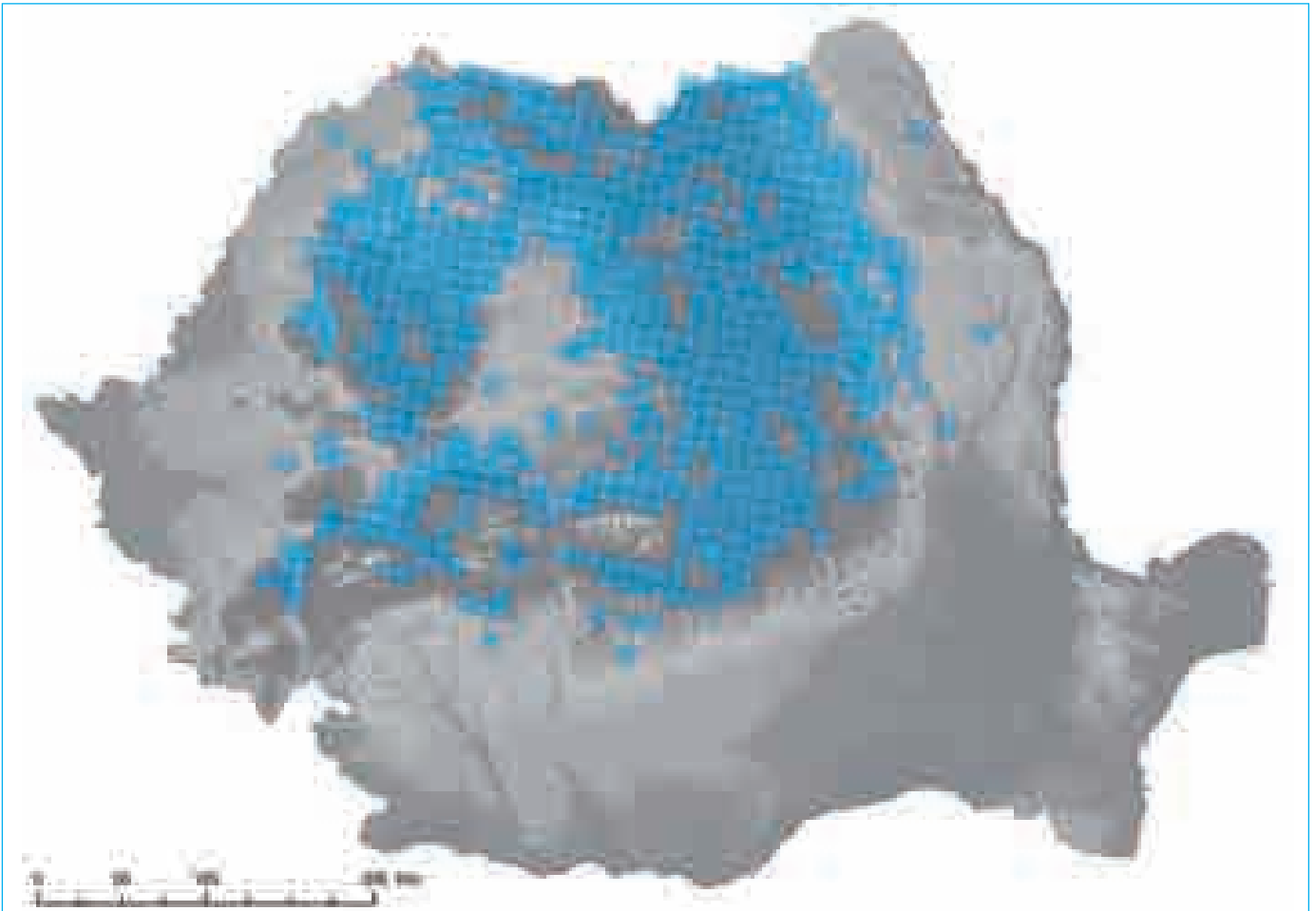
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRELUȘEL PĂTAT - COMMON GRASSHOPPER-WARBLER

Locustella naevia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Locustella*

SPECIA: *Locustella naevia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Shutterstock.com

DISTRIBUȚIE

Grelușelul pătat este răspândit din zonele temperate ale Eurasiei până în partea de nord-est a Chinei, fiind absent în majoritatea teritoriilor din Fennoscandia și Siberia și în partea sudică a continentului. Este o specie migratoare, efectivele din Europa petrecând iarna în Africa Subsahariană. În conformitate cu datele recente, specia cuibărește în România în două zone depresionare din Carpații Orientali, în lunca Dunării (în preajma confluenței cu Jiul), în câteva zone colinare aflate la vest de Carpații Occidentali, precum și în două zone de pe granița de nord-vest a țării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 916.000 și 1.620.000 de perechi, ceea ce reprezintă 60% din populația mondială, având o tendință stabilă între anii 1980-2013. Populația din România este cuprinsă între 160 și 1.600 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește la marginile pădurilor, pe pășuni umede și fânețe cu vegetație înaltă, în apropierea pârloagelor, în zone cu urzică (*Urtica dioica*) și rug de munte (*Rubus fruticosus*), în mlaștini cu stuf sau rogoz, la margini de câmp, în mlaștini montane cu arbuști de salcie (*Salix sp.*) și mesteacăn (*Betula sp.*). Limitele altitudinale ajung la maximum 500 m în Europa și 600-1.500 m în Caucaz. Longevitatea maximă în libertate este de cinci ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an. Se hrănește cu insecte, ocazional consumând și păianjeni (*Araneae*) și moluște mici. Își procură hrana căutând în vegetația scundă, adunând-o de pe tulpinile plantelor, mișcându-se de sus în jos. Se poate hrăni și pe pământ, căutând între frunzele căzute la sol.

Perioada de cuibărit durează de la sfârșitul lunii aprilie până la mijlocul lunii iulie, specia având de obicei două ponte într-un sezon de reproducere. Este monogamă, solitară și teritorială. Cuibul este în formă de ceașcă și este construit

de către ambii părinți din frunze, mușchi și fire de iarbă, fiind căptușit cu pene sau păr de mamifer. El este amplasat în apropierea solului sau chiar pe acesta, în vegetația densă, de obicei în măcăciuni sau rogoz. Ponta este formată din 5-6 ouă și este clocită pe rând de către ambii părinți, timp de 12-15 zile. Dimensiunea unui ou este de 18 x 14 mm, iar culoarea este alb-crem, cu pete roșietice, fine, distribuite aleatoriu sau unite în pete mai mari. Puii sunt hrăniți în special cu insecte, de către ambii părinți, și părăsesc cuibul când ajung la vârsta de zbor, la 10-12 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

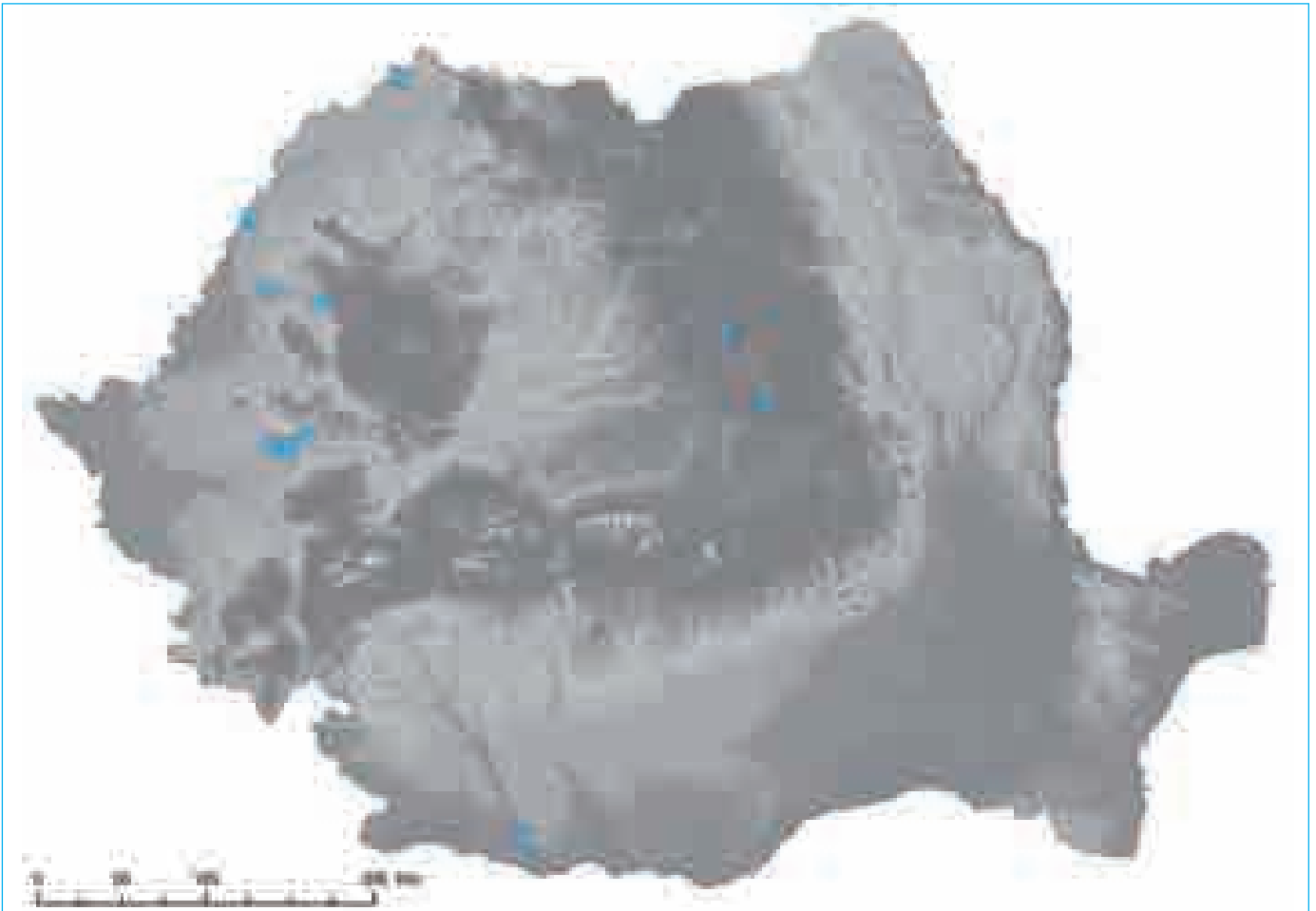
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a întinderilor de stuf și papură.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatică, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRELUȘEL DE ZĂVOI - RIVER WARBLER

Locustella fluviatilis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Locustella*

SPECIA: *Locustella fluviatilis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Shutterstock.com

DISTRIBUȚIE

Cuibărește din Europa Centrală și de Est până în partea de sud-vest a Siberiei și nord-vestul Kazahstanului. Migrează pe distanțe lungi, iernând în zonele estice și sudice ale Africii. În România poate fi găsit în toată țara în habitatele corespunzătoare speciei, cu excepția zonelor montane. Astfel, apare în Delta Dunării, în Dobrogea, pe Câmpia Dunării, în zonele de câmpie din vestul țării, în Depresiunea Transilvaniei și în est, de-a lungul graniței cu Moldova.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 80% din populația globală, fiind cuprinsă între 2.330.000 și 5.360.000 de perechi cuibăritoare, între anii 1982-2013 aflându-se în declin.

Populația din România este cuprinsă între 6.474 și 38.595 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în vegetație densă, pe pajiști cu urzică (*Urtica dioica*) și vegetație înaltă, în tufărișuri, păduri riverane, zăvoaie, tufărișuri de anin și de salcie, luminișuri umede, mlaștini cu rogoz, dar și pe terenuri agricole desțelenite.

Se hrănește în general cu insecte, dar consumă și păianjeni (*Araneae*), căpușe (*Acari*), diplopode și moluște mici. Pentru a-și procura hrana fuge pe sol sau în vegetația densă, dar nu se înalță prea sus de la sol.

Perioada de cuibărit durează de la sfârșitul lunii mai până la mijlocul lunii iulie, specia având o singură pontă pe an. Este monogamă, singuratică și teritorială, dar poate cuibări și în mici grupuri. Masculul cântă, marcându-și teritoriul de pe un fir de vegetație mai înalt. Cuibul este alcătuit din rămurele mici și fire de iarbă și este căptușit cu vegetație fină și păr de mamifere. Este amplasat pe sol sau în vegetația densă, la maximum 30 cm de sol, pe cât se poate de mult în apropierea unei

zone umede. Adulții ajung la cuib printr-un tunel în vegetație sau pe o cărare bătătorită. Ponta este formată din 4-6 ouă netede, lucioase, albe, pătate cu pete maro sau roșu-violet. Incubația durează 11-12 zile și este asigurată numai de către femelă. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți și ajung să părăsească cuibul după 14-16 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

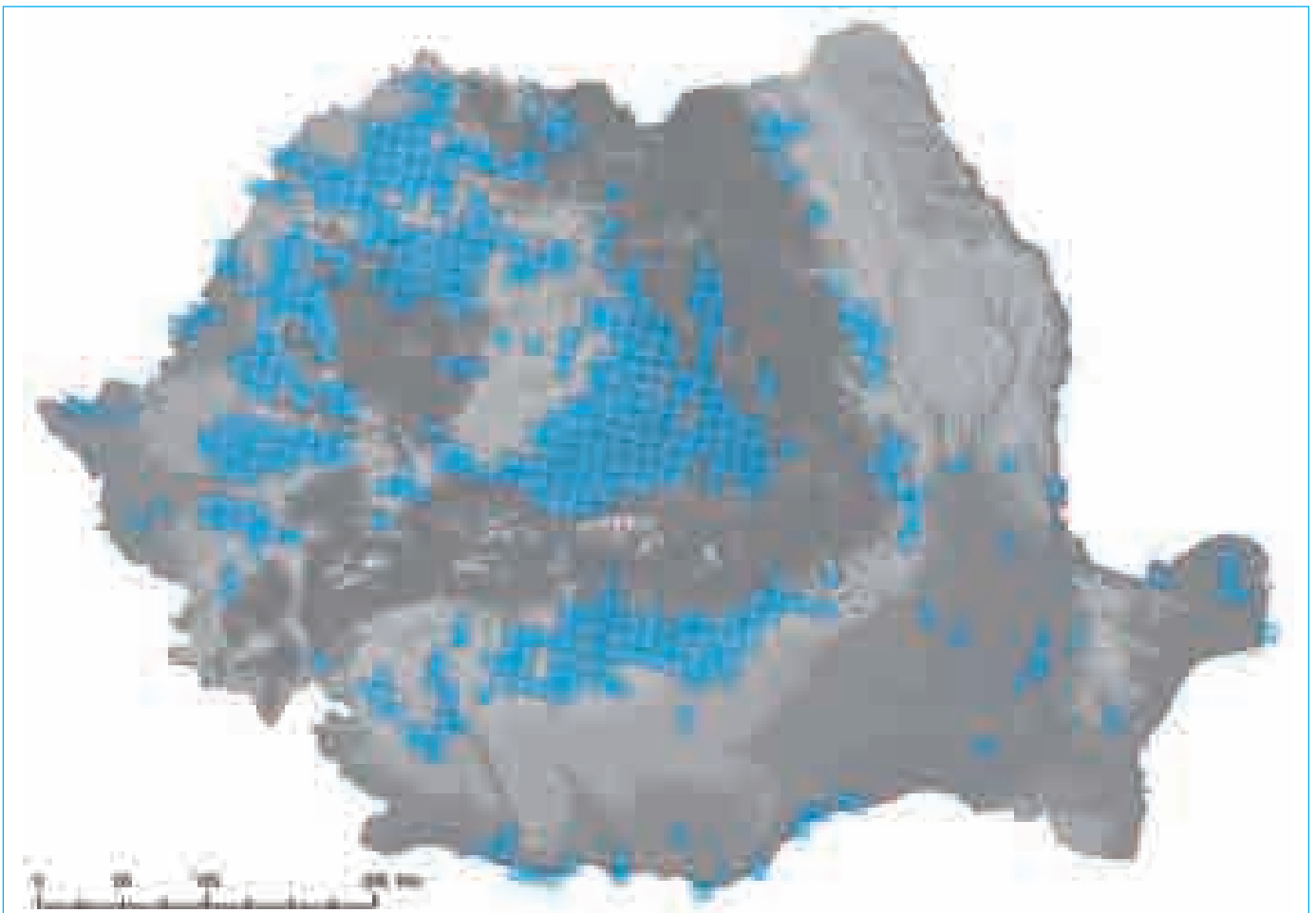
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurea exploatate.

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere; încurajarea producției organice.
- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a stufărișurilor și păpurișurilor.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.

- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Menținerea pârloagelor și a miriștilor; interzicerea incendiilor acestora.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRELUȘEL DE STUF - SAVI'S WARBLER

Locustella luscinioides

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Locustella*

SPECIA: *Locustella luscinioides*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Grelușelul de stuf cuibărește în special în partea de est și sud-est a Europei, cu populații foarte mari, mai ales în România. Apare sporadic și spre vestul și nordul continentului, dar și în Asia, în aceste zone lipsind din habitate aparent adecvate. Câteva dintre țările baltice au fost colonizate recent, populațiile din aceste regiuni fiind în creștere. Migrează pe distanțe lungi, petrecând iarna în Africa de Est. În România, specia este distribuită în toată țara, cu excepția zonelor montane.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 65% din populația mondială, fiind cuprinsă între 281.000 și 474.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2011 tendința a fost stabilă.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 114.498 și 205.782 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în stufărișuri, pe pajiști mlăștinoase cu papură, în rogoz, sălcii, anini și pe malurile lacurilor, de obicei în zone de câmpie, până la înălțimea de 360 m în Europa, dar ajunge și la 1.200 m în Kazahstan. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de șapte ani și cinci luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Vânează insecte mici, de 2-4 mm, precum efemeroptere, libelule, lăcuste mici, lepidoptere, diptere și coleoptere, pe care le prinde în apropierea apei, agățându-se de tulpinile de stuf. Câteodată consumă și păianjeni (*Araneae*) și melci.

Perioada de cuibărit începe din mijlocul lunii mai și durează până la începutul lunii iulie, specia având adeseori două ponte într-un sezon de reproducere (prima la mijlocul lui mai și a doua în iulie). Este monogamă, singuratică și teritorială. Masculul își marchează teritoriul prin cânte-

ce executate de pe vegetația înaltă. Cuibul este construit din fire de iarbă, stuf, papură sau rogoz uscat și este amplasat lângă apă, în partea jos a tulpinilor de stuf. Interiorul cuibului este căptușit cu frunze și fire fine de iarbă. Ponta este formată din 3-6 ouă și este clocită de către femelă timp de 10-12 zile. Ouăle au o dimensiune de 19,5 x 14,5 mm, având un fundal gri-alburiu și fiind complet acoperite de puncte sau pete gri, maro sau violet. După eclozare, puii sunt hrăniți la început numai de către femelă, apoi de către ambii părinți. Ei devin zburători și părăsesc cuibul după 11-15 zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă

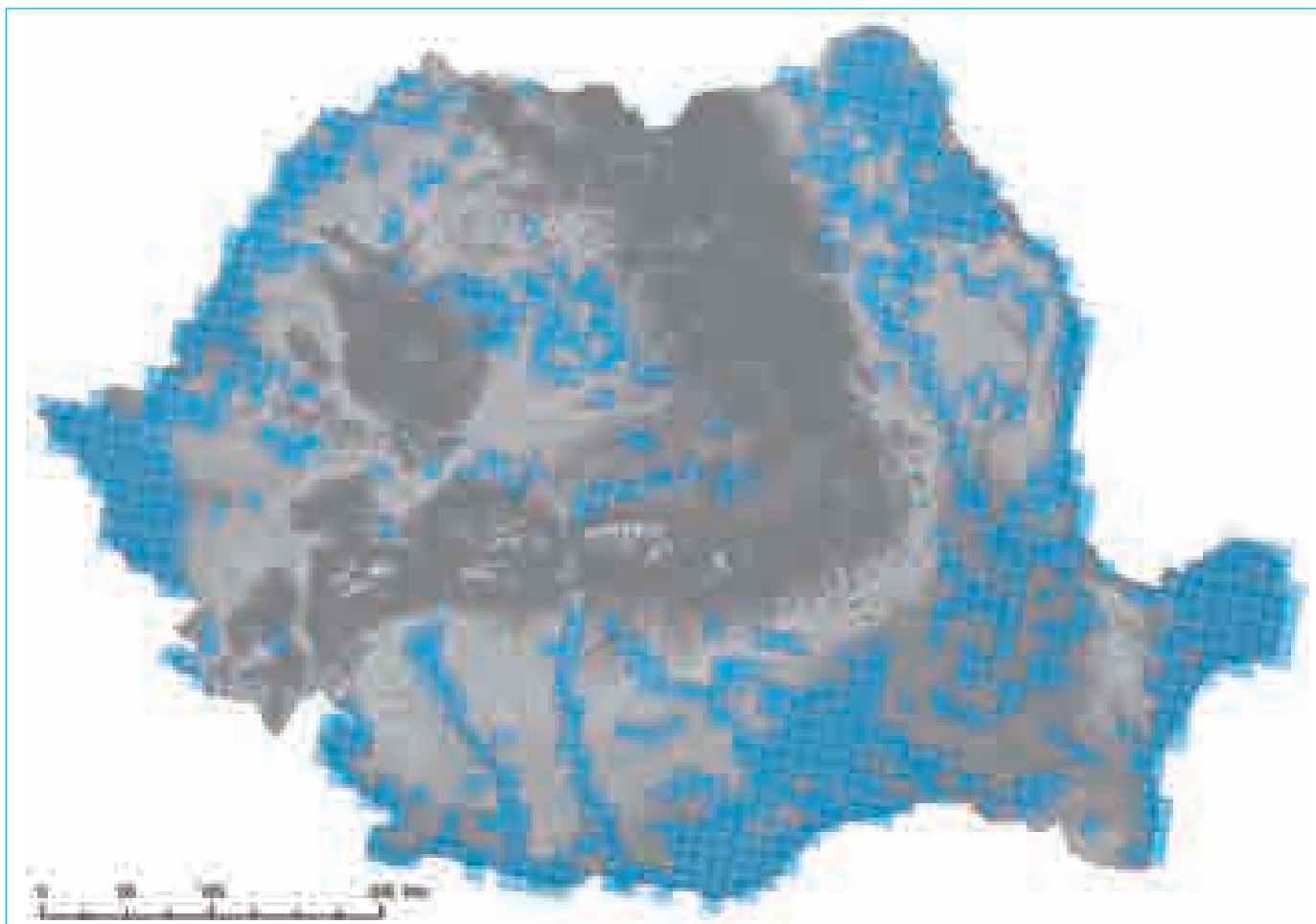
Foto: Cristian Mihai

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a întinderilor de stuf și papură.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STUFĂRICĂ - CETTI'S WARBLER

Cettia cetti

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Cettia*

SPECIA: *Cettia cetti*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Stufărica are trei subspecii. *C. c. cetti* cuibărește în Europa de Vest (la sud de Anglia) și coasta nordică a Mării Mediterane (la sud de Austria), prin Grecia și în majoritatea zonelor sudice din Balcani, de-a lungul coastei Mării Negre și în partea de nord-vest a Africii (Maroc, la est de Tunisia). Subspeciile *C. c. orientalis* și *C. c. albiventris* cuibăresc din Crimeea prin Turcia și Orientul Mijlociu până în Kazahstan și în partea de nord-vest a Chinei. Majoritatea populațiilor din Europa sunt sedentare, iar cele din nordul arealului migrează pentru iernare mai la sud. La noi în țară apare cu precădere în Dobrogea și în lunca Dunării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 2.020.000 și 3.190.000 de perechi, reprezentând 35% din populația mondială. Între anii 1989-2013 populația a arătat o creștere moderată.

Populația din România este cuprinsă între 200 și 500 de perechi cuibăritoare, tendința fiind ascendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia poate fi întâlnită mai ales în zone mlăștinoase de câmpie acoperite de stufăriș și tufe împrăștiate (mai rar în stufărișuri uniforme) de salcie (*Salix sp.*), măcăcine (*Rubus sp.*) sau porumbur (*Prunus spinosa*). Apare și în șanțuri, și pe cursuri mici de apă acoperite de vegetație, în pajiști umede sau garduri vii, care de obicei sunt situate aproape sau de-a lungul pădurilor mici și al crângurilor de arini (*Alnus sp.*) sau plopilor (*Populus sp.*). Este foarte greu vizibilă în vegetație, fiind perfect camuflată prin culoarea penajului.

Dieta este alcătuită în majoritate din insecte precum libelule (*Odonata*), hemiptere, urechelnițe (*Dermaptera*), lepidoptere, trichoptere, diptere, coleoptere și moluște, pe care le procură aproape de sol din vegetația densă sau de pe

Foto: Mike Lane

suprafața apei. Ocazional consumă și semințe. Longevitatea cunoscută pentru această specie este de cinci ani.

Perioada de cuibărit durează de la mijlocul lunii aprilie până în iulie-august, având două ponte pe an. Este o specie monogamă, dar mai des poligamă; perechile se formează numai pe durata dansului nupțial, a copulației și a creșterii puilor. Teritoriul liniar (de-a lungul cursurilor de apă) sau poligonal (în stufăriș) este apărat și susținut de mascul în mai mulți ani consecutivi. În timpul perioadei de cuibărit, acesta se remarcă printr-un cântec foarte puternic și caracteristic,

fiind foarte puțin implicat în creșterea juvenililor. Deseori, ei atrag mai mult de o femelă în teritoriul propriu.

Cuibul construit din frunze, fire de iarbă uscate, pene, păr și papură este amplasat în vegetație densă, între ramurile subțiri ale tufișurilor, pe tulpini de stuf sau urzică, la nu mai mult de 2 m de pământ. Femela clocește pona de 2-4 ouă timp de 16-17 zile, apoi îngrijește aproape singură puii, până când aceștia părăsesc cuibul la vârsta de 14-16 zile de la eclozare. Puii continuă să mai fie hrăniți de către ambii părinți timp de 2-3 săptămâni.

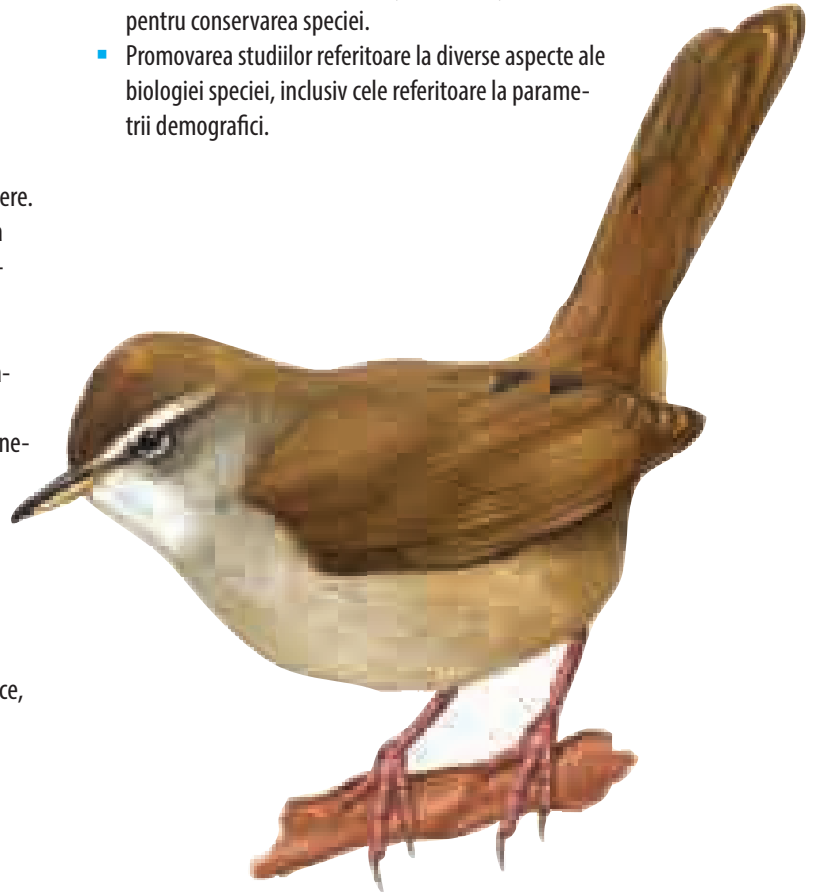
AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

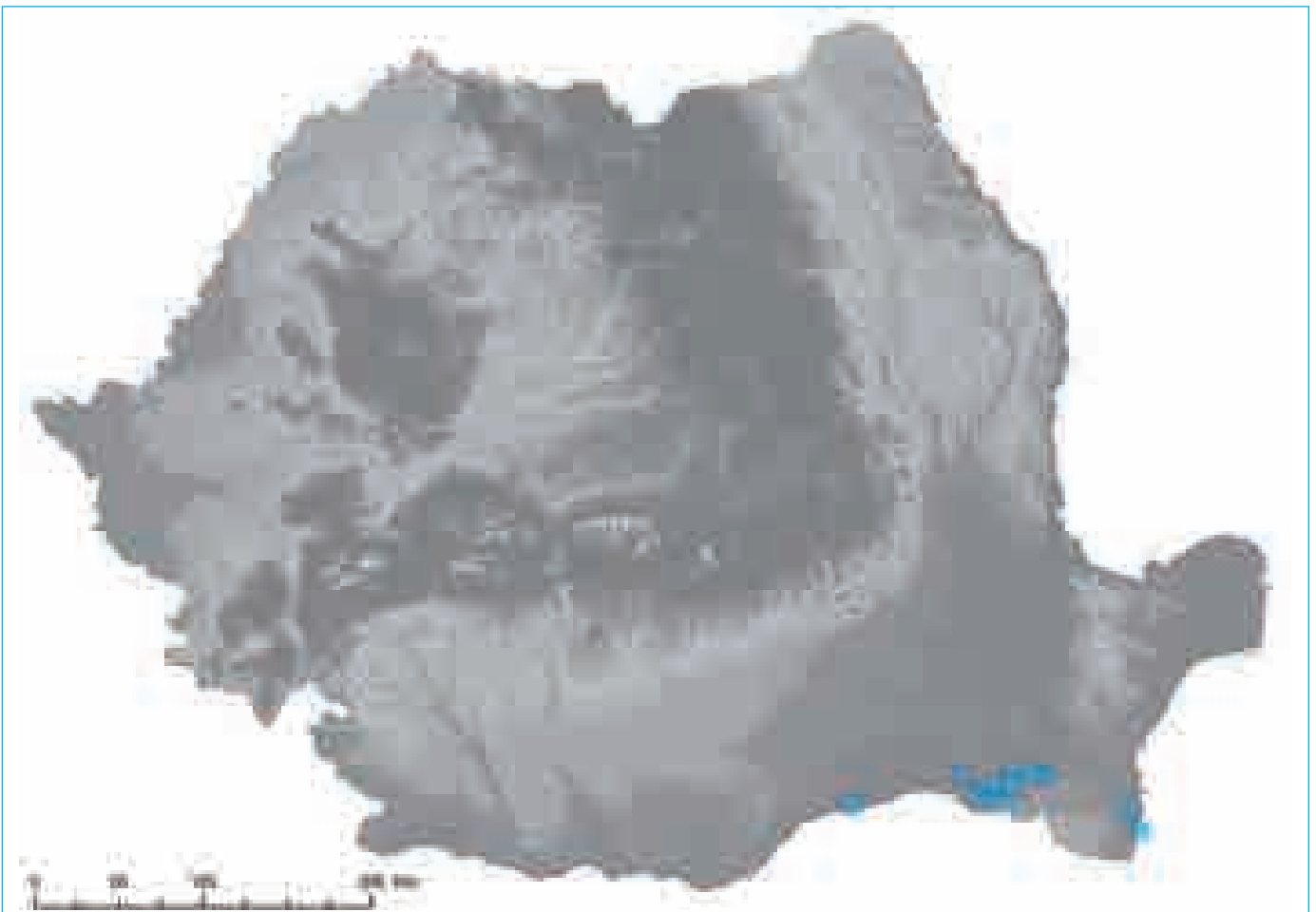
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refăce vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea transformării pajiștilor în terenuri arabile.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene și a pârloagelor cu vegetație înaltă.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Evitarea creării unor monoculturi dintr-un mozaic de parcele mici.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR DE STUF - EURASIAN REED-WARBLER (COMMON REED-WARBLER)

Acrocephalus scirpaceus

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Passeriformes

GENUL: *Acrocephalus*

CLASA: Aves

FAMILIA: Sylviidae

SPECIA: *Acrocephalus scirpaceus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită atât în palearctic, cât și în Africa Tropicală. Cuibărește în toată Europa, evitând numai partea nordică a Scandinaviei. Populațiile europene migrează obligatoriu, petrecând iarna în Africa Subsahariană. În România are o răspândire omogenă, evitând numai elevațiile relativ extreme din Carpați.

POPULAȚIE

Lăcarul de stuf cuibărește cu populații semnificative în Europa, numărând între 2.120.000 și 3.880.000 de perechi, ceea ce reprezintă 35% din populația mondială, tendința fiind stabilă între anii 1980-2013.

Populația din România este cuprinsă între 134.944 și 225.900 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Ocupă habitatele cu stufăriș vechi de-a lungul lacurilor, râurilor, mlaștinilor și canalelor, deseori procurându-și hrana din habitatele deschise cu tufăriș din apropierea acestora. Apare rar și pe terenurile agricole. În timpul migrațiilor și al iernării folosește habitatele cu stufăriș, tufărișurile de-a lungul râurilor și habitatele deschise sau semideschise cu vegetație erbacee densă și înaltă.

Își procură hrana de pe vegetație sau din aer, pe teritoriile din jurul cuibului; ocazional iese la vânatoare pe terenurile agricole sau în tufărișurile din apropiere. Consumă insecte și larvele lor, mai ales diptere și păduchi de frunze, dar și păianjeni, viermi sau melci. Ocazional alege și hrană vegetală (fructe, se-

mințe și flori). Ca și ceilalți lăcari, poate imita glasurile altor specii de păsări.

Specia este în principiu monogamă, dar ocazional poate fi întâlnită și bigamia. Cuibul este amplasat între 2-8 tulpini de stuf, deasupra apei, la o înălțime de 15-200 cm, fiind construit de obicei de către femelă. În timpul unui sezon de reproducere, cuibul se înalță cu 40-90 cm datorită creșterii tulpinilor de stuf între care este prins. Ponta este alcătuită din 3-5 ouă, care sunt clocite de ambele sexe timp de 8-13 zile. Puii devin independenți după 10-14 zile de la părăsirea cuibului. Specia este parazitată în mod frecvent de către cuc (*Cuculus canorus*).

AMENINȚĂRI

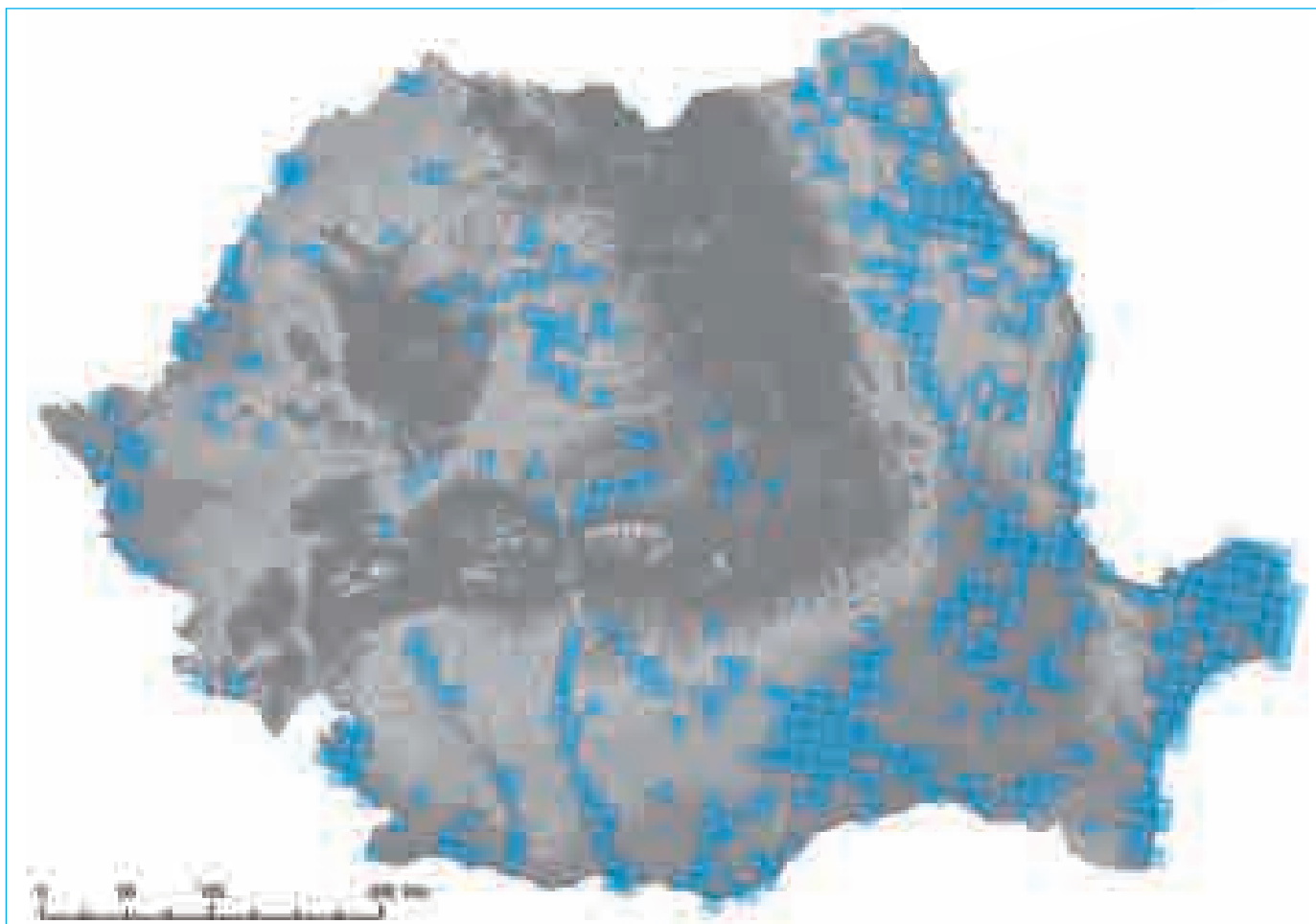
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR DE MLAȘTINĂ - MARSH WARBLER

Acrocephalus palustris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Acrocephalus*

SPECIA: *Acrocephalus palustris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Lăcarul de mlaștină are o distribuție vest-paleartică, cuibărind din Anglia (o populație locală), în partea de sud a Scandinaviei, Belgia, partea de est a Franței și Italia de Nord până în nordul Kazahstanului. Arealul se întinde în sud până la zonele nordice din Balcani și din Turcia până în Iran. Migrează pe distanțe lungi, petrecând iarna în partea de sud-est a Africii. În România cuibărește în zonele de câmpie din părțile de vest și est ale țării, în Depresiunea Transilvaniei, în Lunca și Delta Dunării și în Dobrogea.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 95% din populația mondială și este cuprinsă între 4.170.000 și 7.560.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 tendința generală a fost stabilă. Populațiile-cheie se găsesc în țări ca Polonia, România și Rusia.

Populația din România este cuprinsă între 733.455 și 1.139.786 de perechi cuibăritoare, tendința fiind ascendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă vegetația densă și relativ înaltă, formată mai ales din urzică (*Urtica*), crețușcă (*Filipendula sp.*) sau mărăcină (*Rubus fruticosus*), adeseori în proximitatea copacilor sau a tufelor mai înalte. Folosește și câmpuri de porumb și alte terenuri arabile, înconjurate de tufe mici sau garduri vii. Apare și pe terenuri cu vegetație înaltă și tufe mici, în vegetația ierboasă de lângă șanțuri, în mlaștini, în tufăriș pe sol uscat și în grădini, în zonele de câmpie și de deal.

Se hrănește preponderent cu artropode mici, precum efemeroptere, lăcuste, coșai, hemiptere, lepidoptere, trichoptere, diptere, himenoptere, coleoptere, păianjeni și mici gastropode. Își procură hrana prin spicuire, de obicei în tufăriș, câteodată adunând insecte de pe partea inferioară a frunzelor. Poate prinde insecte zburătoare și din zbor. Masculul poate imita cântecul multor

Foto: Cristian Mihai

alte specii.

Este o specie migratoare, părăsind teritoriile de cuibărit în august, juveni plecând aproximativ cu două săptămâni mai târziu decât adulții. Se întorc din Africa în luna mai, petrecând de trei ori mai mult timp pe teritoriile de iernare decât în cele de reproducere. Începe cuibăritul din a doua jumătate a lunii mai până în luna iulie, având de obicei o singură pontă pe an. Este o specie monogamă – ocazional poligină – și teritorială, ocupând teritorii cuprinse între 100 și 1.900 m². Își pot alege la începutul fiecărui sezon de reproducere alți parteneri pentru cuibărit și nu se întorc în mod obligatoriu în fiecare an în același teritoriu de cuibărit.

Cuibărește în vegetația ierboasă înaltă, de-a lungul malurilor mlaștinilor sau râurilor, în bu-

ruenile din culturile agricole (în timpul secerii) sau în stufărișuri mai uscate, cu buruieni. Cuibul cu formă cilindrică este construit numai de femelă, mai rar cu puțin ajutor de la mascul. Este împletit din frunze și tulpini de urzică pe 2-5 tulpini de plante înalte, la o înălțime de 30-70 cm de la sol. Ponta este formată din 3-6 ouă de culoare albastru-pal și este clocită de ambele sexe timp de 12-14 zile. Puii sunt hrăniți intens de către ambii părinți, părăsesc cuibul după 10-12 zile și devin independenți după 15-19 zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

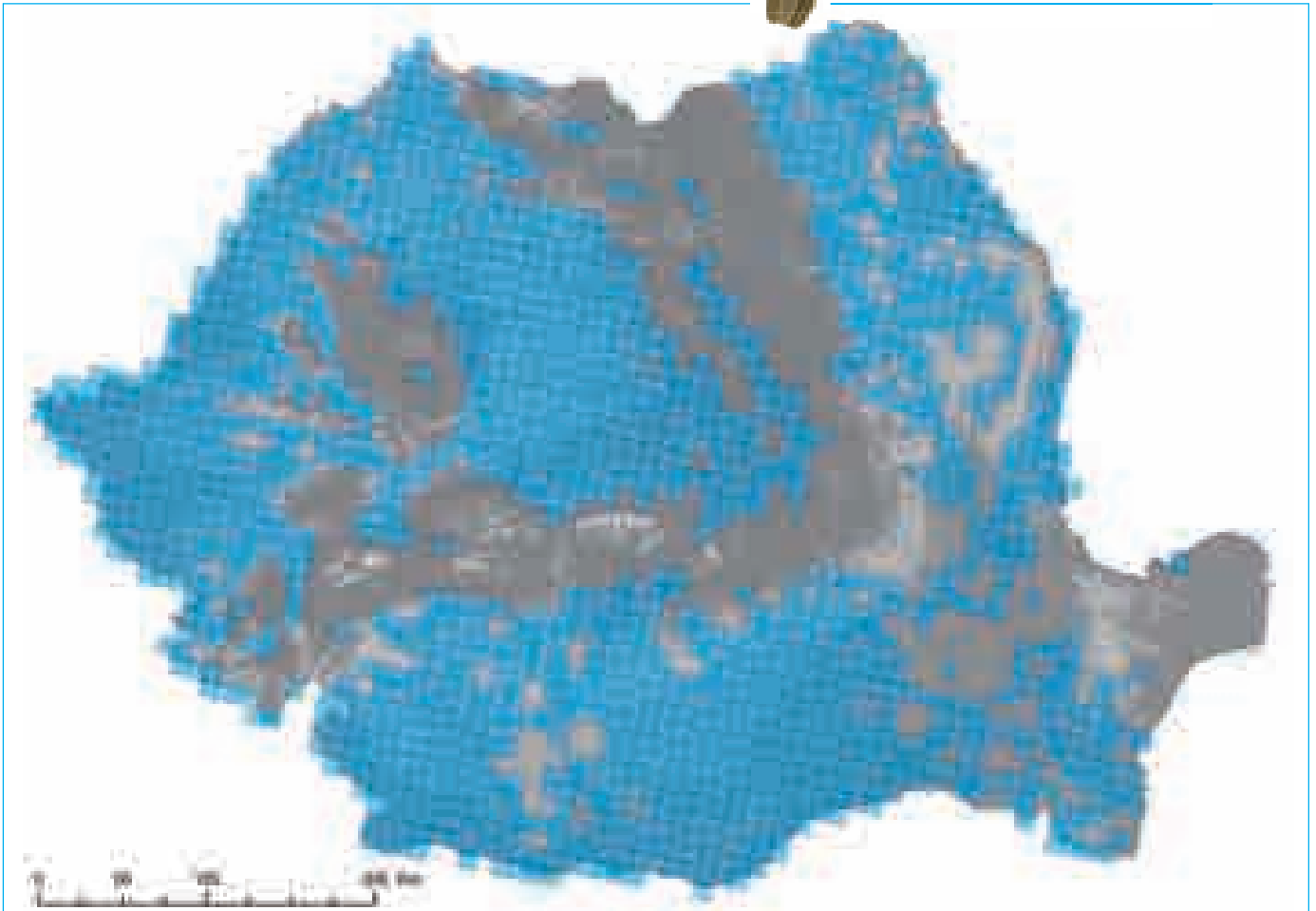
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Evitarea creării unor monoculturi dintr-un mozaic de parcele mici.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaicat.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajști spontane.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru speciile din zonă.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene și a miriștilor cu vegetație înaltă.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosistemele acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR CAFENIU (LĂCAR RĂSĂRITEAN) - PADDYFIELD WARBLER

Acrocephalus agricola

REGNUL: *Animalia*

CLASA: *Aves*

ORDINUL: *Passeriformes*

FAMILIA: *Sylviidae*

GENUL: *Acrocephalus*

SPECIA: *Acrocephalus agricola*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Lăcarul cafeniu cuibărește preponderent în Asia, arealul din Europa fiind limitat la zona costală a Mării Negre din România și Bulgaria, precum și la partea de sud-est a Ucrainei. Pe continentul asiatic apare din estul Turciei prin Kazahstan și sudul Rusiei, până la partea de vest a Mongoliei și Chinei. Accidental poate să apară și în vestul Europei. În țară cuibărește în mod regulat în Delta Dunării și în Dobrogea, izolat și în Bărăgan. Migrează la distanțe mari, petrecând iarna în Pakistan la est de Assam, în partea de sud a Nepalului și în peninsula Indiei (dar nu și în Sri Lanka).

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 200.000

și 396.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai puțin de 10% din populația globală, cu tendință ascendentă.

Populația cuibăritoare de lăcar cafeniu din România este cuprinsă între 3.000 și 20.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în stufărișuri și păpurișuri nu foarte compacte, dar și pe tufele învecinate acestora, de obicei la marginile dinspre uscat ale lacurilor și râurilor. În afara perioadei de reproducere necesită zone umede cu vegetație densă, precum stufărișul sau culturile de orez și de trestie de zahăr. Preferă zonele de câmpie, dar poate fi întâlnit și în văi montane.

Dieta este alcătuită în majoritate din insecte

precum efemeroptere, libelule, ploșnițe, trioptere, diptere, himenoptere și coleoptere, dar consumă și păianjeni și viermi inelați. Își procură hrana de pe suprafața vegetației emergente, stând deseori și agățat lateral pe tulpina plantelor, poziție din care capturează insectele de pe suprafața apei.

În Europa de Est cuibărește de la mijlocul lunii mai până la mijlocul lunii august, având două ponte pe an. Este o specie monogamă și teritorială, arealul ocupat de o pereche fiind de aproximativ 50-70 m². Cuibul de formă cilindrică este construit de către ambele sexe din stuf și fire de iarbă, fiind fixat pe tulpinile verticale ale plantelor acvatice. Ponta formată din 3-6 ouă este cloșă numai de către femelă aproximativ 12 zile, iar puii sunt îngrijiți de ambele sexe.

Foto: Daniel Petrescu

AMENINȚĂRI

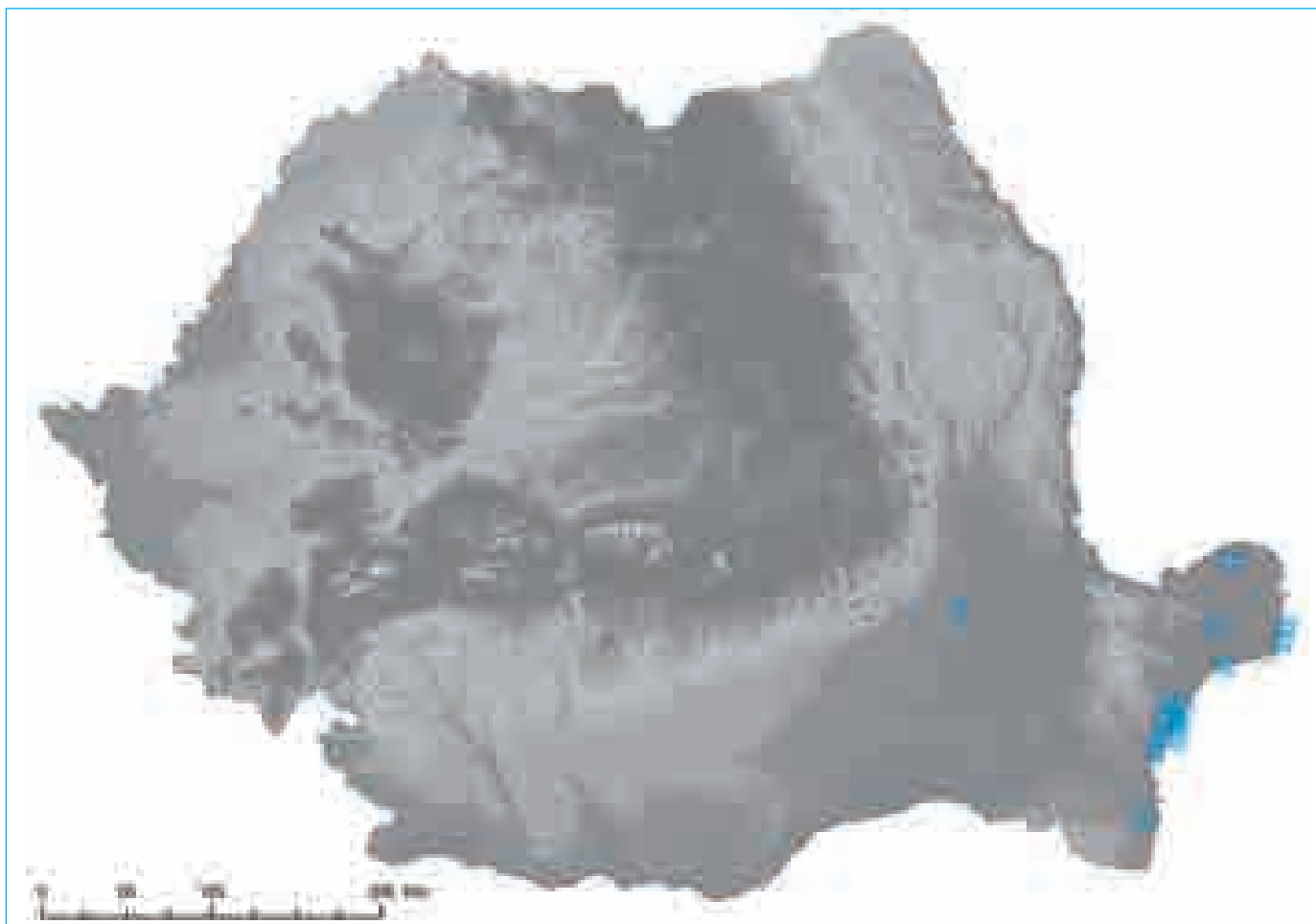
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR MARE - GREAT REED WARBLER

Acrocephalus arundinaceus

REGNUL: *Animalia*

CLASA: *Aves*

ORDINUL: *Passeriformes*

FAMILIA: *Sylviidae*

GENUL: *Acrocephalus*

SPECIA: *Acrocephalus arundinaceus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în paleartic, India și Australia, de unde pleacă pentru a ierna în Africa și Asia de Sud-Est. În România este răspândită în Delta Dunării și în bălțile cu stufărișuri din restul țării, unde este prezentă în sezonul de vară, părăsind locurile de cuibărit în luna august, când migrează în Africa de Vest și Centrală. Se întorc în Europa în luna martie sau cel mai târziu în aprilie.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este cuprinsă între 2.600.000 și 4.680.000 de perechi, între anii 1982-2013 rămânând stabilă.

Populația de lăcar mare din România este cuprinsă între 482.188 și 706.987 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este cel mai mare lăcar din Europa, fiind o specie comună în regiunile mlăștinoase, cu lacuri și bălți, bogate în vegetație acvatică (stuf, tufișuri sau ierburi înalte), din ape de mică adâncime. Dieta constă cu preponderență din insecte și alte nevertebrate, ocazional din vertebrate mici, iar toamna consumă și semințe sau diverse fructe mici. Poate atinge în sălbăticie vârsta de 10 ani. Se împerechează în perioada martie-iulie, în funcție de zonă în care se află. În fiecare primăvară masculul atrage femela cu cântece puternice, iar, odată perechea formată, el continuă să cânte pentru marcarea teritoriului. Este o specie monogamă, însă unii masculi pot avea și câte două sau trei partenere.

Cuibărește în stufărișul din jurul lacurilor și al mlăștinilor, unde femela construiește un cuib la 60-120 cm deasupra apei. Acesta este prins în-

tre 3-4 sau mai multe tulpini de stuf și este țesut dens din iarbă, frunze, pedunculi florali, puf, fibre vegetale sau pânză de păianjen. Pe interior, cuibul este căptușit cu frunze mici, rădăcini, păr, câteodată și cu pene.

În acest cuib femela depune la mijlocul lunii mai 3-6 ouă netede, cu luciu slab, de culoare verde-deschis, verde-albăstrui sau albastră, cu pete de nuanțe diferite. Incubația durează două săptămâni și este asigurată, pe rând, de către ambii parteneri. Puii sunt hrăniți intens de părinți și părăsesc cuibul la 12-14 zile de la eclozare. Rar, femelele scot și un al doilea rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

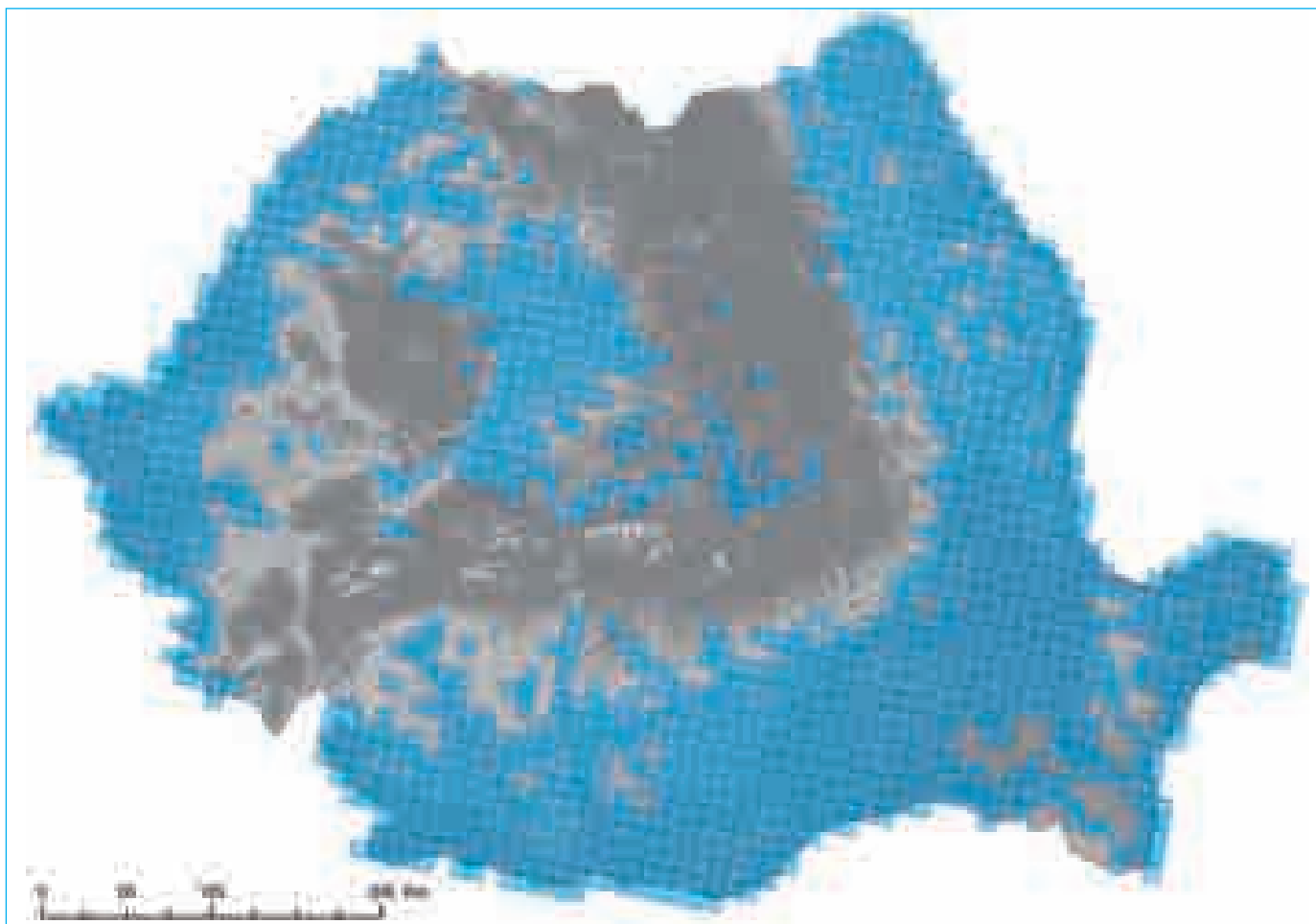
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR MIC - SEDGE WARBLER

Acrocephalus schoenobaenus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Acrocephalus*

SPECIA: *Acrocephalus schoenobaenus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AWEA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia este cuibăritoare în Europa (cu excepția regiunilor sudice și sud-vestice), din estul până în vestul Siberiei (de la est de râul Yenisey), Turcia, Caucaz și nordul Kazahstanului. Nu se reproduce la sud de Sahara. În România este răspândită în toată țara, cu excepția Carpaților.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 60% din populația globală și este cuprinsă între 3.830.000 și 6.440.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 tendința a fost stabilă.

În România, populația de lăcar mic este cuprinsă între 114.418 și 224.592 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie comună în stufărișuri, în mlaștini sau în alte tipuri de vegetație deasă de-a lungul malurilor lacurilor sau râurilor. Evită copacii, tufărișurile înalte și terenurile deschise. Limita de reproducere se situează între izotermele de iulie de 12-30°C în zonele climatice boreale, temperate, mediteraneene și de stepă. Habitatele de iernare din Africa sunt mai variate și includ stufărișuri (*Phragmites sp.*), păpurișuri (*Typha sp.*), papirus (*Cyperus sp.*), pășuni umede sau coronamentul arborilor situați de-a lungul cursurilor de apă; de asemenea, specia poate fi găsită și în habitatele mlaștinoase din pădurile tropicale situate la înălțimi joase din Republica Congo (Congo-Brazzaville) și Republica Democrată Congo (Congo-Kinshasa). În estul Africii, specia apare până la 2.500 m înălțime.

Față de celelalte specii de lăcar, aceasta este mai agilă, mai curajoasă și poate fi observată mai des. Adesea cântă în miez de noapte. În timpul zilei execută frecvent un zbor scurt, aproape vertical, deasupra stufului, însoțit de cântec.

Hrana e constituită din insecte și larvele acestora, dar consumă și păianjeni, coșai sau melci de mici dimensiuni; în afara perioadei de reproducere poate mânca și răme sau plante. Printre insectele consumate se numără efemeroptere,

Foto: Daniel Petrescu

libelule, lăcuste și alte ortoptere, coleoptere în stadiul larvar și adult, larve și adulți de neuroptere, fluturi și larvele acestora, trichoptere, diptere adulte sau în stadiul larvar, furnici, viespi, albine etc. Se hrănește și cu fructe de soc (*Sambucus sp.*) și fructe de mur (*Rubus sp.*), iar în Africa consumă și flori, fructe de *Salvadora* sau semințe de rogoz. Vânează insecte în partea joasă a vegetației dense, stând cu picioarele agățate pe două tulpini de stuf, cu performanța unui acrobat, câteodată cu capul în jos.

În timpul migrației urmărește o direcție dreaptă și nu ocolește nici un obstacol. Poate să acumuleze o cantitate mare de grăsimi, dublându-și frecvent masa corporală înainte de migrație. Iernează la sud de Sahara; pleacă în august și se întoarce la mijlocul lunii aprilie.

Cuibărește într-o varietate de vegetație densă și joasă, deseori aproape de apă sau în depresiuni umede, incluzând vegetația de la marginea bălților, a cursurilor de apă și a canalelor, mlaștinilor de șes cu păpuriș și stufăriș, evitând însă stufărișurile din apele stagnante. Se reproduce și în habitate mai uscate, precum livezi părăsite, garduri vii,

tufărișuri dense, culturi agricole, care se află la o distanță de maximum 500 m de habitatul acvatic. Este o specie predominant monogamă, până la 17,2% dintre masculii fiind însă facultativ poli-gami. Apără un teritoriu mic, în medie de 0,1-0,2 ha, atât de alți lăcari mici, cât și de lăcarii de stuf. Începe cuibăritul la sfârșitul lui aprilie în vestul Europei, la începutul lunii mai în centrul Europei și din mijlocul lunii mai în sudul Finlandei. Cuibul este construit exclusiv de femelă, la înălțimea de 10-70 cm deasupra terenului mocirlos (mai rar deasupra apei), printre ierburi și buruieni înalte, sau în tufărișuri scunde. El este susținut de tulpini verticale mai înalte și are forma unei cești adânci, cu o structură exterioară vag țesută din iarbă, tulpini și frunze. Structura interioară este alcătuită din tulpini mai fine și frunze, fiind căptușită cu inflorescențe de stuf sau păr de mamifer. Diametrul exterior este de 9,5-12 cm, cel interior de 5 cm, iar adâncimea este de 4,5 cm. În general depune 4-7 ouă, ocazional 3-8. Ponta este incubată predominant de către femelă timp de 13-15 zile, iar puii devin independenți la vârsta de 25-30 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

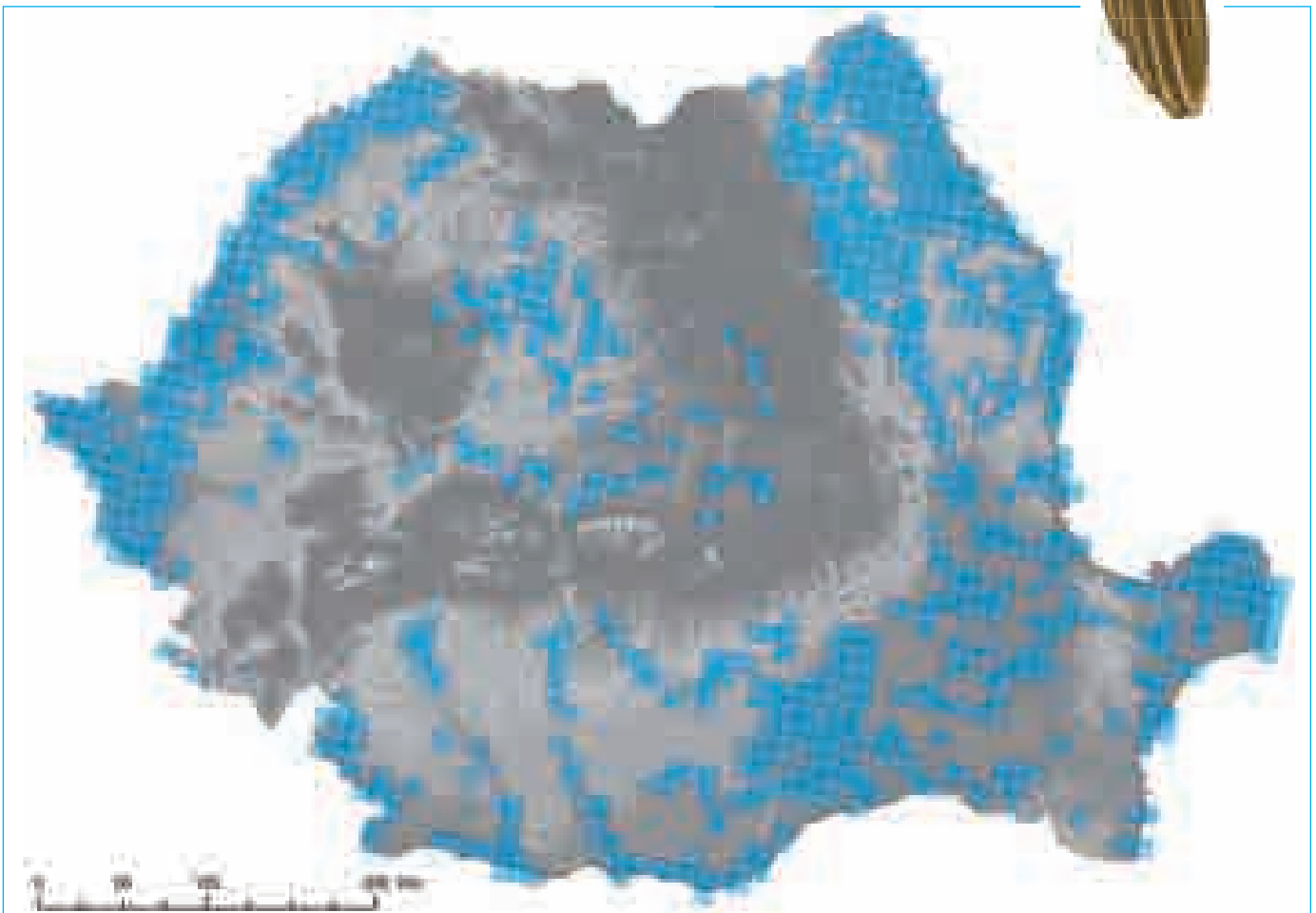
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRIVIGHETOARE DE BALTĂ - MOUSTACHED WARBLER

Acrocephalus melanopogon

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Acrocephalus*

SPECIA: *Acrocephalus melanopogon*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Dreamstime.com

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în zona sudică și estică a continentului european. Este parțial migratoare. Populația sud-vestică este sedentară, iar cea estică iernezează în zona mediteraneană. Sosește la noi în țară din cartierele de iernare în luna februarie.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 35% din populația mondială și este cuprinsă între 76.000 și 124.000 de perechi cuibăritoare, tendința nefiind cunoscută.

În România, populația de privighetoare de baltă este cuprinsă între 2.300 și 23.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Privighetoarea de baltă este caracteristică stufărișurilor și mlaștinilor cu vegetație deasă, găsimu-se și în păpurișuri. Se hrănește cu insecte, melci de apă și alte nevertebrate terestre sau acvatice. Longevitatea cunoscută este de 1 până la 5 ani. Are un cântec melodios, cu teme care amintesc de privighetoare, și pe care adesea îl execută dintr-un loc vizibil. Spre deosebire de alte specii apropiate, nu cântă în zbor.

Este o specie monogamă. Cuibul este construit la 30-60 cm deasupra apei, în stuf sau în tufișuri joase. Este captușit cu frunze ale plantelor acvatice și pene. Femela depune în mod normal 3-5 ouă, la mijlocul lunii aprilie. Incubația durează 14-15 zile și este asigurată de către ambii părinți. Puii devin independenți după 13-15 zile de la eclozare. Poate avea până la trei ponte pe an.

AMENINȚĂRI

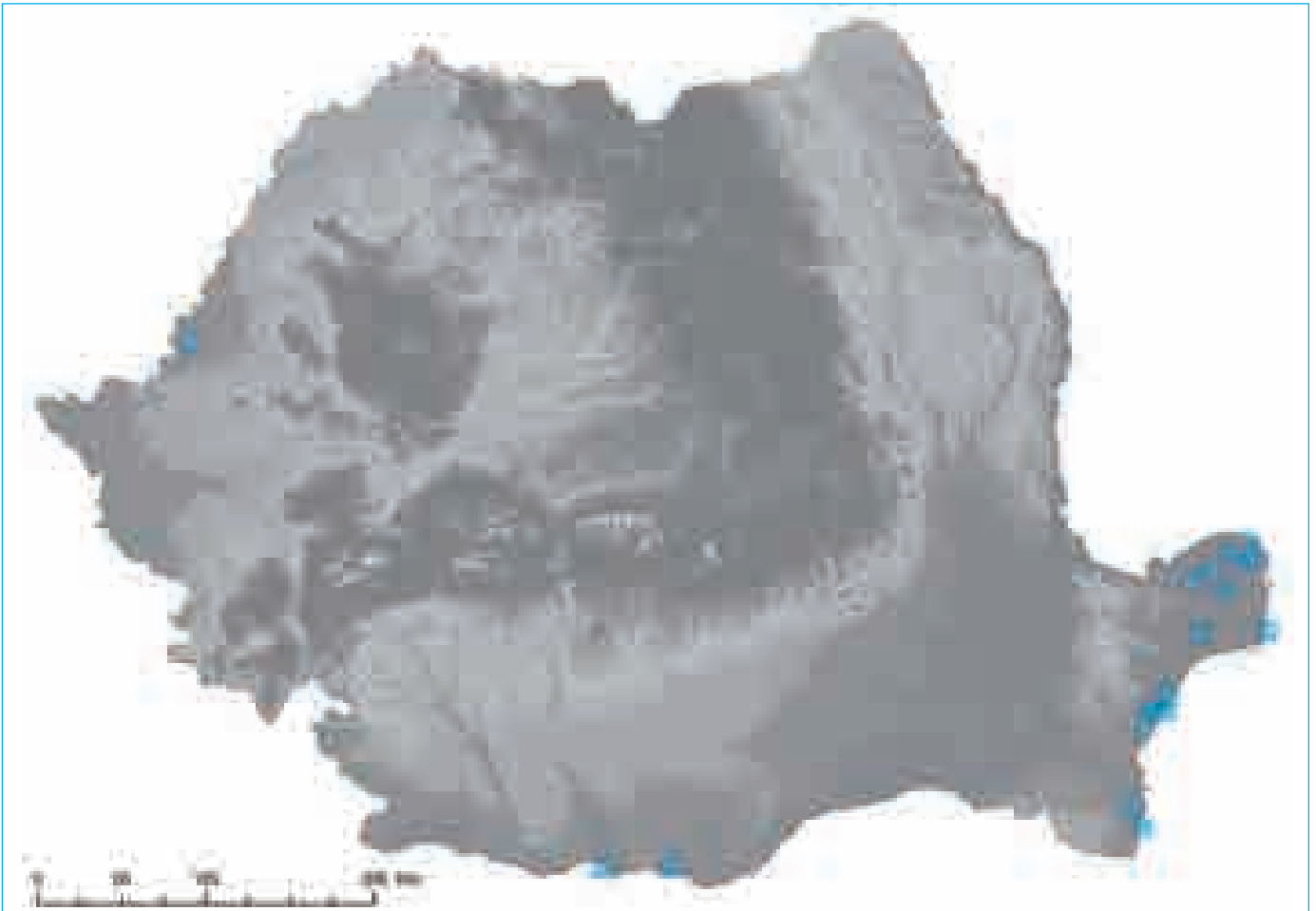
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FRUNZĂRIȚĂ GALBENĂ - ICTERINE WARBLER

Hippolais icterina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Hippolais*

SPECIA: *Hippolais icterina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Specia este comună în Europa Centrală și de Nord, în Grecia, Turcia și Rusia. Migrează pe distanțe lungi, iernând la sud de Ecuator.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 85% din populația globală și cuprinde între 3.720.000 și 6.500.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 populația a cunoscut un declin moderat.

La noi în țară, populația de frunzăriță galbenă este cuprinsă între 113.072 și 311.365 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În Europa preferă câmpiile și văile râurilor și se găsește în păduri de stejar sau mixte, în aliniamente de copaci și tufe, grădini, livezi sau în parcurile din localități. Îi plac locurile însorite

și umede. În România, specia este răspândită în mod special la câmpie, în grădini și păduri cu frunze căzătoare, care au subarboret bogat, dar și în păduri mixte, manifestând o preferință pentru vecinătatea apelor. Primăvara sosește târziu, la sfârșit de aprilie, și toamna pleacă foarte devreme, de la sfârșitul lunii iulie până în septembrie. Longevitatea maximă în libertate este de 10 ani și opt luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Este o pasăre care consumă cu precădere insecte adulte, dar și omizi, diverse larve, afide, melci, păianjeni etc. Ocazional, în special în timpul toamnei, din dieta sa fac parte și fructele (cătina sau coacăze). Se hrănește fără odihnă în frunziș, culegând hrana atât de pe frunze, cât și din zbor. Este o specie solitară, monogamă, perechile rămânând împreună toată viața. Sunt păsări teritoriale în perioada de cuibărire. Excelenți imitatori, masculii preiau elemente din cântecele

altor specii; ei cântă ziua, însă pot fi auziți uneori și noaptea, în special în perioada de reproducere. Cuibul are formă de ceașcă și este așezat la ramificațiile ramurilor, la o înălțime de 2-4 m de sol, fiind foarte bine ascuns în vegetație. Este construit din crenguțe, fire moi și uscate de iarbă, iar în interior este captușit cu păr de mamifere, pânze de păianjen, puf și pene. Deseori este ornamentat cu bucăți de hârtie. Ponta este depusă de la începutul lunii mai și conține 2-7 ouă, care vor fi incubate timp de 13-15 zile de către femelă. În tot acest timp, masculul îi aduce femelei hrană la cuib. Peste alte 13-14 zile puii părăsesc cuibul, după ce au fost îngrijiți și hrăniți intens de către ambii părinți. Timp de zece zile ei continuă încă să fie hrăniți de părinți. O pereche depune o pontă pe an, însă au fost frecvente cazuri în care a existat și un al doilea cuibar în același sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

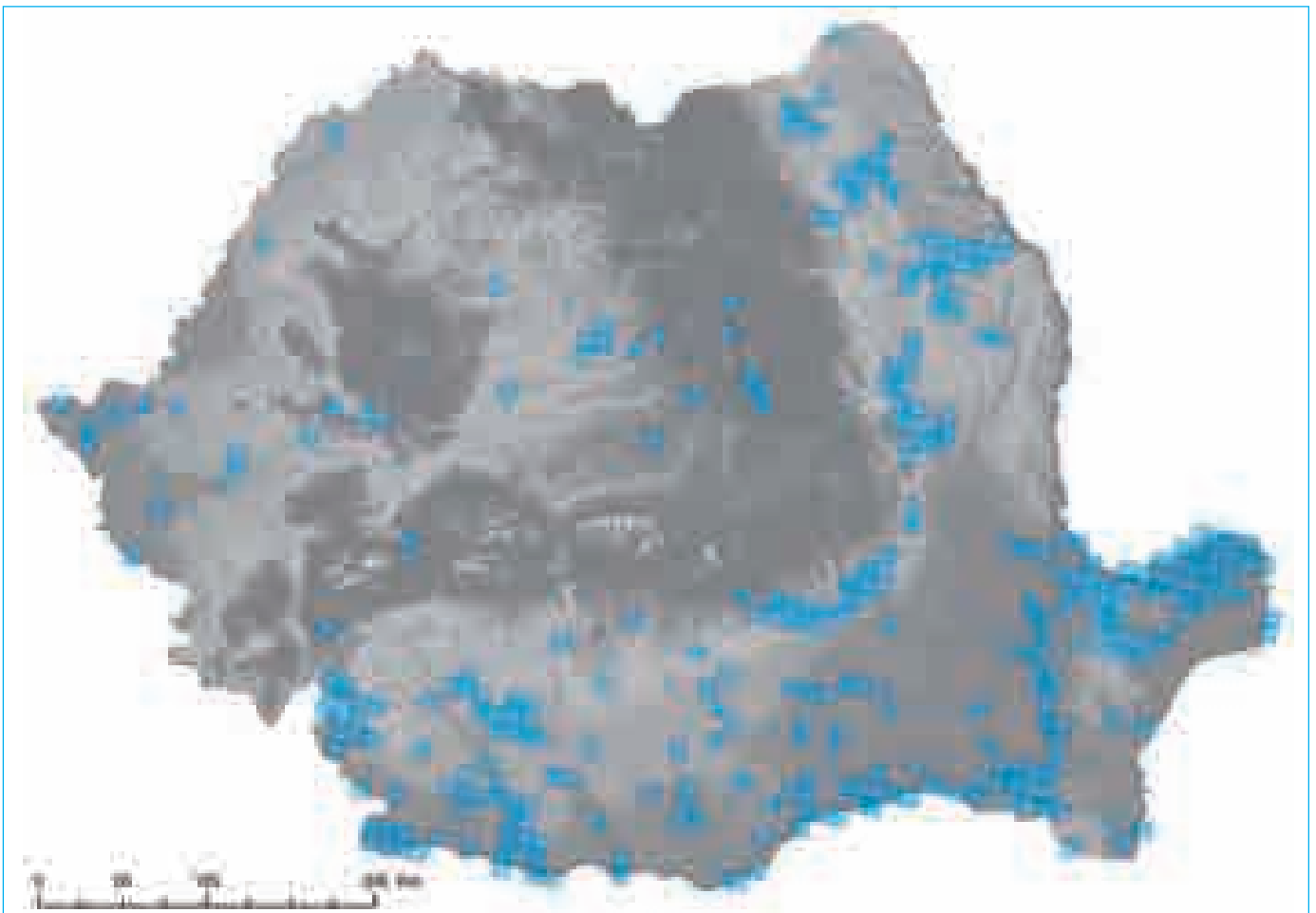
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FRUNZĂRIȚĂ CENUȘIE - OLIVACEOUS WARBLER

Iduna pallida

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Iduna*

SPECIA: *Iduna pallida*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Frunzărița cenușie este o specie migratoare, care cuibărește în Africa de Nord, Europa de Sud și de Est, în Peninsula Arabă și Asia Centrală. Iernează în Africa, la sud de Sahara și în estul Africii, până în Tanzania.

POPULAȚIE

Populația europeană este stabilă, fiind cuprinsă între 3.260.000 și 6.560.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă aproximativ 30% din populația mondială.

La noi în țară, populația de frunzăriță cenușie este cuprinsă între 3.000 și 10.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele pe care această specie le preferă sunt tufărișurile de stepă și semidesert sau pădurile rare de foioase și conifere. Apare, de asemenea, și pe văile secate ale râurilor sau în văile însori-

te. Poate fi observată și în tufele de *Tamarix* sau în livezi și grădini. În România, frunzărița cenușie preferă pădurile de foioase, plantațiile sau pădurile în refacere. Suportă destul de bine un grad de antropizare, putând fi astfel observată și în grădinile sau parcurile mari din localități. Longevitatea maximă în libertate este de șapte ani și nouă luni. Atinge maturitatea sexuală după primul an de viață.

Specia este insectivoră, dar se hrănește ocazional în timpul verii și cu fructe. Prinde insectele în zbor, pe sol sau le culege de pe frunzele din jumătatea superioară a copacilor sau a tufelor.

Frunzărița cenușie este o specie monogamă, solitară, perechile revenind cu fidelitate la locurile de cuibărire în fiecare an. Cuibul este așezat între ramuri, la mică distanță față de sol. Acesta este construit de către femelă împreună cu masculul, fiind realizat din puf de plop și de salcie. Femela depune în lunile mai-iunie o pontă formată din 4-5 ouă albe, pătate cu stropi închiși la culoa-

re. Tot ea asigură în totalitate incubajul acestei ponte, care durează 12-13 zile. Puii părăsesc cuibul după 11-15 zile de la eclozare, timp în care sunt hrăniți intens de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.

Foto: Daniel Petrescu

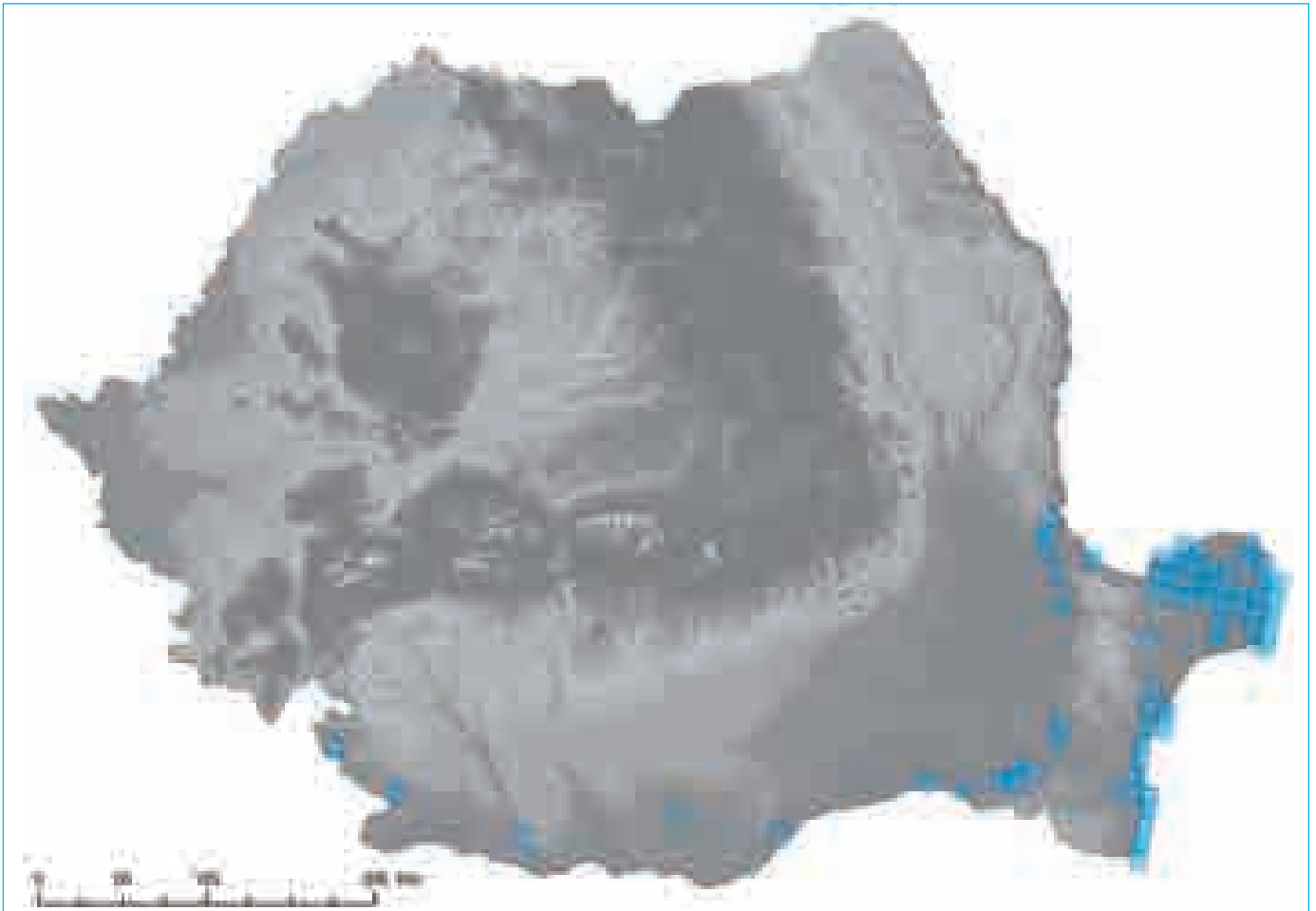
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea

substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE PORUMBACĂ - BARRED WARBLER

Sylvia nisoria

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Sylvia*

SPECIA: *Sylvia nisoria*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Sylvia porumbacă este o specie răspândită în centrul și estul continentului european, precum și în Asia Centrală și de Vest. Migrează pentru a ierna pe continentul african, în Etiopia, Kenia, Tanzania și Uganda.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 506.000 și 968.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 25% din populația globală a speciei, tendința fiind incertă începând cu anul 1982. În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 177.916 și 364.962 de perechi, tendința fiind ascendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sylvia porumbacă este caracteristică zonelor deschise cu tufărișuri și copaci izolați, având preferințe similare cu sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*). Limita altitudinală a cuibăritului este

de 1.600 m. Longevitatea maximă cunoscută este de 11 ani și nouă luni. Deși atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an, în mod obișnuit cuibărește numai din al treilea an.

Se hrănește culegând hrana de pe sol, în zbor sau de pe frunzele și tulpinile arbuștilor. Este o specie omnivoră, dar consumă predominant nevertebrate precum muște, furnici, păianjeni și coleoptere mici. Din dieta sa vegetală fac parte în special murele și boabele de soc, acestea din urmă fiind consumate în special la sfârșitul verii. Sosește din cartierele de iernare în mai. Masculul construiește o platformă nefinisată pentru cuibărit. După formarea perechii, femelele folosește materialul acestei platforme pentru a construi un cuib mai elaborat, care este amplasat de obicei într-un arbust cu spini, la o înălțime de maximum 1 m de la sol. Cuibul este construit adeseori în vecinătatea unui de sfrâncioc roșiatic, fiind cunoscut în literatură faptul că speciile obișnuiesc să cuibărească împreună,

astfel rezultând un număr mai mare de pui care zboară de la cuib din ambele specii, comparativ cu perechile care aleg să cuibărească izolat. Acest lucru se explică prin agresivitatea ridicată a ambelor specii față de prădători, beneficiind astfel mutual de pe urma acestui tip de comportament. Femelele depune în mod obișnuit 3-6 ouă de culoare gălbui-albicioasă cu pete mici, verzui. Dimensiunea medie a unui ou este de 21 x 16 mm. După depunerea ouălor este posibil ca masculul să abandoneze femelele și puii să caute un nou teritoriu pentru atragerea altei femelle. O parte dintre masculii aleg să rămână cu prima femelă, în această situație formându-se o relație monogamă. Incubația durează 12-13 zile și este asigurată de către ambii părinți atunci când masculul rămâne la cuib. În cazul în care acesta pleacă, femelele incubează singură ouăle, iar după eclozare hrănește, de asemenea, singură puii. Ei devin zburători după 10-12 zile și rămân în preajma adulților circa 3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

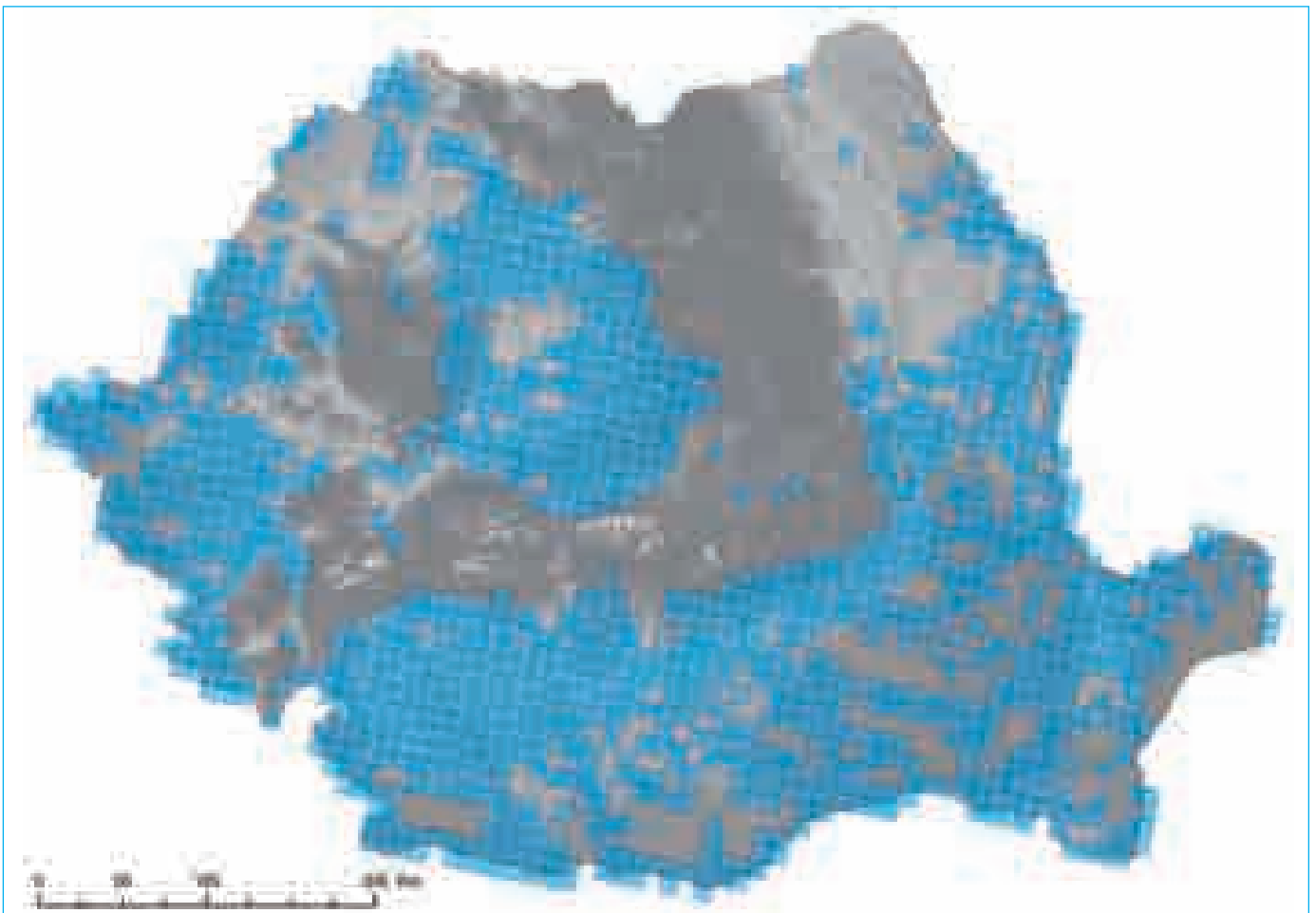
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.

- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE DE ZĂVOI - GARDEN WARBLER

Sylvia borin

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Sylvia*

SPECIA: *Sylvia borin*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Silvia de zăvoi este o specie larg răspândită în Europa și Asia de Vest, limita estică a habitatului apropiindu-se de Mongolia. Este o specie puternic migratoare, care ierneză în centrul și sudul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 16.700.000 și 26.900.000 de perechi cuibăritoare și reprezintă 80% din populația totală a speciei. În perioada 1980-2013 populația din Europa a intrat într-un declin moderat.

În România, populația cuibăritoare de silvie de zăvoi este cuprinsă între 188.386 și 354.318 perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul caracteristic sezonului de reproducere este reprezentat de zone deschise cu tufșuri dense și liziere de pădure. Sunt preferate zonele umbroase cu arbuști și vegetație erbacee, dar și pădurile adiacente râurilor sau chiar trestiișurile. Tolerază salcia, arinul și mesteacănul, fapt ce-i permite să cuibărească în zone nordice și totodată la altitudini mai mari, care ajung până la 2.600 m în Asia, întrecând astfel orice specie de silvie din Europa. Evită totuși pădurile de conifere, deși plantațiile tinere de conifere cu covor erbaceu bogat sunt compatibile cu cuibăritul. În cartierele de iernare preferă habitate similare, evitând însă pădurile dense sau zonele aride. Longevitatea maximă înregistrată de specie a fost de 14 ani în sălbăticie. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Este o specie omnivoră, care se hrănește predominant cu insecte, dar capturează și alte nevertebrate mici precum păianjenii. Prada este capturată de pe frunze și tulpini, câteodată zburând în punct fix pentru a o prinde, într-o manieră similară muscarilor. De obicei se hrănește până la o înălțime de 6 m deasupra solului.

Sezonul de reproducere este variabil în funcție de condițiile climatice, fiind cuprins între lunile mar-

Foto: Daniel Petrescu

tie și iulie. La întoarcerea din cartierele de iernare, masculii își stabilesc un teritoriu și îl apără atât contra masculilor din propria specie, cât și față de masculii altor specii de silvii. Habitatele silviei cu cap negru și cele ale silviei de zăvoi se suprapun în mare parte, însă, datorită teritorialității specifice, cele două specii nu se vor găsi cuibărit în același punct. Densitatea perechilor poate varia de la 3 la 10 perechi pe hectar, în funcție de habitat. Masculul atrage femelele prin cântec și printr-un ritual nupțial care implică bătăi rapide din aripi, în timp ce se află într-o zonă înaltă. El construiește o serie de cuiburi simple pe care le arată femelei, dar în puține cazuri aceasta termină construcția unui astfel de cuib, de cele mai multe ori fiind început unul nou după formarea perechii. Cuibul este ascuns în vegetație, aceasta variind în funcție de regiune; în zona temperată cea mai folosită plantă este murul. Cuibul este construit la 0,3-1,2 m de sol și are 8 cm înălțime și 12 cm lățime. El este realizat din iarbă, frunze, rămurile și alte materiale vegetale disponibili.

le. Femela depune o pontă formată din 2-6 ouă albicioase sau maro-deschis cu pete mai închise la culoare, având dimensiunea medie de 20 x 15 mm. Ponta este incubată de ambii părinți, însă masculul cuibărește numai ziua. Eclozarea puilor are loc la 11-12 zile. Aceștia sunt nidicoli, însă devin zburători în doar 10 zile, datorită faptului că părinții îi hrănesc în mod intensiv. Puii pleacă de la cuib de obicei înainte de a fi capabili de zbor, însă rămân împreună cu adulții încă 2 săptămâni. O pereche scoate în mod normal un singur rând de pui, însă au fost raportate destul de frecvent cazuri de depunere a celei de-a doua ponte în același sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

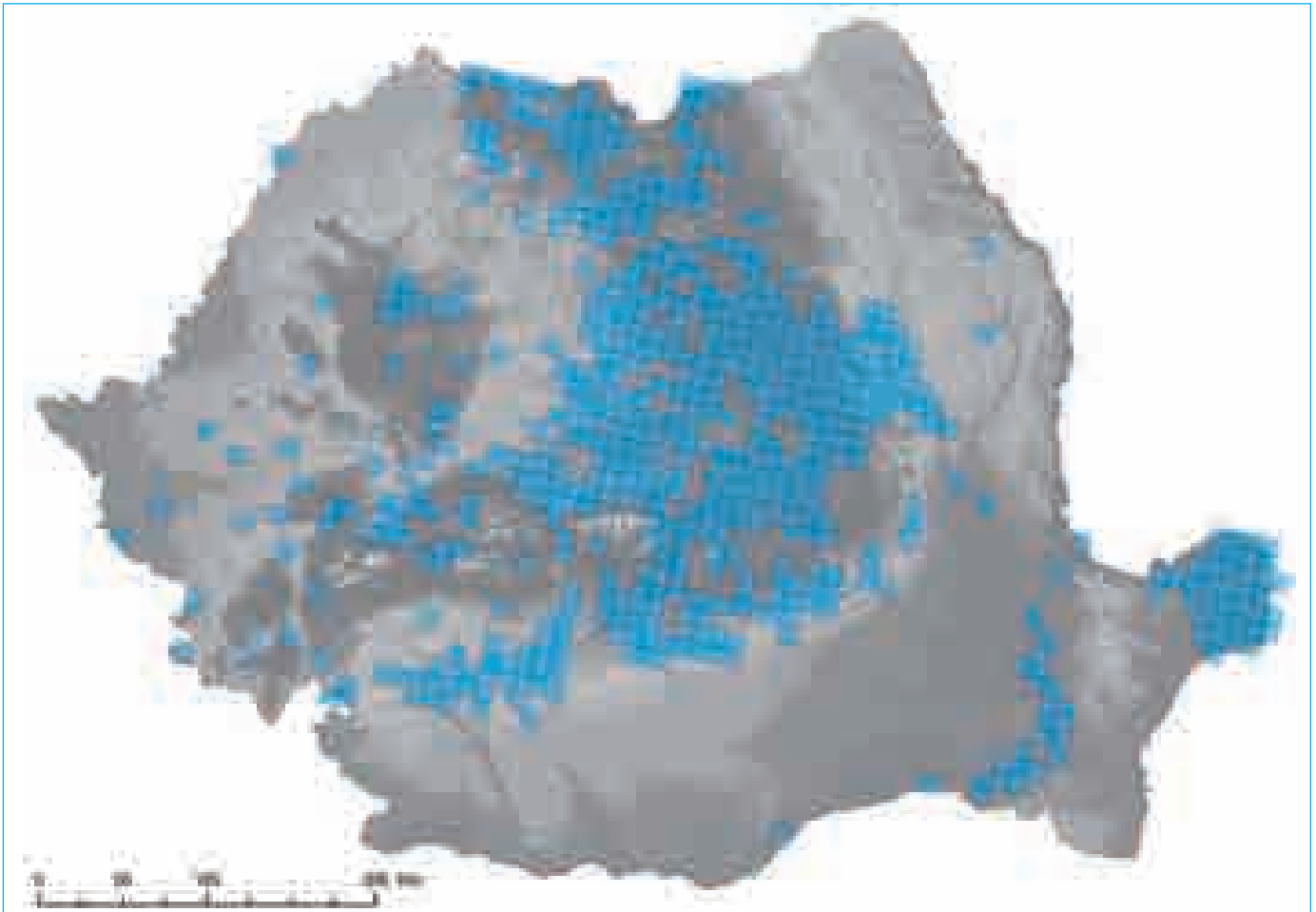
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defetuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

SILVIE CU CAP NEGRU - EURASIAN BLACKCAP

Sylvia atricapilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Sylvia*

SPECIA: *Sylvia atricapilla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Silvia cu cap negru este o specie cuibăritoare în aproape toată Europa și în Asia vestică, limita estică a speciei fiind aproape de granița Mongoliei. Este o specie migratoare în zonele reci din centrul și nordul Europei și sedentară în partea vestică și sudică a continentului european. Specia este de asemenea prezentă și totodată sedentară în nordul Africii și în câteva insule apropiate. Exemplele migratoare ierneză în zona Mării Mediterane și în nordul, vestul și estul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 40.500.000 și 64.500.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 80% din populația globală a speciei. În perioada 1980-2013 populația a cunoscut o creștere ușoară.

În România, populația de silvie cu cap negru este cuprinsă între 2.130.766 și 2.639.637 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul cuibăritului, silvia cu cap negru poate fi întâlnită în habitate forestiere, fiind caracteristică pădurilor de foioase, însă în această perioadă poate fi găsită și în localități, acolo unde sunt livezi, parcuri sau grădini bogate în copaci și tufișuri. În timpul iernii este o specie des asociată cu locurile bogate în fructe, incluzând livezile de măslini, grădinile sau plantațiile de palmieri. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 13 ani și opt luni. Atinge maturitatea sexuală la un an.

Silvia cu cap negru este o specie omnivoră, dar se hrănește în mare parte cu insecte. În timpul sezonului de reproducere, din dieta sa fac parte muște, omizi, efemeroptere, libelule, fluturi de noapte, gândaci și păianjeni, toate acestea fiind culese în principal de pe frunze și ramuri sau chiar capturate în zbor. După ce puii sunt mari, spre toamnă, începe să se hrănească și cu semințe și fructe. Iarna este un vizitator frecvent la hrănitorele realizate de oameni, observându-

Foto: Daniel Petrescu

du-se chiar și schimbări în migrația anumitor populații din vestul Europei, determinate de prezența constantă în sezonul rece a acestei surse de hrană. Se consideră că s-a ajuns chiar la selecția și evoluția unei populații distincte, care prezintă aripi mai rotunde, adaptate zborului pe distanțe scurte și ciocuri mai lungi și subțiri, adaptate unei hrăniri frecvente la hrănitore în detrimentul unei hrăniri din natură.

Sezonul de reproducere durează din aprilie până în august, dar variază de-a lungul arealului, în unele zone existând populații în care o pereche scoate constant câte două rânduri de pui într-un an. La începutul sezonului, masculul începe construcția mai multor cuiburi, dintre care femela alege unul în care depune pona. Cuibul ales este finalizat de ambii parteneri din iarbă, rămurile și rădăcini, având formă de cupă. Pe interior este captușit cu păr și fire de iarbă. Cuibul este amplasat de obicei într-un tufiș sau arbust,

în copaci mici sau în vegetația deasă, preferate fiind tufele de ferigă.

Femela depune o pontă formată din 2-7 ouă de culoare gri-maroon cu pete închise, având dimensiunea de 19,7 x 14,7 mm. Incubația durează între 10 și 16 zile și este asigurată de către ambii parteneri. După ce eclozează, puii sunt hrăniți de cei doi adulți și pot zbura de la cuib după 10-15 zile. Ei nu sunt complet independenți și au nevoie de îngrijire parentală timp de încă 2-3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

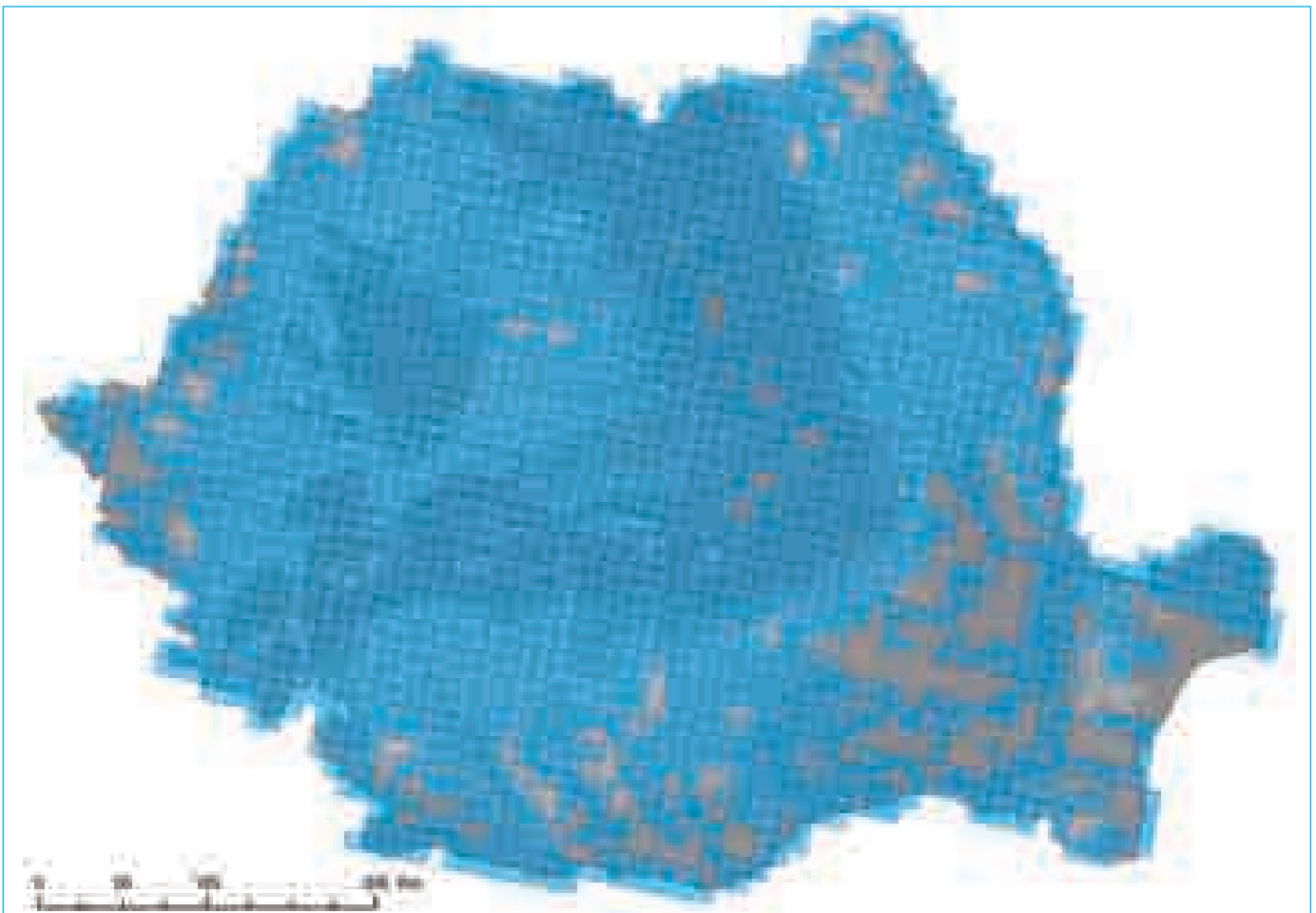
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE DE CÂMP - COMMON WHITETHROAT

Sylvia communis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Sylvia*

SPECIA: *Sylvia communis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Cosmin Mancu

DISTRIBUȚIE

Silvia de câmp este o specie cu un areal mare, care se întinde pe aproape toată suprafața Europei, în centrul și vestul Asiei, precum și în nordul Africii, din Maroc până în Tunisia. Este o pasăre migratoare care ierneză în Africa, predominant în două regiuni ale acesteia, o regiune centrală care se întinde din Senegal până în Etiopia, iar cea de-a doua regiune este sud-estică, fiind cuprinsă între Etiopia și estul Namibiei, Botswana și nordul Africii de Sud.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 17.300.000 și 27.800.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 65% din populația globală a speciei. În perioada 1980-2013 populația din Europa a cunoscut o creștere moderată.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 2.053.226-2.580.060 de perechi, tendința fiind stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Silvia de câmp este o pasăre caracteristică zo-

nelor joase, dar în unele țări poate fi întâlnită și la altitudini mai mari, extrema fiind în munții Caucaz, unde ajunge până la 3.200 m. Este o specie larg răspândită din zona boreală până la cea stepică și chiar mediteraneană. Evită pădurile înalte și zonele umede cu vegetație deasă, având nevoie de habitate mozaicate, formate din covor vegetal erbaceu înalt, mărăcini și tufșuri. Se întâlnește adesea pe terenurile agricole, în margini și poieni ale pădurilor de foioase (rar și de conifere) și câteodată în zona tufărișurilor subalpine și pe lângă ape, în zone mlăștinoase. De obicei silviile sunt păsări retrase, dar masculul de silvie de câmp va căuta un loc înalt și va cânta, expus fiind, un cântec puternic și melodios. Sunt păsări curioase, deseori aventurându-se în partea de sus a tufșurilor pentru a investiga orice posibil intrus în teritoriu, prezența acestuia fiind semnalată imediat printr-un semnal sonor scurt, repetitiv. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de opt ani și nouă luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an. Se hrănește căutând prin tufșuri și în stratul ierbos. Este o specie omnivoră, dar consumă în

special afide, omizi, fluturi, furnici, albine, țânțari, muște, gândaci și coleoptere mici. Din dieta sa vegetală pot face parte și semințe de cereale, precum și fructe de mur, păducel și porumbar, acestea fiind consumate în special spre sfârșitul verii și în timpul migrațiilor de toamnă.

Sezonul de reproducere este în perioada aprilie-iulie. Odată sosit în zona de cuibărit, masculul începe construcția a 2-3 cuiburi din iarbă, frunze și rămurele, dintre care femela va alege unul pe care îl va căptuși cu păr și lână. Cuibul este construit într-un loc foarte ascuns și situat în apropierea pământului. Femela depune în el o pontă formată din 4-5 ouă gri-verzui ori maroniu-deschis cu pete închise la culoare, având dimensiunea de 18 x 14 mm. Incubația este asigurată de ambii parteneri și va dura aproximativ 15 zile. Pui devin zburători după 9-13 zile, dar adesea părăsesc cuibul mai repede, rămânând în apropierea acestuia și solicitând hrană de la ambii părinți. Cuibul acestei specii este frecvent parazitat de către cuc (*Cuculus canorus*). O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

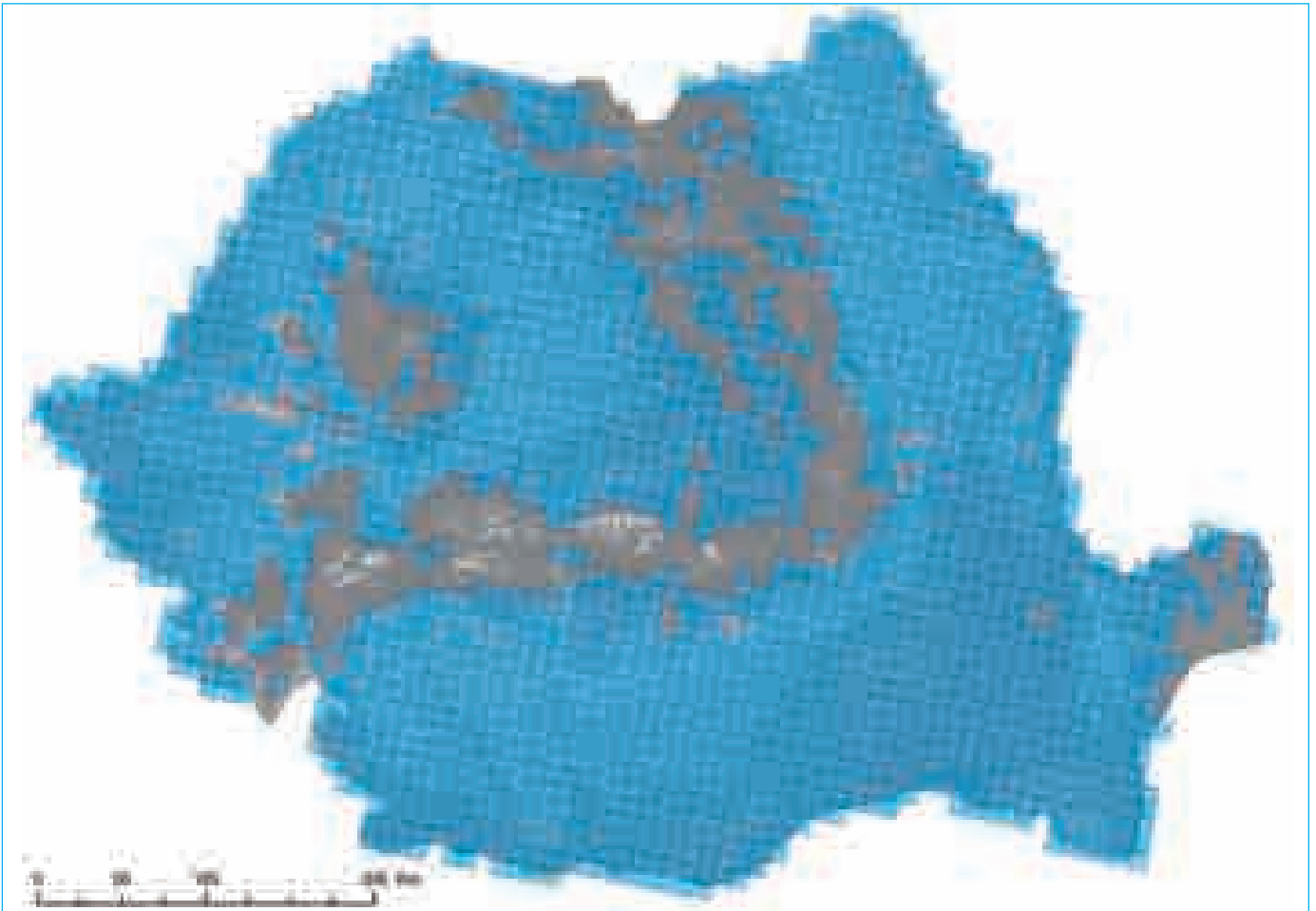
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.

- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE MICĂ - LESSER WHITETHROAT

Sylvia curruca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Sylvia*

SPECIA: *Sylvia curruca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Silvia mică este larg răspândită în zona eurasiatică, în Europa lipsind numai din nordul extrem și din sud-vestul continentului, iar în Asia fiind absentă în nordul, sudul și în mare parte din centrul continentului. Este o specie migratoare, care iernează în sudul Asiei și centrul Africii, pe un areal sub formă de bandă, care se întinde din India și Pakistan până în Mali.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 4.800.000 și 7.990.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 45% din populația totală a speciei. În perioada 1980-2013 populația din Europa a fost stabilă.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 934.097 și 1.291.391 de perechi, tendința fiind, de asemenea, stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Silvia mică este o pasăre întâlnită în habitate variate, de la stepe până în zona boreală, de la câmpie joasă până la altitudinea de 2.000 m. Preferă habitate intermediare între păduri întinse și câmpuri deschise, deseori fiind întâlnită în pajiști, poieni și tăieturi presărate cu tufșuri. Este mai puțin sperioasă decât alte specii de silvii. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de nouă ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește de obicei în timpul dimineții în crengile superioare ale copacilor, iar în timpul zilei în mijlocul sau în josul copacilor și ocazional la nivelul solului. Este o specie insectivoră, care consumă în special insecte și păianjeni. Din dieta sa vegetală fac parte semințe și fructe de diverse plante.

Se întoarce din cartierele de iernare în perioa-

da aprilie-mai. Cuibul este construit în tufșuri, copaci mici sau ierburi înalte, perene. Sunt preferate în special plantele care au spini, mulți lăstari ori frunze fine, care facilitează atașarea cuibului. Acesta are formă de cupă și este realizat din ramuri mici, rădăcini, mușchi și pânză de păianjen. În interior este căptușit cu iarbă fină, păr și alte materiale vegetale disponibile. Femela depune o pontă formată din 4-6 ouă, de culoare albicioasă cu pete gri-verzui. Incubația este asigurată de ambii parteneri timp de 11-14 zile. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți predominant cu insecte, ca la celelalte specii de *Sylvia*, și devin zburători la 10-14 zile, moment în care ies din cuib. Ei nu se îndepărtează de acesta, fiind încă dependenți pentru câteva zile de hrana adusă de către părinți. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

Foto: Tiberiu Mănoiu

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

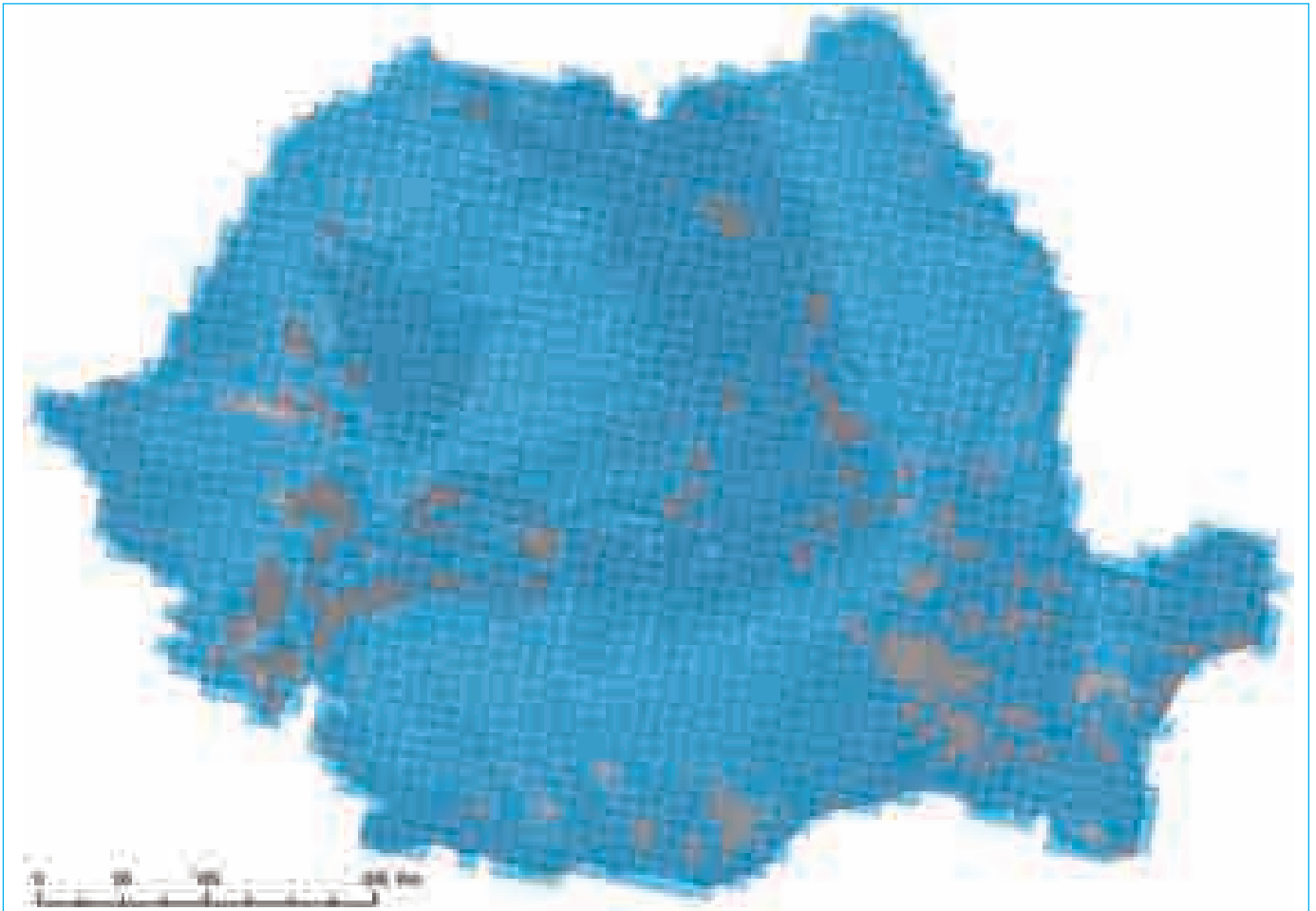
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.

- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PITULICE FLUIERĂTOARE - WILLOW WARBLER

Phylloscopus trochilus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Phylloscopus*

SPECIA: *Phylloscopus trochilus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pitulicea fluierătoare este o specie comună, foarte răspândită în Europa, cuibărind pretutindeni, cu excepția Islandei, unde poate ajunge accidental, și a zonelor mediteraneene. Este o specie migratoare, iernând în sudul Europei, în Africa Centrală și de Sud.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 62.200.000 și 97.100.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 30% din populația mondială. În perioada 1980-2013 populația europeană a suferit un declin moderat.

În România, populația de pitulice fluierătoare este cuprinsă între 5.000 și 50.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pitulicea fluierătoare se întâlnește în pădurile cu copaci rari, în tufărișuri diverse și în vegetația perenă de talie înaltă. Preferă în mod special habitatele cu specii de salcie (*Salix sp.*). În nordul Europei cuibărește în tundră și în poieni cu sălcii. În cartierele de iernare se întâlnește în toate tipurile de habitate, mai puțin în pădurile de conifere și în stepele cu acacia (*Acacia sp.*) din nordul Africii. La noi în țară cuibărește atât în regiunile înalte, cât și în pădurile mai joase din partea de nord a țării. Se întoarce din cartierele de iernare în aprilie și părăsește zonele de cuibărit în luna octombrie. Această specie realizează una dintre cele mai lungi migrații, luând în considerare talia păsării, care este foarte mică, în comparație cu alte specii care migrează pe aceeași distanță. Atinge în li-

bertate longevitatea maximă de 11 ani și opt luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Specie diurnă, culege păianjenii și insectele de pe frunzele arborilor, cu un zbor lin printre frunze. Uneori prinde insecte și în zbor, iar toamna își completează dieta cu alimente vegetale (semințe și fructe mici).

Pitulicea fluierătoare este o pasăre foarte fidelă locurilor de cuibărit. Specia este monogamă, dar poate fi și poligamă, un mascul putându-se împerechea cu 2-3 femele. Cuibul este în formă de dom, fiind construit din fire de iarbă, frunze, ace de conifere, fibre din scoarță de copac sau mușchi, și este așezat într-o mică depresiune a solului sau foarte aproape de acesta, în vegetația deasă. Interiorul cuibului este tapetat cu fire fine de iarbă, rădăcini subțiri, păr și pene.

Foto: Cristian Mihai

Femela depune o singură pontă pe an, în perioada aprilie-mai, care este formată din 4-8 ouă albe, fin pătate cu roșu, pe care le clocește singură. Incubația durează 12-14 zile, iar puii, hrăniți de ambii părinți, deși preponderent de către femelă, zboară din cuib după alte 11-15 zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

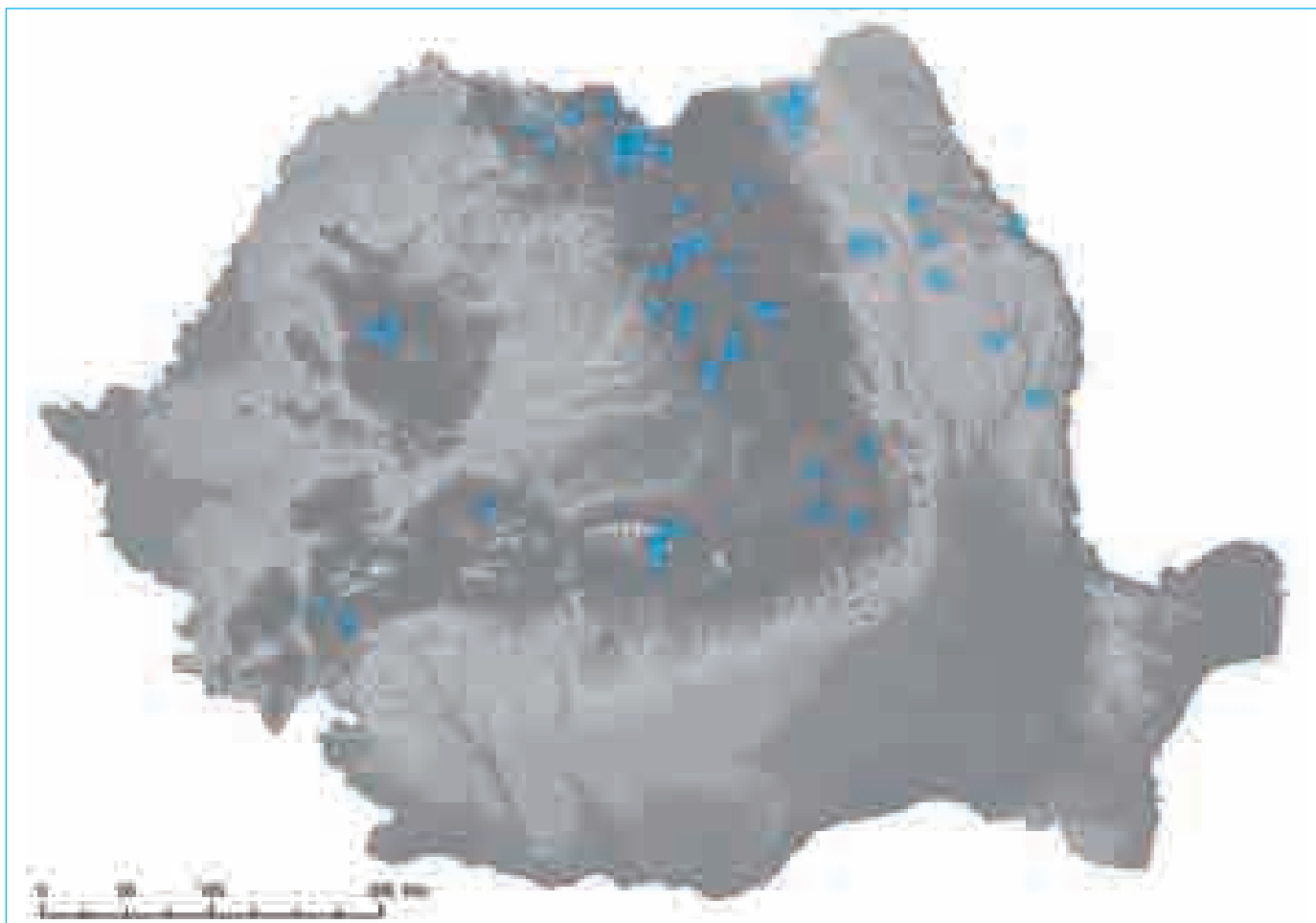
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere

a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PITULICE SFÂRÂITOARE - WOOD WARBLER

Phylloscopus sibilatrix

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Phylloscopus*

SPECIA: *Phylloscopus sibilatrix*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Pitulicea sfârâitoare cuibărește în Europa, în vestul Asiei și în sudul Munților Ural. Fiind o specie migratoare pe distanțe lungi, părăsește în septembrie aceste zone și întreaga populație ier-nează în centrul și sudul Africii.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuprinde între 7.060.000 și 11.100.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 80% din populația globală. În perioada 1980-2013 specia a suferit un declin moderat. În România, populația de pitulice sfârâitoare este cuprinsă între 432.869 și 796.868 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pitulicea sfârâitoare cuibărește în pădurile dese, mature, cu copaci înalți și cu frunziș abundent, dar fără subarboret, aflate la șes sau la poalele munților. Preferă pădurile care au acumulat un strat gros de frunze în litieră. Poate fi însă întâlnită și în pădurile de conifere. În Alpi ajunge să cuibărească până la altitudinea de 1.300 m. La noi este răspândită în pădurile de la șes și deal din întreaga țară. Atinge, în libertate, longevitatea maximă de 10 ani și două luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an. Este o specie insectivoră, care se hrănește cu diferite insecte în stadiul de adult sau cu larve, iar toamna dieta este completată și cu boabe de soc. Prada este culeasă din frunziș sau este capturată din zbor.

Masculii sunt teritoriali în perioada de împerechere și își atrag femelele prin zboruri în timpul cărora cântă. Odată ce femela a depus primul ou, masculul își stabilește un al doilea teritoriu și încearcă să atragă o a doua parteneră, așadar poligamia este comună la această specie. Teritoriul unui mascul este mai mare decât la alte specii de pitulici și ajunge până la 60-80 m de jur-împrejurul cuibului. Cuibul este făcut numai de către femelă și este așezat pe sol, uneori într-o adâncitură sau sub un copac căzut, fiind foarte greu de observat. El este construit din frunze, iarbă uscată, scoarță de copac sau alte materiale vegetale, fiind căptușit la interior cu fire fine de iarbă și păr. Ponta este depusă în luna mai și este formată din 5-6 ouă albe, acoperite de pete maronii sau gri-închis. Dimensiunea unui ou este de

16 x 13 mm. Ponta este clocită numai de către femelă, timpul de incubație fiind de 13 zile. La hrănirea puilor din cuib contribuie uneori și masculul. Puii părăsesc cuibul după 11-13 zile și sunt hrăniți pentru cel puțin 2-3 zile după aceea de către adulți, până când aceștia învață să își procure singuri hrana. Deoarece cuibărește pe pământ, condițiile meteorologice nefavorabile, mai ales perioadele ploioase lungi, pot afecta succesul cuibăritului. O femelă depune o singură pontă într-un sezon de reproducere, însă există o pontă de înlocuire dacă prima a fost distrusă de prădători sau de ploile abundente.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

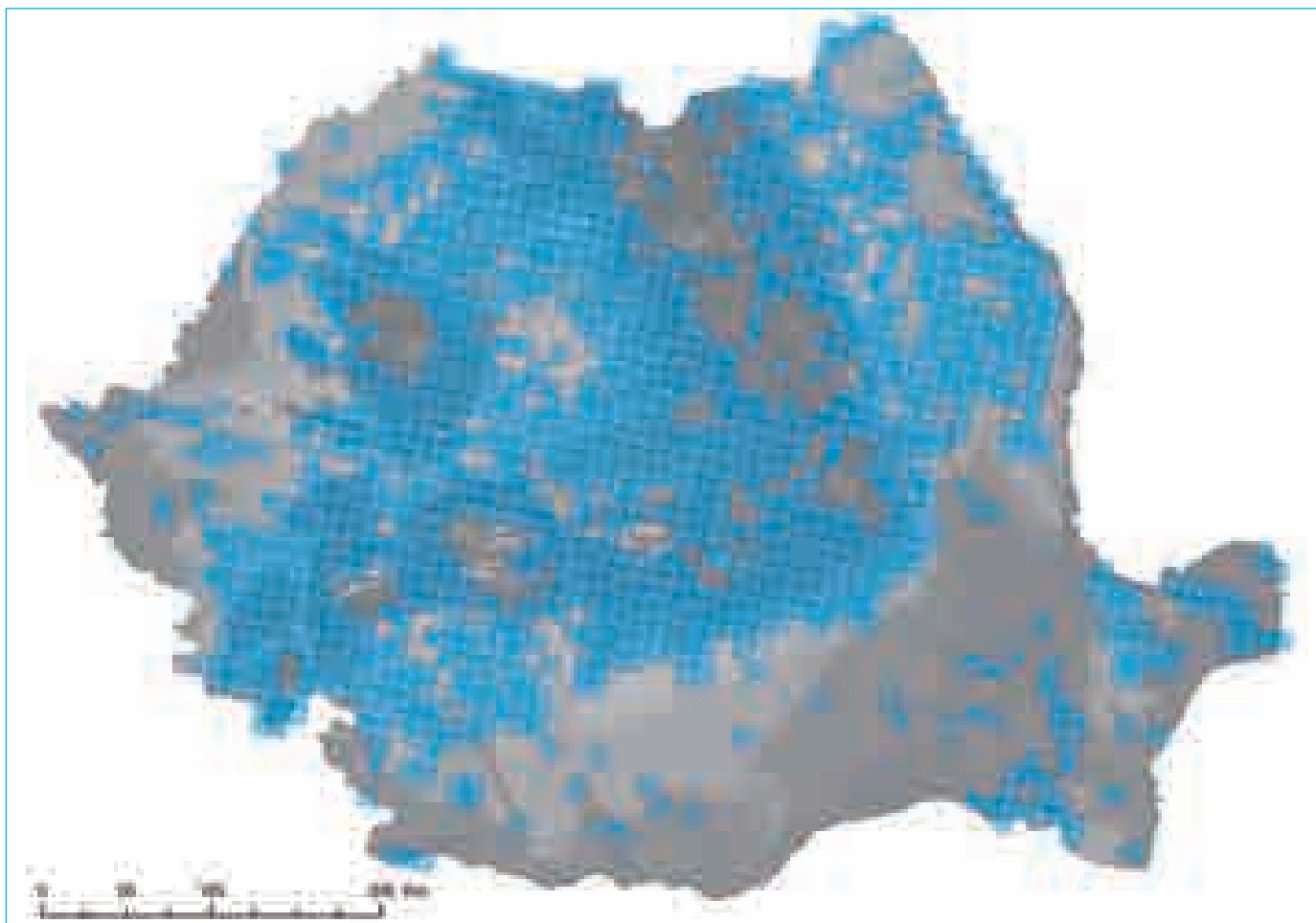
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.

- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PITULICE MICĂ - COMMON CHIFFCHAFF

Phylloscopus collybita

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Phylloscopus*

SPECIA: *Phylloscopus collybita*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia cuibărește în Europa și Asia, cu populații izolate în Turcia, nord-vestul Africii și Iran. Iernează în nord-estul Africii și sud-vestul Asiei, dar există în ultimii ani o tendință de iernare și în vestul Europei.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 41.000.000 și 59.500.000 de perechi cuibăritoare, între anii 1980-2013 observându-se o creștere moderată.

În România, populația este cuprinsă între 2.725.768 și 3.305.075 de perechi cuibăritoare, tendința fiind stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește atât în pădurile de foioase, mixte sau de conifere, cât și în habitate antropice precum parcuri, livezi, cimitire vechi și grădini. În Munții Carpați cuibărește de la poalele lor până la altitudini de 1.500-1.600 m. Preferă pădurile de foioase, cu fag, stejar, alun sau salcie, dar în centrul și estul ariei de distribuție poate fi găsită și în păduri de pin, molid sau brad. Habitatele umede sunt mai degrabă preferate de populațiile din sud decât de cele din nord. Este specia de pasăre cântătoare care sosește cel mai devreme și pleacă printre ultimele spre cartierele de iernare. Atinge în libertate longevitatea maximă de opt ani. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Specie diurnă, insectivoră, își caută hrana pe sol și în coronamentul arborilor, prinzând insectele din zbor sau culegându-le de pe scoarța copacilor. Se hrănește și cu păianjeni, iar uneori și cu nectar sau fructe. Se poate hrăni atât pe sol, cât și din zbor.

Pitulicea mică este o specie în general monogamă, dar au fost semnalate și cazuri de poligamie. Legătura dintre parteneri durează doar un sezon de reproducere. Masculul își apără teritoriul și atrage femelele cu cântece lansate de pe poziții înalte. În cadrul ritualului nupțial, masculul

Foto: Cristian Mihai

lul efectuează căderi în picaj pe lângă femelă și zboruri planate. Împerecherea începe la sfârșit de aprilie și început de mai. Femela construiește un cuib foarte mic, rotund, cu o intrare laterală, care este așezat pe sol sau foarte aproape de acesta, fiind camuflat în vegetația scundă din liziere, terasamente de drumuri forestiere sau tăieturi de pădure. Acesta este făcut din frunze uscate, crenguțe, iarbă sau mușchi și este căptușit cu frunze fine sau chiar cu pene. Incubația, hrănirea puilor și îngrijirea cuibului cad în întregime în sarcina femelei, care este capabilă să își crească singură puii. Foarte rar, masculul contribuie la creșterea puilor eclozați, aducând hrană pentru aceștia. Ponta este formată din 3-9 ouă,

dar, dacă se depune și o a doua pontă în decursul aceleiași an, aceasta va fi mai puțin numeroasă. Dimensiunea unui ou este de 15 x 12 mm. Incubația durează 13-15 zile, iar după alte 14-16 zile puii părăsesc cuibul. Ei sunt încă hrăniți de adulți timp de 4 săptămâni.

AMENINȚĂRI

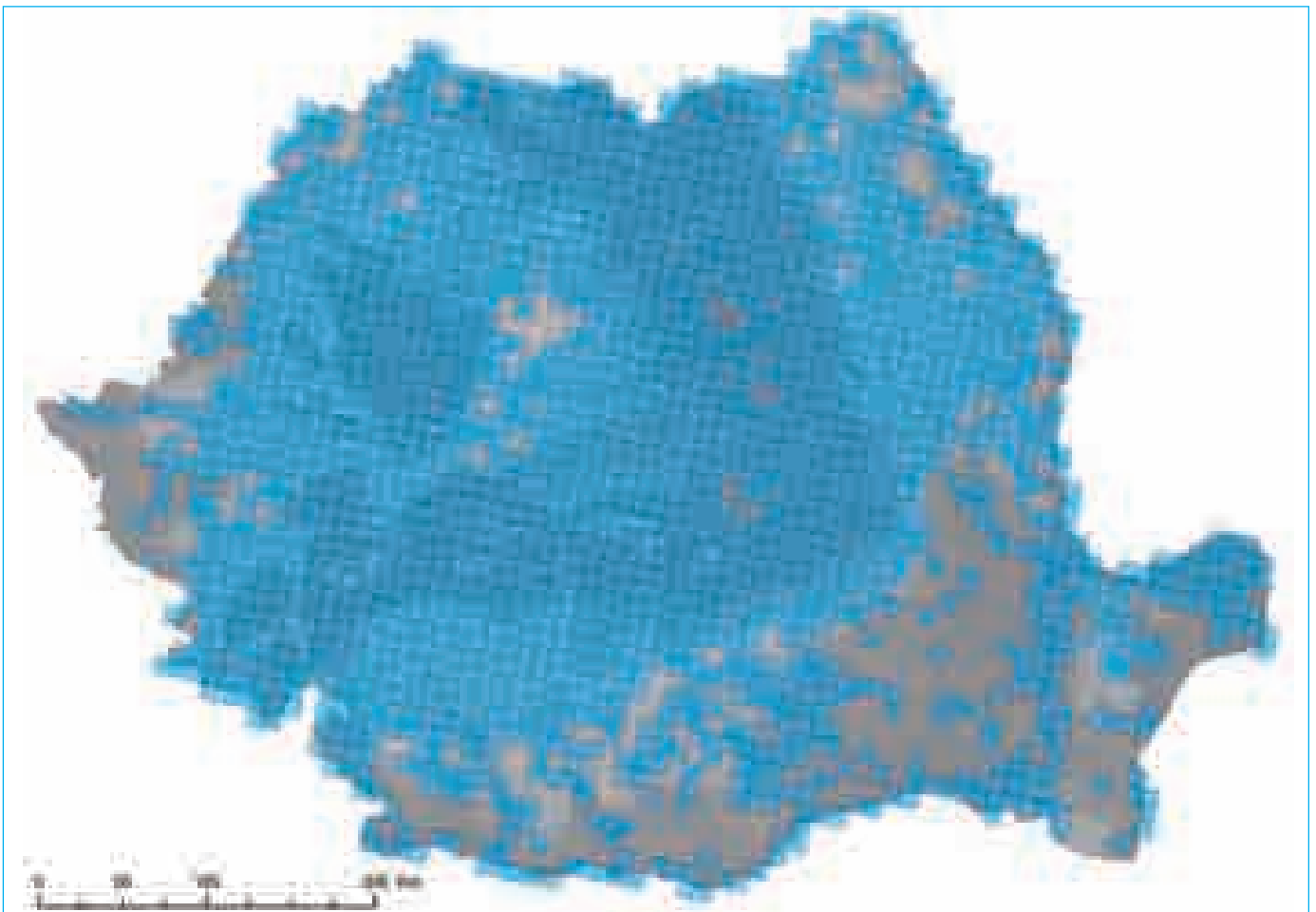
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

AUȘEL CU CAP GALBEN - GOLDCREST

Regulus regulus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Regulidae

GENUL: *Regulus*

SPECIA: *Regulus regulus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Aușelul cu cap galben este o specie larg răspândită în Eurasia. Limita estică a arealului său este reprezentată de Spania și Portugalia, iar limita vestică de Japonia și Coreea. Specia se găsește și în Tenerife. Este o pasăre migratoare, în special în partea nordică a arealului său și în zonele înalte. În iernile reci se retrage în zonele joase și în sudul arealului, ajungând până în nordul Africii, dar în mare parte a arealului este sedentară.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 45% din populația mondială și este cuprinsă între 20.000.000 și 37.000.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 populația de aușel cu cap galben a suferit un declin moderat.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 615.604 și 1.135.975 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în păduri de conifere, găsindu-se cu precădere până la altitudini de 3.000 m, ocazional urcând până 4.800 m. În aceste păduri preferă în special zonele unde găsește pini, însă în timpul iernii ajunge și în parcurile și grădinile din localități. Este cea mai mică pasăre din Europa (lungimea corpului: 9-10 cm, anvergura aripilor: 16-18 cm, greutate: 4,5-7 g). Părăsesc locurile de cuibărit în septembrie-octombrie și se întorc în următorul an, în lunile martie-mai. În timpul nopților de iarnă exemplarele stau aproape lipite unele de altele, în coronamentul arborilor, frigul fiind un factor care decimează populația masiv în timpul iernilor aspre. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de șapte ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an. Specie diurnă, se hrănește din frunzișul copa-

rilor, iar uneori, în timpul iernii, chiar și de pe sol. Din dieta sa fac parte diferite insecte mici și păianjeni, iar iarna poate consuma și semințe. Vizitează frecvent și hrănitorele instalate în localități.

Este o specie monogamă. Masculii își apară teritoriul cântând și încearcă să îndepărteze atât alți masculi din propria specie, cât și alte specii. Pentru a atrage femelele, ei își apleacă ușor capul, ca să li se vadă coroana galbenă de pe creștet. Copacii înalți pot adăposti chiar și mai multe teritorii ale aușelilor cu cap galben, situație unu deasupra altuia. Sezonul de reproducere începe în lunile aprilie-mai. Ambii parteneri participă la construirea cuibului, care are formă de sferă, cu o intrare rotundă în partea de sus, fiind suspendat pe o creangă solidă, la o distanță mare de sol (la circa 15 m). El este realizat din diverse materiale vegetale (crenguțe, mușchi și licheni) care sunt lipite cu pânză de păianjen, la interior fiind căptușit cu pene și fire de păr.

Femela depune și clocește singură între 7 și 12 ouă albe, alb-gălbui sau chiar maronii cu tentă închisă la capătul mai lat. Dimensiunea unui ou este de 14 x 10 mm. Incubația durează 15-17 zile, timp în care femela este hrănită de către mascul. Cei doi părinți hrănesc puii, care părăsesc cuibul la 17-22 de zile de la eclozare. Contribuția masculului la hrana puilor în primele lor zile de la eclozare este mai substanțială decât a femelei. El construiește un al doilea cuib și continuă să hrănească primul rând de pui al perechii, în timp ce femela va depune și va clocește al doilea rând de ouă din acel sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

Foto: Cristian Mihai

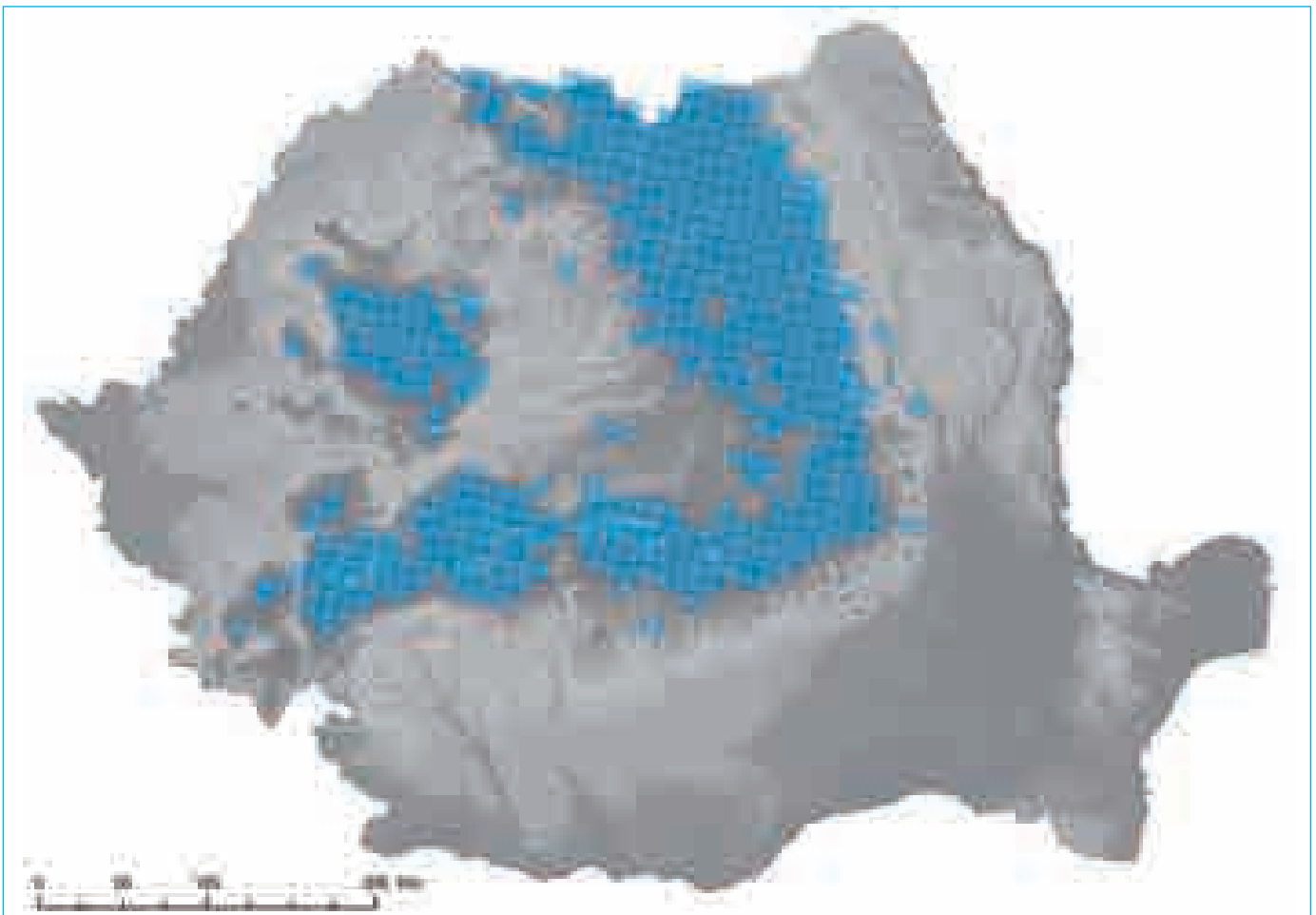
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native de conifere.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

AUȘEL SPRÂNCENAT - COMMON FIRECREST

Regulus ignicapilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Reguliidae

GENUL: *Regulus*

SPECIA: *Regulus ignicapilla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Aușelul sprâncenat este o specie cu răspândire holarctică. Cuibărește în zonele temperate din Europa și nord-vestul Africii. Este o pasăre sedentară, parțial migratoare; populațiile din nordul continentului iernează în teritoriile din sud și vest. Pe teritoriul țării este o specie prezentă mai ales în Carpați.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 95% din populația mondială și este cuprinsă între 4.180.000 și 7.110.000 de perechi cuibăritoare, între anii 1982-2013 tendința fiind stabilă.

Populația de aușel sprâncenat din România este cuprinsă între 193.295 și 483.456 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Aușelul sprâncenat este frecvent în zona montană, unde poate fi întâlnit atât în pădurile mixte, cât și în cele de conifere. Pentru cuibărit preferă pâlcuri rășinoase, mai ales cele în care se găsesc și arbuști de ienupăr sau alți arbuști de talie medie. Mai rar se găsește în pădurile masive și compacte de molid. Este prezent până la limita superioară a pădurilor. Iarna practică un hibernism dependent de factorii climatici și trofici oferiiți de habitatele vizitate. Odată cu răcirea vremii coboară la altitudini mai mici, intrând în pădurile de foioase (stejar și fag), unde poate forma stoluri mixte cu aușelul cu cap galben (*Regulus regulus*), cu diverse specii de pițigoii și cu alte păsări de talie mică. De asemenea, în timpul iernilor, poate fi observat chiar și în interiorul localităților, în parcuri sau grădini. Migrația de toamnă are loc în perioada septembrie-noiembrie, iar păsările revin la locurile de cuibărit cel mai devreme în luna februarie. Atinge în libertate longevitatea maximă de patru ani. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Se hrănesc ziua, preluând din zbor insectele de pe frunzele arborilor sau chiar din plasele de păianjen. Hrana este alcătuită mai ales din larve de

Foto: Cristian Mihai

insecte și insecte mature care au cuticula mai subțire (colebole, afide etc.). Consumă insecte de mărime mai mare decât aușelul cu cap galben, evitând astfel competiția trofică cu acesta. Consumă, de asemenea, diferite semințe de conifere și alte nevertebrate (de exemplu melci, diplopode, păianjeni). De obicei capturează insectele în partea superioară a arborilor. Poate fi observat frecvent la hrănitorele instalate în timpul iernii.

Aușelul sprâncenat este o specie monogamă. Masculul cântă pentru a-și apăra teritoriul, iar în ritualul nupțial își ridică penele de pe creștet. Cuibul este realizat de către femelă, din mușchi și licheni. Îl căptușește la interior cu pânză de păianjen, păr și pene. Tot cu pânze de păianjen ancorează cuibul de trunchiul copacului, îl fixează în scorbură sau chiar îl suspendă de crengile între care se află. Cuibul este mare, sferic și cu o intrare mică în partea de sus. În tot acest timp, masculul asistă femela, ajutorul acestuia nefiind substanțial. Femela depune o pontă formată din 7-13 ouă netede, mate, albe sau cu o nuanță ro-

z-deschis, fin punctate cu brun-arămiu sau arămiu. Dimensiunea unui ou este de 14 x 10 mm. Clocitul începe la sfârșitul lunii aprilie și durează 14-16 zile, fiind asigurat numai de către femelă, în tot acest timp masculul aducându-i hrană la cuib. O pereche poate avea două ponte într-un sezon de reproducere, a doua fiind depusă în lunile iunie-iulie. Puii sunt nidicoli, au puf scurt, cenușiu-negricios numai pe cap, gâtulejul portocaliu și cașul alb-roz. Ei deschid ochii după 7-8 zile de la eclozare și rămân la cuib timp de 19-24 de zile, această perioadă variind în funcție de hrana primită. După părăsirea cuibului, ei continuă să fie dependenți de hrana găsită de părinți timp de încă 2 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

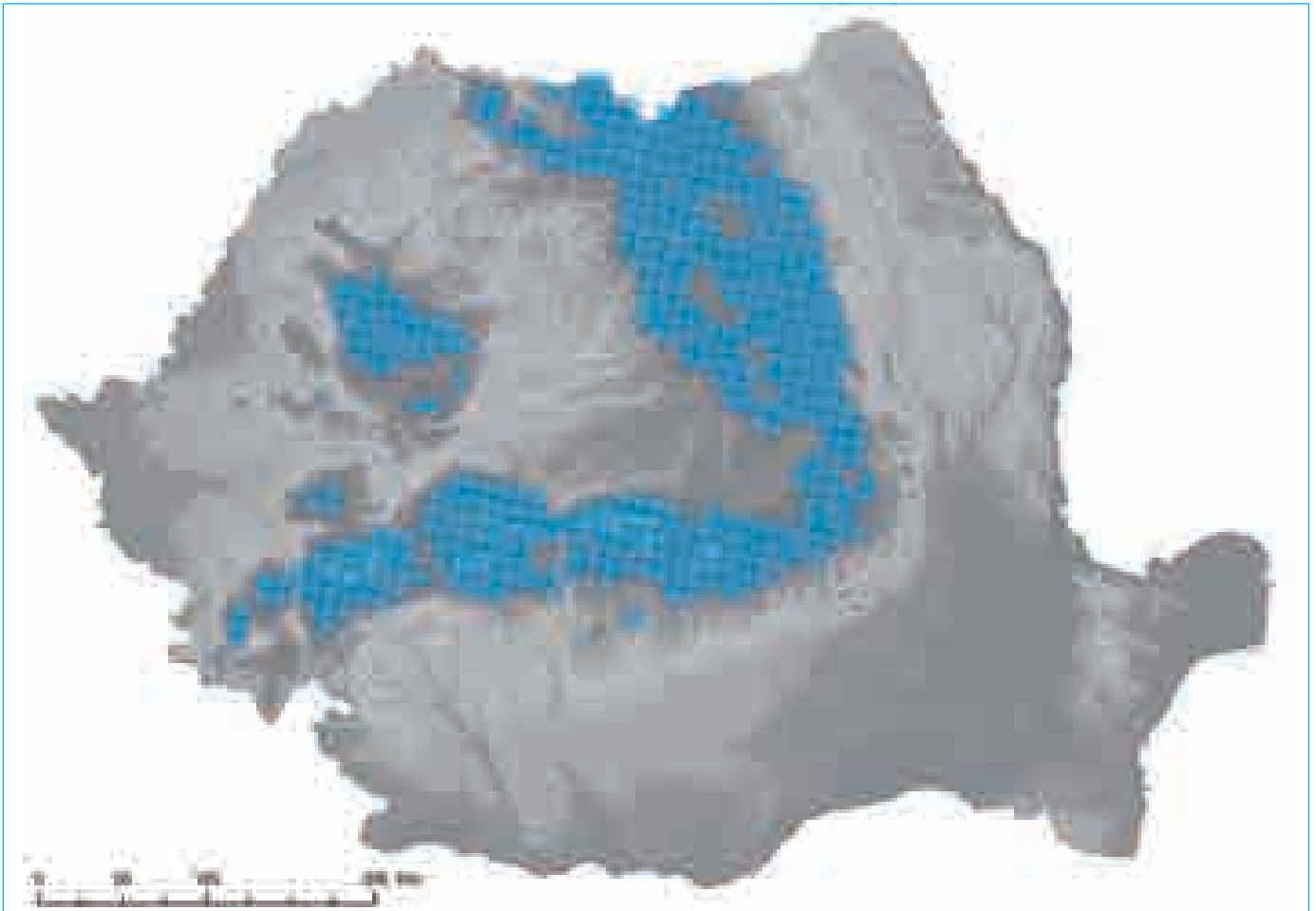
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native de conifere.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR SUR - SPOTTED FLYCATCHER

Muscicapa striata

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Muscicapa*

SPECIA: *Muscicapa striata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specie prezentă în toată Europa, în vestul Asiei și nord-vestul Africii. Este considerată o specie comună în sudul continentului, însă lipsește din extremele nordice. În est este răspândită până în munții Caucaz și Altai. Iernează în sudul Asiei și în Africa.

În România este prezentă pe tot teritoriul țării, dar în densități relativ scăzute, găsimu-se atât în zonele de câmpie și de deal, cât și în regiunile de munte.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 55% din populația mondială și este cuprinsă între 14.900.000 și 22.700.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 populația de muscar sur a suferit un declin moderat.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 132.050 și 326.682 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Muscarul sur preferă zăvoaiele râurilor, pădurile rare de stejar și gorun, chiar și făgetele, dar se găsește și în parcuri, grădini, perdele forestiere sau zmeurișuri. Necesită în toate aceste habitate poieni intercalate cu habitate forestiere. Se poate observa și în interiorul localităților, unde găsește habitate potrivite pentru cuibărit. Ajunge până la 1.500 m altitudine. Longevitatea în sălbăticie este de maximum 11 ani și opt luni.

Oaspete de vară, sosește la sfârșitul lunii aprilie și pleacă pe la sfârșitul lunii septembrie.

Este o specie insectivoră, hrănindu-se aproape în exclusivitate cu insecte, în special cu insecte zburătoare (diptere, himenoptere sau libelule), dar și cu coleoptere de mărimi mici. Pentru a vâna folosește o ramură mai înaltă a unui copac din lizieră, lansându-se și capturând cu foarte mare agilitate prada și revenind apoi în același punct de observație pentru a o înghiți. În timpul migrațiilor își completează hrana cu diverse fructe și semințe.

Cuibul are forma unei cupe, fiind realizat de că-

Foto: Daniel Petrescu

tre femelă din rămurele, mușchi, rădăcini fine, licheni, puf și diverse fibre vegetale, prinse cu pânză de păianjen. Pe interior este căptușit cu pene, lână, păr, fibre vegetale și frunze uscate. Este amplasat în vegetația scundă sau chiar într-o groapă pe sol, fiind bine ascuns. Acceptă cu destulă ușurință și cuiburile artificiale, dacă sunt instalate în habitate adecvate. Femela depune o pontă formată din 3-6 ouă netede și mate. Coloristica lor variază foarte mult, ele putând fi albastru-deschis, verzui, arâmii sau albicioase, cu pete și puncte brun-roșietice sau cenușiu-purpuriu, mai dese spre capătul mai lat al oului. Clocitul este asigurat numai de către femelă și durează 11-13 zile. În perioada clocitului, femela este hrănită pe cuib de către mascul. Puii au un puf lung, cenușiu-negricios pe cap, spate și coapse; ei părăsesc cuibul după 12-14

zile de la eclozare, însă sunt hrăniți de părinți până la vârsta de 20 de zile, când devin complet independenți. Caracteristic muscarului sur este buna cunoaștere a propriilor ouă, evitând astfel parazitismul de cuib din partea cucului, *Cuculus canorus*. Dacă există hrană suficientă, perechea poate depune și o a doua pontă, formată de obicei din mai puține ouă. La creșterea acestui rând de pui se observă de multe ori un ajutor acordat părinților din partea puilor deja zburători, ieșiți din prima pontă.

AMENINȚĂRI

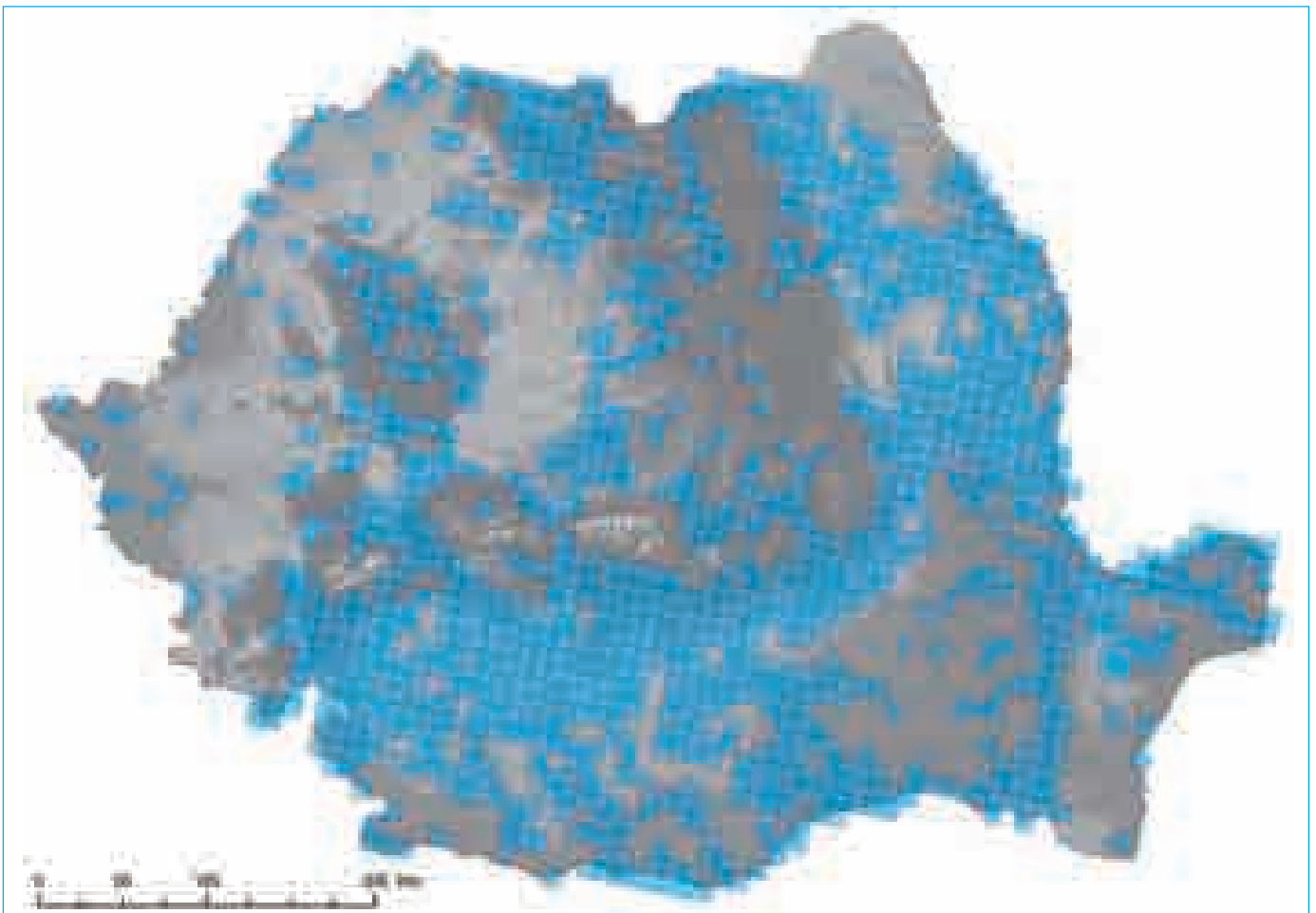
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproduc-tivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Instalarea cuiburilor artificiale.
- Prevenirea incendiilor în tufărișuri și liziere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR MIC - RED-BREASTED FLYCATCHER

Ficedula parva

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Ficedula*

SPECIA: *Ficedula parva*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în nord-estul și centrul continentului european. Iernează în sudul Asiei și în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă mai mult de 95% din populația globală și este cuprinsă între 3.290.000 și 5.090.000 de perechi cuibăritoare, fiind în creștere.

În România, populația cuibăritoare de muscar mic este cuprinsă între 167.816 și 341.085 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Muscarul mic preferă pădurile bătrâne de peste 100 de ani, care au o cantitate mare de lemn mort și un strat de arbuști redus. Specia evită pădurile tinere, de sub 50 de ani. În România

clocește în regiunile mai înalte ale munților Carpați, unde este găsit în pădurile de foioase sau de amestec, în zonele umbroase, puțin umede. Deși este destul de comună, din cauza faptului că este o pasăre discretă și sperioasă, este greu de observat. Atinge maturitatea sexuală după un an.

Este o specie cu o dietă predominant de natură animală, dominată de insecte, pe care le capturează din zbor. De asemenea, prinde frecvent și omizi de pe frunzele copacilor și foarte rar culege fructe de pădure de mici dimensiuni.

Sosește din cartierele de iernare în luna aprilie. Este o specie teritorială și monogamă. Cuibul este alcătuit din mușchi, iarbă și frunze și este situat de obicei în scorbura unui copac sau în scobitura unei clădiri; mai rar poate fi amplasat în tufișuri. Este construit la o înălțime de 1-4 m, în cele mai multe cazuri de către femelă. Aceasta

depune în mod obișnuit 4-7 ouă de culoare albicioasă-verzuie sau maronie, pătate cu maro. Incubația pondei durează între 12 și 15 zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Puii sunt hrăniți în special cu insecte de către ambii părinți și devin zburători după 11-15 zile de la eclozare. Este depusă o singură pontă pe an și de obicei perechea folosește același teritoriu de cuibărit mai mulți ani.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

Foto: Daniel Petrescu

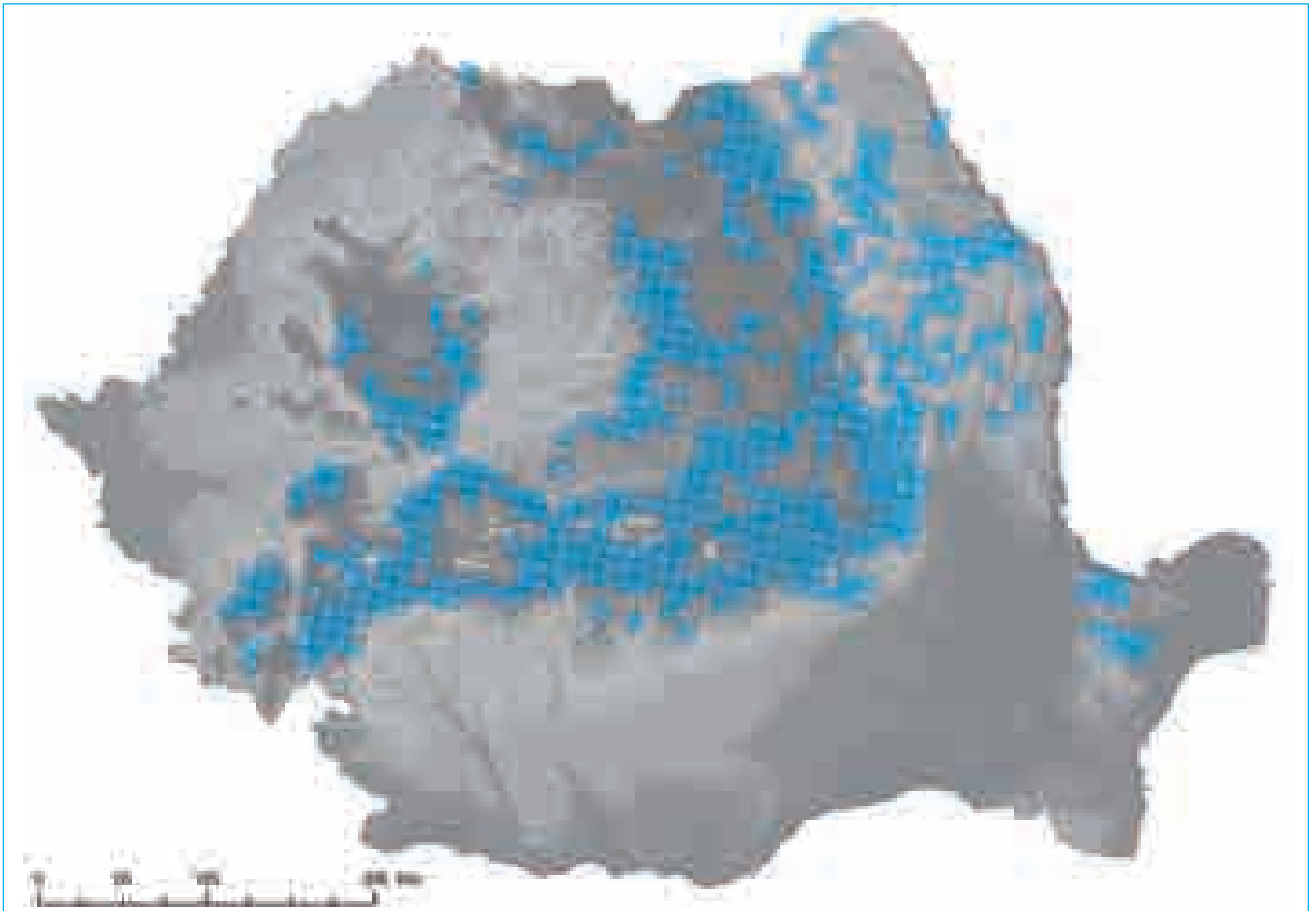
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și de reproducere a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea speciei în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).

- Reducerea folosirii insecticidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR NEGRU - EUROPEAN PIED FLYCATCHER

Ficedula hypoleuca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Ficedula*

SPECIA: *Ficedula hypoleuca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Muscarul negru este răspândit pe întreg continentul european, în partea nordică până în Marea Britanie și centrul Scandinaviei. Se întâlnește, de asemenea, în vestul Asiei și în nordul Africii.

În România este o specie consemnată mai ales în Transilvania, în nordul și – local – în estul țării.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 75% din populația mondială și este cuprinsă între 12.500.000 și 19.400.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 populația a suferit un declin moderat.

Populația de muscar negru din România este cuprinsă între 450 și 4.400 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Muscarul negru este o specie clocitoare rară, cu răspândire insulară în țara noastră. Ca locuri de cuibărit preferă în primul rând pădurile bătrâne de foioase, mixte sau chiar pe cele de conifere cu arbori scorburoși, care au poieni și un strat

arbustiv bine dezvoltat. Se mai găsește și în parcurile mari aflate în localități, în livezi bătrâne, acceptând cu ușurință să cuibărească și în adăposturile artificiale. Arealul de cuibărit ajunge la altitudinea de peste 1.000 m. În România este oaspete de vară și de pasaj, fiind prezent în țară între lunile aprilie și septembrie. În timpul migrațiilor se poate întâlni mai des în zăvoaiul râurilor principale. Longevitatea maximă în libertate este de 10 ani și opt luni.

Hrana constă în mod exclusiv din larve și insecte mature (fluturi de zi și de noapte, furnici, himenoptere etc.), chiar și păianjeni. Puii sunt hrăniți mai mult cu omizi. Insectele zburătoare sunt prinse din zbor, muscarul negru având un zbor caracteristic în flip-uri. De asemenea, mai poate captura insectele și de pe trunchiul arborilor sau de pe sol.

Perioada de reproducere începe în luna mai, fiind depusă o singură pontă pe an. Este o specie la care se întâlnește monogamia, asociată frecvent cu poligamia. Masculul, după prima împerechere, caută și se împerechează și cu o a doua parteneră, după care revine la prima pontă

depusă. Cuibărește în scorburi, dar și în cuiburi artificiale. Pentru ocuparea scorburilor în care își poate instala cuibul, această specie intră adesea în competiție cu diverse specii de pițigoii, cojoai-ce și ciocănitori sau cu capintortura (*Jynx torquilla*). Cuibul este realizat de către femelă, adesea în apropierea unei ape. Aceasta utilizează ca material de construcție diverse frunze, ierburi, mici porțiuni de scoarță, rădăcini mici, mușchi sau licheni și îl tapitează în interior cu ierburi fine, fire de păr, lână sau pene. Cuibul este amplasat la maximum 15 m de la sol. Femela depune 6-7 ouă, care sunt netede, puțin strălucitoare, subeliptice, albastrii, uneori cu puncte brun-roșcate. Atunci când în cuib sunt mai multe ouă, acestea provin de la două femele. Clocitul este asigurat numai de către femelă timp de 12-14 zile, aceasta fiind înlocuită pentru scurt timp de mascul, care aprovizionează femela cu mâncare. Puii sunt nidicoli, având puf des pe cap și spate, de culoare cenușie, gâtulejul galben-portocaliu, iar cașul gălbui. Sunt dependenți de cuib și de hrana adusă de ambii părinți timp de 16-18 zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

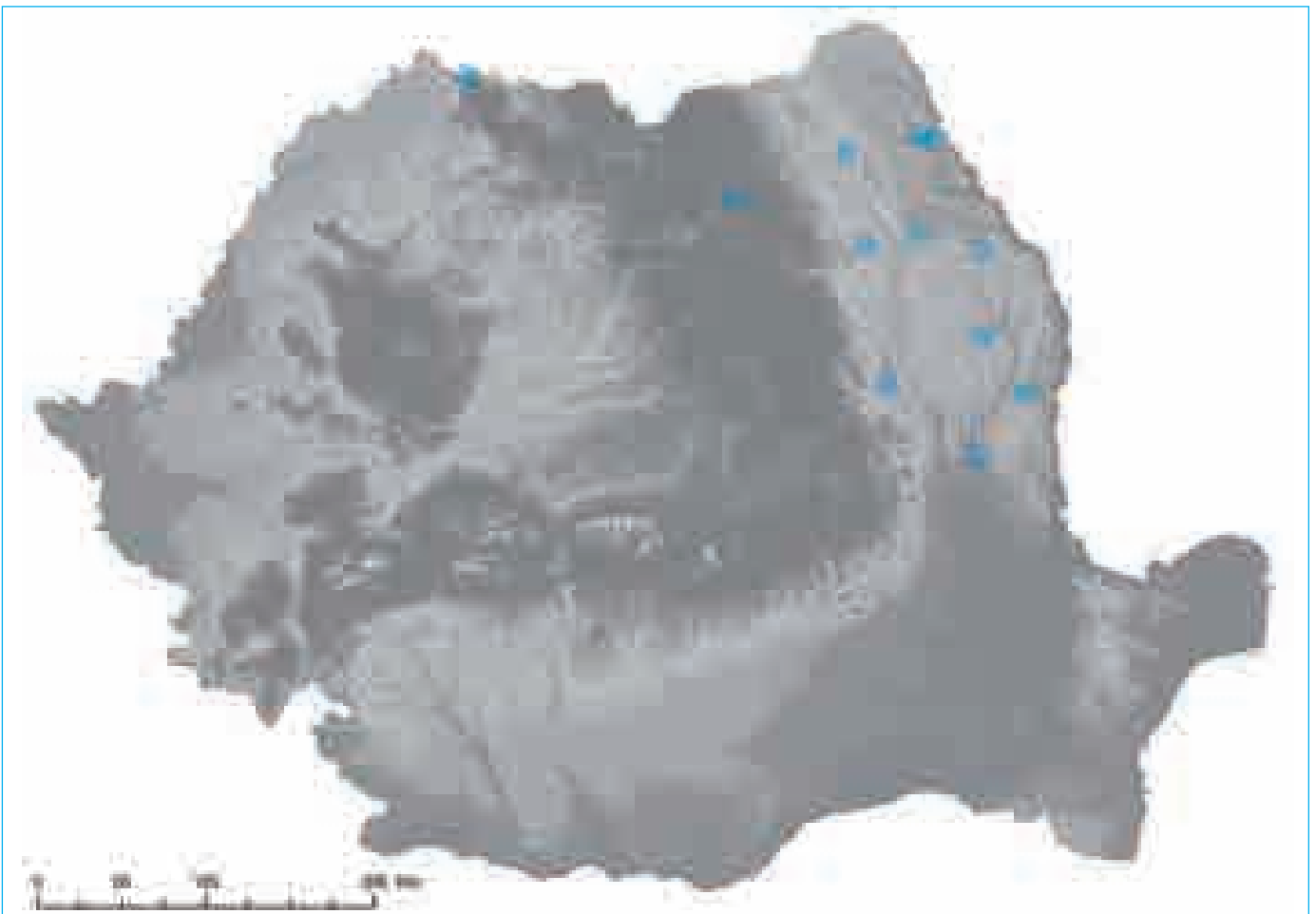
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproduc-tivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea speciei în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR SEMIGULERAT - SEMI-COLLARED FLYCATCHER

Ficedula semitorquata

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Passeriformes

GENUL: *Ficedula*

CLASA: Aves

FAMILIA: Muscicapidae

SPECIA: *Ficedula semitorquata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: AdobeStock.com

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărire al speciei acoperă mare parte din Peninsula Balcanică (Albania, Serbia, Bulgaria, România, Macedonia de Nord, Grecia, Turcia), zone din Asia Mică (Turcia), sudul Rusiei europene și părți din Orientul Mijlociu (Armenia, Azerbaijan, Iran). Teritoriile de iernat se află în centrul și estul Africii (Sudan, Kenia, Republica Democrată Congo, Uganda, Ruanda, Burundi și Tanzania). La noi în țară cuibărește în Oltenia și Muntenia.

POPULAȚIE

Populația europeană cuprinde între 21.400 și 87.300 de perechi cuibăritoare, constatându-se un declin de 1-19% în decursul a trei generații (aproximativ 12 ani).

Populația cuibăritoare din România este estimată la 400-4.000 de perechi și pare să aibă o tendință de creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În teritoriile de cuibărire, specia preferă pădurile și perdelele forestiere de foioase, mai ales din zonele de deal, formate din copaci bătrâni, de cele mai multe ori stejari (*Quercus*) și carpeni (*Carpinus*), precum și pădurile temperate în care predomină frasinul (*Fraxinus*) aflate pe malurile râurilor sau în zone mlăștinoase. Ocazional, cuibărește în livezi bătrâne și abandonate, plantații de arbori bătrâni, parcuri urbane, grădini întinse. Se hrănește mai ales cu insecte prinse din zbor, mai rar cu omizi și alte nevertebrate mici culese din coroana copacilor.

Cuiburile sunt construite în scorburi naturale, în găuri vechi de ciocănituri, însă utilizează și cuiburile artificiale. Totuși, cuiburile artificiale nu pot compensa pierderea habitatelor preferate de specie, respectiv zonele cu arbori bătrâni. Ponta este formată din 4-7 ouă.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea produsă de activitățile antropice.
- Extragerea arborilor bătrâni și morții (pe picior).

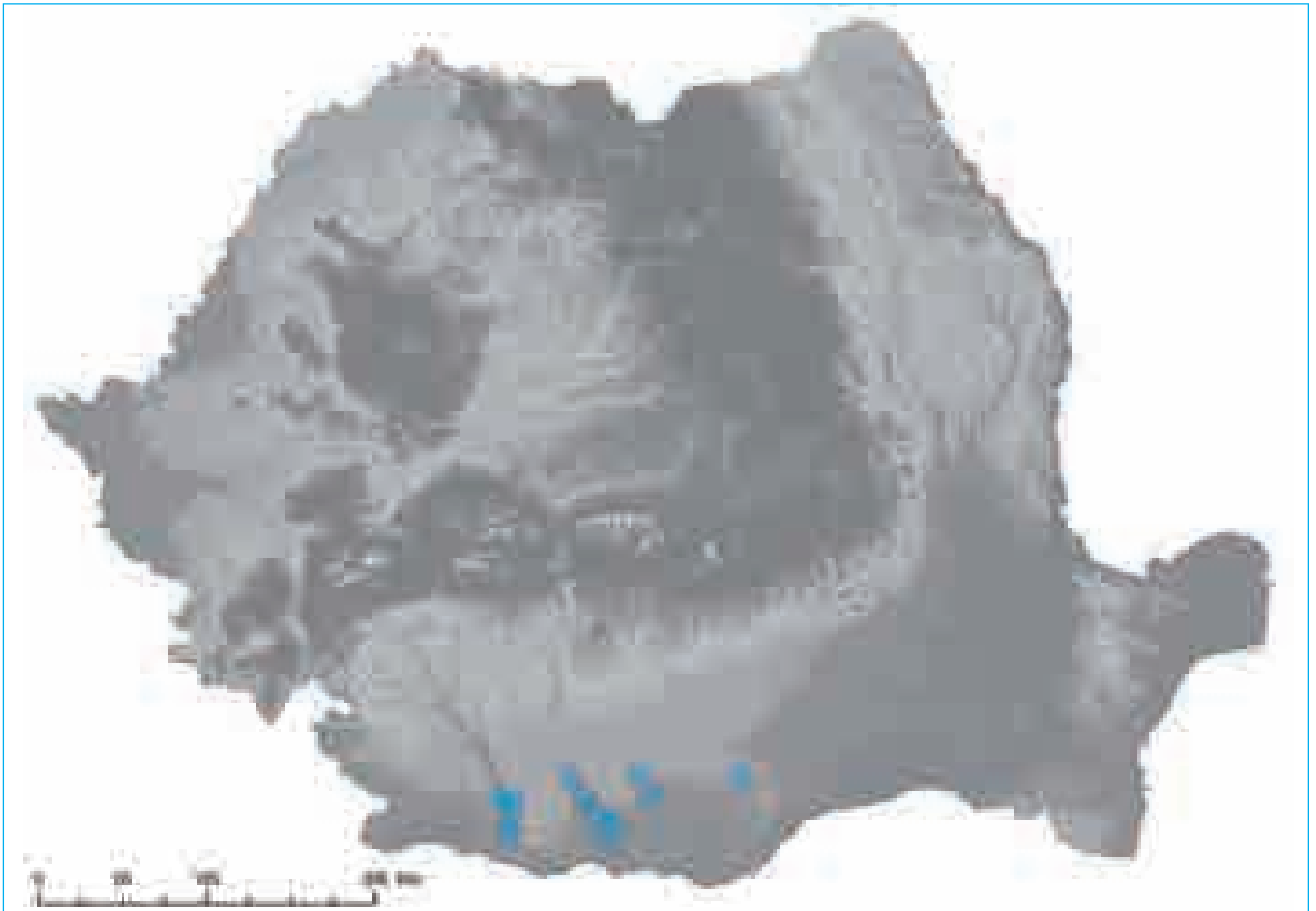
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Planificarea lucrărilor silvice în raport cu biologia speciei pentru a evita perturbarea acesteia în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența păcurilor de copaci și arbuști în zonele deschise.
- Menținerea și sporirea coridoarelor dintre zonele de pajiști spontane formate din grupuri dispersate de arbori neproductivi, perdele forestiere etc.
- Reducerea utilizării insecticidelor și ierbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere ale speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și extinderea pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurilor.

- Menținerea a cel puțin 30 de arbori bătrâni cu scorburi la hectar pentru cuibărirea speciei (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborilor).
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
 - Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR GULERAT - COLLARED FLYCATCHER

Ficedula albicollis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Ficedula

SPECIA: *Ficedula albicollis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în centrul și estul continentului european. Începe să se găsească în Africa tropicală și de Sud.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare este cuprinsă între 1.530.000 și 3.090.000 de perechi, muscarul gulerat cuibărend numai în Europa, iar între anii 1982-2013 populația a cunoscut o creștere moderată.

În România, populația este cuprinsă între 526.143 și 791.316 de perechi cuibăritoare, fiind printre cele mai numeroase populații din Europa. Populația de muscar gulerat din România împreună cu cea din Ucraina reprezintă mai mult de jumătate din totalul populației cuibăritoare europene.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Muscarul gulerat este caracteristic pădurilor de foioase. Nu este o pasăre sperioasă, cuibărend frecvent și în localități, în parcuri, livezi și grădini. Longevitatea maximă cunoscută în libertate este de șapte ani și nouă luni.

Dieta este formată din nevertebrate, predominând diverse insecte zburătoare, pe care le prinde de pe crengi sau de pe sol. Mai consumă și păianjeni, omizi sau viermi. Ocazional poate fi observat consumând și diverse fructe mici.

Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Specia este în general monogamă, însă masculii din regiunile cu o densitate mică a perechilor, după depunerea ouălor de către femelă, pot căuta un nou teritoriu, încercând să atragă alte femele. Cuibărește și în cuiburi artificiale. Preferă pentru cuibărit copacii maturi, în scorburile că-

roră este amplasat cuibul, de obicei la o distanță de 1,5 m de la sol. Folosește fire de iarbă și pene pentru a-și căptuși cuibul. Femela depune în mod obișnuit 5-7 ouă de culoare albastrui-albicioase. Incubația durează 13-15 zile și este asigurată de către femelă. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți și devin zburători după 12-15 zile. Este depusă o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

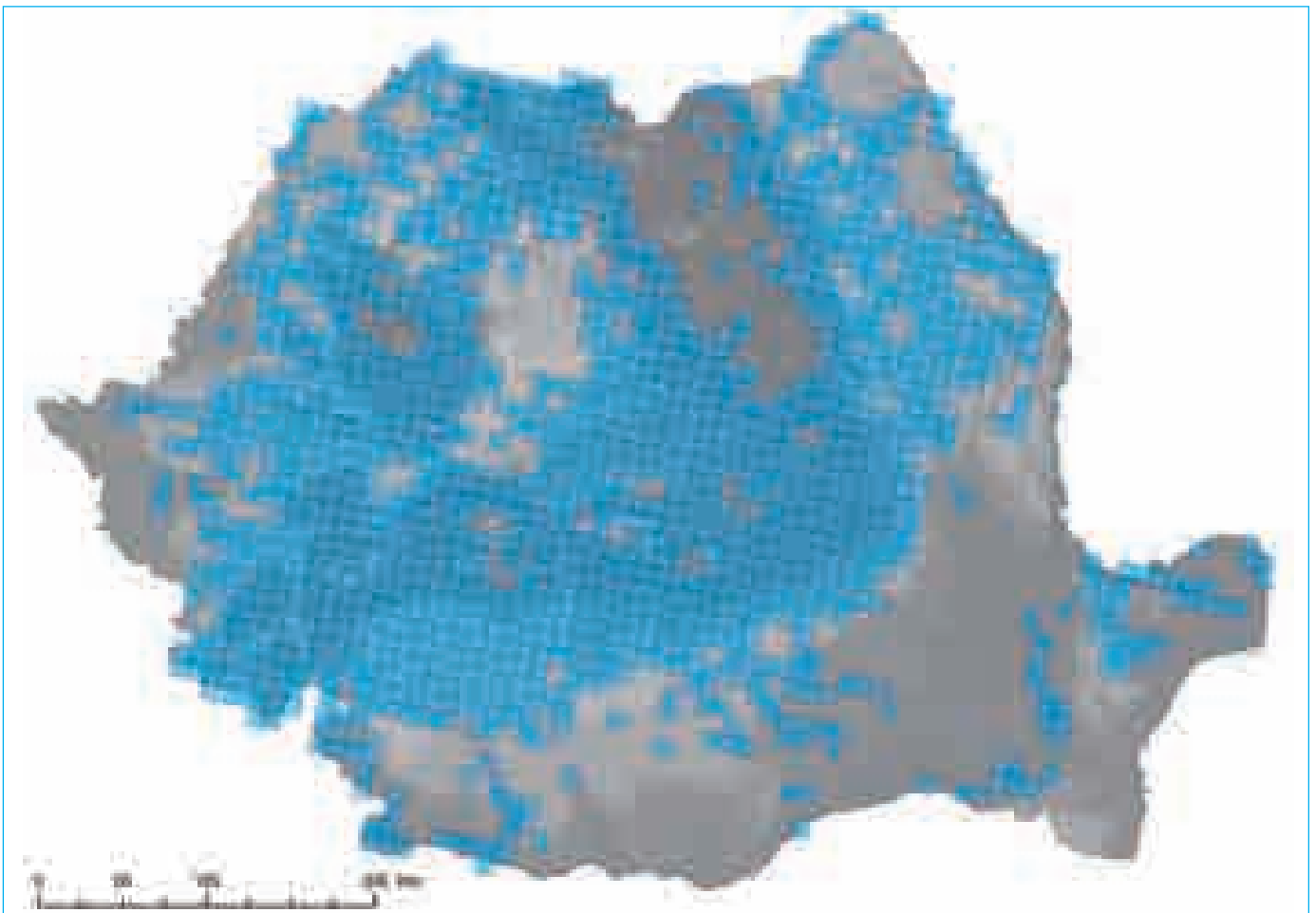
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea datorată altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea speciei în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI MARE - GREAT TIT

Parus major

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: *Parus*

SPECIA: *Parus major*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Ramona Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul mare este o specie larg răspândită în toată Europa, Asia de Vest și Africa de Nord-Vest, în zona temperată cu climat temperat continental, oceanic sau mediteranean. În Asia o putem întâlni însă și în zonele tropicale.

POPULAȚIE

Este cea mai comună dintre speciile de pițigoi. În Europa, populația este cuprinsă între 65.100.000 și 106.000.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 30% din populația mondială. În perioada 1980-2013 populația a cunoscut o creștere moderată.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 4.812.726 și 5.698.871 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este cel mai mare dintre pițigoi. Preferă zonele de câmpie și zonele colinare, dar apare și în zonele montane, în unele regiuni ajungând până la altitudinea de 1.850-1.900 m. În România, pițigoiul

mare este prezent în diferite tipuri de habitate, fiind cel mai puțin pretențios dintre speciile familiei. Poate fi observat în diferite tipuri de păduri (de foioase, mixte sau de conifere), dar frecventează și grădinile, livezile sau parcurile din interiorul localităților, acolo unde găsește scorburii sau cavități adecvate pentru cuibărit. Este o specie sedentară, dar în afara perioadei de cuibărire se deplasează în zone cu resurse trofice abundente și hoinărește în căutarea hranei, împreună cu alte specii de pițigoi. Atinge în libertate longevitatea maximă de 15 ani și patru luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

În timpul cuibăritului caută ouă, adulți și larve de insecte, dar consumă și hrană de origine vegetală, precum mătisoari sau muguri. Omizile sunt esențiale pentru creșterea puilor. În timpul iernii, dieta este compusă în primul rând din semințe oleaginoase și fructe uscate. Este un vizitator foarte comun și la hrănitoarele de păsări. Datorită taliei mari, acest pițigoi se hrănește o perioadă mai lungă de timp pe sol decât alte specii de pițigoi.

Masculul este foarte zgomotos, în special în perioada ritualului nupțial, când sunetele sunt folosite pentru marcarea teritoriului și atragerea partenerului. Clocește în scorburii, dar folosește cu succes și cuiburile artificiale. În apropierea caselor poate ocupa orice loc ascuns, precum căsuțele poștale, ghivecele de flori sau țevi metalice. Cuibul este făcut de către femelă din mușchi, fire de iarbă, frunze, pene, lână și păr. O pereche depune două ponte într-un sezon de reproducere, începând din luna martie-aprilie. Fiecare pontă este compusă din 3-18 (frecvent 9) ouă albe și mate. Incubația lor durează 13-14 zile, la care participă doar femela. Puii părăsesc cuibul după 20-22 de zile, însă până la vârsta de 40 de zile ei sunt apărați și hrăniți de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

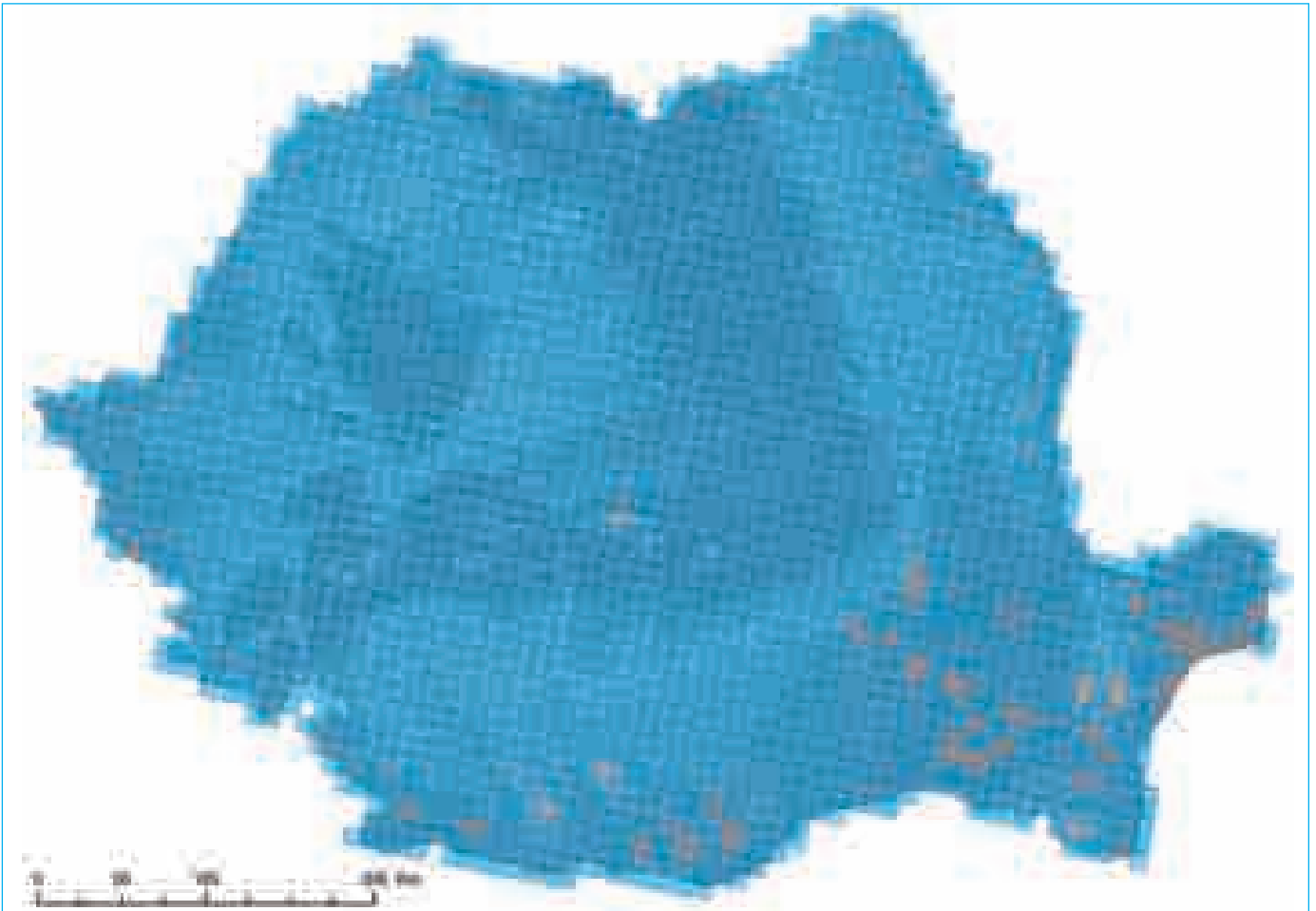
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibăria în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI DE BRĂDET - COAL TIT

Periparus ater

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: *Periparus*

SPECIA: *Periparus ater*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul de brădet are un areal de distribuție relativ mare. Trăiește în zona temperată cu climat temperat continental, oceanic sau mediteranean din Europa, Africa de Nord și Asia, dar apare și în zonele boreale cu temperaturi mai scăzute.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 15.900.000 și 28.800.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 35% din efectivul speciei la nivel global. Populația europeană a suferit un declin moderat în perioada 1980-2013.

În România, populația de pițigoi de brădet este cuprinsă între 1.333.428 și 1.863.563 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă pădurile de conifere de la altitudini mai mari, formate din molid (*Picea abies*), dar dacă această specie lipsește acceptă și alte specii de conifere. Apare și în pădurile mixte sau de foioase, însă cu o densitate mai mică decât în cele de

molid. În unele regiuni, de exemplu în Caucaz, în Europa de Sud și în Africa de Nord, trăiește în păduri de fag (*Fagus sylvatica*), de gorun (*Quercus robur*) sau de stejar (*Quercus petraea*). În România, specia este întâlnită din zona de deal până în zonele montane, unde cuibărește în păduri de conifere, naturale sau plantate; mai rar apare în păduri mixte sau de foioase. Este pițigoiul cel mai mic din Europa. Este o pasăre sedentară, însă pot exista totuși deplasări populaționale sezonale. Astfel, în timpul iernii, unele exemplare se deplasează la altitudini mai joase sau în zonele cu surse trofice abundente, putând fi văzute în stoluri mixte, alături de alte specii de pițigoi. Apare regulat și la hrănitorele de păsări. Atinge în libertate longevitatea maximă de nouă ani și cinci luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Este o specie omnivoră. Caută insecte, păianjeni și semințe (mai ales de molid) în coroana copacilor, la înălțimi mari. Hrana găsită în cantități mai mari o ascunde și o consumă mai târziu.

Este o specie monogamă. Cuibul este construit

în aprilie de către femelă, fiind amplasat în scorburile copacilor sau în cavitățile din sol (între pietre și rădăcini sau în găuri săpate de animale mici). Poate să sape singur găuri în copacii putreziți. Cuiburile amplasate pe sol sunt de multe ori devastate de către prădători sau inundate când sunt precipitații abundente, caz în care este depusă o pontă de înlocuire. Acceptă cu ușurință și locurile de cuibărit apropiate de om, precum streășina cabanelor montane. Cuibul are forma unei cupe și este făcut din mușchi, frunze și păr de mamifere. Frecvent, el este captușit și cu licheni sau cu pene. În general, o pereche depune două ponte într-un sezon de reproducere. Fiecare pontă este formată din 8-9 ouă albe, cu pete ruginii. Femela clocește singură aproximativ 14-16 zile. În timpul clocitului, masculul îi aduce permanent hrană femelei, care nu pleacă de pe cuib. La hrănirea puilor participă ambii părinți. Juvenilii părăsesc cuibul la vârsta de 18-20 de zile, continuând câteva zile după aceasta să cerșească hrană de la adulți.

Foto: Cristian Mihai

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

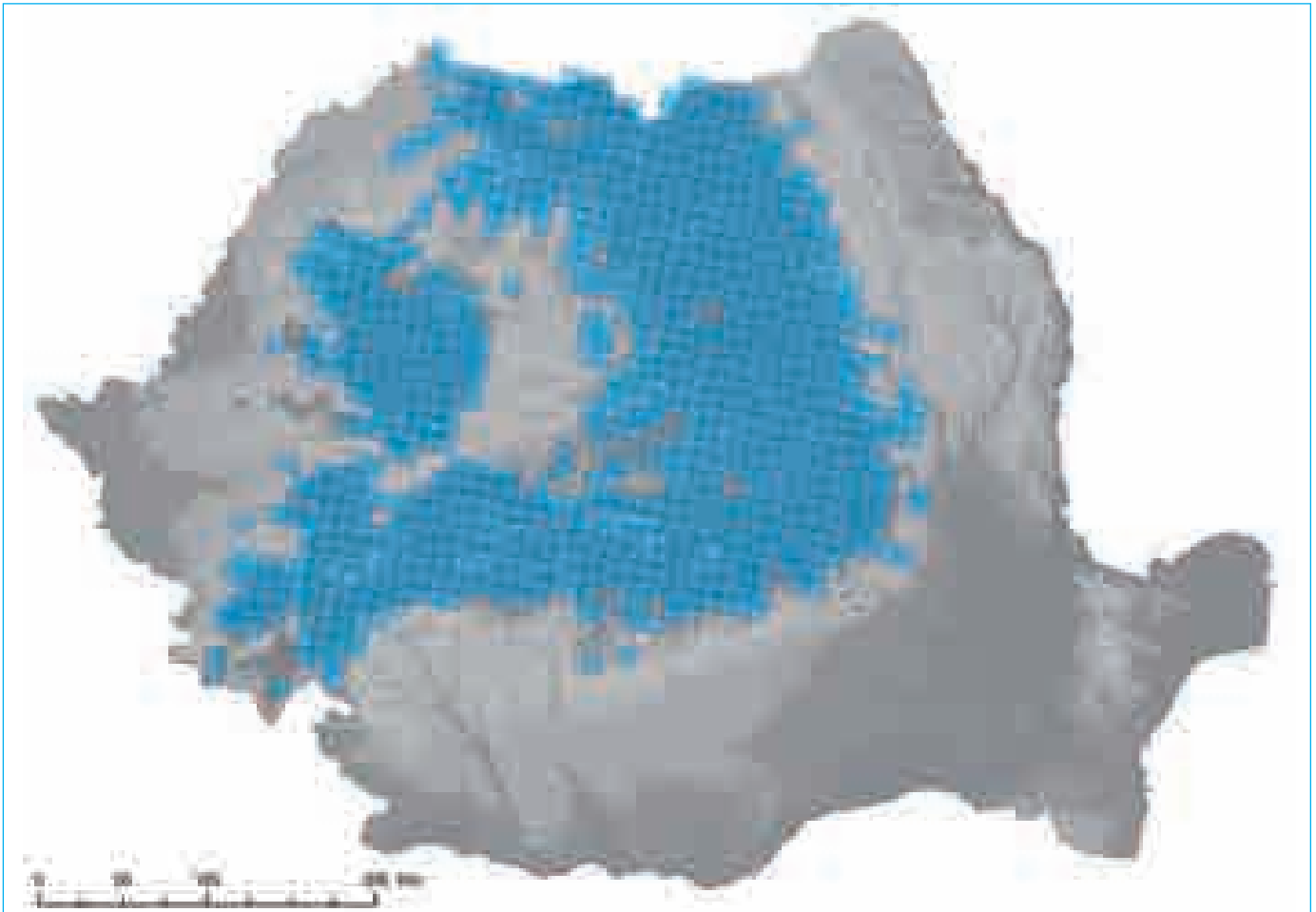
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native de conifere.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibăritul în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).

- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI ALBASTRU - EURASIAN BLUE TIT

Cyanistes caeruleus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: *Cyanistes*

SPECIA: *Cyanistes caeruleus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul albastru este o specie larg răspândită în palearticul de vest. Cuibărește în Europa, în Orientul Apropiat și în nordul Africii, în zona temperată cu climat temperat continental, oceanic sau mediteranean. Apare însă și în zonele boreale cu temperatură mai scăzută.

POPULAȚIE

Mai mult de 75% din populația mondială cuibărește în Europa. În perioada 1980-2013 populația europeană de pițigoi albastru a cunoscut o creștere moderată.

În România, populația este cuprinsă între 875.292 și 1.255.047 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

La fel ca și în alte părți ale arealului de distribu-

ție, în România este prezent în diferite tipuri de habitate, fiind una dintre cele mai puțin pretențioase specii de pițigoi. Preferă zonele de câmpie cu păduri de foioase, în principal cele de stejar (*Quercus sp.*), dar nu evită nici pădurile mixte, livezile, grădinile și parcurile din interiorul localităților. Dacă găsește scorburi sau cavități adecvate pentru cuibărit, apare și în tufărișuri, în grădini sau în aliniamentele de copaci de pe marginea drumurilor. În timpul iernii îl putem întâlni și în terenurile acoperite de stuf. Atinge în libertate longevitatea maximă de 14 ani și șase luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

În timpul cuibăririi are un regim alimentar predominant insectivor. Atârând cu capul în jos pe ramuri subțiri, caută insecte și păianjeni, care îi alcătuiesc dieta, dar consumă și polen.

În timpul iernii se hrănește cu diferite semințe, fiind și un vizitator comun la hrănitorele de păsări. Nu migrează, dar în perioada rece se deplasează în zone cu surse trofice abundente, realizând stoluri mixte alături de alte specii de pițigoi.

Pițigoiul albastru este o specie monogamă. Este teritorială și își apără teritoriul cu agresivitate, aflându-se astfel deseori în competiție intensă cu pițigoiul mare (*Parus major*). Masculul are un zbor specific în ritualul nupțial: planează în jos spre femelă, apoi „dansează” în jurul cuibului cu aripile și coada răsfirate. Masculii pot fi poligami, caz în care ei au mai multe parteneri în același teritoriu. Pentru cuibărit folosește scorburile existente în copacii bătrâni, dar ocupă și cuiburile artificiale, uneori și cavitățile din pereți. Perechea este destul de fidelă locului de cuibărit, revenind an după an în aceeași zonă. Cuibul este construit din mușchi, păr, licheni și pene. Ponta este depusă în lunile aprilie-mai și este constituită din 7-8 ouă, a căror incubație durează 14 zile. Mărimea medie a unui ou este de 16 x 12 mm. Deseori se pot observa ponte foarte mari, de 15-18 ouă, care provin de la două sau chiar mai multe femele. Nu este neobișnuit ca un singur adult să hrănească întreaga pontă după eclozarea puilor, frecvența medie de hrănire fiind o dată la 90 secunde, în timpul apogeului sezonului de reproducere. Puii părăsesc cuibul după 18-22 de zile de la eclozare. O pereche depune în general două ponte într-un an.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.

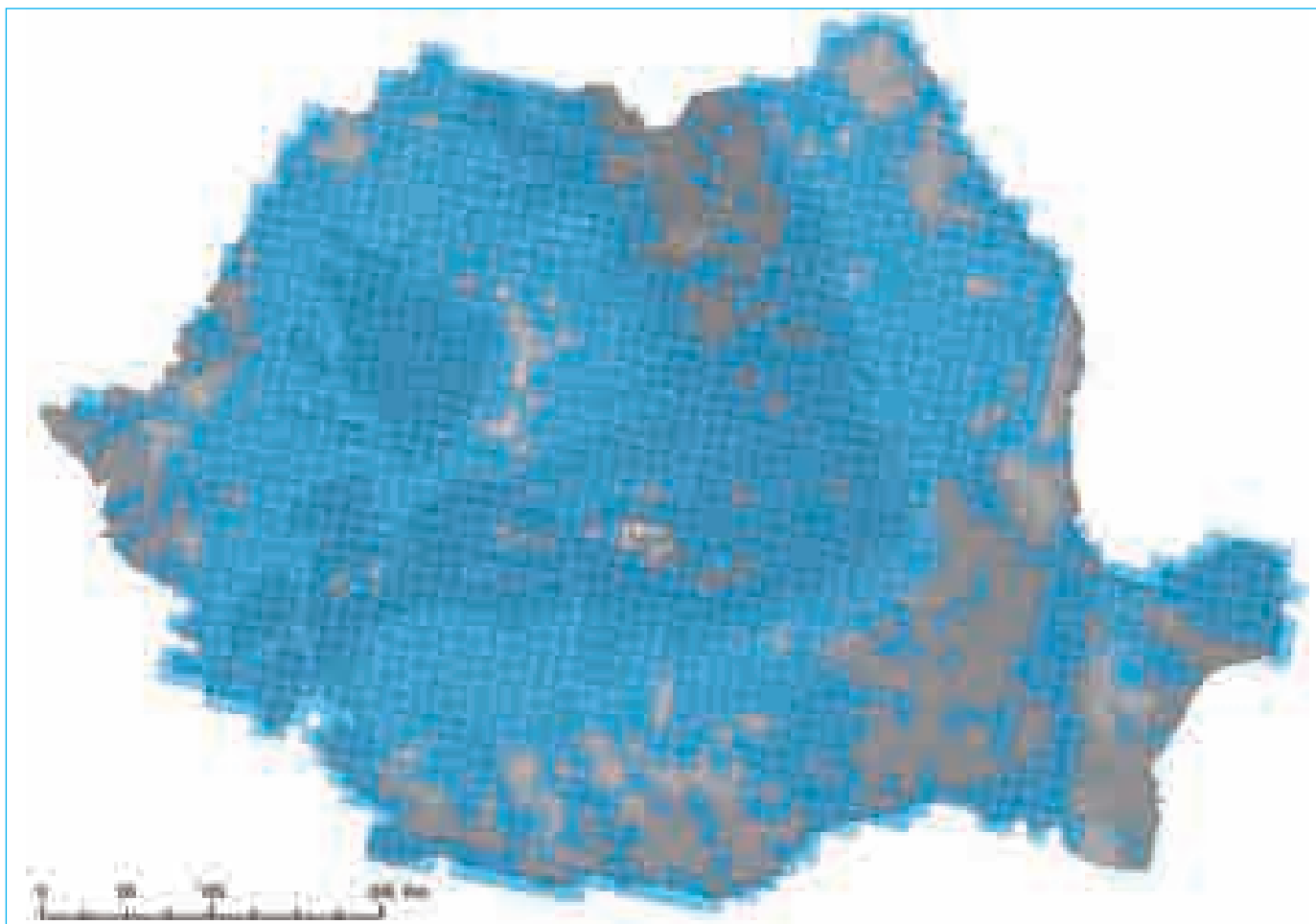

Foto: Tiberiu Mănoiu

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI MOȚAT - CRESTED TIT

Lophophanes cristatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: *Lophophanes*

SPECIA: *Lophophanes cristatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul moțat este larg răspândit în toată Europa, distribuția lui fiind insulară și strâns legată de distribuția habitatului preferat, reprezentat de pădurile de conifere.

POPULAȚIE

Populația de pițigoi moțat din Europa reprezintă mai mult de 95% din populația mondială și este cuprinsă între 5.450.000 și 9.810.000 de perechi cuibăritoare. În perioada 1980-2013 populația a suferit un declin moderat.

Populația din România este cuprinsă între 43.600 și 436.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie sedentară și trăiește în zonele montane, unde frecventează pădurile de conifere, reprezentate de molidișuri (*Picea abies*). Uneori apare și în pădurile mixte. Este o pasăre sedentară, dar pot exista totuși mișcări sezonale, în timpul iernii unele exemplare deplasându-se la altitudini mai joase sau în zone cu surse trofice mai abundente. În această perioadă rece a anului formează stoluri mixte, împreună cu alte specii de pițigoi. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani și șase luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește în timpul sezonului de reproducere în special cu insecte (inclusiv omizi) și păianjeni, iar în perioada rece, în dieta speciei apar diferite semințe. Își caută hrana în coronament, stând cu capul în jos cu aceeași ușurătate ca și atunci când e în poziția normală. Deseori coboară pe solul pădurilor pentru a se hrăni. Atunci când găsește hrană din abundență, acest pițigoi își face proviziile, pe care le ascunde de obicei sub lichenii fixați pe scoarța copacilor; astfel, primăvara sunt stocate semințele de conifere, iar toamna, larvele de fluturi de noapte, aceasta fiind o strategie a speciei pentru a supraviețui în sezonul rece, atunci când hrana se împuținează.

Pițigoiul moțat este o specie monogamă, masculul apărându-și teritoriul. În timpul paradei

Foto: Depositphotos.com

nuptiale, care are loc în luna martie, masculul își ridică creasta și își flutură aripile, în timp ce femela explorează cavități în copaci sau cioturi goale, pentru a alege locul de cuib. Acesta este construit în scorburile copacilor, în cavități din sol sau sub rădăcinile copacilor. Frecvent intră și ocupă cuiburi vechi de ciocănitoare peștiță mare (*Dendrocopos major*) sau veveriță (*Sciurus vulgaris*). Cuibul are forma unei cupe și este făcut din mușchi, frunze și păr, fiind căptușit cu licheni sau cu pene. Dacă pasărea alege să își sape cavitățile cuibului în lemnul putred, această sarcină cade în seama femelei, căreia îi ia aproximativ 3 săptămâni. În general, o pereche depune două ponte într-un sezon de reproducere.

Fiecare pontă este formată din 5-7 ouă albe cu pete roșcat-ruginii, având dimensiunea medie de 16 x 13 mm. Femela clocește singură aproximativ 13-14 zile, începând din luna martie sau aprilie. La hrănirea puilor participă și masculul. Puii părăsesc cuibul la vârsta de 18-22 de zile și sunt dependenți de hrana găsită de adulți pentru încă 23 de zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.

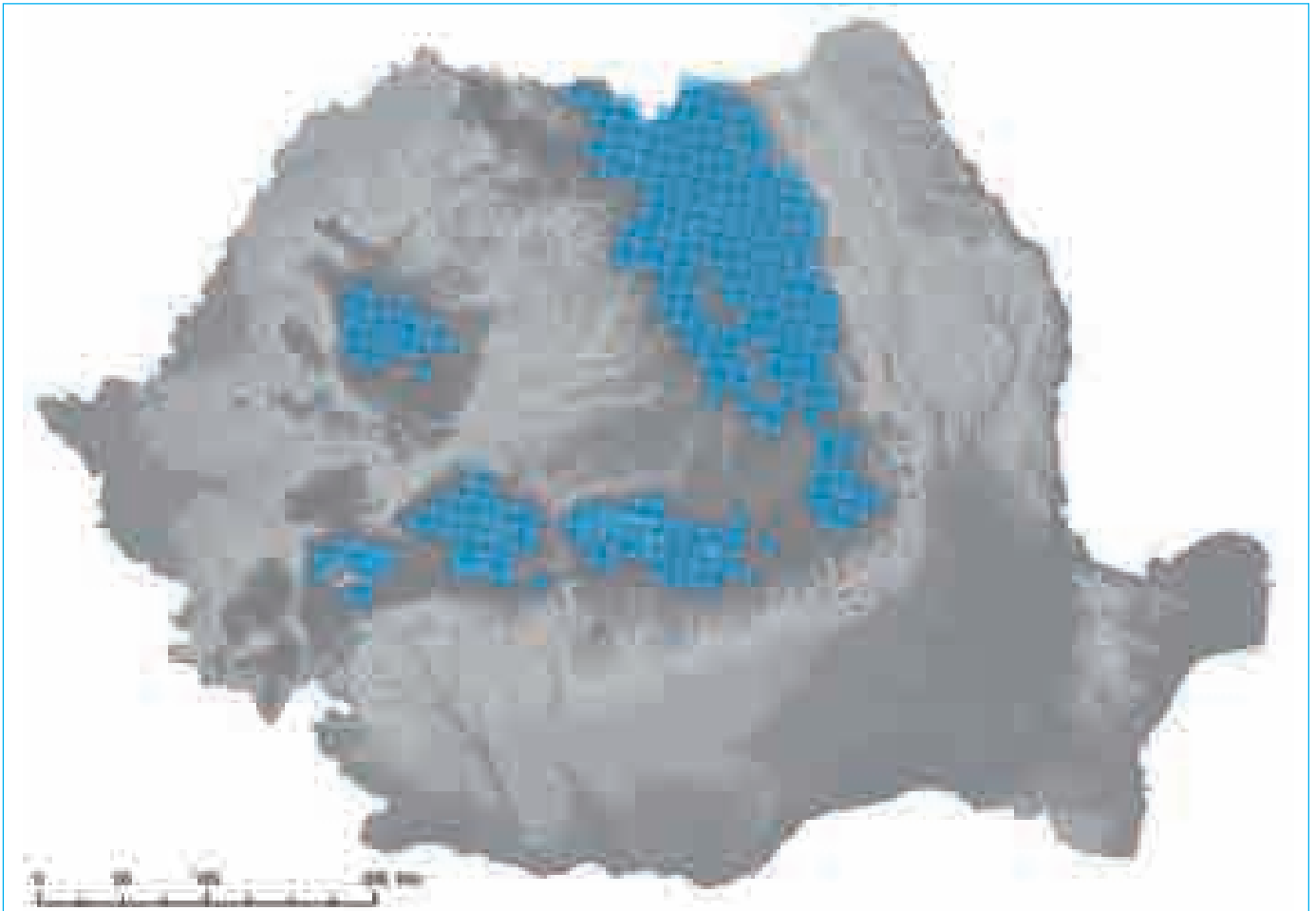
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI SUR - MARSH TIT

Poecile palustris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: *Poecile*

SPECIA: *Poecile palustris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Aria de distribuție a speciei este foarte vastă, fiind prezentă prin numeroasele subspecii în aproape toată Europa. Cuibărește în partea de sud a Marii Britanii și a Scandinaviei, în Europa Centrală și de Est până în sudul Peninsulei Balcanice. Lipssește din părțile nordice ale Europei și din vestul Peninsulei Iberice.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 55% din populația mondială și este cuprinsă între 2.910.000 și 5.740.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2013 populația europeană a suferit un declin moderat.

În România, populația este cuprinsă între 587.230 și 937.844 de perechi cuibăritoare, tendința fiind ascendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pițigoii sur trăiește în zonele de câmpie, dar în unele regiuni îl putem întâlni până la altitudini de 1.300 m. În România, habitatele caracteristice sunt pădurile de foioase de stejar (*Quercus sp.*) sau de fag (*Fagus sylvatica*) nefragmentate, însă specia apare și în livezi, în grădini sau în parcurile din localități. Este o specie sedentară, dar în timpul iernii hoinărește în căutarea hranei, în stoluri mixte împreună cu alte specii de pițigoii. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani și nouă luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an.

În timpul cuibăritului, specia are un regim alimentar predominant insectivor, iar în perioada rece se hrănește cu semințe și cu diferite boabe. Iarna putem observa frecvent pițigoii suri și la hrănitoarele de păsări. Se hrănește în timpul zilei, pe sol, și își face însemnate provizii de hrană pentru perioadele când aceasta nu mai găsește. Ca ascunzișuri pentru hrană folosește mușchii și lichenii de pe copaci, stratul de frunze de pe sol sau buturugile de lemn mort.

Specia este monogamă și perechile rămân împreună pe viață. În cele mai multe cazuri terito-

Foto: Cristian Mihai

riul este apărat pe toată durata unui an. Masculii oferă hrană femelelor în ritualul nupțial, de la începutul construirii cuibului și până la ieșirea puilor din ouă. Femela construiește cuibul în formă de cupă într-o scorbură de copac, într-o cavitate pe sol sau într-un perete. Acesta este făcut din mușchi, puf și pene. Deseori, pițigoii sur este văzut ocupând cuiburile artificiale. Ponta este compusă din 7-11 ouă albe, cu pete roșietice, și este clocită de către femelă. Mărimea medie a oului este de 16 x 12 mm. Incubația durează 14-16 zile. Masculul hrănește în tot acest timp femela care stă pe cuib. După eclozarea ouălor, ambii părinți participă la hrănirea puilor, contribuția masculului fiind mai substanțială decât

a femelei în primele zile după apariția puilor. Aceștia părăsesc cuibul după 17-20 de zile de la eclozare. Puii vor fi susținuți cu hrană de părinți timp de încă 1-2 săptămâni după ce au părăsit cuibul. Fiecare pereche scoate un rând, foarte rar două rânduri de pui pe an, existând aproape întotdeauna o pontă de înlocuire, în cazul în care prima pontă este distrusă.

AMENINȚĂRI

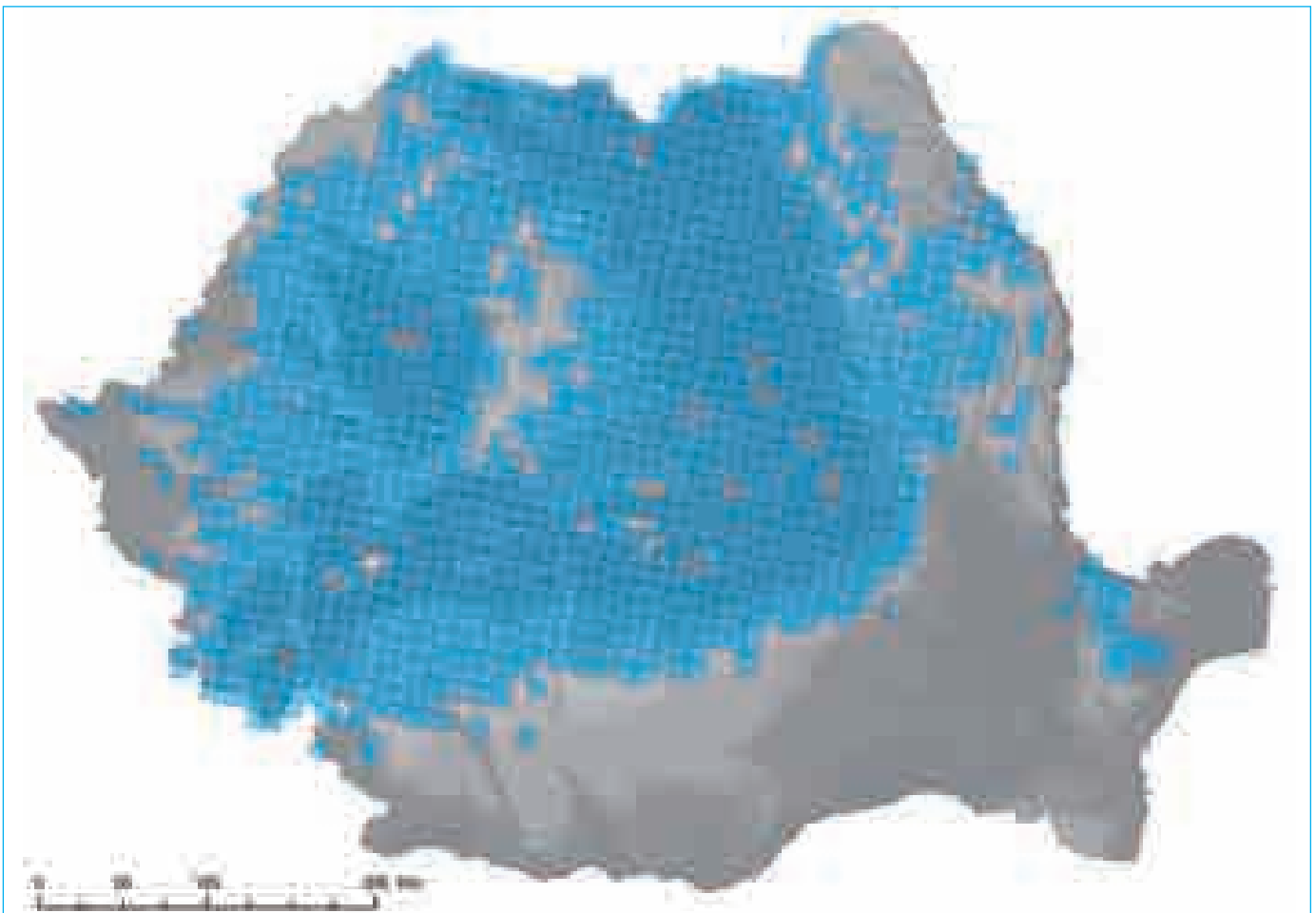
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărire în scorbura acestora (se ia în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI DE MUNTE - WILLOW TIT

Poecile montanus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: *Poecile*

SPECIA: *Poecile montanus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul de munte este o specie cu o mare arie de răspândire, care se întinde din Europa prin Asia Centrală, până în Asia de Est. Lipsește însă din America, Africa și din părțile nordice și sudice ale Asiei.

POPULAȚIE

Populația de pițigoi de munte din Europa este cuprinsă între 30.500.000 și 44.200.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 35% din populația globală. Începând din 1980, populația europeană a intrat într-un declin moderat.

În România, populația de pițigoi de munte este cuprinsă între 130.418 și 318.717 perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România, specia cuibărește în zonele mon-

tane, în primul rând în păduri de conifere și în masivele forestiere mixte, în care subarboretul este des. Apare și în păduri bătrâne de fag. Este o pasăre sedentară, dar în timpul iernii se deplasează și pe distanțe mai mari în căutare de hrană. În libertate atinge longevitatea maximă de 11 ani și trei luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Pițigoiul de munte consumă atât hrană de origine animală, în special în timpul sezonului de reproducere (predominând insecte), cât și hrană vegetală, precum semințe și diverse fructe. Vizitează mai rar decât celelalte specii de pițigoi hrănitorele instalate în timpul iernii. Obişnuiește să își facă provizii de hrană, în special la sfârșitul verii și în timpul zilelor de toamnă, aceasta fiind o strategie de supraviețuire a speciei în timpul sezonului rece.

Cuibărește în scorburi pe care le sapă singur în

trunchiuri de copaci putreziți. Căpтуșește aceste cavități cu scoarță uscată, rumeguș, frunze și cu fire de blană sau păr; uneori folosește și pene. Deseori adâncește cuiburile începute și neterminate în lemn putred de către ciocănituri. O pereche depune 1-2 ponte pe an. Fiecare pontă este formată din câte 5-10 ouă albe, stropite cu puncte roșcate. Există o corelație evidentă între mărimea ponte și cea a cavității săpate pentru instalarea cuibului. Femela clocește singură timp de 14 zile. Puii părăsesc cuibul după 17-19 zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

Foto: Depositphotos.com

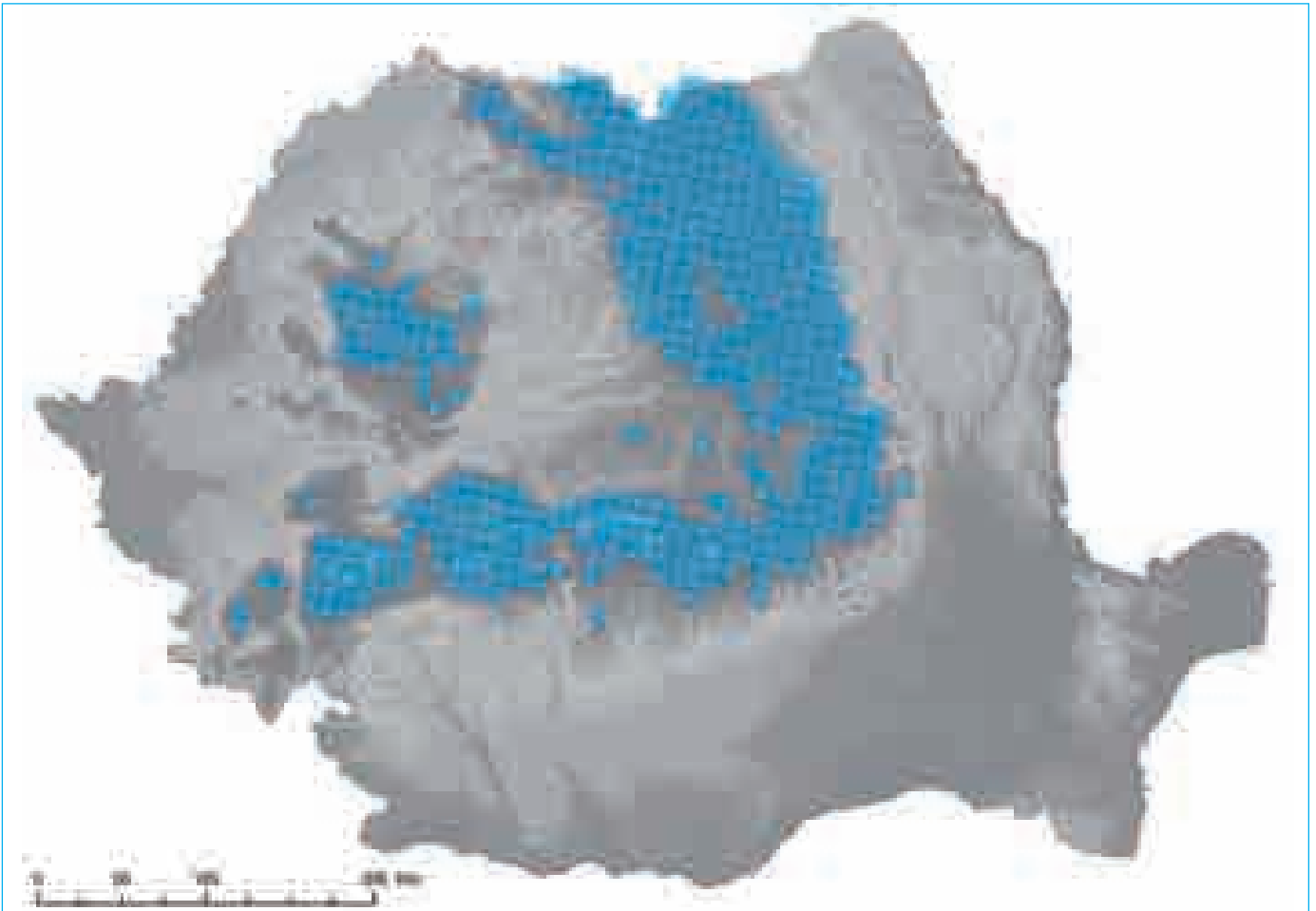
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbură acestora (se ia în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).

- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI DE LIVADĂ - SOMBRE TIT

Poecile lugubris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: *Poecile*

SPECIA: *Poecile lugubris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Arie de răspândire a pițigoiului de livadă se întinde din Europa de Sud-Est până în Orientul Apropiat. Trăiește în zona temperată cu climat temperat continental sau mediteranean.

POPULAȚIE

Populația de pițigoi de livadă din Europa are tendință stabilă.

În România, populația cuibăritoare a speciei este cuprinsă între 2.500 și 25.000 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pițigoiul de livadă este o specie sedentară, care apare în pădurile mai deschise de foioase din zonele montane, preferându-le pe cele de stejar (*Quercus sp.*) sau de fag (*Fagus sp.*). În România este prezentă în pădurile deschise de foioase din partea sudică a țării. Preferă și livezile cu pomi bătrâni sau viile neîngrijite și tușșurile de la marginea pădurilor sau a orașelor. În toate aceste locuri caută zonele care nu sunt prea frecventate de oameni, fiind o pasăre foarte sfioasă și

sperioasă. Este o specie foarte mobilă, care însă nu se atașează de alte specii din familia ei. Nici exemplarele care aparțin aceleiași specii nu se asociază între ele, cu excepția membrilor familiei, atâta timp cât exemplarele sunt încă tinere. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an. În perioada caldă se hrănește în principal cu diverse nevertebrate (preferând larvele și adulții de insecte), iar în timpul iernii consumă cu precădere semințe. Își culege hrana în principal de pe sol, întorcându-se frecvent în același punct mai înalt de observație. Poate captura insecte zburătoare din zbor, într-o manieră asemănătoare cu cea a muscarilor (*Muscicapa striata* și *Ficedula sp.*). La fel ca alte specii de pițigoi, își face frecvent provizii atunci când hrana este din belșug, acest comportament fiind o strategie de supraviețuire a speciei.

Cuibărește de la sfârșitul lui martie până la începutul lunii august, cuibul fiind instalat în scorburi și mai rar în fisuri în stâncă. El are forma unei cupe și este făcut din diverse părți de plante și păr de mamifere și este frecvent căptușit cu lână, păr sau pene. Deși aceste observații nu sunt frecvente, se bănuiește că acest pițigoi este capabil să își sape în lemnul putred propria lui cavitate, în care își face cuibul. Ocupă cu succes și adăposturile artificiale, dacă sunt amplasate în habitatul optim al speciei. O pereche depune de obicei două ponte într-un sezon de reproducere. Ponta este formată din 5-10 ouă albe cu pete roșcate, care sunt dlocite timp de 12-13 zile numai de către femelă. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți și devin independenți după 22 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

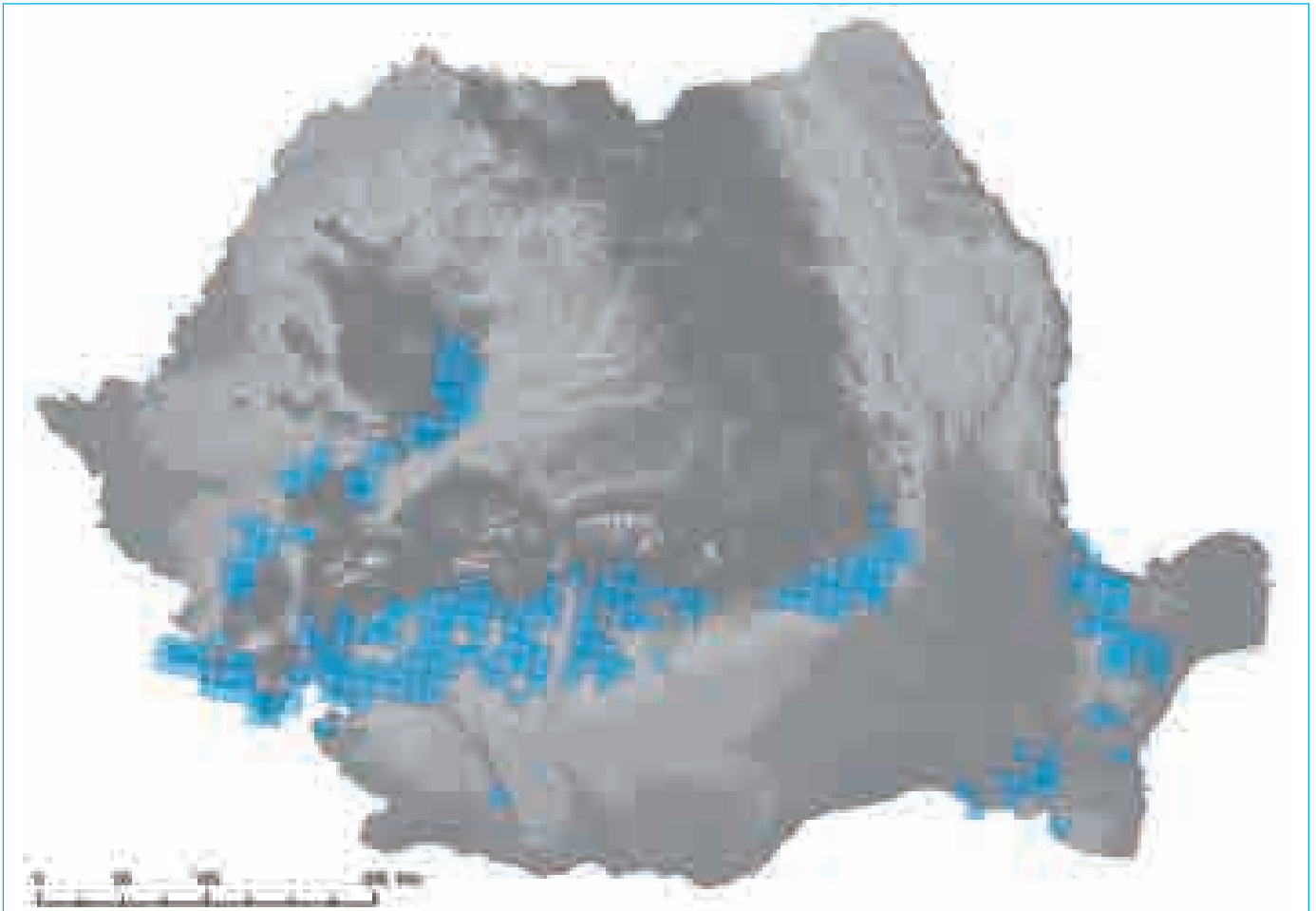
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).

- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI CODAT - LONG-TAILED TIT

Aegithalos caudatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Aegithalidae

GENUL: *Aegithalos*

SPECIA: *Aegithalos caudatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Specia poate fi găsită în aproape toată Europa. Este o pasăre sedentară, însă poate efectua deplasări mai mari, în special populația extrem de numeroasă care se află în centrul și nordul continentului.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 8.310.000 și 15.000.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 40% din populația globală. Între anii 1980-2013 populația europeană a rămas stabilă.

În țara noastră cuibăresc între 445.867 și 836.297 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pițigoii codat poate fi întâlnit într-o varietate foarte mare de habitate, incluzând păduri de amestec sau foioase, parcuri și grădini, tufșuri și mlaștini. În aceste habitate este observat cu precădere în zone în care există și un strat dens de arbuști. Hoinărește iarna și în compania altor specii de pițigoii. Întotdeauna însă, în aceste stoluri mixte, pițigoii codați stau împreună în grupuri mici.

Este o specie activă în timpul zilei, când se hrănește în copaci și pe sol. Dieta acestui pițigoii mic constă din diverse nevertebrate adulte și larvele acestora. În timpul iernii este observat consumând și diverse tipuri de semințe. Vârsta maximă la care ajunge în sălbăticie este de doi ani. Atinge maturitatea sexuală la un an.

Cuibăritul are loc în perioada martie-iunie. Este o specie monogamă. Masculii își păstrează teritoriile stabilite peste iarnă, dar femelele nu țin cont de acestea. În perioada în care își curtează femela, masculul execută adevărate acrobații în zbor. Se înalță cât poate de mult, își menține poziția și apoi revine spre sol în picaj. Cei doi parteneri construiesc împreună un cuib de forma unui sac, cu o intrare mică. Folosesc diverse materiale de construcție, precum pânză de păianjen, pene, licheni și mușchi, pe care le împletesc formând

Foto: Daniel Petrescu

o structură elastică. Cuibul este aproape întotdeauna fixat în furca a două ramuri verticale. Intrarea este rotundă și este foarte greu vizibilă, deoarece este așezată lateral, în treimea superioară a construcției. Culoarea și materialele din care este construit cuibul determină o camuflare perfectă a acestuia. În interior sunt înghesuite un număr foarte mare de pene și fulgi, cu contribuția ambilor parteneri.

După împerechere, femela depune 7-13 ouă albe cu dungulițe și virgule fine, brun-roșcate. Incubația are loc pe durata a 14-16 zile și este asigurată în special de către femelă. Mărimea medie a unui ou este de 14 x 11 mm. Ambii pă-

rinți, cu ajutorul unor adulți care nu au depus ouă în acel an, hrănesc puii la cuib încă 14-18 zile de la eclozare. După această perioadă, tinerii părăsesc cuibul, însă depind de hrana adusă de părinți încă două săptămâni. Este depusă o singură pontă pe an. Familia rămâne împreună și peste iarnă, hoinărind în căutare de hrană.

AMENINȚĂRI

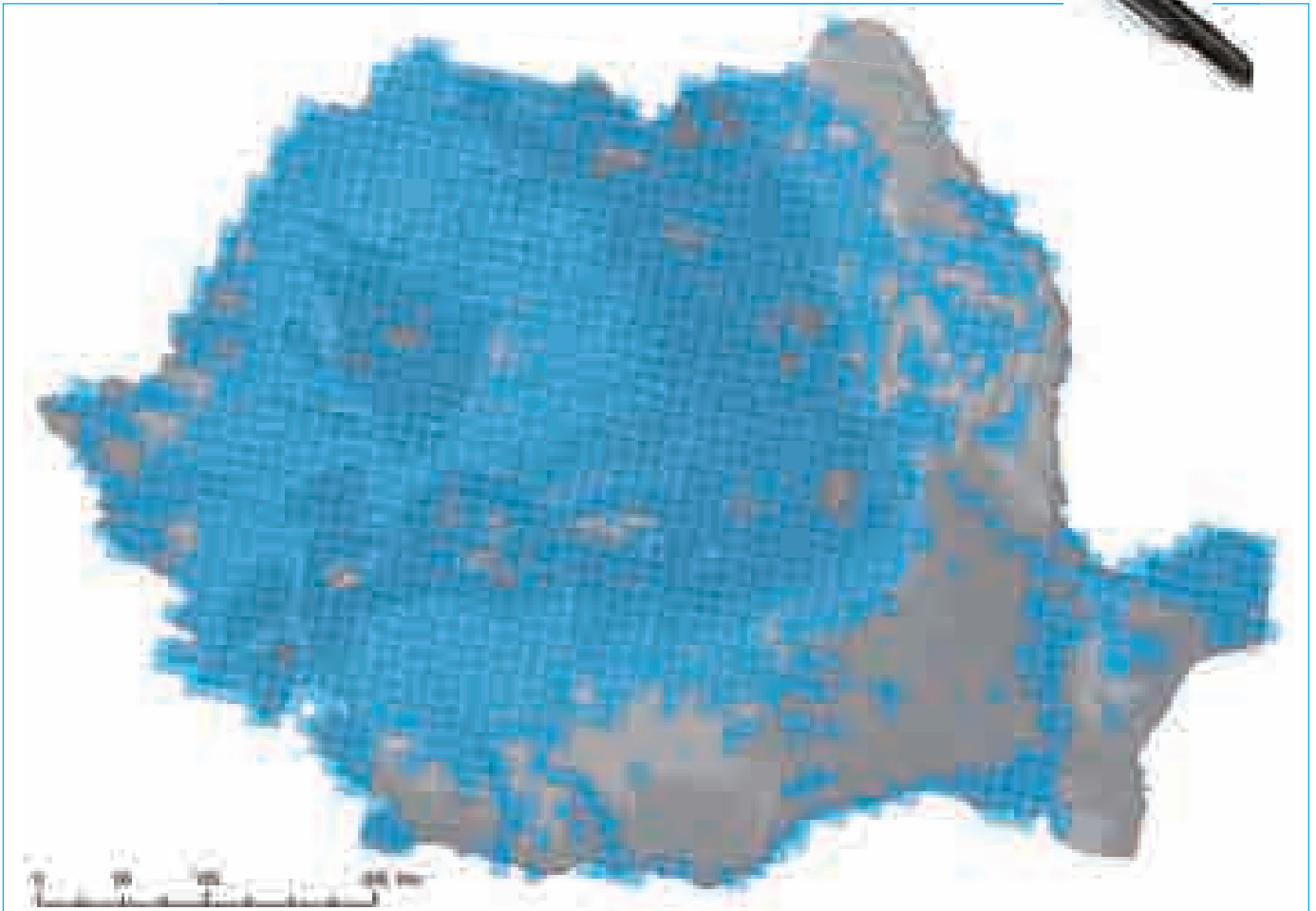
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii, în conformitate cu necesitățile ecologice ale speciilor.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Menținerea stratului arbustiv și subarbustiv în pădurile exploatate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Instalarea hrănilor în sezonul hiernal.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI DE STUF - BEARDED REEDLING

Panurus biarmicus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Panuridae

GENUL: Panurus

SPECIA: Panurus biarmicus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul de stuf are un areal de cuibărit mare, care include majoritatea țărilor din Europa și Asia. Este o specie sedentară, la care se înregistrează însă deplasări pe distanțe scurte determinate de frigul din timpul iernii. Apare uneori în nordul Africii și în Peninsula Arabă. Peninsula Iberică constituie o zonă de iernare preferată pentru un efectiv mare de păsări din această specie. În România este o specie comună în Delta Dunării și prezentă în restul țării, în zonele umede cu stufărișuri, chiar și atunci când acestea au dimensiuni reduse.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 232.000 și 437.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 15% din populația mondială, tendința fiind dificil de apreciat.

În România, populația cuibăritoare de pițigoi de stuf este cuprinsă între 19.605 și 40.465 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pițigoiul de stuf preferă pentru cuibărit zonele umede cu stufărișuri compacte, caracteristice la-

curilor și mlaștinilor cu apă dulce sau salmastră. În mare măsură, teritoriile de cuibărit se suprapun cu teritoriile folosite în timpul toamnei și al iernii. În afara sezonului de cuibărit formează stoluri mari de până la 200 de exemplare. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de șapte ani.

Se hrănesc cu diferite specii de nevertebrate în timpul verii (în special larve și adulți de insecte) și cu semințe toamna târziu și iarna. Primăvara consumă în mod frecvent petale sau muguri.

Pițigoiul de stuf este o specie diurnă și monogamă. Perechile nu apără un anumit teritoriu și cuibăresc în colonii restrânse. Cântecele nu are rol teritorial și este folosit probabil la atragerea partenerului și la menținerea perechii. Cuibul este alcătuit din materiale vegetale și este amplasat pe tulpini de stuf, la o înălțime care variază între 30 și 125 cm deasupra apei. La construirea acestuia participă ambii parteneri. Femela depune la mijlocul lunii aprilie o pontă formată din 4-8 ouă, cu o dimensiune medie de 17,4 x 13,7 mm. Incubația durează 10-14 zile și este asigurată de ambii parteneri. După eclozare, puii sunt îngrijiți 12-13 zile de către ambii părinți, până devin zburători. O pereche poate depune 2-4 ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a zonelor acoperite de stuf.

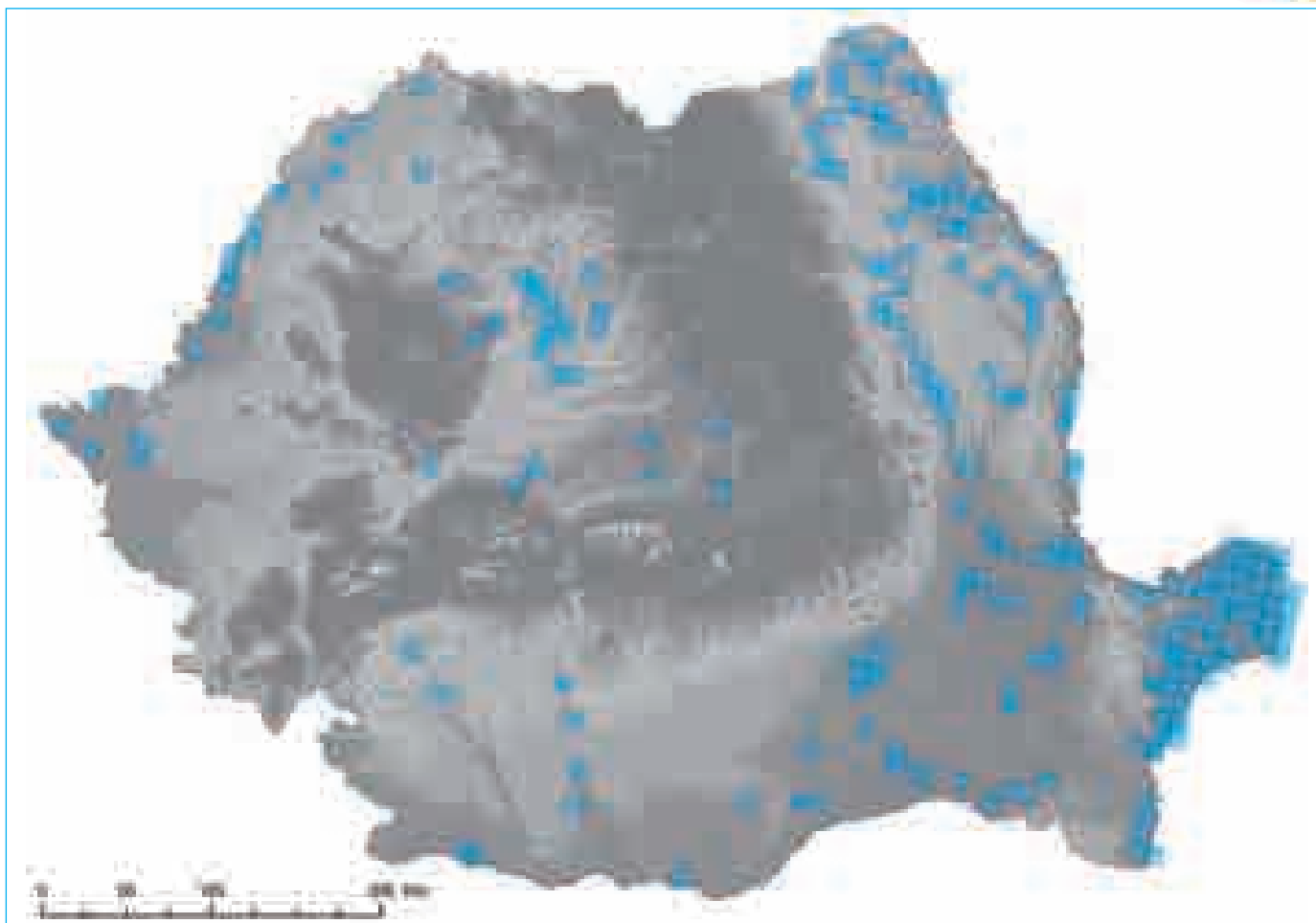
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate

redușă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.

- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BOICUȘ - EURASIAN PENDULINE-TIT

Remiz pendulinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Remizidae

GENUL: Remiz

SPECIA: Remiz pendulinus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în centrul și sudul Europei și în Asia de Vest până în Kazahstan. Lipsește din zona nordică a Eurasiei, Marea Britanie și în mare parte din Franța. Este o specie migratoare, care iernează în zona de sud și centru a arealului său. În zona sudică a ariei de răspândire este o pasăre sedentară.

POPULAȚIE

Populația mondială de boicuș este estimată la peste 1.400.000 de exemplare și este în creștere. În țara noastră, populația cuibăritoare este cuprinsă între 14.771 și 37.173 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Boicușul este întâlnit în zonele cu stufăriș prezente pe lângă lacuri, râuri, estuare și mlaștini. Populațiile din nordul extrem migrează iarna în sudul continentului, în țările mediteraneene. Migrația de toamnă începe în august-septembrie, iar păsările revin la teritoriile de cuibărit în lunile aprilie-mai. În libertate, longevitatea maximă înregistrată este de șapte ani. Ating maturitatea sexuală la un an.

Se hrănește în timpul zilei, folosindu-se de ciocul lung pentru a căuta hrană în crăpăturile din scoarța copacilor. Dieta sa este formată predominant din insecte și păianjeni, însă uneori poate fi observat hrănindu-se și cu nectarul florilor și cu diverse fructe sau semințe.

Cuibăritul începe la sfârșitul lunii aprilie. Este o specie monogamă. Masculii construiesc în 12-14 zile un cuib în formă de pară (16 cm înălțime și 10 cm diametru), la o înălțime de 3-15 m. Acesta este făcut din fibre de plante, lână și pânză de păianjen și este suspendat de o creangă de salcie, plop ori arin, deseori deasupra apei. Masculii cântă lângă cuibul început pentru a atrage femela, care își va selecta partenerul în funcție de calitatea cuibului construit, aceasta manifestând preferință pentru cuiburile mai mari și mai spațioase. Masculul continuă construcția numai dacă femela începe să lucreze împreună cu el la

Foto: Daniel Petrescu

acest cuib, în caz contrar cuibul fiind abandonat, el începând construcția altuia, într-un loc nou. Femela depune între 5 și 10 ouă mate și albe, care au un timp de incubare de 13-14 zile, puii părăsind cuibul după alte 18-24 de zile de la eclozare; în primele nopți ei se întorc în cuibul care deja este distorsionat și parțial distrus. Un părinte, fie masculul, fie femela, abandonează cuibul după ce ouăle au fost depuse și lasă celui-lalt partener toate îndatoririle parentale. Ambii parteneri încearcă să devină poligami, având strategii diferite. Masculul părăsește cuibul atunci când femela începe depunerea pondei,

începând un alt cuib și un alt ciclu de reproducere. Pentru a pleca prima, femela recurge la strategia de a îngropa în puful din cuib ouăle deja depuse, înșelând astfel masculul, care așteaptă depunerea pondei. Uneori (în aproape 27% dintre cazuri) cuibul și ponda sunt părăsite de către ambii parteneri, ceea ce înseamnă o risipă foarte mare de energie atât din partea femelei, care a produs ouăle, cât și din partea masculului, care a investit timp și energie în construirea cuibului. În timpul unui sezon de reproducere, atât masculul, cât și femela pot avea până la 6 parteneri.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

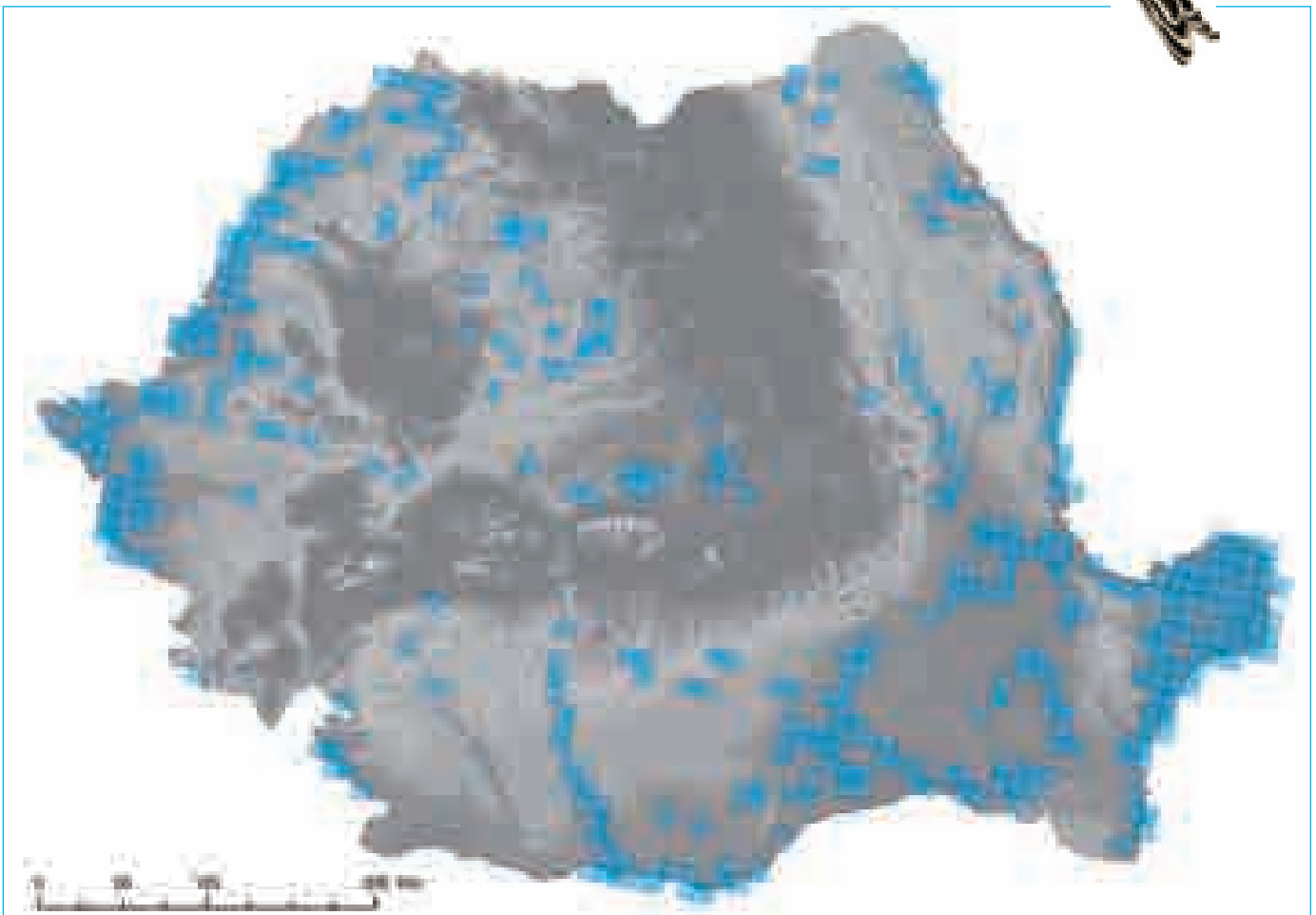
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a zonelor acoperite de stuf.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.

- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȚICLEAN (SCORȚAR, ȚOI) - EURASIAN NUTHATCH

Sitta europaea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sittidae

GENUL: *Sitta*

SPECIA: *Sitta europaea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Aria de distribuție a speciei este foarte mare. Țicleanul trăiește în zonele cu climă temperată și caldă din Europa, Africa de Nord și Asia, dar apare și în zonele boreale cu temperatură mai scăzută.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 10.700.000 și 21.400.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1980-2013 cunoscând o creștere moderată.

În România, populația cuibăritoare de țiclean este cuprinsă între 795.069 și 1.159.571 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Țicleanul cuibărește în păduri de foioase sau mixte, dar în țările nordice apare și în păduri de conifere. Preferă pădurile de stejar (*Quercus petraea*), gorun (*Quercus robur*), fag (*Fagus sylvatica*) și castan (*Castanea sativa*). Apare și în vecinătatea omului, în pălcurile de copaci din grădini și parcuri, precum și în livezi. Preferă

pădurile de foioase din zonele de câmpie, dar în unele țări apare și în zone montane cu păduri de conifere. În Elveția cuibărește și la altitudini de 1.200 m, în munții Atlas din Africa de Nord fiind observat la o altitudine de 1.800 m. În Rusia, în munții Caucaz îl putem întâlni și la peste 1.900 m. În România este pasărea caracteristică pădurilor de foioase din zona de câmpie sau din zona colinară și a parcurilor din orașe, acolo unde sunt prezenți copaci bătrâni. Zboară pe distanțe mici și își caută hrana în crăpăturile scoarței și pe crengile copacilor. Este singura specie de pasăre din țara noastră care poate să coboare pe trunchiul copacilor cu capul în jos. Este o pasăre sedentară. Atinge în libertate longevitatea maximă de 12 ani și nouă luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Hrana de bază constă din nevertebrate, semințe, fructe, dar consumă și ghindă, alune, pe care le fixează în diferite crăpături și le sparge cu ciocul. În perioada de cuibărire se hrănește cu insecte, iar toamna și iarna consumă semințe. Deseori ascund hrană în fisurile din scoarța copacilor sau în scorburi. În timpul iernii, împreună cu diverse

specii de pițigoi, frecventează intens hrănitorele de păsări.

Cuibărește în scorburi sau în cuiburi părăsite de ciocănitori. Adeseori folosește crăpături mai mari, a căror gaură de acces o micșorează cu lut, pe măsura corpului, dar ocupă și cuiburi artificiale. Este o specie monogamă, perechea păstrându-se pe viață și manifestând un atașament puternic față de locul de cuibărit, putând să clocească ani la rând în aceeași scorbură. În perioada de reproducere ocupă teritorii între 1 și 2 ha. Teritoriul aparține unei perechi, care îl apără agresiv pe tot parcursul anului. Cele 6-11 ouă albe cu pete ruginii sunt depuse în scorbură pe un substrat din frunze și coji de lemn. Femela clocește singură aproximativ 14-18 zile începând din aprilie-mai. În timpul clocitului, masculul îi aduce hrană femelei, care stă mereu în cuib. După ieșirea puilor din ouă, femela sparge cojile ouălor și le mănâncă. La hrănirea puilor participă și masculul. Puii părăsesc cuibul la vârsta de 20-22 de zile și sunt însoțiți de părinți un scurt timp (câteva zile) până devin complet independenți.

Foto: Cristian Mihai

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

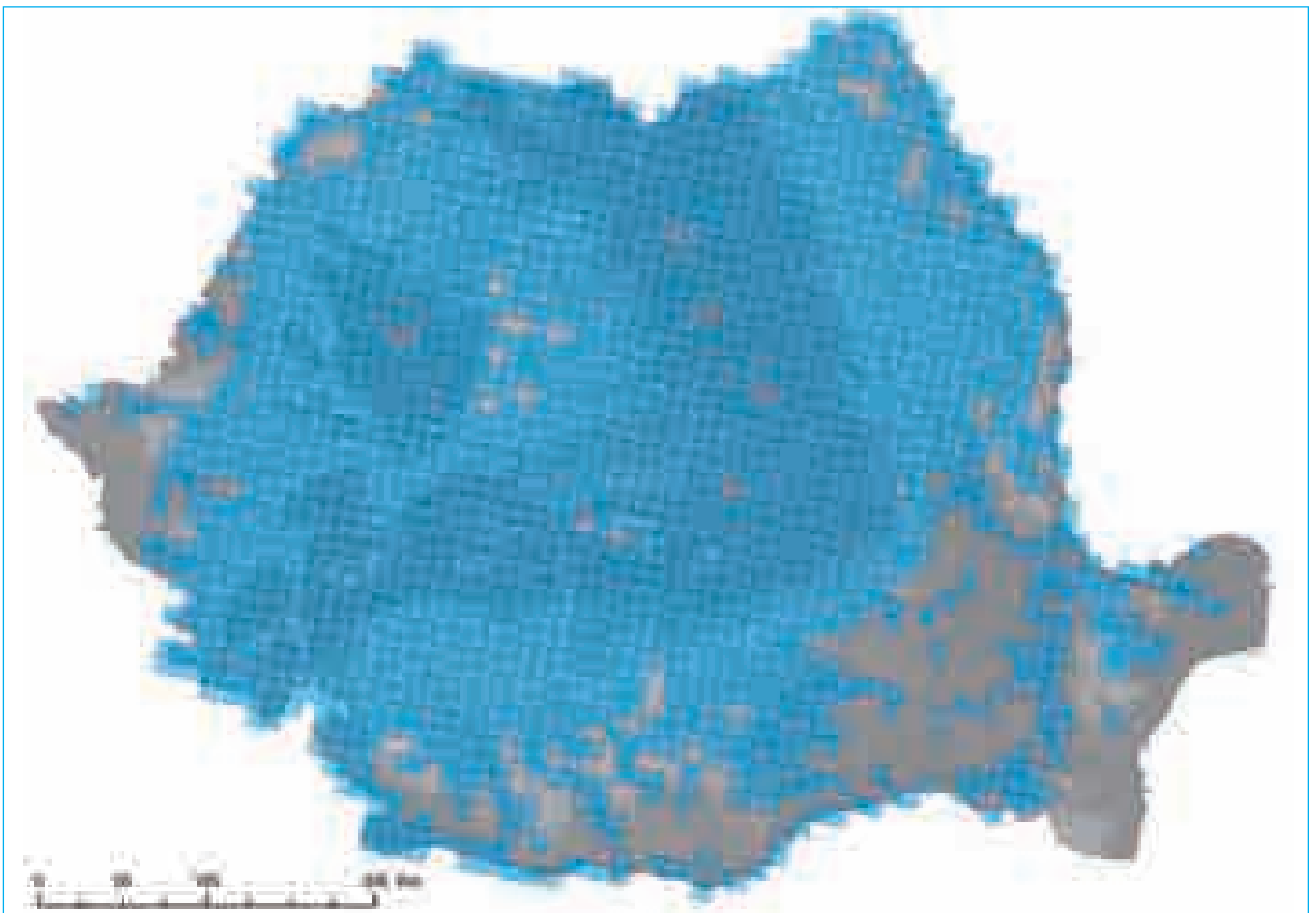
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărire în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).

- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Instalarea cuiburilor artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLUTURAȘ DE STÂNCĂ - WALLCREEPER

Tichodroma muraria

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sittidae

GENUL: *Tichodroma*

SPECIA: *Tichodroma muraria*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Daniel Petrescu

DISTRIBUȚIE

Fluturașul de stâncă este întâlnit atât în Europa, cât și în Asia, în majoritatea cazurilor fiind o specie rară și locală. În Europa cuibărește în Pirinei, Alpi, Carpați și Balcani, având o distribuție fragmentată.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 29.000 și 69.700 de perechi cuibăritoare, reprezentând 10% din populația globală, tendința nefiind cunoscută.

La noi în țară, populația de fluturaș de stâncă este cuprinsă între 200 și 1.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este prezentă în zonele montane, local, dar iarna unele exemplare se deplasează la altitudini mai mici, putând fi observate în cariere de piatră, pe văile apelor sau chiar în localități, pe ziduri sau turnuri de biserică. În zona de

munte preferă pereții calcaroși înalți și abrupti, limitele altitudinale ale cuibăritului fiind între 500 și 2.500 m. Este o specie foarte tăcută și discretă, putând fi greu observată în habitatul ei caracteristic din cauza faptului că, atunci când nu își deschide aripile, este camuflată perfect. Perechea este teritorială în timpul verii, apărându-și teritoriul, însă peste iarnă cei doi parteneri sunt solitari, fiecare dintre ei apărându-și propriul teritoriu.

Specie insectivoră, se deplasează pe stânci în căutarea hranei, care constă în nevertebrate terestre, în principal insecte și păianjeni. Pe timpul iernii se hrănește cu semințe de diferite plante. Este o specie monogamă, perechea manifestând un puternic atașament față de locul de cuibărit. Masculul este cel care alege locul cuibului, într-o fisură din stâncă, și îl indică femelei, executând totodată un dans nupțial spectaculos la intrarea în cuib. Construcția cuibului durează aproximativ 5 zile și este realizată aproape în totalitate de către femelă; cuibul are formă de cupă și este

construit din rădăcini diferite, mușchi, licheni și tulpini de ierburi, fiind căptușit cu pene, lână de oaie și păr (de cele mai multe ori de capră neagră). Păsările sunt extrem de sperioase, recurgând la rute ocolitoare pentru a se apropia de locul în care este amplasat cuibul, care de cele mai multe ori este prevăzut cu două intrări. În această perioadă, masculul este foarte agresiv, apărându-și cuibul și puii de intruși. Față de mamifere sau păsări de pradă are un comportament de intimidare, întinzându-și aripile și stând nemîșcat pentru a-i speria cu coloritul său strident, roșu-aprins. Ponta începe să fie depusă la sfârșitul lunii mai și constă din 4-5 ouă fusiforme, de culoare albastru foarte deschis sau albe, cu puncte maro-roșcate. Incubația durează 15-20 de zile, ouăle fiind clocite de către ambii părinți. Unii autori au sesizat că uneori clocește doar femela, care odată intrată în cuib nu mai iese până la eclozarea puilor, fiind hrănită în tot acest timp de către mascul. După 28-30 de zile de hrănire intensă, puii părăsesc cuibul, însă nu sunt capa-

bili de zbor, fiind alimentați mai departe de părinți. O pereche scoate un singur rând de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

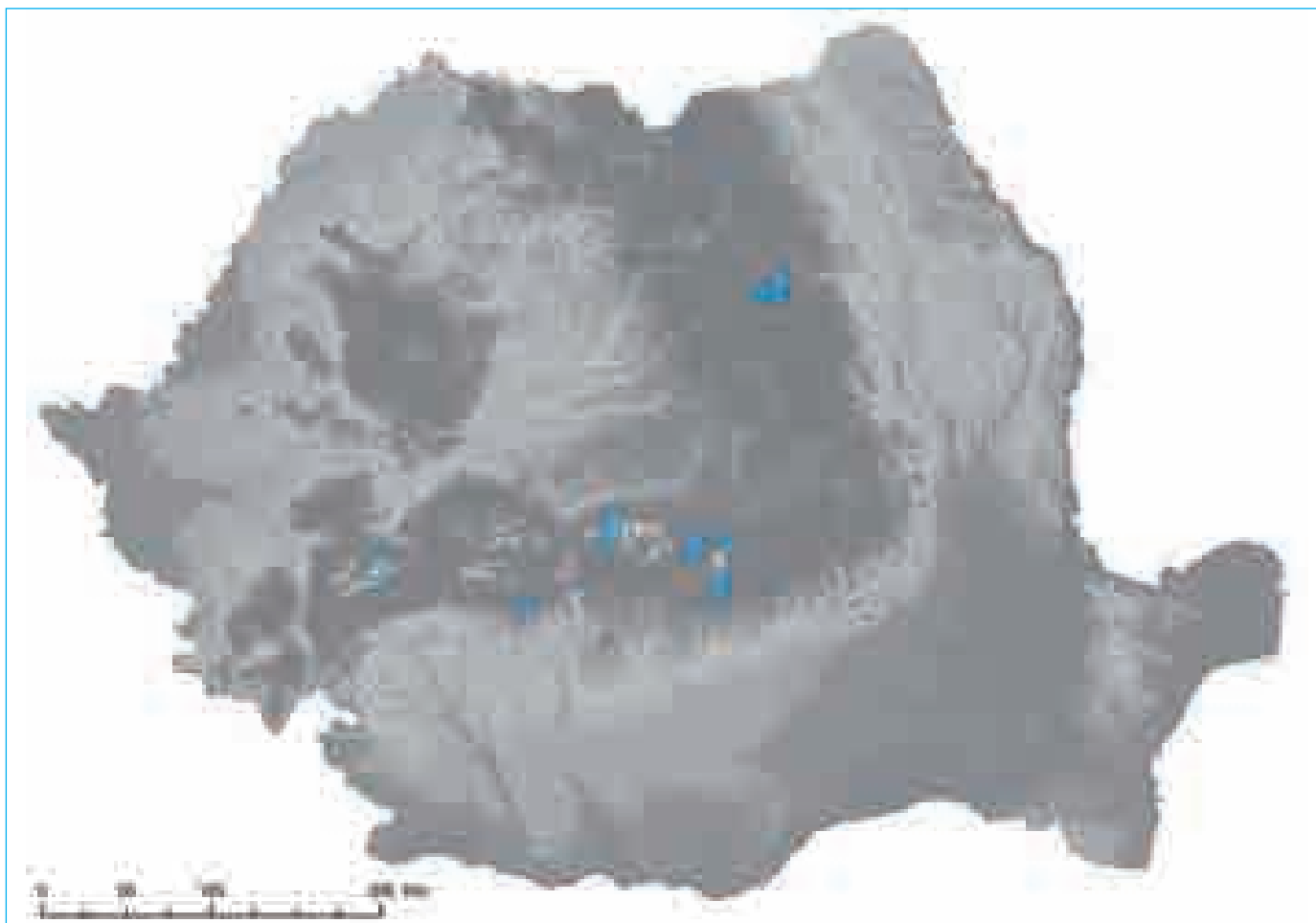
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Management neadecvat al carierelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COJOAICĂ DE PĂDURE - EURASIAN TREECREEPER

Certhia familiaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Certhiidae

GENUL: *Certhia*

SPECIA: *Certhia familiaris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specie paleartică răspândită în centrul și estul Europei, dar și în anumite regiuni din Asia. Arealul lor se întinde din Germania și Norvegia până pe coasta Pacificului, Rusia și Coreea, fiind de asemenea prezente în Japonia și Marea Britanie. În sud, specia ajunge până în Turcia și Iran, iar în nord până în Norvegia, Suedia și Rusia.

La noi în țară este frecventă mai ales în zonele acoperite de păduri, situate în centrul și nordul țării, dar cuibărește și în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 30% din populația mondială și este cuprinsă între 6.050.000 și 11.400.000 de perechi cuibăritoare, între anii 1980-2013 fiind stabilă.

În România, populația cuibăritoare de cojoaică de pădure este cuprinsă între 598.146 și 994.337 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este răspândită din zona colinară până în zona montană înaltă. Populează păduri de foioase, mixte și de stejari bătrâni, procurându-și hrana de sub încrețiturile scoarței copacilor. La noi în țară ajunge până la 1.000 m altitudine.

Este o specie sedentară. În cursul iernii se constată însă deplasări în zonele apropiate, în căutarea hranei și a adăpostului necesar. În general este o pasăre solitară, însă, în zilele friguroase, poate forma grupuri de mai mulți indivizi.

Hrana este alcătuită din insecte în toate stadiile de dezvoltare și din alte viețuitoare mici, pe care le culege de sub scoarța copacilor cu ajutorul ciocului extrem de fin, sprijinindu-se în penele din coadă, care sunt foarte rigide. Începe căutarea hranei de la baza copacului, urcând în spirală pe acesta. Deși în mod obișnuit se hrănește de pe copaci, uneori poate fi observată procurându-și hrana și de pe pereții construcțiilor, de pe solul nud sau printre acele de conifere căzute la sol. În lunile reci de iarnă poate consuma și semințe de conifere. De obicei, feme-

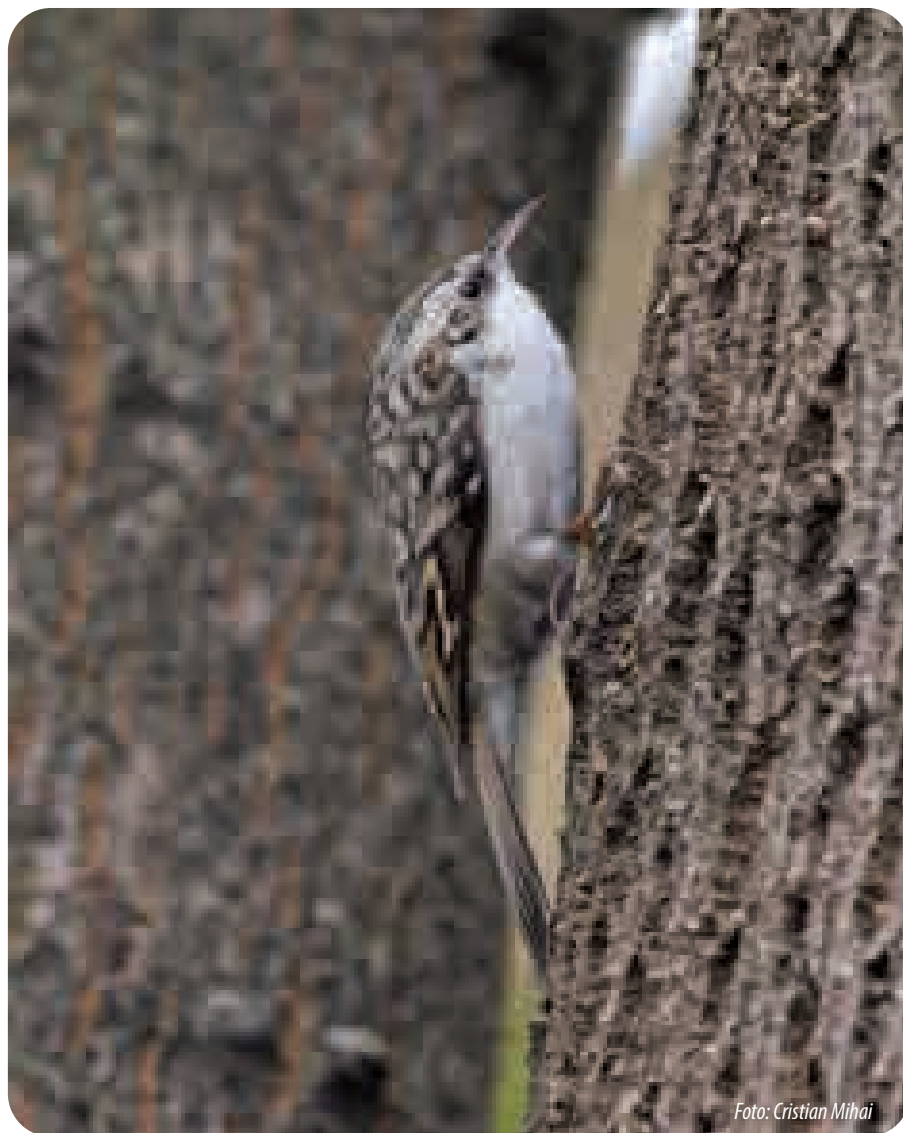

Foto: Cristian Mihai

le se hrănesc în partea superioară a copacilor, iar masculii în cea inferioară. Pe timpul iernii se poate asocia cu alte specii de păsări care hoinăresc împreună în căutare de hrană. Durata medie de viață este de doi ani, însă vârsta maximă înregistrată de specie este de opt ani și 10 luni.

Cuibul este realizat în luna aprilie într-o crăpătură din scoarța copacilor. Este construit din resturi vegetale și lână, având la bază crenguțe, și este captușit cu pene. De obicei depune două cuibare pe an. Femela depune 6 ouă cu dimensiunea de

16 x 12 mm, ovale până la scurt ovale, netede și mate, cu puncte fine și pete roz sau brun-roșcate. Clocitul este realizat numai de către femelă timp de 14-15 zile după depunerea ultimului ou. Puii sunt nidicoli, cu pielea roz la apariție, pe cap au o tufă de puf cenușiu-gălbui, gâtulejul fiind portocaliu, iar cașul galben-închis. Puii sunt dependenți de cuib timp de 14-16 zile de la eclozare, fiind hrăniți în tot acest timp de către ambii părinți. După ce zboară din cuib, ei revin la acesta pe timpul câtorva nopți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropice.

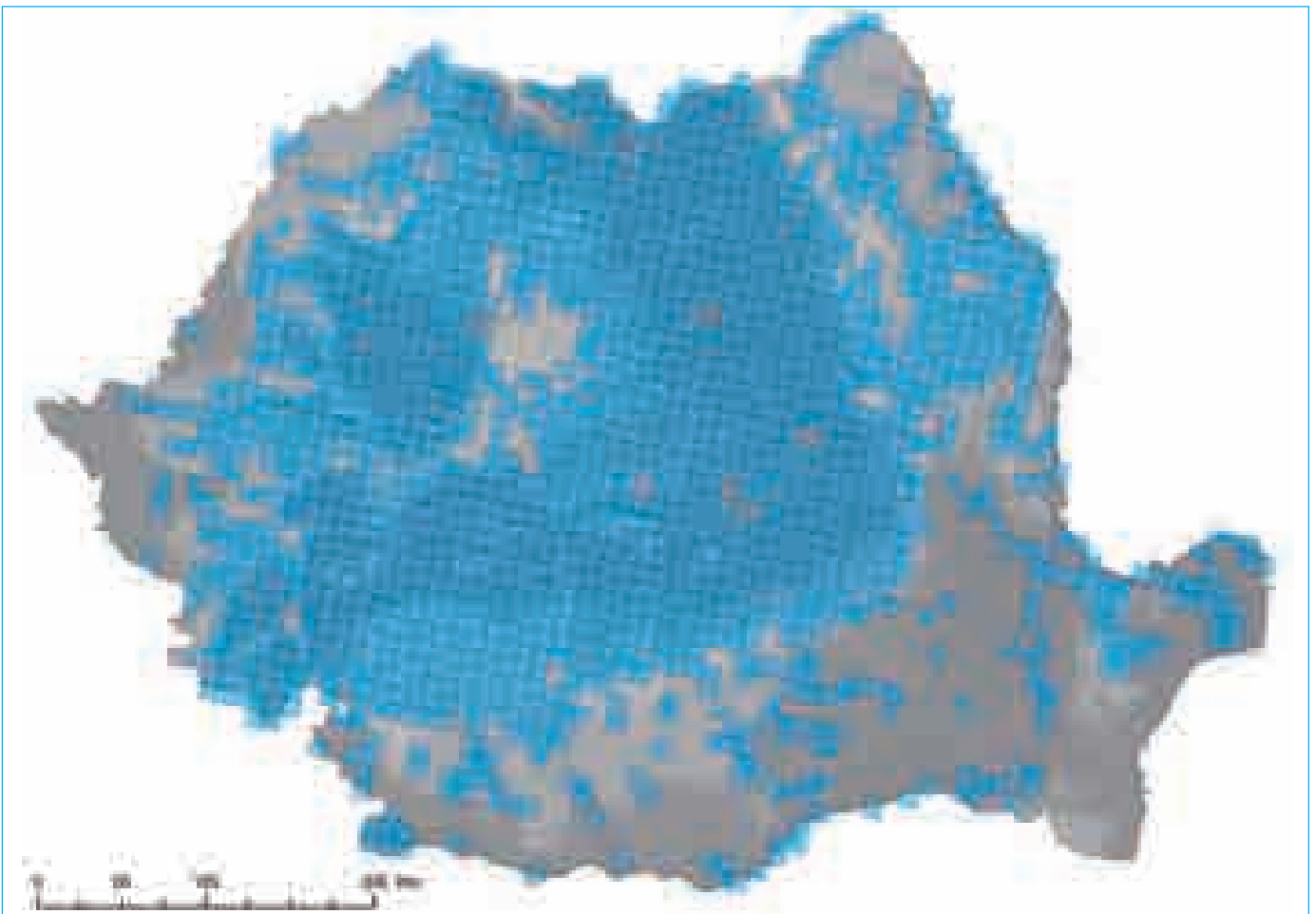
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciilor.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COJOAICĂ CU DEGETE SCURTE - SHORT-TOED TREECREEPER

Certhia brachydactyla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Certhiidae

GENUL: *Certhia*

SPECIA: *Certhia brachydactyla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

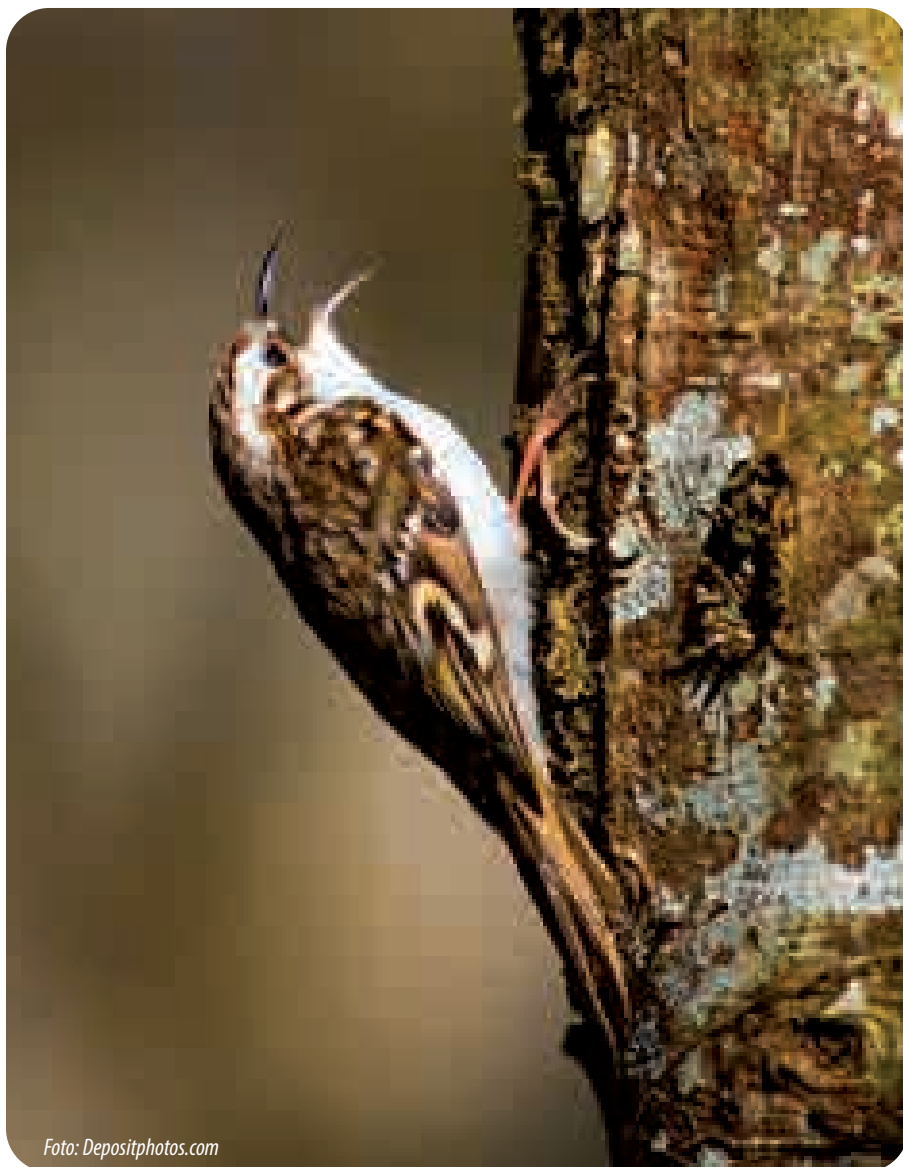

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Este o specie care trăiește în zonele împădurite situate în nordul regiunii temperate. În mod normal nu migrează, însă efectuează deplasări locale, la mici distanțe, așa cum sunt migrațiile de altitudine efectuate de populațiile din Himalaya.

În România apare în sudul și vestul țării și în Dobrogea, lipsa semnalărilor putând fi cauzată de confuzia cu cojoaica de pădure.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă aproximativ 90% din populația mondială și este cuprinsă între 5.130.000 și 8.680.000 de perechi cuibăritoare. În perioada 1982-2013 populația europeană a cunoscut o creștere moderată.

În România, populația de cojoaică cu degete scurte este cuprinsă între 10.000 și 50.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă pădurile de foioase și mixte, rare, cu stejari bătrâni, capturând insectele de sub scoarța copacilor. Poate fi întâlnită până la 1.000 m altitudine. În România este o specie sedentară. Se hrănește cu diferite insecte în toate stadiile de dezvoltare și cu alte nevertebrate mai mici. Hrănirea începe din apropierea bazei copacului, pasărea urcând în spirală pe trunchiul acestuia, folosindu-și pentru sprijin penele din coadă, care sunt rigide.

Reproducerea începe în luna aprilie, când își realizează cuibul într-o crăpătură de scoarță sau o sucitură. Poate utiliza chiar și cuiburi părăsite de ciocănitoare sau cuiburi artificiale instalate în habitatul optim al speciei. Cuibul este realizat din resturi vegetale și textile, având la bază crenguțe, și este căptușit cu material fin, precum pene, lână, mușchi, licheni sau pânză de păianjen. Perechile pot cloci singure sau în cadrul unor grupuri, care uneori pot ajunge la 12 exemplare (în special în zonele aflate la temperaturi mai scăzute). Specia are adesea două ponte într-un sezon de cuibărit.

Femela depune 6 ouă, ovale până la scurt ovale, netede și mate, cu puncte fine și pete roz sau brun-roșcate. Dimensiunea unui ou este de 15,6 x 12,2 mm. Cloștul este asigurat doar de către femelă timp de 14-15 zile și începe după depunerea ultimului ou. Puii sunt nidicoli, cu pielea roz la apariție și cu o tufă cu puf lung pe cap de culoare brun-cenușie. Masculul poate avea singur grijă de acești pui, dacă ei au mai mult de 10-12 zile de la eclozare, în timp ce femela depune sau incubează a doua pontă a perechii. Rareori, masculul poate să se împerecheze cu o a doua femelă, în timp ce prima clocește. Rareori, au fost raportate cazuri în care două femele împerecheate cu același mascul au clocit patele în același cuib. Puii sunt dependenți de cuib timp de 16-17 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

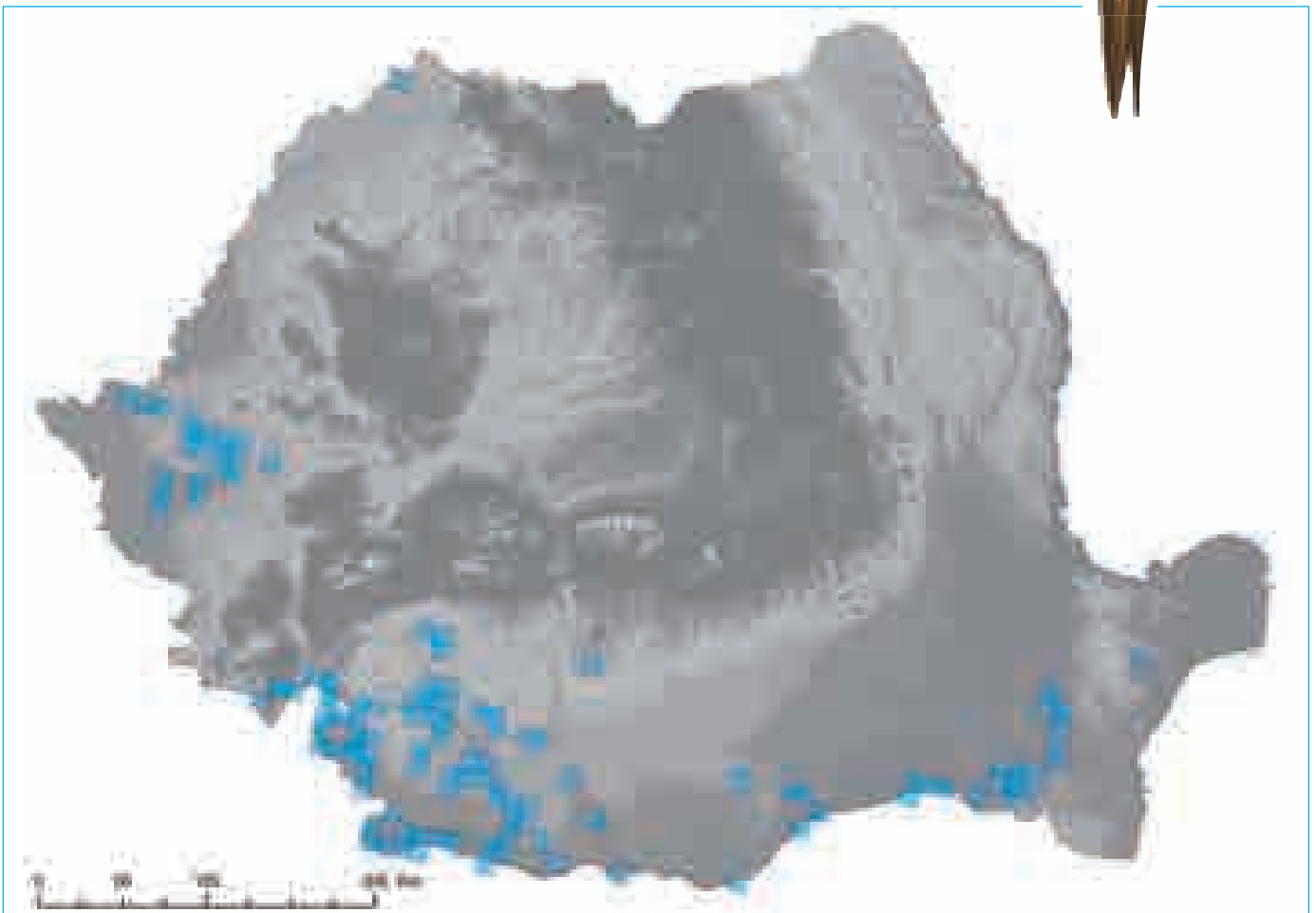
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciilor.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SFRÂNCIOC ROȘIATIC - RED-BACKED SHRIKE

Lanius collurio

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Laniidae

GENUL: *Lanius*

SPECIA: *Lanius collurio*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Ramona Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Sfrânciocul roșiatic este o specie larg răspândită în Europa, exceptând în mare parte zonele nordice, sudul și centrul Peninsulei Iberice și multe dintre insulele din Marea Mediterană. Este o specie migratoare care ierneză în Africa, cu preponderență în Sudan, Egipt și Etiopia.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 7.440.000 și 14.300.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 60% din populația mondială. În perioada 1980-2013 tendința a fost stabilă. În România, populația cuibăritoare este în creștere și este cuprinsă între 3.264.807 și 3.916.343 de perechi, fiind una dintre cele mai numeroase populații din Europa.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sfrânciocul roșiatic este caracteristic zonelor agricole deschise de pășune, cu multe tufișuri și mărcinișuri. Este întâlnit până la o altitudine maximă de 1.700 m. Longevitatea pe care o

atinge în sălbăticie este de 10 ani și o lună.

Este o specie diurnă. Hrana este alcătuită aproape exclusiv din insecte mari. Stă la pândă pe o creangă, cu fața către o zonă larg deschisă, de unde plonjează către prada pe care o capturează din zbor. Când are ocazia, consumă și șopârle, rozătoare sau chiar mamifere mici. Obișnuiește să jefuiască cuiburile păsărilor mici cântătoare, furând puii acestora. Are obiceiul de a fixa surplusul de pradă capturată în spinii arbuștilor, pentru a-l folosi în zilele cu vreme ploioasă, când hrana este mai puțin disponibilă. Prada prinsă este omorâtă prin lovituri precise cu ciocul în spatele gâtului.

Sosește din cartierele de iernare în aprilie, întorcându-se în grupuri mici, de 5-7 păsări. Perechile cuibăresc la o distanță de 100-300 m unele de celelalte. Cântecul nupțial este de slabă intensitate, imitând cântecele altor păsărele. Cuibul este amplasat la o înălțime de până la 2 m de sol, în mărcini sau copaci mici. Este construit de către ambii parteneri, în circa 4-5 zile, din materiale vegetale, fiind captușit cu iarbă și

mușchi. Femela depune în mod obișnuit 4-6 ouă la sfârșitul lunii mai și începutul lunii iunie, care au o dimensiune de circa 22 x 17 mm. Ouăle sunt mate, cu pete cenușii pe fond verzui, gălbui sau roz. Este o specie cu mare variabilitate de formă și cromatică a ouălor. Incubația durează în jur de 13-15 zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită în tot acest timp de mascul. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin zburători după 14-15 zile. Este depusă o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

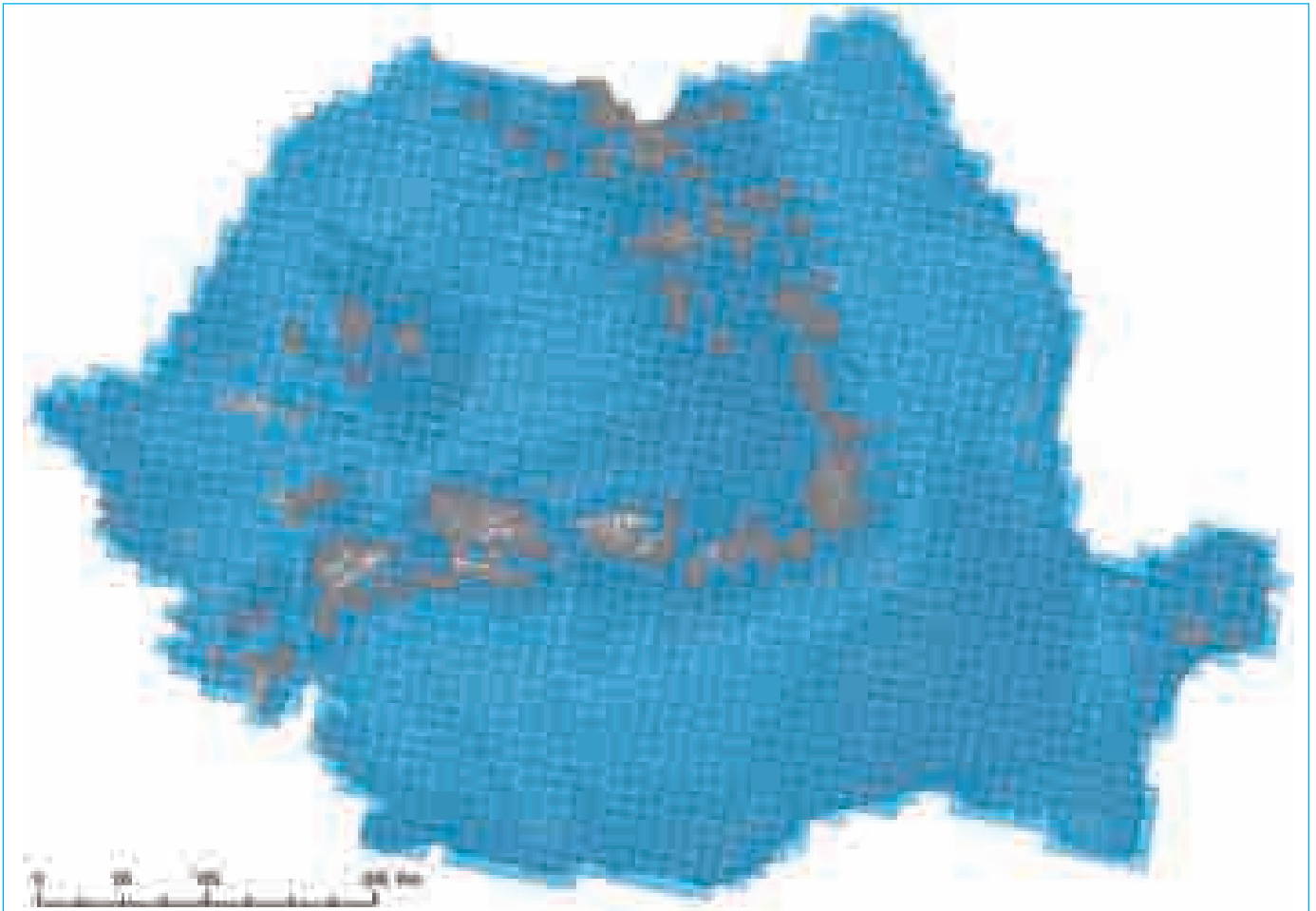
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
 - Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
 - Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
 - Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
 - Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
 - Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
 - Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
 - Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SFRÂNCIOC CU FRUNTE NEAGRĂ - LESSER GREY SHRIKE

Lanius minor

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Laniidae

GENUL: *Lanius*

SPECIA: *Lanius minor*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Sfrânciocul cu fruntea neagră cuibărește în sudul și centrul Europei, precum și în vestul Asiei. Este o specie migratoare, care ierneză în Africa, cu precădere în Botswana, Namibia, Zimbabwe și Africa de Sud.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 331.000 și 896.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 55% din populația globală a speciei. În perioada 1999-2013 populația din Europa a suferit un declin sever.

În România, populația cuibăritoare de sfrâncioc cu frunte neagră este cuprinsă între 100.945 și 229.464 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sfrânciocul cu frunte neagră este caracteristic zonelor agricole deschise, cu tufișuri și copaci izolați.

Vânează pândind din locuri care oferă o bună vizibilitate, la o înălțime de până la 6 m. Adeseori stă pe firele electrice care traversează habitatele caracteristice. Este o specie omnivoră, dar

se hrănește preponderent cu insecte precum coleoptere, fluturi de zi și de noapte, muște și coșai. Mai consumă și melci, miriapode, dar și șopârle, șoareci și chiar păsări de mici dimensiuni. Capturează prada din aer sau de pe sol. Obişnuiește să captureze mai mult decât poate consuma, surplusul de pradă fixându-l în spinii arbuștilor, pentru a-l folosi în zilele cu vreme ploioasă, când hrana este mai puțin disponibilă. Masculul hrănește mai întâi femela și numai după aceea începe să facă provizii.

Sosește din cartierele de iernare în prima jumătate a lunii mai. Cuibul este alcătuit din crenguțe și rădăcini, fiind căptușit cu frunze și flori de plante aromatice (*Thymus sp.*, *Menta sp.*), iar la interior este căptușit cu fire de păr de la animalele domestice, în amestec cu pene. El este construit la aproximativ 4-6 m de la sol, pe o ramificație a crengilor de salcâmi, duzi, plopi sau pomi fructiferi. Femela depune în mod obișnuit 3-7 ouă în a doua parte a lunii mai și în prima parte a

lunii iunie, cu o dimensiune de 24 x 17,8 mm. Forma lor este ovală spre oval-alungită, iar culoarea de bază verzuie sau verde-pal; macule măslinei și cenușii sunt dispuse în rozetă la nivelul polului bazal. Incubația durează 14-16 zile și este asigurată de ambii părinți, însă mai ales de către femelă, care este hrănită în tot acest timp de mascul. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin zburători după 16-18 zile, în perioada cuprinsă între sfârșitul lui iunie și până în august. Este posibilă depunerea unei ponte de înlocuire atunci când prima pontă a fost distrusă.

AMENINȚĂRI

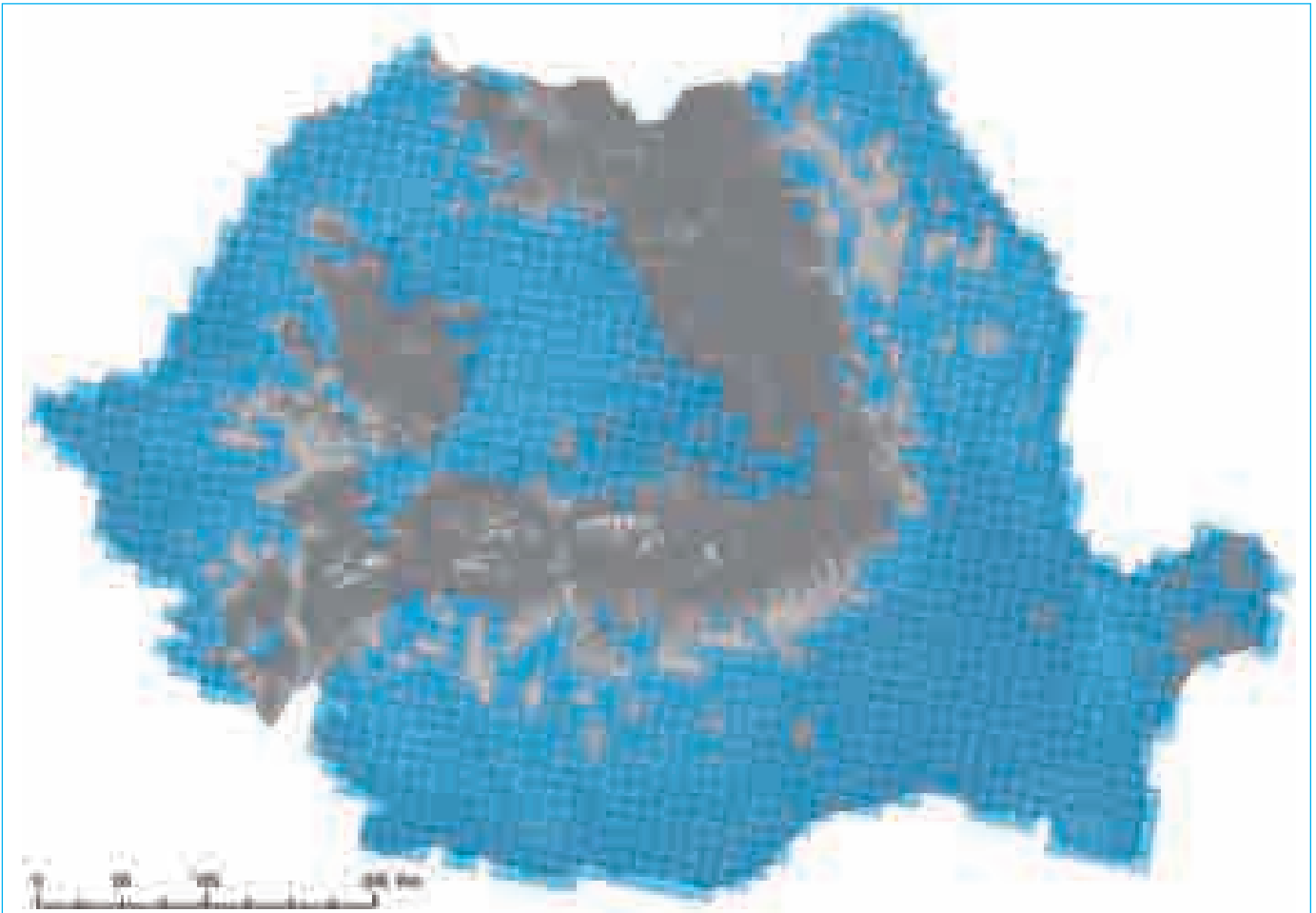
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SFRÂNCIOC MARE - GREAT GREY SHRIKE

Lanius excubitor

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Laniidae

GENUL: *Lanius*

SPECIA: *Lanius excubitor*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Arealul de distribuție al sfrânciocului mare este foarte vast. Este întâlnit în toată Europa, la nord de ecuator în Africa, în Asia din Siberia până în China și, în America de Nord, din California și New Jersey până în Alaska.

POPULAȚIE

Pe continentul european, populația cuibăritoare este cuprinsă între 69.000 și 176.000 de perechi, constatându-se o ușoară scădere a populației precum și reducerea arealelor de răspândire ale acesteia, mai ales din cauza extinderii terenurilor agricole și a distrugerii habitatului în favoarea agriculturii.

Populația cuibăritoare din România este cuprinsă între 2.250 și 17.189 de perechi, tendința fiind descendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În sudul Europei cuibărește în regiuni aride, deschise, iar în nord pe lângă mlaștini și luminișuri, în pădurile de conifere și de mesteacăn. Preferă în general locurile deschise, cum ar fi pășunile și fânețele presărate cu arbuști și tufe, în care sunt neapărat prezente puncte mai înalte de obser-

vație. Îl găsim stând în vârful unui copac, dacă se află într-o zonă împădurită, uneori pe o prăjină, gard, stâlp de curent sau pe o piatră mai înaltă. Obişnuiește să stea pe copacii mai înalți, spre deosebire de rudele sale apropiate. Evită câmpiile plate fără copaci sau tufe mari și poate fi întâlnit chiar și în apropierea așezărilor omenești. În general, habitatul sfrânciocului mare necesită existența a 5 până la 15 puncte de observație/hectar. Dacă descoperă o zonă abundentă în hrană, se adaptează cu ușurință. Are nevoie doar de câteva puncte de observație, un loc bun de cuib și hrană cât mai variată. Poate ierna în zone cu climă mai aspră, pe care celelalte specii înrudite nu le-ar tolera. De remarcat este faptul că, în ultimele decenii, numărul păsărilor care au rămas tot timpul anului în zonele de cuibărit a crescut în Peninsula Scandinavă.

Se hrănește cu insecte de dimensiuni mari, șopârle, rozătoare sau păsări de talie mai mică. Toate speciile de sfrâncioc sunt considerate răpitoare, acest lucru fiind confirmat și de ciocul lor puternic, încovoiat la vârf. Prada este zărită din postul de observație sau din zbor și prinsă după o scurtă urmărire aeriană sau cu o coborâre rapidă pe sol. O parte din hrana capturată este în-

faptă în spinii plantelor sau în sârma gardurilor, pentru depozitare.

Depune frecvent două ponte în anii cu hrană suficientă, a câte 4-7 ouă. Primele ouă sunt depuse chiar foarte devreme, pe la începutul lunii martie. Dimensiunea unui ou este de 26 x 19,5 mm, iar culoarea este alb-cenușie sau alb-albăstruie, cu pete gălbui până la brun-roșcate sau purpurii. Perechea este foarte teritorială. Specia este monogamă, însă legătura dintre parteneri este slabă pe perioada iernilor, astfel încât, în următorul sezon de cuibărit, fiecare dintre ei poate alege alt partener. Ritualul nupțial este complex, alcătuit din zboruri și posturi de etalare a penajului, cântece și frecvente cazuri în care masculul oferă hrană femelei. Cuibul este amplasat într-un copac la peste 1 m înălțime de la sol și este solid, fiind construit din crenguțe. Pe interior este tapetat cu fire de plante, iarbă, pene și alte materiale. Ambele sexe contribuie la construirea cuibului și la hrănirea puilor. De regulă, doar femela se ocupă de clocitul ouălor. Puii părăsesc cuibul după 20 de zile de la eclozare. Ei continuă să fie dependenți de hrana adusă de părinți încă 10 zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.

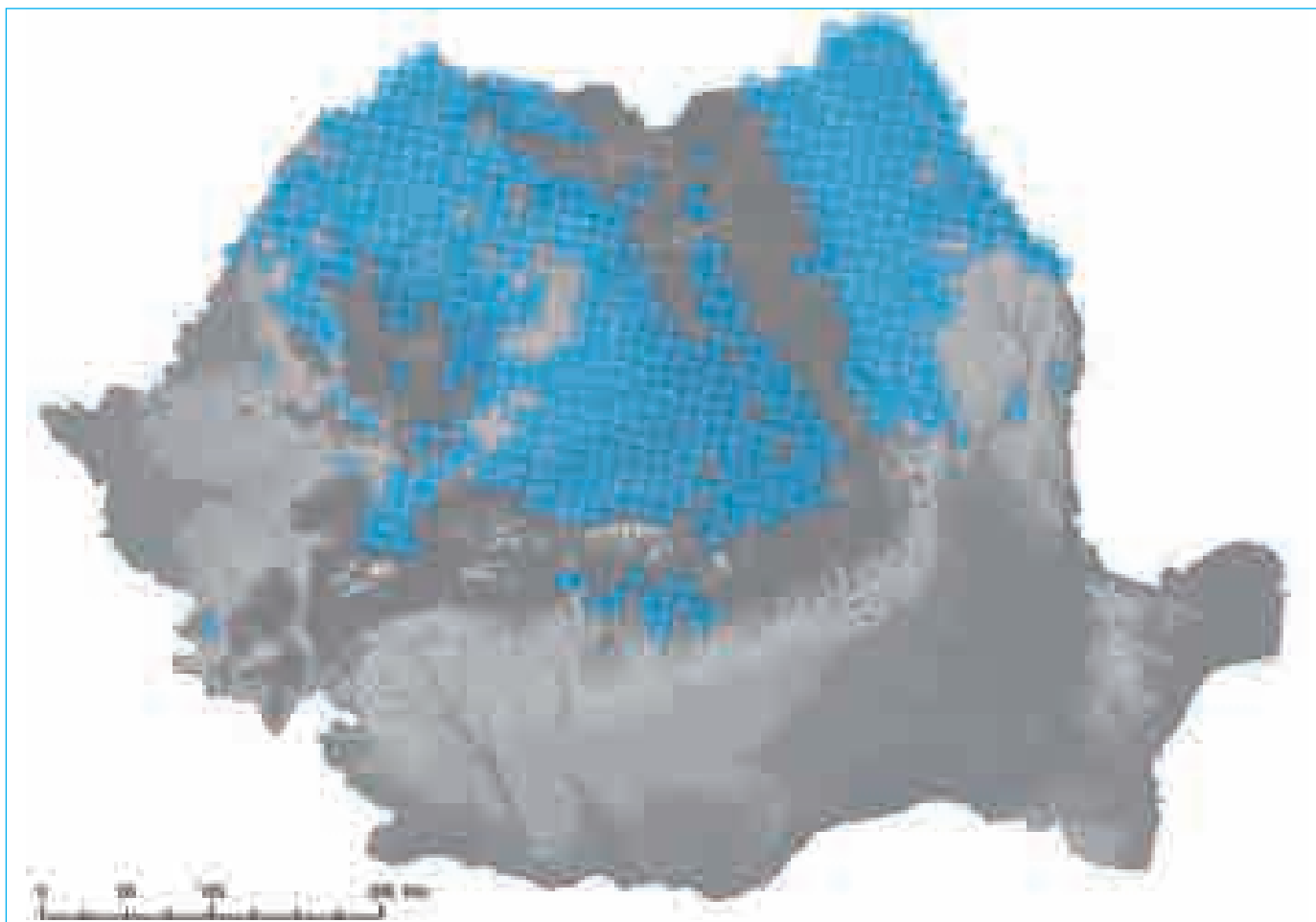

Foto: Cristian Mihai

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SFRÂNCIOC CU CAP ROȘU - WOODCHAT SHRIKE

Lanius senator

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Laniidae

GENUL: *Lanius*

SPECIA: *Lanius senator*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Mircea Bezerghianu

DISTRIBUȚIE

Larg răspândit în zona sudică a Europei și în vestul Asiei, fiind distribuit pe o bandă care se întinde din Portugalia până în Iran. Populații cuibăritoare se întâlnesc însă și în nordul Africii, în Maroc, Algeria, Tunisia și Libia. Sfrânciocul cu cap roșu este o specie migratoare, care iernea în Africa Centrală, pe un areal care se întinde din Senegal și Liberia până în Etiopia și Sudan. În România a fost găsit cuibărind în Dobrogea, nordul Olteniei și sudul Banatului.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 1.930.000 și 3.110.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 65% din populația globală de sfrâncioc cu cap roșu. În perioada 1998-2013 s-a înregistrat un declin moderat. În România, populația cuibăritoare de sfrâncioc cu cap roșu este cuprinsă între 255 și 2.500 de perechi.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sfrânciocul cu cap roșu este caracteristic zonelor semideschise cu tufșuri și copaci izolați. Preferă pentru cuibărit pădurile cu poieni deschise, bogate în tufșuri. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de cinci ani și șapte luni.

Este o specie aproape exclusiv insectivoră, cu preferință pentru insectele mari, precum coleoptere, ploșnițe și coșai, dar și ortoptere precum coropișnița. Consumă și amfibieni, șopârle, micromamifere și chiar păsări de talie mică. În ceea ce privește vânătoarea, folosește două tactici, vânatul în zbor și lansarea de la înălțime spre sol, aceasta din urmă făcându-se din copaci, tufșuri sau de pe firele de curent electric, acolo unde sunt prezente. Ca toți sfrânciocii, capturează mai mult decât poate consuma, surplusul de hrană depozitându-l prin înțepare în spinii unui tufș.

Se întoarce din cartierele de iernare la sfârșitul lunii aprilie, începutul lui mai. Cuibul este construit în tufșuri sau arbori, de preferință acolo

unde este expus la soare. Acesta are forma unei cupe cu diametrul de aproximativ 8 cm și adâncimea de 5 cm, fiind construit din crenguțe și rădăcini fine și ornat cu rămurele verzi; pe interior este căptușit cu material fin vegetal, pene și păr de mamifere. Construcția lui durează 4-6 zile și este realizată de către de ambii părinți. Femela depune în perioada mai-iunie o pontă alcătuită din 5-7 ouă, în general la 1-4 zile după terminarea construcției cuibului. Ouăle depuse sunt clocite timp de 12-17 zile numai de către femelă, care este hrănită în tot acest timp de mascul. Incubația durează 19-20 de zile. Amândoi părinții hrănesc puii la cuib până devin complet independenți, ceea ce se întâmplă la 2-3 săptămâni de la eclozare. În cazul în care pontă este distrusă, poate depune un nou rând de ouă, dar aproape întotdeauna acesta este depus în alt cuib. În general, scoate o generație de pui pe an, dar în anumite zone ale arealului său poate scoate și un al doilea rând de pui, dacă există condiții favorabile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

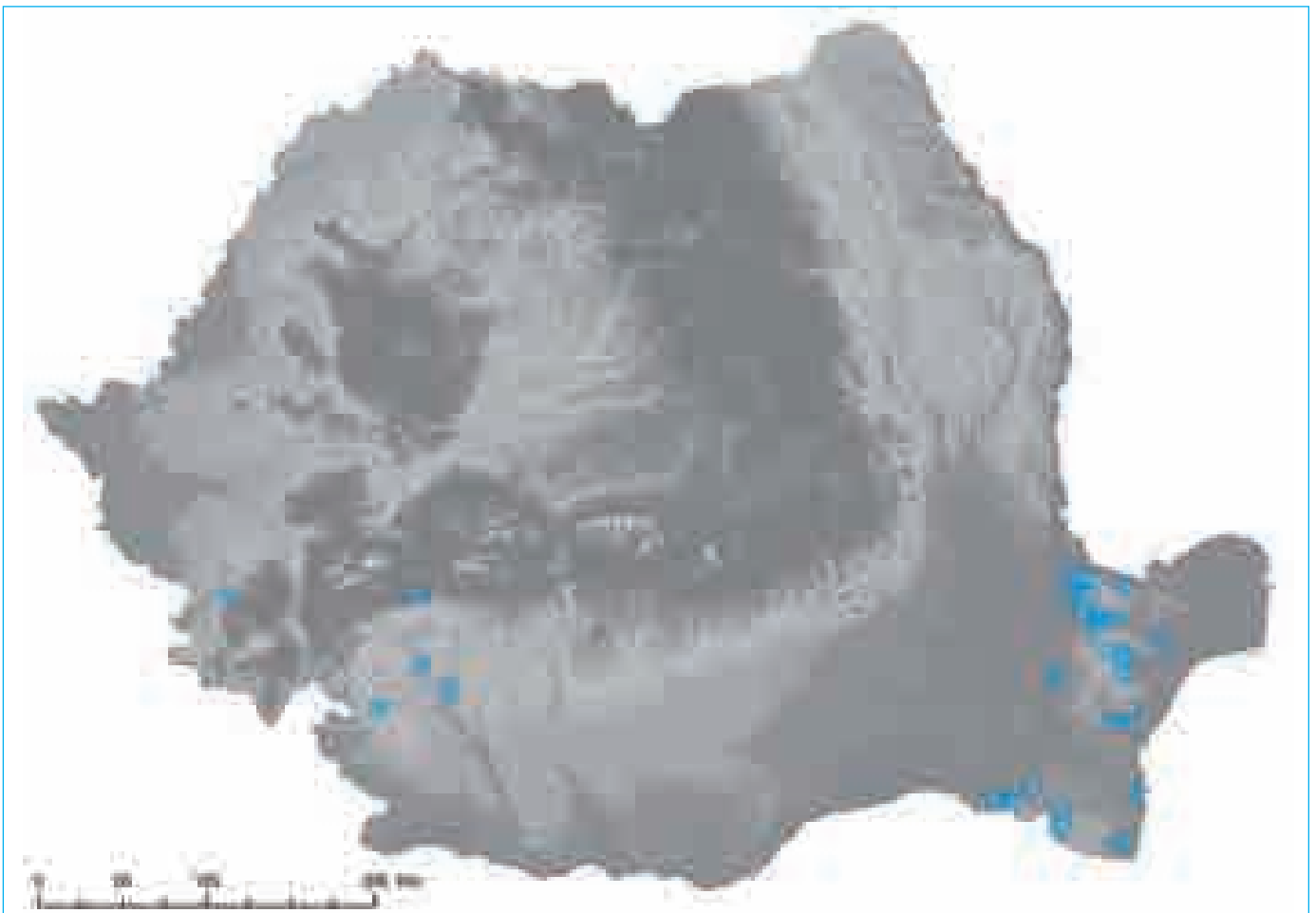
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.

- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COȚOFANĂ - EURASIAN MAGPIE

Pica pica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: Pica

SPECIA: Pica pica

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

Foto: Ramona Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Coțofana este o specie larg răspândită la nivel eurasiatic, regăsindu-se din Portugalia, în est, până în China, Coreea și Japonia, unde a fost introdusă. Lipsește în nordul Rusiei, iar în sudul Asiei lipsește din India și o parte dintre țările nordice acesteia. Este o specie sedentară pe tot arealul. Poate fi regăsită și în nordul Africii, din Maroc până în Tunisia.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 7.500.000 și 19.000.000 de perechi cuibăritoare, încă din 1980 tendința generală a populației fiind stabilă.

În România, populația de coțofană este cuprinsă între 668.969 și 822.706 de perechi cuibăritoare, fiind stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Coțofana se poate întâlni în special în regiunile de șes, dar trăiește și în zonele de munte până

la altitudini de 2.500 m, unele subspecii urcând până la 4.000 m. Poate ajunge în căutare de hrană și până la înălțimi de 5.500 m. Păsările din această specie pot trăi în locuri diferite, de exemplu pășuni, tufișuri, pâlcuri de copaci sau la liziera pădurilor. Preferă locurile deschise, luminoase, precum parcuri, grădini, terenuri agricole și pajiști aflate în apropierea apelor. Pot trăi și în regiuni de smârcuri sau în stufăriș și mai rar în păduri. Păsările încep să fie active înainte de răsăritul soarelui și își încetează activitatea înainte de apusul lui. În sezonul de reproducere formează perechi, iar în afara perioadei de împerechere trăiesc în grupuri. Iarna, aceste grupuri pot alcătui stoluri de până la câteva sute de exemplare. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 21 de ani. Atinge maturitatea sexuală la un an. Coțofana se hrănește în general la sol, unde prinde insecte pe care le poate depozita ulterior prin regurgitare într-o groapă. Este o specie omnivoră, pe lângă nevertebrate mai putând consuma și semințe, fructe și chiar semințe de

conifere. Această hrană de origine vegetală este consumată în special în afara sezonului de reproducere. Intră în cuibul altor specii de păsări, din care ia ouăle și puii, pe lângă acestea mai capturând și diverse reptile și mamifere mici, consumând chiar și detritus.

Este o specie monogamă. Cuibul este construit de ambii parteneri în 5-6 săptămâni și constă dintr-o cupă din pământ căptușită cu rădăcini, iarbă și fire de păr, poziționată într-o structură mai mare, formată din ramuri. Cuibul are de obicei două intrări și este poziționat într-un copac sau într-un tufiș, la câțiva metri deasupra solului. Femela depune o pontă formată din 4-9 ouă gri-verzui cu pete maronii. Incubația este realizată de către femelă și durează 16-21 de zile, în tot acest timp fiind hrănită de mascul. Ambii părinți le aduc hrană puilor, însă masculul se ocupă mai ales de apărarea cuibului. Juvenilii zboară de la cuib după 25-29 de zile, dar familia stă împreună până în toamnă.

AMENINȚĂRI

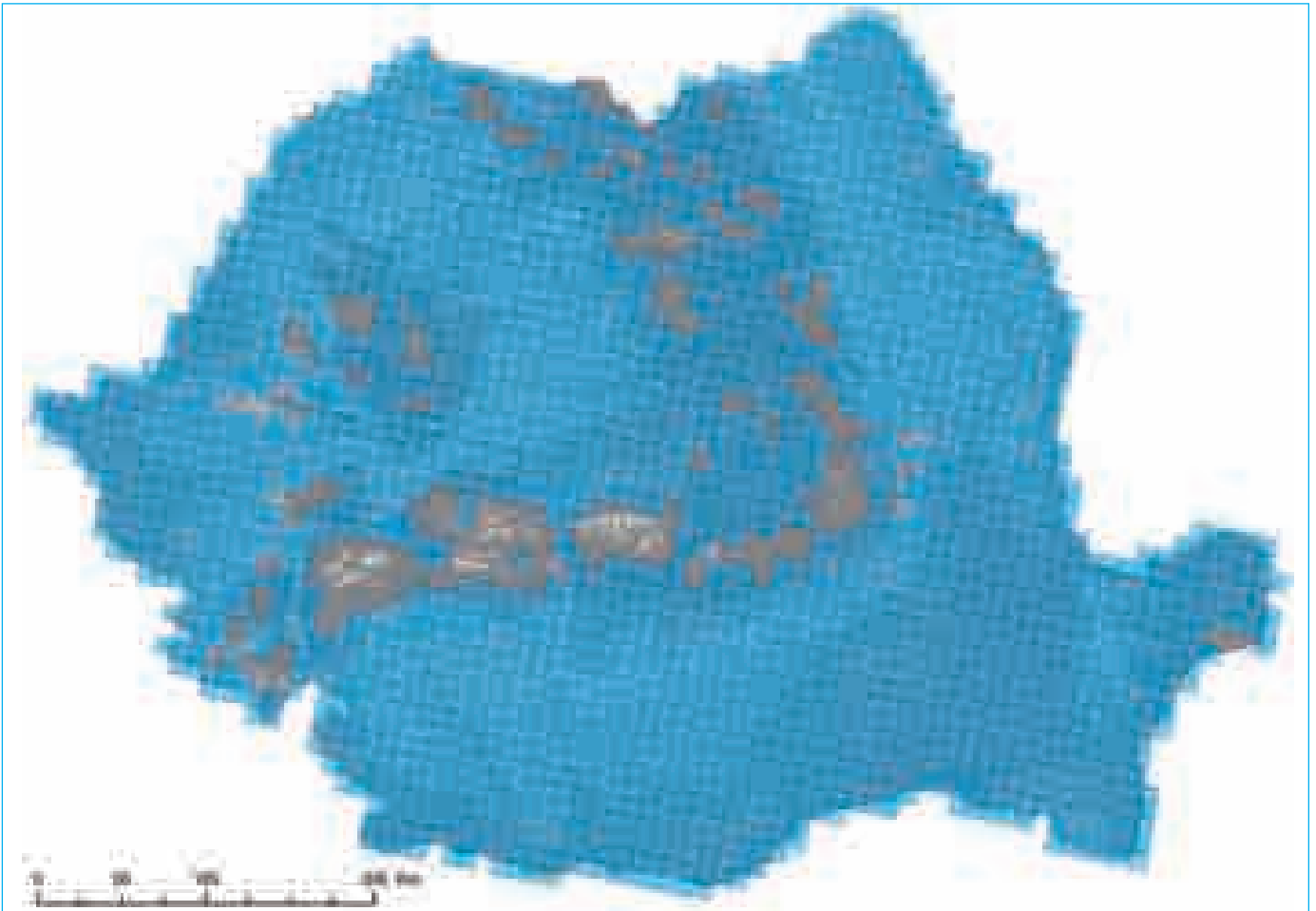
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere.
- Efectul vânătorii.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Controlul și penalizarea distrugerii cuiburilor.
- Limitarea vânătorii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GAIȚĂ - EURASIAN JAY

Garrulus glandarius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: *Garrulus*

SPECIA: *Garrulus glandarius*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

DISTRIBUȚIE

Trăiește în zona temperată din zona pădurilor și în apropiere de așezările omenești, fiind distribuită larg în toată Europa și Asia.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 45% din populația mondială și este cuprinsă între 7.480.000 și 14.600.000 de perechi cuibăritoare, între anii 1980-2013 specia înregistrând o creștere moderată.

În România, populația cuibăritoare de gaiță este cuprinsă între 338.014 și 490.700 de perechi și este stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în zonele cu pădure deasă, în special de stejar, dar și în păduri cu alte foioase sau conifere. De asemenea, poate fi găsită și în parcurile cu arbori sau chiar grădini, suportând destul de bine un grad moderat de antropizare a habitatului. Este o specie sedentară în general, dar populațiile din nordul extrem migrează pentru a ierăna în zonele sudice. Părăsesc locurile de cuibărit în luna septembrie și revin în martie. Populațiile din zonele de nord și cele centrale pot să își schimbe arealul atunci când nu găsesc destulă hrană. Longevitatea maximă în libertate este de 17 ani și nouă luni. Ating maturitatea sexuală la vârsta de doi ani.

Dieta este omnivoră, preponderent formată din ghindă. Caută mâncare atât în copaci, cât și pe sol, iar toamna îngroapă ghindele pentru a le avea ca provizii pentru iarnă și în perioada creșterii puilor. O gaiță poate ascunde între 4.500 și 11.000 de ghinde, punând câte una într-un loc sau în grupuri mici, amintindu-și și după 10 luni unde a ascuns hrana. Se consideră astfel că această specie are un rol deosebit de important în înmulțirea speciilor de stejar. Pe lângă ghinde se mai hrănește cu răme, melci, insecte și chiar și ouă, dacă învață să spargă oul și să-i mănânce conținutul. Se pot hrăni, de asemenea, chiar și cu păsări mici și cu puii acestora.

Foto: Cristian Mihai

Legătura monogamă dintre păsări durează de obicei toată viața. Ritualul nupțial presupune etalarea penajului de pe aripi și coadă, iar masculul îi oferă hrană femeiei. Cei doi construiesc într-un tufiș sau copac un cuib din bețe, fire de iarbă și rădăcini mici, pe care îl câptușesc cu păr de mamifer. Ponta constă din 5-7 ouă lucioase și este depusă în perioada aprilie-iunie, fiind cloctită de ambii părinți, timp de 16-18 zile. Mărimea medie a unui ou este de 31 x 23 mm. Ambii parteneri hrănesc intensiv puii timp de 21-22 de zile, până când aceștia vor părăsi cuibul. Hrănirea juvenilor de către părinți va continua

însă și după părăsirea cuibului, până se încheie prima toamnă din viața lor. O pereche crește un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

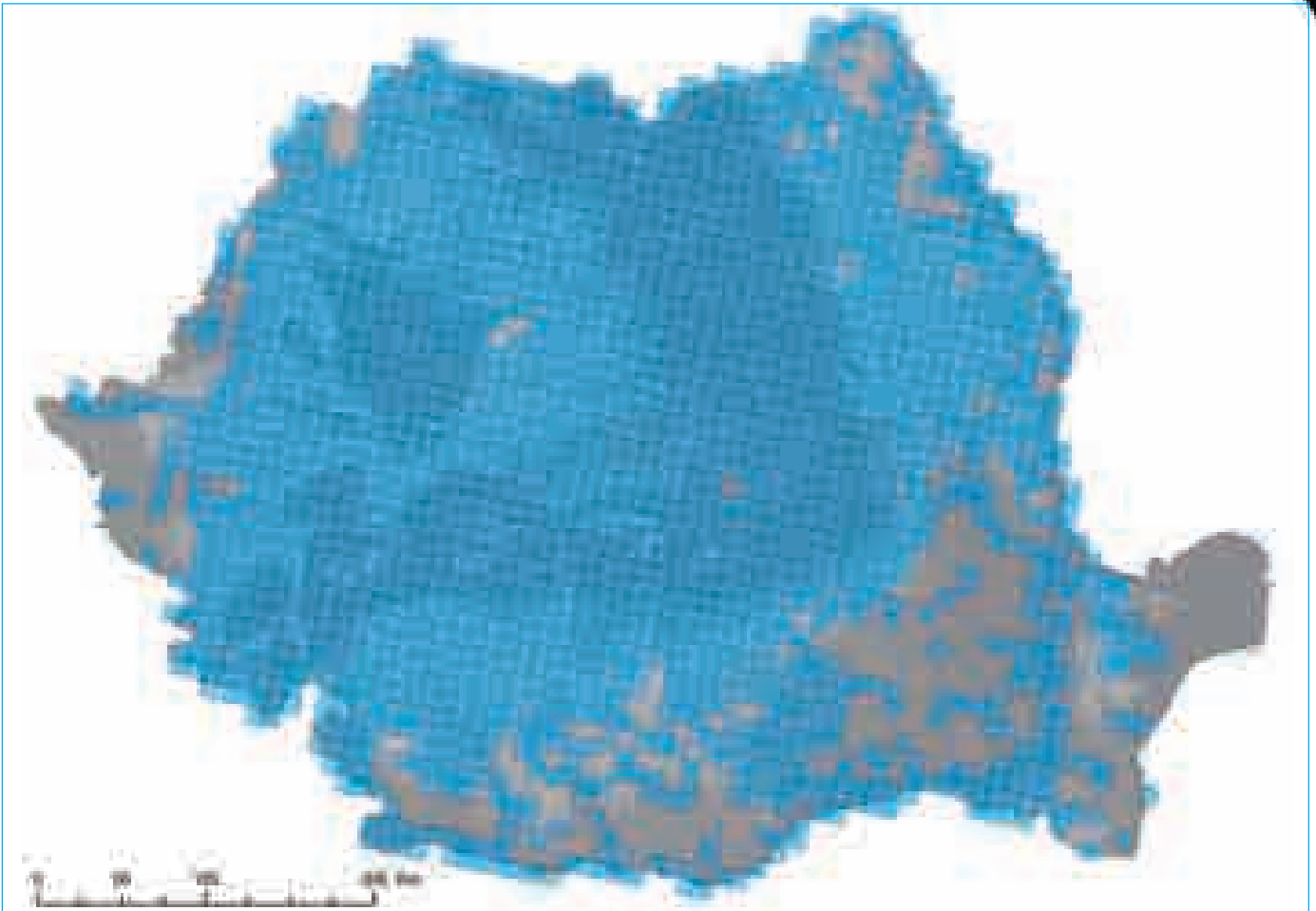
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Poluarea.
- Vânătoarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea activităților care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și de reproducere a speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Interzicerea vânătorii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ALUNAR (GAIȚĂ DE MUNTE) - NORTHERN NUTCRACKER

Nucifraga caryocatactes

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: Nucifraga

SPECIA: Nucifraga caryocatactes

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Ramona Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Alunarul este o specie larg răspândită în zona Eurasiatică, însă preferă zona boreală și munții din centrul și sud-estul Europei, nord-estul Asiei, Japonia, China și alte câteva țări central ori sud-asiatice. În general, nu este o specie migratoare, dar populațiile siberiene se mută în sudul continentului când nu găsesc hrană de-ajuns.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este cuprinsă între 370.000 și 1.100.000 de perechi, ceea ce reprezintă 15% din populația globală a speciei. Se estimează că în perioada 1980-2013 populația a rămas stabilă.

În România, populația este cuprinsă între 46.672 și 126.276 de perechi cuibăritoare, acestea reprezentând, alături de cele din Rusia, cele mai mari populații din Europa.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Poate fi întâlnită în pădurile de conifere de la altitudine mare. Dacă scade cantitatea de hrană

preferată, specia poate părăsi aceste păduri și invadează regiunile calde și temperate din Europa de Vest, putând fi găsită în livezi, grădini, păduri și ferme din zona de câmpie. Longevitatea maximă la care ajunge în libertate este de 16 ani și două luni. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Cu toate că numele popular ar sugera hrana preferată, la nivel global principala sursă de hrană sunt semințele mari ale genului *Pinus* (spre exemplu zâmbbru, *P. cembra*). În anumite zone unde nu se găsesc astfel de pini, specia se hrănește și cu alune, ghinde, castane sau jir. S-a observat că aceste populații prezintă adaptări ale ciocului pentru a ajunge mai ușor la semințe. Este în mare parte o specie vegetariană, dar se hrănește și cu păianjeni, melci, diferite insecte, ouă din cuibul altor păsări și chiar cu mamifere sau păsări de talie mică. Alunarul își îngroapă hrana deseori, pentru a avea provizii de iarnă. Sezonul de cuibărit începe în martie-aprilie. În sezonul de împerechere, masculul și femela se cheamă cu sunete unul pe altul pentru a-și în-

tări relația, amândoi fiind teritorial și apărându-și teritoriul, care se întinde de obicei pe 8-12 hectare. Formează o pereche stabilă, monogamă, izolată, care rămâne împreună toată viața. Cuibul e construit la nivel înalt într-un conifer (foarte rar într-un arbore cu frunze căzătoare), de obicei pe fața însoțită a acestuia. Acesta este realizat din licheni sau crenguțe și este căptușit cu fire fine de iarbă, păr și pene. Depune o pontă formată din 2-5 ouă de culoare albă cu puncte verzui și cu dimensiunea de 34 x 25 mm, care sunt clocite de ambii părinți, timp de 18-19 zile. Ambii parteneri hrănesc puii, folosind în acest scop în primă fază hrana depozitată din timp. Puii vor părăsi cuibul la 24-25 de zile după eclozare, dar mai stau încă 3 luni alături de părinți, pe care îi imită pentru a învăța să se hrănească singuri și să deprindă diverse tehnici de stocare a alimentelor, care sunt esențiale pentru supraviețuirea speciei. O pereche scoate un singur rând de pui pe an. În afara sezonului de cuibărit, perechile stau împreună tot anul, dar, de multe ori, iarna se adună în stoluri mai mari.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Braconajul.

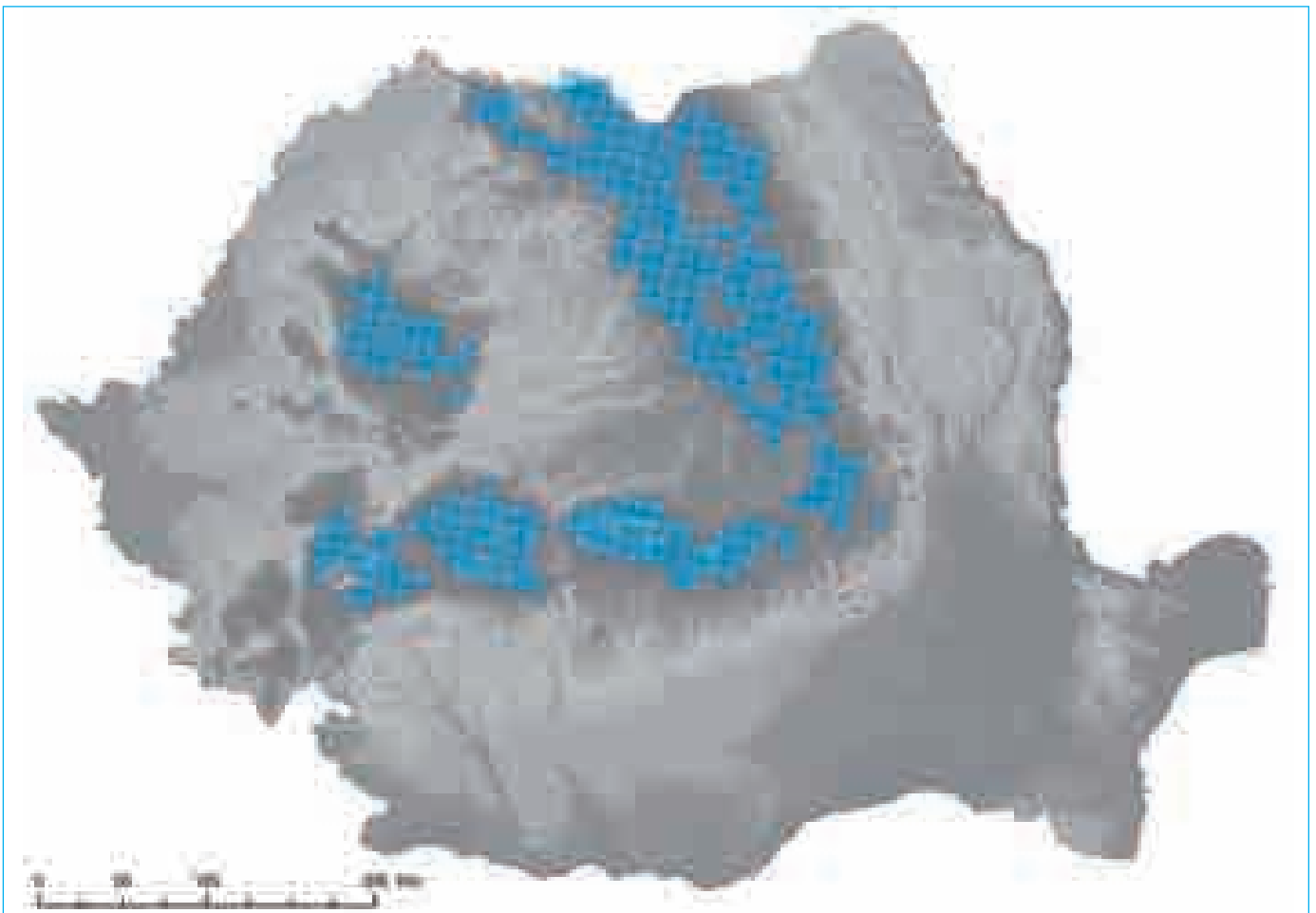
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.

- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂNCUȚĂ - EURASIAN JACKDAW

Corvus monedula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: *Corvus*

SPECIA: *Corvus monedula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

DISTRIBUȚIE

Stâncuța este întâlnită din Africa de Nord-Vest și în întreaga Europă, cu excepția nordului extrem. În Asia Centrală apare în Turcia, Caucaz, Iran, Irak, arealul extinzându-se în Asia de Est și în Himalaya de Est până la lacul Baikal, Afganistan, Pakistan și nord-vestul Indiei.

Cele mai multe populații sunt sedentare, dar populațiile nordice și estice sunt parțial migratoare, deplasându-se pentru iernare spre Europa și Asia de Sud.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă jumătate din populația mondială și este cuprinsă între 9.930.000 și 20.800.000 de perechi cuibăritoare. În perioada 1980-2013 populația a fost stabilă. În țara noastră, populația de stâncuță este cuprinsă între 319.514 și 547.141 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Stâncuța populează stepele împădurite, pășunile, terenurile cultivate și stâncile de coastă, fiind prezentă în număr mare și în interiorul localităților. Specia prosperă atunci când zonele împădurite sunt eliminate și transformate în domenii și zone deschise. Preferă habitatele cu un amestec de copaci mari, clădiri și teren deschis. Cele mai multe populații sunt sedentare, dar populațiile din nord și din est se deplasează în septembrie-noiembrie spre zonele de iernat, revenind în locurile de cuibărire încă din luna februarie. În România este sedentară. Stâncuța are un zbor puternic și rapid ca și cel al porumbeilor. Este o pasăre sociabilă, putând fi văzută adeseori zburând în stoluri sau în perechi. Uneori se rotesc în stoluri la altitudini destul de mari, efectuând diverse „acrobații”. Toamna se adună în orașe, în anumite puncte pentru înnoptat. Deseori formează stoluri împreună cu ciorile de semănătură și este văzută adesea și în cadrul stalurilor mixte împreună cu nagâți (*Vanelus vanelus*), pescăruși (*Larus sp.*) sau grauri (*Sturnus*

Foto: Cristian Mihai

vulgaris). În cadrul grupurilor, se pare că stâncuțele au o structură ierarhică în care păsările care formează perechi au aceeași poziție socială. Este o specie oportunistă, consumând o hrană foarte diversă, formată din insecte, melci, râme, păianjeni, rozătoare mici, lilieci, pui și ouă de păsări, cadavre (în special de pe șosele), cereale (orz, grâu și ovăz), semințe de buruieni, boabe de soc, ghinde și diverse fructe cultivate. Căutarea hranei are loc în special pe terenurile deschise, mai rar în copaci; vizitează împreună cu ciorile de semănătură și gropile de gunoi ale localităților. Deseori poate fi observată în preajma turmelor de animale, ciugulind căpușe de pe spatele acestora sau smulgând smocuri de blană pentru căptușirea cuiburilor. În timpul creșterii puilor, hrana este predominant formată din insecte. Este o specie monogamă, perechile păstrându-se pe toată durata vieții. Efectuează un joc

nuțial colectiv la apus. Cuibărește în scorburi, fisuri de stânci, în coșurile caselor, în diverse ornamentații ale clădirilor sau în crăpături de ziduri. Deseori realizează colonii de reproducere, în care teritoriile de cuibărit sunt apărate de fiecare pereche chiar și pe toată durata anului. Cuibul este construit din rămurele și căptușit cu păr, lână, pene, iarbă uscată sau alte materiale de origine antropică. La începutul lunii aprilie depune 4-6 ouă albicioase-albăstrui, cu pete brune, cu dimensiunea de 35 x 24,7 mm. Acestea sunt clocite numai de femelă, imediat după depunerea primului ou, perioada de incubație fiind de 16-18 zile. Puii sunt hrăniți la cuib de către ambii părinți timp de 28-35 de zile, depinzând de hrana găsită de aceștia pentru încă 4 săptămâni. Foarte rar a fost raportată existența unei ponte de înlocuire dacă prima a fost distrusă.

AMENINȚĂRI

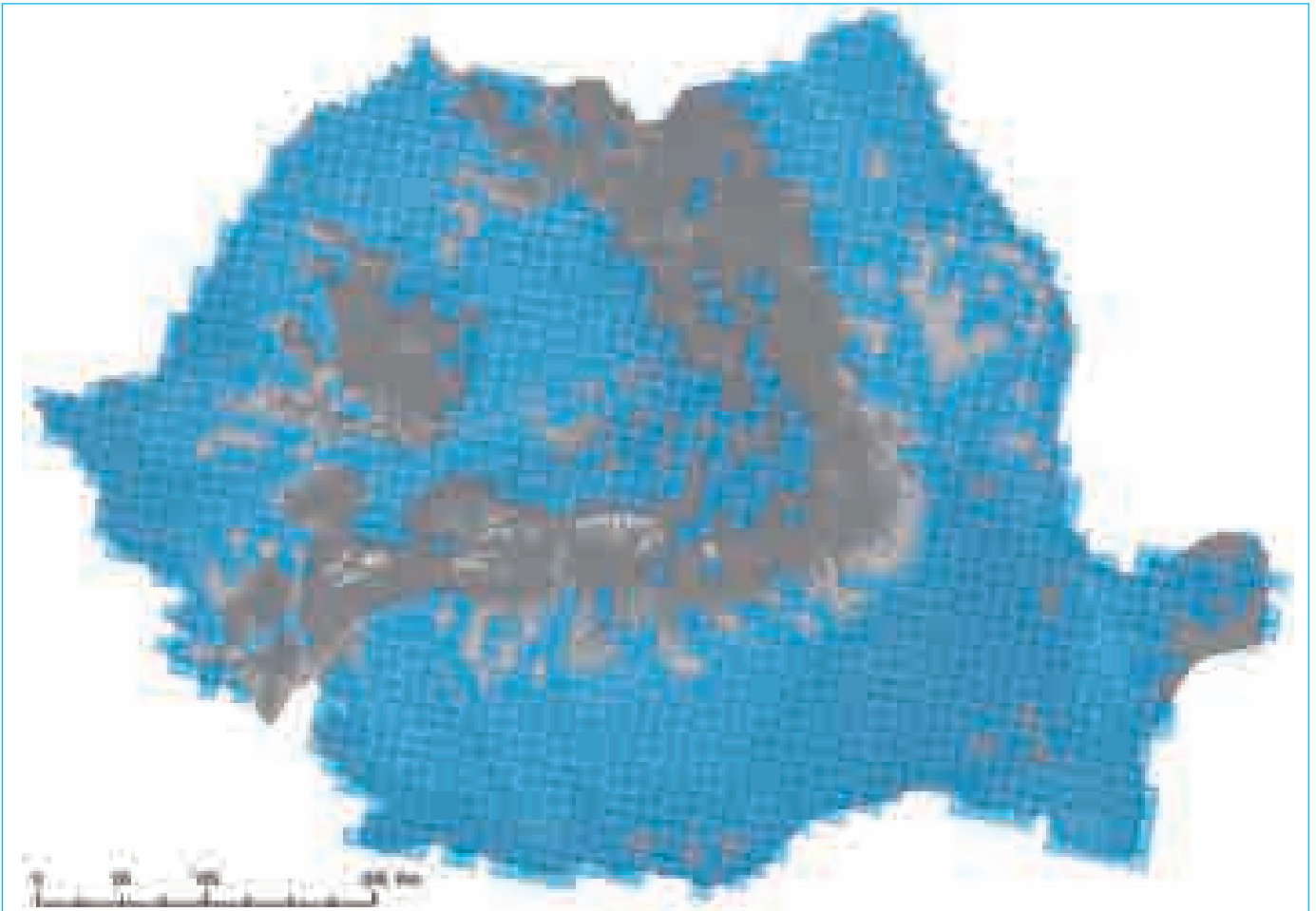
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte datorate prădătorilor.
- Efectul vânătorii în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori scorburoși dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Monitorizarea distrugerii cuiburilor.
- Limitarea temporară a vânătorii.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOARĂ DE SEMĂNĂTURĂ - ROOK

Corvus frugilegus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: *Corvus*

SPECIA: *Corvus frugilegus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

DISTRIBUȚIE

Cioara de semănătură este răspândită din vestul Europei (Irlanda, Marea Britanie, Franța și Spania de Nord) până în stepele din Altai. Nu trăiește în Elveția sau în unele regiuni din Austria și Italia. Limitele de răspândire spre nordul Europei sunt Danemarca, sudul Suediei și regiunea de sud-est a Mării Negre și a Mării Caspice. În lunile de iarnă, populațiile nordice se retrag spre sudul Balcanilor (Grecia și Turcia). A fost introdusă în Noua Zeelandă, unde în prezent este energic decimată.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 30% din populația mondială și este cuprinsă între 8.170.000 și 14.200.000 de perechi cuibăritoare. Se estimează un declin de până la 25% în decursul a trei generații (aproximativ 22 de ani).

În România, populația de cioară de semănătură este cuprinsă între 150.000 și 200.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cioara de semănătură este o specie foarte comună în zonele de șes și de deal. Este o pasăre

socială, trăind în grupuri mari atât iarna, cât și în timpul cuibăritului. Este ușor recunoscută după croncănit, această manifestare vocală schimbându-și tonul după situațiile în care pasărea este agresivă sau comunică cu perechea. Sunt active ziua, putând fi văzute pe câmpurile cultivate de la răsăritul soarelui până în amurg. Ca și celelalte păsări din această familie, ciorile de semănătură consumă hrană de natură vegetală și animală foarte diversă, precum viermi, melci, broaște, insecte, mamifere și păsări mici, cadavre, ouă de păsări, fructe sau diferite semințe, pe care le scot cu ciocul din pământ. În cazul unui aport mare de hrană, o pot îngropa pentru a fi consumată ulterior. Stoluri mari pot fi observate frecvent hrănindu-se la gropile de gunoi ale localităților. În perioada de creștere a puilor preferă hrana de origine animală. Sunt considerate a fi unele dintre cele mai inteligente păsări, deoarece sunt capabile să construiască și să folosească unelte pentru a obține hrana.

În timpul sezonului rece pot vagabonda în funcție de temperatură și de accesibilitatea hranei, însă în luna februarie se întorc la propria colonie de reproducere. Aceste colonii sunt amplasate în copaci înalți, fiind situate chiar și în interio-

rul localităților de mari dimensiuni. Adesea în colonii, spre periferia acestora, își găsesc loc de cuibărit și unele specii de vânturei, ciufi de pădure sau vrăbii. Este o specie monogamă, perechea apărându-și o zonă mică din jurul cuibului. În timpul ritualului nupțial, masculul golește conținutul gușii în gura femeii înainte de a se împerechea cu aceasta. Cuiburile sunt mari, construite din ramuri împletite, consolidate cu nămol și căptușite cu material mai fin (paie, păr, lână sau pene). Ponta este depusă spre sfârșitul lunii martie și constă din 3-5 (până la 9) ouă albastre sau gri-verzui. Incubația durează 16-19 zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită în acest timp de mascul. După 40 de zile, puii sunt pe deplin dezvoltati, dar aceștia rămân dependenți de hrana asigurată de părinții lor până la vârsta de 60 de zile. La vârsta de un an păsările tinere sunt apte pentru reproducere. Cioara de semănătură este extrem de importantă pentru conservarea vânturelului de seară (*Falco vespertinus*). Această specie de răpitoare de zi cuibărește aproape exclusiv în cuiburi vechi din colonii abandonate ale ciorii de semănătură sau, după terminarea cuibăritului acestei specii, în coloniile active.

Foto: Tiberiu Mănoiu

AMENINȚĂRI

- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare, în special prin defrișarea aliniamentelor sau a pâlcurilor de arbori.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.
- Amenințări provocate de structuri și clădiri din afara localităților.

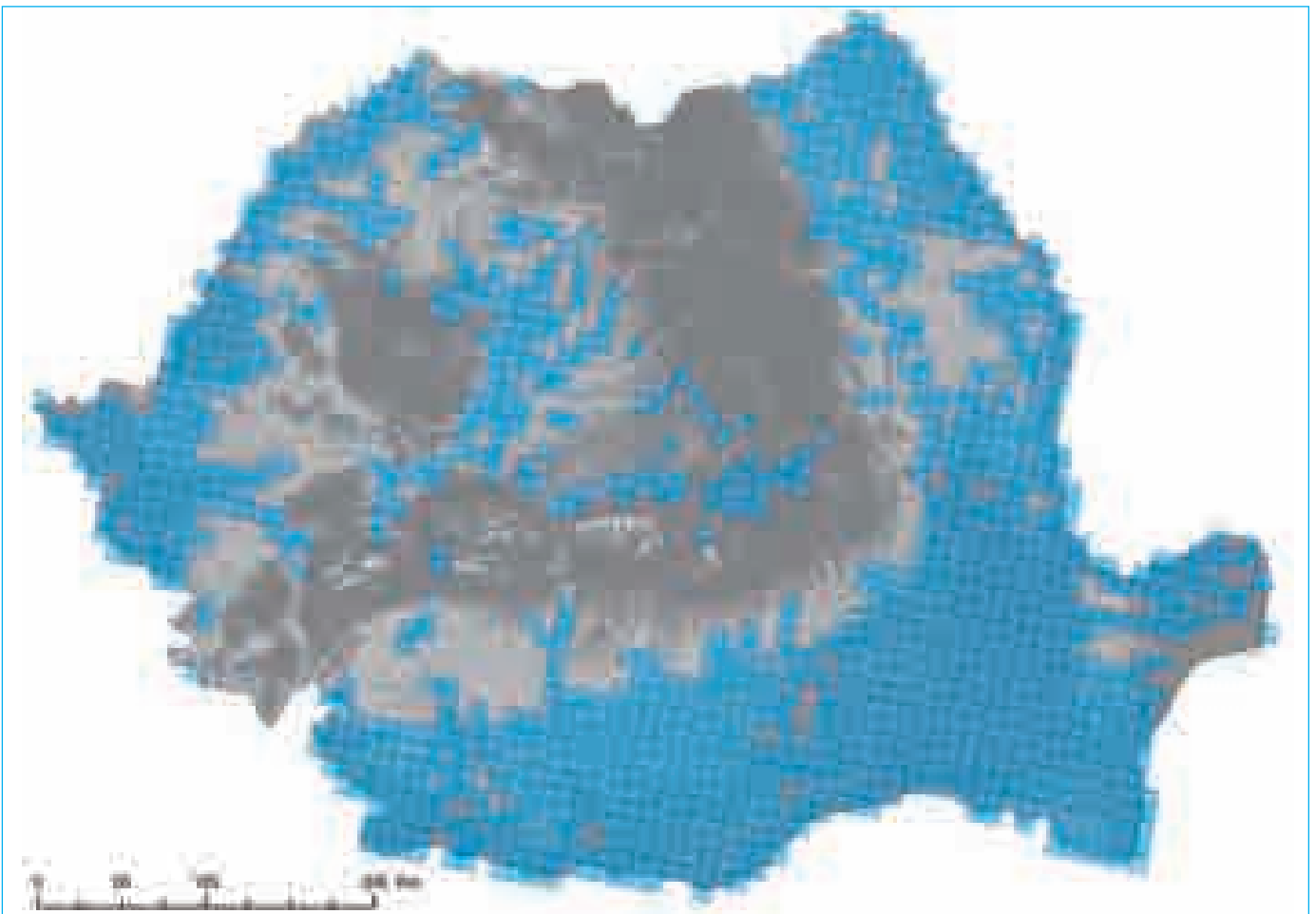
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.

- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Monitorizarea distrugerii cuiburilor.
- Limitarea temporară a vânătorii.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOARĂ GRIVĂ - CARRION CROW

Corvus corone

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: *Corvus*

SPECIA: *Corvus corone*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

Foto: Ramona Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Această specie cuibărește în nordul, estul și sud-estul Europei, precum și în unele părți din Orientul Mijlociu, unde este destul de comună.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 30% din populația mondială și este cuprinsă între 8.790.000 și 16.600.000 de perechi cuibăritoare. În perioada 1980-2013 populația a cunoscut o creștere moderată.

În România, populația este cuprinsă între 208.334 și 331.974 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Se întâlnește în toate tipurile de regiuni deschise, construindu-și cuibul în arborii înalți. Apare de asemenea și în zonele antropice (urbane). Glasul este un cârâit caracteristic. Simțul văzului este de o acuitate excepțională. Primavara trăiește în perechi, vara în familii cu pui, iar spre toamnă se strânge în stoluri nu prea numeroase. Numărul ciorilor grive crește în timpul iernilor în anumite zone sud-estice și vestice, prin aportul de exemplare eractice venite dinspre nord. Are o longevitate mare, apreciată la 20-30 de ani. Atinge maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește cu ouăle și puii păsărilor, în special fazani, potârniche, prepelițe, nagâți, găște și rațe sălbatice, lișițe etc. Atacă puii mici de iepure și chiar exemplarele adulte, rănite sau bolnave. Consumă însă și mari cantități de larve, insecte, șoareci, excremente, resturi de cadavre și foarte multe vegetale (cereale, semințe de floarea-soarelui, fructe etc.).

Perechile, în perioada de cuibărire, nu formează colonii. Sunt teritoriale în general în perioada cuibăririi, dar teritorialitatea se poate manifesta în unele cazuri pe toată perioada anului atât la perechi, cât și în cazul indivizilor izolați.

Perechile sunt monogame. Deși nu este o specie colonială, uneori cuiburile pot fi destul de apropiate, formând niște „colonii laxe”. Perechile de ciori își amenajează sau își reamenajează anual cuiburile în arbori izolați și înalți. Cuiburile sunt construite din crengi împletite și captușite cu material vegetal, paie, pene sau lână. Perioada de cuibărire începe pe la mijlocul lunii martie, în funcție de condițiile meteorologice, în luna aprilie în nordul arealului sau în februarie în sudul extrem al arealului de distribuție. Femela depune 2-7 ouă, pe care le incubează singură timp de 18-20 de zile. Puii sunt nidicoli și sunt hrăniți la cuib de către ambii părinți timp de 28-30 de zile.

AMENINȚĂRI

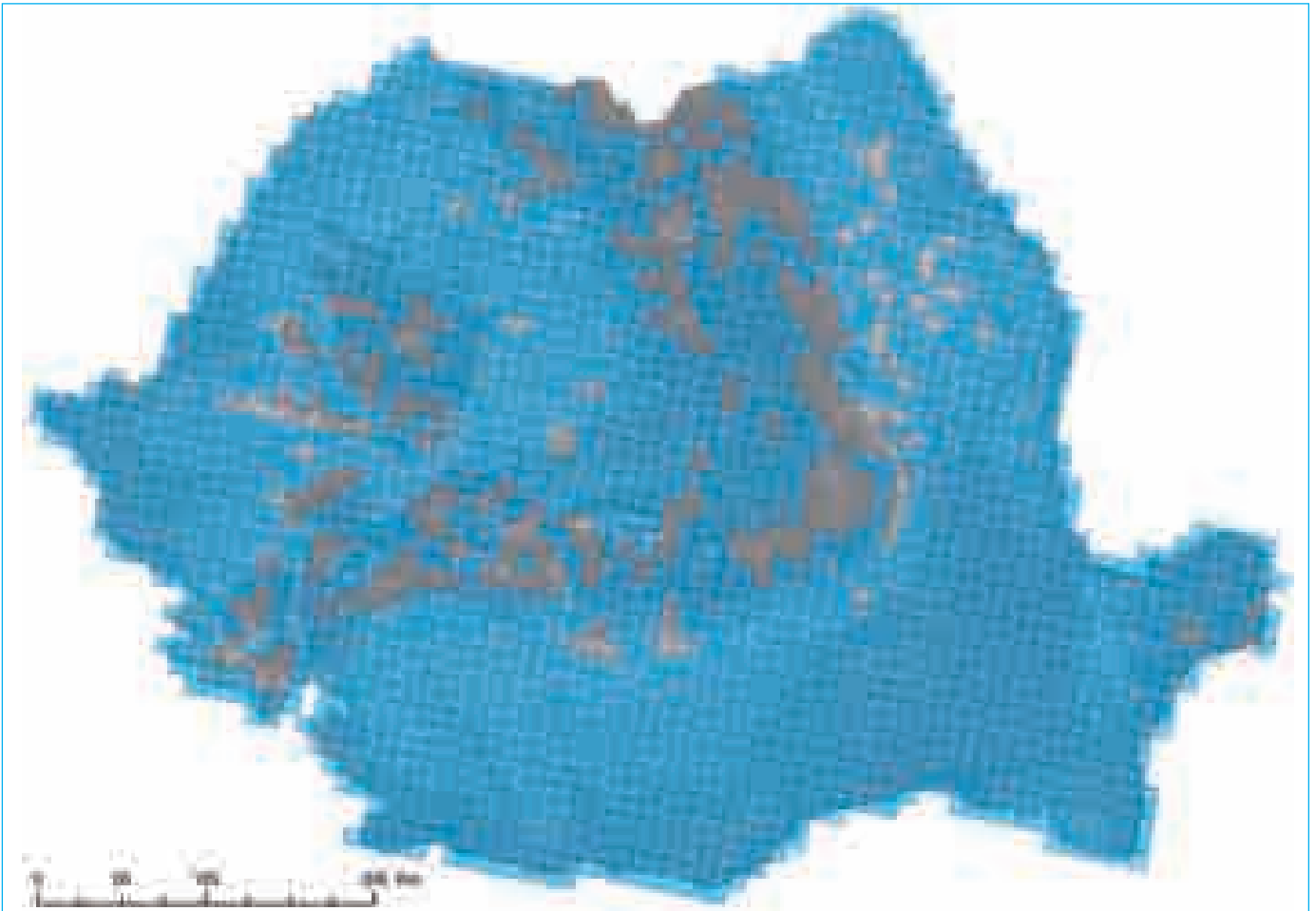
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.
- Amenințări provocate de structuri și clădiri din afara localităților.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Stoparea distrugerii cuiburilor.
- Limitarea vânătorii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORB - COMMON RAVEN

Corvus corax

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: Corvus

SPECIA: Corvus corax

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia este foarte larg răspândită pe glob, fiind prezentă în Eurasia, America Centrală și de Nord, în întreaga regiune holarctică până în regiunea arctică. Este de asemenea prezentă în deșerturile din Africa de Nord și în insulele din Oceanul Pacific.

POPULAȚIE

Populația de corb din Europa este cuprinsă între 611.000 și 1.160.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1980-2013 cunoscând o creștere moderată.

În România, populația estimată este cuprinsă între 27.000 și 55.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Corbul este o pasăre sedentară, care în iernile mai grele coboară din înălțimile montane spre zonele mai joase, unde își poate găsi hrana mai ușor. Păsările din regiunea arctică migrează pentru iernare spre sud. O dispersie pe scară locală se poate întâlni la toate populațiile, inclusiv la cele sedentare. Păsările din regiuni mai reci, cum ar fi Himalaya și Groenlanda, au în general o talie mai mare, în timp ce cele din regiunile mai calde sunt de dimensiuni mai mici. În Tibet au fost înregistrate exemplare la înălțimi de până la 5.000 m, iar pe muntele Everest specia a fost identificată la o altitudine maximă de 6.350 m.

Cei mai mulți corbi preferă pentru cuibărit și hrănire zonele împădurite, cu întinderi mari de terenuri deschise aflate în apropiere, sau regiunile de coastă. În unele zone cu densitate mare a populației umane, specia poate fi văzută cuibărind chiar în așezările umane, profitând astfel de o sursă abundentă de hrană. Păsările tinere pot călători în stoluri, dar mai târziu își vor stabili propriul teritoriu. Pe perioada iernii pot fi observați deseori adunați în grupuri destul de mari. Se deplasează cu bătaie puternică de aripi, care produc un sunet caracteristic. Planează mai des decât restul ciorilor.

Foto: Daniel Petrescu

Dieta speciei este una oportunistă. Regimul de hrană de tip omnivor asigură identificarea ușoară a surselor de hrană, care pot fi reprezentate de insecte, cereale, fructe, animale mici (mamifere și păsări mici, broaște, șopârle), ouă și pui de păsări, leșuri sau resturi alimentare din gunoaie. Este o specie monogamă, perechea păstrându-se pe toată durata vieții. Pot fi văzuți în perechi chiar și în afara perioadei de împerechere, care la această specie începe în luna februarie. Perechea execută zboruri nupțiale acrobatiche și spectaculoase, apărându-și foarte bine teritoriul de cuibărit de alți corbi. Cuibul este construit în partea superioară a coronamentului unor arbori bătrâni sau pe stânci, în zone greu accesibile. Este realizat din mai multe rânduri de crengi împletite, consolidate apoi cu nămol și căptușite cu păr, lână și alte materiale moi. O pereche poate folosi ani la rând același cuib, pe care îl consolidează în fiecare perioadă de cuibărit. Pe perioada clocitului, femela este hrănită de către

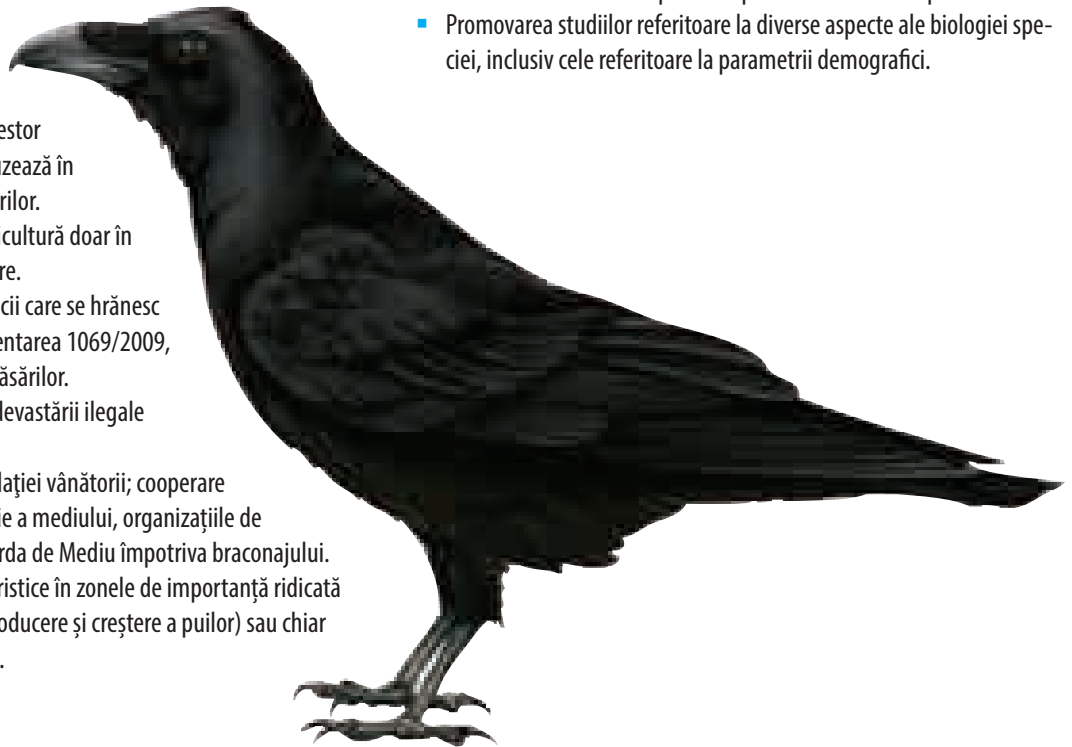
mascul, care păzește și cuibul. Ea nu poate pleca de pe cuibar, deoarece temperatura scăzută ar determina deteriorarea pondei, care este clocită încă de la depunerea primului ou. Perioada de incubație este de 21 de zile, ponda fiind formată din 4-6 ouă albastru-verzui, care sunt depuse câte unul pe zi. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți și părăsesc cuibul după 40 de zile de la eclozare, însă ei sunt dependenți de hrana găsită de către părinți până la 60 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură, braconaj și de alte activități antropice.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat al carierelor.
- Utilizarea ilegală a otrăvurilor.

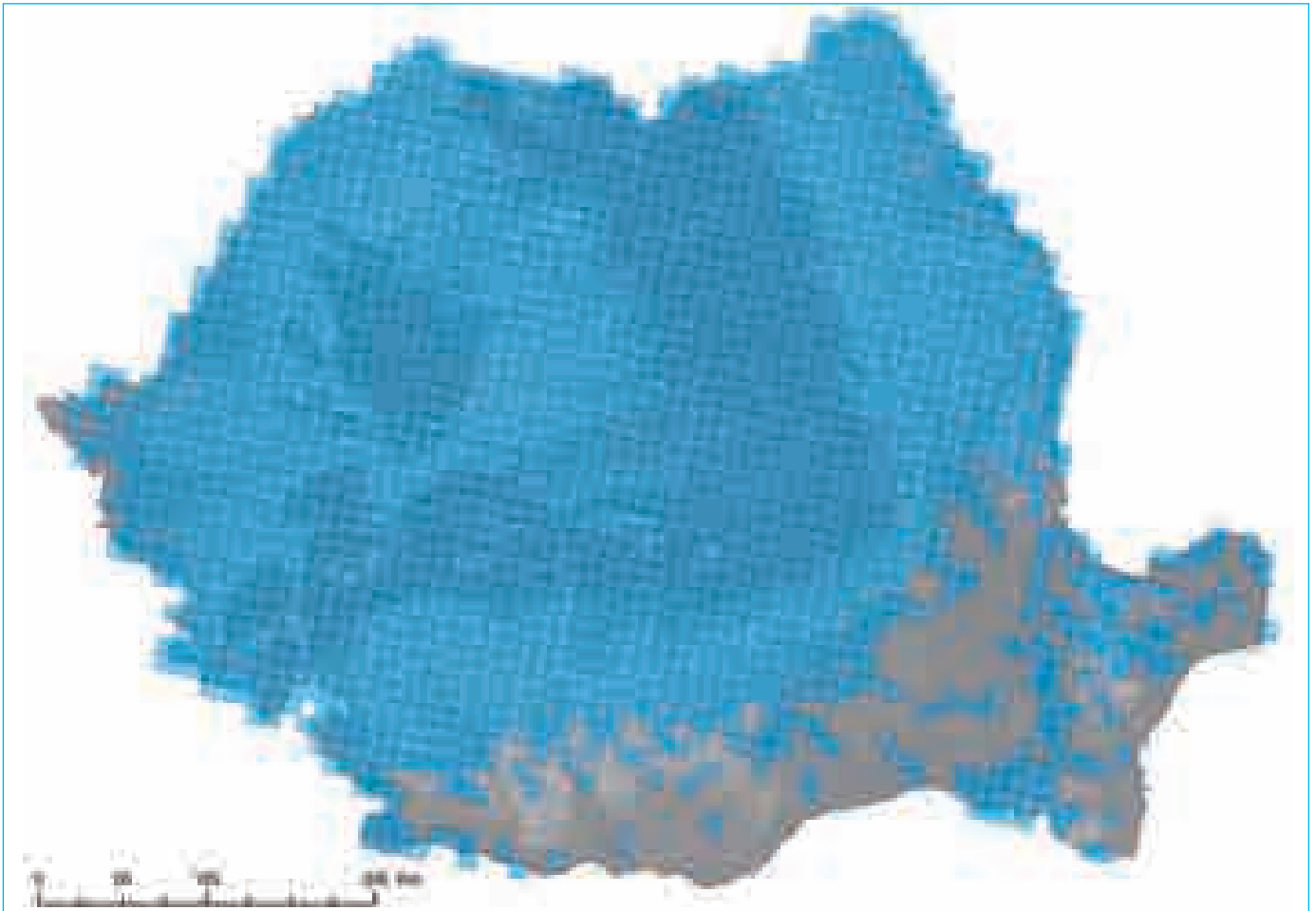
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor hrană, precum și a bioacumulării acestor tratamente agricole, care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Limitarea activităților de silvicultură doar în afara perioadei de reproducere.
- Asigurarea hranei pentru specii care se hrănesc cu hoituri, bazată pe reglementarea 1069/2009, în urma evaluării densității păsărilor.
- Eliminarea braconajului și a devastării ilegale a cuiburilor.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.

- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile implicate în sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire și în zonele intens folosite de către păsări.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRAUR - COMMON STARLING

Sturnus vulgaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sturnidae

GENUL: *Sturnus*

SPECIA: *Sturnus vulgaris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

DISTRIBUȚIE

Este o specie larg răspândită în emisfera nordică. Originară din Eurasia, este întâlnită în toată Europa, Africa de Nord (din Maroc până în Egipt), India (în special în nord, dar se extinde în mod constant spre sud), Nepal, Orientul Mijlociu, inclusiv Siria, Iran, Irak și nord-vestul Chinei.

Graurii din sudul și vestul Europei și cei de la sud de paralela 40 sunt predominant sedentari. Populațiile nordice din regiunile cu iarnă aspră migrează. Astfel, un număr mare de păsări din nordul Europei ierneză în Rusia și Ucraina și migrează spre sud-vest și sud-est. În America de Nord, populațiile nordice migrează toamna din Canada spre sud-vestul Statelor Unite.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 55% din populația mondială și este cuprinsă între 28.800.000 și 52.400.000 de perechi cuibăritoare. Între anii 1980-2015 populația a cunoscut un declin moderat.

În țara noastră, populația de graur este cuprinsă între 2.749.791 și 3.584.757 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Graurii preferă zonele antropice urbane sau sub-urbane, unde structurile artificiale și copacii le oferă locuri de cuibărit. Păsările se hrănesc de obicei în zone ierboase, cum ar fi terenuri agricole, pășuni, terenuri de sport sau aerodromuri, cazuri în care iarba scurtă face posibilă hrănirea. În afara localităților, preferă pădurile deschise cu arbori bătrâni și scorburoși. Capacitatea lor de a se adapta la o mare varietate de habitate le-a permis să se disperseze și să se stabilească în diverse locuri din lume, astfel încât specia este prezentă într-o gamă foarte largă de habitate, din zone umede de coastă la păduri alpine, unde ajunge la peste 1.900 m altitudine. Graurul este o pasăre foarte gregară, mai ales toamna și iarna. Stolurile sunt de dimensiuni foarte variabile și zgomotoase, având rol în apărarea împotriva

Foto: Ramona Mănoiu

atacurilor prădătorilor. Ele execută mișcări de extindere și contractare, cu schimbarea permanentă a formei; mișcarea unui individ în stol este determinată de mișcările efectuate de vecinii săi cei mai apropiați. Unele stoluri pot ajunge în mod excepțional până la 1,5 milioane de păsări, putând crea în centrele orașelor probleme cu excrementele lor. Pentru a se curăța de paraziți, graurii folosesc acidul formic al furnicilor, pe care îl răspândesc pe pene cu ajutorul ciocului. Atinge în libertate longevitatea maximă de 22 de ani și nouă luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

În mare măsură sunt păsări insectivore și au o gamă largă de insecte cu care se hrănesc: muște, fluturi de noapte, libelule, lăcuste, tricoptere, gândaci, albine, viespi, furnici etc., chiar și păianjeni. O altă sursă de hrană este reprezentată de râme, melci și chiar vertebratele mici, cum ar fi broaște și șopârle. Pot consuma și cereale, semințe, fructe, nectar și deșeuri alimentare. Graurii, dacă au perioade fără acces la hrană sau dacă există o reducere a orelor de lumină dispo-

nibile pentru hrănire, compensează acest deficit cu creșterea masei corporale prin depunerea de grăsime.

Este o specie monogamă, care cuibărește începând cu luna aprilie în cavități diverse, precum scorburi, fisuri în pietre, iar în localități folosește orice adăpost închis găsește (fisuri în ziduri, sub acoperișuri, în hornuri etc.). Depun două ponte pe an, a câte 3-7 ouă fiecare, de culoare albastru-deschis, cu dimensiunea de 26,5 x 34,5 mm. Cei doi parteneri clocesc cu schimbul, perioada de incubare fiind de 12-14 zile. Puii sunt îngrijiți de către ambii părinți timp de 3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Vânătoarea și braconajul.

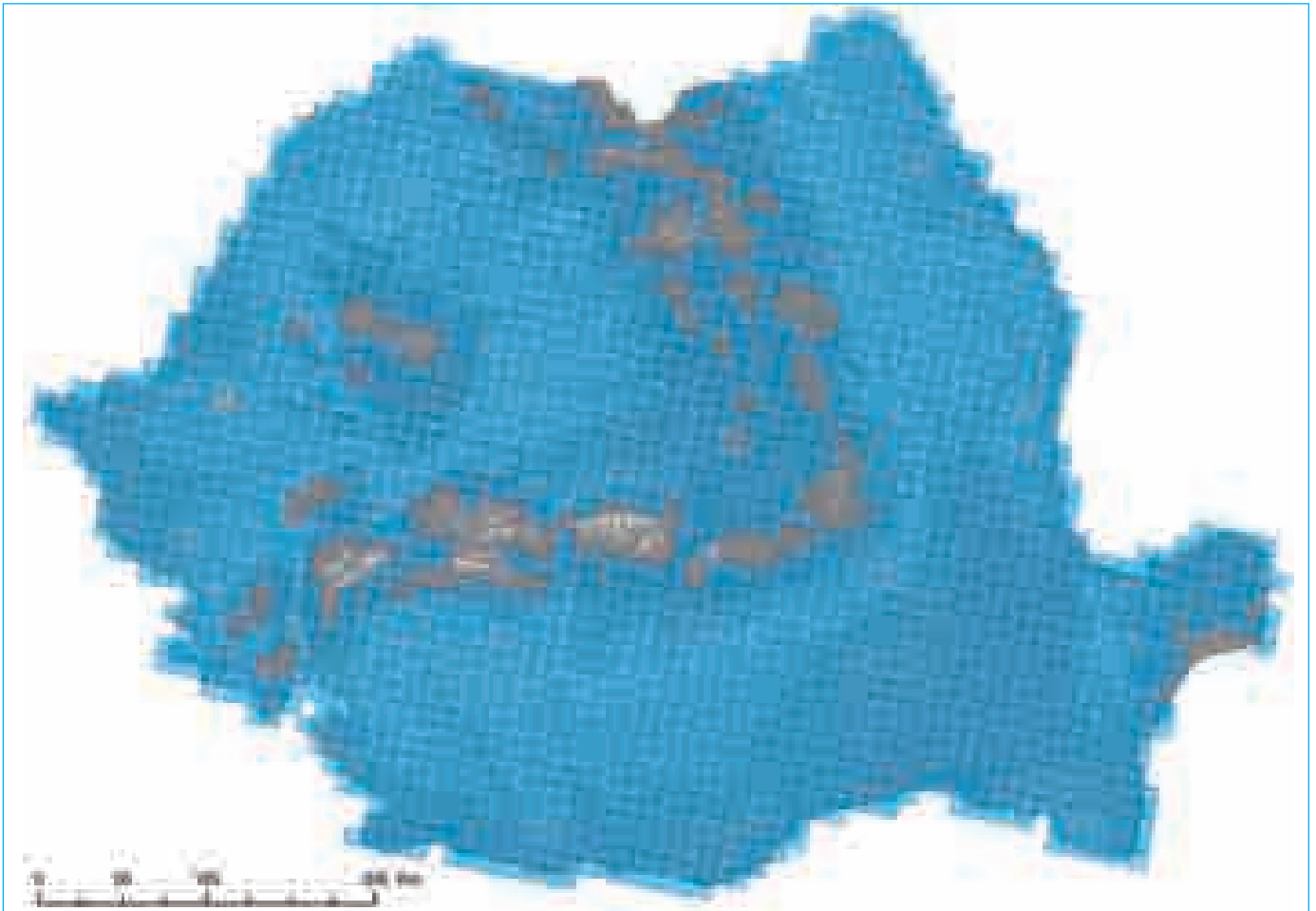
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci/ha pentru cuibărire în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența scorburilor și specia arborelui).
- Stoparea vânătorii și controlul braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCUSTAR - ROSY STARLING

Pastor roseus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sturnidae

GENUL: Pastor

SPECIA: *Pastor roseus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Lăcustarul este un vizitator de vară larg răspândit în sud-estul Europei, dar mare parte din arealul său cuibăritor este localizat în Asia vestică, în special în zona Kazahstan, Uzbekistan și Turkmenistan. În sud, arealul se întinde până în Afganistan, iar în est până în China și Mongolia. Este o specie puternic migratoare, care ierneză în India și Sri Lanka, în acest sezon depășind ca număr alte specii de grauri din zonele respective.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 61.300 și 230.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă un sfert din populația mondială, având tendință fluctuantă.

În România, populația cuibăritoare de lăcustar este cuprinsă între 0 și 2.500 de perechi, tendința fiind, de asemenea, fluctuantă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Lăcustarul este o specie caracteristică zonelor deschise, stepice și zonelor cu câmpuri agricole întinse. Se poate întâlni și în semideșerturi și pe pajiști mediteraneene joase. Mișcările populaționale sunt guvernate în principal de absența/prezența hranei. În anii cu hrană bogată își poate extinde mult arealul, ajungând și până în Franța sau Marea Britanie. La fel ca și graurul (*Sturnus vulgaris*), este o specie colonială și puternic gregară, formând stoluri mari, mai ales în timpul iernii. Longevitatea medie a speciei este de 11 ani. Atinge maturitatea sexuală un an.

Lăcustarul este o pasăre omnivoră, dar se hrănește în principal cu insecte gregare, concentrate în zone uscate, deschise, deseori aride, dar și în pajiști și terenuri pietroase. Din dieta sa fac parte în special lăcustele și cosașii migratori, mai ales în perioada cuibăritului. În afara acestor perioade se mai hrănește și cu fructe, precum dube și struguri ori semințe. De obicei insectele sunt prinse în zbor, dar se hrănește și la sol, moment în care manifestă un comportament tipic: în timp ce grupul se deplasează într-o direcție,

Foto: Cristian Mihai

cele din spate merg în fața stolului, ajungând treptat iar la coada acestuia, moment în care pleacă din nou în față. Astfel, întreg stolul se deplasează pe sol hrănindu-se, asemenea unui cilindru care se rotește.

Cuibul este poziționat într-o gaură printre pietre, grohotiș, crăpături ale stâncilor, sub traverse de cale ferată, sub acoperișuri, în cuburi de lăstun de mal ori în scorburi, în special de salcie. Realizează colonii care pot ajunge până la câteva mii de perechi. În amplasarea cuibului, păsările țin cont de accesul direct la apă, însă nu

sunt dependente de zonele umede sau de cele costiere. Cuibul este construit din rămurele, rădăcini sau iarbă și este captușit la interior cu fire fine de iarbă, pelin, frunze uscate, păr și pene. Perechea poate folosi mai mulți ani același teritoriu de cuibărit și chiar același cuib. Femela depune 3-6 ouă de culoare albastru-verzui pal, în perioada mai-iunie. Incubația este asigurată de ambii parteneri și durează 14-16 zile. După eclozare, puii rămân încă aproximativ 24 de zile la cuib, unde sunt hrăniți de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Efectul altor activități antropogene.

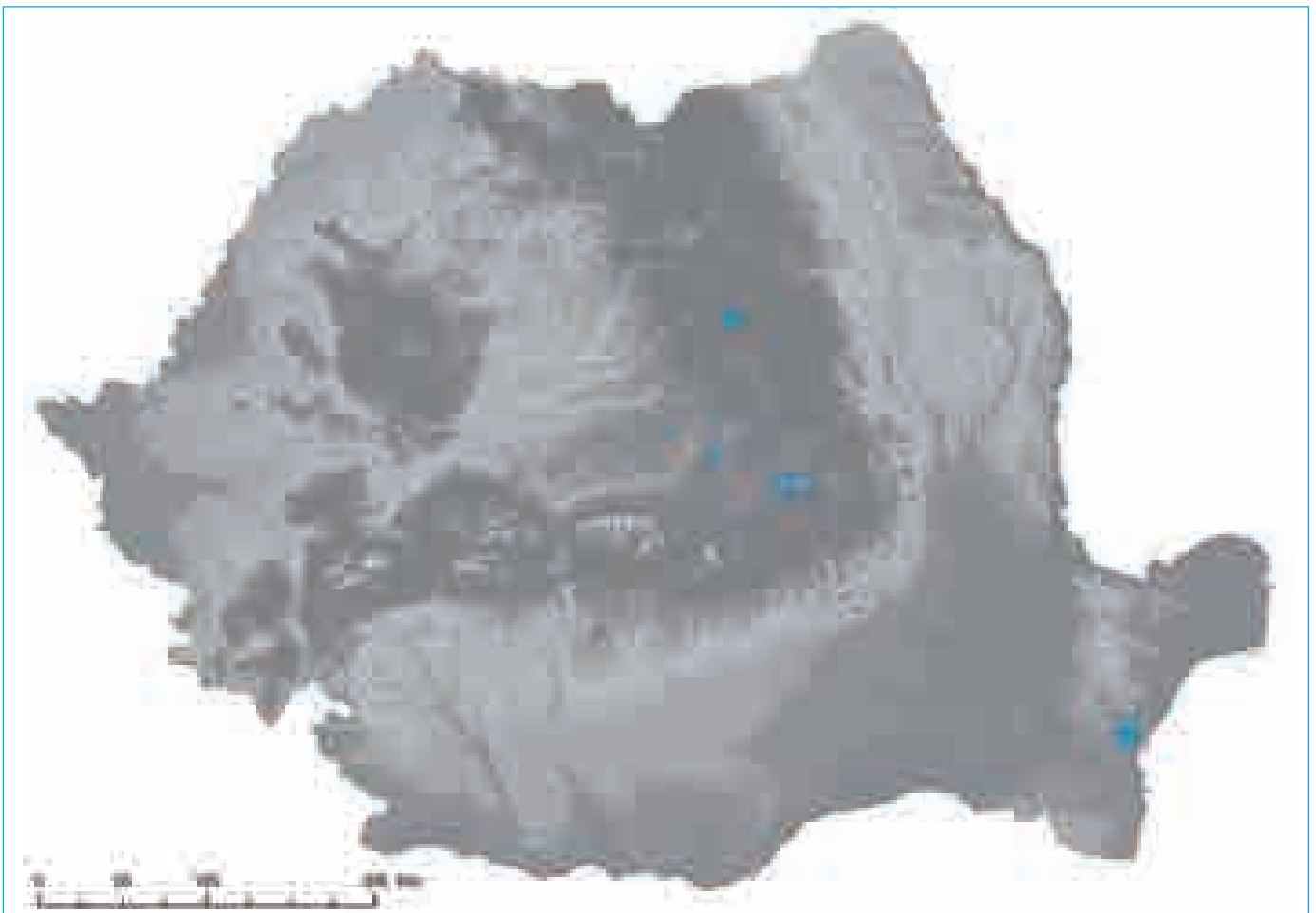
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea creării terenurilor irigate, a schimbărilor majore sau a creșterii dimensiunii medii a acestor parcele.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente, evitarea folosirii lor în perioadele critice pentru specie, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; încurajarea agriculturii organice.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele agricole deschise.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproduc-tivi dispersate.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.

- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRANGUR - EURASIAN GOLDEN ORIOLE

Oriolus oriolus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Oriolidae

GENUL: Oriolus

SPECIA: Oriolus oriolus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Grangurul este un vizitator de vară larg răspândit în Europa, lipsind doar din zona nordică a continentului, acest teritoriu reprezentând mai mult de jumătate din arealul cuibăritor al speciei. Specia mai cuibărește din vestul Asiei până în Mongolia și China, India și nord-vestul Africii. Exceptând partea centrală a Indiei, unde poate fi sedentară, specia migrează în centrul și sudul Africii, iar populațiile din zona Indiei se deplasează pentru a ierna în sudul peninsulei.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 4.370.000 și 8.020.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai mult de jumătate din populația globală a speciei. În perioada 1982-2013 populația de grangur din Europa a fost stabilă. Populația de grangur din România este cuprinsă între 400.000 și 800.000 de perechi cuibăritoare, având o tendință descrescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În Europa, grangurul cuibărește într-o varietate de habitate, dar preferă pădurile ripariene, pădurile deschise de foioase, livezile sau chiar grădinile mai mari. În partea estică a Europei poate trăi și în păduri mai compacte, în păduri mixte sau în păduri de conifere. Evită zonele fără copaci, dar poate zbura în astfel de zone pentru a se hrăni. În cartierele de iernare poate fi întâlnit în habitate precum păduri semiaride sau umede, păduri înalte, mozaicuri formate din păduri și savană sau doar savană. Este o pasăre timidă, care stă mereu ascunsă în frunziș; migrația este realizată pe timp de noapte. Longevitatea maximă atinsă în natură este de 14 ani și opt luni.

Este o specie predominant insectivoră, dar se hrănește și cu cireșe sau alte fructe. Prada este căutată în special în vârful copacilor, dar și în frunziș sau este culeasă chiar de pe sol. Se poate adăpa din zbor, precum rândunicile.

Se întorc din cartierele de iernare în mai-iunie. Cuibul este construit de către femelă și este asemănător unui hamac, fiind deseori agățat de ramuri în formă de furcă. Cuibul de 12-15 cm are o formă de cupă și este construit din papus de trestie, iarbă, mușchi, bucăți de pânză, hârtie, scoarță de copac, licheni etc. Pe interior este căptușit cu pene sau fire de lână și păr de cal, atunci când acestea sunt disponibile. Femela depune o pontă formată din 2-5 ouă albe cu stropi brun-ruginii. Puii eclozează după o incubație care durează 16-18 zile și zboară de la cuib după ce părinții îi hrănesc intensiv timp de 17-18 zile. Incubația ouălor este asigurată în special de către femelă, aceasta fiind uneori înlocuită de mascul. După ce părăsesc cuibul, ei mai stau încă 10-14 zile împreună cu adulții. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere, însă poate exista o pontă de înlocuire dacă este distrus primul cuibar.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

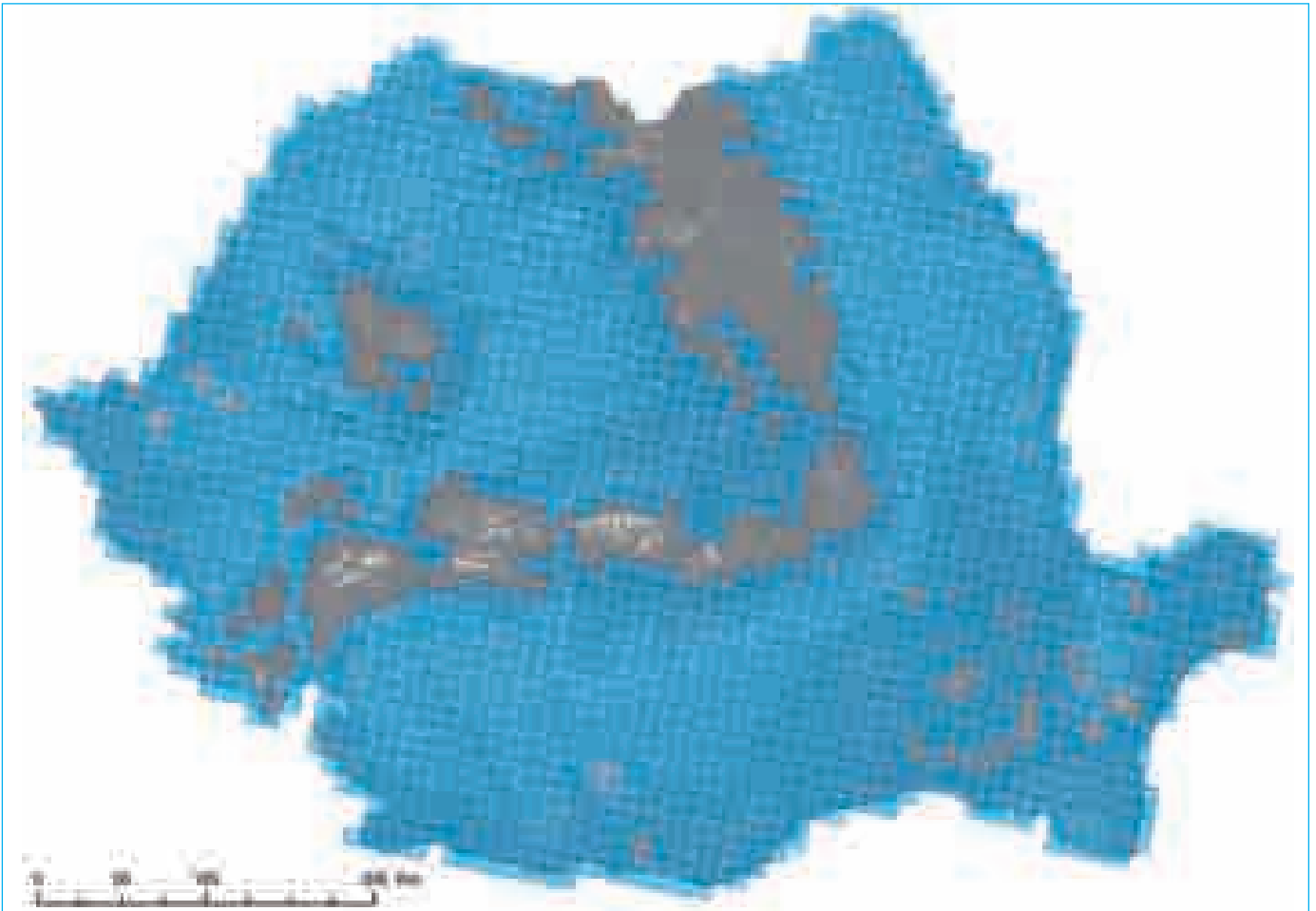
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Conservarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Prevenirea incendiilor în tufărișuri și liziere de păduri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VRABIE DE CASĂ - HOUSE SPARROW

Passer domesticus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Passeridae

GENUL: Passer

SPECIA: *Passer domesticus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC				

DISTRIBUȚIE

Este una dintre cele mai cunoscute și răspândite păsări, cu o arie de distribuție foarte vastă. În afară de Italia (unde este prezentă vrabia italiană) și de ținuturile nordice ale Scandinaviei, această specie trăiește în toată Europa. Prin numeroasele subspecii este prezentă și în unele zone din Africa de Nord, Asia Centrală și de Sud-Vest. A fost introdusă și în America de Nord și de Sud, în Australia și în Africa de Sud.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 30% din populația mondială și este cuprinsă între 134.000.000 și 196.000.000 de perechi cuibăritoare. În perioada 1980-2013 populația a cunoscut un declin moderat.

Populația de vrabie de casă din România este cuprinsă între 5.000.000 și 6.000.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Apariția vrabiei de casă este puternic legată de așezările omenești. Este o specie foarte adaptabilă, astfel încât putem întâlni reprezentanți ai

speciei absolut oriunde trăiesc oameni; în cazuri excepționale, poate fi găsită atât în minele de cărbune, cât și pe terasele ultimelor etaje de zgârie-nori. În România preferă regiunile joase ale țării, dar urcă și în regiuni muntoase. Cuibărește cel mai des în orașe și sate, sub țiglele de pe acoperișuri, în crăpături, rareori în arbori sau în apropierea localităților, pe terenuri arabile, în grădini și parcuri. Este o specie oportunistă și foarte sociabilă. Se strâng în stoluri mari, gălăgioase, chiar și juvenili din primul an hoinăresc în apropierea cuiburilor, în stoluri de dimensiuni variate. Atinge în libertate longevitatea maximă de 23 de ani. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an (masculul) sau cinci luni (femela).

Caută hrană pe sol în stoluri mari. Consumă resturile alimentare ale omului și diferite semințe, iar puii sunt hrăniți în proporție de 80-90 % cu hrană de origine animală (în special insecte și păianjeni).

Cuibărește în cele mai diverse locuri; profită de orice crăpătură sau mică incintă a clădirilor, intră în scorburi, sub țigle, pervazuri sau între crengile altor cuiburi mai mari, de exemplu în cuiburile de barză (*Ciconia ciconia*). Foarte des, dacă sunt

condiții favorabile de amplasare a cuiburilor, vrabia de casă realizează colonii mari. Această specie scoate deseori din cuiburile proprii alte specii de păsări. Construcția cuibului este începută de către mascul, fiind asistat ulterior de către femela cu care realizează o pereche. Ocupă frecvent cuiburile artificiale. Cuibul este construit din paie sau iarbă și este căptușit cu pene. Este o specie prolifică; o pereche depune 2-3, uneori 4 ponte într-un sezon de reproducere. Fiecare pontă este formată din 2-7 ouă albicioase, care sunt clocite de ambele sexe, deși femela stă mai mult pe cuib. Incubația durează 11-14 zile, iar puii părăsesc cuibul după 11-19 zile. Este o specie sedentară, rămânând în apropierea locului de cuibărit și în timpul iernii.

AMENINȚĂRI

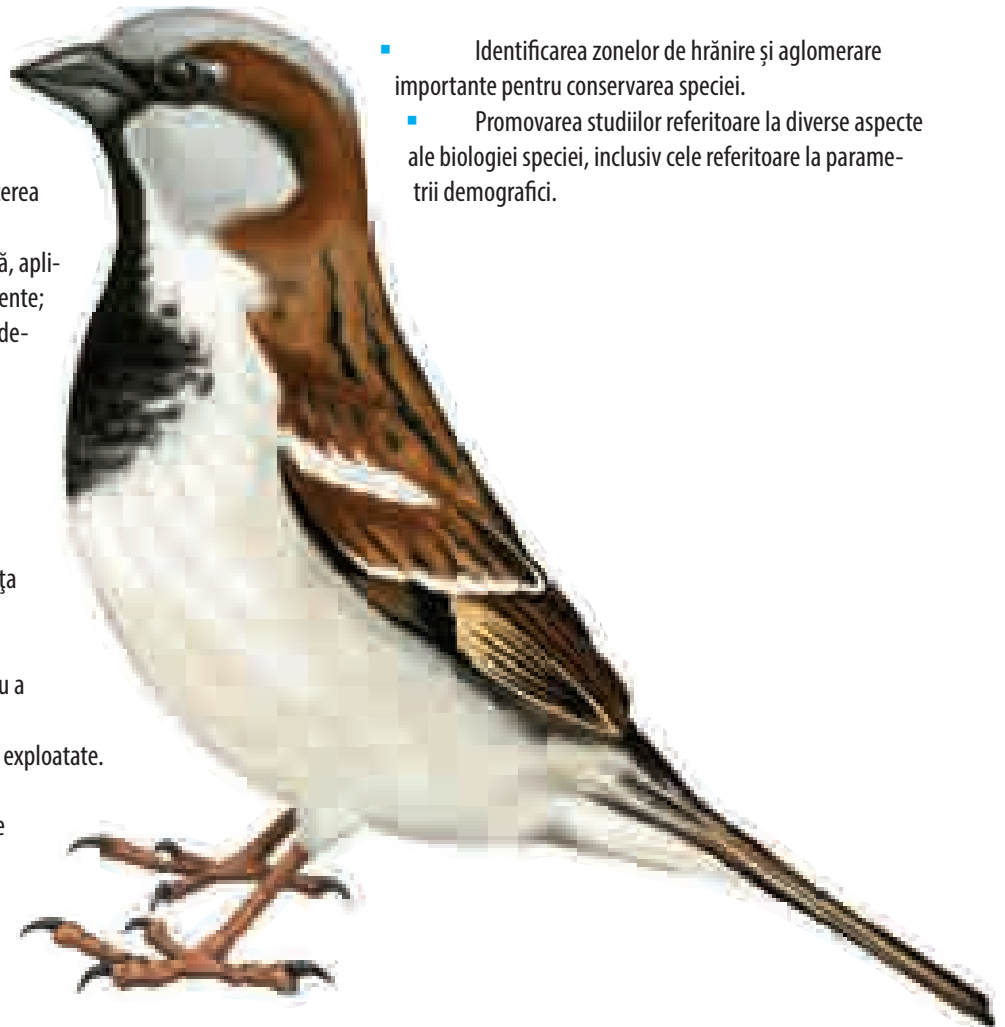
- Măsurile arhitecturale care împiedică amplasarea cuiburilor pe și în construcții.
- Parazițiile și bolile care se instalează în condițiile unor densități mari și igienizarea orașelor (în special înlăturarea susținută a resturilor alimentare).
- Contaminare prin produse agricole.

Foto: Tiberiu Mănoiu

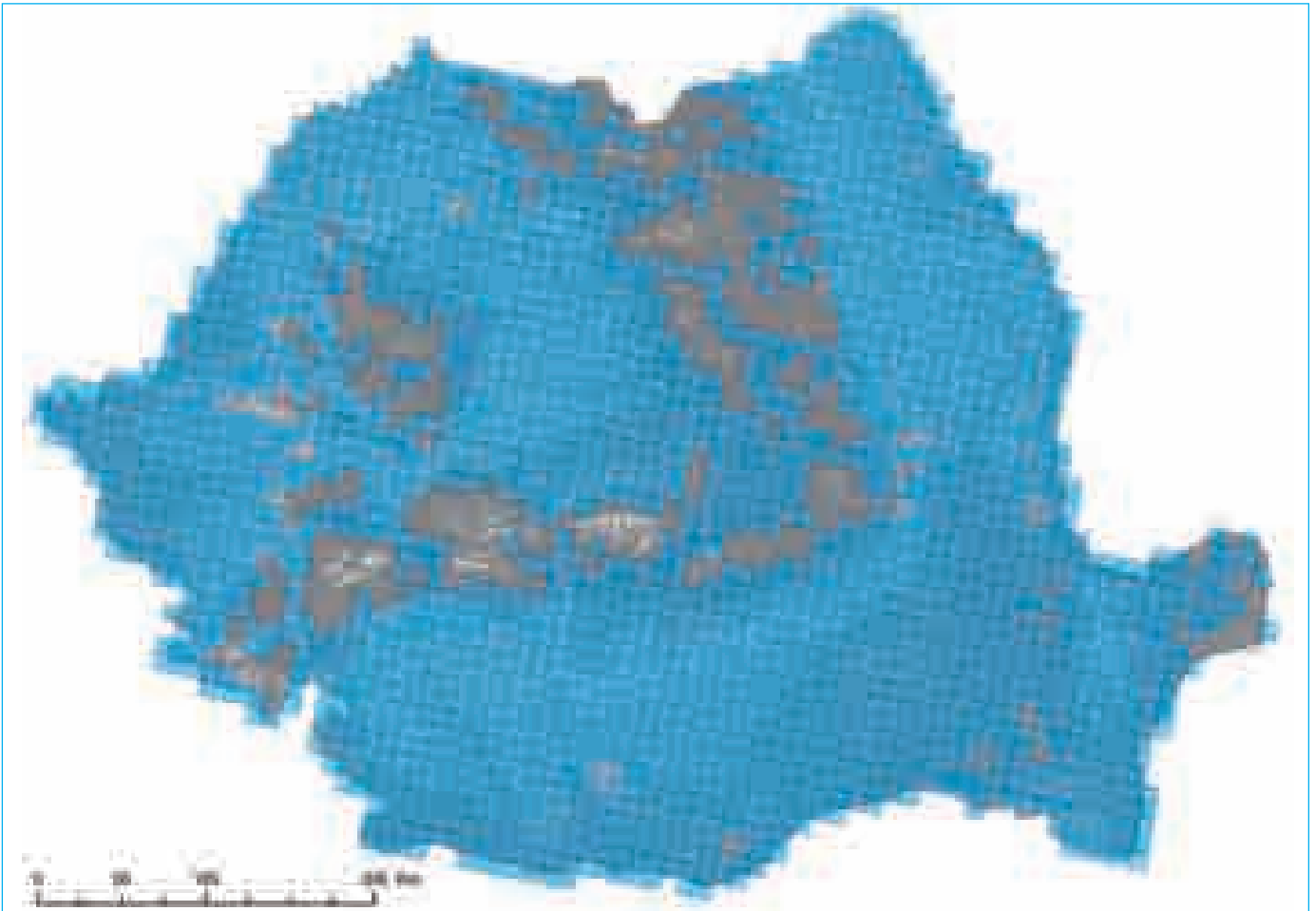
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu specia și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alternative de cuibărit pentru păsările din aria urbană.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele agricole deschise.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VRABIE NEGRICIOASĂ - SPANISH SPARROW

Passer hispaniolensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Passeridae

GENUL: *Passer*

SPECIA: *Passer hispaniolensis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Vrabia negricioasă are un areal de distribuție relativ mare, care se întinde din Europa de Sud-Vest prin Asia Centrală și de Sud-Vest până în Africa de Nord. Preferă zonele mediteraneene sau zonele de stepă și semidesert (în Asia). Populațiile din partea sudică a Europei de Vest și cele din Africa sunt sedentare, iar cele din Balcani și din Asia Centrală sunt migratoare. Cartierele de iarnă se găsesc în Africa de Nord, în Orientul Apropiat și în Asia de Sud. Specia trăiește și în Insulele Capului Verde, Insulele Canare, Madeira și pe câteva insule din zona mediteraneană. În România este semnalată prezența câtorva colonii în Dobrogea și sporadic în sudul țării.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 20% din populația mondială, fiind cuprinsă între 6.110.000 și 13.200.000 de perechi cuibăritoare. Se estimează un declin de până la 25% în decursul a trei generații. În România, populația de vrabie negricioasă

este cuprinsă între 200.000 și 600.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în regiuni deschise, fără a fi legată de prezența localităților. Preferă păcurile de arbori, liniile de tufărișuri și aliniamentele de copaci, în care realizează colonii mari. Asemănătoare cu vrabia de casă (*Passer domesticus*), această specie apare și în apropierea omului. Efectivele din țara noastră migrează, dar nu se știe precis unde; se bănuiește că își petrec iarna în nordul regiunii mediteraneene. Este o specie sociabilă, care se hrănește și migrează în stoluri. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani și două luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Hrana vrabiei negricioase este foarte variată. Consumă alimente de origine vegetală și animală. Caută semințe pe sol, rupe mugurii și fructele necoapte de pe crengi; prinde insecte de pe crengile tufelor și ale copacilor, dar le poate captura și urmărindu-le în zbor.

În regiunile unde specia este sedentară, perioada de cuibărit începe încă de la începutul lunii martie, iar la populațiile migratoare doar din luna mai. Este monogamă. Cuibărește în colonii care ajung până la sute de mii de cuiburi. Locul ales pentru construirea cuibului variază de la stâlpi electrici, tufișuri sau copaci până la cavități diverse în habitate stâncoase. Foarte frecvent sunt întâlnite colonii de cuiburi în partea inferioară a cuiburilor de berze din localități. Cuibul este foarte masiv, construit din fân și paie și are o formă rotundă, intrarea fiind pe lateral. Ambii părinți participă la construirea cuibului, însă masculul are o contribuție substanțial mai mare decât femela. Depune de regulă două, mai rar trei ponte formate din câte 3-7 ouă albe, pătate cu stropi gri-verzui, care sunt clocite mai mult de către femelă. Incubația se întinde pe durata a 11-13 zile, iar puii părăsesc cuibul după 11-15 zile, la creșterea puilor participând ambii părinți. În primele zile de viață puii sunt hrăniți numai cu insecte, treptat adulții introducând și produse vegetale în dieta lor (în special cereale).

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Contaminarea prin produse agricole.

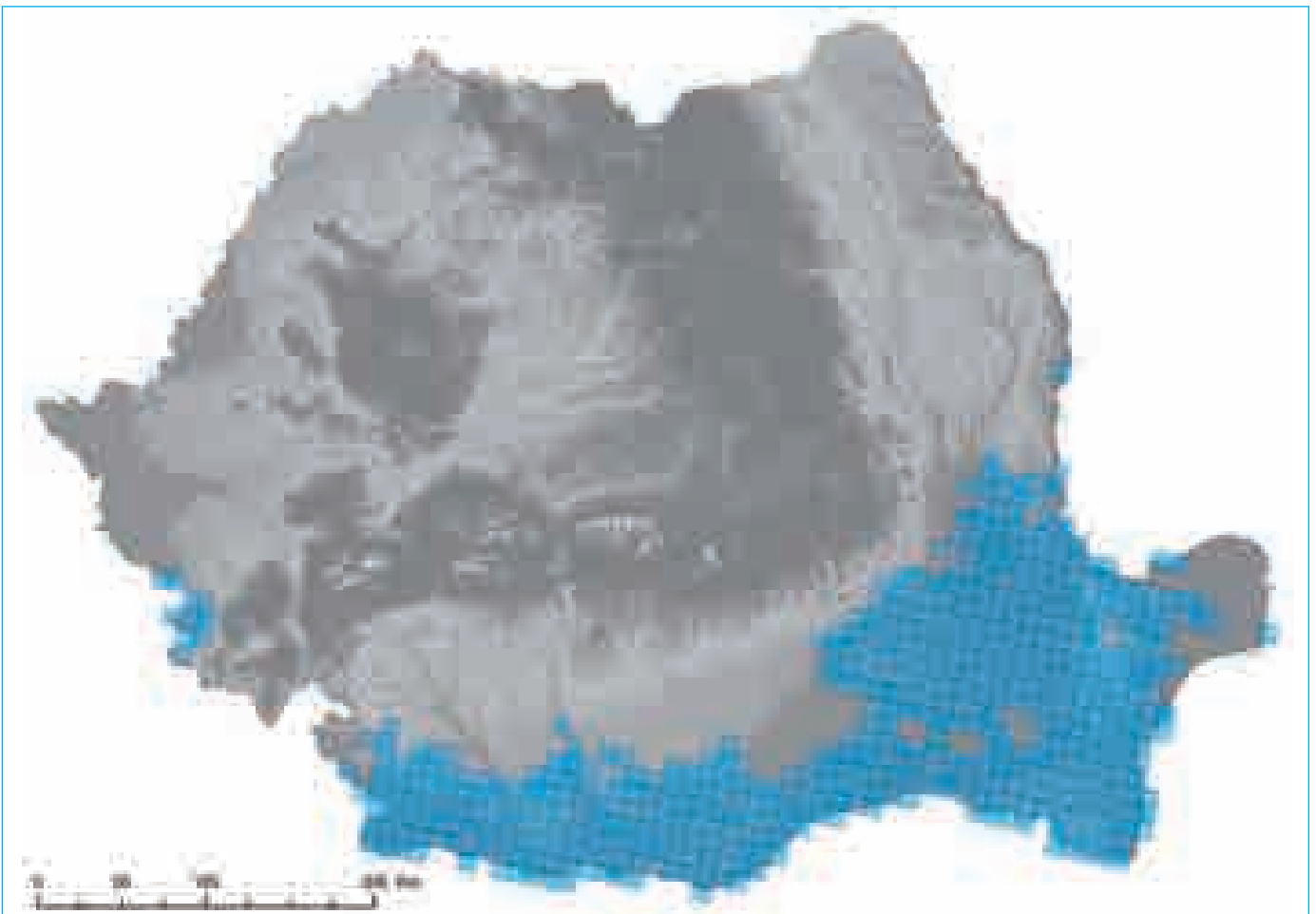
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pălcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele agricole deschise.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VRABIE DE CÂMP - EURASIAN TREE SPARROW

Passer montanus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Passeridae

GENUL: *Passer*

SPECIA: *Passer montanus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Este răspândită în zona temperată a Europei și a Asiei de Sud-Est. A fost introdusă și în Statele Unite. Este o pasăre sedentară, deși în timpul iernii unele populații se aglomerează în partea de sud-est a Europei. În România este frecventă în regiunile joase, urcând până în zonele mai înalte ale țării.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 25% din populația mondială și este cuprinsă între 24.000.000 și 38.200.000 de perechi cuibăritoare, între anii 1980-2013 cunoscând un declin moderat.

În România, populația de vrabie de câmp este cuprinsă între 1.759.529 și 2.386.558 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în interiorul așezărilor umane, pe terenuri arabile, în livezi, grădini sau parcuri. Este

o specie sedentară, cu unele populații care sunt parțial migratoare, migrațiile fiind pe distanțe scurte, uneori medii. În general populațiile din nordul Europei coboară spre sud în timpul iernii. În România este o pasăre sedentară. Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și o lună. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an.

Caută hrana pe sol, deseori în stoluri mixte, împreună cu vrăbiile de casă. Are două strategii de hrănire în cadrul stolului: unii indivizi caută hrana activ, în timp ce alții sunt oportuniști, așteptând ocazia să profite din sursa de hrană găsită de ceilalți. Are un regim omnivor, consumând diverse specii de insecte, melci, păianjeni, viermi, semințe, fructe, resturi alimentare etc. Este o specie monogamă, la care se întâlnește destul de frecvent fenomenul de promiscuitate, în care partenerii de cuibărit se împerechează și cu alte exemplare. Cuibărește între crengile copacilor, în cuiburi sferice, dar poate cuibări cu

succes și în scorburi ori în crăpăturile din zidurile construcțiilor. Ocupă frecvent și cuiburile artificiale și scoate din propriile cuiburi alte specii, precum lăstunii de casă (*Delichon urbicum*), lăstunii de mal (*Riparia riparia*), rândunicile (*Hirundo rustica*) sau prigoriile (*Merops apiaster*). Își face cuib și în partea inferioară a cuiburilor mai mari, precum sunt cele de barză albă (*Ciconia ciconia*), stârc cenușiu (*Ardea cinerea*), codalb (*Haliaeetus albicilla*) etc. Realizează colonii acolo unde există suficiente spații de cuibărit. O pereche depune două sau chiar trei ponte într-un sezon de reproducere dintr-un an, care sunt compuse din 3-7 ouă de culoare alb murdar, cu pete cafenii până la brun. Dimensiunea medie a unui ou este de 20 x 14 mm. Prima pontă este depusă în luna aprilie. Incubația durează 12-14 zile. Clocesc atât femela, cât și masculul, acesta din urmă stând pe ouă mai mult în timpul zilei. Juvenilii sunt hrăniți intens de ambii părinți până la vârsta de 15-18 zile, când părăsesc cuibul.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Contaminarea prin produse agricole.

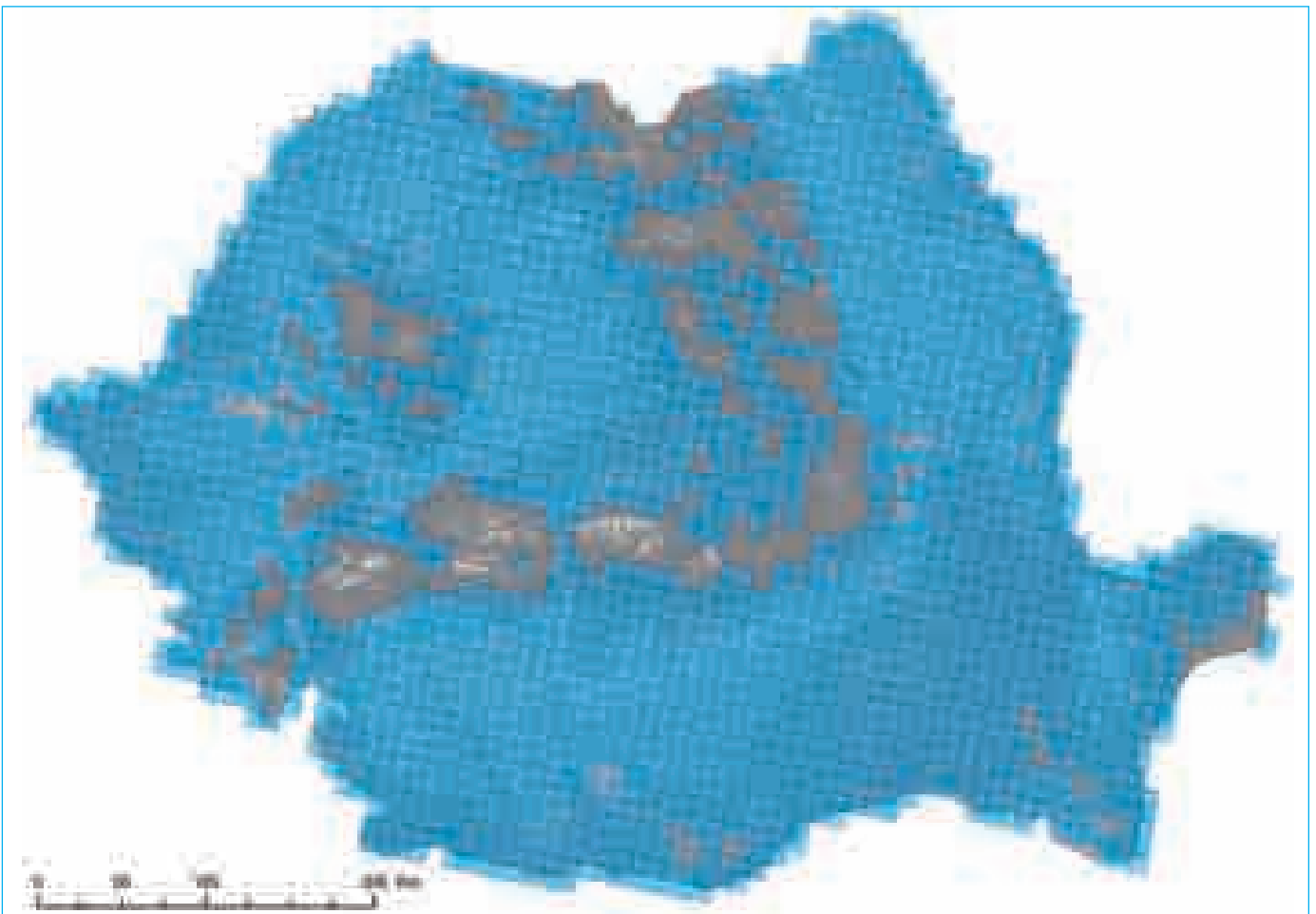
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele agricole deschise.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CINTEZĂ - COMMON CHAFFINCH

Fringilla coelebs

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Fringilla*

SPECIA: *Fringilla coelebs*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Această specie este foarte larg răspândită, arealul ei întinzându-se în Europa, Africa de Nord și Asia de Sud-Vest, având mai multe forme insulare distincte. Colonizând Insulele Canare, a dat naștere la specii endemice. În Tenerife și Gran Canaria, cinteza comună a colonizat de două ori, rezultând o nouă specie; în restul Insulelor Canare există câte o singură specie pe fiecare insulă. Specia a fost introdusă din Marea Britanie într-o serie de teritorii (colonii) în secolele trecute. În Noua Zeelandă cinteza este o specie comună. În Africa de Sud există, de asemenea, o populație cuibăritoare foarte mică.

În România este răspândită din ținuturile cele mai joase ale Dobrogei, în pădurile de sălcii din Delta Dunării, urcând până în jnepenișurile din zona montană.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 70% din populația mondială și este cuprinsă între 185.000.000 și 269.000.000 de perechi cuibăritoare. În peri-

oada 1980-2013 populația europeană a cunoscut o creștere moderată.

În țara noastră, populația de cintează este cuprinsă între 7.150.096 și 8.116.296 de perechi cuibăritoare, tendința fiind stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este parțial migratoare în România. Femelele și juveniile migrează în sezonul rece spre sud-vestul Asiei și regiunile nord-estice ale Africii, fiind urmași de o parte dintre masculi. Aceștia sunt în general sedentari, putând fi întâlniți în regiunile joase chiar și iarna. Exemplarele văzute la noi pe timpul iernii pot proveni și din populațiile care au cuibărit în regiunile nordice. Fenomenul se datorează avantajului pe care îl au masculii prin sedentarismul în apropierea locurilor de cuibărit. Exemplarele de la noi se retrag pentru a ierna cel mai probabil în Peninsula Balcanică ori în Italia. Au un cântec melodios, repetat în serii; specia prezintă „dialecte” regionale chiar și pe teritoriul României. Longevitatea maximă a speciei în libertate este de 14 ani.

Hrana de bază o constituie semințele de diverse specii de plante și fructele de pădure. Puii sunt hrăniți îndeosebi cu nevertebrate de talie mică, printre care predomină insectele. Pentru digestie, sunt ingerate grăunțoare fine de nisip.

Construiesc un cuib în formă de cupă adâncă, lipit de scoarța crăcilor groase, de obicei la intersecția a două ramuri. Este construit din rădăcini mici, scoarță de copac și paie; la exterior este mascat cu mușchi și licheni, iar în interior este căptușit cu pene. Ponta depusă din luna aprilie este clocită numai de femelă, în tot acest timp masculul hrănind femela la cuib. Ouăle sunt număr de 4-5 (3-7 în funcție de regiune) și au o culoare verde-albăstrui, prezentând pete roșcate. Perioada de incubație durează 12-14 zile. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți. În funcție de abundența hranei, o pereche poate depune două sau chiar trei ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

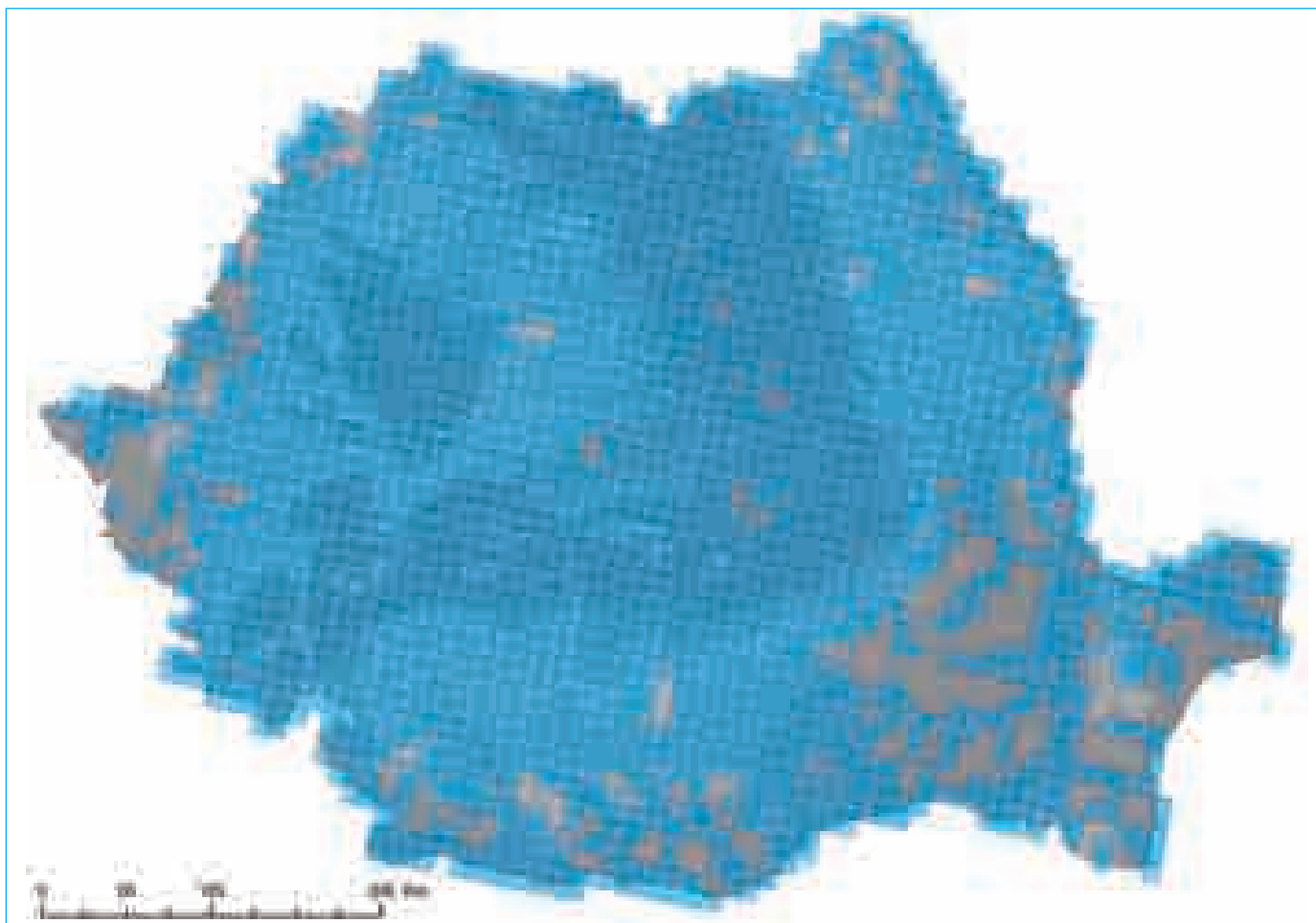
- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și de reproducere a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor în

silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CÂNEPAR - COMMON LINNET

Linaria cannabina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Linaria*

SPECIA: *Linaria cannabina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Câneparul cuibărește în palearticul de vest, în Europa, Asia de Vest și în Nordul Africii.

Specia este politipică, având mai multe subspecii. Dintre acestea, *Linaria cannabina cannabina* este cea mai răspândită în Europa, găsindu-se din Irlanda, Țara Galilor și Anglia până în sudul munților Pirinei, nordul Italiei, România și Ucraina, exceptând Crimeea. Arealul include, de asemenea, vestul Asiei, din nord-vestul Siberiei până în nordul Kazahstanului.

Specie parțial migratoare. Populațiile din nordul arealului migrează spre zonele sudice ale cartierului de hrănire pe perioada iernii. În România specia este prezentă atât în perioada de cuibărire, cât și în timpul iernii.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 65% din populația mondială și este cuprinsă între 17.600.000 și 31.900.000 de perechi cuibăritoare, între anii 1980-2013 cunoscând un declin moderat.

În România, populația de cănepar este cuprinsă între 353.481 și 867.797 de perechi cuibăritoare și are tendință descrescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Câneparul este întâlnit din zona temperată a palearticulului de vest și coboară până în zona mediteraneană și stepică. În Alpii elvețieni cuibărește în pajiștile uscate aflate până la altitudinea de 2.200-2.300 m. În restul arealului cuibărește în păduri dense cu arbori înalți. În afara perioadei de cuibărire preferă zonele deschise. În România cuibărește în tufșuri, în special în zonele joase și deluroase, urcând pe văile râurilor spre zonele montane. În afara sezonului de cuibărire este o specie tipic gregară, formând stoluri de sute de indivizi pentru hrănire, adăpostire sau migrație. Deseori este văzut în stoluri mixte cu diverse alte specii. Se hrănește cu diferite semințe de mărime mică ori medie, dar și cu nevertebrate. Denumirea căneparului provine de la apetitul său pentru cănepă, iar denumirea

Foto: Marius Strimbeanu

sa în limba engleză de la preferința sa pentru semințele de in.

Este o pasăre predominant monogamă cu unele excepții, când două femele se împerechează cu același mascul. Este o pasăre teritorială în timpul perioadei de cuibărire. Femela depune 4-6 ouă de culoare albastrui-albicioasă, cu puncte ruginii. Perioada de cuibărire este cuprinsă între mijlocul lui aprilie și începutul lui august, scoțând două rânduri de pui pe sezon. Ponta este clocită

cu precădere de către femelă, iar incubația durează 12-14 zile.

AMENINȚĂRI

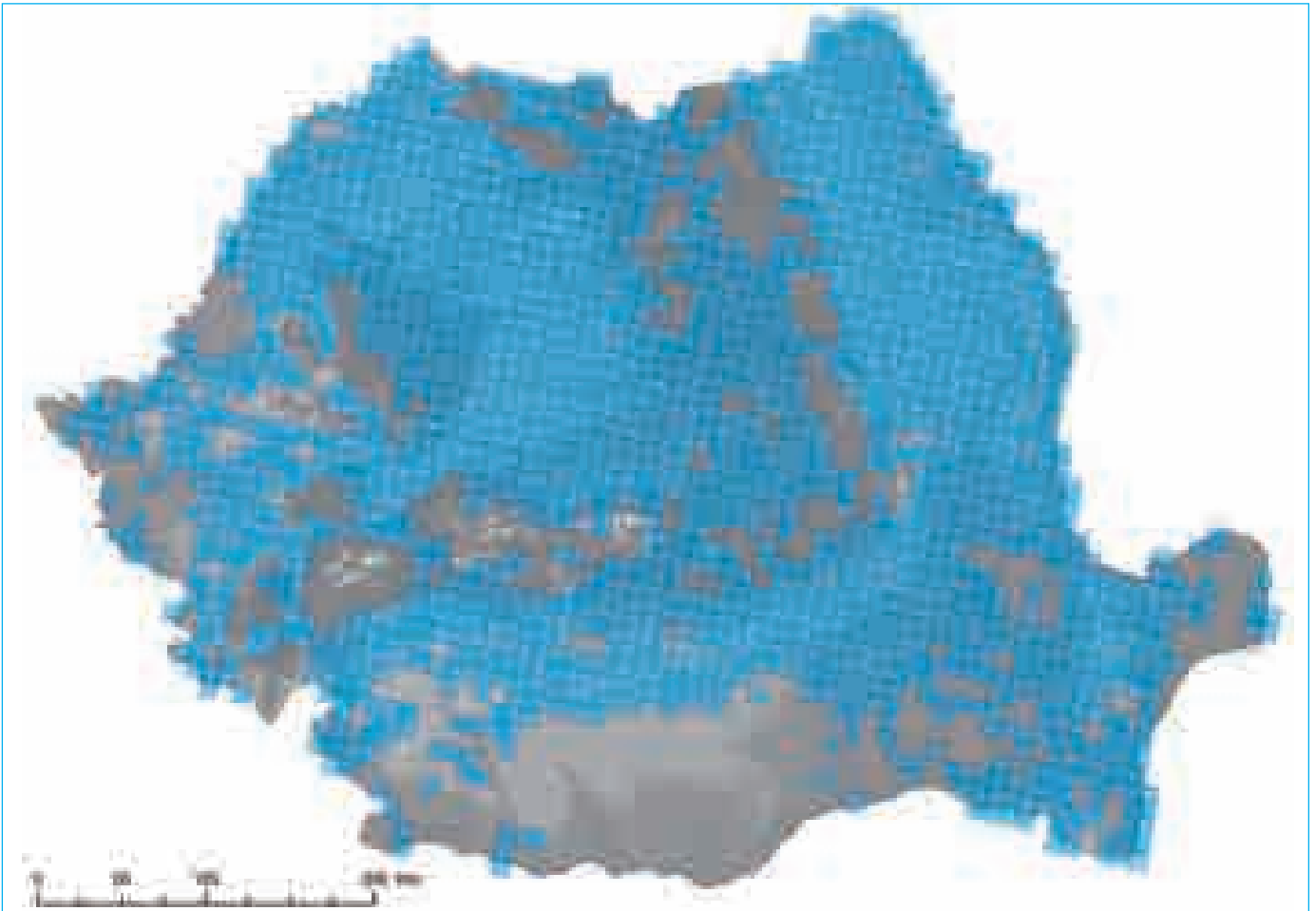
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STICLETE - EUROPEAN GOLDFINCH

Carduelis carduelis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Carduelis*

SPECIA: *Carduelis carduelis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Sticletele este răspândit începând din Europa Occidentală până în regiunile centrale ale Siberiei, în Africa de Nord, Asia Centrală, Asia de Sud-Vest, Australia, Noua Zeelandă și în unele insule din Oceania, unde a pătruns prin intervenție antropică.

Fiind o specie polipitică, se disting următoarele subspecii care au distribuție diferită: *C.c. carduelis* în Europa, *C.c. balcanica* în Peninsula Balcanică, *C.c. brevirostris* în Crimeea, *C.c. britannica* în Marea Britanie, *C.c. loudoni* în Azerbaidjan și Iran, *C.c. mayor* în munții Ural și Altai, *C.c. niediecki* în Orientul Mijlociu, Cipru, Rodos, *C.c. parva* în Peninsula Iberică, nordul Africii, insulele Azore și Canare, *C.c. tschusii* în sudul Italiei. Toate acestea se diferențiază după talie, aceasta variind în funcție de zona în care trăiesc.

Este o specie parțial migratoare în Europa, populațiile din nordul continentului petrecându-și iarna în centrul sau sudul Europei, iar cele din sudul arealului concentrându-se pe perioada iernii în regiunea nord-est africană și sud-vest asiatică. În România este sedentară, numărul indivizilor crescând însă iarna, odată cu sosirea populațiilor din nord.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 55% din populația mondială și este cuprinsă între 27.800.000 și 42.700.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1980-2013 constatându-se o creștere moderată. În țara noastră, populația de sticlete este cuprinsă între 653.125 și 1.109.338 de perechi cuibăritoare, tendința fiind descrescătoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă atât zonele deschise, cât și pădurile, fiind prezentă în apropierea așezărilor umane, în grădini, livezi ori parcuri, acolo unde poate găsi hrană din abundență. Aceasta este constituită din semințe mici, pe care le culege de pe tufișuri, scaieți sau din pajști. Preferă în special

Foto: Tiberiu Mănoiu

plantele din familia Compositae. În perioada de cuibărire, hrana este suplimentată cu un număr mic de nevertebrate.

În afara sezonului de cuibărire este o specie gregară (de la sfârșitul verii până în următoarea primăvară). În perioada de cuibărire pot fi observate stoluri mici, formate de exemplarele care nu au cuibărit. Se reproduce în zonele joase ale palearticului, în zona temperată, mediteraneană ori stepică. Excepție face Elveția, unde cuibărește în general la peste 1.000 de m, ajungând vara târziu și toamna în pajiștile alpine situate la peste 2.400 m. În România este una dintre cele mai cunoscute păsări și cuibărește în zonele joase, ajungând la altitudini mai mari pe văile râurilor montane.

Penajul acestei specii este intens colorat, el ajutând pasărea la marcarea teritoriului și la asigurarea succesului reproductiv. În acest scop, este aleasă o ramură uscată, dezgolită, de unde pasărea poate fi ușor remarcată prin cântec și coloritul penajului. Cuibărește în arbori de înălțime mijlocie, preferând în acest scop salcâmii.

Construiește un cuib mic din iarbă uscată, mușchi și rădăcini subțiri, cu interiorul în formă de cupă, căptușit cu diverse pene. În acest cuib femela depune o pontă formată din 4-5 ouă de culoare alb-albăstrui, cu pete brun-roșcate. Perioada de incubație este de 12-14 zile, pontă fiind clocită de către femelă. Odată cu eclozarea puilor, ambii părinți participă la hrănirea acestora. În general, ca la toate speciile mici de păsări, puii ajung în câteva luni la maturitate sexuală. O femelă poate scoate 2-3 rânduri de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

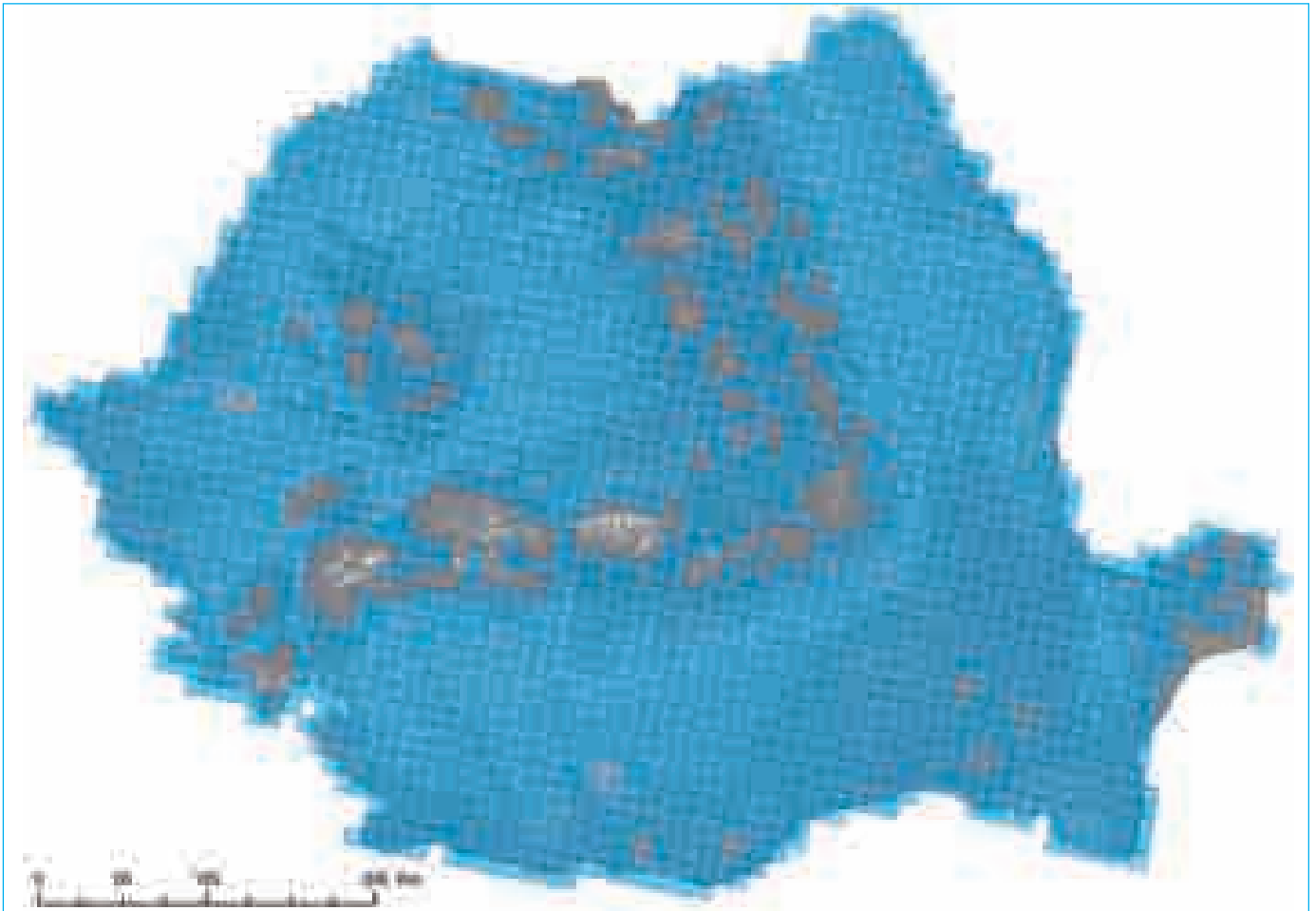
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene, precum colectarea exemplarelor ca păsări ornamentale și comerțul ilegal.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul comerțului ilegal cu exemplare din această specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLORINTE - EUROPEAN GREENFINCH

Chloris chloris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Chloris*

SPECIA: *Chloris chloris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Florintele este o specie politipică care prin subspeciile sale ocupă un areal de răspândire foarte vast, cuprinzând Europa, la est de Marea Neagră, la vestul și sudul Mării Caspice, lacul Aral, insulele din Marea Mediterană, Asia Mică, parțial coasta de est a Mediteranei, nord-vestul Africii, sud-estul Australiei, Noua Zeelandă și insular în sud-sud-estul Americii de Sud. Iernează în nordul Africii până la pustiul Sahara.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 90% din populația mondială și este cuprinsă între 21.600.000 și 33.100.000 de perechi cuibăritoare, fiind stabilă între anii 1980-2013.

Populația de florinte din România este importantă la nivel european și este cuprinsă între 649.715 și 1.000.410 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o pasăre destul de comună în regiunile deschise cu arbori și tufe, în grădini și parcuri, liziere de pădure, pâlcuri de arbori, dar și în interiorul localităților. Preferă zonele joase, în general putând fi întâlnită până la altitudinea de 1.400 m, în zone cu climă boreală, temperată sau mediteraneană.

Regimul alimentar al florintelui este format dintr-o mare varietate de semințe (uneori de mari dimensiuni) ale plantelor din flora spontană, ale unor copaci sau tufșuri, precum și de cereale. În timpul cuibăritului consumă mai mult nevertebrate.

Cuibărește de obicei în perioada aprilie-iunie, uneori din martie până în iulie, în arbori de diferite specii, la o înălțime cuprinsă între 1,5 și 4 m, fiind identificate cuiburi chiar și la 20 m de sol. Cuibul este construit de femelă din ierburi, fire subțiri de rădăcini, rămurele sau mușchi, fiind captușit cu fibre vegetale subțiri, păr și pene.

Depune două ponte pe an, prima în aprilie, a doua în iunie. Fiecare pontă este formată din 4-6 ouă, mai rar 3-7. Ouăle au culoarea alb-albăstrui și sunt clocite numai de către femelă. Prima pontă este clocită timp de 13-14 zile, iar la cea de-a doua timpul se scurtează la 12 zile. Puii deschid ochii după 7 zile de la eclozare, timp în care sunt acoperiți și îngrijiți de către femelă. Ei continuă să fie hrăniți de către părinți și devin complet independenți de aceștia după 33 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

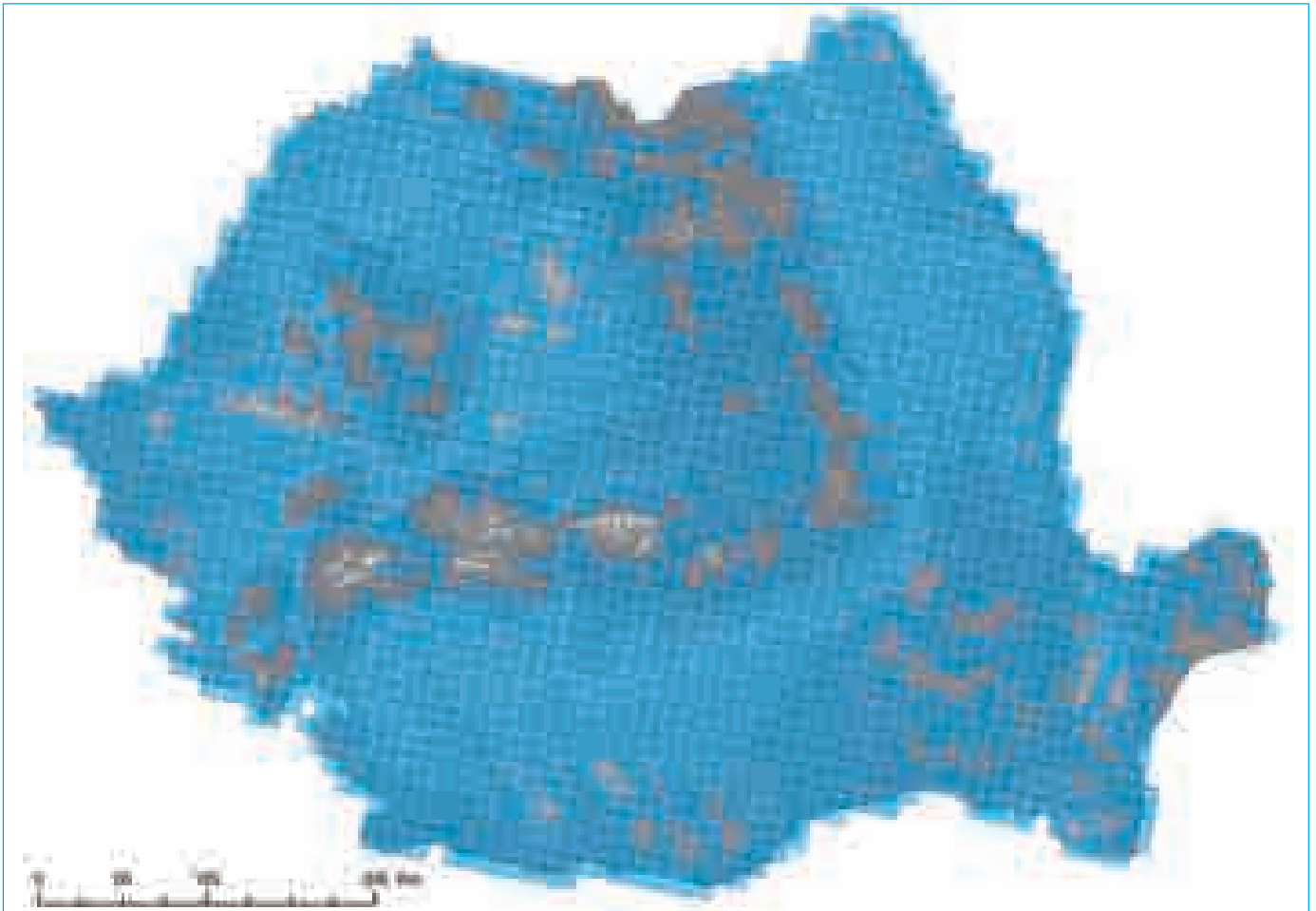
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene, precum colectarea exemplarelor ca păsări ornamentale și comerțul ilegal.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul comerțului ilegal cu exemplare din această specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SCATIU - EURASIAN SISKIN

Spinus spinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Spinus*

SPECIA: *Spinus spinus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este răspândit în zonele montane din Europa Centrală, Italia, Grecia, nord-estul Turciei, zona Alpilor Centrali, Carpați, spre nord în Peninsula Scandinavă, apoi spre estul Rusiei, partea de vest a Asiei și vestul Rusiei până în Japonia. Iernează în regiuni mai sudice, situate în toată Europa, Asia Mică, Delta Nilului și nord-vestul Africii. În România este o specie sedentară și oaspete de iarnă, populația autohtonă fiind îmbogățită în perioada iernii cu exemplarele venite din nord.

POPULAȚIE

Populația din Europa este cuprinsă între 13.600.000 și 21.000.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 55% din populația mondială. În perioada 1980-2013 populația a cunoscut un declin moderat.

În România, populația de scatiu este cuprinsă între 8.400 și 84.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zonele cu climă boreală sau temperată, pe suprafețe de teren împădurite cu păduri de conifere sau de amestec. Preferă însă molidurile care au mestecănișuri în apropiere. Uneori, mai ales în afara perioadei de cuibărit, vizitează zonele cu arini și mesteceni din apropierea apelor. Regimul alimentar al scatiului este format mai ales din semințe, în special de conifere, arin, mesteacăn și plante ierboase, iar în perioada cuibăritului consumă cu precădere nevertebrate. Se hrănește cel mai adesea în copaci, dar coboară ocazional și în iarbă sau pe sol atunci când conurile se golesc și semințele se scutură.

Este o specie foarte activă și socială, formând grupuri mici, în special toamna și iarna. Aceste grupuri se pot apropia la o distanță scurtă de oameni, cu excepția sezonului de reproducere, când exemplarele sunt timide, solitare și foarte greu de observat. În cadrul acestor grupuri se presupune existența unei structuri ierarhice, această specie fiind una dintre puținele la care a fost observat

comportamentul de regurgitare a hranei în beneficiul membrilor dominanți din cadrul grupului social (engl., „allofeeding”).

Perechile se formează de regulă în timpul iernii. Masculii concurează în mod agresiv pentru femele. Ca parte a ritualului de curtare se remarcă umflarea penajului, masculul pârând astfel mai mare. De asemenea, acesta se remarcă și prin cântecul repetat în mod continuu pentru o perioadă lungă de timp. Cuibul este instalat în coronament, în arbori sau în tufe, la diferite înălțimi, variind în general între 2 și 12 m. De cele mai multe ori cuibul este amplasat spre vârful crengilor și este camuflat cu licheni, devenind astfel foarte greu vizibil. Este construit mai mult de către femelă, care este ajutată de mascul, fiind utilizate diferite materiale vegetale, ierburi, mușchi și licheni. În interior este căptușit cu lână, puf sau cu pene. Formează colonii mici, de până la șase perechi, cu cuiburile situate în apropiere unul de altul. Depune două ponte pe an. Prima este formată de obicei din 4-5 ouă și este depusă în lunile aprilie-mai, iar cea de-a doua, formată din mai puține ouă (3-4), este depusă în luna iunie. Uneori este depusă chiar și a treia pontă. Ouăle acestei specii sunt de culoare alb-albăstruie, punctate cu roșcat, cu dimensiunea de 16,5 x 12 mm. Clovitul este realizat numai de către femelă, timp de 12-14 zile. Puii părăsesc cuibul după 12-15 zile, fiind numai parțial acoperiți de pene. Din acest motiv ei rămân în apropierea cuibului și sunt hrăniți de către părinți până la formarea completă a penajului, după care se dispersează în habitat.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene, precum colectarea exemplarelor ca păsări ornamentale și comerțul ilegal.

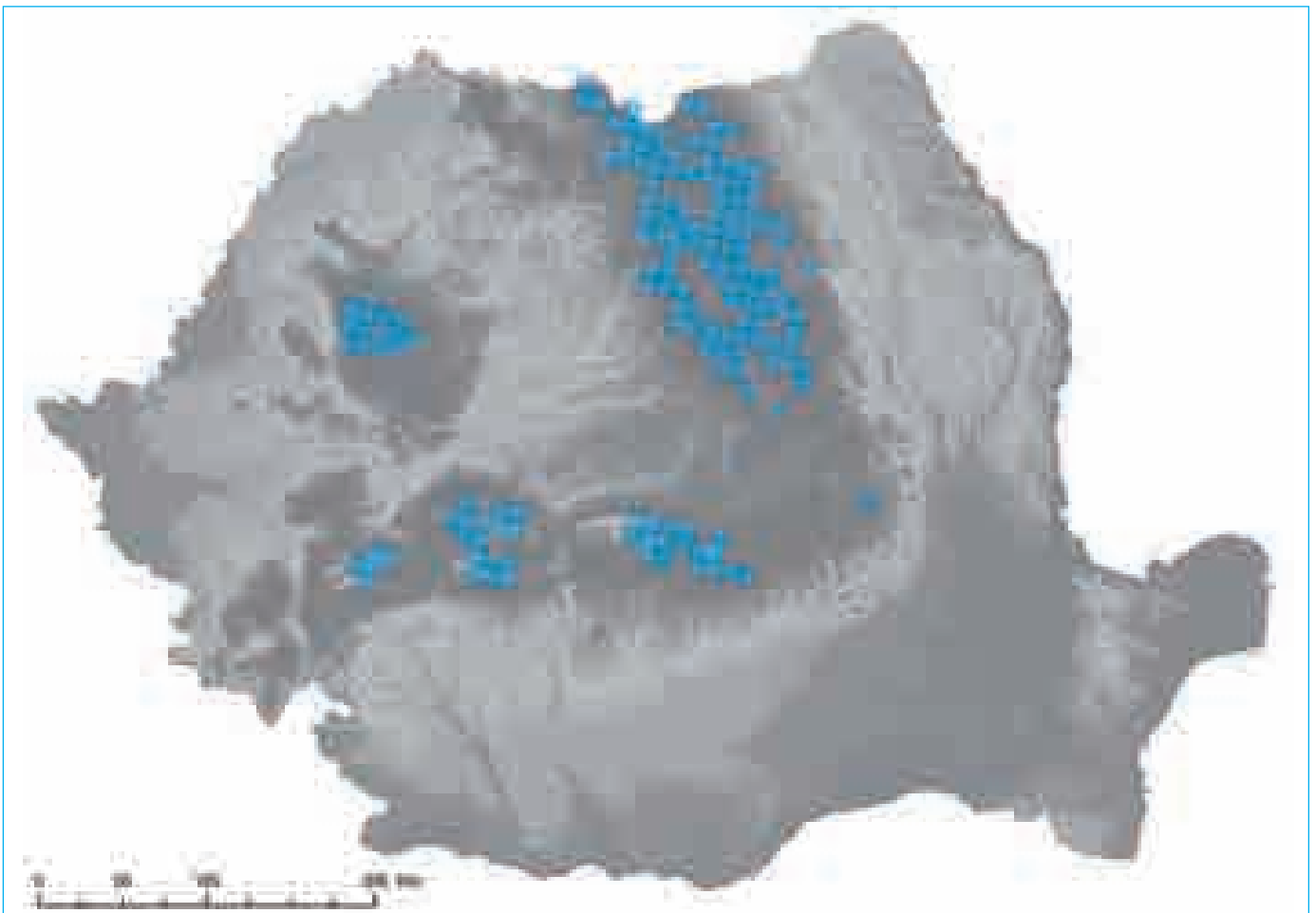
Foto: Cristian Mihai

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul comerțului ilegal cu exemplare din această specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
 - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CĂNĂRAȘ - EUROPEAN SERIN

Serinus serinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Serinus*

SPECIA: *Serinus serinus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Aria de răspândire a cănărașului cuprinde Europa, până la nivelul munților Urali (fără a include zonele nordice), Grecia, parțial Asia Mică, Cipru și insulele din Marea Mediterană, nord-vestul Africii și izolat în nordul Africii. O parte din populațiile nordice migrează în nordul Africii sau în sudul Europei.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 90% din populația mondială și este cuprinsă între 20.900.000 și 31.500.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1982-2013 cunoscând un declin moderat. Populația de cănăraș din România este importantă la nivel european și este cuprinsă între 97.694 și 251.654 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cănărașul este o pasăre frecventă în păduri de conifere, liziere sau livezi, dar și în grădinile și parcurile localităților, acolo unde sunt plantați

arbori de conifere. Este o specie vulnerabilă la climatul umed și răcoros, de aceea preferă altitudinile joase, doar în partea sudică a arealului urcând până în zona subalpină. Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și patru luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an. Regimul alimentar al cănărașului este format în mare parte din diverse semințe, predominând cele de molid, dar consumând și semințe de tuia, larice, mesteacăn, arin, ulm, dud, cânepă, urzică, ștevie, măcriș și alte semințe de buruieni. În special în timpul cuibăritului, dieta este completată de nevertebrate, acestea predominând în hrana adusă puilor la cuib. În timpul iernii se asociază deseori în stoluri mari, mixte, împreună cu alte specii consumatoare de semințe. Poate fi observat frecvent la hrănitoarele instalate în anotimpul rece.

Cuibărește de obicei în perioada aprilie-iulie, în arbori de diferite specii (preferând coniferele), la o înălțime cuprinsă între 1,5 și 6 m de la sol. Cuibul este compact și mic, fiind construit

de femelă la furca dintre două ramuri, folosind rămurele, ierburi, fire subțiri de rădăcini sau mușchi. Pe interior este căptușit cu puf de diverse plante, păr, lână și pene. O pereche depune două ponte pe an, prima în aprilie-mai, formată din 4-5 ouă, a doua în lunile iunie-iulie, formată din mai puține ouă (3-4). Ouăle sunt de culoare albastrui-pal, uneori verzui-pal, cu puține pete și dungi ruginii. Femela clocește singură timp de 13 zile, fiind înlocuită de mascul doar temporar. Puii părăsesc cuibul după 12-16 zile, în funcție de abundența hranei găsite de părinți, după care ies din cuib și depind de mâncarea adusă de părinți încă 7-9 zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

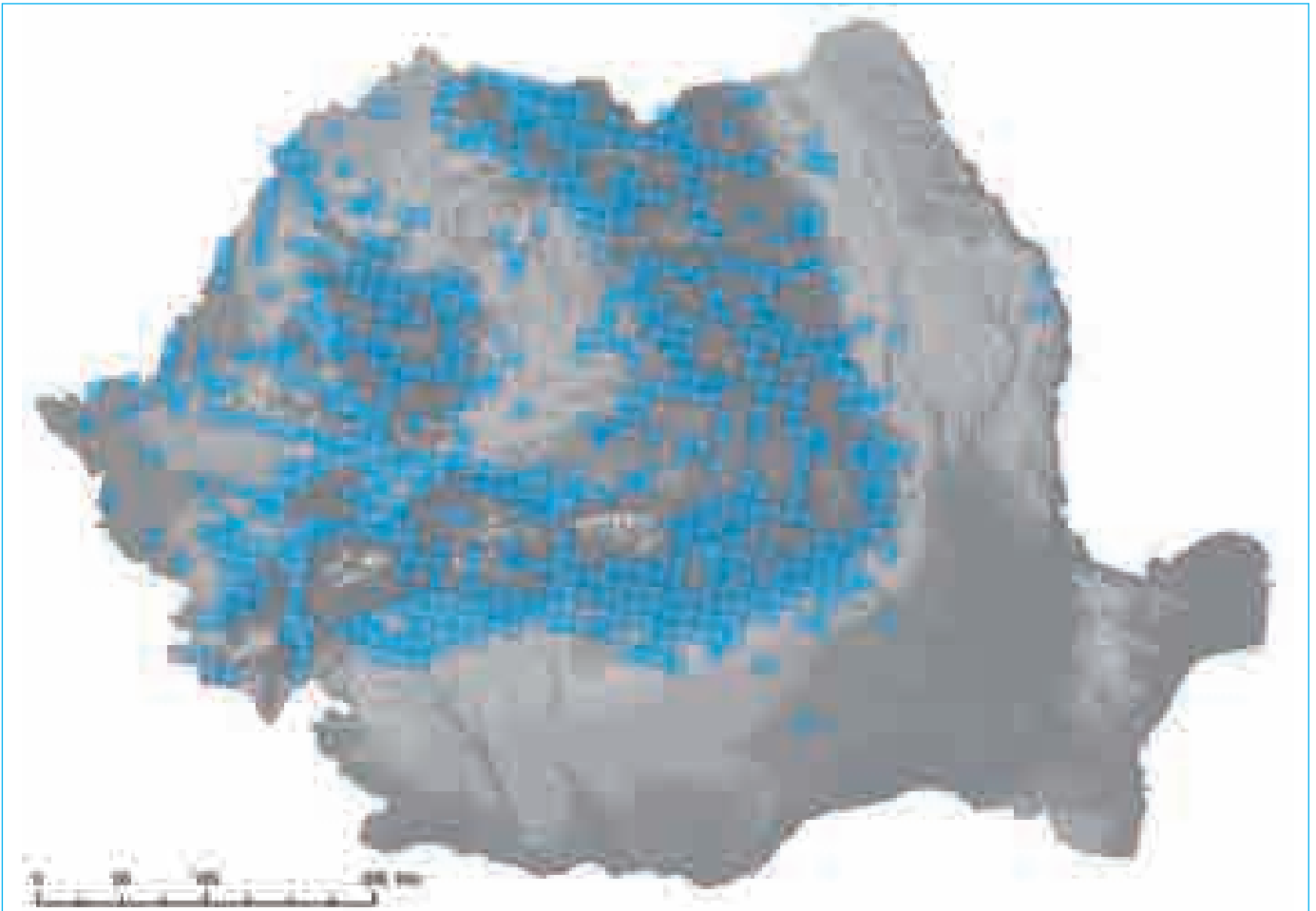
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.

- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native de conifere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUGURAR - EURASIAN BULLFINCH

Pyrrhula pyrrhula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Pyrrhula*

SPECIA: *Pyrrhula pyrrhula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Mugurarul este răspândit în zona boreală, având un areal de distribuție în Europa, Asia de Sud-Vest, Asia de Est, până în Siberia, Kamceatka și Japonia. Unele populații din Rusia execută migrații mai lungi, ajungând în nordul sau centrul Europei. Exemplarele clocitoare din zona montană coboară toamna în zona de câmpie, acolo unde poposesc și unele populații din nordul arealului; astfel, în estul Europei și în vestul Asiei se produc iarna mari concentrații de mugurari.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 40% din populația mondială și este cuprinsă între 7.650.000 și 13.000.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1980-2013 cunoscând un declin moderat.

În România, populația de mugurar este cuprinsă între 138.719 și 319.252 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie sedentară, cu unele populații migratoare. În România, mugurarul este întâlnit în zona de deal și de munte, unde cuibărește în păduri de foioase și conifere sau în dumbrăvi. De asemenea, poate fi văzut și în apropierea sau chiar în interiorul localităților, în livezi și grădini. În zona de munte ajunge la peste 1.800 m, unde cuibărește în păduri bătrâne de molid sau de brad. Iarna sunt frecvent întâlniți în parcurile orașelor. Este o pasăre tăcută, cu un cântec lent și puțin sonor, format din fluierături. Se deplasează în perechi sau în stoluri mici, de până la 20 de exemplare. Migrația de toamnă are loc în perioada octombrie-noiembrie, păsările întorcându-se la locurile de cuibărit în lunile februarie-aprilie. Atinge în libertate longevitatea maximă de 17 ani și cinci luni. Ajunge la maturitate sexuală la vârsta de un an.

Se hrănește în timpul zilei în coronamentul arborilor, uneori în stoluri mici, familiale. Execută mișcări de migrație altitudinală în căutarea hranei, formată preferențial din muguri (de unde și denumirea populară a speciei), semințe, fructe

Foto: Daniel Petrescu

și nevertebrate, acestea din urmă fiind deosebit de importante în timpul creșterii juvenililor. Preferă semințele mari, datorită formei ciocului. Coboară foarte rar pe sol, în special atunci când găsește o sursă de apă pentru adăpare. Perechile sunt monogame și rămân împreună pe viață. Comportamentul sexual persistă tot anul, femela fiind dominantă față de mascul. În timpul ritualului nupțial, masculul își etalează pieptul roșu și târâța albă, merge lateral spre femelă până când își ating ciocurile, apoi regurgitează mâncare în ciocul femelei. Cuibăresc în perechi solitare, în tufisuri sau copaci, la 2-3 m deasupra solului. Cuibul este construit de către femelă, din rămurele, mușchi, licheni sau rădăcini și are formă de cupă; pe interior el este căptușit cu păr, mușchi și rădăcini fine. Ponta este alcătuită

din 3-7 ouă alb-verzui, pătate cu brun, care sunt depuse la începutul lunii mai. Dimensiunea unui ou este de 19 x 15 mm. Clocitul este realizat integral de către femelă, iar incubația durează 12-14 zile, timp în care masculul o hrănește pe cuib. După eclozarea puilor, ambii părinți participă la hrănirea lor până când părăsesc cuibul, la 14-16 zile de la ieșirea din ou. Pentru a căra hrană la cuib, adulții dispun de mici buzunare aflate la baza ciocului, pe ambele părți ale limbii. Hrana cu care sunt alimentați puii este reprezentată de un amestec de insecte și semințe, iar la procurarea acesteia masculul are de obicei o contribuție mai mare decât femela. O pereche scoate două și chiar trei rânduri de ouă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

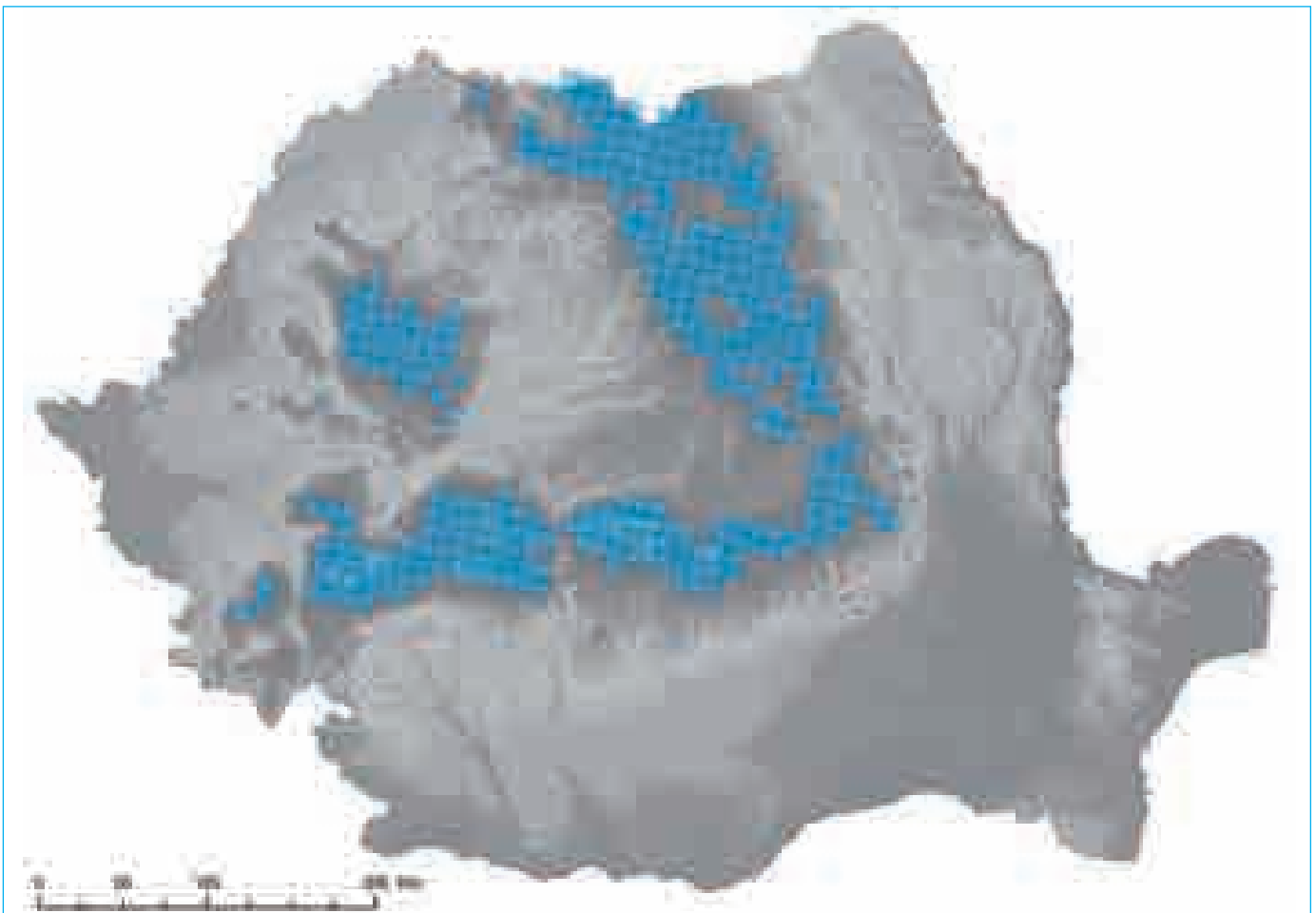
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Promovarea tipurilor de management care favorizează eterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BOTGROS - HAWFINCH

Coccothraustes coccothraustes

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Coccothraustes*

SPECIA: *Coccothraustes coccothraustes*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în palearticul de vest, mai ales în zonele de câmpie și de deal, în unele zone nordice, în zona mediteraneană, stepică, continentală și mai puțin în cea oceanică. În Scandinavia și Peninsula Iberică cuibărește numai în partea sudică. În Asia, arealul de cuibărit se răspândește până în Japonia. De asemenea, cuibărește și în Africa de Nord (Maroc, Tunisia și Algeria).

Este o specie cu populații sedentare și migratoare. Populațiile nordice migrează mai mult decât cele sudice. Juvenili migrează mai mult decât adulții, iar femelele mai mult decât masculii. Migrează mai ales în timpul zilei, dar ocazional se deplasează și în timpul nopții. Exemplele migratoare petrec iarna în jurul Mării Mediterane.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă jumătate din populația mondială și este cuprinsă între 2.600.000 și 5.070.000 de perechi cuibăritoare, cunoscând o creștere moderată între anii 1980 și 2013.

Populația de botgros din România este cuprinsă între 812.119 și 1.346.994 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie care se întâlnește în special în zonele deschise cu stejar și carpen, dar arealul ei se extinde și în zona altor specii de foioase, cu copaci înalți, bogați în fructe și de mărime potrivită, cum ar fi fagul, frasinul, ulmul, platanul sau paltinul. Zboară în coronamentul copacilor sau staționează de multe ori pe vârful crengilor. În afara perioadei de cuibărit se deplasează în stoluri mari.

Se hrănește cu semințe mari și tari, muguri, vlăstari de copaci și tufe. Semințele fructelor ze-moase sunt consumate după ce partea carnoasă este îndepărtată cu ajutorul ciocului. Ocazional consumă și partea carnoasă a fructelor, dar de obicei sparge semințele tari cu ajutorul ciocului,

Foto: Cristian Mihai

consumând miezul acestora. Mușchii maxilarului unui botgros exercită o forță echivalentă cu aproximativ 30-48 kg. În perioada de reproducere adună nevertebrate, în special omizi. Frecvent prinde în zbor insecte zburătoare. Primăvara și vara adună hrana din interiorul pădurilor, iar toamna și iarna mai mult din zona marginală a pădurilor sau de pe sol. Hrana preferată o reprezintă semințele de carpen, fag, ulm, paltin, fructele plantelor din familia Rosaceae (îndeosebi cireș sau alte specii de *Prunus sp.*). În zona mediteraneană consumă cu precădere semințe de măsline. Se hrănesc aproape întotdeauna în cadrul grupurilor, foarte rar fiind observate exemplare singulare.

Cuibărește în copaci bătrâni, înalți, cu coronament bogat, mai ales stejari și pomi fructiferi. Cuibul în formă de ceașcă este clădit în mare parte din rădăcini și fire de iarbă, crengi, licheni și mușchi uscați. În cuibul ascuns în frunziș, femela depune în lunile aprilie-mai un număr de 4-5 ouă verzi-albăstrui sau cenușii, pătate cu negru, pe care le clocește timp de 11-13 zile, puii devenind independenți la 30 de zile după eclozare. Pe timpul cuibăritului este o pasăre teritorială, păzindu-și perimetrul cuibului, însă aceste manifestări teritoriale au fost deseori observate și în afara perioadei de cuibărit (în timpul hrănirii, exemplarele adulte manifestându-se agresiv atât față de alți botgroși, cât și față de indivizi

din alte specii, chiar și de talie mai mare). Este depusă o singură pontă pe an. Numărul exemplarelor migratoare fluctuează de la an la an. Indivizii care cuibăresc în regiunea montană, iarna se retrag în regiunile colinare sau de câmpie. În afara perioadei de cuibărit este în mișcare pentru căutarea locurilor cu hrană abundentă.

AMENINȚĂRI

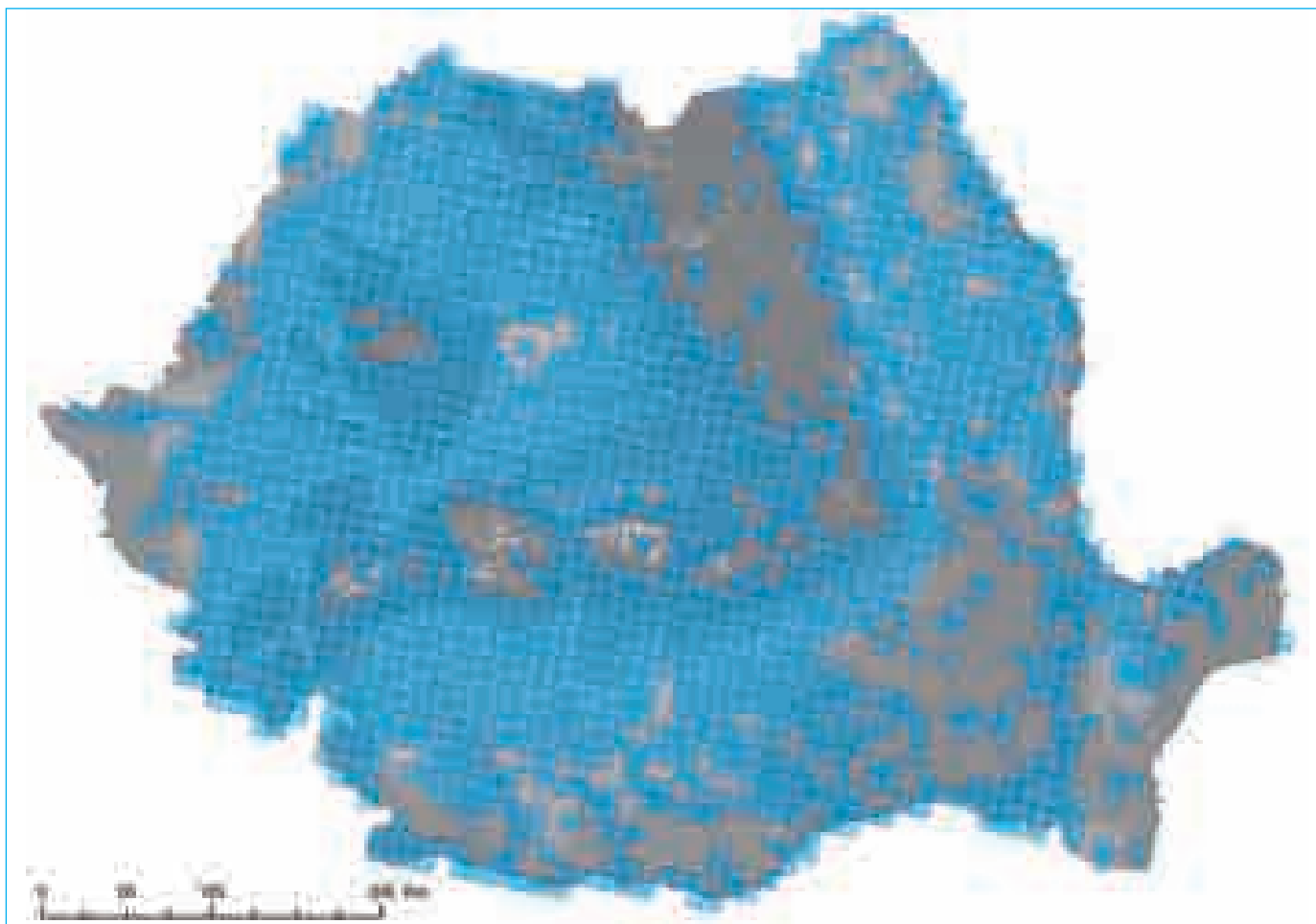
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Reducerea folosirii pesticidelor în agricultură și silvicultură.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FORFECUȚĂ - RED CROSSBILL

Loxia curvirostra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Loxia*

SPECIA: *Loxia curvirostra*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Forfecuța este o specie răspândită în cea mai mare parte a Europei, în nordul Asiei, nordul Africii, centrul și sudul Americii de Nord și în America Centrală. Arealul european este întins, dar distribuția speciei este în mare parte insulară din cauza habitatului specific pe care îl ocupă.

POPULAȚIE

Populația europeană este fluctuantă și reprezintă 20% din populația mondială, fiind cuprinsă între 9.100.000 și 17.300.000 de perechi cuibăritoare.

În România, populația de forfecuță este cuprinsă între 117.506 și 385.089 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Forfecuța trăiește aproape în exclusivitate în pădurile de conifere mature, alcătuite din molid, brad sau pin. Mai rar se pot observa și în păduri de amestec. Longevitatea maximă în natură este estimată la șapte ani. Puii devin maturi din punct de vedere sexual la vârsta de aproximativ 100 de zile.

Dieta constă exclusiv din semințe de conifere. Forma ciocului la forfecuță este esențială, permițându-i astfel ocuparea unei nișe neexploatare de alte păsări. Hrana este atât de specifică, încât diferite populații prezintă o formă mai aparte a ciocului, în funcție de specia de conifer cu care se hrănesc, acest lucru extinzându-se chiar și la cântec. În timpul hrănirii, forfecuțele zboară în stoluri care le permit o eficiență mai mare a utilizării copacilor vizitați, evitând totodată mai ușor prădătorii. Variațiile cântecului pot transmite celorlalți indivizi din stol informații cu privire la disponibilitatea hranei. Astfel, stolul ajuns, de exemplu, pe un pâlci de molizi începe să cânte, iar cu cât găesc mai puțină hrană, cu atât frecvența cântecelor crește, atingând un maxim în momentul în care grupul pleacă spre alți copaci. În cea mai mare parte se hrănește cu conuri care sunt încă în copac, dar pot ține conurile căzute cu ghearele, scoțând semin-

Foto: Cristian Mihai

țele cu ciocul. Acestea, dacă sunt de dimensiuni mici, sunt înghițite întregi, iar dacă sunt mai mari, sunt mărunțite. Forfecuțele înghit nisip și pietricele pentru a putea să proceseze hrana și își pot completa dieta cu ace de conifere, insecte (în special afide) și păianjeni.

Este o pasăre monogamă, care stă în perechi tot anul, partenerii folosind cântece identice, emise în timpul zborului. Nu se știe însă dacă perechea se menține și în timpul următorului sezon de reproducere. În perioada de împerechere masculii cântă din locuri înalte și expun zboruri nupțiale pentru a atrage femela, manifestându-se agresiv unii față de alții în tot acest timp. Ritualul de curtare include hrănirea femelei și ținerea cioc-de-cioc a partenerilor, iar după formarea perechii masculul însoțește femela peste tot până la depunerea ouălor, pentru a se asigura că nu există împerecheri cu alți masculi.

Sezonul reproducător variază în funcție de pozi-

ția geografică și de disponibilitatea hranei, putând dura până la 9 luni. Cuibul este amplasat la 2-20 m deasupra solului, fiind format din ramurile de conifere, iarbă, scoarță de copac tocată și pene. Este construit de către femelă, masculul contribuind cu materiale. Femela depune 2-6 ouă albastru-verzui, câte unul zilnic. Incubația începe după ultima depunere și durează circa 12-16 zile. Atât depunerea ouălor, cât și timpul de incubare pot fi întârziate de răcirea vremii sau de lipsa hranei. Puii devin zburători la vârsta de 15-25 de zile de la eclozare și pentru un timp continuă să își urmărească părinții, cerând mâncare până învață să găsească singuri semințele. La început, ciocurile puilor nu sunt curbate, această modificare a formei petrecându-se pe măsură ce aceștia cresc. O pereche poate avea până la patru ponte într-un an, în funcție de disponibilitatea hranei.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

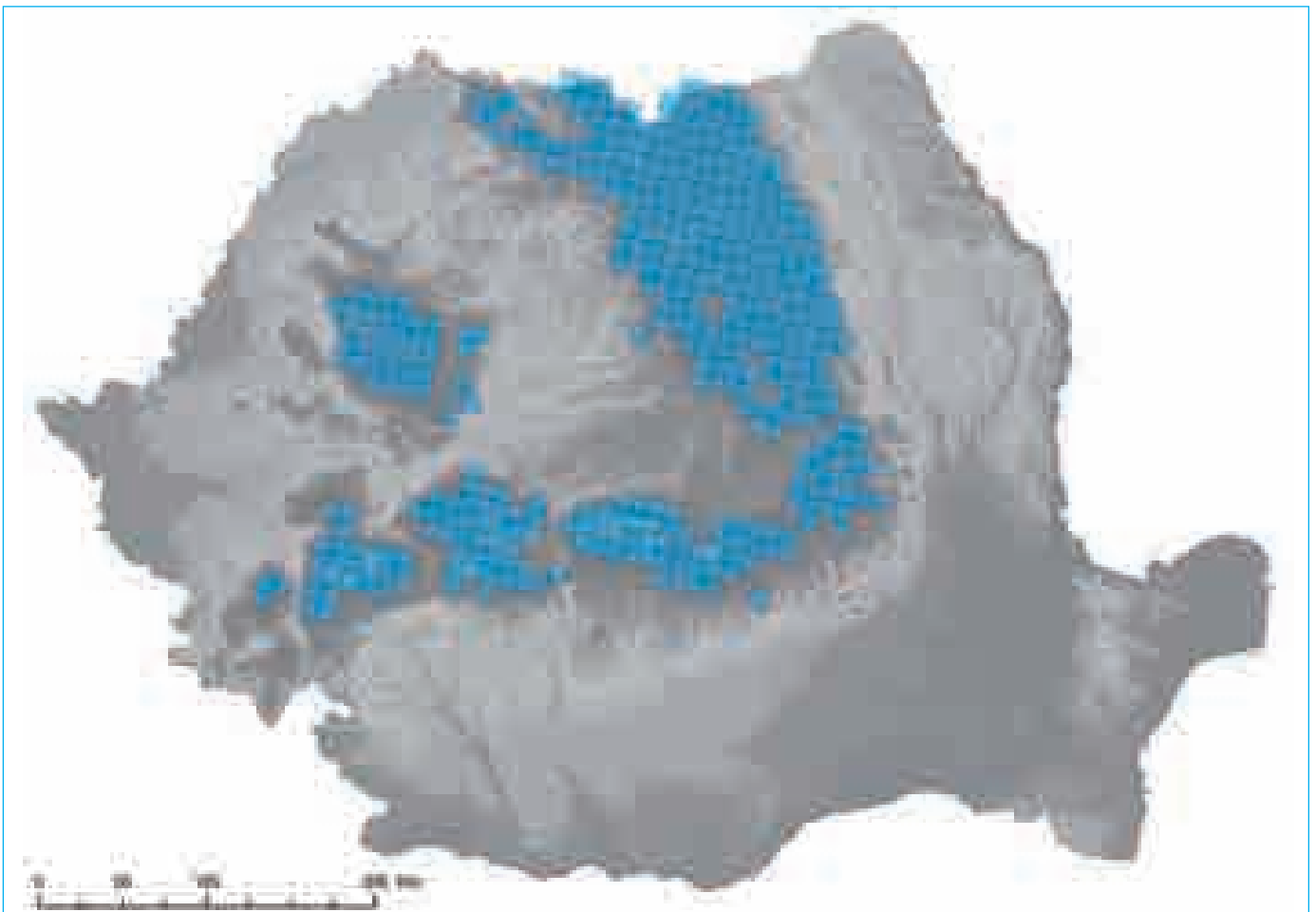
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a

putea determina tendințele populaționale.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUGURAR ROȘU - COMMON ROSEFINCH

Carpodacus erythrinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Carpodacus*

SPECIA: *Carpodacus erythrinus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie politipică, care prin subspeciile sale este răspândită din Scandinavia prin Europa Centrală și de Est, peste toată Siberia, Caucaz, Turcia, Iran, Mongolia, Turkmenia, munții Asiei Centrale până în Himalaya, peninsula Kamceatka, țărmul Mării Ohotsk și China. Arealul speciei este în expansiune spre vest și sud, până în România.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 7.810.000 și 14.100.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 25% din populația mondială a speciei, în perioada 1980-2013 aflându-se în declin.

În România, populația de mugurar roșu este cuprinsă între 100 și 300 de perechi cuibăritoare, fiind în creștere.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în desigurii cu vegetație abundentă, cu ierburi înalte și copaci izolați, în tufărișuri de foioase, zone înierbate din apropierea apelor, în mici corpuri de pădure sau în luminșiuri de pădure de foioase cu tufișuri.

Mugurarul roșu se hrănește în principal cu hrană de origine vegetală, formată mai ales din semințe, muguri și alte părți ale plantelor, uneori cu nevertebrate și în special cu insecte. Hrana este culeasă pe sol în vegetația ierboasă, în tufișuri sau în coroanele copacilor, fiind capabil să exploateze eficient diverse resurse de hrană.

Perioada de cuibărit depinde de caracteristicile climaterice locale, pentru Europa de regulă aceasta fiind de la sfârșitul lunii mai și începutul lunii iulie. Este de obicei o specie monogamă, dar s-au înregistrat uneori și asocieri mai complexe în perioada cuibăritului (poliginie și poliandrie). Cuibul este instalat în vegetația joasă, în tufișuri, fiind foarte bine ascuns, construit aproape de trunchi, foarte rar pe pământ. Este clădit din ramuri subțiri și diverse elemente vegetale împletite și este căptușit cu fire subțiri de rădăcini, mușchi, licheni sau păr de animale.

Ponta este formată de obicei din 4-6 ouă, care sunt clocite de femelă timp de 11-12 zile, iar puii părăsesc cuibul după alte 11-13 zile. Ei sunt hrăniți în continuare de către părinți pentru încă două săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

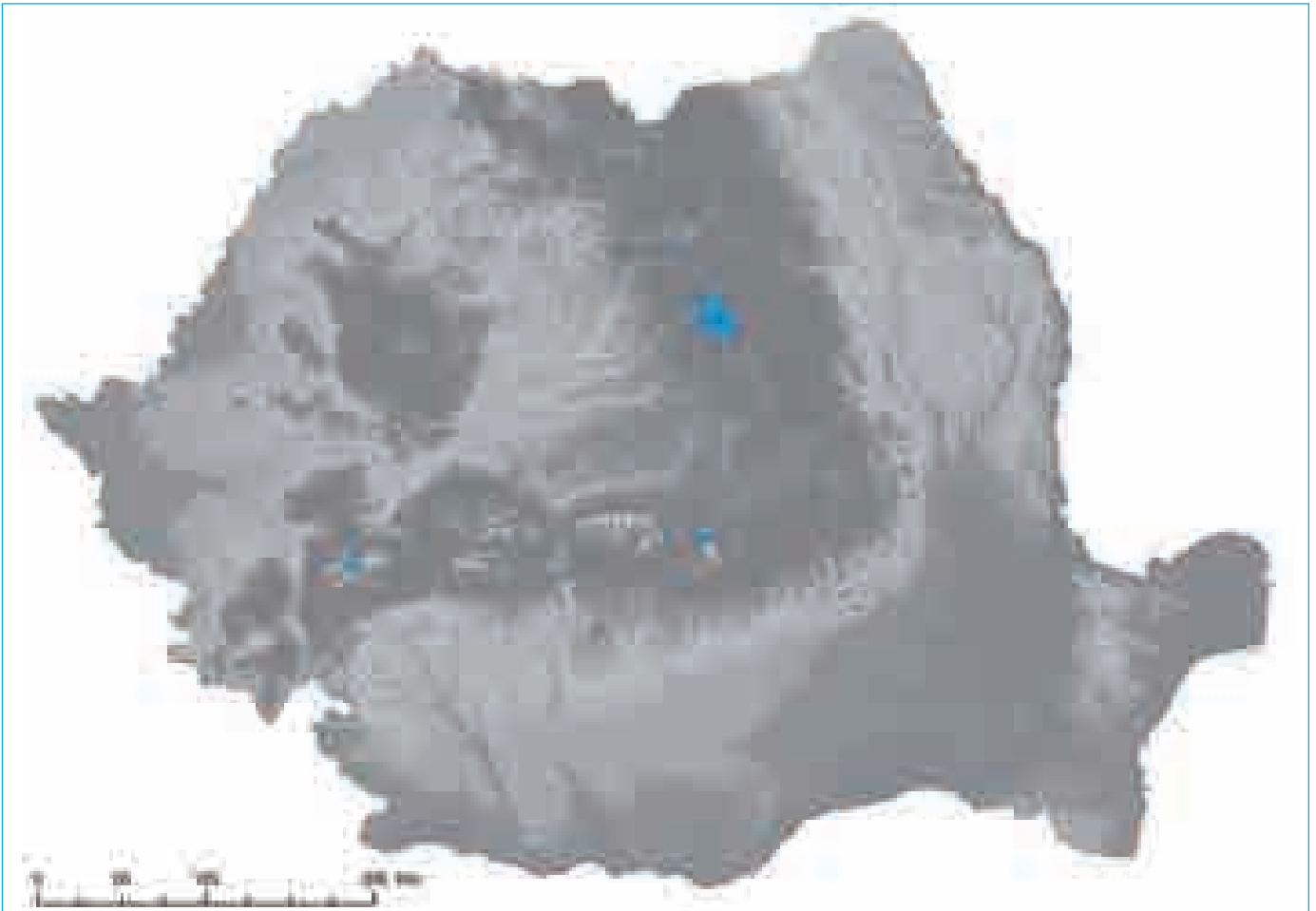
Foto: Depositphotos.com

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ SURĂ - CORN BUNTING

Emberiza calandra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: Emberiza calandra

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Arealul speciei este reprezentat în principal de sudul și centrul Europei, nordul Africii și Asia până în Kazahstan, unde este limita estică a speciei. În cea mai mare parte a arealului său este o specie sedentară, dar populațiile din zonele reci pot migra spre sud.

POPULAȚIE

Populația europeană este cuprinsă între 18.300.000 și 31.300.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 20% din populația globală. În perioada 1980-2013 populația a cunoscut un declin moderat.

În România, populația cuibăritoare este cuprinsă între 4.047.595 și 4.790.635 de perechi, cu tendință ascendentă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Presura sură este o specie întâlnită mai cu seamă în câmpuri deschise, presărate cu tușișuri sau copaci, preferând terenurile agricole, în special pășunile și câmpurile cu cereale. Odată cu venirea sezonului rece, indivizii speciei se adună în stoluri, deseori împreună cu presura galbenă (*Emberiza citrinella*). Longevitatea în sălbăticie este de aproximativ 10 ani.

Este o specie predominant vegetariană, dar se hrănește și cu nevertebrate mici, puii fiind aproape în exclusivitate hrăniți cu insecte. Dieta sa constă în proporție de 75% din diverse semințe, cereale, frunze sau fructe de pădure, fiind suplinită cu insecte mici, păianjeni și melci.

Masculul începe să cânte în perioada martie-aprilie, de obicei ocupând pentru aceasta locuri înalte, precum copaci, tușișuri, scaieți înalți, linii de telefonie sau electricitate. Își apără teritoriul în timpul sezonului de reproducere și poate fi poligin, împerechindu-se cu până la trei femele (excepțional, cu șapte femele). Raportul dintre sexe este de 1:1, ceea ce înseamnă că anumiți masculi rămân fără pereche. Fiind de cele mai multe ori poligin, masculul nu joacă un rol important în creșterea puilor, hrănindu-i doar

Foto: Tiberiu Mănoiu

după ce sunt aproape mari. Cuibul este construit de către femelă și este de obicei amplasat pe pământ. Este realizat din iarbă și căptușit cu păr de mamifer sau fire de iarbă fine. Femela depune 3-5 ouă de culoare maroniu-roșiatică cu vermiculații fine, caracteristice presurilor, și le incubează singură timp de 12-14 zile. Puii sunt hrăniți în primele 4 zile de la eclozare doar de către femelă, apoi alăturându-se și masculul. Ei părăsesc cuibul la 9-12 zile de la eclozare și se ascund în tușișurile din apropiere, fiind încă incapabili de zbor; mai sunt hrăniți de către adulți

o perioadă, până ce zboară și sunt complet independenți de părinți. Uneori există și o a doua pontă, în anii cu condiții climatice favorabile și hrană suficientă.

AMENINȚĂRI

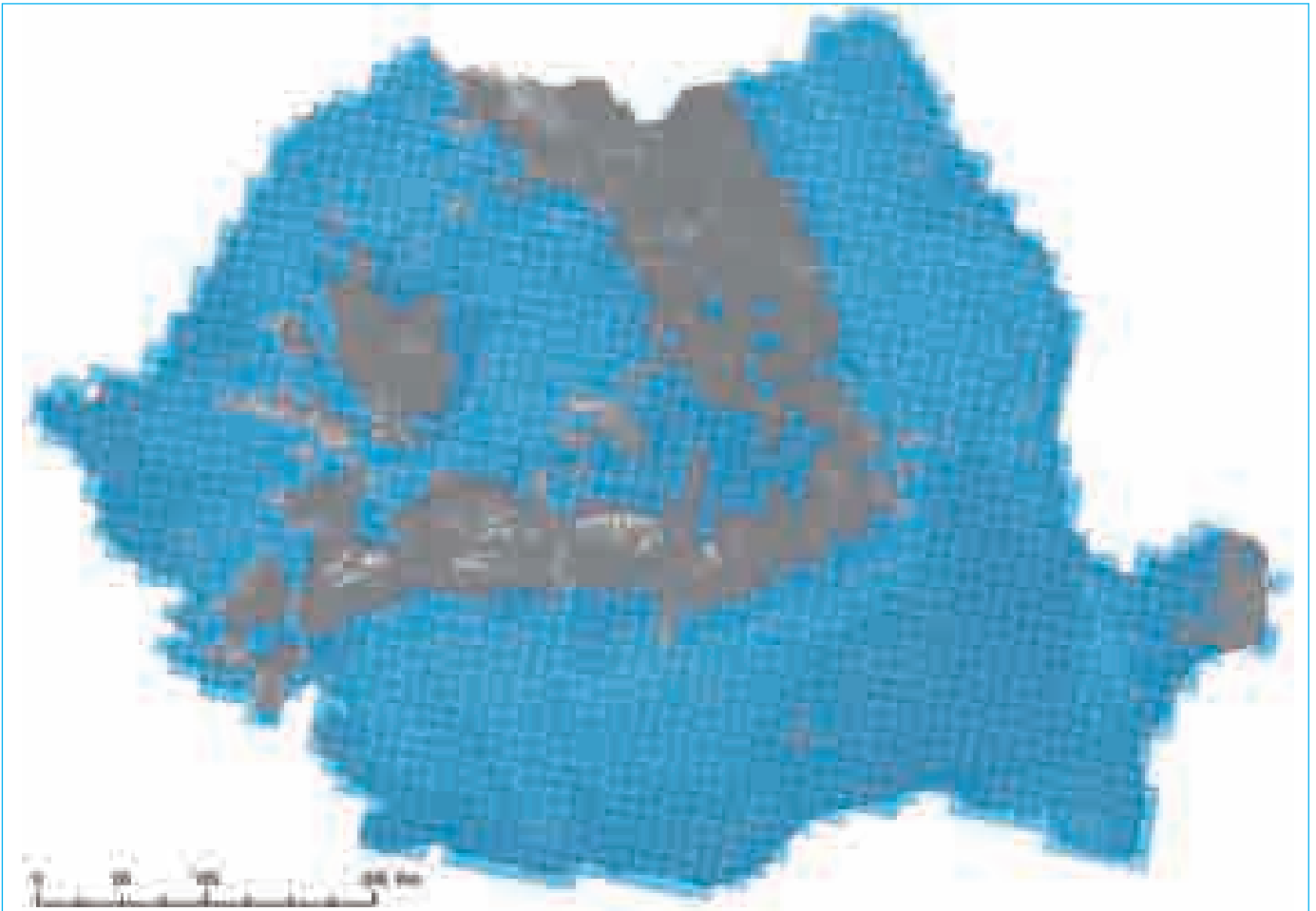
- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnoase (păduri).
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnoase.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăciți.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ GALBENĂ - YELLOWHAMMER

Emberiza citrinella

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: *Emberiza*

SPECIA: *Emberiza citrinella*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Tiberiu Mănoiu

DISTRIBUȚIE

Răspândită în toată Europa – exceptând Peninsula Iberică – precum și în Asia de Est și Centrală. Iarna, unele populații migrează în sudul Europei, în Turcia și în ținuturile din jurul Mării Caspice. La noi este o specie răspândită în întreaga țară, dar în densități diferite; cele mai mici densități le au populațiile aflate în unele zone ale Dobrogei.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă 60% din populația mondială și este cuprinsă între 12.800.000 și 19.900.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1980-2013 cunoscând un declin moderat. În România, populația de presură galbenă este cuprinsă între 909.628 și 1.252.451 de perechi cuibăritoare, tendința fiind stabilă.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pentru cuibărit preferă habitatele din păduri rare,

terenurile cultivate cu tufe, pășunile din apropierea pădurilor, arborii de pe marginea drumurilor rurale, parcurile și livezile. Este întâlnită chiar și în grădini mai mari. Este o specie sedentară, sedentar eratică. În sezonul cald preferă ținuturile împădurite de șes și de deal, unde și cuibărește. Iarna coboară în ținuturi joase, unde apar și exemplare nordice. Longevitatea maximă în libertate este de 13 ani.

La indivizii maturi, hrana este alcătuită din cereale și diferite semințe de plante, preferând mai ales troscotul și trifoiul, iar puii sunt hrăniți preferențial cu insecte, melci și alte nevertebrate. Hrana este culesă în special de pe sol.

Reproducerea are loc în lunile mai-iunie, în primăverile timpurii chiar din luna aprilie. Cuibul este construit de către femelă și este instalat pe sol sau foarte aproape de acesta. Este construit din diferite bețe și ierburi uscate, fiind captușit cu mușchi, păr și rămurele mai fine de plante. De obicei o pereche are două ponte pe vară (foarte rar chiar

trei). Femela depune o pontă formată din 4-5 ouă, la un interval de o zi unul de altul. Ouăle sunt subeliptice, albe cu o tentă albastruie, cenușie sau purpurie, cu pete sau liniuțe cenușii-purpuriu sau purpurii-roșietice. Dimensiunea unui ou este de 21 x 16 mm. Clovitul este asigurat de femelă timp de 11-14 zile, în acest timp masculul asigurând apărarea teritoriului perechii. Puii sunt nidicoli, cu puf lung, des, de culoare cenușie, cu gâtulețul roz și cașul gălbui. Ei deschid ochii la 5 zile după eclozare și sunt dependenți de părinții care îi hrănesc intens până la vârsta de 9-14 zile. Puii devin apti de zbor după numai 16 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

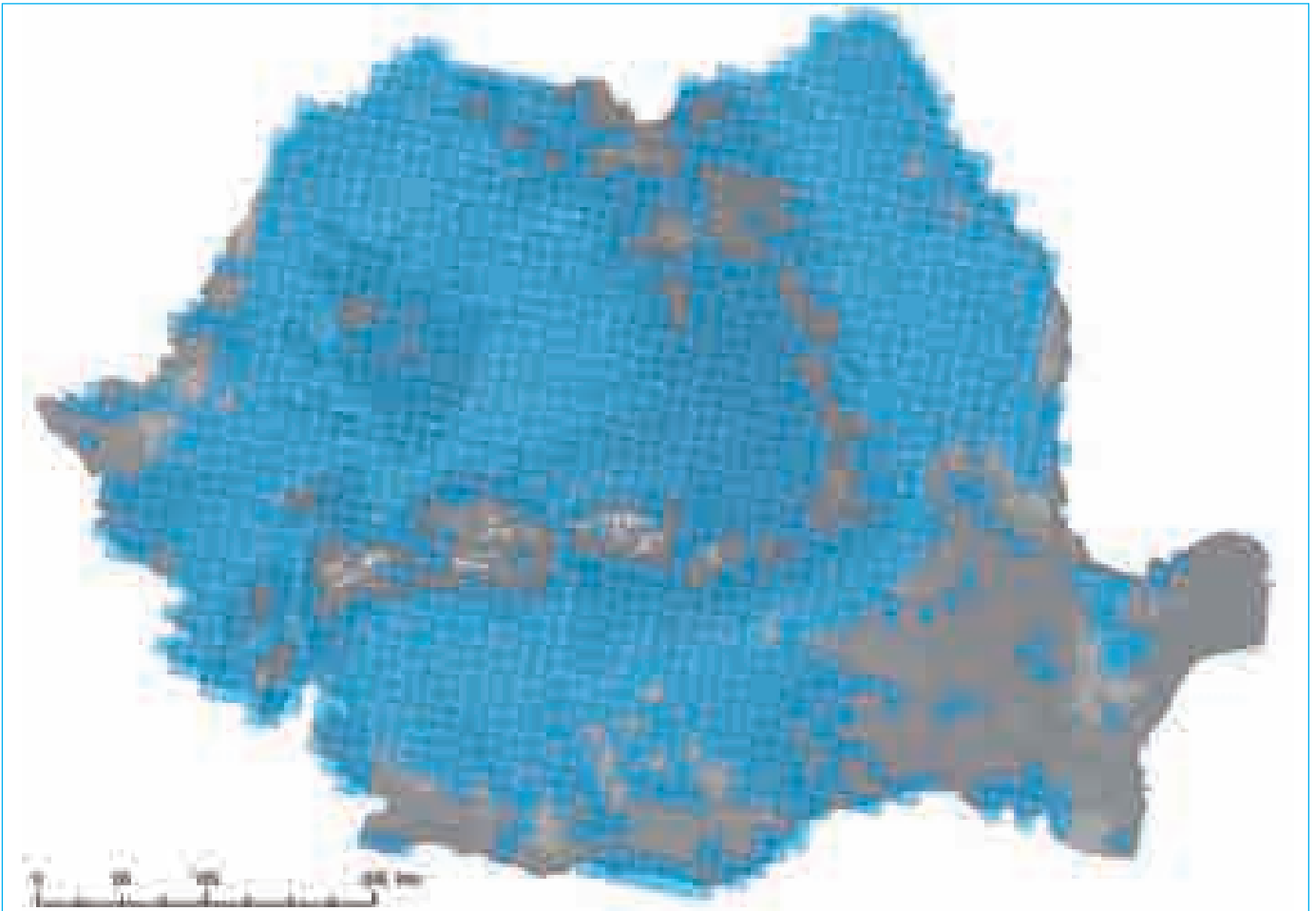
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.

- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ DE GRĂDINĂ - ORTOLAN BUNTING

Emberiza hortulana

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: *Emberiza hortulana*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este o specie larg răspândită pe continentul european, până în vestul Asiei. Pe timpul sezonului rece migrează în Africa, unde iernează preponderent în Guineea, Nigeria, Coasta de Fildeș și Etiopia.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 80% din populația mondială și este cuprinsă între 3.330.000 și 7.070.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1980-2013 cunoscând un declin accentuat din cauza distrugerii habitatului.

În România, populația de presură de grădină este cuprinsă între 596.091 și 875.881 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Presura de grădină preferă lanurile de porumb și terenurile vecine acestora. Migrează în stoluri mici, formate din 5-50 de exemplare.

Este o specie omnivoră care se hrănește preponderent cu semințe, dar și cu nevertebrate mici, pe care le adună de pe sol. În perioada de creștere a puilor consumă hrană predominant de origine animală, formată în special din insecte. Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Este o specie monogamă. Are tendința de a cuibări oarecum grupat, și de aceea este dificil de apreciat densitatea perechilor. Masculii se pot auzi la distanțe de 20-50 m unul de celălalt, ceea ce indică faptul că masculul apără un teritoriu relativ restrâns. În habitatele caracteristice, densitatea estimată variază între 2 și 20 de perechi/km². Cuibul este construit de obicei pe sol, la adăpostul tufșurilor, de către femelă, într-un interval de 2-4 zile. El este alcătuit din iarbă și frunze. La interior este căptușit cu rădăcini fine, păr și pene. Uneori își construiește cuibul și în tufșuri sau arbori scunzi. Femela depune în mod obișnuit 4-5 ouă, cu o dimensiune de 20 x 15 mm. Incubația durează 11-12 zile, fiind asigurată de

către femelă, în toată această perioadă masculul protejând-o. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin zburători după 12-13 zile de la eclozare. Perechea depune o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele agricole deschise.

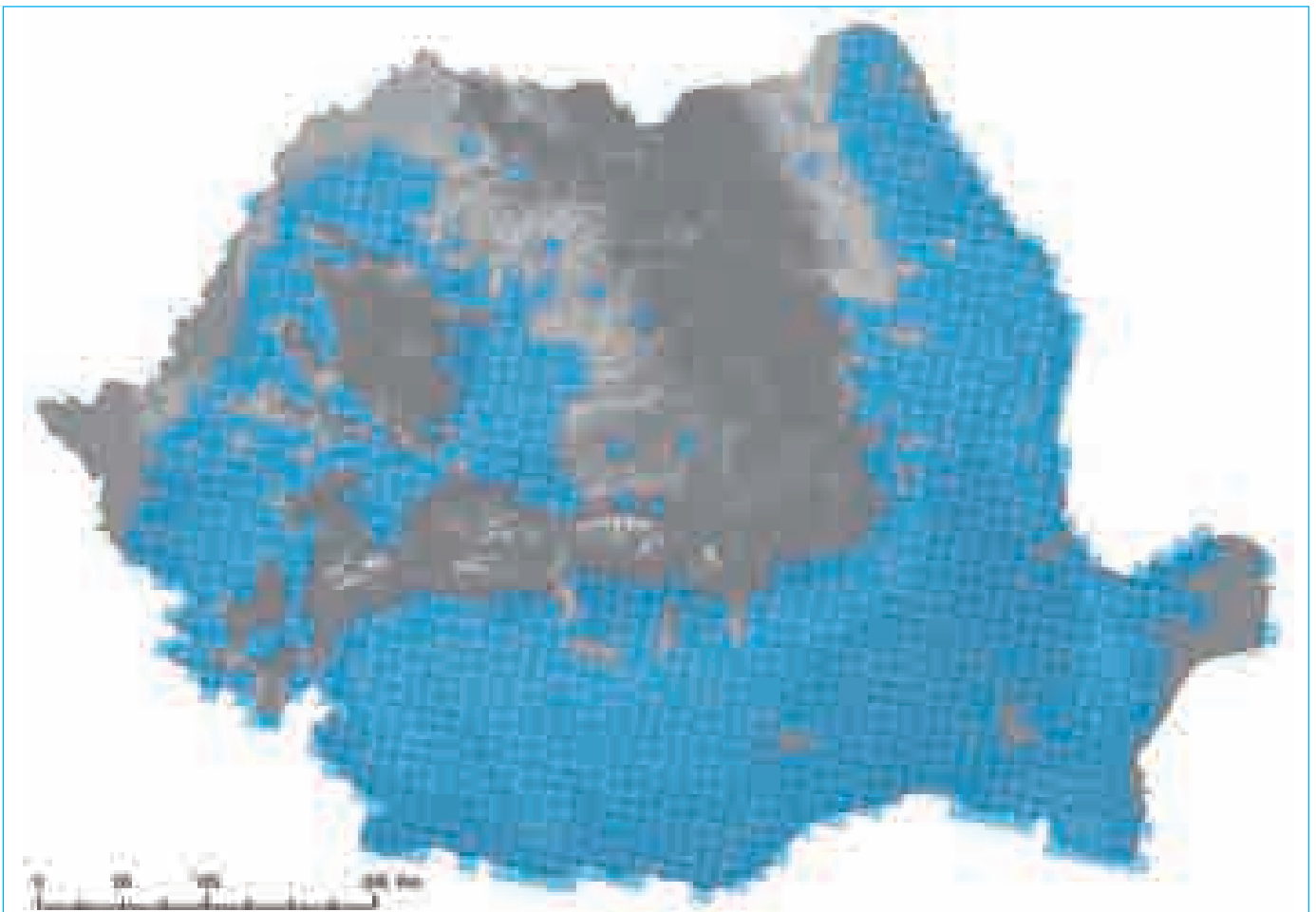
Foto: Ramona Mănoiu

- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Încurajarea practicării agriculturii și gestionării pădurilor tradiționale/sustenabile, incluzând evitarea suprapășunatului, în scopul de a menține o structură a vegetației care favorizează specia.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ CU CAP NEGRU - BLACK-HEADED BUNTING

Emberiza melanocephala

REGNUL: Animalia

ORDINUL: Passeriformes

GENUL: Emberiza

CLASA: Aves

FAMILIA: Emberizidae

SPECIA: *Emberiza melanocephala*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Cristian Mihai

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărit al presurei cu cap negru se întinde din sud-estul Europei până în Asia Centrală. Principalul cartier de iernare este India, însă au fost observate stoluri și în Japonia, China, Hong Kong, Thailanda, Laos, Coreea de Sud și Malaysia.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 65% din populația mondială și este cuprinsă între 2.470.000 și 8.160.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1980-2011 tendința fiind incertă.

În România, populația de presură cu cap negru este cuprinsă între 140.961 și 288.287 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Presura cu cap negru preferă pajiștile deschise cu tufșuri, incluzând și terenurile agrico-

le. Specia prezintă un comportament gregar, acesta manifestându-se mai ales atunci când caută mâncare. Cele două sexe realizează stoluri diferite în timpul migrațiilor, cele formate numai din masculi ajungând în teritoriile de iernare înaintea femelelor. Ca și alte specii de presură, năpârlește de două ori într-un an, o dată în cartierele de iernare, înainte de migrația spre zonele de reproducere, și a doua oară după ce termină cuibăritul.

Dieta este compusă preponderent din semințe, dar și din insecte și alte nevertebrate, care sunt preferate în perioada în care hrănește puii.

Se reproduce vara, cuibul fiind amplasat într-un tufiș mic sau chiar pe sol. El este alcătuit dintr-o cupă de iarbă uscată și este căptușit cu fire de păr și pene. Ponta este formată din 4-6 ouă care eclozează după aproximativ 13 zile. Puii părăsesc cuibul după aproximativ 10 zile

de la eclozare, timp în care sunt hrăniți intens de ambii părinți. O pereche depune de regulă două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

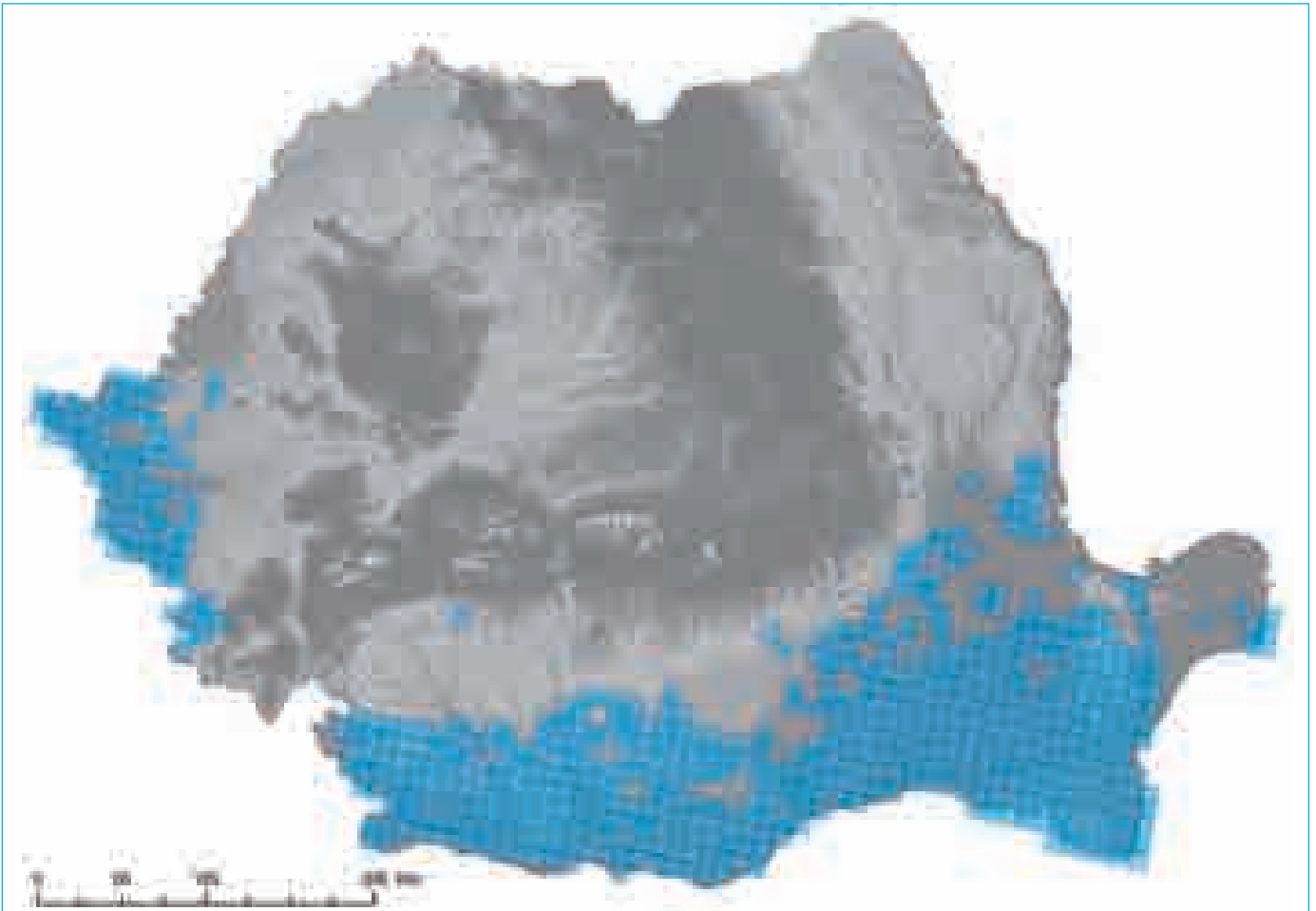
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele agricole deschise.

- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Încurajarea practicării agriculturii și a gestionării pădurilor tradiționale/sustenabile, incluzând evitarea suprapășunii, în scopul de a menține o structură a vegetației care favorizează specia.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei

speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ DE STUF - REED BUNTING

Emberiza schoeniclus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: *Emberiza*

SPECIA: *Emberiza schoeniclus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită, arealul ei întinzându-se pe aproape tot teritoriul Eurasiei. Migrează pentru iernare în nordul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă 35% din populația mondială și este cuprinsă între 4.060.000 și 7.020.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1980-2013 cunoscând un declin moderat.

În România, populația de presură de stuf este cuprinsă între 51.010 și 124.218 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în zonele umede cu stufăriș, precum mlaștini, lacuri sau ape lent curgătoare. Iarna, majoritatea păsărilor clocitoare din România se retrag spre locurile de iernat din nord-estul Africii și sud-vestul Asiei; în locul lor apar populațiile unei subspecii nordice, care se întâlnesc frecvent prin vegetația uscată a câmpiilor, mlaștinilor secate sau înghețate, împreună cu unele exemplare ale subspeciei care a clocit la noi. Longevitatea maximă în libertate este de 11 ani și două luni.

Dieta este în principal vegetală și constă din semințe, dar se hrănește și cu nevertebrate mici, mai ales în perioada de creștere a puilor.

Sezonul de reproducere durează din aprilie până în iulie, debutând prin atragerea femelelor de către masculi prin cântecul pe care îl execută stând în vârful unui tufiș sau al unei tulpini de stuf. În caz de pericol, pasărea se lasă foarte repede pe sol. Cuibul este clădit de către femelă și este format din iarbă, rămurele sau frunze de trestie, fiind poziționat într-un tufiș sau pe un smoc de trestie, aproape de sol. Interiorul cuibului este căptușit cu mușchi. Ponta este formată din 3-6 ouă de culoare verde-maronie, cu desene specifice de culoare maroniu-închis. Clocește mai mult femela, perioada de incubație fiind de aproximativ 14 zile. Puii sunt hrăniți intens de către ambii părinți, aproape exclusiv cu insecte.

Foto: Cristian Mihai

te. Posibili prădători sunt alungați de la cuib de către unul din părinți, care se preface a fi rănit, târându-se pe sol sau zburând cu aripile parțial deschise.

În funcție de condițiile de mediu, o pereche poate crește două sau chiar trei rânduri de pui pe an.

AMENINȚĂRI

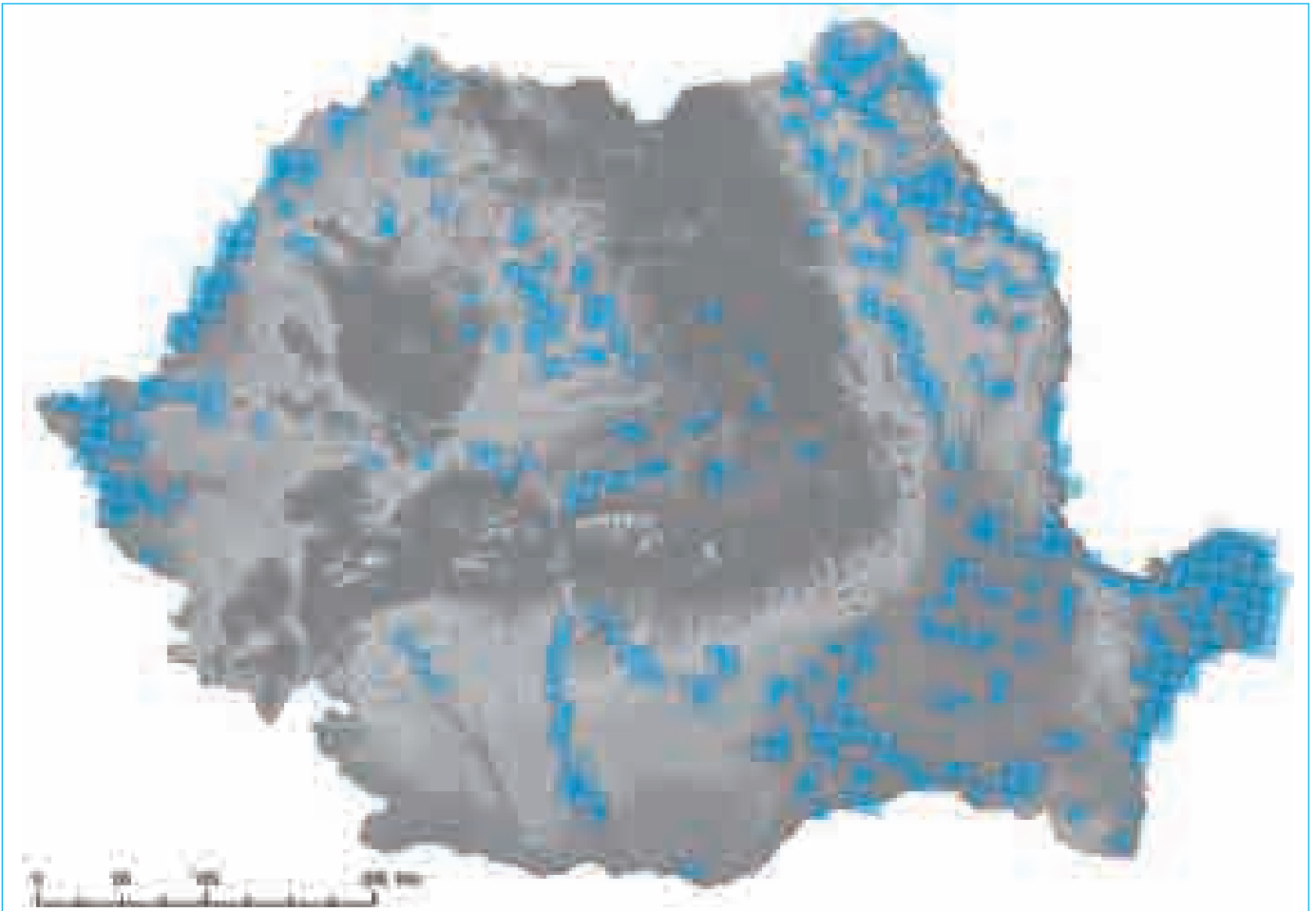
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea recoltării sau a incendierii stufului.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ DE MUNTE - ROCK BUNTING

Emberiza cia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: Emberiza cia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
						■		
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

Foto: Depositphotos.com

DISTRIBUȚIE

Răspândită în sudul regiunii palearctice, în zonele temperate, mediteraneene și de stepă, precum și în ținuturile montane. Specie prezentă în nord-vestul Africii, sudul Europei (spre nord până în Franța, Germania, Slovacia), Caucaz, în Asia Mică, Orientul Mijlociu până în centrul continentului și în Manciuria. Iarna, populațiile din nord migrează spre sud.

În România, presura de munte are o răspândire insulară în Carpați, din Clisura Dunării până în Maramureș, precum și în munții Apuseni. Maramureșul constituie limita nordică a arealului presurii de munte în estul Europei.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă jumătate din populația mondială și este cuprinsă între 1.930.000

și 4.230.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1998-2013 cunoscând o creștere moderată.

În România, populația de presură de munte este cuprinsă între 5.300 și 53.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pasăre rară în România, cu răspândire insulară, mai frecventă în zona colinară a subcarpaților și în zona montană. Cuibărește în locuri stâncoase, cu pante accentuate, acoperite cu tufe de pinet. Este o pasăre care poate fi greu observată, fiind foarte fricoasă. Specie tipic montană, habitatul preferat este reprezentat de versanții stâncoși sau accidentați, de preferință însoriți, cu vegetație ierboasă joasă. Este sedentară, în cursul iernii coborând la altitudini mai joase, fără a depăși însă perimetrul zonei montane.

Hrana este predominant vegetală, alcătuită

din semințe de plante; uneori consumă și nevertebrate.

Cântă dintr-un loc situat la vedere sau la înălțime. Cuibul este construit aproape de sol, între bolovani, tufe, crăpături de stânci și maluri pietroase. Ocazional își construiește cuibul și în tufiguri de talie mică. Femela depune o pontă formată din 4-5 ouă de culoare gri. Clocitul durează 13-14 zile. Poate depune două ponte într-o vară.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Incendiile de pădure.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

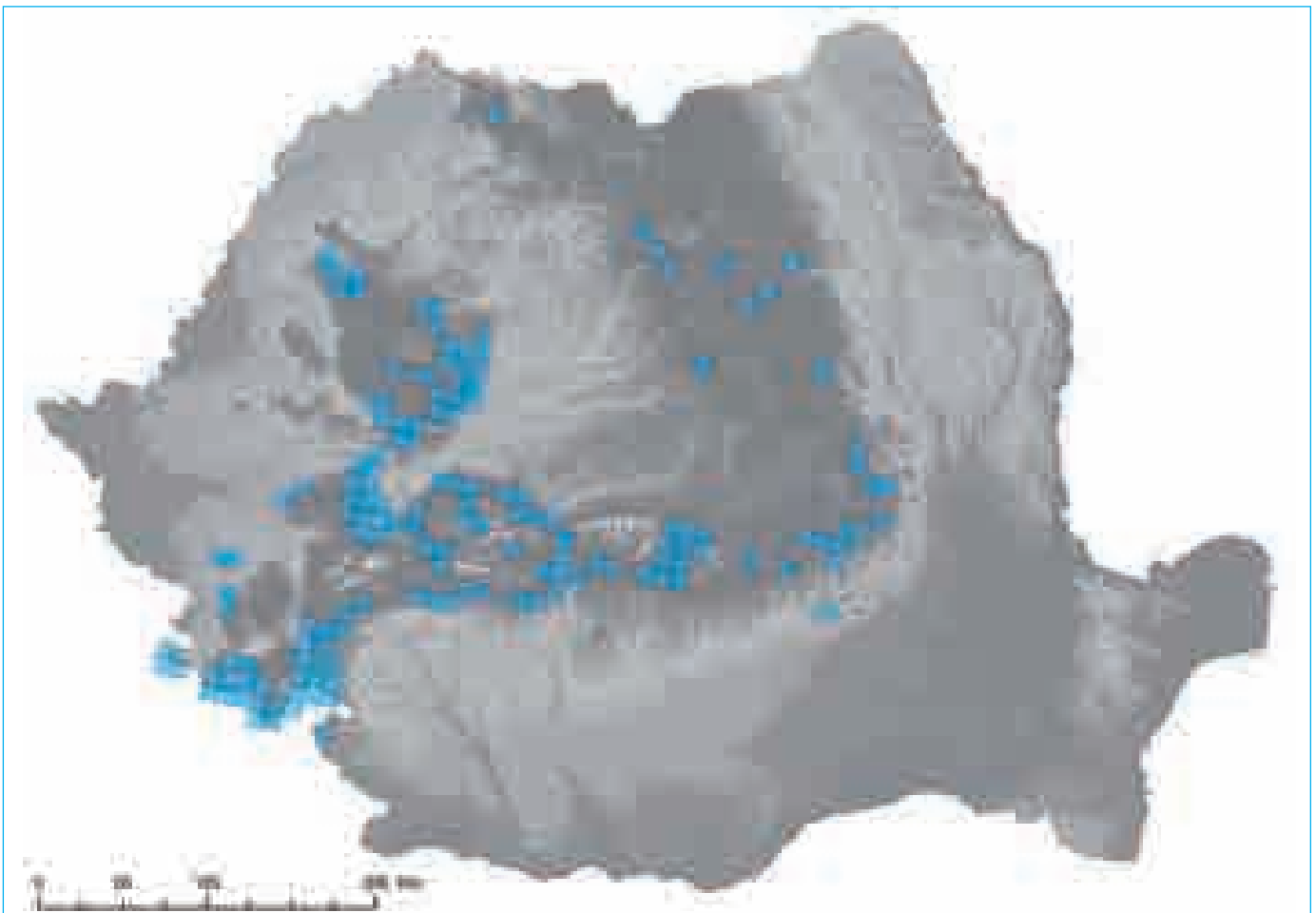
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate, de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere a speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Controlul incendiilor forestiere.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor.

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate, de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere a speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Controlul incendiilor forestiere.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată numai în afara perioadei de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei țintă.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ BĂRBOASĂ - CIRL BUNTING

Emberiza circlus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: *Emberiza circlus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2A	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG A5E	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2020	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie sedentară, care cuibărește în regiunile montane și deluroase din sudul și centrul Europei, vestul Asiei și nord-vestul Africii. În România se întâlnește în văile râurilor montane largi și în ținuturile deluroase, premontane din regiunea sud-vestică a țării, nordul Olteniei și nord-vestul Munteniei, pe valea Argeșului. Iarna coboară în văile adăpostite.

POPULAȚIE

Populația din Europa reprezintă mai mult de 95% din populația mondială, fiind cuprinsă între 2.490.000 și 4.650.000 de perechi cuibăritoare, în perioada 1989-2013 cunoscând o creștere moderată.

În România, populația de presură bărboasă este cuprinsă între 1.000 și 10.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIUL DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în timpul verii în regiuni deschise cu tufișuri, copaci și măracinișuri. Iarna poate fi întâlnită pe câmpii deschise, adesea în stoluri la un loc cu alte specii de presură și cu cinteze. Longevitatea maximă în libertate este de șase ani și o lună.

Dieta adulților este compusă preponderent din semințe și diverse nevertebrate mici. Este o specie sedentară, deplasându-se până la 250 m de teritoriul de cuibărit în timpul verii și până la 2 km în timpul iernii, în căutare de hrană.

Pentru cuibărit preferă pajiștile bogate în insecte și presărate cu tufișuri. În luna martie începe formarea perechilor și găsirea teritoriilor, acestea din urmă fiind ocupate până la sfârșitul verii. Cuibul este de obicei ascuns într-o tufă de mur, porumbar (*Prunus spinosa*), păducel (*Crataegus sp.*), grozământ (*Genista sp.*) sau chiar într-un gard viu. Tolerază chiar și un grad mic de urbanizare, putând cuibări în spațiile verzi din localități. Ponta este depusă la începutul lui mai și variază între 2 și 5 ouă, fiind clocită de către femelă timp de 12-13 zile. Puii sunt hrăniți în principal cu

Foto: Depositphotos.com

ortoptere de către ambii adulți. Dacă condițiile sunt favorabile, perechea poate scoate și un al doilea sau chiar al treilea rând de pui.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

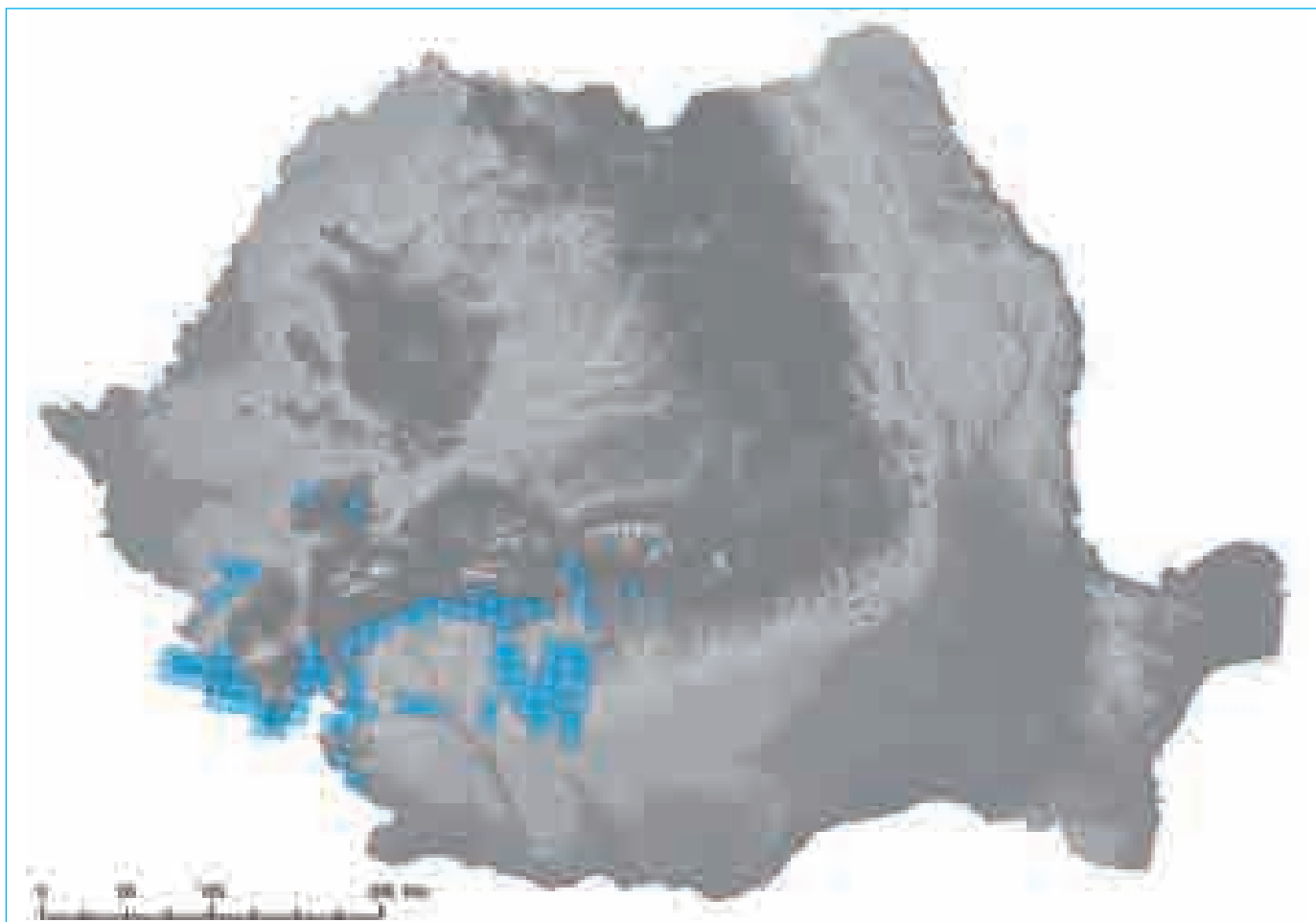
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Evitarea împăduririi zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Încurajarea practicării agriculturii și a gestionării pădurilor tradiționale/sustenabile, incluzând evitarea suprapășunatului cu scopul de a menține o structură a vegetației care favorizează specia.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv cele referitoare la parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PREZENTAREA SINTETICĂ A DATELOR OBȚINUTE ȘI RAPORTATE PENTRU ARTICOLUL 12

1. Prezentarea sintetică a analizelor populaționale

Rezultatele prezentate în această secțiune au fost obținute prin analiza datelor din teren, pregătite pentru raportarea conform Articolului 12. Datele au fost compilate în baza de date standard a Raportării și validate conform metodologiei oficiale.

Rezultatele sunt prezentate sintetic, tabelar, grupate pe categorii specifice.

Explicații privind coloanele din tabele:

Tabel 1. Efectivele populaționale raportate

Cod - codul speciei (Natura 2000);

Fen. - fenologia speciei (B-breeding/cuibărire, W-wintering/ iernare, P-passage/pasaj);

Interval pop. - intervalul de timp la care se referă analiza populațională;

Unitate - unitate populațională (p-perechi, i-indivizi, males-masculi, cmales-masculi cântători/în comportament nupțial, bfemales-femele cuibăritoare);

Pop. min./Pop. max. - număr minim/maxim de perechi/indivizi etc.;

Tip estimare - tipul estimării conform metodologiei de raportare (vezi și Ghidul de Raportare pentru Articolul 12).

Notă: În coloana Pop. min., la unele dintre specii apare Populația medie* - valoare unică, reprezentând o medie (best single value), la Pop. max. nefiind menționat nimic.

Tabel 2. Tendințele populaționale raportate

Termen scurt/lung - intervalul de timp la care se referă analiza de tendință populațională;

Tendința - tendința populației (I - crescătoare, D - descrescătoare, S - stabilă,

F - fluctuantă, U - incertă, UNK - necunoscută).

Tabel 3. Arealul populațional raportat și tendința acestuia

Perioada - intervalul de timp la care se referă analiza de tendință a arealului;

Suprafața - suprafața arealului calculată în kmp;

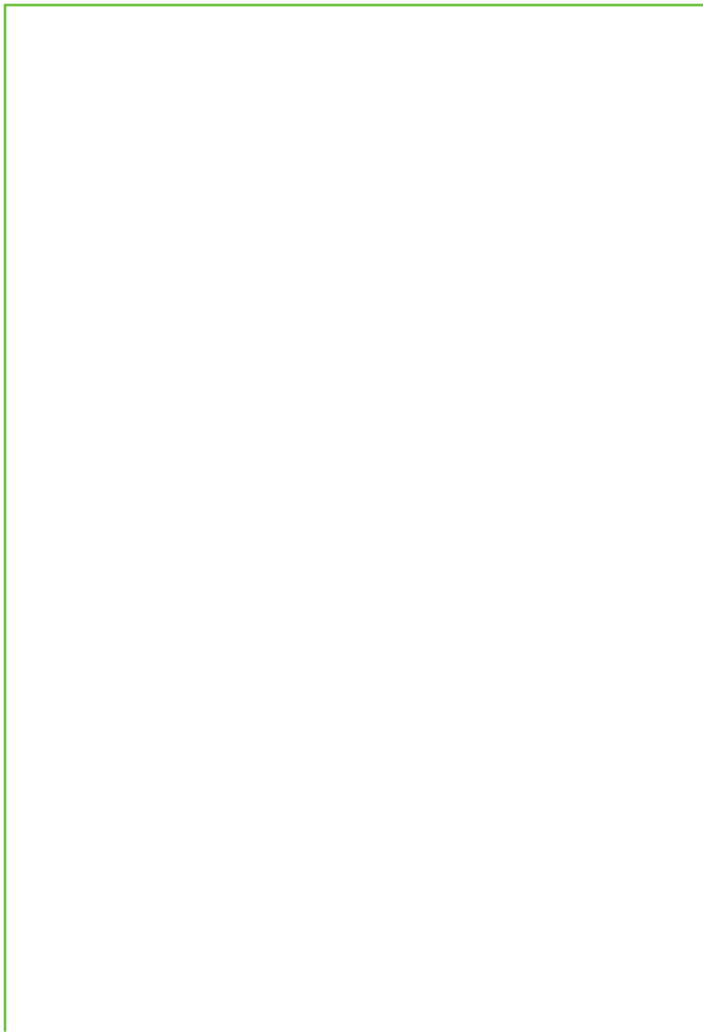
Termen scurt/lung - intervalul de timp la care se referă analiza de areal;

Tendința - tendința arealului (I - crescătoare, D - descrescătoare, S - stabilă,

F - fluctuantă, U - incertă, UNK - necunoscută).

Notă: acest tabel se referă strict la speciile cuibăritoare.

*Informațiile despre populațiile europene ale speciilor datează din 2015 (BirdLife International), pe când, pentru populațiile din țară, aceste date sunt din 2020, astfel putând apărea discrepanțe.

TABELUL 1. EFECTIVELE POPULAȚIONALE RAPORTATE

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A001	<i>Gavia stellata</i>	W	2013-2018	i	1	29	5 year mean
A002	<i>Gavia arctica</i>	W	2013-2018	i	17	219	5 year mean
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	B	2013-2018	p	2400	24000	Best estimate
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	W	2013-2018	i	1086	2351	5 year mean
A005	<i>Podiceps cristatus</i>	B	2013-2018	p	15000	30000	Best estimate
A006	<i>Podiceps grisegena</i>	B	2013-2018	p	130	1300	Best estimate
A006	<i>Podiceps grisegena</i>	W	2013-2018	i	1	10	5 year mean
A007	<i>Podiceps auritus</i>	W	2013-2018	i	1	8	5 year mean
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	B	2013-2018	p	300	3000	Best estimate
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	P	2013-2018	i	20000	50000	Best estimate
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	W	2013-2018	i	283	1815	5 year mean
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	B	2013-2018	p	8000	18000	5 year mean
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	P	2013-2018	i	25000	45000	Best estimate
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	W	2013-2018	i	15	24	5 year mean
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	B	2013-2019	p	221	432	Best estimate
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	P	2013-2018	i	900	1500	Best estimate
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	W	2013-2018	i	13	704	5 year mean
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	B	2013-2018	cmale	2500	4500	Best estimate
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	B	2013-2015	p	27079	49335	95% CI range
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	B	2013-2018	p	4000	8000	Best estimate
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	P	2013-2018	i	7000	15000	Best estimate
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	B	2013-2018	p	2700	6000	Best estimate
A025	<i>Bubulcus ibis</i>	B	2013-2018	p	30	60	Best estimate
A026	<i>Egretta garzetta</i>	B	2013-2018	p	4000	8000	Best estimate
A026	<i>Egretta garzetta</i>	P	2013-2018	i	20000	50000	Best estimate
A028	<i>Ardea cinerea</i>	B	2013-2018	p	4500	10000	Best estimate
A029	<i>Ardea purpurea</i>	B	2013-2015	p	1797	7830	95% CI range
A029	<i>Ardea purpurea</i>	P	2013-2018	i	5000	20000	Best estimate
A030	<i>Ciconia nigra</i>	B	2013-2014	p	1175	2724	95% CI range
A030	<i>Ciconia nigra</i>	P	2013-2018	i	5000	15000	Best estimate
A031-B	<i>Ciconia ciconia</i>	B	2013-2018	p	7500	9000	Best estimate
A031-B	<i>Ciconia ciconia</i>	P	2013-2018	i	100000	500000	Best estimate
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	B	2013-2018	p	2000	3000	Best estimate
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	P	2013-2018	i	5000	15000	Best estimate
A034	<i>Platalea leucorodia</i>	B	2013-2018	p	600	1200	Best estimate
A034	<i>Platalea leucorodia</i>	P	2013-2018	i	2000	5000	Best estimate
A034	<i>Platalea leucorodia</i>	W	2013-2018	i	3	10	5 year mean
A036	<i>Cygnus olor</i>	B	2013-2018	p	4000	6000	Best estimate
A036	<i>Cygnus olor</i>	P	2013-2018	i	30000	50000	Best estimate
A036	<i>Cygnus olor</i>	W	2013-2018	i	4340	20364	5 year mean
A037	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	W	2013-2018	i	54	341	5 year mean
A038	<i>Cygnus cygnus</i>	P	2013-2018	i	2000	5000	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A038	<i>Cygnus cygnus</i>	W	2013-2018	i	1021	3653	5 year mean
A042	<i>Anser erythropus</i>	P	2013-2018	i	10	40	Best estimate
A042	<i>Anser erythropus</i>	W	2013-2018	i	21	40	5 year mean
A043	<i>Anser anser</i>	B	2013-2018	p	1000	5000	Best estimate
A043	<i>Anser anser</i>	P	2013-2018	i	6110	16162	Best estimate
A043	<i>Anser anser</i>	W	2013-2018	i	4598	12516	5 year mean
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	B	2013-2018	p	400	4000	Best estimate
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	W	2013-2018	i	493	8464	5 year mean
A052	<i>Anas crecca</i>	B	2013-2018	p	0	3	Best estimate
A052	<i>Anas crecca</i>	P	2013-2018	i	200000	300000	Best estimate
A052	<i>Anas crecca</i>	W	2013-2018	i	1150	19951	5 year mean
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	B	2013-2015	p	76662	146831	95% CI range
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	W	2013-2018	i	54397	228791	5 year mean
A054	<i>Anas acuta</i>	W	2013-2018	i	64	334	5 year mean
A058	<i>Netta rufina</i>	B	2013-2018	p	230	2300	Best estimate
A058	<i>Netta rufina</i>	W	2013-2018	i	26	16320	5 year mean
A059	<i>Aythya ferina</i>	B	2013-2015	p	3050	12315	95% CI range
A059	<i>Aythya ferina</i>	P	2013-2018	i	20000	40000	Best estimate
A059	<i>Aythya ferina</i>	W	2013-2018	i	14549	35738	5 year mean
A060	<i>Aythya nyroca</i>	B	2013-2015	p	2628	10464	95% CI range
A060	<i>Aythya nyroca</i>	P	2013-2018	i	10000	30000	Best estimate
A060	<i>Aythya nyroca</i>	W	2013-2018	i	24	74	5 year mean
A061	<i>Aythya fuligula</i>	B	2013-2018	p	1	3	Best estimate
A061	<i>Aythya fuligula</i>	W	2013-2018	i	9219	17800	5 year mean
A062	<i>Aythya marila</i>	W	2013-2018	i	9	134	5 year mean
A066	<i>Melanitta fusca</i>	W	2013-2018	i	1	66	5 year mean
A067	<i>Bucephala clangula</i>	B	2013-2018	p	2	10	Best estimate
A067	<i>Bucephala clangula</i>	W	2013-2018	i	3035	13343	5 year mean
A069	<i>Mergus serrator</i>	W	2013-2018	i	4	195	5 year mean
A070	<i>Mergus merganser</i>	B	2013-2018	p	100	250	Best estimate
A070	<i>Mergus merganser</i>	W	2013-2018	i	63	741	5 year mean
A071	<i>Oxyura leucocephala</i>	W	2013-2018	i	2	8	5 year mean
A071	<i>Oxyura leucocephala</i>	P	2013-2018	i	10	100	Best estimate
A072	<i>Pernis apivorus</i>	B	2013-2014	p	8944	13555	95% CI range
A073	<i>Milvus migrans</i>	B	2013-2018	p	0	5	Best estimate
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	B	2013-2018	p	55	110	Best estimate
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	W	2013-2018	i	13	254	5 year mean
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	B	2013-2014	p	545	1110	95% CI range
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	B	2013-2015	bfemales	9334	22314	95% CI range
A082	<i>Circus cyaneus</i>	W	2013-2018	i	500	3000	Best estimate
A083	<i>Circus macrourus</i>	B	2013-2018	p	0	0	Best estimate
A083	<i>Circus macrourus</i>	P	2013-2018	i	400	1500	Best estimate
A084	<i>Circus pygargus</i>	B	2013-2018	bfemales	20	50	Best estimate
A087	<i>Buteo buteo</i>	B	2013-2014	p	28415*		Minimum
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	B	2013-2018	p	90	150	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A092	Hieraaetus pennatus	B	2013-2014	p	344	770	95% CI range
A094	Pandion haliaetus	P	2013-2018	i	300	2000	Best estimate
A095	Falco naumanni	B	2013-2018	p	0	0	Best estimate
A096	Falco tinnunculus	B	2013-2018	p	20000	50000	Best estimate
A097	Falco vespertinus	B	2015-	p	1500	2500	Best estimate
A097	Falco vespertinus	P	2013-2018	i	10000	50000	Best estimate
A098	Falco columbarius	W	2013-2018	i	100	500	Best estimate
A099	Falco subbuteo	B	2013-2018	p	5000	15000	Best estimate
A103	Falco peregrinus	B	2013-2018	p	270	500	Best estimate
A104	Bonasa bonasia	B	2013-2018	p	10000	22500	Best estimate
A113	Coturnix coturnix	B	2013-2015	cmale	870770	1177084	95% CI range
A115-X	Phasianus colchicus	B	2013-2015	p	346494	369659	Best estimate
A118	Rallus aquaticus	B	2013-2015	p	9397	21155	95% CI range
A119	Porzana porzana	B	2013-2018	cmale	80	830	Best estimate
A122	Crex crex	B	2014-2018	cmale	16300	21527	95% CI range
A123	Gallinula chloropus	B	2013-2015	p	36602	61719	95% CI range
A125	Fulica atra	B	2013-2015	p	48698	95138	95% CI range
A125	Fulica atra	W	2013-2018	i	78773	134561	5 year mean
A127	Grus grus	P	2013-2018	i	2000	5000	Best estimate
A129	Otis tarda	B	2013-2018	i	5	10	5 year mean
A129	Otis tarda	W	2013-2018	i	29	42	Best estimate
A130	Haematopus ostralegus	B	2013-2018	p	50	150	Best estimate
A131	Himantopus himantopus	B	2013-2018	p	1400	14000	Best estimate
A131	Himantopus himantopus	P	2013-2018	i	10000	50000	Best estimate
A132	Recurvirostra avosetta	B	2013-2018	p	1000	7000	Best estimate
A132	Recurvirostra avosetta	P	2013-2018	i	5000	15000	Best estimate
A133	Burhinus oediconemus	B	2013-2018	p	500	1000	Best estimate
A135	Glareola pratincola	B	2013-2018	p	500	800	Best estimate
A135	Glareola pratincola	P	2013-2018	i	2000	5000	Best estimate
A136	Charadrius dubius	B	2013-2018	p	3000	10000	Best estimate
A138	Charadrius alexandrinus	B	2013-2018	p	180	500	Best estimate
A138	Charadrius alexandrinus	P	2013-2018	i	1000	5000	Best estimate
A140	Pluvialis apricaria	P	2013-2018	i	5000	20000	Best estimate
A142	Vanellus vanellus	B	2013-2015	p	75080	115034	95% CI range
A145	Calidris minuta	P	2013-2018	i	20000	150000	Best estimate
A147	Calidris ferruginea	P	2013-2018	i	10000	50000	Best estimate
A149	Calidris alpina	P	2013-2018	i	10000	100000	Best estimate
A152	Lymnocyptes minimus	W	2013-2018	i	10	50	Best estimate
A153	Gallinago gallinago	B	2013-2018	p	30	50	Best estimate
A154	Gallinago media	P	2013-2018	i	100	500	Best estimate
A155	Scolopax rusticola	B	2013-2018	cmale	620	6200	Best estimate
A156	Limosa limosa	P	2013-2018	i	25000	50000	Best estimate
A158	Numenius phaeopus	P	2013-2018	i	1000	5000	Best estimate
A159	Numenius tenuirostris	P	2013-2018	i	0	0	Best estimate
A161	Tringa erythropus	P	2013-2018	i	25000	50000	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A162	Tringa totanus	B	2013-2018	p	200	2000	Best estimate
A162	Tringa totanus	P	2013-2018	i	10000	30000	Best estimate
A163	Tringa stagnatilis	P	2013-2018	i	5000	15000	Best estimate
A166	Tringa glareola	P	2013-2018	i	50000	300000	Best estimate
A168	Actitis hypoleucos	B	2013-2018	p	2000	5000	Best estimate
A170	Phalaropus lobatus	P	2013-2018	i	300	500	Best estimate
A176	Larus melanocephalus	B	2013-2018	p	20	200	Best estimate
A176	Larus melanocephalus	P	2013-2018	i	20000	40000	Best estimate
A179	Larus ridibundus	B	2013-2018	p	4000	10000	Best estimate
A179	Larus ridibundus	P	2013-2018	i	100000	300000	Best estimate
A180	Larus genei	P	2013-2018	i	500	2000	Best estimate
A182	Larus canus	P	2013-2018	i	5000	15000	Best estimate
A182	Larus canus	B	2013-2018	p	0	2	Best estimate
A189	Gelochelidon nilotica	B	2013-2018	p	0	10	Best estimate
A189	Gelochelidon nilotica	P	2013-2018	i	500	2000	Best estimate
A193	Sterna hirundo	B	2013-2018	p	6000	15000	Best estimate
A193	Sterna hirundo	P	2013-2018	i	50000	200000	Best estimate
A197	Chlidonias niger	B	2013-2018	p	10	200	Best estimate
A197	Chlidonias niger	P	2013-2018	i	20000	80000	Best estimate
A198	Chlidonias leucopterus	B	2013-2018	p	0	100	Best estimate
A206-X	Columba livia	B	2013-2015	p	1145419	1851573	95% CI range
A207	Columba oenas	B	2013-2015	p	30299	79841	95% CI range
A209	Streptopelia decaocto	B	2013-2018	p	1000000	3000000	Best estimate
A210	Streptopelia turtur	B	2013-2018	p	120000	300000	Best estimate
A212	Cuculus canorus	B	2013-2018	cmale	300000	600000	Best estimate
A213	Tyto alba	B	2013-2018	p	500	1500	Best estimate
A214	Otus scops	B	2014-2018	p	41306	50265	95% CI range
A215	Bubo bubo	B	2013-2018	p	100	300	Best estimate
A217	Glaucidium passerinum	B	2013-2014	p	8802*		Minimum
A218	Athene noctua	B	2013-2018	p	15000	40000	Best estimate
A219	Strix aluco	B	2013-2014	p	81206*		Minimum
A220	Strix uralensis	B	2013-2014	p	20985*		Minimum
A221	Asio otus	B	2013-2018	p	11389*		Minimum
A222	Asio flammeus	B	2013-2018	p	0	30	Best estimate
A223	Aegolius funereus	B	2013-2018	p	3000	5000	Best estimate
A224	Caprimulgus europaeus	B	2014-2018	cmale	7144	11207	95% CI range
A226	Apus apus	B	2013-2018	p	15000	60000	Best estimate
A227	Apus pallidus	B	2013-2018	p	20	100	Best estimate
A228	Tachymarptis melba	B	2013-2018	p	1200	3000	Best estimate
A229	Alcedo atthis	B	2013-2018	p	5000	10000	Best estimate
A230	Merops apiaster	B	2013-2018	p	200000	400000	Best estimate
A231	Coracias garrulus	B	2013-2018	p	4600	6500	Best estimate
A232	Upupa epops	B	2013-2018	p	43000	430000	Best estimate
A233	Jynx torquilla	B	2013-2015	p	43907	91289	95% CI range
A234	Picus canus	B	2013-2018	p	30294	48182	95% CI range

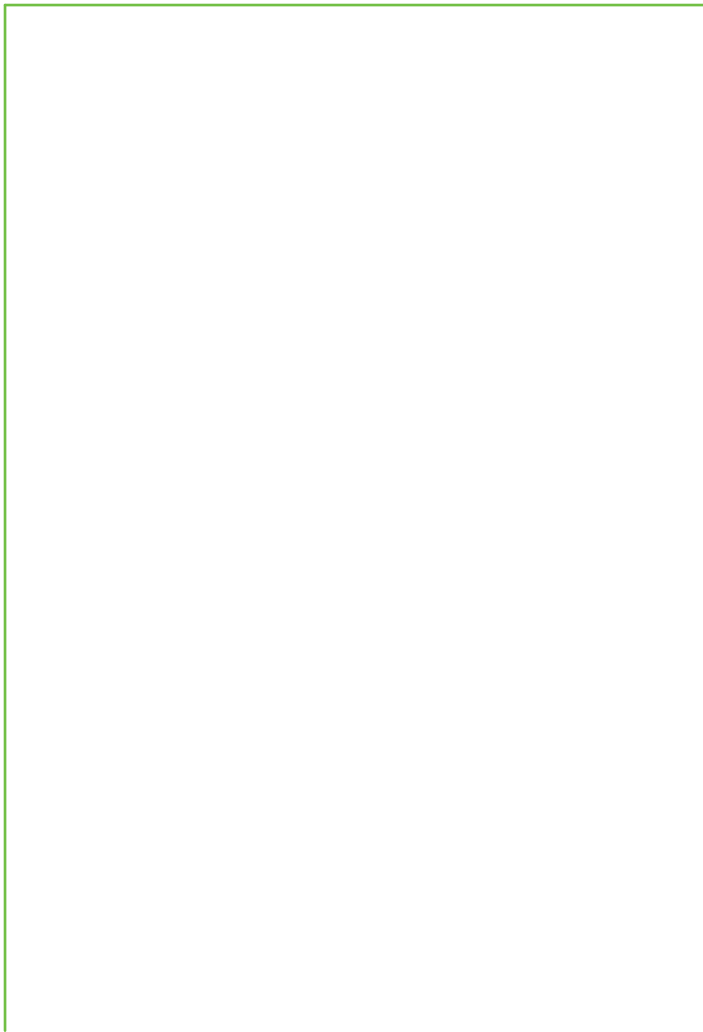
Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A236	<i>Dryocopus martius</i>	B	2013-2015	p	14500	57000	Best estimate
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	B	2013-2015	p	16633	55564	95% CI range
A241	<i>Picoides tridactylus</i>	B	2013-2018	p	4070	23684	95% CI range
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	B	2013-2015	p	785101	1109698	95% CI range
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>	B	2013-2018	p	384085	636121	95% CI range
A244	<i>Galerida cristata</i>	B	2013-2015	p	257015	542130	95% CI range
A246	<i>Lullula arborea</i>	B	2013-2015	p	282694	395256	95% CI range
A247	<i>Alauda arvensis</i>	B	2013-2015	p	6690206	7367074	95% CI range
A248	<i>Eremophila alpestris</i>	B	2013-2018	p	1000	3000	Best estimate
A249	<i>Riparia riparia</i>	B	2013-2018	p	45000	200000	Best estimate
A250	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	B	2013-2018	p	1000	3000	Best estimate
A251	<i>Hirundo rustica</i>	B	2013-2018	p	1000000	3000000	Best estimate
A255	<i>Anthus campestris</i>	B	2013-2015	p	394750	560983	95% CI range
A256	<i>Anthus trivialis</i>	B	2013-2015	p	548490	818552	95% CI range
A257	<i>Anthus pratensis</i>	B	2013-2018	p	0	3	Best estimate
A259	<i>Anthus spinoletta</i>	B	2013-2015	p	129741	272737	95% CI range
A260	<i>Motacilla flava</i>	B	2013-2015	p	3792724	4743598	95% CI range
A261	<i>Motacilla cinerea</i>	B	2013-2015	p	134809	298025	95% CI range
A262	<i>Motacilla alba</i>	B	2013-2015	p	553065	906245	95% CI range
A264	<i>Cinclus cinclus</i>	B	2013-2018	p	2600	26000	Best estimate
A266	<i>Prunella modularis</i>	B	2013-2015	p	319633	645245	95% CI range
A267	<i>Prunella collaris</i>	B	2013-2018	p	3000	10000	Best estimate
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	B	2013-2015	p	2586175	3164225	95% CI range
A270	<i>Luscinia luscinia</i>	B	2013-2015	p	31948	83922	95% CI range
A271	<i>Luscinia megarhynchos</i>	B	2013-2015	p	714687	1010434	95% CI range
A273	<i>Phoenicurus ochruros</i>	B	2013-2015	p	508549	803573	95% CI range
A274	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	B	2013-2015	p	62229	207830	95% CI range
A275	<i>Saxicola rubetra</i>	B	2013-2015	p	490997	702952	95% CI range
A276	<i>Saxicola torquatus</i>	B	2013-2015	p	633402	963783	95% CI range
A277	<i>Oenanthe oenanthe</i>	B	2013-2015	p	374014	572234	95% CI range
A278	<i>Oenanthe hispanica</i>	B	2013-2018	p	0	0	Best estimate
A280	<i>Monticola saxatilis</i>	B	2013-2018	p	45	200	Best estimate
A282	<i>Turdus torquatus</i>	B	2013-2015	p	28764	108068	95% CI range
A283	<i>Turdus merula</i>	B	2013-2015	p	2623894	3192900	95% CI range
A284	<i>Turdus pilaris</i>	B	2013-2015	p	259235	516465	95% CI range
A285	<i>Turdus philomelos</i>	B	2013-2015	p	1510018	1743426	95% CI range
A286	<i>Turdus iliacus</i>	W	2013-2018	i	1000	10000	Best estimate
A287	<i>Turdus viscivorus</i>	B	2013-2015	p	176961	336928	95% CI range
A288	<i>Cettia cetti</i>	B	2013-2018	p	200	500	Best estimate
A290	<i>Locustella naevia</i>	B	2013-2018	p	160	1600	Best estimate
A291	<i>Locustella fluviatilis</i>	B	2013-2015	p	6474	38595	95% CI range
A292	<i>Locustella luscinioides</i>	B	2013-2015	p	114498	205782	95% CI range
A293	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	B	2013-2018	p	2300	23000	Best estimate
A295	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	B	2013-2015	p	114418	224592	95% CI range
A296	<i>Acrocephalus palustris</i>	B	2013-2015	p	733455	1139786	95% CI range

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A297	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	B	2013-2015	p	134944	225900	95% CI range
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	B	2013-2015	p	482188	706987	95% CI range
A299	<i>Hippolais icterina</i>	B	2013-2015	p	113072	311365	95% CI range
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	B	2013-2015	p	177916	364962	95% CI range
A309	<i>Sylvia communis</i>	B	2013-2015	p	2053226	2580060	95% CI range
A310	<i>Sylvia borin</i>	B	2013-2015	p	188386	354318	95% CI range
A311	<i>Sylvia atricapilla</i>	B	2013-2015	p	2130766	2639637	95% CI range
A314	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	B	2013-2015	p	432869	796868	95% CI range
A316	<i>Phylloscopus trochilus</i>	B	2013-2018	p	5000	50000	Best estimate
A317	<i>Regulus regulus</i>	B	2013-2015	p	615604	1135975	95% CI range
A318	<i>Regulus ignicapilla</i>	B	2013-2015	p	193295	483456	95% CI range
A319	<i>Muscicapa striata</i>	B	2013-2015	p	132050	326682	95% CI range
A320	<i>Ficedula parva</i>	B	2013-2015	p	167816	341085	95% CI range
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	B	2013-2015	p	526143	791316	95% CI range
A322	<i>Ficedula hypoleuca</i>	B	2013-2018	p	450	4400	Best estimate
A323	<i>Panurus biarmicus</i>	B	2013-2015	p	19605	40465	95% CI range
A324	<i>Aegithalos caudatus</i>	B	2013-2015	p	445867	836297	95% CI range
A330	<i>Parus major</i>	B	2013-2015	p	4812726	5698871	95% CI range
A332	<i>Sitta europaea</i>	B	2013-2015	p	795069	1159571	95% CI range
A333	<i>Tichodroma muraria</i>	B	2013-2018	p	200	1000	Best estimate
A334	<i>Certhia familiaris</i>	B	2013-2015	p	598146	994337	95% CI range
A336	<i>Remiz pendulinus</i>	B	2013-2015	p	14771	37173	95% CI range
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	B	2013-2018	p	400000	800000	Best estimate
A338	<i>Lanius collurio</i>	B	2013-2015	p	3264807	3916343	95% CI range
A339	<i>Lanius minor</i>	B	2013-2015	p	100945	229464	95% CI range
A340	<i>Lanius excubitor</i>	B	2013-2015	p	2250	17189	Best estimate
A341	<i>Lanius senator</i>	B	2013-2018	p	255	2500	Best estimate
A342	<i>Garrulus glandarius</i>	B	2013-2015	p	338014	490700	95% CI range
A343	<i>Pica pica</i>	B	2013-2015	p	668969	822706	95% CI range
A344	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	B	2013-2015	p	46672	126276	95% CI range
A347	<i>Corvus monedula</i>	B	2013-2015	p	319514	547141	95% CI range
A348	<i>Corvus frugilegus</i>	B	2013-2018	p	150000	200000	Best estimate
A349	<i>Corvus corone</i>	B	2013-2015	p	208334	331974	95% CI range
A350	<i>Corvus corax</i>	B	2013-2018	p	27000	55000	Best estimate
A351	<i>Sturnus vulgaris</i>	B	2013-2015	p	2749791	3584757	95% CI range
A355	<i>Passer hispaniolensis</i>	B	2013-2018	p	200000	600000	Best estimate
A356	<i>Passer montanus</i>	B	2013-2015	p	1759529	2386558	95% CI range
A361	<i>Serinus serinus</i>	B	2013-2015	p	97694	251654	95% CI range
A363	<i>Chloris chloris</i>	B	2013-2015	p	649715	1000410	95% CI range
A364	<i>Carduelis carduelis</i>	B	2013-2015	p	653125	1109338	95% CI range
A369	<i>Loxia curvirostra</i>	B	2013-2015	p	117506	385089	95% CI range
A371	<i>Carpodacus erythrinus</i>	B	2013-2018	p	100	300	Best estimate
A372	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	B	2013-2015	p	138719	319252	95% CI range
A373	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	B	2013-2015	p	812119	1346994	95% CI range
A376	<i>Emberiza citrinella</i>	B	2013-2015	p	909628	1252451	95% CI range

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A377	<i>Emberiza cirius</i>	B	2013-2018	p	1000	10000	Best estimate
A378	<i>Emberiza cia</i>	B	2013-2018	p	5300	53000	Best estimate
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	B	2013-2015	p	596091	875881	95% CI range
A381	<i>Emberiza schoeniclus</i>	B	2013-2015	p	51010	124218	95% CI range
A382	<i>Emberiza melanocephala</i>	B	2013-2015	p	140961	288287	95% CI range
A383	<i>Emberiza calandra</i>	B	2013-2015	p	4047595	4790635	95% CI range
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	B	2013-2018	p	12000	20000	Best estimate
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	P	2013-2018	i	20000	50000	Best estimate
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	W	2013-2018	i	2815	14153	5 year mean
A394	<i>Anser albifrons albifrons</i>	P	2013-2018	i	143600	417112	5 year mean
A394	<i>Anser albifrons albifrons</i>	W	2013-2018	i	143600	417112	5 year mean
A396	<i>Branta ruficollis</i>	P	2013-2018	i	5488	10887	5 year mean
A396	<i>Branta ruficollis</i>	W	2013-2018	i	9915	16141	5 year mean
A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	B	2013-2018	p	60	600	Best estimate
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	B	2013-2018	p	550	900	Best estimate
A403	<i>Buteo rufinus</i>	B	2013-2018	p	400	900	Best estimate
A404	<i>Aquila heliaca</i>	B	2013-2018	p	1	3	Best estimate
A404	<i>Aquila heliaca</i>	P	2013-2018	i	5	10	Best estimate
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	B	2013-2015	p	36470	94422	95% CI range
A435	<i>Oenanthe isabellina</i>	B	2013-2015	p	10678	32752	95% CI range
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	B	2013-2018	p	400	4000	Best estimate
A459	<i>Larus cachinnans</i>	B	2013-2018	p	2000	4000	Best estimate
A459	<i>Larus cachinnans</i>	P	2013-2018	i	10000	50000	Best estimate
A459	<i>Larus cachinnans</i>	W	2013-2018	i	718	14561	5 year mean
A464	<i>Puffinus yelkouan</i>	P	2013-2018	i	15000	25000	Best estimate
A472	<i>Periparus ater</i> all others	B	2013-2015	p	1333428	1863563	95% CI range
A476	<i>Linaria cannabina</i>	B	2013-2015	p	353481	867797	95% CI range
A478	<i>Spinus spinus</i>	B	2013-2018	p	8400	84000	Best estimate
A479	<i>Cecropis daurica</i>	B	2013-2018	p	500	2000	Best estimate
A480	<i>Cyanecula svecica</i>	B	2013-2018	p	200	500	Best estimate
A483	<i>Cyanistes caeruleus</i> s. str.	B	2013-2015	p	875292	1255047	95% CI range
A487	<i>Iduna pallida</i> s. str.	B	2013-2018	p	3000	10000	Best estimate
A491	<i>Poecile lugubris</i>	B	2013-2018	p	2500	25000	Best estimate
A492	<i>Poecile montanus</i>	B	2013-2015	p	130418	318717	95% CI range
A493	<i>Poecile palustris</i>	B	2013-2015	p	587230	937844	95% CI range
A494	<i>Pastor roseus</i>	B	2013-2018	p	0	2500	Best estimate
A497	<i>Lophophanes cristatus</i>	B	2013-2018	p	43600	436000	Best estimate
A511	<i>Falco cherrug</i>	B	2013-2018	p	4	30	5 year mean
A511	<i>Falco cherrug</i>	P	2013-2018	i	50	200	Best estimate
A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>	B	2013-2018	p	400	700	Best estimate
A572	<i>Phylloscopus collybita</i> s. str.	B	2013-2015	p	2725768	3305075	95% CI range
A574	<i>Sylvia curruca</i>	B	2013-2015	p	934097	1291391	95% CI range
A604	<i>Larus michahellis</i>	B	2013-2018	p	1500	15000	Best estimate
A614-B	<i>Limosa limosa limosa</i>	B	2013-2018	p	10	100	Best estimate
A620	<i>Passer domesticus</i> s. str.	B	2013-2018	p	5000000	6000000	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A637	<i>Certhia brachydactyla</i> all others	B	2013-2018	p	10000	50000	Best estimate
A644	<i>Perdix perdix</i> all others	B	2013-2018	p	40000	100000	Best estimate
A657	<i>Fringilla coelebs</i> all others	B	2013-2015	p	7150096	8116296	95% CI range
A658	<i>Dendrocopos major</i> all others	B	2013-2015	p	331515	492058	95% CI range
A659	<i>Tetrao urogallus</i> all others	B	2013-2018	cmale	2500	6000	Best estimate
A676	<i>Troglodytes troglodytes</i> all others	B	2013-2015	p	339368	575235	95% CI range
A680	<i>Acrocephalus agricola</i>	B	2013-2018	p	3000	20000	Best estimate
A687	<i>Columba palumbus palumbus</i>	B	2013-2015	p	288121	390190	95% CI range
A702	<i>Anser fabalis rossicus</i>	W	2013-2018	i	10	45	5 year mean
A727	<i>Eudromias morinellus</i>	B	2013-2018	males	0	1	Best estimate
A734	<i>Chlidonias hybrida</i>	B	2013-2018	p	10000	20000	Best estimate
A734	<i>Chlidonias hybrida</i>	P	2013-2018	i	30000	100000	Best estimate
A738	<i>Delichon urbicum</i>	B	2013-2018	p	400000	1300000	Best estimate
A760-X	<i>Psittacula krameri</i>	B	2013-2018	p	1	9	Best estimate
A767	<i>Mergellus albellus</i>	B	2013-2018	p	1	5	Best estimate
A767	<i>Mergellus albellus</i>	P	2013-2018	i	2000	4000	Best estimate
A767	<i>Mergellus albellus</i>	W	2013-2018	i	411	5571	5 year mean
A768	<i>Numenius arquata arquata</i>	B	2013-2018	p	0	0	Best estimate
A768	<i>Numenius arquata arquata</i>	P	2013-2018	i	2500	5000	Best estimate
A773	<i>Ardea alba</i>	B	2013-2018	p	400	1000	Best estimate
A773	<i>Ardea alba</i>	P	2013-2018	i	5000	10000	Best estimate
A773	<i>Ardea alba</i>	W	2013-2018	i	123	2150	5 year mean
A800	<i>Larus ichthyæus</i>	B	2013-2018	p	70	120	Best estimate
A855	<i>Mareca penelope</i>	P	2013-2018	i	40000	80000	Best estimate
A855	<i>Mareca penelope</i>	W	2013-2018	i	588	6874	5 year mean
A856	<i>Spatula querquedula</i>	B	2013-2018	p	520	5200	Best estimate
A857	<i>Spatula clypeata</i>	B	2013-2018	p	15	150	Best estimate
A857	<i>Spatula clypeata</i>	P	2013-2018	i	50000	100000	Best estimate
A857	<i>Spatula clypeata</i>	W	2013-2018	i	10	2301	5 year mean
A858	<i>Clanga pomarina</i>	B	2013-2014	p	1901	3449	95% CI range
A859	<i>Clanga clanga</i>	P	2013-2018	i	50	100	Best estimate
A859	<i>Clanga clanga</i>	W	2013-2018	i	6	19	5 year mean
A860	<i>Calidris falcinellus</i>	P	2013-2018	i	2000	5000	Best estimate
A861	<i>Calidris pugnax</i>	P	2013-2018	i	100000	500000	Best estimate
A862	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	P	2013-2018	i	20000	40000	Best estimate
A863	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	B	2013-2018	p	100	1000	Best estimate
A863	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	P	2013-2018	i	5000	50000	Best estimate
A866	<i>Picus viridis</i> s. str.	B	2013-2015	p	89038	102286	95% CI range
A868	<i>Leiopicus medius</i>	B	2013-2015	p	126425	219696	95% CI range
A869	<i>Dryobates minor</i>	B	2013-2015	p	25596	80739	95% CI range
A875	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	B	2013-2018	p	9400	10500	Best estimate
A875	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	P	2013-2018	i	5000	20000	Best estimate
A875	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	W	2013-2018	i	954	20089	5 year mean
A876	<i>Lyrurus tetrix tetrix</i>	B	2013-2014	cmale	65	150	Best estimate
A885	<i>Sternula albifrons</i>	B	2013-2018	p	200	600	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Pop. min.	Pop. max.	Tip estimare
A885	<i>Sternula albifrons</i>	P	2013-2018	i	2000	10000	Best estimate
A889	<i>Mareca strepera</i>	B	2013-2015	p	505	8948	95% CI range
A889	<i>Mareca strepera</i>	P	2013-2018	i	20000	50000	Best estimate
A889	<i>Mareca strepera</i>	W	2013-2018	i	605	4796	5 year mean
A892	<i>Zapornia parva</i>	B	2013-2018	cmale	3600	36000	Best estimate
A893	<i>Zapornia pusilla</i>	B	2013-2018	cmale	5	50	Best estimate
A894	<i>Hydroprogne caspia</i>	P	2013-2018	i	1000	5000	Best estimate
A898	<i>Accipiter nisus</i> all others	B	2013-2014	p	9070*		Minimum
A899	<i>Accipiter gentilis</i> all others	B	2013-2014	p	3724*		Minimum

TABELUL 2. TENDINȚELE POPULAȚIONALE RAPORTATE

Cod	Specia	Fen.	Termen scurt	Tendinta	Termen lung	Tendinta
A001	<i>Gavia stellata</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A002	<i>Gavia arctica</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	S
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	W	2013-2018	I	2000-2018	I
A005	<i>Podiceps cristatus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A006	<i>Podiceps grisegena</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	D
A006	<i>Podiceps grisegena</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A007	<i>Podiceps auritus</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	W	2013-2018	I	2000-2018	I
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	B	2008-2018	I	1980-2019	I
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	D
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	B	2008-2018	U	1980-2019	I
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	I
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A025	<i>Bubulcus ibis</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A026	<i>Egretta garzetta</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A028	<i>Ardea cinerea</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	S
A029	<i>Ardea purpurea</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A030	<i>Ciconia nigra</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A031-B	<i>Ciconia ciconia</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	D
A034	<i>Platalea leucorodia</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A034	<i>Platalea leucorodia</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A036	<i>Cygnus olor</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A036	<i>Cygnus olor</i>	W	2013-2018	S	2000-2018	I
A037	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	W	2013-2018	I	2000-2018	I
A038	<i>Cygnus cygnus</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A042	<i>Anser erythropus</i>	W	2014-2018	U	1990-2018	D
A043	<i>Anser anser</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A043	<i>Anser anser</i>	W	2013-2018	U	1990-2018	D
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	W	2013-2018	I	2000-2018	I
A052	<i>Anas crecca</i>	B	2007-2018	F	1980-2018	UNK
A052	<i>Anas crecca</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	S
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	W	2013-2018	S	2000-2018	I
A054	<i>Anas acuta</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A058	<i>Netta rufina</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK

Cod	Specia	Fen.	Termen scurt	Tendinta	Termen lung	Tendinta
A058	Netta rufina	W	2013-2018	U	2000-2018	D
A059	Aythya ferina	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A059	Aythya ferina	W	2013-2018	D	2000-2018	D
A060	Aythya nyroca	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A060	Aythya nyroca	W	2013-2018	U	2000-2018	D
A061	Aythya fuligula	B	2007-2018	F	1980-2018	F
A061	Aythya fuligula	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A062	Aythya marila	W	2013-2018	D	2000-2018	D
A066	Melanitta fusca	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A067	Bucephala clangula	B	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A067	Bucephala clangula	W	2013-2018	D	2000-2018	I
A069	Mergus serrator	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A070	Mergus merganser	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A070	Mergus merganser	W	2013-2018	D	2000-2018	U
A071	Oxyura leucocephala	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A072	Pernis apivorus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A073	Milvus migrans	B	2007-2018	UNK	1980-2018	D
A075	Haliaeetus albicilla	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A075	Haliaeetus albicilla	W	2013-2018	U	2000-2018	S
A080	Circaetus gallicus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A081	Circus aeruginosus	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A082	Circus cyaneus	W	2013-2018	U	2000-2018	S
A083	Circus macrourus	B	2007-2018	S	1980-2018	S
A083	Circus macrourus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A084	Circus pygargus	B	2007-2018	F	1980-2018	UNK
A087	Buteo buteo	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A091	Aquila chrysaetos	B	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A092	Hieraaetus pennatus	B	2007-2013	UNK	1980-2018	UNK
A095	Falco naumanni	B	2007-2018	S	1980-2018	S
A096	Falco tinnunculus	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A097	Falco vespertinus	B	2007-2018	D	1980-2018	D
A097	Falco vespertinus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A098	Falco columbarius	W	2013-2018	D	2000-2018	D
A099	Falco subbuteo	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A103	Falco peregrinus	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A104	Bonasa bonasia	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A113	Coturnix coturnix	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A115-X	Phasianus colchicus	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A118	Rallus aquaticus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A119	Porzana porzana	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A122	Crex crex	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A123	Gallinula chloropus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A125	Fulica atra	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A125	Fulica atra	W	2013-2018	S	2000-2018	S
A129	Otis tarda	B	2007-2018	D	1980-2018	D

Cod	Specia	Fen.	Termen scurt	Tendinta	Termen lung	Tendinta
A129	Otis tarda	W	2007-2018	D	1980-2018	D
A130	Haematopus ostralegus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A131	Himantopus himantopus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A132	Recurvirostra avosetta	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A132	Recurvirostra avosetta	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A133	Burhinus oedicephalus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A135	Glareola pratincola	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A136	Charadrius dubius	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A138	Charadrius alexandrinus	B	2007-2018	D	1980-2018	D
A140	Pluvialis apricaria	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A142	Vanellus vanellus	B	2008-2018	D	1980-2018	UNK
A152	Lymnocyptes minimus	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A153	Gallinago gallinago	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A154	Gallinago media	P				
A155	Scolopax rusticola	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A161	Tringa erythropus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A162	Tringa totanus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A162	Tringa totanus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A163	Tringa stagnatilis	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A166	Tringa glareola	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A168	Actitis hypoleucos	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A170	Phalaropus lobatus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A176	Larus melanocephalus	B	2008-2018	D	1980-2018	I
A176	Larus melanocephalus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A179	Larus ridibundus	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A179	Larus ridibundus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A180	Larus genei	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A182	Larus canus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A182	Larus canus	B	2010-2018	I	1980-2018	I
A189	Gelochelidon nilotica	B	2007-2018	F	1980-2018	F
A189	Gelochelidon nilotica	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A193	Sterna hirundo	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A193	Sterna hirundo	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A197	Chlidonias niger	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A197	Chlidonias niger	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A198	Chlidonias leucopterus	B	2007-2018	F	1980-2018	F
A206-X	Columba livia	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A207	Columba oenas	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A209	Streptopelia decaocto	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A210	Streptopelia turtur	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A212	Cuculus canorus	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A213	Tyto alba	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A214	Otus scops	B	2014-2018	U	1980-2018	UNK
A215	Bubo bubo	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A217	Glaucidium passerinum	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK

Cod	Specia	Fen.	Termen scurt	Tendinta	Termen lung	Tendinta
A218	<i>Athene noctua</i>	B	2014-2018	U	1980-2018	UNK
A219	<i>Strix aluco</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A220	<i>Strix uralensis</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A221	<i>Asio otus</i>	B	2014-2018	U	1980-2018	UNK
A222	<i>Asio flammeus</i>	B	2007-2018	F	1980-2018	F
A223	<i>Aegolius funereus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B	2014-2018	U	1980-2018	UNK
A226	<i>Apus apus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A227	<i>Apus pallidus</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A229	<i>Alcedo atthis</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A230	<i>Merops apiaster</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A231	<i>Coracias garrulus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A232	<i>Upupa epops</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A233	<i>Jynx torquilla</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A234	<i>Picus canus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A236	<i>Dryocopus martius</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A241	<i>Picoides tridactylus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A244	<i>Galerida cristata</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A246	<i>Lullula arborea</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A247	<i>Alauda arvensis</i>	B	2008-2018	S	1980-2018	UNK
A248	<i>Eremophila alpestris</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A249	<i>Riparia riparia</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A250	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A251	<i>Hirundo rustica</i>	B	2008-2018	D	1980-2018	UNK
A255	<i>Anthus campestris</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A256	<i>Anthus trivialis</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A257	<i>Anthus pratensis</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A259	<i>Anthus spinoletta</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A260	<i>Motacilla flava</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A261	<i>Motacilla cinerea</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A262	<i>Motacilla alba</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A264	<i>Cinclus cinclus</i>	B	2007-2018	D	1980-2018	D
A266	<i>Prunella modularis</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A267	<i>Prunella collaris</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A270	<i>Luscinia luscinia</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A271	<i>Luscinia megarhynchos</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A273	<i>Phoenicurus ochruros</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A274	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A275	<i>Saxicola rubetra</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A276	<i>Saxicola torquatus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK

Cod	Specia	Fen.	Termen scurt	Tendinta	Termen lung	Tendinta
A277	<i>Oenanthe oenanthe</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A278	<i>Oenanthe hispanica</i>	B	2007-2018	S	1980-2018	S
A280	<i>Monticola saxatilis</i>	B	2007-2018	D	1980-2018	D
A282	<i>Turdus torquatus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A283	<i>Turdus merula</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A284	<i>Turdus pilaris</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	I
A285	<i>Turdus philomelos</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A286	<i>Turdus iliacus</i>	W	2013-2018	UNK	2000-2018	UNK
A287	<i>Turdus viscivorus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A288	<i>Cettia cetti</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A290	<i>Locustella naevia</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A291	<i>Locustella fluviatilis</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A292	<i>Locustella luscinioides</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A293	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A295	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A296	<i>Acrocephalus palustris</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A297	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A299	<i>Hippolais icterina</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A309	<i>Sylvia communis</i>	B	2008-2018	S	1980-2018	UNK
A310	<i>Sylvia borin</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A311	<i>Sylvia atricapilla</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A314	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A316	<i>Phylloscopus trochilus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A317	<i>Regulus regulus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A318	<i>Regulus ignicapilla</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A319	<i>Muscicapa striata</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A320	<i>Ficedula parva</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A322	<i>Ficedula hypoleuca</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A323	<i>Panurus biarmicus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A324	<i>Aegithalos caudatus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A330	<i>Parus major</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A332	<i>Sitta europaea</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A333	<i>Tichodroma muraria</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A334	<i>Certhia familiaris</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A336	<i>Remiz pendulinus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	B	2008-2018	D	1980-2018	UNK
A338	<i>Lanius collurio</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A339	<i>Lanius minor</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A340	<i>Lanius excubitor</i>	B	2008-2018	D	1980-2018	UNK
A341	<i>Lanius senator</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A342	<i>Garrulus glandarius</i>	B	2008-2018	S	1980-2018	UNK
A343	<i>Pica pica</i>	B	2008-2018	S	1980-2018	UNK

Cod	Specia	Fen.	Termen scurt	Tendinta	Termen lung	Tendinta
A344	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A347	<i>Corvus monedula</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A348	<i>Corvus frugilegus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A349	<i>Corvus corone</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A350	<i>Corvus corax</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	I
A351	<i>Sturnus vulgaris</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A355	<i>Passer hispaniolensis</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A356	<i>Passer montanus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A361	<i>Serinus serinus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A363	<i>Chloris chloris</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A364	<i>Carduelis carduelis</i>	B	2008-2018	D	1980-2018	UNK
A369	<i>Loxia curvirostra</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A371	<i>Carpodacus erythrinus</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A372	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A373	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A376	<i>Emberiza citrinella</i>	B	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A377	<i>Emberiza cirrus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A378	<i>Emberiza cia</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A381	<i>Emberiza schoeniclus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A382	<i>Emberiza melanocephala</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	I
A383	<i>Emberiza calandra</i>	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	I
A394	<i>Anser albifrons albifrons</i>	W	2013-2018	U	1990-2018	U
A396	<i>Branta ruficollis</i>	W	2013-2018	U	1990-2018	D
A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	B	2013-2018	I	1980-2019	I
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A403	<i>Buteo rufinus</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A404	<i>Aquila heliaca</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A404	<i>Aquila heliaca</i>	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A435	<i>Oenanthe isabellina</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	I
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	B	2013-2018	I	1980-2018	I
A459	<i>Larus cachinnans</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A459	<i>Larus cachinnans</i>	W	2013-2018	U	2000-2018	D
A464	<i>Puffinus yelkouan</i>	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A472	<i>Periparus ater</i> all others	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A476	<i>Linaria cannabina</i>	B	2008-2018	D	1980-2018	UNK
A478	<i>Spinus spinus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A479	<i>Cecropis daurica</i>	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A480	<i>Cyanecula svecica</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A483	<i>Cyanistes caeruleus</i> s. str.	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A487	<i>Iduna pallida</i> s. str.	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A491	<i>Poecile lugubris</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK

Cod	Specia	Fen.	Termen scurt	Tendinta	Termen lung	Tendinta
A492	Poecile montanus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A493	Poecile palustris	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A494	Pastor roseus	B	2007-2018	F	1980-2018	F
A497	Lophophanes cristatus	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A511	Falco cherrug	B	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A511	Falco cherrug	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A533	Oenanthe pleschanka	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A572	Phylloscopus collybita s. str.	B	2008-2018	S	1980-2018	UNK
A574	Sylvia curruca	B	2008-2018	S	1980-2018	UNK
A604	Larus michahellis	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A614-B	Limosa limosa limosa	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A620	Passer domesticus s. str.	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A637	Certhia brachydactyla all others	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A644	Perdix perdix all others	B	2008-2018	U	1980-2018	D
A657	Fringilla coelebs all others	B	2008-2018	S	1980-2018	UNK
A658	Dendrocopos major all others	B	2008-2018	S	1980-2018	UNK
A659	Tetrao urogallus all others	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A676	Troglodytes troglodytes all others	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A680	Acrocephalus agricola	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A687	Columba palumbus palumbus	B	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A702	Anser fabalis rossicus	W	2013-2018	U	1990-2018	I
A727	Eudromias morinellus	B	2007-2018	F	1980-2018	F
A734	Chlidonias hybrida	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A734	Chlidonias hybrida	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A738	Delichon urbicum	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A760-X	Psittacula krameri	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A767	Mergellus albellus	B	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A767	Mergellus albellus	W	2013-2018	U	2000-2018	S
A768	Numenius arquata arquata	B	2007-2018	S	1980-2018	D
A773	Ardea alba	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A773	Ardea alba	W	2013-2018	D	2000-2018	S
A800	Larus ichthyæetus	B	2007-2018	I	1980-2018	I
A855	Mareca penelope	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A855	Mareca penelope	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A856	Spatula querquedula	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A857	Spatula clypeata	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A857	Spatula clypeata	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A857	Spatula clypeata	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A858	Clanga pomarina	B	2005-2014	D	1980-2018	UNK
A859	Clanga clanga	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A859	Clanga clanga	W	2013-2018	U	2000-2018	U
A860	Calidris falcinellus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A861	Calidris pugnax	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A862	Hydrocoloeus minutus	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A863	Thalasseus sandvicensis	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK

Cod	Specia	Fen.	Termen scurt	Tendinta	Termen lung	Tendinta
A863	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A866	<i>Picus viridis s. str.</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A868	<i>Leiopicus medius</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A869	<i>Dryobates minor</i>	B	2008-2018	U	1980-2018	UNK
A875	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A875	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	W	2013-2018	D	2000-2018	S
A876	<i>Lyrurus tetrix tetrix</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A885	<i>Sternula albifrons</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A885	<i>Sternula albifrons</i>	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A889	<i>Mareca strepera</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A889	<i>Mareca strepera</i>	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A889	<i>Mareca strepera</i>	W	2013-2018	I	2000-2018	U
A892	<i>Zapornia parva</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A893	<i>Zapornia pusilla</i>	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A894	<i>Hydroprogne caspia</i>	P	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A898	<i>Accipiter nisus</i> all others	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A899	<i>Accipiter gentilis</i> all others	B	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK

TABELUL 3. AREALUL POPULAȚIONAL RAPORTAT ȘI TENDINȚA ACESTUIA

Cod	Specia	Perioada	Suprafața	Termen scurt	Tendința	Termen lung	Tendința
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	2013-2018	36300	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A005	<i>Podiceps cristatus</i>	2013-2018	47200	2007-2018	S	1980-2018	S
A006	<i>Podiceps grisegena</i>	2013-2018	4300	2007-2018	UNK	1980-2018	D
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	2013-2018	5700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	2013-2018	100	2007-2018	S	1980-2018	S
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	2013-2018	600	2007-2018	I	1980-2018	I
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	2013-2018	28700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	2013-2018	63700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	2013-2018	20200	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	2013-2018	9900	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A025	<i>Bubulcus ibis</i>	2013-2018	500	2007-2018	I	1980-2018	I
A026	<i>Egretta garzetta</i>	2013-2018	18000	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A028	<i>Ardea cinerea</i>	2013-2018	29800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A029	<i>Ardea purpurea</i>	2013-2018	19700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A030	<i>Ciconia nigra</i>	2013-2018	40700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A031-B	<i>Ciconia ciconia</i>	2013-2018	133600	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	2013-2018	3900	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A034	<i>Platalea leucorodia</i>	2013-2018	5600	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A036	<i>Cygnus olor</i>	2013-2018	44200	2007-2018	I	1980-2018	I
A043	<i>Anser anser</i>	2013-2018	14100	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	2013-2018	11000	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A052	<i>Anas crecca</i>	2013-2018	200	2007-2018	F	1980-2018	F
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	2013-2018	221000	2007-2018	S	1980-2018	S
A058	<i>Netta rufina</i>	2013-2018	2700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A059	<i>Aythya ferina</i>	2013-2018	17600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A060	<i>Aythya nyroca</i>	2013-2018	16300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A061	<i>Aythya fuligula</i>	2013-2018	200	2007-2018	F	1980-2018	F
A067	<i>Bucephala clangula</i>	2013-2018	200	2007-2018	S	1980-2018	I
A070	<i>Mergus merganser</i>	2013-2018	2700	2007-2018	I	1980-2018	I
A072	<i>Pernis apivorus</i>	2013-2018	141100	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A073	<i>Milvus migrans</i>	2013-2018	400	2007-2018	S	1980-2018	D
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2013-2018	7500	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	2013-2018	39200	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	2013-2018	101600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A083	<i>Circus macrourus</i>	2013-2018	0	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A084	<i>Circus pygargus</i>	2013-2018	3400	2007-2018	F	1980-2018	F
A087	<i>Buteo buteo</i>	2013-2018	201600	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	2013-2018	7500	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	2013-2018	15100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A095	<i>Falco naumanni</i>	2013-2018	0	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	2013-2018	237400	2007-2018	S	1980-2018	S
A097	<i>Falco vespertinus</i>	2013-2018	21100	2007-2018	D	1980-2018	D
A099	<i>Falco subbuteo</i>	2013-2018	219800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK

Cod	Specia	Perioada	Suprafața	Termen scurt	Tendința	Termen lung	Tendința
A103	Falco peregrinus	2013-2018	10400	2007-2018	I	1980-2018	I
A104	Bonasa bonasia	2013-2018	44700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A113	Coturnix coturnix	2013-2018	194500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A115-X	Phasianus colchicus	2013-2018	194300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A118	Rallus aquaticus	2013-2018	38500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A119	Porzana porzana	2013-2018	3000	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A122	Crex crex	2013-2018	144500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A123	Gallinula chloropus	2013-2018	81500	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A125	Fulica atra	2013-2018	74900	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A129	Otis tarda	2013-2018	200	2007-2018	S	1980-2018	D
A130	Haematopus ostralegus	2013-2018	3100	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A131	Himantopus himantopus	2013-2018	41100	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A132	Recurvirostra avosetta	2013-2018	19800	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A133	Burhinus oedicnemus	2013-2018	28100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A135	Glareola pratincola	2013-2018	4100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A136	Charadrius dubius	2013-2018	82600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A138	Charadrius alexandrinus	2013-2018	3400	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A142	Vanellus vanellus	2013-2018	67700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A153	Gallinago gallinago	2013-2018	500	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A155	Scolopax rusticola	2013-2018	3900	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A162	Tringa totanus	2013-2018	7100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A168	Actitis hypoleucos	2013-2018	23900	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A176	Larus melanocephalus	2013-2018	200	2007-2018	S	1980-2018	I
A179	Larus ridibundus	2013-2018	5000	2007-2018	I	1980-2018	I
A182	Larus canus	2013-2018	200	2007-2018	I	1980-2018	I
A189	Gelochelidon nilotica	2013-2018	0	2007-2018	F	1980-2018	F
A193	Sterna hirundo	2013-2018	13900	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A197	Chlidonias niger	2013-2018	1200	2007-2018	F	1980-2018	F
A198	Chlidonias leucopterus	2013-2018	700	2007-2018	F	1980-2018	F
A206-X	Columba livia	2013-2018	202600	2007-2018	S	1980-2018	S
A207	Columba oenas	2013-2018	89200	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A209	Streptopelia decaocto	2013-2018	202400	2007-2018	S	1980-2018	S
A210	Streptopelia turtur	2013-2018	187200	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A212	Cuculus canorus	2013-2018	251900	2007-2018	S	1980-2018	S
A213	Tyto alba	2013-2018	26300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A214	Otus scops	2013-2018	180700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A215	Bubo bubo	2013-2018	3600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A217	Glaucidium passerinum	2013-2014	32000	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A218	Athene noctua	2013-2018	200500	2007-2018	S	1980-2018	S
A219	Strix aluco	2013-2018	190900	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A220	Strix uralensis	2013-2018	129700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A221	Asio otus	2013-2018	205700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A222	Asio flammeus	2013-2018	2900	2007-2018	F	1980-2018	F
A223	Aegolius funereus	2013-2018	27600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A224	Caprimulgus europaeus	2013-2018	116300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK

Cod	Specia	Perioada	Suprafața	Termen scurt	Tendința	Termen lung	Tendința
A226	Apus apus	2013-2018	13200	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A227	Apus pallidus	2013-2018	300	2007-2018	I	1980-2018	I
A228	Tachymarptis melba	2013-2018	4900	2007-2018	I	1980-2018	I
A229	Alcedo atthis	2013-2018	58700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A230	Merops apiaster	2013-2018	174600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A231	Coracias garrulus	2013-2018	80200	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A232	Upupa epops	2013-2018	194500	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A233	Jynx torquilla	2013-2018	145800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A234	Picus canus	2013-2018	170400	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A236	Dryocopus martius	2013-2018	180100	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A239	Dendrocopos leucotos	2013-2018	90300	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A241	Picoides tridactylus	2013-2018	27800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A242	Melanocorypha calandra	2013-2018	33600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A243	Calandrella brachydactyla	2013-2018	30800	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A244	Galerida cristata	2013-2018	145700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A246	Lullula arborea	2013-2018	160700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A247	Alauda arvensis	2013-2018	204800	2007-2018	S	1980-2018	S
A248	Eremophila alpestris	2013-2018	1100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A249	Riparia riparia	2013-2018	46000	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A250	Ptyonoprogne rupestris	2013-2018	4000	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A251	Hirundo rustica	2013-2018	233100	2007-2018	S	1980-2018	S
A255	Anthus campestris	2013-2018	144500	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A256	Anthus trivialis	2013-2018	164900	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A257	Anthus pratensis	2013-2018	100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A259	Anthus spinoletta	2013-2018	8600	2007-2018	S	1980-2018	S
A260	Motacilla flava	2013-2018	158000	2007-2018	S	1980-2018	S
A261	Motacilla cinerea	2013-2018	74300	2007-2018	S	1980-2018	S
A262	Motacilla alba	2013-2018	233400	2007-2018	S	1980-2018	S
A264	Cinclus cinclus	2013-2018	47600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A266	Prunella modularis	2013-2018	28900	2007-2018	S	1980-2018	S
A267	Prunella collaris	2013-2018	2300	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A269	Erithacus rubecula	2013-2018	200600	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A270	Luscinia luscinia	2013-2018	50200	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A271	Luscinia megarhynchos	2013-2018	143300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A273	Phoenicurus ochruros	2013-2018	183200	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A274	Phoenicurus phoenicurus	2013-2018	92600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A275	Saxicola rubetra	2013-2018	96200	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A276	Saxicola torquatus	2013-2018	146300	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A277	Oenanthe oenanthe	2013-2018	173500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A278	Oenanthe hispanica	2013-2018	0	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A280	Monticola saxatilis	2013-2018	1300	2007-2018	D	1980-2018	D
A282	Turdus torquatus	2013-2018	13800	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A283	Turdus merula	2013-2018	216000	2007-2018	S	1980-2018	S
A284	Turdus pilaris	2013-2018	68900	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A285	Turdus philomelos	2013-2018	204800	2007-2018	S	1980-2018	S

Cod	Specia	Perioada	Suprafața	Termen scurt	Tendința	Termen lung	Tendința
A287	<i>Turdus viscivorus</i>	2013-2018	128100	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A288	<i>Cettia cetti</i>	2013-2018	1200	2007-2018	I	1980-2018	I
A290	<i>Locustella naevia</i>	2013-2018	1000	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A291	<i>Locustella fluviatilis</i>	2013-2018	53000	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A292	<i>Locustella luscinioides</i>	2013-2018	78300	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A293	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	2013-2018	1700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A295	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	2013-2018	75600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A296	<i>Acrocephalus palustris</i>	2013-2018	156700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A297	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	2013-2018	50800	2007-2018	S	1980-2018	S
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	2013-2018	143100	2007-2018	S	1980-2018	S
A299	<i>Hippolais icterina</i>	2013-2018	33100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	2013-2018	128100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A309	<i>Sylvia communis</i>	2013-2018	209400	2007-2018	S	1980-2018	S
A310	<i>Sylvia borin</i>	2013-2018	59100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A311	<i>Sylvia atricapilla</i>	2013-2018	222800	2007-2018	S	1980-2018	S
A314	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2013-2018	129200	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A316	<i>Phylloscopus trochilus</i>	2013-2018	5300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A317	<i>Regulus regulus</i>	2013-2018	50300	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A318	<i>Regulus ignicapilla</i>	2013-2018	43000	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A319	<i>Muscicapa striata</i>	2013-2018	118800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A320	<i>Ficedula parva</i>	2013-2018	49700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	2013-2018	141900	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A322	<i>Ficedula hypoleuca</i>	2013-2018	1200	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A323	<i>Panurus biarmicus</i>	2013-2018	22800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A324	<i>Aegithalos caudatus</i>	2013-2018	184200	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A330	<i>Parus major</i>	2013-2018	245100	2007-2018	S	1980-2018	S
A332	<i>Sitta europaea</i>	2013-2018	199100	2007-2018	S	1980-2018	S
A333	<i>Tichodroma muraria</i>	2013-2018	1300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A334	<i>Certhia familiaris</i>	2013-2018	160500	2007-2018	S	1980-2018	S
A336	<i>Remiz pendulinus</i>	2013-2018	41100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	2013-2018	215600	2007-2018	S	1980-2018	S
A338	<i>Lanius collurio</i>	2013-2018	232400	2007-2018	S	1980-2018	S
A339	<i>Lanius minor</i>	2013-2018	162400	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A340	<i>Lanius excubitor</i>	2013-2018	74900	2007-2018	D	1980-2018	UNK
A341	<i>Lanius senator</i>	2013-2018	2800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A342	<i>Garrulus glandarius</i>	2013-2018	202000	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A343	<i>Pica pica</i>	2013-2018	229800	2007-2018	S	1980-2018	S
A344	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	2013-2018	31700	2007-2018	S	1980-2018	S
A347	<i>Corvus monedula</i>	2013-2018	173800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A348	<i>Corvus frugilegus</i>	2013-2018	126800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A349	<i>Corvus corone</i>	2013-2018	220300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A350	<i>Corvus corax</i>	2013-2018	209000	2007-2018	S	1980-2018	I
A351	<i>Sturnus vulgaris</i>	2013-2018	231400	2007-2018	S	1980-2018	S
A355	<i>Passer hispaniolensis</i>	2013-2018	53400	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A356	<i>Passer montanus</i>	2013-2018	218800	2007-2018	S	1980-2018	S

Cod	Specia	Perioada	Suprafața	Termen scurt	Tendința	Termen lung	Tendința
A361	<i>Serinus serinus</i>	2013-2018	64700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A363	<i>Chloris chloris</i>	2013-2018	219300	2007-2018	S	1980-2018	S
A364	<i>Carduelis carduelis</i>	2013-2018	229400	2007-2018	S	1980-2018	S
A369	<i>Loxia curvirostra</i>	2013-2018	40400	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A371	<i>Carpodacus erythrinus</i>	2013-2018	800	2007-2018	I	1980-2018	I
A372	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	2013-2018	33700	2007-2018	S	1980-2018	S
A373	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	2013-2018	180100	2007-2018	S	1980-2018	S
A376	<i>Emberiza citrinella</i>	2013-2018	185100	2007-2018	S	1980-2018	S
A377	<i>Emberiza cirius</i>	2013-2018	9500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A378	<i>Emberiza cia</i>	2013-2018	15300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	2013-2018	145100	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A381	<i>Emberiza schoeniclus</i>	2013-2018	41100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A382	<i>Emberiza melanocephala</i>	2013-2018	59400	2007-2018	I	1980-2018	I
A383	<i>Emberiza calandra</i>	2013-2018	193100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	2013-2018	7800	2007-2018	I	1980-2018	I
A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	2013-2018	8400	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	2013-2018	10600	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A403	<i>Buteo rufinus</i>	2013-2018	31000	2007-2018	I	1980-2018	I
A404	<i>Aquila heliaca</i>	2013-2018	500	2008-2018	I	1980-2018	UNK
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	2013-2018	182100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A435	<i>Oenanthe isabellina</i>	2013-2018	10200	2007-2018	I	1980-2018	I
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	2013-2018	1200	2007-2018	I	1980-2018	I
A459	<i>Larus cachinnans</i>	2013-2018	800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A472	<i>Periparus ater</i> all others	2013-2018	85800	2007-2018	S	1980-2018	S
A476	<i>Linaria cannabina</i>	2013-2018	179300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A478	<i>Spinus spinus</i>	2013-2018	15800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A479	<i>Cecropis daurica</i>	2013-2018	5400	2007-2018	I	1980-2018	I
A480	<i>Cyanecula svecica</i>	2013-2018	2400	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A483	<i>Cyanistes caeruleus</i> s. str.	2013-2018	193400	2007-2018	S	1980-2018	S
A487	<i>Iduna pallida</i> s. str.	2013-2018	6800	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A491	<i>Poecile lugubris</i>	2013-2018	23400	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A492	<i>Poecile montanus</i>	2013-2018	47400	2007-2018	S	1980-2018	S
A493	<i>Poecile palustris</i>	2013-2018	142000	2007-2018	S	1980-2018	S
A494	<i>Pastor roseus</i>	2013-2018	600	2007-2018	F	1980-2018	F
A497	<i>Lophophanes cristatus</i>	2013-2018	32200	2007-2018	S	1980-2018	S
A511	<i>Falco cherrug</i>	2013-2018	4000	2007-2018	I	1980-2018	UNK
A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>	2013-2018	1600	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A572	<i>Phylloscopus collybita</i> s. str.	2013-2018	199200	2007-2018	S	1980-2018	S
A574	<i>Sylvia curruca</i>	2013-2018	233400	2007-2018	S	1980-2018	S
A604	<i>Larus michahellis</i>	2013-2018	3100	2007-2018	I	1980-2018	I
A614-B	<i>Limosa limosa limosa</i>	2013-2018	1900	2007-2018	I	1980-2018	I
A620	<i>Passer domesticus</i> s. str.	2013-2018	215200	2007-2018	S	1980-2018	S
A637	<i>Certhia brachydactyla</i> all others	2013-2018	11700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A644	<i>Perdix perdix</i> all others	2013-2018	166100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A657	<i>Fringilla coelebs</i> all others	2013-2018	221300	2007-2018	S	1980-2018	S

Cod	Specia	Perioada	Suprafața	Termen scurt	Tendința	Termen lung	Tendința
A658	Dendrocopos major all others	2013-2018	213900	2007-2018	S	1980-2018	S
A659	Tetrao urogallus all others	2013-2018	19700	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A676	Troglodytes troglodytes all others	2013-2018	114700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A680	Acrocephalus agricola	2013-2018	1400	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A687	Columba palumbus palumbus	2013-2018	237700	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A727	Eudromias morinellus	2013-2018	100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A734	Chlidonias hybrida	2013-2018	18900	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A738	Delichon urbicum	2013-2018	212900	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A760-X	Psittacula krameri	2013-2018	200	2007-2018	I	1980-2018	I
A767	Mergellus albellus	2013-2018	100	2007-2018	S	1980-2018	I
A768	Numenius arquata arquata	2013-2018	0	2007-2018	UNK	1980-2018	D
A773	Ardea alba	2013-2018	10500	2007-2018	UNK	1980-2018	I
A800	Larus ichthyæetus	2013-2018	100	2007-2018	I	1980-2018	I
A856	Spatula querquedula	2013-2018	7600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A857	Spatula clypeata	2013-2018	2300	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A858	Clanga pomarina	2013-2018	78500	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A863	Thalasseus sandvicensis	2013-2018	100	2007-2018	S	1980-2018	S
A866	Picus viridis s. str.	2013-2018	169800	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A868	Leiopicus medius	2013-2018	139700	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A869	Dryobates minor	2013-2018	150900	2007-2018	S	1980-2018	UNK
A875	Microcarbo pygmaeus	2013-2018	6000	2007-2018	I	1980-2018	I
A876	Lyrurus tetrix tetrix	2013-2018	600	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A885	Sternula albifrons	2013-2018	4100	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A889	Mareca strepera	2013-2018	15900	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A892	Zapornia parva	2013-2018	10500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A893	Zapornia pusilla	2013-2018	500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A898	Accipiter nisus all others	2013-2018	138500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK
A899	Accipiter gentilis all others	2013-2018	147500	2007-2018	UNK	1980-2018	UNK

Lista alfabetică a denumirilor științifice

<i>Accipiter brevipes</i>	162	<i>Calidris pugnax</i>	214
<i>Accipiter gentilis</i>	158	<i>Caprimulgus europaeus</i>	314
<i>Accipiter nisus</i>	160	<i>Carduelis carduelis</i>	552
<i>Acrocephalus agricola</i>	444	<i>Carpodacus erythrinus</i>	566
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	446	<i>Cecropis daurica</i>	370
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	450	<i>Certhia brachydactyla</i>	512
<i>Acrocephalus palustris</i>	442	<i>Certhia familiaris</i>	510
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	448	<i>Cettia cetti</i>	438
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	440	<i>Charadrius alexandrinus</i>	206
<i>Actitis hypoleucos</i>	240	<i>Charadrius dubius</i>	204
<i>Aegithalos caudatus</i>	500	<i>Chlidonias hybrida</i>	280
<i>Aegolius funereus</i>	302	<i>Chlidonias leucopterus</i>	278
<i>Alauda arvensis</i>	352	<i>Chlidonias niger</i>	276
<i>Alcedo atthis</i>	326	<i>Chloris chloris</i>	554
<i>Anas acuta</i>	32	<i>Ciconia ciconia</i>	122
<i>Anas crecca</i>	30	<i>Ciconia nigra</i>	124
<i>Anas platyrhynchos</i>	28	<i>Cinclus cinclus</i>	388
<i>Anser albifrons</i>	20	<i>Circus gallicus</i>	140
<i>Anser anser</i>	16	<i>Circus aeruginosus</i>	144
<i>Anser erythropus</i>	22	<i>Circus cyaneus</i>	146
<i>Anser fabalis</i>	18	<i>Circus macrourus</i>	150
<i>Anthus campestris</i>	374	<i>Circus pygargus</i>	148
<i>Anthus pratensis</i>	378	<i>Clanga clanga</i>	136
<i>Anthus spinoletta</i>	376	<i>Clanga pomarina</i>	134
<i>Anthus trivialis</i>	380	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	562
<i>Apus apus</i>	316	<i>Columba livia</i>	282
<i>Apus pallidus</i>	318	<i>Columba oenas</i>	284
<i>Aquila chrysaetos</i>	130	<i>Columba palumbus</i>	286
<i>Aquila heliaca</i>	132	<i>Coracias garrulus</i>	330
<i>Ardea alba</i>	104	<i>Corvus corax</i>	534
<i>Ardea cinerea</i>	106	<i>Corvus corone</i>	532
<i>Ardea purpurea</i>	108	<i>Corvus frugilegus</i>	530
<i>Ardeola ralloides</i>	110	<i>Corvus monedula</i>	528
<i>Asio flammeus</i>	308	<i>Coturnix coturnix</i>	72
<i>Asio otus</i>	306	<i>Crex crex</i>	184
<i>Athene noctua</i>	310	<i>Cuculus canorus</i>	292
<i>Aythya ferina</i>	48	<i>Cyanecula svecica</i>	398
<i>Aythya fuligula</i>	46	<i>Cyanistes caeruleus</i>	490
<i>Aythya marila</i>	44	<i>Cygnus columbianus</i>	12
<i>Aythya nyroca</i>	50	<i>Cygnus cygnus</i>	10
<i>Bonasa bonasia</i>	64	<i>Cygnus olor</i>	8
<i>Botaurus stellaris</i>	100	<i>Delichon urbicum</i>	372
<i>Branta ruficollis</i>	14	<i>Dendrocopos leucotos</i>	342
<i>Bubo bubo</i>	296	<i>Dendrocopos major</i>	338
<i>Bubulcus ibis</i>	116	<i>Dendrocopos syriacus</i>	340
<i>Bucephala clangula</i>	52	<i>Dryobates minor</i>	344
<i>Burhinus oedicnemus</i>	200	<i>Dryocopus martius</i>	332
<i>Buteo buteo</i>	152	<i>Egretta garzetta</i>	102
<i>Buteo rufinus</i>	154	<i>Emberiza calandra</i>	568
<i>Calandrella brachydactyla</i>	358	<i>Emberiza cia</i>	578
<i>Calidris alpina</i>	216	<i>Emberiza cirrus</i>	580
<i>Calidris falcinellus</i>	222	<i>Emberiza citrinella</i>	570
<i>Calidris ferruginea</i>	220	<i>Emberiza hortulana</i>	572
<i>Calidris minuta</i>	218	<i>Emberiza melanocephala</i>	574

<i>Emberiza schoeniclus</i>	576	<i>Lullula arborea</i>	356
<i>Eremophila alpestris</i>	362	<i>Luscinia luscinia</i>	400
<i>Erithacus rubecula</i>	396	<i>Luscinia megarhynchos</i>	402
<i>Eudromias morinellus</i>	208	<i>Lymnocyptes minimus</i>	232
<i>Falco cherrug</i>	164	<i>Lyrurus tetrix</i>	68
<i>Falco columbarius</i>	170	<i>Mareca penelope</i>	36
<i>Falco peregrinus</i>	166	<i>Mareca strepera</i>	34
<i>Falco subbuteo</i>	168	<i>Melanitta fusca</i>	54
<i>Falco tinnunculus</i>	172	<i>Melanocorypha calandra</i>	360
<i>Falco vespertinus</i>	174	<i>Mergellus albellus</i>	58
<i>Ficedula albicollis</i>	484	<i>Mergus merganser</i>	60
<i>Ficedula hypoleuca</i>	480	<i>Mergus serrator</i>	62
<i>Ficedula parva</i>	478	<i>Merops apiaster</i>	328
<i>Ficedula semitorquata</i>	482	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	94
<i>Fringilla coelebs</i>	548	<i>Milvus migrans</i>	142
<i>Fulica atra</i>	188	<i>Monticola saxatilis</i>	418
<i>Galerida cristata</i>	354	<i>Motacilla alba</i>	386
<i>Gallinago gallinago</i>	228	<i>Motacilla cinerea</i>	384
<i>Gallinago media</i>	230	<i>Motacilla flava</i>	382
<i>Gallinula chloropus</i>	186	<i>Muscicapa striata</i>	476
<i>Garrulus glandarius</i>	524	<i>Netta rufina</i>	42
<i>Gavia arctica</i>	78	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	526
<i>Gavia stellata</i>	76	<i>Numenius arquata</i>	236
<i>Gelochelidon nilotica</i>	272	<i>Numenius phaeopus</i>	234
<i>Glareola pratincola</i>	202	<i>Nycticorax nycticorax</i>	112
<i>Glaucidium passerinum</i>	304	<i>Oenanthe isabellina</i>	410
<i>Grus grus</i>	190	<i>Oenanthe oenanthe</i>	408
<i>Haematopus ostralegus</i>	194	<i>Oenanthe pleschanka</i>	412
<i>Haliaeetus albicilla</i>	126	<i>Oriolus oriolus</i>	540
<i>Hieraaetus pennatus</i>	138	<i>Otis tarda</i>	192
<i>Himantopus himantopus</i>	196	<i>Otus scops</i>	312
<i>Hippolais icterina</i>	452	<i>Oxyura leucocephala</i>	56
<i>Hirundo rustica</i>	368	<i>Pandion haliaetus</i>	128
<i>Hydrocoloeus minutus</i>	264	<i>Panurus biarmicus</i>	502
<i>Hydroprogne caspia</i>	274	<i>Parus major</i>	486
<i>Iduna pallida</i>	454	<i>Passer domesticus</i>	542
<i>Ixobrychus minutus</i>	114	<i>Passer hispaniolensis</i>	544
<i>Jynx torquilla</i>	350	<i>Passer montanus</i>	546
<i>Lanius collurio</i>	514	<i>Pastor roseus</i>	538
<i>Lanius excubitor</i>	518	<i>Pelecanus crispus</i>	98
<i>Lanius minor</i>	516	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	96
<i>Lanius senator</i>	520	<i>Perdix perdix</i>	70
<i>Larus cachinnans</i>	260	<i>Periparus ater</i>	488
<i>Larus canus</i>	254	<i>Pernis apivorus</i>	156
<i>Larus genei</i>	252	<i>Phalacrocorax carbo</i>	92
<i>Larus ichthyaetus</i>	262	<i>Phalaropus lobatus</i>	224
<i>Larus melanocephalus</i>	256	<i>Phasianus colchicus</i>	74
<i>Larus michahellis</i>	258	<i>Phoenicurus ochruros</i>	404
<i>Larus ridibundus</i>	250	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	406
<i>Leiopicus medius</i>	346	<i>Phylloscopus collybita</i>	470
<i>Limosa limosa</i>	238	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	468
<i>Linaria cannabina</i>	550	<i>Phylloscopus trochilus</i>	466
<i>Locustella fluviatilis</i>	434	<i>Pica pica</i>	522
<i>Locustella luscinioides</i>	436	<i>Picoides tridactylus</i>	348
<i>Locustella naevia</i>	432	<i>Picus canus</i>	336
<i>Lophophanes cristatus</i>	492	<i>Picus viridis</i>	334
<i>Loxia curvirostra</i>	564	<i>Platalea leucorodia</i>	120

<i>Plegadis falcinellus</i>	118
<i>Pluvialis apricaria</i>	210
<i>Podiceps auritus</i>	86
<i>Podiceps cristatus</i>	82
<i>Podiceps grisegena</i>	84
<i>Podiceps nigricollis</i>	88
<i>Poecile lugubris</i>	498
<i>Poecile montanus</i>	496
<i>Poecile palustris</i>	494
<i>Porzana porzana</i>	178
<i>Prunella collaris</i>	394
<i>Prunella modularis</i>	392
<i>Psittacula krameri</i>	322
<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	366
<i>Puffinus yelkouan</i>	90
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	560
<i>Rallus aquaticus</i>	176
<i>Recurvirostra avosetta</i>	198
<i>Regulus ignicapilla</i>	474
<i>Regulus regulus</i>	472
<i>Remiz pendulinus</i>	504
<i>Riparia riparia</i>	364
<i>Saxicola rubetra</i>	414
<i>Saxicola torquatus</i>	416
<i>Scolopax rusticola</i>	226
<i>Serinus serinus</i>	558
<i>Sitta europaea</i>	506
<i>Spatula clypeata</i>	40
<i>Spatula querquedula</i>	38
<i>Spinus spinus</i>	556
<i>Sterna hirundo</i>	268
<i>Sternula albifrons</i>	270
<i>Streptopelia decaocto</i>	288
<i>Streptopelia turtur</i>	290

<i>Strix aluco</i>	300
<i>Strix uralensis</i>	298
<i>Sturnus vulgaris</i>	536
<i>Sylvia atricapilla</i>	460
<i>Sylvia borin</i>	458
<i>Sylvia communis</i>	462
<i>Sylvia curruca</i>	464
<i>Sylvia nisoria</i>	456
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	80
<i>Tachymartus melba</i>	320
<i>Tadorna ferruginea</i>	26
<i>Tadorna tadorna</i>	24
<i>Tetrao urogallus</i>	66
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	266
<i>Tichodroma muraria</i>	508
<i>Tringa erythropus</i>	246
<i>Tringa glareola</i>	242
<i>Tringa stagnatilis</i>	244
<i>Tringa totanus</i>	248
<i>Troglodytes troglodytes</i>	390
<i>Turdus iliacus</i>	426
<i>Turdus merula</i>	420
<i>Turdus philomelos</i>	424
<i>Turdus pilaris</i>	430
<i>Turdus torquatus</i>	422
<i>Turdus viscivorus</i>	428
<i>Tyto alba</i>	294
<i>Upupa epops</i>	324
<i>Vanellus vanellus</i>	212
<i>Zapornia parva</i>	180
<i>Zapornia pusilla</i>	182

Specii cu denumiri științifice alternative

<i>Alexandrinus krameri</i>	<i>Psittacula krameri</i>	<i>Larus minutus</i>	<i>Hydrocoloeus minutus</i>
<i>Anas clypeata</i>	<i>Spatula clypeata</i>	<i>Limicola falcinellus</i>	<i>Calidris falcinellus</i>
<i>Anas penelope</i>	<i>Mareca penelope</i>	<i>Luscinia svecica</i>	<i>Cyanecula svecica</i>
<i>Anas querquedula</i>	<i>Spatula querquedula</i>	<i>Mergus albellus</i>	<i>Mergellus albellus</i>
<i>Anas strepera</i>	<i>Mareca strepera</i>	<i>Miliaria calandra</i>	<i>Emberiza calandra</i>
<i>Apus melba</i>	<i>Tachymartitis melba</i>	<i>Parus ater</i>	<i>Periparus ater</i>
<i>Aquila clanga</i>	<i>Clanga clanga</i>	<i>Parus caeruleus</i>	<i>Cyanistes caeruleus</i>
<i>Aquila pennata</i>	<i>Hieraaetus pennatus</i>	<i>Parus cristatus</i>	<i>Lophophanes cristatus</i>
<i>Aquila pomarina</i>	<i>Clanga pomarina</i>	<i>Parus lugubris</i>	<i>Poecile lugubris</i>
<i>Carduelis cannabina; Acanthis cannabina</i>	<i>Linaria cannabina</i>	<i>Parus montanus</i>	<i>Poecile montanus</i>
<i>Carduelis chloris</i>	<i>Chloris chloris</i>	<i>Parus palustris</i>	<i>Poecile palustris</i>
<i>Carduelis spinus</i>	<i>Spinus spinus</i>	<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	<i>Microcarbo pygmaeus</i>
<i>Casmerodius albus; Egretta alba</i>	<i>Ardea alba</i>	<i>Philomachus pugnax</i>	<i>Calidris pugnax</i>
<i>Charadrius morinellus</i>	<i>Eudromias morinellus</i>	<i>Picus tridactylus</i>	<i>Picoides tridactylus</i>
<i>Chlidonias hybridus</i>	<i>Chlidonias hybrida</i>	<i>Podiceps ruficollis</i>	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
<i>Chroicocephalus genei</i>	<i>Larus genei</i>	<i>Porzana parva</i>	<i>Zapornia parva</i>
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	<i>Larus ridibundus</i>	<i>Porzana pusilla</i>	<i>Zapornia pusilla</i>
<i>Corvus cornix</i>	<i>Corvus corone</i>	<i>Puffinus puffinus</i>	<i>Puffinus yelkouan</i>
<i>Delichon urbica</i>	<i>Delichon urbicum</i>	<i>Saxicola rubicola</i>	<i>Saxicola torquatus</i>
<i>Dendrocopos medius</i>	<i>Leipopicus medius</i>	<i>Sterna albifrons</i>	<i>Sterna albifrons</i>
<i>Dendrocopos minor</i>	<i>Dryobates minor</i>	<i>Sterna caspia</i>	<i>Hydroprogne caspia</i>
<i>Hippolais pallida</i>	<i>Iduna pallida</i>	<i>Sterna nilotica</i>	<i>Gelochelidon nilotica</i>
<i>Hirundo daurica</i>	<i>Cecropis daurica</i>	<i>Sterna sandvicensis</i>	<i>Thalasseus sandvicensis</i>
<i>Hirundo rupestris</i>	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	<i>Sturnus roseus</i>	<i>Pastor roseus</i>
<i>Ichthyaetus ichthyaetus</i>	<i>Larus ichthyaetus</i>	<i>Tetrao tetrix</i>	<i>Lyrurus tetrix</i>
<i>Ichthyaetus melanocephalus</i>	<i>Larus melanocephalus</i>		

sursa: www.birdlife.org

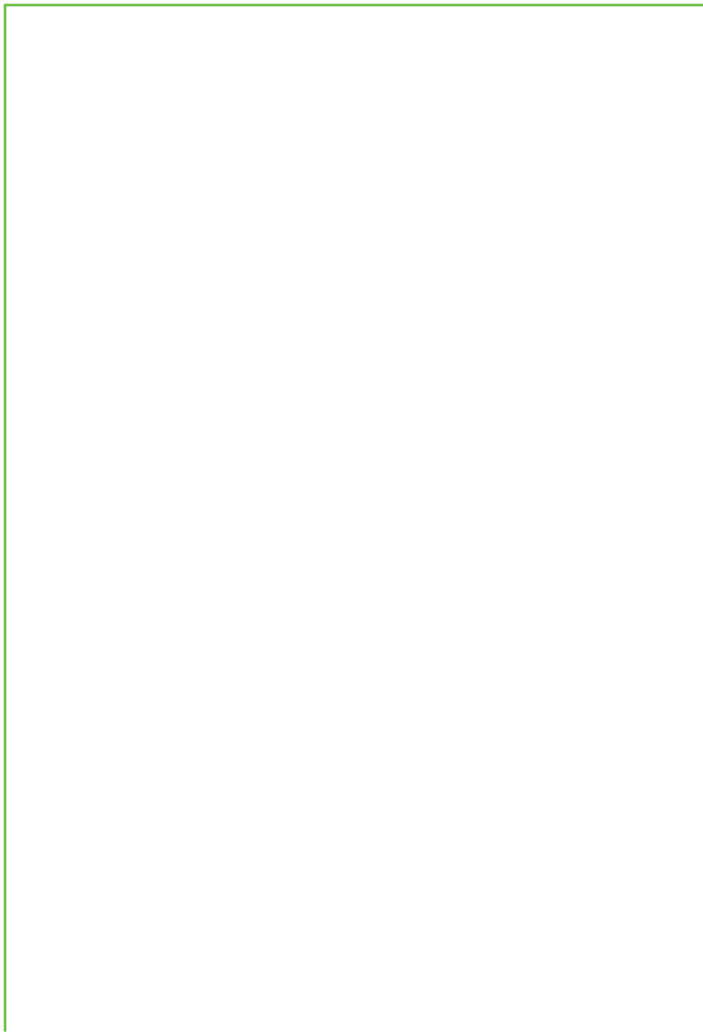
Lista alfabetică a denumirilor populare

Acvilă de câmp.....	132	Ciuș.....	312
Acvilă de munte.....	130	Ciuvică.....	304
Acvilă mică.....	138	Cocor.....	190
Acvilă țipătoare mare.....	136	Cocoș de mesteacăn.....	68
Acvilă țipătoare mică.....	134	Cocoș de munte.....	66
Alunar (gaiță de munte).....	526	Cocoșar.....	430
Aușel cu cap galben.....	472	Codalb.....	126
Aușel sprâncenat.....	474	Codobatură albă.....	386
Barză albă.....	122	Codobatură de munte.....	384
Barză neagră.....	124	Codobatură galbenă.....	382
Bătăuș.....	214	Codroș de munte.....	404
Becațină comună.....	228	Codroș de pădure.....	406
Becațină mare.....	230	Cojoaică cu degete scurte.....	512
Becațină mică.....	232	Cojoaică de pădure.....	510
Boicuș.....	504	Corb.....	534
Botgros.....	562	Corcodel cu gât negru.....	88
Brumăriță de pădure.....	392	Corcodel cu gât roșu.....	84
Brumăriță de stâncă.....	394	Corcodel de iarnă.....	86
Buhă (bufniță).....	296	Corcodel mare.....	82
Buhai de baltă.....	100	Corcodel mic.....	80
Călifar alb.....	24	Cormoran mare.....	92
Călifar roșu.....	26	Cormoran mic.....	94
Cănăraș.....	558	Coțofană.....	522
Cânepar.....	550	Creșteț cenușiu.....	180
Capintortură.....	350	Creșteț mic.....	182
Caprimulg.....	314	Creșteț pestrîț.....	178
Cârstel (cristel) de câmp.....	184	Cuc.....	292
Cârstel de baltă.....	176	Cucuvea.....	310
Chiră de baltă.....	268	Cufundar mic.....	76
Chiră de mare.....	266	Cufundar polar.....	78
Chiră mică.....	270	Culic mare.....	236
Chirighiță cu aripi albe.....	278	Culic mic.....	234
Chirighiță cu obraz alb.....	280	Drepnea mare.....	320
Chirighiță neagră.....	276	Drepnea neagră.....	316
Cinteză.....	548	Drepnea palidă.....	318
Cioară de semănătură.....	530	Dropie.....	192
Cioară grivă.....	532	Dumbrăveancă.....	330
Ciocănitore cu spate alb.....	342	Egretă mare.....	104
Ciocănitore de grădină.....	340	Egretă mică.....	102
Ciocănitore de munte.....	348	Erete alb.....	150
Ciocănitore de stejar.....	346	Erete de stuf.....	144
Ciocănitore neagră.....	332	Erete sur.....	148
Ciocănitore pestrîț mare.....	338	Erete vânăt.....	146
Ciocănitore pestrîț mică.....	344	Fâsă de câmp.....	374
Ciocârlan.....	354	Fâsă de luncă.....	378
Ciocârlie de bărăgan.....	360	Fâsă de munte.....	376
Ciocârlie de câmp.....	352	Fâsă de pădure.....	380
Ciocârlie de pădure.....	356	Fazan.....	74
Ciocârlie de stol.....	358	Ferestraș mare.....	60
Ciocârlie urecheată.....	362	Ferestraș mic.....	58
Ciocîntors.....	198	Ferestraș moțat.....	62
Ciovlică ruginie.....	202	Florinte.....	554
Ciuf de câmp.....	308	Fluierar cu picioare roșii.....	248
Ciuf de pădure.....	306	Fluierar de lac.....	244

Fluierar de mlaștină	242	Muscar negru	480
Fluierar de munte.....	240	Muscar semigulerat.....	482
Fluierar negru	246	Muscar sur.....	476
Fluturaș de stâncă	508	Nagăț	212
Forfecuță.....	564	Notatiță.....	224
Frunzăriță cenușie.....	454	Pântăruș (Ochiul-boului)	390
Frunzăriță galbenă.....	452	Papagal micul alexandru.....	322
Fugaci de țarm	216	Pasărea ogorului	200
Fugaci mic.....	218	Pelican comun.....	96
Fugaci roșcat	220	Pelican creț.....	98
Gaie neagră.....	142	Pescăraș albastru	326
Găinușă de baltă	186	Pescăriță mare	274
Gaiță	524	Pescăriță răsătoare.....	272
Gârliță mare	20	Pescăruș asiatic	262
Gârliță mică.....	22	Pescăruș cu cap negru	256
Gâscă cu gât roșu	14	Pescăruș cu picioare galbene.....	258
Gâscă de semănătură	18	Pescăruș mic	264
Gâscă de vară	16	Pescăruș pontic	260
Ghionoaiă sură	336	Pescăruș răsător	250
Ghionoaiă verde	334	Pescăruș rozalb.....	252
Grangur.....	540	Pescăruș sur	254
Graur.....	536	Piciorong (Cataligă).....	196
Grelușel de stuf	436	Pietrar negru.....	412
Grelușel de zăvoi	434	Pietrar răsăritean	410
Grelușel pătat.....	432	Pietrar sur	408
Guguștiuc.....	288	Pițigoi albastru.....	490
Gușă-vânăță.....	398	Pițigoi codat	500
Huhurez mare	298	Pițigoi de brădet	488
Huhurez mic.....	300	Pițigoi de livadă	498
Ielcovan estic.....	90	Pițigoi de munte	496
Ieruncă.....	64	Pițigoi de stuf.....	502
Lăcar de mlaștină.....	442	Pițigoi mare	486
Lăcar de stuf.....	440	Pițigoi moțat.....	492
Lăcar mare	446	Pițigoi sur.....	494
Lăcar mic.....	448	Pitulice fluierătoare.....	466
Lăcar răsăritean (Lăcar cafeniu)	444	Pitulice mică	470
Lăcustar	538	Pitulice sfârâitoare	468
Lăstun de casă.....	372	Ploier auriu	210
Lăstun de mal	364	Porumbel de scorbură	284
Lăstun de stâncă	366	Porumbel de stâncă	282
Lebădă de iarnă.....	10	Porumbel gulerat	286
Lebădă de vară.....	8	Potârniche.....	70
Lebădă mică.....	12	Prepeliță (pitpalac)	72
Lișiță	188	Presură bărboasă	580
Lopătar.....	120	Presură cu cap negru.....	574
Măcăleandru	396	Presură de grădină	572
Mărăcinar mare.....	414	Presură de munte.....	578
Mărăcinar negru.....	416	Presură de stuf	576
Mierlă	420	Presură galbenă	570
Mierlă de apă (pescărel negru).....	388	Presură sură	568
Mierlă de piatră.....	418	Prigorie (albinărel).....	328
Mierlă gulerată	422	Privighetoare de baltă.....	450
Minuniță	302	Privighetoare de zăvoi.....	400
Mugurar.....	560	Privighetoare roșcată	402
Mugurar roșu	566	Prundăraș de munte (ploier de munte)	208
Muscar gulerat.....	484	Prundăraș de sărătură	206
Muscar mic.....	478	Prundăraș gulerat mic.....	204

Prundaș de nămol	222
Pupăză	324
Rândunică	368
Rândunică roșcată	370
Rață cârâitoare	38
Rață catifelată	54
Rață cu cap alb	56
Rață cu cap castaniu	48
Rață cu cap negru	44
Rață cu ciuf	42
Rață fluierătoare	36
Rață lingurar	40
Rață mare	28
Rață mică (Sarselă de iarnă)	30
Rață moțată	46
Rață pestriță	34
Rață roșie	50
Rață sulțar	32
Rață sunătoare	52
Scatiu	556
Scoicar	194
Șerpar	140
Sfrâncioc cu cap roșu	520
Sfrâncioc cu frunte neagră	516
Sfrâncioc mare	518
Sfrâncioc roșiatic	514
Silvie cu cap negru	460
Silvie de câmp	462
Silvie de zăvoi	458
Silvie mică	464
Silvie porumbacă	456
Sitar de mal	238
Sitar de pădure	226
Șoim călător	166

Șoim de iarnă	170
Șoim dunărean	164
Șoimul rândunecilor	168
Șorecar comun	152
Șorecar mare	154
Stâncuță	528
Stârc cenușiu	106
Stârc de cireadă	116
Stârc de noapte	112
Stârc galben	110
Stârc pitic	114
Stârc roșu	108
Sticlete	552
Strigă	294
Stufărică	438
Sturz cântător	424
Sturz de vâsc	428
Sturzul viilor	426
Țiclean (scorțar, țoi)	506
Țigănuș	118
Turturică	290
Uligan pescar	128
Uliu cu picioare scurte	162
Uliu păsărar	160
Uliu porumbar	158
Vânturel de seară	174
Vânturel roșu	172
Viespar	156
Vrabie de câmp	546
Vrabie de casă	542
Vrabie negricioasă	544

BIBLIOGRAFIE

- **Bagyura J., Palatitz P. 2004.** Fajmegőrzési tervek: Kék vércse (*Falco vespertinus*). KvVM TV.
- **Birdlife International/European Bird Census Council. 2000.** European birds population: estimates and trends. Birdlife International Conservation series, No.10. Cambridge.
- **Botnariuc N, Tatole V. (eds.).2005.** Cartea roșie a vertebratelor din România. Muzeul Național de Istorie Naturală “Grigore Antipa”. București.
- **Bugariu S., Fântână C. 2009.** Plan național de acțiune pentru pelicanul creț *Pelecanus crispus*.
- **Bugariu, S. 2020.** National Pelican Colony Census Scheme, Ornitodata (Romanian Ornithological Society) Database.
- **Burfield I., van Bommel F. (compilers). 2004.** Birds in Europe – Population estimates, trends and conservation status. BirdLife Conservation Series No. 12. Cambridge.
- **Catsadorakis G., Onmuş O., Bugariu S., Gül O., Hatzilacou D., Hatzofe O., Malakou M., Michev T., Naziridis T., Nikolaou H., Rudenko A., Saveljic D., Shumka S., Siki M. & Crivelli A.J. 2015.** Current status of the Dalmatian Pelican and the Great White Pelican of the Black Sea / Mediterranean flyway. *Endangered Species Research* 27: 119-130.
- **Catsadorakis G. and Portolou D. (compilers). 2018.** International Single Species Action Plan the Conservation of the Dalmatian Pelican (*Pelecanus crispus*). CMS Technical Series No. 39, AEWA Technical Series No. 69, EAAFP Technical Report No. 1. Bonn, Germany and Incheon, South Korea.
- **Cramp S. (ed.) 1977.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 1. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1980.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 2. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1983.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 3. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1985.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 4. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1988.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 5. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1992.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 6. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S., Perrins, C.M. 1993.** Handbook of the Birds of Europe the Middle East and North Africa: The Birds of the Western Palearctic. Volume 7. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S., Perrins, C.M. 1994a.** Handbook of the Birds of Europe the Middle East and North Africa: The Birds of the Western Palearctic. Volume 8. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S., Perrins, C.M. 1994b.** Handbook of the Birds of Europe the Middle East and North Africa: The Birds of the Western Palearctic. Volume 9. Oxford University Press. Oxford.
- **Ciochia V. 1992.** Păsările clocitoare din România, Editura Științifică, București.
- **Ciochia V. 2007.** Mic tratat de ornitologie. Editura Pelecanus. Brașov.
- **Ciochia V., Cotleanu V., Ciochia V. 2009.** Păsări, cuiburi, ouă și puii din România. Editura Pelecanus. Brașov.
- **Cranswick, PA, L. Raducescu, G.M. Hilton & N. Petkov. 2010.** International Single Species Action Plan for the conservation of the Red-breasted Goose *Branta ruficollis*, 2011–2020. Wildfowl & Wetlands Trust/BirdLife International.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1992.** Handbook of the Birds of the World. Volume 1: Ostrich to Ducks. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1994.** Handbook of the Birds of the World. Volume 2: New World Vultures to Guinea-fowl. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1996.** Handbook of the Birds of the World. Volume 3: Hoatzin to Auks. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1997.** Handbook of the Birds of the World. Volume 4: Sandgrouse to Cuckoos. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1999.** Handbook of the Birds of the World. Volume 5: Barn-Owls to Hummingbirds. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 2001.** Handbook of the Birds of the World. Volume 6: Mousebirds to Hornbills. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 2002.** Handbook of the Birds of the World. Volume 7: Jacamars to Woodpeckers. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2003.** Handbook of the Birds of the World. Volume 8: Broadbills to Tapaculos. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2004.** Handbook of the Birds of the World. Volume 9: Cotingas to Pipits and Wagtails. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2005.** Handbook of the Birds of the World. Volume 10: Cuckoo-shrikes to Thrushes. Lynx Edicions.

- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2006.** Handbook of the Birds of the World. Volume 11: Old World Flycatchers to Old World Warblers. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2007.** Handbook of the Birds of the World. Volume 12: Picathartes to Tits and Chickadees. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2008.** Handbook of the Birds of the World. Volume 13: Penduline-tits to Shrikes. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2009.** Handbook of the Birds of the World. Volume 14: Bush-shrikes to Old World Sparrows. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2010.** Handbook of the Birds of the World. Volume 15: Weavers to New World Warblers. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2011.** Handbook of the Birds of the World. Volume 16: Cardinals to New World Blackbirds. Lynx Edicions. ISBN 978-84-96553-78-1.
- **Ferguson-Lees J., Christie D.A. 2001.** Raptors of the world. Houghton Mifflin. Boston.
- **Forsman D. 1999.** The Raptors of Europe and the Middle East - a handbook of field identification, T&AD Poyser. London.
- **Geacu S. 2016.** The Great Bustard (*Otis tarda* L.) Population Dynamics in Romania, Rev. Roum Geogr./ Rom. Journ. Geogr., 60, (1), p. 43-49.
- **Génsbøl B. 2008.** Birds of Prey, HarperCollinsPublishers Ltd. London.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1966.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 1. Gaviiformes – Phoenicopteriformes. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1968.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 2. Anseriformes. Teil 1. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1969.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 3. Anseriformes. Teil 2. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1971.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 4. Falconiformes. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1973.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 5. Galliformes und Gruiformes. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1975.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 6. Charadriiformes. Teil 1. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1977.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 7. Charadriiformes. Teil 2. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1982.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 8. Charadriiformes. Teil 3. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1980.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 9. Columbiformes – Piciformes. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1985.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 10. Passeriformes. Teil 1. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1988.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 11. Passeriformes. Teil 2. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1991.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 12. Passeriformes. Teil 3. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1993.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 13. Passeriformes. Teil 4. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. 1997.** Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 14. Passeriformes. Teil 5. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Goodwin D. 1983.** Crows of the World. Queensland University Press. St. Lucia. Queensland.
- **Hagemeijer E.J.M., Blair M.J. (Eds.). 1997.** The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance. T&AD Poyser. London.
- **Harris T., Franklin K. 2000.** Shrikes & Bush-shrikes: including Wood-shrikes, Helmet-shrikes, Flycatcher-shrikes, Philentoma, Batises and Wattle-eyes. Christopher Helm. London.
- **Harrison C. 1975.** A field guide to the Nests, Eggs and Nestlings of British and European Birds. Collins. London.
- **Heath M., Borggreve C., Peet, N. 2000.** European Bird population; estimates and trends. BirdLife Conservation Series. 10 : 17. Cambridge.
- **Hulea D. (coautor) 2013.** Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor Natura 2000 în România. Fundația Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă. București.
- **Hulea D. 2002.** Winter feeding ecology of the Red-breasted goose (*Branta ruficollis*). University of East Anglia. Norwich.
- **Iliev M., Todorov E., Rusev I., Petkov N. 2018.** Monitoring of wintering geese along the Western Black Sea coast 2017-2018.

Technical Report within the framework of the project LIFE16/NAT/BG/000847 – “Conservation of the Red-breasted Goose along the Global Flyway”.

- **Iușan C., Săsăran R. 2015.** Evaluarea stării de conservare a cocoșului de munte (*Tetrao urogallus*) din Parcul Național Munții Rodnei (Sit Natura 2000 ROSCI0125, ROSPA0085), Acta Musei Maramorosiensis, Seria X, Secția Științele Naturii, Sighetu Marmăției, pag. 87-99.
- **Iușan C., Záhorec L., 2020 (in prep.).** Contributions to knowledge of nesting black grouse (*Tetrao tetrix*) in Rodna Mountains National Park and Natura 2000 site (Romania), Studii și Cercetări - Seria Biologie, Complexul Muzeal Bistrița, nr. 20, Bistrița-Năsăud.
- **Johnsson K., Nilsson S.G., Tjernberg M. 2008.** Characteristics and utilization of old Black Woodpecker *Dryocopus martius* holes by hole-nesting species. Ibis 135: 410-416.
- **Kiss J.B., Alexe V., Marinov M., Sándor D.A. 2010.** Data on the distribution of the Greater Black-headed Gull (*Larus ichthyæ-tus* Pall. 1773) and its breeding in the Danube Delta Biosphere Reserve. Scientific Annals of Danube Delta Institute 16:19-22.
- **Kiss J. B., Alexe V., Doroșencu C.A., Ceico T., Kiss B. N., Marinov M. 2016.** Recent data on the Danube Delta (Romania) avi-fauna from the 2014 and 2015 summer seasons. *Acrocephalus*, 37: 85-92.
- **Klemm W., Kohl S. 1988.** Die Ornithologie Siebenbürgens. Bd. 3. Bohlau Verlag. Köln – Wien.
- **König C., Weick F., Becking J.-H. 1999.** Owls: a guide to the owls of the world. Pica Press. Robertsbridge.
- **Linția D. 1954** Păsările din R.P.R. Volumul II, Editura Academiei Republicii Populare Române. București.
- **Linția D. 1955.** Păsările din R.P.R. Volumul III. Editura Academiei Republicii Populare Române. București.
- **Marinov M., Pogan T., Dorosencu A., Nichersu I., Alexe V., Trifanov C., Bozagievici R., Tosic K., Kiss J.B. 2016.** Monitoring the Great White Pelican (*Pelecanus onocrotalus* Linnaeus, 1758) breeding population using drones in 2016 - the Danube Delta (Romania). Scientific Annals of the Danube Delta Institute, vol.22, Tulcea.
- **Mullarney K., Svensson L., Zetterstrom D., Grant P.J. 1999.** Collins Bird Guide. Harper Collins Publishers Ltd, London.
- **Munteanu D. 1998.** The status of Birds in Romania. Romanian Ornithological Society. Bucharest.
- **Munteanu D. 2009.** Păsări rare vulnerabile și periclitate în România. Editura Alma Mater. Cluj-Napoca.
- **Munteanu D. 2002.** Atlasul păsărilor clocitoare din România, Ediția II. Societatea Ornitologică Română. Cluj-Napoca.
- **Munteanu D., Papadopol A., Weber P. 2002.** Atlasul păsărilor clocitoare din România, Editura Roprint. Cluj-Napoca.
- **Munteanu D. 1968.** Syrian Woodpecker (*Dendrocopos syriacus*) in Romania. Lucările Stațiunii de cercetări biologice, geologice și geografice Stejarul 1: 351-358.
- **Nadra E. 1970.** Lăstunul de stâncă (*Ptyonoprogne rupestris rupestris* SCOP.), gen și specie nouă pentru ornitofauna României, Rev. Muz., 7, nr. 2, p. 140-142, București.
- **Neto J.M., Arroyo J.L., Bargain B., Monrós J.S., Mátrai N., Procházka P., Zehtindjiev P. 2012.** Phylogeography of a habitat specialist with high dispersal capability: the Savi's Warbler *Locustella luscinioides*. PLoS One 7(6): e38497. Published online 2012 June 11. doi: 10.1371/journal.pone.0038497.
- **Olsson O., Nilsson I.N., Nilsson S.G., Pettersson B., Stagen S., Wiklander U. 1992.** Habitat preferences of the Lesser Spotted Woodpecker *Dendrocopos minor*. Ornis Fennica 69: 119-125.
- **Palatitz P., Fehérvári P., Solt Sz., Horváth E. 2015.** Breeding population trends and pre-migration roost-site survey of the Red-footed Falcon in Hungary. – Ornis Hungarica 23(1): 77–93.
- **Palatitz P., Solt Sz., Fehérvári P. 2018.** The Blue Vesper - Ecology and Conservation of the Red-footed Falcon. KvVM TV.
- **Parkin D.T. 2003.** Birding and DNA: species for the new millennium. Bird Study 50(3): 223-242.
- **Plateew M., Kiss J.B., Zhmud M., Sadoul N. 2004.** Colonial waterbirds and their habitat use in the Danube Delta, RIZA report 2004.002, ISBN 90.369.5658.7 Institute for Inland Water Management and Waste Water Treatment RIZA, Lelystad, The Netherlands. Danube Delta National Institute, Tulcea, Romania, Danube Delta Biosphere Reserve, Vilkov, Ukraine, Tour du Valat, Arles, France: 103-105.
- **Perrins C.M. (ed.). 2003.** The New Encyclopedia of Birds. Oxford University Press. Oxford.
- **Perrins C.M., Elphick J. 2003.** The complete encyclopedia of birds and bird migration. Chartwell Books. Book Sales Inc. New Jersey.
- **Perrins C.M., Forshaw J. (eds.) 1991.** Encyclopedia of Animals: Birds. Merehurst Press. London.
- **Peterson R.T., Mountfort G., Hollom P.A.D. 1983.** A Field Guide to the Birds of Britain and Europe. Collins. London.
- **Radu D. 1983.** Mic atlas ornitologic. Editura Albatros. București.
- **Radu D. 1984.** Păsările în peisajele României. Editura Sport – Turism. București.
- **Shurulinkov P.S., Nikolov B.P., Tsonev R.T. 2001.** On the distribution of the Black-headed bunting (*Emberiza melanocephala*) in Bulgaria. Bunting Studies in Europe: 81-87.
- **Snow D.W., Perrins C.M. 1998.** The Complete Birds of the Western Palearctic. Oxford University Press. Oxford.
- **Snow D.W., Perrins C.M., Doherty P., Cramp S. 1998.** The Complete Birds of the Western Palearctic on CD-ROM. Oxford University Press. Oxford.
- **Snow D.W., Perrins C.M., Gillmor R., Hillcoat B., Roselaar C.S., Vincent D., Wallace D.I.M., Wilson M.G. 1998.** The Birds of the Western Palearctic. Concise Edition, Volume 1. Oxford University Press. Oxford.

- **Sutherland W. J., Crockford N. J. 1993.** Factors affecting the feeding distribution of red-breasted geese *Branta ruficollis* wintering in Romania. *Biological Conservation*, 63(1), 61-65.
- **Svensson L., Mullarney K., Zetterstrom D., Grant P.J. 2010.** *Collins Bird Guide* (2nd edition). Harper Collins. London.
- **Szabó L. 1999.** A pusztai hantmadár első bizonyított fészkelése Romániában. *Erdélyi Nimród*, an I, nr.3, p.28.
- **Todorov E. 2017:** Monitoring of the Lesser White-fronted Goose in Romania in 2012-2016. Pp. 149-153 in Vougioukalou, M., Kazantzidis, S. & Aarvak, T. (Eds.) *Safeguarding the Lesser White-fronted Goose Fennoscandian population at key staging and wintering sites*. Special publication. LIFE+10 NAT/GR/000638 Project. HOS/BirdLife Greece, HAOD/Forest Research Institute, NOF/BirdLife Norway Report no. 2017-2.
- **Todorov E. 2020.** National monitoring scheme of wintering geese in South-east Romania. Retrieved June 19, 2020 from Romanian Ornithological Society electronic database, <http://pasaridinromania.sor.ro/>.
- **Triplet P., Overdijk O., Smart M., Nagy S., Schneider-Jacoby M., Karauz E.S., Pigniczki Cs., Baha El Din S., Kralj J., Sandor A., Navedo J.G. (Compilers). 2008.** International Single Species Action Plan for the Conservation of the Eurasian Spoonbill *Platalea leucorodia*. AEW Technical Series No. 35. Bonn.
- **Tucker G.M., Heath M.F. 1994.** *Birds in Europe: their conservation status*. Cambridge: Birdlife International. Cambridge.
- **Weber P., Munteanu D., Papadopol A. 1994.** *Atlasul provizoriu al păsărilor din România*. Editura Societatea Ornitologică Română. Mediaș.
- **Weber P. 2000.** *Aves Histriae. Avifauna zonei Histria. Rezervația Biosferei Delta Dunării*. Editura Aves.
- **Keller, V., Herrando, S., Voříšek, P., Franch, M., Kipson, M., Milanesi, P., Martí, D., Anton, M., Klvaňová, A., Kalyakin, M.V., Bauer, H.-G. & Foppen, R.P.B. 2020.** *European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change*. European Bird Census Council & Lynx Edicions, Barcelona

- <https://berzeleromaniei.sor.ro/> - BerzeleRomaniei (Romanian Ornithological Society) Database
- <http://www.birdlife.org>
- <http://www.bto.org>
- <http://cdr.eionet.europa.eu/ro/eu/art12/envxtwkg> - Reporting under Art.12 from Birds Directive for the period 2013-2018, Romania
- <http://www.ebcc.info>
- <http://www.euring.org>
- <http://www.genomics.senescence.info>
- <http://www.iucnredlist.org>
- <http://www.milvus.ro>
- <https://www.openbirdmaps.ro/> - OpenBirdMaps (Milvus Group) Database
- <http://pasaridinromania.sor.ro/ornitodata> - Ornitodata (Romanian Ornithological Society) Database
- <https://rombird.ro/> - Rombird (Romanian Rarity Commission) Database
- <http://www.sor.ro>

Sursa de informații pentru populațiile speciilor și tendințe populaționale la nivel european:

- BirdLife Datazone (<http://datazone.birdlife.org/species/search>)

Sursa de informații pentru populațiile speciilor la nivel național:

- Raportarea conform Articolului 12 al Directivei Păsări pentru perioada 2013-2018 (<http://cdr.eionet.europa.eu/ro/eu/art12/envxtwkg>)

A series of horizontal dotted lines for writing, framed by a solid green border on the top and left sides.

A series of horizontal dotted lines for writing, spaced evenly down the page.

Titlul proiectului: „Completarea nivelului de cunoaștere a biodiversității prin implementarea sistemului de monitorizare a stării de conservare a speciilor de păsări de interes comunitar din România și raportarea în baza Articolului 12 al Directivei Păsări 2009/147/CE”

Cod SMIS: 119428

Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020

Editorul materialului: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Data publicării: 2022

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.